

UCHWAŁA NR 916
Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
z dnia 27 kwietnia 2012 roku

w sprawie określenia efektów kształcenia dla poziomów i profili kształcenia na kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie

Na podstawie art. 11 ust. 1-2, art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym (DzU Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.), § 14 ust. 1 pkt. 3) - 4) Statutu Uniwersytetu (przyjętego Uchwałą Nr 785 Senatu UWM w Olsztynie z dnia 25 listopada 2011 roku w sprawie Statutu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie) oraz w związku z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (DzU Nr 253 poz. 1520) na wniosek rad wydziałów, Senackiej Komisji ds. Dydaktycznych, Senat uchwala, co następuje:

§ 1

1. Senat określa efekty kształcenia dla niżej wymienionych kierunków dla poziomu i profilu kształcenia, stanowiące odpowiednio załączniki:
 - 1) efekty kształcenia dla kierunku **administracja**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 1,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 2,
 - 2) efekty kształcenia dla kierunku **akwakultura i bezpieczeństwo żywności**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 3,
 - 3) efekty kształcenia dla kierunku **architektura krajobrazu**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 4,
 - b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 5,
 - 4) efekty kształcenia dla kierunku **bezpieczeństwo narodowe**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 6,
 - 5) efekty kształcenia dla kierunku **bezpieczeństwo wewnętrzne**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 7,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 8,
 - 6) efekty kształcenia dla kierunku **bioinżynieria produkcji żywności**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 9,
 - 7) efekty kształcenia dla kierunku **biologia**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 10,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 11,
 - 8) efekty kształcenia dla kierunku **biotechnologia**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 12,

- c) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 13,
- 9) efekty kształcenia dla kierunku **budownictwo**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 14,
 - b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 15,
- 10) efekty kształcenia dla kierunku **dietetyka**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 16,
- 11) efekty kształcenia dla kierunku **dziennikarstwo i komunikacja społeczna**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 17,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 18,
- 12) efekty kształcenia dla kierunku **edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 19,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 20,
- 13) efekty kształcenia dla kierunku **edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 21,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 22,
- 14) efekty kształcenia dla kierunku **edukacja techniczno-informatyczna**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 23,
- 15) efekty kształcenia dla kierunku **ekonomia**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 24,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 25,
- 16) efekty kształcenia dla kierunku **energetyka**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 26,
- 17) efekty kształcenia dla kierunku **filologia o specjalności filologia angielska**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 27,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 28,
- 18) efekty kształcenia dla kierunku **filologia o specjalności filologia germańska**:
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 29,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 30,

- 19) efekty kształcenia dla kierunku **filologia o specjalności filologia rosyjska:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 31,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 32,
- 20) efekty kształcenia dla kierunku **filologia o specjalności filologia ukraińska:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 33,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 34,
- 21) efekty kształcenia dla kierunku **filologia polska:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 35,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 36,
- 22) efekty kształcenia dla kierunku **filozofia:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 37,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 38,
- 23) efekty kształcenia dla kierunku **fizyka techniczna:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego – załącznik 39,
- 24) efekty kształcenia dla kierunku **gastronomia - sztuka kulinarna:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 40,
- 25) efekty kształcenia dla kierunku **geodezja i kartografia:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 41,
 - b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym i 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 42,
- 26) efekty kształcenia dla kierunku **gospodarka przestrzenna:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 43,
 - b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym i 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 44,
- 27) efekty kształcenia dla kierunku **historia:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 45,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 46,
- 28) efekty kształcenia dla kierunku **informatyka:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 47,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 48,
- 29) efekty kształcenia dla kierunku **inżynieria bezpieczeństwa:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 49,

- 30) efekty kształcenia dla kierunku **inżynieria chemiczna i procesowa:**
a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 50,
- 31) efekty kształcenia dla kierunku **inżynieria środowiska:**
a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 51,
b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 52,
- 32) efekty kształcenia dla kierunku **leśnictwo:**
a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 53,
- 33) efekty kształcenia dla kierunku **matematyka:**
a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 54,
b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 55,
- 34) efekty kształcenia dla kierunku **mechanika i budowa maszyn:**
a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 56,
b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 57,
- 35) efekty kształcenia dla kierunku **mechatronika:**
a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 58,
- 36) efekty kształcenia dla kierunku **nauki o rodzinie:**
a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 59,
b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 60,
- 37) efekty kształcenia dla kierunku **ochrona środowiska (Wydział Ochrony Środowiska i Rybactwa):**
a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 61,
b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 62,
- 38) efekty kształcenia dla kierunku **ochrona środowiska (Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa):**
a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 63,
b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 64,
- 39) efekty kształcenia dla kierunku **ogrodnictwo:**
a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 65,
b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 66,
- 40) efekty kształcenia dla kierunku **pedagogika:**
a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 67,

- b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 68,
- 41) efekty kształcenia dla kierunku **pedagogika specjalna:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 69,
- 42) efekty kształcenia dla kierunku **politologia:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 70,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 71,
- 43) efekty kształcenia dla kierunku **praca socjalna:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 72,
- 44) efekty kształcenia dla kierunku **prawo:**
 - a) studiów jednolitych magisterskich z 10.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 73,
- 45) efekty kształcenia dla kierunku **prawo kanoniczne:**
 - a) studiów jednolitych magisterskich z 10.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 74,
- 46) efekty kształcenia dla kierunku **ratownictwo medyczne:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu praktycznego - załącznik 75,
- 47) efekty kształcenia dla kierunku **rolnictwo:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 76,
 - b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 77,
- 48) efekty kształcenia dla kierunku **rybactwo:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 78,
 - b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 79,
- 49) efekty kształcenia dla kierunku **socjologia:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 80,
- 50) efekty kształcenia dla kierunku **stosunki międzynarodowe:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 81,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 82,
- 51) efekty kształcenia dla kierunku **technika rolnicza i leśna:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 83,
 - b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 84,
- 52) efekty kształcenia dla kierunku **technologia żywności i żywienie człowieka:**
 - a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 85,
 - b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 86,

- 53) efekty kształcenia dla kierunku **teologia**:
- a) studiów jednolitych magisterskich z 10.semestralnym oraz 12.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 87,
- 54) efekty kształcenia dla kierunku **towaroznawstwo**:
- a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 88,
 - b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 89,
- 55) efekty kształcenia dla kierunku **turystyka i rekreacja**:
- a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 90,
- 56) efekty kształcenia dla kierunku **zarządzanie**:
- a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 91,
 - b) studiów drugiego stopnia z 4.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 92,
- 57) efekty kształcenia dla kierunku **zarządzanie i inżynieria produkcji**:
- a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 93,
- 58) efekty kształcenia dla kierunku **zootechnika**:
- a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 94,
 - b) studiów drugiego stopnia z 3.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 95,
- 59) efekty kształcenia dla kierunku **mechanika i budowa maszyn (Wydział Studiów Technicznych i Pedagogicznych)**:
- a) studiów pierwszego stopnia - inżynierskich z 7.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 96,
- 60) efekty kształcenia dla kierunku **pedagogika (Wydział Studiów Technicznych i Pedagogicznych)**:
- a) studiów pierwszego stopnia - licencjackich z 6.semestralnym okresem nauki dla profilu ogólnoakademickiego - załącznik 97.

§ 2

1. Kształcenie na kierunkach, o których mowa w § 1, realizowane jest na podstawie planów studiów i programów kształcenia dostosowanych do efektów kształcenia określonych przez Senat odpowiednio dla poziomu i profilu kształcenia, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Kształcenie na kierunkach: lekarskim, pielęgniarstwo, weterynaria, realizowane jest na podstawie planu studiów i programu kształcenia dostosowanych do efektów kształcenia i standardów kształcenia określonych rozporządzeniem ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 października 2012 roku.

R E K T O R
Przewodniczący Senatu

Prof. dr hab. Józef Górniewicz

Efekty kształcenia dla kierunku **Administracja**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia (6 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada przygotowanie do pracy urzędniczej w różnych rodzajach administracji publicznej-tak rządowej jak i samorządowej – oraz do stosowania prawa w instytucjach niepublicznych. Jest przygotowany do samodzielnego doskonalenia i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności w warunkach postępu procesów integracyjnych w Europie. Potrafi samodzielnie podjąć i prowadzić działalność gospodarczą, wykazując się znajomością prawa i umiejętnością jego stosowania w praktyce. Umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu administracji, prawa i ekonomii w stopniu koniecznym do wykonywania zawodu.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) S — obszar kształcenia w zakresie nauk społecznych
 - b) 1 — studia pierwszego stopnia
 - c) A — profil ogólnoakademicki
 - d) W — kategoria wiedzy
 - e) U — kategoria umiejętności
 - f) K — kategoria kompetencji społecznych
 - g) S1A — efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
 - h) 01, 02, 03 i kolejne — numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów administracja – po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych
WIEDZA		
K1A_W01	Opanował w stopniu podstawowym terminologię z zakresu studiowanego kierunku	S1A_W01
K1A_W02	Ma wiedzę o miejscu administracji w systemie nauk społecznych i opanował w stopniu podstawowym wiedzę o metodologii nauk społecznych, technikach pozyskiwania danych	S1A_W01 S1A_W06
K1A_W03	Zna założenia systemu prawa w państwie, zna podstawowe założenia struktur i instytucji społecznych (politycznych, ekonomicznych, prawnych)	S1A_W07 S1A_W02 S1A_W04
K1A_W04	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	S1A_W10
K1A_W05	Ma wiedzę o państwie, władzy, organizacji aparatu władzy publicznej w państwie	S1A_W02 S1A_W07 S1A_W04
K1A_W06	Ma podstawową wiedzę historyczną na temat rozwoju państwa, prawa i administracji	S1A_W08 S1A_W09

K1A_W07	Jest zorientowany i rozumie procesy zachodzące w sferze administracji, rozumie rolę administracji w organizacji państwa i społeczeństwa	S1A_W02 S1A_W08
K1A_W08	Ma podstawową wiedzę o człowieku, jego miejscu w społeczeństwie, zna jego prawa, obowiązki oraz zasady ochrony	S1A_W05
K1A_W09	Ma wiedzę o instytucjach prawa administracyjnego (prawa administracyjnego, postępowania administracyjnego)	S1A_W02 S1A_W07
K1A_W10	Ma podstawową wiedzę o instytucjach prawa prywatnego (prawa cywilnego, postępowania cywilnego, prawa handlowego, prawa gospodarczego)	S1A_W06 S1A_W07
K1A_W11	Zna podstawowe instytucja z zakresu prawa pracy	S1A_W06 S1A_W07
K1A_W12	Zna podstawowe instytucje prawa karnego	S1A_W06 S1A_W07
K1A_W13	Zna i rozumie procesy ekonomiczne, zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	S1A_W06 S1A_W08 S1A_W11
K1A_W14	Rozumie procesy zachodzące w sferze organizacji i zarządzania	S1A_W06
K1A_W15	Zna podstawy organizacji, funkcjonowania Unii Europejskiej	S1A_W06 S1A_W07
K1A_W16	Ma wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi w skali krajowej i międzynarodowej	S1A_W03
K1A_W17	Rozumie specyfikę gospodarki finansowej państwa i zasady prawa finansowego	S1A_W02 S1A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Interpretuje zjawiska społeczne (polityczne, prawne, kulturowe, ekonomiczne) w zakresie właściwym dla studiowanego kierunku	S1A_U01 S1A_U02
K1A_U02	Posługuje się terminologią z obszaru studiowanego kierunku	S1A_U03 S1A_U05 S1A_U10
K1A_U03	Posiada umiejętność posługiwania się aktami normatywnymi, umiejętność analizowania aktów normatywnych i ich krytycznej oceny	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U03 S1A_U05 S1A_U07
K1A_U04	Prezentuje wyniki prowadzonych badań w sposób przejrzysty, usystematyzowany	S1A_U05 S1A_U09 S1A_U10
K1A_U05	Posiada umiejętność przygotowywania i formułowania opinii prawnych, pism procesowych i innych dokumentów z zakresu studiowanego kierunku	S1A_U07 S1A_U09
K1A_U06	Posiada umiejętność rozwiązywania problemów prawnych	S1A_U03 S1A_U05 S1A_U07
K1A_U07	Posiada umiejętność rozwiązywania dylematów mogących pojawić się w pracy zawodowej	S1A_U03 S1A_U06
K1A_U08	Potrafi prognozować procesy – polityczne, prawne, ekonomiczne	S1A_U04
K1A_U09	Posiada umiejętność rozumienia zmian i analizowania zjawisk społecznych – politycznych, prawnych, ekonomicznych	S1A_U08

K1A_U10	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	S1A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej i działalności publicznej	S1A_K03 S1A_K04
K1A_K02	Jest otwarty na występujące w sferze administracji problemy	S1A_K04
K1A_K03	Kreatywnie poszukuje rozwiązań dostrzeganych problemów w stosowaniu prawa	S1A_K03 S1A_K04
K1A_K04	Wykazuje samodzielność myślenia i interpretowania zjawisk	S1A_K03 S1A_K04
K1A_K05	Jest gotowy do szerzenia zdobytej wiedzy	S1A_K02
K1A_K06	Rozwija zainteresowania zawodowe	S1A_K01 S1A_K06
K1A_K07	Ma świadomość posiadanej wiedzy i potrzebę stałego jej poszerzania	S1A_K01 S1A_K06
K1A_K08	Jest zdolny do współpracy w grupie i przyjmowania w niej różnych ról	S1A_K02 S1A_K05
K1A_K09	Posiada umiejętność komunikowania się z otoczeniem	S1A_K05
K1A_K10	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Do uzyskania kwalifikacji studiów I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS– 185,5.

III. PRAKTYKA:

Celem praktyk jest przede wszystkim umożliwienie studentom zwiększenia swojej atrakcyjności jako przyszłych pracowników poprzez uzyskanie doświadczenia zawodowego. Odbycie praktyk powinno również dać studentom możliwość zapoznania się z pracą zawodową. Praktykodawcom praktyki dają możliwość wyboru przyszłych kandydatów do pracy lub stażu.

Praktyki mają charakter praktyk obowiązkowych i odbywają się zgodnie z planem studiów – po IV semestrze.

Studenci mają obowiązek odbycia praktyk w wymiarze 4 tygodni, co, przy zastosowaniu odpowiednich regulacji dotyczących ogólnego czasu pracy, daje 160 h.

Praktyki realizowane są w sądach, organach administracji rządowej i samorządowej, oraz innych placówkach, w których studenci mają możliwość zapoznania się z działalnością i pracą administracji. W trakcie praktyk student zapoznaje się z zasadami funkcjonowania praktykodawcy a także bierze udział w realizacji zadań wyznaczonych przez podmiot, u którego odbywa praktyki.

Kontrola odbywania praktyk realizowana jest poprzez wizyty u wybranych podmiotów a także poprzez kontrole dokumentów, jakie sporządza odbywający praktykę wraz z praktykodawcą.

Praktyki zaliczane są na podstawie przedłożonych przez studenta dokumentów:

- dzienniczka praktyk lub innego dokumentu potwierdzającego okres odbywanej praktyki oraz realizację zadań przez studenta,
- opinii opiekuna praktyk z ramienia praktykodawcy.

Efekty kształcenia dla kierunku **Administracja**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** jest przygotowany do pełnienia kierowniczych funkcji w służbie cywilnej oraz samodzielnego wykonywania pracy w administracji rządowej w strukturach samorządowych, służbach administracyjnych podmiotów gospodarczych, instytucjach pozarządowych, administracji specjalnej, administracji prywatnej, placówkach kulturalnych, organach partii politycznych, instytucjach krajowych, a także przedsiębiorstwach współpracujących z krajami członkowskimi Unii Europejskiej i ich organami. Ponadto, ich umiejętności pozwolą na stosowanie metod i narzędzi potrzebnych do przygotowania projektów przedsięwzięć gospodarczych zgodnie z potrzebami społeczności lokalnych i lokalnego rynku pracy.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) S — obszar kształcenia w zakresie nauk społecznych
 - b) 2 — studia drugiego stopnia
 - c) A — profil ogólnoakademicki
 - d) W — kategoria wiedzy
 - e) U — kategoria umiejętności
 - f) K — kategoria kompetencji społecznych
 - g) S2A — efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
 - h) 01, 02, 03 i kolejne — numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów administracja - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych
WIEDZA		
K2A_W01	Opanował terminologię z zakresu studiowanego kierunku	S2A_W01
K2A_W02	Ma poszerzoną wiedzę o miejscu administracji w systemie nauk społecznych i roli kryminalistyki i nauk pokrewnych w postępowaniu karnym w ochronie porządku prawnego opanował w stopniu rozszerzonym wiedzę o metodologii nauk społecznych, technikach pozyskiwania danych, a także i prowadzenia działań procesowo-kryminalistycznych	S2A_W01 S2A_W06
K2A_W03	Ma pogłębioną wiedzę na temat systemu prawa w państwie zna założenia struktur i instytucji społecznych (politycznych, ekonomicznych, prawnych), zna procedury postępowania organów ochrony porządku prawnego	S2A_W07 S2A_W02
K2A_W04	Zna i rozumie pojęcia z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	S2A_W10
K2A_W05	Ma rozszerzoną wiedzę o państwie, władzy, organizacji aparatu władzy publicznej w państwie i ich ewolucji	S2A_W02 S2A_W07
K2A_W06	Ma pogłębioną wiedzę historyczną na temat rozwoju państwa administracji	S2A_W08 S2A_W09

K2A_W07	Ma rozszerzoną wiedzę, zna i rozumie procesy zachodzące w administracji, rozumie rolę administracji w organizacji państwa i społeczeństwa	S2A_W02 S2A_W03 S2A_W04 S2A_W08
K2A_W08	Ma rozszerzoną wiedzę o człowieku, jego miejscu w społeczeństwie, zna jego prawa, obowiązki oraz zasady ochrony	S2A_W05
K2A_W09	Ma rozszerzoną wiedzę o instytucjach i procedurach prawa administracyjnego (prawa administracyjnego, materialnego, postępowania administracyjnego) oraz o taktyce, technice, metodyce i strategii kryminalistycznej, innych naukach pokrewnych i postępowaniu karnym,	S2A_W02 S2A_W06 S2A_W07
K2A_W10	Ma rozszerzoną wiedzę o instytucjach prawa prywatnego (prawa cywilnego, postępowania cywilnego, prawa handlowego)	S2A_W06 S2A_W07
K2A_W11	Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu prawa pracy i polityki społecznej	S2A_W06 S2A_W07
K2A_W12	Ma rozszerzoną wiedzę o instytucjach prawa karnego, w tym z zakresu nauk penalnych, prawa dowodowego oraz prowadzenia czynności procesowo-kryminalistycznych w metodyce działań dochodzeniowo-śledczych i operacyjno-rozpoznawczych. Ma rozszerzoną wiedzę na temat współpracy międzynarodowej w sprawach karnych w europejskich i pozaeuropejskich systemach normatywnych	S2A_W06 S2A_W07
K2A_W13	Zna i rozumie procesy ekonomiczne, zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	S2A_W06 S2A_W08 S2A_W11
K2A_W14	Ma rozszerzoną wiedzę o procesach zachodzących w sferze organizacji i zarządzania, w tym prowadzenia w zespole działań operacyjno-procesowych w ochronie porządku prawnego	S2A_W06
K2A_W15	Ma rozszerzoną wiedzę na temat organizacji i funkcjonowania Unii Europejskiej	S2A_W06 S2A_W07
K2A_W16	Ma poszerzoną wiedzę o zachodzących w płaszczyźnie krajowej i międzynarodowej procesach gospodarczych, rozumie zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	S2A_W11 S2A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
K2A_U01	Prawidłowo interpretuje i wyjaśnia zjawiska społeczne (polityczne, prawne, kulturowe) i relacje między nimi	S2A_U01
K2A_U02	Posługuje się terminologią z obszaru studiowanego kierunku	S2A_U03 S2A_U05 S2A_U09 S2A_U10
K2A_U03	Posiada umiejętność właściwej analizy aktów normatywnych, zjawisk społecznych, dobierania danych i metod analiz, w tym planowania i podejmowania działań procesowo-kryminalistycznych	S2A_U01 S2A_U02 S2A_U03 S2A_U05
K2A_U04	Sprawnie posługuje się systemami normatywnymi, posiada umiejętność krytycznej oceny obowiązującego stanu normatywnego	S2A_U01 S2A_U02 S2A_U03 S2A_U05 S2A_U07
K2A_U05	Prezentuje wyniki prowadzonych badań w sposób przejrzysty,	S2A_U05

	usystematyzowany	S2A_U09 S2A_U10
K2A_U06	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowywania i formułowania opinii prawnych, pism procesowych i innych dokumentów	S2A_U06 S2A_U07 S2A_U09
K2A_U07	Posiada umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów wynikających z zakresu studiowanego kierunku, samodzielnie proponuje rozwiązania i procedury rozstrzygnięć	S2A_U03 S2A_U05 S2A_U07 S2A_U09
K2A_U08	Posiada umiejętność rozwiązywania dylematów mogących pojawić się w pracy zawodowej	S2A_U03 S2A_U06
K2A_U09	Potrafi prognozować procesy (polityczne, prawne, ekonomiczne) wykorzystując metody i narzędzia właściwe dla studiowanego kierunku, rozumie konieczność zmian i posiada umiejętność analizowania zjawisk społecznych	S2A_U04 S2A_U08
K2A_U10	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	S2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2A_K01	Rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej i działalności publicznej	S2A_K03 S2A_K04
K2A_K02	Jest otwarty na występujące problemy w sferze administracji systemach ochrony prawnej	S2A_K04
K2A_K03	Kreatywnie poszukuje rozwiązań dostrzeganych problemów w stosowaniu prawa, w tym także procedurach postępowania w ochronie porządku prawnego	S2A_K03 S2A_K04
K2A_K04	Wykazuje samodzielność myślenia i interpretowania zjawisk społecznych	S2A_K03 S2A_K04
K2A_K05	Jest gotowy do szerzenia zdobytej wiedzy	S2A_K02
K2A_K06	Rozwija zainteresowania zawodowe	S2A_K01 S2A_K06
K2A_K07	Ma świadomość posiadanej wiedzy i potrzebę stałego jej poszerzania	S2A_K01 S2A_K06
K2A_K08	Jest zdolny do współpracy w grupie i przyjmowania w niej różnych ról	S2A_K02 S2A_K05
K2A_K09	Posiada umiejętność komunikowania się z otoczeniem	S2A_K05
K2A_K10	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S2A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Do uzyskania kwalifikacji studiów II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia II stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 126,5.

III. PRAKTYKA:

Celem praktyk jest przede wszystkim umożliwienie studentom zwiększenia swojej atrakcyjności jako przyszłych pracowników poprzez uzyskanie doświadczenia zawodowego. Odbycie praktyk powinno również dać studentom możliwość zapoznania się z pracą zawodową. Praktykodawcom praktyki dają możliwość wyboru przyszłych kandydatów do pracy lub stażu.

Praktyki na studiach drugiego stopnia mają charakter praktyk obowiązkowych i odbywają się zgodnie z planem studiów – po II semestrze.

Studenci mają obowiązek odbycia praktyk w wymiarze 4 tygodni, co, przy zastosowaniu odpowiednich regulacji dotyczących ogólnego czasu pracy, daje 160 h.

Praktyki realizowane są w sądach, organach administracji rządowej i samorządowej, organach ochrony prawnej oraz innych placówkach, w których studenci mają możliwość zapoznania się z działalnością i pracą administracji. W trakcie praktyk student zapoznaje się z zasadami funkcjonowania praktykodawcy a także bierze udział w realizacji zadań wyznaczonych przez podmiot, u którego odbywa praktyki.

Kontrola odbywania praktyk realizowana jest poprzez wizyty u wybranych podmiotów a także poprzez kontrole dokumentów, jakie sporządza odbywający praktykę wraz z praktykodawcą.

Praktyki zaliczane są na podstawie przedłożonych przez studenta dokumentów:

- dzienniczka praktyk lub innego dokumentu potwierdzającego okres odbywanej praktyki oraz realizację zadań przez studenta,
- opinii opiekuna praktyk z ramienia praktykodawcy.

Efekty kształcenia dla kierunku **Akwakultura i bezpieczeństwo żywności**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk rolniczych, dyscypliny rybactwo oraz wiedzę o środowisku wodnym i o organizmach występujących w ekosystemach wodnych. Wiedza ta uzupełniona jest wiadomościami z zakresu ochrony zdrowia zwierząt oraz człowieka w aspekcie zachowania bezpieczeństwa żywnościowego. Kształcenie koncentruje się na zagadnieniach związanych z produkcją akwakultury i przygotowuje do realizacji zadań związanych ze zrównoważonym zarządzaniem w akwakulturze. Zna zasady chowu i hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych, a także zasady sterowania tymi procesami, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa żywnościowego na każdym etapie produkcji i przetwarzania surowca. Potrafi ocenić kondycję organizmów wodnych. Zna sposoby pozyskiwania i zabezpieczenia po złowieniu organizmów wodnych, a także podstawy technologii ich przetwórstwa. Posiada wiedzę dotyczącą prawnych i ekonomicznych aspektów akwakultury i bezpieczeństwa żywnościowego oraz zna podstawowe zasady ochrony środowiska i zasobów naturalnych. Posiada podstawowe umiejętności oceny jakości środowiska wodnego oraz wpływu akwakultury na ekosystemy naturalne. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu problematyki związanej z akwakulturą i bezpieczeństwem żywnościowym. Absolwent jest przygotowany do prowadzenia działalności zawodowej związanej z akwakulturą i bezpieczeństwem żywnościowym oraz podjęcia pracy w: laboratoriach badawczych i kontrolnych instytucji związanych z akwakulturą, bezpieczeństwem żywnościowym i ochroną środowiska, jednostkach administracji samorządowej oraz szkolnictwie – po ukończeniu specjalności nauczycielskiej (zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sprawie standardów kształcenia nauczycieli). Absolwent może podjąć pracę między innymi w: obiektach produkcji akwakulturowej, obiektach zabezpieczających i przetwarzających surowiec rybny, instytucjach kontrolnych, kontrolujących produkcję akwakulturową i jej przetwórstwo pod kątem jakości i bezpieczeństwa, w laboratoriach, w instytucjach/organach administracji rządowej i samorządowej, w jednostkach naukowych, w jednostkach badawczo-rozwojowych.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) InzA - efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kwalifikacji inżynierskich dla studiów pierwszego stopnia
 - f) R1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w

- g) InzA - zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia efekty kształcenia w obszarze kompetencji inżynierskich dla studiów pierwszego stopnia
- h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów akwakultura i bezpieczeństwo żywności - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych weterynaryjnych
WIEDZA		
K1_W01	Charakteryzuje zjawiska i procesy zachodzące w przyrodzie	R1A_W01
K1_W02	Definiuje podstawowe pojęcia, teorie i prawa z zakresu chemii ogólnej, organicznej i nieorganicznej, opisuje fizyczne i chemiczne właściwości wody i substancji w niej zawartych	R1A_W01
K1_W03	Zna narzędzia matematyczne, statystyczne i informatyczne stosowane do opisu zjawisk przyrodniczych	R1A_W01
K1_W04	Zna podstawowe pojęcia, teorie i zasady dotyczące termodynamiki i hydromechaniki, zna elementy akustyki, oraz elektryczne i magnetyczne właściwości materii	R1A_W01
K1_W05	Zna właściwości, metody analizy i identyfikacji pierwiastków oraz wybranych związków organicznych i nieorganicznych, zna podstawowe szlaki metaboliczne składników organicznych organizmów	R1A_W01
K1_W06	Opisuje podstawy budowy mikro- i makroskopowej organizmów wodnych	R1A_W01
K1_W07	Wykazuje znajomość podstawowych terminów i pojęć w języku polskim i języku obcym w zakresie rybactwa	R1A_W01
K1_W08	Charakteryzuje podstawowe kategorie i procesy ekonomiczne w skali mikro- oraz makroekonomicznej	R1A_W02 InzA_W03
K1_W09	Zna zasady ekonomiki w prowadzeniu przedsiębiorstw rybackich, zasady wykorzystywania instrumentów prawno-ekonomicznych w działalności rybackiej	R1A_W02 InzA_W03 InzA_W04
K1_W10	Prezentuje, w zależności od zrealizowanych przedmiotów elementarną wiedzę humanistyczną, społeczną i prawną, umożliwiającą zrozumienie zjawisk i procesów społecznych	R1A_W02 InzA_W03
K1_W11	Definiuje podstawowe problemy natury genetycznej, hodowlanej, produkcyjnej, środowiskowej związane z organizacją oraz prowadzeniem chowu i hodowli organizmów wodnych	R1A_W03 InzA_W05
K1_W12	Zna teoretyczne podstawy ochrony i odnowy środowiska wodnego	R1A_W03 InzA_W05
K1_W13	Zna naturalne i antropogeniczne źródła i cykle pierwiastków biogenicznych w środowisku wodnym	R1A_W03
K1_W14	Zna procesy ekologiczne i ewolucyjne warunkujące różnorodność biologiczną	R1A_W03
K1_W15	Rozróżnia podstawowe kryteria systematyki i objaśnia zasady taksonomii organizmów roślinnych i zwierzęcych	R1A_W04
K1_W16	Opisuje podstawowe cechy organizmów wodnych na różnych poziomach organizacji oraz mechanizmy i funkcje ich procesów życiowych	R1A_W04

K1_W17	Charakteryzuje znaczenie drobnoustrojów w różnych środowiskach naturalnych oraz warunkach hodowlanych	R1A_W04
K1_W18	Definiuje kryteria i metody oceny jakości surowców, pasz i produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego, zna metody zabezpieczania i technologie przetwarzania ryb	R1A_W04 InzA_W01
K1_W19	Objasnia podstawowe teorie dziedziczenia cech organizmów żywych, funkcjonowania genów i zasad inżynierii genetycznej w akwakulturze	R1A_W04
K1_W20	Prezentuje wiedzę z zakresu wymagań pokarmowych i praw żywienia organizmów wodnych oraz technologii produkcji pasz	R1A_W05 InzA_W05
K1_W21	Zna budowę, zastosowanie i sposób użytkowania podstawowych przyrządów pomiarowych, maszyn oraz urządzeń wykorzystywanych w rybołówstwie oraz chowie i hodowli organizmów wodnych	R1A_W05 InzA_W01 InzA_W02 InzA_W05
K1_W22	Rozróżnia technologie produkcji organizmów wodnych oraz ich wpływ na człowieka i środowisko	R1A_W05 InzA_W02 InzA_W05
K1_W23	Charakteryzuje surowce paszowe pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz technologie ich produkcji, konserwowania, uszlachetniania i metody oceny wartości odżywczej	R1A_W05 InzA_W02 InzA_W05
K1_W24	Ma wiedzę o roli i znaczeniu środowiska przyrodniczego i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej	R1A_W06
K1_W25	Opisuje zmiany i zagrożenia środowiska spowodowane działalnością człowieka	R1A_W06
K1_W26	Prezentuje podstawową wiedzę na temat form działalności rybackiej oraz roli rybactwa w rozwoju obszarów wiejskich	R1A_W07 InzA_W04 InzA_W05
K1_W27	Zna podstawowe zasady gospodarowania i funkcjonowania podmiotów rybackich na obszarach chronionych	R1A_W07 InzA_W04
K1_W28	Zna podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności przemysłowej, intelektualnej oraz prawa autorskiego; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	R1A_W08
K1_W29	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w działalności rybackiej	R1A_W08
K1_W30	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedziny nauk rolniczych dyscypliny rybactwo	R1A_W09 InzA_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Korzysta na poziomie podstawowym z dostępnych źródeł informacji z zakresu rybactwa i dyscyplin pokrewnych w języku ojczystym i wybranym języku obcym nowożytnym w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania	R1A_U01
K1_U02	Korzysta z podstawowych źródeł elektronicznych do pozyskiwania, przetwarzania i analizy informacji, z zachowaniem praw własności intelektualnej w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania	R1A_U01
K1_U03	Prezentuje opracowane materiały, własne stanowisko i poglądy z wykorzystaniem różnych form przekazu	R1A_U02 InzA_U01
K1_U04	Potrafi prowadzić rzeczową i merytoryczną dyskusję umożliwiającą wypracowanie wspólnego stanowiska	R1A_U02
K1_U05	Posługuje się terminologią i nomenklaturą stosowaną w dyscyplinie rybactwo i naukach pokrewnych	R1A_U02

K1_U06	Korzysta z podstawowych możliwości programów komputerowych w zakresie zbierania danych, obliczeń, interpretacji oraz prezentacji wyników	R1A_U03 InzA_U01
K1_U07	Wykonuje pod kierunkiem opiekuna naukowego proste zadanie badawcze z zakresu dyscypliny rybactwo i nauk pokrewnych	R1A_U04 InzA_U01
K1_U08	Wykonuje pod kierunkiem opiekuna naukowego proste zadania projektowe dotyczące działań z zakresu rybactwa i nauk pokrewnych	R1A_U04 InzA_U02 InzA_U08
K1_U09	Interpretuje wyniki prostych zadań badawczych, ocenia przydatność rutynowych metod i narzędzi oraz umiejętnie formułuje wnioski	R1A_U04 InzA_U01 InzA_U07
K1_U10	Identyfikuje wybrane gatunki roślin, ryb i bezkręgowców wodnych, środowisko ich występowania a także znaczenie w ekosystemach wodnych i w prowadzonej przez człowieka działalności gospodarczej	R1A_U05
K1_U11	Interpretuje wskaźniki fizyczne i chemiczne charakteryzujące jakość środowiska wodnego, określa ich wpływ na prawidłowość funkcjonowania organizmów ryb i bezkręgowców wodnych, wykorzystuje podstawowe techniki laboratoryjne w ich analizie jakościowej i ilościowej	R1A_U05
K1_U12	Identyfikuje zachowania indywidualne i grupowe ryb, tak w środowisku naturalnym jak i stworzonym przez człowieka, interpretuje je i wykorzystuje w celu zrównoważenia odłowów i optymalizacji produkcji ryb z zachowaniem ich dobrostanu	R1A_U05
K1_U13	Identyfikuje wybrane zagrożenia biologiczne i abiotyczne dla zdrowia człowieka, zdrowia i dobrostanu ryb, wdraża działania profilaktyczne oraz ochronne, stosuje zasady współpracy ze służbami inspekcji weterynaryjnej	R1A_U05
K1_U14	Wykorzystuje wiedzę z zakresu fizjologii, genetyki i biotechniki rozrodu ryb w chowie, hodowli, gospodarowaniu zasobami ryb na wodach otwartych i w zabiegach restytucyjnych	R1A_U05 InzA_U03
K1_U15	Rozróżnia i charakteryzuje surowce paszowe, ocenia ich przydatność żywieniową z wykorzystaniem metod sensorycznych, analitycznych i biologicznych	R1A_U05 InzA_U06
K1_U16	Wykorzystuje w praktyce techniki oceny jakości, zabezpieczenia i przetwarzania surowca rybnego	R1A_U05 InzA_U07
K1_U17	Wykorzystuje wiedzę z zakresu mikrobiologii do optymalizacji procesów hodowlanych oraz ograniczenia negatywnego wpływu produkcji na środowisko	R1A_U05
K1_U18	Analizuje działalność gospodarstwa rybackiego ze szczególnym uwzględnieniem środków produkcji, zasobów ludzkich i finansowych oraz kosztów produkcji	R1A_U06 InzA_U04
K1_U19	Opracowuje podstawowe założenia biznesplanu i planu marketingowego	R1A_U06
K1_U20	Potrafi zaplanować pełny cykl produkcyjny wybranych gatunków ryb	R1A_U06 InzA_U08
K1_U21	Dobiera odpowiednią konstrukcję narzędzi połowowych, wykorzystuje je zgodnie z zasadami eksploatacji w zrównoważonej gospodarce rybackiej	R1A_U06 InzA_U05 InzA_U07
K1_U22	Planuje i prowadzi eksploatację stawów hodowlanych z wykorzystaniem technik hydrotechnicznych i agrotechnicznych	R1A_U06

		InzA_U05 InzA_U07
K1_U23	Posługuje się podstawowymi przyrządami i narzędziami wykorzystywanymi w produkcji rybackiej	R1A_U06 InzA_U05 InzA_U07
K1_U24	Wskazuje korzyści i zagrożenia płynące z podejmowanych działań mających na celu rozwiązanie zaistniałych problemów w zakresie rybactwa; potrafi je analizować i podejmować zrównoważone decyzje	R1A_U07
K1_U25	Wskazuje alternatywne rozwiązania typowych problemów inżynierskich, porównuje i wybiera optymalne rozwiązania zaistniałych problemów w zakresie rybactwa i nauk pokrewnych	R1A_U07 InzA_U06 InzA_U08
K1_U26	Przygotowuje raporty, wnioski, sprawozdania, pracę dyplomową i inne dokumenty w zakresie rybactwa w formie pisemnej w języku polskim i obcym nowożytnym, dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych, a także różnych źródeł	R1A_U08
K1_U27	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim i języku obcym, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych, a także różnych źródeł	R1A_U09
K1_U28	Posługuje się jednym ze współczesnych języków obcych na poziomie biegłości B-2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, z wykorzystaniem specjalistycznego słownictwa z zakresu rybactwa i nauk pokrewnych	R1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy	R1A_K01
K1_K02	Jest w stanie pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w zakresie wykonywania, wyznaczania i kontroli zadań realizowanych w rybactwie	R1A_K02
K1_K03	Potrafi obiektywnie i merytorycznie wskazywać oraz wartościować działania umożliwiające realizację określonych celów i zadań gospodarki rybackiej	R1A_K03 InzA_K01
K1_K04	Dostrzega oraz trafnie diagnozuje dylematy współczesnego rybactwa i nauk pokrewnych oraz wykazuje kreatywność w dążeniu do racjonalnego i prawidłowego ich rozwiązania	R1A_K04 InzA_K01
K1_K05	Rozumie i zdaje sobie sprawę z odpowiedzialności społecznej, zawodowej i etycznej związanej z szeroko pojętą produkcją rybacką, jej wpływem na środowisko oraz dobrostan ryb	R1A_K05 InzA_K01
K1_K06	Ma świadomość zagrożeń i/lub potencjalnie negatywnych skutków produkcji rybackiej w odniesieniu do różnych gałęzi gospodarki oraz środowiska naturalnego	R1A_K06 InzA_K01
K1_K07	Docenia potrzebę doksztalcenia się, wykazuje aktywność w dążeniu do doskonalenia swoich umiejętności w zawodzie ichtiologa	R1A_K07
K1_K08	Wykazuje przedsiębiorczość w myśleniu i działaniu w odniesieniu do różnych aspektów gospodarki rybackiej	R1A_K08 InzA_K02

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 210.

III. PRAKTYKA:

W trakcie studiów studenci odbywają trzy praktyki (akwakulturową, przetwórczą i administracyjną "branżową") w łącznym wymiarze 8 tygodni. Głównym celem tej formy szkolenia jest możliwie najlepsze przygotowanie przyszłych absolwentów do podjęcia pracy zawodowej. Student odbywa praktykę zawodową w zakładach i instytucjach związanych z akwakulturą, przetwórstwem ryb i organizmów wodnych, służbami kontrolnymi, w tym weterynaryjnymi oraz w organach administracji państwowej i samorządowej. W czasie praktyki zapoznaje się z działalnością zakładu i uczestniczy praktycznie w możliwych i bezpiecznych zadaniach głównie związanych z akwakulturą i bezpieczeństwem żywności oraz zbiera dane do pracy inżynierskiej.

Podczas praktyki zawodowej student:

- w zakresie wiedzy:

- definiuje problemy akwakultury, przetwórstwa, kontroli będące przedmiotem działalności zakładu;
- omawia system organizacji prac i zarządzania zespołami ludzkimi;
- gromadzi i wstępnie ocenia dane do pracy inżynierskiej;

- w zakresie umiejętności:

- wykonuje proste zadania pod nadzorem i samodzielnie;
- gromadzi dane faktograficzne;
- ocenia wykonanie zadań;

- w zakresie kompetencji społecznych:

- wykazuje odpowiedzialność za bezpieczeństwo indywidualne i zbiorowe;
- współpracuje z zespołem i posiada zmysł przewodzenia.

Tabela 2

**Tabela pokrycia efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji
inżynierskich przez efekty kierunkowe**

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kwalifikacji pierwszego stopnia związanych z tytułem zawodowym inżyniera	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	K_W18 K_W21
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów	K_W21 K_W22 K_W23
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K_W08 K_W09 K_W10
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	K_W09 K_W26 K_W27 K_W30
InzA_W05	Zna typowe technologie inżynierskie w zakresie studiowanego kierunku studiów	K_W11; K_W12; K_W20; K_W21; K_W22; K_W23; K_W26
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K_U03; K_U06; K_U07; K_U09
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	K_U08
InzA_U03	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	K_U14
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K_U18
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów – istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	K_U21 K_U22 K_U23
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla studiowanego kierunku studiów	K_U15 K_U25
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K_U09 K_U16 K_U21 K_U22 K_U23
InzA_U08	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku studiów, używając właściwych metod, technik i narzędzi	K_U08 K_U20 K_U25
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty	K_K03

	i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K_K04 K_K05 K_K06
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K_K08

Efekty kształcenia dla kierunku **Architektura krajobrazu**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, nauk technicznych, nauk w zakresie sztuki.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych, rolniczych, technicznych i sztuk pięknych oraz umiejętności wykorzystania jej w pracy zawodowej z zachowaniem zasad prawnych i etycznych. Posiada umiejętności kształtowania obiektów architektury krajobrazu zgodnie z potrzebami użytkowymi, psychicznymi i biologicznymi człowieka. Absolwent jest przygotowany do: wykonywania prac inwentaryzacyjnych obiektów architektury krajobrazu; wykonywania ocen szaty roślinnej obiektów architektury krajobrazu; wykonywania projektów zagospodarowania obiektów architektury krajobrazu, łącznie z obiektami zabytkowymi; budowy i pielęgnowania obiektów architektury krajobrazu i elementów ich wyposażenia; kierowania i nadzoru nad robotami realizacyjnymi i pielęgnacyjnymi w obiektach architektury krajobrazu; zarządzania jednostkami zajmującymi się projektowaniem, budową i pielęgnowaniem obiektów architektury krajobrazu oraz współpracy z innymi specjalistami uczestniczącymi w projektowaniu, budowie i pielęgnowaniu obiektów architektury krajobrazu. Absolwent jest przygotowany do pracy w: jednostkach opracowujących projekty zagospodarowania obiektów architektury krajobrazu; jednostkach realizujących i pielęgnujących obiekty architektury krajobrazu; jednostkach administracji rządowej i samorządowej. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - b) I – studia pierwszego stopnia
 - c) A – profil ogólnoakademicki
 - d) W – kategoria wiedzy
 - e) U – kategoria umiejętności
 - f) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - g) T1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
 - h) R1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia
 - i) A1 – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki dla studiów pierwszego stopnia

j) InzA

– efekty kształcenia w obszarze kompetencji inżynierskich dla studiów pierwszego stopnia

k) 01, 02, 03 i kolejne

– numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów architektura krajobrazu - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektów kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie: nauk technicznych, nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, nauk w zakresie sztuki, w odniesieniu do kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K1A_W01	Ma podstawową wiedzę w zakresie matematyki, biologii i geometrii wykreślnej przydatną do rozumienia i opisu przestrzeni	T1A_W01 R1A_W01
K1A_W02	Opisuje podstawowe elementy budowy rysunku, perspektywy, proporcji i przestrzeni oraz podstawowe metody kształtowania kompozycji	T1A_W03
K1A_W03	Zna podstawowe metody geodezyjne odwzorowania rzeźby terenu i jego pokrycia	T1A_W02 R1A_W05
K1A_W04	Zna podstawowe materiały budowlane oraz ich zastosowanie w budownictwie i architekturze krajobrazu	T1A_W07 R1A_W05 InzA_W02
K1A_W05	Opisuje podstawowe sposoby badania siedlisk glebowych	R1A_W03
K1A_W06	Zna podstawowe zasady projektowania obiektów budowlanych	T1A_W04 T1A_W07 R1A_W05 A1_W15 InzA_W02 InzA_W05
K1A_W07	Zna w zakresie podstawowym współczesne technologie i trendy rozwojowe w projektowaniu i wykonawstwie obiektów architektury krajobrazu	T1A_W05 R1A_W05 A1_W13 InzA_W02 InzA_W05
K1A_W08	Zna systematykę i nomenklaturę roślin	R1A_W04
K1A_W09	Charakteryzuje rośliny pod względem ich podstawowych cech budowy, wymagań siedliskowych i możliwości zastosowania w projektowaniu obiektów zieleni	R1A_W04
K1A_W10	Zna zasadnicze uwarunkowania i czynniki, które kształtowały postać miasta i wsi	T1A_W03 R1A_W07 InzA_W03
K1A_W11	Zna dawne i współczesne tendencje i konwencje stylowe w kształtowaniu ogrodów, rozumie ich uwarunkowania kulturowe i filozoficzne	T1A_W05 A1_W12 A1_W13 InzA_W03
K1A_W12	Posiada znajomość podstawowych praw naturalnych i działań związanych ze środowiskiem i jego ochroną	R1A_W03 R1A_W04 R1A_W06
K1A_W13	Ma podstawową wiedzę dotyczącą wykonywania zawodu architekta krajobrazu, w tym zasad BHP	T1A_W09 T1A_W11 R1A_W02

		R1A_W08 R1A_W09 InzA_W03 InzA_W04
K1A_W14	Zna metody i techniki studiów i analiz właściwych dla określenia wytycznych do projektu przestrzeni w krajobrazie	T1A_W04 R1A_W04 R1A_W05
K1A_W15	Zna podstawowe uwarunkowania prawne dotyczące projektowania różnych kategorii obiektów	T1A_W10 R1A_W02 InzA_W03
K1A_W16	Zna podstawowe formy i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego oraz metody stosowane w procesie tej ochrony	A1_W12 A1_W13 A1_W15
K1A_W17	Zna urządzenia techniczne stosowane w wykonawstwie i pielęgnacji obiektów architektury krajobrazu	T1A_W06 R1A_W05 InzA_W01 InzA_W05
K1A_W18	Zna procedury związane z procesem projektowym i realizacją obiektu architektury krajobrazu	T1A_W08 T1A_W09 R1A_W02 A1_W15 InzA_W03 InzA_W04
K1A_W19	Zna podstawowe zasady sporządzania kosztorysów w zakresie obiektów architektury krajobrazu	T1A_W08 R1A_W02 InzA_W03
K1A_W20	Zna i identyfikuje przyczyny degradacji środowiska oraz zasady i sposoby jego zapobiegania	R1A_W03 R1A_W06
K1A_W21	Ma elementarną wiedzę w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania chorobom i szkodnikom roślin	R1A_W03
K1A_W22	Zna zasady inwentaryzacji zieleni	R1A_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Wykorzystuje rysunek odręczny, rzeźbę i elementy malarstwa dla celów analiz przestrzennych i przekazywania informacji o krajobrazie	A1_U15 A1_U20 A1_U21
K1A_U02	Wykonuje przestrzenne wizualizacje idei i projektów z wykorzystaniem zasad geometrii wykreślnej i technik komputerowych	T1A_U07 InzA_U01
K1A_U03	Dokonyuje analizy i waloryzacji kompozycji form przestrzennych w krajobrazie	T1A_U10 T1A_U13 R1A_U07 InzA_U03 InzA_U05
K1A_U04	Wykorzystuje powszechnie znane narzędzia do sporządzania i prezentacji projektów	T1A_U04 R1A_U09 A1_U24
K1A_U05	Praktycznie stosuje zasady kształtowania form przestrzennych w różnym kontekście i skali	T1A_U16 R1A_U07 InzA_U08
K1A_U06	Stosuje podstawowe zasady projektowania przestrzeni o różnej funkcji z zastosowaniem odpowiednich materiałów	T1A_U14 R1A_U06 A1_U18 InzA_U06
K1A_U07	Sporządza uproszczoną dokumentację projektową zgodnie	T1A_U03

	z wymogami formalnymi i przedstawia ją w formie graficznej i opisowej	
K1A_U08	Pozyskuje podstawowe informacje właściwe do zadania projektowego z różnych źródeł	T1A_U01 R1A_U01 R1A_U03
K1A_U09	Analizuje uwarunkowania sytuacyjne przestrzeni przy użyciu standardowych metod stosowanych w obszarze architektury krajobrazu	T1A_U13 InzA_U05
K1A_U10	Umie przeprowadzić wybrane analizy wykraczające poza ramy architektury krajobrazu	T1A_U10 A1_U17 InzA_U03 InzA_U05
K1A_U11	Praktycznie określa potrzeby i wytyczne w zakresie prac projektowych i wykonawczych różnych branż przy obiektach architektury krajobrazu	T1A_U15 R1A_U07 InzA_U07
K1A_U12	Potrafi przy użyciu podstawowych metod badawczych uzyskać różnorodne dane o terenie	R1A_U01 InzA_U01
K1A_U13	Wybiera i stosuje odpowiednie urządzenia techniczne do wykonania i pielęgnacji obiektów architektury krajobrazu	T1A_U16 InzA_U08
K1A_U14	Rozpoznaje i charakteryzuje zbiorowiska roślinne i ich siedliska	R1A_U04 R1A_U05
K1A_U15	Potrafi wykonać inwentaryzację szaty roślinnej	R1A_U04 R1A_U05
K1A_U16	Rozpoznaje, w stopniu podstawowym, charakterystyczne dla różnych okresów historycznych układy urbanistyczne i ruralistyczne oraz ich komponenty, a także wartość kulturową krajobrazu	T1A_U10 InzA_U03
K1A_U17	Stosuje, na bazie znajomości podstawowych metod, podejście metodyczne w rozwiązywaniu zadania projektowego	T1A_U05 T1A_U09 T1A_U14 R1A_U07 InzA_U02 InzA_U06
K1A_U18	Umie stosować prawo w praktyce inżynierskiej w zakresie projektowania i realizacji obiektów architektury krajobrazu	T1A_U10 InzA_U03
K1A_U19	Ma umiejętność w stopniu podstawowym sporządzania kosztorysów do obiektów architektury krajobrazu	T1A_U12 InzA_U04
K1A_U20	Umie określić przynależność systematyczną chorób i szkodników oraz przyczyny ich występowania	R1A_U05
K1A_U21	Posiada umiejętność precyzyjnego porozumiewania się z różnymi podmiotami w formie werbalnej, pisemnej i graficznej	T1A_U02 R1A_U02 R1A_U08 A1_U22
K1A_U22	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu	T1A_U06 R1A_U10 A1_U23
K1A_U23	Zna zasady bezpieczeństwa związane z projektowaniem i wykonywaniem obiektów architektury krajobrazu	R1A_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	T1A_K01 R1A_K01 A1_K01
K1A_K02	Ma świadomość potrzeby doszkalania i samodoskonalenia	R1A_K07

	w zakresie zawodu architekt krajobrazu	
K1A_K03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	T1A_K03 R1A_K02
K1A_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	T1A_K04 R1A_K03
K1A_K05	Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania	T1A_K05 T1A_K06 R1A_K04 InzA_K02
K1A_K06	Ma świadomość potrzeby komunikacji na różnych etapach kształtowania krajobrazu z osobami mającymi wpływ na jego treść, funkcję i formę	T1A_K07 A1_K05
K1A_K07	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	T1A_K06 R1A_K08
K1A_K08	Jest zdolny zauważania związków i zależności występujących w otoczeniu i do twórczego myślenia o przestrzeni, budujących ją bryłach i ich kompozycji	A1_K03
K1A_K09	Ma świadomość znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za kształtowanie i stan środowiska naturalnego	R1A_K05
K1A_K10	Ma przekonanie o ważności pozatechnicznych aspektów kształtowania krajobrazu oraz potrafi ocenić ich wpływ na środowisko	T1A_K02 R1A_K06 InzA_K01
K1A_K11	Ma świadomość potrzeby gromadzenia, analizy i interpretacji informacji o środowisku w celu rozwiązywania zadań projektowych w sposób odpowiedzialny za skutki	A1_K02
K1A_K12	Jest zdolny do konstruktywnej krytyki w stosunku do działań innych osób, a także podjęcia refleksji na temat aspektów związanych z własną pracą	A1_K04
K1A_K13	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnych i prawa autorskiego	A1_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 210.

III. PRAKTYKA:

Praktyka kierunkowa, poświęcona nabyciu praktycznych umiejętności z zakresu studiowanego kierunku. Student posiadać także szereg kompetencji społecznych pracując w zespołach ludzkich. Czas trwania praktyki 6 tygodni.

Efekty kształcenia dla kierunku **Architektura krajobrazu**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 semestry).
4. **Absolwent:** posiada poszerzoną w stosunku do studiów I stopnia wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych, rolniczych, technicznych i sztuk pięknych oraz umiejętności wykorzystania jej w pracy zawodowej z zachowaniem zasad prawnych i etycznych. Posiada pogłębione umiejętności kształtowania obiektów architektury krajobrazu zgodnie z potrzebami użytkowymi, psychicznymi i biologicznymi człowieka. Absolwent jest przygotowany do: wykonywania prac inwentaryzacyjnych obiektów architektury krajobrazu; wykonywania ocen szaty roślinnej obiektów architektury krajobrazu; wykonywania projektów zagospodarowania obiektów architektury krajobrazu, łącznie z obiektami zabytkowymi; budowy i pielęgnowania obiektów architektury krajobrazu i elementów ich wyposażenia; kierowania i nadzoru nad robotami realizacyjnymi i pielęgnacyjnymi w obiektach architektury krajobrazu; zarządzania jednostkami zajmującymi się projektowaniem, budową i pielęgnowaniem obiektów architektury krajobrazu oraz współpracy z innymi specjalistami uczestniczącymi w projektowaniu, budowie i pielęgnowaniu obiektów architektury krajobrazu. Absolwent jest przygotowany do pracy w: jednostkach opracowujących projekty zagospodarowania obiektów architektury krajobrazu, jednostkach realizujących i pielęgnujących obiekty architektury krajobrazu, jednostkach administracji rządowej i samorządowej. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - b) 2 – studia drugiego stopnia
 - c) A – profil ogólnoakademicki
 - d) W – kategoria wiedzy
 - e) U – kategoria umiejętności
 - f) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - g) T2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów drugiego stopnia
 - h) R2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów drugiego stopnia
 - i) InzA – efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów drugiego stopnia
 - j) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów architektura krajobrazu - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektów kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk technicznych, nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych
WIEDZA		
K2A_W01	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu matematyki, fizyki, chemii i innych obszarów właściwych dla kierunku architektura krajobrazu przydatną do formułowania i rozwiązywania złożonych zadań z zakresu architektury krajobrazu	T2A_W01 R2A_W01
K2A_W02	Ma szczegółową wiedzę w zakresie kierunków studiów powiązanych architekturą krajobrazu w tym także wiedzę ekonomiczną, prawną i społeczną	T2A_W02 T2A_W08 R2A_W02
K2A_W03	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu architektury krajobrazu oraz pogłębioną wiedzę na temat biosfery, chemicznych i fizycznych procesów w niej zachodzących, podstaw techniki i kształtowania środowiska dostosowaną do architektury krajobrazu	T2A_W03, T2A_W04 R2A_W03
K2A_W04	Ma podbudowaną teoretycznie szczegółową wiedzę związaną z wybranymi zagadnieniami z zakresu architektury krajobrazu, w tym także o środowisku przyrodniczym i jego zrównoważonego użytkowania	T2A_W04 R2A_W04 R2A_W06
K2A_W05	Ma wiedzę o trendach rozwojowych i najistotniejszych nowych osiągnięciach z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla architektury krajobrazu i pokrewnych dyscyplin naukowych	T2A_W05
K2A_W06	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych mających zastosowanie w kształtowaniu krajobrazu; wykazuje znajomość zaawansowanych metod, technik, technologii, narzędzi i materiałów pozwalających wykorzystać i kształtować potencjał krajobrazu	T2A_W06 R2A_W05
K2A_W07	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu złożonych zadań inżynierskich z zakresu architektury krajobrazu	T2A_W07 R2A_W05
K2A_W08	Ma wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej oraz ich uwzględniania w praktyce inżynierskiej architekta krajobrazu	T2A_W08 R2A_W08
K2A_W09	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	T2A_W09 R2A_W09
K2A_W10	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu o prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	T2A_W10 R2A_W08
K2A_W11	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	T2A_W11 R2A_W09
K2A_W12	Ma zaawansowaną wiedzę ekonomiczną, prawną i społeczną dostosowaną do studiowanego kierunku studiów	R2A_W02

K2A_W13	Ma pogłębioną wiedzę na temat ochrony i inżynierii środowiska, podstaw techniki, zasad monitoringu oraz kształtowania i rekultywacji krajobrazu	T2A_W01 R2A_W03
K2A_W14	Ma pogłębioną wiedzę o roli organizmów żywych na różnych poziomach złożoności, przyrody nieożywionej oraz o technicznych zadaniach inżynierskich z zakresu kształtowania krajobrazu	R2A_W03 R2A_W04 R2A_W06
K2A_W15	Wykazuje znajomość zaawansowanych metod, technik, technologii, narzędzi i materiałów pozwalających wykorzystać i kształtować potencjał przyrody w celu poprawy jakości życia człowieka	R2A_W05
K2A_W16	Ma rozszerzoną wiedzę o roli i znaczeniu komponentów środowiska przyrodniczego i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej w kształtowaniu krajobrazu oraz o ich zagrożeniach	R2A_W06
K2A_W17	Ma rozszerzoną wiedzę na temat stanu i kompleksowego działania czynników determinujących funkcjonowanie i rozwój obszarów wiejskich	R2A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
K2A_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, także w języku angielskim lub innym języku obcym uznawanym za język komunikacji międzynarodowej w zakresie architektury krajobrazu; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie	T2A_U01 R2A_U01
K2A_U02	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym architektów krajobrazu oraz w innych środowiskach, także w języku angielskim lub innym języku obcym uznawanym za język komunikacji międzynarodowej w zakresie architektury krajobrazu	T2A_U02 R2A_U02
K2A_U03	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym, uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla architektury krajobrazu lub w obszarze leżącym na pograniczu różnych dyscyplin naukowych, dokumentując graficzną część opracowania lub projektu.	T2A_U03 R2A_U08
K2A_U04	Potrafi przygotować i przedstawić w języku polskim i języku obcym prezentację ustną, dotyczącą przestrzennych wizualizacji idei i projektów z zakresu architektury krajobrazu	T1A_U04 R2A_U09
K2A_U05	Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia	T2A_U05
K2A_U06	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	T2A_U06 R2A_U10
K2A_U07	Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań typowych dla działalności inżynierskiej architekta krajobrazu	T2A_U07
K2A_U08	Potrafi planować i przeprowadzać analizy uwarunkowań sytuacyjnych przestrzeni przy użyciu zaawansowanych metod stosowanych w obszarze architektury krajobrazu, w tym pomiarów i symulacji komputerowych, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	R2A_U03 R2A_U04 R2A_U05

K2A_U09	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich i prostych problemów badawczych metody analityczne i symulacyjne, w tym techniki modelowania komputerowego. Potrafi ocenić ich przydatność w praktyce zawodowej architekta krajobrazu	T2A_U07 T2A_U09 T2A_U12 R2A_U06
K2A_U10	Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich - integrować wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla architektury krajobrazu oraz zastosować podejście systemowe, uwzględniające także aspekty pozatechniczne	T2A_U10 R2A_U01
K2A_U11	Potrafi formułować i testować hipotezy związane z problemami inżynierskimi podczas prac projektowych i wykonawczych różnych branż przy obiektach architektury krajobrazu	T2A_U11
K2A_U12	Potrafi ocenić przydatność i możliwość wykorzystania nowych osiągnięć (technik i technologii) w zakresie architektury krajobrazu	T2A_U12
K2A_U13	Zna zasady bezpieczeństwa związane z projektowaniem i wykonywaniem obiektów architektury krajobrazu	R2A_U05
K2A_U14	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	T2A_U14
K2A_U15	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić — zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów — istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	T2A_U15
K2A_U16	Potrafi zaproponować ulepszenia (usprawnienia) istniejących rozwiązań technicznych	T2A_U16
K2A_U17	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację złożonych zadań inżynierskich, charakterystycznych dla architektury krajobrazu, w tym zadań nietypowych, uwzględniając ich aspekty pozatechniczne,	T2A_U17
K2A_U18	Potrafi ocenić przydatność metod i narzędzi służących do rozwiązania zadania inżynierskiego z zakresu architektury krajobrazu, w tym dostrzec ograniczenia tych metod i narzędzi; Potrafi - stosując także koncepcyjnie nowe metody - rozwiązywać złożone zadania inżynierskie, charakterystyczne dla studiowanego kierunku studiów, w tym zadania nietypowe oraz zadania zawierające komponent badawczy	T2A_U18 T2A_U17 T2A_U16
K2A_U19	Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją, uwzględniającą aspekty pozatechniczne - zaprojektować obiekt, system lub proces, związane z architekturą krajobrazu oraz zrealizować ten projekt - co najmniej w części - używając właściwych metod, technik i narzędzi, w tym przystosowując do tego celu istniejące lub opracowując nowe narzędzia	R2A_U01 T2A_U18 T2A_U17 T2A_U16 T2A_U19
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	T2A_K01 R2A_K01
K2A_K02	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej architekta krajobrazu, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	T2A_K02 R2A_K05
K2A_K03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	T2A_K03 R2A_K02
K2A_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	T2A_K04 R2A_K03

K2A_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu architekt krajobrazu	T2A_K05 R2A_K04
K2A_K06	Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy	T2A_K06 R2A_K08
K2A_K07	Ma świadomość roli społecznej absolwenta uczelni technicznej, a zwłaszcza rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu, w szczególności poprzez środki masowego przekazu, informacji i opinii dotyczących osiągnięć techniki i innych aspektów działalności inżynierskiej; podejmuje starania, aby przekazać takie informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały, z uzasadnieniem różnych punktów widzenia	T2A_K07
K2A_K8	Ma świadomość znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za kształtowanie i stan środowiska naturalnego	R2A_K05
K2A_K9	Posiada znajomość działań zmierzających do ograniczenia ryzyka i przewidywania skutków działalności w zakresie szeroko rozumianego środowiska	R2A_K06
K2A_K10	Ma świadomość potrzeby ukierunkowanego doksztalcania i samodoskonalenia w zakresie wykonywanego zawodu architekta krajobrazu	R2A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS - 90.

III. PRAKTYKA:

Praktyka dyplomowa - magisterska, poświęcona wykonaniu pracy dyplomowej, trwa 4 tygodnie, w terminach uzgodnionych z promotorem. Efektem odbycia praktyki, poza zdobyciem specjalistycznych umiejętności są dane i materiały źródłowe do napisania dysertacji.

Efekty kształcenia dla kierunku **Bezpieczeństwo narodowe**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada ogólną wiedzę interdyscyplinarną z zakresu nauk społecznych oraz umiejętności wykorzystania jej w pracy zawodowej i życiu z zachowaniem zasad etycznych. Posiada usystematyzowaną wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz umiejętności skutecznego zachowania się w warunkach realnych zagrożeń. Rozumie oraz umie analizować i stosować zasady prawne oraz procedury bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w skali globalnej, regionalnej, narodowej i lokalnej. Zna istotę bezpieczeństwa oraz jego uwarunkowania. Zna zasady funkcjonowania podmiotów bezpieczeństwa. Umie rozwiązywać problemy zawodowe, gromadzić, przetwarzać oraz udostępniać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii nowoczesnych technologii informacyjnych i środków multimedialnych. Nabywa umiejętność negocjacji, podejmowania decyzji w sytuacjach kryzysowych. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umie posługiwać się językiem specjalistycznym niezbędnym do wykonywania zawodu. Jest przygotowany do pracy w strukturach administracji publicznej, organizacjach zajmujących się bezpieczeństwem obywateli i podmiotów gospodarczych oraz zespołach reagowania kryzysowego. Jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Nabywa umiejętności i ma przyswojone zasady postępowania z informacjami niejawnymi oraz sposoby ich zabezpieczania. Absolwent jest profesjonalnie przygotowany do pracy w gminnych zespołach reagowania, powiatowych i wojewódzkich centrach zarządzania kryzysowego oraz odpowiednich komórkach organizacyjnych zarządzania kryzysowego w przedsiębiorstwach, firmach, instytucjach użyteczności publicznej, jednostkach bezpieczeństwa i porządku publicznego, edukacji z przysposobienia obronnego. W szczególności absolwent jest przygotowany do obejmowania stanowisk przewidzianych dla cywilnych pracowników Sił Zbrojnych, w tym dla instytucji centralnych, gdzie potrzebna jest profesjonalna wiedza i kwalifikacje, a także pracowników pionów dyplomacji w tej części, gdzie potrzebne są kwalifikacje wojskowe oraz administracji specjalnej. Mając usystematyzowaną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa narodowego, może zostać pracownikiem administracyjnym wydziału zarządzania kryzysowego urzędu wojewódzkiego, urzędu miasta lub starostwa, koordynatorem działań gminnego centrum zarządzania, ma również możliwość uzyskania uprawnień edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa narodowego (w tym także do pełnienia funkcji pomocnika dyrektora szkoły do spraw bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego).
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych

- e) S1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych
WIEDZA		
K1_W01	Dysponuje wiedzą historyczną dotyczącą tworzenia i umacniania bezpieczeństwa Polski w ujęciu historycznym.	S1A_W02
K1_W02	Ma wiedzę z geografii jako nauki i wiedzy praktycznej o środowisku życia człowieka, interpretacji mapy fizycznej, gospodarczej i politycznej.	S1A_W03
K1_W03	Zna podmioty ekonomiczne i warunki ich funkcjonowania na rynkach krajowych i międzynarodowych	S1A_W02 S1A_W03 S2A_W11
K1_W04	Zna koncepcje genezy państwa, a także koncepcje państwa we współczesnej myśli politycznoprawnej	S1A_W04 S1A_W06 S1A_W08
K1_W05	Ma wiedzę o zakresie pojęcia i istoty prawa. Zna związki między prawem krajowym a prawem międzynarodowym w obszarze bezpieczeństwa	S1A_W01 S1A_W03
K1_W06	Zna wybrane modele administracji publicznej na świecie i w Europie oraz zasady i mechanizmy działania organów władzy publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem władzy wykonawczej	S1A_W01 S1A_W03
K1_W07	Ma wiedzę z zakresu analizowania i interpretacji problemów organizacji, procesów zarządzania, analizy i planowania strategicznego	S1A_W06 S1A_W07
K1_W08	Zna i rozumie różne koncepcje polityki	S1A_W06 S1A_W07
K1_W09	Ma wiedzę na temat historycznych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych uwarunkowań życia politycznego	S1A_W01 S1A_W08
K1_W10	Posiada wiedzę o wymiarze polskim, europejskim i światowym dot. państwa, władzy, polityki, administracji oraz prawa, także o zasadach funkcjonowania systemu politycznego oraz innych organizacji i instytucji społeczno-politycznych	S1A_W02
K1_W11	Zna i rozumie tradycyjne i współczesne pojęcie bezpieczeństwa narodowego, zna ideologiczne, religijne oraz narodowościowe czynniki bezpieczeństwa	S1A_W06
K1_W12	Ma wiedzę na temat zakresu, celu i uwarunkowań polityki, także w ramach światowych i europejskich systemów bezpieczeństwa	S1A_W01
K1_W13	Zna i rozumie znaczenie strategii bezpieczeństwa i metodykę tworzenia strategii (w tym strategii bezpieczeństwa) w dziejach Polski	S1A_W06
K1_W14	Zna zakres oraz podstawowe kategorie międzynarodowych stosunków politycznych oraz czynniki kształtujące międzynarodowe stosunki polityczne	S1A_W02
K1_W15	Zna i rozumie różne koncepcje polityki	S1A_W06 S1A_W07
K1_W16	Zna kierunki badań politologicznych oraz relacje z badaniami w innych naukach społecznych	S1A_W05

K1_W17	Zna i rozumie mechanizmy rządzenia i podejmowania decyzji politycznych	S1A_W07
K1_W18	Ma wiedzę na temat roli mediów w warunkach społeczeństwa informacyjnego	S1A_W07 S1A_W08
	Moduł: Bezpieczeństwo państwa	
K1_W19	Ma wiedzę na temat roli zarządzania kryzysowego miasta i powiatu	S1A_W02
K1_W20	Ma wiedzę na temat roli bezpieczeństwa ekologicznego we współczesnym świecie	S1A_W02 S1A_W03
K1_W21	Ma wiedzę na temat roli, jaką odgrywa zagrożenie terroryzmu dla bezpieczeństwa państwa	S1A_W02
K1_W22	Zna i rozumie mechanizmy działania służb specjalnych	S1A_W02
K1_W23	Zna i rozumie znaczenie etno-kulturowych uwarunkowań bezpieczeństwa Polski	S1A_W03 S1A_W05
K1_W24	Zna i rozumie mechanizmy funkcjonowania obrony cywilnej państwa	S1A_W03
	Moduł: Bezpieczeństwo międzynarodowe i terroryzm	
K1_W25	Zna i rozumie mechanizmy funkcjonowania współczesnego terroryzmu międzynarodowego	S1A_W02
K1_W26	Zna i rozumie mechanizmy zagrożeń, jakie dla bezpieczeństwa narodowego państwa niesie ze sobą terroryzm	S1A_W02
K1_W27	Zna i rozumie mechanizmy funkcjonowania służb specjalnych, szczególnie w sferze walki z terroryzmem	S1A_W02
K1_W28	Ma wiedzę na temat funkcjonowania współczesnego cyberterroryzmu oraz jego rodzajów i form	S1A_W02
K1_W29	Zna i rozumie przyczyny i przebieg konfliktów zbrojnych oraz wojen	S1A_W03 S1A_W09
K1_W30	Zna i rozumie uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego na początku XXI wieku	S1A_W09 S1A_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi interpretować teksty filozoficzne, prowadzić spory i dyskusje z użyciem argumentów zaczerpniętych z nauk filozoficznych	S1A_U01
K1_U02	Potrafi interpretować wiedzę z perspektywy historycznej i współczesnej w wymiarze polskim oraz europejskim i światowym o demokracji, społeczeństwie obywatelskim i kulturze politycznej	S1A_U02
K1_U03	Rozumie istotę i specyfikę geograficznego ujęcia rzeczywistości	S1A_U09
K1_U04	Rozumie kategorie ekonomiczne, potrafi opisać i zinterpretować zjawiska ekonomiczne i procesy gospodarcze	S1A_U03 S1A_U07
K1_U05	Rozumie podstawowe kategorie pojęciowe opisujące państwo i prawo oraz procesy zachodzące w organizacji i funkcjonowaniu współczesnych państw	S1A_U03
K1_U06	Potrafi dokonać interpretacji przepisów prawnych, szczególnie w obszarze bezpieczeństwa narodowego, w tym w sytuacji stanów nadzwyczajnych (istota i zasady konstytucyjne), stanu wojennego, stanu wyjątkowego, stanu klęski żywiołowej	S1A_U06
K1_U07	Potrafi rozpoznać rodzaje administracji na poszczególnych szczeblach organizacji państwa, zanalizować kompetencje i zadania administracji rządowej i samorządowej oraz administracji specjalnej, z uwzględnieniem realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa narodowego	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U06
K1_U08	Potrafi dokonać analizy i zinterpretować problemy organizacji i procesy zarządzania oraz zidentyfikować węzłowe problemy funkcjonowania organizacji, znajdować powiązania i wzajemne relacje między wiedzą o bezpieczeństwie narodowym a wiedzą z zakresu organizacji i zarządzania	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U06
K1_U09	Potrafi analizować i wyjaśniać zachowania człowieka i grup	S1A_U02

	społecznych w życiu publicznym	S1A_U06 S1A_U08
K1_U10	Potrafi analizować przyczyny sukcesów i porażek w tworzeniu i umacnianiu państwowości oraz bezpieczeństwa Polski w ujęciu historycznym	S1A_U03
K1_U11	Potrafi dokonać wstępnej prognozy rozwoju bezpieczeństwa w ujęciu uniwersalnym, ogólnoeuropejskim czy euroatlantyckim	S1A_U01 S1A_U03
K1_U12	Potrafi zdefiniować problemy globalne w polityce bezpieczeństwa, problemy polityki bezpieczeństwa w ujęciu ewolucyjnym i prognostycznym	S1A_U04 S1A_U07
K1_U13	Potrafi na podstawie znajomości środków wybrać sposób ich wykorzystania w strategii bezpieczeństwa	S1A_U02
K1_U14	Umie analizować i wyjaśniać mechanizmy funkcjonowania wspólnot lokalnych i organizacji politycznych. Zdaje sobie sprawę z podmiotowej roli człowieka w różnych strukturach społecznych	S1A_U03 S1A_U08
K1_U15	Potrafi badać i wyjaśniać rolę struktur społecznych, ekonomicznych i kulturowych we współczesnym państwie i świecie	S1A_U03 S1A_U10
K1_U16	Umie określić rolę państwa, jego instytucji i polityki w życiu społeczeństwa. Potrafi także wyjaśniać kompetencje instytucji społeczno-politycznych	S1A_U01 S1A_U02
K1_U17	Umie w adekwatnym dla siebie zakresie uczestniczyć w życiu publicznym	S1A_U06
K1_U18	Potrafi wykorzystać metody i techniki badawcze do opisu i analizy zjawisk społeczno-politycznych	S1A_U06 S1A_U10
K1_U19	Potrafi dostrzec i ocenić społeczne oczekiwania dotyczące ewolucji roli instytucji społeczno-politycznych oraz zagrożenia dla porządku prawnego, społecznego i politycznego	S1A_U04 S1A_U08
K1_U20	Posiada umiejętność prognozowania zjawisk politycznych na poziomie ogólnym oraz zagrożeń funkcjonującego porządku prawnego, społecznego i politycznego	S1A_U04 S1A_U10
K1_U21	Umie analizować i oceniać proces rządzenia i podejmowania decyzji oraz dostrzegać ich konsekwencje	S1A_U06 S1A_U07 S1A_U08
K1_U22	Potrafi analizować i oceniać treści przekazu medialnego. Umie wykorzystać taki przekaz w działalności publicznej	S1A_U06
K1_U23	Potrafi wykryć wady i błędy logiczne wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz określa wpływ tych wad i błędów na perswazyjność argumentów	S1A_U03
	Moduł: Bezpieczeństwo państwa	
K1_U24	Potrafi analizować i oceniać zagrożenia dot. bezpieczeństwa ekologicznego	S1A_U02 S1A_U08
K1_U25	Potrafi dostrzec i ocenić zagrożenia ze strony współczesnego terroryzmu	S1A_U02 S1A_U04
K1_U26	Potrafi analizować i oceniać funkcjonowanie służb specjalnych w zakresie walki z terroryzmem	S1A_U03 S1A_U08
K1_U27	Potrafi dostrzec i ocenić etnokulturowe uwarunkowania bezpieczeństwa Polski	S1A_U03 S1A_U04
K1_U28	Potrafi analizować i oceniać zasady funkcjonowania zarządzania kryzysowego miasta i powiatu	S1A_U02 S1A_U07 S1A_U08
K1_U29	Potrafi dostrzec i ocenić zadania obrony cywilnej państwa	S1A_U02
	Moduł: Bezpieczeństwo międzynarodowe i terroryzm	
K1_U30	Potrafi dostrzec i ocenić zagrożenie ze strony międzynarodowego terroryzmu	S1A_U02

K1_U31	Potrafi dostrzec i ocenić mechanizmy działań terrorystycznych w kontekście zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego	S1A_U02
K1_U32	Potrafi analizować i oceniać rolę służb specjalnych w zwalczaniu terroryzmu	S1A_U02
K_U33	Potrafi dostrzec i ocenić zagrożenia wynikające z cyberterroryzmu	S1A_U08
K1_U34	Potrafi analizować i oceniać przyczyny i przebieg wojen i konfliktów międzynarodowych	S1A_U03 S1A_U08
K1_U35	Potrafi analizować i oceniać uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego na początku XXI wieku	S1A_U03 S1A_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Jest przygotowany do wykonywania funkcji inicjatora i organizatora życia społecznego, kierować małymi zespołami i przedsięwzięciami. Zna techniki negocjacyjne, potrafi pełnić rolę arbitra, mediatora i negocjatora w sytuacji konfliktu i zagrożenia społecznego	S1A_K01 S1A_K07
K1_K02	Jest przygotowany do pracy na podstawowych szczeblach organizacji państwa ze szczególnym uwzględnieniem tych jednostek, które realizują zadania na rzecz bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K02 S1A_K06 S1A_K07
K1_K03	Jest przygotowany do prowadzenia samodzielnych poszukiwań sposobów rozwiązywania problemów zarządzania, stosowania podstawowych metod i technik zarządzania organizacjami, w tym będących w sytuacjach kryzysowych	S1A_K01 S1A_K03 S1A_K05
K1_K04	Jest przygotowany do poszukiwania źródeł, interpretacji i stosowania prawa w obszarze bezpieczeństwa, dostrzegania związków i zależności między prawem krajowym a europejskim i międzynarodowym; oceny zgodności prawa polskiego z prawem międzynarodowym w obszarze bezpieczeństwa	S1A_K02 S1A_K04 S1A_K05
K1_K05	Jest przygotowany do aktywnego uczestniczenia w życiu publicznym, także w zespołach realizujących cele społeczne, polityczne i obywatelskie. Potrafi komunikować się z otoczeniem, w tym z osobami nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie, przekazywać i bronić swoich poglądów. Posiada umiejętności retoryczne i erystyczne	S1A_K01 S1A_K03 S1A_K06
K1_K06	Jest przygotowany do analizy i oceny przyczynowo-skutkowej procesów zachodzących w obszarze bezpieczeństwa	S1A_K02 S1A_K05
K1_K07	Rozumie potrzebę opisu i interpretacji zjawisk towarzyszących polityce bezpieczeństwa; rozumienia relacji między teorią a praktyką polityki bezpieczeństwa państwa	S1A_K02 S1A_K05
K1_K08	Ma świadomość ważności i znaczenia strategii bezpieczeństwa dla kraju w dziejach Europy i świata	S1A_K01 S1A_K02 S1A_K04
K1_K09	Jest przygotowany do uczestnictwa w budowaniu zinstytucjonalizowanych form aktywności obywatelskiej	S1A_K02
K1_K10	Ma świadomość znaczenia zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny w pracy zawodowej oraz działalności publicznej	S1A_K06
K1_K11	Umie i szanuje różnice w punktach widzenia, determinowanych odmiennym podłożem politycznym, kulturowym i społecznym	S1A_K02 S1A_K03
K1_K12	Jest przygotowany do monitorowania i stosowania procedur ewaluacyjnych w sferze publicznej	S1A_K01 S1A_K02
K1_K13	Ma potrzebę dalszego uzupełniania wiedzy oraz doskonalenia i poszerzania umiejętności	S1A_K01
K1_K14	Potrafi efektywnie organizować własną pracę i krytycznie oceniać jej stopień zaawansowania	S1A_K02 S1A_K04 S1A_K07

	Moduł: bezpieczeństwo państwa	
K1_K15	Ma potrzebę dalszego uzupełniania wiedzy na temat bezpieczeństwa ekologicznego państwa	S1A_K06
K1_K16	Ma świadomość ważności i znaczenia zagrożeń wynikających z terroryzmu	S1A_K01
K1_K17	Rozumie potrzebę opisu i interpretacji zjawisk towarzyszących działaniu służb specjalnych	S1A_K01
K1_K18	Rozumie potrzebę opisu i interpretacji zjawisk dt. etno-kulturowych uwarunkowań bezpieczeństwa Polski	S1A_K06
K1_K19	Jest przygotowany do uczestnictwa w budowaniu zinstytucjonalizowanych form zarządzania kryzysowego swojej miejscowości	S1A_K05
K1_K20	Ma potrzebę dalszego uzupełniania wiedzy na temat obrony cywilnej	S1A_K05
	Moduł: Bezpieczeństwo międzynarodowe i terroryzm	
K1_K21	Ma świadomość ważności i znaczenia zagrożeń wynikających z międzynarodowego terroryzmu	S1A_K01 S1A_K06
K1_K22	Ma potrzebę dalszego uzupełniania wiedzy na temat terroryzmu	S1A_K01
K1_K23	Rozumie potrzebę opisu i interpretacji zjawisk towarzyszących działaniu służb specjalnych	S1A_K06
K1_K24	Ma świadomość ważności i znaczenia cyberterroryzmu	S1A_K06
K1_K25	Rozumie potrzebę opisu i interpretacji zjawisk towarzyszących wojnom i konfliktom międzynarodowym	S1A_K06
K1_K26	Ma potrzebę dalszego uzupełniania wiedzy na temat bezpieczeństwa międzynarodowego	S1A_K01

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 181,5.

III. PRAKTYKA:

Praktyka trwa 4 tygodnie i może przebiegać w instytucjach: wojsko, policja, straż graniczna, służba celna, straż miejska, straż pożarna, służby specjalne, jednostki samorządu terytorialnego – różnych szczebli, instytucje i firmy związane z bezpieczeństwem i obronnością państwa, mass-media zajmujące się bezpieczeństwem i obronnością państwa, biura rzeczników prasowych instytucji odpowiedzialnych za kwestie bezpieczeństwa.

Efekty kształcenia dla kierunku **Bezpieczeństwo wewnętrzne**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia - licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** jest przygotowany do pracy w administracji publicznej z ukierunkowaniem na jednostki organizacyjne służb państwowych i samorządowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne (Policja, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Straż Graniczna, Biuro Ochrony Rządu, straż miejskie). Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - b) 1 – studia pierwszego stopnia
 - c) A – profil ogólnoakademicki
 - d) W – kategoria wiedzy
 - e) U – kategoria umiejętności
 - f) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - g) S1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
 - h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne – po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych
WIEDZA		
K1A_W01	Posiada wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk	S1A_W01 S1A_W06
K1A_W02	Zna podział władzy w państwie oraz zadania i zasady funkcjonowania organów państwa, w tym usytuowanie i rolę administracji publicznej odpowiedzialnej za bezpieczeństwo wewnętrzne	S1A_W02 S1A_W03
K1A_W03	Absolwent: zna regulacje prawne związane z bezpieczeństwem wewnętrznym	S1A_W02 S1A_W07
K1A_W04	Zna zasady funkcjonowania instytucji państwa, zakres zadań administracji publicznej oraz problematykę zarządzania w sytuacjach kryzysowych	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K1A_W05	Posiada wiedzę o realnych i potencjalnych zagrożeniach bezpieczeństwa wewnętrznego w ujęciu krajowym i regionalnym	S1A_W05 S1A_W06 S1A_W07
K1A_W06	Zna terminologię, teorię i techniki pozyskiwania danych z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego	S1A_W06
K1A_W07	Posiada wiedzę dotyczącą ochrony własności, osób, mienia,	S1A_W10

	obiektów i obszarów	
K1A_W08	Zna problemy bezpieczeństwa społeczności lokalnej i kształtowania bezpiecznych przestrzeni	S1A_W02 S1A_W04 S1A_W05 S1A_W08
K1A_W09	Ma podstawową wiedzę o terroryzmie	S1A_W09
K1A_W10	Zna historię służb mundurowych i ich działanie na rzecz bezpieczeństwa na przestrzeni dziejów	S1A_W09
K1A_W11	Posiada wiedzę z zakresu zagadnień społecznych i psychologicznych wpływających na bezpieczeństwa wewnętrznego	S1A_W02 S1A_W04
K1A_W12	Zna międzynarodowe i polskie regulacje dotyczące praw człowieka	S1A_W03 S1A_W05
K1A_W13	Ma podstawową wiedzę w zakresie organizacji i zarządzania	S1A_W11
K1A_W14	Zna regulacje prawne i rozwiązania administracyjno - organizacyjne dotyczące bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii Europejskiej	S1A_W03 S1A_W07
K1A_W15	Zna międzynarodowe i polskie regulacje w zakresie transportu towarów niebezpiecznych	S1A_W03 S1A_W07
K1A_W16	Ma podstawową wiedzę w zakresie obronności państwa	S1A_W02
K1A_W17	Zna problemy i metody zwalczania przestępczości zorganizowanej, gospodarczej, i w cyberprzestrzeni	S1A_W03 S1A_W06
K1A_W18	Ma podstawową wiedzę w zakresie prawa wyznaniowego i konfliktów na tle wyznaniowym	S1A_W02
K1A_W19	Zna podstawy edukacji dla bezpieczeństwa, formy i metody szkolenia społeczeństwa	S1A_W05 S1A_W07
K1A_W20	Ma podstawową wiedzę w zakresie kryminologii i kryminalistyki	S1A_W06 S1A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Umie analizować zjawiska i zagrożenia bezpieczeństwa w skali globalnej, państwowej, regionalnej i lokalnej	S1A_U01 S1A_U02
K1A_U02	Potrafi w warunkach szkoleniowych kierować małym zespołem ludzkim w sytuacjach zagrożeń życia ludzkiego i mienia	S1A_U06 S1A_U07
K1A_U03	Prawidłowo posługuje się konkretnymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania w zakresie bezpieczeństwa	S1A_U03 S1A_U05
K1A_U04	Posiada umiejętność komunikowania się z otoczeniem, zbierania, hierarchizowania, przetwarzania i przekazywania informacji	S1A_U08 S1A_U09 S1A_U10
K1A_U05	Potrafi udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożeń życia ludzkiego. Zna podstawy ratownictwa przedmedycznego	S1A_U06
K1A_U06	Potrafi zastosować technologie informatyczne w realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa	S1A_U06
K1A_U07	Umie określić podstawowe zagrożenia bezpieczeństwa w komunikacji powszechnej i transporcie	S1A_U02 S1A_U03 S1A_U04
K1A_U08	Potrafi wykonywać obowiązki na typowych stanowiskach inspektorskich w zarządzaniu w sytuacjach kryzysowych, w tym na stanowisku dyżurnego centrum zarządzania kryzysowego	S1A_U06 S1A_U07 S1A_U08
K1A_U09	Przygotowuje podstawowe dokumenty planistyczne zarządzania kryzysowego na szczeblu gminy, miasta i powiatu	S1A_U09
K1A_U10	Zna i potrafi zastosować podstawowe techniki interwencji	S1A_U06

	i samoobrony	
K1A_U11	Potrafi opracować koncepcję i plan ochrony osób, mienia, obiektów i obszarów	S1A_U09
K1A_U12	Potrafi zastosować podstawowe metody analizy kryminalnej	S1A_U08
K1A_U13	Analizuje i praktycznie wykorzystuje wiedzę w zakresie ochrony danych osobowych i informacji niejawnych	S1A_U07
K1A_U14	Potrafi przeprowadzić szkolenie z wybranych zagadnień bezpieczeństwa	S1A_U06
K1A_U15	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do działania na rzecz ochrony środowiska	S1A_U06
K1A_U16	Posiada umiejętność pracy z osobami niedostosowanymi społecznie	S1A_U08
K1A_U17	Posiada umiejętność pracy w warunkach kryzysu i stresu	S1A_U06 S1A_U08
K1A_U18	Ma umiejętność przygotowania wystąpień w języku polskim i obcym właściwym dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	S1A_U10 S1A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Ma poczucie misji i odpowiedzialności za bezpieczeństwo ludzi i mienia	S1A_K04
K1A_K02	Jest przygotowany do pracy w instytucjach administracji publicznej w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego	S1A_K05
K1A_K03	Ma świadomość znaczenia zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny	S1A_K07
K1A_K04	Potrafi brać odpowiedzialność za powierzone mu zadania	S1A_K02 S1A_K03
K1A_K05	Dbą o kondycję, sprawność fizyczną i sylwetkę	S1A_K02
K1A_K06	Systematycznie uzupełnia wiedzę i doskonali umiejętności w zakresie bezpieczeństwa	S1A_K01 S1A_K06
K1A_K07	Zna i potrafi stosować zalecenia BHP	S1A_K04
K1A_K08	Identyfikuje się ze społecznością lokalną i poczuwa się do odpowiedzialności za jej bezpieczeństwo	S1A_K05
K1A_K09	Jest przygotowany do realizacji projektów społecznych na rzecz bezpieczeństwa	S1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Do uzyskania kwalifikacji studiów I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ETCS– 186,5.

III. PRAKTYKI:

Celem praktyk jest przede wszystkim umożliwienie studentom uzyskanie doświadczenia zawodowego i zwiększenia tym swojej atrakcyjności jako przyszłych pracowników. Odbycie praktyk daje studentom możliwość zapoznania się z pracą zawodową. Praktykodawcom praktyki dają możliwość wyboru przyszłych kandydatów do pracy lub stażu.

Praktyki na kierunku mają charakter praktyk obowiązkowych i odbywają się zgodnie z planem studiów – po IV semestrze. Studenci mają obowiązek odbycia praktyk w wymiarze 4 tygodni, co przy zastosowaniu odpowiednich regulacji dotyczących ogólnego czasu pracy, daje 160 h.

Praktyki realizowane są w organach administracji rządowej i samorządowej, w służbach mundurowych i innych podmiotach, których działalność skierowana jest

na zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego. W trakcie praktyk student zapoznaje się z zasadami funkcjonowania praktykodawcy a także bierze udział w realizacji zadań wyznaczonych przez podmiot, u którego odbywa praktyki.

Kontrola odbywania praktyk realizowana jest poprzez wizyty u wybranych podmiotów a także poprzez kontrole dokumentów, jakie sporządza odbywający praktykę wraz z praktykodawcą.

Praktyki zaliczane są na podstawie przedłożonych przez studenta dokumentów:

- dzienniczka praktyk lub innego dokumentu potwierdzającego okres odbywanej praktyki oraz realizację zadań przez studenta,
- opinii opiekuna praktyk z ramienia praktykodawcy.

Efekty kształcenia dla kierunku **Bezpieczeństwo wewnętrzne**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** przygotowany jest do pracy na kierowniczych stanowiskach w administracji publicznej, w szczególności w jednostkach organizacyjnych służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne. Posiada umiejętności w zakresie wykorzystywania nowoczesnych systemów zarządzania, kierowania organizacją z perspektywy strategicznej uwzględniającej dynamikę zmian otoczenia oraz aspekty polityczno-prawne, ekonomiczne, socjokulturowe i technologiczne, jak również w dziedzinach związanych z ochroną ludności i obrony cywilnej czy zadań i kompetencji administracji publicznej.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - b) 2 – studia drugiego stopnia
 - c) A – profil ogólnoakademicki
 - d) W – kategoria wiedzy
 - e) U – kategoria umiejętności
 - f) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - g) S2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
 - h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych
WIEDZA		
K2A_W01	Posiada rozszerzoną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk i metodologii badań	S2A_W01 S2A_W06
K2A_W02	Zna w sposób pogłębiony regulacje prawne związane z bezpieczeństwem wewnętrznym	S2A_W02 S2A_W07
K2A_W03	Ma pogłębioną wiedzę o problemach ochrony ludności i obrony cywilnej, organizacji Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego	S2A_W02 S2A_W03 S2A_W07 S2A_W09
K2A_W04	Posiada rozszerzoną wiedzę o realnych i potencjalnych zagrożeniach bezpieczeństwa wewnętrznego	S2A_W05 S2A_W06 S2A_W07
K2A_W05	Zna terminologię, teorię i zaawansowane techniki pozyskiwania danych z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego	S2A_W06
K2A_W06	Ma pogłębioną wiedzę o terroryzmie i ochronie przed	S2A_W09

	czynnikami masowego rażenia	
K2A_W07	Posiada rozszerzoną wiedzę z zakresu zagadnień filozoficznych, społecznych i psychologicznych wpływających na bezpieczeństwa wewnętrznego	S2A_W02 S2A_W04 S2A_W05
K2A_W08	Zna zasady ochrony własności przemysłowej i praw autorskich, kontroli i audytu, zarządzania jakością w instytucjach bezpieczeństwa wewnętrznego	S2A_W04 S2A_W10
K2A_W09	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie organizacji i zarządzania, zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	S2A_W11
K2A_W10	Zna regulacje prawne i rozwiązania administracyjno - organizacyjne dotyczące ochrony granic i wykonywania transportu w Unii Europejskiej	S2A_W03 S2A_W07
K2A_W11	Zna problemy i metody zwalczania przestępczości zorganizowanej, gospodarczej, i w cyberprzestrzeni	S2A_W03 S2A_W06 S2A_W08
K2A_W12	Ma podstawową wiedzę w zakresie metodyki dochodzeniowo- śledczej i operacyjno-rozpoznawczej	S2A_W04 S2A_W06
K2A_W13	Zna formy i metody szkolenia społeczeństwa na rzecz bezpieczeństwa	S2A_W05 S2A_W07
K2A_W14	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie kryminologii i kryminalistyki	S2A_W06 S2A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
K2A_U01	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i zagrożenia bezpieczeństwa w skali globalnej, państwowej i lokalnej	S2A_U01 S2A_U02
K2A_U02	Potrafi w warunkach szkoleniowych komunikować się i kierować zespołem ludzkim w sytuacjach zagrożeń życia ludzkiego i mienia	S2A_U06 S2A_U07
K2A_U03	Prawidłowo posługuje się konkretnymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania w zakresie bezpieczeństwa	S2A_U03 S2A_U05
K2A_U04	Umie określić podstawowe zagrożenia bezpieczeństwa w komunikacji powszechnej oraz instytucje nadzorujące transport	S2A_U02 S2A_U03 S2A_U04
K2A_U05	Potrafi przeprowadzić kontrolę i audyt w zakresie bezpieczeństwa	S2A_U01 S2A_U04
K2A_U06	Potrafi zarządzać jakością w instytucjach nadzorujących bezpieczeństwo	S2A_U05
K2A_U07	Potrafi opracować dokumenty planistyczne i sprawozdawcze w zakresie bezpieczeństwa	S2A_U09
K2A_U08	Potrafi zastosować podstawowe metody analizy kryminalnej, dochodzeniowo-śledczej i operacyjno-rozpoznawczej	S2A_U08
K2A_U09	Analizuje i praktycznie wykorzystuje wiedzę w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi	S2A_U07
K2A_U10	Potrafi przeprowadzić szkolenie z wybranych zagadnień bezpieczeństwa	S2A_U06
K2A_U11	Posiada umiejętność pracy w warunkach kryzysu i stresu	S2A_U06 S2A_U08
K2A_U12	Ma umiejętność przygotowania wystąpień w języku polskim i obcym właściwym dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	S2A_U10 S2A_U11

K2A_U13	Potrafi zastosować metody przeciwdziałające przestępczości nieletnich i handlu ludźmi	S2A_U02 S2A_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2A_K01	Jest przygotowany do pracy w instytucjach administracji publicznej w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego	S2A_K05
K2A_K02	Ma świadomość znaczenia zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny	S2A_K07 S2A_K04
K2A_K03	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego	S2A_K03
K2A_K04	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	S2A_K02
K2A_K05	Systematycznie uzupełnia wiedzę i doskonali umiejętności w zakresie bezpieczeństwa, potrafi inspirować proces uczenia się innych	S2A_K01 S2A_K06
K2A_K06	Identyfikuje się ze społecznością lokalną i poczuwa się do odpowiedzialności za jej bezpieczeństwo	S2A_K05
K2A_K07	Jest przygotowany do realizacji projektów społecznych na rzecz bezpieczeństwa	S2A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Do uzyskania kwalifikacji studiów II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS– 124,5.

III. PRAKTYKA:

Celem praktyk jest przede wszystkim umożliwienie studentom zwiększenia swojej atrakcyjności jako przyszłych pracowników poprzez uzyskanie doświadczenia zawodowego. Odbycie praktyk daje studentom możliwość zapoznania się z pracą zawodową. Praktykodawcom praktyki dają możliwość wyboru przyszłych kandydatów do pracy lub stażu.

Praktyki na studiach drugiego stopnia mają charakter praktyk obowiązkowych i odbywają się zgodnie z planem studiów – po II semestrze. Studenci mają obowiązek odbycia praktyk w wymiarze 4 tygodni, co, przy zastosowaniu odpowiednich regulacji dotyczących ogólnego czasu pracy, daje 160 h.

Praktyki realizowane są w organach administracji rządowej i samorządowej, w służbach mundurowych i innych podmiotach, których działalność skierowana jest na zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego. W trakcie praktyk student zapoznaje się z zasadami funkcjonowania praktykodawcy a także bierze udział w realizacji zadań wyznaczonych przez podmiot, u którego odbywa praktyki.

Kontrola odbywania praktyk realizowana jest poprzez wizyty u wybranych podmiotów a także poprzez kontrole dokumentów, jakie sporządza odbywający praktykę wraz z praktykodawcą.

Praktyki zaliczane są na podstawie przedłożonych przez studenta dokumentów:

- dzienniczka praktyk lub innego dokumentu potwierdzającego okres odbywanej praktyki oraz realizację zadań przez studenta,
- opinii opiekuna praktyk z ramienia praktykodawcy.

Efekty kształcenia dla kierunku **Bioinżynieria produkcji żywności**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** po ukończeniu studiów absolwent legitymuje się kwalifikacjami w zakresie:
Wiedzy:
 - posiada wiedzę ogólną z zakresu nauk podstawowych, umożliwiającą interpretowanie zjawisk i procesów zachodzących w przyrodzie oraz towarzyszących produkcji żywności,
 - wyjaśnia przyczyny i następstwa naturalnych procesów i zjawisk zachodzących w surowcach i produktach żywnościowych,
 - zna podstawowe metody, narzędzia, techniki i technologie wykorzystywane w produkcji, przetwórstwie i przechowalnictwie surowców oraz produktów żywnościowych.**Umiejętności:**
 - wykorzystuje podstawowe metody, narzędzia, techniki i technologie związane z produkcją, przetwórstwem i przechowalnictwem surowców oraz produktów żywnościowych,
 - ocenia oddziaływanie technologii produkcji, przechowalnictwa i przetwórstwa surowców na jakość żywności,
 - projektuje metody produkcji, przechowalnictwa i przetwórstwa surowców żywnościowych,
 - ocenia jakość surowców i produktów żywnościowych,
 - wykazuje umiejętności wyszukiwania, analizy, zrozumienia i wykorzystywania różnych form informacji w procesie doskonalenia zawodowych umiejętności inżynierskich w zakresie produkcji surowców i produktów żywnościowych,
 - posługuje się językiem obcym na poziomie B2, umożliwiającym korzystanie z literatury fachowej oraz nawiązywanie bezpośrednich kontaktów zawodowych.**Kompetencje społecznych:**
 - ma świadomość zawodowej i etycznej odpowiedzialności za jakość produkowanej żywności i jej związku ze zdrowiem konsumenta, a także za kształtowanie i stan środowiska naturalnego,
 - przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz praw własności intelektualnej,
 - jest zorientowany na ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowych, umożliwiających aktywne uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych

- e) R1A efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia
- f) InzA - efekty kształcenia prowadząc do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów pierwszego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku bioinżynieria produkcji żywności - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych
WIEDZA		
K1_W01	Zna podstawową terminologię i nomenklaturę oraz pojęcia, teorie i prawa z zakresu chemii ogólnej, analitycznej, organicznej i nieorganicznej	R 1A_W01
K1_W02	Zna podstawowe pojęcia, zasady, reguły, teorie i prawa umożliwiające interpretację zjawisk fizycznych oraz procesów fizykochemicznych zachodzących w przyrodzie oraz towarzyszących produkcji żywności	R 1A_W01
K1_W03	Zna podstawowe metody badań statystycznych, a także wybrane zagadnienia analizy matematycznej oraz podstawowe pojęcia algebry istotne z punktu widzenia opisu procesów zachodzących w przyrodzie i technice, a szczególnie procesów towarzyszących produkcji żywności	R 1A_W01
K1_W04	Opisuje biochemiczne podłoże i przebieg procesów życiowych w oparciu o znajomość klasyfikacji, budowy, występowania, funkcji i przemian głównych składników żywego organizmu, a także ich znaczenie w żywieniu oraz w przemianach zachodzących podczas wytwarzania i przechowywania żywności	R 1A_W01
K1_W05	Charakteryzuje podstawowe terminy, kategorie i procesy ekonomiczne w skali mikro oraz makroekonomicznej, a także zasady funkcjonowania rynków i kształtowania się równowagi makroekonomicznej	R 1A_W02
K1_W06	Zna podstawowe formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw oraz zasady prowadzenia działalności gospodarczej uwzględniające pojęcia, metody i dokumenty stosowane w zakresie organizacji i ekonomiki przedsiębiorstwa	R 1A_W02
K1_W07	Prezentuje, w zależności od zrealizowanych przedmiotów elementarną wiedzę humanistyczną, społeczną i prawną, umożliwiającą zrozumienie zjawisk i procesów społecznych oraz gospodarczych	R 1A_W02
K1_W08	Przedstawia ogólną charakterystykę towaroznawczą surowców i produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, z wykorzystaniem ukierunkowanej wiedzy zdobytej w ramach specjalności	R 1A_W02 R 1A_W03
K1_W09	Prezentuje wiedzę o naturalnych czynnikach wpływających na rolniczą przestrzeń produkcyjną	R 1A_W03
K1_W10	Charakteryzuje podstawowe rośliny uprawne i roślinność użytków zielonych w aspekcie ich przydatności paszowej, a także wymagań ekologicznych i agrotechnicznych	R 1A_W03 R 1A_W04

K1_W11	Charakteryzuje jakość surowców i produktów spożywczych pod kątem ich wartości odżywczej, właściwości sensorycznych, wartości technologiczno-przerobowej, stanu higieniczno-toksykologicznego oraz zależności między tymi cechami, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę zdobytą w ramach specjalności	R 1A_W03
K1_W12	Omawia podstawowe kryteria systematyki mikroorganizmów oraz ich cechy morfologiczne, fizjologiczne, biochemiczne, a także sposoby rozmnażania i ekologię	R 1A_W03 R 1A_W04
K1_W13	Charakteryzuje znaczenie mikroorganizmów w produkcji żywności, a także kryteria i metody oceny jakości mikrobiologicznej surowców i produktów żywnościowych oraz stanu higieniczno-sanitarnego zakładu przemysłu spożywczego	R 1A_W03 R 1A_W04
K1_W14	Prezentuje podstawową wiedzę z zakresu systematyki i taksonomii roślin oraz zwierząt bezkręgowych i kręgowych w zakresie opisu faktograficznego oraz rekonstrukcji filogenetycznej, a także ich budowy, rozwoju, rozmnażania, występowania oraz znaczenia biologicznego i gospodarczego	R 1A_W03 R 1A_W04
K1_W15	Charakteryzuje surowce paszowe oraz technologie ich produkcji, konserwowania, uszlachetniania i metody oceny jakości	R 1A_W03 R 1A_W05
K1_W16	Rozpoznaje i opisuje podstawowe gatunki, rasy i typy użytkowe zwierząt gospodarskich oraz technologie ich odchowu i użytkowania, z wykorzystaniem ukierunkowanej wiedzy zdobytej w ramach specjalności	R 1A_W03 R 1A_W05
K1_W17	Zna zasady żywienia zwierząt gospodarskich w ujęciu fizjologicznym oraz żywieniowym	R 1A_W04 R 1A_W05
K1_W18	Tłumaczy mechanizmy podstawowych procesów fizjologicznych roślin i zwierząt na różnych poziomach organizacji biologicznej	R 1A_W04
K1_W19	Zna podstawowe mechanizmy funkcjonowania genów i dziedziczenia cech u zwierząt oraz zasady podstawowej pracy hodowlanej	R 1A_W04
K1_W20	Ma elementarną wiedzę o potrzebach żywieniowych człowieka i zasadach jego prawidłowego żywienia oraz metodach oceny stanu odżywienia	R 1A_W04
K1_W21	Zna elementy dokumentacji projektowej obejmującej przygotowanie projektu technologicznego oraz ogólne zasady i etapy jej opracowywania	R 1A_W04
K1_W22	Zna zasady i etapy opracowywania projektu nowego produktu oraz postępowania przy jego wprowadzaniu na rynek	R 1A_W04
K1_W23	Wykazuje znajomość technologii uprawy roli i roślin pól uprawnych oraz użytków zielonych w aspekcie agrotechnicznym (stanowiska w zmianowaniu, doboru odmian, uprawy roli, nawożenia, pielęgnacji sposobu siewu i zbioru) oraz gospodarczym (uwzględniającym wartość paszową roślin)	R 1A_W05
K1_W24	Zna budowę i zastosowanie podstawowych przyrządów pomiarowych, maszyn, urządzeń oraz obiektów technicznych wykorzystywanych w technologii produkcji i przetwórstwa surowców roślinnych i zwierzęcych, w tym poznanych w ramach specjalności	R 1A_W05
K1_W25	Wykazuje znajomość podstawowych zagadnień z zakresu higieny zwierząt, profilaktyki zootechnicznej i dobrostanu zwierząt oraz ich roli w łańcuchu produkcji wysokiej jakości żywności	R 1A_W05
K1_W26	Charakteryzuje najważniejsze operacje, procesy jednostkowe	R 1A_W05

	i technologie związane z przetwórstwem, utrwalaniem i przechowywaniem surowców oraz produktów żywnościowych, a także ich potencjalny wpływ na jakość surowca, produktu i środowisko naturalne, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę zdobytą w ramach specjalności	
K1_W27	Prezentuje podstawową wiedzę na temat ekologii, form aktywnej ochrony przyrody oraz wybranych aspektów prawnych ochrony środowiska przyrodniczego	R 1A_W06
K1_W28	Wykazuje ogólną wiedzę na temat czynników wpływających na funkcjonowanie obszarów wiejskich oraz możliwości ich rozwoju	R 1A_W07
K1_W29	Ma elementarną wiedzę z zakresu prawa własności intelektualnej i przemysłowej oraz źródeł informacji patentowej	R 1A_W08
K1_W30	Ma podstawową wiedzę z zakresu przedsiębiorczości, organizacji i zarządzania (w tym również zarządzania jakością) oraz marketingu, niezbędną w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej, w tym związanej z sektorem rolnym i przetwórstwa rolno-spożywczego	R 1A_W09
UMIĘJĘTNOŚCI		
K1_U01	Korzysta z dostępnych źródeł i form informacji z zachowaniem praw własności intelektualnej, w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania z zakresu studiowanego kierunku studiów i specjalności	R 1A_U01
K1_U02	Prezentuje opracowane materiały, własne stanowisko i poglądy z wykorzystaniem różnych form przekazu, dotyczące studiowanego kierunku studiów i specjalności	R 1A_U02
K1_U03	Korzysta z podstawowych możliwości programów komputerowych w zakresie zbierania danych, obliczeń, interpretacji oraz prezentacji wyników	R 1A_U03
K1_U04	Realizuje pod kierunkiem opiekuna proste zadanie badawcze, projektowe lub eksperyment naukowy z zakresu kierunku studiów, kończące się zinterpretowaniem wyników oraz sformułowaniem poprawnych wniosków	R 1A_U04
K1_U05	Posiada umiejętność matematycznego opisu przebiegu analizowanego zjawiska lub procesu oraz analizy i interpretacji skonstruowanych modeli matematycznych	R 1A_U04
K1_U06	Wykorzystuje podstawowe metody i techniki laboratoryjne w analizie jakościowej i ilościowej, w pomiarach podstawowych wielkości fizycznych oraz w badaniach mikroskopowych i mikrobiologicznych	R 1A_U05
K1_U07	Wykazuje podstawowe zależności między organizacją struktury i procesami fizjologicznymi roślin oraz zwierząt (ssaków i ptaków) na różnych poziomach organizacji biologicznej, a także znaczenie i wykorzystanie tych procesów w produkcji roślinnej i zwierzęcej	R 1A_U05
K1_U08	Analizuje podstawowe mechanizmy dziedziczenia cech na poziomie molekularnym i osobniczym	R 1A_U05
K1_U09	Potrafi zidentyfikować i zastosować elementarne metody wykorzystywane w pracy hodowlanej	R 1A_U05
K1_U10	Potrafi, w oparciu o wiedzę zdobytą w ramach studiowanego kierunku studiów i specjalności, przewidzieć tendencje najważniejszych zmian cech ilościowych i jakościowych surowców i produktów spożywczych w czasie ich pozyskiwania, wytwarzania, przechowywania oraz obrotu, co umożliwia	R 1A_U05

	podjmowanie właściwych decyzji na etapie projektowania i kontroli procesu produkcji i dystrybucji żywności	
K1_U11	Kojarzy podstawowe prawa ekonomiczne i procesy gospodarcze zachodzące w gospodarce krajowej i światowej w celu dokonania elementarnej oceny stanu koniunktury gospodarczej	R 1A_U05
K1_U12	Analizuje działalność przedsiębiorstwa ze szczególnym uwzględnieniem środków produkcji, zasobów ludzkich i finansowych oraz kosztów produkcji	R 1A_U05
K1_U13	Posługuje się podstawowymi przyrządami pomiarowymi, urządzeniami i maszynami stosowanymi w produkcji surowców i artykułów żywnościowych, w tym poznanymi w ramach specjalności	R 1A_U06
K1_U14	Układa dawki pokarmowe dla zwierząt gospodarskich	R 1A_U06
K1_U15	Wskazuje elementarne rozwiązania umożliwiające zwiększenie efektywności produkcji, poprawę jakości surowców oraz produktów żywnościowych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności zdobyte w ramach specjalności	R 1A_U06
K1_U16	Ocenia warunki zoohigieniczne środowiska hodowlanego oraz dobrostan zwierząt gospodarskich, traktowane jako elementy profilaktyki zootechnicznej oraz produkcji wysokiej jakości żywności	R 1A_U06
K1_U17	Identyfikuje i rozwiązuje elementarne problemy projektowo-obliczeniowe związane z przebiegiem procesów jednostkowych w produkcji żywności, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności zdobyte w ramach specjalności	R 1A_U06
K1_U18	Ocenia podstawowe parametry jakości surowców i produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz surowców paszowych i pasz, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności zdobyte w ramach specjalności	R 1A_U06
K1_U19	Wykorzystuje odpowiednie metody i techniki, w tym poznane w ramach specjalności, w procesie wprowadzania na rynek nowego produktu, uwzględniające ocenę sytuacji na rynku i potrzeby konsumentów	R 1A_U06
K1_U20	Potrafi, w oparciu o posiadaną wiedzę, identyfikować i przeprowadzać/wykonywać podstawowe czynności projektowe związane z przygotowaniem części technologicznej dokumentacji projektowej zakładów branży spożywczej oraz budynków inwentarskich	R 1A_U06
K1_U21	Potrafi ocenić stan odżywienia człowieka oraz modyfikować sposób żywienia określonych grup ludzi w celu wyeliminowania błędów żywieniowych oraz problemów zdrowotnych	R 1A_U06
K1_U22	Wykorzystuje podstawowe metody monitoringu i oceny stanu środowiska ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z szeroko rozumianą produkcją surowców i produktów żywnościowych	R 1A_U06
K1_U23	Wyszukuje, wykorzystując wiedzę i umiejętności zdobyte w ramach studiowanego kierunku studiów i specjalności, wady oraz zalety stosowanych, a także proponowanych rozwiązań o różnym poziomie złożoności (systemy, procesy, technologie), związanych z produkcją, przetwórstwem, utrwalaniem, przechowywaniem i dystrybucją surowców roślinnych i zwierzęcych oraz artykułów żywnościowych, w zakresie ich oddziaływania na efektywność produkcji, jakość produktu	R 1A_U07

	i środowisko naturalne	
K1_U24	Przygotowuje sprawozdania, prace projektowe, referaty oraz inne typowe prace pisemne, dotyczące szczegółowych zagadnień związanych z realizowanym kierunkiem studiów, w tym również prace w języku obcym lub wymagające wykorzystania języka obcego oraz obcojęzycznych źródeł	R 1A_U08
K1_U25	Opracowuje pracę dyplomową inżynierską	R 1A_U08
K1_U26	Przygotowuje wystąpienia i prezentacje ustne dotyczące szczegółowych zagadnień, w tym również z wykorzystaniem języka obcego oraz obcojęzycznych źródeł	R 1A_U09
K1_U27	Posługuje się jednym ze współczesnych języków obcych na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, z wykorzystaniem słownictwa z zakresu kierunku studiów	R 1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Ma świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie w kontekście zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz panującej na nim konkurencji	R 1A_K01
K1_K02	Wykazuje gotowość do rzeczowej i merytorycznej dyskusji, umożliwiającej osiągnięcie wspólnego stanowiska	R 1A_K02
K1_K03	Jest zdolny do pracy samodzielnej i w zespole oraz kierowania zespołami ludzkimi w zakresie wyznaczania i kontroli zadań realizowanych w ramach zaplanowanych, rutynowych prac	R 1A_K02 R 1A_K03
K1_K04	Dostrzega i rozstrzyga podstawowe dylematy natury genetycznej, hodowlanej, produkcyjnej, środowiskowej i ekonomicznej związane z organizacją oraz prowadzeniem szeroko rozumianej produkcji żywności	R 1A_K04
K1_K05	Postępuje zgodnie z podstawowymi zasadami etyki w zakresie wykorzystania zasobów świata ożywionego w produkcji żywności	R 1A_K05
K1_K06	Prezentuje postawę proekologiczną i odpowiedzialności za otaczający go świat ożywiony na różnych poziomach jego organizacji, wynikającą ze świadomości ryzyka związanego ze stosowaniem czynników chemicznych, fizycznych i biologicznych	R 1A_K05 R 1A_K06
K1_K07	Jest w stanie ocenić najważniejsze rolnicze oraz pozarolnicze skutki działań związanych z produkcją i przetwórstwem surowców pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	R 1A_K06
K1_K08	Ma świadomość konieczności przestrzegania zasad higieny i bezpieczeństwa pracy	R 1A_K06
K1_K09	Jest zorientowany na ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowych, umożliwiających aktywne uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym	R 1A_K07
K1_K10	Prezentuje perspektywiczne i przedsiębiorcze myślenie w kontekście wykorzystania zdobytych informacji i umiejętności w działaniach związanych z przyszłą pracą zawodową	R 1A_K08

Tabela 2

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Symbol efektu kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich	Efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kierunkowego
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	K_W21 K_W24 K_W26
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów	K_W03 K_W13 K_W15 K_W20 K_W21 K_W22 K_W23 K_W24 K_W26
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K_W05 K_W06 K_W07 K_W08 K_W27 K_W29 K_W30
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością i prowadzenia działalności gospodarczej	K_W06 K_W30
InzA_W05	Zna typowe technologie inżynierskie w zakresie studiowanego kierunku studiów	K_W15 K_W16 K_W17 K_W21 K_W23 K_W26
UMIĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K_U01 K_U03 K_U04 K_U05
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	K_U04 K_U06 K_U16 K_U18 K_U22 K_U25
InzA_U03	Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich - dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	K_U16 K_U22 K_U23 K_U25
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K_U11 K_U12
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania	K_U14

	i ocenić - zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów - istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	K_U15 K_U16 K_U23 K_U25
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikę prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla studiowanego kierunku studiów	K_U04 K_U14 K_U15 K_U16 K_U17 K_U20 K_U25
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K_U01 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06 K_U09 K_U13 K_U14 K_U16 K_U17 K_U18 K_U20 K_U22 K_U25
InzA_U08	Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku studiów, używając właściwych metod, technik i narzędzi	K_U04 K_U14 K_U20
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K_K05 K_K06 K_K07
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K_K01 K_K09 K_K10

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS – 212.

III. PRAKTYKA:

Studenci zobowiązani są do odbycia praktyki kierunkowej w łącznym wymiarze 8 tygodni (VI semestr). Studentom studiów stacjonarnych w ramach praktyki kierunkowej jest rozliczana obowiązkowa 5-dniowa praktyka śródsemestralna, realizowana w laboratoriach analitycznych i zwierzęcych Wydziału Bioinżynierii Zwierząt (V-VI semestr).

Praktyka kierunkowa realizowana jest w okresie wakacyjnym (lipiec, sierpień lub wrzesień) przez okres 8 tygodni. Praktyka jest realizowana w dwóch etapach. Pierwsze 4 tygodnie realizowane są w gospodarstwie rolno-hodowlanym zajmującym się produkcją zwierzęcą ukierunkowaną na produkcję mleka, mięsa wieprzowego lub wołowego, drobiu, jaj, miodu, skór, wełny i in. Kolejne 4 tygodnie są realizowane w przedsiębiorstwach rolno-spożywczych i innych podmiotach związanych z gospodarką żywnościową:

- zakłady przetwórstwa mięsnego i ubojnie,
- zakłady przetwórstwa mleczarskiego,
- wytwórnie pasz,
- instytucje zajmujące się handlem i obrotem produktów żywnościowych,
- laboratoria analityczne, badawcze, kontroli jakości i certyfikacji, jednostki doradcze i projektowe, ośrodki badawczo-rozwojowe, administracja rządowa i samorządowa.

Treści kształcenia:

Zapoznanie się z przedsiębiorstwem lub gospodarstwem rolnym stanowiącym miejsce praktyki, jego strukturą organizacyjną i sposobem zarządzania, kierunkami produkcji oraz efektami ekonomiczno-finansowymi. Bezpośrednie uczestnictwo w procesach wytwarzania surowców i produktów żywnościowych w celu zapoznania się z procesami technologicznymi (produkcja, kontrola jakości, opakowalnictwo i przechowalnictwo, dystrybucja, ocena jakości surowców i produktów żywnościowych pod względem zgodności z obowiązującymi normami).

Celem praktyki zawodowej jest zapoznanie studenta z:

- organizacją i zarządzaniem gospodarstwem rolnym oraz przedsiębiorstwem rolno-spożywczym,
- podstawowymi procesami technologicznymi i ich wpływem na jakość surowców i produktów żywnościowych pochodzenia roślinnego oraz zwierzęcego,
- projektowaniem technologicznym i projektowaniem nowych wyrobów,
- wpływem właściwości surowców pochodzenia roślinnego i zwierzęcego na kształtowanie jakości gotowych produktów żywnościowych,
- sposobami przetwarzania, utrwalania i przechowywania surowców oraz produktów żywnościowych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego w celu zachowania ich jakości, przedłużenia trwałości i zmniejszenia strat,
- przepisami normalizacyjnymi i prawnymi regulującymi kwestie jakości produktów żywnościowych wprowadzanych do obrotu,
- systemami zarządzania jakością.

Po zakończeniu praktyki student powinien posiadać umiejętności w zakresie organizowania produkcji z wykorzystaniem odpowiednich maszyn i urządzeń, a także wykazywać znajomość zasad funkcjonowania rynku produktów spożywczych, pozwalającą zaplanowanie wielkości produkcji oraz sprzedaży produktów.

Efekty kształcenia dla kierunku **Biologia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** uzyskuje tytuł zawodowy licencjata. Jest przygotowany do podjęcia pracy w laboratoriach badawczych i analitycznych wykorzystujących nowoczesną aparaturę badawczą oraz materiał biologiczny. Absolwent jest przygotowany do kontynuowania nauki na studiach drugiego stopnia. Absolwent specjalności biologia z nauczaniem przyrody i biologia z nauczaniem wychowania fizycznego jest przygotowany do wykonywania zawodu nauczyciela w szkole podstawowej (nauczanie wychowania fizycznego lub przyrody).
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) P1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów biologia - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych
WIEDZA		
K1_W01	Rozumie i potrafi wykorzystywać narzędzia matematyczne do opisu zjawisk zachodzących w przyrodzie	P1A_W02 P1A_W03
K1_W02	Ma podstawową wiedzę z zakresu metod statystycznych stosowanych w biologii, pozwalającą na opisywanie i interpretowanie procesów biologicznych	P1A_W02 P1A_W06
K1_W03	Rozumie zjawiska i procesy fizyczne w przyrodzie i ich związek z funkcjonowaniem organizmów żywych	P1A_W01 P1A_W03
K1_W04	Rozumie zależność między warunkami geologicznymi, geochemicznymi i klimatycznymi a różnorodnością i strukturą biomów	P1A_W04 P1A_W05
K1_W05	Ma wiedzę z zakresu chemii niezbędną dla zrozumienia podstawowych zjawisk przyrodniczych i procesów biologicznych	P1A_W01 P1A_W03
K1_W06	Rozumie molekularne podstawy funkcjonowania organizmów prokariotycznych i eukariotycznych, opisuje	P1A_W01 P1A_W04

	molekularną organizację komórki	P1A_W05
K1_W07	Definiuje i opisuje metabolizm w różnych układach biologicznych na poziomie komórkowym i organizmu	P1A_W04 P1A_W05
K1_W08	Zna techniki sterowania metabolizmem	P1A_W04 P1A_W07
K1_W09	Definiuje i charakteryzuje procesy biochemiczne i fizjologiczne na poziomie molekularnym i komórkowym w odniesieniu do poszczególnych grup organizmów żywych	P1A_W04 P1A_W05
K1_W10	Zna chromosomową teorię dziedziczenia. Opisuje dziedziczenie pozachromosomowe. Zna metody analizy genetycznej	P1A_W04 P1A_W05
K1_W11	Opisuje kod genetyczny. Definiuje rekombinację genetyczną, ekspresję genów i jej regulację. Opisuje replikację i translację DNA. Zna mutacje i procesy naprawy DNA	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W08
K1_W12	Zna podstawowe pojęcia inżynierii genetycznej, diagnostyki molekularnej i terapii genowej. Zna molekularne podstawy chorób dziedzicznych i nowotworowych	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W08
K1_W13	Opisuje komórkową teorię organizacji organizmów żywych, wskazuje różnice między komórkami prokariotycznymi a eukariotycznymi oraz między komórkami roślinnymi, zwierzęcymi i grzybowymi. Potrafi wyjaśnić teorię cyklicznej endosymbiozy	P1A_W04 P1A_W05
K1_W14	Zna funkcjonalne układy tkankowe roślin i zwierząt, w tym człowieka. Rozumie związek między budową a funkcją narządów	P1A_W04 P1A_W05
K1_W15	Zna budowę i zróżnicowanie morfologiczne poszczególnych grup organizmów i czynników żywych	P1A_W04 P1A_W05
K1_W16	Zna biologię poszczególnych grup organizmów żywych	P1A_W04 P1A_W05
K1_W17	Zna procesy fizjologiczne organizmów żywych. Rozumie współdziałanie i regulację procesów fizjologicznych oraz strukturę i funkcję organizmów	P1A_W04 P1A_W05
K1_W18	Zna molekularne i komórkowe podstawy odpowiedzi immunologicznej	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W07
K1_W19	Zna rolę i zadania systematyki (taksonomii) oraz zasady współczesnej nomenklatury biologicznej	P1A_W04 P1A_W05
K1_W20	Opisuje główne hipotezy i teorie pochodzenia poszczególnych grup organizmów	P1A_W04 P1A_W05
K1_W21	Opisuje strukturę i rozwój biosfery, wymienia teorie powstania życia na Ziemi, wymienia i opisuje główne cykle biosfery, charakteryzuje obieg pierwiastków w przyrodzie	P1A_W01 P1A_W04 P1A_W05
K1_W22	Potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia ekologiczne charakteryzuje poziomy organizacji biologicznej, opisuje produkcję i dekompozycję materii organicznej w środowisku	P1A_W04 P1A_W05
K1_W23	Zna i rozumie proces ewolucji, wymienia i definiuje mechanizmy ewolucji, charakteryzuje teorie ewolucji biologicznej	P1A_W04 P1A_W05
K1_W24	Zna pojęcie bioróżnorodności i potrafi wskazać formy różnorodności biologicznej na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W08
K1_W25	Definiuje współczesne problemy ochrony przyrody	P1A_W04

	i środowiska. wymienia podstawy prawne ochrony przyrody i podstawowe formy ochrony przyrody w Polsce i Unii Europejskiej, wymienia metody ochrony różnorodności genetycznej, gatunkowej i ekosystemowej	P1A_W05 P1A_W08
K1_W26	Wymienia przyczyny i skutki degradacji środowiska, definiuje monitoring środowiska, rozumie pojęcie rozwoju zrównoważonego (ekorozwoju), zna etyczne podstawy ochrony środowiska przyrodniczego	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W08
K1_W27	Zna biotechnologiczne wykorzystanie organizmów w medycynie, rolnictwie, przemyśle, ochronie przyrody i ochronie środowiska	P1A_W04 P1A_W07
K1_W28	Zna podstawowe aparaty i urządzenia stosowane w badaniach laboratoryjnych i terenowych	P1A_W02 P1A_W07
K1_W29	Rozumie specyfikę eksperymentu w dziedzinie nauk przyrodniczych	P1A_W04 P1A_W07 P1A_W08
K1_W30	Zna podstawowe zasady metodologii pracy doświadczalnej i terenowej	P1A_W02 P1A_W07
K1_W31	Zna narzędzia informatyczne umożliwiające opracowanie wyników badań	P1A_W06 P1A_W10
K1_W32	Zna podstawowe techniki biochemiczne, genetyczne, mikrobiologiczne, histologiczne i immunologiczne	P1A_W08 P1A_W04 P1A_W07
K1_W33	Ma wiedzę w zakresie podstawowych technik i narzędzi badawczych stosowanych w zakresie biologii, rozumie zasady funkcjonowania laboratoriów biologicznych	P1A_W06
K1_W34	Zna podstawowe zasady ergonomii, higieny i bezpieczeństwa pracy z materiałem biologicznym	P1A_W09
K1_W35	Zna i rozumie prawo autorskie i zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego w zakresie biologii i biotechnologii	P1A_W10
K1_W36	Zna ogólne zasady funkcjonowania indywidualnej przedsiębiorczości w zakresie biologii stosowanej i biotechnologii	P1A_W11
K1_W37	Zna podstawowe słownictwo w języku angielskim, dotyczące zagadnień biologicznych	P1A_W04
K1_W38	Zna zasady przygotowania wystąpienia o charakterze naukowym w języku polskim i angielskim	P1A_W04
K1_W39	Posiada wiedzę w zakresie nauczania i uczenia się	P1A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi posługiwać się prostymi metodami matematycznymi stosowanymi w biologii. Potrafi stosować opis matematyczny zjawisk przyrodniczych	P1A_U01 P1A_U06
K1_U02	Stosuje podstawowe metody statystyczne do analizy danych	P1A_U01 P1A_U05
K_U03	Przeprowadza proste obserwacje oraz wykonuje w terenie lub laboratorium proste pomiary fizyczne, biologiczne i chemiczne	P1A_U01 P1A_U06
K1_U04	Umie posługiwać się podstawowymi technikami biochemicznymi, genetycznymi, mikrobiologicznymi, histologicznymi i immunologicznymi stosowanymi w biologii	P1A_U01
K1_U05	Potrafi stosować metody biologii molekularnej	P1A_U01

K1_U06	Potrafi wykonywać analizy ilościowe i jakościowe w zakresie niezbędnym do wyjaśniania zjawisk i procesów biologicznych	P1A_U01 P1A_U05
K_U07	Potrafi wykonywać proste prace z wykorzystaniem materiału biologicznego	P1A_U06
K1_U08	Ma umiejętność obsługi prostego aparatury badawczej	P1A_U01 P1A_U06
K1_U09	Wykonuje zleczone proste zadania badawcze lub ekspertyzy pod kierunkiem opiekuna naukowego	P1A_U04 P1A_U09 P1A_U09
K1_U10	Czyta ze zrozumieniem naukowe opracowania w języku polskim i angielskim w zakresie nauk biologicznych	P1A_U02 P1A_U08
K1_U11	Wykazuje umiejętność krytycznej analizy i selekcji informacji naukowej w języku polskim i angielskim	P1A_U02 P1A_U07
K1_U12	Wykorzystuje dostępne źródła informacji naukowej	P1A_U02 P1A_U03 P1A_U07
K1_U13	Umie gromadzić, przetwarzać oraz pisemnie i ustnie przekazywać informacje naukowe	P1A_U03 P1A_U07 P1A_U09 P1A_U10
K1_U14	Potrafi stosować procedury ochrony własności intelektualnej (w publikowaniu teksów, wykorzystania grafiki i prawa patentowego)	P1A_U09
K1_U15	Umie przygotować wystąpienie ustne z publiczną prezentacją, posiada umiejętność wystąpień ustnych w języku polskim dotyczących zagadnień podstawowych z zakresu biologii	P1A_U07 P1A_U08 P1A_U10
K1_U16	Uczy się samodzielnie w sposób ukierunkowany oraz potrafi przekazywać wiedzę i kształtować umiejętności	P1A_U11
K1_U17	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy	P1A_U02 P1A_U12
K1_U18	Posługuje się specjalistycznym językiem naukowym w zakresie dyscyplin biologicznych	P1A_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Wykazuje gotowość wykorzystania języka naukowego w podejmowanych dyskusjach ze specjalistami z dziedzin pokrewnych	P1A_K05
K1_K02	Planuje własną karierę zawodową lub naukową i rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i podnoszenia swoich kwalifikacji	P1A_K01 P1A_K07
K1_K03	Potrafi pracować w zespole, przyjmując różnorodne role i określać priorytety	P1A_K02 P1A_K03
K1_K04	Rozumie potrzebę podnoszenia kompetencji zawodowych i rozwoju osobistego	P1A_K01 P1A_K05
K1_K05	Jest świadomy niezbędności stałego aktualizowania wiedzy z zakresu biologii	P1A_K05 P1A_K07
K1_K06	Wykazuje odpowiedzialność za ocenę zagrożeń	P1A_K06

	wynikających ze stosowania narzędzi biologicznych i zagrożeń w miejscu pracy oraz przestrzega przepisów BHP	
K1_K07	Zna i rozumie możliwości wykorzystania materiału biologicznego, rozumie konieczność postępowania etycznego w pracy z materiałem biologicznym	P1A_K04
K1_K08	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy lub formie zorganizowanego wolontariatu	P1A_K08

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS - 180.

III. PRAKTYKA:

Wymiar praktyki - 160 h, 6 ECTS. Czas realizacji po drugim roku studiów w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Celem praktyki jest wszechstronne zapoznanie się studentów z funkcjonowaniem laboratoriów badawczych lub diagnostycznych lub pokrewnych. Podczas odbywania praktyki, zadaniem studenta jest: zapoznanie się ze strukturą organizacyjną zakładu, z przepisami bhp obowiązującymi w zakładzie, z zakresem działalności właściwej dla danego zakładu oraz podstawową dokumentacją prowadzoną w zakładzie, a także wykazanie się aktywnym uczestnictwem w pracy w stopniu i w zakresie określonym przez bezpośredniego opiekuna praktyki w zakładzie.

Tabela 2

Po realizacji specjalności biologia z nauczaniem wychowania fizycznego lub biologia z nauczaniem przyrody absolwent jest przygotowany do wykonywania zawodu nauczyciela w szkole podstawowej (nauczanie wychowania fizycznego lub przyrody)

Symbol efektu kierunkowego	Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku biologia Specjalności: biologia z nauczaniem wychowania fizycznego lub biologia z nauczaniem przyrody absolwent: (zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela)	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku
WIEDZA		
KN_W01	Wyjaśnia podstawowe pojęcia psychologii i pedagogiki, rozróżnia modele rozwoju fizycznego i psychicznego, osobowości, zachowań społecznych oraz zaburzeń rozwoju	K1_W39
KN_W02	Zna i rozumie proces wychowania oraz środowiska wychowawcze ze szczególnym uwzględnieniem szkoły	K1_W39
KN_W03	Omawia sylwetkę rozwojową oraz formy aktywności dziecka, w tym na poziomie II etapu edukacyjnego	K1_W39
KN_W04	Rozumie znaczenie roli nauczyciela w procesie wychowawczym	K1_W39
KN_W05	Przedstawia przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz szkoły jako instytucji w obowiązującym systemie oświaty	K1_W39
KN_W06	Omawia etapy procesu dydaktycznego, w tym planowania, nauczania-uczenia się oraz kontroli i oceny osiągnięć edukacyjnych w wewnątrzszkolnym i zewnętrznym systemie oceniania	K1_W39
KN_W07	Opisuje środowisko materialne procesu kształcenia (pracownia szkolna, środki dydaktyczne)	K1_W39
KN_W08	Rozumie rolę zawodową nauczyciela wychowania fizycznego i biologii	K1_W39
KN_W09	Zna podstawy retoryki	K1_W39
KN_W10	Posiada podstawową wiedzę o funkcjonowaniu i patologii narządu mowy	K1_W39 K1_W09
KN_W11	Ma wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju i awansu zawodowego	K1_W39
KN_W12	Zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, do pracy, w których uzyskuje przygotowanie	K1_W34
KN_W13	Zna zasady bezpieczeństwa, udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna	K1_W34
UMIĘJĘTNOŚCI		
KN_U01	Rozpoznaje zachowania społeczne i analizuje ich uwarunkowania, posługując się technikami diagnostycznymi w pedagogice	K1_U13 K1_U16
KN_U02	Przewiduje kontekst psychologiczny w procesach edukacyjnych	K1_U16
KN_U03	Planuje oddziaływania wychowawcze, w tym profilaktyczne, ze szczególnym uwzględnieniem II etapu edukacyjnego	K1_U16
KN_U04	Analizuje podstawę programową kształcenia ogólnego na II i III etapie edukacyjnym oraz strukturę wiedzy przedmiotowej wychowania fizycznego i biologii w gimnazjum	K1_U16
KN_U05	Konstruuje plany pracy dydaktyczno-wychowawczej w zakresie nauczania wychowania fizycznego i biologii z uwzględnieniem uzdolnień i specjalnych potrzeb edukacyjnych	K1_U16

KN_U06	Projektuje i przeprowadza proces nauczania-uczenia się przyrody i biologii, posługując się strategiami i metodami nauczania-uczenia się w różnych formach organizacyjnych (lekcja, praca domowa, zajęcia terenowe, zajęcia pozalekcyjne) i formach pracy uczniów (praca jednostkowa, praca zbiorowa, praca grupowa)	K1_U13 K1_U16
KN_U07	Analizuje proces ewaluacji kształcenia oraz konstruuje i ocenia narzędzia kontroli oceny osiągnięć szkolnych w zakresie przyrody i biologii	K1_U13 K1_U16
KN_U08	Stosuje zasady dydaktyczne w organizacji procesu kształcenia oraz rozwijaniu predyspozycji i uzdolnień uczniów	K1_U16 K1_U13
KN_U09	Organizuje pracę dydaktyczno-wychowawczą w klasie szkolnej (integracja zespołu klasowego, ład i dyscyplina w szkole i w klasie, motywacja do nauki, indywidualizacja nauczania)	K1_U16
KN_U10	Wykorzystuje technologie informacyjne w pracy pedagogicznej	K1_U16
KN_U11	Prawidłowo posługuje się narzędziem mowy	K1_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KN_K01	Jest zaangażowany w rozwój kompetencji opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych podczas praktyki w szkole na II i III etapie edukacyjnym	K1_K02 K1_K03 K1_K04
KN_K02	Reprezentuje wzór osobowy nauczyciela i postawę zgodną z etyką nauczycielską	K1_K02 K1_K03 K1_K04
KN_K03	Jest przekonany o odpowiedzialnej roli zawodu nauczyciela w kształtowaniu u uczniów ich zdolności poznawczych, postaw twórczych, motywacji do nauki, umiejętności samodzielnego uczenia się oraz współżycia w społeczeństwie	K1_K05
KN_K04	Ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	K1_K02 K1_K03 K1_K04
KN_K05	Przestrzega zasad BHP w procesie dydaktycznym i środowisku materialnym szkoły	K1_K06
KN_K06	Wykazuje gotowość współpracy z rodzicami dzieci oraz uczestnictwa w ramach współpracy szkoły ze środowiskiem, a także wykazuje kreatywność w różnych formach współpracy	K1_K02 K1_K03 K1_K04
KN_K07	Jest przekonany o konieczności doksztalcania i doskonalenia zawodowego w myśl zasady uczenia się przez całe życie	K1_K05

I. PRAKTYKA:

W przypadku realizacji specjalności: biologia z nauczaniem wychowania fizycznego i biologia z nauczaniem przyrody student odbywa:

- 1) praktykę psychologiczno-pedagogiczną w szkole podstawowej lub gimnazjum w wymiarze 30 godzin, po pierwszym roku pierwszego stopnia, w okresie od 1 do 15 września - 2 punktów ECTS,
- 2) praktykę zawodową – nauczanie wychowania fizycznego w szkole podstawowej w wymiarze 60 godzin, po drugim roku pierwszego stopnia, w okresie od 1 do 15 września - 4.5 punktów ECTS,
- 3) praktykę zawodową – nauczanie biologii w gimnazjum, wymiarze 120 godzin po drugim roku studiów w okresie od 15 września do 15 października - 6 punktów ECTS. Praktyki kończą nie później niż do 15 października.

Efekty kształcenia dla kierunku **Biologia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** uzyskuje tytuł zawodowy magistra. Posiada rozległą wiedzę z podstawowych dyscyplin biologicznych, opartą na szerokiej podstawie nauk ścisłych. Absolwent specjalności: biologia środowiskowa dysponuje wiedzą z zakresu struktury i funkcjonowania ekosystemów wodnych i lądowych oraz ochrony przyrody i środowiska. Posiada znajomość: prowadzenia badań terenowych w odniesieniu do różnych organizmów, wykonywania ocen i ekspertyz przyrodniczych oraz opracowywania i wdrażania programów ochrony środowiska i przyrody. Absolwent może podjąć pracę w instytucjach zajmujących się szeroko pojętą biologią środowiskową oraz ochroną przyrody i środowiska, oraz w jednostkach badawczych. Absolwent specjalności: biologia molekularna dysponuje wiedzą z zakresu procesów biologicznych na poziomie molekularnym. Posiada znajomość podstawowych technik i metod biologii molekularnej, które służą do poznania ultrastruktury i funkcji komórki, mapowania genomów, diagnostyki molekularnej oraz mikrobiologicznej i mikologicznej. Absolwent może podjąć pracę w: jednostkach i laboratoriach prowadzących badania zmienności organizmów na poziomie komórkowym i genomowym, laboratoriach analitycznych, przemyśle farmaceutycznym, diagnostyce medycznej, placówkach naukowo-badawczych.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) P2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych dla studiów drugiego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów biologia - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych
WIEDZA		
K2_W01	Ma pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu nauk ścisłych pozwalającą na opis i wyjaśnienie złożonych procesów i zjawisk zachodzących w przyrodzie i życiu codziennym	P2A_W01 P2A_W02 P2A_W03
K2_W02	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu metod statystycznych stosowanych w biologii	P2A_W06

K2_W03	Ma rozszerzoną wiedzę teoretyczną pozwalającą na opis i wyjaśnianie zjawisk zachodzących w przyrodzie na różnych poziomach organizacji życia	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05
K2_W04	Zna metody i procedury badawcze pozwalające na poznanie złożonych procesów biologicznych na różnych poziomach ich organizacji	P2A_W07
K2_W05	Zna i rozumie różne metody analizy filogenezy	P2A_W04 P2A_W05
K2_W06	Rozumie filozoficzne uwarunkowania wiedzy przyrodniczej	P2A_W04
K2_W07	Ma wiedzę o złożoności powiązań strukturalnych i funkcjonalnych organizmu w środowisku na różnych poziomach organizacji ekologicznej.	P2A_W01 P2A_W04
K2_W08	Rozumie mechanizmy kształtowania się zasięgów roślin i zwierząt	P2A_W01 P2A_W04
K2_W09	Zna i rozumie metody monitoringu przyrodniczego i bioindykacji	P2A_W05 P2A_W07
K2_W10	Zna zasady zarządzania zasobami przyrody	P2A_W01 P2A_W05 P2A_W08
K2_W11	Zna złożone problemy etyczne w badaniach biologicznych	P2A_W05 P2A_W07
K2_W12	Zna źródła i procedury pozyskiwania funduszy na badania biologiczne i wdrażanie nowych rozwiązań	P2A_W08
K2_W13	Ma wiedzę w zakresie metodologii pracy badawczej w warunkach laboratoryjnych i środowisku przyrodniczym(formułuje cele i problemy badawcze, hipotezy i zmienne, planuje procedurę wykonawczą, optymalizuje techniki doświadczalne, opracowuje wyniki i weryfikuje hipotezy)	P2A_W07
K2_W14	Zna narzędzia informatyczne umożliwiające przygotowanie danych do publikacji	P2A_W06
K2_W15	Rozumie zjawiska i procesy w biocenozach oraz ekosystemach wodnych i lądowych	P2A_W01 P2A_W04
K2_W16	Zna i rozumie podstawowe procesy adaptacji organizmów do określonych warunków środowiska wodnego i lądowego	P2A_W04
K2_W17	Zna biologiczne bazy danych i programy bioinformatyczne do przeszukiwania i obróbki danych	P2A_W04 P2A_W06
K2_W18	Zna podstawowe zasady ergonomii, higieny i bezpieczeństwa pracy z materiałem biologicznym	P2A_W09
K2_W19	Zna i rozumie prawo autorskie i zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego w zakresie biologii	P2A_W10
K2_W20	Zna ogólne zasady funkcjonowania indywidualnej przedsiębiorczości w zakresie biologii molekularnej i środowiskowej	P2A_W11
K2_W21	Dysponuje wiedzą z zakresu przebiegu procesów biologicznych na poziomie molekularnym	P2A_W01 P2A_W03 P2A_W04
K2_W22	Zna molekularne metody diagnostyczne stosowane w biologii	P2A_W03 P2A_W04 P2A_W07
K2_W23	Ma pogłębioną wiedzę pozwalającą na opis i wyjaśnienie budowy, ewolucji i funkcjonowania genomu prokaryotycznego i eukaryotycznego	P2A_W01 P2A_W03 P2A_W04

K2_W24	Zna i rozumie molekularne mechanizmy regulujące proces zapłodnienia, wczesne etapy rozwoju zarodkowego oraz proces różnicowania się tkanek i narządów roślin i zwierząt	P2A_W01 P2A_W03 P2A_W04
K2_W25	Zna molekularne mechanizmy odpowiedzi organizmów na biotyczne i abiotyczne czynniki środowiskowe	P2A_W01 P2A_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
K2_U01	Stosuje zaawansowane techniki i narzędzia badawcze wykorzystywane w biologii molekularnej i środowiskowej	P2A_U01
K2_U02	Obsługuje aparaturę badawczą stosowaną w naukach biologicznych (do badań na poziomie molekularnym, komórkowym, organizmalnym i ekosystemowym)	P2A_U01
K2_U03	Wykorzystuje posiadaną rozszerzoną wiedzę (wiedzę teoretyczną pozwalającą na opis i wyjaśnienie procesów i zjawisk zachodzących w przyrodzie i życiu codziennym, a także wiedzę specjalistyczną z zakresu kierunku studiów) w analizie i ekstrapolacji procesów biologicznych, określaniu prawidłowości oraz formułowaniu wniosków	P2A_U03 P2A_U06
K2_U04	Korzysta z publicznie dostępnych biologicznych baz danych, m.in. sekwencji i struktur makrocząsteczek biologicznych, gatunków inwazyjnych, chronionych i zagrożonych	P2A_U01 P2A_U05
K2_U05	Analizuje problemy z pogranicza ekologii i ewolucji posługując się modelami matematycznymi	P2A_U03 P2A_U05
K2_U06	Ocenia korzyści i przewiduje zagrożenia wynikające z produkcji i wykorzystania organizmów modyfikowanych genetycznie	P2A_U03 P2A_U06 P2A_U07
K2_U07	Potrafi stosować procedury ochrony własności intelektualnej (w publikowaniu teksów, wykorzystania grafiki i prawa patentowego)	P2A_U08 P2A_U09
K2_U08	Planuje i prowadzi prace badawcze w warunkach laboratoryjnych i terenowych oraz ekspertyzy przyrodnicze pod kierunkiem opiekuna naukowego	P2A_U04
K2_U09	Projektuje i prowadzi eksperyment laboratoryjny i w środowisku przyrodniczym.	P2A_U04
K2_U10	Planuje sposoby zarządzania zasobami przyrody w analizowanych sytuacjach.	P2A_U03 P2A_U04 P2A_U06 P2A_U07
K2_U11	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy	P2A_U02 P2A_U09 P2A_U10 P2A_U12
K2_U12	Interpretuje dane empiryczne, będące podstawą formułowania wniosków i teorii	P2A_U06 P2A_U07
K2_U13	Wykazuje umiejętność krytycznej analizy i selekcji złożonej informacji w zakresie nauk biologicznych, zwłaszcza ze źródeł informatycznych	P2A_U03
K2_U14	Stosuje metody statystyczne oraz techniki i narzędzia informatyczne do opisu zjawisk i analizy danych o charakterze specjalistycznym	P2A_U05

K2_U15	Przygotowuje wystąpienie ustne z prezentacją materiałów naukowych oraz występuje ustnie w języku polskim i w języku obcym odnośnie zagadnień szczegółowych z zakresu dyscyplin naukowych w dziedzinie biologii	P2A_U02 P2A_U08 P2A_U10 P2A_U12
K2_U16	Pisze pracę badawczą w języku polskim lub krótkie doniesienie naukowe w języku obcym na podstawie własnych badań naukowych	P2A_U02 P2A_U09 P2A_U12
K2_U17	Biegle wykorzystuje literaturę naukową z zakresu biologii w języku polskim, czyta ze zrozumieniem skomplikowane teksty w języku angielskim	P2A_U02
K2_U18	Samodzielnie planuje własną karierę zawodową lub naukową w zakresie dziedzin i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	P2A_U10 P2A_U011
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Rozumie potrzebę i świadomie podnosi swoje kwalifikacje w formie kształcenia ustawicznego formalnego i nieformalnego, samodzielnie rozwija własne umiejętności zawodowe (rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie)	P2A_K01
K2_K02	Inspiruje i organizuje proces uczenia się innych osób (odpowiedzialność za siebie i za innych członków zespołu)	P2A_K01
K2_K03	Wykazuje gotowość do współdziałania i pracy w grupie, przyjmując różne role oraz odpowiednio określa priorytety realizowanych zadań i projektów	P2A_K02 P2A_K03
K2_K04	Postępuje zgodnie z zasadami bioetyki i etyki zawodowej i zapobiega ich łamaniu	P2A_K04
K2_K05	Ma świadomość potrzeby systematycznego zapoznawania się z czasopismami naukowymi, popularnonaukowymi i internetowymi zasobami informacji, związanymi z biologią, w celu poszerzania i pogłębiania wiedzy oraz wykazuje gotowość jej praktycznego zastosowania (odpowiedzialność za własny rozwój osobisty i zawodowy)	P2A_K05 P2A_K07
K2_K06	Ma świadomość ryzyka prowadzenia modyfikacji biologicznych oraz wykazuje odpowiedzialność za cenę zagrożeń wynikających ze stosowania narzędzi badawczych i zagrożeń w miejscu pracy (BHP).	P2A_K06 P2A_K07
K2_K07	Ma świadomość konieczności ochrony środowiska przyrodniczego i zarządzania zasobami przyrody	P2A_K03 P2A_K04 P2A_K05 P2A_K06 P2A_K07 P2A_K08
K2_K08	Upowszechnia zasadę ścisłego, opartego na danych empirycznych, interpretowania zjawisk i procesów biologicznych	P2A_K04 P2A_K07
K2_K09	Wykazuje postawę w myśl zasad ekorozwoju, mając świadomość wzajemnych powiązań ekonomiczno-społeczno-przyrodniczych	P2A_K02 P2A_K04
K2_K010	Myśli i działa w sposób przedsiębiorczy	P2A_K08

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry liczba punktów ECTS – 120.

III. PRAKTYKA:

Wymiar praktyki -160 h, 6 ECTS. Czas realizacji po pierwszym roku studiów, w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Student odbywa praktykę w laboratoriach naukowo-badawczych Wydziału Biologii i Biotechnologii lub, za zgodą Dziekana, wydziałów pokrewnych. Podczas realizacji praktyki poszerza swój warsztat metodyczny, poznaje zasady pracy naukowej oraz nabywa umiejętności pozwalające na realizację pracy dyplomowej.

Efekty kształcenia dla kierunku **Biotechnologia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** uzyskuje tytuł zawodowy licencjata. Jest przygotowany do podjęcia pracy w przemyśle biotechnologicznym i przemysłach pokrewnych, w laboratoriach badawczych z wykorzystaniem nowoczesnej aparatury badawczej oraz materiału biologicznego. Jest przygotowany do kontynuowania nauki na studiach drugiego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) P1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych dla studiów pierwszego stopnia
 - f)01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów biotechnologia - po ukończeniu studiów pierwszego absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych
WIEDZA		
K1_W01	Rozumie i potrafi wykorzystywać narzędzia matematyczne oraz zjawiska i procesy fizyczne i chemiczne do opisu zjawisk zachodzących w przyrodzie	P1A_W02 P1A_W03
K1_W02	Rozumie zjawiska i procesy fizyczne w przyrodzie	P1A_W01 P1A_W02
K1_W03	Ma wiedzę z zakresu chemii niezbędną dla zrozumienia podstawowych zjawisk przyrodniczych i procesów biotechnologicznych	P1A_W01 P1A_W03
K1_W04	Umie wyznaczać wybrane wielkości fizykochemiczne	P1A_W02 P1A_W07
K1_W05	Posiada wiedzę z zakresu biologii eksperymentalnej oraz biologicznych i technologicznych aspektów biotechnologii	P1A_W03 P1A_W04 P1A_W05
K1_W06	Potrafi definiować i charakteryzować procesy biochemiczne i fizjologiczne na poziomie molekularnym i komórkowym w odniesieniu do organizmów żywych	P1A_W04 P1A_W05
K1_W07	Zna biochemiczne, molekularne, komórkowe i organizmalne podstawy funkcjonowania istot żywych	P1A_W04 P1A_W05
K1_W08	Zna możliwości wykorzystania materiału biologicznego w biotechnologii	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W08

K1_W09	Zna technologie służące do otrzymywania bioproduktów	P1A_W03 P1A_W04 P1A_W05 P1A_W08
K1_W10	Opisuje i rozumie zasady metod biologii i diagnostyki molekularnej	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W08
K1_W11	W szerokim zakresie rozumie techniczne i technologiczne aspekty biotechnologii	P1A_W02 P1A_W04 P1A_W05 P1A_W08
K1_W12	Zna podstawowe techniki projektowania bioprocessów i bioproduktów	P1A_W03 P1A_W04 P1A_W05 P1A_W07 P1A_W08
K1_W13	Zna podstawowe aparaty i urządzenia stosowane w biotechnologii	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W07
K1_W14	Zna techniki molekularne i technologie wykorzystywane w badaniach materiału genetycznego	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W07
K1_W15	Zna mikroorganizmy o znaczeniu przemysłowym	P1A_W04 P1A_W05
K1_W16	Zna techniki sterowania metabolizmem komórkowym i różnych organizmów	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W07
K1_W17	Zna ekonomiczne i organizacyjne aspekty biotechnologii	P1A_W08
K1_W18	Rozumie specyfikę eksperymentu w dziedzinie nauk przyrodniczych oraz specyfikę prowadzenia podstawowych procesów biotechnologicznych	P1A_W02 P1A_W07
K1_W19	Ma podstawową wiedzę z zakresu metod statystycznych stosowanych w biotechnologii. Ma wiedzę w zakresie statystyki i informatyki na poziomie pozwalającym na opisywanie i interpretowanie procesów biotechnologicznych	P1A_W02 P1A_W06
K1_W20	Ma podstawową wiedzę służącą opracowaniu i optymalizacji procesów biotechnologicznych	P1A_W04 P1A_W05 P1A_W07
K1_W21	Ma wiedzę w zakresie podstawowych technik i narzędzi badawczych stosowanych w zakresie biotechnologii	P1A_W07
K1_W22	Rozumie podstawy ekologicznych, ekonomicznych i społecznych uwarunkowań biotechnologii	P1A_W08 P1A_W11
K1_W23	Rozumie etyczne i społeczne uwarunkowania biotechnologii	P1A_W08
K1_W24	Zna podstawowe treści w zakresie metodologii pracy doświadczalnej, formułuje hipotezy wyjściowe, planuje eksperymenty, optymalizacje techniki doświadczalne, opracowuje i weryfikuje dane doświadczalne	P1A_W02 P1A_W07
K1_W25	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	P1A_W10

K1_W26	Zna narzędzia informatyczne umożliwiające przygotowanie danych do publikacji	P1A_W10
K1_W27	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii	P1A_W09
K1_W28	Posiada wiedzę o funkcjonowaniu firm biotechnologicznych we współczesnych warunkach prawno-ekonomicznych	P1A_W11
K1_W29	Potrafi czytać ze zrozumieniem naukowe opracowania w języku angielskim	P1A_W02 P1A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Ma umiejętność korzystania z metod instrumentalnych w ustalaniu budowy i zachowania się związków organicznych	P1A_U01 P1A_U06
K1_U02	Potrafi wykonywać prace z użyciem materiału biologicznego	P1A_U01
K1_U04	Stosuje podstawowe metody statystyczne oraz algorytmy i techniki informatyczne do opisu zjawisk i analizy danych. Umie stosować podstawowe metody statystyczne oraz techniki i narzędzia informatyczne do opisu zjawisk i analizy danych	P1A_U01 P1A_U05
K1_U05	Przeprowadza obserwacje oraz wykonuje w terenie lub laboratorium proste pomiary fizyczne, biologiczne i chemiczne	P1A_U01 P1A_U04 P1A_U06
K1_U06	Umie wykonywać podstawowe analizy biotechnologiczne z wykorzystaniem sprzętu laboratoryjnego	P1A_U01 P1A_U06
K1_U07	Wykonuje zleczone proste zadania badawcze lub ekspertyzy pod kierunkiem opiekuna naukowego	P1A_U04
K1_U08	Potrafi korzystać z informacji naukowych, bibliotecznych i internetowych oraz podstawowych programów bioinformatycznych	P1A_U02 P1A_U03
K1_U09	Rozumie i potrafi poprawnie stosować procedury ochrony własności intelektualnej	P1A_U03
K1_U10	Wykazuje umiejętność krytycznej analizy i selekcji informacji	P1A_U02 P1A_U03
K1_U11	Wykorzystuje dostępne źródła informacji, w tym źródła elektroniczne	P1A_U02 P1A_U04 P1A_U07
K1_U12	Uczy się samodzielnie w sposób ukierunkowany	P1A_U07 P1A_U11
K1_U13	Umie przygotować wystąpienie ustnego z publiczną prezentacją, posiada umiejętność wystąpień ustnych w języku polskim i języku obcym, dotyczących podstawowych zagadnień z zakresu biotechnologii	P1A_U02 P1A_U03 P1A_U07 P1A_U08 P1A_U10
K1_U14	Wykorzystuje język naukowy w podejmowanych dyskusjach ze specjalistami	P1A_U02 P1A_U07 P1A_U08
K1_U15	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P1A_U02 P1A_U03 P1A_U12

K1_U16	Czyta ze zrozumieniem naukowe opracowania w języku angielskim	P1A_U02 P1A_U07
K1_U17	Umie przygotować w języku polskim i języku obcym dobrze udokumentowane opracowanie problemów z zakresu biotechnologii	P1A_U02 P1A_U07 P1A_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Jest świadomy potrzeby kształcenia ustawicznego w zakresie nauk przyrodniczych i biotechnologii	P1A_K01
K1_K02	Ma świadomość konieczności samokształcenia i rozwoju osobistego	P1A_K05
K1_K03	Systematycznie aktualizuje swoją wiedzę biotechnologiczną i ma świadomość jej praktycznego zastosowania	P1A_K05 P1A_K07
K1_K04	Rozumie konieczność postępowania etycznego w pracy z materiałem biologicznym	P1A_K04
K1_K05	Planuje własną karierę zawodową lub naukową	P1A_K01 P1A_K05
K1_K06	Potrafi pracować w zespole	P1A_K02
K1_K07	Prawidłowo identyfikuje priorytety i określa priorytety realizowanych zadań i przedsięwzięć	P1A_K03
K1_K08	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P1A_K08
K1_K09	Wykazuje odpowiedzialność za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowania narzędzi biotechnologicznych i zagrożeń w miejscu pracy (BHP)	P1A_K06
K1_K10	Wykazuje aktywną postawę w stosowaniu metod biotechnologicznych w otaczającym środowisku	P1A_K04

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS - 180.

III. PRAKTYKA:

Wymiar praktyki - 160 h, 6 ECTS, czas realizacji po drugim roku studiów w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Celem praktyki zawodowej jest wszechstronne zapoznanie się studentów z funkcjonowaniem zakładu wykorzystującego metody biotechnologiczne lub pokrewne. Podczas odbywania praktyki zadaniem studenta jest: zapoznanie się ze strukturą organizacyjną zakładu, z przepisami BHP, obowiązującymi w zakładzie, z organizacją procesów przetwórczych, produkcyjnych, utylizacyjnych, usługowych i badawczych oraz podstawową dokumentacją prowadzoną w zakładzie, a także wykazanie się aktywnym uczestnictwem w pracy w stopniu i w zakresie określonym przez bezpośredniego opiekuna w zakładzie.

Efekty kształcenia dla kierunku **Biotechnologia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** studiów drugiego stopnia uzyskuje tytuł zawodowy magistra. Posiada pogłębioną wiedzę teoretyczną pozwalającą na opis i wyjaśnianie procesów zachodzących w przyrodzie. Potrafi zaplanować i przeprowadzić eksperyment biotechnologiczny oraz samodzielnie opisać i zinterpretować wyniki. Używa narzędzi statystycznych. Zna i rozumie ekologiczne, prawne i etyczne aspekty biotechnologii oraz aspekty ekonomiczne i organizacyjne funkcjonowania przedsiębiorstw biotechnologicznych. Ma pogłębioną wiedzę bioinformatyczną i posiada umiejętność jej stosowania w biotechnologii. Potrafi samodzielnie rozwijać swoje umiejętności i skorzystać z różnego typu danych, interpretować je i w komunikatywny sposób przedstawić zdobytą wiedzę. Posiada świadomość konieczności samokształcenia się. Posiada umiejętność prowadzenia prac badawczych z użyciem materiału biologicznego oraz obsługi aparatury badawczej i urządzeń technologicznych. Postępuje zgodnie z zasadami bioetyki i etyki zawodowej. Może być zatrudniony w placówkach naukowo-badawczych, firmach biotechnologicznych, laboratoriach diagnostycznych, laboratoriach kontrolnych. Jest przygotowany do założenia firmy biotechnologicznej. Jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia. ma wpojone nawyki ustawicznego kształcenia się i rozwoju zawodowego oraz jest przygotowany do podejmowania wyzwań badawczych. Absolwent
 - 1) ma dobrą znajomość wybranej specjalizacji na poziomie zaawansowanym w ramach studiowanego kierunku - w praktyce oznacza to znajomość najnowszych teorii, interpretacji, metod i technik stosowanych w biotechnologii,
 - 2) umie wyciągać krytyczne wnioski oraz interpretować nowości teorii i praktyki,
 - 3) posiada wystarczające kompetencje w stosowaniu technik biotechnologicznych,
 - 4) umie interpretować wyniki na poziomie zaawansowanym,
 - 5) umie wносить oryginalny wkład w ramach kanonu wiedzy biotechnologicznej, np. przez napisanie pracy magisterskiej,
 - 6) wykazuje oryginalność i kreatywność w podejściu do zadań biotechnologii,
 - 7) posiada rozwinięte kompetencje zawodowe,
 - 8) jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia,
 - 9) formułuje sądy na temat odpowiedzialności społecznej i etycznej związanej ze stosowaniem w praktyce zdobytej wiedzy w dziedzinie biotechnologii
 - 10) rozumie swą rolę społeczną,
 - 11) posiada wystarczające kompetencje w technikach badań niezależnych i umie interpretować wyniki na poziomie zaawansowanym,
 - 12) wykazuje oryginalność i kreatywność w podejściu do swojej dyscypliny.

Kompetencje i kwalifikacje absolwenta:

- 1) Ma wiedzę teoretyczną pozwalającą na opis i wyjaśnianie procesów i zjawisk zachodzących w przyrodzie, a także znajomość podstawowych procesów biotechnologicznych.
- 2) Ma wiedzę i umiejętności praktyczne, w tym biegłość w posługiwaniu się technikami laboratoryjnymi i pracy z komputerem.
- 3) Rozumie i zna specyfikę eksperymentu w dziedzinie nauk przyrodniczych i biotechnologii oraz specyfikę prowadzenia procesów biotechnologicznych.
- 4) Umie komunikować się ze specjalistami z dziedzin pokrewnych biotechnologii, w tym z użyciem języka obcego z zalecanym językiem angielskim.
- 5) Umie opracować i prezentować wyniki własnej działalności, np. w formie pracy dyplomowej.
- 6) Ma wiedzę specjalistyczną z wybranego zakresu biotechnologii, z wybranej specjalności: biotechnologii molekularnej (biotechnologii molekularnej roślin, biotechnologii molekularnej zwierząt), biotechnologii żywności, biotechnologii środowiska, biotechnologii przemysłowej

Absolwent jest przygotowany do:

- 1) wykorzystania posiadanej wiedzy przy opracowywaniu i optymalizacji procesów biotechnologicznych;
- 2) projektowania i prowadzenia procesów ukierunkowanych na otrzymanie produktów o pożądanym cechach;
- 3) projektowania i prowadzenia eksperymentów oraz prowadzenia prac badawczych w zakresie biotechnologii.

Absolwent jest przygotowany do pracy w:

- 1) jednostkach zaplecza naukowo-badawczego przemysłu biotechnologicznego i przemysłów pokrewnych;
- 2) laboratoriach badawczych, kontrolnych i diagnostycznych oraz jednostkach projektowych zajmujących się procesami biotechnologicznymi.

5. Objaśnienie oznaczeń:

- a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
- b) W - kategoria wiedzy
- c) U - kategoria umiejętności
- d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
- e) P2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych dla studiów drugiego stopnia
- f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów biotechnologia - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych
WIEDZA		
K2_W01	Ma pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu biologii i biotechnologii, pozwalającą na opis i wyjaśnienie złożonych procesów i zjawisk zachodzących w przyrodzie i życiu codziennym	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W03 P2A_W05
K2_W02	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu metod statystycznych stosowanych w biotechnologii, modelowaniu i bioinformatyce	P2A_W03 P2A_W06 P2A_W01

		P2A_W02
K2_W03	Zna i rozumie etyczne aspekty manipulacji genetycznych i komórkowych	P2A_W04 P2A_W05 P2A_W01
K2_W04	Zna złożone zjawiska i procesy biotechnologiczne	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05 P2A_W03 P2A_W07
K2_W05	Ma wiedzę służącą opracowaniu i optymalizacji procesów biotechnologicznych	P2A_W04 P2A_W01 P2A_W02 P2A_W03 P2A_W06
K2_W06	Stosuje i upowszechnia zasadę ścisłego, opartego na danych empirycznych, interpretowania zjawisk i procesów biotechnologicznych	P2A_W02 P2A_W07
K2_W07	Ma wiedzę o złożoności powiązań w ekosystemach	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05
K2_W08	Ma wiedzę o ekologicznych, ekonomicznych i społecznych uwarunkowaniach w biotechnologii	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05
K2_W09	Ocenia korzyści i zagrożenia wynikające z produkcji oraz uwolnienia organizmów modyfikowanych genetycznie do środowiska	P2A_W01 P2A_W04 P2A_W05
K2_W10	Rozumie ekologiczne, ekonomiczne i społeczne uwarunkowania biotechnologii	P2A_W01 P2A_W04
K2_W11	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii	P2A_W09
K2_W12	Zna formy i procedury ochrony własności intelektualnej i przemysłowej w zakresie biotechnologii	P2A_W10 P2A_W11
K2_W13	Zna i rozumie systemy zarządzania jakością w biotechnologii i przemysłach pokrewnych	P2A_W011
K2_W14	Zna ekonomiczne i organizacyjne zagadnienia biotechnologii	P2A_W08 P2A_W011
K2_W15	Zna źródła i procedury pozyskiwania funduszy na badania i eksperymenty biotechnologiczne	P2A_W08
K2_W16	Rozumie specyfikę eksperymentu w dziedzinie nauk przyrodniczych oraz specyfikę prowadzenia procesów biotechnologicznych w skali ponadlaboratoryjnej	P2A_W02 P2A_W04, P2A_W07 P2A_W03 P2A_W05
K2_W17	Zna podstawowe treści w zakresie metodologii pracy doświadczalnej, formułuje hipotezy wyjściowe, planuje eksperymenty, optymalizacje techniki doświadczalne, opracowuje i weryfikuje dane doświadczalne	P2A_W02 P2A_W07 P2A_W06
K2_W18	Zna narzędzia informatyczne umożliwiające przygotowanie danych do publikacji	P2A_W06,
UMIĘJĘTNOŚCI		
K2_U01	Stosuje zaawansowane techniki i narzędzia badawcze wykorzystywane w biotechnologii	P2A_U01
K2_U02	Umie wykorzystać posiadaną wiedzę (wiedzę teoretyczną pozwalającą na opis i wyjaśnienie procesów i zjawisk zachodzących w przyrodzie i życiu codziennym, a także wiedzę specjalistyczną z zakresu kierunku	P2A_U01 P2A_U03 P2A_U05

	studiów) w opracowaniu i optymalizacji procesów biotechnologicznych	P2A_U06
K2_U03	Umie wykorzystać posiadaną wiedzę do projektowania i prowadzenie procesów ukierunkowanych na otrzymanie produktów o pożądanych cechach	P2A_U01 P2A_U03
K2_U04	Ocenia korzyści i ryzyko wykorzystywania biotechnologii	P2A_U06 P2A_U07
K2_U05	Potrafi stosować procedury ochrony własności intelektualnej	P2A_U02 P2A_U09
K2_U06	Potrafi stosować systemy zarządzania jakością w biotechnologii	P2A_U01
K2_U07	Umie projektować i prowadzić eksperyment oraz prowadzić prace badawcze w zakresie biotechnologii	P2A_U01 P2A_U04
K2_U08	Zbiera i interpretuje dane empiryczne oraz na tej podstawie formułuje odpowiednie wnioski	P2A_U06 P2A_U07
K2_U09	Wykazuje umiejętność krytycznej analizy i selekcji informacji zwłaszcza ze źródeł informatycznych	P2A_U02 P2A_U03
K2_U10	Umie stosować metody statystyczne oraz techniki i narzędzia informatyczne do opisu zjawisk i analizy danych o charakterze specjalistycznym	P2A_U05
K2_U11	Umie przygotować wystąpienie ustne z prezentacją materiałów naukowych z wykorzystaniem różnych środków komunikacji werbalnej	P2A_U08 P2A_U10
K2_U12	Wykazuje umiejętność napisania pracy badawczej w języku polskim oraz krótkiego doniesienia naukowego w języku obcym na podstawie własnych badań naukowych	P2A_U09
K2_U13	Planuje i wykonuje zadania badawcze pod kierunkiem opiekuna naukowego	P2A_U02 P2A_U04
K2_U14	Biegłe wykorzystuje literaturę naukową z zakresu biotechnologii w języku polskim, czyta ze zrozumieniem skomplikowane teksty w języku angielskim	P2A_U02 P2A_U07 P2A_U12
K2_U15	Samodzielnie planuje własną karierę zawodową lub naukową	P2A_U11
K2_U16	Ma umiejętności językowe (język angielski jako język międzynarodowy) w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P2A_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Rozumie potrzebę i potrafi świadomie podnosić swoje kwalifikacje w formie kształcenia ustawicznego formalnego i nieformalnego, samodzielnie rozwija własne umiejętności zawodowe (rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie)	P2A_K01 P2A_K05
K2_K02	Potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób (odpowiedzialność za siebie i za innych członków zespołu)	P2A_K01 P2A_K02
K2_K03	Wykazuje gotowość współdziałania i pracy w grupie przyjmując różne role i odpowiednio określa priorytety realizowanych zadań i projektów	P2A_K02, P2A_K03
K2_K04	Postępuje zgodnie z zasadami bioetyki i etyki zawodowej	P2A_K04

K2_K05	Ma świadomość potrzeby systematycznego zapoznawania się z czasopismami naukowymi, popularnonaukowymi i internetowymi zasobami informacji, związanymi z biotechnologią i biologią, w celu poszerzania i pogłębiania wiedzy i wykazuje gotowość jej praktycznego zastosowania (odpowiedzialność za własny rozwój osobisty i zawodowy)	P2A_K01 P2A_K05 P2A_K07
K2_K06	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P2A_K08
K2_K07	Wykazuje odpowiedzialność za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowania narzędzi biotechnologicznych i zagrożeń w miejscu pracy (BHP)	P2A_K06
K2_K08	Wykazuje aktywną postawę w stosowaniu metod biotechnologicznych w otaczającym środowisku	P2A_K06 P2A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry liczba punktów ECTS – 120.

III. PRAKTYKA:

Wymiar praktyki - 160 h, 6 ECTS. Okres realizacji: po pierwszym roku studiów, w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Student odbywa praktykę w laboratoriach naukowo-badawczych Wydziału Biologii i Biotechnologii lub, za zgodą Dziekana, wydziałów pokrewnych. Podczas realizacji praktyki poszerza swój warsztat metodyczny, poznaje zasady pracy naukowej oraz nabywa umiejętności pozwalające na realizację pracy dyplomowej.

Efekty kształcenia dla kierunku **Budownictwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** jest przygotowany do podejmowania decyzji w zakresie prawidłowego stosowania materiałów budowlanych, projektowania obiektów budownictwa mieszkaniowego, komunalnego, przemysłowego i komunikacyjnego oraz technologii ich realizacji. Zna aktualne trendy w projektowaniu robót budowlanych. Stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. Zna zasady wytrzymałości materiałów i mechaniki budowli i potrafi sformułować, utworzyć a następnie zastosować modele obliczeniowe prostych konstrukcji inżynierskich. Projektuje proste obiekty budowlane. Potrafi tworzyć i odczytać rysunki techniczne, rozpoznawać opracowania kartograficzne i geodezyjne oraz kierować robotami budowlanymi. Zna zasady analizy efektywności, kosztów i czasu realizacji robót budowlanych. Wykorzystuje nowoczesne techniki komputerowe wspomagające projektowanie i kierowanie robotami budowlanymi. Potrafi krytycznie dobierać argumenty wspomagające kolektywne decyzje dotyczące realizacji zadań w budownictwie. Potrafi pracować w zespole. Potrafi opracować raport dotyczący przebiegu wykonywanych prac oraz projektowania. Jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i zapewnienie bezpieczeństwa współpracowników. Zna i stosuje przepisy prawa budowlanego. Jest świadomy konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych. Postępuje zgodnie z zasadami etyki.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) T1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów budownictwo - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych
WIEDZA		
K1A_W01	Ma wiedzę z zakresu wybranych działów matematyki, fizyki, chemii i geologii, które są podstawą przedmiotów z zakresu mechaniki gruntów, teorii konstrukcji, fizyki budowli, hydrauliki i hydrologii stosowanej, technologii materiałów budowlanych	T1A_W01

K1A_W02	Zna zasady geometrii wykreślnej i rysunku technicznego dotyczące czytania i wykonywania rysunków architektonicznych, budowlanych i konstrukcyjnych z wykorzystaniem i programowania CAD oraz zasady czytania rysunków geodezyjnych	T1A_W01 T1A_W02 T1A_W04
K1A_W03	Wie jak definiuje się odwzorowania kartograficzne oraz jakie są podstawowe prace geodezyjne w budownictwie	T1A_W02
K1A_W04	Ma wiedzę z zakresu mechaniki teoretycznej i wytrzymałości materiałów, posiada wiedzę z zakresu zasad ogólnego kształtowania konstrukcji	T1A_W03 T1A_W06 T1A_W07
K1A_W05	Zna zasady mechaniki i analizy konstrukcji prętowych w zakresie statyki, dynamiki i stateczności	T1A_W03 T1A_W07
K1A_W06	Zna podstawowe normy oraz wytyczne projektowania obiektów budowlanych i ich elementów	T1A_W03 T1A_W06 T1A_W07
K1A_W07	Zna zasady konstruowania i wymiarowania elementów konstrukcji budowlanych: metalowych, żelbetowych, drewnianych i murowych	T1A_W03 T1A_W04
K1A_W08	Zna procesy i zjawiska zachodzące w gruncie oraz zasady fundamentowania obiektów budowlanych	T1A_W03 T1A_W04
K1A_W09	Zna zasady konstruowania i analizy wybranych obiektów budownictwa ogólnego, przemysłowego i komunikacyjnego	T1A_W04 T1A_W05 T1A_W06
K1A_W10	Ma podstawową wiedzę na temat projektowania, wykonawstwa i utrzymania dróg i ulic oraz ich elementów	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W06
K1A_W11	Zna wybrane programy komputerowe wspomagające obliczanie i projektowanie konstrukcji oraz planowanie robót budowlanych	T1A_W05 T1A_W07
K1A_W12	Zna podstawowe zasady kształtowania właściwości materiałów budowlanych i drogowych oraz ich zastosowanie w budownictwie ogólnym i drogowym	T1A_W02 T1A_W05 T1A_W06
K1A_W13	Zna podstawy budownictwa ogólnego i fizyki budowli dotyczące migracji ciepła i wilgoci w obiektach budowlanych oraz zasady projektowania i wykonania instalacji budowlanych	T1A_W01 T1A_W02 T1A_W04 T1A_W07
K1A_W14	Zna powszechnie stosowane materiały budowlane oraz technologię ich wytwarzania	T1A_W05 T1A_W06
K1A_W15	Ma wiedzę na temat zapewnienia jakości inwestycji budowlanych, zna normy i normatywy pracy w budownictwie oraz organizację i zasady kierowania budową	T1A_W07 T1A_W08 T1A_W09
K1A_W16	Ma podstawową wiedzę na temat prowadzenia działalności gospodarczej w branży budowlanej	T1A_W08 T1A_W09 T1A_W10 T1A_W11
K1A_W17	Ma wiedzę na temat wpływu realizacji inwestycji budowlanych na środowisko	T1A_W05 T1A_W06 T1A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Umie dokonać klasyfikacji obiektów budowlanych	T1A_U02 T1A_U14
K1A_U02	Potrafi ocenić i dokonać zestawienia obciążeń działających na obiekty budowlane	T1A_U08 T1A_U16

K1A_U03	Potrafi poprawnie zdefiniować modele obliczeniowe służące do komputerowej analizy konstrukcji	T1A_U07 T1A_U08 T1A_U13
K1A_U04	Potrafi wykonać analizę statyczną konstrukcji prętowych statycznie wyznaczalnych i niewyznaczalnych, potrafi wyznaczać częstości drgań własnych dla prostych konstrukcji prętowych	T1A_U07 T1A_U13 T1A_U14 T1A_U16
K1A_U05	Potrafi poprawnie wybrać narzędzia (analityczne bądź numeryczne) do rozwiązywania problemów analizy i projektowania obiektów budowlanych oraz planowania robót budowlanych	T1A_U05 T1A_U07 T1A_U08
K1A_U06	Potrafi korzystać z wybranych programów komputerowych wspomagających decyzje projektowe w budownictwie, potrafi krytycznie ocenić wyniki analizy numerycznej konstrukcji budowlanych	T1A_U05 T1A_U07 T1A_U08 T1A_U09 T1A_U13
K1A_U07	Umie zaprojektować wybrane elementy i proste konstrukcje: metalowe, żelbetowe, zespolone	T1A_U07 T1A_U14
K1A_U08	Umie zwymiarować podstawowe elementy konstrukcyjne w obiektach budownictwa ogólnego	T1A_U07 T1A_U14 T1A_U15
K1A_U09	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi stosowanych w projektowaniu geotechnicznym oraz zaprojektować proste fundamenty pod obiekty budownictwa ogólnego	T1A_U07 T1A_U08 T1A_U09 T1A_U11 T1A_U15
K1A_U10	Potrafi wykonać analizę dynamiczną prostych układów prętowych w zakresie oceny stanów rezonansowych	T1A_U08 T1A_U14 T1A_U15
K1A_U11	Potrafi dokonać analizy stateczności liniowej i nośności granicznej prostych układów prętowych w zakresie oceny stanów krytycznych i granicznych konstrukcji	T1A_U08 T1A_U13 T1A_U14 T1A_U15
K1A_U12	Potrafi sporządzić bilans energetyczny obiektu budowlanego	T1A_U16
K1A_U13	Potrafi wykonać proste eksperymenty laboratoryjne prowadzące do oceny jakości stosowanych materiałów budowlanych i drogowych oraz geotechniczne eksperymenty laboratoryjne i terenowe wraz z ich interpretacją	T1A_U06 T1A_U08 T1A_U09
K1A_U14	Umie odczytać rysunki architektoniczne, budowlane i geodezyjne oraz potrafi sporządzić dokumentację techniczną z zastosowaniem wybranych programów komputerowych	T1A_U11
K1A_U15	Umie sporządzić kosztorysy i zaplanować przebieg realizacji robót budowlanych (harmonogram Gantta, metody sieciowe)	T1A_U11 T1A_U12
K1A_U16	Potrafi ocenić zagrożenia przy realizacji robót budowlanych i zastosować odpowiednie zasady bezpieczeństwa i ochrony zdrowia wynikające z przepisów	T1A_U11 T1A_U13 T1A_U15
K1A_U17	Korzysta z technologii informacyjnych, zasobów Internetu oraz innych źródeł do wyszukiwania informacji, komunikacji oraz pozyskiwania oprogramowania wspomagającego pracę projektanta i organizatora robót budowlanych	T1A_U01 T1A_U02

K1A_U18	Opanował umiejętność porozumiewania się w języku obcym, łącznie ze znajomością elementów języka technicznego z zakresu budownictwa	T1A_U03 T1A_U04 T1A_U06
K1A_U19	Zna i stosuje przepisy prawa budowlanego	T1A_U11
K1A_U20	Zna metody wytwarzania i stosowania oraz potrafi dokonać doboru materiałów budowlanych i drogowych	T1A_U11 T1A_U12
K1A_U21	Umie organizować pracę na budowie uwzględniając technologię wykonywania robót budowlanych	T1A_U10 T1A_U11 T1A_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Potrafi pracować samodzielnie i współpracować w zespole nad wyznaczonym zadaniem	T1A_K03
K1A_K02	Jest odpowiedzialny za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac i ich interpretację	T1A_K04
K1A_K03	Rozumie potrzebę samodzielnego uzupełniania i poszerzania wiedzy w zakresie teorii, metod obliczeniowych oraz nowoczesnych procesów i technologii stosowanych w budownictwie	T1A_K01
K1A_K04	Ma świadomość potrzeby dbałości o zdrowie własne i sprawność fizyczną	T1A_K04
K1A_K05	Jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i zespołu	T1A_K03
K1A_K06	Ma świadomość konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych	T1A_K01
K1A_K07	Potrafi formułować opinie na temat procesów technicznych i technologicznych w budownictwie	T1A_K06 T1A_K07
K1A_K08	Rozumie potrzebę przekazywania społeczeństwu wiedzy nt. budownictwa, przekazuje społeczeństwu informacje z dziedziny budownictwa w sposób powszechnie zrozumiały	T1A_K02 T1A_K07
K1A_K09	Formułuje wnioski i opisuje wyniki prac własnych, jest komunikatywny w prezentacjach medialnych	T1A_K04 T1A_K05
K1A_K10	Postępuje zgodnie z zasadami etyki	T1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 210.

III. PRAKTYKA:

W programie studiów są dwie praktyki wakacyjne, po drugim i trzecim roku studiów. Są to praktyki zawodowe, o łącznym wymiarze 8 tygodni i 12 ECTS. Praktyki realizowane są przy współpracy zakładów i firm budowlanych przemysłu ogólnobudowlanego pod kontrolą wydziałowego opiekuna praktyk.

Cele i treści kształcenia:

- 1) Przekazanie wiedzy w zakresie podstaw projektowania obiektów i robót budowlanych oraz kierowania robotami budowlanymi.
- 2) Wyrobienie umiejętności identyfikacji i rozwiązywania istotnych problemów dotyczących przemysłu budowlanego.
- 3) Przygotowanie absolwenta do pracy na stanowiskach samodzielnych oraz pracy zespołowej.

Praktyki w istotny sposób uzupełniają efekty kształcenia osiągnięte podczas realizacji przedmiotów przewidzianych programem studiów.

Efekty kształcenia dla kierunku **Budownictwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 semestry).
4. **Absolwent:** Studia drugiego stopnia skoncentrowane są na przygotowaniu absolwentów w specjalnościach: budowie i konstrukcje inżynierskie, budowa i eksploatacja dróg oraz budownictwo energooszczędne. Absolwent przygotowany do podejmowania decyzji w zakresie prawidłowego stosowania materiałów, projektowania obiektów budowlanych i przedsięwzięć budowlanych. Zna aktualne trendy w projektowaniu przedsięwzięć budowlanych. Stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. Potrafi projektować obiekty budowlane lądowe i wodne, zna zasady mechaniki budowli, potrafi sformułować, utworzyć a następnie zastosować właściwe modele obliczeniowe złożonych konstrukcji inżynierskich. Potrafi analizować i utrzymania i przeprowadzania remontów oraz termomodernizacji obiektów budowlanych. Ma wiedzę w zakresie budowy i eksploatacji dróg. Potrafi klasyfikować obiekty budownictwa komunikacyjnego, zna metody ich projektowania, eksploatacji oraz utrzymania. Zna zagadnienia dotyczące inżynierii ruchu drogowego, jego organizacji i standardów bezpieczeństwa. Potrafi kierować robotami budowlanymi. Ma wiadomość oszczędności zasobów energii w sektorze budowlanym. Potrafi określić straty ciepła budynku oraz optymalizować przebieg termomodernizacji. Zna zasady certyfikacji energetycznej budynków i potrafi określać rozwiązania energooszczędne. Zna i potrafi zastosować energooszczędne systemy ogrzewcze, wentylacyjne i klimatyzacyjne. Potrafi racjonalnie wykorzystywać odnawialne źródła energii w budownictwie. Potrafi sformułować i rozwiązywać nowe problemy inżynierskie, techniczne i organizacyjne związane z budownictwem. Wykorzystuje nowoczesne techniki komputerowe wspomagające procesy projektowania obiektów i przedsięwzięć budowlanych. Potrafi krytycznie dobierać argumenty wspomagające kolektywne decyzje dotyczące realizacji zadań w budownictwie. Potrafi opracować i ewentualnie opublikować raporty dotyczące przebiegu wykonywanych prac. Potrafi pracować w zespole i nadzorować prace zespołu. Ma świadomość konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych. Postępuje zgodnie z zasadami etyki. Zna i stosuje przepisy prawa budowlanego.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) T2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów drugiego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów budownictwo - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych
WIEDZA		
K2A_W01	Ma niezbędną zaawansowaną wiedzę z matematyki, która jest podstawą przedmiotów z zakresu teorii konstrukcji i zaawansowanej technologii materiałów budowlanych	T2A_W01
K2A_W02	Zna zasady analizy, konstruowania i wymiarowania elementów złożonych konstrukcji (obiektów) budowlanych: metalowych, żelbetowych, zespolonych, drewnianych i murowych oraz drogowych	T2A_W02 T2A_W03 T2A_W04 T2A_W07
K2A_W03	Zna podstawy Mechaniki Ośrodków Ciągłych, ma wiedzę na temat podstaw teorii matematycznego modelowania materiałów sprężystych i sprężysto-plastycznych, zna zasady analizy zagadnień statyki, stateczności i dynamiki złożonych konstrukcji prętowych, płytowych, tarczowych i powłokowych oraz bryłowych	T2A_W04
K2A_W04	Ma wiedzę na temat zaawansowanych zagadnień wytrzymałości materiałów, modelowania materiałów i konstrukcji, ma wiedzę na temat podstaw teoretycznych Metody Elementów Skończonych oraz ogólnych zasad prowadzenia nieliniowych obliczeń konstrukcji inżynierskich	T2A_W01 T2A_W02 T2A_W04
K2A_W05	Zna zasady produkcji przemysłowej materiałów i elementów budowlanych, zna metody projektowania, budowy i utrzymania konstrukcji betonowych wykorzystywanych w budownictwie komunikacyjnym, zna zasady geotechniki, hydrodynamiki i projektowania budowli wodnych.	T2A_W02 T2A_W05 T2A_W07
K2A_W06	Zna zasady i metody przeprowadzania remontów i modernizacji budynków, zna nowoczesne metody projektowania dróg, skrzyżowań oraz węzłów drogowych, zna zaawansowane metody fizyki budowli dotyczące migracji ciepła i wilgoci w obiektach budowlanych	T2A_W01 T2A_W02 T2A_W04 T2A_W06
K2A_W07	Zna aktualnie stosowane rozwiązania konstrukcyjne i materiałowe, zna najnowsze stosowane materiały budowlane oraz podstawowe elementy technologii ich wytwarzania	T2A_W03 T2A_W05 T2A_W06
K2A_W08	Zna zasady projektowania i wykonania wszystkich elementów drogi, tj. podłoża gruntowego, nasypów drogowych, podbudowy i nawierzchni, zna rodzaje obciążeń działających na nawierzchnię, ma szczegółową wiedzę dotyczącą teorii opisujących pracę nawierzchni sztywnych, półsztywnych i podatnych, zna klasyfikacje i zakres stosowania programów komputerowych wspomagających analizę i projektowanie konstrukcji oraz audytów certyfikatów energetycznych budynków i programów przydatnych do planowania przedsięwzięć budowlanych	T2A_W02 T2A_W03 T2A_W04 T2A_W07
K2A_W09	Ma rozbudowaną wiedzę na temat podstaw teoretycznych analizy i optymalizacji konstrukcji oraz projektowania złożonych systemów konstrukcyjnych	T2A_W09
K2A_W10	Zna zasady tworzenia procedur zarządzania jakością przedsięwzięć budowlanych, ma wiedzę na temat efektywności, kosztów i czasu realizacji przedsięwzięć budowlanych w warunkach ryzyka	T2A_W08 T2A_W09 T2A_W10

	i niepewności	T2A_W11
K2A_W11	Ma wiedzę o cyklu życia urządzeń i obiektów budowlanych, ma wiedzę na temat prowadzenia działalności gospodarczej w branży budowlanej, rozumie zasady i podstawy gospodarki finansowej przedsiębiorstw, zna możliwości wykorzystania budownictwa energooszczędnego w prowadzeniu własnego przedsiębiorstwa	T2A_W06 T2A_W08 T2A_W09 T2A_W10 T2A_W11
K2A_W12	Ma wiedzę na temat opracowań projektowych i dokumentacji technicznych dotyczących różnych skomplikowanych obiektów budowlanych, potrafi definiować odwzorowania kartograficzne, wie jakie są inne opracowania geodezyjne oraz na czym polegają prace geodezyjne w budownictwie, zna zasady rozmieszczenia przewodów uzbrojenia w pasie drogowym, podstawy projektowania poszczególnych sieci oraz obiektów z nimi związanych, potrafi wykonywać certyfikaty energetyczne budynków oraz wie, jaki wpływ mają poszczególne elementy budowlane i instalacyjne na zużycie energii	T2A_W02 T2A_W03 T2A_W10
K2A_W13	Ma wiedzę na temat wpływu realizacji inwestycji budowlanych na środowisko	T2A_W05 T2A_W06
K2A_W14	Zna normy oraz wytyczne projektowania obiektów budowlanych i ich elementów	T2A_W03 T2A_W04
K2A_W15	Zna zasady fundamentowania złożonych obiektów budowlanych, zna zasady wykonywania audytów energetycznych	T2A_W03
K2A_W16	Zna zasady obliczeń i konstruowania obiektów budownictwa ogólnego, przemysłowego i mostowego, zna podstawowe zasady, metody i techniki obliczeniowe stosowane w obliczeniach statycznych budowli podziemnych	T2A_W03
K2A_W17	Zna i stosuje przepisy prawa budowlanego	T2A_W02 T2A_W04 T2A_W07
K2A_W18	Zna sposoby administrowania, modernizacji i remontów oraz zasady utrzymania całorocznego i zimowego dróg, zna systemy zarządzania drogami, zna metody diagnostyki stanu dróg i oceny ich zużycia, zna technologie modernizacji i wzmocnień zniszczonych nawierzchni podatnych i sztywnych, zna elementy prawa dotyczące projektowania konstrukcji i zarządzania przedsięwzięciem budowlanym oraz certyfikacji energetycznej budynków	T2A_W09 T2A_W10 T2A_W11
K2A_W19	Ma wiedzę na temat projektowania obiektów budowlanych lądowych i wodnych, ma wiedzę na temat projektowania i zasad użytkowania obiektów infrastruktury transportu drogowego, zna zasady prognozowania ruchu oraz przepustowości dróg, ulic, skrzyżowań, ma wiedzę w zakresie rodzajów, właściwości i zastosowań budowli podziemnych występujących w budownictwie komunikacyjnym, ma wiedzę na temat projektowania obiektów energooszczędnych i pasywnych	T2A_W02 T2A_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
K2A_U01	Potrafi dokonać oceny i zestawienia dowolnych obciążeń działających na obiekty budowlane	T2A_U10
K2A_U02	Umie dokonać klasyfikacji prostych i złożonych obiektów budowlanych	T2A_U16 T2A_U17
K2A_U03	Rozumie potrzebę ciągłego doszkalania się w zakresie teorii, metod obliczeniowych i nowych technologii stosowanych w dziedzinie budownictwa drogowego, umie zaprojektować elementy i złożone konstrukcje metalowe, żelbetowe oraz zespolone,	T2A_U08 T2A_U15

	drewniane i murowe	
K2A_U04	Potrafi poprawnie wybrać numeryczne modele konstytutywne w programach komputerowych w celu uzyskiwania rzetelnych rozwiązań problemów inżynierskich, potrafi wykonać klasyczną analizę statyczną, dynamiczną i analizę stateczności ustrojów prętowych (kratownic, ram i ciągów) statycznie wyznaczalnych i niewyznaczalnych oraz konstrukcji powierzchniowych (tarcz, płyt, membran i powłok)	T2A_U08 T2A_U17 T2A_U18
K2A_U05	Korzysta z zaawansowanych narzędzi specjalistycznych w celu wyszukania użytecznych informacji, komunikacji oraz pozyskiwania oprogramowania wspomagającego pracę projektanta i organizatora procesów budowlanych	T2A_U01 T2A_U04 T2A_U11
K2A_U06	Potrafi, w środowisku Metody Elementów Skończonych, poprawnie zdefiniować model obliczeniowy i przeprowadzić zaawansowaną analizę w zakresie liniowym złożonych konstrukcji inżynierskich oraz stosować techniki obliczeń nieliniowych na poziomie podstawowym	T2A_U08 T2A_U10 T2A_U11
K2A_U07	Potrafi krytycznie ocenić wyniki analizy numerycznej konstrukcji inżynierskich	T2A_U06 T2A_U08 T2A_U11
K2A_U08	Potrafi sporządzić i przeanalizować bilans energetyczny obiektu budowlanego, umie sporządzić projekt i przeanalizować system odwodnienia jezdnii i powierzchni utwardzonych wraz z układem do podczyszczania wód opadowych zgodnie z obowiązującymi przepisami, umie określić zlewnię dla poszczególnych odcinków przewodu uzbrojenia zewnętrznego w pasie drogowym, wytyczyć trasę przebiegu kanalizacji deszczowej i rozmieścić elementy odwodnienia, potrafi opracować koncepcję budowli podziemnej w zależności od rodzaju obiektu i warunków gruntowych	T2A_U11 T2A_U13 T2A_U14 T2A_U15 T2A_U16 T2A_U19
K2A_U09	Umie zwymiarować skomplikowane detale konstrukcyjne w obiektach budownictwa ogólnego i przemysłowego, mostowego i komunikacyjnego	T2A_U14 T2A_U16 T2A_U18
K2A_U10	Umie sporządzić harmonogram prac budowlanych i kosztorys przedsięwzięcia budowlanego	T2A_U02 T2A_U03 T2A_U10 T2A_U13
K2A_U11	Potrafi zaplanować i przeprowadzić eksperymenty laboratoryjne prowadzące do oceny jakości stosowanych materiałów oraz oceny wytrzymałości elementów konstrukcji budowlanych	T2A_U07 T2A_U08 T2A_U09
K2A_U12	Potrafi ocenić zagrożenia przy realizacji przedsięwzięć budowlanych i wdrożyć odpowiednie zasady bezpieczeństwa, potrafi opracować zakładane normy i normatywy pracy oraz procedury zarządzania jakością	T2A_U02 T2A_U03 T2A_U12
K2A_U13	Potrafi wybrać narzędzia (analityczne bądź numeryczne) do rozwiązywania problemów inżynierskich	T2A_U07 T2A_U08 T2A_U09 T2A_U11
K2A_U14	Ma umiejętność porozumiewania się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym, ma umiejętność porozumiewania się w językach obcych, łącznie ze znajomością elementów języka technicznego z zakresu budownictwa, umie wykonać inwentaryzację betonowego obiektu mostowego, połączoną z oceną jego stanu technicznego oraz wskazaniem zaleceń remontowych, zgodnie	T2A_U04 T2A_U05

	z najnowszymi trendami rozwoju technik i technologii.	
K2A_U15	Potrafi zaprojektować fundamenty pod obiekty budowlane obciążone quasi statycznie i dynamicznie, potrafi wykonywać audyty energetyczne złożonych obiektów budowlanych	T2A_U08 T2A_U10 T2A_U11
K2A_U16	Umie zidentyfikować kruszywa mineralne oraz określić ich właściwości decydujące o przydatności do budowy nawierzchni cementowych, potrafi sporządzić dokumentację graficzną w środowisku wybranych programów komputerowych	T2A_U06 T2A_U10
K2A_U17	Umie, zgodnie z zasadami naukowymi, wykorzystując warsztat naukowy sformułować i przeprowadzić wstępne prace o charakterze badawczym prowadzące do rozwiązania problemów inżynierskich, technologicznych i organizacyjnych pojawiających się w budownictwie	T2A_U15 T2A_U16
K2A_U18	Potrafi sporządzić opracowania przygotowujące go do podjęcia pracy naukowej	T2A_U01 T2A_U05 T2A_U07 T2A_U09 T2A_U10 T2A_U11 T2A_U15 T2A_U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2A_K01	Potrafi – realizując określone zadania – pracować samodzielnie, współpracować w zespole i kierować zespołem	T2A_K04 T2A_K03
K2A_K02	Jest odpowiedzialny za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac oraz ocenę prac podległego mu zespołu	T2A_K05 T2A_K03
K2A_K03	Samodzielnie uzupełnia i poszerza wiedzę w zakresie nowoczesnych procesów i technologii w budownictwie	T2A_K01
K2A_K04	Ma świadomość potrzeby zrównoważonego rozwoju w budownictwie	T2A_K02 T2A_K05
K2A_K05	Jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i zespołu	T2A_K03
K2A_K06	Ma świadomość konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych	T2A_K03
K2A_K07	Potrafi formułować i prezentować opinie na temat budownictwa	T2A_K06
K2A_K08	Rozumie potrzebę przekazywania społeczeństwu wiedzy na temat budownictwa	T2A_K06
K2A_K09	Przekazuje społeczeństwu informacje z dziedziny budownictwa w sposób powszechnie zrozumiały	T2A_K06
K2A_K10	Formułuje wnioski i opisuje wyniki prac własnych, istotne wyniki referuje na konferencjach naukowo-technicznych oraz publikuje w czasopismach i periodykach branżowych, jest komunikatywny w relacjach z mediami	T2A_K01 T2A_K02
K2A_K11	Przestrzega zasad ekonomicznych/finansowych działalności przedsiębiorstw, postępuje zgodnie z zasadami etyki	T2A_K03
K2A_K12	Ma świadomość roli absolwenta uczelni wyższej w kształtowaniu otaczającego środowiska, uczestniczy w dziełach kultury miasta, regionu i kraju; dba o podtrzymanie historii i tradycji społeczności lokalnych	T2A_K01 T2A_K02 T2A_K07
K2A_K13	Dbą o stan zdrowia i sprawność fizyczną przez praktykowanie aktywności sportowej, rekreacyjnej lub rehabilitacyjnej oraz organizację aktywnego wypoczynku	T2A_K02 T2A_K04 T2A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS - 90.

III. PRAKTYKA:

W programie studiów jest jedna praktyka, po trzecim semestrze studiów. Jest to praktyka zawodowa, o łącznym wymiarze 4 tygodni i 6 ECTS. Praktyka realizowana jest przy współpracy zakładów i firm budowlanych przemysłu ogólnobudowlanego pod kontrolą wydziałowego opiekuna praktyk.

Cele i treści kształcenia

- 1) Przekazanie wiedzy w zakresie podstaw projektowania obiektów i robót budowlanych oraz kierowania robotami budowlanymi;
- 2) Wyrobienie umiejętności identyfikacji i rozwiązywania istotnych problemów dotyczących przemysłu budowlanego;
- 3) Przygotowanie absolwenta do pracy na stanowiskach samodzielnych oraz pracy zespołowej.
- 4) Nabycie umiejętności samodzielnego studiowania nowych problemów i ich rozwiązywania w pracy naukowo-badawczej.

Praktyka w istotny sposób uzupełnia efekty kształcenia osiągnięte podczas realizacji przedmiotów przewidzianych programem studiów.

Efekty kształcenia dla kierunku **Dietetyka**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia - licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada wiedzę z zakresu żywienia człowieka zdrowego i chorego oraz technologii przygotowywania potraw. Jest przygotowany do: planowania racjonalnego żywienia dla różnych grup ludności; planowania i przygotowywania potraw wchodzących w skład poszczególnych diet zgodnie z obowiązującą klasyfikacją; oceny stanu odżywienia, sposobu żywienia i rozpoznania niedożywienia; zapobiegania chorobom żywieniowo-zależnym; oceny wzajemnego wpływu farmakoterapii i żywienia; kontrolowania jakości produktów żywnościowych i warunków ich przechowywania oraz produkcji potraw zgodnie z zasadami systemu Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli (Hazard Analyses Critical Control Points – HACCP); oceny wpływu choroby na stan odżywienia i wpływu żywienia na wyniki leczenia chorób; organizowania żywienia indywidualnego, zbiorowego oraz leczniczego dostosowanego do wieku i stanów fizjologicznych i stanu zdrowia pacjentów oraz prowadzenia edukacji żywieniowej. Absolwent jest przygotowany do pracy w: publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej; zakładach żywienia zbiorowego i zakładach dostarczających pożywienie do szpitali i innych placówek zbiorowego żywienia (catering). Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posiadać umiejętność posługiwania się językiem w stopniu umożliwiającym korzystanie z piśmiennictwa zawodowego i podstawową komunikację. Absolwent posiada predyspozycje psychofizyczne do pracy z ludźmi zdrowymi i chorymi. Posiada ponadto przygotowanie ogólne i zawodowe obowiązujące w ochronie zdrowia. Jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem)- kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) M1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów dietetyka - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej
WIEDZA		
K1A_W01	Wykazuje znajomość podstawowych procesów biologiczno-chemicznych na poziomie komórkowym oraz całego organizmu	M1A_W1 M1A_W2
K1A_W02	Zna podstawowe procesy metaboliczne na poziomie komórkowym, narządowym, ustrojowym, w tym zjawiska regulacji hormonalnej, reprodukcji i procesów starzenia się ustroju i w efekcie niektóre schorzenia w zakresie niezbędnym dla swojego kierunku	M1A_W1 M1A_W2
K1A_W03	Opisuje biochemiczne mechanizmy funkcjonowania organizmu	M1A_W1 M1A_W2 M1A_W3
K1A_W04	Wykazuje znajomość budowy, funkcjonowania i czynności organizmu ludzkiego	M1A_W1 M1A_W2
K1A_W05	Opisuje budowę mikroskopową oraz właściwości i funkcje komórek, tkanek i narządów człowieka	M1A_W1 M1A_W2
K1A_W06	Rozumie warunki utrzymania homeostazy	M1A_W1 M1A_W2 M1A_W3
K1A_W07	Wskazuje metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą oraz podstawowe reakcje człowieka na chorobę	M1A_W2 M1A_W3 M1A_W4 M1A_W5
K1A_W08	Zna podstawowe mierniki stanu zdrowia, w tym stanu odżywienia	M1A_W3 M1A_W5
K1A_W09	Charakteryzuje zmiany patologiczne w różnych schorzeniach oraz zaburzeniach strukturalnych wywołanych chorobą, urazem lub inną formą	M1A_W2 M1A_W3
K1A_W10	Definiuje podstawowe pojęcia (np. zdrowie, choroba, jakość życia) w wymiarze psychospołecznym i opisuje podstawowe reakcje człowieka	M1A_W3 M1A_W4 M1A_W5 M1A_W5 M1A_W8 M1A_W10
K1A_W11	Zna główne problemy zdrowotne w zakresie chorób zakaźnych i nie zakaźnych o znaczeniu społecznym	M1A_W3 M1A_W4 M1A_W5
K1A_W12	Zna i rozumie rolę psychologii w sytuacji choroby, kalectwa oraz problemach ze zdrowiem psychicznym	M1A_W4 M1A_W5
K1A_W13	Zna zasady udzielania medycznej pomocy przedlekarskiej	M1A_W1 M1A_W2 M1A_W3 M1A_W5
K1A_W14	Wskazuje i objaśnia podstawy edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia, profilaktyki i edukacji żywieniowej	M1A_W4 M1A_W5 M1A_W6

K1A_W15	Wyjaśnia zasady racjonalnego żywienia oraz skutki zdrowotne nieprawidłowego odżywiania	M1A_W1 M1A_W6 M1A_W10
K1A_W16	Zna choroby związane z żywnością i odżywianiem	M1A_W3 M1A_W4 M1A_W5 M1A_W6
K1A_W17	Posiada znajomość terminologii oraz koncepcji dotyczących definicji zdrowia i jego determinantów	M1A_W4 M1A_W6 M1A_W10
K1A_W18	Zna działanie układu pokarmowego oraz rozumie fizjologię żywienia	M1A_W02
K1A_W19	Zna prawne, organizacyjne i technologiczne zasady zbiorowego żywienia	M1A_W08
K1A_W20	Opisuje aktualne zagrożenia dla życia człowieka ze strony środowiska zanieczyszczonego pasożytami	M1A_W01
K1A_W21	Charakteryzuje choroby genetyczne i wyjaśnia podstawowe pojęcia genetyczne	M1A_W02 M1A_W03
K1A_W22	Zna mechanizmy działania leków, efekty niepożądane, toksyczne, a także interakcje leków z żywnością, które mogą pojawić się w trakcie farmakoterapii	M1A_W05
K1A_W23	Posiada wiedzę na temat ostrych i przewlekłych chorób chirurgicznych dietozależnych.	M1A_W01 M1A_W03
K1A_W24	Zna podstawowe badania laboratoryjne i ich interpretacje	M1A_W03
K1A_W25	Charakteryzuje żywność jako źródło składników pokarmowych w zaspokajaniu potrzeb organizmu człowieka w zdrowiu i chorobie	M1A_W02 M1A_W10
K1A_W26	Objaśnia wpływ procesów technologicznych i przechowywania na zachowanie składników odżywczych, jakość i bezpieczeństwo żywności i żywienia oraz zdrowie publiczne	M1A_W03 M1A_W10
K1A_W27	Zna metody oceny żywienia na poziomie indywidualnym i populacyjnym	M1A_W05 M1A_W10
K1A_W28	Zna rolę i znaczenie żywienia oraz energii i składników pokarmowych dla funkcjonowania organizmu człowieka i jego zdrowia	M1A_W02 M1A_W10
K1A_W29	Objaśnia wpływ składników pokarmowych i żywienia w rozwoju chorób dietozależnych	M1A_W02 M1A_W03 M1A_W10
K1A_W30	Zna zasady żywienia osób chorych oraz rolę energii i składników pokarmowych w dietoterapii	M1A_W03 M1A_W10
K1A_W31	Zna prawne, organizacyjne, ekonomiczne i etyczne uwarunkowania w poradnictwie dietetycznym i ochronie zdrowia	M1A_W08
K1A_W32	Zna polskie i europejskie ustawodawstwo dotyczące żywności i żywienia oraz znaczenia bezpieczeństwa żywności i żywienia dla zdrowia publicznego	M1A_W08 M1A_W10
K1A_W33	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	M1A_W11
K1A_W34	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	M1A_W12
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Potrafi zidentyfikować problem i udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej	M1A_U1 M1A_U2 M1A_U4 M1A_U5

K1A_U02	Potrafi posługiwać się specjalistyczną aparaturą	M1A_U1 M1A_U2 M1A_U5
K1A_U03	Potrafi wykorzystywać i obsługiwać aparaturę i sprzęt do badań funkcjonalnych i laboratoryjnych oraz w ocenie żywienia i stanu odżywienia	M1A_U1 M1A_U2 M1A_U5
K1A_U04	Potrafi komunikować się z jednostką lub grupą społeczną w celu określenia ich potrzeb zdrowotnych oraz ich oczekiwań w stosunku do służby zdrowia i placówek opieki zdrowotnej	M1A_U3 M1A_U4
K1A_U05	Współpracuje i współdziała z przedstawicielami innych zawodów i administracji w zakresie ochrony zdrowia	M1A_U3 M1A_U5 M1A_U10
K1A_U06	Potrafi ocenić narażenia człowieka na czynniki szkodliwe oraz skutki zdrowotne środowiskowych czynników ryzyka	M1A_U4 M1A_U8
K1A_U07	Potrafi identyfikować problemy żywieniowe i zdrowotne jednostek lub grup specjalnej troski (dzieci, młodzież, kobiety w ciąży, niepełnosprawni, ludzie w podeszłym wieku)	M1A_U3 M1A_U4 M1A_U7
K1A_U08	Potrafi podjąć działania w zakresie profilaktyki i opieki w odniesieniu do chorób zakaźnych, nie zakaźnych o znaczeniu społecznym oraz uzależnień	M1A_U4 M1A_U5 M1A_U10
K1A_U09	Ocenia stan odżywienia pacjenta i rozpoznaje stany zagrożenia życia	M1A_U4 M1A_U5
K1A_U10	Potrafi identyfikować błędy i zaniedbania popełnione w działaniach promujących zdrowy styl życia oraz sprecyzować działania naprawcze	M1A_U4 M1A_U7 M1A_U10
K1A_U11	Potrafi dokonać analizy przydatności zebranych danych dla ustalenia struktury i wielkości potrzeb zdrowotnych określonej grupy społecznej	M1A_U6 M1A_U8 M1A_U9
K1A_U12	Potrafi prowadzić dokumentację w instytucjach odpowiedzialnych za ochronę i promocję zdrowia z uwzględnieniem roli administracji w realizacji zadań polityki zdrowotnej na szczeblu lokalnym	M1A_U9 M1A_U10
K1A_U13	Potrafi podjąć działania w zakresie planowania i wdrażania programów dotyczących profilaktyki, promocji zdrowia, opieki zdrowotnej w środowisku lokalnym i miejscu pracy	M1A_U5 M1A_U10
K1A_U14	Ma umiejętność planowania i organizowania działań w zakresie promocji zdrowia, poprawy i utrzymania zdrowia fizycznego i psychicznego oraz utrwalania poczucia bezpieczeństwa jednostek lub grup społecznych w odniesieniu do polityki zdrowotnej państwa	M1A_U5 M1A_U10
K1A_U15	Potrafi ułożyć prawidłową dietę dla różnych grup wiekowych oraz chorych z grupy chorób społecznych oraz monitorować postępy w leczeniu	M1A_U04
K1A_U16	Potrafi zidentyfikować błędy i zaniedbania w higienie żywności oraz przetwórstwie żywności	M1A_U07
K1A_U17	Potrafi podjąć działania w zakresie profilaktyki żywieniowej	M1A_U05
K1A_U18	Klasyfikuje choroby genetyczne ze względu na sposób dziedziczenia	M1A_U04
K1A_U19	Rozpoznaje choroby żywieniowo zależne	M1A_U04
K1A_U20	Potrafi udzielać porad pacjentowi przy wykorzystaniu środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	M1A_U03 M1A_U04 M1A_U05

K1A_U21	Posiada umiejętność obsługi komputera i wykorzystania specjalistycznych programów oraz pozyskiwania i gromadzenia i przetwarzania danych związanych z wykonywanym zawodem oraz przygotowywaniem prezentacji	M1A_U09 M1A_U12 M1A_U13
K1A_U22	Potrafi interpretować dane liczbowe z zakresu statystyki, demografii i epidemiologii	M1A_U08
K1A_U23	Posiada umiejętność przygotowania pisemnego raportu w oparciu o własne działania lub dane źródłowe	M1A_U12
K1A_U24	Posiada umiejętność prezentowania w formie ustnej wyników własnych działań i przemyśleń	M1A_U13
K1A_U25	Opanował język obcy w stopniu umożliwiającym korzystanie z piśmiennictwa zawodowego i podstawową komunikację	M1A_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz potrzebę rozwoju osobowego	M1A_K1
K1A_K02	Samodzielnie podejmuje działania związane z doształcaniem się	M1A_K1 M1A_K2
K1A_K03	Rozumie potrzebę stałego uaktualniania swojej wiedzy z zakresu nauk podstawowych oraz medycznych	M1A_K1 M1A_K2
K1A_K04	Potrafi krytycznie ocenić własne i cudze działania w pracy zespołu, przyjmując w nim różne obowiązki	M1A_K2 M1A_K4
K1A_K05	Ma świadomość własnych ograniczeń i wie, kiedy się zwrócić do ekspertów	M1A_K1 M1A_K2 M1A_K3 M1A_K4 M1A_K5 M1A_K6
K1A_K06	Akceptuje opinie członków zespołu i innych specjalistów	M1A_K2 M1A_K3 M1A_K4 M1A_K5 M1A_K6
K1A_K07	Okazuje tolerancję dla postaw i zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych, kulturowych i wieku	M1A_K3 M1A_K4 M1A_K5
K1A_K08	Ma świadomość odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania przez dany zespół	M1A_K4 M1A_K5
K1A_K09	Potrafi brać odpowiedzialność za pracę własną	M1A_K4 M1A_K5 M1A_K7
K1A_K10	Potrafi określić priorytety i profesjonalnie wykorzystać wszystkie dostępne środki służące realizacji zadań postawionych przed zespołem	M1A_K5 M1A_K6
K1A_K11	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy z wykorzystaniem uwarunkowań ekonomiczno-prawnych	M1A_K5 M1A_K6
K1A_K12	Identyfikuje i potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonaniem zawodu	M1A_K2 M1A_K3 M1A_K5 M1A_K6 M1A_K7
K1A_K13	Wyznaczone zadania realizuje z zachowaniem bezpieczeństwa własnego i otoczenia	M1A_K7

K1A_K14	Potrafi formułować opinie dotyczące pacjenta na podstawie analizy i syntezy dostępnych danych	M1A_K2 M1A_K3 M1A_K5 M1A_K8
K1A_K15	Rozwija własne zachowania w zakresie zdrowego odżywiania się	M1A_K01
K1A_K16	Samodzielnie i w zespole angażuje się w realizację stawianych przed nim celów	M1A_K02 M1A_K04
K1A_K17	Angażuje się w działania propagujące zdrowe odżywianie i zdrowy styl życia	M1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS - 180.

III. PRAKTYKI:

1) Wstępna praktyka w szpitalu po I roku:

- wymiar praktyki – 105 godz.,
- okres realizacji – praktyka wakacyjna po I roku studiów,
- cele i treści kształcenia - zapoznanie z organizacją pracy i żywienia w szpitalu, profilem pacjentów, rodzajami stosowanych diet.

2) Praktyka w domu opieki społecznej:

- wymiar praktyki – 70 godz.,
- okres realizacji - praktyka wakacyjna po I roku studiów,
- cele i treści kształcenia - Zapoznanie z organizacją pracy i żywienia w Domu Opieki Społecznej, profilem pacjentów, rodzajami stosowanych diet.

3) Praktyka w poradni dietetycznej i dziale żywienia w szpitalu po II roku:

- wymiar praktyki – 140 godz.,
- okres realizacji - praktyka wakacyjna po II roku studiów,
- cele i treści kształcenia - Zapoznanie z organizacją żywienia w szpitalu; zaznajomienie się z rodzajami stosowanych diet oraz z profilem pacjentów w poradni dietetycznej i stosowanym poradnictwem.

4) Praktyka w szpitalu dla dorosłych:

- wymiar praktyki – 105 godz.,
- okres realizacji - praktyka wakacyjna po II roku studiów,
- cele i treści kształcenia - zdobycie wiedzy na temat organizacji żywienia w szpitalu; nabycie umiejętności ewidencji artykułów spożywczych oraz kalkulacji kosztów pośrednich dotyczących posiłków; nabycie umiejętności przeprowadzania kontroli w zakresie przygotowywania i wydawania posiłków; nabycie umiejętności planowania dietoterapii i prawidłowego doboru produktów w podstawowych dietach leczniczych oraz opracowywania zaleceń żywieniowych dla pacjenta.

5) Praktyka w szpitalu dziecięcym:

- wymiar praktyki – 105 godz.
- okres realizacji - 5 semestr, III rok studiów
- cele i treści kształcenia – zdobycie wiedzy na temat organizacji żywienia w szpitalu; nabycie umiejętności ewidencji artykułów spożywczych oraz kalkulacji kosztów pośrednich dotyczących posiłków; nabycie umiejętności przeprowadzania kontroli w zakresie przygotowywania i wydawania posiłków; nabycie umiejętności planowania dietoterapii i prawidłowego doboru produktów

w podstawowych dietach leczniczych oraz opracowywania zaleceń żywieniowych dla pacjenta-dziecka.

6) Praktyka z technologii potraw:

- wymiar praktyki – 70 godz.,
- okres realizacji - 5 semestr, III rok studiów,
- cele i treści kształcenia - poznanie struktury organizacyjnej i zasad funkcjonowania kuchni własnej obiektu oraz firmy cateringowej; poznanie zasobów technicznych kuchni oraz procesów technologicznych sporządzania potraw dietetycznych; nabycie umiejętności przeprowadzania wybranych operacji jednostkowych stosowanych w produkcji potraw dietetycznych; nabycie umiejętności komunikacji i pracy w zespole; kształtowanie świadomości odpowiedzialności producenta potraw za zdrowie konsumentów.

7) Praktyka w poradniach układu pokarmowego i chorobach metabolicznych:

- wymiar praktyki – 105 godz.,
- okres realizacji - 6 semestr, III rok studiów,
- cele i treści kształcenia - nabycie umiejętności planowania dietoterapii i prawidłowego doboru produktów w dietach leczniczych oraz opracowywania zaleceń żywieniowych dla pacjenta z chorobami metabolicznymi oraz chorobami układu pokarmowego.

Efekty kształcenia dla kierunku **Dziennikarstwo i komunikacja społeczna**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** jest przygotowany do zawodu dziennikarza prasowego, radiowego i telewizyjnego oraz innych zawodów związanych z komunikacją społeczną. Dysponuje umiejętnościami opisu, diagnozowania i aksjologizacji poszczególnych systemów mediów. Wyposażony jest w aparat wiedzy pozwalający kreślić zasady funkcjonowania i role mediów w społeczeństwie demokratycznym. Posiada dobrą orientację w zakresie mediów regionalnych i ogólnopolskich. Ukończenie studiów ułatwi absolwentowi podjęcie pracy zawodowej w instytucjach edukacyjnych i administracyjnych, w firmach doradczych, w sferze komunikacji masowej, w szczególności w dziennikarstwie międzynarodowym i w public relations, w działalności dyplomatycznej. Absolwent jest przygotowany do podejmowania samodzielnych działań w takich zawodach jak: dziennikarz, redaktor, menadżer Public Relations, specjalista ds. komunikacji zewnętrznej, doradca ds. stosunków międzynarodowych, imagemaker. Struktura kwalifikacji absolwenta uwzględnia specyfikę miejscowego rynku pracy. Absolwent jest wszechstronnie przygotowany do zawodu dziennikarza, a także innych, związanych z szeroko pojętą dziedziną komunikacji społecznej. Potencjalne obszary zatrudnienia absolwentów to: prasa, radio, telewizja i portale internetowe, a także organy użyteczności publicznej, organizacje samorządowe i lokalne, agencje reklamowe, promocyjne i public relations, instytucje prowadzące edukację medialną i działalność informacyjną. Absolwenci będą posiadać umiejętności specjalistyczne, zdobyte podczas zajęć i praktyk w różnych mediach, a także przygotowanie teoretyczne, pozwalające na sprawność opisu i diagnozowania poszczególnych elementów komunikacji. Absolwent jest wyposażony w aparat wiedzy pozwalający analizować i współtworzyć zasady i formy funkcjonowania mediów we współczesnym społeczeństwie informacyjnym. Cechuje go wysoka sprawność językowa, praktyka w posługiwaniu się różnymi gatunkami wypowiedzi dziennikarskiej i szeroko pojęte kompetencje humanistyczne, szczególnie zdobywanie i biegle wykorzystywanie kompetencji komunikacyjnych w różnych obszarach rzeczywistości społecznej. Nabyta wiedza i umiejętności w przyszłości pozwolą im osiągnąć wysoki stopień profesjonalizmu.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) DZ1 – symbol kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, studia pierwszego stopnia
 - b) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - c) W – kategoria wiedzy
 - d) U – kategoria umiejętności
 - e) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - f) H1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
 - g) S1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w

zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia

h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów dziennikarstwo i komunikacja społeczna - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
DZ1_W01	Zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę mediów w kształtowaniu życia społecznego i kultury	H1A_W05 S1A_W04
DZ1_W02	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu dziennikarstwa w relacji do innych nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauki o mediach	S1A_W01 H1A_W01
DZ1_W03	Zna podstawową terminologię związaną z dziennikarstwem i komunikacją społeczną w języku polskim	H1A_W01 H1A_W03
DZ1_W04	Ma wiedzę o metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w pracy dziennikarza	S1A_W06
DZ1_W05	Zna podstawową terminologię medialną w wybranym języku obcym	H1A_W03
DZ1_W06	Ma wiedzę o normach i regułach prawnych i etycznych organizujących struktury medialne i społeczne	S1A_W07 H1A_W08
DZ1_W07	Zna i rozumie główne kierunki rozwoju współczesnych mediów oraz najnowsze stanowiska badawcze w tym zakresie	H1A_W04 S1A_W06
DZ1_W08	Zna historię rozwoju mediów w Polsce i na świecie	H1A_W06
DZ1_W09	Zna ogólne zależności pomiędzy systemami medialnymi	H1A_W06
DZ1_W10	Ma elementarną wiedzę o relacjach zachodzących między strukturami i instytucjami społecznymi oraz ich elementami	S1A_W03
DZ1_W11	Zna elementarną terminologię nauk humanistycznych	H1A_W02
DZ1_W12	Zna elementarną terminologię nauk społecznych	S1A_W01
DZ1_W13	Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla dziennikarstwa	S1A_W06 H1A_W07
DZ1_W14	Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla komunikacji społecznej	S1A_W06 H1A_W07
DZ1_W15	Zna metody interpretacji tekstów medialnych	H1A_W07
DZ1_W16	Wykorzystuje narzędzia wyszukiwawcze ukierunkowane na naukę o mediach	H1A_W07 S1A_W07
DZ1_W17	Zna zasady publikacji tekstu medialnego i ma podstawowe informacje o odbiorcach mediów	H1A_W05 S1A_W03
DZ1_W18	Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować informacje medialne przy użyciu różnych sposobów	S1A_W06
DZ1_W19	Posiada elementarne umiejętności badawcze	H1A_W03
UMIĘJĘTNOŚCI		
DZ1_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych	H1A_U01
DZ1_U02	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin humanistycznych oraz jej zastosowania w typowych sytuacjach profesjonalnych	H1A_U02 S1A_U02
DZ1_U03	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin społecznych oraz jej zastosowania w typowych sytuacjach profesjonalnych	H1A_U03 S1A_U01
DZ1_U04	Umie formułować i wyrażać własne poglądy i idee w ważnych	S1A_U03

	sprawach społecznych i światopoglądowych	
DZ1_U05	Posiada umiejętność tworzenia typowych prac pisemnych oraz przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim oraz języku uznawanym za podstawowy dla reprezentowanej dyscypliny humanistycznej , dotyczących zagadnień szczegółowych w zakresie studiowanej dyscypliny	S1A_U09
DZ1_U06	Czyta i interpretuje teksty publicystyczne, literackie i krytyczne	S1A_U07
DZ1_U07	Samodzielnie zdobywa wiedzę	H1A_U01
DZ1_U08	Poprawnie stosuje poznaną terminologię medialną	
DZ1_U09	Poprawnie projektuje definicje własnych terminów używanych w swoich wypowiedziach	S1A_U09
DZ1_U10	Pisze proste teksty (rozprawki, eseje) z samodzielnym doбором literatury	S1A_U09
DZ1_U11	Samodzielnie tłumaczy z języka polskiego na wybrany język obcy prosty tekst medialny	S1A_U10 H1A_U08
DZ1_U12	Prowadzi na poziomie podstawowym prace badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego lub kierownika zespołu badawczego	H1A_U02 H1A_U03
DZ1_U13	Konstruuje argumentacje odwołując się do współczesnej przestrzeni medialnej	H1A_U06
DZ1_U14	Posiada umiejętność prezentacji własnych pomysłów	H1A_U02
DZ1_U15	Potrafi ocenić przydatność typowych metod interpretacyjnych	H1A_U04
DZ1_U16	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające zapanować nad działaniami profesjonalnymi	H1A_U03
DZ1_U17	Rozumie różnice pomiędzy funkcjami poszczególnych mediów	H1A_U04 S1A_U04
DZ1_U18	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i użytkować informacje z różnych źródeł	H1A_U07 H1A_U06
DZ1_U19	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie teorii komunikacji, pragmatyki języka., antropologii mediów, teorii kultury, teorii mediów	H1A_U07 S1A_U08
DZ1_U20	Umie formułować i wyrażać własne poglądy i idee w ważnych sprawach społecznych i światopoglądowych (społeczna rola mediów)	S1A_U02
DZ1_U21	Posiada umiejętność tworzenia typowych prac pisemnych oraz przygotowywania wystąpień ustnych w języku polskim	H1A_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
DZ1_K01	Potrafi doskonalić wiedzę i umiejętności, zwłaszcza przez lekturę literatury, czasopism, portali internetowych	S1A_K06 H1A_K03
DZ1_K02	Uznaje samokształcenie za standard w kompetencję niezbędną na rynku pracy	S1A_K01 H1A_K04
DZ1_K03	Uczestniczy w życiu kulturalnym, społecznym, jest zainteresowany działalnością organizacji branżowych oraz procesami profesjonalizacji.	S1A_K05 H1A_K06 S1A_K04
DZ1_K04	Dostrzega rolę mediów we współczesnym świecie	H1A_K05
DZ1_K05	Świadomie podchodzi do wytworów kultury popularnej i produkcji kulturalnej	H1A_K02
DZ1_K06	Potrafi współpracować w grupie	S1A_K02
DZ1_K07	Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych	H1A_K05
DZ1_K08	Samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze	S1A_K07 H1A_K03

DZ1_K09	Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się	S1A_K01 H1A_K01
DZ1_K10	Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmian stanowiska w aspekcie dostępnych argumentów	S1A_K01
DZ1_K11	Świadomie pielęgnuje własne przekonania i potrafi interpretować je w przestrzeni humanistycznej, społecznej i medialnej	H1A_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 185,5.

III. PRAKTYKA:

Studenci kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, studiów pierwszego stopnia zobligowani są do zrealizowania praktyki zawodowej w wymiarze 4 tygodni (160 godzin/ 5 ECTS). Student może przystąpić do odbywania praktyk nie wcześniej niż po ukończeniu I roku studiów. Rozliczenie praktyki musi nastąpić do końca V semestru.

Cele praktyk:

- konfrontowanie wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach z umiejętnościami praktycznymi,
- zapoznanie z funkcjonowaniem redakcji: prasowych, radiowych i telewizyjnych, portali internetowych, biur rzeczników prasowych, agencji reklamowych, agencji PR,
- zapoznanie z warsztatem dziennikarza prasowego, radiowego i telewizyjnego,
- nauka pracy w zespole,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania.

Warunkiem przystąpienia do realizacji praktyk jest uzgodnienie z kierunkowym opiekunem praktyk miejsca ich realizacji oraz zawarcie umowy pomiędzy wskazaną instytucją, a Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim. Przygotowanie dokumentów należy do kompetencji Ośrodka Kształcenia Metodycznego Wydziału Humanistycznego UWM.

Instytucje, w których praktyki realizują studenci dziennikarstwa i komunikacji społecznej:

- media, biura rzeczników prasowych, agencje reklamowe, agencje Public Relations.

System kontroli.

Praktyki odbywają się pod opieką wskazanego przez Kierownika Zakładu opiekuna praktykanta, który organizuje, obserwuje i ocenia pracę studentów według ustalonych kryteriów. Zaliczenie praktyk odbywa się w trakcie indywidualnego spotkania z Kierunkowym Opiekunem Praktyk, podczas którego dokonywana jest analiza dokumentacji złożonej przez studenta. Dokumentację stanowi prawidłowo wypełniony dziennik praktyk, w którym wybrana przez studenta instytucja potwierdza rozpoczęcie i zakończenie praktyk, a zakładowy opiekun praktyk wystawia pisemną opinię praktykantowi. W dzienniczku student prowadzi tygodniową kartę pracę, w której rozpisuje każdą przepracowaną godzinę. Ostateczne zaliczenie praktyk odbywa się poprzez dokonanie wpisu do dzienniczka, indeksu oraz karty okresowych osiągnięć studenta.

Efekty kształcenia dla kierunku **Dziennikarstwo i komunikacja społeczna**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** posiada podstawy ogólnej wiedzy humanistycznej z elementami nauk społecznych, medioznawstwa, ekonomiki mediów oraz wiedzę z zakresu środków masowego przekazu i komunikacji społecznej, a także zajęcia warsztatowe. Poprawnie posługuje się słowem mówionym i pisany, lecz także posiada rozszerzenie kompetencje komunikowania się z mediami. Jest przygotowany do wykorzystania zdobytej wiedzy w stosunkach interpersonalnych. Przedmioty z zakresu reklamy, Public Relations, pragmatyki językowej, sztuki dyplomacji, etykiety oraz negocjacji rozszerzają kompetencje zawodowe. Na studiach drugiego stopnia istnieje możliwość wyboru dodatkowej specjalności (oferta wydziałowa): edytorstwo tekstów, wiedza o kulturze, zarządzanie informacją naukową, wiedza o Litwie. Absolwent studiów drugiego stopnia przygotowany jest do podejmowania wyzwań badawczych i do kontynuowania edukacji na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich). Absolwent jest wszechstronnie przygotowany do zawodu dziennikarza, a także innych, związanych z szeroko pojętą dziedziną komunikacji społecznej. Potencjalne obszary zatrudnienia absolwentów to: prasa, radio, telewizja i portale internetowe, a także organy użyteczności publicznej, organizacje samorządowe i lokalne, agencje reklamowe, promocyjne i public relations, instytucje prowadzące edukację medialną i działalność informacyjną. Absolwent posiada umiejętności specjalistyczne, zdobyte podczas zajęć i praktyk w różnych mediach, a także przygotowanie teoretyczne, pozwalające na sprawność opisu i diagnozowania poszczególnych elementów komunikacji. Absolwent jest wyposażony w aparat wiedzy pozwalający analizować i współtworzyć zasady i formy funkcjonowania mediów we współczesnym społeczeństwie informacyjnym. Cechować ich będzie wysoka sprawność językowa, praktyka w posługiwaniu się różnymi gatunkami wypowiedzi dziennikarskiej i szeroko pojęte kompetencje humanistyczne, szczególnie zdobywanie i biegłe wykorzystywanie kompetencji komunikacyjnych w różnych obszarach rzeczywistości społecznej. Nabyta wiedza i umiejętności w przyszłości pozwolą im osiągnąć wysoki stopień profesjonalizmu.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) DZ2 – symbol kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, studia drugiego stopnia
 - b) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - c) W – kategoria wiedzy
 - d) U – kategoria umiejętności
 - e) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - f) H2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
 - g) S2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
 - h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów - dziennikarstwo i komunikacja społeczna - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
DZ2_W01	Zna i rozumie na poziomie rozszerzonym rolę mediów w kształtowaniu życia społecznego i kultury	H2A_W05 S2A_W04
DZ2_W02	Ma wszechstronną wiedzę o miejscu i znaczeniu dziennikarstwa w relacji do innych nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauki o mediach	S2A_W01 H2A_W01
DZ2_W03	Zna terminologię związaną z dziennikarstwem i komunikacją społeczną w języku polskim	H2A_W01 H2A_W03
DZ2_W04	Ma szeroką wiedzę o metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w pracy dziennikarza	S2A_W06
DZ2_W05	Zna terminologię medialną w wybranym języku obcym	H2A_W03
DZ2_W06	Ma usystematyzowaną i poszerzoną wiedzę o normach i regułach prawnych i etycznych organizujących struktury medialne i społeczne	S2A_W07 H2A_W08
DZ2_W07	Wszechstronnie zna i rozumie główne kierunki rozwoju współczesnych mediów oraz najnowsze stanowiska badawcze w tym zakresie	H2A_W04 S2A_W06
DZ2_W08	Zna i rozumie historię systemów medialnych w Polsce i na świecie	H2A_W06
DZ2_W09	Zna dokładnie zależności pomiędzy systemami medialnymi	H2A_W06
DZ2_W10	Ma rozbudowaną wiedzę o relacjach zachodzących między strukturami i instytucjami społecznymi oraz ich elementami	S2A_W03
DZ2_W11	Zna terminologię nauk humanistycznych	H2A_W02
DZ2_W12	Zna terminologię nauk społecznych	S2A_W01
DZ2_W13	Zna gruntownie metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla dziennikarstwa	S2A_W06 H2A_W07
DZ2_W14	Zna gruntownie metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla komunikacji społecznej	S2A_W06 H2A_W07
DZ2_W15	Zna dokładne metody interpretacji tekstów medialnych	H2A_W07
DZ2_W16	Wykorzystuje zaawansowane narzędzia wyszukiwawcze ukierunkowane na naukę o mediach	H2A_W07 S2A_W07
DZ2_W17	Zna zasady publikacji tekstu medialnego i ma pogłębione informacje o odbiorcach mediów	H2A_W05 S2A_W03
DZ2_W18	Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować informacje medialne przy użyciu różnych sposobów	S2A_W06
DZ2_W19	Posiada umiejętności badawcze prowadzące do tworzenia syntetycznych podsumowań	H2A_W03
UMIĘJĘTNOŚCI		
DZ2_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych	H2A_U01
DZ2_U02	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin humanistycznych oraz jej zastosowania w typowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U02 S2A_U02
DZ2_U03	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin społecznych oraz jej zastosowania w typowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U03 S2A_U01
DZ2_U04	Umie formułować i wyrażać własne poglądy i idee w ważnych sprawach społecznych i światopoglądowych	S2A_U03

DZ2_U05	Posiada umiejętność tworzenia prac pisemnych oraz przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim oraz języku uznawanym za podstawowy dla reprezentowanej dyscypliny humanistycznej, dotyczących zagadnień szczegółowych w zakresie studiowanej dyscypliny	S2A_U09
DZ2_U06	Czyta i interpretuje skomplikowane i rozbudowane teksty publicystyczne, literackie i krytyczne	H2A_U09
DZ2_U07	Samodzielnie zdobywa i poszerza wiedzę	H2A_U01
DZ2_U08	Poprawnie stosuje poznaną terminologię medialną	
DZ2_U09	Poprawnie projektuje definicje własnych terminów używanych w swoich wypowiedziach	S2A_U09
DZ2_U10	Pisze rozbudowane teksty na podstawie samodzielnego doboru literatury, tworzy strategie argumentacyjne	S2A_U09
DZ2_U11	Samodzielnie tłumaczy z języka obcego na wybrany język obcy trudny tekst medialny	S2A_U10 H2A_U08
DZ2_U12	Prowadzi na poziomie rozszerzonym/zaawansowanym samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego lub kierownika zespołu badawczego	H2A_U02 H2A_U03
DZ2_U13	Konstruuje argumentacje odwołując się do współczesnej przestrzeni medialnej	H2A_U06
DZ2_U14	Posiada umiejętność prezentacji własnych pomysłów	H2A_U02
DZ2_U15	Potrafi ocenić przydatność większości dostępnych metod interpretacyjnych	H2A_U04
DZ2_U16	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role, także kierownicze. Ma umiejętności organizacyjne pozwalające zapanować nad działaniami profesjonalnymi	H2A_U03
DZ2_U17	Rozumie różnice pomiędzy funkcjami poszczególnych mediów. Wykrywa złożone zależności między nimi	H2A_U04 S2A_U04
DZ2_U18	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i użytkować informacje z różnych źródeł	H2A_U07 H2A_U06
DZ2_U19	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie teorii komunikacji, pragmatyki języka., antropologii mediów, teorii kultury, teorii mediów	H2A_U07 S2A_U08
DZ2_U20	Umie precyzyjnie formułować i wyrażać własne poglądy i idee w ważnych sprawach społecznych i światopoglądowych (społeczna rola mediów)	S2A_U02
DZ2_U21	Posiada umiejętność tworzenia prac pisemnych oraz przygotowywania wystąpień ustnych w języku polskim, potrafi ujawnić błędy logiczne i wady swoich wypowiedzi	H2A_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
DZ2_K01	Potrafi doskonalić wiedzę i umiejętności, zwłaszcza przez lekturę literatury, czasopism, portali internetowych, inspiruje innych do uczenia i działania	S2A_K06 H2A_K03 S2A_K01
DZ2_K02	Uznaje samokształcenie za standard oraz kompetencję niezbędną na rynku pracy, jest przedsiębiorczy i zaangażowany w projekty społeczne	S2A_K01 H2A_K04 S2A_K05
DZ2_K03	Uczestniczy w życiu kulturalnym, społecznym, jest zainteresowany działalnością organizacji branżowych oraz procesami profesjonalizacji.	S2A_K05 H2A_K06 S2A_K04
DZ2_K04	Dostrzega rolę mediów we współczesnym świecie i poddaje ją świadomej diagnozie	H2A_K05
DZ2_K05	Świadomie podchodzi do wytworów kultury popularnej i produkcji kulturalnej, dostrzega i formułuje problemy z tym związane	H2A_K02

DZ2_K06	Potrafi współpracować w grupie, jest odpowiedzialny za współpracowników, jest aktywny	S2A_K02
DZ2_K07	Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych	H2A_K05
DZ2_K08	Samodzielnie podejmuje i inicjuje działania badawcze, kieruje grupą	S2A_K07 H2A_K03
DZ2_K09	Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju kulturalnego	S2A_K01 H2A_K01
DZ2_K10	Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmian stanowiska w aspekcie dostępnych argumentów	S2A_K01
DZ2_K11	Świadomie pielęgnuje własne przekonania i potrafi interpretować je w przestrzeni społecznej i medialnej oraz poddać analizie krytycznej	H2A_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 128,5.

III. PRAKTYKA:

Studenci zobligowani są do zrealizowania praktyki zawodowej w wymiarze 4 tygodni (160 godzin/5 ECTS). Student może przystąpić do odbywania praktyk nie wcześniej niż po ukończeniu I roku studiów. Rozliczenie praktyki musi nastąpić do końca V semestru.

Cele praktyk:

- konfrontowanie wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach z umiejętnościami praktycznymi,
- zapoznanie z funkcjonowaniem redakcji: prasowych, radiowych i telewizyjnych, portali internetowych, biur rzeczników prasowych, agencji reklamowych, agencji PR,
- zapoznanie z warsztatem dziennikarza prasowego, radiowego i telewizyjnego,
- nauka pracy w zespole,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania.

Instytucje, w których studenci realizują praktyki:

- media, biura rzeczników prasowych, agencje reklamowe, agencje Public Relations.

System kontroli.

Praktyki odbywają się pod opieką wskazanego przez Kierownika Zakładu opiekuna praktykanta, który organizuje, obserwuje i ocenia pracę studentów według ustalonych kryteriów. Zaliczenie praktyk odbywa się w trakcie indywidualnego spotkania z Kierunkowym Opiekunem Praktyk, podczas którego dokonywana jest analiza dokumentacji złożonej przez studenta. Dokumentację stanowi prawidłowo wypełniony dziennik praktyk, w którym wybrana przez studenta instytucja potwierdza rozpoczęcie i zakończenie praktyk, a zakładowy opiekun praktyk wystawia pisemną opinię praktykantowi. W dzienniczku student prowadzi tygodniową kartę pracy, w której rozpisuje każdą przepracowaną godzinę. Ostateczne zaliczenie praktyk odbywa się poprzez dokonanie wpisu do dzienniczka, indeksu oraz karty okresowych osiągnięć studenta.

Efekty kształcenia dla kierunku **Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie sztuki.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia (6 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada wiedzę oraz umiejętności wykwalifikowanego plastyka – twórcy w zakresie sztuk plastycznych oraz uczestnika i animatora kultury współczesnej. Jest przygotowany do realizacji i upowszechniania różnorodnych postaci przekazów wizualnych i medialnych dla celów artystycznych, poznawczych, edukacyjnych i użytkowych. Absolwent jest przygotowany do podjęcia twórczej pracy zawodowej w: ośrodkach i instytucjach kultury, sztuki i edukacji pozaszkolnej, mass-mediach, strukturach promocyjnych i reklamowych. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) 1 - studia pierwszego stopnia
 - b) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - c) W - kategoria wiedzy
 - d) U - kategoria umiejętności
 - e) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - f) A1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki dla studentów studiów pierwszego stopnia
 - g) H1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studentów studiów pierwszego stopnia
 - h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów - edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i w zakresie sztuki
WIEDZA		
Wiedza o realizacji prac artystycznych		
K1A_W01	Posiada ogólną wiedzę dotyczącą realizacji prac artystycznych związanych ze studiowanym kierunkiem oraz znajomość środków ekspresji	A1A_W10
K1A_W02	Rozumie specyfikę i unikalne własności poszczególnych technik artystycznych	A1A_W10
K1A_W03	Zna podstawowe pojęcia plastyczne	A1A_W10
Wiedza i rozumienie kontekstu sztuk plastycznych		
K1A_W04	Wykazuje znajomość zalecanej literatury dotyczącej kierunku	A1A_W11

K1A_W05	Zna i rozumie przemiany artystyczne w dziejach sztuki	A1A_W11
K1A_W06	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu historii sztuki	H1A_W03
K1A_W07	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku	H1A_W07
K1A_W08	Zna tendencje rozwojowe współczesnej sztuki, oraz publikacje z nimi związane	A1A_W11
K1A_W09	Wykazuje się znajomością stylów w sztuce, przemianami w sztuce współczesnej i związanymi z nimi tradycjami twórczymi	A1A_W12
K1A_W10	Ma uporządkowaną szczegółową wiedzę z zakresu i ikonografii i ikonologii	H1A_W04
K1A_W11	Rozumie autonomię i własności języka wizualnego	A1A_W13
K1A_W12	Posiada ogólną wiedzę w zakresie technik i technologii artystycznych	A1A_W13
K1A_W13	Zna powiązania i zależności pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami związanymi ze studiowanym kierunkiem	A1A_W15
K1A_W14	Ma wiedzę dotyczącą finansowych, marketingowych i prawnych aspektów związanych z wykonywanym zawodem artysty	A1A_W14
K1A_W15	Umie analizować zjawiska w obszarze sztuki w ujęciu współczesnym i historycznym	A1A_W12
K1A_W16	Dysponuje wiedzą z zakresu psychologii w zakresie percepcji wizualnej	H1A_W03
K1A_W17	Posiada podstawową wiedzę z zakresu filozofii i jej powiązania ze sztuką	H1A_W05
K1A_W18	Posiada podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu artystycznym	H1A_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
Umiejętności ekspresji artystycznej		
K1A_U01	Posiada zdolność tworzenia i realizacji własnych koncepcji artystycznych, oraz dysponuje umiejętnościami potrzebnymi do ich wyrażenia	A1A_U14
K1A_U02	Umie posługiwać się zróżnicowanymi środkami artystycznymi w procesie transponowania przekazu werbalnego na wizualny	A1A_U14
K1A_U03	Posiada umiejętności budowania kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni i posługiwania się środkami wyrazu plastycznego	A1A_U14
K1A_U04	Posiada umiejętność wykorzystania rysunku do zapisu koncepcji w innych dziedzinach sztuki	A1A_U14
Umiejętności realizacji prac artystycznych		
K1A_U05	Umiejętnie dokonuje właściwego doboru materiałów i mediów w celu uzyskania zamierzonego efektu artystycznego	A1A_U16
K1A_U06	Umie świadomie i celowo posługiwać się narzędziami warsztatu plastycznego w wybranych obszarach działalności artystycznej	A1A_U15
K1A_U07	Potrafi samodzielnie zaprojektować i konsekwentnie zrealizować własny projekt artystyczny	A1A_U17
Umiejętność pracy w zespole		
K1A_U08	Jest przygotowany do współpracy z innymi osobami w celu tworzenia wspólnych projektów artystycznych	A1A_U18
Umiejętności warsztatowe		
K1A_U09	Posiada umiejętność posługiwania się podstawowymi technikami plastycznymi	A1A_U19
K1A_U10	Posiada umiejętności posługiwania się podstawowymi narzędziami rejestracji i przetwarzania obrazów cyfrowych	A1A_U19
K1A_U11	Umie świadomie łączyć techniki tradycyjne i współczesne	A1A_U19

		A1A_U20
K1A_U12	Potrafi wykorzystać poznany warsztat artystyczny jako źródło inspiracji do własnej pracy twórczej, umożliwiając ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę	A1A_U20
Umiejętności kreacji artystycznej		
K1A_U13	Umie podejmować samodzielne decyzje dotyczące kreacji zgodnie z własnymi emocjami, intuicją i wyobraźnią	A1A_U21
K1A_U14	Obserwuje i syntezuje różnorodne doświadczenia i zjawiska otaczającej rzeczywistości w pracy artystycznej	A1A_U21
K1A_U15	Potrafi włączyć różnorodne jakości artystyczne do tworzenia określonego efektu artystycznego	A1A_U21
Umiejętności werbalne		
K1A_U16	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z różnych źródeł i sposobów	H1A_U01 A1A_U22
K1A_U17	Potrafi rozpoznać różne rodzaje dzieł sztuki dawnej i współczesnej, poprawnie je opisywać, analizować i interpretować pod względem stylistycznym i ikonograficznym z zastosowaniem typowych metod w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie kulturowym	H1A_U05 A1A_U23
K1A_U18	Ma umiejętności językowe w zakresie terminologii historii sztuki, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	A1A_U23
K1A_U19	Posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych w języku polskim z zakresu historii sztuki dotyczących zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	A1A_U22 H1A_U08
K1A_U20	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna kierunkowego	H1A_U03
K1A_U21	Posiada umiejętność redagowania pracy licencjackiej z wykorzystaniem różnych źródeł	A1A_U22
Umiejętności publicznych prezentacji		
K1A_U22	Zna formy zachowań związane z publicznymi wystąpieniami, prezentującymi własne dokonania	A1A_U24
K1A_U23	Posiada doświadczenie w różnorodnym typie prezentacji prac plastycznych	A1A_U24
K1A_U24	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków	H1A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Niezależność		
K1A_K01	Ma świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie	A1A_K01
K1A_K02	Rozumie potrzebę poszerzania wiedzy i doskonalenia warsztatu	A1A_K01
K1A_K03	Rozumie potrzebę rozwoju własnej osobowości twórczej	A1A_K01
K1A_K04	Potrafi samodzielnie i niezależnie podejmować się realizacji tematów i zagadnień plastycznych, oraz interpretować skończone dzieło	A1A_K02
K1A_K05	Potrafi pracować samodzielnie wykazując się umiejętnością interpretacji dzieł sztuki w kontekście historyczno – społecznym	A1A_K02
Uwarunkowania psychologiczne		
K1A_K06	Stosuje zdolności i umiejętności kreatywnego myślenia w pracy twórczej, a także posiada zdolność odpowiedzialnego, kompetentnego zachowania w trakcie publicznej prezentacji własnych dokonań	A1A_K03
Krytycyzm		
K1A_K07	Dokonuje samooceny swojej twórczości i konstruktywnej krytyki	A1A_K04

	twórczości innych osób poprzez znajomość tradycji	
K1A_K08	Ma świadomość ważności wiedzy na temat sztuki dawnej we własnych poczynaniach artystycznych	A1A_K04
K1A_K09	Ma zdolność analizowania dzieła artystycznego pod kątem formalnej budowy, przyswoił zasadę etyki pracy artystycznej	A1A_K04
Komunikacja społeczna		
K1A_K10	Posiada umiejętność dyskusowania i kolektywnej wymiany opinii na temat dzieła	A1A_K05
K1A_K11	Umie twórczo pracować w projektach zespołowych i dzielić się zakresem kompetencyjnym projektu	A1A_K05
K1A_K12	Umie prezentować własną twórczość w sposób komunikatywny, z zastosowaniem technologii informacyjnych	A1A_K05
K1A_K13	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy	H1A_K05
K1A_K14	Ma wrażliwość estetyczną, dba o ochronę zabytków i estetykę życia codziennego	H1A_K05
K1A_K15	Ma zdolności organizacyjne i chętnie podejmuje się udziału w publicznych działaniach związanych ze sztuką	A1A_K05
K1A_K16	Jest przygotowany do podjęcia twórczej pracy zawodowej w ośrodkach i instytucjach kultury, sztuki i edukacji pozaszkolnej	A1A_K05
Ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego		
K1A_K17	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego	A1A_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS - 180.

III. PRAKTYKA

Praktyka upowszechnienia kultury plastycznej – 4 tygodnie (160 godzin) odbywa się po II roku w okresie wakacyjnym lub w trakcie drugiego roku (za zgodą dziekana wydziału). Praktyki są zorganizowane w galeriach i centrach sztuki, muzeach, instytucjach kultury, ośrodkach edukacji i upowszechniania sztuki, redakcjach wydawnictw, ośrodkach telewizyjnych, studiach reklamowych lub strukturach promocyjno-reklamowych.

Student odbywa praktykę w charakterze stażysty wykonując powierzone zadania, aktywnie i twórczo włączając się w bieżącą działalność danej instytucji.

Efekty kształcenia dla kierunku **Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie sztuki.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** posiada pogłębioną wiedzę artystyczno-humanistyczną oraz umiejętności umożliwiające występowanie w roli artysty plastyka, aktywnego twórcy w zakresie sztuk plastycznych oraz uczestnika i animatora kultury współczesnej. Umie przygotowywać i upowszechniać przekazy wizualne i medialne dla celów artystycznych, poznawczych, edukacyjnych i użytkowych. Absolwent posiada umiejętności wykorzystywania nabytej wiedzy w indywidualnej i zespołowej aktywności artystycznej. Jest przygotowany do kierowania zespołami ludzkimi oraz ustawicznego doksztalcania w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości. Absolwent jest przygotowany do prowadzenia samodzielnej, twórczej pracy zawodowej oraz do podejmowania pracy w ośrodkach i instytucjach kultury i sztuki, mass-mediach, strukturach promocyjnych i reklamowych. Absolwent jest przygotowany do kontynuowania edukacji na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich).
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) 2 - studia drugiego stopnia
 - b) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - c) W - kategoria wiedzy
 - d) U - kategoria umiejętności
 - e) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - f) A2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki dla studentów drugiego stopnia
 - g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów - edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki
WIEDZA		
Wiedza o realizacji prac plastycznych		
K2A_W01	Posiada wyspecjalizowaną wiedzę dotyczącą realizacji prac artystycznych związaną z twórczymi inspiracjami i zainteresowaniami	A2A_W08
K2A_W02	Rozpoznaje i opisuje techniki w wybranych przez siebie dyscyplinach artystycznych	A2A_W08
K2A_W03	Posiada rozszerzoną wiedzę w zakresie sztuki i nauki, pozwalającą formułować zagadnienia badawcze w obszarze dyscyplin artystycznych, właściwych dla kierunku studiów	A2A_W08
Wiedza i rozumienie kontekstu sztuk plastycznych		
K2A_W04	Wykazuje znajomość zalecanej literatury dotyczącej kierunku	
K2A_W05	Rozpoznaje najnowsze działania w sztukach wizualnych	A2A_W09

	i dysponuje wiedzą na temat kontekstu kulturowo – historycznego	
K2A_W06	Posiada rozszerzoną wiedzę w zakresie sztuki współczesnej pozwalającą na samodzielny interpretację działań artystycznych	A2A_W09 A2A_W11
K2A_W07	Ma rozszerzoną wiedzę na temat kontekstu historyczno – kulturowego sztuk plastycznych i ich związków z innymi dziedzinami współczesnego życia	A2A_W09
K2A_W08	Potrafi interpretować teksty poświęcone krytyce artystycznej	A2A_W09
K2A_W09	Analizuje rolę wybranej dziedziny artystycznej w kontekście innych sztuk plastycznych i mediów, wykorzystuje je we własnych działaniach twórczych	A2A_W12 A2A_W10
K2A_W10	Potrafi tworzyć prace artystyczne o wysokim stopniu oryginalności na podstawie wiedzy o stylach w sztuce i związanych z nimi tradycjami twórczymi	A2A_W10
K2A_W11	Potrafi dostrzec wzajemne relacje pomiędzy teoretycznym i praktycznym wymiarem studiowania i wykorzystuje zdobytą wiedzę we własnym rozwoju artystycznym	A2A_W11
Wiedza w zakresie umiejętności kreatywnych		
K2A_W12	Zna i rozumie wzorce leżące u podstaw kreacji artystycznej umożliwiające swobodę i niezależność wypowiedzi artystycznej	A2A_W12
UMIEJĘTNOŚCI		
Umiejętności ekspresji artystycznej		
K2A_U01	Posiada rozwiniętą osobowość artystyczną, umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych	A2A_U11
K2A_U02	Dysponuje indywidualnym podejściem do ekspresji twórczej	A2A_U11
Umiejętności realizacji prac artystycznych		
K2A_U03	Projektuje i realizuje własne prace artystyczne	A2A_U13
K2A_U04	Umie realizować indywidualne koncepcje artystyczne w wybranym zakresie sztuk plastycznych, posiada umiejętność tworzenia i realizowania własnej idei artystycznej	A2A_U14 A2A_U12
K2A_U05	Skutecznie uzyskuje zamierzone efekty artystyczne w określonym obszarze własnej działalności twórczej	A2A_U12 A2A_U 13 A2A_U 14 A2A_U 17
K2A_U06	Potrafi analizować temat, dokonuje syntezy i weryfikuje zbędne elementy projektu	A2A_U13
Umiejętności pracy w zespole		
K2A_U07	Umie współdziałać z innymi osobami i jest kompetentny do podejmowania wiodącej roli w takim zespole	A2A_U15
Umiejętności warsztatowe		
K2A_U08	Ugruntowuje umiejętności warsztatowe, potrzebne do realizacji własnych koncepcji artystycznych	A2A_U16
K2A_U09	Doskonali umiejętności manualne i posługiwanie się zaawansowanymi technologiami	A2_U16
Umiejętności kreacji artystycznej		
K2A_U10	Dysponuje umiejętnościami wykorzystania wzorców artystycznych przy jednoczesnym zachowaniu niezależności wypowiedzi artystycznej	A2A_U17
K2A_U11	Tworzy własne dzieła w wybranym przez siebie obszarze	A2A_U17
K2A_U12	Potrafi wykorzystać zdobyte umiejętności w różnych dyscyplinach artystycznych do tworzenia nowych projektów twórczych	A2A_U17
K2A_U13	Potrafi eksperymentować i samodzielnie znajdować rozwiązania określonych problemów artystycznych	A2A_U17
Umiejętności werbalne		
K2A_U14	Dysponuje umiejętnością przygotowania prac pisemnych i wystąpień ustnych z wykorzystaniem różnorodnych źródeł	A2A_U18

K2A_U15	Posiada umiejętność analizy i kontekstowej oceny dzieł wybranych kierunków	A2A_U18
K2A_U16	Potrafi pracować planowo, przygotować harmonogram i schemat pracy	A2A_U18
K2A_U17	Posiada metodologiczne przygotowanie do uprawiania krytyki artystycznej	A2A_U19
K2A_U18	Posiada umiejętności językowe z zakresu dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych zgodnie z kierunkiem studiów, określonym dla poziomu B2 + Europejski System Opisu Kształcenia Językowego	A2A_U19
K2A_U19	Potrafi analizować, interpretować, oceniać informacje i materiały źródłowe	H2A_U01
K2A_U20	Merytorycznie i odpowiedzialnie konstruuje wypowiedzi publiczne związane z wystąpieniami artystycznymi	A2A_U20
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Niezależność		
K2A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	A2A_K01
K2A_K02	Potrafi inspirować i mobilizować do nauki inne osoby, organizuje proces uczenia się innych osób	A2A_K01
K2A_K03	Kreuje artystyczną wizję obranego tematu	A2A_K01 A2A_K02 A2A_K04 A2A_K05
K2A_K04	Ma zdolność samodzielnego integrowania wiedzy i przekazywania jej w sposób holistyczny	A2A_K02
Uwarunkowania psychologiczne		
K2A_K05	Inspiruje kreatywność innych osób	A2A_K03
K2A_K06	Potrafi określić priorytety służące realizacji zadania	H2A_K03
K2A_K07	Jest zdolny odpowiednio reagować w sytuacjach stresowych i znaleźć alternatywne rozwiązania	A2A_K03
Krytycyzm		
K2A_K08	Umie krytycznie ocenić twórczość artystyczną własną i zespołu oraz uzasadnić swoją ocenę	A2A_K04
K2A_K09	Wykazuje się zdolnością krytycznej oceny zjawisk artystycznych w kontekście historyczno kulturowym	A2A_K04
K2A_K10	Potrafi bronić i uzasadniać poglądy swoje i innych	A2A_K04
Komunikacja społeczna		
K2A_K11	Potrafi zaprezentować i uzasadnić realizację swoich projektów przed publicznością	A2_K05
K2A_K12	Inicjuje działania kulturalne w lokalnych środowiskach	A2A_K05
K2A_K13	Posiada szerokie umiejętności organizacyjne obejmujące umiejętność negocjacji i prezentowania skomplikowanych zadań w przystępnej formie	A2A_K05
K2A_K14	Bierze aktywny udział w działaniach artystycznych i kulturalnych regionu	A2A_K05
K2A_K15	Zachowuje się zgodnie z zasadami etyki zawodowej. Wykazuje lojalność wobec własnego środowiska	A2A_K05
K2A_K16	Wspiera różnorodne działania i inicjatywy społeczne i kulturalne	A2A_K05
Ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego		
K2A_K17	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony i własności dóbr kultury i prawa autorskiego, oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	A2A_K06
K2A_K18	Umie stosować prawo autorskie wobec własnej twórczości artystycznej	A2A_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS - 120.

III. PRAKTYKA:

Praktyka zawodowa – 4 tygodnie (160 godzin) odbywa się po I roku w okresie wakacyjnym lub w trakcie I roku.

Praktyki są zorganizowane w galeriach i centrach sztuki, muzeach, instytucjach kultury, ośrodkach edukacji i upowszechniania sztuki, redakcjach wydawnictw, ośrodkach telewizyjnych, studiach reklamowych lub strukturach promocyjno-reklamowych.

Student odbywa praktykę w charakterze projektanta, twórcy, współtwórcy, doradcy, itp. w danej instytucji realizując różnorodną działalność plastyczną.

Efekty kształcenia dla kierunku
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie sztuki.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia (6 semestrów).
4. **Absolwent:** uzyskuje tytuł zawodowy licencjata. Absolwent posiada umiejętności wykwalifikowanego muzyka jak również wiedzę nauczyciela w zakresie edukacji i animacji muzycznej, umiejętności w komunikacji z otoczeniem, radzenie sobie ze stresem. Wyposażony jest w wiedzę teoretyczną i praktyczną do prowadzenia zajęć ogólnomuzycznych w szkolnictwie muzycznym I^o, zajęć ogólnomuzycznych w zakresie szkolnej edukacji artystycznej na poziomie nauczania przedszkolnego i szkolnego, zajęć umuzykalniających w przedszkolach i placówkach pozaszkolnych oraz w amatorskim ruchu muzycznym. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Ponadto jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) 1 - studia pierwszego stopnia
 - b) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - c) W - kategoria wiedzy
 - d) U - kategoria umiejętności
 - e) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - f) A1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki dla studiów pierwszego stopnia
 - g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów - edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki
WIEDZA		
Repertuar i materiał muzyczny		
K1A_W01	Posiada ogólną znajomość literatury muzycznej	A1A_W01
K1A_W02	Zna podstawowy repertuar z zakresu muzyki wokalne, instrumentalnej i wokalnie- instrumentalnej	A1A_W01
K1A_W03	Potrafi zdefiniować poszczególne epoki, style i kierunki w muzyce	A1A_W01
K1A_W04	Definiuje elementy dzieła muzycznego i wskazuje na relacje zachodzące pomiędzy nimi	A1A_W02
Rozumienie kontekstu sztuki muzycznej		
K1A_W05	Posiada wiedzę z zakresu rozwoju tradycji muzycznych w ujęciu historycznym i związaną z nim literaturą przedmiotu	A1A_W03
K1A_W06	Zna podstawowe publikacje dotyczące literatury przedmiotu	A1A_W03
K1A_W07	Definiuje i rozróżnia style muzyczne	A1A_W04
K1A_W08	Posiada wiedzę dotyczącą tradycji wykonawczych	A1A_W04
K1A_W09	Posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce	A1A_W05

K1A_W10	Posiada wiedzę dotyczącą historii, budowy instrumentów ich ewentualnej konserwacji, napraw i strojenia	A1A_W05
K1A_W11	Ma wiedzę dotyczącą ochrony własności intelektualnej, ergonomii i przepisów prawa bhp	A1A_W06
K1A_W12	Zna mechanizmy łączące praktykę z teorią na studiowanym kierunku	A1A_W07
Wiedza w zakresie improwizacji		
K1A_W13	Ma podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii	A1A_W08
Wiedza pedagogiczna		
K1A_W14	Zna podstawową wiedzę z zakresu pedagogiki	A1A_W09
K1A_W15	Wie jak wykorzystać wiedzę pedagogiczną w edukacji muzycznej	A1A_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
Umiejętności ekspresji artystycznej		
K1A_U01	Wykorzystuje świadomie intuicję, emocjonalność, wyobraźnię w obszarze ekspresji muzycznej	A1A_U01
K1A_U02	Konstruuje i realizuje własne koncepcje artystyczne	A1A_U01
Umiejętności w zakresie repertuaru		
K1A_U03	Potrafi przyporządkować repertuar określonym stylom muzycznym	A1A_U02
Umiejętności interpretacji		
K1A_U04	Umie zgodnie z tradycjami wykonawczymi wykonać repertuar z zakresu muzyki wokalne, instrumentalnej i wokálně-instrumentalnej	A1A_U03
Umiejętność pracy w zespole		
K1A_U05	Posiada umiejętność akompaniowania solistom w różnych zespołach	A1A_U04
K1A_U06	Potrafi współdziałać z członkami różnego typu zespołów w celu osiągnięcia jak najlepszego efektu muzycznego	A1A_U04
Umiejętność ćwiczenia i pracy podczas prób		
K1A_U07	Potrafi zastosować techniki i ćwiczenia umożliwiające samodzielny rozwój umiejętności wokalnych, dyrygenckich i instrumentalnych	A1A_U05
K1A_U08	Wykorzystuje wiedzę dotyczącą bhp i ergonomii umożliwiającą operowanie ciałem w sposób wydajny i bezpieczny	A1A_U06
Umiejętności czytania nut		
K1A_U09	Posiada umiejętność odczytania i przekazania zapisu muzycznego zgodnego ze stylem i tradycjami wykonawczymi	A1A_U07
Umiejętności słuchowe, twórcze i odtwórcze		
K1A_U10	Potrafi rozpoznać, zapamiętać i odtworzyć materiał muzyczny	A1A_U08
Umiejętności werbalne		
K1A_U11	Posiada umiejętność przygotowania pracy pisemnej, wystąpienia publicznego ustnego dotyczącego interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki	A1A_U09
K1A_U12	Posiada umiejętność formułowania podstawowych pojęć teoretycznych i korzystania z różnych źródeł w konstruowaniu pracy dyplomowej	A1A_U09
K1A_U13	Ma umiejętność posługiwania się językiem obcym w dyscyplinie artystycznej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	A1A_U10
Umiejętności w zakresie publicznych prezentacji		
K1A_U14	Zna formy zachowań związane z występami publicznymi na estradzie	A1A_U11
K1A_U15	Podczas prezentacji potrafi reagować na specyficzne warunki	A1A_U11

	akustyczne	
Umiejętności improwizacji		
K1A_U16	Posiada umiejętność własnej interpretacji zapisu nutowego	A1A_U12
K1A_U17	Potrafi wykorzystać znajomość struktur harmoniczných tworząc akompaniament do melodii, improwizując ilustracje muzyczne do zabaw dziecięcych	A1A_U12
Umiejętności pedagogiczne		
K1A_U18	Posiada umiejętność stosowania wiedzy z nauk humanistycznych oraz wiedzy o muzyce w praktyce edukacyjnej	A1A_U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Niezależność		
K1A_K01	Posiada umiejętność samooceny	A1A_K01
K1A_K02	Wykazuje kreatywność w pracy własnej i zespołowej	A1A_K01
K1A_K03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując rolę mediatora, współuczestnika i lidera grupy	A1A_K02
Uwarunkowania psychologiczne		
K1A_K04	Posiada umiejętności interpersonalne	A1A_K03
K1A_K05	Umiejętnie reaguje na sytuacje stresowe	A1A_K03
K1A_K05	Potrafi adoptować się do nowych okoliczności związanych z publicznymi występami	A1A_K03
K1A_K06	Ma zdolność elastycznego myślenia	A1A_K03
Krytycyzm		
K1A_K07	Ma umiejętność konstruktywnej krytyki w stosunku do siebie i innych	A1A_K04
K1A_K08	Poprzez działania artystyczne zmierza do samorealizacji opierając się na aksjologii	A1A_K04
Komunikacja społeczna		
K1A_K09	Posiada umiejętność komunikacji werbalnej i niewerbalnej w pracy indywidualnej i zespołowej	A1A_K05
K1A_K10	Potrafi wykorzystać w komunikacji technologie informacyjne	A1A_K05
Ochrona własności intelektualnej i prawa autorskiego		
K1A_K11	Potrafi wykorzystać prawne aspekty ochrony własności intelektualnej w wykonywaniu zadań	A1A_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS - 180.

III. PRAKTYKA:

Praktyka przedmiotowo-metodyczna odbywa się w formie śródrocznych praktyk pedagogicznych oraz ciągłych praktyk pedagogicznych. Śródroczna praktyka pedagogiczna ma formę systematycznych cotygodniowych zajęć realizowanych w specjalnie dobranych do tego celu szkołach ćwiczeń.

Szczegółowy rozkład praktyk:

- **II rok studiów I stopnia:** semestr IV – 30 godzin,

- **III rok studiów I stopnia:** semestr V – 30 godzin, semestr VI – 30 godzin.

Praktyka ciągła odbywa się we wrześniu na zakończenie II roku studiów obejmując pełne cztery tygodnie pracy pedagogicznej w wybranej przez studenta i spełniającej wszelkie wymagania merytoryczno-kadrowe w szkole.

Praktyka pedagogiczna podlega merytorycznemu wsparciu, ocenie i kontroli. Głównym jej zadaniem jest zapewnienie wszystkim studentom możliwie pełnego kontaktu z realnymi zjawiskami i procesami zachodzącymi w szkole oraz uwarunkowaniami rzeczywistości dydaktyczno-wychowawczej, a także zapewnienie niezbędnego doświadczenia, na bazie którego dokonywać się będzie ich dalszy rozwój zawodowy. Celem praktyki przedmiotowo-metodycznej jest skorelowanie treści realizowanych w ramach bloku przedmiotów kształcenia nauczycielskiego z praktyką edukacyjną oraz przygotowanie studentów do obycia praktyki ciągłej, zaś w przyszłości do pracy zawodowej. Ponadto studenci zobowiązani są w każdym semestrze odbywania praktyki do zaprojektowania i grupowej realizacji wartościowej estetycznie interakcyjnej imprezy muzycznej w wybranych placówkach oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych lub instytucjach kultury realizujących zadania edukacyjne. Głównym celem ciągłej praktyki pedagogicznej jest wprowadzenie studentów w tok pracy nauczyciela przedmiotu „Muzyka”, uruchomienie procesu samodzielnego przygotowywania i prowadzenia lekcji muzyki a także pozalekcyjnych zajęć muzycznych, łącznie w wymiarze 90 godzin.

Efekty kształcenia dla kierunku
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie sztuki.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** uzyskuje tytuł zawodowy magistra sztuki. Posiada umiejętności zorganizowania i kierowania zawodowymi lub amatorskimi zespołami muzycznymi: wokalnymi, wokально-instrumentalnymi czy instrumentalnymi, prowadzenia działalności muzycznej w instytucjach kultury i mediach oraz działalności związanej z organizacją festiwali, konkursów i imprez muzycznych oraz animacji kultury muzycznej w społeczeństwie. Absolwent jest przygotowany do kierowania zespołami ludzkimi oraz ustawicznego doksztalcania w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) 2 - studia drugiego stopnia
 - b) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - c) W - kategoria wiedzy
 - d) U - kategoria umiejętności
 - e) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - f) A2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki dla studiów drugiego stopnia
 - g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów - edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej - po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki
WIEDZA		
Repertuar i materiał muzyczny		
K2A_W01	Zna specyfikę zespołu muzycznego oraz literaturę na te zespoły	A2A_W01
K2A_W02	Posiada gruntowną wiedzę dotyczącą poszczególnych epok, stylów i kierunków artystycznych i związane z tym praktyki wykonawcze	A2A_W01
K2A_W03	Zna możliwości tworzenia zespołów muzycznych oraz posiada wiedzę dotyczącą zasad instrumentowania na powyższe zespoły	A2A_W02
K2A_W04	Potrafi zastosować wiedzę dotyczącą wzorców formalnych i możliwości brzmieniowych instrumentów do wyrażania własnych koncepcji artystycznych	A2A_W02
Rozumienie kontekstu sztuki muzycznej		
K2A_W05	Zna cechy charakterystyczne polskiej pieśni ludowej i podstawowe wzorce jej budowy formalnej	A2A_W03
K2A_W06	Zna cechy stylistyczne i elementy praktyki wykonawczej różnych okresów historycznych	A2A_W03
K2A_W07	Ma wiedzę dotyczącą przemian zachodzących w muzyce i jej związków z życiem społecznym	A2A_W03
K2A_W08	Ma wiedzę dotyczącą związków sztuki z życiem politycznym i społecznym	A2A_W03

K2A_W09	Wykorzystuje wiedzę na temat stylów muzycznych i związanych z nimi tradycjami wykonawczymi	A2A_W04
K2A_W10	Potrafi tworzyć własne programy artystyczne	A2A_W04
K2A_W11	Rozumie relacje dotyczące zastosowania teorii w praktyce przy organizacji imprez	A2A_W05
K2A_W12	Zna sposoby wykorzystania w praktyce nowoczesnych technik komunikacji i marketingu oraz stosuje tę wiedzę we własnym rozwoju artystycznym	A2A_W05
Wiedza w zakresie improwizacji		
K2A_W13	Umie definiować relacje zachodzące między dźwiękami w muzyce	A2A_W06
K2A_W14	Umie wykorzystać wiedzę z zakresu improwizacji w pracy z różnego rodzaju zespołach muzycznych	A2A_W06
UMIĘJĘTNOŚCI		
Umiejętności ekspresji artystycznej		
K2A_U01	Posiada umiejętność tworzenia i wyrażania własnych koncepcji artystycznych, również w oparciu o nowoczesne technologie	A2A_U01
K2A_U02	Realizując własne koncepcje artystyczne wykazuje się umiejętnością świadomego wykorzystania wiedzy dotyczącej elementów dzieła muzycznego i obowiązujących wzorców formalnych	A2A_U01
Umiejętności w zakresie repertuaru		
K2A_U03	Umie dobrać repertuar adekwatny do typu i poziomu wykonawczego zespołu i wykorzystać go do stałego rozwijania zespołu oraz własnych kompetencji	A2A_U02
Umiejętności interpretacji		
K2A_U04	Potrafi interpretować utwory o różnych stylach muzycznych i jednocześnie doskonali się w wybranym stylu	A2A_U03
Umiejętność pracy w zespole		
K2A_U05	Posiada umiejętność kreowania i realizowania projektów artystycznych	A2A_U04
K2A_U06	Jest zdolna do kierowania zespołami muzycznymi	A2A_U04
Umiejętność ćwiczenia i pracy podczas prób		
K2A_U07	Posiada umiejętność głębokiego rozumienia i kontroli struktur muzycznych i słownych do realizowania własnych koncepcji artystycznych	A2A_U05
K2A_U08	Rozwija techniki ćwiczenia umożliwiające pogłębianie umiejętności wykonawczych	A2A_U05
Umiejętności werbalne		
K2A_U09	Potrafi posługiwać się opracowaniami naukowymi z zakresu historii kultury	A2A_U06
K2A_U10	Potrafi analizować i interpretować zagadnienia stylistyczne osadzając je w kontekście kulturowym epoki historycznej	A2A_U06
K2A_U11	Posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych i ustnych dotyczących zagadnień wynikających z kierunku studiów	A2A_U06
K2A_U12	Zna język obcy na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	A2A_U07
Umiejętności w zakresie publicznych prezentacji		
K2A_U13	Realizuje występy estradowe i wykazuje umiejętność nawiązania kontaktów z publicznością	A2A_U08
K2A_U14	Posiada umiejętność konstruowania publicznej wypowiedzi w odniesieniu do stylistyki dzieła	A2A_U08
Umiejętności improwizacji		
K2A_U15	Posiada umiejętność swobodnego kształtowania muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego	A2A_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Niezależność		
K2A_K01	W sposób świadomy i odpowiedzialny organizuje przedsięwzięcia	A2A_K01

	artystyczne	
K2A_K02	Rozumie potrzebę promowania kultury muzycznej w społeczeństwie	A2A_K01
K2A_K03	Rozumie potrzebę stałego uczenia się , rozwijania własnych kompetencji muzycznych a także inspirowanie procesu uczenia się u innych osób	A2A_K02
Uwarunkowania psychologiczne		
K2A_K04	Potrafi radzić sobie z trudnymi sytuacjami emocjonalnymi związanymi z prowadzeniem prób i koncertów publicznych	A2A_K03
Krytycyzm		
K2A_K05	Potrafi ocenić jakość swojej prezentacji muzycznej a także poddać takiej ocenie inne przedsięwzięcia artystyczne również z dziedzin pokrewnych	A2A_K04
Komunikacja społeczna		
K2A_K06	Posiada doświadczenie w komunikacji interpersonalnej w ramach wspólnych działań związanych z organizacją imprez kulturalnych	A2A_K05
K2A_K07	Posiada umiejętność negocjacji, którą wykorzystuje w pracy z zespołem	A2A_K05
K2A_K08	Potrafi inicjować i organizować działania różnych zespołów muzycznych oraz koordynować rozwijanie wspólnych projektów twórczych	A2A_K05
Ochrona własności intelektualnej i prawa autorskiego		
K2A_K09	Potrafi zastosować zasady z zakresu prawa autorskiego	A2A_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS - 120.

III. PRAKTYKA:

Praktyka przedmiotowo-metodyczna odbywa się w formie śródrocznych praktyk pedagogicznych. Śródroczna praktyka pedagogiczna ma formę systematycznych cotygodniowych zajęć realizowanych w specjalnie dobranych do tego celu szkołach ćwiczeń: na poziomie studiów magisterskich w gimnazjum.

Szczegółowy rozkład praktyk: **II rok studiów II stopnia**: semestr III – 30 godzin.

Praktyka pedagogiczna podlega merytorycznemu wsparciu, ocenie i kontroli. Głównym jej zadaniem jest zapewnienie wszystkim studentom możliwie pełnego kontaktu z realnymi zjawiskami i procesami zachodzącymi w szkole oraz uwarunkowaniami rzeczywistości dydaktyczno-wychowawczej a także zapewnienie niezbędnego doświadczenia, na bazie którego dokonywać się będzie ich dalszy rozwój zawodowy. Celem praktyki przedmiotowo-metodycznej jest skorelowanie treści realizowanych w ramach bloku przedmiotów kształcenia nauczycielskiego z praktyką edukacyjną. Ponadto studenci zobowiązani są w każdym semestrze odbywania praktyki do zaprojektowania i grupowej realizacji wartościowej estetycznie interakcyjnej imprezy muzycznej w wybranych placówkach oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych lub instytucjach kultury realizujących zadania edukacyjne. Głównym celem praktyki pedagogicznej jest wprowadzenie studentów w tok pracy nauczyciela przedmiotu „muzyka”, uruchomienie procesu samodzielnego przygotowywania i prowadzenia lekcji muzyki a także pozalekcyjnych zajęć muzycznych.

Efekty kształcenia dla kierunku **Edukacja techniczno - informatyczna**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów w zakresie: nauk technicznych, nauk społecznych oraz nauk humanistycznych (w zakresie specjalności nauczycielskiej).
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada wiedzę z przedmiotów kształcenia ogólnego (język obcy, przedmioty humanizujące, technologia informatyczna), podstawowego (matematyka, fizyka, chemia, organizacja pracy, zarządzanie, ergonomia), kierunkowego technicznego (nauka o materiałach, inżynieria wytwarzania, mechanika, elektrotechnika, elektronika) oraz informatycznego (programowanie, techniki multimedialne, sieci komputerowe i aplikacje sieciowe, systemy ekspertowe i sztuczna inteligencja). Legitymuje się zdolnościami z podstaw konstruowania z drewna, metalu oraz nowoczesnych materiałów kompozytowych, których nabywa podczas zajęć w pracowniach: konstruktorskich, elektrycznych, elektronicznych i komputerowych umożliwiając zdobywanie dodatkowych umiejętności.

W trakcie studiów student może wybrać specjalności:

- nauczycielską - nauczanie techniki i informatyki jest specjalnością obejmującą wiele dyscyplin zarówno technicznych, jak i pedagogicznych, społecznych związanych nie tylko ze szkolnictwem, ale także z ochroną pracy i zarządzaniem środowiskiem. Absolwent specjalności nauczycielskiej otrzymuje gruntowną wiedzę pedagogiczną, dydaktyczną, psychologiczną, techniczną i informatyczną, co daje im możliwość zatrudnienia jako nauczycieli przedmiotów technicznych oraz informatycznych w szkołach podstawowych i gimnazjach. Może znaleźć zatrudnienie w pracy twórczej i zarządzaniu zasobami ludzkimi w różnych gałęziach przemysłu, administracji gospodarczej,
- nowoczesne metody projektowania i wytwarzania pozwala studentowi na uzyskanie ogólnie inżynierskiej wiedzy z szeroko rozumianej techniki, a także wiedzy szczegółowej w dziedzinie komputerowego wspomaganie prac inżynierskich i w dziedzinie inżynierii materiałowej połączonej z przygotowaniem w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi w przemyśle i administracji gospodarczej. Absolwent posiada znajomość metodyki badawczej oraz zarządzania zespołami ludzkimi w środowiskach przemysłowych. Podczas studiów uzyskuje wiedzę z projektowania procesów technologicznych, umiejętności podejmowania twórczych inicjatyw i decyzji, samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej, a także działalności w małych i średnich przedsiębiorstwach. Może znaleźć zatrudnienie jako inżynier przygotowany do pracy twórczej i zarządzania zasobami ludzkimi w różnych gałęziach przemysłu, w szczególności w biurach konstrukcyjnych i technologicznych.

Absolwent jest przygotowany do kontynuacji nauki na studiach drugiego stopnia.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K (przed podkreśnikiem)	-	kierunkowe efekty kształcenia
b) W	-	kategoria wiedzy
c) U	-	kategoria umiejętności

- d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
- e) T1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
- f) H1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
- g) S1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- h) N - efekty kształcenia związane z uzyskaniem kompetencji nauczycielskich dla studiów pierwszego stopnia
- i) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów - edukacja techniczno - informatyczna - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych
WIEDZA		
K1A_W01	Ma wiedzę z zakresu matematyki, fizyki i chemii	T1A_W01
K1A_W02	Ma wiedzę z zakresu nauki o materiałach i inżynierii wytwarzania	T1A_W01 T1A_W03 T1A_W04
K1A_W03	Ma wiedzę z zakresu mechaniki, wytrzymałości materiałów, grafiki inżynierskiej i podstaw konstrukcji maszyn	T1A_W01 T1A_W03 T1A_W04
K1A_W04	Ma wiedzę z zakresu algorytmiki, metod numerycznych i metod programowania	T1A_W01 T1A_W03
K1A_W05	Ma wiedzę z zakresu zasad funkcjonowania, użytkowania, administracji i bezpieczeństwa systemów informatycznych	T1A_W01 T1A_W03 T1A_W04
K1A_W06	Ma podstawową wiedzę w zakresie elektrotechniki, elektroniki, mechatroniki i robotyki	T1A_W02
K1A_W07	Ma podstawową wiedzę w zakresie termodynamiki oraz gospodarki energią z uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii	T1A_W02
K1A_W08	Ma podstawową wiedzę w zakresie metod pomiarowych, oraz metod pozyskiwania, przetwarzania i analizy danych	T1A_W02 T1A_W07
K1A_W09	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych oraz metod modelowania matematycznego, symulacji i optymalizacji systemów z uwzględnieniem modelowania procesów decyzyjnych	T1A_W06
K1A_W10	Ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku edukacja techniczno-informatyczna	T1A_W05
K1A_W11	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu kierunku edukacja techniczno-informatyczna	T1A_W07
K1A_W12	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia	T1A_W08

	społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	
K1A_W13	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	T1A_W09
K1A_W14	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	T1A_W10
K1A_W15	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	T1A_W11
K1A_W16	Wykazuje znajomość podstawowych terminów w języku obcym w zakresie edukacji, techniki i informatyki	T1A_W03
K1A_W20	Ma wiedzę w zakresie modelowania i symulacji procesów dynamicznych, komputerowych metod analizy trwałości i optymalizacji konstrukcji, zastosowania systemów informatycznych w projektowaniu i wytwarzaniu	T1A_W04
K1A_W21	Ma wiedzę o nowoczesnych materiałach i technologiach, wykazuje znajomość mechaniki manipulatorów oraz laserowych technik wytwarzania	T1A_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Korzysta na poziomie podstawowym z literatury w języku obcym, integruje uzyskane informacje, wyciąga wnioski, formułuje i uzasadnia opinie	T1A_U01 T1A_U06
K1A_U02	Posługuje się programami informatycznymi w projektowaniu inżynierskim	T1A_U01
K1A_U03	Korzysta z podstawowych technologii informatycznych do pozyskiwania i przetwarzania informacji	T1A_U02 T1A_U07
K1A_U04	Umie analizować i przedstawiać koncepcje i projekty w zakresie edukacji techniczno-informatycznej, przygotowywać dobrze udokumentowane opracowania problemowe w języku polskim i języku obcym	T1A_U03
K1A_U05	Potrafi przygotować i przedstawić prezentacje w zakresie edukacji techniczno-informatycznej	T1A_U04
K1A_U06	Posiada umiejętność samokształcenia	T1A_U05
K1A_U07	Wykonuje samodzielnie lub w zespole proste zadania badawcze z zastosowaniem planowania eksperymentu, pomiarów i symulacji komputerowej, interpretuje uzyskane wyniki i wyciąga wnioski	T1A_U08
K1A_U08	Dokonuje pomiarów, korzysta z metod analitycznych i wyznacza wartości oraz ocenia wiarygodność podstawowych wielkości matematycznych, fizycznych, chemicznych	T1A_U09
K1A_U09	Wykorzystuje podstawowe prawodawstwo i dostrzega aspekty systemowe i pozatechniczne w zakresie technologii techniczno-informatycznych	T1A_U10
K1A_U10	Umie stosować zasady pracy w środowisku przemysłowym oraz wykorzystywać prawo związane z bezpieczeństwem pracy	T1A_U11
K1A_U11	Umie zastosować wiedzę z zakresu ekonomii do oceny działań inżynierskich	T1A_U12
K1A_U12	Umie wykorzystać wiedzę z zakresu elementów konstrukcyjnych i technologii techniczno-informatycznej do oceny rozwiązań technicznych (urządzeń, obiektów,	T1A_U13

	systemów, usług)	
K1A_U13	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznym dla kierunku	T1A_U14 T1A_U16
K1A_U14	Potrafi ocenić przydatność zaawansowanych metod komputerowych do rozwiązywania zadań inżynierskich o charakterze praktycznym z zakresu projektowania i wytwarzania	T1A_U15
K1A_U15	Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań typowych dla działalności inżynierskiej	T1A_U07
K1A_U16	Posiada umiejętność wykorzystania sformalizowanych metod w analizie, badaniu i rozwiązywaniu złożonych problemów	T1A_U02 T1A_U07 T1A_U08
K1A_U17	Posiada umiejętność analizy złożonych systemów, modelowania i projektowania nowych systemów oraz ich optymalizacji	T1A_U02 T1A_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie potrzeby dokształcania się i podnoszenia umiejętności w zakresie technik i technologii stosowanych w inżynierii projektowania i wytwarzania	T1A_K01
K1A_K02	Jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i innych, ma świadomość ważności pozatechnicznych aspektów działalności inżynierskiej	T1A_K02
K1A_K03	Pracuje samodzielnie i w zespole	T1A_K03
K1A_K04	Może przekazywać informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały, potrafi określić priorytety służące realizacji określonego zadania	T1A_K04
K1A_K05	Dostrzega konieczność stosowania technologii projektowania i wytwarzania w celu zachowania zasobów naturalnych i poprawy jakości życia człowieka	T1A_K05
K1A_K06	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	T1A_K06
K1A_K07	Przejawia wrażliwość i poszanowanie dla umiejętności wiedzy nabytej	T1A_K07
K1A_K08	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego zadania oraz wykorzystać odpowiednie metody służące ich poprawnej realizacji	T1A_K04
K1A_K09	Potrafi prawidłowo zidentyfikować i rozstrzygnąć dylematy związane z rozwiązywaniem problemem (nakład pracy a efektywność)	T1A_K05
K1A_K10	Posiada zdolność myślenia systemowego, charakteryzującego się holistycznym podejściem do złożonych systemów	T1A_K01 T1A_K02 T1A_K04
K1A_K11	Posiada przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie podstaw modelowania fragmentów otaczającego świata z wykorzystaniem technik i technologii informatycznych	T1A_K01

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia na kierunku edukacja techniczno - informatyczna (specjalność: nauczanie techniki i informatyki) po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
K1A_WN01	Zna współczesne teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania oraz środowiskowe uwarunkowania tych procesów	H1_W03
K1A_WN02	Poznaje struktury i funkcję systemu edukacji - cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych	H1_W04
K1A_WN03	Projektuje ścieżkę własnego rozwoju i awansu zawodowego	H1_W06
K1A_WN04	Opisuje i wyjaśnia koncepcje psychologiczne procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania, nauczania i uczenia się	H1_W03
K1A_WN05	Potrafi przedstawić elementy procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego	H1_W02
K1A_WN06	Zna podstawowe zasady zdrowej emisji głosu	H1_W04
K1A_WN07	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną oraz definiuje cele dydaktyczne w zakresie edukacji technicznej i informatycznej	H1_W03
K1A_WN08	Posiada wiedzę na temat prawnych i etycznych aspektach zawodu nauczyciela	S1_W06
K1A_WN09	Ma podstawową wiedzę o kierunkach rozwoju kształcenia technicznego i informatycznego oraz najważniejszych nowych osiągnięciach w/w zakresie	S1_W06
K1A_WN10	Ma podstawową wiedzę na temat stosowania narzędzi informatycznych do wspomagania procesu dydaktycznego	H1_W03
K1A_WN11	Ma szeroką wiedzę w zakresie podstawowych dziedzin współczesnej techniki i informatyki oraz kierunków ich rozwoju	H1_W06
K1A_WN12	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną oraz definiuje ogólne cele dydaktyczne	H1_W03
K1A_WN13	Dysponuje podstawową wiedzą o kierunkach rozwoju ogólnego kształcenia oraz najważniejszych nowych osiągnięciach w tym zakresie	H1_W06
K1A_WN14	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną oraz definiuje ogólne cele nauczania na odległość	H1_W03
K1A_WN15	Dysponuje podstawową wiedzą o kierunkach rozwoju nauczania na odległość oraz najważniejszych nowych osiągnięciach w tym zakresie	H1_W06
UMIĘJĘTNOŚCI		
K1A_UN01	Wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji,	H1_UO2

K1A_UN02	Zdobywa samodzielnie wiedzę i rozwija swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością pedagogiczną korzystając z różnych źródeł	H1_U04
K1A_UN03	Dobiera i wykorzystuje dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych	H1_U03
K1A_UN04	Wybiera wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii do analizowania i interpretowania sytuacji i zdarzeń pedagogicznych	H1_U02
K1A_UN05	Wybiera style kompetencji komunikacyjnej podczas interakcji dydaktyczno-pedagogicznych	H1_U02
K1A_UN06	Umie posługiwać się prawidłową emisją głosu	H1_U01
K1A_UN07	Potrafi dobierać odpowiednie metody aktywizujące, środki dydaktyczne, oraz formy organizacji pracy w projektowaniu jednostek metodycznych	H1_U03
K1A_UN08	Umie analizować i przedstawiać koncepcje i projekty w zakresie edukacji techniczno-informatycznej oraz je realizować prowadząc lekcje w szkole	H1_U09
K1A_UN09	Posiada umiejętność realizacji procesu dydaktycznego przy użyciu nowoczesnych metod i narzędzi informatycznych	H1_U02 S1_U06
K1A_UN10	Potrafi wykorzystać aplikacje wspomagające organizację pracy nauczyciela i szkoły do podejmowania zadań wynikających z pełnienia funkcji w oświacie	H1_U01
K1A_UN11	Potrafi dobierać odpowiednie metody aktywizujące, środki dydaktyczne oraz formy organizacji pracy w projektowaniu jednostek metodycznych	H1_U03
K1A_UN12	Umie analizować i przedstawić koncepcje i projekty w zakresie podstaw dydaktyki	H1_U09
K1A_UN13	Potrafi dobierać odpowiednie metody nauczania na odległość, środki dydaktyczne oraz formy organizacji pracy w projektowaniu jednostek metodycznych	H1_U03
K1A_UN14	Umie analizować i przedstawić koncepcje i projekty w zakresie nauczania na odległość	H1_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_KN01	Jest zorientowany na potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego	H1_KO1
K1A_KN02	Akceptuje autoweryfikację poziomu swojej wiedzy i umiejętności w procesach uczenia się i nauczania	H1_KO3
K1A_KN03	Utrwała poczucie wartości i piękna języka polskiego	H1_KO2
K1A_KN04	Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania i samokształcenia dostosowując się do dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości technicznej, informatycznej i dydaktycznej	H1_K01 S1_K05
K1A_KN05	Jest przygotowany do pracy w szkole oraz w innych placówkach publicznych	S1_K04
K1A_KN06	Ma świadomość samokształcenia i adaptacji do dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości technicznej, informatycznej i dydaktycznej	H1_K01 S1_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS – 211,5.

III. PRAKTYKA:

Specjalność: Nowoczesne metody projektowania i wytwarzania

Student zobowiązany jest do odbycia praktyki zawodowej – minimum 4 tygodnie - po 6-tym semestrze studiów. Minimalny wymiar praktyki - to 160 godzin roboczych. Tygodniowy wymiar czasu pracy nie może przekroczyć 40 godzin. Dzienny wymiar czasu pracy nie może przekroczyć 8 godzin. Podczas realizacji praktyki zawodowej wymaga się wykonywania prac na stanowiskach zapewniających zapoznanie się z: technologiami stosowanymi przy remontach maszyn, systemami eksploatacji i naprawy urządzeń technicznych, technologiami regeneracji części maszyn, organizacją procesów produkcyjnych, obowiązującymi przepisami BHP w utrzymaniu ruchu, projektowaniem procesów regeneracji części maszyn, technikami diagnozowania stanu technicznego maszyn, projektowaniem systemów informatycznych i technicznych. Praktykę można odbywać w dowolnym przedsiębiorstwie prowadzącym udokumentowane prace zgodne z kierunkiem studiów.

Specjalność: Nauczanie techniki i informatyki

Student zobowiązany jest do odbycia praktyki pedagogiczno-psychologicznej (30 godz.) i praktyki dydaktycznej (120 godz.). Minimalny łączny wymiar obu praktyki to 160 godzin roboczych. Ze względu na to, że obie praktyki powinny się odbyć w trakcie roku szkolnego zakłada się iż student może rozpocząć ich realizację w 6-tym semestrze, a zakończyć nie później niż z końcem semestru 7-go.

Cele i treści praktyki dydaktycznej:

- zapoznanie studentów z warunkami pracy, w szczególności sprzętem komputerowym w szkole i przygotowanie do nauczania techniki, informatyki,
- zapoznanie z realizacją treści z zakresu techniki i informatyki,
- udział w przygotowaniu środków dydaktycznych do lekcji ,
- przygotowanie konspektów do lekcji pod kierunkiem nauczyciela prowadzącego przedmiot w szkole,
- prowadzenie lekcji próbnych według przygotowanego konspektu,
- hospitowanie i omawianie lekcji prowadzonych przez nauczyciela oraz lekcji próbnych kolegów,
- zapoznanie z dokumentacją szkolną (dzienniki lekcyjne, zeszyty przedmiotowe, arkusze ocen, itp.),
- udział w pracach pozalekcyjnych i pozaszkolnych z młodzieżą,
- udział w zebraniach rady pedagogicznej i zebraniach z rodzicami.

Efekty kształcenia dla kierunku **Ekonomia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademickim.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów)
4. **Absolwent:** posiada wszechstronną wiedzę z zakresu teorii ekonomii oraz istoty, uwarunkowań i praw procesu gospodarowania, zna zasady gospodarowania zasobami finansowymi, ludzkimi, materialnymi. Jest przygotowywany do prowadzenia analiz ekonomicznych, formułowania opinii dotyczących problemów gospodarczych w skali mikro-, mezo- i makroekonomicznej oraz podejmowania racjonalnych decyzji gospodarczych. Absolwent posiada niezbędną wiedzę i umiejętności do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Nauka języków obcych pozwala absolwentowi na swobodne funkcjonowanie w europejskiej (globalnej) przestrzeni społeczno-gospodarczej. W trakcie studiów kształtowana jest etyczna i społeczna odpowiedzialność zawodowa. Absolwent jest przygotowany do kontynuacji kształcenia na różnych specjalnościach studiów drugiego stopnia. Absolwent posiada kwalifikacje do realizacji działań na stanowiskach kierowniczych, analitycznych i operacyjnych w przedsiębiorstwach, instytucjach finansowych i jednostkach administracji gospodarczej, może prowadzić samodzielną działalność gospodarczą oraz świadczyć usługi doradcze i konsultingowe.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) S1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów - ekonomia po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych
WIEDZA		
K1A_W01	Ma podstawową wiedzę w zakresie teorii ekonomii oraz istoty, uwarunkowań i praw procesu gospodarowania	S1A_W01
K1A_W02	Ma podstawową wiedzę o miejscu i roli nauk ekonomicznych w systemie nauk oraz ich powiązaniach z innymi obszarami nauki	S1A_W01
K1A_W03	Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą kluczowych pojęć i mechanizmów ekonomicznych na poziomie mikro-, mezo- i makroekonomii	S1A_W01
K1A_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą funkcjonowania	S1A_W01

	przedsiębiorstw, ich roli w gospodarce oraz zarządzania biznesem	
K1A_W05	Zna podstawowe zasady racjonalnego gospodarowania zasobami ludzkimi, naturalnymi i kapitałowymi	S1A_W01
K1A_W06	Ma elementarną wiedzę z zakresu teorii pieniądza, finansów prywatnych, publicznych i międzynarodowych	S1A_W01
K1A_W07	Zna różne rodzaje instytucji finansowych w sektorze finansów publicznych i na rynku finansowym	S1A_W02
K1A_W08	Zna rolę i cele państwa, instytucji publicznych i prywatnych oraz instytucji międzynarodowych w kreowaniu warunków, zasad i możliwości rozwoju gospodarki (w tym podmiotów gospodarczych) w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym	S1A_W02
K1A_W09	Ma podstawową wiedzę o roli państwa w gospodarce oraz możliwościach wykorzystania polityki gospodarczej w różnych obszarach gospodarki	S1A_W02
K1A_W10	Ma elementarną wiedzę z zakresu mechanizmu rynkowego i teorii cen	S1A_W02 S1A_W07
K1A_W11	Ma wiedzę na temat funkcjonowania instytucji i organizacji społeczno-ekonomicznych w gospodarce oraz zależności między nimi a otoczeniem w skali regionalnej, krajowej i międzynarodowej	S1A_W03
K1A_W12	Ma podstawową wiedzę o wzajemnych relacjach między podmiotami gospodarczymi, państwem oraz instytucjami publicznymi	S1A_W03
K1A_W13	Ma elementarną wiedzę o konsumencie i jego zachowaniach rynkowych we współczesnej gospodarce	S1A_W04
K1A_W14	Zna rolę kapitału ludzkiego w procesie gospodarowania w warunkach konkurencji	S1A_W05
K1A_W15	Zna podstawowe metody z zakresu matematyki wyższej, statystyki opisowej, ekonometrii oraz teorii gier i decyzji, wykorzystywane w badaniu i prognozowaniu zjawisk społeczno-ekonomicznych	S1A_W06
K1A_W16	Ma wiedzę z zakresu analizy ekonomicznej i planowania gospodarczego oraz zasad rachunkowości i ewidencji zdarzeń gospodarczych	S1A_W06
K1A_W17	Zna podstawowe normy i reguły prawne, organizacyjne i finansowe dotyczące funkcjonowania podmiotów gospodarczych w warunkach gospodarki rynkowej	S1A_W07
K1A_W18	Ma podstawową wiedzę na temat wzrostu i rozwoju gospodarki	S1A_W08
K1A_W19	Zna rolę integracji europejskiej w funkcjonowaniu państw członkowskich oraz ich podmiotów gospodarczych i konsumentów	S1A_W08
K1A_W20	Ma podstawową wiedzę o przyczynach, charakterystyce i przebiegu etapów cykli koniunkturalnych	S1A_W08
K1A_W21	Ma elementarną wiedzę o podstawowych nurtach teoretycznych w ekonomii i ich historycznej ewolucji	S1A_W09
K1A_W22	Zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej, prawa autorskiego oraz norm etycznych	S1A_W10
K1A_W23	Zna podstawowe formy i metody prowadzenia własnej działalności gospodarczej	S1A_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Interpretuje mechanizmy funkcjonowania gospodarki oraz jej podmiotów	S1A_U01

K1A_U02	Potrafi pozyskiwać, analizować i interpretować dane ilościowe i jakościowe w celu oceny procesów gospodarczych	S1A_U02
K1A_U03	Analizuje podstawowe zjawiska przyczynowo-skutkowe w gospodarce i różnych obszarach życia społecznego	S1A_U03
K1A_U04	Wykorzystuje standardowe narzędzia analizy ilościowej i jakościowej do prognozowania zjawisk gospodarczych	S1A_U04
K1A_U05	Prawidłowo posługuje się odpowiednimi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania konkretnych problemów gospodarczych	S1A_U05
K1A_U06	Umie przyjmować i wyznaczać zadania w zespole, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych	S1A_U05
K1A_U07	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej ekonomisty	S1A_U06
K1A_U08	Potrafi analizować rozwiązania konkretnych problemów natury ekonomicznej i proponuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania	S1A_U07
K1A_U09	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych i gospodarczych	S1A_U08
K1A_U10	Posiada umiejętność przygotowania opracowań pisemnych o tematyce ekonomicznej	S1A_U09
K1A_U11	Posiada umiejętność przygotowania elementów opracowania naukowego w języku obcym	S1A_U09
K1A_U12	Potrafi przygotować wystąpienia ustne w zakresie nauk ekonomicznych	S1A_U10
K1A_U13	Ma umiejętności językowe w zakresie nauk ekonomicznych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	S1A_U11
K1A_U14	Posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań ekonomicznych	S1A_U01 S1A_U02
K1A_U15	Potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu	S1A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie potrzebę systematycznego śledzenia sytuacji na rynku pracy i podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych	S1A_K01
K1A_K02	Ma świadomość dynamicznych zmian w gospodarce krajowej i globalnej, wobec czego rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	S1A_K01
K1A_K03	Potrafi aktywnie uczestniczyć w grupie opracowującej projekty gospodarcze i społeczne, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie ekonomii	S1A_K02
K1A_K04	W sposób sprawny i skuteczny planuje, organizuje, koordynuje i kontroluje określone zadania i projekty o charakterze ekonomicznym	S1A_K03
K1A_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z ograniczonością zasobów i skłonnością do ryzyka, które są podstawą decyzji ekonomicznych	S1A_K04
K1A_K06	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych uwzględniając aspekty ekonomiczne, prawne i polityczne	S1A_K05
K1A_K07	W oparciu o uzyskaną wiedzę i umiejętności w obszarze gromadzenia i analizy danych, potrafi doskonalić i uzupełniać	S1A_K06

	swoje dotychczasowe kompetencje	
K1A_K08	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K07
K1A_K09	Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych i praktyce gospodarczej	S1A_K04
K1A_K10	Odpowiedzialnie i kompleksowo przygotowuje się do pracy, projektuje i wykonuje działania ekonomisty	S1A_K03 S1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS - 181.

III. PRAKTYKA:

1. Wymiar praktyki: praktyka kierunkowa - 20 dni roboczych
2. Okres realizacji: po III semestrze, przed rozpoczęciem III roku studiów
3. Cele praktyki kierunkowej:
 - rozszerzenie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności jej praktycznego wykorzystania,
 - kształtowanie umiejętności analitycznych, organizacyjnych, interpersonalnych, negocjacyjnych, umiejętności pracy zespołowej itp.,
 - kształtowanie samodzielności i odpowiedzialności w zakresie powierzonych zadań,
 - poznanie praktycznych warunków prowadzenia działalności gospodarczej,
 - nabycie umiejętności dokumentowania działań przedsiębiorstwa (instytucji), w tym umiejętności dokumentowania czasu pracy i jego rozliczania,
 - pozyskanie materiałów do prac dyplomowych i zajęć projektowych (jeśli istnieje taka możliwość),
 - rozpoznanie własnych szans na rynku pracy,
 - aktywizacja zawodowa studentów - zainicjowanie lub rozszerzenie kontaktów zawodowych.
4. Treści kształcenia:
 - zapoznanie się z organizacją firmy (instytucji), w której realizowana jest praktyka,
 - zapoznanie się ze specyfiką działalności firmy (instytucji), jej sytuacją finansową oraz otoczeniem ekonomicznym,
 - poznanie działalności operacyjnej firmy: działów produkcyjnych i usługowych, gospodarki zapasami oraz zarządzania jakością,
 - poznanie prowadzonego w firmie (instytucji) systemu rachunkowości oraz jego przydatności do celów decyzyjnych i fiskalnych,
 - poznanie organizacji procesów produkcyjnych, organizacji pracy wykonawczej i kierowniczej występującej w firmie (instytucji),
 - zapoznanie się z metodami i zasadami zarządzania firmą (instytucją).

Efekty kształcenia dla kierunku **Ekonomia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** posiada wszechstronną rozszerzoną wiedzę z zakresu teorii ekonomii oraz istoty, uwarunkowań i praw procesu gospodarowania, zna zasady gospodarowania zasobami finansowymi, ludzkimi, materialnymi, jest przygotowywany do prowadzenia analiz ekonomicznych, formułowania opinii dotyczących problemów gospodarczych w skali mikro-, mezo- i makroekonomicznej oraz podejmowania racjonalnych decyzji gospodarczych. Absolwent posiada rozszerzoną wiedzę specjalistyczną. Absolwent posiada niezbędną wiedzę i umiejętności do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Nauka języków obcych pozwala absolwentowi na swobodne funkcjonowanie w europejskiej (globalnej) przestrzeni społeczno-gospodarczej. W trakcie studiów kształtowana jest etyczna i społeczna odpowiedzialność zawodowa. Absolwent jest przygotowany do pracy naukowo-badawczej oraz do kontynuacji kształcenia w różnych formach, w tym na studiach doktoranckich. Absolwent posiada kwalifikacje do realizacji działań na stanowiskach kierowniczych, analitycznych i operacyjnych w przedsiębiorstwach, instytucjach finansowych i jednostkach administracji gospodarczej, może prowadzić samodzielną działalność gospodarczą oraz świadczyć usługi doradcze i konsultingowe.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) S2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów ekonomia - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych
WIEDZA		
K2A_W01	Ma rozszerzoną wiedzę w zakresie teorii ekonomii oraz istoty, uwarunkowań i praw procesu gospodarowania	S2A_W01
K2A_W02	Ma rozszerzoną wiedzę o miejscu i roli nauk ekonomicznych w systemie nauk oraz ich powiązaniach z innymi obszarami nauki	S2A_W01
K2A_W03	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą kluczowych pojęć i mechanizmów ekonomicznych na poziomie mikro-, mezo- i makroekonomii	S2A_W01
K2A_W04	Ma rozszerzoną wiedzę dotyczącą funkcjonowania przedsiębiorstw, ich roli w gospodarce oraz zarządzania	S2A_W01

	biznesem	
K2A_W05	Zna zasady racjonalnego gospodarowania zasobami ludzkimi, naturalnymi i kapitałowymi	S2A_W01
K2A_W06	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu teorii pieniądza, finansów prywatnych, publicznych i międzynarodowych	S2A_W01
K2A_W07	Zna różne rodzaje instytucji finansowych w sektorze finansów publicznych i na rynku finansowym	S2A_W02
K2A_W08	Zna rolę i cele państwa, instytucji publicznych i prywatnych oraz instytucji międzynarodowych w kreowaniu warunków, zasad i możliwości rozwoju gospodarki (w tym podmiotów gospodarczych) w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym	S2A_W02
K2A_W09	Ma rozszerzoną wiedzę o roli państwa w gospodarce oraz możliwościach wykorzystania polityki gospodarczej w różnych obszarach gospodarki	S2A_W02
K2A_W10	Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu mechanizmu rynkowego i teorii cen	S2A_W02 S2A_W07
K2A_W11	Ma pogłębioną wiedzę na temat funkcjonowania instytucji i organizacji społeczno-ekonomicznych w gospodarce oraz zależności między nimi a otoczeniem w skali regionalnej, krajowej i międzynarodowej	S2A_W03
K2A_W12	Ma rozszerzoną wiedzę o wzajemnych relacjach między podmiotami gospodarczymi, państwem oraz instytucjami publicznymi	S2A_W03
K2A_W13	Ma rozszerzoną wiedzę o konsumencie i jego zachowaniach rynkowych we współczesnej gospodarce	S2A_W04
K2A_W14	Zna rolę kapitału ludzkiego w procesie gospodarowania w warunkach konkurencji	S2A_W05
K2A_W15	Zna metody z zakresu matematyki wyższej, statystyki opisowej, ekonometrii oraz teorii gier i decyzji, wykorzystywane w badaniu i prognozowaniu zjawisk społeczno-ekonomicznych	S2A_W06
K2A_W16	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu analizy ekonomicznej i planowania gospodarczego oraz stosowania zasad rachunkowości	S2A_W06
K2A_W17	Zna normy i reguły prawne, organizacyjne i finansowe dotyczące funkcjonowania podmiotów gospodarczych w warunkach gospodarki rynkowej	S2A_W07
K2A_W18	Ma pogłębioną wiedzę na temat wzrostu i rozwoju gospodarki	S2A_W08
K2A_W19	Ma rozszerzoną wiedzę na temat roli integracji europejskiej w funkcjonowaniu państw członkowskich oraz ich podmiotów gospodarczych i konsumentów	S2A_W08
K2A_W20	Ma pogłębioną wiedzę o przyczynach, charakterystyce i przebiegu etapów cykli koniunkturalnych	S2A_W08
K2A_W21	Ma rozszerzoną wiedzę o podstawowych nurtach teoretycznych w ekonomii i ich historycznej ewolucji	S2A_W09
K2A_W22	Zna pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej, prawa autorskiego oraz norm etycznych	S2A_W10
K2A_W23	Zna formy i metody prowadzenia własnej działalności gospodarczej	S2A_W11
K2A_W24	Ma rozszerzoną wiedzę ekonomiczną w zakresie studiowanej specjalności	S2A_W03 S2A_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
K2A_U01	Prawidłowo interpretuje mechanizmy funkcjonowania gospodarki oraz jej podmiotów	S2A_U01

K2A_U02	Potrafi pozyskiwać i dobierać krytycznie dane i metody analiz, analizować i interpretować dane ilościowe i jakościowe w celu oceny procesów gospodarczych oraz formułować własne opinie w tym zakresie	S2A_U02
K2A_U03	Analizuje zjawiska przyczynowo-skutkowe w gospodarce i różnych obszarach życia społecznego, potrafi formułować własne opinie w tym zakresie oraz stawiać poste hipotezy badawcze i je weryfikować	S2A_U03
K2A_U04	Wykorzystuje zaawansowane narzędzia analizy ilościowej i jakościowej do prognozowania i modelowania zjawisk gospodarczych	S2A_U04
K2A_U05	Sprawnie posługuje się odpowiednimi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania konkretnych problemów gospodarczych	S2A_U05
K2A_U06	Umie przyjmować i wyznaczać zadania w zespole, ma umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych	S2A_U05
K2A_U07	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej ekonomisty, krytycznie analizuje skuteczność i przydatność stosowanej wiedzy	S2A_U06
K2A_U08	Potrafi analizować rozwiązania konkretnych problemów natury ekonomicznej i proponuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania	S2A_U07
K2A_U09	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych i gospodarczych z uwzględnieniem pogłębionych teoretycznie ocen wybranych obszarów z zastosowaniem metody badawczej	S2A_U08
K2A_U10	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania opracowań pisemnych o tematyce ekonomicznej	S2A_U09
K2A_U11	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania elementów opracowania naukowego w języku obcym	S2A_U09
K2A_U12	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w zakresie nauk ekonomicznych	S2A_U10
K2A_U13	Ma umiejętności językowe w zakresie nauk ekonomicznych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	S2A_U11
K2A_U14	Posiada umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie badań ekonomicznych	S2A_U01 S2A_U02 S2A_U08
K2A_U15	Potrafi dokonać pogłębionej analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu	S2A_U06
K2A_U16	Ma umiejętność doskonalenia się w zakresie studiowanej specjalności	S2A_U06 S2A_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2A_K01	Rozumie potrzebę systematycznego śledzenia sytuacji na rynku pracy i podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych	S2A_K01
K2A_K02	Ma świadomość dynamicznych zmian w gospodarce krajowej i globalnej, wobec czego rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	S2A_K01
K2A_K03	Potrafi aktywnie uczestniczyć w grupie opracowującej projekty gospodarcze i społeczne, jest zdolny do porozumiewania się	S2A_K02

	z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie ekonomii	
K2A_K04	W sposób sprawny i skuteczny planuje, organizuje, koordynuje i kontroluje określone zadania i projekty o charakterze ekonomicznym	S2A_K03
K2A_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z ograniczonością zasobów i skłonnością do ryzyka, które są podstawą decyzji ekonomicznych	S2A_K04
K2A_K06	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych uwzględniając aspekty ekonomiczne, prawne i polityczne, potrafi przewidywać skutki swojej działalności	S2A_K05
K2A_K07	W oparciu o uzyskaną wiedzę i umiejętności w obszarze gromadzenia i analizy danych potrafi doskonalić i uzupełniać swoje dotychczasowe kompetencje rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny	S2A_K06
K2A_K08	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S2A_K07
K2A_K09	Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych i praktyce gospodarczej	S2A_K04
K2A_K10	Odpowiedzialnie i kompleksowo przygotowuje się do pracy, szczegółowo projektuje i wykonuje działania ekonomisty	S2A_K03 S2A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS - 121.

III. PRAKTYKA:

1. Wymiar praktyki: praktyka dyplomowa - 20 dni roboczych
2. Okres realizacji: po I semestrze, przed rozpoczęciem II roku studiów
3. Cele praktyki dyplomowej:
 - rozszerzenie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności jej praktycznego wykorzystania,
 - kształtowanie umiejętności analitycznych, organizacyjnych, interpersonalnych, negocjacyjnych, umiejętności pracy zespołowej itp.,
 - kształtowanie samodzielności i odpowiedzialności w zakresie powierzonych zadań,
 - doskonalenie metod pracy naukowej,
 - realizacja badań własnych dyplomanta,
 - zestawienie i analiza wyników badań,
 - doskonalenie umiejętności dyskusji naukowej,
 - aktywizacja naukowa i zawodowa studentów - zainicjowanie lub rozszerzenie kontaktów naukowych i zawodowych.
4. Treści kształcenia:
 - metody badań naukowych w zakresie ekonomii,
 - (szczegółowe treści kształcenia wyznacza opiekun praktyki - promotor pracy dyplomowej).

Efekty kształcenia dla kierunku **Energetyka**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada podstawową wiedzę z zakresu problematyki energetycznej, techniki cieplnej oraz nauk technicznych. Zna zagadnienia związane z ekologicznym wytwarzaniem, przesyłem i dystrybucją energii. Może podjąć pracę w przedsiębiorstwach zajmujących się projektowaniem, eksploatacją, diagnostyką oraz problematyką bezpieczeństwa i niezawodności urządzeń i systemów energetycznych, w zakładach związanych z wytwarzaniem, przetwarzaniem, przesyłaniem i dystrybucją energii. Rozumie strukturę, zasady działania i eksploatacji w zakresie elektrowni i sieci energetycznych, urządzeń elektrycznych i maszyn elektrycznych, automatyki, układów zabezpieczeń. Jest specjalistą w zakresie problemów energetyki w jednostkach samorządowych, ze znajomością krajowych i europejskich regulacji prawnych oraz norm w zakresie energetyki, krajowego i europejskiego systemu kompetencji i uprawnień zawodowych. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posiada umiejętność posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu kierunku kształcenia. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) T1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów energetyka -po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych
WIEDZA		
K1A_W01	Zna ogólny opis matematyczny przebiegu procesów fizycznych i chemicznych, rozumie zjawiska i procesy fizyczne w przyrodzie związane z techniką i życiem codziennym	T1A_W01 T1A_W02 T1A_W03
K1A_W02	Zna metody i procedury numeryczne oraz zagadnienia programowania oraz możliwości obliczeń komputerowych	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W07
K1A_W03	Zna rozumie zjawiska i procesy fizyczne w przyrodzie oraz zna prawa fizyczne związane z techniką i życiem codziennym	T1A_W04 T1A_W03
K1A_W04	Zna podstawy analizy wytrzymałościowej konstrukcji mechanicznych	T1A_W02

		T1A_W04 T1A_W07
K1A_W05	Zna zasady grafiki inżynierskiej umożliwiającej rozwiązywanie problemów technicznych z zakresu energetyki	T1A_W02 T1A_W04 T1A_W07
K1A_W06	Rozumie zagadnienia z zakresu elektrotechniki i działania maszyn elektrycznych	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W07
K1A_W07	Zna metody określania podstawowych parametrów funkcjonalnych urządzeń elektrycznych oraz wielkości nieelektrycznych mierzonych metodami elektrycznymi	T1A_W02 T1A_W04 T1A_W07
K1A_W08	Zna metody analizy liniowych układów dynamicznych i rozumie podstawowe struktury układów sterowania	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W07
K1A_W09	Zna zasady rysunku technicznego oraz narzędzia stosowane w przygotowywaniu rysunków i opracowaniu dokumentacji projektowej	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W07
K1A_W10	Zna zasady eksploatacji maszyn oraz doboru materiałów konstrukcyjnych i eksploatacyjnych zwłaszcza dla maszyn i urządzeń energetycznych	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W06
K1A_W11	Rozumie zasady doboru maszyn elektrycznych na potrzeby instalacji energetycznych	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W06
K1A_W12	Zna zasady obowiązujące w przesyłaniu i dystrybucji energii elektrycznej	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W07
K1A_W13	Zna podstawowe prawa mechaniki płynów w szczególności znajdujące zastosowanie w maszynach i urządzeniach energetycznych	T1A_W03 T1A_W04
K1A_W14	Zna obowiązujące zasady stosowane technologie ochrony środowiska związane z technologiami stosowanymi w energetyce	T1A_W06 T1A_W08 T1A_W09
K1A_W15	Rozumie zasady działania rynku energii oraz przedsiębiorstw branży energetycznej	T1A_W08 T1A_W10 T1A_W11
K1A_W16	Zna budowę podstawowych urządzeń energetyki konwencjonalnej –kotły parowe, turbiny gazowe i parowe, sprężarki i wentylatory, zwłaszcza w zakresie urządzeń stosowanych w przemyśle	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W06 T1A_W07
K1A_W17	Zna podstawy energetyki skojarzonej , zwłaszcza w zakresie skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W07
K1A_W18	Zna podstawy przetwarzania energii szczególnie w zakresie energetyki odnawialnej –energetyka słoneczna, wiatrowa, wodna, energetyka wodorowa, ogniwa paliwowe, geotermia i biomasa	T1A_W02 T1A_W04 T1A_W05 T1A_W07
K1A_W19	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu energetyki	T1A_W11
K1A_W20	Rozumie społeczne, ekonomiczne i inne pozatechniczne uwarunkowania działalności inżynierskiej	T1A_W08
K1A_W21	Zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	T1A_W08 T1A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł, także w języku angielskim lub innym języku obcym; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	T1A_U01

K1A_U02	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym oraz w innych środowiskach	T1A_U02
K1A_U03	Potrafi przygotować w języku polskim i języku obcym opracowanie problemów z zakresu podstawowych zagadnień inżynierskich	T1A_U03 T1A_U04
K1A_U04	Ma umiejętność samokształcenia się	T1A_U04
K1A_U05	Ma umiejętności językowe w obszarze nauk technicznych, ze szczególnym uwzględnieniem mechaniki i budowy maszyn, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	T1A_U06
K1A_U06	Potrafi rozwiązywać zagadnienia opisane metodami matematycznymi, stosując metody analityczne i numeryczne rozwiązywania prostych, występujących w praktyce problemów energetycznych	T1A_U07 T1A_U09
K1A_U07	Potrafi modelować proste układy mechaniczne, prowadząc analizę ich pracy i stosując praktyczne narzędzia grafiki inżynierskiej	T1A_U07 T1A_U09
K1A_U08	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski oraz rozwiązywać proste zagadnienia z zakresu elektroenergetyki	T1A_U08 T1A_U11
K1A_U09	Ma przygotowanie niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym oraz zna zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą	T1A_U11
K1A_U10	Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań typowych dla działalności inżynierskiej	T1A_U07
K1A_U11	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	T1A_U08
K1A_U12	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	T1A_U09
K1A_U13	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	T1A_U10
K1A_U14	Ma przygotowanie niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym oraz zna zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą	T1A_U11
K1A_U15	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	T1A_U12
K1A_U16	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w energetyce – istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	T1A_U13
K1A_U17	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznym dla energetyki	T1A_U14
K1A_U18	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla energetyki oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	T1A_U15
K1A_U19	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla energetyki, używając właściwych metod, technik i narzędzi	T1A_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	T1A_K01
K1A_K02	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	T1A_K02
K1A_K03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	T1A_K03
K1A_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	T1A_K04

K1A_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	T1A_K05
K1A_K06	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	T1A_K06
K1A_K07	Ma świadomość roli społecznej absolwenta uczelni technicznej, a zwłaszcza rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu, w szczególności poprzez środki masowego przekazu, informacji i opinii dotyczących osiągnięć techniki i innych aspektów działalności inżynierskiej; podejmuje starania, aby przekazać takie informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały	T1A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 213,5.

III. PRAKTYKA:

Praktyka warsztatowa, 4 tygodnie, po I roku studiów.

Cele i treści kształcenia:

Celem praktyki jest zdobycie doświadczenia w zakresie działalności przedsiębiorstwa w zakresie gospodarki i wykorzystania nośników energii zarówno w procesie produkcji jak i celów bytowych. Treści obejmują wiadomości dotyczące pozyskiwania, przetwarzania i wykorzystania nośników energii, wykorzystania technik pomiaru nośników energii oraz kontroli ich przepływów i zużycia.

Praktyka zawodowa, 4 tygodnie, po II roku studiów.

Cele i treści kształcenia:

Celem praktyki jest zdobycie ogólnotechnicznego doświadczenia przemysłowego w zakresie konstrukcji i budowy urządzeń energetycznych oraz poznania możliwości praktycznego ich wykorzystania w różnych dziedzinach przemysłu. Treści obejmują zapoznanie się z metodami i technologią produkcji, technikami wytwarzania i sterowania, zagadnieniami projektowo-konstrukcyjnymi oraz warunkami eksploatacji urządzeń energetycznych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień diagnostyki, sterowania, i eksploatacji.

Efekty kształcenia dla kierunku **Filologia** specjalność: **filologia angielska**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:**

4.1. Cele kształcenia na kierunku filologia, specjalność filologia angielska

Zasadniczym celem kształcenia jest:

- wykształcenie umiejętności językowych do poziomu co najmniej B2+/C1 znajomości języka angielskiego według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- przekazanie podstawowej wiedzy o literaturze, kulturze i historii krajów angielskiego obszaru językowego,
- przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu językoznawstwa angielskiego,
- przekazanie podstawowej wiedzy o strukturze języka angielskiego,
- wykształcenie podstawowych umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego, prezentacji zdobytej wiedzy w języku angielskim,
- wykształcenie umiejętności krytycznego myślenia, analizowania i wiązania ze sobą faktów oraz wyciągania wniosków z posiadanych informacji,
- wykształcenie postawy otwartości wobec innych kultur i języków oraz kompetencji interkulturowych,
- wykształcenie podstawowych umiejętności translatorskich.

4.2. Specjalność nauczycielska w zakresie języka angielskiego

Oprócz kompetencji merytorycznych studia na filologii angielskiej dodatkowo umożliwiają uzyskanie wiedzy, umiejętności i uprawnień pedagogicznych niezbędnych do prowadzenia zajęć z języka angielskiego w szkołach podstawowych (I i II etap edukacyjny). Szczegółowe cele kształcenia w tym zakresie przewidują realizację zajęć w zakresie:

- przekazania wiedzy z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania języka angielskiego,
- wykształcenia umiejętności psychopedagogicznych i dydaktycznych w odniesieniu do pracy z uczniem na I i II etapie edukacyjnym,
- przygotowanie studenta do realizacji zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela.

4.3. Możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia

Absolwent studiów pierwszego stopnia specjalności **filologia angielska** otrzymuje tytuł zawodowy licencjata, który uprawnia go do kontynuowania kształcenia na studiach drugiego stopnia w tej samej lub pokrewnej specjalności oraz kształcenia w ramach studiów podyplomowych. Może także kontynuować kształcenie na studiach

magisterskich w krajach anglojęzycznych, w których obowiązuje dwustopniowy system kształcenia uniwersyteckiego.

Studia na specjalności **filologia angielska** pozwalają na rozpoczęcie pracy zawodowej w dziedzinach i instytucjach wymagających aktywnej znajomości języka angielskiego oraz orientacji w kulturze, realiach i stosunkach polityczno-społecznych krajów obszaru anglojęzycznego. Absolwent może pracować w biurach tłumaczeń, w wydawnictwach, w redakcjach prasowych, radiowych i telewizyjnych, w różnych instytucjach kultury, oraz wszędzie tam, gdzie należy wykazać się umiejętnością posługiwania się językiem angielskim w mowie i piśmie. Nabyte umiejętności pozwalają również na pracę w turystyce i sektorze usług.

Ukończenie **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka angielskiego** umożliwia podjęcie pracy nauczyciela języka angielskiego w przedszkolach i szkołach podstawowych.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

- a) K1 – kierunkowe efekty kształcenia
- b) F – symbol kierunku filologia
- c) W – kategoria wiedzy
- d) U – kategoria umiejętności
- e) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
- f) H1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku studiów absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
K1F_W01	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi (filozofia, historia)	H1A_W01 H1A_W03 H1A_W05
KF_W02	Zna podstawową terminologię używaną w naukach filologicznych (językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie i przekładoznawstwie) oraz rozumie jej zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03
KF_W03	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię teorii i metodologię z zakresu nauk filologicznych: językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i przekładoznawstwa	H1A_W03
KF_W04	Wie, zgodnie ze współczesnym stanem wiedzy, jak przebiega proces akwizycji języka ojczystego i języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_W04
KF_W05	Ma uporządkowaną wiedzę o strukturze współczesnego języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) oraz podstawowe informacje z zakresu jego historii	H1A_W04
KF_W06	Ma podstawową wiedzę dotyczącą artykulacji dźwięków w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H1A_W09
KF_W07	Ma podstawową wiedzę dotyczącą segmentalnych i suprasegmentalnych jednostek języka, ze szczególnym naciskiem na różnice między językiem polskim a językiem specjalności (angielski, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H1A_W09

KF_W08	Ma podstawową wiedzę o powiązaniach językoznawstwa z literaturoznawstwem, kulturoznawstwem i translatoryką, o powiązaniach literatury z historią danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) i historią kultury europejskiej	H1A-W05
KF_W09	Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i translatoryki danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A-W06
KF_W10	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji wytworów kultury pod względem językowym, językoznawczym, literackim, kulturoznawczym i przekładoznawczym właściwym dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych filologii	H1A_W07
KF_W11	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	H1A_W08
KF_W12	Ma świadomość i elementarną wiedzę na temat kompleksowej natury języka, także języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	H1A_W09
KF_W13	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego), i orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz krajów obszarów języka specjalności (anglojęzycznych, niemieckojęzycznych, rosyjskojęzycznych, ukraińskojęzycznych)	H1A_W10
UMIĘJĘTNOŚCI		
KF_U01	Rozumie potrzebę nieustannego uaktualniania swojej wiedzy i umiejętności,	H1A_U01
KF_U02	Ma elementarne umiejętności badawcze (formułowanie i analiza problemów, dobór metod i narzędzi, opracowanie i prezentacja wyników) pozwalające na rozwiązywanie problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie, translatoryce)	H1A_U02
KF_U03	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	H1A_U03
KF_U04	Posiada podstawową umiejętność posługiwania się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i translatoryki w typowych sytuacjach profesjonalnych	H1A_U02 H1A_U04
KF_U05	Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk filologicznych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, translatoryka) oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod w celu określenia ich znaczeń, funkcji, ewolucji, oddziaływania w procesie komunikacji językowej i literackiej oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H1A_U05
KF_U06	Potrafi przeprowadzić analizę tekstu pisanego i usłyszanego z zastosowaniem podstawowych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy	H1A_U05
KF_U07	Potrafi uporządkować tekst przeczytany lub usłyszany, zrozumieć w nim główną myśl, znaleźć potrzebne informacje, stwierdzić prawdziwość lub fałsz niektórych stwierdzeń oraz określić charakter i formę tekstu	H1A_U05

KF_U08	Ma umiejętność dyskusji, merytorycznej argumentacji dotyczących omawianych tekstów pisanych lub wysłuchanych, a także umie formułować wnioski w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H1A_U06 H1A_U10
KF_U09	Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami i niespecjalistami w zakresie wybranej specjalizacji w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H1A_U07 H1A_U10
KF_U10	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych na tematy życia codziennego i tematy popularnonaukowe w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) z wykorzystaniem różnych źródeł	H1A_U09 H1A_U10
KF_U11	Posiada umiejętność tworzenia typowych prac pisemnych w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim) oraz typowych prac pisemnych w zakresie dyscyplin filologicznych a także pisemną analizę problemów przekładowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu	H1A_U08 H1A_U10
KF_U12	Posiada umiejętność przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych na tematy dotyczące zagadnień szczegółowych wybranej specjalizacji dyplomowej, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu	H1A_U09 H1A_U10
KF_U13	Ma podstawowe umiejętności w zakresie tłumaczeń ustnych i przekładów pisemnych z języka polskiego na język specjalności (angielski, niemiecki, rosyjski, ukraiński) oraz z języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) na język polski	H1A_U10
KF_U14	Ma zblizoną do rodzimej znajomość języka (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego) na poziomie B2+/C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_F_K01	Rozumie potrzebę nieustannego uaktualniania wiedzy i umiejętności w zakresie języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_K01 H1A_K04
KF_K02	Potrafi pracować w grupie, przyjmując różne w niej role	H1A_K02
KF_K03	Potrafi kierować małym zespołem, przyjmując odpowiedzialność za efekty jego pracy	H1A_K02
KF_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań, jest kreatywny i potrafi dokonywać samooceny swoich działań	H1A_K03 H1A_K05
KF_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu (np. tłumacza, nauczyciela)	H1A_K04
KF_K06	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego regionu i Polski, będąc jednocześnie otwartym na odmienności kulturowe krajów obszaru językowego specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_K05
KF_K07	Uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych form, śledząc szczególnie wydarzenia zachodzące w krajach obszaru języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_K06
KF_K08	Obserwuje nowe zjawiska językowe, literackie i kulturalne i ich relacje z innymi dziedzinami sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów językowych specjalności (angielskiej, niemieckiej, rosyjskiej, ukraińskiej)	H1A_K01 H1A_K06

6. Objasnienie oznaczeń:

- a) K – kierunkowe efekty kształcenia
 b) F – symbol kierunku filologia
 c) FA1 – symbol specjalności: filologia angielska – studia pierwszego stopnia
 d) W – kategoria wiedzy
 e) U – kategoria umiejętności
 f) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 g) H1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
 h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia specjalność filologia angielska - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FA1_W01	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii angielskiej w naukach humanistycznych i jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej	H1A_W01
KF-FA1_W02	Zna podstawową terminologię w języku angielskim z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i przekładoznawstwa	H1A_W02
KF-FA1_W03	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu językoznawstwa angielskiego, literaturoznawstwa, historii Anglii i USA, kulturoznawstwa krajów angielskiego obszaru językowego oraz przekładoznawstwa	H1A_W03 H1A_W05 H1A_W06
KF-FA1_W04	Ma podstawową wiedzę na temat historii teorii językoznawczych, literaturoznawczych, kulturoznawczych i przekładoznawczych, zna ich najważniejszych przedstawicieli, główne kierunki rozwoju oraz najważniejsze nowe osiągnięcia w zakresie tych dyscyplin filologicznych	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W06
KF-FA1_W05	Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu językoznawstwa angielskiego, zna klasyfikację i opis artykulacji dźwięków języka angielskiego, jego segmentalnych i suprasegmentalnych jednostek (sylaba, akcent, rytm, intonacja), morfologię, składnię i semantykę, a także zna różnice zachodzące między językiem angielskim i polskim z punktu widzenia językoznawstwa	H1A_W04 H1A_W09
KF-FA1_W06	Zna podstawowe metody analizy językoznawczej reprezentacyjne dla określonych gałęzi językoznawstwa	H1A_W07
KF-FA1_W07	Ma świadomość złożoności języka i jego struktury ze szczególnym uwzględnieniem systemu dźwięków, składni i morfologii w całym systemie języka oraz opisuje kontrasty występujące między językami polskim i angielskim w tych aspektach	H1A_W05 H1A_W09
KF-FA1_W08	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorię i metodologię przekładu (objaśnia operacje przekładowe; definiuje i opisuje proces przekładu; rozróżnia rodzaje znaczeń i wskazuje procedury przekładowe pomocne w rekonstrukcji odnośnych znaczeń)	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W04
KF-FA1_W09	Ma podstawową wiedzę o powiązaniach translatoryki z badaniami językoznawczymi, literaturoznawczymi i kulturoznawczymi	H1A_W05

KF-FA1_W10	Ma świadomość kompleksowej natury języka angielskiego oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	H1A_W09
KF-FA1_W11	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorię i metodologię adekwatną do omawianych zagadnień literaturoznawczych w zakresie rodzajów, gatunków, konwencji, tropów stylistycznych, zabiegów literackich, zilustrowaną odpowiednimi przykładami (np. cytaty, fragmenty lub całe teksty literackie), zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji dzieł literackich należących do różnych gatunków i konwencji	H1A_W03 H1A_W07
KF-FA1_W12	Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie historii literatury angielskiej i amerykańskiej, zna najważniejszych przedstawicieli literatury angielskiej i amerykańskiej i ich wybrane dzieła	H1A_W04
KF-FA1_W13	Ma podstawową wiedzę o powiązaniach historii literatury angielskiej i amerykańskiej z historią Anglii i USA oraz historią kultury europejskiej	H1A_W05
KF-FA1_W14	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą historycznych uwarunkowań kultury krajów anglojęzycznych	H1A_W03
KF-FA1_W15	Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu kultury i instytucji życia publicznego i orientację we współczesnym życiu kulturalnym wybranych krajów angielskiego obszaru językowego	H1A_W04 H1A_W05 H1A_W10
KF-FA1_W16	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji wydarzeń politycznych, społecznych i kulturalnych zachodzących w Anglii i USA	H1A_W07
KF-FA1_W17	Ma uporządkowaną, podstawową terminologię konieczną do opisu różnych aspektów gramatyki języka angielskiego, typów wypowiedzi ustnych i pisemnych	H1A_W02
KF-FA1_W18	Zna podstawową terminologię obejmującą opracowywanie, porządkowanie, analizowanie i interpretowanie tekstów przeczytanych i usłyszanych w języku angielskim	H1A_W02 H1A_W07
KF-FA1_W19	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu ustnego dyskursu nieformalnego, semi-formalnego i formalnego w systemie komunikacji w języku angielskim oraz jego specyfice systemowej i językowej	H1A_W01 H1A_W04
KF-FA1_W20	Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu konstruowania paragrafu angielskiego i różnego rodzaju esejów; zna podstawową terminologię obejmującą typy wypowiedzi pisemnych w języku angielskim; zna zasady interpunkcji angielskiej i struktury organizacyjnej wypowiedzi pisemnych, oraz stylistykę języka angielskiego zna zasady pisowni i interpunkcji w języku angielskim	H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09
KF-FA1_W21	Ma podstawową wiedzę dotyczącą różnych strategii używanych podczas czytania i słuchania tekstów w języku angielskim	H1A_W06
KF-FA1_W22	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony dóbr intelektualnych i prawa autorskiego, zna zasady cytowania, techniki sporządzania bibliografii i przypisów	H1A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FA1_U01	Potrafi odnieść zdobytą wiedzę do swojego doświadczenia z językiem ojczystym i angielskim jako językiem obcym, a także potrafi porównać języki angielski i polski pod względem fonetycznym, morfologicznym, składniowym, semantycznym, pragmatycznym i socjolingwistycznym	H1A_U01 H1A_U02
KF-FA1_U02	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować zjawiska językowe, literackie, kulturowo-historyczne i przekładoznawcze i użytkować te informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów	H1A_U01 H1A_U02
KF-FA1_U03	Posiada podstawowe umiejętności badawcze (formułowanie problemów badawczych, dobór narzędzi badawczych, prezentację	H1A_U02 H1A_U04

	wyników), które pozwalają na rozwiązywanie problemów w zakresie językoznawstwa angielskiego, a także potrafi wymienić najważniejszych przedstawicieli różnych szkół językoznawczych	
KF-FA1_U04	Posiada umiejętność dyskusji i merytorycznego argumentowania na temat obserwowanych zjawisk językowych, literackich, kulturalnych i przekładowych, z wykorzystaniem poglądów innych autorów, oraz formułowania własnych wniosków	H1A_U06
KF-FA1_U05	Samodzielnie rozwija umiejętności badawcze w zakresie językoznawstwa angielskiego, literatury angielskiej i amerykańskiej, kulturoznawstwa angielskiego i przekładoznawstwa, kierując się wskazówkami prowadzącego przedmiot (opiekuna naukowego)	H1A_U03
KF-FA1_U06	Posługuje się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w analizie przekładu, nazywa określone procedury translatoryczne; planuje pracę nad tekstem w zależności od typu tekstu i zakładanych efektów (adaptacja, nacechowanie obcością)	H1A_U04
KF-FA1_U07	Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych w tekstach literackich; umie również identyfikować, analizować, porównywać, oceniać, selekcjonować i opisywać cechy dystynktywne z różnych źródeł literackich	H1A_U02
KF-FA1_U08	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretyczno-literackimi, paradygmatami badawczymi i pojęciami z zakresu historii literatury w odniesieniu do badanego tekstu literackiego, umie rozpoznawać cechy gatunkowe utworów literackich, konwencje i zabiegi literackie, przeprowadzić ich krytyczną analizę porównawczą i interpretację, jak również potrafi wymienić najważniejszych przedstawicieli literatury angielskiej i amerykańskiej	H1A_U04 H1A_U05
KF-FA1_U09	Posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych (prace zaliczeniowe, semestralne) w języku angielskim, tj. w języku tekstów źródłowych omawianych na zajęciach i właściwym dla kierunku studiów, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	H1A_U08
KF-FA1_U10	Potrafi rozpoznać różne rodzaje praktyk kulturowych charakterystycznych dla krajów angielskiego obszaru językowego i przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym; potrafi wymienić głównych przedstawicieli życia politycznego i kulturalnego krajów anglojęzycznych	H1A_U05
KF-FA1_U11	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych (prezentacji) w języku angielskim, dotyczących zagadnień szczegółowych z zakresu językoznawstwa, literatury angielskiej i amerykańskiej, kulturoznawstwa oraz przekładoznawstwa, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	H1A_U09
KF-FA1_U12	Potrafi porozumiewać się w języku angielskim z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, z użytkownikami tego języka oraz ze specjalistami w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa	H1A_U07
KF-FA1_U13	Potrafi wyszukać i użytkować słownictwo angielskie dotyczące życia codziennego oraz obejmujące język specjalistyczny wykorzystując różne źródła i sposoby (słowniki, Internet, itp.)	H1A_U01
KF-FA1_U14	Potrafi słuchać i czytać ze zrozumieniem różnorodne teksty w języku angielskim, definiować i charakteryzować podstawowe strategie czytelnicze i strategie stosowane przy słuchaniu	H1A_U09

KF-FA1_U15	Potrafi zrozumieć strukturę organizacyjną tekstu napisanego i usłyszanego; potrafi uporządkować tekst pisany, zanalizować go, znaleźć w nim potrzebne informacje, dopasować, skorygować je i zinterpretować, a w tekście usłyszanym znaleźć potrzebne informacje i stwierdzić ich prawdziwość	H1A_U02 H1A_U05
KF-FA1_U16	Potrafi samodzielnie zdobyć potrzebne informacje, aby poprawnie wypowiadać się w mowie i piśmie w języku angielskim na typowe tematy, stosując poprawną wymowę/ortografię, adekwatne do tematu słownictwo i różnorodność struktur gramatycznych	H1A_U02 H1A_U03 H1A_U08 H1A_U10
KF-FA1_U17	Potrafi posługiwać się zdobytą wiedzą teoretyczną przy samodzielnym rozwijaniu swoich umiejętności językowych: poprawności wymowy dźwięków angielskich, stosowania właściwego słownictwa i właściwych rejestrów wypowiedzi ustnych i pisemnych umożliwiających skuteczną komunikację	H1A_U03 H1A_U04 H1A_U10
KF-FA1_U18	Ma umiejętności językowe w zakresie dyscyplin naukowych, właściwych dla filologii angielskiej, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+/C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FA1_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, ustawicznego doskonalenia wymowy, wzbogacania słownictwa i struktur gramatycznych języka angielskiego poprzez czytanie i słuchanie różnych tekstów (w tym literackich) w języku angielskim	H1A_K01
KF-FA1_K02	Rozumie potrzebę nieustannego uaktualniania wiedzy zawodowej (tłumacza, nauczyciela)	H1A_K01
KF-FA1_K03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, potrafi krótko zreferować omawiane zagadnienia oraz przygotować się do odpowiedzi na pytania jego dotyczące, a także angażuje się w dyskusję, w których potrafi wykazać się kreatywnością i otwartością na opinie innych	H1A_K02
KF-FA1_K04	Potrafi określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; potrafi formułować pytania dotyczące trudniejszych partii materiału	H1A_K03
KF-FA1_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	H1A_K04
KF-FA1_K06	Dostrzega wzajemny wpływ języka na jego użytkowników i wpływ użytkowników na język, oraz rolę języka, a w szczególności języka angielskiego, w życiu społecznym,	H1A_K05
KF-FA1_K07	Jest świadomy bogactwa języków oraz faktu, iż struktury znane mu z języków polskiego i angielskiego nie są uniwersalne dla języków świata	H1A_K05
KF-FA1_K08	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego angielskiego obszaru językowego wykonując zawody, w których język angielski odgrywa zasadniczą rolę	H1A_K05
KF-FA1_K09	Ma świadomość znaczenia języka w kształtowaniu tożsamości jednostkowej i grupowej, znaczenia języka w procesach myślowych, wpływu języka na ludzi	H1A_K06
KF-FA1_K10	Uczestniczy w życiu kulturalnym kształtowanym przez dziedzictwo literatury, korzystając z różnych mediów i form, a także interesuje się nowymi zjawiskami w życiu codziennym, literaturze i kulturze krajów anglojęzycznych oraz ich relacji z innymi dziedzinami sztuki	H1A_K06

Efekty kształcenia dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka angielskiego

Efekty kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku **filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka angielskiego** mieszczą się w zakresie efektów kształcenia obszaru nauk humanistycznych, profil ogólnoakademicki.

7. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FA1-N	– symbol specjalności nauczycielskiej w zakresie języka angielskiego – studia pierwszego stopnia
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H1A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 3

Symbol efektu kierunkowego	Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku studiów filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka angielskiego absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FA1-N_W01	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu języka angielskiego we współczesnym świecie i jego specyfice przedmiotowej i metodologicznej	H1A_W01
KF-FA1-N_W02	Zna podstawową terminologię w języku angielskim z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa oraz metodyki nauczania języka angielskiego	H1A_W02
KF-FA1-N_W03	Wie, zgodnie ze współczesnym stanem wiedzy, jak przebiega proces akwizycji języka ojczystego i obcego	H1A_W04
KF-FA1-N_W04	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu językoznawstwa angielskiego, literaturoznawstwa, historii Anglii i USA, oraz kulturoznawstwa krajów angielskiego obszaru językowego	H1A_W03 H1A_W05 H1A_W06
KF-FA1-N_W05	Ma podstawową wiedzę na temat teorii językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych, zna ich najważniejszych przedstawicieli, główne kierunki rozwoju oraz najważniejsze nowe osiągnięcia w zakresie tych dyscyplin filologicznych	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W06
KF-FA1-N_W06	Ma świadomość złożoności języka i jego struktury ze szczególnym uwzględnieniem systemu dźwięków, składni i morfologii w całym systemie języka oraz opisuje kontrasty występujące między językami polskim i angielskim w tych aspektach	H1A_W05 H1A_W09
KF-FA1-N_W07	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorię i metodologię adekwatną do omawianych zagadnień literaturoznawczych w zakresie rodzajów, gatunków, konwencji, tropów stylistycznych, zabiegów literackich, zilustrowaną odpowiednimi przykładami (np. cytaty, fragmenty lub całe teksty literackie), zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji dzieł literackich należących do różnych gatunków	H1A_W03 H1A_W07

	i konwencji	
KF-FA1-N_W08	Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie historii literatury angielskiej i amerykańskiej, zna najważniejszych przedstawicieli literatury angielskiej i amerykańskiej i ich wybrane dzieła	H1A_W04
KF-FA1-N_W09	Ma podstawową wiedzę o powiązaniach historii literatury angielskiej i amerykańskiej z historią Anglii i USA oraz historią kultury europejskiej	H1A_W05
KF-FA1-N_W10	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą historycznych uwarunkowań kultury krajów anglojęzycznych	H1A_W03
KF-FA1-N_W11	Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu kultury i instytucji życia publicznego i orientację we współczesnym życiu kulturalnym, społecznym i politycznym wybranych krajów angielskiego obszaru językowego	H1A_W04 H1A_W05 H1A_W07 H1A_W10
KF-FA1-N_W12	Posiada wiedzę na temat współczesnych teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów; zna metodykę wykonywania zadań w wybranym obszarze działalności pedagogicznej (nauczania języka angielskiego w przedszkolach i szkołach podstawowych)	H1A_W03
KF-FA1-N_W13	Posiada wiedzę na temat procesów komunikowania się interpersonalnego i społecznego w działalności pedagogicznej oraz ich prawidłowości i zakłóceń	H1A_W04
KF-FA1-N_W14	Posiada wiedzę na temat podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji (np. instruktorów harcerskich)	H1A_W05
KF-FA1-N_W15	Posiada wiedzę na temat struktury i funkcji systemu edukacji – celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych	H1A_W10
KF-FA1-N_W16	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony dóbr intelektualnych i prawa autorskiego, zna zasady cytowania, techniki sporządzania bibliografii i przypisów	H1A_W08
KF-FA1-N_W17	Ma świadomość kompleksowej natury języka angielskiego oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	H1A_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FA1-N_U01	Potrafi odnieść zdobytą wiedzę do swojego doświadczenia z językiem ojczystym i angielskim jako językiem obcym, a także potrafi porównać języki angielski i polski pod względem fonetycznym, morfologicznym, składniowym, semantycznym, pragmatycznym i socjolingwistycznym	H1A_U01 H1A_U02
KF-FA1-N_U02	Potrafi wyjaśnić sposób artykułowania dźwięków angielskich oraz reguł gramatycznych języka angielskiego	H1A_U01 H1A_U02
KF-FA1-N_U03	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować zjawiska językowe, literackie i kulturowo-historyczne i dydaktyczne oraz użytkować te informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów	H1A_U01 H1A_U02
KF-FA1-N_U04	Potrafi wyszukać, wyjaśniać i użytkować słownictwo angielskie dotyczące życia codziennego oraz obejmujące język specjalistyczny wykorzystując różne źródła i sposoby (słowniki, Internet, itp.)	H1A_U01
KF-FA1-N_U05	Potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu efektywnego realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej	H1A_U01

KF-FA1-N_U06	Posiada podstawowe umiejętności badawcze (formułowanie problemów badawczych, dobór narzędzi badawczych, prezentację wyników), które pozwalają na rozwiązywanie problemów w zakresie językoznawstwa angielskiego, a także potrafi wymienić najważniejszych przedstawicieli różnych szkół językoznawczych	H1A_U02 H1A_U04
KF-FA1-N_U07	Posiada umiejętność dyskusji i merytorycznego argumentowania na temat obserwowanych zjawisk językowych, literackich, kulturalnych i dydaktycznych z wykorzystaniem poglądów innych autorów, oraz formułowania własnych wniosków	H1A_U06
KF-FA1-N_U08	Samodzielnie rozwija umiejętności badawcze w zakresie językoznawstwa angielskiego, literatury angielskiej i amerykańskiej i kulturoznawstwa angielskiego oraz metodyki nauczania języka angielskiego kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	H1A_U03
KF-FA1-N_U09	Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych w tekstach literackich; umie również identyfikować, analizować, porównywać, oceniać, selekcjonować i opisywać cechy dystynktywne z różnych źródeł literackich	H1A_U02
KF-FA1-N_U10	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretyczno-literackimi, paradygmatami badawczymi i pojęciami z zakresu historii literatury w odniesieniu do badanego tekstu literackiego, umie rozpoznawać cechy gatunkowe utworów literackich, konwencje i zabiegi literackie, przeprowadzić ich krytyczną analizę porównawczą i interpretację, jak również potrafi wymienić najważniejszych przedstawicieli literatury angielskiej i amerykańskiej	H1A_U04 H1A_U05
KF-FA1-N_U11	Potrafi kierować procesami kształcenia i wychowania, posiada umiejętność pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym)	H1A_U05
KF-FA1-N_U12	Posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych (prace zaliczeniowe, semestralne) w języku angielskim, tj. w języku tekstów źródłowych omawianych na zajęciach i właściwym dla kierunku studiów, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	H1A_U08
KF-FA1-N_U13	Potrafi rozpoznać różne rodzaje praktyk kulturowych charakterystycznych dla krajów angielskiego obszaru językowego i przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym; potrafi wymienić głównych przedstawicieli życia politycznego i kulturalnego krajów anglojęzycznych	H1A_U05
KF-FA1-N_U14	Potrafi zrozumieć i wyjaśnić strukturę organizacyjną tekstu napisanego i usłyszanego; potrafi uporządkować tekst pisany, zanalizować go, znaleźć w nim potrzebne informacje, dopasować, skorygować je i zinterpretować, a w tekście usłyszanym znaleźć potrzebne informacje i stwierdzić ich prawdziwość	H1A_U02 H1A_U05
KF-FA1-N_U15	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych (prezentacji) oraz przygotowania typowych prac pisemnych (prace zaliczeniowe, semestralne) w języku angielskim, dotyczących zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	H1A_U08 H1A_U09
KF-FA1-N_U16	Potrafi słuchać i czytać ze zrozumieniem różnorodne teksty w języku angielskim, definiować i charakteryzować podstawowe	H1A_U09

	strategie czytelnicze i strategie stosowane przy słuchaniu	
KF-FA1-N_U17	Potrafi samodzielnie zdobyć potrzebne informacje, aby poprawnie wypowiadać się w mowie i piśmie w języku angielskim na typowe tematy, stosując poprawną wymowę/ortografię, adekwatne do tematu słownictwo i różnorodność struktur gramatycznych	H1A_U02 H1A_U03 H1A_U08 H1A_U10
KF-FA1-N_U18	Potrafi porozumiewać się w języku angielskim z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, z użytkownikami tego języka na tematy z życia codziennego oraz ze specjalistami w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa	H1A_U07
KF-FA1-N_U19	Potrafi posługiwać się zdobytą wiedzą teoretyczną przy samodzielnym rozwijaniu swoich umiejętności językowych: poprawności wymowy dźwięków angielskich, stosowania właściwego słownictwa i właściwych rejestrów wypowiedzi ustnych i pisemnych umożliwiających skuteczną komunikację	H1A_U03 H1A_U04 H1A_U10
KF-FA1-N_U20	Potrafi zastosować opis i klasyfikację dźwięków języka angielskiego, właściwe słownictwo i struktury gramatyczne w pracy zawodowej nauczyciela języka angielskiego	H1A_U04 H1A_U10
KF-FA1-N_U21	Ma umiejętności językowe w zakresie dyscyplin naukowych, właściwych dla filologii angielskiej, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+/C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FA1-N_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, ustawicznego doskonalenia zawodowego i rozwoju osobistego	H1A_K01
KF-FA1-N_K02	Potrafi współdziałać w zespole, pełniąc różne role; posiada elementarne umiejętności organizacyjne; umie podejmować i wyznaczać zadania	H1A_K02
KF-FA1-N_K03	Jest gotowy do podejmowanie wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela	H1A_K03
KF-FA1-N_K04	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela języka angielskiego; w sposób etyczny diagnozuje i ocenia uczniów	H1A_K04
KF-FA1-N_K05	Ma świadomość roli prawidłowej wymowy w przyszłej pracy zawodowej nauczyciela języka angielskiego, jak również doboru właściwej metody opisu i analizy przy wyjaśnianiu uczniom zjawisk zachodzących w języku angielskim	H1A_K04
KF-FA1-N_K06	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy i jest gotowy podejmować działania na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły	H1A_K04
KF-FA1-N_K07	Ma świadomość odpowiedzialności spoczywającej na nauczycielu języka angielskiego w zakresie zachowania dziedzictwa kulturowego angielskiego obszaru językowego	H1A_K05
KF-FA1-N_K08	Ma świadomość znaczenia języka w kształtowaniu tożsamości jednostkowej i grupowej, znaczenia języka w procesach myślowych, wpływu języka na ludzi	H1A_K06
KF-FA1-N_K09	Uczestniczy w życiu kulturalnym kształtowanym przez dziedzictwo literatury, korzystając z różnych mediów i form, a także interesuje się nowymi zjawiskami w życiu codziennym, literaturze i kulturze krajów anglojęzycznych oraz ich relacji z innymi dziedzinami sztuki	H1A_K06

Zakładane efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej pokrywają wszystkie efekty kształcenia określone Rozporządzeniem MNiSW z 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 190,5.

III. PRAKTYKA:

Praktyka zawodowa dla specjalności filologia angielska

Zgodnie z planem studiów studenci zobowiązani są do odbycia praktyki zawodowej w IV semestrze studiów, we wrześniu. Praktyki powinny być zrealizowane i rozliczone do końca VI semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Student ma do zrealizowania minimum 160 godzin praktyki, obowiązuje go nie dłuższy niż 8-godzinny dzień pracy. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 5 punktów ECTS. Praktyka zawodowa powinna odbyć się w instytucjach, w których posługiwanie się językiem obcym wynika z codziennych zadań danej instytucji, w szczególności - w biurze tłumaczeń, biurze podróży, biurze tłumacza przysięgłego, w wydawnictwie naukowym. Podczas trwania praktyki student powinien wykazać się sprawnością tłumaczeniową w formie pisemnej i ustnej w zależności od specyfiki instytucji, w której jest odbywana praktyka. Pomiędzy obydwoma typami umiejętności translatorskich (tłumaczenie ustne, tłumaczenie pisemne) nie powinno być rażącej dysproporcji czasowych. W ramach zadań szczegółowych student powinien poznać specyfikę danej instytucji i fakt ten udokumentować w „Dzienniku praktyk”, tj.:

1. rodzaj prowadzonej przez instytucję dokumentacji związanej z działalnością tłumaczeniową,
2. rozkład dnia instytucji z uwzględnieniem obowiązków tłumacza,
3. oprzyrządowanie techniczne tłumacza w danej instytucji,
4. księgozbiory translatorskie,
5. zasoby komputerowego wspomaganie pracy tłumacza (programy do przekładu mechanicznego, elektroniczne słowniki translatorskie, strony internetowe dla specjalistów itp.),
6. preferowane strategie i techniki dokonywania tłumaczeń w danej instytucji,
7. podstawy prawne cennika usług translatorskich stosowanego w danej instytucji.

Praktyka podlega obowiązkowemu zaliczeniu.

Po odbyciu praktyki student składa dokumentację dotyczącą przebiegu praktyk, tj.:

1. „Dziennik praktyk” z dokładnie rozpisanyim każdym dniem praktyki i pisemną opinią zakładowego opiekuna praktyk.
2. teczkę prac.

Cele praktyki:

1. wyrobienie podstawowych umiejętności składających się na kwalifikacje zawodowe przyszłego tłumacza
2. kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim związanych.
3. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z zakresu specjalności zawodowej z rzeczywistością.

Praktyka zawodowa dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka angielskiego.

Kształcenie na studiach pierwszego stopnia w ramach specjalności nauczycielskiej w zakresie języka angielskiego obejmuje odbycie obowiązkowej praktyki w przedszkolach i szkołach podstawowych. W II semestrze studiów student odbywa praktykę pedagogiczno-psychologiczną w wymiarze 30 godzin, zaś w IV semestrze studiów, we wrześniu, praktykę ciągłą w wymiarze 120 godzin. Za zaliczenie praktyki pedagogiczno-

psychologicznej student otrzymuje 2 punkty ECTS, za zaliczenie praktyki ciągłej 6 punktów ECTS.

Praktyki odbywają się w przedszkolach i szkołach podstawowych – w miarę możliwości przynajmniej przez tydzień w każdej z wymienionych placówek, przy czym w szkole podstawowej student odbywa praktykę w klasach I-III (pierwszy etap kształcenia) oraz w klasach IV-VI (drugi etap kształcenia). Studenta obowiązuje 30-godzinny tydzień pracy, na który składają się: godziny hospitowane, godziny asystowania oraz samodzielne prowadzenie zajęć.

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:

- 1) zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
- 2) obserwowanie:
 - a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk podczas prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywności uczniów,
 - b) toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz używanych pomocy dydaktycznych,
 - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub uczniami podczas lekcji,
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - f) sposobu oceniania uczniów,
 - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania;
- 3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji,
 - b) organizowaniu pracy w grupach,
 - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
 - d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
 - f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - g) organizowaniu przestrzeni klasy,
 - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 4) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
 - a) planowanie lekcji, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,

- b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści i etapu edukacyjnego,
 - c) organizację i prowadzenie lekcji w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - d) wykorzystywanie w toku lekcji środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
 - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji do poziomu uczniów,
 - f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
 - g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- 5) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
- 6) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji,
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Forma zaliczenia praktyk:

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie przedłożonej pełnej dokumentacji praktyki (konspekty oraz uzupełniony i opieczętowany dzienniczek praktyk), na podstawie udokumentowania przepracowania odpowiedniej ilości godzin oraz pozytywnej opinii wystawionej przez szkolnego opiekuna praktyk. Praktyka podlega obowiązkowemu zaliczeniu.

Efekty kształcenia dla kierunku **Filologia** specjalność: **filologia angielska**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:**

4.1. **Cele kształcenia na kierunku filologia, specjalności: filologia angielska oraz nauczycielska w zakresie języka angielskiego.**

Zasadniczym celem kształcenia na studiach filologii angielskiej jest:

- wykształcenie umiejętności językowych w zakresie języka angielskiego do poziomu C2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- przekazanie pogłębionej, specjalistycznej wiedzy z zakresu językoznawstwa, literatury, kultury i historii krajów angielskiego obszaru językowego,
- wykształcenie specjalistycznych umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego,
- wykształcenie umiejętności krytycznego myślenia, wiązania ze sobą faktów oraz wyciągania wniosków z posiadanych informacji,
- wykształcenie nawyku ustawicznego kształcenia i gotowości do stałego rozwoju zawodowego.

Dodatkowo w przypadku wyboru specjalności **filologia angielska:**

- specjalistycznych umiejętności w zakresie dokonywania przekładów z języka angielskiego na język polski i z języka polskiego na język angielski.

Dodatkowo w przypadku **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka angielskiego:**

- przekazanie wiedzy z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania języka angielskiego,
- wykształcenie umiejętności psychopedagogicznych i dydaktycznych w odniesieniu do pracy z uczniem we wszystkich typach szkół i rodzajach placówek,
- przygotowanie studenta do realizacji zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela we wszystkich typach szkół.

4.2. **Możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia**

Absolwent: studiów drugiego stopnia specjalności **filologia angielska** lub **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka angielskiego** otrzymuje tytuł zawodowy magistra, który uprawnia go do kontynuowania kształcenia na studiach trzeciego stopnia oraz dalszego kształcenia w ramach studiów podyplomowych. Absolwent jest wysoko wykwalifikowanym specjalistą - posiada bardzo dobrą znajomość języka angielskiego w mowie i w piśmie, odpowiadającą poziomowi C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Jest znawcą kultury i cywilizacji angielskiego obszaru językowego, ma pogłębioną, specjalistyczną wiedzę z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa oraz historii krajów angielskiego obszaru językowego. Dodatkowo absolwent specjalności

filologia angielska ma specjalistyczną wiedzę na temat warsztatu translatorskiego oraz umiejętności w zakresie przekładów z języka angielskiego na język polski i z języka polskiego na język angielski.

Studia na specjalności **filologia angielska** lub **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka angielskiego** pozwalają na rozpoczęcie działalności zawodowej w dziedzinach wymagających bardzo dobrej znajomości języka angielskiego oraz orientacji w kulturze, realiach i stosunkach polityczno-społecznych krajów angielskiego obszaru językowego. Absolwent może pracować w biurach tłumaczeń, w redakcjach prasowych, radiowych i telewizyjnych, w wydawnictwach, w innych instytucjach kultury, wszędzie tam, gdzie należy wykazać się umiejętnością formułowania tekstu pisanego i mówionego, redakcji tekstu i jego interpretacji na specjalistycznym poziomie. Nabyte umiejętności umożliwią pracę w turystyce i sektorze usług, wszelkich instytucjach krajowych i międzynarodowych, wymagających zaawansowanej znajomości języka angielskiego oraz specjalistycznej wiedzy z zakresu kultury krajów obszaru anglojęzycznego i komunikacji interkulturowej.

Ukończenie **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka angielskiego** umożliwia dodatkowo podjęcie pracy jako nauczyciel języka angielskiego we wszystkich typach szkół.

5. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) W	– kategoria wiedzy
d) U	– kategoria umiejętności
e) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
f) H2A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
g) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia- po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF_W01	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filologii w systemie nauk humanistycznych, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	H2A_W01
KF_W02	Zna terminologię używaną w dziedzinie filologii i jej dyscyplinach: językoznawstwie, literaturoznawstwie i kulturoznawstwie na poziomie rozszerzonym	H2A_W02
KF_W03	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu dyscyplin filologicznych: językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa	H2A_W03
KF_W04	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji wiedzę z zakresu badań językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych właściwych dla obszaru językowego specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H2A_W04
KF_W05	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach językoznawstwa z literaturoznawstwem i kulturoznawstwem, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin	H2A_W03 H2A_W05
KF_W06	Ma szczegółową wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach	H2A_W06

	i szkołach badawczych w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa	
KF_W07	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania różnych wytworów kultury pod względem językowym, językoznawczym, literackim i kulturoznawczym właściwym dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii	H2A_W07
KF_W08	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	H2A_W08
KF_W09	Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka w ogóle, a także języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	H2A_W09
KF_W10	Zna gramatykę języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) w stopniu zaawansowanym, zbliżonym do rodzimej	H2A_W09
KF_W11	Posiada bogaty zasób słownictwa w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_W09
KF_W12	Posiada rozwiniętą wrażliwość na zmienność języka oraz jego kulturowe i społeczne determinanty	H2A_W09
KF_W13	Ma rozległą wiedzę o instytucjach kultury danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) i orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz krajów obszaru specjalności (anglojęzycznych, niemieckojęzycznych, rosyjskojęzycznych, ukraińskojęzycznych)	H2A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
KF_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy	H2A_U01
KF_U02	Potrafi porządkować zasoby bibliograficzne i dokonuje ich selekcji na potrzeby pracy dyplomowej	H2A_U01
KF_U03	Potrafi samodzielnie, korzystając z różnych źródeł, poszerzać i wzbogacać słownictwo w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) i stosować je w wypowiedziach ustnych i pisemnych	H2A_U03
KF_U04	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać swoje umiejętności badawcze obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie złożonych problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie)	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05 H2A_U07
KF_U05	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania własnych zdolności	H2A_U02 H1A_U03
KF_U06	Jest w stanie świadomie i twórczo stosować zdobytą wiedzę (z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa) w praktyce zawodowej oraz w samodzielnej interpretacji i ocenie różnych wytworów kultury	H2A_U05 H2A_U07
KF_U07	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie filologii (językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa) i twórczego stosowania jej w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U02 H2A_U04

KF_U08	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk filologicznych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo) oraz zastosować oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia filologii, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego w procesie komunikacji i miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H2A_U05
KF_U09	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania na podstawie zdobytej wiedzy oraz własnych obserwacji szeroko pojętego procesu komunikacyjnego, formułując wnioski i tworząc syntetyczne podsumowania w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_U06 H2A_U10
KF_U10	Ma umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach	H2A_U07
KF_U11	Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo) oraz niespecjalistami w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_U08 H2A_U10
KF_U12	Posiada pogłębioną umiejętność tworzenia różnych prac pisemnych z zakresu dyscyplin filologicznych (językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa) w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_U09 H2A_U10
KF_U13	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) z wykorzystaniem różnych źródeł	H2A_U08 H2A_U10
KF_U14	Posługuje się bogatym w struktury gramatyczne i słownictwo językiem specjalności (angielski, niemieckim, rosyjskim)	H2A_U10
KF_U15	Potrafi uwzględnić różnice kulturowe w procesie nauczania języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H2A_U09
KF_U16	Ma zbliżoną do rodzimej znajomość języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) na poziomie C1/C2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H2A_U10 H2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_F_K01	Rozumie potrzebę nieustannego uaktualniania wiedzy i umiejętności w zakresie języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) i potrafi organizować proces uczenia się innych osób	H2A_K01
KF_K02	Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	H2A_K01
KF_K03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując różne w niej role	H2A_K02
KF_K04	Współpracuje w zespole, wykazując wrażliwość na sądy innych a jednocześnie determinację, by obronić własne stanowisko, stosując zasady konstruktywnej dyskusji; współpracuje z opiekunem pracy w zakresie opracowywania materiału empirycznego, jest otwarty na sugestie i propozycje	H2A_K02
KF_K05	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań	H2A_K02
KF_K06	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań, jest kreatywny, samodzielnie planuje i organizuje swoją pracę i potrafi dokonywać samooceny swoich działań	H2A_K03

KF_K07	Systematycznie śledzi zmiany zachodzące w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim) i stosuje je w komunikowaniu się w mowie i piśmie	H2A_K06
KF_K08	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu (np. tłumacza, nauczyciela)	H2A_K04
KF_K09	Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu i kraju, korzystając z różnych mediów i różnych form oraz propagując wśród innych osób zainteresowania związane z literaturą i kulturą oraz z nauką języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego)	H2A_K05
KF_K10	Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi, nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce, szczególnie w krajach obszarów językowych specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego)	H2A_K06
KF_K11	Aktywnie uczestniczy w krzewieniu i zachowaniu poprawności językowej w nauce języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego) przy jednoczesnym poszanowaniu odrębności kulturowych	H2A_K05

6. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FA2	– symbol specjalności: filologia angielska – studia drugiego stopnia
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H2A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia specjalność: filologia angielska - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FA2_W01	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filologii, w szczególności jej dyscyplin: językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa angielskiego i amerykańskiego, przekładoznawstwa i mediologii, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować	H2A_W01
KF-FA2_W02	Zna terminologię stosowaną w językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie i przekładoznawstwie, a także w wybranych aspektach komunikacji, mediologii i kultury wizualnej na poziomie rozszerzonym	H2A_W02
KF-FA2_W03	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu językoznawstwa angielskiego ze szczególnym uwzględnieniem aspektów komunikacji interpersonalnej i międzykulturowej	H2A_W03 H2A_W05

KF-FA2_W04	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji wiedzę z zakresu językoznawstwa angielskiego, zna teorie dotyczące badań nad pochodzeniem i rozwojem języka	H2A_W04
KF-FA2_W05	Zna stan badań nad wpływem nowych technologii na komunikację językową, oraz zna wpływ czynników takich jak płeć uczestników komunikacji oraz czynników kulturowych na jej przebieg i charakter	H2A_W04 H2A_W09
KF-FA2_W06	Zna teorie przekładoznawcze, paradygmaty i koncepcje translatoryczne odnoszące się do badań nad przekładem, w tym przekładem literackim	H2A_W03 H2A_W06
KF-FA2_W07	Zna stan badań dotyczących wybranych zagadnień teorii przekładu; ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji wiedzę z zakresu współczesnych teorii przekładoznawczych i badań nad przekładem	H2A_W04 H2A_W06
KF-FA2_W08	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach teorii przekładu z językoznawstwem, literaturoznawstwem, kulturoznawstwem i mediologią	H2A_W05
KF-FA2_W09	Rozumie metody analizy tekstu oryginału i przekładu, w tym przekładu literackiego, w odniesieniu do teorii przekładoznawczych	H2A_W07
KF-FA2_W10	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę, obejmującą terminologię, teorie i metodologię adekwatną do omawianego okresu literackiego	H2A_W03
KF-FA2_W11	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji wiedzę z zakresu literaturoznawstwa angielskiego, zna teorie dotyczące badań nad rodzajami, gatunkami, konwencjami i zabiegami stylistycznymi omawianych epok literackich i reprezentatywnych autorów	H2A_W04
KF-FA2_W12	Ma szczegółową wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych w krajach anglojęzycznych	H2A_W06
KF-FA2_W13	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji wiedzę z zakresu wybranych zagadnień historii literatury angielskiej i amerykańskiej, zna czołowych twórców i ich dzieła	H2A_W04
KF-FA2_W14	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania różnych utworów literackich właściwe dla omawianej epoki literatury angielskiej i amerykańskiej	H2A_W07
KF-FA2_W15	Ma pogłębioną wiedzę o wybranych aspektach historii i kultury Anglii i USA	H2A_W01
KF-FA2_W16	Ma uporządkowaną pogłębioną wiedzę dotyczącą historycznych uwarunkowań kultury krajów anglojęzycznych	H2A_W03
KF-FA2_W17	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji wydarzeń politycznych, społecznych i kulturalnych zachodzących w krajach angielskiego obszaru językowego na podstawie literatury oraz różnych wytworów kultury wizualnej i dyskursów medialnych	H2A_W07
KF-FA2_W18	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym krajów angielskiego obszaru językowego	H2A_W10
KF-FA2_W19	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony wartości intelektualnych i prawa autorskiego	H2A_W08
KF-FA2_W20	Zna na poziomie zaawansowanym gramatykę języka angielskiego, posiada bogaty zasób słów i zna terminologię angielską obejmującą różne tematy, także specjalistyczne	H2A_W02 H2A_W09
KF-FA2_W21	Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka angielskiego i historycznej zmienności jego znaczeń	H2A_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FA2_U01	Potrafi wyszukiwać, oceniać, selekcjonować i integrować informacje	H2A_U01

	z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy w zakresie dyscyplin językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa angielskiego oraz przekładoznawstwa	
KF-FA2_U02	Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników pozwalające na rozwiązywanie złożonych problemów z zakresu wybranych dyscyplin (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, przekładoznawstwo, mediologia)	H2A_U02
KF-FA2_U03	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać swoje umiejętności badawcze w zakresie analizy i interpretacji różnych typów dyskursu jako wytworów kultury	H2A_U02 H2A_U03
KF-FA2_U04	Potrafi krytycznie interpretować oraz twórczo podchodzić do różnych sytuacji komunikacyjnych oraz dostrzega rolę komunikacji interpersonalnej i międzykulturowej w budowaniu relacji międzyludzkich	H2A_U05 H2A_U07
KF-FA2_U05	Porządkuje zasoby bibliograficzne i dokonuje ich selekcji na potrzeby pracy dyplomowej; interpretuje i poddaje krytycznej ocenie informacje dotyczące teorii i zagadnień w zakresie wybranych dyscyplin (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, przekładoznawstwo) czerpane z różnych źródeł	H2A_U02
KF-FA2_U06	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa angielskiego i twórczego zastosowania własnych obserwacji w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U04
KF-FA2_U07	Potrafi integrować wiedzę z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa formułując sądy dotyczące elementów inwariantnych w danym tekście i dominant semantycznych oraz wykorzystując znajomość wiedzy literaturoznawczej i językoznawczej do analizy i krytyki przekładu, w tym przekładu literackiego; tworzy syntetyczne podsumowanie sądów innych autorów i własnych	H2A_U04 H2A_U06
KF-FA2_U08	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i poszerzać umiejętności badawcze i czytelnicze, a także potrafi podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania własnych zdolności	H2A_U03
KF-FA2_U09	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych wytworów kultury i potrafi zastosować oryginalne podejście uwzględniające nowe osiągnięcia literaturoznawstwa, przekładoznawstwa, mediologii i kultury wizualnej w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego w procesie komunikacji literackiej, medialnej i wizualnej oraz ich miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H2A_U05
KF-FA2_U10	Posiada umiejętność merytorycznej argumentacji w zakresie omawianych tekstów literackich i innych wytworów kultury, w których wykorzystuje poglądy własne oraz poglądy innych autorów, a także umie formułować wnioski i tworzyć syntetyczne podsumowania	H2A_U06
KF-FA2_U11	Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o czytanej literaturze i innych wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i własnego doświadczenia	H2A_U07
KF-FA2_U12	Potrafi porozumiewać się w języku angielskim z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, ze specjalistami	H2A_U08

	w zakresie dyscyplin naukowych (językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i przekładoznawstwa) oraz niespecjalistami	
KF-FA2_U13	Potrafi samodzielnie opracować pisemnie wybrane zagadnienie teoretyczne z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa lub przekładu, także literackiego	H2A_U09
KF-FA2_U14	Przedstawia w formie ustnej wyniki badań własnych na podstawie zebranego materiału empirycznego i opracowanie badań innych autorów dotyczące wybranych aspektów językoznawczych, literaturoznawczych, kulturoznawczych i przekładu, w tym przekładu literackiego	H2A_U10
KF-FA2_U15	Potrafi biegle wypowiadać się na różne tematy w mowie i piśmie w języku angielskim stosując rozbudowane struktury gramatyczne, poprawne i bogate słownictwo, a także stosując odpowiednie style komunikatu, logikę wypowiedzi oraz zasady wymowy w ustnych wypowiedziach i interpunkcji w pracach pisemnych	H2A_U08 H2A_U10 H2A_U11
KF-FA2_U16	Ma umiejętności językowe w zakresie języka angielskiego niezbędne do prowadzenia badań w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i przekładoznawstwa, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu C1/C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FA2_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i nieustannego uaktualniania swojej wiedzy i umiejętności, dokonuje samooceny własnych kompetencji i wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	H2A_K01
KF-FA2_K02	Systematycznie śledzi zmiany zachodzące w języku angielskim, pojawianie się nowego słownictwa i nowych znaczeń i włącza je do swojego zasobu słownictwa aktywnego	H2A_K01 H2A_K06
KF-FA2_K03	Potrafi współpracować w zespole wykazując wrażliwość na sady innych, a jednocześnie determinację, by obronić własne stanowisko, stosując zasady konstruktywnej dyskusji	H2A_K02
KF-FA2_K04	Samodzielnie organizuje własną pracę, dokonuje selekcji dostępnego materiału literaturowego oraz odpowiednio planuje czas w celu zrealizowania określonego zadania badawczego, porównawczego, analitycznego lub zawodowego	H2A_K03
KF-FA2_K05	Dostrzega, identyfikuje i formułuje problemy etyczne związane z własną pracą badawczą i publikacyjną; charakteryzuje się odpowiedzialnością przed współpracownikami; prawidłowo rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	H2A_K04
KF-FA2_K06	Jest świadomy w jaki sposób czynniki personalne i kulturowe wpływają na tworzenie i interpretację komunikatu oraz na strategie wykorzystywane w komunikacji interpersonalnej i międzykulturowej	H2A_K04
KF-FA2_K07	Aktywnie uczestniczy w krzewieniu i zachowaniu poprawności językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych w języku angielskim przy jednoczesnym poszanowaniu odrębności kulturowych	H2A_K01, H2A_K05
KF-FA2_K08	Aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym kształtowanym przez dziedzictwo literacko-kulturalne, korzystając z różnych mediów; interesuje się nowymi zjawiskami w literaturze angielskiej i amerykańskiej oraz kulturze krajów angielskiego obszaru językowego; interesuje się nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce	H2A_K01, H2A_K06

Efekty kształcenia dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka angielskiego

Efekty kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku **filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka angielskiego** mieszczą się w zakresie efektów kształcenia obszaru nauk humanistycznych, profil ogólnoakademicki.

7. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FA2-N	– symbol specjalności nauczycielskiej w zakresie języka angielskiego – studia drugiego stopnia
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H2A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 3

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka angielskiego - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FA2-N_W01	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filologii, w szczególności jej dyscyplin: językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa angielskiego i amerykańskiego, mediologii, oraz metodyki nauczania języka angielskiego, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować	H2A_W01
KF-FA2-N_W02	Zna terminologię stosowaną w językoznawstwie, literaturoznawstwie i kulturoznawstwie, a także w wybranych aspektach komunikacji, mediologii i kultury wizualnej, oraz metodyki nauczania języka angielskiego, na poziomie rozszerzonym	H2A_W02
KF-FA2-N_W03	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu językoznawstwa angielskiego ze szczególnym uwzględnieniem aspektów komunikacji interpersonalnej i międzykulturowej	H2A_W03 H2A_W05
KF-FA2-N_W04	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji wiedzę z zakresu językoznawstwa angielskiego, zna teorie dotyczące badań nad pochodzeniem i rozwojem języka	H2A_W04
KF-FA2-N_W05	Zna stan badań nad wpływem nowych technologii na komunikację językową, oraz zna wpływ czynników takich jak płeć uczestników komunikacji oraz czynników kulturowych na jej przebieg i charakter	H2A_W04 H2A_W09
KF-FA2-N_W06	Zna współczesne teorie dotyczące wychowania, uczenia się, nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów	H2A_W03 H2A_W06
KF-FA2-N_W07	Zna stan badań dotyczących głównych środowisk wychowawczych; ich specyfiki i procesów w nich	H2A_W04 H2A_W06

	zachodzących	
KF-FA2-N_W08	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach nauczania języka angielskiego z językoznawstwem, literaturoznawstwem, kulturoznawstwem i mediologią	H2A_W05
KF-FA2-N_W09	Rozumie metody wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności pedagogicznej (np. w szkołach)	H2A_W07
KF-FA2-N_W10	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę, obejmującą terminologię, teorie i metodologię adekwatną do omawianego okresu literackiego	H2A_W03
KF-FA-N_W11	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji wiedzę z zakresu literaturoznawstwa angielskiego, zna teorie dotyczące badań nad rodzajami, gatunkami, konwencjami i zabiegami stylistycznymi omawianych epok literackich i reprezentatywnych autorów	H2A_W04
KF-FA2-N_W12	Ma szczegółową wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych w krajach anglojęzycznych	H2A_W06
KF-FA2-N_W13	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji wiedzę z zakresu wybranych zagadnień historii literatury angielskiej i amerykańskiej, zna czołowych twórców i ich dzieła	H2A_W04
KF-FA2-N_W14	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania różnych utworów literackich właściwe dla omawianej epoki literatury angielskiej i amerykańskiej	H2A_W07
KF-FA2-N_W15	Ma pogłębioną wiedzę o wybranych aspektach historii i kultury Anglii i USA	H2A_W01
KF-FA2-N_W16	Ma uporządkowaną pogłębioną wiedzę dotyczącą historycznych uwarunkowań kultury krajów anglojęzycznych	H2A_W03
KF-FA2-N_W17	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji wydarzeń politycznych, społecznych i kulturalnych zachodzących w krajach angielskiego obszaru językowego na podstawie literatury oraz różnych wytworów kultury wizualnej i dyskursów medialnych	H2A_W07
KF-FA2-N_W18	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym krajów angielskiego obszaru językowego	H2A_W10
KF-FA2-N_W19	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony wartości intelektualnych i prawa autorskiego	H2A_W08
KF-FA2-N_W20	Zna na poziomie zaawansowanym gramatykę języka angielskiego, posiada bogaty zasób słów i zna terminologię angielską obejmującą różne tematy, także specjalistyczne	H2A_W02 H2A_W09
KF-FA2-N_W21	Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka angielskiego i historycznej zmienności jego znaczeń	H2A_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FA2-N_U01	Potrafi wyszukiwać, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy w zakresie dyscyplin językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa angielskiego oraz metodyki nauczania języka angielskiego	H2A_U01
KF-FA2-N_U02	Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych,	H2A_U02

	opracowanie i prezentację wyników pozwalające na rozwiązywanie złożonych problemów z zakresu wybranych dyscyplin (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, metodyki nauczania języka angielskiego, mediologia)	
KF-FA2-N_U03	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać swoje umiejętności badawcze w zakresie analizy i interpretacji różnych typów dyskursu jako wytworów kultury	H2A_U02 H2A_U03
KF-FA2-N_U04	Potrafi krytycznie interpretować oraz twórczo podchodzić do różnych sytuacji komunikacyjnych oraz dostrzega rolę komunikacji interpersonalnej i międzykulturowej w budowaniu relacji międzyludzkich	H2A_U05 H2A_U07
KF-FA2-N_U05	Porządkuje zasoby bibliograficzne i dokonuje ich selekcji na potrzeby pracy dyplomowej; interpretuje i poddaje krytycznej ocenie informacje dotyczące teorii i zagadnień w zakresie wybranych dyscyplin (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo) czerpane z różnych źródeł	H2A_U02
KF-FA2-N_U06	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa angielskiego i twórczego zastosowania własnych obserwacji w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U04
KF-FA2-N_U07	Potrafi integrować wiedzę z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa formułując sądy dotyczące elementów inwariantnych w danym tekście i dominant semantycznych oraz wykorzystując znajomość wiedzy literaturoznawczej i językoznawczej do analizy i krytyki przekładu, w tym przekładu literackiego; tworzy syntetyczne podsumowanie sądów innych autorów i własnych	H2A_U04 H2A_U06
KF-FA2-N_U08	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i poszerzać umiejętności badawcze i czytelnicze, a także potrafi podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania własnych zdolności	H2A_U03
KF-FA2-N_U09	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością pedagogiczną	H2A_U03
KF-FA2-N_U10	Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych	H2A_U07
KF-FA2-N_U11	Potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu realizowania działań pedagogicznych oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej	H2A_U04
KF-FA2-N_U12	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych wytworów kultury i potrafi zastosować oryginalne podejście uwzględniające nowe osiągnięcia literaturoznawstwa, mediologii i kultury wizualnej w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego w procesie komunikacji literackiej, medialnej i wizualnej oraz ich miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H2A_U05
KF-FA2-N_U13	Posiada umiejętność merytorycznej argumentacji w zakresie omawianych tekstów literackich i innych wytworów kultury, w których wykorzystuje poglądy własne oraz poglądy innych autorów, a także umie formułować wnioski i tworzyć syntetyczne podsumowania	H2A_U06
KF-FA2-N_U14	Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych	H2A_U07

	o czytanej literaturze i innych wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i własnego doświadczenia	
KF-FA2-N_U15	Potrafi porozumiewać się w języku angielskim z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, ze specjalistami w zakresie dyscyplin naukowych (językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i metodyki nauczania języka angielskiego) oraz niespecjalistami	H2A_U08
KF-FA2-N_U16	Potrafi samodzielnie opracować pisemnie wybrane zagadnienie teoretyczne z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa	H2A_U09
KF-FA2-N_U17	Przedstawia w formie ustnej wyniki badań własnych na podstawie zebranego materiału empirycznego i opracowanie badań innych autorów dotyczące wybranych aspektów językoznawczych, literaturoznawczych, kulturoznawczych i przekładu, w tym przekładu literackiego	H2A_U10
KF-FA2-N_U18	Potrafi biegle wypowiadać się na różne tematy w mowie i piśmie w języku angielskim stosując rozbudowane struktury gramatyczne, poprawne i bogate słownictwo, a także stosując odpowiednie style komunikatu, logikę wypowiedzi oraz zasady wymowy w ustnych wypowiedziach i interpunkcji w pracach pisemnych	H2A_U08 H2A_U10 H2A_U11
KF-FA2-N_U19	Ma umiejętności językowe w zakresie języka angielskiego niezbędne do prowadzenia badań w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu C1/C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FA2-N_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i nieustannego uaktualniania swojej wiedzy i umiejętności, dokonuje samooceny własnych kompetencji i wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	H2A_K01
KF-FA2-N_K02	Systematycznie śledzi zmiany zachodzące w języku angielskim, pojawianie się nowego słownictwa i nowych znaczeń i włącza je do swojego zasobu słownictwa aktywnego	H2A_K01 H2A_K06
KF-FA2-N_K03	Potrafi współpracować w zespole wykazując wrażliwość na sądy innych, a jednocześnie determinację, by obronić własne stanowisko, stosując zasady konstruktywnej dyskusji	H2A_K02
KF-FA2-N_K04	Samodzielnie organizuje własną pracę, dokonuje selekcji dostępnego materiału literaturowego oraz odpowiednio planuje czas w celu zrealizowania określonych zadań pedagogicznych	H2A_K03
KF-FA2-N_K05	Dostrzega, identyfikuje i formułuje problemy etyczne związane z własną pracą pedagogiczną i dydaktyczną; charakteryzuje się odpowiedzialnością przed współpracownikami, uczniami i ich rodzicami; prawidłowo rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	H2A_K04
KF-FA2-N_K06	Jest świadomy w jaki sposób czynniki personalne i kulturowe wpływają na tworzenie i interpretację komunikatu oraz na strategię wykorzystywane w komunikacji interpersonalnej i międzykulturowej	H2A_K04
KF-FA2-N_K07	Aktywnie uczestniczy w krzewieniu i zachowaniu poprawności językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych w języku angielskim przy jednoczesnym	H2A_K01 H2A_K05

	poszanowaniu odrębności kulturowych	
KF-F2A-N_K08	Aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym kształtowanym przez dziedzictwo literacko-kulturalne, korzystając z różnych mediów; interesuje się nowymi zjawiskami w literaturze angielskiej i amerykańskiej oraz kulturze krajów angielskiego obszaru językowego; interesuje się nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce	H2A_K01 H2A_K06

Zakładane efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej pokrywają wszystkie efekty kształcenia określone Rozporządzeniem MNiSW z 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 120,5.

III. PRAKTYKA:

Praktyka zawodowa dla specjalności filologia angielska

Zgodnie z planem studiów student studiów drugiego stopnia zobowiązani są do odbycia praktyki zawodowej w II semestrze studiów, we wrześniu. Praktyki powinny być zrealizowane i rozliczone do końca IV semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Student powinien zrealizować minimum 160 godzin praktyki, obowiązuje go nie dłuższy niż 8-godzinny dzień pracy. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 5 punktów ECTS. Praktyka zawodowa powinna odbyć się w instytucjach, w których posługiwanie się językiem obcym wynika z codziennych zadań danej instytucji, w szczególności - w biurze tłumaczeń, biurze podróży, biurze tłumacza przysięgłego, w wydawnictwie naukowym.

Podczas trwania praktyki student powinien wykazać się biegłą znajomością języka angielskiego w formie pisemnej i ustnej w zależności od specyfiki instytucji, w której jest odbywana praktyka. W ramach zadań szczegółowych student powinien poznać specyfikę danej instytucji i fakt ten udokumentować w „Dzienniku praktyk”, tj.:

1. rodzaj prowadzonej przez instytucję dokumentacji związanej z jej działalnością,
2. rozkład dnia instytucji z uwzględnieniem obowiązków pracowników,
3. oprzyrządowanie techniczne instytucji,
4. zasoby komputerowego wspomagania pracy (w tym np. programy do przekładu mechanicznego, elektroniczne słowniki translatorskie, strony internetowe dla specjalistów itp.),
5. preferowane strategie i techniki pracy w danej instytucji.

Cele praktyki:

1. kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim związanych.
2. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z zakresu specjalności zawodowej z rzeczywistością.

Praktyka zawodowa dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka angielskiego

Kształcenie na studiach drugiego stopnia w ramach **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka angielskiego** może być podejmowane jako kontynuacja studiów pierwszego stopnia specjalności nauczycielskiej, umożliwiającą uzyskanie przygotowania do nauczania na III i IV etapie edukacyjnym.

Za zaliczenie praktyki pedagogiczno-psychologicznej student otrzymuje 1 punkt ECTS, za zaliczenie praktyki przedmiotowo-metodycznej student otrzymuje 6 punktów ECTS.

Kształcenie w ramach studiów drugiego stopnia obejmuje odbycie w I semestrze studiów praktyki pedagogiczno-psychologicznej w wymiarze 30 godzin oraz w II semestrze studiów

praktyki ciągłej w wymiarze 120 godzin w szkołach realizujących III i IV etap edukacyjny (gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna, kształcenie w zawodzie). Praktyki odbywają się w szkołach gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych – po 2 tygodnie w każdej z wymienionych placówek. Studenta obowiązuje 30-godzinny tydzień praktyk, na który składają się: godziny hospitowane, godziny asystowania oraz samodzielnie przeprowadzanie zajęć.

Praktyka podlega obowiązkowemu zaliczeniu. Po odbyciu praktyki student składa pełną dokumentację dotyczącą przebiegu praktyk, tj. „Dziennik praktyk” z dokładnie rozpisanyim każdym dniem praktyki i pisemną opinią zakładowego opiekuna praktyk.

Efekty kształcenia dla kierunku **Filologia** **specjalność: filologia germańska**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:**

4.1. **Cele kształcenia na kierunku filologia, specjalność: filologia germańska**

Zasadnicze cele kształcenia na studiach filologii germańskiej to:

- wykształcenie umiejętności językowych w zakresie języka niemieckiego do poziomu min. C1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- wykształcenie umiejętności językowych w zakresie drugiego języka obcego do poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- przekazanie podstawowej wiedzy o literaturze, kulturze i historii krajów niemieckiego obszaru językowego,
- przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu językoznawstwa germańskiego,
- przekazanie podstawowej wiedzy o strukturze języka niemieckiego,
- wykształcenie podstawowych umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego,
- wykształcenie umiejętności krytycznego myślenia, analizowania i wiązania ze sobą faktów oraz wyciągania wniosków z posiadanych informacji,
- wykształcenie postawy otwartości wobec innych kultur i języków oraz kompetencji interkulturowych,
- wykształcenie podstawowych umiejętności translatorskich.

Dodatkowo w przypadku **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego:**

Szczegółowe cele kształcenia w tym zakresie przewidują realizację zajęć w zakresie:

- przekazania wiedzy z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania języka niemieckiego,
- wykształcenia umiejętności psychopedagogicznych i dydaktycznych w odniesieniu do pracy z uczniem na I i II etapie edukacyjnym,
- przygotowanie studenta do realizacji zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela.

4.2. **Możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia**

Absolwent: studiów pierwszego stopnia specjalności **filologia germańska lub specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego** otrzymuje tytuł zawodowy licencjata, który uprawnia go do kontynuowania kształcenia na studiach drugiego stopnia w tej samej lub pokrewnej specjalności oraz kształcenia w ramach studiów podyplomowych. Może także kontynuować kształcenie na studiach magisterskich w krajach, w których obowiązuje dwustopniowy system kształcenia uniwersyteckiego, w szczególności w krajach niemieckojęzycznych.

Studia na specjalności **filologia germańska lub specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego** pozwalają na rozpoczęcie działalności zawodowej w dziedzinach wymagających aktywnej znajomości języka niemieckiego oraz

orientacji w kulturze, realiach i stosunkach polityczno-społecznych krajów obszaru niemieckojęzycznego. Absolwent może pracować w biurach tłumaczeń, w redakcjach prasowych, radiowych i telewizyjnych, w wydawnictwach, w innych instytucjach kultury, wszędzie tam, gdzie należy wykazać się umiejętnością formułowania tekstu pisanego i mówionego, redakcji tekstu i jego interpretacji.

Nabyte umiejętności umożliwią także pracę w turystyce i sektorze usług.

Ukończenie **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego** umożliwia dodatkowo podjęcie pracy jako nauczyciel języka niemieckiego w przedszkolach i szkołach podstawowych.

6. **Objaśnienie oznaczeń:**

- a) K – kierunkowe efekty kształcenia
- b) F – symbol kierunku filologia
- c) W – kategoria wiedzy
- d) U – kategoria umiejętności
- e) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
- f) H1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia- po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF_W01	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi (filozofia, historia)	H1A_W01 H1A_W03 H1A_W05
KF_W02	Zna podstawową terminologię używaną w naukach filologicznych (językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie i przekładoznawstwie) oraz rozumie jej zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03
KF_W03	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię teorie i metodologię z zakresu nauk filologicznych: językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i przekładoznawstwa	H1A_W03
KF_W04	Wie, zgodnie ze współczesnym stanem wiedzy, jak przebiega proces akwizycji języka ojczystego i języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_W04
KF_W05	Ma uporządkowaną wiedzę o strukturze współczesnego języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) oraz podstawowe informacje z zakresu jego historii	H1A_W04
KF_W06	Ma podstawową wiedzę dotyczącą artykulacji dźwięków w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H1A_W09
KF_W07	Ma podstawową wiedzę dotyczącą segmentalnych i suprasegmentalnych jednostek języka, ze szczególnym naciskiem na różnice między językiem polskim a językiem specjalności (angielski, niemiecki, rosyjski, ukraiński)	H1A_W09
KF_W08	Ma podstawową wiedzę o powiązaniach językoznawstwa z literaturoznawstwem, kulturoznawstwem i translatoryką, o powiązaniach literatury z historią danego obszaru językowego	H1A-W05

	(angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) i historią kultury europejskiej	
KF_W09	Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i translatoryki danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A-W06
KF_W10	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji wytworów kultury pod względem językowym, językoznawczym, literackim, kulturoznawczym i przekładoznawczym właściwym dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych filologii	H1A_W07
KF_W11	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	H1A_W08
KF_W12	Ma świadomość i elementarną wiedzę na temat kompleksowej natury języka, także języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	H1A_W09
KF_W13	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego), i orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz krajów obszarów języka specjalności (anglojęzycznych, niemieckojęzycznych, rosyjskojęzycznych, ukraińskojęzycznych)	H1A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
KF_U01	Rozumie potrzebę nieustannego uaktualniania swojej wiedzy i umiejętności	H1A_U01
KF_U02	Ma elementarne umiejętności badawcze (formułowanie i analiza problemów, dobór metod i narzędzi, opracowanie i prezentacja wyników) pozwalające na rozwiązywanie problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie, translatoryce)	H1A_U02
KF_U03	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	H1A_U03
KF_U04	Posiada podstawową umiejętność posługiwania się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i translatoryki w typowych sytuacjach profesjonalnych	H1A_U02 H1A_U04
KF_U05	Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk filologicznych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, translatoryka) oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod w celu określenia ich znaczeń, funkcji, ewolucji, oddziaływania w procesie komunikacji językowej i literackiej oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H1A_U05
KF_U06	Potrafi przeprowadzić analizę tekstu pisanego i usłyszanego z zastosowaniem podstawowych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy	H1A_U05
KF_U07	Potrafi uporządkować tekst przeczytany lub usłyszany, zrozumieć w nim główną myśl, znaleźć potrzebne informacje, stwierdzić prawdziwość lub fałsz niektórych stwierdzeń oraz określić charakter i formę tekstu	H1A_U05
KF_U08	Ma umiejętność dyskusji, merytorycznej argumentacji dotyczących omawianych tekstów pisanych lub wysłuchanych, a także umie formułować wnioski w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H1A_U06 H1A_U10

KF_U09	Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami i niespecialistami w zakresie wybranej specjalizacji w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H1A_U07 H1A_U10
KF_U10	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych na tematy życia codziennego i tematy popularnonaukowe w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) z wykorzystaniem różnych źródeł	H1A_U09 H1A_U10
KF_U11	Posiada umiejętność tworzenia typowych prac pisemnych w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim) oraz typowych prac pisemnych w zakresie dyscyplin filologicznych a także pisemną analizę problemów przekładowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu	H1A_U08 H1A_U10
KF_U12	Posiada umiejętność przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych na tematy dotyczące zagadnień szczegółowych wybranej specjalizacji dyplomowej, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu	H1A_U09 H1A_U10
KF_U13	Ma zbliżoną do rodzimej znajomość języka (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego) na poziomie B2+/C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF_K01	Rozumie potrzebę nieustannego uaktualniania wiedzy i umiejętności w zakresie języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_K01 H1A_K04
KF_K02	Potrafi pracować w grupie, przyjmując różne w niej role	H1A_K02
KF_K03	Potrafi kierować małym zespołem, przyjmując odpowiedzialność za efekty jego pracy	H1A_K02
KF_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań, jest kreatywny i potrafi dokonywać samooceny swoich działań	H1A_K03 H1A_K05
KF_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu (np. tłumacza, nauczyciela)	H1A_K04
KF_K06	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego regionu i Polski, będąc jednocześnie otwartym na odmienności kulturowe krajów obszaru językowego specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_K05
KF_K07	Uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych form, śledząc szczególnie wydarzenia zachodzące w krajach obszaru języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_K06
KF_K08	Obserwuje nowe zjawiska językowe, literackie i kulturalne i ich relacje z innymi dziedzinami sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów językowych specjalności (angielskiej, niemieckiej, rosyjskiej, ukraińskiej)	H1A_K01 H1A_K06

Efekty kształcenia dla specjalności filologia germańska

7. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FG1	– symbol specjalności: filologia germańska – studia pierwszego stopnia
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności

- f) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 g) H1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
 h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia, specjalność filologia germańska - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FG1_W01	Zna elementarną terminologię używaną w językoznawstwie germańskim i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03
KF-FG1_W02	Ma elementarną wiedzę o miejscu językoznawstwa germańskiego w systemie nauk oraz jego przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	H1A_W03 H1A_W05
KF-FG1_W03	Ma elementarną i uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin językoznawstwa germańskiego, obejmującą ich teorię, terminologię i metodologię	H1A_W03 H1A_W04
KF-FG1_W04	Ma elementarną wiedzę o prowadzeniu badań w językoznawstwie germańskim, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych, zna podstawowe tradycje paradygmatyczne, z których wywodzą się poszczególne metody	H1A_W02 H1A_W03
KF-FG1_W05	Zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty w językoznawstwie germańskim, rozumie ich historyczne i interdyscyplinarne uwarunkowania	H1A_W01 H1A_W03
KF-FG1_W06	Ma elementarną wiedzę o zastosowaniu wyników badań językoznawstwa germańskiego stosowanego oraz ich przyczynku do rozwoju innych dziedzin i rozwoju cywilizacyjnego	H1A_W06
KF-FG1_W07	Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania na płaszczyźnie lingwistycznej	H1A_W02 H1A_W03
KF-FG1_W08	Ma elementarną wiedzę o istocie, rozwoju i historii języka niemieckiego, rozumie wybrane paradygmaty, koncepcje i teorie języka	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09
KF-FG1_W09	Ma uporządkowaną wiedzę o strukturze współczesnego języka niemieckiego i jego opisie gramatycznym, rozumie różnice pomiędzy językiem mówionym a pisanym	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09
KF-FG1_W10	Ma podstawową wiedzę dotyczącą artykulacji dźwięków w języku niemieckim, akcentowania wyrazów oraz intonacji zdaniowej, zna bazę artykulacyjną, rozumie proces powstawania oraz zasady poprawnej realizacji dźwięków	H1A_W04 H1A_W09
KF-FG1_W11	Ma świadomość kompleksowości języka niemieckiego w zakresie struktur i kategorii gramatycznych oraz podstawową wiedzę na temat subsystemów języka (gramatyka, słownictwo, wymowa)	H1A_W04 H1A_W09
KF-FG1_W12	Ma elementarną wiedzę na temat przebiegu procesów akwizycji języka ojczystego i języka niemieckiego ze szczególnym uwzględnieniem różnic pomiędzy tymi procesami, zna podstawowe teorie dotyczące akwizycji i uczenia się języków,	H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09

	rozumie wpływ czynników indywidualnych, czynników zewnętrznych oraz języka pierwszego na akwizycję języka drugiego / obcego	
KF-FG1_W13	Ma podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej historii literatury niemieckiego obszaru językowego, jej powiązaniach z innymi dziedzinami nauki oraz kierunkach rozwoju	H1A_W01 H1A_W05 H1A_W06
KF-FG1_W14	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat periodyzacji procesu historyczno-literackiego, różnych zjawisk w dziedzinie literatury, komparatystyki, ewolucji postaw czytelniczych, problemów i motywów literackich	H1A_W04 H1A_W10
KF-FG1_W15	Ma wiedzę na temat omawianych epok literackich, zna tło historyczno-kulturowe dzieł reprezentatywnych dla danej epoki, zna czołowych przedstawicieli, orientuje się w kierunkach i formach literackich	H1A_W01 H1A_W03 H1A_W04
KF-FG1_W16	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji tekstów literackich	H1A_W07
KF-FG1_W17	Ma świadomość kompleksowości literatury i języka, zjawisk kulturowych i estetycznych, powiązań literatury ze sztuką, filozofią i innymi dziedzinami nauk	H1A_W09
KF-FG1_W18	Zna elementarną terminologię używaną w zakresie historii literatury języka niemieckiego i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W05
KF-FG1_W19	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat literatury niemieckiej: nazywa tendencje i kierunki literackie, wymienia przykłady utworów charakterystycznych dla danego kierunku literackiego, rozróżnia gatunki i konwencje literackie omawianych dzieł, identyfikuje zjawiska kulturowe będące tłem omawianych lektur, wyjaśnia zależności, rozpoznaje motywy	H1A_W03 H1A_W05 H1A_W10
KF-FG1_W20	Ma podstawową wiedzę z zakresu historii kultury oraz historii krajów niemieckiego obszaru językowego, obejmującą podstawową terminologię, zna instytucje oraz przedstawicieli kultury krajów niemieckiego obszaru językowego, orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz krajów niemieckojęzycznych	H1A_W01 H1A_W02 H1A_W10
KF-FG1_W21	Ma elementarną wiedzę o uwarunkowaniach społeczno-historycznych mających wpływ na tworzenie się istotnych nurtów kulturowych	H1A_W01 H1A_W03
KF-FG1_W22	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat rozwoju procesów historyczno-kulturowych krajów niemieckiego obszaru językowego, najistotniejszych wydarzeń historycznych	H1A_W03 H1A_W04 H1A_W05
KF-FG1_W23	Zna różne kierunki badań historycznych w wymiarze politycznym, społecznym, gospodarczym, kulturowym; rozumie, że badania i debata historyczna są procesem trwałym, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów	H1A_W03 H1A_W07
KF-FG1_W24	Ma elementarną, uporządkowaną wiedzę o specyfice translacji ustnej i pisemnej w różnorodnych sytuacjach komunikacyjnych, obejmującą podstawową terminologię wynikającą z teorii przekładu, techniki translacji oraz metody interpretacji tłumaczonego tekstu, ze szczególnym uwzględnieniem tekstów literackich	H1A_W02 H1A_W04 H1A_W07
KF-FG1_W25	Ma świadomość komplementarnej natury procesu translacji ustnej i pisemnej oraz różnic kulturowych i systemowych wpływających na proces przekładu	H1A_W07 H1A_W09
KF-FG1_W26	Ma uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych pojęć i zasad	H1A_W08

	z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego, zna zasady cytowania, techniki sporządzania bibliografii i przypisów	
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FG1_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu językoznawstwa germańskiego, literatury, kultury i historii obszaru niemieckojęzycznego z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	H1A_U01 H1A_U03
KF-FG1_U02	Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej: językoznawstwa, literaturoznawstwa lub kulturoznawstwa	H1A_U02
KF-FG1_U03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i translatoryki w typowych sytuacjach profesjonalnych	H1A_U02 H1A_U04
KF-FG1_U04	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień językoznawczych, z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych; korzystając zarówno z dorobku językoznawstwa jak i innych dyscyplin	H1A_U08 H1A_U09
KF-FG1_U05	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu językoznawstwa germańskiego oraz powiązanych z nim dyscyplin w celu analizowania i interpretowania zagadnień związanych z akwizycją języka pierwszego i następnych	H1A_U06 H1A_U09
KF-FG1_U06	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych zarówno ze specjalistami w zakresie językoznawstwa germańskiego, literatury oraz kultury obszaru niemieckojęzycznego, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	H1A_U06 H1A_U07 H1A_U10
KF-FG1_U07	Ma umiejętność dyskusji, merytorycznej argumentacji, prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii dotyczących omawianych zagadnień z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa oraz umiejętność formułowania wniosków w języku niemieckim	H1A_U06 H1A_U10
KF-FG1_U08	Potrafi w spójny sposób konstruować wypowiedź ustną i pisemną w języku niemieckim na tematy z zakresu językoznawstwa, historii literatury niemieckiego obszaru językowego i literatury współczesnej, kulturoznawstwa, historii niemieckiego obszaru językowego, stosując pojęcia właściwe dla danej dyscypliny, wykorzystując podstawowe ujęcia teoretyczne i korzystając z literatury przedmiotu	H1A_U04 H1A_U06 H1A_U08 H1A_U09 H1A_U10
KF-FG1_U09	Potrafi wyszczególnić główne zjawiska i procesy kulturowe charakterystyczne dla kulturowego rozwoju krajów niemieckiego obszaru językowego; rozpoznaje istotne nurty w architekturze i sztuce oraz różne rodzaje wytworów kultury krajów niemieckojęzycznych	H1A_U05
KF-FG1_U10	Ma podstawowe umiejętności w zakresie tłumaczeń ustnych i przekładów pisemnych z języka polskiego na język niemiecki	H1A_U10

	oraz z języka niemieckiego na język polski z wykorzystaniem w procesie przekładu podstawowych ujęć teoretycznych i źródeł	
KF-FG1_U11	Samodzielnie wyszukuje informacje na interesujący go temat, korzystając przy tym z różnych materiałów źródłowych i technik komunikacyjnych; stosuje słowniki jedno- i dwujęzyczne, by wyszukać i określić właściwe kategorie gramatyczne, znaleźć potrzebne jednostki leksykalne i struktury gramatyczne	H1A_U04
KF-FG1_U12	Posiada umiejętność przygotowania i prezentowania wystąpień ustnych na tematy życia codziennego i tematy popularnonaukowe, wyraża w komunikacji ustnej wszystkie intencje językowe na poziomie C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; w przypadku luk w zasobach językowych stosuje odpowiednie strategie kompensacyjne	H1A_U06 H1A_U09 H1A_U10
KF-FG1_U13	Posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych na tematy z życia codziennego i tematy popularnonaukowe (sprawozdania, rozprawki, streszczenia, opisy, relacje z własnych przeżyć i doświadczeń, recenzje, listy), wyraża w komunikacji pisemnej wszystkie intencje językowe na poziomie C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U06 H1A_U08 H1A_U10
KF-FG1_U14	Ma zbliżoną do rodzimej znajomość języka niemieckiego na poziomie C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FG1_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie poszczególnych dyscyplin filologii germańskiej, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w tym zakresie, wyznacza kierunek własnego rozwoju i kształcenia	H1A_K01
KF-FG1_K02	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językowej kompetencji komunikacyjnej, rozumie potrzebę jej ciągłego doskonalenia	H1A_K01
KF-FG1_K03	Ma przekonanie o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej (np. Jako tłumacz), dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą	H1A_K04
KF-FG1_K04	Ma świadomość różnorodności kulturowej, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowo-językowego, wspierania komunikacji interkulturowej i porozumienia polsko-niemieckiego; konfrontując się z zagadnieniem tożsamości kulturowej występującej w tekstach literackich, umacnia w sobie poczucie odpowiedzialności za zachowanie i przekaz dziedzictwa kulturowego	H1A_K05
KF-FG1_K05	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji projektu badawczego w zakresie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (literaturoznawstwa, językoznawstwa lub kulturoznawstwa); wykazuje kreatywność, samodzielność i angażuje się w proces jego powstawania, przestrzega ustalonych terminów i poczynionych ustaleń	H1A_K03
KF-FG1_K06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, w której przyjmuje różne role, nad identyfikowaniem i porządkowaniem wiedzy z zakresu poszczególnych dyscyplin filologii germańskiej, reprezentując postawę otwartą wobec odmiennych zjawisk, przekonań i sądów	H1A_K02

KF-FG1_K07	Uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych form, szczególnie śledząc wydarzenia zachodzące w krajach obszaru niemieckojęzycznego	H1A_K06
------------	---	---------

Efekty kształcenia dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego

Efekty kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku **filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka niemieckiego** mieszczą się w zakresie efektów kształcenia obszaru nauk humanistycznych, profil ogólnoakademicki.

7. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FG1-N	– symbol specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego – studia pierwszego stopnia
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H1A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka niemieckiego - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FG1-N_W01	Zna elementarną terminologię używaną w językoznawstwie germańskim i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03
KF-FG1-N_W02	Ma elementarną wiedzę o miejscu językoznawstwa germańskiego w systemie nauk oraz jego przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	H1A_W03 H1A_W05
KF-FG1-N_W03	Ma elementarną i uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin językoznawstwa germańskiego, obejmującą ich teorię, terminologię i metodologię	H1A_W03 H1A_W04
KF-FG1-N_W04	Ma elementarną wiedzę o prowadzeniu badań w językoznawstwie germańskim, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych, zna podstawowe tradycje paradygmatyczne, z których wywodzą się poszczególne metody	H1A_W02 H1A_W03
KF-FG1-N_W05	Zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty w językoznawstwie germańskim, rozumie ich historyczne i interdyscyplinarne uwarunkowania	H1A_W01 H1A_W03
KF-FG1-N_W06	Ma elementarną wiedzę o zastosowaniu wyników badań językoznawstwa germańskiego stosowanego oraz ich przyczynku do rozwoju innych dziedzin i rozwoju	H1A_W06

	cywilizacyjnego	
KF-FG1-N_W07	Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania na płaszczyźnie lingwistycznej	H1A_W02 H1A_W03
KF-FG1-N_W08	Ma elementarną wiedzę o istocie, rozwoju i historii języka niemieckiego, rozumie wybrane paradygmaty, koncepcje i teorie języka	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09
KF-FG1-N_W09	Ma uporządkowaną wiedzę o strukturze współczesnego języka niemieckiego i jego opisie gramatycznym, rozumie różnice pomiędzy językiem mówionym a pisanym	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09
KF-FG1-N_W10	Ma podstawową wiedzę dotyczącą artykulacji dźwięków w języku niemieckim, akcentowania wyrazów oraz intonacji zdaniowej, zna bazę artykulacyjną, rozumie proces powstawania oraz zasady poprawnej realizacji dźwięków	H1A_W04 H1A_W09
KF-FG1-N_W11	Ma świadomość kompleksowości języka niemieckiego w zakresie struktur i kategorii gramatycznych oraz podstawową wiedzę na temat subsystemów języka (gramatyka, słownictwo, wymowa)	H1A_W04 H1A_W09
KF-FG1-N_W12	Ma elementarną wiedzę na temat przebiegu procesów akwizycji języka ojczystego i języka niemieckiego ze szczególnym uwzględnieniem różnic pomiędzy tymi procesami, zna podstawowe teorie dotyczące akwizycji i uczenia się języków, rozumie wpływ czynników indywidualnych, czynników zewnętrznych oraz języka pierwszego na akwizycję języka drugiego / obcego	H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09
KF-FG1-N_W13	Ma podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej historii literatury niemieckiego obszaru językowego, jej powiązaniach z innymi dziedzinami nauki oraz kierunkach rozwoju	H1A_W01 H1A_W05 H1A_W06
KF-FG1-N_W14	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat periodyzacji procesu historyczno-literackiego, różnych zjawisk w dziedzinie literatury, komparatystyki, ewolucji postaw czytelniczych, problemów i motywów literackich	H1A_W04 H1A_W10
KF-FG1-N_W15	Ma wiedzę na temat omawianych epok literackich, zna tło historyczno-kulturowe dzieł reprezentatywnych dla danej epoki, zna czołowych przedstawicieli, orientuje się w kierunkach i formach literackich	H1A_W01 H1A_W03 H1A_W04
KF-FG1-N_W16	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji tekstów literackich	H1A_W07
KF-FG1-N_W17	Ma świadomość kompleksowości literatury i języka, zjawisk kulturowych i estetycznych, powiązań literatury ze sztuką, filozofią i innymi dziedzinami nauk	H1A_W09
KF-FG1-N_W18	Zna elementarną terminologię używaną w zakresie historii literatury języka niemieckiego i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W05
KF-FG1-N_W19	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat literatury niemieckiej: nazywa tendencje i kierunki literackie, wymienia przykłady utworów charakterystycznych dla danego kierunku literackiego, rozróżnia gatunki i konwencje literackie omawianych dzieł, identyfikuje zjawiska kulturowe będące tłem omawianych lektur, wyjaśnia zależności, rozpoznaje motywy	H1A_W03 H1A_W05 H1A_W10
KF-FG1-N_W20	Ma podstawową wiedzę z zakresu historii kultury oraz historii krajów niemieckiego obszaru językowego, obejmującą	H1A_W01 H1A_W02

	podstawową terminologię; zna instytucje oraz przedstawicieli kultury krajów niemieckiego obszaru językowego, orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz krajów niemieckojęzycznych	H1A_W10
KF-FG1-N_W21	Ma elementarną wiedzę o uwarunkowaniach społeczno-historycznych mających wpływ na tworzenie się istotnych nurtów kulturowych	H1A_W01 H1A_W03
KF-FG1-N_W22	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat rozwoju procesów historyczno-kulturowych krajów niemieckiego obszaru językowego, najistotniejszych wydarzeń historycznych	H1A_W03 H1A_W04 H1A_W05
KF-FG1-N_W23	Zna różne kierunki badań historycznych w wymiarze politycznym, społecznym, gospodarczym, kulturowym; rozumie, że badania i debata historyczna są procesem trwałym, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów	H1A_W03 H1A_W07
KF-FG1-N_W24	Ma podstawową wiedzę z zakresu psychologii, pedagogiki oraz dydaktyki i metodyki nauczania języka niemieckiego; zna struktury i funkcje systemu edukacji – cele, podstawy prawne, i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych	H1A_W02 H1A_W04 H1A_W05
KF-FG1-N_W25	Ma wiedzę na temat podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji oraz specyfiki funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych; zna sposoby postępowania w przypadku problemów dydaktycznych i wychowawczych	H1A_W02 H1A_W04 H1A_W05
KF-FG1-N_W26	Ma uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych pojęć i zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego, zna zasady cytowania, techniki sporządzania bibliografii i przypisów	H1A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FG1-N_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu językoznawstwa germańskiego, literatury, kultury i historii obszaru niemieckojęzycznego z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	H1A_U01 H1A_U03
KF-FG1-N_U02	Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej: językoznawstwa, literaturoznawstwa lub kulturoznawstwa	H1A_U02
KF-FG1-N_U03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, i kulturoznawstwa w typowych sytuacjach profesjonalnych	H1A_U02 H1A_U04
KF-FG1-N_U04	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień językoznawczych, z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych; korzystając zarówno z dorobku językoznawstwa jak i innych dyscyplin	H1A_U08 H1A_U09
KF-FG1-N_U05	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu językoznawstwa germańskiego oraz powiązanych	H1A_U06 H1A_U09

	z nim dyscyplin w celu analizowania i interpretowania zagadnień związanych z akwizycją języka pierwszego i następnych	
KF-FG1-N_U06	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych zarówno ze specjalistami w zakresie językoznawstwa germańskiego, literatury oraz kultury obszaru niemieckojęzycznego, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	H1A_U06 H1A_U07 H1A_U10
KF-FG1-N_U07	Ma umiejętność dyskusji, merytorycznej argumentacji, prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii dotyczących omawianych zagadnień z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i glottodydaktyki oraz umiejętność formułowania wniosków w języku niemieckim	H1A_U06 H1A_U10
KF-FG1-N_U08	Potrafi w spójny sposób konstruować wypowiedź ustną i pisemną w języku niemieckim na tematy z zakresu językoznawstwa, historii literatury niemieckiego obszaru językowego i literatury współczesnej, kulturoznawstwa, historii niemieckiego obszaru językowego, glottodydaktyki, stosując pojęcia właściwe dla danej dyscypliny, wykorzystując podstawowe ujęcia teoretyczne i korzystając z literatury przedmiotu	H1A_U04 H1A_U06 H1A_U08 H1A_U09 H1A_W10
KF-FG1-N_U09	Potrafi wyszczególnić główne zjawiska i procesy kulturowe charakterystyczne dla kulturowego rozwoju krajów niemieckiego obszaru językowego; rozpoznaje istotne nurty w architekturze i sztuce oraz różne rodzaje wytworów kultury krajów niemieckojęzycznych	H1A_U05
KF-FG1-N_U10	Potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych	H1A_U04 H1A_U01
KF-FG1-N_U11	Samodzielnie wyszukuje informacje na interesujący go temat, korzystając przy tym z różnych materiałów źródłowych i technik komunikacyjnych; stosuje słowniki jedno- i dwujęzyczne, by wyszukać i określić właściwe kategorie gramatyczne, znaleźć potrzebne jednostki leksykalne i struktury gramatyczne – także przygotowując scenariusze / konspekty zajęć	H1A_U04
KF-FG1-N_U12	Posiada umiejętność przygotowania i prezentowania wystąpień ustnych na tematy życia codziennego i tematy popularnonaukowe, wyraża w komunikacji ustnej wszystkie intencje językowe na poziomie C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; w przypadku luk w zasobach językowych stosuje odpowiednie strategie kompensacyjne	H1A_U06 H1A_U09 H1A_U10
KF-FG1-N_U13	Posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych na tematy z życia codziennego i tematy popularnonaukowe (sprawozdania, rozprawki, streszczenia, opisy, relacje z własnych przeżyć i doświadczeń, recenzje, listy), wyraża w komunikacji pisemnej wszystkie intencje językowe na poziomie C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia	H1A_U06 H1A_U08 H1A_U10

	Językowego	
KF-FG1-N_U14	Ma zblizoną do rodzimej znajomość języka niemieckiego na poziomie C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FG1-N_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie poszczególnych dyscyplin filologii germańskiej, pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w tym zakresie, wyznacza kierunek własnego rozwoju i kształcenia	H1A_K01
KF-FG1-N_K02	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językowej kompetencji komunikacyjnej, rozumie potrzebę jej ciągłego doskonalenia – także w kontekście ciągłego doskonalenia się nauczyciela	H1A_K01
KF-FG1-N_K03	Ma przekonanie o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej (np. Jako nauczyciel), dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą	H1A_K04
KF-FG1-N_K04	Ma świadomość różnorodności kulturowej, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowo-językowego, wspierania komunikacji interkulturowej i porozumienia polsko-niemieckiego; konfrontując się z zagadnieniem tożsamości kulturowej występującej w tekstach literackich, umacnia w sobie poczucie odpowiedzialności za zachowanie i przekaz dziedzictwa kulturowego	H1A_K05
KF-FG1-N_K05	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji projektu badawczego w zakresie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (literaturoznawstwa, językoznawstwa lub kulturoznawstwa); wykazuje kreatywność, samodzielność i angażuje się w proces jego powstawania, przestrzega ustalonych terminów i poczynionych ustaleń	H1A_K03
KF-FG1-N_K06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, w której przyjmuje różne role, nad identyfikowaniem i porządkowaniem wiedzy z zakresu poszczególnych dyscyplin filologii germańskiej, reprezentując postawę otwartą wobec odmiennych zjawisk, przekonań i sądów	H1A_K02
KF-FG1-N_K07	Uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych form, szczególnie śledząc wydarzenia zachodzące w krajach obszaru niemieckojęzycznego	H1A_K06

Zakładane efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej pokrywają wszystkie efekty kształcenia określone Rozporządzeniem MNiSW z 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 181,5.

III. PRAKTYKA:

Praktyka zawodowa dla specjalności filologia germańska

Zgodnie z planem studiów student studiów pierwszego stopnia zobowiązany jest do odbycia praktyki zawodowej w IV semestrze studiów, we wrześniu. Praktyki powinny być zrealizowane i rozliczone do końca V semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Student ma do zrealizowania minimum 120 godzin praktyki, obowiązuje go nie dłuższy niż 8-godzinny dzień pracy. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 6 punktów ECTS.

Praktyka zawodowa powinna odbyć się w instytucjach, w których posługiwanie się językiem obcym wynika z codziennych zadań danej instytucji, w szczególności — w biurze tłumaczeń, biurze podróży, biurze tłumacza przysięgłego, w wydawnictwie naukowym.

Podczas trwania praktyki student powinien wykazać się sprawnością tłumaczeniową w formie pisemnej i ustnej w zależności od specyfiki instytucji, w której jest odbywana praktyka. Pomiędzy obydwoma typami umiejętności translatorskich (tłumaczenie ustne, tłumaczenie pisemne) nie powinno być rażącej dysproporcji czasowych. W ramach zadań szczegółowych student powinien poznać specyfikę danej instytucji i fakt ten udokumentować w „Dzienniku praktyk”, tj.:

1. rodzaj prowadzonej przez instytucję dokumentacji związanej z działalnością tłumaczeniową,
2. rozkład dnia instytucji z uwzględnieniem obowiązków tłumacza,
3. oprzyrządowanie techniczne tłumacza w danej instytucji,
4. księgozbiory translatorskie,
5. zasoby komputerowego wspomaganie pracy tłumacza (programy do przekładu mechanicznego, elektroniczne słowniki translatorskie, strony internetowe dla specjalistów itp.),
6. preferowane strategie i techniki dokonywania tłumaczeń w danej instytucji,
7. podstawy prawne cennika usług translatorskich stosowanego w danej instytucji.

Cele praktyki:

1. wyrobienie podstawowych umiejętności składających się na kwalifikacje zawodowe przyszłego tłumacza
2. kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim związanych.
3. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z zakresu specjalności zawodowej z rzeczywistością.

Praktyka podlega obowiązkowemu zaliczeniu.

Po odbyciu praktyki student składa pełną dokumentację dotyczącą przebiegu praktyk, tj.:

1. „Dziennik praktyk” z dokładnie rozpisany każdym dniem praktyki i pisemną opinią zakładowego opiekuna praktyk.
2. teczkę prac.

Praktyka zawodowa dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego

Kształcenie na studiach pierwszego stopnia w ramach specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego obejmuje odbycie obowiązkowej praktyki w przedszkolach i szkołach podstawowych. W II semestrze studiów student odbywa praktykę pedagogiczno-psychologiczną w wymiarze 30 godzin, zaś w IV semestrze studiów, we wrześniu, praktykę ciągłą w wymiarze 120 godzin. Za zaliczenie praktyki pedagogiczno-psychologicznej student otrzymuje 2 punkty ECTS, za zaliczenie praktyki ciągłej 6 punktów ECTS.

Praktyki odbywają się w przedszkolach i szkołach podstawowych – w miarę możliwości przynajmniej przez tydzień w każdej z wymienionych placówek, przy czym w szkole podstawowej student odbywa praktykę w klasach I-III (pierwszy etap kształcenia) oraz w klasach IV-VI (drugi etap kształcenia). Studenta obowiązuje 30-godzinny tydzień pracy, na który składają się: godziny hospitowane, godziny asystowania oraz samodzielne prowadzenie zajęć.

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:

- 1) zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
- 2) obserwowanie:
 - a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk podczas prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywności uczniów,
 - g) toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz używanych pomocy dydaktycznych,
 - h) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub uczniami podczas lekcji,
 - i) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - j) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - k) sposobu oceniania uczniów,
 - l) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - m) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - n) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - o) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - p) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania;
- 3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji,
 - b) organizowaniu pracy w grupach,
 - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
 - d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
 - f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - g) organizowaniu przestrzeni klasy,
 - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 4) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
 - a) planowanie lekcji, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
 - b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści i etapu edukacyjnego,
 - c) organizację i prowadzenie lekcji w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - d) wykorzystywanie w toku lekcji środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
 - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji do poziomu uczniów,
 - f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,

- g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
- 5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji,
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Forma zaliczenia praktyk:

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie przedłożonej pełnej dokumentacji praktyki (konspekty oraz uzupełniony i opieczętowany dzienniczek praktyk), na podstawie udokumentowania przepracowania odpowiedniej ilości godzin oraz pozytywnej opinii wystawionej przez szkolnego opiekuna praktyk. Praktyka podlega obowiązkowemu zaliczeniu.

Efekty kształcenia dla kierunku **Filologia** specjalność: **filologia germańska**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:**

4.1. **Cele kształcenia na kierunku filologia, specjalności: filologia germańska oraz nauczycielska w zakresie języka niemieckiego**

Zasadniczym celem kształcenia na studiach filologii germańskiej jest:

- wykształcenie umiejętności językowych w zakresie języka niemieckiego do poziomu C2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- wykształcenie umiejętności językowych w zakresie drugiego języka obcego do poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- przekazanie pogłębionej, specjalistycznej wiedzy z zakresu językoznawstwa, literatury, kultury i historii krajów angielskiego obszaru językowego,
- wykształcenie specjalistycznych umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego,
- wykształcenie umiejętności krytycznego myślenia, wiązania ze sobą faktów oraz wyciągania wniosków z posiadanych informacji,
- wykształcenie nawyku ustawicznego kształcenia i gotowości do stałego rozwoju zawodowego.

Dodatkowo w przypadku wyboru specjalności **filologia germańska:**

- specjalistycznych umiejętności w zakresie dokonywania przekładów z języka niemieckiego na język polski i z języka polskiego na język niemiecki.

Dodatkowo w przypadku **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego:**

- przekazanie wiedzy z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania języka niemieckiego,
- wykształcenie umiejętności psychopedagogicznych i dydaktycznych w odniesieniu do pracy z uczniem we wszystkich typach szkół i rodzajach placówek,
- przygotowanie studenta do realizacji zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela we wszystkich typach szkół.

4.2. **Możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia**

Absolwent studiów drugiego stopnia specjalności **filologia germańska** lub **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego** otrzymuje tytuł zawodowy magistra, który uprawnia go do kontynuowania kształcenia na studiach trzeciego stopnia oraz dalszego kształcenia w ramach studiów podyplomowych.

Absolwent studiów drugiego stopnia jest wysoko wykwalifikowanym specjalistą - posiada bardzo dobrą znajomość języka niemieckiego w mowie i w piśmie, odpowiadającą poziomowi C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Jest znawcą kultury i cywilizacji niemieckiego obszaru językowego, ma pogłębioną,

specjalistyczną wiedzę z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa oraz historii krajów niemieckiego obszaru językowego. Dodatkowo absolwent specjalności **filologia germańska** ma specjalistyczną wiedzę na temat warsztatu translatorskiego oraz umiejętności w zakresie przekładów z języka niemieckiego na język polski i z języka polskiego na język niemiecki.

Studia na specjalności **filologia angielska** lub **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego** pozwalają na rozpoczęcie działalności zawodowej w dziedzinach wymagających bardzo dobrej znajomości języka niemieckiego oraz orientacji w kulturze, realiach i stosunkach polityczno-społecznych krajów obszaru niemieckojęzycznego. Absolwent może pracować w biurach tłumaczeń, w redakcjach prasowych, radiowych i telewizyjnych, w wydawnictwach, w innych instytucjach kultury, wszędzie tam, gdzie należy wykazać się umiejętnością formułowania tekstu pisanego i mówionego, redakcji tekstu i jego interpretacji na specjalistycznym poziomie. Nabyte umiejętności umożliwią pracę w turystyce i sektorze usług, wszelkich instytucjach krajowych i międzynarodowych, wymagających zaawansowanej znajomości języka niemieckiego oraz specjalistycznej wiedzy z zakresu kultury krajów obszaru niemieckojęzycznego i komunikacji interkulturowej.

Ukończenie **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego** umożliwia dodatkowo podjęcie pracy jako nauczyciel języka *niemieckiego* we wszystkich typach szkół.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) W	– kategoria wiedzy
d) U	– kategoria umiejętności
e) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
f) H2A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
g) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF_W01	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filologii w systemie nauk humanistycznych, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	H2A_W01
KF_W02	Zna terminologię używaną w dziedzinie filologii i jej dyscyplinach: językoznawstwie, literaturoznawstwie i kulturoznawstwie na poziomie rozszerzonym	H2A_W02
KF_W03	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu dyscyplin filologicznych: językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa	H2A_W03
KF_W04	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji wiedzę z zakresu badań językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych właściwych dla obszaru językowego specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H2A_W04

KF_W05	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach językoznawstwa z literaturoznawstwem i kulturoznawstwem, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin	H2A_W03 H2A_W05
KF_W06	Ma szczegółową wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa	H2A_W06
KF_W07	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania różnych wytworów kultury pod względem językowym, językoznawczym, literackim i kulturoznawczym właściwym dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii	H2A_W07
KF_W08	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	H2A_W08
KF_W09	Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka w ogóle, a także języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	H2A_W09
KF_W10	Zna gramatykę języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) w stopniu zaawansowanym, zbliżonym do rodzimej	H2A_W09
KF_W11	Posiada bogaty zasób słownictwa w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_W09
KF_W12	Posiada rozwiniętą wrażliwość na zmienność języka oraz jego kulturowe i społeczne determinanty	H2A_W09
KF_W13	Ma rozległą wiedzę o instytucjach kultury danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) i orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz krajów obszaru specjalności (anglojęzycznych, niemieckojęzycznych, rosyjskojęzycznych, ukraińskojęzycznych)	H2A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
KF_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy	H2A_U01
KF_U02	Potrafi porządkować zasoby bibliograficzne i dokonuje ich selekcji na potrzeby pracy dyplomowej	H2A_U01
KF_U03	Potrafi samodzielnie, korzystając z różnych źródeł, poszerzać i wzbogacać słownictwo w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) i stosować je w wypowiedziach ustnych i pisemnych	H2A_U03
KF_U04	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać swoje umiejętności badawcze obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie złożonych problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie)	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05 H2A_U07
KF_U05	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania własnych zdolności	H2A_U02 H1A_U03
KF_U06	Jest w stanie świadomie i twórczo stosować zdobytą wiedzę (z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa) w praktyce zawodowej oraz w samodzielnej	H2A_U05 H2A_U07

	interpretacji i ocenie różnych wytworów kultury	
KF_U07	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie filologii (językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa) i twórczego stosowania jej w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U02 H2A_U04
KF_U08	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk filologicznych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo) oraz zastosować oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia filologii, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego w procesie komunikacji i miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H2A_U05
KF_U09	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania na podstawie zdobytej wiedzy oraz własnych obserwacji szeroko pojętego procesu komunikacyjnego, formułując wnioski i tworząc syntetyczne podsumowania w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_U06 H2A_U10
KF_U10	Ma umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach	H2A_U07
KF_U11	Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo) oraz niespecjalistami w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_U08 H2A_U10
KF_U12	Posiada pogłębioną umiejętność tworzenia różnych prac pisemnych z zakresu dyscyplin filologicznych (językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa) w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_U09 H2A_U10
KF_U13	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) z wykorzystaniem różnych źródeł	H2A_U08 H2A_U10
KF_U14	Posługuje się bogatym w struktury gramatyczne i słownictwo językiem specjalności (angielski, niemieckim, rosyjskim)	H2A_U10
KF_U15	Potrafi uwzględnić różnice kulturowe w procesie nauczania języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H2A_U09
KF_U16	Ma zbliżoną do rodzimej znajomość języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) na poziomie C1/C2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H2A_U10 H2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_F_K01	Rozumie potrzebę nieustannego uaktualniania wiedzy i umiejętności w zakresie języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) i potrafi organizować proces uczenia się innych osób	H2A_K01
KF_K02	Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	H2A_K01
KF_K03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując różne w niej role	H2A_K02
KF_K04	Współpracuje w zespole, wykazując wrażliwość na sądy innych	H2A_K02

	a jednocześnie determinację, by obronić własne stanowisko, stosując zasady konstruktywnej dyskusji; współpracuje z opiekunem pracy w zakresie opracowywania materiału empirycznego, jest otwarty na sugestie i propozycje	
KF_K05	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań	H2A_K02
KF_K06	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań, jest kreatywny, samodzielnie planuje i organizuje swoją pracę i potrafi dokonywać samooceny swoich działań	H2A_K03
KF_K07	Systematycznie śledzi zmiany zachodzące w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim) i stosuje je w komunikowaniu się w mowie i piśmie	H2A_K06
KF_K08	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu (np. Tłumacza, nauczyciela)	H2A_K04
KF_K09	Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu i kraju, korzystając z różnych mediów i różnych form oraz propagując wśród innych osób zainteresowania związane z literaturą i kulturą oraz z nauką języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego)	H2A_K05
KF_K10	Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi, nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce, szczególnie w krajach obszarów językowych specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego)	H2A_K06
KF_K11	Aktywnie uczestniczy w krzewieniu i zachowaniu poprawności językowej w nauce języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego) przy jednoczesnym poszanowaniu odrębności kulturowych	H2A_K05

Efekty kształcenia dla specjalności filologia germańska

6. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FG2	– symbol specjalności: filologia germańska – studia drugiego stopnia
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H2A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia specjalność: filologia germańska - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FG2_W01	Zna terminologię używaną w językoznawstwie germańskim na	H2A_W02

	poziomie rozszerzonym i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H2A_W03
KF-FG2_W02	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę o miejscu językoznawstwa germańskiego w systemie nauk oraz jego przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	H2A_W03 H2A_W05
KF-FG2_W03	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin językoznawstwa, obejmującą teorię, terminologię i metodykę	H2A_W01 H2A_W03 H2A_W04
KF-FG2_W04	Ma pogłębioną wiedzę o prowadzeniu badań w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo), a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych	H2A_W03 H2A_W04 H2A_W07
KF-FG2_W05	Zna tradycyjne i współczesne nurty w językoznawstwie germańskim, rozumie ich historyczne i interdyscyplinarne uwarunkowania; zna współczesne kierunki rozwoju tej dyscypliny	H2A_W01 H2A_W03 H2A_W05
KF-FG2_W06	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o zastosowaniu wyników badań językoznawstwa germańskiego stosowanego oraz ich przyczynku do rozwoju innych dziedzin (np. Glottodydaktyki) i rozwoju cywilizacyjnego	H2A_W05 H2A_W06
KF-FG2_W07	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania na płaszczyźnie lingwistycznej	H2A_W03
KF-FG2_W08	Ma pogłębioną wiedzę o istocie, budowie, rozwoju i historii języka niemieckiego, obejmującą koncepcje i teorie języka	H2A_W02 H2A_W03 H2A_W07 H2A_W09
KF-FG2_W09	Ma pogłębioną, rozszerzoną wiedzę na temat opisu gramatycznego języka niemieckiego, ma świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności	H2A_W03 H2A_W09
KF-FG2_W10	Ma pogłębioną, rozszerzoną wiedzę z zakresu wybranych zagadnień akwizycji i uczenia się języków	H2A_W03 H2A_W09
KF-FG2_W11	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice interpretacji wszelkich tekstów literackich, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować podczas pracy z różnymi tekstami; dobrze orientuje się we współczesnych dokonaniach dotyczących różnych koncepcji analizy tekstu literackiego	H2A_W01 H2A_W04 H2A_W07
KF-FG2_W12	Zna terminologię z zakresu interpretacji tekstu literackiego na poziomie rozszerzonym, definiuje różne modele komunikacji literackiej, ma uporządkowaną wiedzę obejmującą teorie i metodologie literaturoznawcze	H2A_W03 H2A_W04
KF-FG2_W13	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach literatury i innymi dziedzinami życia, kultury i nauki, wie jak zastosować tę wiedzę w konkretnych projektach badawczych nad tekstami literackimi	H2A_W03 H2A_W05
KF-FG2_W14	Ma pogłębioną wiedzę o teorii i praktyce przekładu literackiego; zna rozszerzoną terminologię z zakresu przekładoznawstwa literackiego, interpretuje i ocenia przekłady literackie zgodnie z założeniami merytorycznymi, prawidłowo stosuje wiedzę metodologiczną	H2A_W03 H2A_W07 H2A_W09
KF-FG2_W15	Ma pogłębioną wiedzę na temat powiązań antropologicznych w literaturze, zna terminologię z tego zakresu, syntetyzuje wiedzę z zakresu historii i teorii antropologii literatury i wyciąga samodzielne wnioski, interpretuje i ocenia utwory literackie zgodnie z założeniami merytorycznymi	H2A_W04 H2A_W06 H2A_W09

KF-FG2_W16	Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę na temat wybranych istotnych zagadnień związanych z kulturą i historią krajów niemieckojęzycznych, zna instytucje oraz przedstawicieli kultury niemieckiego obszaru językowego, dobrze orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz krajów niemieckojęzycznych	H2A_W01 H2A_W02 H2A_W04 H2A_W10
KF-FG2_W17	Ma pogłębioną, rozszerzoną wiedzę o specyfice działań translatorskich oraz współczesnych dokonaniach translatorskich tłumaczy; wie, jak stworzyć warsztat pracy tłumacza oraz jak powiązać swoją wiedzę z tego zakresu z innymi dziedzinami nauki; rozumie podstawowe metody analizy tłumaczonego tekstu	H2A_W03 H2A_W06 H2A_W07
KF-FG2_W18	Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i praw autorskich; wie, jak zarządzać zasobami własności intelektualnej	H2A_W08
KF-FG2_W19	Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka w ogóle i języka niemieckiego oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	H2A_W09
KF-FG2_W20	Zna gramatykę języka niemieckiego oraz słownictwo (język specjalistyczny, wyrażenia z mowy potocznej, wyrażenia idiomatyczne) na poziomie zaawansowanym, identyfikuje i rozróżnia fenomeny leksykalno-gramatyczne umożliwiające skuteczną produkcję tekstów, definiuje autora, odbiorcę, intencje oraz strukturę tekstu	H2A_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FG2_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z zakresu językoznawstwa germańskiego, literatury i kultury obszaru niemieckojęzycznego z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy	H2A_U01
KF-FG2_U02	Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów badawczych z zakresu wybranej dyscypliny (językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa)	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05 H2A_U07
KF-FG2_U03	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa) oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	H2A_U03
KF-FG2_U04	Posiada pogłębioną umiejętność integrowania wiedzy z zakresu różnych dyscyplin filologii germańskiej (językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, translatoryki) oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U02 H2A_U04
KF-FG2_U05	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, posługując się specjalistycznym językiem niemieckim, porozumiewa się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie wybranej dyscypliny, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	H2A_U06 H2A_U07 H2A_U08
KF-FG2_U06	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień językoznawstwa germańskiego, z wykorzystaniem różnych ujęć	H2A_U04 H2A_U09 H2A_U10

	teoretycznych oraz korzystając zarówno z dorobku językoznawstwa jak i innych dyscyplin	
KF-FG2_U07	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury właściwych dla danej dyscypliny filologii germańskiej (literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, translatoryki) oraz zastosować oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia filologii, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego w procesie komunikacji i miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H2A_U01 H2A_U05 H2A_U06
KF-FG2_U08	Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o różnych rodzajach wytworów kultury właściwych dla danej dyscypliny filologii germańskiej (literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, translatoryki) na podstawie zdobytej wiedzy i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach	H2A_U07
KF-FG2_U09	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, krytycznie ustosunkowując się do poglądów innych autorów oraz opierając się na wynikach własnych badań	H2A_U06
KF-FG2_U10	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania w języku niemieckim prac pisemnych z zakresu wybranych zagadnień właściwych dla dyscyplin filologii germańskiej z wykorzystaniem różnych źródeł	H2A_U09
KF-FG2_U11	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych w języku niemieckim w zakresie wybranych zagadnień właściwych dla dyscyplin filologii germańskiej z wykorzystaniem różnych źródeł	H2A_U10
KF-FG2_U12	Ma zbliżoną do rodzimej znajomość języka niemieckiego na poziomie C2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H2A_U10 H2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FG2_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie poszczególnych dyscyplin filologii germańskiej, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunek własnego rozwoju i kształcenia, inspirowanie proces uczenia się innych osób	H2A_K01
KF-FG2_K02	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językowej kompetencji komunikacyjnej, rozumie potrzebę jej ciągłego doskonalenia	H2A_K01
KF-FG2_K03	Ma przekonanie o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej (np. Jako tłumacz), dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą	H2A_K04
KF-FG2_K04	Ma świadomość różnorodności kulturowej, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowo-językowego, wspierania komunikacji interkulturowej i porozumienia polsko-niemieckiego; konfrontując się z zagadnieniem tożsamości kulturowej występującej w tekstach literackich, umacnia w sobie poczucie odpowiedzialności za zachowanie i przekaz dziedzictwa kulturowego	H2A_K05
KF-FG2_K05	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji projektu badawczego w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (literaturoznawstwa, językoznawstwa lub	H2A_K03

	kulturoznawstwa); wykazuje kreatywność, samodzielność i angażuje się w proces jego powstawania, przestrzega ustalonych terminów i poczynionych ustaleń; jest świadomy istnienia wymiaru etycznego w badaniach naukowych	
KF-FG2_K06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, w której przyjmuje różne role, nad identyfikowaniem i porządkowaniem wiedzy z zakresu poszczególnych dyscyplin filologii germańskiej, reprezentując postawę otwartą wobec odmiennych zjawisk, przekonań i sądów	H2A_K02
KF-FG2_K07	Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych form, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi, nowymi zjawiskami w kulturze, szczególnie śledząc wydarzenia zachodzące w krajach obszaru niemieckojęzycznego	H2A_K06

Efekty kształcenia dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego

Efekty kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku **filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka niemieckiego** mieszczą się w zakresie efektów kształcenia obszaru nauk humanistycznych, profil ogólnoakademicki.

7. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FG2-N	– symbol specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego – studia drugiego stopnia
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H2A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 3

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka niemieckiego – po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FG2-N_W01	Zna terminologię używaną w językoznawstwie germańskim na poziomie rozszerzonym i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H2A_W02 H2A_W03
KF-FG2-N_W02	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę o miejscu językoznawstwa germańskiego w systemie nauk oraz jego przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	H2A_W03 H2A_W05
KF-FG2-N_W03	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin językoznawstwa, obejmującą teorię, terminologię i metodykę	H2A_W01 H2A_W03 H2A_W04

KF-FG2-N_W04	Ma pogłębioną wiedzę o prowadzeniu badań w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo), a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych	H2A_W03 H2A_W04 H2A_W07
KF-FG2-N_W05	Zna tradycyjne i współczesne nurty w językoznawstwie germańskim, rozumie ich historyczne i interdyscyplinarne uwarunkowania; zna współczesne kierunki rozwoju tej dyscypliny	H2A_W01 H2A_W03 H2A_W05
KF-FG2-N_W06	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o zastosowaniu wyników badań językoznawstwa germańskiego stosowanego oraz ich przyczynku do rozwoju innych dziedzin (np. glottodydaktyki) i rozwoju cywilizacyjnego	H2A_W05 H2A_W06
KF-FG2-N_W07	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania na płaszczyźnie lingwistycznej	H2A_W03
KF-FG2-N_W08	Ma pogłębioną wiedzę o istocie, budowie, rozwoju i historii języka niemieckiego, obejmującą koncepcje i teorie języka	H2A_W02 H2A_W03 H2A_W07 H2A_W09
KF-FG2-N_W09	Ma pogłębioną, rozszerzoną wiedzę na temat opisu gramatycznego języka niemieckiego, ma świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności	H2A_W03 H2A_W09
KF-FG2-N_W10	Ma pogłębioną, rozszerzoną wiedzę z zakresu wybranych zagadnień akwizycji i uczenia się języków	H2A_W03 H2A_W09
KF-FA-N_W11	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice interpretacji wszelkich tekstów literackich, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować podczas pracy z różnymi tekstami; dobrze orientuje się we współczesnych dokonaniach dotyczących różnych koncepcji analizy tekstu literackiego	H2A_W01 H2A_W04 H2A_W07
KF-FG2-N_W12	Zna terminologię z zakresu interpretacji tekstu literackiego na poziomie rozszerzonym, definiuje różne modele komunikacji literackiej, ma uporządkowaną wiedzę obejmującą teorie i metodologie literaturoznawcze	H2A_W03 H2A_W04
KF-FG2-N_W13	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach literatury z innymi dziedzinami życia, kultury i nauki, wie jak zastosować tę wiedzę w konkretnych projektach badawczych nad tekstami literackimi	H2A_W03 H2A_W05
KF-FG2-N_W14	Ma podstawową wiedzę z zakresu psychologii, pedagogiki oraz dydaktyki i metodyki nauczania języka niemieckiego na danym etapie edukacyjnym; zna struktury i funkcje systemu edukacji – cele, podstawy prawne, i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych	H2A_W02 H2A_W04 H2A_W05
KF-FG2-N_W15	Ma pogłębioną wiedzę na temat powiązań antropologicznych w literaturze, zna terminologię z tego zakresu, syntetyzuje wiedzę z zakresu historii i teorii antropologii literatury i wyciąga samodzielne wnioski, interpretuje i ocenia utwory literackie zgodnie z założeniami merytorycznymi	H2A_W04 H2A_W06 H2A_W09
KF-FG2-N_W16	Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę na temat wybranych istotnych zagadnień związanych z kulturą i historią krajów niemieckojęzycznych, zna instytucje oraz przedstawicieli kultury niemieckiego obszaru językowego, dobrze orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz krajów niemieckojęzycznych	H2A_W01 H2A_W02 H2A_W04 H2A_W10
KF-FG2-N_W17	Ma wiedzę na temat podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji oraz specyfiki funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście	H2A_W02 H2A_W04 H2A_W05

	prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych w odniesieniu do danego etapu edukacyjnego; zna sposoby postępowania w przypadku problemów dydaktycznych i wychowawczych	
KF-FG2-N_W18	Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i praw autorskich; wie, jak zarządzać zasobami własności intelektualnej	H2A_W08
KF-FG2-N_W19	Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka w ogóle i języka niemieckiego oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	H2A_W09
KF-FG2-N_W20	Zna gramatykę języka niemieckiego oraz słownictwo (język specjalistyczny, wyrażenia z mowy potocznej, wyrażenia idiomatyczne) na poziomie zaawansowanym, identyfikuje i rozróżnia fenomeny leksykalno-gramatyczne umożliwiające skuteczną produkcję tekstów, definiuje autora, odbiorcę, intencje oraz strukturę tekstu	H2A_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FG2-N_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z zakresu językoznawstwa germańskiego, literatury i kultury obszaru niemieckojęzycznego z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy	H2A_U01
KF-FG2-N_U02	Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów badawczych w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa)	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05 H2A_U07
KF-FG2-N_U03	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa) oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	H2A_U03
KF-FG2-N_U04	Posiada pogłębioną umiejętność integrowania wiedzy z zakresu różnych dyscyplin filologii germańskiej (językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa) oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U02 H2A_U04
KF-FG2-N_U05	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, posługując się specjalistycznym językiem niemieckim, porozumiewa się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie wybranej dyscypliny, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	H2A_U06 H2A_U07 H2A_U08
KF-FG2-N_U06	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień językoznawstwa germańskiego, z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych oraz korzystając zarówno z dorobku językoznawstwa jak i innych dyscyplin	H2A_U04 H2A_U09 H2A_U10
KF-FG2-N_U07	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury właściwych dla danej dyscypliny filologii germańskiej (literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, translatoryki) oraz zastosować oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia filologii, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego w procesie komunikacji i miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H2A_U01 H2A_U05 H2A_U06
KF-FG2-N_U08	Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o różnych rodzajach wytworów kultury właściwych dla danej dyscypliny	H2A_U07

	filologii germańskiej (literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, translatoryki) na podstawie zdobytej wiedzy i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach	
KF-FG2-N_U09	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, krytycznie ustosunkowując się do poglądów innych autorów oraz opierając się na wynikach własnych badań	H2A_U06
KF-FG2-N_U10	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania w języku niemieckim prac pisemnych z zakresu wybranych zagadnień właściwych dla dyscyplin filologii germańskiej z wykorzystaniem różnych źródeł	H2A_U09
KF-FG2-N_U11	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych w języku niemieckim w zakresie wybranych zagadnień właściwych dla dyscyplin filologii germańskiej z wykorzystaniem różnych źródeł	H2A_U10
KF-FG2-N_U12	Ma zbliżoną do rodzimej znajomość języka niemieckiego na poziomie C2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H2A_U10 H2A_U11
KF-FG2-N_U13	Potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych	H2A_U04 H2A_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FG2-N_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie poszczególnych dyscyplin filologii germańskiej, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunek własnego rozwoju i kształcenia, inspiruje proces uczenia się innych osób	H2A_K01
KF-FG2-N_K02	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językowej kompetencji komunikacyjnej, rozumie potrzebę jej ciągłego doskonalenia	H2A_K01
KF-FG2-N_K03	Ma przekonanie o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej (np. jako nauczyciel), dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą	H2A_K04
KF-FG2-N_K04	Ma świadomość różnorodności kulturowej, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowo-językowego, wspierania komunikacji interkulturowej i porozumienia polsko-niemieckiego; konfrontując się z zagadnieniem tożsamości kulturowej występującej w tekstach literackich, umacnia w sobie poczucie odpowiedzialności za zachowanie i przekaz dziedzictwa kulturowego	H2A_K05
KF-FG2-N_K05	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji projektu badawczego w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (literaturoznawstwa, językoznawstwa lub kulturoznawstwa); wykazuje kreatywność, samodzielność i angażuje się w proces jego powstawania, przestrzega ustalonych terminów i poczynionych ustaleń; jest świadomy istnienia wymiaru etycznego w badaniach naukowych	H2A_K03
KF-FG2-N_K06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, w której przyjmuje różne role, nad identyfikowaniem i porządkowaniem wiedzy z zakresu poszczególnych dyscyplin filologii germańskiej, reprezentując postawę otwartą wobec odmiennych zjawisk, przekonań i sądów	H2A_K02

KF-FG2-N_K07	Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych form, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi, nowymi zjawiskami w kulturze, szczególnie śledząc wydarzenia zachodzące w krajach obszaru niemieckojęzycznego	H2A_K06
--------------	---	---------

Zakładane efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej pokrywają wszystkie efekty kształcenia określone Rozporządzeniem MNiSW z 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 121, 5.

III. PRAKTYKA:

Praktyka zawodowa dla specjalności filologia germańska

Zgodnie z planem studiów student studiów drugiego stopnia zobowiązany jest do odbycia praktyki zawodowej w II semestrze studiów, we wrześniu. Praktyki powinny być zrealizowane i rozliczone do końca IV semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Student ma do zrealizowania minimum 160 godzin praktyki, obowiązuje go nie dłuższy niż 8-godzinny dzień pracy. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 5 punktów ECTS.

Praktyka zawodowa powinna odbyć się w instytucjach, w których posługiwanie się językiem obcym wynika z codziennych zadań danej instytucji, w szczególności - w biurze tłumaczeń, biurze podróży, biurze tłumacza przysięgłego, w wydawnictwie naukowym.

Podczas trwania praktyki student powinien wykazać się biegłą znajomością języka angielskiego w formie pisemnej i ustnej w zależności od specyfiki instytucji, w której jest odbywana praktyka. W ramach zadań szczegółowych student powinien poznać specyfikę danej instytucji i fakt ten udokumentować w „Dzienniku praktyk”, tj.:

1. rodzaj prowadzonej przez instytucję dokumentacji związanej z jej działalnością,
2. rozkład dnia instytucji z uwzględnieniem obowiązków pracowników,
3. oprzyrządowanie techniczne instytucji,
4. zasoby komputerowego wspomaganie pracy (w tym np. programy do przekładu mechanicznego, elektroniczne słowniki translatorskie, strony internetowe dla specjalistów itp.),
5. preferowane strategie i techniki pracy w danej instytucji,

Cele praktyki:

1. wyrobienie specjalistycznych umiejętności składających się na kwalifikacje zawodowe przyszłego tłumacza.
2. kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim związanych.
3. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z zakresu specjalności zawodowej z rzeczywistością.

Praktyka podlega obowiązkowemu zaliczeniu.

Po odbyciu praktyki student składa pełną dokumentację dotyczącą przebiegu praktyk, tj.:

1. „Dziennik praktyk” z dokładnie rozpisany każdym dniem praktyki i pisemną opinią zakładowego opiekuna praktyk.
2. teczkę prac, tj. wykonane tłumaczenia z języka polskiego na język niemiecki oraz z języka niemieckiego na język polski.

Praktyka zawodowa dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka niemieckiego

1) Praktyka – kontynuacja specjalności nauczycielskiej

Kształcenie w ramach studiów drugiego stopnia obejmuje odbycie w I semestrze studiów praktyki pedagogiczno-psychologicznej w wymiarze 30 godzin oraz w II semestrze studiów praktyki ciągłej w wymiarze 120 godzin w szkołach realizujących III i IV etap edukacyjny (gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna, kształcenie w zawodzie). Praktyki odbywają się w szkołach gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych – po 2 tygodnie w każdej z wymienionych placówek. Studenta obowiązuje 30-godzinny tydzień praktyk, na który składają się: godziny hospitowane, godziny asystowania oraz samodzielnie przeprowadzanie zajęć. Za zaliczenie praktyki pedagogiczno-psychologicznej student otrzymuje 1 punkt ECTS, za zaliczenie praktyki ciągłej – 6 pkt. ECTS.

2) Praktyka – rozpoczęcie specjalności nauczycielskiej na studiach drugiego stopnia

Kształcenie w ramach studiów drugiego stopnia obejmuje odbycie w I semestrze studiów praktyki pedagogiczno-psychologicznej w wymiarze 30 godzin oraz w II semestrze studiów praktyki ciągłej w wymiarze 180 godzin w szkołach realizujących I, II, III i IV etap edukacyjny. Praktyki odbywają się w szkołach podstawowych, szkołach gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych – po 2 tygodnie w każdej z wymienionych placówek. Studenta obowiązuje 30-godzinny tydzień praktyk, na który składają się: godziny hospitowane, godziny asystowania oraz samodzielnie przeprowadzanie zajęć. Za zaliczenie praktyki pedagogiczno-psychologicznej student otrzymuje 1 punkt ECTS, za zaliczenie praktyki ciągłej 6 punktów ECTS.

W trakcie praktyki - zarówno w przypadku kontynuacji specjalności nauczycielskiej jak i jej rozpoczęcia - następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:

1. zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
2. obserwowanie:
 - a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywności uczniów,
 - b) toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji ,
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - f) sposobu oceniania uczniów,
 - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania;
3. współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji,
 - b) organizowaniu pracy w grupach,
 - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,

- d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
 - f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - g) organizowaniu przestrzeni klasy,
 - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
4. pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
- a) planowanie lekcji, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
 - b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
 - c) organizację i prowadzenie lekcji w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - d) wykorzystywanie w toku lekcji środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
 - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji do poziomu rozwoju uczniów,
 - f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
 - g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
5. analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji,
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Forma zaliczenia praktyki:

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie przedłożonej pełnej dokumentacji praktyki (konspekty oraz uzupełniony i opieczętowany dzienniczek praktyk), na podstawie udokumentowania przepracowania odpowiedniej ilości godzin oraz pozytywnej opinii wystawionej przez szkolnego opiekuna praktyk.

Efekty kształcenia dla kierunku **Filologia** **specjalność: filologia rosyjska**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:**
 - 4.1. **Cele kształcenia na kierunku filologia, wspólne dla specjalności: filologia rosyjska, filologia rosyjska z językiem angielskim oraz specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego i języka angielskiego:**
 - wykształcenie umiejętności językowych do poziomu min. C1 znajomości języka rosyjskiego według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
 - przekazanie usystematyzowanej wiedzy o literaturze, kulturze i historii rosyjskiej,
 - przekazanie usystematyzowanej wiedzy z zakresu językoznawstwa rosyjskiego,
 - przekazanie usystematyzowanej wiedzy o strukturze języka rosyjskiego,
 - wykształcenie podstawowych umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego,
 - wykształcenie umiejętności krytycznego myślenia, wiązania ze sobą faktów oraz wyciągania wniosków z posiadanych informacji,
 - wykształcenie postawy otwartości wobec innych kultur i języków oraz kompetencji interkulturowych,
 - wykształcenie podstawowych umiejętności translatorskich.

Dodatkowo w przypadku **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego i języka angielskiego** - szczegółowe cele kształcenia w tym zakresie przewidują realizację zajęć w zakresie:

- przekazania wiedzy z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania języka rosyjskiego i angielskiego,
- wykształcenia umiejętności psychopedagogicznych i dydaktycznych w odniesieniu do pracy z uczniem na I i II etapie edukacyjnym,
- przygotowanie studenta do realizacji zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela.

Dodatkowo w przypadku wyboru specjalności **filologia rosyjska z językiem angielskim:**

- wykształcenie umiejętności językowych z zakresu języka angielskiego na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- przekazanie podstawowej wiedzy o literaturze, kulturze i historii krajów anglojęzycznych,
- przekazanie podstawowej wiedzy o strukturze języka angielskiego.

Ponadto w przypadku wyboru **opcji specjalizacyjnej translatorskiej:**

- przekazanie wiedzy z obszaru translatoologii oraz technik tłumaczeniowych,
- wykształcenie podstawowych umiejętności translatorskich.

Ponadto w przypadku wyboru **opcji specjalizacyjnej rosjoznawczej**:

- przekazanie wszechstronnej wiedzy na temat Rosji,
- zapoznanie z problemami społecznymi, ekonomicznymi, politycznymi Rosji, a także najważniejszymi zjawiskami z zakresu filozofii i współczesnej literatury rosyjskiej.

4.2. **Możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia**

Absolwent studiów pierwszego stopnia specjalności **filologia rosyjska, filologia rosyjska z językiem angielskim lub specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego i angielskiego** otrzymuje tytuł zawodowy licencjata, który uprawnia go do kontynuowania kształcenia na studiach drugiego stopnia w tej samej lub pokrewnej specjalności oraz kształcenia w ramach studiów podyplomowych. Może także kontynuować kształcenie na studiach magisterskich w krajach, w których obowiązuje dwustopniowy system kształcenia uniwersyteckiego.

Studia na specjalności **filologia rosyjska lub specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego i angielskiego** pozwalają na rozpoczęcie działalności zawodowej w dziedzinach wymagających aktywnej znajomości języka rosyjskiego oraz orientacji w kulturze, realiach i stosunkach polityczno-społecznych Rosji. Absolwent może pracować w biurach tłumaczeń, w redakcjach prasowych, radiowych i telewizyjnych, w wydawnictwach, w innych instytucjach kultury, wszędzie tam, gdzie należy wykazać się umiejętnością formułowania tekstu pisanego i mówionego, redakcji tekstu i jego interpretacji. Nabyte umiejętności umożliwią także pracę w administracji, turystyce i sektorze usług.

Ukończenie **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego i angielskiego** umożliwia dodatkowo podjęcie pracy w charakterze nauczyciela języka rosyjskiego i angielskiego w przedszkolach i szkołach podstawowych.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) W	– kategoria wiedzy
d) U	– kategoria umiejętności
e) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
f) H1A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
g) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF_W01	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi (filozofia, historia)	H1A_W01 H1A_W03 H1A_W05
KF_W02	Zna podstawową terminologię używaną w naukach filologicznych (językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie i przekładoznawstwie) oraz rozumie jej zastosowania w obrębie	H1A_W02 H1A_W03

	pokrewnych dyscyplin naukowych	
KF_W03	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię teorii i metodologię z zakresu nauk filologicznych: językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i przekładoznawstwa	H1A_W03
KF_W04	Wie, zgodnie ze współczesnym stanem wiedzy, jak przebiega proces akwizycji języka ojczystego i języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_W04
KF_W05	Ma uporządkowaną wiedzę o strukturze współczesnego języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) oraz podstawowe informacje z zakresu jego historii	H1A_W04
KF_W06	Ma podstawową wiedzę dotyczącą artykulacji dźwięków w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H1A_W09
KF_W07	Ma podstawową wiedzę dotyczącą segmentalnych i suprasegmentalnych jednostek języka, ze szczególnym naciskiem na różnice między językiem polskim a językiem specjalności (angielski, niemiecki, rosyjski, ukraiński)	H1A_W09
KF_W08	Ma podstawową wiedzę o powiązaniach językoznawstwa z literaturoznawstwem, kulturoznawstwem i translatoryką, o powiązaniach literatury z historią danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) i historią kultury europejskiej	H1A-W05
KF_W09	Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i translatoryki danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A-W06
KF_W10	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji wytworów kultury pod względem językowym, językoznawczym, literackim, kulturoznawczym i przekładoznawczym właściwym dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych filologii	H1A_W07
KF_W11	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	H1A_W08
KF_W12	Ma świadomość i elementarną wiedzę na temat kompleksowej natury języka, także języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	H1A_W09
KF_W13	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego), i orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz krajów obszarów języka specjalności (anglojęzycznych, niemieckojęzycznych, rosyjskojęzycznych, ukraińskojęzycznych)	H1A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
KF_U01	Rozumie potrzebę nieustannego uaktualniania swojej wiedzy i umiejętności	H1A_U01
KF_U02	Ma elementarne umiejętności badawcze (formułowanie i analiza problemów, dobór metod i narzędzi, opracowanie i prezentacja wyników) pozwalające na rozwiązywanie problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie, translatoryce)	H1A_U02
KF_U03	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	H1A_U03
KF_U04	Posiada podstawową umiejętność posługiwania się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa,	H1A_U02 H1A_U04

	literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i translatoryki w typowych sytuacjach profesjonalnych	
KF_U05	Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk filologicznych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, translatoryka) oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod w celu określenia ich znaczeń, funkcji, ewolucji, oddziaływania w procesie komunikacji językowej i literackiej oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H1A_U05
KF_U06	Potrafi przeprowadzić analizę tekstu pisanego i usłyszanego z zastosowaniem podstawowych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy	H1A_U05
KF_U07	Potrafi uporządkować tekst przeczytany lub usłyszany, zrozumieć w nim główną myśl, znaleźć potrzebne informacje, stwierdzić prawdziwość lub fałsz niektórych stwierdzeń oraz określić charakter i formę tekstu	H1A_U05
KF_U08	Ma umiejętność dyskusji, merytorycznej argumentacji dotyczących omawianych tekstów pisanych lub wysłuchanych, a także umie formułować wnioski w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H1A_U06 H1A_U10
KF_U09	Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami i niespecialistami w zakresie wybranej specjalizacji w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H1A_U07 H1A_U10
KF_U10	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych na tematy życia codziennego i tematy popularnonaukowe w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) z wykorzystaniem różnych źródeł	H1A_U09, H1A_U10
KF_U11	Posiada umiejętność tworzenia typowych prac pisemnych w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim) oraz typowych prac pisemnych w zakresie dyscyplin filologicznych a także pisemną analizę problemów przekładowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu	H1A_U08 H1A_U10
KF_U12	Posiada umiejętność przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych na tematy dotyczące zagadnień szczegółowych wybranej specjalizacji dyplomowej, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu	H1A_U09 H1A_U10
KF_U13	Ma zbliżoną do rodzimej znajomość języka (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego) na poziomie B2+/C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF_K01	Rozumie potrzebę nieustannego uaktualniania wiedzy i umiejętności w zakresie języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_K01 H1A_K04
KF_K02	Potrafi pracować w grupie, przyjmując różne w niej role	H1A_K02
KF_K03	Potrafi kierować małym zespołem, przyjmując odpowiedzialność za efekty jego pracy	H1A_K02
KF_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań, jest kreatywny i potrafi dokonywać samooceny swoich działań	H1A_K03 H1A_K05
KF_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu (np. Tłumacza, nauczyciela)	H1A_K04

KF_K06	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego regionu i Polski, będąc jednocześnie otwartym na odmienności kulturowe krajów obszaru językowego specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_K05
KF_K07	Uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych form, śledząc szczególnie wydarzenia zachodzące w krajach obszaru języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_K06
KF_K08	Obserwuje nowe zjawiska językowe, literackie i kulturalne i ich relacje z innymi dziedzinami sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów językowych specjalności (angielskiej, niemieckiej, rosyjskiej, ukraińskiej)	H1A_K01 H1A_K06

Efekty kształcenia dla specjalności filologia rosyjska

6. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FR1	– symbol specjalności: filologia rosyjska – studia pierwszego stopnia
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H1A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia, specjalność filologia rosyjska - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FR1_W01	Zna elementarną terminologię używaną w językoznawstwie rosyjskim i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03
KF-FR1_W02	Ma elementarną wiedzę o miejscu językoznawstwa rosyjskiego w systemie nauk oraz jego przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	H1A_W03 H1A_W05
KF-FR1_W03	Ma elementarną i uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin językoznawstwa rosyjskiego, obejmującą ich teorię, terminologię i metodologię	H1A_W03 H1A_W04
KF-FR1_W04	Ma elementarną wiedzę o prowadzeniu badań w językoznawstwie rosyjskim, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych, zna podstawowe tradycje paradygmatyczne, z których wywodzą się poszczególne metody	H1A_W02 H1A_W03
KF-FR1_W05	Zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty w językoznawstwie rosyjskim, rozumie ich historyczne i interdyscyplinarne uwarunkowania	H1A_W01 H1A_W03
KF-FR1_W06	Ma elementarną wiedzę o zastosowaniu wyników badań	H1A_W06

	językoznawstwa rosyjskiego stosowanego oraz ich przyczynku do rozwoju innych dziedzin i rozwoju cywilizacyjnego	
KF-FR1_W07	Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania na płaszczyźnie lingwistycznej	H1A_W02 H1A_W03
KF-FR1_W08	Ma elementarną wiedzę o istocie, rozwoju i historii języka rosyjskiego, rozumie wybrane paradygmaty, koncepcje i teorie języka	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09
KF-FR1_W09	Ma uporządkowaną wiedzę o strukturze współczesnego języka rosyjskiego i jego opisie gramatycznym, rozumie różnice pomiędzy językiem mówionym a pisany	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09
KF-FR1_W10	Ma podstawową wiedzę dotyczącą artykulacji dźwięków w języku rosyjskim, akcentowania wyrazów oraz intonacji zdaniowej, zna bazę artykulacyjną, rozumie proces powstawania oraz zasady poprawnej realizacji dźwięków	H1A_W04 H1A_W09
KF-FR1_W11	Ma świadomość kompleksowości języka rosyjskiego w zakresie struktur i kategorii gramatycznych oraz podstawową wiedzę na temat subsystemów języka (gramatyka, słownictwo, wymowa)	H1A_W04 H1A_W09
KF-FR1_W12	Ma elementarną wiedzę na temat przebiegu procesów akwizycji języka ojczystego i języka rosyjskiego ze szczególnym uwzględnieniem różnic pomiędzy tymi procesami, zna podstawowe teorie dotyczące akwizycji i uczenia się języków, rozumie wpływ czynników indywidualnych, czynników zewnętrznych oraz języka pierwszego na akwizycję języka drugiego / obcego	H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09
KF-FR1_W13	Ma podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej historii literatury rosyjskiego obszaru językowego, jej powiązaniach z innymi dziedzinami nauki oraz kierunkach rozwoju	H1A_W01 H1A_W05 H1A_W06
KF-FR1_W14	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat periodyzacji procesu historyczno-literackiego, różnych zjawisk w dziedzinie literatury, komparatystyki, ewolucji postaw czytelniczych, problemów i motywów literackich	H1A_W04 H1A_W10
KF-FR1_W15	Ma wiedzę na temat omawianych epok literackich, zna tło historyczno-kulturowe dzieł reprezentatywnych dla danej epoki, zna czołowych przedstawicieli, orientuje się w kierunkach i formach literackich	H1A_W01 H1A_W03 H1A_W04
KF-FR1_W16	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji tekstów literackich	H1A_W07
KF-FR1_W17	Ma świadomość kompleksowości literatury i języka, zjawisk kulturowych i estetycznych, powiązań literatury ze sztuką, filozofią i innymi dziedzinami nauk	H1A_W09
KF-FR1_W18	Zna elementarną terminologię używaną w zakresie historii literatury języka rosyjskiego i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W05
KF-FR1_W19	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat literatury rosyjskiej: nazywa tendencje i kierunki literackie, wymienia przykłady utworów charakterystycznych dla danego kierunku literackiego, rozróżnia gatunki i konwencje literackie omawianych dzieł, identyfikuje zjawiska kulturowe będące tłem omawianych lektur, wyjaśnia zależności, rozpoznaje motywy	H1A_W03 H1A_W05 H1A_W10
KF-FR1_W20	Ma podstawową wiedzę z zakresu historii kultury oraz historii krajów rosyjskiego obszaru językowego, obejmującą podstawową terminologię; zna instytucje oraz przedstawicieli kultury Rosji, orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz Rosji	H1A_W01 H1A_W02 H1A_W10

KF-FR1_W21	Ma elementarną wiedzę o uwarunkowaniach społeczno-historycznych mających wpływ na tworzenie się istotnych nurtów kulturowych	H1A_W01 H1A_W03
KF-FR1_W22	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat rozwoju procesów historyczno-kulturowych Rosji, najistotniejszych wydarzeń historycznych	H1A_W03 H1A_W04 H1A_W05
KF-FR1_W23	Zna różne kierunki badań historycznych w wymiarze politycznym, społecznym, gospodarczym, kulturowym; rozumie, że badania i debata historyczna są procesem trwałym, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów	H1A_W03 H1A_W07
KF-FR1_W24	Ma elementarną, uporządkowaną wiedzę o specyfice translacji ustnej i pisemnej w różnorodnych sytuacjach komunikacyjnych, obejmującą podstawową terminologię wynikającą z teorii przekładu, techniki translacji oraz metody interpretacji tłumaczonego tekstu, ze szczególnym uwzględnieniem tekstów literackich	H1A_W02 H1A_W04 H1A_W07
KF-FR1_W25	Ma świadomość komplementarnej natury procesu translacji ustnej i pisemnej oraz różnic kulturowych i systemowych wpływających na proces przekładu	H1A_W07 H1A_W09
KF-FR1_W26	Ma uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych pojęć i zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego, zna zasady cytowania, techniki sporządzania bibliografii i przypisów	H1A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FR1_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu językoznawstwa rosyjskiego, literatury, kultury i historii Rosji z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	H1A_U01 H1A_U03
KF-FR1_U02	Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej: językoznawstwa, literaturoznawstwa lub kulturoznawstwa	H1A_U02
KF-FR1_U03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i translatoryki w typowych sytuacjach profesjonalnych	H1A_U02 H1A_U04
KF-FR1_U04	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień językoznawczych, z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych; korzystając zarówno z dorobku językoznawstwa jak i innych dyscyplin	H1A_U08 H1A_U09
KF-FR1_U05	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu językoznawstwa rosyjskiego oraz powiązanych z nim dyscyplin w celu analizowania i interpretowania zagadnień związanych z akwizycją języka pierwszego i następnych	H1A_U06 H1A_U09
KF-FR1_U06	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych zarówno ze specjalistami w zakresie językoznawstwa rosyjskiego, literatury oraz kultury Rosji, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	H1A_U06 H1A_U07 H1A_U10
KF-FR1_U07	Ma umiejętność dyskusji, merytorycznej argumentacji, prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii dotyczących omawianych zagadnień z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa oraz umiejętność formułowania wniosków w języku rosyjskim	H1A_U06 H1A_U10

KF-FR1_U08	Potrafi w spójny sposób konstruować wypowiedź ustną i pisemną w języku rosyjskim na tematy z zakresu językoznawstwa, historii literatury rosyjskiego obszaru językowego i literatury współczesnej, kulturoznawstwa, historii Rosji, stosując pojęcia właściwe dla danej dyscypliny, wykorzystując podstawowe ujęcia teoretyczne i korzystając z literatury przedmiotu	H1A_U04 H1A_U06 H1A_U08 H1A_U09 H1A_U10
KF-FR1_U09	Potrafi wyszczególnić główne zjawiska i procesy kulturowe charakterystyczne dla kulturowego rozwoju Rosji; rozpoznaje istotne nurty w architekturze i sztuce oraz różne rodzaje wytworów kultury Rosji	H1A_U05
KF-FR1_U10	Ma podstawowe umiejętności w zakresie tłumaczeń ustnych i przekładów pisemnych z języka polskiego na język rosyjski oraz z języka rosyjskiego na język polski z wykorzystaniem w procesie przekładu podstawowych ujęć teoretycznych i źródeł	H1A_U10
KF-FR1_U11	Samodzielnie wyszukuje informacje na interesujący go temat, korzystając przy tym z różnych materiałów źródłowych i technik komunikacyjnych; stosuje słowniki jedno- i dwujęzyczne, by wyszukać i określić właściwe kategorie gramatyczne, znaleźć potrzebne jednostki leksykalne i struktury gramatyczne	H1A_U04
KF-FR1_U12	Posiada umiejętność przygotowania i prezentowania wystąpień ustnych na tematy życia codziennego i tematy popularnonaukowe, wyraża w komunikacji ustnej wszystkie intencje językowe na poziomie C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; w przypadku luk w zasobach językowych stosuje odpowiednie strategie kompensacyjne	H1A_U06 H1A_U09 H1A_U10
KF-FR1_U13	Posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych na tematy z życia codziennego i tematy popularnonaukowe (sprawozdania, rozprawki, streszczenia, opisy, relacje z własnych przeżyć i doświadczeń, recenzje, listy), wyraża w komunikacji pisemnej wszystkie intencje językowe na poziomie C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U06 H1A_U08 H1A_U10
KF-FR1_U14	Ma zbliżoną do rodzimej znajomość języka rosyjskiego na poziomie C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FR1_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie poszczególnych dyscyplin filologii rosyjskiej, rozumie potrzebę ciągłego doksztalcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w tym zakresie, wyznacza kierunek własnego rozwoju i kształcenia	H1A_K01
KF-FR1_K02	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językowej kompetencji komunikacyjnej, rozumie potrzebę jej ciągłego doskonalenia	H1A_K01
KF-FR1_K03	Ma przekonanie o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej (np. Jako tłumacz), dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą	H1A_K04
KF-FR1_K04	Ma świadomość różnorodności kulturowej, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowo-językowego, wspierania komunikacji interkulturowej i porozumienia polsko-rosyjskiego; konfrontując się z zagadnieniem tożsamości kulturowej występującej w tekstach literackich, umacnia w sobie poczucie odpowiedzialności za zachowanie i przekaz dziedzictwa kulturowego	H1A_K05
KF-FR1_K05	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji projektu badawczego w zakresie dyscypliny wybranej specjalizacji	H1A_K03

	dyplomowej (literaturoznawstwa, językoznawstwa lub kulturoznawstwa); wykazuje kreatywność, samodzielność i angażuje się w proces jego powstawania, przestrzega ustalonych terminów i poczynionych ustaleń	
KF-FR1_K06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, w której przyjmuje różne role, nad identyfikowaniem i porządkowaniem wiedzy z zakresu poszczególnych dyscyplin filologii rosyjskiej, reprezentując postawę otwartą wobec odmiennych zjawisk, przekonań i sądów	H1A_K02
KF-FR1_K07	Uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych form, szczególnie śledząc wydarzenia zachodzące w Rosji	H1A_K06

Efekty kształcenia dla specjalności filologia rosyjska z językiem angielskim

7. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FRA	– symbol specjalności filologia rosyjska z językiem angielskim
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H1A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 3

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia specjalność filologia rosyjska z językiem angielskim - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FRA_W01	Ma świadomość wielości i różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych w literaturoznawstwie, językoznawstwie i kulturoznawstwie, umie je wymienić oraz scharakteryzować	H1A_W01
KF-FRA_W02	Zna podstawową terminologię nauk humanistycznych	H1A_W02 H1A_W01
KF-FRA_W03	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz kulturologii w systemie nauk humanistycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej	H1A_W03 H1A_W01
KF-FRA_W04	Zna i definiuje w języku polskim oraz rosyjskim i angielskim podstawowe pojęcia z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturologii	H1A_W03 H1A_W01 H1A_W02 H1A_W04
KF-FRA_W05	Definiuje jednostki systemu stylistycznego języka polskiego i rosyjskiego oraz angielskiego; określa kryteria wyróżnienia stylów mowy, definiuje poszczególne style w języku; nazywa cechy	H1A_W04 H1A_W02 H1A_W03

	charakterystyczne dla poszczególnych stylów języka	
KF-FRA_W06	Zna poetykę i podstawy teorii dzieła literackiego, metody literaturoznawczej analizy i interpretacji dzieł z różnych epok, objaśnia mechanizmy ewolucji procesu literackiego	H1A_W04 H1A_W03
KF-FRA_W07	Ma wiedzę o literackich i pozaliterackich (historycznych, filozoficznych, społecznych, ideologicznych, kulturowych) kontekstach literatury i kultury rosyjskiej i angielskiej kształtujących procesy jej tworzenia i odbioru	H1A_W04 H1A_W02 H1A_W03
KF-FRA_W08	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu historii Rosji, zna relacje pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami zachodzącymi w Rosji a także podstawową wiedzę z zakresu historii krajów angielskiego obszaru językowego	H1A_W04
KF-FRA_W09	Ma wiedzę faktograficzną na temat Rosji oraz krajów anglojęzycznych, dotyczącą zagadnień geograficznych, demograficznych, ekonomicznych i politycznych i socjokulturowych	H1A_W04
KF-FRA_W10	Ma wiedzę na temat rosyjskich osiągnięć w dziedzinie kultury i sztuki, o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym	H1A_W04
KF-FRA_W11	Ma dobrą znajomość szerokiego zasobu leksykalnego, znajomość wyrażen idiomatycznych i potocznych, zna i stosuje gramatyczne środki językowe, zna układ tekstu pisanego, stosuje podział na akapity, zna zasady interpunkcyjne i ortograficzne	H1A_W04
KF-FRA_W12	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu historii, filozofii i kultury rosyjskiej w kontekście kultury europejskiej, rozumie naturę ich powiązań	H1A_W05 H1A_W02 H1A_W03
KF-FRA_W13	Zna najnowsze materiały dotyczące wskazanych problemów z zakresu teorii i historii literatury rosyjskiej i anglojęzycznej, językoznawstwa i kulturoznawstwa rosyjskiego oraz angielskiego, ich głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach	H1A_W06 H1A_W03 H1A_W04
KF-FRA_W14	Identyfikuje i charakteryzuje najważniejsze teorie językoznawcze, literaturoznawcze i kulturoznawcze, ich założenia i wzajemne powiązania	H1A_W06 H1A_W01 H1A_W03 H1A_W07
KF-FRA_W15	Ma świadomość wielości i różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych w literaturoznawstwie, językoznawstwie i kulturoznawstwie oraz zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury	H1A_W07 H1A_W01 H1A_W02 H1A_W03
KF-FRA_W16	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	H1A_W08
KF-FRA_W17	Ma świadomość kompleksowej natury języka i jego złożoności, historycznej zmienności	H1A_W09 H1A_W04
KF-FRA_W18	Ma wiedzę o historii, strukturze i odmianach języka rosyjskiego i angielskiego oraz ich procesach rozwojowych od początków po czasy współczesne	H1A_W09 H1A_W04
KF-FRA_W19	Zna gramatykę opisową języka rosyjskiego i angielskiego, wybrane zagadnienia z leksykografii, leksykologii, pragmalingwistyki i lingwistyki tekstu, zna współczesną stylistykę	H1A_W09 H1A_W02 H1A_W04
KF-FRA_W20	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i rozumie problemy kultury popularnej oraz jej relacje z kulturą wysoką	H1A_W10 H1A_W04

KF-FRA_W21	Ma orientację we współczesnym życiu kulturalnym Rosji	H1A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FRA_U1	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje potrzebną informację z wykorzystaniem słowników i literatury przedmiotu	H1A_U01
KF-FRA_U2	Ma podstawowe umiejętności badawcze, używa odpowiednich narzędzi badawczych i metod do opisanego poszczególnych zagadnień z historii Rosji, języka rosyjskiego, kultury, literatury rosyjskiej, samodzielnie wyciąga wnioski	H1A_U02
KF-FRA_U3	Nakreśla zakres realizowanego przez siebie zadania, analizuje je stosując poznane metody badawcze	H1A_U02
KF-FRA_U4	Ma umiejętności opracowania i prezentacji wyników swojej pracy: zdaje relację z samodzielnie wykonanych prac pisemnych, tłumaczy i ilustruje wyniki badań, zgodnie z przyjętymi zasadami sporządza bibliografię zebranej literatury krytycznej	H1A_U02
KF-FRA_U5	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać swoje umiejętności w oparciu o wskazówki opiekuna naukowego oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do pogłębiania swojej wiedzy	H1A_U03
KF-FRA_U6	Wyszukuje, porządkuje, weryfikuje i opracowuje materiały krytyczne i ocenia ich przydatność	H1A_U03 H1A_U01
KF-FRA_U7	Potrafi posługiwać się podstawową wiedzą teoretyczną do opisu i analizy procesów oraz zjawisk z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz kultury i historii Rosji i krajów anglojęzycznych	H1A_U04
KF-FRA_U8	Rozumie i interpretuje zjawiska kultury rosyjskiej w zakresie omawianej problematyki, postrzega i określa ich specyfikę na tle dziedzictwa kulturowego Europy	H1A_U05 H1A_U04
KF-FRA_U9	Student potrafi analizować, interpretować i oceniać różne rodzaje wytworów kultury rosyjskiej w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H1A_U05 H1A_U01 H1A_U04
KF-FRA_U10	Potrafi merytorycznie argumentować i formułować wnioski z zakresu historii, kultury, językoznawstwa i literaturoznawstwa z wykorzystaniem poglądów innych autorów	H1A_U06 H1A_U01 H1A_U04
KF-FRA_U11	Formułuje tezy do dyskusji lub pracy pisemnej (semestralnej, rocznej, dyplomowej), dobiera materiały do samodzielnej analizy	H1A_U06 H1A_U01
KF-FRA_U12	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie studiowanej specjalizacji oraz niespecjalistami w języku rodzimym i obcym (rosyjskim i angielskim)	H1A_U07 H1A_U04
KF-FRA_U13	Inicjuje i prowadzi dyskusje na temat wybranych zjawisk w literaturze, kulturze rosyjskiej i kulturze angielskiego obszaru językowego, bierze udział w dyskusjach prowadzonych przez inne osoby	H1A_U07 H1A_U09
KF-FRA_U14	Ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej w języku polskim i obcym (rosyjskim i angielskim) z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł, wykonuje ją przy użyciu środków multimedialnych i programów komputerowych (Word, Excel, Power Point)	H1A_U08 H1A_U01
KF-FRA_U15	Potrafi przygotować i przekazać ustnie klarowną wypowiedź w języku polskim, rosyjskim i angielskim na złożony temat z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł, rozwijając i podtrzymując własne poglądy, a także	H1A_U09 H1A_U01

	popierając je dodatkowymi argumentami i przykładami	
KF-FRA_U16	Potrafi merytorycznie reagować na pytania słuchaczy lub ich zastrzeżenia	H1A_U09
KF-FRA_U17	Potrafi zrozumieć skomplikowane informacje, szczególnie jasno i precyzyjnie opisywać złożone zagadnienia, tworzyć staranne opisy lub narracje w wypowiedzi monologicznej, w dyskusjach, umie uzasadnić własne stanowisko i reagować na kontrargumenty	H1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FRA_K1	Świadomie kształtuje i rozwija swoje zainteresowania w zakresie kultury, literatury, języka i historii Rosji i krajów angielskiego obszaru językowego	H1A_K01
KF-FRA_K2	Rozumie potrzebę samodzielnego, permanentnego poszerzania wiedzy i umiejętności z zakresu dziedziny studiów i dziedzin pokrewnych	H1A_K01
KF-FRA_K3	Umie pracować samodzielnie i w grupie przyjmując w niej różne role i współpracując z partnerami z grupy i nauczycielem, Jest zdolny do zmiany roli w grupie, wykonuje różne zadania	H1A_K02
KF-FRA_K4	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	H1A_K03 H1A_K02
KF-FRA_K5	W badaniach wykazuje dbałość o rzetelność i profesjonalizm, szanuje odmienność poglądów i teorii w ramach badań naukowych i dyskusji publicznej	H1A_K04
KF-FRA_K6	Dąży do obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego i oceny poszczególnych procesów dziejowych	H1A_K04
KF-FRA_K7	Neguje narzucanie innym światopoglądu, religii i systemu wartości i rozumie potrzebę kompromisu	H1A_K04
KF-FRA_K8	Jest przygotowany do przekazywania posiadanej wiedzy, jest kreatywny, otwarty na nowe rozwiązania, metody i narzędzia badawcze	H1A_K04
KF-FRA_K9	Postrzega przedsięwzięcia związane ze współpracą międzynarodową (polityczne, społeczne, gospodarcze, medialne, kulturalne, naukowe), jako pole do aktywizacji zawodowej	H1A_K04
KF-FRA_K10	Ma świadomość różnorodności kulturowej oraz społeczno-historycznej w zakresie stosunków międzyludzkich	H1A_K05
KF-FRA_K11	Postrzega środowisko komunikacji językowej jako zjawisko tradycyjnej kultury, tworzonej przez wiele pokoleń, która powinna być kultywowana i chroniona jako dziedzictwo narodowe	H1A_K05
KF-FRA_K12	Uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form	H1A_K06

Efekty kształcenia dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego i języka angielskiego

Efekty kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku **filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka rosyjskiego i języka angielskiego** mieszczą się w zakresie efektów kształcenia obszaru nauk humanistycznych, profil ogólnoakademicki.

8. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FRA1-N	– symbol specjalności nauczycielskiej w

- d) W – zakresie języka rosyjskiego i języka angielskiego – studia pierwszego stopnia
- e) U – kategoria wiedzy
- f) K (po podkreślniku) – kategoria umiejętności
- g) H1A – kategoria kompetencji społecznych
- h) 01, 02, 03 i kolejne – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
- numer efektu kształcenia

Tabela 4

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka rosyjskiego i języka angielskiego - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FRA1-N_W01	Zna elementarną terminologię używaną w językoznawstwie rosyjskim i angielskim i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03
KF-FRA1-N_W02	Ma elementarną wiedzę o miejscu językoznawstwa rosyjskiego w systemie nauk oraz jego przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	H1A_W03 H1A_W05
KF-FRA1-N_W03	Ma elementarną i uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin językoznawstwa rosyjskiego, obejmującą ich teorię, terminologię i metodologię	H1A_W03 H1A_W04
KF-FRA1-N_W04	Ma elementarną wiedzę o prowadzeniu badań w językoznawstwie rosyjskim i angielskim, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych, zna podstawowe tradycje paradygmatyczne, z których wywodzą się poszczególne metody	H1A_W02 H1A_W03
KF-FRA1-N_W05	Zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty w językoznawstwie rosyjskim, rozumie ich historyczne i interdyscyplinarne uwarunkowania	H1A_W01 H1A_W03
KF-FRA1-N_W06	Ma elementarną wiedzę o zastosowaniu wyników badań językoznawstwa rosyjskiego i angielskiego stosowanego oraz ich przyczynku do rozwoju innych dziedzin i rozwoju cywilizacyjnego	H1A_W06
KF-FRA1-N_W07	Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania na płaszczyźnie lingwistycznej	H1A_W02 H1A_W03
KF-FRA1-N_W08	Ma elementarną wiedzę o istocie, rozwoju i historii języka rosyjskiego i angielskiego, rozumie wybrane paradygmaty, koncepcje i teorie języka	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09
KF-FRA1-N_W09	Ma uporządkowaną wiedzę o strukturze współczesnego języka rosyjskiego i angielskiego, i jego opisie gramatycznym, rozumie różnice pomiędzy językiem mówionym a pisany	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09
KF-FRA1-N_W10	Ma podstawową wiedzę dotyczącą artykulacji dźwięków w języku rosyjskim, akcentowania wyrazów oraz intonacji zdaniowej, zna bazę artykulacyjną, rozumie proces powstawania	H1A_W04 H1A_W09

	oraz zasady poprawnej realizacji dźwięków	
KF-FRA1-N_W11	Ma świadomość kompleksowości języka rosyjskiego w zakresie struktur i kategorii gramatycznych oraz podstawową wiedzę na temat subsystemów języka (gramatyka, słownictwo, wymowa)	H1A_W04 H1A_W09
KF-FRA1-N_W12	Ma elementarną wiedzę na temat przebiegu procesów akwizycji języka ojczystego i języka rosyjskiego ze szczególnym uwzględnieniem różnic pomiędzy tymi procesami, zna podstawowe teorie dotyczące akwizycji i uczenia się języków, rozumie wpływ czynników indywidualnych, czynników zewnętrznych oraz języka pierwszego na akwizycję języka drugiego / obcego	H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09
KF-FRA1-N_W13	Ma podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej historii literatury rosyjskiego obszaru językowego, jej powiązaniach z innymi dziedzinami nauki oraz kierunkach rozwoju	H1A_W01 H1A_W05 H1A_W06
KF-FRA1-N_W14	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat periodyzacji procesu historyczno-literackiego, różnych zjawisk w dziedzinie literatury, komparatystyki, ewolucji postaw czytelniczych, problemów i motywów literackich	H1A_W04 H1A_W10
KF-FRA1-N_W15	Ma wiedzę na temat omawianych epok literackich, zna tło historyczno-kulturowe dzieł reprezentatywnych dla danej epoki, zna czołowych przedstawicieli, orientuje się w kierunkach i formach literackich	H1A_W01 H1A_W03 H1A_W04
KF-FR1-N_W16	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji tekstów literackich	H1A_W07
KF-FRA1-N_W17	Ma świadomość kompleksowości literatury i języka, zjawisk kulturowych i estetycznych, powiązań literatury ze sztuką, filozofią i innymi dziedzinami nauk	H1A_W09
KF-FRA1-N_W18	Zna elementarną terminologię używaną w zakresie historii literatury języka rosyjskiego i angielskiego, i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W05
KF-FRA1-N_W19	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat literatury rosyjskiej angielskiej: nazywa tendencje i kierunki literackie, wymienia przykłady utworów charakterystycznych dla danego kierunku literackiego, rozróżnia gatunki i konwencje literackie omawianych dzieł, identyfikuje zjawiska kulturowe będące tłem omawianych lektur, wyjaśnia zależności, rozpoznaje motywy	H1A_W03 H1A_W05 H1A_W10
KF-FRA1-N_W20	Ma podstawową wiedzę z zakresu historii kultury oraz historii krajów rosyjskiego i angielskiego obszaru językowego, obejmującą podstawową terminologię; zna instytucje oraz przedstawicieli kultury krajów rosyjskiego i angielskiego obszaru językowego, orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz krajów rosyjsko- i anglojęzycznych	H1A_W01 H1A_W02 H1A_W10
KF-FRA1-N_W21	Ma elementarną wiedzę o uwarunkowaniach społeczno-historycznych mających wpływ na tworzenie się istotnych nurtów kulturowych	H1A_W01 H1A_W03
KF-FRA1-N_W22	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat rozwoju procesów historyczno-kulturowych krajów rosyjskiego obszaru językowego, najistotniejszych wydarzeń historycznych	H1A_W03 H1A_W04 H1A_W05
KF-FRA1-N_W23	Zna różne kierunki badań historycznych w wymiarze politycznym, społecznym, gospodarczym, kulturowym; rozumie, że badania i debata historyczna są procesem trwałym, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów	H1A_W03 H1A_W07
KF-FRA1-N_W24	Ma uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych pojęć i zasad	H1A_W08

	z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego, zna zasady cytowania, techniki sporządzania bibliografii i przypisów	
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FRA1-N_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu językoznawstwa rosyjskiego, literatury, kultury i historii obszaru rosyjsko- i anglojęzycznego z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	H1A_U01 H1A_U03
KF-FRA1-N_U02	Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej: językoznawstwa, literaturoznawstwa lub kulturoznawstwa	H1A_U02
KF-FRA1-N_U03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, i kulturoznawstwa w typowych sytuacjach profesjonalnych	H1A_U02 H1A_U04
KF-FRA1-N_U04	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień językoznawczych, z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych; korzystając zarówno z dorobku językoznawstwa jak i innych dyscyplin	H1A_U08 H1A_U09
KF-FRA1-N_U05	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu językoznawstwa rosyjskiego i angielskiego oraz powiązanych z nim dyscyplin w celu analizowania i interpretowania zagadnień związanych z akwizycją języka pierwszego i następnych	H1A_U06 H1A_U09
KF-FRA1-N_U06	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych zarówno ze specjalistami w zakresie językoznawstwa rosyjskiego i angielskiego, literatury oraz kultury obszaru rosyjsko- i anglojęzycznego, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	H1A_U06 H1A_U07 H1A_U10
KF-FRA1-N_U07	Ma umiejętność dyskusji, merytorycznej argumentacji, prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii dotyczących omawianych zagadnień z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa oraz umiejętność formułowania wniosków w języku rosyjskim	H1A_U06 H1A_U10
KF-FRA1-N_U08	Potrafi w spójny sposób konstruować wypowiedź ustną i pisemną w języku rosyjskim na tematy z zakresu językoznawstwa, historii literatury rosyjskiego obszaru językowego i literatury współczesnej, kulturoznawstwa, historii rosyjskiego obszaru językowego, stosując pojęcia właściwe dla danej dyscypliny, wykorzystując podstawowe ujęcia teoretyczne i korzystając z literatury przedmiotu	H1A_U04 H1A_U06 H1A_U08 H1A_U09 H1A_U10
KF-FRA1-N_U09	Potrafi wyszczególnić główne zjawiska i procesy kulturowe charakterystyczne dla kulturowego rozwoju krajów rosyjskiego obszaru językowego; rozpoznaje istotne nurty w architekturze i sztuce oraz różne rodzaje wytworów kultury krajów anglojęzycznych	H1A_U05
KF-FRA1-N_U10	Potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki,	H1A_U01

	psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych	H1A_U04
KF-FRA1-N_U11	Samodzielnie wyszukuje informacje na interesujący go temat, korzystając przy tym z różnych materiałów źródłowych i technik komunikacyjnych; stosuje słowniki jedno- i dwujęzyczne, by wyszukać i określić właściwe kategorie gramatyczne, znaleźć potrzebne jednostki leksykalne i struktury gramatyczne	H1A_U04
KF-FRA1-N_U12	Posiada umiejętność przygotowania i prezentowania wystąpień ustnych na tematy życia codziennego i tematy popularnonaukowe, wyraża w komunikacji ustnej wszystkie intencje językowe na poziomie C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; w przypadku luk w zasobach językowych stosuje odpowiednie strategie kompensacyjne	H1A_U06 H1A_U09 H1A_U10
KF-FRA1-N_U13	Posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych na tematy z życia codziennego i tematy popularnonaukowe (sprawozdania, rozprawki, streszczenia, opisy, relacje z własnych przeżyć i doświadczeń, recenzje, listy), wyraża w komunikacji pisemnej wszystkie intencje językowe na poziomie C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U06 H1A_U08 H1A_U10
KF-FRA1-N_U14	Ma zbliżoną do rodzimej znajomość języka rosyjskiego na poziomie C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FRA1-N_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie poszczególnych dyscyplin filologii rosyjskiej i angielskiej, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w tym zakresie, wyznacza kierunek własnego rozwoju i kształcenia	H1A_K01
KF-FRA1-N_K02	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie językowej kompetencji komunikacyjnej, rozumie potrzebę jej ciągłego doskonalenia	H1A_K01
KF-FRA1-N_K03	Ma przekonanie o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej (np. jako nauczyciel), dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą	H1A_K04
KF-FRA1-N_K04	Ma świadomość różnorodności kulturowej, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowo-językowego, wspierania komunikacji interkulturowej i porozumienia polsko-rosyjskiego; konfrontując się z zagadnieniem tożsamości kulturowej występującej w tekstach literackich, umacnia w sobie poczucie odpowiedzialności za zachowanie i przekaz dziedzictwa kulturowego	H1A_K05
KF-FRA1-N_K05	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji projektu badawczego w zakresie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (literaturoznawstwa, językoznawstwa lub kulturoznawstwa); wykazuje kreatywność, samodzielność i angażuje się w proces jego powstawania, przestrzega ustalonych terminów i poczynionych ustaleń	H1A_K03
KF-FRA1-N_K06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, w której przyjmuje różne role, nad identyfikowaniem i porządkowaniem wiedzy z zakresu poszczególnych dyscyplin filologii rosyjskiej,	H1A_K02

	reprezentując postawę otwartą wobec odmiennych zjawisk, przekonań i sądów	
KF-FRA1-N_K07	Uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych form, szczególnie śledząc wydarzenia zachodzące w krajach obszaru rosyjsko- i anglojęzycznego	H1A_K06

Zakładane efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej pokrywają wszystkie efekty kształcenia określone Rozporządzeniem MNiSW z 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 181,5.

PRAKTYKA:

Praktyka zawodowa dla specjalności filologia rosyjska

Zgodnie z planem studiów student zobowiązany jest do odbycia praktyki zawodowej do końca V semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Student powinien zrealizować minimum 160 godzin praktyki, obowiązuje go nie dłuższy niż 8-godzinny dzień pracy. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 6 punktów ECTS.

Praktyka zawodowa powinna odbyć się w instytucjach, w których posługiwanie się językiem obcym wynika z codziennych zadań danej instytucji, w szczególności — w biurze tłumaczeń, biurze podróży, biurze tłumacza przysięgłego, w wydawnictwie naukowym.

Podczas trwania praktyki student powinien wykazać się sprawnością tłumaczeniową w formie pisemnej i ustnej w zależności od specyfiki instytucji, w której jest odbywana praktyka. Pomiędzy obydwoma typami umiejętności translatorskich (tłumaczenie ustne, tłumaczenie pisemne) nie powinno być rażącej dysproporcji czasowych. W ramach zadań szczegółowych student powinien poznać specyfikę danej instytucji i fakt ten udokumentować w „Dzienniku praktyk”, tj.:

1. rodzaj prowadzonej przez instytucję dokumentacji związanej z działalnością tłumaczeniową,
2. rozkład dnia instytucji z uwzględnieniem obowiązków tłumacza,
3. oprzyrządowanie techniczne tłumacza w danej instytucji,
4. księgozbiory translatorskie,
5. zasoby komputerowego wspomaganie pracy tłumacza (programy do przekładu mechanicznego, elektroniczne słowniki translatorskie, strony internetowe dla specjalistów itp.),
6. preferowane strategie i techniki dokonywania tłumaczeń w danej instytucji,
7. podstawy prawne cennika usług translatorskich stosowanego w danej instytucji.

Cele praktyki:

1. wyrobienie podstawowych umiejętności składających się na kwalifikacje zawodowe przyszłego tłumacza
2. kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim związanych.
3. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z zakresu specjalności zawodowej z rzeczywistością.

Praktyka podlega obowiązkowemu zaliczeniu.

Po odbyciu praktyki student składa u koordynatora praktyk zawodowych pełną dokumentację dotyczącą przebiegu praktyk, tj.:

1. „Dziennik praktyk” z dokładnie rozpisany każdym dniem praktyki i pisemną opinią zakładowego opiekuna praktyk.
2. teczkę prac.

Praktyka zawodowa dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego i języka angielskiego.

Kształcenie na studiach pierwszego stopnia w ramach **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego i języka angielskiego** obejmuje odbycie obowiązkowej praktyki w przedszkolach i szkołach podstawowych. W II semestrze studiów student odbywa praktykę pedagogiczno-psychologiczną w wymiarze 30 godzin, zaś w IV semestrze studiów, we wrześniu, praktykę ciągłą w wymiarze 120 godzin. Za zaliczenie praktyki pedagogiczno-psychologicznej student otrzymuje 2 punkty ECTS, za zaliczenie praktyki ciągłej 6 punktów ECTS.

Praktyki odbywają się w przedszkolach i szkołach podstawowych - przynajmniej przez tydzień w każdej z wymienionych placówek, przy czym w szkole podstawowej student odbywa praktykę w klasach I-III (pierwszy etap kształcenia) oraz w klasach IV-VI (drugi etap kształcenia). Studenta obowiązuje 30-godzinny tydzień pracy, na który składają się: godziny hospitowane, godziny asystowania oraz samodzielne prowadzenie zajęć.

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:

1. zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
2. obserwowanie:
 - a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywności uczniów,
 - b) toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji,
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - f) sposobu oceniania uczniów,
 - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania;
3. współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji,
 - b) organizowaniu pracy w grupach,
 - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
 - d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,

- f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - g) organizowaniu przestrzeni klasy,
 - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
4. pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
- a) planowanie lekcji, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
 - b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
 - c) organizację i prowadzenie lekcji w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - d) wykorzystywanie w toku lekcji środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
 - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji do poziomu rozwoju uczniów,
 - f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
 - g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
- 5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji,
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Forma zaliczenia praktyk:

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie przedłożonej pełnej dokumentacji praktyki (konspekty oraz uzupełniony i opieczętowany dziennik praktyk), na podstawie udokumentowania przepracowania odpowiedniej ilości godzin oraz pozytywnej opinii wystawionej przez szkolnego opiekuna praktyk.

Efekty kształcenia dla kierunku **Filologia** **specjalność: filologia rosyjska**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:**

4.1. **Cele kształcenia na kierunku filologia, wspólne dla specjalności filologia rosyjska oraz specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego:**

- wykształcenie umiejętności językowych do poziomu C2 znajomości języka rosyjskiego według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- wykształcenie umiejętności językowych w zakresie drugiego języka obcego do poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- przekazanie pogłębionej, specjalistycznej wiedzy z zakresu językoznawstwa, literatury, kultury i historii Rosji,
- wykształcenie specjalistycznych umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego,
- wykształcenie umiejętności krytycznego myślenia, wiązania ze sobą faktów oraz wyciągania wniosków z posiadanych informacji,
- wykształcenie nawyku ustawicznego kształcenia i gotowości do stałego rozwoju zawodowego.

Dodatkowo w przypadku **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego** - szczegółowe cele kształcenia w tym zakresie przewidują realizację zajęć w zakresie:

- przekazania wiedzy z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania języka rosyjskiego,
- wykształcenia umiejętności psychopedagogicznych i dydaktycznych w odniesieniu do pracy z uczniem we wszystkich typach szkół i rodzajach placówek,
- przygotowanie studenta do realizacji zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela we wszystkich typach szkół.

Dodatkowo w przypadku wyboru specjalności **filologia rosyjska**:

- wykształcenie specjalistycznych umiejętności w zakresie dokonywania przekładów z języka rosyjskiego na język polski i z języka polskiego na język rosyjski.

4.2. **Możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia**

Absolwent: studiów drugiego stopnia specjalności **filologia rosyjska lub specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego** otrzymuje tytuł zawodowy magistra, który uprawnia go do kontynuowania kształcenia na studiach trzeciego stopnia – doktoranckich oraz dalszego kształcenia w ramach studiów podyplomowych.

Absolwent jest wysoko wykwalifikowanym specjalistą - posiada bardzo dobrą znajomość języka rosyjskiego w mowie i w piśmie, odpowiadającą poziomowi C2

Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz dodatkowo dobrą znajomość drugiego języka obcego na poziomie B2+. Jest znawcą kultury i cywilizacji rosyjskiego obszaru językowego, ma pogłębioną, specjalistyczną wiedzę z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa oraz historii Rosji. Dodatkowo absolwent specjalności **filologia rosyjska** ma specjalistyczną wiedzę na temat warsztatu translatorskiego oraz umiejętności w zakresie przekładów z języka rosyjskiego na język polski i z języka polskiego na język rosyjski.

Studia na specjalności **filologia rosyjska lub specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego** pozwalają na rozpoczęcie działalności zawodowej w dziedzinach wymagających bardzo dobrej znajomości języka rosyjskiego oraz orientacji w kulturze, realiach i stosunkach polityczno-społecznych Rosji. Absolwent może pracować w biurach tłumaczeń, w redakcjach prasowych, radiowych i telewizyjnych, w wydawnictwach, w innych instytucjach kultury, wszędzie tam, gdzie należy wykazać się umiejętnością formułowania tekstu pisanego i mówionego, redakcji tekstu i jego interpretacji na specjalistycznym poziomie. Nabyte umiejętności umożliwią pracę w turystyce i sektorze usług, wszelkich instytucjach krajowych i międzynarodowych, wymagających zaawansowanej znajomości języka rosyjskiego oraz specjalistycznej wiedzy z zakresu kultury Rosji i komunikacji interkulturowej.

Ukończenie **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego** umożliwia dodatkowo podjęcie pracy jako nauczyciel języka rosyjskiego we wszystkich typach szkół.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) W	– kategoria wiedzy
d) U	– kategoria umiejętności
e) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
f) H2A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
g) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF_W01	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filologii w systemie nauk humanistycznych, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	H2A_W01
KF_W02	Zna terminologię używaną w dziedzinie filologii i jej dyscyplinach: językoznawstwie, literaturoznawstwie i kulturoznawstwie na poziomie rozszerzonym	H2A_W02
KF_W03	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu dyscyplin filologicznych: językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa	H2A_W03

KF_W04	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadząca do specjalizacji wiedzę z zakresu badań językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych właściwych dla obszaru językowego specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H2A_W04
KF_W05	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach językoznawstwa z literaturoznawstwem i kulturoznawstwem, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin	H2A_W03 H2A_W05
KF_W06	Ma szczegółową wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa	H2A_W06
KF_W07	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania różnych wytworów kultury pod względem językowym, językoznawczym, literackim i kulturoznawczym właściwym dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii	H2A_W07
KF_W08	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	H2A_W08
KF_W09	Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka w ogóle, a także języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	H2A_W09
KF_W10	Zna gramatykę języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) w stopniu zaawansowanym, zbliżonym do rodzimej	H2A_W09
KF_W11	Posiada bogaty zasób słownictwa w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_W09
KF_W12	Posiada rozwiniętą wrażliwość na zmienność języka oraz jego kulturowe i społeczne determinanty	H2A_W09
KF_W13	Ma rozległą wiedzę o instytucjach kultury danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) i orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz krajów obszaru specjalności (anglojęzycznych, niemieckojęzycznych, rosyjskojęzycznych, ukraińskojęzycznych)	H2A_W10
UMIĘTNOŚCI		
KF_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy	H2A_U01
KF_U02	Potrafi porządkować zasoby bibliograficzne i dokonuje ich selekcji na potrzeby pracy dyplomowej	H2A_U01
KF_U03	Potrafi samodzielnie, korzystając z różnych źródeł, poszerzać i wzbogacać słownictwo w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) i stosować je w wypowiedziach ustnych i pisemnych	H2A_U03
KF_U04	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać swoje umiejętności badawcze obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie złożonych problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie)	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05 H2A_U07
KF_U05	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności	H2A_U02

	badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania własnych zdolności	H1A_U03
KF_U06	Jest w stanie świadomie i twórczo stosować zdobytą wiedzę (z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa) w praktyce zawodowej oraz w samodzielnej interpretacji i ocenie różnych wytworów kultury	H2A_U05 H2A_U07
KF_U07	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie filologii (językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa) i twórczego stosowania jej w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U02 H2A_U04
KF_U08	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk filologicznych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo) oraz zastosować oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia filologii, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego w procesie komunikacji i miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H2A_U05
KF_U09	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania na podstawie zdobytej wiedzy oraz własnych obserwacji szeroko pojętego procesu komunikacyjnego, formułując wnioski i tworząc syntetyczne podsumowania w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_U06 H2A_U10
KF_U10	Ma umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach	H2A_U07
KF_U11	Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo) oraz niespecjalistami w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_U08 H2A_U10
KF_U12	Posiada pogłębioną umiejętność tworzenia różnych prac pisemnych z zakresu dyscyplin filologicznych (językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa) w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_U09 H2A_U10
KF_U13	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) z wykorzystaniem różnych źródeł	H2A_U08 H2A_U10
KF_U14	Posługuje się bogatym w struktury gramatyczne i słownictwo językiem specjalności (angielski, niemiecki, rosyjski, ukraiński)	H2A_U10
KF_U15	Potrafi uwzględnić różnice kulturowe w procesie nauczania języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H2A_U09
KF_U16	Ma zbliżoną do rodzimej znajomość języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) na poziomie C2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H2A_U10 H2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF_K01	Rozumie potrzebę nieustannego uaktualniania wiedzy i umiejętności w zakresie języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) i potrafi organizować	H2A_K01

	proces uczenia się innych osób	
KF_K02	Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	H2A_K01
KF_K03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując różne w niej role	H2A_K02
KF_K04	Współpracuje w zespole, wykazując wrażliwość na sądy innych a jednocześnie determinację, by obronić własne stanowisko, stosując zasady konstruktywnej dyskusji; współpracuje z opiekunem pracy w zakresie opracowywania materiału empirycznego, jest otwarty na sugestie i propozycje	H2A_K02
KF_K05	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań	H2A_K02
KF_K06	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań, jest kreatywny, samodzielnie planuje i organizuje swoją pracę i potrafi dokonywać samooceny swoich działań	H2A_K03
KF_K07	Systematycznie śledzi zmiany zachodzące w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) i stosuje je w komunikowaniu się w mowie i piśmie	H2A_K06
KF_K08	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu (np. tłumacza, nauczyciela)	H2A_K04
KF_K09	Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu i kraju, korzystając z różnych mediów i różnych form oraz propagując wśród innych osób zainteresowania związane z literaturą i kulturą oraz z nauką języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H2A_K05
KF_K10	Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi, nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce, szczególnie w krajach obszarów językowych specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H2A_K06
KF_K11	Aktywnie uczestniczy w krzewieniu i zachowaniu poprawności językowej w nauce języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) przy jednoczesnym poszanowaniu odrębności kulturowych	H2A_K05

Efekty kształcenia dla specjalności filologia rosyjska

6. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FR2	– symbol specjalności: filologia rosyjska – studia drugiego stopnia
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H2A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów - filologia specjalność filologia rosyjska - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FR2_W01	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filologii, w szczególności językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, komunikacji międzykulturowej, przekładoznawstwa, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować	H2A_W01
KF-FR2_W02	Zna terminologię stosowaną w naukach filologicznych, w tym: językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie i przekładoznawstwie na poziomie rozszerzonym, definiuje poszczególne pojęcia i posługuje się nimi	H2A_W01 H2A_W02
KF-FR2_W03	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, historii, kultury, komunikacji międzykulturowej	H2A_W01 H2A_W02 H2A_W03
KF-FR2_W04	Opisuje i wyjaśnia teoretyczne i praktyczne założenia językoznawstwa, literaturoznawstwa, historii, kultury, komunikacji międzykulturowej	H2A_W01 H2A_W03
KF-FR2_W05	Rozróżnia, charakteryzuje i samodzielnie dobiera właściwe metody i narzędzia do analizy i przekładu tekstu literackiego	H2A_W03
KF-FR2_W06	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu studiowanych dyscyplin	H2A_W02 H2A_W04
KF-FR2_W07	Opisuje sposoby recepcji i interpretacji świata przez człowieka żyjącego w określonej kulturze oraz prezentuje ich odzwierciedlenie w kulturze	H2A_W04
KF-FR2_W08	Identyfikuje i określa cechy i zasady funkcjonowania społeczeństwa wielokulturowego oraz odzwierciedlenia wielokulturowości w kulturze	H2A_W04
KF-FR2_W09	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach między językoznawstwem, literaturoznawstwem, kulturoznawstwem i przekładoznawstwem, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin	H2A_W03 H2A_W04 H2A_W05
KF-FR2_W10	Opisuje miejsce poszczególnych dyscyplin wśród innych nauk humanistycznych, charakteryzuje ich specyfikę metodologiczną i ich wzajemne powiązania	H2A_W04 H2A_W05
KF-FR2_W11	Ma wiedzę o najważniejszych rosyjskich współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych, potrafi wymienić ich przedstawicieli i omówić wkład we współczesną naukę	H2A_W01 H2A_W03 H2A_W06
KF-FR2_W12	Charakteryzuje bazę metodologiczną i główne metody wiodących rosyjskich szkół językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych	H2A_W02 H2A_W03 H2A_W04 H2A_W06
KF-FR2_W13	Objaśnia i tłumaczy zależności między rozwojem rosyjskiej i europejskiej myśli naukowej, wskazuje i podsumowuje różnice między kształtowaniem się poszczególnych zjawisk w Rosji i Europie	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W06
KF-FR2_W14	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji,	H2A_W02

	wartościowania różnych wytworów kultury pod względem językowym, językoznawczym, literackim, kulturoznawczym i translatorskim właściwym dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych filologii	H2A_W03 H2A_W04 H2A_W05 H2A_W07
KF-FR2_W15	Zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego oraz rozumie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	H2A_W08
KF-FR2_W16	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o złożoności natury języka, jego roli społecznej i historycznej zmienności	H2A_W03 H2A_W09
KF-FR2_W17	Rozumie konieczność kompleksowego podejścia do opisu wytworów kultury, potrafi zdefiniować i opisać ich cechy	H2A_W05 H2A_W09
KF-FR2_W18	Ma rozległą wiedzę o instytucjach kultury rosyjskiego obszaru językowego i dobrze orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym krajów obszaru specjalności	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W10
UMIĘJĘTNOŚCI		
KF-FR2_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i integruje informację z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułuje na tej podstawie krytyczne sądy w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, komunikacji międzykulturowej	H2A_U01 H2A_U05
KF-FR2_U02	Umie analizować prace innych autorów, syntezować różne idee i poglądy, dobierać metody i narzędzia badawcze, opracowywać i prezentować wyniki, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U05
KF-FR2_U03	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę: wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować potrzebną informację z wykorzystaniem słowników, literatury przedmiotu i źródeł elektronicznych	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03
KF-FR2_U04	Planuje wykonanie i nakreśla zakres powierzonego mu zadania badawczego wykorzystując wszelkie źródła informacji naukowej i najnowsze metody badawcze	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05
KF-FR2_U05	Samodzielnie formułuje tezy do dyskusji lub pracy pisemnej, decyduje o wyborze tekstów literackich do analizy, wyciąga i formułuje wnioski	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03
KF-FR2_U06	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk filologicznych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, translatoryka) oraz zastosować oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia filologii, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego w procesie komunikacji i miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05
KF-FR2_U07	Umiejętnie integruje wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz stosuje posiadaną wiedzę w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U04
KF-FR2_U08	Rozróżnia odmiany języka literackiego oraz typy języków etnicznych według ich struktury oraz odmiany języka etycznego według ich funkcji społecznych	H2A_U05
KF-FR2_U09	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania na podstawie zdobytej wiedzy oraz własnych obserwacji szeroko pojętego procesu komunikacyjnego, formułuje wnioski i tworzy syntetyczne podsumowania w języku specjalności	H2A_U04 H2A_U06
KF-FR2_U10	Uzasadnia wybór metody zastosowanej w rozwiązywaniu postawionych zadań, prezentuje wyniki swojej pracy w grupie,	H2A_U02 H2A_U03

	zdaje relacje z samodzielnie wykonanych prac pisemnych, tłumaczy i ilustruje wyniki analizy	H2A_U06 H2A_U08
KF-FR2_U11	Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U07 H2A_U08
KF-FR2_U12	Prowadzi przygotowaną i spontaniczną dyskusję z użyciem argumentów, zaczerpniętych z tekstów specjalistycznych	H2A_U02 H2A_U04 H2A_U08
KF-FR2_U13	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku rosyjskim	H2A_U04 H2A_U09
KF-FR2_U14	Rozwija umiejętność recepcji tekstu specjalistycznego w formie pisemnej w języku rosyjskim	H2A_U09
KF-FR2_U15	Tworzy własne materiały, teksty naukowe i popularno-naukowe	H2A_U03 H2A_U04 H2A_U08 H2A_U09
KF-FR2_U16	Wykorzystuje nowatorskie środki multimedialne w celu opracowania wyników badań	H2A_U08 H2A_U10
KF-FR2_U17	Posługuje się bogatym w struktury gramatyczne i słownictwo językiem specjalności	H2A_U08 H2A_U09 H2A_U10 H2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FR2_K1	Docenia konieczność ciągłego samokształcenia filologów, jest otwarty na różne formy przyswajania wiedzy, zdobywania i generowania informacji	H2A_K01
KF-FR2_K2	Gromadzi, systematyzuje i opisuje informacje z określonej dziedziny wiedzy i życia społecznego dla własnych potrzeb oraz w celu udostępnienia innym użytkownikom	H2A_K01
KF-FR2_K3	Posiada umiejętność pracy w zespole oraz przekazywania zespołowi zdobytej wiedzy.	H2A_K01 H2A_K02
KF-FR2_K4	Odpowiedzialnie formułuje swoje sądy i merytorycznie ocenia postawy innych	H2A_K02
KF-FR2_K5	Wykazuje szczególną dbałość o uczciwość i profesjonalizm, jest zdeterminowany by dociekać i bronić prawdy w badaniach naukowych	H2A_K02 H2A_K04
KF-FR2_K6	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań, jest kreatywny, samodzielnie planuje i organizuje swoją pracę i potrafi dokonywać samooceny swoich działań	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K03
KF-FR2_K7	Przy korzystaniu z różnych źródeł postępuje odpowiedzialnie, zawsze zgodnie z zasadami etyki i prawa autorskiego	H2A_K03 H2A_K04
KF-FR2_K8	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K04
KF-FR2_K9	Akceptuje przejawy wielokulturowości oraz globalizacji w świecie współczesnym, docenia i akceptuje ich pozytywny wpływ na język oraz kulturę społeczeństwa, zachowuje krytycyzm wobec ich negatywnych przejawów	H2A_K04 H2A_K05
KF-FR2_K10	Zna aktualne zjawiska kulturalne, literackie i artystyczne, szczególnie w krajach obszaru języka specjalności	H2A_K06
KF-FR2_K11	Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym	H2A_K06

Efekty kształcenia dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego

Efekty kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku **filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka rosyjskiego** mieszczą się w zakresie efektów kształcenia obszaru nauk humanistycznych, profil ogólnoakademicki.

7. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FR2-N	– symbol specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego – studia drugiego stopnia
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H2A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 3

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów - filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka rosyjskiego - po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku studiów absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FR2-N_W01	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filologii, w szczególności językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, komunikacji międzykulturowej, pedagogiki, psychologii, dydaktyki, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować	H2A_W01
KF- FR2-N_W02	Zna terminologię stosowaną w naukach filologicznych, w tym: językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie, pedagogice, psychologii, dydaktyce na poziomie rozszerzonym, definiuje poszczególne pojęcia i posługuje się nimi	H2A_W01 H2A_W02
KF- FR2-N_W03	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, historii, kultury, komunikacji międzykulturowej, pedagogiki, psychologii, dydaktyki	H2A_W01 H2A_W02 H2A_W03
KF- FR2-N W04	Opisuje i wyjaśnia teoretyczne i praktyczne założenia językoznawstwa, literaturoznawstwa, historii, kultury, komunikacji międzykulturowej, pedagogiki, psychologii, dydaktyki	H2A_W01 H2A_W03
KF- FR2-N_W05	Rozróżnia, charakteryzuje i samodzielnie dobiera właściwe metody i narzędzia do analizy i przekładu tekstu literackiego	H2A_W03
KF- FR2-N_W06	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu studiowanych dyscyplin	H2A_W02 H2A_W04
KF- FR2-N_W07	Opisuje sposoby recepcji i interpretacji świata przez człowieka żyjącego w określonej kulturze oraz prezentuje ich odzwierciedlenie w kulturze	H2A_W04

KF- FR2-N_W08	Identyfikuje i określa cechy i zasady funkcjonowania społeczeństwa wielokulturowego oraz odzwierciedlenia wielokulturowości w kulturze	H2A_W04
KF- FR2-N_W09	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach między językoznawstwem, literaturoznawstwem, kulturoznawstwem oraz pedagogiką, psychologią, dydaktyką, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin	H2A_W03 H2A_W04 H2A_W05
KF- FR2-N_W10	Opisuje miejsce poszczególnych dyscyplin wśród innych nauk humanistycznych, charakteryzuje ich specyfikę metodologiczną i ich wzajemne powiązania	H2A_W04 H2A_W05
KF- FR2-N_W11	Ma wiedzę o najważniejszych współczesnych rosyjskich dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych, potrafi wymienić ich przedstawicieli i omówić wkład we współczesną naukę	H2A_W01 H2A_W03 H2A_W06
KF- FR2-N_W12	Charakteryzuje bazę metodologiczną i główne metody wiodących szkół językoznawczych, literaturoznawczych, kulturoznawczych oraz z zakresu pedagogiki, psychologii, dydaktyki	H2A_W02 H2A_W03 H2A_W04 H2A_W06
KF- FR2-N_W13	Objasnia i tłumaczy zależności między rozwojem rosyjskiej i europejskiej myśli naukowej, wskazuje i podsumowuje różnice między kształtowaniem się poszczególnych zjawisk w Rosji i Europie	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W06
KF- FR2-N_W14	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania różnych wytworów kultury pod względem językowym, językoznawczym, literackim i kulturoznawczym właściwym dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych filologii	H2A_W02 H2A_W03 H2A_W04 H2A_W05 H2A_W07
KF- FR2-N_W15	Zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego oraz rozumie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	H2A_W08
KF- FR2-N_W16	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o złożoności natury języka, jego roli społecznej i historycznej zmienności	H2A_W03 H2A_W09
KF- FR2-N_W17	Rozumie konieczność kompleksowego podejścia do opisu wytworów kultury, potrafi zdefiniować i opisać ich cechy	H2A_W05 H2A_W09
KF- FR2-N_W18	Ma rozległą wiedzę o instytucjach kultury rosyjskiego obszaru językowego i dobrze orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym krajów obszaru specjalności	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
KF- FR2-N_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i integruje informację z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułuje na tej podstawie krytyczne sądy w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, komunikacji międzykulturowej, pedagogiki, psychologii, dydaktyki	H2A_U01 H2A_U05
KF- FR2-N_U02	Umie analizować prace innych autorów, syntezować różne idee i poglądy, dobrać metody i narzędzia badawcze, opracowywać i prezentować wyniki, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U05
KF- FR2-N_U03	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę: wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować potrzebną informację z wykorzystaniem słowników, literatury przedmiotu i źródeł elektronicznych	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03
KF- FR2-N_U04	Planuje wykonanie i nakreśla zakres powierzonego mu zadania	H2A_U02

	badawczego wykorzystując wszelkie źródła informacji naukowej i najnowsze metody badawcze	H2A_U03 H2A_U05
KF- FR2-N_U05	Samodzielnie formułuje tezy do dyskusji lub pracy pisemnej, decyduje o wyborze tekstów literackich do analizy, wyciąga i formułuje wnioski	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03
KF- FR2-N_U06	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk filologicznych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo) i pedagogicznych (pedagogika, psychologia, dydaktyka) oraz zastosować oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia badawcze, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego w procesie komunikacji i miejsca w procesie historyczno-kulturowym oraz glottodydaktyki	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05
KF- FR2-N_U07	Umiejętnie integruje wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz pedagogicznych i stosuje posiadaną wiedzę w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U04
KF- FR2-N_U08	Rozróżnia odmiany języka literackiego oraz typy języków etnicznych według ich struktury oraz odmiany języka etnicznego według ich funkcji społecznych	H2A_U05
KF- FR2-N_U09	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania na podstawie zdobytej wiedzy oraz własnych obserwacji szeroko pojętego procesu komunikacyjnego, formułuje wnioski i tworzy syntetyczne podsumowania w języku specjalności	H2A_U04 H2A_U06
KF- FR2-N_U10	Uzasadnia wybór metody zastosowanej w rozwiązywaniu postawionych zadań, prezentuje wyniki swojej pracy w grupie, zdaje relacje z samodzielnie wykonanych prac pisemnych, tłumaczy i ilustruje wyniki analizy	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U06 H2A_U08
KF- FR2-N_U11	Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U07 H2A_U08
KF- FR2-N_U12	Prowadzi przygotowaną i spontaniczną dyskusję z użyciem argumentów, zaczerpniętych z tekstów specjalistycznych	H2A_U02 H2A_U04 H2A_U08
KF- FR2-N_U13	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku rosyjskim.	H2A_U04 H2A_U09
KF- FR2-N_U14	Rozwija umiejętność recepcji tekstu specjalistycznego w formie pisemnej w języku rosyjskim	H2A_U09
KF- FR2-N_U15	Tworzy własne materiały, teksty naukowe i popularno-naukowe	H2A_U03 H2A_U04 H2A_U08 H2A_U09
KF- FR2-N_U16	Wykorzystuje nowatorskie środki multimedialne w celu opracowania wyników badań	H2A_U08 H2A_U10
KF- FR2-N_U17	Posługuje się bogatym w struktury gramatyczne i słownictwo językiem specjalności	H2A_U08 H2A_U09 H2A_U10 H2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF- FR2-N_K1	Docenia konieczność ciągłego samokształcenia filologów oraz pedagogów, jest otwarty na różne formy przyswajania wiedzy, zdobywania i generowania informacji	H2A_K01
KF- FR2-N_K2	Gromadzi, systematyzuje i opisuje informacje z określonej	H2A_K01

	dziedziny wiedzy i życia społecznego dla własnych potrzeb oraz w celu udostępnienia innym użytkownikom	
KF- FR2-N_K3	Posiada umiejętność pracy w zespole oraz przekazywania zespołowi zdobytej wiedzy	H2A_K01 H2A_K02
KF- FR2-N_K4	Odpowiedzialnie formułuje swoje sądy i merytorycznie ocenia postawy innych	H2A_K02
KF- FR2-N_K5	Wykazuje szczególną dbałość o uczciwość i profesjonalizm, jest zdeterminowany by dociekać i bronić prawdy w badaniach naukowych	H2A_K02 H2A_K04
KF- FR2-N_K6	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań, jest kreatywny, samodzielnie planuje i organizuje swoją pracę i potrafi dokonywać samooceny swoich działań	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K03
KF- FR2-N_K7	Przy korzystaniu z różnych źródeł postępuje odpowiedzialnie, zawsze zgodnie z zasadami etyki i prawa autorskiego	H2A_K03 H2A_K04
KF- FR2-N_K8	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K04
KF- FR2-N_K9	Akceptuje przejawy wielokulturowości oraz globalizacji w świecie współczesnym, docenia i akceptuje ich pozytywny wpływ na język oraz kulturę społeczeństwa, zachowuje krytycyzm wobec ich negatywnych przejawów, propaguje właściwe postawy w pracy zawodowej, w tym pedagogicznej	H2A_K04 H2A_K05
KF- FR2-N_K10	Zna aktualne zjawiska kulturalne, literackie i artystyczne, szczególnie w krajach obszaru języka specjalności	H2A_K06
KF- FR2-N_K11	Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym	H2A_K06

Zakładane efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej pokrywają wszystkie efekty kształcenia określone Rozporządzeniem MNiSW z 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 121,5.

III. PRAKTYKA:

Praktyka zawodowa dla specjalności: filologia rosyjska

Zgodnie z planem studiów student zobowiązany jest do odbycia praktyki zawodowej w II semestrze studiów, we wrześniu. Praktyki powinny być zrealizowane i rozliczone do końca IV semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Student powinien zrealizować minimum 120 godzin praktyki, obowiązuje go nie dłuższy niż 8-godzinny dzień pracy. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 5 punktów ECTS.

Praktyka zawodowa powinna odbyć się w instytucjach, w których posługiwanie się językiem obcym wynika z codziennych zadań danej instytucji, w szczególności - w biurze tłumaczeń, biurze podróży, biurze tłumacza przysięgłego, w wydawnictwie naukowym.

Podczas trwania praktyki student powinien wykazać się sprawnością tłumaczeniową w formie pisemnej i ustnej w zależności od specyfiki instytucji, w której jest odbywana praktyka. Pomędzy obydwoma typami umiejętności translatorskich (tłumaczenie ustne, tłumaczenie pisemne) nie powinno być rażącej dysproporcji czasowych. W ramach zadań

szczegółowych student powinien poznać specyfikę danej instytucji i fakt ten udokumentować w „Dzienniku praktyk”, tj.:

1. rodzaj prowadzonej przez instytucję dokumentacji związanej z działalnością tłumaczeniową,
2. rozkład dnia instytucji z uwzględnieniem obowiązków tłumacza,
3. oprzyrządowanie techniczne tłumacza w danej instytucji,
4. księgozbiory translatorskie,
5. zasoby komputerowego wspomaganie pracy tłumacza (programy do przekładu mechanicznego, elektroniczne słowniki translatorskie, strony internetowe dla specjalistów itp.),
6. preferowane strategie i techniki dokonywania tłumaczeń w danej instytucji,
7. podstawy prawne cennika usług translatorskich stosowanego w danej instytucji.

Cele praktyki:

1. wyrobienie specjalistycznych umiejętności składających się na kwalifikacje zawodowe przyszłego tłumacza,
2. kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim związanych,
3. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z zakresu specjalności zawodowej z rzeczywistością.

Praktyka podlega obowiązkowemu zaliczeniu.

Po odbyciu praktyki student składa pełną dokumentację dotyczącą przebiegu praktyk, tj.:

1. „Dziennik praktyk” z dokładnie rozpisany każdym dniem praktyki i pisemną opinią zakładowego opiekuna praktyk,
2. teczkę prac - wykonane tłumaczenia z języka polskiego na język rosyjski oraz z języka rosyjskiego na język polski.

Praktyka zawodowa dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka rosyjskiego

1) Praktyka – kontynuacja specjalności nauczycielskiej

Kształcenie w ramach studiów drugiego stopnia obejmuje odbycie w I semestrze studiów praktyki pedagogiczno-psychologicznej w wymiarze 30 godzin oraz w II semestrze studiów praktyki ciągłej w wymiarze 120 godzin w szkołach realizujących III i IV etap edukacyjny (gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna, kształcenie w zawodzie). Praktyki odbywają się w szkołach gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych – po 2 tygodnie w każdej z wymienionych placówek. Studenta obowiązuje 30-godzinny tydzień praktyk, na który składają się: godziny hospitowane, godziny asystowania oraz samodzielnie przeprowadzanie zajęć. Za zaliczenie praktyki pedagogiczno-psychologicznej student otrzymuje 1 punkt ECTS, za zaliczenie praktyki ciągłej – 6 punktów ECTS.

2) Praktyka – rozpoczęcie specjalności nauczycielskiej na studiach drugiego stopnia

Kształcenie w ramach studiów drugiego stopnia obejmuje odbycie w I semestrze studiów praktyki pedagogiczno-psychologicznej w wymiarze 30 godzin oraz w II semestrze studiów praktyki ciągłej w wymiarze 180 godzin w szkołach realizujących I, II, III i IV etap edukacyjny. Praktyki odbywają się w szkołach podstawowych, szkołach gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych – po 2 tygodnie w każdej z wymienionych placówek. Studenta obowiązuje 30-godzinny tydzień praktyk, na który składają się: godziny hospitowane, godziny asystowania oraz samodzielnie przeprowadzanie zajęć. Za zaliczenie praktyki pedagogiczno-psychologicznej student otrzymuje 1 punkt ECTS, za zaliczenie praktyki ciągłej – 6 pkt. ECTS.

W trakcie praktyki - zarówno w przypadku kontynuacji specjalności nauczycielskiej jak i jej rozpoczęcia - następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:

1. zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
2. obserwowanie:
 - a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywności uczniów,
 - b) toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji,
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - f) sposobu oceniania uczniów,
 - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania;
3. współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji,
 - b) organizowaniu pracy w grupach,
 - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
 - d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
 - f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - g) organizowaniu przestrzeni klasy,
 - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
4. pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
 - a) planowanie lekcji, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
 - b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
 - c) organizację i prowadzenie lekcji w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - d) wykorzystywanie w toku lekcji środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
 - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji do poziomu rozwoju uczniów,

- f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
 - g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
5. analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji,
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Forma zaliczenia praktyki:

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie przedłożonej pełnej dokumentacji praktyki (konspekty oraz uzupełniony i opieczętowany dzienniczek praktyk), na podstawie udokumentowania przepracowania odpowiedniej ilości godzin oraz pozytywnej opinii wystawionej przez szkolnego opiekuna praktyk.

Efekty kształcenia dla kierunku **Filologia
specjalność: **filologia ukraińska z językiem angielskim****

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:**

4.1. **Cele kształcenia na kierunku filologia, wspólne dla specjalności filologia ukraińska z językiem angielskim oraz specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego i angielskiego:**

- wykształcenie umiejętności językowych do poziomu min. C1 znajomości języka ukraińskiego według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- przekazanie usystematyzowanej wiedzy o literaturze, kulturze i historii ukraińskiej,
- przekazanie usystematyzowanej wiedzy z zakresu językoznawstwa ukraińskiego,
- przekazanie usystematyzowanej wiedzy o strukturze języka ukraińskiego,
- wykształcenie podstawowych umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego,
- wykształcenie umiejętności krytycznego myślenia, wiązania ze sobą faktów oraz wyciągania wniosków z posiadanych informacji,
- wykształcenie postawy otwartości wobec innych kultur i języków oraz kompetencji interkulturowych.

Dodatkowo w przypadku **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego** - szczegółowe cele kształcenia w tym zakresie przewidują realizację zajęć w zakresie:

- przekazania wiedzy z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania języka ukraińskiego i angielskiego,
- wykształcenia umiejętności psychopedagogicznych i dydaktycznych w odniesieniu do pracy z uczniem na I i II etapie edukacyjnym,
- przygotowanie studenta do realizacji zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela.

Dodatkowo w przypadku wyboru specjalności **filologia ukraińska z językiem angielskim:**

- wykształcenie umiejętności językowych z zakresu języka angielskiego na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- przekazanie podstawowej wiedzy o literaturze, kulturze i historii krajów anglojęzycznych,
- przekazanie podstawowej wiedzy o strukturze języka angielskiego.

4.2. **Możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia**

Absolwent studiów I stopnia specjalności **filologia ukraińska z językiem angielskim lub specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego i angielskiego** otrzymuje tytuł zawodowy licencjata, który uprawnia go do kontynuowania

kształcenia na studiach II stopnia w tej samej lub pokrewnej specjalności oraz kształcenia w ramach studiów podyplomowych. Może także kontynuować kształcenie na studiach magisterskich w krajach, w których obowiązuje dwustopniowy system kształcenia uniwersyteckiego.

Studia na **specjalności filologia ukraińska z językiem angielskim lub specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego i angielskiego** pozwalają na rozpoczęcie działalności zawodowej w dziedzinach wymagających aktywnej znajomości języka ukraińskiego oraz orientacji w kulturze, realiach i stosunkach polityczno-społecznych Ukrainy. Absolwent może pracować w biurach tłumaczeń, w redakcjach prasowych, radiowych i telewizyjnych, w wydawnictwach, w innych instytucjach kultury, wszędzie tam, gdzie należy wykazać się umiejętnością formułowania tekstu pisanego i mówionego, redakcji tekstu i jego interpretacji. Nabyte umiejętności umożliwią także pracę w administracji, turystyce i sektorze usług.

Ukończenie **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego i angielskiego** umożliwia dodatkowo podjęcie pracy w charakterze nauczyciela języka ukraińskiego i angielskiego w przedszkolach i szkołach podstawowych.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

- a) K – kierunkowe efekty kształcenia
- b) F – symbol kierunku filologia
- c) W – kategoria wiedzy
- d) U – kategoria umiejętności
- e) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
- f) H1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF_W01	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi (filozofia, historia)	H1A_W01, H1A_W03, H1A_W05
KF_W02	Zna podstawową terminologię używaną w naukach filologicznych (językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie i przekładoznawstwie) oraz rozumie jej zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02, H1A_W03
KF_W03	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię teorii i metodologię z zakresu nauk filologicznych: językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i przekładoznawstwa	H1A_W03
KF_W04	Wie, zgodnie ze współczesnym stanem wiedzy, jak przebiega proces akwizycji języka ojczystego i języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_W04
KF_W05	Ma uporządkowaną wiedzę o strukturze współczesnego języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) oraz podstawowe informacje z zakresu jego historii	H1A_W04
KF_W06	Ma podstawową wiedzę dotyczącą artykulacji dźwięków w języku	H1A_W09

	specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	
KF_W07	Ma podstawową wiedzę dotyczącą segmentalnych i suprasegmentalnych jednostek języka, ze szczególnym naciskiem na różnice między językiem polskim a językiem specjalności (angielski, niemiecki, rosyjski, ukraiński)	H1A_W09
KF_W08	Ma podstawową wiedzę o powiązaniach językoznawstwa z literaturoznawstwem, kulturoznawstwem i translatoryką, o powiązaniach literatury z historią danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) i historią kultury europejskiej	H1A-W05
KF_W09	Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i translatoryki danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A-W06
KF_W10	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji wytworów kultury pod względem językowym, językoznawczym, literackim, kulturoznawczym i przekładoznawczym właściwym dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych filologii	H1A_W07
KF_W11	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	H1A_W08
KF_W12	Ma świadomość i elementarną wiedzę na temat kompleksowej natury języka, także języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	H1A_W09
KF_W13	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego), i orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz krajów obszarów języka specjalności (anglojęzycznych, niemieckojęzycznych, rosyjskojęzycznych, ukraińskojęzycznych)	H1A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
KF_U01	Rozumie potrzebę nieustannego uaktualniania swojej wiedzy i umiejętności	H1A_U01,
KF_U02	Ma elementarne umiejętności badawcze (formułowanie i analiza problemów, dobór metod i narzędzi, opracowanie i prezentacja wyników) pozwalające na rozwiązywanie problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie, translatoryce)	H1A_U02
KF_U03	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	H1A_U03
KF_U04	Posiada podstawową umiejętność posługiwania się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i translatoryki w typowych sytuacjach profesjonalnych	H1A_U02, H1A_U04
KF_U05	Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk filologicznych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, translatoryka) oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod w celu określenia ich znaczeń, funkcji, ewolucji, oddziaływania w procesie komunikacji językowej i literackiej oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H1A_U05
KF_U06	Potrafi przeprowadzić analizę tekstu pisanego i usłyszanego	H1A_U05

	z zastosowaniem podstawowych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy	
KF_U07	Potrafi uporządkować tekst przeczytany lub usłyszany, zrozumieć w nim główną myśl, znaleźć potrzebne informacje, stwierdzić prawdziwość lub fałsz niektórych stwierdzeń oraz określić charakter i formę tekstu	H1A_U05
KF_U08	Ma umiejętność dyskusji, merytorycznej argumentacji dotyczących omawianych tekstów pisanych lub wysłuchanych, a także umie formułować wnioski w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H1A_U06, H1A_U10
KF_U09	Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami i niespecialistami w zakresie wybranej specjalizacji w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H1A_U07, H1A_U10
KF_U10	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych na tematy życia codziennego i tematy popularnonaukowe w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) z wykorzystaniem różnych źródeł	H1A_U09, H1A_U10
KF_U11	Posiada umiejętność tworzenia typowych prac pisemnych w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim) oraz typowych prac pisemnych w zakresie dyscyplin filologicznych a także pisemną analizę problemów przekładowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu	H1A_U08, H1A_U10
KF_U12	Posiada umiejętność przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych na tematy dotyczące zagadnień szczegółowych wybranej specjalizacji dyplomowej, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu	H1A_U09, H1A_U10
KF_U13	Ma zblizoną do rodzimej znajomość języka (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego) na poziomie B2+/C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF_K01	Rozumie potrzebę nieustannego uaktualniania wiedzy i umiejętności w zakresie języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_K01, H1A_K04
KF_K02	Potrafi pracować w grupie, przyjmując różne w niej role	H1A_K02
KF_K03	Potrafi kierować małym zespołem, przyjmując odpowiedzialność za efekty jego pracy	H1A_K02
KF_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań, jest kreatywny i potrafi dokonywać samooceny swoich działań	H1A_K03, H1A_K05
KF_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu (np. tłumacza, nauczyciela)	H1A_K04
KF_K06	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego regionu i Polski, będąc jednocześnie otwartym na odmienności kulturowe krajów obszaru językowego specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_K05
KF_K07	Uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych form, śledząc szczególnie wydarzenia zachodzące w krajach obszaru języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H1A_K06
KF_K08	Obserwuje nowe zjawiska językowe, literackie i kulturalne i ich relacje z innymi dziedzinami sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów językowych specjalności (angielskiej, niemieckiej, rosyjskiej, ukraińskiej)	H1A_K01, H1A_K06

Efekty kształcenia dla specjalności filologia ukraińska z językiem angielskim

6. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FUA1	– symbol specjalności: filologia ukraińska z językiem angielskim – studia pierwszego stopnia
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H1A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów – filologia, specjalność filologia ukraińska z językiem angielskim - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FUA1_W01	Ma świadomość wielości i różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych w literaturoznawstwie, językoznawstwie i kulturoznawstwie, umie je wymienić oraz scharakteryzować	H1A_W01
KF-FUA1_W02	Zna podstawową terminologię nauk humanistycznych	H1A_W02 H1A_W01
KF-FUA1_W03	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz kulturologii w systemie nauk humanistycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej	H1A_W03 H1A_W01
KF-FUA1_W04	Zna i definiuje w języku polskim oraz ukraińskim i angielskim podstawowe pojęcia z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturologii	H1A_W03 H1A_W01 H1A_W02 H1A_W04
KF-FUA1_W05	Definiuje jednostki systemu stylistycznego języka polskiego i ukraińskiego oraz angielskiego; określa kryteria wyróżnienia stylów mowy; definiuje poszczególne style w języku; nazywa cechy charakterystyczne dla poszczególnych stylów języka	H1A_W04 H1A_W02 H1A_W03
KF-FUA1_W06	Zna poetykę i podstawy teorii dzieła literackiego, metody literaturoznawczej analizy i interpretacji dzieł z różnych epok, objaśnia mechanizmy ewolucji procesu literackiego	H1A_W04 H1A_W03
KF-FUA1_W07	Ma wiedzę o literackich i pozaliterackich (historycznych, filozoficznych, społecznych, ideologicznych, kulturowych) kontekstach literatury i kultury ukraińskiej i angielskiej, kształtujących procesy jej tworzenia i odbioru	H1A_W04 H1A_W02 H1A_W03
KF-FUA1_W08	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu historii Ukrainy, zna relacje pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami zachodzącymi na Ukrainie, a także podstawową wiedzę z zakresu historii krajów angielskiego obszaru	H1A_W04

	językowego	
KF-FUA1_W09	Ma wiedzę faktograficzną na temat Ukrainy oraz krajów anglojęzycznych, dotyczącą zagadnień geograficznych, demograficznych, ekonomicznych, politycznych i socjokulturowych	H1A_W04
KF-FUA1_W10	Ma wiedzę na temat ukraińskich osiągnięć w dziedzinie kultury i sztuki, o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym	H1A_W04
KF-FUA1_W11	Ma dobrą znajomość szerokiego zasobu leksykalnego, znajomość wyrażen idiomatycznych i potocznych, zna i stosuje gramatyczne środki językowe, zna układ tekstu pisanego, stosuje podział na akapity, zna zasady interpunkcyjne i ortograficzne	H1A_W04
KF-FUA1_W12	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu historii, filozofii i kultury ukraińskiej w kontekście kultury europejskiej, rozumie naturę ich powiązań	H1A_W05 H1A_W02 H1A_W03
KF-FUA1_W13	Zna najnowsze materiały dotyczące wskazanych problemów z zakresu teorii i historii literatury ukraińskiej i anglojęzycznej, językoznawstwa i kulturoznawstwa ukraińskiego oraz angielskiego, ich głównych kierunków rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięć	H1A_W06 H1A_W03 H1A_W04
KF-FUA1_W14	Identyfikuje i charakteryzuje najważniejsze teorie językoznawcze, literaturoznawcze i kulturoznawcze, ich założenia i wzajemne powiązania	H1A_W06 H1A_W01 H1A_W03 H1A_W07
KF-FUA1_W15	Ma świadomość wielości i różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych w literaturoznawstwie, językoznawstwie i kulturoznawstwie oraz zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury	H1A_W07 H1A_W01 H1A_W02 H1A_W03
KF-FUA1_W16	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	H1A_W08
KF-FUA1_W17	Ma świadomość kompleksowej natury języka, jego złożoności i historycznej zmienności	H1A_W09 H1A_W04
KF-FUA1_W18	Ma wiedzę o historii, strukturze i odmianach języka ukraińskiego i angielskiego oraz ich procesach rozwojowych od początków po czasy współczesne	H1A_W09 H1A_W04
KF-FUA1_W19	Zna gramatykę opisową języka ukraińskiego i angielskiego, wybrane zagadnienia z leksykografii, leksykologii, pragmalingwistyki i lingwistyki tekstu, zna współczesną stylistykę	H1A_W09 H1A_W02 H1A_W04
KF-FUA1_W20	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i rozumie problemy kultury popularnej oraz jej relacje z kulturą wysoką	H1A_W10 H1A_W04
KF-FUA1_W21	Ma orientację we współczesnym życiu kulturalnym Ukrainy	H1A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FUA1_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje potrzebną informację z wykorzystaniem słowników i literatury przedmiotu	H1A_U01
KF-FUA1_U02	Ma podstawowe umiejętności badawcze, używa odpowiednich narzędzi badawczych i metod do opisania poszczególnych zagadnień z historii Ukrainy, języka ukraińskiego, kultury, literatury ukraińskiej, samodzielnie wyciąga wnioski	H1A_U02
KF-FUA1_U03	Nakreśla zakres realizowanego przez siebie zadania, analizuje je stosując poznane metody badawcze	H1A_U02
KF-FUA1_U04	Ma umiejętności opracowania i prezentacji wyników swojej	H1A_U02

	pracy: zdaje relację z samodzielnie wykonanych prac pisemnych, tłumaczy i ilustruje wyniki badań, zgodnie z przyjętymi zasadami sporządza bibliografię zebranej literatury krytycznej	
KF-FUA1_U05	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać swoje umiejętności w oparciu o wskazówki opiekuna naukowego oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do pogłębiania swojej wiedzy	H1A_U03
KF-FUA1_U06	Wyszukuje, porządkuje, weryfikuje i opracowuje materiały krytyczne i ocenia ich przydatność	H1A_U03 H1A_U01
KF-FUA1_U07	Potrafi posługiwać się podstawową wiedzą teoretyczną do opisu i analizy procesów oraz zjawisk z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz kultury i historii Ukrainy i krajów anglojęzycznych	H1A_U04
KF-FUA1_U08	Rozumie i interpretuje zjawiska kultury ukraińskiej w zakresie omawianej problematyki, postrzega i określa ich specyfikę na tle dziedzictwa kulturowego Europy	H1A_U05 H1A_U04
KF-FUA1_U09	Potrafi analizować, interpretować i oceniać różne rodzaje wytworów kultury ukraińskiej w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H1A_U05 H1A_U01 H1A_U04
KF-FUA1_U10	Potrafi merytorycznie argumentować i formułować wnioski z zakresu historii, kultury, językoznawstwa i literaturoznawstwa z wykorzystaniem poglądów innych autorów	H1A_U06 H1A_U01 H1A_U04
KF-FUA1_U11	Formułuje tezy do dyskusji lub pracy pisemnej (semestralnej, rocznej, dyplomowej), dobiera materiały do samodzielnej analizy	H1A_U06 H1A_U01
KF-FUA1_U12	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie studiowanej specjalizacji oraz niespecjalistami w języku polskim i obcym (ukraińskim i angielskim)	H1A_U07 H1A_U04
KF-FUA1_U13	Inicjuje i prowadzi dyskusje na temat wybranych zjawisk w literaturze, kulturze ukraińskiej i kulturze angielskiego obszaru językowego, bierze udział w dyskusjach prowadzonych przez inne osoby	H1A_U07 H1A_U09
KF-FUA1_U14	Ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej w języku polskim i obcym (ukraińskim i angielskim) z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł, wykonuje ją przy użyciu środków multimedialnych i programów komputerowych (Word, Excel, Power Point)	H1A_U08 H1A_U01
KF-FUA1_U15	Potrafi przygotować i przekazać ustnie klarowną wypowiedź w języku polskim, ukraińskim i angielskim na złożony temat z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł, rozwijając i podtrzymując własne poglądy, a także popierając je dodatkowymi argumentami i przykładami	H1A_U09 H1A_U01
KF-FUA1_U16	Potrafi merytorycznie reagować na pytania słuchaczy lub ich zastrzeżenia	H1A_U09
KF-FUA1_U17	Potrafi zrozumieć skomplikowane informacje, szczegółowo jasno i precyzyjnie opisywać złożone zagadnienia, tworzyć staranne opisy lub narracje w wypowiedzi monologicznej, w dyskusjach, umie uzasadnić własne stanowisko i reagować na kontrargumenty	H1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FUA1_K1	Świadomie kształtuje i rozwija swoje zainteresowania	H1A_K01

	w zakresie kultury, literatury, języka i historii Ukrainy i krajów angielskiego obszaru językowego	
KF- FUA1_K2	Rozumie potrzebę samodzielnego, permanentnego poszerzania wiedzy i umiejętności z zakresu dziedziny studiów i dziedzin pokrewnych	H1A_K01
KF- FUA1_K3	Pracuje samodzielnie i w grupie przyjmując w niej różne role i współpracując z partnerami z grupy i nauczycielem. Jest zdolny do zmiany roli w grupie, wykonuje różne zadania	H1A_K02
KF- FUA1_K4	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	H1A_K03 H1A_K02
KF- FUA1_K5	W badaniach wykazuje dbałość o rzetelność i profesjonalizm, szanuje odmienność poglądów i teorii w ramach badań naukowych i dyskusji publicznej	H1A_K04
KF- FUA1_K6	Dąży do obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego i oceny poszczególnych procesów dziejowych	H1A_K04
KF- FUA1_K7	Neguje narzucanie innym światopoglądu, religii i systemu wartości i rozumie potrzebę kompromisu	H1A_K04
KF- FUA1_K8	Jest przygotowany do przekazywania posiadanej wiedzy, jest kreatywny, otwarty na nowe rozwiązania, metody i narzędzia badawcze	H1A_K04
KF- FUA1_K9	Postrzega przedsięwzięcia związane ze współpracą międzynarodową (polityczne, społeczne, gospodarcze, medialne, kulturalne, naukowe), jako pole do aktywizacji zawodowej	H1A_K04
KF- FUA1_K10	Ma świadomość różnorodności kulturowej oraz społeczno-historycznej w zakresie stosunków międzyludzkich	H1A_K05
KF- FUA1_K11	Postrzega środowisko komunikacji językowej jako zjawisko tradycyjnej kultury, tworzonej przez wiele pokoleń, która powinna być kultywowana i chroniona jako dziedzictwo narodowe	H1A_K05
KF- FUA1_K12	Uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form	H1A_K06

Efekty kształcenia dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego i angielskiego

Efekty kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku **filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka ukraińskiego i angielskiego** mieszczą się w zakresie efektów kształcenia obszaru nauk humanistycznych, profil ogólnoakademicki.

7. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FUA1-N	– symbol specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego i angielskiego – studia pierwszego stopnia
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H1A	– efekty kształcenia w obszarze

kształcenia w zakresie nauk
humanistycznych dla studiów
pierwszego stopnia
– numer efektu kształcenia

h) 01, 02, 03 i kolejne

Tabela 3

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka ukraińskiego z językiem angielskim - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FUA1-N_W01	Ma świadomość wielości i różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych w literaturoznawstwie, językoznawstwie i kulturoznawstwie, a także psychologii, pedagogice i dydaktyce, umie je wymienić oraz scharakteryzować	H1A_W01
KF-FUA1-N_W02	Zna podstawową terminologię nauk humanistycznych	H1A_W02 H1A_W01
KF-FUA1-N_W03	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz kulturologii w systemie nauk humanistycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej	H1A_W03 H1A_W01
KF-FUA1-N_W04	Zna i definiuje w języku polskim oraz ukraińskim i angielskim podstawowe pojęcia z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturologii a także psychologii, pedagogiki i dydaktyki	H1A_W03 H1A_W01 H1A_W02 H1A_W04
KF-FUA1-N_W05	Definiuje jednostki systemu stylistycznego języka polskiego i ukraińskiego oraz angielskiego; określa kryteria wyróżnienia stylów mowy; definiuje poszczególne style w języku; nazywa cechy charakterystyczne dla poszczególnych stylów języka	H1A_W04 H1A_W02 H1A_W03
KF-FUA1-N_W06	Zna poetykę i podstawy teorii dzieła literackiego, metody literaturoznawczej analizy i interpretacji dzieł z różnych epok, objaśnia mechanizmy ewolucji procesu literackiego	H1A_W04 H1A_W03
KF-FUA1-N_W07	Ma wiedzę o literackich i pozaliterackich (historycznych, filozoficznych, społecznych, ideologicznych, kulturowych) kontekstach literatury i kultury ukraińskiej i angielskiej, kształtujących procesy jej tworzenia i odbioru	H1A_W04 H1A_W02 H1A_W03
KF-FUA1-N_W08	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu historii Ukrainy, zna relacje pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami zachodzącymi na Ukrainie, a także podstawową wiedzę z zakresu historii krajów angielskiego obszaru językowego	H1A_W04
KF-FUA1-N_W09	Ma wiedzę faktograficzną na temat Ukrainy oraz krajów anglojęzycznych, dotyczącą zagadnień geograficznych, demograficznych, ekonomicznych i politycznych i socjokulturowych	H1A_W04
KF-FUA1-N_W10	Ma wiedzę na temat ukraińskich osiągnięć w dziedzinie kultury i sztuki, o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym	H1A_W04

KF-FUA1-N_W11	Ma dobrą znajomość szerokiego zasobu leksykalnego, znajomość wyrażen idiomatycznych i potocznych, zna i stosuje gramatyczne środki językowe, zna układ tekstu pisanego, stosuje podział na akapity, zna zasady interpunkcyjne i ortograficzne	H1A_W04
KF-FUA1-N_W12	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu historii, filozofii i kultury ukraińskiej w kontekście kultury europejskiej, rozumie naturę ich powiązań	H1A_W05 H1A_W02 H1A_W03
KF-FUA1-N_W13	Zna najnowsze materiały dotyczące wskazanych problemów z zakresu teorii i historii literatury ukraińskiej i anglojęzycznej, językoznawstwa i kulturoznawstwa ukraińskiego oraz angielskiego, ich głównych kierunków rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięć oraz z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki	H1A_W06 H1A_W03 H1A_W04
KF-FUA1-N_W14	Identyfikuje i charakteryzuje najważniejsze teorie językoznawcze, literaturoznawcze i kulturoznawcze oraz problemy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki, ich założenia i wzajemne powiązania	H1A_W06 H1A_W01 H1A_W03 H1A_W07
KF-FUA1-N_W15	Ma świadomość wielości i różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych w literaturoznawstwie, językoznawstwie i kulturoznawstwie oraz zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury	H1A_W07 H1A_W01 H1A_W02 H1A_W03
KF-FUA1-N_W16	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	H1A_W08
KF-FUA1-N_W17	Ma świadomość kompleksowej natury języka, jego złożoności i historycznej zmienności	H1A_W09 H1A_W04
KF-FUA1-N_W18	Ma wiedzę o historii, strukturze i odmianach języka ukraińskiego i angielskiego oraz ich procesach rozwojowych od początków po czasy współczesne	H1A_W09 H1A_W04
KF-FUA1-N_W19	Zna gramatykę opisową języka ukraińskiego i angielskiego, wybrane zagadnienia z leksykografii, leksykologii, pragmalingwistyki i lingwistyki tekstu, zna współczesną stylistykę	H1A_W09 H1A_W02 H1A_W04
KF-FUA1-N_W20	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i rozumie problemy kultury popularnej oraz jej relacje z kulturą wysoką	H1A_W10 H1A_W04
KF-FUA1-N_W21	Ma orientację we współczesnym życiu kulturalnym Ukrainy	H1A_W10
UMIĘJĘTNOŚCI		
KF-FUA1-N_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje potrzebną informację z wykorzystaniem słowników i literatury przedmiotu	H1A_U01
KF-FUA1-N_U02	Ma podstawowe umiejętności badawcze, używa odpowiednich narzędzi badawczych i metod do opisanego poszczególnych zagadnień z historii Ukrainy, języka ukraińskiego, kultury, literatury ukraińskiej, samodzielnie wyciąga wnioski	H1A_U02
KF-FUA1-N_U03	Nakreśla zakres realizowanego przez siebie zadania, analizuje je stosując poznane metody badawcze	H1A_U02
KF-FUA1-N_U04	Ma umiejętności opracowania i prezentacji wyników swojej pracy: zdaje relację z samodzielnie wykonanych prac pisemnych, tłumaczy i ilustruje wyniki badań, zgodnie z przyjętymi zasadami sporządza bibliografię	H1A_U02

	zebranej literatury krytycznej	
KF-FUA1-N_U05	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać swoje umiejętności w oparciu o wskazówki opiekuna naukowego oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do pogłębiania swojej wiedzy	H1A_U03
KF-FUA1-N_U06	Wyszukuje, porządkuje, weryfikuje i opracowuje materiały krytyczne i ocenia ich przydatność	H1A_U03 H1A_U01
KF-FUA1-N_U07	Potrafi posługiwać się podstawową wiedzą teoretyczną do opisu i analizy procesów oraz zjawisk z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz kultury i historii Ukrainy i krajów anglojęzycznych, a także z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki	H1A_U04
KF-FUA1-N_U08	Rozumie i interpretuje zjawiska kultury ukraińskiej w zakresie omawianej problematyki, postrzega i określa ich specyfikę na tle dziedzictwa kulturowego Europy	H1A_U05 H1A_U04
KF-FUA1-N_U09	Potrafi analizować, interpretować i oceniać różne rodzaje wytworów kultury ukraińskiej w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H1A_U05 H1A_U01 H1A_U04
KF-FUA1-N_U10	Potrafi merytorycznie argumentować i formułować wnioski z zakresu historii, kultury, językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz psychologii, pedagogiki i dydaktyki z wykorzystaniem poglądów innych autorów	H1A_U06 H1A_U01 H1A_U04
KF-FUA1-N_U11	Formułuje tezy do dyskusji lub pracy pisemnej (semestralnej, rocznej, dyplomowej), dobiera materiały do samodzielnej analizy	H1A_U06 H1A_U01
KF-FUA1-N_U12	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie studiowanej specjalizacji oraz niespecjalistami w języku polskim i obcym (ukraińskim i angielskim)	H1A_U07 H1A_U04
KF-FUA1-N_U13	Inicjuje i prowadzi dyskusje na temat wybranych zjawisk w literaturze, kulturze ukraińskiej i kulturze angielskiego obszaru językowego, bierze udział w dyskusjach prowadzonych przez inne osoby	H1A_U07 H1A_U09
KF-FUA1-N_U14	Ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej w języku polskim i obcym (ukraińskim i angielskim) z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł, wykonuje ją przy użyciu środków multimedialnych i programów komputerowych (Word, Excel, Power Point)	H1A_U08 H1A_U01
KF-FUA1-N_U15	Potrafi przygotować i przekazać ustnie klarowną wypowiedź w języku polskim, ukraińskim i angielskim na złożony temat z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł, rozwijając i podtrzymując własne poglądy, a także popierając je dodatkowymi argumentami i przykładami	H1A_U09 H1A_U01
KF-FUA1-N_U16	Potrafi merytorycznie reagować na pytania słuchaczy lub ich zastrzeżenia	H1A_U09
KF-FUA1-N_U17	Potrafi zrozumieć skomplikowane informacje, szczególnie jasno i precyzyjnie opisywać złożone zagadnienia, tworzyć staranne opisy lub narracje w wypowiedzi monologicznej, w dyskusjach, umie uzasadnić własne stanowisko i reagować na kontrargumenty	H1A_U10

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FUA1-N_K1	Świadomie kształtuje i rozwija swoje zainteresowania w zakresie kultury, literatury, języka i historii Ukrainy i krajów angielskiego obszaru językowego	H1A_K01
KF-FUA1-N_K2	Rozumie potrzebę samodzielnego, permanentnego poszerzania wiedzy i umiejętności z zakresu dziedziny studiów i dziedzin pokrewnych	H1A_K01
KF-FUA1-N_K3	Umie pracować samodzielnie i w grupie przyjmując w niej różne role i współpracując z partnerami z grupy, uczniami i nauczycielem. Jest zdolny do zmiany roli w grupie, wykonuje różne zadania	H1A_K02
KF-FUA1-N_K4	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	H1A_K03 H1A_K02
KF-FUA1-N_K5	W badaniach wykazuje dbałość o rzetelność i profesjonalizm, szanuje odmiennosc poglądów i teorii w ramach badań naukowych i dyskusji publicznej	H1A_K04
KF-FUA1-N_K6	Dąży do obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego i oceny poszczególnych procesów dziejowych	H1A_K04
KF-FUA1-N_K7	Neguje narzucanie innym światopoglądu, religii i systemu wartości i rozumie potrzebę kompromisu	H1A_K04
KF-FUA1-N_K8	Jest przygotowany do przekazywania posiadanej wiedzy, jest kreatywny, otwarty na nowe rozwiązania, metody i narzędzia badawcze	H1A_K04
KF-FUA1-N_K9	Postrzega przedsięwzięcia związane ze współpracą międzynarodową (polityczne, społeczne, gospodarcze, medialne, kulturalne, naukowe), jako pole do aktywizacji zawodowej	H1A_K04
KF-FUA1-N_K10	Ma świadomość różnorodności kulturowej oraz społeczno-historycznej w zakresie stosunków międzyludzkich	H1A_K05
KF-FUA1-N_K11	Postrzega środowisko komunikacji językowej jako zjawisko tradycyjnej kultury, tworzonej przez wiele pokoleń, która powinna być kultywowana i chroniona jako dziedzictwo narodowe	H1A_K05
KF-FUA1-N_K12	Uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form	H1A_K06

Zakładane efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej pokrywają wszystkie efekty kształcenia określone Rozporządzeniem MNiSW z 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 181,5.

III. PRAKTYKA:

Praktyka zawodowa dla specjalności filologia ukraińska z językiem angielskim

Zgodnie z planem studiów student zobowiązany jest do odbycia praktyki zawodowej do końca V semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Student zobowiązany jest do realizacji minimum 160 godzin praktyki, obowiązuje go nie dłuższy niż 8-godzinny dzień pracy. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 6 punktów ECTS.

Praktyka zawodowa powinna odbyć się w instytucjach, w których posługiwanie się językiem obcym wynika z codziennych zadań danej instytucji, w szczególności — w biurze tłumaczeń, biurze podróży, biurze tłumacza przysięgłego, w wydawnictwie naukowym.

Podczas trwania praktyki student powinien wykazać się sprawnością tłumaczeniową w formie pisemnej i ustnej w zależności od specyfiki instytucji, w której jest odbywana praktyka. Pomiędzy obydwoma typami umiejętności translatorskich (tłumaczenie ustne, tłumaczenie pisemne) nie powinno być rażącej dysproporcji czasowych. W ramach zadań szczegółowych student powinien poznać specyfikę danej instytucji i fakt ten udokumentować w „Dzienniku praktyk”, tj.:

1. rodzaj prowadzonej przez instytucję dokumentacji związanej z działalnością tłumaczeniową,
2. rozkład dnia instytucji z uwzględnieniem obowiązków tłumacza,
3. oprzyrządowanie techniczne tłumacza w danej instytucji,
4. księgozbiory translatorskie,
5. zasoby komputerowego wspomaganie pracy tłumacza (programy do przekładu mechanicznego, elektroniczne słowniki translatorskie, strony internetowe dla specjalistów itp.),
6. preferowane strategie i techniki dokonywania tłumaczeń w danej instytucji,
7. podstawy prawne cennika usług translatorskich stosowanego w danej instytucji.

Cele praktyki:

1. wyrobienie podstawowych umiejętności składających się na kwalifikacje zawodowe przyszłego tłumacza,
2. kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim związanych,
3. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z zakresu specjalności zawodowej z rzeczywistością.

Praktyka podlega obowiązkowemu zaliczeniu.

Po odbyciu praktyki student składa u koordynatora praktyk zawodowych pełną dokumentację dotyczącą przebiegu praktyk, tj.:

1. „Dziennik praktyk” z dokładnie rozpisanyim każdym dniem praktyki i pisemną opinią zakładowego opiekuna praktyk,
2. teczkę prac.

Praktyka zawodowa dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego i angielskiego

Kształcenie na studiach pierwszego stopnia w ramach **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego i angielskiego** obejmuje odbycie obowiązkowej praktyki w przedszkolach i szkołach podstawowych. W II semestrze studiów student odbywa praktykę pedagogiczno-psychologiczną w wymiarze 30 godzin, zaś w IV semestrze studiów, we wrześniu, praktykę ciągłą w wymiarze 120 godzin. Za zaliczenie praktyki pedagogiczno-psychologicznej student otrzymuje 2 punkty ECTS, za zaliczenie praktyki ciągłej 6 punktów ECTS.

Praktyki odbywają się w przedszkolach i szkołach podstawowych - przynajmniej przez tydzień w każdej z wymienionych placówek, przy czym w szkole podstawowej student odbywa praktykę w klasach I-III (pierwszy etap kształcenia) oraz w klasach IV-VI (drugi etap kształcenia). Studenta obowiązuje 30-godzinny tydzień pracy, na który składają się: godziny hospitowane, godziny asystowania oraz samodzielne powadzenie zajęć.

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:

1. zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu

funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;

2. obserwowanie:

- a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywności uczniów,
- b) toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
- c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji,
- d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
- e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
- f) sposobu oceniania uczniów,
- g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
- h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
- i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
- k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania;

3. współdziałanie z opiekunem praktyk w:

- a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji,
- b) organizowaniu pracy w grupach,
- c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
- d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
- e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
- f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- g) organizowaniu przestrzeni klasy,
- h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

4. pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:

- a) planowanie lekcji, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
- b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
- c) organizację i prowadzenie lekcji w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- d) wykorzystywanie w toku lekcji środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
- e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji do poziomu rozwoju uczniów,
- f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
- g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,

- h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
5. analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji,
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Forma zaliczenia praktyk:

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie przedłożonej pełnej dokumentacji praktyki (konspekty oraz uzupełniony i opieczetowany dzienniczek praktyk), na podstawie udokumentowania przepracowania odpowiedniej ilości godzin oraz pozytywnej opinii wystawionej przez szkolnego opiekuna praktyk.

Efekty kształcenia dla kierunku **Filologia
specjalność: **filologia ukraińska****

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:**

4.1. **Cele kształcenia na kierunku filologia, wspólne dla specjalności filologia ukraińska oraz specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego:**

- wykształcenie umiejętności językowych do poziomu C2 znajomości języka ukraińskiego według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- wykształcenie umiejętności językowych w zakresie drugiego języka obcego do poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- przekazanie pogłębionej, specjalistycznej wiedzy z zakresu językoznawstwa, literatury, kultury i historii Ukrainy,
- wykształcenie specjalistycznych umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego,
- wykształcenie podstawowych umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego,
- wykształcenie umiejętności krytycznego myślenia, wiązania ze sobą faktów oraz wyciągania wniosków z posiadanych informacji,
- wykształcenie nawyku ustawicznego kształcenia i gotowości do stałego rozwoju zawodowego.

Dodatkowo w przypadku **specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego** - szczegółowe cele kształcenia w tym zakresie przewidują realizację zajęć w zakresie:

- przekazania wiedzy z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania języka ukraińskiego,
- wykształcenia umiejętności psychopedagogicznych i dydaktycznych w odniesieniu do pracy z uczniem we wszystkich typach szkół i rodzajach placówek,
- przygotowanie studenta do realizacji zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela we wszystkich typach szkół.

Dodatkowo w przypadku wyboru specjalności **filologia ukraińska:**

- wykształcenie specjalistycznych umiejętności w zakresie dokonywania przekładów z języka ukraińskiego na język polski i z języka polskiego na język ukraiński.

4.2. **Możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia**

Absolwent studiów drugiego stopnia specjalności **filologia ukraińska lub specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego** otrzymuje tytuł zawodowy magistra, który uprawnia go do kontynuowania kształcenia na studiach trzeciego stopnia oraz dalszego kształcenia w ramach studiów podyplomowych.

Absolwent jest wysoko wykwalifikowanym specjalistą - posiada bardzo dobrą znajomość języka ukraińskiego w mowie i w piśmie, odpowiadającą poziomowi C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz dodatkowo dobrą znajomość drugiego języka obcego na poziomie B2+. Jest znawcą kultury i cywilizacji ukraińskiej, ma pogłębioną, specjalistyczną wiedzę z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa oraz historii Ukrainy. Dodatkowo Absolwent specjalności *filologia ukraińska* ma specjalistyczną wiedzę na temat warsztatu translatorskiego oraz umiejętności w zakresie przekładów z języka ukraińskiego na język polski i z języka polskiego na język ukraiński.

Studia na specjalności **filologia ukraińska lub specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego** pozwalają na rozpoczęcie działalności zawodowej w dziedzinach wymagających bardzo dobrej znajomości języka ukraińskiego oraz orientacji w kulturze, realiach i stosunkach polityczno-społecznych Ukrainy. Absolwent może pracować w biurach tłumaczeń, w redakcjach prasowych, radiowych i telewizyjnych, w wydawnictwach, w innych instytucjach kultury, wszędzie tam, gdzie należy wykazać się umiejętnością formułowania tekstu pisanego i mówionego, redakcji tekstu i jego interpretacji na specjalistycznym poziomie. Nabyte umiejętności umożliwią pracę w turystyce i sektorze usług, wszelkich instytucjach krajowych i międzynarodowych, wymagających zaawansowanej znajomości języka ukraińskiego oraz specjalistycznej wiedzy z zakresu kultury Ukrainy i komunikacji interkulturowej. Ukończenie specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego umożliwia dodatkowo podjęcie pracy jako nauczyciel języka ukraińskiego we wszystkich typach szkół.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) W	– kategoria wiedzy
d) U	– kategoria umiejętności
e) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
f) H2A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
g) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF_W01	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filologii w systemie nauk humanistycznych, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	H2A_W01
KF_W02	Zna terminologię używaną w dziedzinie filologii i jej dyscyplinach: językoznawstwie, literaturoznawstwie i kulturoznawstwie na poziomie rozszerzonym	H2A_W02
KF_W03	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu dyscyplin filologicznych: językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa	H2A_W03

KF_W04	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadząca do specjalizacji wiedzę z zakresu badań językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych właściwych dla obszaru językowego specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H2A_W04
KF_W05	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach językoznawstwa z literaturoznawstwem i kulturoznawstwem, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin	H2A_W03 H2A_W05
KF_W06	Ma szczegółową wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa	H2A_W06
KF_W07	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania różnych wytworów kultury pod względem językowym, językoznawczym, literackim i kulturoznawczym właściwym dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii	H2A_W07
KF_W08	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	H2A_W08
KF_W09	Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka w ogóle, a także języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	H2A_W09
KF_W10	Zna gramatykę języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) w stopniu zaawansowanym, zbliżonym do rodzimej	H2A_W09
KF_W11	Posiada bogaty zasób słownictwa w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_W09
KF_W12	Posiada rozwiniętą wrażliwość na zmienność języka oraz jego kulturowe i społeczne determinanty	H2A_W09
KF_W13	Ma rozległą wiedzę o instytucjach kultury danego obszaru językowego (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) i orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym Polski oraz krajów obszaru specjalności (anglojęzycznych, niemieckojęzycznych, rosyjskojęzycznych, ukraińskojęzycznych)	H2A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
KF_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy	H2A_U01
KF_U02	Potrafi porządkować zasoby bibliograficzne i dokonuje ich selekcji na potrzeby pracy dyplomowej	H2A_U01
KF_U03	Potrafi samodzielnie, korzystając z różnych źródeł, poszerzać i wzbogacać słownictwo w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) i stosować je w wypowiedziach ustnych i pisemnych	H2A_U03
KF_U04	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać swoje umiejętności badawcze obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie złożonych problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie)	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05 H2A_U07
KF_U05	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności	H2A_U02

	badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania własnych zdolności	H1A_U03
KF_U06	Jest w stanie świadomie i twórczo stosować zdobytą wiedzę (z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa) w praktyce zawodowej oraz w samodzielnej interpretacji i ocenie różnych wytworów kultury	H2A_U05 H2A_U07
KF_U07	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie filologii (językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa) i twórczego stosowania jej w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U02 H2A_U04
KF_U08	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk filologicznych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo) oraz zastosować oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia filologii, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego w procesie komunikacji i miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H2A_U05
KF_U09	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania na podstawie zdobytej wiedzy oraz własnych obserwacji szeroko pojętego procesu komunikacyjnego, formułując wnioski i tworząc syntetyczne podsumowania w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_U06 H2A_U10
KF_U10	Ma umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach	H2A_U07
KF_U11	Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo) oraz niespecjalistami w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_U08 H2A_U10
KF_U12	Posiada pogłębioną umiejętność tworzenia różnych prac pisemnych z zakresu dyscyplin filologicznych (językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa) w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim)	H2A_U09 H2A_U10
KF_U13	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) z wykorzystaniem różnych źródeł	H2A_U08 H2A_U10
KF_U14	Posługuje się bogatym w struktury gramatyczne i słownictwo językiem specjalności (angielski, niemiecki, rosyjski, ukraiński)	H2A_U10
KF_U15	Potrafi uwzględnić różnice kulturowe w procesie nauczania języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H2A_U09
KF_U16	Ma zbliżoną do rodzimej znajomość języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) na poziomie C2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H2A_U10 H2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF_K01	Rozumie potrzebę nieustannego uaktualniania wiedzy i umiejętności w zakresie języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) i potrafi organizować	H2A_K01

	proces uczenia się innych osób	
KF_K02	Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	H2A_K01
KF_K03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując różne w niej role	H2A_K02
KF_K04	Współpracuje w zespole, wykazując wrażliwość na sądy innych a jednocześnie determinację, by obronić własne stanowisko, stosując zasady konstruktywnej dyskusji; współpracuje z opiekunem pracy w zakresie opracowywania materiału empirycznego, jest otwarty na sugestie i propozycje	H2A_K02
KF_K05	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań	H2A_K02
KF_K06	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań, jest kreatywny, samodzielnie planuje i organizuje swoją pracę i potrafi dokonywać samooceny swoich działań	H2A_K03
KF_K07	Systematycznie śledzi zmiany zachodzące w języku specjalności (angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim) i stosuje je w komunikowaniu się w mowie i piśmie	H2A_K06
KF_K08	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu (np. tłumacza, nauczyciela)	H2A_K04
KF_K09	Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu i kraju, korzystając z różnych mediów i różnych form oraz propagując wśród innych osób zainteresowania związane z literaturą i kulturą oraz z nauką języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H2A_K05
KF_K10	Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi, nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce, szczególnie w krajach obszarów językowych specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego)	H2A_K06
KF_K11	Aktywnie uczestniczy w krzewieniu i zachowaniu poprawności językowej w nauce języka specjalności (angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego) przy jednoczesnym poszanowaniu odrębności kulturowych	H2A_K05

Efekty kształcenia dla specjalności filologia ukraińska

6. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FU	– symbol specjalności: filologia ukraińska
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H2A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia specjalność filologia ukraińska - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FU_W01	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filologii, w szczególności językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, komunikacji międzykulturowej, przekładoznawstwa, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować	H2A_W01
KF-FU_W02	Zna terminologię stosowaną w naukach filologicznych, w tym: językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie i przekładoznawstwie na poziomie rozszerzonym, definiuje poszczególne pojęcia i posługuje się nimi	H2A_W01 H2A_W02
KF-FU_W03	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, historii, kultury, komunikacji międzykulturowej	H2A_W01 H2A_W02 H2A_W03
KF-FU_W04	Opisuje i wyjaśnia teoretyczne i praktyczne założenia językoznawstwa, literaturoznawstwa, historii, kultury, komunikacji międzykulturowej	H2A_W01 H2A_W03
KF-FU_W05	Rozróżnia, charakteryzuje i samodzielnie dobiera właściwe metody i narzędzia do analizy i przekładu tekstu literackiego	H2A_W03
KF-FU_W06	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu studiowanych dyscyplin	H2A_W02 H2A_W04
KF-FU_W07	Opisuje sposoby recepcji i interpretacji świata przez człowieka żyjącego w określonej kulturze oraz prezentuje ich odzwierciedlenie w kulturze	H2A_W04
KF-FU_W08	Identyfikuje i określa cechy i zasady funkcjonowania społeczeństwa wielokulturowego oraz odzwierciedlenia wielokulturowości w kulturze	H2A_W04
KF-FU_W09	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach między językoznawstwem, literaturoznawstwem, kulturoznawstwem i przekładoznawstwem, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin	H2A_W03 H2A_W04 H2A_W05
KF-FU_W10	Opisuje miejsce poszczególnych dyscyplin wśród innych nauk humanistycznych, charakteryzuje ich specyfikę metodologiczną i ich wzajemne powiązania	H2A_W04 H2A_W05
KF-FU_W11	Ma wiedzę o najważniejszych współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych, potrafi wymienić ich przedstawicieli i omówić wkład we współczesną naukę	H2A_W01 H2A_W03 H2A_W06
KF-FU_W12	Charakteryzuje bazę metodologiczną i główne metody wiodących szkół językoznawczych, literaturoznawczych. Kulturoznawczych	H2A_W02 H2A_W03 H2A_W04 H2A_W06
KF-FU_W13	Objaśnia i tłumaczy zależności między rozwojem ukraińskiej i europejskiej myśli naukowej, wskazuje i podsumowuje różnice między kształtowaniem się poszczególnych zjawisk na Ukrainie i w Europie	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W06
KF-FU_W14	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania różnych wytworów kultury pod względem	H2A_W02 H2A_W03

	językowym, językoznawczym, literackim, kulturoznawczym i translatorskim właściwym dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych filologii	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W07
KF-FU_W15	Zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego oraz rozumie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	H2A_W08
KF-FU_W16	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o złożoności natury języka, jego roli społecznej, historycznej zmienności	H2A_W03 H2A_W09
KF-FU_W17	Rozumie konieczność kompleksowego podejścia do opisu wytworów kultury, potrafi zdefiniować i opisać ich cechy	H2A_W05 H2A_W09
KF-FU_W18	Ma rozległą wiedzę o ukraińskich instytucjach kultury i dobrze orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym kraju specjalności	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FU_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i integruje informację z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułuje na tej podstawie krytyczne sądy w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, komunikacji międzykulturowej	H2A_U01 H2A_U05
KF-FU_U02	Umie analizować prace innych autorów, syntezować różne idee i poglądy, dobierać metody i narzędzia badawcze, opracowywać i prezentować wyniki, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U05
KF-FU_U03	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę: wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować potrzebną informację z wykorzystaniem słowników, literatury przedmiotu i źródeł elektronicznych	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03
KF-FU_U04	Planuje wykonanie i nakreśla zakres powierzonego mu zadania badawczego wykorzystując wszelkie źródła informacji naukowej i najnowsze metody badawcze	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05
KF-FU_U05	Samodzielnie formułuje tezy do dyskusji lub pracy pisemnej, decyduje o wyborze tekstów literackich do analizy, wyciąga i formułuje wnioski	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03
KF-FU_U06	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk filologicznych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, translatoryka) oraz zastosować oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia filologii, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego w procesie komunikacji i miejsca w procesie historyczno-kulturowym	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05
KF-FU_U07	Umiejętnie integruje wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz stosuje posiadaną wiedzę w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U04
KF-FU_U08	Rozróżnia odmiany języka literackiego oraz typy języków etnicznych według ich struktury oraz odmiany języka etnicznego według ich funkcji społecznych	H2A_U05
KF-FU_U09	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania na podstawie zdobytej wiedzy oraz własnych obserwacji szeroko pojętego procesu komunikacyjnego, formułuje wnioski i tworzy syntetyczne podsumowania w języku specjalności	H2A_U04 H2A_U06
KF-FU_U10	Uzasadnia wybór metody zastosowanej w rozwiązywaniu postawionych zadań, prezentuje wyniki swojej pracy w grupie, zdaje relacje z samodzielnie wykonanych prac pisemnych,	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U06

	tłumaczy i ilustruje wyniki analizy	H2A_U08
KF-FU_U11	Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U07 H2A_U08
KF-FU_U12	Prowadzi przygotowaną i spontaniczną dyskusję z użyciem argumentów, zaczerpniętych z tekstów specjalistycznych	H2A_U02 H2A_U04 H2A_U08
KF-FU_U13	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku ukraińskim	H2A_U04 H2A_U09
KF-FU_U14	Rozwija umiejętność recepcji tekstu specjalistycznego w formie pisemnej w języku ukraińskim	H2A_U09
KF-FU_U15	Tworzy własne materiały, teksty naukowe i popularno-naukowe	H2A_U03 H2A_U04 H2A_U08 H2A_U09
KF-FU_U16	Wykorzystuje nowatorskie środki multimedialne w celu opracowania wyników badań	H2A_U08 H2A_U10
KF-FU_U17	Posługuje się bogatym w struktury gramatyczne i słownictwo językiem specjalności	H2A_U08 H2A_U09 H2A_U10 H2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FU_K1	Docenia konieczność ciągłego samokształcenia filologów, jest otwarty na różne formy przyswajania wiedzy, zdobywania i generowania informacji	H2A_K01
KF-FU_K2	Gromadzi, systematyzuje i opisuje informacje z określonej dziedziny wiedzy i życia społecznego dla własnych potrzeb oraz w celu udostępnienia innym użytkownikom	H2A_K01
KF-FU_K3	Posiada umiejętność pracy w zespole oraz przekazywania zespołowi zdobytej wiedzy	H2A_K01 H2A_K02
KF-FU_K4	Odpowiedzialnie formułuje swoje sądy i merytorycznie ocenia postawy innych	H2A_K02
KF-FU_K5	Wykazuje szczególną dbałość o uczciwość i profesjonalizm, jest zdeterminowany by dociekać i bronić prawdy w badaniach naukowych	H2A_K02 H2A_K04
KF-FU_K6	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań, jest kreatywny, samodzielnie planuje i organizuje swoją pracę i potrafi dokonywać samooceny swoich działań	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K03
KF-FU_K7	Przy korzystaniu z różnych źródeł postępuje odpowiedzialnie, zawsze zgodnie z zasadami etyki i prawa autorskiego	H2A_K03 H2A_K04
KF-FU_K8	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K04
KF-FU_K9	Akceptuje przejawy wielokulturowości oraz globalizacji w świecie współczesnym, docenia i akceptuje ich pozytywny wpływ na język oraz kulturę społeczeństwa, zachowuje krytycyzm wobec ich negatywnych przejawów	H2A_K04 H2A_K05
KF-FU_K10	Zna aktualne zjawiska kulturalne, literackie i artystyczne, szczególnie dotyczące kraju języka specjalności	H2A_K06
KF-FU_K11	Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym	H2A_K06

Efekty kształcenia dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego

Efekty kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku **filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka ukraińskiego** mieszczą się w zakresie efektów kształcenia obszaru nauk humanistycznych, profil ogólnoakademicki.

7. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– kierunkowe efekty kształcenia
b) F	– symbol kierunku filologia
c) FUN	– symbol specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego
d) W	– kategoria wiedzy
e) U	– kategoria umiejętności
f) K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych
g) H2A	– efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Tabela 3

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia, specjalność nauczycielska w zakresie języka ukraińskiego - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
KF-FUN_W01	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filologii, w szczególności językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, komunikacji międzykulturowej, pedagogiki, psychologii, dydaktyki, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować	H2A_W01
KF-FUN_W02	Zna terminologię stosowaną w naukach filologicznych, w tym: językoznawstwie, literaturoznawstwie, kulturoznawstwie, pedagogice, psychologii, dydaktyce na poziomie rozszerzonym, definiuje poszczególne pojęcia i posługuje się nimi	H2A_W01 H2A_W02
KF-FUN_W03	Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, historii, kultury, komunikacji międzykulturowej, pedagogiki, psychologii, dydaktyki	H2A_W01 H2A_W02 H2A_W03
KF-FUN_W04	Opisuje i wyjaśnia teoretyczne i praktyczne założenia językoznawstwa, literaturoznawstwa, historii, kultury, komunikacji międzykulturowej, pedagogiki, psychologii, dydaktyki	H2A_W01 H2A_W03
KF-FUN_W05	Rozróżnia, charakteryzuje i samodzielnie dobiera właściwe metody i narzędzia do analizy i przekładu tekstu literackiego	H2A_W03
KF-FUN_W06	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu studiowanych dyscyplin	H2A_W02 H2A_W04
KF-FUN_W07	Opisuje sposoby recepcji i interpretacji świata przez człowieka żyjącego w określonej kulturze oraz prezentuje ich odzwierciedlenie w kulturze	H2A_W04
KF-FUN_W08	Identyfikuje i określa cechy i zasady funkcjonowania społeczeństwa wielokulturowego oraz odzwierciedlenia wielokulturowości w kulturze	H2A_W04

KF-FUN_W09	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach między językoznawstwem, literaturoznawstwem, kulturoznawstwem oraz pedagogiką, psychologią, dydaktyką, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin	H2A_W03 H2A_W04 H2A_W05
KF-FUN_W10	Opisuje miejsce poszczególnych dyscyplin wśród innych nauk humanistycznych, charakteryzuje ich specyfikę metodologiczną i ich wzajemne powiązania	H2A_W04 H2A_W05
KF-FUN_W11	Ma wiedzę o najważniejszych współczesnych ukraińskich dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych, potrafi wymienić ich przedstawicieli i omówić wkład we współczesną naukę	H2A_W01 H2A_W03 H2A_W06
KF-FUN_W12	Charakteryzuje bazę metodologiczną i główne metody wiodących szkół językoznawczych, literaturoznawczych, kulturoznawczych oraz z zakresu pedagogiki, psychologii, dydaktyki	H2A_W02 H2A_W03 H2A_W04 H2A_W06
KF-FUN_W13	Objaśnia i tłumaczy zależności między rozwojem ukraińskiej i europejskiej myśli naukowej, wskazuje i podsumowuje różnice między kształtowaniem się poszczególnych zjawisk w Ukrainy i w Europie	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W06
KF-FUN_W14	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania różnych wytworów kultury pod względem językowym, językoznawczym, literackim i kulturoznawczym właściwym dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych filologii	H2A_W02 H2A_W03 H2A_W04 H2A_W05 H2A_W07
KF-FUN_W15	Zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego oraz rozumie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	H2A_W08
KF-FUN_W16	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o złożoności natury języka, jego roli społecznej i historycznej zmienności	H2A_W03 H2A_W09
KF-FUN_W17	Rozumie konieczność kompleksowego podejścia do opisu wytworów kultury, potrafi zdefiniować i opisać ich cechy	H2A_W05 H2A_W09
KF-FUN_W18	Ma rozległą wiedzę o instytucjach kultury ukraińskiego obszaru językowego i dobrze orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym kraju specjalności	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
KF-FUN_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i integruje informację z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułuje na tej podstawie krytyczne sądy w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, komunikacji międzykulturowej, pedagogiki, psychologii, dydaktyki	H2A_U01 H2A_U05
KF-FUN_U02	Umie analizować prace innych autorów, syntezować różne idee i poglądy, dobierać metody i narzędzia badawcze, opracowywać i prezentować wyniki, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U05
KF-FUN_U03	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę: wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować potrzebną informację z wykorzystaniem słowników, literatury przedmiotu i źródeł elektronicznych	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03
KF-FUN_U04	Planuje wykonanie i określa zakres powierzonego mu zadania badawczego wykorzystując wszelkie źródła informacji naukowej i najnowsze metody badawcze	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05
KF-FUN_U05	Samodzielnie formułuje tezy do dyskusji lub pracy pisemnej,	H2A_U01

	decyduje o wyborze tekstów literackich do analizy, wyciąga i formułuje wnioski	H2A_U02 H2A_U03
KF-FUN_U06	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk filologicznych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo) i pedagogicznych (pedagogika, psychologia, dydaktyka) oraz zastosować oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia badawcze, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego w procesie komunikacji i miejsca w procesie historyczno-kulturowym oraz glottodydaktyki	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05
KF-FUN_U07	Umiejętnie integruje wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz pedagogicznych i stosuje posiadaną wiedzę w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U04
KF-FUN_U08	Rozróżnia odmiany języka literackiego oraz typy języków etnicznych według ich struktury oraz odmiany języka etnicznego według ich funkcji społecznych	H2A_U05
KF-FUN_U09	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania na podstawie zdobytej wiedzy oraz własnych obserwacji szeroko pojętego procesu komunikacyjnego, formułuje wnioski i tworzy syntetyczne podsumowania w języku specjalności	H2A_U04 H2A_U06
KF-FUN_U10	Uzasadnia wybór metody zastosowanej w rozwiązywaniu postawionych zadań, prezentuje wyniki swojej pracy w grupie, zdaje relacje z samodzielnie wykonanych prac pisemnych, tłumaczy i ilustruje wyniki analizy	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U06 H2A_U08
KF-FUN_U11	Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U07 H2A_U08
KF-FUN_U12	Prowadzi przygotowaną i spontaniczną dyskusję z użyciem argumentów, zaczerpniętych z tekstów specjalistycznych	H2A_U02 H2A_U04 H2A_U08
KF-FUN_U13	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku ukraińskim.	H2A_U04 H2A_U09
KF-FUN_U14	Rozwija umiejętność recepcji tekstu specjalistycznego w formie pisemnej w języku ukraińskim	H2A_U09
KF-FUN_U15	Tworzy własne materiały, teksty naukowe i popularno-naukowe	H2A_U03 H2A_U04 H2A_U08 H2A_U09
KF-FUN_U16	Wykorzystuje nowatorskie środki multimedialne w celu opracowania wyników badań	H2A_U08 H2A_U10
KF-FUN_U17	Posługuje się bogatym w struktury gramatyczne i słownictwo językiem specjalności	H2A_U08 H2A_U09 H2A_U10 H2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KF-FUN_K1	Docenia konieczność ciągłego samokształcenia filologów oraz pedagogów, jest otwarty na różne formy przyswajania wiedzy, zdobywania i generowania informacji	H2A_K01
KF-FUN_K2	Gromadzi, systematyzuje i opisuje informacje z określonej dziedziny wiedzy i życia społecznego dla własnych potrzeb oraz w celu udostępnienia innym użytkownikom	H2A_K01
KF-FUN_K3	Posiada umiejętność pracy w zespole oraz przekazywania	H2A_K01

	zespołowi zdobytej wiedzy	H2A_K02
KF-FUN_K4	Odpowiedzialnie formułuje swoje sądy i merytorycznie ocenia postawy innych	H2A_K02
KF-FUN_K5	Wykazuje szczególną dbałość o uczciwość i profesjonalizm, jest zdeterminowany by dociekać i bronić prawdy w badaniach naukowych	H2A_K02 H2A_K04
KF-FUN_K6	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań, jest kreatywny, samodzielnie planuje i organizuje swoją pracę i potrafi dokonywać samooceny swoich działań	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K03
KF-FUN_K7	Przy korzystaniu z różnych źródeł postępuje odpowiedzialnie, zawsze zgodnie z zasadami etyki i prawa autorskiego	H2A_K03 H2A_K04
KF-FUN_K8	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K04
KF-FUN_K9	Akceptuje przejawy wielokulturowości oraz globalizacji w świecie współczesnym, docenia i akceptuje ich pozytywny wpływ na język oraz kulturę społeczeństwa, zachowuje krytycyzm wobec ich negatywnych przejawów, propaguje właściwe postawy w pracy zawodowej, w tym pedagogicznej	H2A_K04 H2A_K05
KF-FUN_K10	Zna aktualne zjawiska kulturalne, literackie i artystyczne, szczególnie w krajach obszaru języka specjalności	H2A_K06
KF-FUN_K11	Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym	H2A_K06

Zakładane efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej pokrywają wszystkie efekty kształcenia określone Rozporządzeniem MNiSW z 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 121,5.

III. PRAKTYKA:

Praktyka zawodowa dla specjalności filologia ukraińska

Zgodnie z planem studiów student zobowiązany jest do odbycia praktyki zawodowej w II semestrze studiów, we wrześniu. Praktyki powinny być zrealizowane i rozliczone do końca IV semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Student zobowiązany jest zrealizować minimum 120 godzin praktyki, obowiązuje go nie dłuższy niż 8-godzinny dzień pracy. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 5 punktów ECTS.

Praktyka zawodowa powinna odbyć się w instytucjach, w których posługiwanie się językiem obcym wynika z codziennych zadań danej instytucji, w szczególności - w biurze tłumaczeń, biurze podróży, biurze tłumacza przysięgłego, w wydawnictwie naukowym.

Podczas trwania praktyki student powinien wykazać się sprawnością tłumaczeniową w formie pisemnej i ustnej w zależności od specyfiki instytucji, w której jest odbywana praktyka. Pomiędzy obydwoma typami umiejętności translatorskich (tłumaczenie ustne, tłumaczenie pisemne) nie powinno być rażących dysproporcji czasowych. W ramach zadań szczegółowych student powinien poznać specyfikę danej instytucji i fakt ten udokumentować w „Dzienniku praktyk”, tj.:

1. rodzaj prowadzonej przez instytucję dokumentacji związanej z działalnością tłumaczeniową,
2. rozkład dnia instytucji z uwzględnieniem obowiązków tłumacza,

3. oprzyrządowanie techniczne tłumacza w danej instytucji,
4. księgozbiory translatorskie,
5. zasoby komputerowego wspomaganie pracy tłumacza (programy do przekładu mechanicznego, elektroniczne słowniki translatorskie, strony internetowe dla specjalistów itp.),
6. preferowane strategie i techniki dokonywania tłumaczeń w danej instytucji,
7. podstawy prawne cennika usług translatorskich stosowanego w danej instytucji.

Cele praktyki:

1. wyrobienie specjalistycznych umiejętności składających się na kwalifikacje zawodowe przyszłego tłumacza,
2. kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim związanych,
3. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z zakresu specjalności zawodowej z rzeczywistością.

Praktyka podlega obowiązkowemu zaliczeniu.

Po odbyciu praktyki student składa pełną dokumentację dotyczącą przebiegu praktyk, tj.:

1. „Dziennik praktyk” z dokładnie rozpisany każdym dniem praktyki i pisemną opinią zakładowego opiekuna praktyk,
2. teczkę prac - wykonane tłumaczenia z języka polskiego na język ukraiński oraz z języka ukraińskiego na język polski.

Praktyka zawodowa dla specjalności nauczycielskiej w zakresie języka ukraińskiego

1) Praktyka – kontynuacja specjalności nauczycielskiej

Kształcenie w ramach studiów drugiego stopnia obejmuje odbycie w I semestrze studiów praktyki pedagogiczno-psychologicznej w wymiarze 30 godzin oraz w II semestrze studiów praktyki ciągłej w wymiarze 120 godzin w szkołach realizujących III i IV etap edukacyjny (gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna, kształcenie w zawodzie). Praktyki odbywają się w szkołach gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych – po 2 tygodnie w każdej z wymienionych placówek. Studenta obowiązuje 30-godzinny tydzień praktyk, na który składają się: godziny hospitowane, godziny asystowania oraz samodzielnie przeprowadzanie zajęć. Za zaliczenie praktyki pedagogiczno-psychologicznej student otrzymuje 1 punkt ECTS, za zaliczenie praktyki ciągłej – 6 punktów ECTS.

2) Praktyka – rozpoczęcie specjalności nauczycielskiej na studiach drugiego stopnia

Kształcenie w ramach studiów drugiego stopnia obejmuje odbycie w I semestrze studiów praktyki pedagogiczno-psychologicznej w wymiarze 30 godzin oraz w II semestrze studiów praktyki ciągłej w wymiarze 180 godzin w szkołach realizujących I, II, III i IV etap edukacyjny. Praktyki odbywają się w szkołach podstawowych, szkołach gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych – po 2 tygodnie w każdej z wymienionych placówek. Studenta obowiązuje 30-godzinny tydzień praktyk, na który składają się: godziny hospitowane, godziny asystowania oraz samodzielnie przeprowadzanie zajęć. Za zaliczenie praktyki pedagogiczno-psychologicznej student otrzymuje 1 punkt ECTS, za zaliczenie praktyki ciągłej – 6 punktów ECTS.

W trakcie praktyki - zarówno w przypadku kontynuacji specjalności nauczycielskiej jak i jej rozpoczęcia - następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:

1. zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
2. obserwowanie:
 - a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywności uczniów,

- b) toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji,
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - f) sposobu oceniania uczniów,
 - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania;
3. współdziałanie z opiekunem praktyk w:
- a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji,
 - b) organizowaniu pracy w grupach,
 - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
 - d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
 - f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - g) organizowaniu przestrzeni klasy,
 - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
4. pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
- a) planowanie lekcji, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
 - b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
 - c) organizację i prowadzenie lekcji w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - d) wykorzystywanie w toku lekcji środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
 - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji do poziomu rozwoju uczniów,
 - f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
 - g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),

- k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
5. analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji,
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Forma zaliczenia praktyki:

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie przedłożonej pełnej dokumentacji praktyki (konspekty oraz uzupełnione i opieczętowane dzienniczki praktyk), na podstawie udokumentowania przepracowania odpowiedniej ilości godzin oraz pozytywnej opinii wystawionej przez szkolnego opiekuna praktyk.

Efekty kształcenia dla kierunku **Filologia polska**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** podczas studiów zdobywa wiedzę i umiejętności w zakresie przedmiotów kształcenia ogólnego i przedmiotów stanowiących fundament wykształcenia humanistycznego oraz podstawową wiedzę z zakresu filologii polskiej – nauki o języku i o literaturze. Rozumie i umie analizować zjawiska i procesy literackie, językowe i kulturowe przeszłości oraz współczesności. Umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa. Potrafi gromadzić i przetwarzać informacje, samodzielnie poszerzać swoją wiedzę oraz rozwiązywać problemy zawodowe. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Po ukończeniu specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania języka polskiego i specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania języka polskiego i wiedzy o kulturze absolwent jest przygotowany do pracy w szkole, zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego go do wykonywania zawodu nauczyciela. Studia dają możliwość pracy w szkołach i ośrodkach wychowawczych (po ukończeniu specjalności nauczycielskiej), redakcjach czasopism i środkach masowego przekazu, instytucjach oświatowych oraz kulturalnych, bibliotekach, wydawnictwach, działach personalnych i szkoleniowych wszystkich zakładów pracy. Absolwent studiów pierwszego stopnia jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) FP – symbol kierunku filologia polska
 - b) W – kategoria wiedzy
 - c) U – kategoria umiejętności
 - d) K – kategoria kompetencji społecznych
 - e) H1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia polska - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
FP_W01	Zna poetykę i podstawy teorii dzieła literackiego, metody analizy literaturoznawczej i interpretacji dzieł z różnych epok	H1A_W03
FP_W02	Opanował podstawową terminologię literaturoznawczą, językoznawczą oraz kulturoznawczą w języku polskim	H1A_W02
FP_W03	Posiada wiedzę o literaturze, obejmującą znaczącą liczbę ważnych autorów, fundamentalnych tekstów i zjawisk z historii literatury polskiej od jej początków po czasy współczesne, o literackich	H1A_W04

	i pozaliterackich (historycznych, filozoficznych, społecznych, ideologicznych, kulturowych) kontekstach literatury polskiej, kształtujących procesy jej tworzenia i odbioru; o jej periodyzacji i głównych tendencjach rozwojowych (także literatury najnowszej), związkach z literaturą powszechną oraz innymi mediami (film, prasa, telewizja)	
FP_W04	Ma wiedzę o podstawowych wyznacznikach rodzajów i gatunków literackich oraz o charakterystycznych cechach tekstów nieliterackich i innych komunikatów językowych	H1A_W04
FP_W05	Ma świadomość roli tradycji krytycznoliterackiej w kształtowaniu historii literatury, zna podstawową terminologię krytyczną	H1A_W04
FP_W06	Odnacza się wiedzą o ważnych zjawiskach i ośrodkach życia literackiego i kulturalnego	H1A_W04
FP_W07	Zapoznaje się z podstawową terminologią literaturoznawczą, językoznawczą w wybranym języku obcym	H1A_W02
FP_W08	Zna wybrane zagadnienia z historii filozofii aż po czasy współczesne	H1A_W05
FP_W09	Wykazuje się znajomością historii kultury europejskiej, najważniejszych zjawisk i tendencji rozwojowych kultury współczesnej oraz głównych zagadnień antropologii kultury	H1A_W05
FP_W10	Posiada wiedzę o ważnych zjawiskach i ośrodkach życia literackiego i kulturalnego	H1A_W06
FP_W11	Posiada wiedzę o historii, strukturze, odmianach i zróżnicowaniu stylistycznym języka polskiego oraz jego procesach rozwojowych od początków po czasy współczesne	H1A_W09
FP_W12	Odnacza się znajomością gramatyki opisowej języka polskiego, zagadnień stylistyki współczesnej oraz głównych problemów kultury języka polskiego	H1A_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
FP_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych	H1A_U01
FP_U02	Samodzielnie zdobywa wiedzę	H1A_U03
FP_U03	Czyta i interpretuje tekst literacki, językoznawczy, kulturoznawczy oraz filozoficzny	H1A_U03 H1A_U05
FP_U04	Potrafi gromadzić informacje bibliograficzne, sporządza opisy bibliograficzne i bibliografie załącznikowe	H1A_U01
FP_U05	Posługuje się kompendiami i słownikami (tradycyjnymi i elektronicznymi)	H1A_U01
FP_U06	Pozyskuje i selekcjonuje informacje z zasobów Internetu i baz danych	H1A_U01
FP_U07	Poprawnie posługuje się poznaną terminologią z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa, kulturoznawstwa	H1A_U07
FP_U08	Umiejętnie, poprawnie i samodzielnie posługuje się językiem potocznym;	H1A_U04, H1A_U09
FP_U09	Analizuje teksty literaturoznawcze, językoznawcze, kulturoznawcze, wskazuje ich kluczowe założenia, tezy i argumenty	H1A_U05
FP_U10	Zna dzieje gospodarczo-społeczne, ustrojowe i kulturalne Polski oraz ich przyczyny; poznał proces dziejowy oraz jego wpływ na ewolucję życia kulturalnego	H1A_U02
FP_U11	Poznał istotę procesu historycznoliterackiego	H1A_U05
FP_U12	Posługuje się wybranymi metodami analizy i interpretacji literaturoznawczej	H1A_U05
FP_U13	Uzasadnia i krytykuje uogólnienia w świetle dostępnej wiedzy empirycznej	H1A_U06

FP_U14	Potrafi analizować i interpretować dzieła literackie z różnych epok, konwencji i kategorii estetycznych; stosuje odpowiednie do tekstu metody interpretacji	H1A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
FP_K01	Zna zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	H1A_K01 H1A_K06
FP_K02	Jest otwarty na nowe idee i na zmianę ukształtowanych opinii, wynikającą z nowej wiedzy i jej uzasadnienia	H1A_K01
FP_K03	Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania	H1A_K03
FP_K04	Samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze	H1A_K03
FP_K05	Stara się efektywnie organizować własną pracę i krytycznie ocenia jej postęp; potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	H1A_K02
FP_K06	Potrafi wykorzystać w odpowiedniej sytuacji językowej opanowaną w trakcie zajęć terminologię specjalistyczną	H1A_K06
FP_K07	Rozumie etyczne następstwa wynikające z wymogu rzetelnego przekazywania wiedzy, uczciwości w nauce	H1A_K04
FP_K08	Wykazuje postawę zaangażowania w sprawy społeczne; Działa na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu zamieszkania, kraju, europy oraz wykorzystywania go w rozumieniu wydarzeń społecznych i kulturalnych	H1A_K05
FP_K09	Ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa literackiego i kulturowego dla rozumienia aktualnych wydarzeń społecznych i kulturalnych	H1A_K04
FP_K10	Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się i jakości więzi społecznych	H1A_K03
FP_K11	Uczestniczy w życiu kulturalnym, interesuje się nowymi zjawiskami w kulturze i sztuce	H1A_K06

Efekty kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku filologia polska, specjalność nauczycielska w zakresie nauczania języka polskiego mieszczą się w zakresie efektów kształcenia dwu obszarów: nauk humanistycznych i nauk społecznych o profilach ogólnoakademickich. Efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej pokrywają wszystkie wymagane efekty kształcenia określone Rozporządzeniem MNiSW z 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela na dowolnym poziomie kształcenia.

6. **Objaśnienie oznaczeń:**

- a) FP – symbol kierunku filologia polska
- b) FP-N – symbol specjalności nauczycielskiej w zakresie języka polskiego
- c) W – kategoria wiedzy
- d) U – kategoria umiejętności
- e) K – kategoria kompetencji społecznych
- f) H1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
- g) S1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia na kierunku studiów filologia polska, specjalności nauczycielskiej po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia dla obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
FP-N_W01	Zna elementarną terminologię używaną w językoznawstwie polskim i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03
Fp-N_W02	Ma elementarną wiedzę o miejscu językoznawstwa polskiego w systemie nauk oraz jego przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	H1A_W03 H1A_W05
FP-N_W03	Ma elementarną i uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin językoznawstwa polskiego, obejmującą ich teorię, terminologię i metodologię	H1A_W03 H1A_W04
FP-N_W04	Ma elementarną wiedzę o prowadzeniu badań w językoznawstwie polskim, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych, zna podstawowe tradycje paradygmatyczne, z których wywodzą się poszczególne metody	H1A_W02 H1A_W03
FP-N_W05	Zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty w językoznawstwie polskim, rozumie ich historyczne i interdyscyplinarne uwarunkowania	H1A_W01 H1A_W03
FP-N_W06	Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania się	H1A_W02 H1A_W03
FP-N_W07	Odnacza się znajomością gramatyki opisowej języka polskiego oraz wybranych zagadnień z leksykografii, leksykologii, pragmalingwistyki i lingwistyki tekstu;	H1A_W04 H1A_W09
FP-N_W08	Zna zagadnienia stylistyki współczesnej oraz główne problemy kultury języka polskiego;	H1A_W04 H1A_W09
FP-N_W09	Ma elementarną wiedzę na temat przebiegu procesów akwizycji języka ojczystego, zna podstawowe teorie dotyczące akwizycji języka,	H1A_W03 H1A_W04 H1A_W09
FP-N_W10	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat periodyzacji procesu historyczno-literackiego, różnych zjawisk w dziedzinie literatury, komparatystyki, ewolucji postaw czytelniczych, problemów i motywów literackich	H1A_W04 H1A_W10
FP-N_W11	Posiada wiedzę o literaturze, obejmującą znaczącą liczbę ważnych autorów, fundamentalnych tekstów i zjawisk z historii literatury polskiej od jej początków po czasy współczesne, o literackich i pozaliterackich (historycznych, filozoficznych, społecznych, ideologicznych, kulturowych) kontekstach literatury polskiej, kształtujących procesy jej tworzenia i odbioru; o jej periodyzacji i głównych tendencjach rozwojowych (także literatury najnowszej), związkach z literaturą powszechną oraz innymi mediami (film, prasa, telewizja)	H1A_W04
FP-N_W12	Zna poetykę i podstawy teorii dzieła literackiego, metody analizy literaturoznawczej i interpretacji dzieł z różnych epok	H1A_W07
FP-N_W13	Ma świadomość kompleksowości literatury i języka, zjawisk kulturowych i estetycznych, powiązań literatury ze sztuką, filozofią i innymi dziedzinami nauk	H1A_W09
FP-N_W14	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat rozwoju procesów historyczno-kulturowych, najistotniejszych wydarzeń historycznych	H1A_W03 H1A_W04 H1A_W05
FP-N_W15	Odnacza się znajomością problemów kultury popularnej oraz jej	H1A_W10

	relacji z kulturą wysoką, a także zjawisk i zagadnień kultury masowej, roli środków masowego przekazu w kształtowaniu kultury współczesnej, sposobów funkcjonowania kultury w mediach	
FP-N_W16	Ma uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych pojęć i zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego, zna zasady cytowania, techniki sporządzania bibliografii i przypisów	H1A_W08
FP-N_W17	Ma podstawową wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki	S1A_W01 S1A_W04
FP-N_W18	Ma podstawową wiedzę na temat struktury lekcji, jej faz, organizowania działań dydaktycznych oraz na temat motywowania uczniów do pracy na lekcji	S1A_W06
FP-N_W19	Ma uporządkowaną wiedzę na temat współczesnych teorii uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów	S1A_W05
FP-N_W20	Zna struktury i funkcje systemu edukacji – cele, podstawy prawne, i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych	S1A_W05
FP-N_W21	Ma wiedzę na temat podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji oraz specyfiki funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych	S1A_W03 S1A_W05
FP-N_W22	Ma podstawową wiedzę na temat metodyki wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności pedagogicznej	S1A_W06
FP-N_W23	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych i wychowawczych, do pracy w których uzyskuje przygotowanie	S1A_W07
FP-N_W24	Ma wiedzę na temat etyki zawodu nauczyciela	S1A_W01
UMIĘJĘTNOŚCI		
FP-N_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych, samodzielnie zdobywa wiedzę	H1A_U01 H1A_U03
FP-N_U02	Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w związku z zadaniami nauczania	H1A_U02 S1A_U02
FP-N_U03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, i kulturoznawstwa w typowych sytuacjach profesjonalnych	H1A_U02 H1A_U04
FP-N_U04	Poprawnie posługuje się poznaną terminologią z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa, kulturoznawstwa	H1A_U07
FP-N_U05	Analizuje teksty literaturoznawcze, językoznawcze, kulturoznawcze, wskazuje ich kluczowe założenia, tezy i argumenty	H1A_U05
FP-N_U06	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych	H1A_U07

FP-N_U07	Ma umiejętność dyskusji, merytorycznej argumentacji, prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii dotyczących omawianych zagadnień z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, a także dydaktyki i psychologii	H1A_U06 H1A_U10 S1A_U03
FP-N_U08	Umiejętnie, poprawnie i samodzielnie posługuje się językiem potocznym	H1A_U04 H1A_U09
FP-N_U09	Pisze prace zaliczeniowe na podstawie samodzielnie dobranej literatury	H1A_U01 H1A_U08
FP-N_U10	Rozumie relatywność postrzegania i oceny zjawisk społecznych w zależności od odmiennych kultur i środowisk	H1A_U15 S1A_U01
FP-N_U11	Potrafi samodzielnie zaplanować i przeprowadzić lekcję, rozpoznaje problemy (dydaktyczne, wychowawcze) na lekcji i odpowiednio na nie reaguje	S1A_U03
FP-N_U12	Samodzielnie zdobywa nową potrzebną mu wiedzę, wykazuje samodzielność w przygotowaniu zajęć, sprawdzianów, testów osiągnięć	H1A_U02 S1A_U02
FP-N_U13	Dokonyje adaptacji gotowych materiałów dydaktycznych do potrzeb i specyfiki poszczególnych klas i uczniów	H1A_U03
FP-N_U14	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji,	S1A_U02 H1A_U07
FP-N_U15	Potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych	S1A_U06 H1A_U05
FP-N_U16	Potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej	S1A_U10 H1A_U07
FP-N_U17	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w wykonywanej działalności	S1A_U05
FP-N_U18	Potrafi analizować własne działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) i wskazywać obszary wymagające modyfikacji, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne	S1A_U03 H1A_U07
FP-N_U19	Potrafi kierować procesami kształcenia i wychowania, posiada umiejętność pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym)	S1A_U03
FP-N_U20	Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	H1A_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
FP-N_K01	Jest otwarty na nowe idee i na zmianę ukształtowanych opinii, wynikającą z nowej wiedzy i jej uzasadnienia	H1A_K01
FP-N_K02	Potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role; umie podejmować i wyznaczać zadania; posiada elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych), posiada umiejętność współpracy z innymi nauczycielami, pedagogami i rodzicami uczniów	H1A_K01 H1A_K04 S1A_K02

FP-N_K03	Ma przekonanie o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej (np. jako nauczyciel), dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą	H1A_K04 S1A_K04
FP-N_K04	Ma świadomość różnorodności kulturowej, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowo-językowego, konfrontując się z zagadnieniem tożsamości kulturowej występującej w tekstach literackich, umacnia w sobie poczucie odpowiedzialności za zachowanie i przekaz dziedzictwa kulturowego	H1A_K05
FP-N_K05	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, w której przyjmuje różne role, nad identyfikowaniem i porządkowaniem wiedzy z zakresu poszczególnych dyscyplin filologii polskiej, reprezentując postawę otwartą wobec odmiennych zjawisk, przekonań i sądów	H1A_K02 H1A_K05 S1A_K07
FP-N_K06	Dokonyuje ewaluacji swojej pracy oraz pracy ucznia, potrafi wyciągnąć z niej wnioski dla dalszej pracy dydaktycznej	S1A_K02
FP-N_K07	Jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela	H1A_K02 S1A_K03
FP-N_K08	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań Pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych)	H1A_K05
FP-N_K09	Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; wykazuje cechy refleksyjnego praktyka	H1A_K04 S1A_K03
FP-N_K10	Ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	S1A_K03 H1A_K04
FP-N_K11	Ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów	S1A_K04 S1A_K03
FP-N_K12	Jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły	S1A_K05
FP-N_K13	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze)	S1A_K04 H1A_K04

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 186,5.

III. PRAKTYKA:

Zgodnie z planem studiów i programem kształcenia praktyka zawodowa realizowana jest po zakończeniu IV semestru zajęć, w czasie przerwy wakacyjnej określonej ramową organizacją roku akademickiego. Możliwa jest realizacja praktyki w trakcie roku akademickiego za zgodą opiekuna praktyki.

I. Cele praktyki:

- kształcenie umiejętności wykorzystania wiedzy zdobytej na studiach,
- poznanie organizacji, struktur i sposobu funkcjonowania instytucji, przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych,
- kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim związanych,
- wdrożenie do pracy w zespole oraz odpowiedzialności za powierzone zadania,
- pobudzenie aktywności studentów.

II. Czas trwania praktyki:

Praktyka zawodowa trwa nie mniej niż 4 tygodnie (czyli nie mniej niż 160 godzin). Studenta obowiązuje ośmiogodzinny dzień pracy.

III. Przykładowe miejsca odbywania praktyk:

- państwowe instytucje kulturalne, zajmujące się animacją i upowszechnianiem kultury: teatry, muzea, archiwa, domy i ośrodki kultury, izby pamięci, izby regionalne, ośrodki informacji kulturalnej, jak również fundacje i organizacje pożytku publicznego,
- wydawnictwa i środki masowego przekazu oraz inne jednostki zajmujące się działalnością zarówno komercyjną, jak i prowadzonych niekomercyjnie działania z zakresu animacji i popularyzacji kultury.

IV. Zaliczenie praktyki:

Praktyka stanowi nieodłączną część procesu dydaktycznego studenta i podlega obowiązkowemu zaliczeniu. Zaliczenie praktyki jest warunkiem ukończenia studiów.

Po odbyciu praktyki student składa pełną dokumentację z realizacji praktyki u opiekuna praktyki. W dokumentacji powinny znaleźć się:

- dziennik praktyk z wypełnionymi rubrykami i dokładnie opisanymi dniami przeprowadzonych praktyk;
- informacja o przebiegu praktyki, w której opiekun praktyki reprezentujący instytucję, w której realizowano praktykę, opisuje jej przebieg i ocenia pracę studenta.

Student jest zobowiązany rozliczyć praktykę do końca V semestru.

Praktyka zawodowa dla specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania języka polskiego.

Kształcenie na studiach pierwszego stopnia w ramach specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania języka polskiego obejmuje odbycie obowiązkowej praktyki w przedszkolach i szkołach podstawowych. W II semestrze studiów student odbywa praktykę pedagogiczno-psychologiczną w wymiarze 30 godzin, zaś w IV semestrze studiów, praktykę ciągłą w wymiarze 120 godzin. Za zaliczenie praktyki pedagogiczno-psychologicznej student otrzymuje 2 punkty ECTS, za zaliczenie praktyki ciągłej 6 punktów ECTS.

Praktyki pedagogiczno-psychologiczne (30 godzin) odbywają się w przedszkolach i szkołach podstawowych - przynajmniej przez tydzień w każdej z wymienionych placówek. Praktyka przedmiotowo metodyczna w wymiarze 120 godzin w zakresie nauczania języka polskiego w szkole podstawowej – drugi etap edukacyjny, czyli klasy IV-VI. Studenta obowiązuje 30-godzinny tydzień pracy, na który składają się: godziny hospitowane, godziny asystowania, samodzielne powadzenie zajęć, przygotowanie zajęć lekcyjnych, udział w pracach zespołu przedmiotowego, zespołu wychowawczego i rady pedagogicznej, zapoznanie z dokumentacją szkoły (dokumenty stanowiące

podstawę prawną funkcjonowania placówki oświatowej), a także inne zadanie wyznaczone przez dyrektora szkoły i opiekuna praktyki.

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:

- 1) zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
- 2) obserwowanie:
 - a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywności uczniów,
 - b) toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji ,
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - f) sposobu oceniania uczniów,
 - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania;
- 3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji,
 - b) organizowaniu pracy w grupach,
 - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
 - d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
 - f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - g) organizowaniu przestrzeni klasy,
 - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 4) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
 - a) planowanie lekcji, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
 - b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
 - c) organizację i prowadzenie lekcji w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - d) wykorzystywanie w toku lekcji środków multimedialnych i technologii informacyjnej,

- e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji do poziomu rozwoju uczniów,
 - f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
 - g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
- 5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji,
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Forma zaliczenia praktyk:

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie przedłożonej pełnej dokumentacji praktyki (konspekty oraz uzupełniony i opieczętowany dzienniczek praktyk), na podstawie udokumentowania przepracowania odpowiedniej ilości godzin oraz pozytywnej opinii wystawionej przez szkolnego opiekuna praktyk.

Efekty kształcenia dla kierunku **Filologia polska**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** posiada wszechstronne wykształcenie humanistyczne i gruntowną wiedzę z zakresu filologii polskiej pozwalające rozumieć oraz badać zjawiska i procesy literackie, językowe i kulturowe przeszłości, a także współczesności. Ma wiedzę i umiejętności pozwalające na samodzielne rozwiązywanie problemów zawodowych. Studenta filologii polskiej na drugim stopniu obowiązuje blok przedmiotów należących do modułów treści ogólnych, literaturoznawczych i językoznawczych. Wybiera także jedną z dwu opcji: literaturoznawczą lub językoznawczą, która poszerza wybraną dziedzinę wiedzy i kierunkuje na określone seminarium magisterskie (językoznawcze lub literaturoznawcze). Specjalność nauczycielska w zakresie nauczania języka polskiego przygotowuje to pracy nauczyciela języka polskiego we wszystkich rodzajach szkół. Student nabywa uprawnień do nauczania języka polskiego na II (szkoła podstawowa klasy IV-VI), III (gimnazjum) i IV (szkolnictwo ponadgimnazjalne) etapie edukacji powszechnej. Specjalność nauczycielska w zakresie nauczania języka polskiego i wiedzy o kulturze jest przeznaczona dla słuchacza, który podejmuje specjalizację nie poprzedzoną na wcześniejszym etapie studiów przygotowaniem do nauczania w szkole. Przygotowuje to pracy nauczyciela języka polskiego we wszystkich rodzajach szkół. Student nabywa uprawnień do nauczania języka polskiego na II (szkoła podstawowa klasy IV-VI), III (gimnazjum) i IV (szkolnictwo ponadgimnazjalne) etapie edukacji powszechnej, a także nauczania przedmiotu szkolnego wiedza o kulturze na IV etapie edukacyjnym. Absolwent jest dobrze przygotowany do pracy w placówkach oświatowych, kulturalnych i samorządu lokalnego, w wydawnictwach, w czasopiśmie oraz w mediach elektronicznych, a także do pracy w szkole. Uzyskane umiejętności, sprawności i wiedza pozwalają absolwentowi pełnić rolę animatora badań literaturoznawczych i językoznawczych oraz popularyzacji tradycji i dziedzictwa kulturowego. Specjalność nauczanie języka polskiego jako obcego przygotowuje słuchaczy do nauczania języka polskiego jako obcego w kraju i za granicą. Ukończenie specjalności zarządzanie informacją naukową ułatwi absolwentowi podjęcie pracy w przedsiębiorstwach zarządzających bazami danych, firmach infobrokerskich, bibliotekach naukowych i ośrodkach informacji. Absolwent specjalności wiedza o Litwie, w połączeniu z głównym kierunkiem studiów jest przygotowany do podejmowania samodzielnych działań w zawodach wymagających podstawowej znajomości języka litewskiego. Absolwent studiów drugiego stopnia jest również przygotowany do podejmowania wyzwań badawczych i kontynuowania edukacji na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich).
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) FP – symbol kierunku filologia polska
 - b) W – kategoria wiedzy
 - c) U – kategoria umiejętności
 - d) K – kategoria kompetencji społecznych
 - e) H2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów

f) 01, 02, 03 i kolejne – drugiego stopnia
numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia polska - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych
WIEDZA		
FP2_W01	Wszechstronnie zna i pojmuje związki między refleksją literaturoznawczą i językoznawczą a różnorodnymi zjawiskami kulturowymi	H2A_W01
FP2_W02	Zna współczesne modele przemian kulturowych	H2A_W01
FP2_W03	Ma świadomość wielości i różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych w literaturoznawstwie, językoznawstwie i kulturoznawstwie oraz zna najważniejsze z nich	H2A_W05 H2A_W07
FP2_W04	Zna literaturę polską na szerokim tle kulturowym, z uwzględnieniem perspektywy komparatystycznej, filozoficznej i antropologicznej	H2A_W01
FP2_W05	Zna i rozumie zależności między literaturą i naukami na poziomie umożliwiającym pracę multi- i interdyscyplinarną	H2A_W05
FP2_W06	Zna dzieje krytyki literackiej i refleksji literaturoznawczej na tle europejskiej i światowej myśli filozoficznej, estetycznej, antropologicznej i dyskursów humanistyki	H2A_W02
FP2_W07	Zna terminologię literaturoznawczą, językoznawczą i kulturoznawczą na poziomie rozszerzonym	H2A_W03
FP2_W08	Zna i charakteryzuje wybrane stanowiska metodologiczne w zakresie badań literackich oraz badań nad językiem – od czasów najdawniejszych po czasy współczesne, zna dokonania i poglądy wybitnych badaczy literatury i języka, zna główne teorie i szkoły językoznawcze w obrębie językoznawstwa polonistycznego i ogólnego	H2A_W06 H2A_W07
FP2_W09	Posiada wiedzę z zakresu rozwoju teorii literatury – od starożytności po czasy współczesne – oraz jej związków z innymi dziedzinami wiedzy: filozofią, psychologią, językoznawstwem, semiotyką i socjologią	H2A_W05 S2A_W06
FP2_W10	Zna historię języka polskiego (system fonologiczny, gramatyczny, leksykalny), zna funkcjonalno-stylistyczne i regionalne zróżnicowanie polszczyzny w ujęciu diachronicznym	H2A_W01 H2A_W09
FP2_W11	Ma wiedzę z zakresu współczesnej dialektologii, socjolingwistyki i etnolingwistyki	H2A_W09
FP2_W12	Zna systemy semiotyczne, zna i rozumie związki między semantyką i aksjologią	H2A_W04
FP2_W13	Zna typologię odmian współczesnego języka polskiego	H2A_W03,
FP2_W14	Zna i rozumie zagadnienia komunikacji językowej – interpersonalnej i interkulturowej	H2A_W04 H2A_W09
FP2_W15	Dysponuje podstawową wiedzą o instytucjach kultury i orientacją we współczesnym życiu kulturalnym	H2A_W10
FP2_W16	Zna zaawansowane narzędzia wyszukiwawcze ukierunkowane na wiedzę i źródła filologiczne	H2A_W07
FP2_W17	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i intelektualnej	H2A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
FP2_U01	Wszechstronnie i swobodnie operuje informacjami ze źródeł	H2A_U01

	pisanych i elektronicznych	
FP2_U02	Samodzielnie zdobywa wiedzę, poszerza umiejętności badawcze oraz planuje projekty badawcze	H2A_U03
FP2_U03	Twórczo wykorzystuje wiedzę literaturoznawczą, językoznawczą i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji	H2A_U06 H2A_U10
FP2_U04	Umiejętnie argumentuje i uzasadnia własne tezy, formułuje rozwiniętą krytykę, samodzielnie odpowiada na krytykę	H2A_U06
FP2_U05	Samodzielnie analizuje i interpretuje tekst literacki, konfrontuje oraz komentuje tezy pochodzące z różnych tekstów	H2A_U02 H2A_U06 H2A_U07
FP2_U06	Analizuje i porównuje złożone stanowiska metodologiczne w zakresie badań literatury oraz badań nad językiem, wskazuje zawarte w nich założenia, tezy i argumenty	H2A_U06 H2A_U04 H2A_U03
FP2_U07	Potrafi dokonać wyboru stanowiska metodologicznego w pracy naukowo-badawczej	H2A_U02
FP2_U08	Określa znaczenie i wartość stawianych tez dla badanego problemu lub sposobu argumentacji	H2A_U02
FP2_U09	Wykrywa złożone zależności między refleksją literaturoznawczą i językoznawczą a procesami społecznymi i kulturowymi	H2A_U05
FP2_U10	Rozpoznaje typowe sposoby argumentacji w wypowiedziach ustnych i pisemnych	H2A_U08
FP2_U11	Formułuje w mowie i na piśmie problemy literackie i językowe, stawia tezy i krytycznie je komentuje w formie eseju i rozprawy	H2A_U09 H2A_U10
FP2_U12	Rozróżnia style, konwencje, poetyki i typy estetyki literackiej	H2A_U02
FP2_U13	Samodzielnie dokonuje oceny wartości artystycznej i poznawczej dzieła literackiego	H2A_U07
FP2_U14	W oparciu o metodę monograficzną przygotowuje i pisze opracowania na podstawie samodzielnie dobranej literatury, stosując oryginalne podejścia i uwzględniając klasyczne i nowe osiągnięcia w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa	H2A_U01 H2A_U07 H2A_U09
FP2_U15	Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty artystyczne, publicystyczne i użytkowe z różnych epok zarówno z perspektywy diachronicznej, jak i synchronicznej	H2A_U02 H2A_U07
FP2_U16	Potrafi tworzyć i redagować teksty należące do różnych odmian języka	H2A_U09 H2A_U10
FP2_U17	Rozpoznaje sytuacje komunikacyjne i swoją wypowiedzią osiąga zamierzony cel komunikacyjny	H2A_U09 H2A_U10
FP2_U18	Posługuje się terminologią literaturoznawczą i językoznawczą w wybranym języku obcym	H2A_U09 H2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
FP2_K01	Zna zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego	H2A_K01
FP2_K02	Samodzielnie podejmuje i inicjuje działania zawodowe; planuje i organizuje ich przebieg	H2A_K01 H2A_K03
FP2_K03	Prowadzi samodzielną i zespołową pracę badawczą umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji zawodowych	H2A_K02 H2A_K03
FP2_K04	Dostrzega i rozumie etyczne wymagania związane z wykonywaną pracą badawczą i publikacyjną, odpowiedzialnie je spełnia	H2A_K04
FP2_K05	Jest uczestnikiem życia społecznego i kulturalnego	H2A_K06
FP2_K06	Współtworzy rzeczywistość humanistyczną własnego środowiska	H2A_K05
FP2_K07	Odbiera i interpretuje różnorodne symbole kultury	H2A_K06
FP2_K08	Uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa	H2A_K05

	kulturowego regionu, kraju, Europy	
FP2_K09	Rozumie znaczenie refleksji humanistycznej dla formowania się i jakości relacji społecznych	H1A_K04

Efekty kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku filologia polska, specjalność nauczycielska w zakresie nauczania języka polskiego mieszczą się w zakresie efektów kształcenia dwu obszarów: nauk humanistycznych i nauk społecznych o profilach ogólnoakademickich. Efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej pokrywają wszystkie wymagane efekty kształcenia określone Rozporządzeniem MNiSW z 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela na dowolnym poziomie kształcenia.

Przedstawione efekty kształcenia dotyczą toku zajęć przeznaczonych dla słuchacza, który podejmuje specjalizację nie poprzedzoną na wcześniejszym etapie studiów przygotowaniem do nauczania w szkole. Student nabywa uprawnień do nauczania języka polskiego na II (szkoła podstawowa klasy IV-VI), III (gimnazjum) i IV (szkolnictwo ponadgimnazjalne) etapie edukacji powszechnej.

6. Objaśnienie oznaczeń:

- a) FP2 – symbol kierunku filologia polska, studia drugiego stopnia
- b) FP2_N – symbol specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania języka polskiego na studiach drugiego stopnia
- c) W – kategoria wiedzy
- d) U – kategoria umiejętności
- e) K – kategoria kompetencji społecznych
- f) H2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych na studiach drugiego stopnia
- g) S2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych na studiach drugiego stopnia
- h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia polska specjalność nauczycielska w zakresie języka polskiego i wiedzy o kulturze - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia dla obszarów w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
FP2_N_WKO_W01	Wszelkoniemie zna i rozumie związki między refleksją literaturoznawczą i językoznawczą a różnorodnymi zjawiskami kulturowymi	H2A_W01
FP2_N_WKO_W02	Zna literaturę polską na szerokim tle kulturowym, z uwzględnieniem perspektywy komparatystycznej, filozoficznej i antropologicznej	H2A_W01
FP2_N_WKO_W03	Posiada wiedzę z zakresu rozwoju teorii literatury – od starożytności po czasy współczesne – oraz jej związków z innymi dziedzinami wiedzy: filozofią, psychologią, językoznawstwem, semiotyką, socjologią	H2A_W05 H2A_W06
FP2_N_WKO_W04	Ma elementarną wiedzę na temat przebiegu procesów akwizycji języka ojczystego, zna podstawowe teorie dotyczące akwizycji języka	H2A_W03 H2A_W04 H2A_W09
FP2_N_WKO_W05	Zna poglądy i dokonania wybitnych badaczy literatury	H2A_W06

	i języka	
FP2_N_WKO_W06	Zna i rozumie zagadnienia komunikacji językowej – interpersonalnej i interkulturowej	H2A_W02 H2A_W03
FP2_N_WKO_W07	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat periodyzacji procesu historyczno-literackiego, różnych zjawisk w dziedzinie literatury, komparatystyki, ewolucji postaw czytelniczych, problemów i motywów literackich	H2A_W04
FP2_N_WKO_W08	Ma świadomość kompleksowości literatury i języka, zjawisk kulturowych i estetycznych, powiązań literatury ze sztuką, filozofią i innymi dziedzinami nauk	H2A_W09
FP2_N_WKO_W09	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat rozwoju procesów historyczno-kulturowych, najistotniejszych wydarzeń historycznych	H2A_W03 H2A_W04 H2A_W05
FP2_N_WKO_W10	Ma uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych pojęć i zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego, zna zasady cytowania, techniki sporządzania bibliografii i przypisów	H2A_W08
FP2_N_WKO_W11	Ma wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki	S2A_W01 S2A_W04
FP2_N_WKO_W12	Ma wiedzę na temat struktury lekcji, jej faz, organizowania działań dydaktycznych oraz na temat motywowania uczniów do pracy na lekcji	H2A_W05 S2A_W06
FP2_N_WKO_W13	Ma uporządkowaną wiedzę na temat współczesnych teorii uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów	S2A_W05
FP2_N_WKO_W14	Zna struktury i funkcje systemu edukacji – cele, podstawy prawne, i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych	S2A_W05
FP2_N_WKO_W15	Ma wiedzę na temat podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji oraz specyfiki funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych	S2A_W03 S2A_W04 S2A_W05
FP2_N_WKO_W16	Ma wiedzę na temat metodyki wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności pedagogicznej	S2A_W06
FP2_N_WKO_W17	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych i wychowawczych, do pracy w których uzyskuje przygotowanie	S2A_W07
FP2_N_WKO_W18	Ma wiedzę na temat etyki zawodu nauczyciela	S2A_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
FP2_N_WKO_U01	Samodzielnie wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych, samodzielnie zdobywa wiedzę	H2A_U01 H2A_U03
FP2_N_WKO_U02	Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w związku z zadaniami nauczania	H2A_U02 S1A_U02
FP2_N_WKO_U03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, i kulturoznawstwa w sytuacjach lekcyjnych	H2A_U02 H2A_U04
FP2_N_WKO_U04	Analizuje teksty literaturoznawcze, językoznawcze,	H2A_U05

	kulturoznawcze, wskazuje ich kluczowe założenia, tezy i argumenty, prowadzi uczniów w procesie samodzielnego dochodzenia do wiedzy	
FP2_N_WKO_U04	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych	H2A_U08
FP2_N_WKO_U05	Ma umiejętność dyskusji, merytorycznej argumentacji, prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii dotyczących omawianych zagadnień z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, a także dydaktyki i psychologii	H2A_U06 H2A_U10 S1A_U03
FP2_N_WKO_U06	Pisze prace zaliczeniowe na podstawie samodzielnie dobranej literatury	H2A_U01 H2A_U08
FP2_N_WKO_U07	Rozumie relatywność postrzegania i oceny zjawisk społecznych w zależności od odmiennych kultur i środowisk	H2A_U15 S1A_U01
FP2_N_WKO_U08	Potrafi samodzielnie zaplanować i przeprowadzić lekcję, rozpoznaje problemy (dydaktyczne, wychowawcze) na lekcji i odpowiednio na nie reaguje	S1A_U03
FP2_N_WKO_U09	Samodzielnie zdobywa nową potrzebną mu wiedzę, wykazuje samodzielność w przygotowaniu zajęć, sprawdzianów, testów osiągnięć	H2A_U02 S1A_U02
FP2_N_WKO_U10	Dokonuje adaptacji gotowych materiałów dydaktycznych do potrzeb i specyfiki poszczególnych klas i uczniów	H2A_U03
FP2_N_WKO_U11	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji	S1A_U02 H2A_U07
FP2_N_WKO_U12	Potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych	S1A_U06 H2A_U04 H2A_U07
FP2_N_WKO_U13	Potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej	S1A_U10 H2A_U07
FP2_N_WKO_U14	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w wykonywanej działalności	S1A_U05
FP2_N_WKO_U15	Potrafi analizować własne działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) i wskazywać obszary wymagające modyfikacji, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne	S1A_U03 H2A_U06
FP2_N_WKO_U16	Potrafi kierować procesami kształcenia i wychowania, posiada umiejętność pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym)	S1A_U03
FP2_N_WKO_U27	Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	H2A_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
FP2_N_WKO_K01	Jest otwarty na nowe idee i na zmianę ukształtowanych opinii,	H2A_K01

	wynikającą z nowej wiedzy i jej uzasadnienia	
FP2_N_WKO_K02	Potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role; umie podejmować i wyznaczać zadania; posiada elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych), posiada umiejętność współpracy z innymi nauczycielami, pedagogami i rodzicami uczniów,	H2A_K01 H2A_K04 S1A_K02
FP2_N_WKO_K03	Ma przekonanie o konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej (jako nauczyciel), dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą	H2A_K04 S1A_K04
FP2_N_WKO_K04	Ma świadomość różnorodności kulturowej, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowo-językowego, konfrontując się z zagadnieniem tożsamości kulturowej występującej w tekstach literackich, umacnia w sobie poczucie odpowiedzialności za zachowanie i przekaz dziedzictwa kulturowego	H2A_K05
FP2_N_WKO_K05	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, w której przyjmuje różne role, nad identyfikowaniem i porządkowaniem wiedzy z zakresu poszczególnych dyscyplin filologii polskiej, reprezentując postawę otwartą wobec odmiennych zjawisk, przekonań i sądów	H2A_K02 H2A_K05 S1A_K07
FP2_N_WKO_K06	Dokonuje ewaluacji swojej pracy oraz pracy ucznia, potrafi wyciągnąć z niej wnioski dla dalszej pracy dydaktycznej	S1A_K02
FP2_N_WKO_K07	Jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela	H2A_K02 S1A_K03
FP2_N_WKO_K08	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych)	H2A_K01 S2A_K01
FP2_N_WKO_K09	Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej, wykazuje cechy refleksyjnego praktyka	H2A_K04 S1A_K04
FP2_N_WKO_K10	Ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	S1A_K03 H2A_K04 S2A_K07
FP2_N_WKO_K11	Ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów	S1A_K04 S1A_K03
FP2_N_WKO_K12	Jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły	S1A_K05
FP2_N_WKO_K13	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze)	S1A_K04 H2A_K04

Efekty kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku filologia polska, specjalność nauczycielska w zakresie nauczania języka polskiego i wiedzy o kulturze mieszczą się w zakresie efektów kształcenia dwu obszarów: nauk humanistycznych i nauk społecznych

o profilach ogólnoakademickich. Efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej pokrywają wszystkie wymagane efekty kształcenia określone Rozporządzeniem MNiSW z 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela na dowolnym poziomie kształcenia.

Przedstawione efekty kształcenia dotyczą toku zajęć przeznaczonych dla słuchacza, który podejmuje specjalizację nie poprzedzoną na wcześniejszym etapie studiów przygotowaniem do nauczania w szkole. Student nabywa praw nauczania języka polskiego na II (szkoła podstawowa klasy IV-VI), III (gimnazjum) i IV (szkolnictwo ponadgimnazjalne) etapie edukacji powszechnej, a także nauczania przedmiotu szkolnego wiedza o kulturze na IV etapie edukacyjnym.

7. Objaśnienie oznaczeń:

- a) FP – symbol kierunku filologia polska
- b) FP2_N_WOK – symbol specjalności nauczycielskiej na studiach drugiego stopnia - studiów w zakresie języka polskiego i wiedzy o kulturze
- c) W – kategoria wiedzy
- d) U – kategoria umiejętności
- e) K – kategoria kompetencji społecznych
- f) H2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
- g) S2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
- h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 3

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów filologia polska, specjalność nauczycielska w zakresie języka polskiego i wiedzy o kulturze - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
FP2_N_WKO_W01	Wszechstronnie zna i rozumie związki między refleksją literaturoznawczą i językoznawczą a różnorodnymi zjawiskami kulturowymi	H2A_W01
FP2_N_WKO_W02	Zna literaturę polską na szerokim tle kulturowym, z uwzględnieniem perspektywy komparatystycznej, filozoficznej i antropologicznej	H2A_W01
FP2_N_WKO_W03	Posiada wiedzę z zakresu rozwoju teorii literatury – od starożytności po czasy współczesne – oraz jej związków z innymi dziedzinami wiedzy: filozofią, psychologią, językoznawstwem, semiotyką, socjologią	H2A_W05 H2A_W06
FP2_N_WKO_W04	Ma elementarną wiedzę na temat przebiegu procesów akwizycji języka ojczystego, zna podstawowe teorie dotyczące akwizycji języka	H2A_W03 H2A_W04 H2A_W09
FP2_N_WKO_W05	Zna poglądy i dokonania wybitnych badaczy literatury i języka	H2A_W06
FP2_N_WKO_W06	Zna i rozumie zagadnienia komunikacji językowej – interpersonalnej i interkulturowej	H2A_W02 H2A_W03
FP2_N_WKO_W07	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat periodyzacji procesu historyczno-literackiego, różnych zjawisk w dziedzinie literatury, komparatystyki, ewolucji postaw czytelniczych, problemów i motywów literackich	H2A_W04

FP2_N_WKO_W08	Ma świadomość kompleksowości literatury i języka, zjawisk kulturowych i estetycznych, powiązań literatury ze sztuką, filozofią i innymi dziedzinami nauk	H2A_W09
FP2_N_WKO_W09	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat rozwoju procesów historyczno-kulturowych, najistotniejszych wydarzeń historycznych	H2A_W03 H2A_W04 H2A_W05
FP2_N_WKO_W10	Ma uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych pojęć i zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego, zna zasady cytowania, techniki sporządzania bibliografii i przypisów	H2A_W08
FP2_N_WKO_W11	Ma wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki	S2A_W01 S2A_W04
FP2_N_WKO_W12	Ma wiedzę na temat struktury lekcji, jej faz, organizowania działań dydaktycznych oraz na temat motywowania uczniów do pracy na lekcji	H2A_W5 S2A_W06
FP2_N_WKO_W13	Ma uporządkowaną wiedzę na temat współczesnych teorii uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów	S2A_W05
FP2_N_WKO_W14	Zna struktury i funkcje systemu edukacji – cele, podstawy prawne, i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych	S2A_W05
FP2_N_WKO_W15	Ma wiedzę na temat podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji oraz specyfiki funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych	S2A_W03 S2A_W04 S2A_W05
FP2_N_WKO_W16	Ma wiedzę na temat metodyki wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności pedagogicznej	S2A_W06
FP2_N_WKO_W17	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych i wychowawczych, do pracy w których uzyskuje przygotowanie	S2A_W07
FP2_N_WKO_W18	Ma wiedzę na temat etyki zawodu nauczyciela	S2A_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
FP2_N_WKO_U01	Samodzielnie wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych, samodzielnie zdobywa wiedzę	H2A_U01 H2A_U03
FP2_N_WKO_U02	Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w związku z zadaniami nauczania	H2A_U02 S2A_U02
FP2_N_WKO_U03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, i kulturoznawstwa w sytuacjach lekcyjnych	H2A_U02 H2A_U04
FP2_N_WKO_U04	Analizuje teksty literaturoznawcze, językoznawcze, kulturoznawcze, wskazuje ich kluczowe założenia, tezy i argumenty, prowadzi uczniów w procesie samodzielnego dochodzenia do wiedzy	H2A_U05
FP2_N_WKO_U04	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych	H2A_U08
FP2_N_WKO_U05	Ma umiejętność dyskusji, merytorycznej argumentacji,	H2A_U06

	prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii dotyczących omawianych zagadnień z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, a także dydaktyki i psychologii	H2A_U10 S2A_U03
FP2_N_WKO_U06	Pisze prace zaliczeniowe na podstawie samodzielnie dobranej literatury	H2A_U01 H2A_U08
FP2_N_WKO_U07	Rozumie relatywność postrzegania i oceny zjawisk społecznych w zależności od odmiennych kultur i środowisk	H2A_U15 S2A_U01
FP2_N_WKO_U08	samodzielnie zaplanować i przeprowadzić lekcję, rozpoznaje problemy (dydaktyczne, wychowawcze) na lekcji i odpowiednio na nie reaguje	S2A_U03
FP2_N_WKO_U09	Samodzielnie zdobywa nową potrzebną mu wiedzę, wykazuje samodzielność w przygotowaniu zajęć, sprawdzianów, testów osiągnięć	H2A_U02 S2A_U
FP2_N_WKO_U10	Dokonuje adaptacji gotowych materiałów dydaktycznych do potrzeb i specyfiki poszczególnych klas i uczniów	H2A_U03
FP2_N_WKO_U11	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji	S2A_U02 H2A_U07
FP2_N_WKO_U12	Potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych	S2A_U06 H2A_U04 H2A_U07
FP2_N_WKO_U13	Potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej	S2A_U10 H2A_U07
FP2_N_WKO_U14	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w wykonywanej działalności	S2A_U05
FP2_N_WKO_U15	Potrafi analizować własne działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) i wskazywać obszary wymagające modyfikacji, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne	S2A_U03 H2A_U06
FP2_N_WKO_U16	Potrafi kierować procesami kształcenia i wychowania, posiada umiejętność pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym)	S2A_U03
FP2_N_WKO_U27	Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	H2A_u04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
FP2_N_WKO_K01	Jest otwarty na nowe idee i na zmianę ukształtowanych opinii, wynikającą z nowej wiedzy i jej uzasadnienia	H2A_K01
FP2_N_WKO_K02	Potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role; umie podejmować i wyznaczać zadania; posiada elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych), posiada umiejętność współpracy z innymi nauczycielami, pedagogami i rodzicami uczniów	H2A_K01 H2A_K04 S2A_K02
FP2_N_WKO_K03	Ma przekonanie o konieczności zachowania się w sposób	H2A_K04

	profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej (jako nauczyciel), dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą	S2A_K04
FP2_N_WKO_K04	Ma świadomość różnorodności kulturowej, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowo-językowego konfrontując się z zagadnieniem tożsamości kulturowej występującej w tekstach literackich, umacnia w sobie poczucie odpowiedzialności za zachowanie i przekaz dziedzictwa kulturowego	H2A_K05
FP2_N_WKO_K05	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, w której przyjmuje różne role, nad identyfikowaniem i porządkowaniem wiedzy z zakresu poszczególnych dyscyplin filologii polskiej, reprezentując postawę otwartą wobec odmiennych zjawisk, przekonań i sądów	H2A_K02 H2A_K05 S2A_K07
FP2_N_WKO_K06	Dokonyuje ewaluacji swojej pracy oraz pracy ucznia, potrafi wyciągnąć z niej wnioski dla dalszej pracy dydaktycznej	S2A_K02
FP2_N_WKO_K07	Jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym, jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela	H2A_K02 S2A_K03
FP2_N_WKO_K08	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych)	H2A_K01 S2A_K01
FP2_N_WKO_K09	Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej, wykazuje cechy refleksyjnego praktyka	H2A_K04 S2A_K04
FP2_N_WKO_K10	Ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	S2A_K03 H2A_K04 S2A_K07
FP2_N_WKO_K11	Ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów	S2A_K04 S2A_K03
FP2_N_WKO_K12	Jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły	S2A_K05
FP2_N_WKO_K13	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze)	S2A_K04 H2A_K04

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 121,5.

III. PRAKTYKA:

Zgodnie z planem studiów student zobowiązany jest do odbycia praktyki zawodowej po ukończeniu II semestru studiów. Praktyki powinny być zrealizowane i rozliczone po zakończeniu III semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Student ma do zrealizowania 160 godzin praktyki (4 tygodnie), obowiązuje go nie dłuższy niż 8-godzinny dzień pracy. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 6 punktów ECTS.

Praktyki mogą się odbywać w:

- instytucjach opartych na wolontariacie,
- instytucjach edukacyjnych i kulturalnych,
- wydawnictwach i środkach masowego przekazu,
- organizacjach pożytku publicznego,
- instytucjach pracujących nad pozyskiwaniem funduszy unijnych i administrujących programami unijnymi,
- instytucjach i organizacjach o zasięgu krajowym i międzynarodowym.

Podczas trwania praktyki student powinien wykazać się wiedzą i umiejętnościami odpowiednimi do powierzonego stanowiska i zadań. W ramach zadań szczegółowych student powinien poznać specyfikę instytucji, w której odbywa się praktyka i fakt ten udokumentować w „Dzienniku praktyk”

Cele praktyki:

1. wyrobienie podstawowych nawyków i umiejętności związanych z wykonywaną pracą i powierzonymi zadaniami,
2. kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim związanych,
3. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z zakresu specjalności zawodowej z rzeczywistością.

Praktyka studencka podlega obowiązkowemu zaliczeniu. Student może uzyskać zaliczenie praktyki na podstawie zawartej umowy o pracę, której czas nie jest krótszy niż wymagany czas trwania praktyki zawodowej oraz charakter wykonywanej pracy odpowiada regulaminowi praktyk.

Praktyka zawodowa dla studentów specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania języka polskiego.

Kształcenie na studiach drugiego stopnia w ramach specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania języka polskiego obejmuje odbycie obowiązkowej praktyki w przedszkolach i szkołach podstawowych. W I semestrze studiów student odbywa praktykę pedagogiczno-psychologiczną w wymiarze 30 godzin, zaś w II semestrze studiów, praktykę ciągłą w wymiarze 120 godzin. Za zaliczenie praktyki pedagogiczno-psychologicznej student otrzymuje 1 punkty ECTS, za zaliczenie praktyki ciągłej 6 punktów ECTS.

Praktyki pedagogiczno-psychologiczne (30 godzin) odbywają się w przedszkolach i szkołach podstawowych - przynajmniej przez tydzień w każdej z wymienionych placówek. Praktyka przedmiotowo metodyczna w wymiarze 120 godzin w zakresie

nauczania języka polskiego zostaje podzielona na trzy stopnie. W szkole podstawnej 40 godzin – drugi etap edukacyjny, czyli klasy IV-VI, następnie 40 godzin na trzecim etapie edukacyjnym, czyli klasy I-III gimnazjum oraz 40 godzin w klasach I-III liceum ogólnokształcącego lub innym typie szkoły ponadgimnazjalnej. Studenta obowiązuje 30-godzinny tydzień pracy, na który składają się: godziny hospitowane, godziny asystowania, samodzielne powadzenie zajęć, przygotowanie zajęć lekcyjnych, udział w pracach zespołu przedmiotowego, zespołu wychowawczego i rady pedagogicznej, zapoznanie z dokumentacją szkoły (dokumenty stanowiące podstawę prawną funkcjonowania placówki oświatowej), a także inne zadanie wyznaczone przez dyrektora szkoły i opiekuna praktyki.

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:

1. zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
2. obserwowanie:
 - a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywności uczniów,
 - b) toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji ,
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - f) sposobu oceniania uczniów,
 - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania;
3. współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji,
 - b) organizowaniu pracy w grupach,
 - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
 - d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
 - f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - g) organizowaniu przestrzeni klasy,
 - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
4. pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:

- a) planowanie lekcji, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
 - b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
 - c) organizację i prowadzenie lekcji w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - d) wykorzystywanie w toku lekcji środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
 - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji do poziomu rozwoju uczniów,
 - f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
 - g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
5. analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji,
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Forma zaliczenia praktyk:

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie przedłożonej pełnej dokumentacji praktyki (konspekty oraz uzupełniony i opieczętowany dzienniczek praktyk), na podstawie udokumentowania przepracowania odpowiedniej liczby godzin oraz pozytywnej opinii wystawionej przez szkolnego opiekuna praktyk.

Efekty kształcenia dla kierunku **Filozofia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** przygotowany jest do podejmowania różnorodnych zawodów i ról społecznych wymagających ogólnych kwalifikacji i umiejętności dynamicznego dostosowywania się do odmiennych zadań zawodowych. Absolwent posiada podstawową wiedzę w zakresie m.in.: podstaw warsztatu naukowego, historii filozofii europejskiej, podstawowych działów i dyscyplin filozoficznych, takich jak: ontologia, gnoseologia, antropologia filozoficzna, etyka i estetyka, logiki, psychologii, sztuki argumentacji i negocjacji. Studia umożliwiają wybór jednego z dwóch bloków przedmiotów specjalnościowych i zdobycie poszerzonej wiedzy z etyki lub z epistemologii. Dodatkowo celem stworzonego programu studiów jest kształcenie podstawowych umiejętności w zakresie technologii informacyjnych oraz zdobycie kompetencji językowych na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Uzupełnieniem programu kształcenia jest blok przedmiotów do wyboru w formie wykładów ogólnouczelnianych, wykładów wydziałowych oraz wykładów monograficznych, których tematyczna różnorodność pozwala studentowi na planowanie ścieżki własnego rozwoju intelektualnego oraz poszerzanie zainteresowań. Studia filozoficzne dodatkowo umożliwiają uzyskanie wiedzy, umiejętności i uprawnień pedagogicznych niezbędnych do prowadzenia zajęć z filozofii w szkołach podstawowych (I i II etap edukacyjny). Szczegółowe cele kształcenia w tym zakresie przewidują realizację zajęć w zakresie: psychologii ogólnej i psychologii rozwoju, pedagogiki, dydaktyki, szczegółowej dydaktyki/metodyki nauczania filozofii. Dodatkowo po ukończeniu studiów w zakresie fakultatywnej drugiej specjalności nauczycielskiej student uzyskuje możliwość prowadzenia zajęć z etyki na poziomie szkół podstawowych (I i II etap edukacyjny). Absolwent studiów pierwszego stopnia otrzymuje tytuł zawodowy licencjata. Ukończenie studiów daje możliwości zatrudnienia w instytucjach kultury, urzędach państwowych, fundacjach, bankach i instytucjach oświatowych, redakcjach mediów wszystkich rodzajów, wydawnictwach, przedsiębiorstwach branży reklamowej, PR, instytucjach usługowych oraz wszędzie tam, gdzie wymagana jest od pracownika sprawność w kontaktach interpersonalnych, umiejętność analitycznego i kreatywnego myślenia w rozwiązywaniu problemów zawodowych, łatwość dostosowywania się do nowych sytuacji i ról zawodowych, umiejętność argumentacji, przekonywania, negocjowania, itp. Absolwent może również podejmować samodzielną działalność gospodarczą i prowadzić ją w wybranej przez siebie dziedzinie. Absolwent studiów pierwszego stopnia posiada możliwość kontynuowania nauki na studiach drugiego stopnia oraz na studiach podyplomowych.
Absolwent kierunku filozofia ze specjalnością nauczycielską studiów pierwszego stopnia ma możliwość kontynuowania nauki i uzyskania wiedzy, umiejętności i uprawnień do nauczania filozofii w szkołach średnich (III i IV etap edukacyjny), a po poszerzeniu kwalifikacji o przedmioty fakultatywnej specjalności etycznej – do nauczania przedmiotu etyka na tym samym poziomie edukacji.

5. Objaśnienie oznaczeń:

- a) FZ1 – symbol kierunku filozofia, studia pierwszego stopnia
- b) FZN - symbol kierunku filozofia, specjalność nauczycielska
- c) K – kierunkowe efekty kształcenia
- d) W – kategoria wiedzy
- e) U – kategoria umiejętności
- f) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
- g) H1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
- h) S1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- i) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów filozofia - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
FZ1_K_W01	Zna i rozumie w zakresie podstawowym związek między refleksją filozoficzną a zjawiskami kulturowymi	H1A_W05
FZ1_K_W02	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk oraz o przedmiotach i metodach myślenia filozoficznego	H1A_W01
FZ1_K_W03	Opanował podstawową terminologię filozoficzną w języku polskim	H1A_W02
FZ1_K_W04	Zna źródła, istotę, sposób funkcjonowania norm określających ludzkie zachowania oraz istnienie struktur i działanie instytucji społecznych	H1A_W05 S1A_W06
FZ1_K_W05	Zna podstawową terminologię filozoficzną w wybranym języku obcym	H1A_W02
FZ1_K_W06	Zna źródła myślenia filozoficznego, jego przedmiot oraz relacje między działaniami i dyscyplinami filozofii	H1A_W04
FZ1_K_W07	Zna i rozumie zagadnienia, poglądy oraz stanowiska w zakresie: 1) historii filozofii, logiki, ontologii, epistemologii, antropologii filozoficznej i aksjologii oraz 2) etyki i dziedzin pokrewnych lub 3) współczesnej problematyki teoriopoznawczej	H1A_W03 H1A_W04
FZ1_K_W08	Zna i rozumie główne kierunki i stanowiska współczesnej filozofii	H1A_W06
FZ1_K_W09	Zna dzieje filozofii europejskiej i rozumie jej wpływ na współczesną filozofię i kulturę	H1A_W07 H1A_W09
FZ1_K_W10	Zna poglądy i ich uzasadnienie wybranych klasycznych filozofów na podstawie samodzielnej lektury ich pism	H1A_W04
FZ1_K_W11	Zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie	H1A_W09 S1A_W04
FZ1_K_W12	Ma elementarną wiedzę o instytucjach społecznych, ich strukturach oraz o zachodzących między nimi relacjach	S1A_W02
FZ1_K_W13	Ma elementarną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o prawidłowościach, którym podlegają	S1A_W03
FZ1_K_W14	Ma elementarną wiedzę o poglądach na struktury i instytucje społeczne oraz o rodzajach więzi społecznych	S1A_W09
FZ1_K_W15	Zna podstawowe metody myślenia i strategie argumentacyjne	H1A_W07

	właściwe dla: 1) logiki, ontologii, epistemologii, antropologii filozoficznej, aksjologii oraz 2) etyk i dziedzin pokrewnych lub 3) współczesnych stanowisk i rozstrzygnięć teoriopoznawczych	
FZ1_K_W16	Ma podstawową wiedzę o obecności idei filozoficznych w dziełach polskiej kultury i o zaangażowaniu filozofów w życie kulturalne kraju	H1A_W09
FZ1_K_W17	Zna podstawowe metody interpretacji tekstu filozoficznego i najważniejsze formy wypowiedzi filozoficznych	H1A_W07
FZ1_K_W18	Zna i wykorzystuje narzędzia wyszukiwawcze pod kątem wiedzy filozoficznej i pokrewnej	H1A_W02
FZ1_K_W19	Zna zasady publikacji tekstu filozoficznego i ma podstawowe informacje o odbiorcach literatury filozoficznej	H1A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
FZ1_K_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych	H1A_U02
FZ1_K_U02	Samodzielnie zdobywa wiedzę	H1A_U03
FZ1_K_U03	Czyta i interpretuje tekst filozoficzny	H1A_U03 H1A_U05
FZ1_K_U04	Słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji idei i argumentów filozoficznych	H1A_U04
FZ1_K_U05	Poprawnie posługuje się poznaną terminologią filozoficzną	H1A_U04
FZ1_K_U06	Umiejętnie, poprawnie i samodzielnie posługuje się językiem potocznym	H1A_U04
FZ1_K_U07	Analizuje poglądy filozoficzne, wskazuje ich kluczowe założenia, tezy i argumenty	H1A_U05 H1A_U03
FZ1_K_U08	Wykrywa i wskazuje związki między тезami zawartymi w tekstach filozoficznych i w ustnych wypowiedziach poświęconych filozofii	H1A_U02
FZ1_K_U09	Zna podstawy logiki i stosuje je w praktyce	H1A_U05
FZ1_K_U10	Uzasadnia i krytykuje uogólnienia w świetle dostępnej wiedzy empirycznej	H1A_U06
FZ1_K_U11	Przytacza główne tezy analizowanych wypowiedzi filozoficznych stosownie do ich istotności	H1A_U06
FZ1_K_U12	Wykrywa podstawowe związki między rozwojem idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturowymi	H1A_U06
FZ1_K_U13	Wypowiada się i pisze na tematy filozoficzne, wygłasza własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych	H1A_U07 H1A_U08 H1A_U09
FZ1_K_U14	Pisze proste rozprawki na podstawie samodzielnie dobranej literatury	H1A_U01 H1A_U08
FZ1_K_U15	Samodzielnie przekłada z języka polskiego na wybrany język obcy proste teksty filozoficzne	H1A_U01 H1A_U10
FZ1_K_U16	Samodzielnie tłumaczy z wybranego języka obcego na język polski średnio trudny tekst filozoficzny	H1A_U01 H1A_U10
FZ1_K_U17	Odróżnia formy argumentacji, na poziomie elementarnym wygłasza argumenty krytyczne i odpowiada na krytykę	H1A_U06 H1A_U07
FZ1_K_U18	Identyfikuje normatywne ugruntowanie różnych instytucji społecznych oraz normatywne uwarunkowania różnych zjawisk społecznych	S1A_U05
FZ1_K_U19	Prowadzi na poziomie podstawowym pracę badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego	H1A_U04 H1A_U05
FZ1_K_U20	Rozumie relatywność postrzegania i oceny zjawisk społecznych	H1A_U07

	w zależności od odmiennych kultur i środowisk	
FZ1_K_U21	Rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych norm określonego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych	H1A_U06 H1A_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
FZ1_K_K01	Zna zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	H1A_K01 H1A_K06
FZ1_K_K02	Jest otwarty na nowe idee i na zmianę ukształtowanych opinii, wynikającą z nowej wiedzy i jej uzasadnienia	H1A_K01
FZ1_K_K03	Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania	H1A_K03
FZ1_K_K04	Samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze	H1A_K03
FZ1_K_K05	Stara się efektywnie organizować własną pracę i krytycznie ocenia jej postęp	H1A_K02
FZ1_K_K06	Rozumie etyczne następstwa wynikające z wymogu rzetelnego przekazywania wiedzy, uczciwości w nauce oraz w prowadzonych sporach filozoficznych	H1A_K04
FZ1_K_K07	Wykazuje postawę zaangażowania w sprawy społeczne	H1A_K05
FZ1_K_K08	Ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych	H1A_K04
FZ1_K_K09	Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się i jakości więzi społecznych	H1A_K03

Kierunkowe efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej w zakresie przygotowania psychologicznego i pedagogicznego

Tabela 2

Symbol	Efekty kształcenia dla specjalności nauczycielskiej dla kierunku studiów filozofia - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:
WIEDZA	
FZ-N_K_W01	Ma podstawową wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki
FZ-N_K_W02	Ma podstawową wiedzę na temat struktury lekcji, jej faz, organizowania działań dydaktycznych oraz na temat motywowania uczniów do pracy na lekcji
FZ-N_K_W03	Ma wiedzę dotyczącą postępowania w przypadku problemów dydaktycznych i wychowawczych
FZ-N_K_W04	Ma uporządkowaną wiedzę na temat współczesnych teorii uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów
FZ-N_K_W05	Zna struktury i funkcje systemu edukacji – cele, podstawy prawne, i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych
FZ-N_K_W06	Ma wiedzę na temat podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji oraz specyfiki funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych
FZ-N_K_W07	Ma podstawową wiedzę na temat metodyki wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności pedagogicznej
FZ-N_K_W08	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych i wychowawczych, do pracy w których uzyskuje przygotowanie
FZ-N_K_W09	Ma wiedzę na temat etyki zawodu nauczyciela
UMIEJĘTNOŚCI	
FZ-N_K_U01	Potrafi samodzielnie zaplanować i przeprowadzić lekcję, rozpoznaje problemy (dydaktyczne, wychowawcze) na lekcji i odpowiednio na nie reaguje
FZ-N_K_U02	Samodzielnie zdobywa nową potrzebną mu wiedzę, wykazuje samodzielność w przygotowaniu zajęć, sprawdzianów, testów osiągnięć

FZ-N_K_U03	Dokonyje adaptacji gotowych materiałów dydaktycznych i autentycznych do potrzeb i specyfiki poszczególnych klas i uczniów
FZ-N_K_U04	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji
FZ-N_K_U05	Potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych
FZ-N_K_U06	Posiada rozwinięte kompetencje komunikacyjne: potrafi porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, będącymi w różnej kondycji emocjonalnej, dialogowo rozwiązywać konflikty i konstruować dobrą atmosferę dla komunikacji w klasie szkolnej
FZ-N_K_U07	Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych związanych z odpowiednimi etapami edukacyjnymi
FZ-N_K_U08	Potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej
FZ-N_K_U09	Potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role; umie podejmować i wyznaczać zadania, posiada elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych), posiada umiejętność współpracy z innymi nauczycielami, pedagogami i rodzicami uczniów
FZ-N_K_U10	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w wykonywanej działalności
FZ-N_K_U11	Potrafi analizować własne działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) i wskazywać obszary wymagające modyfikacji, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne
FZ-N_K_U12	Potrafi kierować procesami kształcenia i wychowania, posiada umiejętność pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym)
FZ-N_K_U13	Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
FZ-N_K_U14	Kształtowanie umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

FZ-N_K_K01	Wchodzi we właściwe relacje z uczniami, pracuje z całym zespołem klasowym
FZ-N_K_K02	Dokonyje ewaluacji swojej pracy oraz pracy ucznia, potrafi wyciągnąć z niej wnioski dla dalszej pracy dydaktycznej
FZ-N_K_K03	Wykazuje otwartość na potrzeby ucznia
FZ-N_K_K01	Jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela
FZ-N_K_K04	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych)
FZ-N_K_K05	Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej, wykazuje cechy refleksyjnego praktyka
FZ-N_K_K06	Ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
FZ-N_K_K07	Ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów

FZ-N_K_K08	Jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły
FZ-N_K_K09	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze)

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 180,5.

III. PRAKTYKA:

Zgodnie z planem studiów student zobowiązany jest do odbycia praktyki zawodowej po ukończeniu IV semestru studiów. Praktyki powinny być zrealizowane i rozliczone po zakończeniu V semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Student ma do zrealizowania 160 godzin praktyki, obowiązuje go nie dłuższy niż 8-godzinny dzień pracy. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 6 punktów ECTS.

Praktyki mogą się odbywać w:

- instytucjach opartych na wolontariacie,
- instytucjach edukacyjnych i kulturalnych,
- wydawnictwach i środkach masowego przekazu,
- organizacjach pożytku publicznego,
- instytucjach pracujących nad pozyskiwaniem funduszy unijnych i administrujących programami unijnymi,
- instytucjach i organizacjach o zasięgu krajowym i międzynarodowym.

Podczas trwania praktyki student powinien wykazać się wiedzą i umiejętnościami odpowiednimi do powierzonego stanowiska i zadań. W ramach zadań szczegółowych student powinien poznać specyfikę instytucji, w której odbywa się praktyka i fakt ten udokumentować w „Dzienniku praktyk”

Cele praktyki:

1. wyrobienie podstawowych nawyków i umiejętności związanych z wykonywaną pracą i powierzonymi zadaniami,
2. kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim związanych,
3. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z zakresu specjalności zawodowej z rzeczywistością.

Praktyka studencka podlega obowiązkowemu zaliczeniu. Student może uzyskać zaliczenie praktyki na podstawie zawartej umowy o pracę, której czas nie jest krótszy niż wymagany czas trwania praktyki zawodowej oraz charakter wykonywanej pracy odpowiada regulaminowi praktyk.

Praktyka dla specjalności nauczycielskiej na kierunku filozofia

Zgodnie z planem studiów i zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, studenci studiów pierwszego stopnia są zobowiązani do odbycia 120 godzin praktyki przedmiotowo-metodycznej. Praktyki powinny być zrealizowane i rozliczone po zakończeniu V semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 6 punktów ECTS.

Cele praktyki:

- 1) poznanie specyfiki szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji,
- 2) poznanie specyfiki zajęć prowadzonych przez opiekuna praktyk oraz aktywności uczniów,
- 3) poznanie toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
- 4) poznanie sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów oraz sposobów oceniania uczniów,
- 5) poznanie dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów, funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji,
- 6) współdziałanie z opiekunem praktyk w planowaniu i przeprowadzaniu lekcji,
- 7) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności planowanie, przygotowywanie i prowadzenie lekcji w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- 8) analiza i interpretacja własnych doświadczeń pedagogicznych:
 - prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
 - konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć),
 - omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Efekty kształcenia dla kierunku **Filozofia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** jest przygotowany do podejmowania różnorodnych zawodów i ról społecznych wymagających ogólnych kwalifikacji i umiejętności dynamicznego dostosowywania się do odmiennych zadań zawodowych. Absolwent posiada rozszerzoną wiedzę w zakresie m.in.: szczegółowych dziedzin filozofii współczesnej (filozofii przyrody, filozofii kultury, filozofii polityki, filozofii umysłu, kognitywistyki, filozofii religii), współczesnych logik wielowartościowych, podstaw socjologii i antropologii kulturowej umiejętności translatorskich w zakresie tekstów filozoficznych, psychologicznych podstaw komunikacji, zastosowania technologii informacyjnych w filozofii. Program studiów przewiduje osiągnięcie przez absolwenta kompetencji językowych na poziomie B2+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Obok kompetencji merytorycznych studia filozoficzne dodatkowo umożliwiają uzyskanie wiedzy, umiejętności i uprawnień pedagogicznych niezbędnych do prowadzenia zajęć z filozofii w szkołach ponadgimnazjalnych. Szczegółowe cele kształcenia w tym zakresie przewidują uzupełnienie realizacji zajęć w zakresie: psychologii i pedagogiki, szczegółowej dydaktyki/metodyki nauczania filozofii w szkołach średnich. Dodatkowo po ukończeniu studiów w zakresie fakultatywnej drugiej specjalności nauczycielskiej student uzyskuje możliwość prowadzenia zajęć z etyki na poziomie szkół średnich. Absolwent studiów drugiego stopnia otrzymuje tytuł magistra. Ukończenie studiów daje możliwości zatrudnienia w instytucjach kultury, urzędach państwowych, fundacjach, bankach i instytucjach oświatowych, redakcjach mediów wszystkich rodzajów, wydawnictwach, przedsiębiorstwach branży reklamowej, PR, instytucjach usługowych oraz wszędzie tam, gdzie wymagana jest od pracownika sprawność w kontaktach interpersonalnych, umiejętność analitycznego i kreatywnego myślenia w rozwiązywaniu problemów zawodowych, łatwość dostosowywania się do nowych sytuacji i ról zawodowych, umiejętność argumentacji, przekonywania, negocjowania, itp. Absolwent może również podejmować samodzielną działalność gospodarczą i prowadzić ją w wybranej przez siebie dziedzinie. Absolwent studiów drugiego stopnia ma możliwość kontynuowania nauki na studiach trzeciego stopnia oraz na studiach podyplomowych.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) FZ2 – symbol kierunku filozofia dla studiów drugiego stopnia
 - b) FZ-N – symbol kierunku filozofia, specjalność nauczycielska
 - c) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - d) W – kategoria wiedzy
 - e) U – kategoria umiejętności
 - f) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - g) H2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
 - h) S2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
 - i) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów filozofia - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
FZ2_K_W01	Wszechstronnie zna i rozumie związki między refleksją filozoficzną a różnorodnymi zjawiskami kulturowymi	H2A_W05
FZ2_K_W02	Ma rozszerzoną wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk oraz o przedmiotach i metodach myślenia filozoficznego	H2A_W01
FZ2_K_W03	Zna i rozumie zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym pracę multi- i interdyscyplinarną	H2A_W05
FZ2_K_W04	Zna terminologię filozoficzną tradycyjnych dziedzin oraz współczesnych dyscyplin filozoficznych	H2A_W02
FZ2_K_W05	Ma rozszerzoną wiedzę źródłach, istocie, sposobie funkcjonowania norm określających ludzkie zachowania oraz determinujących struktury i instytucje społeczne	H2A_W05 S2A_W06
FZ2_K_W06	Rozumie wpływ różnorodnych norm na jednostkę i społeczeństwo	S2A_W06
FZ2_K_W07	Zna terminologię jednej z dyscyplin filozoficznych w wybranym języku obcym	H2A_W02
FZ2_K_W08	Zna i rozumie związki między poszczególnymi dyscyplinami filozoficznymi	H2A_W04
FZ2_K_W09	Ma usystematyzowaną wiedzę o kierunkach i ich wzajemnych relacjach w obrębie podstawowych dyscyplin filozoficznych	H2A_W03, H2A_W04
FZ2_K_W10	Wszechstronnie zna i rozumie wybrane kierunki i stanowiska współczesnej filozofii i dziedzin pokrewnych w zakresie: 1) logiki, filozofii przyrody, filozofii umysłu i kognitywistyki lub 2) metodologii nauk społecznych i humanistycznych, filozofii społecznej, socjologii lub 3) aksjologii, filozofii kultury, antropologii kulturowej lub 4) filozofii polityki, filozofii polskiej, filozofii religii	H2A_W06 H2A_W07
FZ2_K_W11	Wszechstronnie zna i rozumie poglądy wybranego wiodącego autora filozoficznego lub bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej	H2A_W04
FZ2_K_W12	Zna historyczny rozwój wielu wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii lub nauk społecznych	H2A_W07 H2A_W09
FZ2_K_W13	Ma szeroką znajomość idei filozoficznych i rozumie ich związek z przemianami kulturowymi i społecznymi	H2A_W09 H2A_W010 S2A_W04
FZ2_K_W14	Ma poszerzoną wiedzę o poglądach na struktury i instytucje społeczne oraz o rodzajach więzi społecznych	S2A_W02
FZ2_K_W15	Ma wiedzę o rodzajach więzi społecznych (rodziny, towarzyskich, kulturowych, zawodowych, organizacyjnych, terytorialnych, ekonomicznych, politycznych, prawnych) i o ich prawidłowościach	S2A_W04
FZ2_K_W16	Ma pogłębioną wiedzę o poglądach na struktury i instytucje społeczne oraz o rodzajach więzi społecznych w odniesieniu do wybranych aspektów życia społecznego	S2A_W09
FZ2_K_W17	Zna metody myślenia rozpowszechnione w wybranej dyscyplinie filozoficznej	H2A_W07
FZ2_K_W18	Zna różnorodne metody interpretacji tekstu filozoficznego	H2A_W07

FZ2_K_W19	Zna zaawansowane narzędzia wyszukiwawcze ukierunkowane na wiedzę i źródła filozoficzne	H2A_W08
FZ2_K_W20	Zna i rozumie filozoficzne podstawy kultury oraz zna i rozumie fundamentalną rolę, jaką idee filozoficzne odgrywają w powstawaniu dzieł i instytucji kultury	H2A_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
FZ2_K_U01	Wszechstronnie i swobodnie operuje informacjami ze źródeł pisanych i elektronicznych	H2A_U01
FZ2_K_U02	Samodzielnie zdobywa wiedzę, poszerza umiejętności badawcze oraz planuje projekty badawcze	H2A_U03
FZ2_K_U03	Twórczo wykorzystuje wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji	H2A_U01 H2A_U06
FZ2_K_U04	Samodzielnie interpretuje tekst filozoficzny, konfrontuje i komentuje tezy pochodzące z różnych tekstów	H2A_U02 H2A_U06
FZ2_K_U05	Analizuje i porównuje złożone stanowiska filozoficzne, wskazuje zawarte w nich założenia, tezy i argumenty	H2A_U06 H2A_U04
FZ2_K_U06	Określa znaczenie i wartość stawianych tez dla badanego problemu lub sposobu argumentacji	H2A_U02
FZ2_K_U07	Wykrywa złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturowymi	H2A_U05
FZ2_K_U08	Rozpoznaje typowe sposoby argumentacji w wypowiedziach ustnych i pisemnych	H2A_U08
FZ2_K_U09	Dostrzega wady i błędy logiczne w wypowiedziach ustnych i pisemnych oraz określa wpływ tych wad i błędów na wartość poglądów i ich uzasadnienia	H2A_U08
FZ2_K_U10	Formułuje w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy i krytycznie je komentuje	H2A_U09 H2A_U10
FZ2_K_U11	W oparciu o metodę monograficzną przygotowuje i pisze opracowania na podstawie samodzielnie dobranej literatury, stosując oryginalne podejścia i uwzględniając klasyczne i nowe osiągnięcia w zakresie filozofii	H2A_U01 H2A_U07 H2A_U09 H2A_U11
FZ2_K_U12	Potrafi samodzielnie przełożyć z języka polskiego na wybrany język obcy własny tekst filozoficzny	H2A_U01 H2A_U11
FZ2_K_U13	Samodzielnie przekłada z wybranego języka obcego na język polski trudny tekst filozoficzny	H2A_U01 H2A_U11
FZ2_K_U14	Umiejętnie argumentuje i uzasadnia własne tezy, formułuje rozwiniętą krytykę, samodzielnie odpowiada na krytykę	H2A_U02 H2A_U06 H2A_U10
FZ2_K_U15	Formułuje i analizuje hipotezy na temat sposobów funkcjonowania różnorodnych instytucji społecznych oraz uwarunkowań różnych zjawisk społecznych	H2A_U05
FZ2_K_U16	Prowadzi samodzielną i zespołową pracę badawczą umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji zawodowych	H2A_U04 H2A_U08
FZ2_K_U17	Rekonstruuje i konstruuje argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice	H2A_U10 H2A_U08 H2A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
FZ2_K_K01	Zna zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	H2A_K01 H2A_K06
FZ2_K_K02	Samodzielnie podejmuje i inicjuje działania zawodowe; planuje i organizuje ich przebieg	H2A_K01 H2A_K02
FZ2_K_K03	Dostrzega i rozumie etyczne wymagania związane z wykonywaną pracą badawczą i publikacyjną, odpowiedzialnie je spełnia	H2A_K04

FZ2_K_K04	Jest uczestnikiem życia społecznego i kulturalnego, interesuje się nowatorskimi koncepcjami filozoficznymi w powiązaniu z innymi częściami życia kulturalnego i społecznego	H2A_K05
FZ2_K_K05	Działa na rzecz zachowania dziedzictwa filozoficznego i wykorzystywania go w rozumieniu wydarzeń społecznych i kulturalnych	H2A_K06
FZ2_K_K06	Rozumie znaczenie refleksji humanistycznej dla formowania się i jakości relacji społecznych	H2A_K04

Kierunkowe efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej w zakresie przygotowania psychologicznego i pedagogicznego

(kształcenie stanowi kontynuację studiów pierwszego stopnia)

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla specjalności nauczycielskiej dla kierunku studiów filozofia - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:
----------------------------	---

WIEDZA

FZ-N_K_W01	Ma podstawową wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki
FZ-N_K_W02	Ma podstawową wiedzę na temat struktury lekcji, jej faz, organizowania działań dydaktycznych oraz na temat motywowania uczniów do pracy na lekcji
FZ-N_K_W03	Ma wiedzę dotyczącą postępowania w przypadku problemów dydaktycznych i wychowawczych
FZ-N_K_W04	Ma uporządkowaną wiedzę na temat współczesnych teorii uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów
FZ-N_K_W05	Zna struktury i funkcje systemu edukacji – cele, podstawy prawne, i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych
FZ-N_K_W06	Ma wiedzę na temat podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji oraz specyfiki funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych
FZ-N_K_W07	Ma podstawową wiedzę na temat metodyki wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności pedagogicznej
FZ-N_K_W08	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych i wychowawczych, do pracy w których uzyskuje przygotowanie
FZ-N_K_W09	Ma wiedzę na temat etyki zawodu nauczyciela

UMIEJĘTNOŚCI

FZ-N_K_U01	Potrafi samodzielnie zaplanować i przeprowadzić lekcję, rozpoznaje problemy (dydaktyczne, wychowawcze) na lekcji i odpowiednio na nie reaguje
FZ-N_K_U02	Samodzielnie zdobywa nową potrzebną mu wiedzę, wykazuje samodzielność w przygotowaniu zajęć, sprawdzianów, testów osiągnięć
FZ-N_K_U03	Dokonyuje adaptacji gotowych materiałów dydaktycznych i autentycznych do potrzeb i specyfiki poszczególnych klas i uczniów
FZ-N_K_U04	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji
FZ-N_K_U05	Potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych
FZ-N_K_U06	Posiada rozwinięte kompetencje komunikacyjne: potrafi porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, będącymi w różnej kondycji emocjonalnej, dialogowo rozwiązywać konflikty i konstruować dobrą atmosferę dla komunikacji w klasie szkolnej
FZ-N_K_U07	Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych związanych z odpowiednimi etapami

	edukacyjnymi
FZ-N_K_U08	Potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej
FZ-N_K_U09	Potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role; umie podejmować i wyznaczać zadania, posiada elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych), posiada umiejętność współpracy z innymi nauczycielami, pedagogami i rodzicami uczniów
FZ-N_K_U10	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w wykonywanej działalności
FZ-N_K_U11	Potrafi analizować własne działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) i wskazywać obszary wymagające modyfikacji, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne
FZ-N_K_U12	Potrafi kierować procesami kształcenia i wychowania, posiada umiejętność pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym)
FZ-N_K_U13	Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
FZ-N_K_U14	Kształtuje umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

FZ-N_K_K01	Wchodzi we właściwe relacje z uczniami, pracuje z całym zespołem klasowym
FZ-N_K_K02	Dokonuje ewaluacji swojej pracy oraz pracy ucznia, potrafi wyciągnąć z niej wnioski dla dalszej pracy dydaktycznej
FZ-N_K_K03	Wykazuje otwartość na potrzeby ucznia
FZ-N_K_K01	Jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym, jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela
FZ-N_K_K04	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych)
FZ-N_K_K05	Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej, wykazuje cechy refleksyjnego praktyka
FZ-N_K_K06	Ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
FZ-N_K_K07	Ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów
FZ-N_K_K08	Jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły
FZ-N_K_K09	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze)

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 120.

III. PRAKTYKA:

Zgodnie z planem studiów student zobowiązany jest do odbycia praktyki zawodowej po ukończeniu II semestru studiów. Praktyki powinny być zrealizowane i rozliczone po zakończeniu III semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować

z zajęciami dydaktycznymi. Student ma do zrealizowania 160 godzin praktyki (4 tygodnie), obowiązuje go nie dłuższy niż 8-godzinny dzień pracy. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 6 punktów ECTS.

Praktyki mogą się odbywać w:

- instytucjach opartych na wolontariacie,
- instytucjach edukacyjnych i kulturalnych,
- wydawnictwach i środkach masowego przekazu,
- organizacjach pożytku publicznego,
- instytucjach pracujących nad pozyskiwaniem funduszy unijnych i administrujących programami unijnymi,
- instytucjach i organizacjach o zasięgu krajowym i międzynarodowym.

Podczas trwania praktyki student powinien wykazać się wiedzą i umiejętnościami odpowiednimi do powierzonego stanowiska i zadań. W ramach zadań szczegółowych student powinien poznać specyfikę instytucji, w której odbywa się praktyka i fakt ten udokumentować w „Dzienniku praktyk”

Cele praktyki:

1. wyrobienie podstawowych nawyków i umiejętności związanych z wykonywaną pracą i powierzonymi zadaniami,
2. kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim związanych,
3. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z zakresem specjalności zawodowej z rzeczywistością.

Praktyka studencka podlega obowiązkowemu zaliczeniu.

Student może uzyskać zaliczenie praktyki na podstawie zawartej umowy o pracę, której czas nie jest krótszy niż wymagany czas trwania praktyki zawodowej oraz charakter wykonywanej pracy odpowiada regulaminowi praktyk.

Praktyka dla specjalności nauczycielskiej na kierunku filozofia oraz specjalności dodatkowej (fakultatywnej) - w zakresie etyki.

Zgodnie z planem studiów i wymaganiami określonymi Rozporządzeniem MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, studenci studiów drugiego stopnia zobowiązani do odbycia 120 godzin praktyki przedmiotowo-metodycznej. Praktyki powinny być zrealizowane i rozliczone po zakończeniu III semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 6 punktów ECTS.

Studenci, którzy na studiach pierwszego stopnia rozpoczęli fakultatywną specjalność nauczycielską w zakresie drugiego przedmiotu - etyki, na studiach mogą ją kontynuować. Praktyka liczy 60 godzin i jest realizowana w szkołach ponadgimnazjalnych.

Cele praktyki:

1. poznanie specyfiki szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji,
2. poznanie specyfiki zajęć prowadzonych przez opiekuna praktyk oraz aktywności uczniów,
3. poznanie toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,

4. poznanie sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów oraz sposobów oceniania uczniów,
5. poznanie dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów, funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji,
6. współdziałanie z opiekunem praktyk w planowaniu i przeprowadzaniu lekcji,
7. pełnienie roli nauczyciela, w szczególności planowanie, przygotowywanie i prowadzenie lekcji w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
8. analiza i interpretacja własnych doświadczeń pedagogicznych:
 - prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
 - konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć),
 - omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Efekty kształcenia dla kierunku **Fizyka techniczna**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk ścisłych i nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7semestrów).
4. **Absolwent:** posiada wiedzę z zakresu matematyki i fizyki. Przygotowanie specjalistyczne obejmuje także podstawową wiedzę z chemii i biochemii, biofizyki, anatomii człowieka, nauk medycznych oraz oddziaływania promieniowania jonizującego na organizmy żywe i szeroko rozumianych metod fizycznych stosowanych w medycynie, tomografii rentgenowskiej, tomografii rezonansu magnetycznego i tomografii pozytonowej. Po ukończeniu studiów absolwent otrzymuje tytuł zawodowy inżyniera.
5. **Objaśnienia oznaczeń:**
 - a) X - obszar kształcenia w zakresie nauk ścisłych
 - b) T - obszar kształcenia w zakresie nauk technicznych
 - c) InzA - efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów pierwszego stopnia
 - d) K_(przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - e) A - profil ogólnoakademicki
 - f) 1 - studia pierwszego stopnia
 - g) W - kategoria wiedzy
 - h) U - kategoria umiejętności
 - i) K - kategoria kompetencji społecznych
 - j) 01,02,03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów fizyka techniczna - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk ścisłych, nauk technicznych i kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K1_W01	Ma wiedzę w zakresie matematyki obejmującą algebrę, analizę, probabilistykę oraz elementy matematyki dyskretnej i stosowanej, w tym metody matematyczne fizyki i metody numeryczne niezbędne do: 1) opisu i analizy zjawisk fizycznych, 2) opisu i analizy działania systemów inżynierii biomedycznej, 3) opisu i analizy algorytmów przetwarzania sygnałów, w tym sygnałów dźwięku i obrazu	X1A_W02 X1A_W03 T1A_W01
K1_W02	Zna podstawowe twierdzenia z poznanych działów matematyki	X1A_W02
K1_W03	Zna podstawy technik obliczeniowych i programowania, wspomagających pracę inżyniera i rozumie ich ograniczenia	X1A_W04 T1A_W04
K1_W04	Ma wiedzę w zakresie podstaw fizyki obejmującą mechanikę, termodynamikę elektryczność i magnetyzm, optykę, fizykę	X1A_W01

	atomu i jądra atomowego oraz biofizyki niezbędną do opisu i zrozumienia zjawisk fizycznych	
K1_W05	Ma wiedzę w zakresie fizyki technicznej obejmującą wiedzę w zakresie termodynamiki technicznej, optyki, fizyki jądrowej, fizyki środowiska oraz niezbędnej aparatury fizycznej	X1A_W01
K1_W06	Ma wiedzę w zakresie mechaniki technicznej i wytrzymałości materiałów	T1A_W01
K1_W07	Ma elementarną wiedzę w zakresie materiałów stosowanych w inżynierii biomedycznej	T1A_W07 T1A_W02
K1_W08	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie fizyki teoretycznej w tym wiedzę obejmującą mechanikę klasyczną i relatywistyczną, fizykę statystyczną i elektrodynamikę oraz fizykę kwantową	X1A_W01
K1_W09	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie metodyki i technik programowania	X1A_W02 T1A_W04
K1_W10	Ma elementarną wiedzę w zakresie podstaw sterowania i automatyki	T1A_W02
K1_W11	Ma elementarną wiedzę w zakresie teorii obwodów elektrycznych oraz w zakresie teorii sygnałów i metod ich przetwarzania i wykorzystania	T1A_W03 T1A_W04
K1_W12	Ma elementarną wiedzę z anatomii i fizjologii człowieka niezbędną w inżynierii biomedycznej	T1A_W01
K1_W13	Ma elementarną wiedzę medyczną niezbędną w inżynierii biomedycznej	T1A_W01
K1_W14	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie działania elementów elektronicznych oraz prostych systemów elektronicznych oraz podstawową wiedzę w zakresie metrologii	T1A_W04 InzA_W02
K1_W15	Zna i rozumie procesy konstruowania i wytwarzania prostych urządzeń biomedycznych	T1A_W04 T1A_W07
K1_W16	Zna podstawy budowy i działania aparatury naukowej z zakresu fizyki	X1_AW05
K1_W17	Orientuje się w obecnym stanie oraz najnowszych trendach inżynierii biomedycznej	T1A_W05
K1_W18	Ma elementarną wiedzę z chemii i biochemii niezbędną w inżynierii biomedycznej	X1A-W01 T1A_W01
K1_W19	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego i informacji patentowej	X1A_W08
K1_W20	Ma podstawową wiedzę na temat prawnych i etycznych uwarunkowań działalności naukowej i dydaktycznej	X1A_W07
K1_W21	Ma elementarną wiedzę w zakresie zarządzania jakością i prowadzenia działalności gospodarczej	InzA_W04 T1A-W09
K1_W22	Ma elementarną wiedzę na temat cyklu życia urządzeń i systemów biomedycznych	T1A_W06 InzA_W01
K1_W23	Zna co najmniej jeden język obcy na poziomie średniozaawansowanym (B2)	X1A_W10
K1_W24	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	X1A_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi analizować problemy oraz znajdować ich rozwiązania	X1A-U01
K1_U02	Potrafi wykonywać analizy ilościowe i wyciągać na ich podstawie wnioski jakościowe	X1A_U02
K1_U03	Potrafi pozyskiwać informację z literatury, baz danych i innych źródeł, potrafi integrować pozyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	X1A_U03 T1A_U03

K1_U04	Potrafi planować i wykonywać proste badania doświadczalne lub obserwacje i analizować ich wyniki	X1A_U03
K1_U05	Potrafi w sposób przystępny przedstawić podstawowe fakty w ramach studiowanych dziedzin i dyscyplin	X1A_U06 T1A_U05
K1_U06	Potrafi pracować indywidualnie i w zespole; umie oszacować czas potrzebny na realizację zleconego zadania, potrafi opracować i zrealizować harmonogram prac zapewniający dotrzymanie terminów	T1A_U06 X1A_U06
K1_U07	Potrafi opracować dokumentację dotyczącą realizacji zadania inżynierskiego i przygotować tekst zawierający omówienie wyników realizacji tego zadania	T1A_U07 InzA_U07
K1_U08	Potrafi stosować metody numeryczne do rozwiązania problemów i posiada umiejętność stosowania podstawowych pakietów oprogramowania oraz wybranych języków	X1A_U08 T1A_U08
K1_U09	Potrafi interpretować i wyjaśniać zależności funkcyjne przedstawione w postaci wzorów tabel i wykresów	X1A_U09
K1_U10	Potrafi skompilować, uruchomić i przetestować samodzielnie napisany program komputerowy	X1A_U10 InzA_U08
K1_U11	Potrafi zaplanować proces realizacji prostego zadania	X1A_U11
K1_U12	Potrafi dokonać samodzielnie pomiarów podstawowych wielkości fizycznych	X1A_U02
K1_U13	Potrafi dokonać analizy sygnałów w dziedzinie czasu i częstotliwości	T1A_U03
K1_U14	Potrafi uczyć się samodzielnie	X1_AU14
K1_U15	Potrafi zaprojektować proces testowania układów i prostych systemów biomedycznych i w przypadku wykrycia błędów postawić diagnozę	T1A_U15
K1_U16	Potrafi, uruchomić i przetestować układ lub system biomedyczny	T1A_U16
K1_U17	Potrafi zbudować, uruchomić i przetestować badany układ lub system	T1A_U16
K1_U18	Stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	T1A_U18
K1_U19	Posiada umiejętność przygotowywania wystąpień ustnych, w języku polskim, w języku obcym dotyczące zagadnień szczegółowych a wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych, a także innych źródeł	X1A_U09 T1A_U09
K1_U20	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin i dyscyplin właściwych dla studiowanego kierunku zgodnie wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	X1A_U10 T1A_U10
K1_U21	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podjętych działań	InzA_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Rozumie potrzebę i zna możliwość ciągłego doksztalcania na studiach kolejnych stopni	X1A_K01 T1A_K01
K1_K02	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie zadania	X1A_K03
K1_K03	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne skutki działania inżyniera w tym wpływ na środowisko i odpowiedzialność za podejmowane decyzje	T1A_K02
K1_K04	Potrafi współdziałać w grupie przyjmując w niej różne role	X1A_K02
K1_K05	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	T1A_K06
K1_K06	Rozumie społeczne aspekty zdobytej i stosowanej wiedzy	X1A_K06 T1A_K06

K1_K07	Potrafi formułować opinię na temat podstawowych zagadnień matematycznych i fizycznych	X1A_K06
--------	---	---------

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są prawie wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS – 219,5.

III. PRAKTYKA:

Praktyka w wymiarze 4 tygodni do realizacji po 6 semestrze studiów w szpitalach lub jednostkach obsługi lecznictwa . Wiedza zdobyta podczas praktyki może być wykorzystana w udoskonalaniu produkcji i obsługi: sprzętu medycznego, urządzeń diagnostycznych, oprzyrządowania obrazującego oraz wyposażenia laboratoryjnego.

Tabela 2

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Odniesienie do uzyskania kompetencji inżynierskich	Opis efektów kształcenia dla kierunku studiów fizyka techniczna prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich	Symbol efektu kierunkowego
Osoba posiadająca kwalifikacje pierwszego i drugiego stopnia profilu ogólniakademickiego:		
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	K1_W22
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów	K1_W07
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K1_W12 K1_W13
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	K1_W21
InzA_W05	Zna typowe technologie inżynierskie w zakresie studiowanego kierunku studiów.	K1_W15 K1_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K1_U04
InzA_U02	Potrafi wykorzystywać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	K1_U08
InzA_U03	Potrafi przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	K1_U07
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K1_U21
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania- zwłaszcza przy powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów-istniejące rozwiązania techniczne, szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	K1_U16
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla studiowanego kierunku studiów	K1_U15
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzie	K1_K03
InzA_U08	Potrafi-zgodnie zadaną specyfikacją- zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku, używając właściwych metod, technik i narzędzi	K1_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K1_K03
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K1_K05

Efekty kształcenia dla kierunku **Gastronomia-sztuka kulinarna**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** cechuje go uniwersalność i różnorodność posiadanej wiedzy, umiejętności oraz kwalifikacji społecznych. Umiejscowienie kierunku w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz dodatkowo „nakładka inżynierska” sprawiają, że absolwenci studiów pierwszego stopnia – inżynierskich uzyskują wiedzę o charakterze typowo praktyczno – aplikacyjnym, nie tylko w zakresie gastronomii, ale także nauk humanistycznych i ekonomicznych. Absolwent posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, które pozwolą na podjęcie działalności umożliwiającej poprawę jakości działalności gastronomicznej z uwzględnieniem możliwości pozyskiwania surowców roślinnych i zwierzęcych o odpowiedniej jakości i przydatności technologicznej. Jest przygotowany do oceny towaroznawczej surowców, umiejętnego sporządzania potraw ze szczególnym uwzględnieniem dań regionalnych, wyboru odpowiednich operacji jednostkowych w procesie sporządzania potraw, prowadzenia zakładu gastronomicznego zarówno od strony technologicznej, ekonomicznej i organizacyjno-prawnej, kształcenia i doskonalenia personelu, planowania racjonalnego żywienia dla różnych grup ludności, rozpoznania czynników ryzyka chorób dieto-zależnych i zapobiegania tym chorobom, oceny stanu odżywienia, prowadzenia edukacji żywieniowej. Aplikacyjny charakter studiów wynika również z efektów kształcenia osiągniętych w ramach zajęć prowadzonych w laboratoriach i specjalistycznych pracowniach technologicznych, a także w trakcie odbywanych zajęć terenowych oraz praktyk zawodowych zarówno krajowych jak i zagranicznych.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) R1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów gastronomia sztuka kulinarna - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych
WIEDZA		
K1_W01	Zna podstawy matematyki finansowej i statystyki potrzebne do planowania i funkcjonowania zakładów gastronomicznych	R1A_W01

K1_W02	Zna podstawowe zjawiska fizyczne przydatne do interpretacji procesów i zmian podczas przechowywania surowców oraz produkcji żywności i potraw	
K1_W03	Ma wiedzę z zakresu chemii ogólnej, biochemii i chemii żywności niezbędną do zrozumienia i opisu budowy materii oraz objaśnienia jej wpływu na właściwości chemiczne, biochemiczne, fizykochemiczne i interakcje składników surowców i żywności	
K1_W04	Ma ogólną wiedzę z zakresu geografii, zwłaszcza turystycznych rejonów Polski i świata	
K1_W05	Definiuje zasady dobrych obyczajów w życiu prywatnym i społecznym	
K1_W06	Przedstawia wiedzę towaroznawczą nt. podstawowych surowców i produktów pochodzenia roślinnego, zwierzęcego oraz rodzajów napojów alkoholowych i bezalkoholowych oraz metod ich oceny	
K1_W07	Zna historyczne kultury żywieniowe, style kulinarne, najważniejsze dzieła i motywy kulinarne w sztuce oraz postaci najświetniejszych kucharzy w aspekcie kuchni naturalnej, regionalnej i tradycyjnej	
K1_W08	Zna temat dziejów sztuki na przestrzeni wieków, m.in. style i gatunki muzyczne od średniowiecza do współczesności	R1A_W02
K1_W09	Zna systemy i metody obsługi gości oraz zasady dekorowania stołów i potraw (carving)	
K1_W10	Wyjaśnia istotę procesu planowania w przedsiębiorstwie gastronomicznym oraz zastosowanie wybranych metod i technik organizatorskich	
K1_W11	Zna narzędzia informatyczne pomocne w zarządzaniu lokalem gastronomicznym	
K1_W12	Zna poszczególne rodzaje usług cateringowych oraz ich zagrożenia w postaci możliwych zatruc pokarmowych	
K1_W13	Opisuje podstawowe pojęcia z zakresu hotelarstwa i turystyki	
K1_W14	Zna rolę drobnoustrojów w technologii żywności i żywieniu oraz pozytywne i negatywne oddziaływanie na składniki żywności	R1A_W03
K1_W15	Zna podstawowe metody i narzędzia stosowane do analizy i monitorowania zmian jakości żywności	
K1_W16	Charakteryzuje zagrożenia biologiczne, chemiczne i fizyczne w poszczególnych procesach gastronomicznych w aspekcie prawa żywnościowego, dobrych praktyk rolniczych (GAP), laboratoryjnych (GLP) oraz produkcyjnych i higienicznych (GMP/GHP) oraz zasady i etapy HACCP wdrażane w gastronomii	R1A_W02 R1A_W03
K1_W17	Zna podstawowe pojęcia z zakresu żywienia człowieka i dietetyki oraz metody określania wartości energetycznej żywności	R1A_W04
K1_W18	Ma elementarną wiedzę nt. Metod hodowli i uprawy w celu pozyskiwania surowców do produkcji żywności	
K1_W20	Charakteryzuje wpływ przechowywania i procesów technologicznych na jakość żywności i potraw	R1A_W04
K1_W19	Zna podstawy inżynierii procesów jednostkowych w gastronomii	
K1_W21	Zna technologie produkcji i serwowania wybranych potraw, ciast i deserów oraz napojów alkoholowych i bezalkoholowych	R1A_W05
K1_W22	Zna zasady projektowania ciągów technologicznych w gastronomii	
K1_W23	Uzasadnia znaczenie różnorodności gatunkowej dla funkcjonowania ekosystemów	R1A_W06 R1A_W07
K1_W24	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony	R1A_W08

	własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	
K1_W25	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości w gastronomii	R1A_W09
K1_W26	Objaśnia zastosowanie podstawowych technik i narzędzi związanych z zakładaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej oraz sposoby budowania strategii marketingowej przedsiębiorstw gastronomicznych	
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi samodzielnie wyszukiwać informacje na temat zjawisk i procesów w gastronomii oraz jej otoczenia kulturowego oraz twórczo je interpretować	R1A_U01
K1_U02	Zachowuje zasady etyki i <i>savoir vivre</i> w relacjach interpersonalnych różnego typu	R1A_U02
K1_U03	Posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych oraz wystąpień ustnych w języku polskim i języku obcym	R1A_U08 R1A_U09
K1_U04	Dokonuje statystycznej analizy danych doświadczalnych	R1A_U02
K1_U05	Stosuje technologie informatyczne w zakresie pozyskiwania i przetwarzania informacji oraz wspomagania organizacji pracy w gastronomii	R1A_U03
K1_U06	Wykonuje podstawowe pomiary i eksperymenty z zastosowaniem odpowiednich metod i narzędzi badawczych	R1A_U04
K1_U07	Przewiduje zmiany cech fizykochemicznych składników, surowców i żywności oraz jej trwałości i bezpieczeństwa pod wpływem podstawowych procesów technologicznych	R1A_U05
K1_U08	Ocenia sposoby żywienia człowieka i jadłospisy oraz układu diety lecznicze	R1A_U05
K1_U09	Przeprowadza ocenę sensoryczną i fizykochemiczną żywności i potraw	R1A_U05
K1_U10	Potrafi odczytywać i prawidłowo interpretować informacje i oświadczenia żywieniowe i zdrowotne na opakowaniach żywności	R1A_U05
K1_U11	Proponuje metody hodowli nowych odmian roślin o korzystnym wpływie na zdrowie ludzi	R1A_U06
K1_U12	Wykorzystuje nowoczesne technologie i techniki wytwarzania potraw na potrzeby gastronomii; dobiera szkło, przygotowuje i serwuje napoje alkoholowe i bezalkoholowe	R1A_U06
K1_U13	Posługuje się współczesnymi wzorcami posiłków w ich planowaniu, organizacji i kalkulacji kosztów	R1A_U06
K1_U14	Wykonuje wybrane potrawy pochodzące z różnych regionów świata oraz dokonuje ich oceny przy użyciu metod analizy sensorycznej, wykonuje, dekoruje i serwuje wykonane potrawy	R1A_U06
K1_U15	Ocenia jakość surowców i produktów żywnościowych wykorzystywanych w gastronomii	R1A_U05
K1_U16	Ocenia wpływ wybranych operacji oraz procesów jednostkowych na jakość żywności i potraw	R1A_U05
K1_U17	Ocenia nowe trendy w produkcji żywności i ruchy żywieniowe	R1A_U05
K1_U18	Weryfikuje poglądy i opinie nt. Wybranych niekonwencjonalnych grup żywności	R1A_U07
K1_U19	Ocenia środowisko przyrodnicze w aspekcie organizacji gastronomii i turystyki	R1A_U07
K1_U20	Wykorzystuje znajomość prawa żywnościowego do określania	R1A_U07

	bezpieczeństwa żywności oraz jej wpływu na zdrowie	
K1_U21	Projektuje strategie marketingowe i działalność przedsiębiorstw gastronomicznych	R1A_U07
K1_U22	Potrafi zaaranżować wystrój zakładu gastronomicznego oraz zająć się obsługą gości	R1A_U07
K1_U23	Potrafi zaprojektować wyposażenie zakładu gastronomicznego i jego menu	R1A_U07
K1_U24	Posługuje się jednym ze współczesnych języków obcych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, z wykorzystaniem słownictwa z zakresu kierunku studiów	R1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Ma świadomość potrzeby dokształcania i samodoskonalenia się w zakresie wykonywanego zawodu	R1A_K01 R1A_K07
K1_K02	Potrafi kierować zespołem i ocenić wkład jego członków w realizację zadań	R1A_K02
K1_K03	Podporządkowuje się regułom pracy zespołowej	R1A_K02
K1_K04	Jest komunikatywny, również w obszarze komunikacji elektronicznej	R1A_K02
K1_K05	Dbą o zachowanie zasad etyki, estetyki, etykiety, <i>savoir vivre</i> oraz BHP w wykonywanej pracy i kontaktach interpersonalnych	R1A_K03
K1_K06	Postrzega gastronomię jako twórczość, zwłaszcza w aspekcie promocji żywności tradycyjnej i regionalnej	R1A_K04
K1_K07	Ma świadomość odpowiedzialności zawodowej za standardy jakościowe i zdrowotne produkowanych potraw	R1A_K05
K1_K08	Ma świadomość znaczenia stanu środowiska przyrodniczego dla zachowania bioróżnorodności oraz zdrowia człowieka	R1A_K05
K1_K09	Wykazuje kreatywność w zakresie doboru technik i technologii produkcji uwzględniając rodzaj usługi i odbiorcy	R1A_K06 R1A_K08
K1_K10	Jest świadomy ryzyka działań przedsiębiorczych i inwestycyjnych w gastronomii	R1A_K06 R1A_K08

Tabela 2

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Odniesienie do uzyskania kompetencji inżynierskich	Opis efektów kształcenia dla kierunku studiów gastronomia – sztuka kulinarna prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich	Symbol efektu kierunkowego
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia obiektów i systemów typowych dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej	K1_W17 K1_W20
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich związanych z reprezentowaną dyscypliną inżynierską	K1_W19 K1_W21 K1_W22
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K1_W05 K1_W06 K1_W07 K1_W08 K1_W09 K1_W10 K1_W11 K1_W12 K1_W13

InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	K1_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K1_U06
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne	K1_U07 K1_U08 K1_U09 K1_U10
InzA_U03	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe, środowiskowe, ekonomiczne, prawne i inne	K1_U11 K1_U12 K1_U13 K1_U14
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K1_U11 K1_U12 K1_U13 K1_U14
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu z reprezentowaną dyscypliną inżynierską – istniejące rozwiązania: urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi, itp.	K1_U15 K1_U16 K1_U17
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich, typowych dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej	K1_U18 K1_U19 K1_U20
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego, typowego dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K1_U18 K1_U19 K1_U20
InzA_U08	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją, używając właściwych metod, technik i narzędzi – zaprojektować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej, a także zrealizować ten projekt – w całości lub w części – oraz zweryfikować poprawność tej realizacji i określić stopień spełnienia innych wymagań projektowych	K1_U21 K1_U22 K1_U23
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i zrozumienie społecznych skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K1_K07 K1_K08
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K1_K09 K1_K10

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są prawie wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS – 210.

III. PRAKTYKA:

Wymiar: 4 tygodnie (160 godzin)

Cele kształcenia: poznanie i krytyczna analiza zasobów technicznych zakładu produkcyjnego (stan wyposażenia, jego innowacyjność). Poznanie i krytyczna analiza linii technologicznej w zakładzie przemysłowym (charakterystyka surowców i produktów, ich bilanse, systemy kontroli produkcji i produktów). Poznanie i krytyczna analiza uwarunkowań ekonomicznych działalności zakładu przemysłowego oraz

społecznych aspektów produkcji w zakładzie przemysłowym (gospodarka odpadami, ściekami, ochrona środowiska).

Treści kształcenia: charakterystyka surowców, półproduktów, wyrobów gotowych, odpadów i ich bilanse. Zasoby techniczne zakładu (linie produkcyjne, maszyny i urządzenia, wyposażenie). Procesy i operacje jednostkowe mające miejsce podczas produkcji żywności. Systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwem żywności w zakładzie, stosowane normy i standardy. Uwarunkowania ekonomiczne działalności zakładu przemysłowego (rentowność i obroty branży, koszty działalności, możliwość zwiększenia zysku w zakładzie). Społeczne aspekty produkcji w zakładzie przemysłowym (gospodarka odpadami, ściekami, ochrona środowiska).

Efekty kształcenia dla kierunku **Geodezja i kartografia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych i kompetencji inżynierskich.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** uzyskuje tytuł inżyniera. Jest przygotowany do podjęcia pracy zawodowej w zakresie geodezji i kartografii oraz systemów informacji o terenie. Posiada niezbędny zasób wiedzy i praktycznego doświadczenia do wykonywania prac z zakresu pozyskiwania, przetwarzania i udostępniania informacji o terenie i znajdujących się na nim obiektach. Ma opanowane technologie prac pomiarowych, wykorzystujące elektroniczne urządzenia i aparaturę pomiarową, metody satelitarne oraz metody fotogrametrii i teledetekcji. Ponadto posiada umiejętności w dziedzinie technik komputerowych, w tym komputerowego wspomaganie w zakresie geodezji i kartografii oraz umiejętności techniczne i wiedzę ekonomiczną, a także prawną z zakresu gospodarki nieruchomości. Absolwent posiada podstawową wiedzę z zakresu matematyki, nauk przyrodniczych i nauk technicznych oraz wiedzę specjalistyczną z obszaru geodezji i kartografii. Posiada podstawowe kompetencje w zakresie: znajomości współczesnych metod badania i modelowania kształtu i własności fizycznych Ziemi, obserwacji ich zmian w czasie; gospodarowania nieruchomościami oraz określania ich wartości; prowadzenia katastru nieruchomości; numerycznego opracowywania i prezentacji wyników pomiarów geodezyjnych, satelitarnych, teledetekcyjnych i fotogrametrycznych; wykonywania analiz przestrzennych z wykorzystaniem narzędzi GIS; określania i ewidencjonowania stanu własności nieruchomości; pozyskiwania danych dla systemów informacji przestrzennej i gospodarki nieruchomościami; projektowania rozwoju obszarów wiejskich; wykonywania map gospodarczych, zasadniczych, topograficznych i tematycznych; geodezyjnej realizacji i obsługi inwestycji; podejmowania różnorodnych działań z zakresu rozwoju nieruchomości. Absolwent posiada umiejętności: korzystania ze zdobytej wiedzy w pracy i życiu codziennym; kierowania zespołami ludzkimi wykonującymi zadania zlecone; zakładania małych firm i zarządzania nimi; korzystania z prawa w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu i prowadzenia działalności gospodarczej. Absolwent jest przygotowany do: prowadzenia działalności inżynierskiej w zakresie geodezji, kartografii oraz systemów informacji o terenie; posługiwania się nowoczesnymi technikami pomiarów geodezyjnych, satelitarnych, fotogrametrycznych i teledetekcyjnych oraz przetwarzania wyników tych pomiarów i ich wykorzystania. Absolwent jest przygotowany do pracy w: przedsiębiorstwach geodezyjnych, małych firmach, w jednostkach administracji samorządowej i rządowej; przedsiębiorstwach działających w dziedzinie gospodarki nieruchomościami, inwestycji i nieruchomości; firmach konsultingowych i doradczych; firmach otoczenia biznesu.

Uprawnienia:

Absolwent ma prawo, po odbyciu stosownej praktyki zawodowej, przystąpić do egzaminu państwowego w celu uzyskania uprawnień zawodowych umożliwiających prowadzenie samodzielnej działalności w geodezji i kartografii.

Absolwent ma także prawo, po odbyciu stosownej praktyki oraz uzyskaniu tytułu zawodowego magistra inżyniera, zgodnie z obowiązującymi przepisami przystąpić do egzaminu państwowego na rzeczoznawcę majątkowego.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

- a) GiK – kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku geodezja i kartografia
- b) 1 – studia pierwszego stopnia
- c) A – profil ogólnoakademicki
- d) oznaczenie specjalności:
 - GiSzN – geodezja i szacowanie nieruchomości
 - GiG – geodezja i geoinformatyka
- e) W – kategoria wiedzy
- f) U – kategoria umiejętności
- g) K – kategoria kompetencji społecznych
- h) T1 – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
- i) InzA – efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów pierwszego stopnia
- j) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów geodezja i kartografia – po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych i kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
GiK1A_GiG_W01	Ma wiedzę z zakresu matematyki, statystyki, fizyki i rachunku wyrównawczego przydatną do formułowania i rozwiązywania prostych zadań z zakresu geodezji i kartografii	T1A_W01 T1A_W03 T1A_W04 T1A_W05 T1A_W07
GiK1A_GiG_W02	Ma podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu geometrii, rozumie geometryczne podstawy rozwiązań grafiki inżynierskiej	T1A_W03 T1A_W04 T1A_W05 TA1_W07 InzA_W02
GiK1A_GiG_W03	Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu informatyki ogólnej, podstaw geoinformatyki i informatyki biurowej w tym z użytkowania komputerów i oprogramowania, sieciowych systemów przesyłu informacji, podstawową wiedzę z zakresu baz danych, programowania w wybranych językach, ochrony i archiwizacji danych oraz licencji programowych	T1A_W01 T1A_W05 T1A_W07 T1A_W10 InzA_W01 InzA_W02 InzA_W05
GiK1A_GiG_W04	Ma szczegółową wiedzę z zakresu planowania, wykonywania, opracowania szczegółowych prac pomiarowych i dokumentacji z zakresu geodezji oraz edycji wielkoskalowych tematycznych opracowań kartograficznych w formie analogowej i cyfrowej, a także zna podstawowe oprogramowanie geodezyjne i zasady działania elektronicznych urządzeń pomiarowych	T1A_W03 T1A_W04 T1A_W05 T1A_W06 T1A_W07 InzA_W01 InzA_W02 InzA_W03 InzA_W05

GiK1A_GiG_W05	Ma wiedzę o teoretycznych podstawach definiowania i realizacji astronomicznych i geodezyjnych układów współrzędnych i relacjach między nimi, rozróżnia globalne systemy satelitarne oraz ma wiedzę z zakresu geodezji wyższej, astronomii geodezyjnej oraz geodezji satelitarnej	T1A_W03 T1A_W04 T1A_W05 T1A_W07 InzA_W02 InzA_W05
GiK1A_GiG_W06	Ma podstawową wiedzę z zakresu geodezji inżynierskiej niezbędną do realizacji zadań inżynierskich w tym podstawową wiedzę z zarysu budownictwa i inżynierii lądowej i wodnej	T1A_W03 T1A_W04 T1A_W05 T1A_W07 InzA_W02 InzA_W03 InzA_W05
GiK1A_GiG_W07	Posiada wiedzę z tworzenia systemów informacji przestrzennej w zakresie metodyki budowy, integrowania danych pochodzących z różnych źródeł, ma wiedzę z metodologii przedstawień kartograficznych i wizualizacji danych przestrzennych na bazie kartografii matematycznej, ma wiedzę w zakresie mobilnych systemów GIS	T1A_W03 T1A_W04 T1A_W05 T1A_W06 T1A_W07 InzA_W02 InzA_W03 InzA_W05
GiK1A_GiG_W08	Posiada wiedzę z zakresu technologii fotogrametrycznych, teledetekcyjnych i radarowych do obrazowania powierzchni Ziemi, budowy numerycznego modelu powierzchni terenu oraz pomiarów inżynierskich na modelach 3D, mono- i stereoplottingu	T1A_W03 T1A_W04 T1A_W05 T1A_W07 InzA_W02 InzA_W03 InzA_W05
GiK1A_GiG_W09	Posiada wiedzę w zakresie projektowania i budowy infrastruktur informacji przestrzennej, normalizacji, specyfikacji i zarządzania, rozumie i definiuje modele danych, schematy RBD, ma wiedzę z zakresu przetwarzania danych referencyjnych oraz ich stosowania do realizacji opracowań tematycznych	T1A_W03 T1A_W04 T1A_W05 T1A_W07 InzA_W02 InzA_W03 InzA_W04 InzA_W05
GiK1A_GiG_W10	Ma wiedzę z zakresu gospodarki nieruchomościami, planowania przestrzennego, geodezyjnego kształtowania przestrzeni oraz wyceny nieruchomości, a także zagadnień ekonomiczno-finansowych	T1A_W04 T1A_W05 T1A_W08 InzA_W02 InzA_W03 InzA_W05
GiK1A_GiG_W11	Ma wiedzę związaną z zakładaniem i prowadzeniem systemu ewidencji gruntów i budynków - zna systemy informacyjne do prowadzenia katastru oraz system informacji o nieruchomościach	T1A_W04 T1A_W05 T1A_W08 InzA_W02 InzA_W03 InzA_W05
G1KA1_GIG_W12	Ma podstawową wiedzę z zakresu gleboznawstwa, rolnictwa, leśnictwa, ochrony środowiska, zna bazy i systemy geoinformacyjne wykorzystywane w tych dziedzinach, umie je wykorzystać do własnych opracowań	T1A_W02 T1A_W04 T1A_W05 T1A_W07 T1A_W08 InzA_W02 InzA1_W03 InzA_W05
G1K1A_GIG_W13	Ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych z zakresu geodezji, geoinformatyki oraz kartografii i rozumie konieczność ich wykorzystania w pracach dyplomowych	T1A_W05 T1A_W10 InzA_W05
G1K1A_GIG_W14	Ma podstawową wiedzę w zakresie języków obcych w zakresie geodezji i geoinformatyki, zna zagraniczne źródła informacji	T1A_W08
GiK1A_GiG_W15	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	InzA_W03 T1A_W08 InzA_W04
GiK1A_GiG_W16	Ma podstawową wiedzę z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej, ochrony własności oraz norm zachowań, zwyczajów i form towarzyskich	T1A_W09 T1A_W10 T1A_W11 InzA_W04

GiK1A_GiG_W17	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	T1A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
GiK1A_GiG_U01	Potrafi dobierać i wykorzystywać narzędzia analizy matematycznej, statystyki, praw fizycznych oraz elementów rachunku wyrównawczego w zakresie kierunku geodezja i kartografia	T1A_U01-U05 T1A_U09 InzA_U01 InzA_U01
GiK1A_GiG_U02	Rozróżniania rodzajów rzutu i je wykorzystuje w pracach projektowych, umie realizować proces projektowania inżynierskiego narzędziami typu CAD	T1A_U01-U05 InzA_U02
GiK1A_GiG_U03	Użytkuje świadomie oprogramowanie komputerowe na poziomie systemu operacyjnego i aplikacji w zastosowaniach geodezyjnych, opracowuje i modyfikuje oprogramowanie użytkowe z zakresu informatyki biurowej i geoinformatyki, potrafi opracowywać algorytmy i tworzyć aplikacje w wybranych językach programowania	T1A_U01-U05 T1A_U07 T1A_U16 InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U05 InzA_U07
GiK1A_GiG_U04	Wykorzystuje narzędzia pomiarowe i informatyczne w procesie przygotowania pracy geodezyjnej, przeprowadzenia pomiaru i opracowania wyników, sporządza dokumentację pomiarową i wykonuje tematyczne wielkoskalowe opracowania kartograficzne	T1A_U01-U05 T1A_U07-U09 T1A_U14 T1A_U15 T1A_U16 InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U05 InzA_U07 InzA_U08
GiK1A_GiG_U05	Potrafi zaplanować, przeprowadzić i opracować geodezyjne pomiary w zakresie geodezji wyższej i astronomii geodezyjnej oraz geodezji satelitarnej	T1A_U01-U05 T1A_U07-U09 InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U05 InzA_U07
GiK1A_GiG_U06	Potrafi zaplanować, przeprowadzić i opracować geodezyjne pomiary z wykorzystaniem wiedzy z budownictwa, inżynierii lądowej i wodnej oraz geodezji inżynierskiej	T1A_U01-U05 T1A_U07-U09 T1A_U14 T1A_U15 T1A_U16 InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U05 InzA_U07
GiK1A_GiG_U07	Wykorzystuje narzędzia, metody i opracowania informatyczne oraz kartograficzne w procesach budowy systemów informacji przestrzennej w publikacjach kartograficznych i w mobilnych systemach GIS	T1A_U01-U05 T1A_U13 T1A_U16 InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U05 InzA_U07 InzA_U08
GiK1A_GiG_U08	Realizuje opracowania fotogrametryczne i teledetekcyjne, projektuje naloty fotogrametryczne, stosuje standardy techniczne z zakresu prac fotogrametrycznych, dobiera dane satelitarne do określonych zadań inżynierskich, wykonuje cyfrowe przetwarzanie obrazów satelitarnych, opracowuje ortofotomapę	T1A_U01-U05 T1A_U07-U09 InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U05 InzA_U07
GiK1A_GiG_U09	Potrafi posługiwać się różnymi środkami formalnymi modelowania informacji geograficznej, zaprojektować i zbudować bazę danych przestrzennych, pozyskiwać, wybierać, łączyć, uzupełniać, porządkować, przetwarzać i wizualizować dane referencyjne	T1A_U01-U05 T1A_U07 T1A_U10 T1A_U14 T1A_U15 T1A_U16 InzA_U01 InzA_U02 InzA_U05 InzA_U06 InzA_U07 InzA_U08

GiK1A_GiG_U10	Potrafi w praktyce wykorzystać wiedzę z zakresu gospodarki nieruchomościami, wykorzystuje zapisy planistyczne przy geodezyjnym opracowaniu projektów technicznych inwestycji infrastruktury terenowej, planuje i projektuje z użyciem narzędzi geoinformatycznych	T1A_U02 T1A_U05 T1A_U07 T1A_U16 InzA_U01 InzA_U03 InzA_U05 InzA_U10
GiK1A_GiG_U11	Wykorzystuje bazy danych ewidencyjnych w pracach geodezyjnych, planistycznych, gospodarce nieruchomościami i innych procedurach administracyjno-prawnych	T1A_U02 T1A_U05 T1A_U07 T1A_U16 InzA_U03 InzA_U05 InzA_U06
GiK1A_GiG_U12	Korzysta z zasobu informacji z baz danych z gleboznawstwa rolnictwa, leśnictwa, ochrony środowiska i pozyskane dane wykorzystuje w pracach geodezyjnych i projektach tematycznych	T1A_U02 T1A_U05 T1A_U07 T1A_U16
GiK1A_GiG_U13	Potrafi wyszukać i zapoznać się z nowinkami technicznymi z zakresu geodezji i geoinformatyki oraz kartografii i je wykorzystać przy opracowywaniu prac dyplomowych	T1A_U01, T1A_U02, T1A_U04, T1A_U05, T1A_U08, T1A_U09, InzA1_U01-02
GiK1A_GiG_U14	Potrafi przygotować, zaprezentować problem inżynierski w języku obcym w zakresie geodezji i kartografii, zna zagraniczne zasoby wiedzy	T1A_U01-T1A_U06
GiK1A_GiG_U15	Potrafi przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich dostrzegać aspekty systemowe i pozatechniczne	InzA_U03 InzA_U06
GiK1A_GiG_U16	Potrafi wykorzystać w pracach wiedzę z zakresu BHP, ochrony własności intelektualnej oraz podstaw przedsiębiorczości, potrafi ocenić istniejące rozwiązania techniczne i dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań	T1A_U11 InzA_U04 InzA_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
GiK1A_GiG_K01	Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego dokształcania się (studia drugiego i trzeciego stopnia, studia podyplomowe, kursy) - podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych	T1A_K01
GiK1A_GiG_K02	Potrafi współdziałać i pracować w grupie podczas realizacji różnych projektów inżynierskich	T1A_K03
GiK1A_GiG_K03	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga problemy związane z wykonywaniem zawodu geodety, określa skutki swojej działalności	T1A_K05 InzA_K01
GiK1A_GiG_K04	Jest otwarty na nowości i nowinki techniczne z zakresu geodezji i geoinformatyki oraz kartografii	T1A_K01
GiK1A_GiG_K05	Student jest kreatywny, samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy koncepcyjne, myśli i działa w sposób przedsiębiorczy	T1A_K06 T1A_K07 InzA_K02
GiK1A_GiG_K06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	T1A_K03 T1A_K04
GiK1A_GiG_K07	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko	T1A_K02 InzA_K01
GiK1A_GiG_K08	Ma świadomość znaczenia cyfryzacji w kształtowaniu rozwoju lokalnego, potrafi współdziałać i pracować w grupie, potrafi wykorzystać wiedzę geoinformatyczną w działalności zawodowej	T1A_K02 T1A_K03 T1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 210.

III. PRAKTYKA:

Praktyka zawodowa w wymiarze 4 tygodni realizowana w firmach sektora geodezyjnego.
Cele i treści kształcenia: zapoznanie studenta z praktycznymi aspektami wykonywania zawodu geodety.

Efekty kształcenia dla kierunku **Geodezja i kartografia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych i kompetencji inżynierskich.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 - 4 semestry).
4. **Absolwent:** uzyskuje niezbędne umiejętności i zaawansowaną wiedzę z zakresu nauk technicznych oraz geodezji i kartografii. Posiada umiejętności: kierowania zespołami, wykazywania inicjatywy twórczej, podejmowania decyzji oraz radzenia sobie z podstawowymi problemami prawnymi i administracyjnymi jednostek gospodarczych. Posiada również rozszerzone kompetencje w zakresie: znajomości współczesnych metod badania i modelowania kształtu i własności fizycznych Ziemi, obserwacji ich zmian w czasie; gospodarowania nieruchomościami oraz określania ich wartości; prowadzenia katastru nieruchomości; numerycznego opracowywania i prezentacji wyników pomiarów geodezyjnych, satelitarnych, teledetekcyjnych i fotogrametrycznych; określania i ewidencjonowania stanu własności nieruchomości oraz kompetencje analityczne, kreatywne, metodologiczne oraz negocjacyjne, rozumie uwarunkowania prawne, techniczne i społeczne swojej działalności. Absolwent jest przygotowany do: prowadzenia działalności w zakresie geodezji i kartografii oraz systemów informacji o terenie; wykonywania zadań geodezyjnych poczynając od wyznaczenia położenia obiektów, przedstawienia ich na mapach poprzez obsługę inżynierską i przemysłową, pomiary satelitarne, fotogrametryczne i teledetekcyjne; opracowywania analiz i podejmowania działań z zakresu gospodarki nieruchomościami; posługiwania się nowoczesnymi technikami pomiarowymi oraz stosowania najnowszych aplikacji komputerowych w zakresie zbierania i przetwarzania wszelkich informacji o terenie. Absolwent jest przygotowany do pracy w: przedsiębiorstwach geodezyjnych i kartograficznych, w przedsiębiorstwach pokrewnych, we własnej firmie geodezyjnej lub kartograficznej, w jednostkach administracji samorządowej i rządowej; firmach otoczenia biznesu; instytucjach badawczych i ośrodkach badawczo-rozwojowych. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich) i podejmowania prac badawczych. Absolwent ma prawo, po odbyciu stosownej praktyki zawodowej, przystąpić do egzaminu państwowego w celu uzyskania uprawnień zawodowych umożliwiających prowadzenie samodzielnej działalności w geodezji i kartografii.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) GiK – kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku geodezja i kartografia
 - b) 2 – studia drugiego stopnia
 - c) A – profil ogólnoakademicki
 - d) oznaczenie specjalności:
 - GiSzN – geodezja i szacowanie nieruchomości
 - GG – geodezja gospodarcza
 - GiNS – geodezja i nawigacja satelitarna
 - KN – kataster nieruchomości
 - GiTI – geodezja i technologie informatyczne
 - GI – geodezja inżynierska
 - e) W – kategoria wiedzy

- f) U – kategoria umiejętności
g) K – kategoria kompetencji społecznych
h) T2 – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów drugiego stopnia
i) InzA – efekty kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów drugiego stopnia
j) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów geodezja i kartografia – po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych i kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
GiK2A_GG_W01	Ma wiedzę z zakresu zaawansowanych technik informacyjnych w geodezji i kartografii	T2A_W03 T2A_W05 InzA_W02
GiK2A_GG_W02	Ma wiedzę w zakresie języków obcych z zakresu geodezji i kartografii	T2A_W02
GiK2A_GG_W03	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu ochrony własności intelektualnej, etykiety, bezpieczeństwa i higieny pracy, a także ergonomii	T2A_W09 T2A_W10 T2A_W11 InzA_W04
GiK2A_GG_W04	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę związaną z przygotowaniem matematycznym w zakresie geodezji i kartografii	T2A_W01 T2A_W03 T2A_W04 T2A_W05
GiK2A_GG_W05	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu geodezji, geodezji wyższej i fizycznej oraz geodynamiki i astronomii geodezyjnej	T2A_W03 T2A_W04 T2A_W05
GiK2A_GG_W06	Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu fotogrametrii cyfrowej i teledetekcji	T2A_W03 T2A_W04 T2A_W05 T2A_W07
GiK2A_GG_W07	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę z zakresu geodezji inżynierskiej, pomiarów specjalnych, w tym z wykorzystaniem sensorów laserowych, ultradźwiękowych i elektromagnetycznych	T2A_W03 T2A_W04 T2A_W05 T2A_W07 InzA_W02 InzA_W05
GiK2A_GG_W08	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu globalnych systemów pozycjonowania GNSS i nawigacji, planowania i wykonywania pomiarów satelitarnych oraz ich praktycznego wykorzystania	T2A_W06 T2A_W04 InzA_W01 InzA_W05
GiK2A_GG_W09	Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu gospodarki nieruchomościami, katastru nieruchomości, zarządzania nieruchomościami, planowania przestrzennego i projektowania urbanistycznego, planowania infrastruktury technicznej, geodezyjnego kształtowania przestrzeni oraz wyceny nieruchomości a także zagadnień ekonomiczno-finansowych	T2A_W03
GiK2A_GG_W10	Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu kartografii, analiz przestrzennych oraz metod wizualizacji	T2A_W02 T2A_W03 T2A_W05 InzA_W02
GiK2A_GG_W11	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu programowania, projektowania i prowadzenia systemów geoinformatycznych, wykorzystania oprogramowania CAD oraz metod transmisji danych	T2A_W03 T2A_W05 T2A_W06 InzA_W02 InzA_W03 InzA_W05

GiK2A_GG_W12	Ma wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej oraz ich uwzględniania w praktyce inżynierskiej	T2A_W03 T2A_W08 InzA_W02 InzA_W03
GiK2A_GG_W13	Pogłębienie wiedzy studentów w dziedzinie geodezji i technologii informatycznych. Potrafi samodzielnie zaplanować, przygotować i rozwiązać zagadnienie badawcze dla potrzeb przygotowania pracy dyplomowej magisterskiej	T2A_W05 T2A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
GiK2A_GG_U01	Wykorzystuje rozwiązania informacyjne do celów geodezyjnych i kartograficznych	T2A_U08 T2A_U15 InzA_U01 InzA_U07
GiK2A_GG_U02	Potrafi wykorzystać język obcy, w tym język specjalistyczny z zakresu geodezji i kartografii	T2A_U01 T2A_U04 T2A_U06
GiK2A_GG_U03	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	T2A_U14 InzA_U04
GiK2A_GG_U04	Ma przygotowanie niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym oraz zna zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą	T2A_U13
GiK2A_GG_U05	Potrafi wykorzystać metody analityczne do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich i prostych problemów badawczych z zakresu geodezji i kartografii	T2A_U09 InzA_U02 T2A_U17
GiK2A_GG_U06	Potrafi pozyskiwać i wykorzystywać informacje w zakresie geodezji, geodezji wyższej i fizycznej oraz geodynamiki i astronomii geodezyjnej	T2A_U11 T2A_U17
GiK2A_GG_U07	Potrafi korzystać z narzędzi fotogrametrycznych i teledetekcyjnych w zadaniach inżynierskich z zakresu geodezji i kartografii	T2A_U11 T2A_U17
GiK2A_GG_U08	Potrafi zaplanować pomiary i eksperymenty terenowe, wykonuje pomiary inżynierskie i pomiary specjalne oraz opracowuje i interpretuje wyniki	T2A_U08 T2A_U12 T2A_U15 T2A_U17 T2A_U18 T2A_U19 InzA_U06 InzA_U07 InzA_U08
GiK2A_GG_U09	Wykorzystuje wiedzę z zakresu GNSS, planuje i wykonuje pomiary z wykorzystaniem satelitarnych technik pomiarowych, realizuje projekty związane z pozycjonowaniem obiektów, opracowuje wyniki obserwacji satelitarnych	T2A_U08 T2A_U15 T2A_U18 InzA_U02 InzA_U06 InzA_U07
GiK2A_GG_U10	Wykorzystuje wiedzę z zakresu gospodarki nieruchomościami, katastru nieruchomości, zarządzania nieruchomościami, planowania przestrzennego i projektowania urbanistycznego, wykorzystuje zapisy planistyczne przy geodezyjnym opracowaniu projektów technicznych inwestycji infrastruktury terenowej, umie wyceniać nieruchomości, zarządzać nimi	T2A_U02 T2A_U08 T2A_U09 T2A_U17 InzA_U01 InzA_U02
GiK2A_GG_U11	Przetwarza, przedstawia i wizualizuje w różnorodny sposób dane przestrzenne	T2A_U08 T2A_U10 T2A_U15 InzA_U01 InzA_U07
GiK2A_GG_U12	Projektuje komponenty systemu geoinformatycznego, posługuje się narzędziami geoinformatycznymi oraz oprogramowaniem CAD, aktualizuje i zarządza danymi w systemie oraz udostępnia dane	T2A_U07 T2A_U09 T2A_U10 T2A_U12 T2A_U15 T2A_U18 T2A_U16 T2A_U20 InzA_U01 InzA_U02

		InzA_U03 InzA_U06 InzA_U07
GiK2A_GG_U13	Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich - integrować wiedzę z zakresu przepisów prawa oraz wiedzę z zakresu geodezji i kartografii dla celów inżynierskich i pozatechnicznych oraz dokonywać oceny ich funkcjonowania	T2A_U07 T2A_U10 T2A_U15 InzA_U03 InzA_U05 InzA_U06
GiK2A_GG_U14	Analizuje, planuje i tworzy nowoczesne i profesjonalne rozwiązania teoretyczne i praktyczne dotyczące geodezji i kartografii	T2A_U01 T2A_U03 T2A_U04 T2A_U06 T2A_U08 T2A_U09 T2A_U15 T2A_U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
GiK2A_GG_K01	Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego doksztalcania się (trzeciego stopnia, studia podyplomowe, kursy) - podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych	T2A_K01 InzA_K01
GiK2A_GG_K02	Potrafi współdziałać i pracować w grupie podczas realizacji różnych projektów inżynierskich	T2A_K03
GiK2A_GG_K03	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga problemy związane z wykonywaniem zawodu geodety	T2A_K05
GiK2A_GG_K04	Absolwent jest otwarty na nowości i nowinki techniczne z zakresu geodezji i kartografii	T2A_K01
GiK2A_GG_K05	Ma świadomość cyfryzacji życia publicznego	T2A_K06 T2A_K07
GiK2A_GG_K06	Student jest kreatywny, samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy koncepcyjne, jest świadomy relacji pomiędzy obiektami w przestrzeni, potrafi obrazowo ilustrować problemy przestrzenne innym, świadomie korzysta z narzędzi geoinformatycznych	T2A_K06
GiK2A_GG_K07	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	T2A_K04
GiK2A_GG_K08	Jest kreatywny w wykorzystaniu najnowszych rozwiązań informatycznych z grupy Open Source	T2A_K06
GiK2A_GG_K09	Postępuje zgodnie z przepisami prawa geodezyjnego i prawami pokrewnymi	T2A_K05
GiK2A_GG_K10	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko	InzA_K02

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS - 90.

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS - 120.

Efekty kształcenia dla kierunku **Gospodarka przestrzenna**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk technicznych i nauk społecznych, i kompetencji inżynierskich.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada interdyscyplinarną wiedzę w zakresie: gospodarki przestrzennej, planowania przestrzennego, ekonomii, gospodarki nieruchomościami, prawa cywilnego, administracyjnego i upadłościowego, budownictwa, marketingu, socjologii i psychologii, rynku nieruchomości, inwestowania w nieruchomości i oceny efektywności projektów inwestycyjnych, wyceny nieruchomości oraz wiedzę o charakterze technicznym przy poszukiwaniu koncepcji rozwiązywania określonych problemów i przy potwierdzaniu słuszności posiadanej koncepcji inwestowania na rynkach nieruchomości lub rynkach alternatywnych. Absolwent jest przygotowany do oceny i opracowywania analiz kształtowania przestrzennego środowiska, analiz planowania przestrzennego i gospodarczego, udzielania fachowych porad o wielkości ryzyka związanego z operacjami finansowymi, świadczenia usług polegających na wykrywaniu problemów organizacyjnych przedsiębiorstw i formułowaniu strategii ich rozwiązania, udzielania porad w zakresie inwestowania na rynku kapitałowym lub na rynkach alternatywnych, a także wykonywania ekspertyz w zakresie szeroko pojętej problematyki nieruchomościowej, dotyczącej m.in.: obrotu nieruchomościami, oddawania w najem, zarządzania i planowania rozwoju nieruchomości, inwestowania i finansowania inwestycji, ustalania lokalizacji inwestycji, analiz w zakresie optymalnego wykorzystania nieruchomości, wyceny i prognozowania wartości rynkowej i indywidualnej nieruchomości, gospodarowania i optymalnego wykorzystania nieruchomości w zasobach publicznych, doradzania w zakresie pozyskiwania środków na inwestycję w nieruchomości, w tym również z funduszy unijnych oraz współpracy w opracowywaniu programów rewitalizacji. Absolwent jest przygotowany do pracy w: zespołach przygotowujących opracowania i dokumenty planistyczne na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym; jednostkach administracji samorządowej i rządowej; pracowniach projektowych; agencjach rozwoju; agencjach nieruchomości; firmach konsultingowych i doradczych oraz innych firmach otoczenia biznesu związanych z gospodarowaniem przestrzenią. Absolwent jest dodatkowo przygotowany do opracowywania oceny aktualnego stanu rynku i jego perspektyw rozwojowych, oceny aktualnego sposobu wykorzystania nieruchomości, oceny opłacalności przeprowadzenia remontu czy modernizacji nieruchomości w tym analizy strategii dla nieruchomości w procesie zarządzania, oceny ryzyka inwestowania w nieruchomości, optymalizacji portfela inwestycyjnego oraz doradztwa w zakresie źródeł finansowania inwestycji ze wskazaniem propozycji kapitału własnego i obcego. Absolwent posiada umiejętności posługiwania się podstawowymi metodami, narzędziami i programami pozwalającymi na prowadzenie analiz przestrzennych i ekonometrycznych w zakresie: systemów informacji przestrzennej, opłacalności przedsięwzięcia inwestycyjnego, analiz określonego segmentu rynku, optymalnego sposobu wykorzystania nieruchomości, lokalizacji i możliwości lokalizacyjnych projektu inwestycyjnego, planów zagospodarowania przestrzennego, rozwoju obszarów

i nieruchomości, oraz wpływu inwestycji na otoczenie, analizy kosztów i korzyści danego przedsięwzięcia inwestycyjnego i deweloperskiego. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posiada umiejętności posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu kierunku kształcenia. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Uprawnienia: Absolwent ma prawo ubiegać się o uprawnienia urbanistyczne, a także o uprawnienia w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami po odbyciu stosownej praktyki zawodowej i właściwego postępowania egzaminacyjnego, zgodnie z odrębnymi przepisami.

5. Objaśnienie oznaczeń:

- a) GP – kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku
gospodarka przestrzenna
- b) 1 – studia pierwszego stopnia
- c) A – profil ogólnoakademicki
- d) oznaczenie specjalności:
 - GP – gospodarka przestrzenna
 - DnRN – doradztwo na rynku nieruchomości
 - PiIP – planowanie i inżynieria przestrzenna
- e) W – kategoria wiedzy
- f) U – kategoria umiejętności
- g) K – kategoria kompetencji społecznych
- h) T1 – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
- i) S1 – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- j) InzA – efekty kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów pierwszego stopnia
- k) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów gospodarka przestrzenna – po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk technicznych, nauk społecznych i kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
GP1A_DnRN_W01	Ma wiedzę z zakresu macierzowego zapisu równań, rachunku wektorowego, podstaw analizy matematycznej, metod numerycznych w tym rozwiązywania równań liniowych, nieliniowych, krzywych i płaszczyzn	T1A_W01
GP1A_DnRN_W02	Ma podstawową wiedzę w zakresie geografii, urbanistyki, architektury krajobrazu i budownictwa oraz inżynierii środowiska w nawiązaniu do planowania i inżynierii przestrzennej lub doradztwa majątkowego	T1A_W02 InzA_W02
GP1A_DnRN_W03	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu gospodarki przestrzennej	T1A_W03

GP2ADnRN_W04	Ma szczegółową wiedzę związaną z wybranymi zagadnieniami z zakresu analizy systemów przestrzennych	T1A_W04
GP1A_DnRN_W05	Ma podstawową wiedzę o trendach planistycznych, technicznych, ekonomicznych w odniesieniu do zarządzania i zagospodarowania przestrzennego	T1A_W05
GP1A_DnRN_W06	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	T1A_W10 S1A_W10
GP1A_DnRN_W07	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu gospodarki przestrzennej	T1A_W11 S1A_W11
GP1A_DnRN_W08	Ma podstawową wiedzę o charakterze nauk przyrodniczych i społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk w szczególności nauk o Ziemi	S1A_W01
GP1A_DnRN_W09	Ma podstawową wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji społecznych w szczególności ich istotnych elementach prawnych, administracyjnych, ekonomicznych	S1A_W02
GP1A_DnRN_W10	Ma podstawową wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej	S1A_W03
GP1A_DnRN_W11	Zna metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych niezbędnych do prowadzenia analiz przestrzennych oraz pozwalających opisywać procesy i relacje zachodzące w strukturach społecznych i gospodarczych	S1A_W06
GP1A_DnRN_W12	Ma wiedzę o normach i regułach (prawnych, organizacyjnych, etycznych) organizujących struktury i instytucje społeczne i rządzących nimi prawidłowościach oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania	S1A_W07
GP1A_DnRN_W13	Ma wiedzę o procesach zmian przestrzennych, ich przyczynach, przebiegu, skali i konsekwencjach społecznych tych zmian	S1A_W08
GP1A_DnRN_W14	Ma wiedzę na temat struktur i instytucji społecznych oraz rodzajów powiązań między nimi i o ich historycznej ewolucji	S1A_W09
GP1A_DnRN_W15	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia obiektów inżynierskich, budowlanych i systemów technicznych	InzA_W01
GP1A_DnRN_W16	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu planowania i inżynierii przestrzennej lub doradztwa majątkowego i pośrednictwa	InzA_W02
GP1A_DnRN_W17	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności w zakresie inżynierii przestrzennej lub doradztwa majątkowego	InzA_W03
GP1A_DnRN_W18	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania przestrzenią, i prowadzenia działalności gospodarczej w obrębie gospodarki przestrzennej	InzA_W04 T1A_W09

GP1A_DnRN_W19	Zna typowe technologie inżynierskie w zakresie planowania, inżynierii przestrzennej, zarządzania przestrzenią i ochrony środowiska lub doradztwa majątkowego	InzA_W05
GP1A_DnRN_W20	Ma wiedzę z zakresu prawdopodobieństwa, rozkładów prawdopodobieństwa, teorii estymacji, funkcji zmiennej losowej i jej rozkładu, testowania statystycznego, parametrycznego i nieparametrycznego, analizy regresji i korelacji oraz analizy wieloczynnikowej,	T1A_W01 T1A_W03
GP1A_DnRN_W21	Ma wiedzę podstawową z geodezji i kartografii, fotogrametrii i teledetekcji i geodezji satelitarnej	T1A_W02 InzA_W02 InzA_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
GP1A_DnRN_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, także w języku angielskim lub innym języku obcym uznawanym za język komunikacji międzynarodowej w zakresie gospodarki przestrzennej; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	T1A_U01
GP1A_DnRN_U02	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym oraz w innych środowiskach	T1A_U02
GP1A_DnRN_U03	Potrafi przygotować opracowanie pisemne w języku polskim lub języku obcym, uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla nauk związanych z kształtowaniem przestrzeni	T1A_U03 S1A_U09
GP1A_DnRN_U04	Potrafi przygotować i przedstawić w języku polskim lub języku obcym prezentację ustną i multimedialną dotyczącą szczegółowych zagadnień z zakresu planowania i inżynierii przestrzennej lub doradztwa majątkowego	T1A_U04 S1A_U10
GP1A_DnRN_U05	Ma umiejętność samokształcenia się	T1A_U05
GP1A_DnRN_U06	Ma umiejętności językowe w zakresie gospodarki przestrzennej, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	T1A_U06 S1A_U11
GP1A_DnRN_U07	Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań typowych dla inżynierii przestrzennej lub doradztwa majątkowego	T1A_U07
GP1A_DnRN_U08	Ma przygotowanie niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym oraz zna zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą	T1A_U11
GP1A_DnRN_U09	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje i wizualizacje komputerowe dotyczące aktualnego stanu środowiska i zagospodarowania przestrzeni oraz potrafi analizować i interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski w zakresie modelowania przestrzeni	T1A_U08 InzA_U01
GP1A_DnRN_U10	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań z zakresu inżynierii przestrzennej lub doradztwa majątkowego, metody analityczne, symulacyjne oraz	T1A_U09 InzA_U02

	eksperymentalne	
GP1A_DnRN_U11	Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich - dostrzegać ich aspekty środowiskowe, ekonomiczne, społeczne i prawne w ujęciu systemowym	T1A_U10 InzA_U03
GP1A_DnRN_U12	Potrafi dokonać analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzeni, ochrony środowiska, wyceny nieruchomości i kosztorysowania	T1A_U12 InzA_U04
GP1A_DnRN_U13	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu zagospodarowania terenu i ocenić istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	T1A_U13 InzA_U05
GP1A_DnRN_U14	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla planowania i zarządzania przestrzenią	T1A_U14 InzA_U06
GP1A_DnRN_U15	Potrafi ocenić przydatność podstawowych metod i narzędzi służących do rozwiązywania zadań inżynierskich o charakterze praktycznym oraz wybrać i zastosować właściwe metody i narzędzia łagodzenia skutków konfliktów przestrzennych	T1A_U15 InzA_U07
GP1A_DnRN_U16	Potrafi - zgodnie z zasadami planowania i zagospodarowania przestrzennego - zaprojektować proste urządzenia, obiekty, systemy lub procesy używając właściwych metod, technik i narzędzi oraz zrealizować podstawowe projekty i koncepcje	T1A_U16 InzA_U08
GP1A_DnRN_U17	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne (kulturowe, prawne, ekonomiczne) w zakresie geografii, ekonomii oraz nauk technicznych	S1A_U01
GP1A_DnRN_U18	Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów przestrzennych (społecznych, kulturowych, prawnych, gospodarczych) dla realizacji zadań gospodarki przestrzennej	S1A_U02
GP1A_DnRN_U19	Potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk przestrzennych (społecznych, kulturowych, prawnych, gospodarczych) dla realizacji zadań gospodarki przestrzennej	S1A_U03
GP1A_DnRN_U20	Potrafi prognozować procesy i zjawiska przestrzenne (społeczne, kulturowe, prawne, ekonomiczne) z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie zarządzania lub gospodarowania przestrzenią	S1A_U04
GP1A_DnRN_U21	Prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami, regułami i standardami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi) w celu rozwiązania konfliktów przestrzennych i środowiskowych	S1A_U05
GP1A_DnRN_U22	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej	S1A_U06

GP1A_DnRN_U23	Analizuje alternatywne rozwiązania konkretnych problemów i proponuje w tym zakresie odpowiednie zmiany i rozstrzygnięcia	S1A_U07
GP1A_DnRN_U24	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk przestrzennych w nawiązaniu do relacji społecznych	S1A_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
GP1A_DnRN_K01	Rozumie potrzebę doskonalenia zawodowego oraz podnoszenia kwalifikacji; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	T1A_K01 S1A_K01
GP1A_DnRN_K02	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na przestrzeń i środowisko naturalne, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	T1A_K02 InzA_K01
GP1A_DnRN_K03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	T1A_K03 S1A_K02
GP1A_DnRN_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania z zakresu kształtowania układów przestrzennych	T1A_K04 S1A_K03
GP1A_DnRN_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	T1A_K05 S1A_K04
GP1A_DnRN_K06	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	T1A_K06 InzA_K02 S1A_K07
GP1A_DnRN_K07	Ma świadomość roli społecznej absolwenta uczelni technicznej, a zwłaszcza rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu, w szczególności poprzez środki masowego przekazu, informacji i opinii dotyczących osiągnięć techniki i innych aspektów działalności inżynierskiej; podejmuje starania, aby przekazać takie informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały	T1A_K07
GP1A_DnRN_K08	Umie uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych (politycznych, gospodarczych, obywatelskich), uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne	S1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 210.

III. PRAKTYKA:

Praktyka zawodowa w wymiarze 4 tygodni realizowana w firmach sektora nieruchomościowego i planistycznego. Cele i treści kształcenia: zapoznanie studenta z praktycznymi aspektami wykonywania zawodów związanych z gospodarką przestrzenną.

Efekty kształcenia dla kierunku **Gospodarka przestrzenna**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk technicznych i nauk społecznych, i kompetencji inżynierskich.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 - 4 semestry).
4. **Absolwent:** posiada niezbędną wiedzę i umiejętności z zakresu: organizacji procesów gospodarowania nieruchomościami, konceptualizacji i planowania zrównoważonego rozwoju, a także kształtowania środowiska przestrzennego ludzi zgodnie z ich potrzebami w warunkach polaryzacji i konkurencyjności grup, wymogami cywilizacyjnymi, możliwościami technicznymi oraz zasadami ładu przestrzennego. Absolwent ma kompetencje analityczne, kreatywne, metodologiczne oraz negocjacyjne, rozumie uwarunkowania prawne i społeczne swojej działalności. Absolwent jest przygotowany do: zarządzania przestrzenią i rozwojem przestrzennym, w tym zarządzania miastami, gminami, powiatami i województwami; określania wartości praw do nieruchomości; opracowywania analiz i podejmowania działań z zakresu marketingu terytorialnego; prognozowania i symulowania różnych wariantów rozwoju przestrzennego w oparciu o wyspecjalizowane modele; pełnienia roli doradcy posiadającego kompetencje w kreowaniu współpracy publiczno-prywatnej, w rozwiązywaniu konfliktów przestrzennych oraz w zakresie współpracy regionalnej; opracowywania dokumentów planistycznych jednostek osiedleńczych oraz regionów; konstruowania wizji rozwoju i strategii transformacji jednostek przestrzennych; sporządzania programów mających na celu podwyższanie konkurencyjności miast, gmin i regionów oraz ochroną i kształtowanie środowiska przyrodniczego; planowania rozwoju infrastruktury technicznej. Absolwent jest przygotowany do pracy w jednostkach administracji samorządowej i rządowej; pracowniach projektowych; przedsiębiorstwach związanych z gospodarką przestrzenną, w tym działających w dziedzinie wyceny, inwestycji i nieruchomości; agencjach rozwoju; firmach konsultingowych i doradczych; firmach otoczenia biznesu; we własnej firmie z zakresu wyceny nieruchomości; instytucjach badawczych i ośrodkach badawczo-rozwojowych; instytucjach zajmujących się upowszechnianiem wiedzy z zakresu gospodarki przestrzennej oraz instytucjach i agencjach Unii Europejskiej. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich) i podejmowania prac badawczych. Absolwent ma także prawo, po odbyciu stosownej praktyki zgodnie z obowiązującymi przepisami, przystąpić do egzaminu państwowego na rzeczoznawcę majątkowego.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) GP – kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku gospodarka przestrzenna
 - b) 2 – studia drugiego stopnia
 - c) A – profil ogólnoakademicki
 - d) oznaczenie specjalności:

- GP – gospodarka przestrzenna
 GPiN – gospodarowanie przestrzenią i nieruchomościami
 ZN – zarządzanie nieruchomościami
 MREM – nowoczesne gospodarowanie nieruchomościami (Modern Real Estate Management)
- e) W – kategoria wiedzy,
 f) U – kategoria umiejętności
 g) K – kategoria kompetencji społecznych
 h) T2 – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów drugiego stopnia
 i) S2 – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
 j) InzA – efekty kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów drugiego stopnia
 k) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów gospodarka przestrzenna – po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk technicznych, nauk społecznych i kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
GP2A_GPiN_W01	Ma podstawową wiedzę w zakresie systemowego opisu złożonych procesów, struktur i instytucji w gospodarce przestrzennej oraz w wycenie lub zarządzaniu nieruchomościami	T2A_W07 InzA_W01
GP2A_GPiN_W02	Ma podstawową wiedzę w zakresie kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego, w tym zagrożeń i ochrony jego poszczególnych komponentów oraz monitoringu środowiska	T2A_W02
GP2A_GPiN_W03	Ma rozszerzoną wiedzę w zakresie funkcjonowania gospodarki przestrzennej i polityki regionalnej w krajach Unii Europejskiej	T2A_W03 T2A_W05
GP2A_GPiN_W04	Zna systematykę, formę, treść i procedury tworzenia planów zagospodarowania przestrzennego i innych dokumentów planistycznych	T2A_W04 T2A_W07
GP2A_GPiN_W05	Ma podstawową wiedzę w zakresie polityki regionalnej i planowania rozwoju miast z uwzględnieniem aktualnych uwarunkowań, celów i instrumentów realizacji	T2A_W04 InzA_W03
GP2A_GPiN_W06	Ma wiedzę w zakresie zarządzania przestrzenią w sektorze prywatnym i publicznym na potrzeby wyceny lub zarządzania nieruchomościami	T2A_W08 InzA_W04
GP2A_GPiN_W07	Ma rozszerzoną wiedzę w zakresie przestrzennych, środowiskowych i finansowych skutków opracowań planistycznych w gospodarowaniu i zarządzaniu	T2A_W04 InzA_W03

	przestrzenią planistyczną	
GP2A_GPiN_W08	Ma podstawową wiedzę w zakresie podatków i opłat za korzystanie z przestrzeni, w tym opłat za korzystanie ze środowiska i podatków i opłat związanych z posiadaniem i obrotem nieruchomościami	T2A_W04 InzA_W03
GP2A_GPiN_W09	Ma podstawową wiedzę w zakresie planowania, realizacji i skutków oddziaływania na przestrzeń infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym na obszarze gminy	T2A_W06 InzA_W01
GP2A_GPiN_W10	Ma wiedzę w zakresie gospodarowania zasobami nieruchomości, w tym gospodarki nieruchomościami, gospodarki mieszkaniowej i prawa spółdzielczego	T2A_W08 InzA_W04
GP2A_GPiN_W11	Ma wiedzę w zakresie podstaw budownictwa, w tym stosowanych technologii budowlanych, bezpieczeństwa użytkowego konstrukcji oraz przeglądów technicznych i remontów budynków i urządzeń	T2A_W06 InzA_W05
GP2A_GPiN_W12	Ma podstawową wiedzę w zakresie gospodarowania przestrzenią rolną, leśną i wodną, w tym gospodarowania gruntami rolnymi, leśnymi, zadrzewionymi i zakrzewionymi	T2A_W04 InzA_W03
GP2A_GPiN_W13	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie rzeczoznawstwa majątkowego, w tym podejść, metod i technik wyceny nieruchomości w Polsce oraz podstaw kosztorysowania robót budowlanych	T2A_W04 InzA_W02
GP2A_GPiN_W14	Ma podstawową wiedzę o źródłach informacji o nieruchomościach o charakterze wewnętrznym i zewnętrznym oraz sposobach ich wykorzystania do wyceny lub zarządzania nieruchomościami	T2A_W08 InzA_W04
GP2A_GPiN_W15	Zna wybrane metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania danych oraz systemowego modelowania struktur społecznych w gospodarce przestrzennej i gospodarce nieruchomościami	S2A_W06
GP2A_GPiN_W16	Ma wiedzę z zakresu zarządzania organizacjami gospodarczymi, w tym organizowania pracy złożonych zespołów, a także podstaw prawno-organizacyjnych wyceny lub zarządzania nieruchomościami	S2A_W01 InzA_W04
GP2A_GPiN_W17	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie struktur i instytucji społecznych biorących udział w procesach planowania przestrzennego w krajach Unii Europejskiej	S2A_W07
GP2A_GPiN_W18	Ma wiedzę w zakresie marketingu terytorialnego, zna charakter produktu, a także techniki i działania marketingowe niezbędne do stymulowania rozwoju lokalnego oraz promocji miast i regionów	S2A_W04 S2A_W06
GP2A_GPiN_W19	Ma wiedzę w zakresie zarządzania ochroną środowiska w gminach i przedsiębiorstwach, w tym podstaw ekonomiki ochrony środowiska, organizacji systemu oraz metod zarządzania środowiskiem	S2A_W11

GP2A_GPiN_W20	Ma podstawową wiedzę z zakresu wyceny przedsiębiorstw na potrzeby rzeczoznawstwa majątkowego, w tym zna rodzaje wartości przedsiębiorstw oraz cele, zasady i metody ich szacowania	S2A_W07
GP2A_GPiN_W21	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie ekonomicznych podstaw rynku nieruchomości, w tym zasad i metod jego analizy na potrzeby wyceny lub zarządzania nieruchomościami	S2A_W08
GP2A_GPiN_W22	Ma podstawową wiedzę w zakresie doradztwa majątkowego na rynku nieruchomości, w tym podstaw marketingu i psychologii oraz sztuki argumentacji i etykiety	S2A_W05 S2A_W07
GP2A_GPiN_W23	Ma wiedzę z prawa cywilnego, rzeczowego i administracyjnego oraz podstaw prawa rodzinnego i spadkowego zakresie niezbędnym do wyceny lub zarządzania nieruchomościami	S2A_W07
GP2A_GPiN_W24	Ma podstawową wiedzę w zakresie zasad i procedur zarządzania nieruchomościami mieszkalnymi i komercyjnymi oraz zasobami nieruchomościowymi różnych typów	S2A_W07 S2A_W11
GP2A_GPiN_W25	Ma podstawową wiedzę w zakresie zasad i metod planowania operacyjnego i strategicznego w zarządzaniu nieruchomościami, w tym zarządzania kosztami, sprawozdawczości i kontroli	S2A_W07 InzA_W04
GP2A_GPiN_W26	Ma wiedzę w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, w tym zna prawa i obowiązki pośrednika, procedury oraz podstawy marketingu i komunikacji z klientami na rynku nieruchomości	S2A_W05 S2A_W07
GP2A_GPiN_W27	Ma wiedzę w zakresie inwestowania na rynku nieruchomości, w tym podstaw ekonomii i matematyki finansowej, elementów finansów i bankowości oraz efektywności inwestowania w nieruchomości	S2A_W11
GP2A_GPiN_W28	Ma podstawową wiedzę w zakresie ochrony danych osobowych, własności intelektualnej i zamówień publicznych oraz etykiety, ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy	S2A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
GP2A_GPiN_U01	Potrafi stosować podstawowe narzędzia, metody badawcze i technologie informacyjne do opisu zjawisk i procesów w gospodarce przestrzennej i gospodarce nieruchomościami w ujęciu systemowym	T2A_U10 InzA_U02
GP2A_GPiN_U02	Potrafi opracowywać programy ochrony środowiska, w tym programować i wykonywać projekty rekultywacji gruntów oraz oceniać koszty i korzyści podejmowanych działań w tym zakresie	T2A_U14 InzA_U08
GP2A_GPiN_U03	Potrafi stosować podstawowe techniki legislacyjne wykorzystywane w planowaniu przestrzennym oraz sporządzać dokumentację inwestycyjną na potrzeby realizacji zagospodarowania przestrzennego	T2A_U15 InzA_U06
GP2A_GPiN_U04	Potrafi stosować złożone instrumenty analiz regionalnych, a także kształtować optymalną politykę regionalną w oparciu o wyniki analiz regionalnych	T2A_U09 InzA_U05

GP2A_GPiN_U05	Potrafi modelować zjawiska i procesy z zakresu zagospodarowania przestrzeni w odniesieniu do jednostek przestrzennych różnej wielkości i o różnym stopniu złożoności	T2A_U09 InzA_U01
GP2A_GPiN_U06	Potrafi formułować i rozwiązywać zadania w ramach zarządzania przestrzenią, w tym określać stopień wielofunkcyjności i wartość rynkową przestrzeni oraz programować jej zmiany	T2A_U08 InzA_U03
GP2A_GPiN_U07	Potrafi dokonywać oceny i waloryzacji środowiska przyrodniczego, określać jego zagrożenia i ograniczenia ochronne w planowaniu przestrzennym	T2A_U15 InzA_U08
GP2A_GPiN_U08	Potrafi sporządzać oceny oddziaływania opracowań planistycznych na środowisko oraz opracowywać prognozy skutków finansowych ustaleń planów zagospodarowania przestrzennego	T2A_U15 InzA_U04
GP2A_GPiN_U09	Potrafi oceniać przestrzenne skutki budowy i eksploatacji sieci infrastruktury technicznej oraz określać należne odszkodowania dla właścicieli nieruchomości z tego tytułu	T2A_U15 InzA_U04
GP2A_GPiN_U10	Potrafi tworzyć plany i programy gospodarowania zasobami nieruchomości, w tym plany wykorzystania zasobów gminnych oraz plany gospodarcze w spółdzielniach mieszkaniowych	T2A_U17 InzA_U05
GP2A_GPiN_U11	Potrafi obliczać powierzchnię i kubaturę obiektów budowlanych, określać potrzeby konserwacyjne i remontowe budynków i lokali oraz opracowywać plany remontowo-modernizacyjne tych obiektów	T2A_U14 InzA_U06
GP2A_GPiN_U12	Posiada podstawowe umiejętności tworzenia planów zarządzania nieruchomościami mieszkalnymi, komercyjnymi i instytucjonalnymi	T2A_U17 InzA_U08
GP2A_GPiN_U13	Potrafi oceniać stan przestrzeni rolnej, leśnej i wodnej w świetle regulacji prawnych i istniejących źródeł informacji na potrzeby gospodarki przestrzennej i wyceny lub zarządzania nieruchomościami	T2A_U15 InzA_U03
GP2A_GPiN_U14	Posiada rozszerzone umiejętności określania wartości nieruchomości oraz kosztorysowania robót budowlanych na potrzeby wyceny lub zarządzania nieruchomościami	T2A_U10 InzA_U06
GP2A_GPiN_U15	Potrafi posługiwać się skutecznymi instrumentami ochrony przyrody w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz w zarządzaniu nieruchomościami	S2A_U05 S2A_U07
GP2A_GPiN_U16	Potrafi stosować zasady organizacji i zarządzania w gospodarce przestrzennej i zarządzaniu nieruchomościami, w tym sprawnie posługuje się normami prawnymi i standardami zawodowymi	S2A_U05
GP2A_GPiN_U17	Sprawnie identyfikuje opracowania planistyczne i trafnie interpretuje treść zawartych w nich ustaleń w powiązaniu z przestrzenią	S2A_U05
GP2A_GPiN_U18	Potrafi stosować podstawowe metody marketingowe w jednostkach terytorialnych i skali lokalnej, w tym techniki ustalania i kształtowania wizerunku miejsc oraz tworzenia i oceny projektów promocji miast	S2A_U02

GP2A_GPiN_U19	Potrafi prawidłowo określać strukturę i kierunki rozwoju miast w aspekcie przestrzennym z uwzględnieniem kontekstu regionalnego	S2A_U08
GP2A_GPiN_U20	Potrafi modelować złożone zjawiska i procesy społeczne zachodzące w przestrzeni planistycznej pozwalające na lepsze zrozumienie gospodarki przestrzennej jako działalności praktycznej	S2A_U04
GP2A_GPiN_U21	Potrafi wykorzystywać badania operacyjne do rozwiązywania zadań w ramach zarządzania przestrzenią, w tym metody optymalizacyjne i teorię podejmowania decyzji w warunkach niepewności i ryzyka	S2A_U08
GP2A_GPiN_U22	Potrafi określać wielkości podatków i opłat związanych z przestrzenią, w tym podatki i opłaty z tytułu posiadania i obrotu nieruchomościami oraz identyfikować czynniki warunkujące ich występowanie i poziom	S2A_U05
GP2A_GPiN_U23	Potrafi analizować, oceniać i prognozować zjawiska i procesy zachodzące na rynku nieruchomości z zastosowaniem wybranych metod ilościowych i jakościowych, w tym statystyki, ekonometrii i matematyki finansowej	S2A_U08
GP2A_GPiN_U24	Posiada umiejętności świadczenia usług doradztwa majątkowego na rynku nieruchomości, w tym analizy finansowo-ekonomicznej nieruchomości oraz optymalizacji innych decyzji i działań inwestorów	S2A_U07
GP2A_GPiN_U25	Potrafi prawidłowo interpretować i wykorzystywać akty prawne do rozwiązywania problemów z zakresu wyceny lub zarządzania nieruchomościami	S2A_U05
GP2A_GPiN_U26	Posiada umiejętności w zakresie analizy stanu i określania wartości przedsiębiorstw w podejściu majątkowym, dochodowym, mieszanym i porównawczym na potrzeby rzeczoznawstwa majątkowego	S2A_U02
GP2A_GPiN_U27	Potrafi - na podstawie wyników badań marketingowych - dokonać segmentacji rynku nieruchomości, przygotować plan marketingowy i strategię sprzedaży nieruchomości	S2A_U02
GP2A_GPiN_U28	Posiada umiejętności analizy i oceny projektów inwestycyjnych na rynku nieruchomości z punktu widzenia opłacalności ekonomicznej z uwzględnieniem oceny ryzyka i analizy wrażliwości	S2A_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
GP2A_GPiN_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	T2A_K01
GP2A_GPiN_K02	Potrafi współdziałać i pracować w zespołach ludzkich zajmujących się przygotowaniem studiów i opracowań planistycznych oraz wyceną lub zarządzaniem nieruchomościami w różnych formach organizacyjnych	T2A_K03
GP2A_GPiN_K03	Ma świadomość złożoności i interdyscyplinarności problematyki gospodarki przestrzennej i rozumie pozatechniczne skutki działalności inżynierskiej,	T2A_K02

	w tym jej wpływ na gospodarkę, środowisko i społeczeństwo	
GP2A_GPiN_K04	Potrafi prawidłowo określić priorytety służące realizacji określonych zadań w zakresie gospodarki przestrzennej	S2A_K03
GP2A_GPiN_K05	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności z zakresu gospodarki przestrzennej z uwzględnieniem wymiaru interdyscyplinarnego, potrzeb praktyki zawodowej i zmian prawnych	S2A_K06
GP2A_GPiN_K06	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga konflikty w obszarze gospodarki przestrzennej oraz dylematy w działalności zawodowej zarządcy nieruchomości lub rzeczoznawcy majątkowego	S2A_K04
GP2A_GPiN_K07	Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy przy rozwiązywaniu określonych zadań z zakresu gospodarki przestrzennej oraz wyceny lub zarządzania nieruchomościami	InzA_K02
GP2A_GPiN_K08	Posiada umiejętność pozyskiwania i wykorzystywania wiedzy w języku obcym w wybranych zagadnieniach z zakresu gospodarki przestrzennej	S2A_K10

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS - 90.

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS - 120.

Efekty kształcenia dla kierunku **Historia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** jest przygotowany do podejmowania różnorodnych zawodów i ról społecznych wymagających ogólnych kwalifikacji i umiejętności dynamicznego dostosowywania się do odmiennych zadań zawodowych. Studia historyczne w swym założeniu mają u absolwenta wyrobić krytyczny stosunek do literatury naukowej, do poznawanych faktów oraz wyzwolić umiejętność poprawnego rozumienia i odtwarzania dziejów m.in. poprzez opanowanie warsztatu pracy historyka. Dzięki studiom historycznym studenci wyrabiają u siebie określone umiejętności, np.: wyszukiwania informacji, panowania nad dużą ilością danych, samodzielności pracy, pisania, dyscypliny, krytycyzmu, czy też wrażliwości na odmienności kulturowe. Studia historyczne wdrażają studenta do samodzielnego przygotowywania prac naukowych. Absolwent posiada ogólne wykształcenie humanistyczne oraz wszechstronną wiedzę w zakresie historii Polski i historii powszechnej. Rozumie i umie analizować zjawiska i procesy historyczne w skali globalnej, regionalnej, państwowej i lokalnej. Program studiów przewiduje osiągnięcie przez absolwenta kompetencji językowych zgodnie z kryteriami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Specjalność nauczycielska w zakresie historii i wiedzy o społeczeństwie daje uprawnienia do nauczania historii i wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole średniej. Absolwent studiów pierwszego stopnia otrzymuje tytuł zawodowy licencjata. Jest przygotowany do pracy w placówkach muzealnych, oświatowych, kulturalnych oraz szkolnictwie – po ukończeniu specjalności nauczycielskiej (zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). Może zdobywać węższe kwalifikacje praktyczne w toku pracy w instytucjach kultury, wydawnictwach, redakcjach czasopism, środkach masowego przekazu. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Ukończenie studiów daje możliwości zatrudnienia wszędzie tam, gdzie wymagana jest od pracownika sprawność w kontaktach interpersonalnych, umiejętność analitycznego i kreatywnego myślenia w rozwiązywaniu problemów zawodowych, łatwość dostosowywania się do nowych sytuacji i ról zawodowych, umiejętność argumentacji, przekonywania, negocjowania, itp. Absolwent może również podejmować samodzielną działalność gospodarczą i prowadzić ją w wybranej przez siebie dziedzinie. Absolwent po uzyskaniu tytułu zawodowego licencjata ma możliwość kontynuowania nauki na studiach drugiego stopnia oraz na studiach podyplomowych.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) H1 – symbol kierunku historia - studia pierwszego stopnia
 - b) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - c) W – kategoria wiedzy
 - d) U – kategoria umiejętności
 - e) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - f) H1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie

- g) S1A – nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
 efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów historia - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
H1_W01	Zna różne kierunki badań historycznych takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, rodziny, itp.	H1A_W01
H1_W02	Opanował fachową terminologię z zakresu nauk historycznych, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych	H1A_W02 S1A_W01
H1_W03	Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii dawnych i współczesnych ziem polskich	H1A_W03
H1_W04	Zna wybrane zagadnienia historii powszechnej (w zakresie pięciu głównych epok historycznych) w ujęciu chronologicznym i tematycznym	H1A_W04
H1_W05	Wykazuje znajomość historii porównawczej Europy	H1A_W04
H1_W06	Kojarzy powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi	H1A_W05 S1A_W02
H1_W07	Zdaje sobie sprawę z diachronicznej struktury przeszłości	H1A_W06 H1A_W07
H1_W08	Rozpoznaje relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami także w aspekcie upowszechniania wiedzy historycznej	H1A_W08 H1A_W10
H1_W09	Ma podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych	H1A_W01 H1A_W02
H1_W10	Zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka oraz podstawowe metody upowszechniania wiedzy historycznej	H1A_W07 H1A_W08
H1_W11	Posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych, oraz innych wytworów cywilizacji przydatnych dla poznania danej epoki historycznej	H1A_W07
H1_W12	Zdaje sobie sprawę z różnorodności źródeł informacji. Rozumie ich przydatność w badaniach historycznych	H1A_W08
H1_W13	Definiuje miejsce historii wśród innych nauk, rozumie cele prowadzenia badań historycznych. Rozumie i objaśnia pozycję i znaczenie nauk historycznych w obszarze nauk humanistycznych i społecznych	H1A_W05
H1_W14	Kojarzy powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych w innych naukach i obszarach nauk. Dostrzega i rozumie obecność elementów innych dyscyplin naukowych w pracy historyka	H1A_W06 S1A_W01
H1_W15	Ma podstawową wiedzę na temat dorobku historiografii i rozróżnia jej główne nurty. Zna na poziomie podstawowym główne kierunki rozwoju badań historycznych, a zwłaszcza najnowsze osiągnięcia w tej dziedzinie	H1A_W06

H1_W16	Wie, że badania i debata historyczna są procesem stałym, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów	H1A_W06
H1_W17	Wie o istnieniu w naukach historycznych i pokrewnych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym	H1A_W05 S1A_W07
H1_W18	Rozpoznaje i zna różnice w ujęciach historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach	H1A_W03
H1_W19	Tłumaczy podstawową terminologię fachową nauk historycznych w przynajmniej jednym języku nowożytnym	H1A_W07 H1A_W09
H1_W20	Tłumaczy podstawowe pojęcia w języku starożytnym i/lub dawnym występujące w źródłach	H1A_W07 H1A_W09
H1_W21	Orientuje się w działalności i aktualnej ofercie współcześnie działających instytucji kultury, a zwłaszcza ośrodków upowszechniających i popularyzujących wiedzę historyczną	H1A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
H1_U01	Samodzielnie zdobywa i utrwała wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji, zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego	H1A_U01 H1A_U03
H1_U02	Potrafi wskazać, udowodnić i omówić wzajemne relacje różnych kierunków badań historycznych takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, rodziny, itp.	H1A_U01 H1A_U02
H1_U03	Opanował i stosuje podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych korzystając z zaleceń i wskazówek opiekuna naukowego	H1A_U03
H1_U04	Potrafi posłużyć się w stopniu podstawowym teoriami i paradygmatami badawczymi w zakresie nauk historycznych	H1A_U04 H1A_U06
H1_U05	Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe terminy fachowe właściwe dla nauk historycznych i pokrewnych zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w popularyzacji nauk historycznych	H1A_U04
H1_U06	Rozpoznaje, wykorzystuje i analizuje teksty historiograficzne, teksty źródłowe oraz inne wytwory cywilizacji przydatne w pracy i warsztacie historyka. Streszcza, zapisuje i kataloguje uzyskane tą drogą informacje	H1A_U05
H1_U07	Stosuje podstawowe elementy warsztatu badań historyka dobierając metody i narzędzia właściwe dla wybranego problemu	H1A_U01 H1A_U05
H1_U08	Prowadzi krytyczną analizę źródeł historycznych i interpretuje je stosując podstawowe metody badawcze i wybrane elementy warsztatu historyka	H1A_U05
H1_U09	Wyszukuje i systematyzuje informacje dotyczące nauk historycznych i pokrewnych, korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych itp.	H1A_U01 H1A_U02
H1_U10	Wykorzystuje i analizuje zebrane informacje w celu opracowania i prezentacji wyników kwerendy	H1A_U06
H1_U11	Prezentuje efekty swojej pracy w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie z zastosowaniem różnorodnych, nowoczesnych metod i technik, dostosowanych do odpowiedniej dziedziny nauk historycznych	H1A_U07 H1A_U08
H1_U12	Pracuje w zespole, rozwiązując proste problemy z zakresu badań historycznych i prezentacji ich wyników, stosując opracowane dla zespołu instrukcje i procedury	H1A_U07
H1_U13	Wykorzystując zdobyte w toku studiów historycznych kompetencje formułuje własne opinie dotyczące ważnych zagadnień	H1A_U06

	społecznych, politycznych itp., w sposób krytyczny i obiektywny	
H1_U14	Formułuje tezy i argumentuje z wykorzystaniem poglądów różnych autorów prac historycznych w zakresie znanej mu literatury fachowej	H1A_U06
H1_U15	Posiada umiejętność pisania w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem różnorodnych form pisarstwa historycznego	H1A_U08
H1_U16	Poprawnie redaguje, komentuje i opatruje przypisami przygotowywane teksty, zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk historycznych	H1A_U08
H1_U17	Komunikuje się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych	H1A_U07 H1A_U09
H1_U18	Komunikuje się w wybranym języku nowożytnym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych	H1A_U07 H1A_U09 H1A_U10
H1_U19	Tłumaczy i objaśnia proste teksty źródłowe w jednym języku starożytnym lub/i dawnym	H1A_U09 H1A_U10
H1_U20	Korzysta z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi oceniać i opracowywać potrzebne materiały	H1A_U07
H1_U21	Posiada podstawowe umiejętności z zakresu metod upowszechniania wiedzy historycznej	H1A_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
H1_K01	Rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej	H1A_K04 H1A_K06
H1_K02	Uznaje i szanuje różnice punktów widzenia determinowane różnym podłożem narodowym i kulturowym	H1A_K04
H1_K03	Wykazuje odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawianiu zgodnego aktualnym stanem wiedzy historycznej obrazu dziejów i w sprzeciwianiu się instrumentalizacji historii przez grupy narodowe, społeczne, religijne i polityczne	H1A_K03 H1A_K06
H1_K04	Docenia rolę nauk historycznych i pokrewnych dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym	H1A_K06
H1_K05	Ma świadomość zakresu swojej wiedzy historycznej i umiejętności warsztatowych i rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie fachowym, ogólnie humanistycznym, jak też kompetencji personalnych i społecznych	H1A_K01 H1A_K02
H1_K06	Docenia i szanuje, jak też jest gotów promować tradycje oraz dziedzictwo historyczne i kulturowe Polski, swojego regionu i Europy	H1A_K05 H1A_K06
H1_K07	Podejmuje próby uczestnictwa w dyskusjach historycznych i przekazywania informacji osobom zainteresowanym historią spoza grona fachowców	H1A_K02
H1_K08	Rozwija swoje zainteresowania fachowe, społeczne i kulturalne	H1A_K01 H1A_K05
H1_K09	Jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej i kultury pamięci w środowisku lokalnym	H1A_K03 H1A_K05
H1_K10	Wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech	H1A_K02
H1_K11	Jest zdolny do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych	H1A_K05

**Kierunkowe efekty kształcenia na kierunku historia dla specjalności nauczycielskiej
w zakresie historii i wiedzy o społeczeństwie**

6. Objaśnienie oznaczeń:

- a) H1 – symbol kierunku historia, studia pierwszego stopnia
- b) WOS – symbol specjalności nauczycielskiej w zakresie historii i wiedzy o społeczeństwie
- c) K – kierunkowe efekty kształcenia
- d) W – kategoria wiedzy
- e) U – kategoria umiejętności
- f) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
- g) H1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
- h) S1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- i) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów historia - specjalności nauczycielskiej w zakresie historii i wiedzy o społeczeństwie po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
H1-WOS_W01	Posiada wiedzę z zakresu podstawowych pojęć dotyczących genezy, struktury i funkcjonowania polityki i państwa oraz podstawowych pojęć teorii prawa, a także mechanizmów funkcjonowania instytucji politycznych oraz statusu obywatela w państwie	H1A_W01 H1A_W02 S1A_W01
H1-WOS_W02	Ma uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o relacjach pomiędzy strukturami i instytucjami politycznymi, o zasadach naczelnych Konstytucji RP w myśl Ustawy Zasadniczej z 1997 r.	H1A_W04 H1A_W05 S1A_W03
H1-WOS_W03	Ma wiedzę z zakresu teorii współczesnych systemów politycznych, znajomość zasady funkcjonowania systemów politycznych współczesnych państw, wykazuje znajomość specyfiki funkcjonowania systemów politycznych wybranych państw świata	H1A_W07 H1A_W08 H1A_W10 S1A_W05
H1-WOS_W04	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną o UE i wiedza szczegółową o wybranych politykach UE, wykazuje znajomość i rozumienie głównych procesów politycznych (integracyjnych, decyzyjnych) w ramach systemu UE	H1A_W03 H1A_W06 S1A_W06
H1-WOS_W05	Posiada wiedzę na temat ekonomicznych i społecznych uwarunkowań życia politycznego, wykazuje znajomość i rozumienie różnych koncepcji polityki gospodarczej i społecznej, zna główne teorie i koncepcje ekonomiczne, opisuje najważniejsze mechanizmy dotyczące funkcjonowania gospodarki jako całości, charakteryzuje wzajemne relacje i wpływ polityki gospodarczej państwa na działalność poszczególnych uczestników rynku	H1A_W03 H1A_W06 H1A_W07 S1A_W07
H1-WOS_W06	Orientuje się w strukturach i mechanizmach działania partii	H1A_W07

	politycznych oraz zna zasady ich tworzenia i instytucjonalizacji, charakteryzuje główne rodziny partii politycznych z uwzględnieniem uwarunkowań historycznych oraz różnic programowych, zna strukturę systemów partyjnych głównych państw europejskich oraz wybranych państw pozaeuropejskich, zna podstawowe pojęcia z zakresu bezpieczeństwa, wie, jakie są i jakie mogą być zagrożenia bezpieczeństwa Polski, orientuje się w kierunkach rozwoju strategii bezpieczeństwa państwa	H1A_W10 S1A_W08 S1A_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
H1-WOS_U01	Samodzielnie zdobywa i pogłębia umiejętności z zakresu analizy i wyjaśniania zachowań człowieka i grup społecznych w życiu publicznym, potrafi określić rolę państwa, jego instytucji i polityki w życiu społeczeństwa, a także wyjaśnić kompetencje instytucji społeczno-politycznych, dostrzega relacje między polityką a zjawiskami i procesami historycznymi i kulturowymi, wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji, formułuje tematy badawcze	H1A_U01 H1A_U03 S1A_U02
H1-WOS_U02	Stosuje świadomie w mowie i w piśmie terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych, zarówno w pracy badawczej, jak i w popularyzacji wiedzy, obserwuje i dokonuje interpretacji zjawisk politycznych, wykorzystuje podstawowej wiedzy teoretycznej do opisu i analizowania konkretnych zjawisk politycznych	H1A_U02 H1A_U04 S1A_U03
H1-WOS_U03	Prawidłowo wyjaśnienia podstawowe pojęcia z zakresu teorii współczesnych systemów politycznych, porównuje systemy polityczne różnych państw i dokonuje ich klasyfikacji	H1A_U05 S1A_U05
H1-WOS_U04	Analizuje i prezentuje zebrane informacje w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie na temat UE i rozwoju procesów integracyjnych	H1A_U06 S1A_U06
H1-WOS_U05	Argumentuje i uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji, wykorzystując wiedzę i własne doświadczenia w zakresie analizy zjawisk i procesów zachodzących w gospodarce, potrafi dokonać analizy mechanizmów funkcjonowania systemu gospodarczego i społecznego, charakteryzuje politykę gospodarczą i społeczną państwa	H1A_U08 S1A_U08
H1-WOS_U06	Posiada umiejętność interpretacji wydarzeń politycznych, potrafi docierać do wartościowych opracowań naukowych i popularno-naukowych oraz w sposób umiejętny, kreatywny i krytyczny z nich korzystać, tłumaczy, objaśnia i wykorzystuje w badaniach teksty źródłowe, stosuje różnorodne metody upowszechniania wiedzy z zakresu studiowanej specjalności, korzysta z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu w zakresie podstawowych zagadnień z zakresu bezpieczeństwa, zagrożenia bezpieczeństwa RP, potrafi nakreślić kierunki zmian w zakresie współczesnych koncepcji bezpieczeństwa	H1A_U07 H1A_U09 H1A_U10 S1A_U09 S1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
H1-WOS_K01	Ma świadomość zakresu swojej wiedzy i umiejętności warsztatowych i rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie fachowym, ogólnie humanistycznym, jak też kompetencji personalnych i społecznych związanych z przygotowaniem do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym	H1A_K01 H1A_K02 S1A_K01 S1A_K02 S1A_K06
H1-WOS_K02	Dostrzega i formułuje problemy etyczne związane z pracą zawodową i popularyzacją wiedzy, rozwija swoje zainteresowania fachowe, społeczne i kulturalne, aktywnie uczestniczy	H1A_K01 H1A_K04 H1A_K05

	w dyskusjach historycznych i aktualnych debatach oraz w przekazywaniu informacji o nich osobom zainteresowanym spoza grona fachowców	H1A_K06 S1A_K02 S1A_K03
H1-WOS_K03	Dąży do obiektywizmu w podejściu do przekazywanej wiedzy, wykazuje odpowiedzialność i odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy w zakresie studiowanej specjalności przez grupy narodowe, społeczne i polityczne, ma świadomość złożoności i wagi procesu integracji w ramach UE, wyzwań i konieczności wynikających z procesu integracji w ramach UE, wykazuje refleksyjność w zakresie wpływu realizacji postulatów ekonomicznych formułowanych w ramach dyskursu politycznego na funkcjonowanie gospodarki państwa jako całości	H1A_K03 H1A_K05 S1A_K04 S1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 184,5.

III. PRAKTYKA:

Zgodnie z planem studiów, studenci zobligowani są do zrealizowania praktyki zawodowej w wymiarze 4 tygodni (160 godzin). Student może przystąpić do odbywania praktyki nie wcześniej niż po ukończeniu I roku studiów. Rozliczenie praktyki musi nastąpić do końca V semestru.

Cele praktyki:

- wyrobienie podstawowych umiejętności potrzebnych absolwentowi do pełnienia różnych ról w życiu społeczno-politycznym i kulturalnym w skali globalnej i regionalnej,
- kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nimi związanych,
- wyrobienie samodzielnego i krytycznego myślenia oraz rozumienia i analizowania zagadnień społecznych, politycznych, prawnych i ekonomicznych,
- zapoznanie się całokształtem funkcjonowania instytucji, organizacją i podstawowymi przepisami prawnymi regulującymi jej funkcjonowanie (specyfiką danej instytucji, strukturą organizacyjną danej instytucji, całokształtem pracy na danym stanowisku),
- konfrontowanie wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach z umiejętnościami praktycznymi,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania.

Przykładowe miejsca odbywania praktyki:

- administracja państwowa i samorządowa,
- instytucje i organizacje o zasięgu krajowym i międzynarodowym,
- instytucje edukacyjne, muzealne i kulturalne,
- wydawnictwa i środki masowego przekazu,
- instytucje finansowe,
- instytucje oparte na wolontariacie, zajmujące się problemami społecznymi.

System kontroli

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie analizy dokumentacji złożonej przez studenta. Dokumentację stanowi prawidłowo wypełniony dziennik praktyk, w którym wybrana przez studenta instytucja potwierdza rozpoczęcie i zakończenie praktyk, a zakładowy opiekun praktyk wystawia pisemną opinię praktykantowi. W dzienniczku

student prowadzi tygodniową kartę pracę, w której rozpisuje każdą przepracowaną godzinę. Ostateczne zaliczenie praktyk odbywa się poprzez dokonanie wpisu do dzienniczka, indeksu oraz karty okresowych osiągnięć studenta. Praktyka stanowi nieodłączną część procesu dydaktycznego studenta i podlega obowiązkowemu zaliczeniu. Zaliczenie praktyki jest warunkiem ukończenia studiów.

Praktyka dla specjalności nauczycielskiej w zakresie historii i wiedzy o społeczeństwie. Zgodnie z planem studiów i wymaganiami określonymi Rozporządzeniem MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, studenci studiów I stopnia są zobowiązani do odbycia 120 godzin praktyki przedmiotowo-metodycznej. Praktyki powinny być zrealizowane i rozliczone po zakończeniu V semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi.

Efekty kształcenia dla kierunku **Historia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** przygotowany jest do podejmowania różnorodnych zawodów i ról społecznych wymagających ogólnych kwalifikacji i umiejętności dynamicznego dostosowywania się do odmiennych zadań zawodowych. Studia historyczne w swym założeniu mają u absolwenta wyrobić krytyczny stosunek do literatury naukowej, do poznawanych faktów oraz wyzwolić umiejętność poprawnego rozumienia i odtwarzania dziejów m.in. poprzez opanowanie warsztatu pracy historyka. Dzięki studiom historycznym studenci wyrabiają u siebie określone umiejętności, np.: wyszukiwania informacji, panowania nad dużą ilością danych, samodzielności pracy, pisania, dyscypliny, krytycyzmu, czy też wrażliwości na odmienności kulturowe. Studia historyczne wdrażają studenta do samodzielnego przygotowywania prac naukowych. Absolwent posiada ogólne wykształcenie humanistyczne oraz wszechstronną wiedzę w zakresie historii Polski i historii powszechnej. Rozumie i umie analizować zjawiska i procesy historyczne w skali globalnej, regionalnej, państwowej i lokalnej. Program studiów przewiduje osiągnięcie przez absolwenta kompetencji językowych zgodnie z kryteriami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Specjalność nauczycielska w zakresie historii daje uprawnienia do nauczania historii i wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole średniej. Absolwent studiów drugiego stopnia otrzymuje tytuł zawodowy magistra. Absolwent jest przygotowany do pracy w placówkach muzealnych, oświatowych, kulturalnych oraz szkolnictwie – po ukończeniu specjalności nauczycielskiej (zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). Oferta podjęcia pracy przez absolwenta poszerza się w istotnym zakresie dzięki uczestnictwu w zajęciach specjalizacyjnych w trakcie trwania studiów. Ukończenie studiów daje możliwości zatrudnienia wszędzie tam, gdzie wymagana jest od pracownika sprawność w kontaktach interpersonalnych, umiejętność analitycznego i kreatywnego myślenia w rozwiązywaniu problemów zawodowych, łatwość dostosowywania się do nowych sytuacji i ról zawodowych, umiejętność argumentacji, przekonywania, negocjowania, itp. Absolwent może również podejmować samodzielną działalność gospodarczą i prowadzić ją w wybranej przez siebie dziedzinie. Studenci mają możliwość m.in. wyboru specjalności: archiwistycznej, zarządzanie informacją naukową, edytorstwo tekstów oraz wiedza o Litwie. Absolwent specjalności archiwistycznej jest przygotowany do pracy m.in. w archiwach administracyjnych i ogólnych dzięki realizacji zasadniczych przedmiotów archiwalnych oraz zajęć z zakresu zarządzania dokumentacją współczesną i podstaw zarządzania instytucjami i przedsiębiorstwami gospodarczymi. Posiada wiedzę uprawniającą go do pracy w archiwach historycznych i specjalnych oraz podjęcia samodzielnej działalności naukowej. Zajęcia z komputeryzacji archiwów przygotowują słuchacza tej specjalności do wprowadzania systemów informatycznych do archiwów z uwzględnieniem specyfiki polskiego zasobu archiwalnego.

Specjalność: zarządzanie informacją naukową umożliwia doskonalenie umiejętności informatycznych w zakresie projektowania, tworzenia i oceny systemów informacyjnych,

organizacji informacji w Polsce i na świecie, stosowania narzędzi i procedur do efektywnego organizowania procesu informacji.

Po wyborze specjalności: edytorstwo tekstów absolwent będzie mógł pełnić obowiązki redaktora, korektora czy zajmować się formalnym i merytorycznym przygotowaniem tekstu do druku. Specjalność: wiedza o Litwie umożliwi zdobycie wszechstronnej wiedzy w zakresie szeroko pojętej historii i kultury Litwy, stąd w treściach programowych występują zagadnienia dotyczące zarówno historii Litwy od czasów najdawniejszych do współczesnych, jak i elementy historii sztuki, kultury oraz literatury litewskiej. Absolwent legitymuje się gruntowną wiedzą pozwalającą na rozumienie i interpretację procesów historycznych, a także rozszerzone umiejętności, sprawności i wiedzę w zakresie ogólnego wykształcenia humanistycznego oraz przygotowania merytorycznego i warsztatowego do badań historycznych. Posiada wiedzę i umiejętności pozwalające na samodzielne rozwiązywanie problemów zawodowych. Jest przygotowany do wykonywania pracy w wydawnictwach, szkołach objętych systemem oświaty (po ukończeniu specjalności nauczycielskiej – zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela) oraz kontynuowania nauki na studiach doktoranckich. Zasób uzyskanych umiejętności, sprawności i wiedzy pozwala pełnić absolwentowi rolę animatora badań historycznych oraz popularyzacji tradycji i dziedzictwa kulturowego w środowiskach lokalnych. Absolwent otrzymuje ogólne wykształcenie humanistyczne. Absolwent studiów drugiego stopnia uzyskuje uprawnienia do kontynuowania kształcenia na studiach trzeciego stopnia – doktoranckich oraz dalszego kształcenia w ramach studiów podyplomowych.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

- a) H2 – symbol kierunku historia, studia drugiego stopnia
- b) H2-N – symbol kierunku historia, specjalność nauczycielska
- c) K – kierunkowe efekty kształcenia
- d) W – kategoria wiedzy
- e) U – kategoria umiejętności
- f) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
- g) H2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
- h) S2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
- i) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów historia - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
H2_W01	Posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu historii prowadzącą do specjalizacji w wybranych obszarach badań historycznych	H2A_W01
H2_W02	Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań wybranych dziedzin historii, takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, regionu, rodziny, itp.	H2A_W02 S2A_W01
H2_W03	Opanował na poziomie rozszerzonym terminologię nauk historycznych, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych	H2A_W03
H2_W04	Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i	H2A_W04

	tematycznie wiedzę o historii dawnych i współczesnych ziem polskich	
H2_W05	Zna zagadnienia historii powszechnej na poziomie zaawansowanym w zakresie przynajmniej jednej epoki historycznej związanej ze specjalizacją badawczą	H2A_W04
H2_W06	Wykazuje znajomość historii porównawczej Europy	H2A_W05 S2A_W02
H2_W07	Kojarzy powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi	H2A_W07 S2A_W02
H2_W08	Zna i rozumie diachroniczną strukturę przeszłości	H2A_W08 H2A_W10
H2_W09	Rozpoznaje relacje i zależności pomiędzy przeszłością a terażniejszością oraz ich wpływ na świadomość i tożsamość współczesnych ludzi i społeczeństw	H2A_W03 H2A_W06
H2_W10	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych	H2A_W03 H2A_W08
H2_W11	Zna różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badań nad wybraną epoką historyczną	H2A_W06 H2A_W07
H2_W12	Posiada pogłębioną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie krytyki, analizy i interpretacji różnorodnych źródeł w badaniach historycznych	H2A_W08
H2_W13	Ma pogłębioną wiedzę o źródłach informacji, rozumie ich przydatność w badaniach historycznych	H2A_W07
H2_W14	Definiuje miejsce historii wśród innych nauk, rozumie cele prowadzenia badań historycznych, rozumie i objaśnia pozycję i znaczenie nauk historycznych w obszarze nauk humanistycznych i społecznych	H2A_W06 S2A_W01
H2_W15	Kojarzy powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych z innymi naukami i obszarami nauk, rozumie zastosowania metod i narzędzi innych dyscyplin naukowych w pracy historyka	H2A_W05 H2A_W06
H2_W16	Ma poszerzoną wiedzę z zakresu historii historiografii i metodologii historii	H2A_W03
H2_W17	Wie, że badania i debata historyczna są procesem stałym, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów	H2A_W05 S2A_W07
H2_W18	Opisuje wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różne stanowiska reprezentowane w naukach historycznych	H2A_W03 H2A_W06
H2_W19	Zna metody i sposoby tłumaczenia tekstów dotyczących zagadnień historycznych przynajmniej z jednego języka obcego nowożytnego i tekstów źródłowych w języku właściwym dla badanej dziedziny	H2A_W07 H2A_W09
H2_W20	Orientuje się w działalności i aktualnej ofercie współczesnych instytucji kultury, a zwłaszcza ośrodków upowszechniających i popularyzujących wiedzę historyczną	H2A_W07 H2A_W10
H2_W21	Posiada pogłębioną wiedzę o metodach upowszechniania wiedzy historycznej	H2A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
H2_U01	Samodzielnie zdobywa i pogłębia wiedzę oraz doskonali umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji	H2A_U01 H2A_U03
H2_U02	Potrafi scharakteryzować i ocenić wzajemne relacje różnych kierunków badań historycznych takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, regionu, rodziny, itp.	H2A_U01 H2A_U02

H2_U03	Formułuje tematy badawcze; stosuje metody i techniki badań w zakresie wybranej dziedziny historii	H2A_U03
H2_U04	Posługuje się teoriami i paradygmatami badawczymi dla opracowania zagadnień i projektów z wybranej dziedziny historii	H2A_U04 H2A_U06
H2_U05	Stosuje świadomie w mowie i w piśmie terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych, zarówno w pracy badawczej, jak i w popularyzacji nauk historycznych	H2A_U02 H2A_U04
H2_U06	Analizuje, interpretuje i wykorzystuje dla potrzeb własnych badań teksty historiograficzne, teksty źródłowe oraz inne nośniki pamięci	H2A_U05
H2_U07	Dobiera świadomie metody i narzędzia badawcze właściwe dla wybranej dziedziny historii, pozwalające na rozwiązywanie różnorodnych zadań i problemów	H2A_U01 H2A_U05
H2_U08	Systematyzuje informacje dotyczące nauk historycznych i pokrewnych, wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne i bazy danych, itp.	H2A_U05
H2_U09	Potrafi przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych	H2A_U01 H2A_U02
H2_U10	Analizuje, interpretuje i prezentuje zebrane informacje w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie	H2A_U06
H2_U11	Stosuje różnorodne, nowoczesne metody i techniki prezentacji wyników badań	H2A_U07 H2A_U08
H2_U12	Kieruje pracą zespołu lub wykonuje zadania badawcze we współpracy z innymi członkami zespołu, w tym również reprezentującymi różne dyscypliny wiedzy oraz różne kręgi kulturowe	H2A_U03 H2A_U07
H2_U13	Wykorzystując zdobyte kompetencje i doświadczenia badawcze formułuje w sposób krytyczny i uzasadnia własne opinie dotyczące ważnych zagadnień społecznych, politycznych itp.	H2A_U06
H2_U14	Argumentuje i uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji naukowej, wykorzystując wiedzę i własne doświadczenia badawcze, jak też poglądy reprezentantów różnych nurtów historiograficznych	H2A_U06
H2_U15	Posiada umiejętność pisania w języku ojczystym poprawnie stosując różnorodne formy pisarstwa historycznego	H2A_U08
H2_U16	Posiada rozwinięte umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami oraz przygotowania do publikacji tekstów, zgodnie z kanonami krytyki przyjętymi w wybranej dziedzinie nauk historycznych	H2A_U08 H2A_U09
H2_U17	Komunikuje się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych	H2A_U07 H2A_U09
H2_U18	Komunikuje się w wybranym języku nowożytnym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych	H2A_U07 H2A_U09 H2A_U10 H2A_U11
H2_U19	Tłumaczy, objaśnia i wykorzystuje w badaniach teksty źródłowe w jednym języku starożytnym lub/i dawnym	H2A_U09 H2A_U10 H2A_U11
H2_U20	Korzysta z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi oceniać i opracowywać	H2A_U07
H2_U21	Posiada umiejętność pisania prostych tekstów fachowych w przynajmniej jednym języku nowożytnym	H2A_U09

H2_U22	Stosuje różnorodne metody upowszechniania wiedzy z zakresu nauk historycznych	H2A_U09 H2A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
H2_K01	Dostrzega i formułuje problemy etyczne związane z pracą historyką i popularyzacją wiedzy historycznej	H2A_K04 H2A_K06
H2_K02	Uznaje i szanuje odmienne od własnych teorie i poglądy oraz prowadzi polemikę z nimi w sposób etyczny i kulturalny	H2A_K02 H2A_K04
H2_K03	Dąży do obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego, wykazuje odpowiedzialność i odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne	H2A_K03 H2A_K05
H2_K04	Docenia rolę nauk historycznych i pokrewnych dla kształtowania tożsamości na poziomie lokalnym, regionalnym i narodowym	H2A_K01 H2A_K06
H2_K05	Ma świadomość zakresu swojej wiedzy historycznej i umiejętności warsztatowych i rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie fachowym, ogólnie humanistycznym, jak też kompetencji personalnych i społecznych	H2A_K01 H2A_K02
H2_K06	Docenia i szanuje, jak też jest gotów promować tradycje oraz dziedzictwo historyczne i kulturowe Polski, swojego regionu i Europy	H2A_K05 H2A_K06
H2_K07	Aktywnie uczestniczy w dyskusjach historycznych i aktualnych debatach oraz w przekazywaniu informacji o nich osobom zainteresowanym historią spoza grona fachowców	H2A_K05
H2_K08	Rozwija swoje zainteresowania fachowe, społeczne i kulturalne	H2A_K01 H2A_K05
H2_K09	Umiejętnie i aktywnie propaguje wiedzę historyczną i kulturę pamięci w różnych środowiskach	H2A_K01 H2A_K05
H2_K10	Jest zdolny do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych	H2A_K05 H2A_K06

**Kierunkowe efekty kształcenia specjalności nauczycielskiej w zakresie przygotowania
psychologicznego i pedagogicznego**
(kształcenie stanowi kontynuację studiów pierwszego stopnia)

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów historia specjalności nauczycielskiej po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:
WIEDZA	
H2-N_W01	Ma podstawową wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki
H2-N_W02	Ma podstawową wiedzę na temat struktury lekcji, jej faz, organizowania działań dydaktycznych oraz na temat motywowania uczniów do pracy na lekcji
H2-N_W03	Ma wiedzę dotyczącą postępowania w przypadku problemów dydaktycznych i wychowawczych
H2-N_W04	Ma uporządkowaną wiedzę na temat współczesnych teorii uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów
H2-N_W05	Zna struktury i funkcje systemu edukacji – cele, podstawy prawne, i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych
H2-N_W06	Ma wiedzę na temat podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji oraz specyfiki funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych
H2-N_W07	Ma podstawową wiedzę na temat metodyki wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności pedagogicznej
H2-N_W08	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych i wychowawczych, do pracy w których uzyskuje przygotowanie
H2-N_W09	Ma wiedzę na temat etyki zawodu nauczyciela
UMIEJĘTNOŚCI	
H2-N_U01	Potrafi samodzielnie zaplanować i przeprowadzić lekcję, rozpoznaje problemy (dydaktyczne, wychowawcze) na lekcji i odpowiednio na nie reaguje
H2-N_U02	Samodzielnie zdobywa nową potrzebną mu wiedzę, wykazuje samodzielność w przygotowaniu zajęć, sprawdzianów, testów osiągnięć
H2-N_U03	Dokonyuje adaptacji gotowych materiałów dydaktycznych i autentycznych do potrzeb i specyfiki poszczególnych klas i uczniów
H2-N_U04	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji
H2-N_U05	Potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych
H2-N_U06	Posiada rozwinięte kompetencje komunikacyjne: potrafi porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, będącymi w różnej kondycji emocjonalnej, dialogowo rozwiązywać konflikty i konstruować dobrą atmosferę dla komunikacji w klasie szkolnej
H2-N_U07	Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych związanych z odpowiednimi etapami edukacyjnymi
H2-N_U08	Potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej
H2-N_U09	Potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role; umie podejmować i wyznaczać zadania, posiada elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych), posiada umiejętność

	współpracy z innymi nauczycielami, pedagogami i rodzicami uczniów
H2-N_U10	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w wykonywanej działalności
H2-N_U11	Potrafi analizować własne działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) i wskazywać obszary wymagające modyfikacji, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne
H2-N_U12	Potrafi kierować procesami kształcenia i wychowania, posiada umiejętność pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym)
H2-N_U13	Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
H2-N_U14	Kształtowanie umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
H2-N_K01	Wchodzi we właściwe relacje z uczniami, pracuje z całym zespołem klasowym
H2-N_K02	Dokonyje ewaluacji swojej pracy oraz pracy ucznia, potrafi wyciągnąć z niej wnioski dla dalszej pracy dydaktycznej
H2-N_K03	Wykazuje otwartość na potrzeby ucznia
H2-N_K01	Jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela
H2-N_K04	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych)
H2-N_K05	Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; wykazuje cechy refleksyjnego praktyka
H2-N_K06	Ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
H2-N_K07	Ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów
H2-N_K08	Jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły
H2-N_K09	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze)

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 121,5.

III. PRAKTYKA:

Zgodnie z planem studiów, student zobligowany jest do zrealizowania praktyki zawodowej w wymiarze 4 tygodni (160 godzin). Student może przystąpić do odbywania praktyki nie wcześniej niż po ukończeniu I roku studiów. Rozliczenie praktyki musi nastąpić do końca III semestru.

Cele praktyki:

- wyrobienie podstawowych umiejętności potrzebnych absolwentowi do pełnienia różnych ról w życiu społeczno-politycznym i kulturalnym w skali globalnej i regionalnej,
- kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nimi związanych;
- wyrobienie samodzielnego i krytycznego myślenia oraz rozumienia i analizowania zagadnień społecznych, politycznych, prawnych i ekonomicznych,
- zapoznanie się całokształtem funkcjonowania instytucji, organizacją i podstawowymi przepisami prawnymi regulującymi jej funkcjonowanie (specyfiką danej instytucji, strukturą organizacyjną danej instytucji, całokształtem pracy na danym stanowisku),
- konfrontowanie wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach z umiejętnościami praktycznymi,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania.

Przykładowe miejsca odbywania praktyki:

- administracja państwowa i samorządowa,
- instytucje i organizacje o zasięgu krajowym i międzynarodowym,
- instytucje edukacyjne, muzealne i kulturalne,
- wydawnictwa i środki masowego przekazu,
- instytucje finansowe,
- instytucje oparte na wolontariacie, zajmujące się problemami społecznymi.

System kontroli

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie analizy dokumentacji złożonej przez studenta. Dokumentację stanowi prawidłowo wypełniony dziennik praktyk, w którym wybrana przez studenta instytucja potwierdza rozpoczęcie i zakończenie praktyk, a zakładowy opiekun praktyk wystawia pisemną opinię praktykantowi. W dzienniczku student prowadzi tygodniową kartę pracę, w której rozpisuje każdą przepracowaną godzinę. Ostateczne zaliczenie praktyk odbywa się poprzez dokonanie wpisu do dzienniczka, indeksu oraz karty okresowych osiągnięć studenta. Praktyka stanowi nieodłączną część procesu dydaktycznego studenta i podlega obowiązkowemu zaliczeniu. Zaliczenie praktyki jest warunkiem ukończenia studiów.

Praktyka dla specjalności nauczycielskiej w zakresie historii

Zgodnie z planem studiów i wymaganiami określonymi Rozporządzeniem MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, studenci studiów II stopnia są zobowiązani do odbycia 120 godzin praktyki przedmiotowo-metodycznej. Praktyki powinny być zrealizowane i rozliczone po zakończeniu III semestru studiów, przy czym czas ich realizacji nie może kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 6 punktów ECTS.

Studenci, którzy na studiach pierwszego stopnia rozpoczęli fakultatywną specjalność nauczycielską mogą ją kontynuować. Praktyka liczy 60 godzin i jest realizowana w szkołach ponadgimnazjalnych.

Cele praktyki:

- 1) poznanie specyfiki szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji,

- 2) poznanie specyfiki zajęć prowadzonych przez opiekuna praktyk oraz aktywności uczniów,
- 3) poznanie toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
- 4) poznanie sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów oraz sposobów oceniania uczniów,
- 5) poznanie dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów, funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji,
- 6) współdziałanie z opiekunem praktyk w planowaniu i przeprowadzaniu lekcji,
- 7) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności planowanie, przygotowywanie i prowadzenie lekcji w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- 8) analiza i interpretacja własnych doświadczeń pedagogicznych:
 - a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć),
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

Efekty kształcenia dla kierunku **Informatyka**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada gruntowną wiedzę w zakresie wykorzystania techniki komputerowej w różnych dziedzinach. Oprócz wiedzy i umiejętności związanych wynikających z profilu technicznego (inżynieria oprogramowania, miernictwo elektroniczne, projektowanie systemów informatycznych, diagnozowanie i serwisowanie urządzeń komputerowych, elementy robotyki i automatyki, bezpieczeństwo systemów komputerowych, technika cyfrowa, projektowanie podzespołów komputerowych, aplikacje WWW), absolwent posiada również wiedzę ogólną w zakresie informatyki (programowanie strukturalne i obiektowe, systemy operacyjne, algorytmy i struktury danych) co umożliwia kontynuowanie nauki na studiach drugiego stopnia. Wiedza absolwenta, jego umiejętności oraz kompetencje są zróżnicowane w zależności od wybranej specjalności: informatyka ogólna, inżynieria systemów informatycznych. Po ukończeniu studiów absolwent otrzymuje tytuł zawodowy inżyniera.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - a) InzA - efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich na studiach pierwszego stopnia
 - e) T1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów informatyka - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych
WIEDZA		
K1_W01	Ma wiedzę w zakresie matematyki, obejmującą algebrę i geometrię, analizę, probabilistykę oraz elementy matematyki dyskretnej i stosowanej, w tym metody matematyczne i metody numeryczne, niezbędne do: <ol style="list-style-type: none"> 1) opisu i analizy działania programów komputerowych, baz danych, systemów sztucznej inteligencji, przedsięwzięć informatycznych i systemów informatycznych; 2) wykorzystania metod analizy statystycznej; 3) opisu i analizy działania systemów elektronicznych, w tym systemów zawierających układy programowalne; 	T1A_W01 T1A_W07

	4) opisu i analizy algorytmów przetwarzania sygnałów, w tym sygnałów dźwięku i obrazu; 5) analizy rysunku technicznego i obsługi programów graficznych; 6) przetwarzania danych i obliczeń	
K1_W02	Ma wiedzę w zakresie logiki i teorii mnogości, kombinatoryki i teorii grafów oraz języków formalnych	T1A_W01 T1A_W02
K1_W03	Ma wiedzę w zakresie fizyki niezbędną do zrozumienia podstawowych zjawisk fizycznych występujących w elementach i układach elektronicznych i teleinformatycznych	T1A_W01
K1_W04	Zna pojęcie algorytmu i złożoności obliczeniowej, podstawowe instrukcje języka wysokiego poziomu używanego do programowania imperatywnego	T1A_W01 T1A_W03 T1A_W04
K1_W05	Zna podstawy języka technicznego i obsługi programów CAD oraz metody przedstawiania prostych konstrukcji maszynowych	T1A_W02 T1A_W07 InzA_W02 InzA_W05
K1_W06	Ma wiedzę w zakresie paradygmatów programowania, w szczególności metod programowania strukturalnego, obiektowego i deklaratywnego, metod tworzenia i konserwacji złożonych programów komputerowych (konserwacji baz danych)	T1A_W03 T1A_W04 T1A_W06 T1A_W07
K1_W07	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie architektury komputerów, w szczególności warstwy sprzętowej, rozumie logiczne powiązania pomiędzy elementami i zadaniami w komputerze, organizacją działania komputera	T1A_W02 T1A_W04 InzA_W01
K1_W08	Ma wiedzę w zakresie metod optymalizacji i procesów decyzyjnych, programowania liniowego i nieliniowego, a także typowych modeli optymalizacyjnych	T1A_W02
K1_W09	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie metodyki i technik programowania w tym programowania aplikacji i serwisów internetowych	T1A_W02 T1A_W04
K1_W10	Ma wiedzę w zakresie komputerowych systemów sterowania maszyn i urządzeń oraz minimalizacji funkcji sterujących, architektury i technik oprogramowania sterowników, mikrokontrolerów i systemów mikroprocesorowych	T1A_W02 T1A_W04 T1A_W07 InzA_W05
K1_W11	Ma fundamentalną wiedzę w zakresie architektury systemów i sieci komputerowych oraz systemów operacyjnych, niezbędną do instalacji, obsługi i narzędzi informatycznych służących do symulacji i projektowania elementów, układów i systemów elektronicznych i sieci komputerowych w tym zagadnień związanych z bezpieczeństwem sieci	T1A_W02 T1A_W07 InzA_W02 InzA_W05
K1_W12	Ma elementarną wiedzę w zakresie podstaw infrastruktury komunikacji wchodzących w skład sieci teleinformatycznych, w tym sieci bezprzewodowych, a także konfigurowania tych urządzeń w sieciach lokalnych	T1A_W02 T1A_W07 InzA_W05
K1_W13	Ma elementarną wiedzę w zakresie sztucznej inteligencji, reprezentowania wiedzy oraz mechanizmów klasyfikujących	T1A_W03 T1A_W04
K1_W14	Ma elementarną wiedzę w zakresie podstaw sterowania i automatyki oraz problematyki manipulatorów i robotów przemysłowych	T1A_W02
K1_W15	Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę w zakresie algorytmów i struktur danych	T1A_W03 T1A_W04 InzA_W02
K1_W16	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie elementów, układów i systemów elektronicznych, teorii opisu i projektowania układów cyfrowych, obwodów elektrycznych oraz w zakresie teorii sygnałów	T1A_W03 T1A_W04

	i metod ich przetwarzania	
K1_W17	Ma podstawową wiedzę w zakresie metrologii, zna i rozumie metody pomiaru i ekstrakcji podstawowych wielkości charakteryzujących elementy i układy elektroniczne różnego typu	T1A_W03 T1A_W04 T1A_W07 InzA_W02 InzA_W05
K1_W18	Ma wiedzę na temat roli metod numerycznych w rozwiązywaniu najczęściej spotykanych zagadnień matematycznych i zastosowaniu do obrazowania i symulacji komputerowych, a także zna podstawowe algorytmy	T1A_W02 T1A_W04 T1A_W07 InzA_W02
K1_W19	Zna i rozumie podstawy projektowania, tworzenia i zarządzania systemami baz danych	T1A_W04 T1A_W07 InzA_W05
K1_W20	Zna i rozumie pojęcia dotyczące wizualizacji danych na komputerze i organizacji przepływu odpowiednich strumieni informacyjnych, a także uporządkowaną wiedzę na temat metod geometrycznych wykorzystywanych w wizualizacji	T1A_W02 T1A_W04 InzA_W02
K1_W21	Zna i rozumie rolę systemu operacyjnego w pracy komputera, podsystemów i ich mechanizmów, a także zasad bezpieczeństwa systemów komputerowych i poufności danych oraz archiwizacji danych	T1A_W03 InzA_W02 InzA_W05
K1_W22	Orientuje się w obecnym stanie oraz najnowszych trendach rozwojowych informatyki	T1A_W05
K1_W23	Ma elementarną wiedzę na temat cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów informatycznych; zna architekturę systemów i modele architektury systemów informatycznych, zna metodyki i narzędzia tworzenia systemów informatycznych w tym język modelowania UML	T1A_W06 InzA_W01
K1_W24	Ma wiedzę z zakresu współczesnej metodologii konstruowania, wdrażania i eksploatacji systemów informatycznych	T1A_W03 T1A_W06 InzA_W01
K1_W25	Ma szczegółową wiedzę związaną z wybranymi zagadnieniami w zakresie informatyki lub zagadnień matematycznych powiązanych z informatyką	T1A_W02 T1A_W04
K1_W26	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej, w tym zagadnień związanych z zarządzaniem bezpieczeństwem; zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w przemyśle informatycznym	T1A_W08 InzA_W03
K1_W27	Ma elementarną wiedzę w zakresie ochrony własności intelektualnej oraz prawa patentowego	T1A_W10 InzA_W03
K1_W28	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie zarządzania projektem informatycznym, w tym zarządzania zakresem, zarządzania jakością, zarządzania czasem, zarządzania budżetem i prowadzenia działalności gospodarczej	T1A_W09 InzA_W04
K1_W29	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	T1A_W11 InzA_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	T1A_U01
K1_U02	Potrafi pracować indywidualnie i w zespole; umie oszacować czas potrzebny na realizację zleconego zadania; potrafi opracować	T1A_U02

	i zrealizować harmonogram prac zapewniający dotrzymanie terminów	
K1_U03	Potrafi opracować dokumentację dotyczącą realizacji zadania inżynierskiego i przygotować tekst zawierający omówienie wyników realizacji tego zadania	T1A_U03
K1_U04	Potrafi przygotować i przedstawić krótką prezentację poświęconą wynikom realizacji zadania inżynierskiego	T1A_U03 T1A_U04
K1_U05	Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do porozumiewania się, a także czytania ze zrozumieniem kart katalogowych, not aplikacyjnych, instrukcji obsługi urządzeń elektronicznych i narzędzi informatycznych oraz podobnych dokumentów	T1A_U01 T1A_U06
K1_U06	Ma umiejętność samokształcenia się, m.in. W celu podnoszenia kompetencji zawodowych	T1A_U05
K1_U07	Potrafi zaprojektować i uzasadnić poprawność działania programu z uwzględnieniem złożoności algorytmów oraz zapisać go w języku wysokiego poziomu	T1A_U08 T1A_U09 InzA_U02
K1_U08	Potrafi zbudować prosty model decyzyjny oraz zinterpretować dane wynikające z programowania matematycznego wykorzystując odpowiednie programy komputerowe	T1A_U09
K1_U09	Potrafi dokonać analizy sygnałów i prostych systemów przetwarzania sygnałów w dziedzinie czasu i częstotliwości, stosując techniki analogowe i cyfrowe oraz odpowiednie narzędzia sprzętowe i programowe	T1A_U08 T1A_U09 InzA_U01 InzA_U02
K1_U10	Potrafi rozpoznać standardowe elementy występujące na rysunkach maszynowych, sporządzić rysunki prostych konstrukcji maszynowych w programie CAD oraz modyfikować istniejące rysunki	T1A_U07 T1A_U09 InzA_U02 InzA_U06
K1_U11	Potrafi posłużyć się właściwie dobranymi środowiskami programistycznymi do projektowania, tworzenia, modyfikacji i zarządzania bazami danych	T1A_U07 InzA_U01 InzA_U02 InzA_U07 T1A_U08
K1_U12	Potrafi posłużyć się właściwie dobranymi metodami do skonstruowania modelu klasyfikującego dla zadanej bazy wiedzy i ocenić jego skuteczność	T1A_U08 T1A_U09 InzA_U02
K1_U13	Potrafi posługiwać się pojęciami z zakresu logiki i teorii mnogości w różnych dziedzinach matematyki i informatyki, wykorzystuje aparat kombinatoryki i teorii grafów, a także wykorzystuje teorię automatów skończonych do badania poprawności języków formalnych	T1A_U01 T1A_U09
K1_U14	Potrafi posługiwać się standardowymi programami biurowymi, oraz specjalistycznymi do tworzenia prezentacji i tekstów matematycznych, informatycznych i inżynierskich, a także wybranymi pakietami wspomagającymi obliczenia, potrafi implementować poznane algorytmy w praktyce obliczeniowej	T1A_U07 T1A_U08 InzA_U02
K1_U15	Potrafi dobrać odpowiedni model statystyczny do analizy danych oraz zaimplementować go w praktyce przy pomocy programów komputerowych	T1A_U07 T1A_U08 T1A_U09 InzA_U02
K1_U16	Potrafi analizować i badać złożoność struktur i baz danych, proponować stosowne procedury i oceniać ich poprawność oraz implementować je w wybranym języku programowania	T1A_U07 T1A_U09 InzA_U02
K1_U17	Potrafi posłużyć się właściwie dobranymi do specyfiki	T1A_U07

	użytkownika metodami i technikami tworzenia systemów informatycznych oraz zaprojektować proces testowania systemu i wdrożenia systemu informatycznego	T1A_U08 T1A_U09 InzA_U03 InzA_U08
K1_U18	Potrafi zbudować na podstawie podanego schematu, uruchomić oraz przetestować zaprojektowany układ lub prosty system elektroniczny, a także dokonać pomiarów wielkości elektrycznych oraz samodzielnie przeanalizować otrzymane wyniki i usunąć usterki	T1A_U14 T1A_U15 T1A_U16 InzA_U05
K1_U19	Potrafi zaprojektować algorytm sterowania maszyny, urządzenia lub procesu przemysłowego oraz dokonać jego praktycznego zakodowania w języku drabinkowym wykorzystując do tego sterowniki PLC	T1A_U14 T1A_U16 InzA_U08
K1_U20	Potrafi implementować poznane algorytmy w zakresie zagadnień związanych z wizualizacją komputerową	T1A_U14 InzA_U06
K1_U21	Potrafi sformułować specyfikację wymagań i zaprojektować elementy systemów informatycznych z uwzględnieniem zadanych kryteriów użytkowych i ekonomicznych, używając właściwych metod, technik i narzędzi	T1A_U16 T1A_U12 InzA_U04 InzA_U05 InzA_U08
K1_U22	Potrafi opisać budowę i działanie komputerowego systemu sterującego, programuje mikrokontrolery oraz samodzielnie wykrywa i usuwa typowe błędy w ich oprogramowaniu	T1A_U08 T1A_U16
K1_U23	Potrafi identyfikować i scharakteryzować podstawowe elementy systemów komputerowych i urządzeń, identyfikuje typy rozkazów i zasobów komputerowych, zarządza przykładowymi systemami operacyjnymi na poziomie użytkownika i administratora	T1A_U13 InzA_U05
K1_U24	Potrafi dobierać i stosować w praktyce podstawowe elementy i układy automatyki a także posiada podstawowe umiejętności w zakresie programowania i eksploatacji urządzeń robotycznych	T1A_U01 T1A_U16
K1_U25	Potrafi zaplanować proces realizacji prostego systemu informatycznego; potrafi wstępnie oszacować jego koszty	T1A_U12 T1A_U16 InzA_U03 InzA_U04 InzA_U08
K1_U26	Potrafi zaprojektować i wykonać aplikację internetową w różnych środowiskach programistycznych a także przeprowadzić testy	T1A_U14 T1A_U15 T1A_U16
K1_U27	Rozpoznaje typ sieci komputerowej i potrafi konfigurować urządzenia komunikacyjne w lokalnych sieciach teleinformatycznych, potrafi administrować siecią komputerową, a także wykorzystuje odpowiednie narzędzia diagnostyczne do rozwiązywania problemów napotykanych w działaniu sieci komputerowych, zarządza bezpieczeństwem sieci	T1A_U08 T1A_U16
K1_U28	Potrafi sformułować algorytm, posługuje się językami programowania oraz odpowiednimi narzędziami informatycznymi do opracowania programów komputerowych sterujących systemem elektronicznym oraz do oprogramowania mikrokontrolerów lub mikroprocesorów sterujących w systemie elektronicznym	T1A_U07 T1A_U09
K1_U29	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym typowych dla studiów informatycznych	T1A_U14
K1_U30	Potrafi — przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań	T1A_U10

	obejmujących projektowanie systemów informatycznych — dostrzegać ich aspekty pozatechniczne, w tym środowiskowe, ekonomiczne i prawne	InzA_U03
K1_U31	Stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	T1A_U11
K1_U32	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązywania prostych zadań inżynierskich, typowych dla informatyki oraz wybierać i stosować właściwe metody i narzędzia	T1A_U15 InzA_U05 InzA_U07
K1_U33	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiów informatycznych, używając właściwych metod, technik i narzędzi	T1A_U16
K1_U34	Identyfikuje zagrożenia oraz określa podstawowe zasady bezpieczeństwa sprzętu, systemów operacyjnych, sieci komputerowych, zasobów	T1A_U10 T1A_U13 T1A_U15 T1A_U16 InzA_U03 InzA_U05 InzA_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego dokształcania się (studia drugiego i trzeciego stopnia, studia podyplomowe, kursy) - podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych	T1A_K01
K1_K02	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżyniera-informatyka, w tym jej wpływ na środowisko, i związaną z tym odpowiedzialność za podejmowane decyzje	T1A_K02 InzA_K01
K_K03	Ma świadomość ważności zachowania w sposób profesjonalny, przestrzegania zasad etyki zawodowej i poszanowania różnorodności poglądów i kultur	T1A_K05
K1_K04	Ma świadomość odpowiedzialności za pracę własną oraz gotowość podporządkowania się zasadom pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania	T1A_K03 T1A_K04
K1_K05	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	T1A_K06 InzA_K02
K1_K06	Ma świadomość roli społecznej absolwenta kierunku technicznego, a zwłaszcza rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu - m.in. poprzez środki masowego przekazu - informacji i opinii dotyczących osiągnięć informatyki i innych aspektów działalności inżyniera-informatyka; podejmuje starania, aby przekazać takie informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały	T1A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie efekty kształcenia właściwe dla danej specjalności.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 222.

III. PRAKTYKA:

Studenci odbywają praktykę zawodową 4-tygodniową (160 godzin) w pełnym wymiarze czasu pracy (5 dni w tygodniu po 8 godzin) po zakończeniu zajęć w IV semestrze (czerwiec - wrzesień). Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 6 punktów ECTS.

Efekty kształcenia dla kierunku **Informatyka**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek studiów należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** w zakresie specjalności: techniki multimedialne posiada gruntowną wiedzę w zakresie tworzenia i wykorzystania nowoczesnych technik multimedialnych w różnych dziedzinach. Absolwent o specjalności: projektowanie systemów informatycznych i sieci komputerowych posiada gruntowną wiedzę w zakresie zaawansowanych systemów programowania, systemów komputerowych i informatycznych, zaawansowanych baz danych i aplikacji internetowych. Ponadto absolwent obu specjalności legitymuje się pogłębioną wiedzą ogólną w zakresie informatyki i jej podstaw teoretycznych. Po ukończeniu studiów absolwent uzyskuje tytuł zawodowy magistra inżyniera.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - b) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - c) W - kategoria wiedzy
 - d) U - kategoria umiejętności
 - e) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - f) InzA - efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich na studiach drugiego stopnia
 - g) T2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów drugiego stopnia
 - h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów informatyka - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych
WIEDZA		
K2_W01	Ma poszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie niektórych działów matematyki, obejmującą elementy matematyki dyskretnej i stosowanej oraz metody optymalizacji, w tym metody matematyczne, niezbędne do: <ol style="list-style-type: none"> 1) modelowania i analizy działania zaawansowanych systemów informatycznych i baz danych, 2) opisu i analizy złożoności algorytmów obliczeniowych, 3) opisu, analizy i syntezy algorytmów przetwarzania sygnałów cyfrowych, w tym specjalizowanych algorytmów przetwarzania obrazu i mowy, 4) statystycznej analizy danych 	T2A_W01 T2A_W07
K2_W02	Ma pogłębioną wiedzę związaną z wybranymi zagadnieniami matematyki powiązаныmi z informatyką	T2A_W02
K2_W03	Ma wiedzę w zakresie biofizyki, obejmującą podstawy percepcji wizualnej i dźwiękowej	T2A_W03

K2_W04	Ma podbudowaną teoretycznie szczegółową wiedzę związaną z wybranymi zagadnieniami z zakresu informatyki	T2A_W04
K2_W05	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą zaawansowanych konstrukcji i technik programowania obiektowego	T2A_W03 T2A_W07
K2_W06	Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą współczesnych zagadnień związanych z modelowaniem układów i symulacjami komputerowymi	T2A_W04
K2_W07	Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę w zakresie zasad działania elementów składowych systemu komputerowego, w tym systemu mobilnego, oraz jego parametrów technicznych i funkcjonalnych	T2A_W03 T2A_W06
K2_W08	Ma zaawansowaną wiedzę w zakresie systemów informatycznych wspomagających zarządzanie, kompleksowej informatyzacji organizacji, analizy biznesowej organizacji i procesów biznesowych	T2A_W06 T2A_W08 T2A_W09
K2_W09	Ma wiedzę w zakresie zasad i mechanizmów funkcjonowania systemów rozproszonych oraz sposobu realizacji takich zagadnień jak: komunikacja, synchronizacja, zwielokrotnianie, tolerowanie awarii	T2A_W04 T2A_W03 T2A_W06 T2A_U17
K2_W10	Ma wiedzę w zakresie ochrony danych w procesie ich zautomatyzowanego przetwarzania oraz mechanizmów bezpiecznej komunikacji	T2A_W03 T2A_W05
K2_W11	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie projektowania zaawansowanych sieci komputerowych oraz systemami ich zarządzania	T2A_W04 T2A_W06 T2A_U17
K2_W12	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę w zakresie systemów baz danych	T2A_W03 T2A_W04 T2A_W07
K2_W13	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie metodyki i technik tworzenia zaawansowanych aplikacji i serwisów internetowych	T2A_W04 T2A_W06 T2A_W07
K2_W14	Ma pogłębioną i usystematyzowaną wiedzę w zakresie sztucznej inteligencji	T2A_W02 T2A_W04 T2A_W07
K2_W15	Ma wiedzę w zakresie podstawowych koncepcji grafiki trójwymiarowej, a także narzędzi do programowania i modelowania grafiki	T2A_W02 T2A_W03
K2_W16	Ma usystematyzowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą zaawansowanych metod i technik programowania graficznego, wizualnego i multimedialnego, w tym trójwymiarowej animacji komputerowej	T2A_W04
K2_W17	Ma wiedzę w zakresie zjawisk percepcji informacji wizualnej oraz percepcji dźwięku, a także wybranych rodzajów przetwarzania obrazów	T2A_W01 T2A_W03
K2_W18	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie teorii sterowania oraz zagadnień eksploatacji, sterowania i programowania robotów	T2A_W04
K2_W19	Ma pogłębioną, podbudowaną teoretycznie wiedzę w zakresie teorii sygnałów i metod ich przetwarzania	T2A_W03 T2A_W04
K2_W20	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie nowoczesnych metod i technik analogowych i cyfrowych oraz algorytmów przetwarzania sygnałów mowy	T2A_W04 T2A_W05
K2_W21	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie metod numerycznych i technik numerycznych służących do rozwiązywania różnorodnych problemów w dziedzinie matematyki, a także techniki, medycyny i ekonomii	T2A_W01 T2A_W02 T2A_W04

K2_W22	Orientuje się w obecnym stanie oraz najnowszych trendach rozwojowych informatyki i nauk pokrewnych	T2A_W05
K_W23	Ma wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej i informatycznej	T2A_W08
K2_W24	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności, przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowego	T2A_W10
K2_W25	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z dziedziny informatyki	T2A_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
K2_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; także w języku angielskim w zakresie informatyki, potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie	T2A_U01 T2A_U06
K2_U02	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym oraz innych środowiskach, także w języku angielskim w zakresie informatyki; potrafi pracować indywidualnie i w zespole; umie oszacować czas potrzebny na realizację zleconego zadania; potrafi opracować i zrealizować harmonogram prac zapewniający dotrzymanie terminów	T2A_U02 T2A_U03 T2A_U06
K2_U03	Potrafi opracować dokumentację dotyczącą realizacji zadania projektowego lub badawczego i przygotować opracowanie zawierające omówienie wyników realizacji tego zadania	T2A_U04
K2_U04	Potrafi przygotować i przedstawić prezentację na temat realizacji zadania projektowego lub badawczego oraz poprowadzić dyskusję dotyczącą przedstawionej prezentacji	T2A_U04
K2_U05	Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do porozumiewania się, również w sprawach zawodowych, czytania ze zrozumieniem literatury fachowej, a także przygotowania i wygłoszenia krótkiej prezentacji na temat realizacji zadania projektowego lub badawczego	T2A_U04 T2A_U06
K2_U06	Ma umiejętność samokształcenia się, m.in. w celu podnoszenia kompetencji zawodowych	T2A_U05
K2_U07	Posługuje się zaawansowanymi pojęciami algebry i logiki matematycznej w zastosowaniu do problemów informatycznych	T2A_U10
K2_U08	Posiada umiejętności niezbędne w projektowaniu i implementacji systemów i aplikacji rozproszonych wykorzystując w tym celu odpowiednie narzędzia programistyczne	T2A_U07 T2A_U16 T2A_U19
K2_U09	Posiada umiejętności w zakresie tworzenia modułów zintegrowanego systemu informatycznego z wykorzystaniem języków modelowania biznesowego i uwzględnieniem zadanych kryteriów użytkowych i ekonomicznych, używając właściwych metod, technik i narzędzi; analizuje różne modele procesów biznesowych	T2A_U14 T2A_U15 T2A_U18 T2A_U19
K2_U10	Potrafi porównać stopień bezpieczeństwa systemów komputerowych, dobrać zabezpieczenie w zależności od rodzaju zagrożeń	T2A_U07 T2A_U10 T2A_U12 T2A_U15 T2A_U16 T2A_U18

K2_U11	Wykorzystując odpowiednie oprogramowanie potrafi zaprojektować sieć komputerową, uwzględniając cele biznesowe i techniczne klienta, a także po uruchomieniu sieci zarządza nią	T2A_U10 T2A_U14 T2A_U16 T2A_U19
K2_U12	Potrafi posłużyć się właściwie dobranymi zaawansowanymi środowiskami programistycznymi do projektowania, tworzenia, modyfikacji i zarządzania bazami danych oraz administracji serwerem	T2A_U07 T2A_U09 T2A_U15 T2A_U16 T2A_U18
K2_U13	Potrafi zaprojektować i zaimplementować w wybranym środowisku programistycznym aplikację internetową opartą o rozproszone komponenty usługowe	T2A_U07 T2A_U10 T2A_U18
K2_U14	Potrafi określić wpływ parametrów elementów funkcjonalnych komputera lub systemu mobilnego na szybkość procesów przetwarzania, a także dobiera elementy i podzespoły w zależności od potrzeb użytkownika i postawionego zagadnienia informatycznego	T2A_U10 T2A_U14 T2A_U15 T2A_U16 T2A_U18
K2_U15	Potrafi wykorzystać poznane metody i modele matematyczne do przetwarzania baz wiedzy a także dobierać modele sztucznej inteligencji do zadanych problemów	T2A_U08 T2A_U09 T2A_U18 T2A_U19
K2_U16	Potrafi posłużyć się właściwie dobranymi metodami i technikami tworzenia aplikacji graficznych oraz modelowania krzywych i powierzchni	T2A_U07 T2A_U10
K2_U17	Potrafi wykorzystać zaawansowane środowiska programistyczne i zaawansowane technologie do stworzenia aplikacji multimedialnych	T2A_U07 T2A_U10
K2_U18	Potrafi posłużyć się wybranymi algorytmami i językami programowania w zakresie pozyskiwania i przetwarzania informacji wizualnej i dźwiękowej, używa nowoczesnych narzędzi programistycznych w tworzeniu interaktywnych aplikacji multimedialnych	T2A_U07 T2A_U08 T2A_U09 T2A_U15
K2_U19	Potrafi dobierać i stosować w praktyce elementy i układy automatyki a także posiada umiejętności konieczne do programowania ii analizy działania robotów	T2A_U08 T2A_U13 T2A_U15 T2A_U16
K2_U20	Potrafi dobrać odpowiedni model statystyczny do analizy danych oraz zaimplementować go w praktyce przy pomocy programów komputerowych	T2A_U08 T2A_U10
K2_U21	Potrafi dobrać odpowiedni system przetwarzania sygnału mowy do postawionego zadania informatycznego wykorzystując odpowiednie narzędzia sprzętowe i programowe	T2A_U09 T2A_U10 T2A_U12
K2_U22	Potrafi — przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań informatycznych — integrować wiedzę z zakresu nauk informatycznych i pokrewnych oraz stosować podejście systemowe, uwzględniające także aspekty pozatechniczne	T2A_U10 T2A_U14
K2_U23	Potrafi formułować i testować hipotezy związane z problemami inżynierskimi i prostymi problemami badawczymi	T2A_U11
K2_U24	Potrafi ocenić przydatność i możliwość wykorzystania nowych osiągnięć (technik i technologii) w zakresie informatyki	T2A_U12
K2_U25	Ma przygotowanie niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym oraz zna zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą	T2A_U13
K2_U26	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązywania prostych zadań inżynierskich, typowych dla informatyki oraz wybierać i stosować właściwe metody i narzędzia	T2A_U14

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	T2A_K01
K2_K02	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności w obszarze informatyki, w tym jej wpływu na otoczenie, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	T2A_K02
K2_K03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	T2A_K03
K2_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	T2A_K04
K2_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	T2A_K05
K2_K06	Rozumie znaczenie otwartych standardów oraz otwartych technologii	T2A_K02 T2A_K05
K2_K07	Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy	T2A_K06
K2_K08	Rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu m.in. poprzez środki masowego przekazu - informacji i opinii dotyczących osiągnięć informatyki i innych aspektów działalności inżyniera-informatyka; podejmuje starania, aby przekazać takie informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały, przedstawiając różne punkty widzenia	T2A_K07

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Tabela 2

Odniesienie do uzyskania kompetencji inżynierskich	Efekty kształcenia dla kierunku studiów informatyka prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kierunkowego
Osoba posiadająca kwalifikacje pierwszego i drugiego stopnia profilu ogólniakademickiego:		
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	K_W05 K_W07 K_W08
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów	K_W07 K_W11 K_W12 K_W15 K_W19
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K_W08 K_W23
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	K_W08 K_W25
InzA_W05	Zna typowe technologie inżynierskie w zakresie studiowanego kierunku studiów.	K_W06 K_W07 K_W11 K_W13 K_W18

		K_W21
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K_U01 K_U11 K_U14 K_U20 K_U23
InzA_U02	Potrafi wykorzystywać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	K_U09 K_U15 K_U20 K_U22
InzA_U03	Potrafi przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	K_U02 K_U09 K_U10 K_U22
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K_U09 K_U14 K_U22
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania- zwłaszcza przy powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów-istniejące rozwiązania techniczne, szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	K_U11 K_U12 K_U14 K_U22
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla studiowanego kierunku studiów	K_U09 K_U11 K_U12
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzie	K_U11 K_U21 K_U26
InzA_U08	Potrafi-zgodnie z zadaną specyfikacją- zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku, używając właściwych metod, technik i narzędzi	K_U09 K_U11 K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K_K02
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie efekty kształcenia właściwe dla danej specjalności.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS - 127.

III. PRAKTYKA:

Studenci specjalności: techniki multimedialne oraz projektowanie systemów informatycznych i sieci komputerowych odbywają praktykę zawodową 4-tygodniową (160 godzin) w pełnym wymiarze czasu pracy (5 dni w tygodniu po 8 godzin) po zakończeniu zajęć w II semestrze (czerwiec - wrzesień). Za zaliczenie praktyki student otrzymuje 5 punktów ECTS.

Efekty kształcenia dla kierunku **Inżynieria bezpieczeństwa**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk technicznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** nabywa wiedzę obejmującą problematykę bezpieczeństwa w procesie projektowania, wytwarzania i eksploatacji: maszyn, urządzeń, instalacji technicznych, obiektów. Poznaje problematykę bezpieczeństwa dotyczącą: znajomości istnienia i prognozowania możliwych zagrożeń naturalnych i cywilnych oraz ich skutków, a także zapobiegania im. Absolwent posiada umiejętności dokonywania analizy bezpieczeństwa i ryzyka, określania wymagań. Zna zasady projektowania systemów monitorowania zagrożeń związanych z technicznym zabezpieczaniem obiektów oraz wiedzą jak zapewniać bezpieczeństwo środowiska. Posiada umiejętności organizowania i prowadzenia działań ratowniczych, zapobiegających i ograniczających wypadki, awarie i choroby zawodowe. Może pełnić funkcje organizatorskie w zakresie zarządzania bezpieczeństwem, kontrolowania przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa, warunków pracy i standardów bezpieczeństwa. Wybierając specjalność: inżynieria systemów bezpieczeństwa po ukończeniu studiów znajdzie zatrudnienie w służbach i administracji publicznej odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, gdzie może zajmować się wdrażaniem systemów zarządzania bezpieczeństwem, eksploatacją systemów zarządzania bezpieczeństwem oraz być administratorem systemów zarządzania bezpieczeństwem. Może również podjąć pracę w jednostkach ratownictwa. Wybierając specjalność: bezpieczeństwo pracy zdobywa wiedzę ogólną z zakresu nauk technicznych oraz wiedzę specjalistyczną z zakresu zarządzania bezpieczeństwem, bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa maszyn, konstrukcji, urządzeń i instalacji technicznych, antropometrii, ergonomii, fizjologii, w tym obejmującą czynniki zagrożeń występujących w środowisku pracy i metody ich eliminowania lub ograniczania, ocenę ryzyka zawodowego, badania wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz zadania i metody pracy służby bhp, a także niezbędną wiedzę w zakresie prawa pracy, psychologii, organizacji i zarządzania. Absolwent posiada umiejętność: korzystania z nabytej wiedzy, komunikowania się z otoczeniem, aktywnego uczestniczenia w pracy zespołowej. Absolwent umie: oceniać rolę i miejsce człowieka w procesie pracy wraz ze wszystkimi tego konsekwencjami, praktycznie wykorzystywać wiedzę i umiejętności z zakresu psychologii, organizacji, zarządzania i marketingu w działaniach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz oceniać przebieg procesów produkcyjnych w zakładach pracy w aspekcie zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy. Absolwent wie jak: przeprowadzać kontrole przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, projektować i monitorować stan i warunki bezpieczeństwa, organizować i prowadzić akcje ratownicze, formułować wnioski w zakresie poprawy warunków pracy, oceniać rozwiązania techniczno-organizacyjne pod względem spełniania wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii, badać okoliczności i przyczyny awarii i wypadków przy pracy, podejmować działania profilaktyczne, prowadzić szkolenia i dokumentację związaną z bezpieczeństwem w organizacji. Absolwent po ukończeniu studiów może podjąć pracę związaną z funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa, ochrony ludzi i mienia, ochroną zdrowia i życia człowieka w środowisku pracy - w tym w służbie

bezpieczeństwa i higieny pracy w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach oraz w organach nadzoru nad warunkami pracy Jest być przygotowany do pracy w jednostkach badawczych oraz w szkolnictwie. Absolwent jest przygotowany do podjęcia nauki na studiach drugiego stopnia.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

- a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
- b) W - kategoria wiedzy
- c) U - kategoria umiejętności
- d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
- e) T1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
- f) S1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów - inżynieria bezpieczeństwa po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk technicznych i nauk społecznych
WIEDZA		
K1A_W01	Ma wiedzę z zakresu matematyki, fizyki, chemii, i innych obszarów właściwych dla studiowanego kierunku studiów przydatną do formułowania i rozwiązywania prostych zadań z zakresu inżynierii bezpieczeństwa	T1A_W01
K1A_W02	Ma podstawową wiedzę w zakresie kierunków studiów powiązanych z inżynierią bezpieczeństwa, takich jak: mechanika i budowa maszyn, mechatronika, energetyka	T1A_W02
K1A_W03	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu inżynierii bezpieczeństwa technicznego i cywilnego, analizy ryzyka, ochrony środowiska oraz trwałości i niezawodności	T1A_W03
K1A_W04	Ma szczegółową wiedzę związaną z wybranymi zagadnieniami z zakresu diagnostyki technicznej, metod analizy ryzyka, technicznych systemów zabezpieczeń, ergonomii, oraz zarządzania systemami BHP	T1A_W04
K1A_W05	Ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla inżynierii bezpieczeństwa	T1A_W05
K1A_W06	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów I systemów technicznych	T1A_W06
K1A_W07	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu techniki wytwarzania, nauki o materiałach, mechaniki grafiki inżynierskiej, wytrzymałości materiałów, miernictwa mechatroniki, optymalizacji procesów technologicznych	T1A_W07
K1A_W08	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	T1A_W08

K1A_W09	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla inżynierii bezpieczeństwa	T1A_W11 S1A_W11
K1A_W10	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością i prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem zasad ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	T1A_W09 T1A_W10 S1A_W10
K1A_W11	Zna rodzaje więzi społecznych odpowiadające dziedzinom nauki i dyscyplinom naukowym, właściwym dla inżynierii bezpieczeństwa oraz zna rządzące nimi prawidłowości	S1A_W04
K1A_W12	Ma podstawową wiedzę o człowieku, w szczególności jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania, a także działającym w tych strukturach w aspekcie bezpieczeństwa cywilnego	S1A_W05
K1A_W13	Zna metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych, właściwe dla bezpieczeństwa cywilnego, pozwalające opisywać struktury i instytucje społeczne oraz procesy w nich i między nimi zachodzące	S1A_W06
K1A_W14	Ma wiedzę o normach i regułach (prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych) organizujących struktury i instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo techniczne i cywilne	S1A_W07
K1A_W15	Ma wiedzę o procesach zmian struktur i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo cywilne, o przyczynach, przebiegu, skali i konsekwencjach tych zmian	S1A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, także w języku angielskim lub innym języku obcym uznawanym za język komunikacji międzynarodowej w zakresie studiowanego kierunku studiów, potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	T1A_U01
K1A_U02	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym oraz w innych środowiskach	T1A_U02
K1A_U03	Potrafi przygotować w języku polskim i języku obcym, uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów, dobrze udokumentowane opracowanie problemów z zakresu inżynierii bezpieczeństwa	T1A_U03 S1A_U09
K1A_U04	Potrafi przygotować i przedstawić w języku polskim i języku obcym prezentację ustną, dotyczącą szczegółowych zagadnień z zakresu studiowanego kierunku studiów	T1A_U04
K1A_U05	Ma umiejętność samokształcenia się	T1A_U05
K1A_U06	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 europejskiego systemu opisu kształcenia językowego	T1A_U06
K1A_U07	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, ekonomiczne) w zakresie socjologii, psychologii pracy i etyki zawodowej	S1A_U01
K1A_U08	Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych w zakresie oceny ryzyka zawodowego,	S1A_U02

	bhp, fizjologii, socjologii i psychologii pracy oraz antropometrii	
K1A_U09	Potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych w zakresie zarządzania BHP	S1A_U03
K1A_U10	Potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie zagrożeń bezpieczeństwa	S1A_U04
K1A_U11	Prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu jakością i środowiskowym oraz systemów bezpieczeństwa	S1A_U05
K1A_U12	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz systemów ratownictwa	S1A_U06
K1A_U13	Analizuje rozwiązania konkretnych problemów służby BHP, systemów ratownictwa, systemu zarządzania na wybranym szczeblu administracyjnym i proponuje w tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia	S1A_U07
K1A_U14	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych	S1A_U08
K1A_U15	Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań typowych dla działalności inżynierskiej	T1A_U07
K1A_U16	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	T1A_U08
K1A_U17	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	T1A_U09
K1A_U18	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne, w szczególności związane z ryzykiem i zagrożeniami mechanicznymi, chemicznymi i biologicznymi	T1A_U10
K1A_U19	Ma przygotowanie niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym oraz zna zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą	T1A_U11
K1A_U20	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	T1A_U12
K1A_U21	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu z bezpieczeństwem – istniejące rozwiązania techniczne	T1A_U13
K1A_U22	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym z zakresu eksploatacji, diagnostyki, analizy ryzyka, ergonomii oraz zarządzania BHP	T1A_U14
K1A_U23	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym z zakresu inżynierii bezpieczeństwa technicznego	T1A_U15
K1A_U24	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla systemów bezpieczeństwa technicznego i cywilnego	T1A_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	T1A_K01 S1A_K01

K1A_K02	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechnicznych aspektów i skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	T1A_K02
K1A_K03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	T1A_K03 S1A_K02
K1A_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	T1A_K04 S1A_K03
K1A_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	T1A_K05 S1A_K04
K1A_K06	Umie uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych (politycznych, gospodarczych, obywatelskich), uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i bezpieczeństwa	S1A_K05
K1A_K07	Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności	S1A_K06
K1A_K08	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	T1A_K06 S1A_K07
K1A_K09	Ma świadomość roli społecznej absolwenta uczelni technicznej, a zwłaszcza rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu, informacji dotyczących osiągnięć techniki i aspektów bezpieczeństwa podejmuje starania, aby przekazać takie informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały	T1A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 212.

III. PRAKTYKA:

Praktyka technologiczna: wymiar praktyki: 160h/ 4tygodnie

Okres realizacji: po II semestrze.

Cele i treści kształcenia: uzyskanie podstawowej wiedzy o funkcjonowaniu systemów ratownictwa. W ramach praktyki studenci zapoznają się z procesami wykonawczymi i informacyjno - decyzyjnymi realizowanymi przez KP i KW PSP oraz PRM.

Studenci zostają zapoznani z:

- przepisami prawnymi dotyczącymi funkcjonowania stanowiska kierownika ratownictwem PSP; unormowaniami prawnymi dotyczącymi funkcjonowania WSPR,
- organizacją ratownictwa w strukturach PSP, WSPR,
- organizacją i zasadami działania jednostek ratowniczo- gaśniczych,
- rolą i zasadami koordynatora działań ratunkowych komendy wojewódzkiej i powiatowej PSP, rolą i zasadami kierowania zespołu wyjazdowego WSPR,
- wyposażeniem technicznym jednostek PSP; sprzętem ratowniczym WSPR,
- zasadami dysponowania jednostkami PSP w akcjach ratowniczo- gaśniczych,
- dokumentacją obowiązującą w codziennej pracy komend PSP, PRM.

Praktyka zawodowa: wymiar praktyki: 160h/ 4tygodnie

Okres realizacji: po IV semestrze.

Cele i treści kształcenia: Celem praktyki zawodowej jest praktyczne zapoznanie studenta z działalnością organizacyjno-gospodarczą i innowacyjną przedsiębiorstwa w zakresie rozwiązywania inżynierskich problemów technologiczno-wytwórczych, procesowych oraz inżynierii bezpieczeństwa. Celem jest także przygotowanie studenta do pracy w zespole i pokazaniu mu znaczenia oraz wartości pracy na różnych stanowiskach, przedstawianiu studentowi praktycznych zastosowań wiadomości teoretycznych uzyskanych przez niego w czasie studiów. Praktyka zawodowa daje szansę pokazania się studenta w środowiskach

potencjalnych pracodawców i daje możliwość pozyskania tematów prac dyplomowych związanych z praktycznymi ich realizacjami, a w konsekwencji ułatwienie absolwentowi znalezienia miejsca pracy.

Do zadań praktyki zawodowej należy zapoznanie studenta z:

- technologią i organizacją prac wykonawczych,
- funkcjonowaniem oraz zasadami eksploatacji urządzeń realizujących proces technologiczny,
- działalnością z zakresu szeroko rozumianej inżynierii bezpieczeństwa, zabezpieczeń logistycznych, surowcowych, ochrony mienia i monitoringu na wszystkich szczeblach produkcji,
- z pracą w zakładach, w których realizowany jest proces produkcyjny lub naprawczy na elementach metalowych (np. spawanie, obróbka skrawaniem, kształtowanie wyrobów przez gięcie, wyoblanie itp, inne metody wytwarzania wyrobów metalowych).

Efekty kształcenia dla kierunku **Inżynieria chemiczna i procesowa**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze:** kierunek studiów należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** jest przygotowany do komunikowania się z otoczeniem z wykorzystaniem nowoczesnych środków komunikacji i prezentacji oraz języka specjalistycznego z zakresu inżynierii chemicznej i procesowej, pracy w zespołach multidyscyplinarnych; stosowania zasad odpowiedzialności zawodowej; kształcenia ustawicznego oraz posługiwania się językiem obcym na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Specjalność inżynieria przetwórstwa żywności przygotowuje zarówno teoretycznie, jak i praktycznie do projektowania i sprawowania nadzoru nad procesami technologicznymi oraz aparaturą procesową w zakładach przetwórstwa rolno-spożywczego i pokrewnych. Zakres wiedzy ogólnotechnicznej, podstawowych zagadnień ekonomicznych i uregulowań prawnych upoważnia go też do pełnienia funkcji kierowniczych w przedsiębiorstwach przetwórstwa żywności, produkcji pasz itp., a także w biurach projektowych, firmach produkujących maszyny i urządzenia dla przemysłu przetwórczego oraz firmach montażowych. Absolwent jest zorientowany na kreowanie nowej jakości zakładów przetwórczych i dostosowywanie ich do standardów obowiązujących w Unii Europejskiej. Posiada wiedzę w zakresie podstawowych operacji jednostkowych i aparatury procesowej, w tym także coraz częściej stosowanych procesów membranowych. Przy jednoczesnej znajomości zasad przetwarzania i produkcji żywności będzie ona przydatna we wszystkich branżach przemysłu spożywczego, umożliwiając elastyczne podejście przy opracowywaniu nowych (komponowanych) produktów i technologii ich wytwarzania, jak również projektowaniu linii przetwórczych oraz świadomej eksploatacji aparatury. Absolwent posługuje się technologią komputerową w sterowaniu procesami technologicznymi oraz zarządzaniu przedsiębiorstwem. Jest przygotowany do pracy w zespołach interdyscyplinarnych oraz współpracy ze specjalistami z innych dziedzin. Absolwent specjalności inżynieria przetwórstwa żywności posiada dobrą znajomość specyfiki budowy oraz zasad eksploatacji aparatów i urządzeń stosowanych w różnych branżach przetwórstwa rolno-spożywczego i pokrewnych.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) T1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów inżynieria chemiczna i procesowa - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych
WIEDZA		
K1_W01	Ma wiedzę w zakresie matematyki – rachunku różniczkowego i całkowego, podstaw modelowania matematycznego, obejmującą algebrę, analizę, probabilistykę oraz elementy matematyki dyskretnej i stosowanej, w tym metody matematyczne i metody numeryczne, zna podstawowe metody analizy statystycznej	T1A_W01
K1_W02	Ma wiedzę w zakresie fizyki, obejmującą mechanikę, termodynamikę, optykę, elektryczność i magnetyzm oraz elementy fizyki jądrowej, w tym wiedzę niezbędną do zrozumienia podstawowych zjawisk fizycznych występujących w operacjach jednostkowych i procesach technologicznych w przemyśle chemicznym i spożywczym	
K1_W03	Ma wiedzę w zakresie chemii ogólnej, nieorganicznej i fizycznej niezbędną do opisu podstawowych typów reakcji, tłumaczenia właściwości związków chemicznych, badania właściwości oraz składu chemicznego substancji nieorganicznych oraz do opisu podstawowych zagadnień termodynamiki i kinetyki chemicznej, rozumienia i opisu zjawisk oraz właściwości roztworów, rozumienia istoty równowagi chemicznej, opisu właściwości i rozpoznawania w otoczeniu układów koloidalnych	
K1_W04	Ma wiedzę w zakresie chemii, biochemii i analizy żywności niezbędną do charakteryzowania budowy cząsteczek i właściwości podstawowych grup związków organicznych, charakteryzowania i objaśniania mechanizmów przemian aminokwasów, peptydów, białek, węglowodanów, lipidów oraz kwasów nukleinowych, opisywania budowy, klasyfikowania oraz objaśniania funkcji enzymów i koenzymów oraz analizowania składu żywności	
K1_W05	Ma elementarną wiedzę w zakresie: zasad wykonywania rysunków technicznych detali i ich zespołów oraz instalacji technologicznych, podstaw budowy maszyn i aparatów dla przemysłu przetwórczego, wykonywania pomiarów parametrów procesowych i interpretacji wyników pomiarów	T1A_W02
K1_W06	Ma elementarną wiedzę w zakresie podstaw budowy algorytmów obliczeniowych, składni i semantyki języka Visual Basic oraz podstaw numerycznych metod obliczeń	
K1_W07	Ma elementarną wiedzę w zakresie: znaczenia elektrotechniki i elementów elektroniki w praktyce przemysłowej, podstawowych zasad technologii chemicznej i niekonwencjonalnych źródeł energii	
K1_W08	Ma elementarną wiedzę w zakresie ogólnej technologii żywności oraz wybranych technologii branżowych	
K1_W09	Posiada elementarną wiedzę na temat podstaw ekologii, budowy, zanieczyszczeń i sposobów eliminacji zanieczyszczeń atmosfery, hydrosfery i litosfery oraz korzystania z metod monitoringu i ochrony środowiska	
K1_W10	Ma elementarną wiedzę w zakresie procedur projektowania chemicznych i spożywczych produktów rynkowych	

K1_W11	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą termodynamikę procesową i technikę cieplną w inżynierii chemicznej w zakresie niezbędnym do rozumienia przebiegu operacji jednostkowych	T1A_W03
K1_W12	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą podstawy inżynierii reaktorów w zakresie klasyfikacji i charakterystyki reaktorów chemicznych, obliczeniowych metod określania przebiegu reakcji, rzędu, szybkości i ciepła reakcji	
K1_W13	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę nt. rozwiązań techniczno-technologicznych przy magazynowaniu i przetwarzaniu materiałów	
K1_W14	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące przepływów płynów rzeczywistych w przewodach, aparatach procesowych i przez złoża wypełnień ruchomych oraz nieruchomych, ruchu ciepła w aparatach procesowych warunkach procesu ustalonego oraz istotę procesów dyfuzyjnych, klasyfikację i specyfikę operacji dyfuzyjnych, mechanizmy przenoszenia masy w procesach dyfuzyjnych, obliczenia przebiegu i efektu końcowego operacji dyfuzyjnych	
K1_W15	Zna budowę, działanie, zastosowania i zasady eksploatacji maszyn, urządzeń i elementów instalacji stosowanych w operacjach jednostkowych w przemyśle chemicznym i spożywczym	
K1_W16	Charakteryzuje podstawowe pojęcia reologii technicznej oraz mechaniki cieczy nieniutonowskich oraz potrafi powiązać właściwości cieczy nieniutonowskich z ich strukturą	T1A_W04
K1_W17	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie przebiegu operacji jednostkowych i inżynierii reaktorów, zna i rozumie czynniki decydujące o kinetyce operacji jednostkowych; rozróżnia opory i siły napędowe poszczególnych operacji jednostkowych	
K1_W18	Zna i rozumie przemiany zachodzące w produktach żywnościowych podczas operacji technologicznych	
K1_W19	Zna wyposażenie i zasady projektowania oraz kompletowania instalacji procesowych i czynników energetycznych	
K1_W20	Posiada podstawową wiedzę o trendach rozwojowych w obszarze inżynierii i aparatury procesowej w zakresie sterowania i automatyzacji procesów produkcyjnych, wybranych technik rozdzielania cieczy i układów niejednorodnych, nowoczesnych technologii oczyszczania ścieków i utylizacji odpadów pochodzenia biologicznego, możliwości wykorzystywania niekonwencjonalnych źródeł energii, możliwości recyklingu i zamykania obiegów wody, możliwości odzysku ciepła w procesach technologicznych	T1A_W05
K1_W21	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia maszyn, urządzeń i instalacji procesowych	T1A_W06
K1_W22	Zna i rozumie: zasady bilansowania masy i energii w operacjach jednostkowych i procesach technologicznych, metody obliczeniowe wyznaczania współczynników kinetycznych operacji jednostkowych, sposoby pozyskiwania informacji odnośnie fizykochemicznych właściwości czynników procesowych i mediów energetycznych, wykorzystywane do rozwiązywania prostych zadań inżynierskich z zakresu inżynierii procesowej	T1A_W07
K1_W23	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie przemysłowym	T1A_W08
K1_W24	Ma podstawową wiedzę dotyczącą przedsiębiorczości, rozumienia	T1A_W09

	podstaw ekonomicznych działalności firm oraz zarządzania i prowadzenia działalności gospodarczej	T1A_W11
K1_W25	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; umie korzystać z zasobów informacji patentowej przy wyszukiwaniu piśmiennictwa i danych do projektów	T1A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz internetu, także w języku obcym (angielskim), integrować i interpretować uzyskane informacje, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	T1A_U01
K1_U02	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym oraz w innych środowiskach poprzez stosowanie zasad graficznego przedstawiania schematów budowy urządzeń, instalacji procesowych, przebiegu procesu technologicznego, korzystanie z informacji bibliotecznego i internetu	T1A_U02
K1_U03	Potrafi posługiwać się podstawowym oprogramowaniem użytkowym komputerów osobistych do wyszukiwania informacji, redagowania tekstów, wykonywania obliczeń, programowania prostych procedur obliczeniowych, sporządzania rysunków i schematów	
K1_U04	Umie przygotować w języku polskim i obcym poprawnie udokumentowane opracowanie problemów z zakresu inżynierii i aparatury procesowej	T1A_U03
K1_U05	Posiada umiejętność wystąpień ustnych w języku polskim i języku obcym dotyczących zagadnień aparatury i operacji jednostkowych w przemyśle chemicznym i spożywczym	T1A_U04
K1_U06	Ma umiejętność samokształcenia poprzez realizację zadań dydaktycznych wykonywanych samodzielnie	T1A_U05
K_U07	Ma umiejętności językowe w zakresie inżynierii i aparatury procesowej, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	T1A_U06
K1_U08	Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi przy wykonywaniu schematów i projektów instalacji oraz urządzeń korzystając z komputera i oprogramowania specjalistycznego oraz dostępu do sieci internet	T1A_U07
K1_U09	Potrafi przeprowadzać eksperymenty, pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	T1A_U08
K1_U10	Rozwiązuje zadania inżynierskie metodami analitycznymi, symulacyjnymi i eksperymentalnymi	T1A_U09
K1_U11	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	T1A_U10
K1_U12	Ma przygotowanie niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym oraz przestrzega zasad bezpieczeństwa związanych z tą pracą	T1A_U11
K1_U13	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	T1A_U12
K1_U14	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić istniejące rozwiązania techniczne: urządzenia, obiekty, systemy, procesy linii technologicznych w zakładach produkcyjnych	T1A_U13
K1_U15	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację elementów linii technologicznych w zakładach produkcyjnych	T1A_U14
K1_U16	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostych zadań inżynierskich w zakresie operacji	T1A_U15

	jednostkowych oraz wybierać właściwe metody i narzędzia	
K1_U17	Potrafi zaprojektować proste urządzenie i/lub operację jednostkową typową dla ciągu technologicznego	T1A_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego doksztalcania się poprzez podejmowanie studiów drugiego stopnia, studiów podyplomowych, kursów podnoszących kwalifikacje i kompetencje zawodowe, osobiste i społeczne	T1A_K01
K1_K02	Ma świadomość znaczenia postępowania w sposób profesjonalny i etyczny	T1A_K02
K1_K03	Ma świadomość konieczności pracy w zespole, odpowiedzialnie realizuje zadania stosownie do pozycji w grupie	T1A_K03
K1_K04	Potrafi kierować kiluosobowym zespołem stosownie do podjętego zadania	
K1_K05	Potrafi określić priorytety prowadzące do poprawnego rozwiązywania zadań związanych z projektowaniem linii technologicznej, instalacji, urządzenia	T1A_K04
K1_K06	Ma świadomość znaczenia postępowania w sposób profesjonalny, przestrzegania zasad etyki zawodowej	T1A_K05
K1_K07	Ma świadomość zagrożeń wynikających z działalności przedsiębiorczej i konieczności przestrzegania standardów etycznych w działalności biznesowej	T1A_K06
K1_K08	Ma świadomość roli społecznej absolwenta uczelni technicznej, a zwłaszcza rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu – m.in. przez środki masowego przekazu – informacji i opinii dotyczących osiągnięć w zakresie przetwórstwa spożywczego: podejmuje starania, aby przekazywać takie informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały	T1A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie efekty kształcenia właściwe dla danej specjalności.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 212.

III. PRAKTYKA: 4 tygodnie (160 godzin)

Cele kształcenia: Poznanie i analiza wyposażenia technicznego zakładu produkcyjnego (stan techniczny wyposażenia, jego innowacyjność). Poznanie i analiza działania maszyn, urządzeń i linii produkcyjnych oraz charakterystyka surowców i produktów, ich bilansów, systemów kontroli jakości produkcji, stosowanych norm). Poznanie i analiza uwarunkowań ekonomicznych działalności zakładu produkcyjnego (podstawowe informacje nt. rentowności i obrotów branży, kosztów funkcjonowania zakładu).

Treści kształcenia: W czasie odbywania praktyki specjalnościowej studenci zapoznają się z realizacją procesu produkcyjnego w jednym z wybranych zakładów przetwórczych przemysłów: spożywczego, fermentacyjnego, chemicznego lub w zakładach produkujących wyposażenie techniczne dla w/w jednostek produkcyjnych. Charakterystyka surowców, półproduktów, wyrobów gotowych, odpadów i ich bilanse. Wyposażenie techniczne i technologiczne zakładu produkcyjnego (maszyny i urządzenia, linie produkcyjne, instalacje rurowe mediów technologicznych i energetycznych). Procesy i operacje jednostkowe zachodzące podczas produkcji żywności, procedury analityczne, oznaczanie jakości surowców i wyrobów. Systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwem produkcji żywności w zakładzie, stosowane

normy i standardy. Uwarunkowania ekonomiczne działalności zakładu produkcyjnego (rentowność i obroty branży, koszty działalności, możliwość zwiększenia zysku w zakładzie). Społeczne aspekty produkcji w zakładzie (gospodarka odpadami, ściekami, ochrona środowiska, możliwości zatrudnienia w branży).

Efekty kształcenia dla kierunku **Inżynieria środowiska**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:**
 - zna narzędzia matematyczne, fizyczne, chemiczne i pokrewne stosowane do opisu zjawisk technicznych,
 - ma wiedzę w zakresie procesów biologicznych zachodzących w środowisku naturalnym i zagrożeń biologicznych w środowisku technicznym, definiuje powiązania między zjawiskami globalnymi a antropopresją,
 - ma wiedzę z zakresu mechaniki i wytrzymałości materiałów, podstawowych procesów przekazywania energii i ciepła, termodynamiki, prawach rządzących przepływem płynów i zastosowaniu tej wiedzy przy definiowaniu i rozwiązywaniu problemów technicznych w projektowaniu urządzeń inżynierii środowiska,
 - charakteryzuje właściwości wytrzymałościowe gruntów, definiuje zachodzące w gruncie przemiany pod wpływem różnorodnych obciążeń, ocenia wpływu środowiska na grunty, zna procesy zachodzące w środowisku glebowym oraz zasady rekultywacji terenów zdegradowanych,
 - zna procesy jednostkowe stosowane w gospodarce komunalnej, zasady projektowania konstrukcji i urządzeń do oczyszczania wody i ścieków, systemów zaopatrzenia w wodę i usuwania ścieków, unieszkodliwiania odpadów oraz oczyszczania miast i utrzymania zieleni, instalacje do produkcji biopaliw,
 - korzysta z podstawowych technologii informatycznych do pozyskiwania i przetwarzania informacji oraz stosuje poznany aparat matematyczny i inne narzędzia służące do wymiarowania obiektów i urządzeń z zakresu inżynierii środowiska,
 - wykorzystuje podstawowe prawodawstwo w zakresie technologii inżynierii środowiska, stosować zasady pracy w środowisku przemysłowym oraz wykorzystywać prawo związane z bezpieczeństwem pracy,
 - zna zasady tworzenia przedsiębiorczości indywidualnej,
 - korzysta na poziomie podstawowym z literatury w języku obcym,
 - rozumie potrzeby dokończania się i podnoszenia umiejętności w zakresie wiedzy podstawowej oraz technik i technologii stosowanych w inżynierii środowiska.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K (przed podkreśnikiem)	-	kierunkowe efekty kształcenia
b) W	-	kategoria wiedzy
c) U	-	kategoria umiejętności
d) K (po podkreśniku)	-	kategoria kompetencji społecznych
e) T1A	-	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
f) 01, 02, 03 i kolejne	-	numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów inżynieria środowiska - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych
WIEDZA		
K1_W01	Zna narzędzia matematyczne i pokrewne stosowane do opisu zjawisk technicznych	T1A_W01
K1_W02	Zna prawa fizyki wykorzystane w technice oraz definiuje podstawowe wielkości fizyczne	T1A_W01
K1_W03	Ma wiedzę podstawową z chemii nieorganicznej i organicznej, rozumie zasady termodynamiki chemicznej i elektrochemii.	T1A_W01
K1_W04	Ma wiedzę w zakresie procesów biologicznych zachodzących w środowisku naturalnym i zagrożeń biologicznych w środowisku technicznym, definiuje powiązania między zjawiskami globalnymi a antropopresją	T1A_W02
K1_W05	Ma wiedzę z zakresu mechaniki i wytrzymałości materiałów w projektowaniu urządzeń inżynierii środowiska	T1A_W02
K1_W06	Ma wiedzę z podstawowych procesów przekazywania energii i ciepła oraz wiedzę z zakresu termodynamiki do stosowania przy definiowaniu i rozwiązywaniu problemów technicznych.	T1A_W02
K1_W07	Ma wiedzę o prawach rządzących przepływem płynów i zastosowaniu tej wiedzy w projektowaniu urządzeń służących inżynierii środowiska	T1A_W02
K1_W08	Ma wiedzę o procesach zachodzących w atmosferze, zna zasady działania, projektowania i stosowania technologii, zna czynniki powodujące zagrożenia akustyczne oraz zasady rozkładu poziomego ciśnień akustycznych pochodzących od typowych źródeł hałasu w różnych uwarunkowaniach topograficznych	T1A_W03
K1_W09	Charakteryzuje właściwości wytrzymałościowe gruntów, definiuje zachodzące w gruncie przemiany pod wpływem różnorodnych obciążeń, ocenia wpływu środowiska na grunty, zna procesy zachodzące w środowisku glebowym oraz zasady rekultywacji terenów zdegradowanych	T1A_W03
K1_W10	Wykazuje znajomość podstawowych terminów w języku obcym w zakresie inżynierii środowiska	T1A_W03
K1_W11	Zna procesy jednostkowe stosowane w gospodarce komunalnej, zasady projektowania konstrukcji i urządzeń do oczyszczania wody i ścieków, systemów zaopatrzenia w wodę i usuwania ścieków w tym systemów do produkcji biopaliw	T1A_W04
K1_W12	Ma wiedzę z zakresu gospodarki odpadami, procesów jednostkowych i układów technologicznych w gospodarce odpadami oraz oczyszczania miast i utrzymania zieleni	T1A_W04
K1_W13	Zna zjawiska i procesy hydrologiczne oraz zasady sporządzania bilansów wodno – gospodarczych i prognozowania zaopatrzenia w wodę w zakładach przemysłowych, objaśnia procesy zachodzące w systemach odwadniających i nawadniających zna projektowania systemów nawadniających i odwadniających, ma wiedzę z zakresu funkcjonowania geosystemów oraz procesów i praw determinujących obieg wody	T1A_W04

K1_W14	Ma wiedzę z zakresu rysunku technicznego i wizualizacji utworów inżynierskich	T1A_W05
K1_W15	Ma podstawową wiedzę o systemie informacji przestrzennej w praktyce inżynierskiej	T1A_W05
K1_W16	Ma wiedzę z zakresu oceny i doboru materiałów oraz pomiarowych technik geodezyjnych wykorzystywanych w inżynierii środowiska	T1A_W06
K1_W17	Ma wiedzę o elementach konstrukcyjnych budynków, podstawowych warunkach technicznych, którym powinny odpowiadać budynki	T1A_W06
K1_W18	Zna zasady projektowania i sporządzania kosztorysów sieci kanalizacyjnych, wodociągowych i gazowych oraz wewnętrznych instalacji sanitarnych i gazowych, w tym instalacji i urządzeń w obiektach komunalnych użyteczności publicznej	T1A_W06
K1_W19	Zna procesy zachodzące w systemach grzewczych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, zna podstawy projektowania i eksploatacji systemów grzewczych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	T1A_W06
K1_W20	Ma wiedzę z zakresu wykorzystania narzędzie typu CAD do projektowania	T1A_W07
K1_W21	Zna podstawowe regulacje prawne i ekonomiczne w działalności gospodarczej, edukacyjnej, badawczej oraz zarządzaniu środowiskiem	T1A_W08
K1_W22	Definiuje podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	T1A_W08
K1_W23	Zna zasady prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania jakością	T1A_W09
K1_W24	Zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	T1A_W10
K_W25	Zna zasady tworzenia przedsiębiorczości indywidualnej	T1A_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Korzysta na poziomie podstawowym z literatury w języku obcym	T1A_U01, T1A_U06
K1_U02	Posługuje się programami informatycznymi w projektowaniu inżynierskim	T1A_U01
K1_U03	Korzysta z podstawowych technologii informatycznych do pozyskiwania i przetwarzania informacji oraz stosuje poznany aparat matematyczny i inne narzędzia służące do wymiarowania obiektów i urządzeń z zakresu inżynierii środowiska	T1A_U02 T1A_U07
K1_U04	Umie analizować i przedstawiać koncepcje i projekty w zakresie gospodarki komunalnej oraz technologii wytwarzania biopaliw	T1A_U03
K1_U05	Potrafi przygotować i przedstawić prezentacje w zakresie technologii inżynierii środowiska	T1A_U04
K1_U06	Posiada umiejętność samokształcenia	T1A_U05
K1_U07	Wykonuje samodzielnie lub w zespole proste zadania badawcze i projektowe w zakresie procesów jednostkowych wykorzystywanych w inżynierii środowiska	T1A_U08
K1_U08	Dokonyuje pomiarów i wyznacza wartości oraz ocenia wiarygodność podstawowych wielkości matematycznych, fizycznych, chemicznych, biologicznych i geodezyjnych	T1A_U09

K1_U09	Wykorzystuje podstawowe prawodawstwo w zakresie technologii inżynierii środowiska	T1A_U10
K1_U10	Umie stosować zasady pracy w środowisku przemysłowym oraz wykorzystywać prawo związane z bezpieczeństwem pracy	T1A_U11
K1_U11	Umie zastosować wiedzę z zakresu ekonomii do oceny działań inżynierskich	T1A_U12
K1_U12	Umie wykorzystać wiedzę z zakresu elementów konstrukcyjnych, oceny podstawowych warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki oraz zwymiarować urządzenia stosowane w inżynierii środowiska	T1A_U13
K1_U13	Rozumie zasadę działania, projektowania i stosowania automatycznego sterowania w urządzeniach i technologiach chroniących powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe oraz grunty w tym zna zasady gospodarowania wodą	T1A_U14 T1A_U16
K1_U14	Rozumie ogólne prawa z zakresu mechaniki płynów oraz automatycznego sterowania w projektowaniu urządzeń i technologii stosowanych w inżynierii środowiska	T1A_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Rozumie potrzeby dokształcania się i podnoszenia umiejętności w zakresie wiedzy podstawowej oraz technik i technologii stosowanych w inżynierii środowiska	T1A_K01
K1_K02	Jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i innych	T1A_K02
K1_K03	Pracuje samodzielnie i w zespole	T1A_K03
K1_K04	Może przekazywać informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały	T1A_K04
K1_K05	Dostrzega konieczność stosowania technologii inżynierii środowiska w celu zachowania zasobów naturalnych i poprawy jakości życia człowieka	T1A_K05
K1_K06	Ma świadomość działań w zakresie przedsiębiorczości	T1A_K06
K1_K07	Przejawia wrażliwość i poszanowanie dla umiejętności wiedzy nabytej	T1A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 210.

III. PRAKTYKA:

Student odbywa praktykę zawodową wakacyjną w zakładach, instytucjach związanych z projektowaniem, eksploatacją i wykonawstwem. Po IV semestrze odbywa praktykę wodociągowo-kanalizacyjną (2 tygodnie), komunalną (2 tygodnie), po VI semestrze praktykę wykonawczą (3 tygodnie).

Podczas praktyki zawodowej student:

a) w zakresie wiedzy:

- uzupełnia wiedzę z zakresu, instalacji i układów technologicznych stosowanych w gospodarce odpadami oraz oczyszczaniu miast i utrzymaniu zieleni,
- ugruntowuje wiedzę z projektowania i sporządzania kosztorysów sieci kanalizacyjnych, wodociągowych i gazowych oraz wewnętrznych instalacji sanitarnych i gazowych, w tym instalacji i urządzeń w obiektach komunalnych użyteczności publicznej

b) w zakresie umiejętności:

- analizuje i charakteryzuje koncepcje i projekty w zakresie gospodarki komunalnej oraz technologii wytwarzania biopaliw,
- stosuje zasady pracy w środowisku przemysłowym oraz wykorzystuje prawo związane z bezpieczeństwem pracy,
- wykorzystuje wiedzę z zakresu elementów konstrukcyjnych, oceny podstawowych warunków technicznych, wymiaruje urządzenia stosowane w inżynierii środowiska,
- rozumie zasadę działania, projektowania i stosowania automatycznego sterowania w urządzeniach i technologiach chroniących powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe oraz grunty w tym zna zasady gospodarowania wodą.

c) w zakresie kompetencji społecznych:

- rozumie potrzeby doksztalcania się i podnoszenia umiejętności w zakresie wiedzy podstawowej oraz technik i technologii stosowanych w inżynierii środowiska,
- pracuje samodzielnie i w zespole i jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i innych,
- ma świadomość działań w zakresie przedsiębiorczości.

Efekty kształcenia dla kierunku **Inżynieria środowiska**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 semestry).
4. **Absolwent:** posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych, technicznych oraz specjalistyczną w wybranym fragmencie inżynierii środowiska, nabywa umiejętności rozwiązywania problemów z zakresu inżynierii środowiska, projektowania i eksploatacji obiektów inżynierii środowiska oraz rozumie znaczenie kształcenia się przez całe życie. Absolwent posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych. Posiada umiejętność koordynowania prac badawczych, rozumie oraz stosuje standardy i podstawowe dokumenty prawne w pracy. Jest przygotowany do kierowania pracą zespołów oraz do pracy w instytutach naukowych, biurach projektowych, przedsiębiorstwach zajmujących się ochroną atmosfery, zaopatrzeniem w wodę, oczyszczaniem ścieków, obiektach gospodarki komunalnej, w instytucjach prognozujących stan środowiska, potrzeby gospodarki, zajmujących się oceną skutków działalności gospodarczej na środowisko, planowaniem i racjonalne zarządzanie środowiskiem, prognozowaniem zagrożeń i katastrof naturalnych (powodzie, podtopienia, huragany, nawałnice i in.), oceną skutków zagrożeń naturalnych.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) T2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów drugiego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów inżynieria środowiska - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych
WIEDZA		
K2_W01	Ma rozszerzoną wiedzę z metod opisu i wnioskowania statystycznego w inżynierii środowiska oraz wytycznych technik IT	T2A_W01
K2_W02	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu migracji pierwiastków i związków chemicznych jak i obecności substancji szkodliwych i toksycznych	T2A_W01
K2_W03	Ma podbudowę teoretyczną z zakresu zagospodarowania przestrzennego oraz lokalnych planów zagospodarowania przestrzennego	T2A_W01
K2_W04	Ma wiedzę z zakresu projektowania obiektów inżynierii	T2A_W02

	środowiska z uwzględnieniem niezawodności funkcjonowania urządzeń stosowanych w inżynierii środowiska	
K2_W05	Ma ugruntowaną wiedzę z zakresu zasad zrównoważonego rozwoju w działalności zawodowej oraz relacji między produkcją a korzystaniem ze środowiska	T2A_W02, T2A_W08
K2_W06	Ma ugruntowaną wiedzę z zakresu pomiaru i interpretacji danych monitoringowych oraz oceny stanu środowiska zewnętrznego	T2A_W02
K2_W07	Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu energii konwencjonalnej i odnawialnej oraz jej roli w rozwoju cywilizacji	T2A_W05 T2A_W08
K2_W08	Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu przygotowania dokumentacji inwestycyjnej, zasad organizacji robót instalacyjnych, sporządzania i oceny kosztorysu	T2A_W02 T2A_W08
K2_W09	Ma wiedzę z zakresu doboru technologii minimalizujących antropopresję oraz najlepszych dostępnych technologii w wybranych gałęziach przemysłu	T2A_W03
K2_W10	Ma podbudowę teoretyczną z zakresu technik, narzędzi i materiałów oraz sterowania procesami w inżynierii środowiska	T2A_W06
K2_W11	Ma rozszerzoną wiedzę w zakresie działań związanych z inżynierią środowiska	T2A_W04
K2_W12	Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu instalacji i technologii stosowanych przy rozwiązywaniu problemów związanych z inżynierią środowiska	T2A_W07
K2_W13	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	T2A_W10
K2_W14	Ma ugruntowaną wiedzę z zakresu regulacji prawnych i ekonomicznych w działalności gospodarczej, edukacyjnej, badawczej oraz w zarządzaniu środowiskiem a także zna zasady tworzenia przedsiębiorczości indywidualnej	T2A_W08 T2A_W09 T2A_W11
K2_W15	Zna metodologię przygotowania i napisania pracy naukowej	T2A_W10
K2_W16	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii	T2A_W08
K2_W17	Ma wiedzę w zakresie problemów aktualnie prezentowanych w obcojęzycznej literaturze kierunkowej	T2A_W05
UMIĘJĘTNOŚCI		
K2_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury i baz danych, potrafi integrować uzyskane informacje	T2A_U01 T2A_U10
K2_U02	Potrafi pracować indywidualnie i w zespole, kierować małym zespołem w sposób zapewniający realizację zadania	T2A_U02 T2A_U05
K2_U03	Potrafi przygotować i przedstawić prezentację na temat realizacji zadania projektowego lub badawczego oraz przeprowadzić dyskusję	T2A_U04 T2A_U03
K2_U04	Posługuje się językiem obcym w stopniu wystarczającym do zrozumienia literatury fachowej, przygotowania i wygłoszenia krótkiej prezentacji	T2A_U04 T2A_U06 T2A_U03
K_U05	Umie zastosować ilościowe metody opisu i wnioskowania statystycznego, stosuje programy komputerowe do projektowania oraz obliczeń	T2A_U07
K2_U06	Umie posłużyć się danymi z zakresu chemii środowiska do oceny skutków obecności substancji szkodliwych i toksycznych	T2A_U08

K2_U07	Korzysta z zasad projektowania obiektów inżynierii środowiska z uwzględnieniem niezawodności, identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka związanego z nieprawidłowym funkcjonowaniem obiektów	T2A_U10 T2A_U09
K2_U08	Posługuje się zasadami zrównoważonego rozwoju w działalności zawodowej, formułuje oceny działalności proekologicznych przedsiębiorstw	T2A_U15
K2_U09	Potrafi zaplanować pomiary i przeprowadzić interpretację danych monitoringowych w celu oceny stanu środowiska zewnętrznego	T2A_U09
K2_U10	Formułuje celowość ekonomiczną i środowiskową wykorzystania alternatywnych źródeł energii i technologii proekologicznych	T2A_U10 T2A_U14
K2_U11	Opracowuje dokumentację inwestycyjną prac budowlanych, sporządza kosztorysy oraz plany zagospodarowania przestrzeni	T2A_U13
K2_U12	Umie zastosować proste urządzenia sterujące i kontrolujące procesy inżynieryjne w zakresie inżynierii środowiska	T2A_U12 T2A_U19
K2_U13	Potrafi opracować dokumentację wyników realizacji zadania projektowego lub badawczego oraz przygotować opracowanie zawierające omówienie tych wyników w zakresie inżynierii środowiska	T2A_U04
K2_U14	Umie dobrać technologie minimalizujące antropopresję, w tym analizuje efekty wynikające z działań proekologicznych realizowanych w zakładach przemysłowych oraz możliwości ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem	T2A_U10 T2A_U17 T2A_U19
K2_U15	Projektuje układy i systemy stosowane w inżynierii środowiska	T2A_U11 T2A_U16 T2A_U18 T2A_U19
K2_U16	Posługuje się językiem obcym do opisu technik i technologii w zakresie inżynierii środowiska	T2A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy	T2A_K02 T2A_K03 T2A_K04 T2A_K06
K2_K02	Rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu zasad zrównoważonego korzystania ze środowiska, w tym znaczenia inżynierii środowiska	T2A_K07 T2A_K05
K2_K03	Rozumie potrzebę uczenia się, inspirowania i przekazywania wiedzy innym	T2A_K01

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS - 90.

III. PRAKTYKI

W trakcie procesu kształcenia na studiach drugiego stopnia nie przewidziano praktyk zawodowych.

Efekty kształcenia dla kierunku **Leśnictwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada wiedzę niezbędną dla zapewnienia wielostronnej funkcji lasu, z zakresu gospodarki leśnej i ochrony środowiska, a także dotyczącą projektowania, zarządzania, organizowania i zarządzania gospodarstwem leśnym zgodnie z zasadami ochrony środowiska i prawami przyrody. Umie planować i organizować produkcję oraz ochronę lasu przed zagrożeniami abiotycznymi, biotycznymi i antropogenicznymi w trakcie pozyskiwania i transportu surowców leśnych oraz wykorzystywania lasu do celów łowieckich. Absolwent jest przygotowany do: sporządzania i realizacji planów gospodarczych, ochronnych i finansowych; projektowania i realizacji inżynierskiego zagospodarowania lasu oraz prowadzenia nadzoru inżynierskiego nad wykonawstwem prac leśnych i doskonaleniem poziomu ich technizacji. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posiada umiejętności posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu leśnictwa. Absolwent jest przygotowany do pracy w jednostkach administracji Lasów Państwowych, parkach narodowych i krajobrazowych oraz w firmach związanych z leśnictwem. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - b) 1 – studia pierwszego stopnia
 - c) A – profil ogólnoakademicki
 - d) W – kategoria wiedzy
 - e) U – kategoria umiejętności
 - f) K(po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - g) K1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia,
 - h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów leśnictwo- po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych
WIEDZA		
K1A_W01	Charakteryzuje zjawiska i procesy zachodzące w przyrodzie przy wykorzystaniu wiedzy z dziedzin nauk podstawowych	R1A_W01
K1A_W02	Zna podstawowe uwarunkowania ekonomiczne, prawne i społeczne funkcjonowania leśnictwa oraz organizację zarządzania lasami i ochroną przyrody w Polsce i Europie	R1A_W02
K1A_W03	Opisuje interakcje między lasem a otaczającym go środowiskiem (klimat, gleba, ukształtowanie terenu, hydrologia)	R1A_W03 R1A_W04
K1A_W04	Zna metody inżynierii środowiskowej stosowane w lasach	R1A_W03 R1A_W05
K1A_W05	Charakteryzuje podstawowe produkty użytkowania lasu, ubocznego użytkowania lasu i gospodarki łowieckiej	R1A_W03 R1A_W06
K1A_W06	Charakteryzuje podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w środowisku leśnym	R1A_W04
K1A_W07	Zna rodzime i występujące w Polsce gatunki roślin, zwierząt i grzybów oraz ich rolę w ekosystemach leśnych	R1A_W04
K1A_W08	Omawia rolę zwierząt w środowisku leśnym, metody gospodarowania populacjami i ich ochronę	R1A_W04 R1A_W05
K1A_W09	Charakteryzuje metody zagospodarowania lasu ze szczególnym naciskiem na wykorzystanie naturalnych procesów	R1A_W04 R1A_W05
K1A_W10	Zna podstawowe parametry charakteryzujące środowisko leśne i drzewostan oraz metody ich monitoringu	R1A_W05
K1A_W11	Zna podstawy programów informatycznych służących gospodarce leśnej	R1A_W05
K1A_W12	Definiuje podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	R1A_W05
K1A_W13	Rozróżnia podstawowe pakiety oprogramowania użytkowego w zakresie pozwalającym na ich stosowanie w życiu codziennym (edytory tekstów, bazy danych, arkusze kalkulacyjne, biblioteki numeryczne)	R1A_W05
K1A_W14	Omawia sposoby użytkowania lasu z głównym naciskiem na ochronę środowiska leśnego i BHP	R1A_W05 R1A_W06
K1A_W15	Wymienia zagrożenia środowiska leśnego (biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne) i opisuje metody zapobiegania oraz ograniczania ich	R1A_W06
K1A_W16	Charakteryzuje środowiskotwórczą i gospodarczą rolę lasu	R1A_W06
K1A_W17	Zna rolę lasu dla rozwoju cywilizacyjnego i funkcjonowania człowieka	R1A_W07

K1A_W18	Wskazuje miejsce i rolę zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich (uwzględniającego gospodarkę leśną) w globalnej strategii ochrony środowiska	R1A_W07
K1A_W19	Zna podstawowe uwarunkowania związane z prowadzeniem i rozwijaniem działalności gospodarczej ukierunkowanej na racjonalne wykorzystanie zasobów leśnych	R1A_W07 R1A_W09
K1A_W20	Zna podstawowe zasady ochrony własności intelektualnej, prawa autorskiego i prasowego	R1A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Interpretuje podstawowe ustawodawstwo dotyczące leśnictwa i ochrony przyrody	R1A_U01
K1A_U02	Użytkuje komputer w zakresie koniecznym do wyszukiwania informacji, komunikowania się, organizowania i wstępnej analizy danych, sporządzania raportów i prezentacji wyników oraz do rejestracji zdarzeń gospodarczych w lesie	R1A_U01 R1A_U03
K1A_U03	Posługuje się systemem informacji geograficznej jako podstawowym narzędziem tworzenia informacji przestrzennej o środowisku leśnym oraz zarządzania nim	R1A_U01 R1A_U03 R1A_U05
K1A_U04	Znajduje, rozumie, wykorzystuje i krytycznie ocenia uzyskane z różnych źródeł informacje związane z szeroko pojętą tematyką leśną i ochrony przyrody	R1A_U01 R1A_U07
K1A_U05	Przekazuje zdobytą wiedzę w sposób logiczny i uporządkowany	R1A_U02
K1A_U06	Wykorzystuje różne metody podczas przygotowania wystąpień publicznych dotyczących kształtowania i gospodarowania zasobami leśnymi oraz ochrony przyrody	R1A_U02 R1A_U09
K1A_U07	Dokonuje pomiarów i wyznacza wartości oraz ocenia wiarygodność podstawowych wielkości fizycznych i chemicznych	R1A_U04
K1A_U08	Wykonuje samodzielnie lub w zespole pod kierunkiem opiekuna proste zadania badawcze związane z środowiskiem leśnym	R1A_U04
K1A_U09	Dokonuje pomiaru podstawowych parametrów charakteryzujących drzewostany i środowisko leśne	R1A_U04
K1A_U10	Wykorzystuje aparat matematyczny i statystyczny do opisu zjawisk zachodzących w środowisku leśnym	R1A_U05
K1A_U11	Ocena las jako środowisko życia zwierząt w kontekście prowadzenia gospodarki populacjami zwierząt łownych oraz w kontekście ochrony i restytucji rzadkich gatunków zwierząt	R1A_U05
K1A_U12	Potrafi zabiegać i przeciwdziałać podstawowym zagrożeniom zbiorowisk leśnych wykonując działania z wykorzystaniem metod stosowanych w ochronie lasu	R1A_U06 R1A_U07
K1A_U13	Dostosowuje sposoby zagospodarowania lasu do warunków środowiska leśnego wykorzystując metody hodowli lasu	R1A_U06 R1A_U07

K1A_U14	Planuje metody użytkowania lasu uwzględniając ochronę ekosystemów leśnych i bezpieczeństwo pracy	R1A_U06 R1A_U07
K1A_U15	Wykorzystuje różne metody podczas przygotowania opracowań pisemnych dotyczących kształtowania i gospodarowania zasobami leśnymi oraz ochrony przyrody	R1A_U08
K1A_U16	Czyta ze zrozumieniem nieskomplikowane teksty naukowe i opracowuje proste teksty dotyczące leśnictwa w języku obcym oraz komunikuje się w tym języku na poziomie B2	R1A_U08 R1A_U10
K1A_U17	Dokonuje wstępnej analizy ekonomicznej planowanych prac leśnych	R1A_U05 R1A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Jest gotowy do pogłębiania wiedzy z zakresu nauk o środowisku, w tym specjalistycznych, umożliwiających aktywne uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym	R1A_K01 R1A_K07
K1A_K02	Jest chętny do promocji nowoczesnego leśnictwa, docenia rolę edukacji ekologicznej	R1A_K01 R1A_K07
K1A_K03	Jest zdolny do pracy samodzielnej i w zespole oraz kierowania zespołami ludzkimi w zakresie wyznaczania i kontroli zadań	R1A_K02
K1A_K04	Potrafi określić i uszeregować rangę poszczególnych funkcji lasu (ochronnej, społecznej i gospodarczej) podczas z realizacji zadań gospodarczych wpisujących się w wielofunkcyjną gospodarkę leśną	R1A_K03
K1A_K05	Przestrzega zasad etyki przy zbieraniu i opisywaniu danych	R1A_K03 R1A_K04
K1A_K06	Identyfikuje podstawowe zagrożenia zbiorowisk leśnych oraz potrzebę wykonania odpowiednich zabiegów w ekosystemie leśnym wykorzystując swoją wiedzę	R1A_K04
K1A_K07	Wykazuje ostrożność i krytycyzm w przyjmowaniu informacji z literatury naukowej, internetu, a szczególnie dostępnej w masowych mediach, mających odniesienie do leśnictwa i ochrony przyrody	R1A_K04
K1A_K08	Szanuje cudzą własność intelektualną w tym prawa autorskie	R1A_K04
K1A_K09	Przejawia wrażliwość związaną z ochroną i zachowaniem zasobów leśnych	R1A_K05
K1A_K10	Akceptuje i przestrzega prawa dotyczącego lasów i leśnictwa	R1A_K05
K1A_K11	Wykazuje się odpowiedzialnością za bezpieczeństwo pracy własnej i innych oraz powierzony sprzęt podczas prac w lesie	R1A_K06
K1A_K12	Ma świadomość odpowiedzialności za podejmowane decyzje w dziedzinie zagospodarowania, ochrony i użytkowania lasu oraz potrafi przewidzieć ich skutki	R1A_K06
K1A_K13	Prezentuje perspektywiczne i przedsiębiorcze myślenie w kontekście wykorzystania zdobytych informacji i umiejętności w działaniach związanych z przyszłą pracą zawodową	R1A_K08

K1A_K14	Rozumie potrzebę wykorzystania nauk podstawowych przy zbieraniu i opisywaniu informacji dotyczących lasu i gospodarki leśnej	R1A_K03
---------	--	---------

Tabela 2

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich przez efekty kierunkowe

6. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– efekty kształcenia w zakresie kierunku leśnictwo
b) InzA	– efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich
c) 1	– studia pierwszego stopnia
d) A	– profil ogólnoakademicki
e) W	– kategoria wiedzy
f) U	– kategoria umiejętności
g) K po podkreślniku	– kategoria kompetencji społecznych
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów leśnictwo prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Odniesienie do efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
KInz_W1	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia obiektów technicznych służących gospodarce leśnej	InzA_W01
KInz_W2	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń technicznych używanych podczas prac leśnych	InzA_W01
KInz_W3	Zna podstawowe techniki oraz sprzęt stosowany podczas prac leśnych	InzA_W02 InzA_W05
KInz_W4	Zna podstawowe techniki, materiały oraz sprzęt stosowany podczas wytwarzania prostych obiektów technicznych służących gospodarce leśnej	InzA_W02
KInz_W5	Zna podstawowe uwarunkowania ekonomiczne, prawne i społeczne funkcjonowania leśnictwa	InzA_W03
KInz_W6	Definiuje podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	InzA_W03
KInz_W7	Zna organizację zarządzania zasobami leśnymi i ochroną przyrody w Polsce i Europie	InzA_W04
KInz_W8	Zna podstawowe uwarunkowania związane z prowadzeniem i rozwijaniem działalności gospodarczej ukierunkowanej na racjonalne wykorzystanie zasobów leśnych	InzA_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
KInz_U1	Użytkuje komputer w zakresie koniecznym do wyszukiwania informacji, organizowania i wstępnej analizy danych, sporządzania raportów oraz do interpretacji zdarzeń gospodarczych w lesie	InzA_U01
KInz_U2	Wykorzystuje aparat matematyczny i statystyczny do realizacji zadań inżynierskich, opisu zjawisk zachodzących w środowisku leśnym oraz wyciągania	InzA_U01 InzA_U02

	wniosków	
KInz_U3	Wykonuje samodzielnie lub w zespole pod kierunkiem opiekuna proste zadania badawcze związane ze środowiskiem leśnym	InzA_U01
KInz_U4	Wykorzystuje różne metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne stosowane w gospodarce leśnej	InzA_U02
KInz_U5	Potrafi zabiegać i przeciwdziałać zagrożeniom zbiorowisk leśnych wykonując działania z wykorzystaniem metod stosowanych w ochronie lasu	InzA_U03 InzA_U06
KInz_U6	Potrafi dostosować sposoby zagospodarowania lasu do warunków środowiska leśnego wykorzystując metody hodowli lasu	InzA_U03 InzA_U06
KInz_U7	Prowadzi gospodarkę populacjami zwierząt łownych oraz zagospodarowuje łowiska leśne minimalizując szkody w drzewostanach i w uprawach rolniczych	InzA_U03 InzA_U06
KInz_U8	Planuje metody użytkowania lasu uwzględniając ochronę ekosystemów leśnych i bezpieczeństwo pracy	InzA_U03 InzA_U06
KInz_U9	Dokonuje wstępnej analizy ekonomicznej planowanych prac leśnych	InzA_U04
KInz_U10	Dokonuje krytycznej analizy i oceny sposobów prowadzenia gospodarki leśnej	InzA_U05
KInz_U11	Dokonuje krytycznej analizy funkcjonowania istniejących w lasach obiektów inżynierskich wykorzystywanych w gospodarce leśnej	InzA_U05
KInz_U12	Potrafi zaprojektować i wybrać optymalne metody prowadzenia gospodarki leśnej	InzA_U07
KInz_U13	Potrafi zaprojektować ciąg zabiegów gospodarczych w drzewostanie podczas przygotowania planu urządzenia lasu	InzA_U08
KInz_U14	Potrafi zaprojektować system pozyskania drewna w drzewostanie uwzględniając maksymalną ochronę ekosystemu leśnego i bhp	InzA_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KInz_K1	Ma świadomość odpowiedzialności za podejmowane decyzje w dziedzinie gospodarki leśnej oraz potrafi przewidzieć ich skutki dla środowiska	InzA_K01
KInz_K2	Przejawia wrażliwość związaną z ochroną i zachowaniem zasobów leśnych	InzA_K01
KInz_K3	Wykazuje się odpowiedzialnością za bezpieczeństwo pracy własnej i innych oraz powierzony sprzęt wykorzystywany w pracach leśnych	InzA_K01
KInz_K4	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	InzA_K02

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 210.

III. PRAKTYKA:

Praktyka kierunkowa, poświęcona nabyciu praktycznych umiejętności z zakresu studiowanego kierunku. Student uzyska także szereg kompetencji społecznych pracując w zespołach ludzkich. Czas trwania praktyki 6 tygodni.

Efekty kształcenia dla kierunku **Matematyka**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk ścisłych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** jest wykształconym matematykiem zdolnym do udziału w rozwijaniu matematyki i jej stosowania w innych gałęziach wiedzy i w praktyce. Stanowi dobrą kadrę zarówno dla banków, firm o profilu finansowym i ubezpieczeniowym, jak i nauczycieli matematyki, i informatyki dla szkolnictwa podstawowego. Jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Po ukończeniu studiów otrzymuje tytuł zawodowy licencjata.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) X1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk ścisłych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia
 - g) NO1), NO2)..., NO7) - ogólne efekty zawarte w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
 - h) NS1)a), NS1)b),..., NS1)m) - szczegółowe efekty w zakresie wiedzy zawarte w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
 - i) NS2)a), NS2)b),..., NS2)o) - szczegółowe efekty w zakresie umiejętności zawarte w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
 - j) NS3)a), NS3)b),..., NS3)g) - szczegółowe efekty w zakresie kompetencji społecznych zawarte w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
 - k) NS5)a), NS5)b) - szczegółowe efekty w zakresie technologii informacyjnej zawarte w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
 - l) NS6)a), NS6)b) - szczegółowe efekty w zakresie technologii informacyjnej zawarte w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
 - m) NS7) - szczegółowy efekt w zakresie technologii informacyjnej zawarty w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów matematyka - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk ścisłych oraz w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela
WIEDZA		
K1_W01	Rozumie cywilizacyjne znaczenie matematyki i jej zastosowań	X1A_W01
K1_W02	Dobrze rozumie rolę i znaczenie dowodu w matematyce, a także pojęcie istotności założeń	X1A_W03
K1_W03	Rozumie budowę teorii matematycznych, potrafi użyć formalizmu matematycznego do budowy i analizy prostych modeli matematycznych w innych dziedzinach nauk	X1A_W02 X1A_W03
K1_W04	Zna podstawowe twierdzenia z poznanych działów matematyki	X1A_W01 X1A_W03
K1_W05	Zna podstawowe przykłady zarówno ilustrujące konkretne pojęcia matematyczne, jak i pozwalające obalić błędne hipotezy lub nieuprawnione rozumowania	X1A_W03
K1_W06	Zna wybrane pojęcia i metody logiki matematycznej, teorii mnogości i matematyki dyskretnej zawarte w podstawach innych dyscyplin matematyki	X1A_W01
K1_W07	Zna podstawy rachunku różniczkowego i całkowego funkcji jednej i wielu zmiennych, a także wykorzystywane w nim inne gałęzie matematyki, ze szczególnym uwzględnieniem algebry liniowej i topologii	X1A_W01
K1_W08	Zna podstawy technik obliczeniowych i programowania, wspomagających pracę matematyka i rozumie ich ograniczenia	X1A_W04 X1A_W05
K1_W09	Zna na poziomie podstawowym co najmniej jeden pakiet oprogramowania, służący do obliczeń symbolicznych	X1A_W05
K1_W10	Zna co najmniej jeden język obcy na poziomie średniozaawansowanym (B2)	X1A_U10
K1_W11	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	X1A_W06, NS1)k)
K1_W12	Zna prawo oświatowe, w szczególności podstawy programowe z matematyki i zajęć komputerowych	NS1)b), NS1)g)
K1_W13	Zna warsztat pracy nauczyciela na drugim etapie edukacyjnym	NO3), NS1)f)
K1_W14	Ma wiedzę z zakresu dydaktyk szczegółowych matematyki i zajęć komputerowych	NO2)
K1_W15	Ma wiedzę na temat rozwoju człowieka, procesów komunikowania się oraz podstaw wychowania i kształcenia na drugim etapie edukacyjnym	NO1)
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi w sposób zrozumiały, w mowie i na piśmie, przedstawiać poprawne rozumowania matematyczne, formułować twierdzenia i definicje	X1A_U01 X1A_U06
K1_U02	Posługuje się rachunkiem zdań i kwantyfikatorów, potrafi poprawnie używać kwantyfikatorów także w języku potocznym	X1A_U01
K1_U03	Umie prowadzić łatwe i średnio trudne dowody metodą indukcji zupełnej, potrafi definiować funkcje i relacje rekurencyjne	X1A_U01
K1_U04	Umie stosować system logiki klasycznej do formalizacji teorii matematycznych	X1A_U01
K1_U05	Potrafi tworzyć nowe obiekty drogą konstruowania przestrzeni ilorazowych lub produktów kartezjańskich	X1A_U01

K1_U06	Posługuje się językiem teorii mnogości, interpretując zagadnienia z różnych obszarów matematyki	X1A_U01
K1_U07	Rozumie zagadnienia związane z różnymi rodzajami nieskończoności oraz porządków w zbiorach	X1A_U01
K1_U08	Umie operować pojęciem liczby rzeczywistej, zna przykłady liczb niewymiernych i przestępnych	X1A_U01
K1_U09	Potrafi definiować funkcje, także z wykorzystaniem przejść granicznych, i opisywać ich własności	X1A_U01 X1A_U02
K1_U10	Posługuje się w różnych kontekstach pojęciem zbieżności i granicy, potrafi - na prostym i średnim poziomie trudności - obliczać granice ciągów i funkcji, badać zbieżność bezwzględną i warunkową szeregów	X1A_U01 X1A_U02
K1_U11	Potrafi interpretować i wyjaśniać zależności funkcyjne, ujęte w postaci wzorów, tabel, wykresów, schematów i stosować je w zagadnieniach praktycznych	X1A_U01 X1A_U02 X1A_U03
K1_U12	Umie wykorzystywać twierdzenia i metody rachunku różniczkowego funkcji jednej i wielu zmiennych w zagadnieniach związanych z optymalizacją, poszukiwaniem ekstremów lokalnych i globalnych oraz badaniem przebiegu funkcji, podając precyzyjne i ścisłe uzasadnienia poprawności swoich rozumowań	X1A_U01 X1A_U02 X1A_U03
K1_U13	Posługuje się definicją całki funkcji jednej i wielu zmiennych rzeczywistych, potrafi wyjaśnić analityczny i geometryczny sens tego pojęcia	X1A_U01 X1A_U02 X1A_U03
K1_U14	Umie całkować funkcje jednej i wielu zmiennych przez części i przez podstawienie, umie zamieniać kolejność całkowania, potrafi wyrażać pola powierzchni gładkich i objętości jako odpowiednie całki	X1A_U01 X1A_U02 X1A_U03
K1_U15	Potrafi wykorzystywać narzędzia i metody numeryczne do rozwiązywania wybranych zagadnień rachunku różniczkowego i całkowego, w tym także bazujących na jego zastosowaniach	X1A_U02 X1A_U04
K1_U16	Posługuje się pojęciem przestrzeni liniowej, wektora, przekształcenia liniowego, macierzy	X1A_U01
K1_U17	Dostrzega obecność struktur algebraicznych (grupy, pierścienia, ciała, przestrzeni liniowej) w różnych zagadnieniach matematycznych, niekoniecznie powiązanych bezpośrednio z algebrą	X1A_U01
K1_U18	Umie obliczać wyznaczniki i zna ich własności; potrafi podać geometryczną interpretację wyznacznika i rozumie jej związek z analizą matematyczną	X1A_U01
K1_U19	Rozwiązuje układy równań liniowych o stałych współczynnikach, potrafi posłużyć się geometryczną interpretacją rozwiązań	X1A_U01
K1_U20	Znajduje macierze przekształceń liniowych w różnych bazach, oblicza wartości własne i wektory własne macierzy, potrafi wyjaśnić sens geometryczny tych pojęć	X1A_U01
K1_U21	Sprowadza macierze do postaci kanonicznej; potrafi zastosować tę umiejętność do rozwiązywania równań różniczkowych liniowych o stałych współczynnikach	X1A_U01
K1_U22	Potrafi zinterpretować układ równań różniczkowych zwyczajnych w języku geometrycznym, stosując pojęcie pola wektorowego i przestrzeni fazowej	X1A_U01
K1_U23	Rozpoznaje i określa najważniejsze własności topologiczne podzbiorów przestrzeni euklidesowej i przestrzeni metrycznych	X1A_U01

K1_U24	Umie wykorzystywać własności topologiczne zbiorów i funkcji do rozwiązywania zadań o charakterze jakościowym	X1A_U01
K1_U25	Rozpoznaje problemy, w tym zagadnienia praktyczne, które można rozwiązać algorytmicznie; potrafi dokonać specyfikacji takiego problemu	X1A_U04
K1_U26	Umie ułożyć i analizować algorytm zgodny ze specyfikacją i zapisać go w wybranym języku programowania	X1A_U04
K1_U27	Potrafi skompilować, uruchomić i testować napisany samodzielnie program komputerowy	X1A_U04
K1_U28	Umie wykorzystywać programy komputerowe w zakresie analizy danych	X1A_U04
K1_U29	Umie modelować i rozwiązywać problemy dyskretne	X1A_U01
K1_U30	Posługuje się pojęciem przestrzeni probabilistycznej, potrafi zbudować i przeanalizować model matematyczny eksperymentu losowego	X1A_U01
K1_U31	Potrafi podać różne przykłady dyskretnych i ciągłych rozkładów prawdopodobieństwa i omówić wybrane eksperymenty losowe oraz modele matematyczne, w jakich te rozkłady występują, zna zastosowania praktyczne podstawowych rozkładów	X1A_U01
K1_U32	Umie stosować wzór na prawdopodobieństwo całkowite i wzór Bayesa	X1A_U01
K1_U33	Potrafi wyznaczyć parametry rozkładu zmiennej losowej o rozkładzie dyskretnym i ciągłym, potrafi wykorzystać twierdzenia graniczne i prawa wielkich liczb do szacowania prawdopodobieństw	X1A_U01
K1_U34	Umie posłużyć się statystycznymi charakterystykami populacji i ich odpowiednikami próbkowymi	X1A_U02
K1_U35	Umie prowadzić proste wnioski statystyczne, także z wykorzystaniem narzędzi komputerowych	X1A_U01 X1A_U04
K1_U36	Potrafi mówić o zagadnieniach matematycznych oraz informatycznych zrozumiałym, potocznym językiem	X1A_U06 X1A_U09
K1_U37	Doskonali warsztat pracy nauczyciela na drugim etapie edukacyjnym	NS2)h), NS2)o)
K1_U38	Umie pracować z uczniem o specjalnych i specyficznych potrzebach edukacyjnych na drugim etapie edukacyjnym	NS2)a), NS2)e), NS2)f), NS2)k)
K1_U39	Potrafi diagnozować, oceniać i analizować pracę własną, szkoły i uczniów na drugim etapie edukacyjnym	NS2)c), NS2)e), NS2)n)
K1_U40	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii i pedagogiki do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na drugim etapie edukacyjnym	NO3), NS2)b)
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	X1A_K01 X1A_U07
K1_K02	Potrafi precyzyjnie formułować pytania, służące pogłębieniu własnego zrozumienia danego tematu lub odnalezieniu brakujących elementów rozumowania	X1A_K01 X1A_K02 X1A_U09
K1_K03	Potrafi pracować zespołowo, rozumie konieczność systematycznej pracy nad wszelkimi projektami, które mają długofalowy charakter	X1A_K02, NS2)m)
K1_K04	Rozumie i docenia znaczenie uczciwości intelektualnej w działaniach własnych i innych osób, postępuje etycznie	X1A_K03 X1A_K04
K1_K05	Rozumie potrzebę popularnego przedstawiania laikom	X1A_K05

	wybranych osiągnięć matematyki wyższej oraz jej zastosowań w informatyce	X1A_U08
K1_K06	Potrafi samodzielnie wyszukiwać informacje w literaturze, portalach oraz platformach edukacyjnych, także w językach obcych	X1A_K01
K1_K07	Potrafi formułować opinie na temat podstawowych zagadnień matematycznych	X1A_K06
K1_K08	Ma świadomość roli zawodu nauczyciela, przestrzega zasad etyki zawodowej nauczyciela oraz respektuje zasady prawa autorskiego	NO6), NS1)m), NS2)l), NS3)d)
K1_K09	Przejawia gotowość działania na rzecz interesów ucznia oraz potrafi efektywnie komunikować się z uczniami, ich rodzicami (opiekunami) i innymi nauczycielami	NO5), NS2)f), NS2)i)
K1_K10	Posiada umiejętności pozwalające na realizację działań wychowawczych i opiekuńczych	NO7), NS3)c)

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są następujące efekty kształcenia:

- Studenci specjalności: matematyka stosowana: K_W1 – K_W11, K_U1 – K_U36, K_K01 – K_K07
- Studenci specjalności nauczycielskiej w zakresie matematyki i informatyki: wszystkie efekty wymienione w powyższej tabeli

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 183,5 na specjalności: matematyka stosowana i 215,5 na specjalności nauczycielskiej w zakresie matematyki i informatyki.

III. PRAKTYKA:

Studenci specjalności: matematyka stosowana odbywają praktykę 4-tygodniową w pełnym wymiarze czasu pracy (5 dni w tygodniu po 8 godzin) po zakończeniu zajęć w 6. semestrze (maj/czerwiec). Miejscem praktyki są np. firmy ubezpieczeniowe, handlowe, banki, zakłady przemysłowe i inne instytucje, gdzie studenci mogą sprawdzić swe umiejętności i przydatność wiedzy teoretycznej, jakie nabyli podczas studiów. Szczegółowe zadania dotyczące realizacji praktyki, to: stosowanie i weryfikacja w praktyce posiadanej wiedzy teoretycznej uzyskanej podczas trzech lat nauki, wykazywanie zainteresowania systemem pracy obowiązującym w firmie, systematyczne uczestniczenie w pracach zgodnie z harmonogramem ustalonym przez kierownictwo firmy, stosowanie odpowiednich narzędzi informatycznych zgodnie z wiedzą nabytą na Uczelni, zapoznanie się ze specjalistycznym oprogramowaniem stosowanym w danej firmie, dbanie i odpowiedzialność za powierzony sprzęt, bezwzględne przestrzeganie tajemnicy służbowej obowiązującej w firmie, stosowanie wszystkich zaleceń i wykonywanie poleceń kierownictwa firmy lub innych osób odpowiedzialnych za realizację praktyki.

Studenci specjalności nauczycielskiej realizują praktykę w rozbiciu na praktykę psychologiczno-pedagogiczną, praktykę obserwacyjno-asystencką, praktykę śródroczną i praktykę pedagogiczną - ciągłą. Ta ostatnia jest realizowana po zakończeniu IV semestru w szkole podstawowej przez 4 tygodnie (wrzesień), a poprzednie – w ciągu okresu zajęć dydaktycznych na drugim roku w tzw. szkołach ćwiczeń. Liczba godzin punktów ECTS i czas trwania praktyk są zgodne ze standardami „nauczycielskimi” (zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). Ze względu na dwuprzedmietowość kształcenia nauczycieli w roku akademickim 2012/13,

praktyka jest realizowana w zakresie nauczania matematyki w „standardowym” wymiarze, a w zakresie nauczania zajęć komputerowych realizowana zgodnie z zasadami IV modułu.

Efekty kształcenia dla kierunku **Matematyka**

1. **Umieszczenie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk ścisłych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** jest wykształconym matematykiem zdolnym do udziału w rozwijaniu matematyki i jej stosowania w innych gałęziach wiedzy i w praktyce. Stanowi wyspecjalizowaną kadrę zarówno dla banków, firm, instytucji o profilu finansowym, matematyczno-ekonomicznym i ubezpieczeniowym, jak i nauczycieli matematyki dla szkolnictwa poziomu gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia. Po ukończeniu studiów otrzymuje tytuł zawodowy magistra.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) X2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk ścisłych dla studiów drugiego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia
 - g) NO1), NO2)..., NO7) - ogólne efekty zawarte w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
 - h) NS1)a), NS1)b),..., NS1)m) - szczegółowe efekty w zakresie wiedzy zawarte w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
 - i) NS2)a), NS2)b),..., NS2)o) - szczegółowe efekty w zakresie umiejętności zawarte w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
 - j) NS3)a), NS3)b),..., NS3)g) - szczegółowe efekty w zakresie kompetencji społecznych zawarte w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
 - k) NS5)a), NS5)b) - szczegółowe efekty w zakresie technologii informacyjnej zawarte w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
 - l) NS6)a), NS6)b) - szczegółowe efekty w zakresie technologii informacyjnej zawarte w standardach kształcenia

m) NS7)

- przygotowującego do wykonywania
zawodu nauczyciela
szczegółowy efekt w zakresie technologii
informacyjnej zawarty w standardach
kształcenia przygotowującego do
wykonywania zawodu nauczyciela

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów matematyka - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk ścisłych oraz w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela
WIEDZA		
K2_W01	Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu podstawowych działów matematyki	X2A_W01
K2_W02	Dobrze rozumie rolę i znaczenie konstrukcji rozumowań matematycznych	X2A_W01 X2A_W03
K2_W03	Zna najważniejsze twierdzenia i hipotezy z głównych działów matematyki	X2A_W01 X2A_W06
K2_W04	Ma pogłębioną wiedzę w wybranej dziedzinie matematyki teoretycznej lub stosowanej	X2A_W02
K2_W05	Ma pogłębioną wiedzę w wybranej dziedzinie matematyki: 1) zna większość klasycznych definicji i twierdzeń oraz ich dowody	X2A_W02
K2_W06	2) jest w stanie rozumieć sformułowania zagadnień pozostających na etapie badań	X2A_W02 X2A_W06
K2_W07	3) zna powiązania zagadnień wybranej dziedziny z innymi działami matematyki teoretycznej i stosowanej	X2A_W02
K2_W08	Zna zaawansowane techniki obliczeniowe, wspomagające pracę matematyka i rozumie ich ograniczenia	X2A_W03 X2A_W04 X2A_W05
K2_W09	Zna podstawy modelowania stochastycznego w matematyce finansowej i aktuarialnej lub w naukach przyrodniczych, w szczególności fizyce, chemii lub biologii	X2A_W03 X2A_W04
K2_W10	Zna metody numeryczne stosowane do znajdowania przybliżonych rozwiązań zagadnień matematycznych (na przykład równań różniczkowych) stawianych przez dziedziny stosowane (np. technologie przemysłowe, zarządzanie itp.)	X2A_W03 X2A_W04
K2_W11	Zna matematyczne podstawy teorii informacji, teorii algorytmów i kryptografii oraz ich praktyczne zastosowania m.in. w programowaniu i szeroko rozumianej informatyce	X2A_W03 X2A_W04
K2_W12	Zna dobrze co najmniej jeden pakiet oprogramowania, służący do obliczeń symbolicznych i jeden pakiet do statystycznej obróbki danych	X2A_W04 X2A_W05
K2_W13	Zna język angielski na poziomie średniozaawansowanym (B2) oraz inny język obcy na poziomie wystarczającym do czytania literatury fachowej	X2A_W06 X2A_U10
K2_W14	Zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w stopniu wystarczającym do samodzielnej pracy w zawodzie matematyka oraz nauczyciela matematyki i informatyki	X2A_W07, NS1)k)
K2_W15	Zna prawo oświatowe, w szczególności podstawy programowe z matematyki i informatyki	NS1)b), NS1)g)

K2_W16	Zna warsztat pracy nauczyciela na trzecim i czwartym etapie edukacyjnym	NO3), NS1)f)
K2_W17	Ma wiedzę z zakresu dydaktyk szczegółowych matematyki i informatyki	NO2)
K2_W18	Ma wiedzę na temat rozwoju człowieka, procesów komunikowania się oraz podstaw wychowania i kształcenia na trzecim i czwartym etapie edukacyjnym	NO1)
UMIEJĘTNOŚCI		
K2_U01	Posiada umiejętności konstruowania rozumowań matematycznych: dowodzenia twierdzeń, jak i obalania hipotez poprzez konstrukcje i dobór kontrprzykładów	X2A_U01 X2A_U02 X2A_U05
K2_U02	Posiada umiejętności wyrażania treści matematycznych w mowie i na piśmie, w tekstach matematycznych o różnym charakterze	X2A_U03 X2A_U05
K2_U03	Posiada umiejętność sprawdzania poprawności wnioskowań w budowaniu dowodów formalnych	X2A_U01 X2A_U02
K2_U04	W zagadnieniach matematycznych dostrzega struktury formalne związane z podstawowymi działami matematyki i rozumie znaczenie ich własność	X2A_U03
K2_U05	Swobodnie posługuje się narzędziami analizy, w tym rachunkiem różniczkowym i całkowym (w szczególności całką krzywoliniową i powierzchniową), elementami analizy zespolonej i fourierowskiej	X2A_U01
K2_U06	Orientuje się w metodach rozwiązywania klasycznych równań różniczkowych zwyczajnych i cząstkowych, potrafi stosować je w typowych zagadnieniach praktycznych	X2A_U01
K2_U07	Zna konstrukcję miary i całki Lebesgue'a; potrafi stosować pojęcia teorii miary w typowych zagadnieniach teoretycznych i praktycznych	X2A_U01
K2_U08	Posiada umiejętności rozpoznawania struktur topologicznych w obiektach matematycznych występujących np. w geometrii lub analizie matematycznej; potrafi wykorzystać podstawowe własności topologiczne zbiorów, funkcji i przekształceń	X2A_U01
K2_U09	Posługuje się językiem oraz metodami analizy funkcjonalnej w zagadnieniach analizy matematycznej i jej zastosowaniach, w szczególności wykorzystuje własności klasycznych przestrzeni Banacha i Hilberta	X2A_U01
K2_U10	Potrafi stosować metody algebraiczne (z naciskiem na algebrę liniową) w rozwiązywaniu problemów z różnych działów matematyki i zadań praktycznych	X2A_U01
K2_U11	Zna podstawowe rozkłady probabilistyczne i ich własności, potrafi je stosować w zagadnieniach praktycznych	X2A_U01
K2_U12	Orientuje się w podstawach statystyki (zagadnienia estymacji i testowanie hipotez) oraz w podstawach statystycznej obróbki danych	X2A_U01
K2_U13	Umie, na poziomie zaawansowanym i obejmującym matematykę współczesną, stosować oraz przedstawiać w mowie i na piśmie, metody co najmniej jednej wybranej gałęzi matematyki: analizy matematycznej i analizy funkcjonalnej, teorii równań różniczkowych i układów dynamicznych, algebry i teorii liczb, geometrii i topologii, rachunku prawdopodobieństwa i statystyki, matematyki dyskretnej i teorii grafów, logiki i teorii mnogości	X2A_U01 X2A_U02 X2A_U05
K2_U14	W wybranej dziedzinie potrafi przeprowadzać dowody, w których stosuje w razie potrzeby również narzędzia z innych działów matematyki	X2A_U01 X2A_U02
K2_U15	Potrafi określić swoje zainteresowania i je rozwijać; w szczególności	X2A_U06

	jest w stanie nawiązać kontakt ze specjalistami w swojej dziedzinie, np. Rozumieć ich wykłady przeznaczone dla młodych matematyków	X2A_U08 X2A_U09
K2_U16	Potrafi konstruować modele matematyczne, wykorzystywane w konkretnych zaawansowanych zastosowaniach matematyki	X2A_U02 X2A_U04 X2A_U06
K2_U17	Rozpoznaje struktury matematyczne (np. algebraiczne, geometryczne) w teoriach fizycznych	X2A_U02 X2A_U04 X2A_U06
K2_U18	Potrafi stosować procesy stochastyczne jako narzędzie do modelowania zjawisk i analizy ich ewolucji	X2A_U02 X2A_U04 X2A_U06
K2_U19	Rozumie matematyczne podstawy analizy algorytmów i procesów obliczeniowych	X2A_U02 X2A_U04 X2A_U06
K2_U20	Potrafi konstruować algorytmy o dobrych własnościach numerycznych, służące do rozwiązywania typowych i nietypowych problemów matematycznych	X2A_U02 X2A_U04 X2A_U06
K2_U21	Umie stosować metody komputerowo wspomaganego dowodzenia twierdzeń oraz logicznego wspomaganie weryfikacji i specyfikacji programów	X2A_U02 X2A_U04 X2A_U06
K2_U22	Doskonali warsztat pracy nauczyciela na trzecim i czwartym etapie edukacyjnym	NS2)h), NS2)o)
K2_U23	Umie pracować z uczniem o specjalnych i specyficznych potrzebach edukacyjnych na trzecim i czwartym etapie edukacyjnym	NS2)a), NS2)e), NS2)f), NS2)k)
K2_U24	Potrafi diagnozować, oceniać i analizować pracę własną, szkoły i uczniów na trzecim i czwartym etapie edukacyjnym	NS2)c), NS2)e), NS2)n)
K2_U25	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii i pedagogiki do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na trzecim i czwartym etapie edukacyjnym	NO3), NS2)b)
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	X2A_K01 X2A_U07
K2_K02	Potrafi precyzyjnie formułować pytania, służące pogłębieniu własnego zrozumienia danego tematu lub odnalezieniu brakujących elementów rozumowania	X2A_K01 X2A_K02
K2_K03	Potrafi pracować zespołowo; rozumie konieczność systematycznej pracy nad wszelkimi projektami, które mają długofalowy charakter	X2A_K02 X2A_K05 X2A_K06 NS2)m)
K2_K04	Rozumie i docenia znaczenie uczciwości intelektualnej w działaniach własnych i innych osób; postępuje etycznie	X2A_K03 X2A_K04
K2_K05	Rozumie potrzebę popularnego przedstawiania laikom wybranych osiągnięć matematyki wyższej oraz jej zastosowań w informatyce	X2A_K05 X2A_K06 X2A_U08
K2_K06	Potrafi samodzielnie wyszukiwać informacje w literaturze, portalach oraz platformach edukacyjnych, także w językach obcych	X2A_K01
K2_K07	Potrafi formułować opinie na temat podstawowych zagadnień matematycznych	X2A_K06
K2_K08	Ma świadomość roli zawodu nauczyciela, przestrzega zasad etyki zawodowej nauczyciela oraz respektuje zasady prawa autorskiego	NO6), NS1)m), NS2)l), NS3)d)
K2_K09	Przejawia gotowość działania na rzecz interesów ucznia oraz potrafi efektywnie komunikować się z uczniami, ich rodzicami	NO5), NS2)f), NS2)i)

	(opiekunami) i innymi nauczycielami	
K2_K10	Posiada umiejętności pozwalające na realizację działań wychowawczych i opiekuńczych	NO7), NS3)c)

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są następujące efekty kształcenia;

- Studenci specjalności: matematyka stosowana: K_W1 – K_W14, K_U1 – K_U21, K_K01 – K_K07
- Studenci specjalności nauczanie matematyki: wszystkie efekty wymienione w powyższej tabeli

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 132 na specjalności: matematyka stosowana i 129 na specjalności: nauczanie matematyki.

III. PRAKTYKA:

Studenci specjalności: matematyka stosowana odbywają praktykę 4-tygodniową w pełnym wymiarze czasu pracy (5 dni w tygodniu po 8 godzin) po zakończeniu zajęć w 6. semestrze (maj / czerwiec). Miejscem praktyki są np. firmy ubezpieczeniowe, handlowe, banki, zakłady przemysłowe i inne instytucje, gdzie studenci mogą sprawdzić swe umiejętności i przydatność wiedzy teoretycznej, jakie nabyli podczas studiów. Szczegółowe zadania dotyczące realizacji praktyki, to: stosowanie i weryfikacja w praktyce posiadanej wiedzy teoretycznej uzyskanej podczas trzech lat nauki, wykazywanie zainteresowania systemem pracy obowiązującym w firmie, systematyczne uczestniczenie w pracach zgodnie z harmonogramem ustalonym przez kierownictwo firmy, stosowanie odpowiednich narzędzi informatycznych zgodnie z wiedzą nabytą na Uczelni, zapoznanie się ze specjalistycznym oprogramowaniem stosowanym w danej firmie, dbanie i odpowiedzialność za powierzony sprzęt, bezwzględne przestrzeganie tajemnicy służbowej obowiązującej w firmie, stosowanie wszystkich zaleceń i wykonywanie poleceń kierownictwa firmy lub innych osób odpowiedzialnych za realizację praktyki.

Studenci specjalności: nauczanie matematyki posiadają umiejętności i kompetencje z tego zakresu odpowiednie dla studiów pierwszego stopnia. Realizują praktykę w rozbiciu na praktykę psychologiczno-pedagogiczną, praktykę śródroczną i praktykę pedagogiczną ciągłą odpowiednią dla III (gimnazjum) i IV (szkoła ponadgimnazjalna) etapu edukacyjnego. Ta ostatnia jest realizowana po zakończeniu II semestru w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej przez 4 tygodnie (wrzesień), a poprzednie – w ciągu okresu zajęć dydaktycznych na drugim roku w tzw. szkołach ćwiczeń. Liczba godzin, punktów ECTS i czas trwania praktyk są zgodne ze standardami „nauczycielskimi”. Osoby realizujące dodatkowo moduł IV Nauczanie informatyki, realizują dodatkowe godziny praktyki zgodnie ze standardami „nauczycielskimi” (zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela).

Efekty kształcenia dla kierunku **Mechanika i budowa maszyn**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** uzyskuje wszechstronną wiedzę z zakresu technologii, konstrukcji i eksploatacji maszyn, obejmującą nie tylko podstawy teoretyczne i wiedzę fachową, ale również umiejętności wykorzystania nowoczesnych technik komputerowych w projektowaniu i produkcji. Ponadto program studiów umożliwia zdobycie wiedzy z zakresu nauk ekonomicznych, organizacji i zarządzania, ekologii. Studia na tym kierunku zapewniają wykształcenie specjalistów dla nowoczesnego przemysłu maszynowego. Szeroki zakres wiedzy zdobytej przez absolwentów kierunku otwiera możliwości podjęcia pracy zawodowej w przedsiębiorstwach zajmujących się wytwarzaniem i eksploatacją maszyn, w jednostkach projektowych, konstrukcyjnych i technologicznych - także związanych z automatyzacją procesów technologicznych, jednostkach odbioru technicznego produktów i materiałów. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz powinien posiadać umiejętności posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu kierunku i specjalności studiów.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) T1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów mechanika i budowa maszyn po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych
WIEDZA		
K1A_W01	Ma wiedzę z matematyki pozwalającą na formowanie i rozwiązywanie typowych zadań i problemów z zakresu mechaniki, technologii i eksploatacji	T1A_W01
K1A_W02	Ma wiedzę z fizyki, obejmującą podstawy mechaniki, termodynamiki, optyki, elektryczności i magnetyzmu, fizyki jądrowej, fizyki ciała stałego i elementy fizyki kwantowej, w tym wiedzę potrzebną do zrozumienia, opisu i wykorzystania zjawisk fizycznych przy projektowaniu wytwarzaniu i eksploatacji układów mechanicznych	T1A_W01 T1A_W02
K1A_W03	Ma podstawową wiedzę w zakresie chemii potrzebną do	T1A_W01

	rozumienia i opisu zjawisk występujących przy wytwarzaniu i eksploatacji elementów maszyn	
K1A_W04	Ma wiedzę z zakresu układów automatycznego sterowania w maszynach i urządzeniach	T1A_W02
K1A_W05	Zna zasady grafiki inżynierskiej, ma elementarną wiedzę w zakresie zasad projektowania części maszyn i konstrukcji mechanicznych, zna narzędzia komputerowego wspomaganie projektowania	T1A_W02 T1A_W04 T1A_W07
K1A_W06	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę w zakresie statyki układów ciał sztywnych oraz kinematyki i dynamiki ciała sztywnego, a także ma podstawową wiedzę w zakresie drgań i hałasu	T1A_W03
K1A_W07	Ma wiedzę w zakresie analizy wytrzymałościowej podstawowych konstrukcji mechanicznych	T1A_W03
K1A_W08	Ma elementarną wiedzę w zakresie mechaniki płynów i termodynamiki technicznej wymaganą dla rozumienia budowy i eksploatacji urządzeń mechanicznych	T1A_W02 T1A_W03
K1A_W09	Ma elementarną wiedzę w zakresie elektrotechniki, elektroniki i automatyki i mechatroniki	T1A_W02
K1A_W10	Ma podstawową wiedzę z zakresu technik wytwarzania, inżynierii powierzchni i nieniszczących metod oceny jakości.	T1A_W05 T1A_W07
K1A_W11	Ma szczegółową wiedzę związaną z wybranymi zagadnieniami z zakresu budowy maszyn, obsługi, diagnozowania stanu technicznego, technologii napraw i bezpiecznego użytkowania	T1A_W04 T1A_W06
K1A_W12	Ma wiedzę z zakresu komputerowo wspomaganie projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn i urządzeń mechanicznych	T1A_W02 T1A_W04 T1A_W06
K1A_W13	Ma podstawową wiedzę w zakresie metrologii, zna i rozumie metody pomiaru podstawowych wielkości charakterystycznych dla budowy maszyn, zna metody obliczeniowe i narzędzia informatyczne niezbędne do analizy wyników eksperymentu	T1A_W03 T1A_W04 T1A_W07
K1A_W14	Ma wiedzę w zakresie materiałów inżynierskich, technologii kształtowania, obróbki, badań właściwości, zna obowiązujące normy i standardy	T1A_W02 T1A_W07
K1A_W15	Ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych w zakresie, projektowania, wytwarzania, budowy i eksploatacji maszyn	T1A_W05
K1A_W16	Ma podstawową wiedzę o degradacji materiałów konstrukcyjnych, o cyklu życia maszyn i urządzeń mechanicznych	T1A_W06
K1A_W17	Zna podstawowe metody techniki i narzędzia wymagane dla rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu budowy, technologii wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_W07
K1A_W18	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych, ekologicznych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	T1A_W08
K1A_W19	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, logistyki i prowadzenia działalności gospodarczej	T1A_W09
K1A_W20	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	T1A_W10
K1A_W21	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu projektowania części maszyn oraz budowy, wytwarzania	T1A_W11

	i eksploatacji maszyn i urządzeń	
K1A_W22	Ma elementarną wiedzę w zakresie ochrony własności intelektualnej oraz prawa patentowego	T1A_W10
K1A_W23	Ma elementarną wiedzę w zakresie metod numerycznych stosowanych w symulacjach i analizie układów mechanicznych, a także w procesie projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_W02 T1A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury fachowej, baz danych i innych źródeł, także w języku obcym; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	T1A_U01
K1A_U02	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym oraz w innych środowiskach	T1A_U02
K1A_U03	Potrafi przygotować w języku polskim i języku obcym opracowanie problemów z zakresu podstawowych zagadnień inżynierskich	T1A_U03
K1A_U04	Potrafi przygotować i przedstawić w języku polskim i języku obcym prezentację ustną, dotyczącą szczegółowych zagadnień inżynierskich	T1A_U04
K1A_U05	Ma umiejętność samokształcenia się	T1A_U05
K1A_U06	Ma umiejętności językowe w obszarze nauk technicznych, ze szczególnym uwzględnieniem mechaniki i budowy maszyn, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	T1A_U06
K1A_U07	Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań z zakresu projektowania wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_U07
K1A_U08	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	T1A_U08
K1A_U09	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	T1A_U09
K1A_U10	Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich - dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	T1A_U10
K1A_U11	Ma przygotowanie niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym oraz zna zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą	T1A_U11
K1A_U12	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich w zakresie projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_U12
K1A_U13	Potrafi posługiwać się komputerowymi metodami mechaniki przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_U07 T1A_U09
K1A_U14	Potrafi posługiwać się aparaturą pomiarową i metodami szacowania błędów pomiaru	T1A_U14 T1A_U15
K1A_U15	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić istniejące rozwiązania techniczne, urządzenia, obiekty, systemy, procesy i usługi w zakresie budowy, wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_U13
K1A_U16	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym w zakresie	T1A_U14

	projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn	
K1A_U17	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym w zakresie projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	T1A_U15
K1A_U18	Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją - zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla procesu projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn, używając właściwych metod, technik i narzędzi	T1A_U16
K1A_U19	Potrafi dobrać odpowiednie materiały inżynierskie, dla zapewnienia poprawnej eksploatacji maszyny	T1A_U13 T1A_U14 T1A_U16
K1A_U20	Potrafi korzystać z odpowiednich baz danych w procesie projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_U01 T1A_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	T1A_K01 T1A_K02
K1A_K02	Rozumie pozatechniczne aspekty działalności inżyniera-mechanika, między innymi ich konsekwencje społeczne oraz wpływ na stan środowiska	T1A_K02
K1A_K03	Ma świadomość odpowiedzialności związanej z decyzjami, podejmowanymi w ramach działalności inżynierskiej, szczególnie w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób oraz ochrony środowiska	T1A_K02
K1A_K04	Potrafi współpracować i działać w grupie, przyjmując w niej różne role. Rozumie ważność działań zespołowych i potrafi brać odpowiedzialność za wyniki wspólnych działań	T1A_K03
K1A_K05	Umie analizować zadania, przydzielone do realizacji, pod kątem określenia priorytetów, służących maksymalnej efektywności wykonania zadania, oraz wszechstronnych skutków jego realizacji	T1A_K04 T1A_K02
K1A_K06	Ma świadomość ważności postępowania profesjonalnego, przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz poszanowania różnorodności poglądów i kultur	T1A_K05
K1A_K07	Potrafi wykazywać się przedsiębiorczością i pomysłowością w działaniu związanym z realizacją zadań zawodowych	T1A_K06
K1A_K08	Rozumie społeczną rolę inżyniera oraz bierze udział w przekazywaniu społeczeństwu wiarygodnych informacji i opinii dotyczących osiągnięć techniki i innych jej aspektów, szczególnie w zakresie mechaniki, budowy i eksploatacji maszyn	T1A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS – 211,5.

III. PRAKTYKI:

Praktyka I warsztatowa (technologiczna)

Okres realizacji: po II sem. (w trakcie wakacji lub roku akademickiego) 4-tyg. (40h/tydz.) - 160h.

Praktyka II - zawodowa (projektowa)

Okres realizacji: po IV sem. (w trakcie wakacji lub roku akademickiego) 3-tyg. (40h/tydz.) - 120h.

Cele kształcenia:

- zdobycie podstawowego praktycznego doświadczenia warsztatowego, prawidłowy sposób wykorzystywania maszyn i urządzeń warsztatowych do wytwarzania elementów i konstrukcji maszyn,
- zdobycie podstawowego doświadczenia z zakresu budowy, eksploatacji maszyn i pojazdów, ich konstrukcji, projektowania, kosztorysowania, kontroli jakości i technologii napraw.

Treści kształcenia:

- udział w produkcji, naprawach i remontach pojazdów, maszyn i urządzeń,
- bezpośredni udział w projektowaniu, produkcji, kontroli jakości naprawach i remontach pojazdów, maszyn, urządzeń, linii technologicznych.

Efekty kształcenia dla kierunku **Mechanika i budowa maszyn**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia** - kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 semestry).
4. **Absolwent** - studia zapewniają wykształcenie odpowiadające potrzebom nowoczesnego przemysłu. Oparte są na gruntownej wiedzy z zakresu budowy maszyn, technologii procesów obróbki oraz komputerowo wspomaganego projektowania i wytwarzania. Absolwent posiada przygotowanie w zakresie technologii informatycznych, komputerowego wspomaganie prac inżynierskich oraz proekologicznych technologii materiałowych. Jest również przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich) oraz studiów podyplomowych. Absolwent, poza wiedzą i umiejętnościami zdobytymi w zakresie przedmiotów standardowych zostaje wyposażony w zaawansowaną wiedzę specjalistyczną charakterystyczną dla wybranej specjalności. Podczas studiów ma do wyboru jedną z trzech specjalności: inżynierskie zastosowanie komputerów w budowie maszyn, eksploatacja i diagnostyka pojazdów i maszyn lub transport drogowy. Zakres specjalności determinuje przygotowanie absolwenta do pracy:
 - eksploatacja i diagnostyka pojazdów i maszyn jako: inżyniera utrzymania ruchu maszyn w różnego rodzaju przedsiębiorstwach przemysłowych i transporcie, specjalistę eksploatacji pojazdów i maszyn, projektanta urządzeń technicznych z uwzględnieniem zasad logistyki, eksploatacji i diagnostyki, inżyniera zarządzania dowolnymi systemami działania, które eksploatują maszyny i urządzenia techniczne, właściciela przedsiębiorstw technicznych zajmujących się utrzymaniem i naprawą pojazdów i maszyn,
 - inżynierskie zastosowania komputerów jako; inżyniera racjonalnie wykorzystującego nowoczesne systemy CAD/CAM/CAE w projektowaniu, wytwarzaniu i eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych, technologa i specjalistę zarządzania produkcją w nowoczesnych przedsiębiorstwach. Uzyskane umiejętności pozwolą absolwentowi na rozwiązywanie problemów inżynierskich również poprzez tworzenie własnego oprogramowania na bazie metod numerycznej mechaniki konstrukcji.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) T2A, - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów drugiego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów - mechanika i budowa maszyn po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych
WIEDZA		
K2A_W01	Ma poszerzoną wiedzę z matematyki pozwalającą na formowanie i rozwiązywanie typowych zadań i problemów z zakresu mechaniki, technologii i eksploatacji	T2A_W01 T2A_W02 T2A_W07
K2A_W02	Ma ugruntowaną wiedzę z mechaniki analitycznej i drgań	T2A_W02 T2A_W04
K2A_W03	Ma podstawową wiedzę w zakresie modelowania konstrukcji i jej obliczeń za pomocą metod numerycznych, zna ograniczenia, sposoby weryfikacji i obszar zastosowań tej metody	T2A_W02 T2A_W03 T2A_W07
K2A_W04	Ma pogłębioną wiedzę o współczesnych materiałach inżynierskich stosowanych w budowie maszyn, badaniach ich właściwości, doborze oraz trendach rozwojowych	T2A_W03 T2A_W04
K2A_W05	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie konstruowania maszyn z wykorzystaniem wspomaganie komputerowego	T2A_W03 T2A_W04
K2A_W06	Ma poszerzoną wiedzę z zakresu zintegrowanych systemów wytwarzania i organizacji procesów produkcyjnych	T2A_W03 T2A_W09
K2A_W07	Ma ugruntowaną i poszerzoną wiedzę związaną z wybranymi problemami funkcjonowania budowy, obsługi, diagnozowania stanu technicznego, technologii napraw	T2A_W02 T2A_W03 T2A_W04
K2A_W08	Ma poszerzoną wiedzę o trendach rozwojowych w zakresie, projektowania, wytwarzania, budowy i eksploatacji pojazdów i maszyn	T2A_W05
K2A_W09	Ma poszerzoną wiedzę o cyklu życia urządzeń mechanicznych i pojazdów samochodowych	T2A_W06
K2A_W10	Zna metody, techniki, narzędzia stosowane do rozwiązywania zadań inżynierskich typowych dla realizowanej specjalności	T2A_W07
K2A_W11	Ma rozszerzoną wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych, ekologicznych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	T2A_W08
K2A_W12	Ma ugruntowaną wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, logistyki i prowadzenia działalności gospodarczej	T2A_W09
K2A_W13	Zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu realizowanej specjalności	T2A_W11
K2A_W14	Ma ugruntowaną wiedzę w zakresie ochrony własności intelektualnej oraz prawa patentowego	T2A_W10
K2A_W15	Ma specjalistyczną wiedzę w zakresie metod numerycznych stosowanych w symulacjach i analizie układów mechanicznych, a także w procesie projektowania, wytwarzania i eksploatacji pojazdów i maszyn	T2A_W01 T2A_W02 T2A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
K2A_U01	Wykazuje biegłość w pozyskiwaniu informacji z literatury fachowej, baz danych i innych źródeł, także w języku obcym; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	T2A_U01
K2A_U02	Sprawnie porozumiewa się przy użyciu różnych technik	T2A_U02

	w środowisku zawodowym oraz w innych środowiskach	
K2A_U03	Sprawnie przygotowuje w języku polskim i języku obcym opracowania problemów z zakresu ogólnych zagadnień inżynierskich	T2A_U03
K2A_U04	Ma doświadczenie w przygotowaniu i przedstawianiu w języku polskim i języku obcym opracowań problemów z zakresu szczegółowych zagadnień inżynierskich	T2A_U04
K2A_U05	Ma umiejętność samokształcenia się	T2A_U05
K2A_U06	Ma umiejętności językowe w obszarze nauk technicznych, ze szczególnym uwzględnieniem mechaniki i budowy maszyn, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	T2A_U06
K2A_U07	Sprawnie posługuje się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań inżynierskich	T2A_U07
K2A_U08	Sprawnie planuje i przeprowadza eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	T2A_U08
K2A_U09	Sprawnie wykorzystuje do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich umiejętnie dobrane metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	T2A_U09
K2A_U10	Dostrzega przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich aspekty systemowe i pozatechniczne	T2A_U10
K2A_U11	Ma dobre przygotowanie do pracy w przemyśle oraz zna zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą	T2A_U13
K2A_U12	Prowadzi analizy ekonomiczne podejmowanych działań inżynierskich	T2A_U14
K2A_U13	Sprawnie posługuje się metodami i programami komputerowymi w prowadzonych działaniach inżynierskich	T2A_U07 T2A_U08 T2A_U09
K2A_U14	Sprawnie posługuje się aparaturą pomiarową i metodami szacowania błędów pomiaru	T2A_U08 T2A_U09
K2A_U15	Krytycznie analizuje i ocenia sposoby funkcjonowania rozwiązań technicznych, urządzeń, obiektów, systemów, procesów i usługi typowych dla realizowanej specjalności	T2A_U17 T2A_U18
K2A_U16	Identyfikuje i opisuje problemy inżynierskie w zakresie realizowanej specjalności, potrafi je rozwiązywać i ulepszać	T2A_U16 T2A_U17 T2A_U18
K2A_U17	Ocenić przydatność metod i narzędzi służących do rozwiązania zadań inżynierskich typowych dla realizowanej specjalności	T2A_U18
K2A_U18	Projektuje i usprawnia urządzenia, obiekty, systemy lub procesy, typowe dla realizowanej specjalności	T2A_U15 T2A_U16 T2A_U19
K2A_U19	Dobra odpowiednie materiały inżynierskie, dla zapewnienia poprawnej eksploatacji maszyny	T2A_U01 T2A_U16
K2A_U20	Zna i korzysta z różnych baz danych w procesie projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn	T2A_U01 T2A_U16
K2A_U21	Potrafi formułować i testować hipotezy związane z problemami inżynierskimi i prostymi problemami badawczymi z zakresu mechaniki i budowy maszyn	T2A_U11
K2A_U22	Potrafi oceniać przydatność i możliwość wykorzystania nowych technik i technologii w zakresie mechaniki i budowy maszyn	T2A_U12

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2A_K01	Ma świadomość potrzeby uzupełniania wiedzy specjalistycznej przez całe życie, potrafi dobierać właściwe źródła wiedzy i metody uczenia dla siebie i innych osób	T2A_K01 T2A_K03
K2A_K02	Rozumie pozatechniczne aspekty działalności inżyniera-mechanika i menadżera, między innymi ich konsekwencje społeczne oraz wpływ na stan środowiska	T2A_K02
K2A_K03	Ma świadomość odpowiedzialności związanej z decyzjami, podejmowanymi w ramach działalności inżynierskiej i menadżerskiej, szczególnie w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób oraz ochrony środowiska	T2A_K02
K2A_K04	Potrafi współpracować, kierować grupą i inspirować innych do wspólnych działań	T2A_K03 T2A_K06
K2A_K05	Rozumie ważność działań zespołowych, potrafi brać odpowiedzialność za wyniki wspólnych działań	T2A_K02
K2A_K06	Umie wszechstronnie analizować i efektywnie realizować przydzielone zadania	T2A_K02 T2A_K04
K2A_K07	Ma świadomość ważności postępowania profesjonalnego, przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz poszanowania różnorodności poglądów i kultur	T2A_K05
K2A_K08	Potrafi wykazywać się przedsiębiorczością i pomysłowością w działaniu związanym z realizacją zadań zawodowych	T2A_K06
K2A_K09	Rozumie społeczną rolę inżyniera oraz bierze udział w przekazywaniu społeczeństwu wiarygodnych informacji i opinii dotyczących osiągnięć techniki i innych jej aspektów, szczególnie w zakresie mechaniki i budowy maszyn	T2A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS – 91,5.

III. PRAKTYKA:

Praktyka kierunkowa 4-tyg. (40h/tydz.) - 160h; po II sem.

Cele i treści kształcenia:

W ramach praktyki kierunkowej student zapoznaje się z charakterystyką zakładu przemysłowego, transportowego lub diagnostycznego właściwego dla realizowanej specjalności. Poznaje: strukturę organizacyjną zakładu, strukturę organizacyjną utrzymania ruchu, asortyment produkcji, stosowane technologie, urządzenia produkcyjne, urządzenia diagnostyczne. Wraz z technologami, konstruktorami lub diagnostami prowadzi analizę procesu produkcyjnego elementów maszyn, specyfikę systemów diagnostycznych i napraw. Zgłębia w sposób praktyczny wspomagane komputerowo procesy projektowania, wytwarzania, eksploatacji i diagnostyki. Stosownie do posiadanej specjalności poznaje organizację działu utrzymania ruchu, stacji diagnostycznej, stanowisk kontrolno-pomiarowych, działu napraw i działu kontroli jakości. Wraz z kadrami zakładu uczestniczy w tworzeniu i analizie dokumentacji konstrukcyjno-wytwórczej z wykorzystaniem komputerowe wspomaganie prac inżynierskich. Zapoznaje się z obiegiem dokumentacji warsztatowo-technologicznej.

Efekty kształcenia dla kierunku **Mechatronika**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** otrzymuje szeroką wiedzę z zakresu nauk ogólnych, podstawowych i dyscyplin kierunkowych w dziedzinach: mechanika, elektronika i elektrotechnika, informatyka, inżynieria sterowania, robotyka, automatyka i analiza sygnałów. Ponadto zdobywa wiedzę specjalistyczną związaną z integracją systemów mechatronicznych ze strukturą zarówno pojazdów, maszyn roboczych, rolniczych i leśnych oraz z urządzeniami inteligentnego budynku, AGD, urządzeniami technicznymi stosowanymi w medycynie oraz w procesach produkcyjnych. Duży nacisk położony jest na wirtualne prototypowanie oraz komputerowe wspomaganie projektowania mechatronicznego, języki obiektowe, modelowanie procesów, teorię ruchu maszyn i dynamiki systemów. Zdobyta wiedza umożliwi przyszłemu inżynierowi podjęcie pracy w dużych koncernach, w przedsiębiorstwach przemysłu samochodowego, kolejowego, maszynowego, w jednostkach projektowych, badawczo-naukowych, jednostkach technicznej obsługi rolnictwa i leśnictwa, w szpitalach a także w średnich i małych przedsiębiorstwach.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) T1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów mechatronika - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych
WIEDZA		
K1A_W01	Ma wiedzę w zakresie matematyki obejmującą elementy algebry, analizy matematycznej, probabilistyki i statystyki, w tym metody matematyczne niezbędne do: analizy zagadnień mechaniki ciągłej i dyskretnej, wytrzymałości i termodynamiki, analizy obwodów elektrycznych analogowych i cyfrowych, analizy algorytmów przetwarzania sygnałów, analizy przetwarzania informacji w programowaniu i sterowaniu	T1A_W01
K1A_W02	Ma wiedzę w zakresie fizyki, obejmującą mechanikę, termodynamikę, optykę, elektryczność i magnetyzm, fizykę ciała stałego, w tym wiedzę niezbędną do zrozumienia podstawowych zjawisk fizycznych w systemach i układach mechatronicznych oraz w ich otoczeniu	T1A_W01

K1A_W03	Ma elementarna wiedzę w zakresie materiałów stosowanych w urządzeniach mechatronicznych	T1A_W02 T1A_W07
K1A_W04	Ma podstawową wiedzę w zakresie architektury komputerów, w szczególności dotycząca warstwy sprzętowej	T1A_W02 T1A_W03
K1A_W05	Ma elementarna wiedzę w zakresie architektury systemów i sieci komputerowych oraz systemów operacyjnych, niezbędna do instalacji, obsługi i utrzymania narzędzi informatycznych służących do symulacji i projektowania układów, systemów i urządzeń mechatronicznych	T1A_W02 T1A_W07
K1A_W06	Ma wiedzę w zakresie metod i technik programowania (języki niskiego i wysokiego poziomu)	T1A_W02 T1A_W04 T1A_W07
K1A_W07	Ma uporządkowana i podbudowana teoretycznie wiedzę w zakresie podstaw automatyki i robotyki, teorii sterowania oraz technologii MEMS, potrzebna do analizy i implementacji układów mechatronicznych	T1A_W03
K1A_W08	Ma szczegółowa, podbudowana teoretycznie wiedzę w zakresie elektroniki, elektrotechniki i elektroenergetyki potrzebna do projektowania i analizy urządzeń mechatronicznych	T1A_W03
K1A_W09	Zna problemy diagnostyki, kontroli i pomiarów układów mechatronicznych w zakresie wybranej specjalności	T1A_W04
K1A_W10	Ma podstawowa wiedzę w zakresie konstrukcji maszyn, wytrzymałości, zagadnień cieplnych, mechaniki ciągłej i dyskretnej, konieczna do analizy prostych zagadnień inżynierskich	T1A_W02 T1A_W03
K1A_W11	Ma szczegółowa wiedzę związana ze zjawiskami strukturalnymi zachodzącymi w urządzeniach mechatronicznych pod wpływem oddziaływania energii	T1A_W04
K1A_W12	Ma uporządkowana, podbudowana teoretycznie wiedzę w zakresie istoty działania oraz budowy złożonych, zintegrowanych układów mechaniczno - elektroniczno -informatycznych oraz w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań mechatronicznych	T1A_W03 T1A_W04
K1A_W13	Ma uporządkowana, podbudowana teoretycznie wiedzę w zakresie metrologii; zna i rozumie metody pomiaru i ekstrakcji podstawowych wielkości charakteryzujących elementy wchodzące w skład układów mechatronicznych; zna metody obliczeniowe i narzędzia informatyczne niezbędne do analizy wyników pomiarów; zna metody oceny niepewności pomiaru	T1A_W03 T1A_W04 T1A_W07
K1A_W14	Zdobywa szczegółową i uporządkowaną wiedzę związaną z wybranymi zagadnieniami mechatronicznymi	T1A_W03 T1A_W04
K1A_W15	Ma podstawową wiedzę w zakresie projektowania i wytwarzania prostych urządzeń mechatronicznych	T1A_W02 T1A_W07
K1A_W16	Zna perspektywy rozwoju dziedzin nauki związanych z mechatroniką, tzn. mechaniki, informatyki i elektroniki oraz zagadnień powiązanych w zakresie układów makro, mikro i nano ; ma wiedzę w zakresie postępującej integracji tych dziedzin nauki i możliwości dalszego rozwoju mechatroniki jako samodzielnej dyscypliny	T1A_W05
K1A_W17	Potrafi opisać najnowsze trendy rozwojowe stosowane w takich dziedzinach jak: mechanika, elektronika i elektrotechnika, informatyka, inżynieria sterowania, robotyka, automatyka	T1A_W05 T1A_W06
K1A_W18	Ma elementarna wiedzę na temat cyklu życia urządzeń i systemów mechatronicznych	T1A_W06
K1A_W19	Ma szczegółowa wiedzę związaną z projektowaniem, konstruowaniem i działaniem mechatronicznych układów w zakresie wybranej specjalności	T1A_W04

K1A_W20	Ma podstawowa wiedzę niezbędną do rozumienia pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	T1A_W08
K1A_W21	Dobiera odpowiednie metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu problemów technicznych	T1A_W07
K1A_W22	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz role ergonomii w środowisku pracy	T1A_W08
K1A_W23	Nabywa wiedzę z zakresu ochrony środowiska związaną z eksploatacją urządzeń technicznych	T1A_W08
K1A_W24	Ma elementarna wiedzę w zakresie zarządzania i organizacji pracy w zakładzie przemysłowym, zarządzania jakością, teorii podejmowania decyzji i marketingu	T1A_W09
K1A_W25	Może podjąć pracę przy obsłudze skomplikowanych urządzeń w firmach państwowych i prywatnych a także prowadzić własną działalność gospodarczą	T1A_W09
K1A_W26	Ma elementarna wiedzę w zakresie ochrony własności intelektualnej oraz prawa patentowego	T1A_W10
K1A_W27	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	T1A_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Korzysta z odpowiednich źródeł w celu uzyskania informacji technicznych, opracowania ich (np. prezentacje) i właściwego zinterpretowania; zarówno w języku polskim jak i w angielskim	T1A_U01 T1A_U03 T1A_U04
K1A_U02	Potrafi posługiwać się różnymi technikami komunikacji w środowisku zawodowym i w innych środowiskach	T1A_U02
K1A_U03	Posługuje się podstawowymi narzędziami informatycznymi	T1A_U02
K1A_U04	Potrafi przygotować dokumentację w języku polskim i w języku angielskim dotyczącą realizacji zadania inżynierskiego i przygotować informacje zawierającą omówienie wyników realizacji tego zadania oraz sporządzić raport udokumentowany odpowiednimi przypisami literaturowymi	T1A_U03
K1A_U05	Potrafi samodzielnie znaleźć literaturę przedmiotu i z niej skorzystać oraz potrafi przyswoić wiedzę z zakresu podanego przez prowadzącego w ramach samokształcenia	T1A_U05
K1A_U06	Jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia	T1A_U05
K1A_U07	Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do porozumiewania się, a także czytania ze zrozumieniem kart katalogowych, instrukcji obsługi urządzeń mechatronicznych i narzędzi informatycznych oraz podobnych dokumentów	T1A_U06
K1A_U08	Potrafi graficznie przedstawić projekt inżynierski z zakresu mechaniki, konstrukcji maszyn, elektroniki cyfrowej i analogowej; potrafi odwzorować i wymiarować elementy maszyn, układy elektroniczne z zastosowaniem komputerowego wspomaganie projektowania maszyn CAD	T1A_U07
K1A_U09	Potrafi zastosować właściwe techniki informacyjno-komunikacyjne do realizacji zadań inżynierskich	T1A_U07
K1A_U10	Potrafi posługiwać się wykresami, tablicami i innymi źródłami informacji technicznej; potrafi stosować dostępne programy inżynierskie do analizy danych oraz do projektowania i pomiarów	T1A_U07
K1A_U11	Potrafi zastosować programy wspomagające obliczenia inżynierskie, szczególnie w zakresie wybranej specjalności	T1A_U07

K1A_U12	Potrafi opracować prosty program sterujący pracy urządzenia mechatronicznego	T1A_U07 T1A_U16
K1A_U13	Potrafi wyciągnąć wnioski z rezultatów badań własnych i obcych, potrafi zaplanować i przeprowadzić eksperyment inżynierski symulacyjny lub rzeczywisty	T1A_U08
K1A_U14	Potrafi zastosować program symulacji komputerowej z zakresu wybranych zagadnień mechatroniki na poziomie inżynierskim, potrafi przygotować dane i zinterpretować wyniki uzyskane na drodze symulacji komputerowej	T1A_U08 T1A_U16
K1A_U15	Potrafi przeprowadzić eksperyment diagnostyczny pozwalający na ocenę prawidłowości działania układu mechatronicznego w zakresie wybranej specjalności	T1A_U08
K1A_U16	Potrafi ocenić działanie składowych elementów układu mechatronicznego tj. elementów mechanicznych, elektroniki i programu sterującego, zwłaszcza w zakresie wybranej specjalności	T1A_U08 T1A_U09
K1A_U17	Potrafi opisać matematycznie zjawiska fizyczne występujące w zagadnieniach inżynierskich mechatronicznych oraz rozwiązać metodami analitycznymi lub symulacyjnymi	T1A_U09
K1A_U18	Potrafi przy rozwiązywanych zagadnieniach inżynierskich w zakresie mechatroniki dostrzegać ich aspekty pozatechniczne, w tym środowiskowe, ekonomiczne i prawne	T1A_U10
K1A_U19	Potrafi ocenić aspekty etyczne działań inżynierskich oraz ich wpływ na społeczeństwo	T1A_U10
K1A_U20	Podejmuje racjonalne decyzje w zakresie zarządzania i budowy struktur organizacyjnych w środowisku pracy	T1A_U10
K1A_U21	Stosuje zasady BHP w środowisku pracy, potrafi zorganizować prace w sposób bezpieczny dla siebie i zespołu	T1A_U11
K1A_U22	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej opracowanego projektu technicznego z zakresu mechatroniki uwzględniającego koszt materiałów, energii i nakładu pracy dla wyrobu	T1A_U12
K1A_U23	Potrafi samodzielnie rozwiązywania problemy techniczne z zakresu projektowania, wytwarzania, bezpieczeństwa, eksploatacji i sterowania mechatronicznego	T1A_U08 T1A_U09 T1A_U10
K1A_U24	Potrafi ocenić istniejące rozwiązania układów mechatronicznych, mechanicznych elektronicznych i sterujących, ich funkcjonowanie, przydatność i możliwość zastosowania dla konkretnego systemu	T1A_U13
K1A_U25	Potrafi przeanalizować działanie układu lub systemu technicznego oraz możliwość zastosowania elementów mechatronicznych dla poprawy i optymalizacji jego działania	T1A_U13
K1A_U26	Potrafi zidentyfikować oraz wykonać specyfikacje w zakresie inżynierskim prostych zadań z zakresu mechaniki, elektroniki i informatyki oraz dobrać odpowiednie materiały	T1A_U14
K1A_U27	Potrafi określić parametry i cechy pożądane elementów mechatronicznych i opracować technologie wytwarzania prostego układu mechatronicznego	T1A_U14 T1A_U16
K1A_U28	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązywania prostych zadań inżynierskich typowych dla mechatroniki oraz wybierać i stosować właściwe metody i narzędzia	T1A_U15
K1A_U29	Potrafi prawidłowo dobrać metodę obliczeniową, język programowania, metodę symulacyjną lub bezpośrednią interwencje w działający wadliwie system	T1A_U15
K1A_U30	Potrafi zaplanować i nadzorować zadania obsługowe urządzeń mechatronicznych dla zapewnienia ich niezawodnej eksploatacji	T1A_U16

K1A_U31	Potrafi wdrażać zasady projektowania, modelowania, wytwarzania, testowania a szczególnie sterowania różnego typu materiałami inteligentnymi, używając właściwych technik, metod i narzędzi	T1A_U13 T1A_U15 T1A_U16
K1A_U32	Potrafi zaprojektować prosty obwód elektroniczny zasilający i sterujący elementem mechatronicznym cyfrowym i analogowym	T1A_U16
K1A_U33	Potrafi zaprojektować, zbudować, uruchomić oraz przetestować prosty system mechatroniczny	T1A_U16
K1A_U34	Przygotowany jest z zakresu zasad bezpieczeństwa związanych z eksploatacją urządzeń technicznych	T1A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	T1A_K01
K1A_K02	Postępuje zgodnie z zasadami etyki przy rozwiązywaniu problemów związanych z wykonywaniem zawodu	T1A_K05
K1A_K03	Potrafi współpracować w grupie określając priorytety służące realizacji zadania	T1A_K03 T1A_K04
K1A_K04	Potrafi pracować w zespole w roli osoby inspirującej, lidera grupy lub członka grupy	T1A_K03
K1A_K05	Potrafi określić cele ekonomiczne i podejmować nowe wyzwania projektowe i biznesowe w zakresie urządzeń technicznych, w szczególności mechatronicznych	T1A_K04 T1A_K06
K1A_K06	Ma świadomość dotyczącą swojej roli wykształconego inżyniera mechatronika w lokalnym społeczeństwie, w szczególności dotyczącą propagacji nowoczesnych rozwiązań mechatronicznych, ich wpływu na polepszenie jakości życia mieszkańców regionu oraz jakości i konkurencyjności ich pracy; potrafi zdobyta wiedzę, informacje i opinie sformułować i przekazać w sposób zrozumiały dla przeciętnego obywatela	T1A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 211,5.

III. PRAKTYKA: wymiar praktyki: minimum 160 godzin (max. 40 godzin tygodniowo i max. 8 godzin dziennie).

Okres realizacji: po IV semestrze.

Celem praktyki jest poznanie prac wykonywanych przez inżynierów mechatroników ze szczególnym uwzględnieniem wybranej specjalności samochodowej albo przemysłowej.

Treści kształcenia: podstawy prawa pracy dla wszystkich studentów, diagnozowanie i naprawy mechatronicznych układów pojazdów i maszyn roboczych lub diagnostyka, naprawy oraz programowanie maszyn i urządzeń produkcyjnych.

Efekty kształcenia dla kierunku **Nauki o rodzinie**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** po ukończeniu studiów absolwent może (w zależności od wybranej specjalności):
 - a) udzielać pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym oraz przewlekle i nieuleczalnie chorym, a także członkom ich rodzin,
 - b) inicjować oraz wspierać działalność rodzin i społeczności lokalnych w zakresie tworzenia, promowania i upowszechniania rodzinnych projektów kulturalnych, artystycznych czy też edukacyjnych,
 - c) kontynuować kształcenie na studiach drugiego stopnia.

Celem kształcenia na specjalności mediacja rodzinna jest przygotowanie studentów do pracy w charakterze:

- a) kuratora sądowego dla dorosłych, kuratora rodzinnego, mediatora (placówki wymiaru sprawiedliwości - po ukończeniu studiów magisterskich);
- b) asystenta rodziny zatrudnianego przez gminy lub ośrodki pomocy społecznej:
 - do jego zadań należy prowadzenie poradnictwa i edukacji dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej, udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w uzyskaniu zatrudnienia, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
 - liczba rodzin, z którymi asystent rodziny może prowadzić pracę jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, łącznie nie może jednak przekroczyć 20 rodzin,
 - asystent rodziny pełni odmienną funkcję od pracownika socjalnego, ich praca zawodowa nie może być łączona (zadanie pracownika socjalnego polega m.in. na systematycznej penetracji środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia, natomiast asystent rodziny pracuje z rodzinami do czasu osiągnięcia przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych),
 - na wniosek asystenta rodziny może być powołany zespół interdyscyplinarny (asystent rodziny i pracownik socjalny oraz w zależności od sytuacji rodziny: pedagog szkolny, przedstawiciel Policji, kurator sądowy, inne osoby, których udział w zespole jest uzasadniony sytuacją rodziny).
- c) referenta ds. pomocy społecznej (organy administracji rządowej, jednostki samorządu terytorialnego, placówki *Caritas*, placówki opiekuńczo-wychowawcze),

- d) specjalisty /pełnomocnika/ ds. rodziny (Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy, Urząd Miasta, instytucje pozarządowe),
- e) doradcy, konsultanta (poradnie małżeńskie i rodzinne);
- f) nauczyciela w szkole w zakresie przygotowania dzieci i młodzieży do życia małżeńskiego i rodzinnego (po ukończeniu dodatkowej specjalności nauczycielskiej).

Celem kształcenia profilaktyka społeczna jest wyposażenie absolwentów w umiejętność inicjowania i wspierania działalności rodzin i społeczności lokalnych w zakresie tworzenia, promowania i upowszechniania rodzinnych projektów kulturalnych, artystycznych i edukacyjnych.

Absolwent może być zatrudniony jako menadżer lub animator kultury (światlice środowiskowe, ośrodki animacji kultury), pracownik instytucji profilaktyki społecznej (światlice i domy wsparcia dla dzieci i młodzieży), asystent rodziny, specjalista i/lub pełnomocnik ds. rodziny (Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy, Urząd Miasta, Instytucje pozarządowe), doradca lub konsultant (poradnie małżeńskie i rodzinne). Absolwent jest przygotowany do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia.

5. **Objaśnienie oznaczeń**

- a) NOR1 (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia dla studiów pierwszego stopnia na kierunku nauki o rodzinie, profil ogólnoakademicki
- b) W (po podkreślniku) - kategoria wiedzy
- c) U (po podkreślniku) - kategoria umiejętności
- d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
- e) H1 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
- f) S1 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne (po podkreślniku) - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów nauki o rodzinie - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
NOR1_W01	Wyjaśnia przepisy i zalecenia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy przy komputerze	H1A_W08
NOR1_W02	Tłumaczy prawne i etyczne normy korzystania z technologii informacyjnej	H1A_W08
NOR1_W03	Tłumaczy procedury instalacji i konfiguracji urządzeń zewnętrznych komputera, tablicy interaktywnej oraz zasady tworzenia i edycji dokumentów pakietu Microsoft Office	H1A_W09
NOR1_W04	Przedstawia podstawową wiedzę filozoficzną, pedagogiczną i socjologiczną	H1A_W03
NOR1_W05	Bada oddziaływanie kultury na wychowanie	S1A_W05

NOR1_W06	Prezentuje podstawową wiedzę z zakresu funkcjonowania człowieka w sferze biologicznej, intelektualnej, emocjonalnej, społecznej i duchowej, w wymiarze indywidualnym oraz w interakcji z innymi	H1A_W04 S1A_W06
NOR1_W07	Przedstawia podstawowe mechanizmy patofizjologiczne	H1A_W04
NOR1_W08	Charakteryzuje profilaktykę chorób układu krążenia, otyłości oraz chorób tytoniozależnych	H1A_W02
NOR1_W09	Charakteryzuje diagnozę psychopedagogiczną	H1A_W07
NOR1_W10	Opisuje zaburzenia i dysfunkcje występujące u dzieci i młodzieży	S1A_W06
NOR1_W11	Rozpoznaje charakterystyczne dla różnych zawodów problemy i dylematy etyczne	S1A_W05
NOR1_W12	Przedstawia podstawowe instrumenty pracy doradcy zawodowego	S1A_W07
NOR1_W13	Opisuje fizjologię płodności oraz jej współczesne uwarunkowania i zagrożenia	H1A_W04
NOR1_W14	Prezentuje współczesne metody wspomagania płodności a także metody antykoncepcyjne i płynące z nich zagrożenia	H1A_W07
NOR1_W15	Opisuje uwarunkowania skutecznego porozumiewania się oraz tworzenia więzi z drugim człowiekiem takie, jak: oddzielanie emocji, uczuć i intuicji od faktów, logicznego myślenia, obiektywnej krytyki i myślenia kreatywnego	H1A_W04 S1A_W05
NOR1_W16	Charakteryzuje mowę ciała rozmówcy i prezentuje, jak jak samemu się nią posługiwać	H1A_W04
NOR1_W17	Przedstawia kreatywne sposoby rozwiązywania problemów związanych z komunikacją interpersonalną	S1A_W05
NOR1_W18	Ocenia złożone sytuacje rodzinne w wielokulturowym świecie	S1A_W08 S1A_W09
NOR1_W19	Wyjaśnia, czym jest małżeństwo i rodzina chrześcijańska	S1A_W05
NOR1_W20	Wyjaśnia, co powoduje zaistnienie małżeństwa kanonicznego, a co sprawia jego nieważność	S1A_W04
NOR1_W21	Tłumaczy, czym jest małżeństwo konkordatowe, jakie są skutki takiego małżeństwa oraz jakie są warunki zawarcia małżeństwa mieszanego	S1A_W04
NOR1_W22	Streszcza przepisy kodeksowe prawa kanonicznego związane z rodziną (np. pojęcie „dziecko”, pozycja kanoniczna osób fizycznych, zadania rodziców w dziedzinie wychowania i uświęcania potomstwa, uprawnienia dziecka w prawie procesowym i karnym kanonicznym)	S1A_W03 S1A_W04 S1A_W05
NOR1_W23	Przedstawia zasady racjonalnego odżywiania	H1A_W04
NOR1_W24	Przedstawia zalecenia profilaktyki żywieniowej chorób dietozależnych oraz specyficzne zalecenia żywieniowe dla różnych grup ludności	H1A_W04
NOR1_W25	Streszcza wiedzę teoretyczną dotyczącą podstawowych pojęć z dziedziny makro i mikroekonomii	S1A_W02 S1A_W03
NOR1_W26	Wyjaśnia wybrane instytucje prawa karnego części ogólnej oraz poszczególne typy przestępstw, instytucje prawa karnego-wykonawczego, rodzinnego i ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, a zwłaszcza przepisy dotyczące systemu kar i środków probacyjnych, środków wychowawczych i poprawczych, władzy rodzicielskiej, alimentacji, rodzin zastępczych itp.	S1A_W07 S1A_W10
NOR1_W27	Charakteryzuje organizację i funkcjonowanie instytucji resortu sprawiedliwości (zespoły kuratorskie, sądy rejonowe, okręgowe, prokuratura)	S1A_W07

NOR1_W28	Wyjaśnia biologiczne i psychologiczne podstawy seksualności człowieka, psychofizjologię seksualności, pojęcia: normy w zachowaniach seksualnych, dysfunkcje i zaburzenia seksualne oraz metody diagnostyczne	H1A_W04
NOR1_W29	Wyjaśnia nowoczesną profilaktykę zintegrowaną (problemową)	S1A_W05 S1A_W06
NOR1_W30	Rozpoznaje czynniki ryzyka i wpływ oddziaływania społecznego na stopień rozwoju człowieka	S1A_W05
NOR1_W31	Streszcza najważniejsze koncepcje psychologiczne w pomaganiu ofiarom przemocy	H1A_W04 S1A_W07
NOR1_W32	Przedstawia strategie radzenia sobie w sytuacji przemocy	S1A_W07 S1A_W08
NOR1_W33	Znajduje rozwiązania prawne służące pomaganiu ofiarom przemocy	S1A_W08
NOR1_W34	Wyjaśnia tradycje i zwyczaje rodzinne występujące w roku liturgicznym Kościoła rzymsko-katolickiego	H1A_W04
NOR1_W35	Wskazuje właściwości i cele ruchów religijnych	S1A_W07
NOR1_W36	Podaje różnice między sektami i ruchami religijnymi	H1A_W04
NOR1_W37	Tłumaczy podstawowe zagadnienia dotyczące więzi i relacji w rodzinie (rodzina jako podstawowe środowisko życia, funkcje rodziny, pełnione w rodzinie role)	S1A_W09
NOR1_W38	Opisuje strukturę i proces wychowania w rodzinie (rodzina jako środowisko wychowawcze, postawy rodzicielskie, style wychowania, atmosfera wychowawcza w rodzinie, świadomość i kultura wychowawcza rodziców, kultura duchowa i materialna rodziny)	H1A_W06 S1A_W08
NOR1_W39	Charakteryzuje przemiany dokonujące się we współczesnych środowiskach i instytucjach wychowawczych	H1A_W06 S1A_W08
NOR1_W40	Wymienia podstawowe zasady współpracy z podmiotami wspomagającymi rodzinę w procesie wychowania (Kościół, szkoła, rodzina – korelacja i dialog)	S1A_W09
NOR1_W41	Streszcza problematykę kryminologii i kryminalistyki	S1A_W06 S1A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
NOR1_U01	Przygotowuje zagadnienia językowe wybranego nowożytnego języka obcego w zakresie nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla nauk o rodzinie, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U08 H1A_U09
NOR1_U02	Tłumaczy słownictwo wybranego nowożytnego języka obcego w zakresie nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla nauk o rodzinie, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H1A_U08 H1A_U09
NOR1_U03	Demonstruje instalowanie i konfigurowanie urządzeń peryferyjnych komputera	H1A_U12
NOR1_U04	Tworzy dokumenty w programach pakietu Microsoft Office	H1A_U12
NOR1_U05	Analizuje teksty filozoficzne	H1A_U02 H1A_U06
NOR1_U06	Krytycznie analizuje określone propozycje wychowawcze	S1A_U03
NOR1_U07	Przygotowuje harmonogram pracy wychowawczej z wychowankiem	S1A_U05
NOR1_U08	Analizuje zachowania ludzkie w ramach wybranych nurtów psychologii	S1A_U01
NOR1_U09	Ocenia procesy emocjonalno-wolitywne	S1A_U03

NOR1_U10	Wskazuje możliwości przezwyciężenia różnorodnych trudności w procesie kształtowania przez człowieka dojrzałej osobowości	S1A_U07
NOR1_U11	Diagnostuje środowisko wychowawcze (rodzinę, szkołę)	S1A_U03 S1A_U04
NOR1_U12	Przygotowuje się do rozmowy kwalifikacyjnej, autoprezentacji, testów rekrutacyjnych	H1A_U08 H1A_U09
NOR1_U13	Opracowuje indywidualny plan działania zawodowego	H1A_U03
NOR1_U14	Rozpoznaje fazy płodności i niepłodności	H1A_U01
NOR1_U15	Interpretuje karty cyklu płodności	H1A_U01
NOR1_U16	Analizuje określone metody wspomagania płodności	S1A_U07
NOR1_U17	Znajduje punkty styczne i różnice między współczesnym a biblijnym modelem małżeństwa i rodziny	H1A_U01
NOR1_U18	Wyprowadza wnioski na podstawie określonych praw dziecka i praw oraz obowiązków rodziców	S1A_U02 S1A_U07
NOR1_U19	Dyskutuje o wadach i przeszkodach małżeńskich	S1A_U05
NOR1_U20	Analizuje możliwości pomocy stronom i dzieciom z małżeństw rozbitych, poprzez pokierowanie postępowaniem małżonków w celu uzyskania pomocy prawnej	H1A_U01
NOR1_U21	Dobiera normy żywienia odpowiednio do wieku, płci, aktywności fizycznej i cech biometrycznych	H1A_U01
NOR1_U22	Ocenia sposób żywienia i stan odżywienia	H1A_U01
NOR1_U23	Wyprowadza wnioski na podstawie najważniejszych danych ekonomicznych w celu oceny sytuacji gospodarczej oraz kierunków i trendów w niej występujących	S1A_U01 S1A_U08
NOR1_U24	Ocenia podstawowe zjawiska i procesy ekonomiczne	S1A_U04
NOR1_U25	Diagnostuje zaburzenia seksualne, dysfunkcje, dewiacje i zaburzenia tożsamości płciowej	H1A_U01 S1A_U08
NOR1_U26	Diagnostuje kryteria profilaktyki problemowej	S1A_U07
NOR1_U27	Udziela pierwszej pomocy w sytuacji pojawienia się problemu używania środków psychoaktywnych w rodzinie	H1A_U01 S1A_U07
NOR1_U28	Organizuje uzależnionym pomoc w odpowiednich placówkach specjalistycznych	S1A_U07
NOR1_U29	Ustala motywy lub przyczyny przemocy	S1A_U01
NOR1_U30	Projektuje własne działania w sytuacji pomagania ofierze przemocy	S1A_U05
NOR1_U31	Dyskutuje o procesach wewnątrzrodzinnych, takich jak: zasady wyboru współmałżonka, czynniki decydujące o jakości związku małżeńskiego, role rodzajowe i rodzicielskie, etapy życia rodzinnego, kształtowanie osobowości dzieci w rodzinie	S1A_U03
NOR1_U32	Analizuje zachowania ludzkie w aspekcie potencjalności charakteryzujących dany etap rozwojowy jednostki.	H1A_U01
NOR1_U33	Analizuje symbole i znaki związane z liturgią roku kościelnego oraz domową liturgią	S1A_U01
NOR1_U34	Organizuje liturgię domową	S1A_U01
NOR1_U35	Przygotowuje testy socjologiczne, które mają na celu zbadanie sytuacji małżeństwa i rodziny	S1A_U02 S1A_U03
NOR1_U36	Formułuje tezy w ramach teologii moralnej odnośnie do religijnych podstaw życia rodzinnego	H1A_U10
NOR1_U37	Opracowuje różne formy instytucjonalnej pomocy małżeństwu i rodzinie	H1A_U03 S1A_U07
NOR1_U38	Diagnostuje i rozwiązuje problemy wychowawcze w rodzinie	S1A_U05
NOR1_U39	Udziela wstępnej pomocy pedagogicznej i psychologicznej w celu profilaktyki i prawidłowego rozwoju rodziny	S1A_U07
NOR1_U40	Organizuje działalność profilaktyczną i resocjalizacyjną na podstawie wiedzy z zakresu kryminologii i kryminalistyki	S1A_U05

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
NOR1_K01	Jest otwarty na nawiązywanie kontaktów i współpracę z zagranicznymi instytucjami wspierającymi rodzinę	H1A_K02
NOR1_K02	W sposób odpowiedzialny korzysta z technologii informacyjnych, mając na uwadze normy prawne i etyczne	S1A_K06
NOR1_K03	Zachowuje ostrożność i krytycyzm w wyrażaniu opinii	H1A_K01
NOR1_K04	Przewiduje konsekwencje określonych wyborów moralnych	H1A_K01
NOR1_K05	Zachowuje otwartość na wiedzę i doświadczenia innych w kwestiach wychowania	S1A_K01 S1A_K06
NOR1_K06	Jest zorientowany na rozumienie siebie i innych w interakcjach międzyludzkich i procesach grupowych	H1A_K02
NOR1_K07	Rekomenduje wobec różnych instytucji społecznych potrzebę kształtowania zachowań prozdrowotnych jako metodę polityki zdrowotnej	S1A_K05
NOR1_K08	Jest zorientowany na realizowanie różnorodnych programów profilaktycznych	S1A_K05
NOR1_K09	Podjmuje wyzwania związane z pracą wychowawczo-opiekuńczą.	H1A_K02
NOR1_K10	Wykazuje odpowiedzialność za dzieci i młodzież, zwłaszcza z rodzin i środowisk dysfunkcyjnych	H1A_K02
NOR1_K11	Angażuje się w poszukiwania przez kandydatów indywidualnego rozwiązania zawodowego oraz rozwijania przez nich umiejętności podejmowania decyzji i ponoszenia konsekwencji własnego wyboru	H1A_K03
NOR1_K12	Inspiruje, nacechowane odpowiedzialnością i roztropnością, działania na rzecz dobra dzieci	H1A_K02
NOR1_K13	Zachowuje postawę otwartości na problemy związane z płodnością oraz przejawia chęć pomocy innym	H1A_K02 H1A_K04
NOR1_K14	Umiejętnie i świadomie tworzy więzi międzyludzkie i panuje nad nimi	H1A_K02
NOR1_K15	Poddaje krytyce samego siebie, swoje mocne i słabe strony	H1A_K02
NOR1_K16	Posługuje się mową ciała i odczytuje ją w relacjach z drugim człowiekiem	H1A_K02
NOR1_K17	Oddziela podczas rozmowy emocje i odczucia od faktów i liczb	H1A_K02
NOR1_K18	Zachowuje otwartość na inne kultury	H1A_K06
NOR1_K19	Wspiera poradą w sytuacjach, gdy potrzebna jest pomoc prawna jednemu z małżonków, ochrona praw dziecka lub rodziny	S1A_K04 S1A_K05
NOR1_K20	Jest zorientowany na podnoszenie świadomości prawnej członków danej społeczności w obszarze prawa karnego i rodzinnego	S1A_K04
NOR1_K21	Podjmuje wyzwania związane z pracą w szeroko pojętych środowiskach dotkniętych lub zagrożonych patologią, zwłaszcza przemocą i alkoholizmem, w jednostkach penitencjarnych, placówkach pomocy rodzinie i zespołach kuratorskich	S1A_K05
NOR1_K22	Podjmuje się oceny, terapii, edukacji i promocji zdrowia seksualnego człowieka	H1A_K05
NOR1_K23	W środowisku społecznym, w którym jest obecny lub pracuje, dąży do rozwiązania istniejących problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież	S1A_K05
NOR1_K24	Samodzielnie porusza się w zakresach kompetencyjnych instytucji, organizacji i służb pomagających rodzinom uwikłanym w przemoc	S1A_K05
NOR1_K25	Wykazuje empatię i gotowość pomagania	S1A_K02
NOR1_K26	Dąży do zniwelowania w określonych środowiskach szkód wyrządzanych przez sekty	H1A_K05
NOR1_K27	Jest zorientowany na promocję chrześcijańskiego modelu rodziny	H1A_K05

NOR1_K28	Pracuje samodzielnie w charakterze doradcy rodzinnego, specjalisty do spraw rodziny, pracownika w placówkach pomocy i opieki społecznej oraz strukturach społecznych, konsultanta poradni małżeńskich i rodzinnych, nauczyciela zajęć edukacyjnych w zakresie przygotowania dzieci i młodzieży do życia małżeńskiego i rodzinnego (po zrealizowaniu programu przygotowania do zawodu nauczyciela określonego odrębnymi standardami)	H1A_K02
NOR1_K29	Podjekuje wyzwania związane z pracą w rodzinnych poradniach specjalistycznych, placówkach oświatowo-wychowawczych, placówkach opiekuńczo-rehabilitacyjnych, placówkach pomocy społecznej, agendach samorządowych, organizacjach pozarządowych, instytucjach profilaktyki społecznej oraz parafialnym poradnictwie rodzinnym	S1A_K05

6. Objasnienie oznaczeń:

- a) NORMedR (przed podkreślnikiem) - dodatkowe kierunkowe efekty kształcenia dla studiów pierwszego stopnia na kierunku nauki o rodzinie, związane ze specjalnością mediacja rodzinna
- b) W (po podkreślniku) - kategoria wiedzy
- c) U (po podkreślniku) - kategoria umiejętności
- d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
- e) H1 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
- f) S1 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne (po podkreślniku) - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Dodatkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów nauki i rodzinie związane ze specjalnością: mediacja rodzinna - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
NORMedR_W01	Opisuje zjawiska aktualnego zagrożenia rozwoju dzieci i młodzieży oraz inne groźne zachowania społeczne	S1A_W08
NORMedR_W02	Opowiada o podstawowych typach zaburzeń społecznych: uzależnieniu, przemocy, niedostosowaniu społecznym	S1A_W04
NORMedR_W03	Definiuje zasadnicze problemy chorego w opiece paliatywnej i hospicyjnej	H1A_W04
NORMedR_W04	Opisuje naturę, dynamikę i główne źródła kryzysu psychologicznego oraz typowe formy jego występowania	H1A_W04
NORMedR_W05	Przedstawia główne modele i procedury interwencji kryzysowej	S1A_W05
NORMedR_W06	Charakteryzuje podstawowe metody stosowane we współczesnej socjoterapii	S1A_W06
NORMedR_W07	Opisuje psychologiczne mechanizmy uzależnienia i współuzależnienia	H1A_W03
NORMedR_W08	Wymienia różne klasyfikacje rodzaje niepełnosprawności	S1A_W05

NORMedR_W09	Charakteryzuje podstawowe metody wykorzystywane w obszarze pracy socjalnej i resocjalizacyjnej	S1A_W04
NORMedR_W10	Wyjaśnia przyczyny sytuacji konfliktowych	S1A_W05
NORMedR_W11	Wymienia adekwatne style i techniki negocjacji	H1A_W07
NORMedR_W12	Określa warunki skutecznej interwencji od strony podmiotu pomagającego	H1A_W07
NORMedR_W13	Wymienia podstawowe zasady prowadzenia rozmowy i udzielania wsparcia	H1A_W07
NORMedR_W14	Opowiada o różnych formach terapii zajęciowej	H1A_W07
NORMedR_W15	Wymienia potrzeby animacyjne w określonych środowiskach	S1A_W05
NORMedR_W16	Przedstawia informacje dotyczące zadań animatora w poszczególnych grupach społecznych	H1A_W08
NORMedR_W17	Wyjaśnia podstawowe uregulowania prawne dotyczące animowania kultury	H1A_W07
NORMedR_W18	Wyjaśnia mechanizmy, cele, podstawy legislacyjne, określające zasady funkcjonowania Funduszy Strukturalnych UE	S1A_W09
NORMedR_W19	Charakteryzuje krajowe i unijne dokumenty w celu pozyskiwania aktualnych informacji o możliwościach pozyskania wsparcia na realizację projektów ze szczególnym uwzględnieniem Europejskiego Funduszu Społecznego i programów operacyjnych na najbliższe lata	S1A_W09
NORMedR_W20	Opisuje specyfikę metodologiczną bioetyki oraz jej różne definicje	H2A_W07
NORMedR_W21	Rozpoznaje stosunek do życia, w szczególności do życia ludzkiego, różnych koncepcji i postaw światopoglądowych	H2A_W03
NORMedR_W22	Streszcza podstawowe zasady bioetyczne w kontekście konkretnych sytuacji problemowych	H2A_W03;
NORMedR_W23	Wyjaśnia podstawowe dokumenty bioetyczne (międzynarodowe, europejskie, kościelne)	H2A_W06
UMIĘTNOŚCI		
NORMedR_U01	Poprawnie przeprowadza wywiad środowiskowy	S1A_U01
NORMedR_U02	Prognozuje zjawiska potencjalnego zagrożenia rozwoju dzieci i młodzieży	S1A_U04
NORMedR_U03	Rozpoznaje osoby w kryzysie	H1A_U02 H1A_U05
NORMedR_U04	Ocenia stan osoby w kryzysie	H1A_U02 H1A_U05
NORMedR_U05	Samodzielnie bada potrzeby konkretnych osób z niepełnosprawnością intelektualną, ruchową, komunikacyjną, funkcjonowania społecznego, itp.	S1A_U01
NORMedR_U06	Samodzielnie układa plan skutecznej pomocy w rozwiązywaniu typowych problemów egzystencjalnych osób z niepełnosprawnością intelektualną, ruchową, komunikacyjną, funkcjonowania społecznego, itp.	S1A_U02
NORMedR_U07	Nawiązuje kontakty interpersonalne z osobami niepełnosprawnymi przy zastosowaniu metod właściwych dla różnych form terapii zajęciowej	S1A_U06
NORMedR_U08	Udziela podstawowej pomocy socjoterapeutycznej	S1A_U06
NORMedR_U09	Wykorzystując odpowiednią formę poradnictwa (dialogowanego, dyrektywnego lub liberalnego), udziela porady dotyczącej problematyki małżeńskiej i rodzinnej w zakresie podstawowym	S1A_U06 S1A_U07
NORMedR_U10	Organizuje działalność animacyjną	S1A_U06

NORMedR_U11	Ocenia sposoby radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych (przemoc domowy, agresywny klient, sprawca przemocy)	S1A_U06
NORMedR_U12	Projektuje właściwe reagowanie w sytuacjach kryzysowych (interwencja wobec osób zagrożonych samobójstwem, interwencja w sytuacji kataklizmów i katastrof, interwencja w sytuacji utraty i żałoby)	S1A_U07
NORMedR_U13	Skutecznie przeprowadza proces negocjacji w różnych sytuacjach życiowych	S1A_U07 S1A_U11
NORMedR_U14	Organizuje różnorodne formy pomocy społecznej	S1A_U06
NORMedR_U15	Kieruje potrzebujących do odpowiednich organizacji pomocowych	S1A_U06
NORMedR_U16	Opracowuje strategie współpracy w zespole specjalistów z różnych dziedzin (pedagogika, prawo, psychologia, medycyna, etyka, religia)	H1A_U011
NORMedR_U17	Testuje propozycje działania w sytuacji silnego stresu (na miarę posiadanych predyspozycji osobowościowych)	S1A_U06
NORMedR_U18	Przygotowuje wniosek projektu w ramach funduszy i programów UE	H1A_U08
NORMedR_U19	Ocenia działalność organizacji pozarządowych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz środowisk charakteryzujących się trudnym dostępem do edukacji	H1A_U07
NORMedR_U20	Przygotowuje plan współpracy z instytucjami i organizacjami samorządowymi, zajmującymi się problematyką resocjalizacji, readaptacji i pomocy osobom objętych działaniami sądu	S1A_U06
NORMedR_U21	Ustala kryteria kompetentnej i skutecznej pomocy (literatura, specjaliści) w sprawach należących do zadań pracownika socjalnego	S1A_U06
NORMedR_U22	Rozpoznaje typy argumentacji bioetycznej	H2A_U07 H2A_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
NORMedR_K01	Wykazuje kreatywność w animowaniu i organizowaniu pomocy społecznej	H1A_K02
NORMedR_K02	Twórczo i z empatią angażuje się w rozwiązywanie problemów drugiego człowieka, znajdującego się w trudnej sytuacji życiowej (choroba terminalna, żałoba, niepełnosprawność, uzależnienie, współuzależnienie)	H1A_K02
NORMedR_K03	Podjmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin	S1A_K02
NORMedR_K04	Kieruje pracą zespołu ds. Programów i projektów pomocowych	S1A_K05
NORMedR_K05	Przewiduje sposoby radzenia sobie z własnymi kryzysami i pokonywania trudności w rozwoju osobistym i zawodowym	H1A_K04
NORMedR_K06	Dyskutuje w grupie o sposobach wspierania środowiska zawodowego w działaniach rozwojowych, realizowanych przy pomocy Funduszy Strukturalnych UE	S1A_K05
NORMedR_K07	Angażuje się w przełamywanie barier osobistych i społecznych w obszarze opieki paliatywnej, hospicyjnej, pracy resocjalizacyjnej, terapii zajęciowej	S1A_K02
NORMedR_K08	Inicjuje działania społeczne	H1A_K02
NORMedR_K09	Aktywizuje różne grupy społeczne do udziału w kreacji współczesnej kultury	H1A_K02 H1A_K06
NORMedR_K10	Uczestniczy w realizowaniu programów profilaktycznych w placówkach wychowawczych i oświatowych, poradniach rodzinnych, itp.	H1A_K02

NORMedR_K11	Promuje postawy obywatelskie ukierunkowane na współdziałanie na rzecz dobra wspólnego i solidarności	H1A_K05
NORMedR_K12	Szanuje ludzkie życie, szczególnie u jego początku i kresu, i godność człowieka	S2A_K05

7. Objaśnienie oznaczeń:

- a) NORPSL (przed podkreślnikiem) - dodatkowe kierunkowe efekty kształcenia dla studiów pierwszego stopnia na kierunku nauki o rodzinie, związane ze specjalnością profilaktyka społeczna
- b) W (po podkreślniku) - kategoria wiedzy
- c) U (po podkreślniku) - kategoria umiejętności
- d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
- e) H1 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
- f) S1 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne (po podkreślniku) - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Dodatkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów nauki o rodzinie związane ze specjalnością: profilaktyka społeczna - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
NORPSL_W01	Definiuje obszary występowania zjawisk dewiacyjnych i patologicznych w życiu społecznym	H1A_W04 S1A_W05
NORPSL_W02	Opisuje czynniki ryzyka, cech, sytuacji i warunków, sprzyjających powstawaniu zachowań ryzykownych	S1A_W05 S1A_W07
NORPSL_W03	Wymienia modele i strategie stosowane w profilaktyce społecznej w Polsce	S1A_W05 S1A_W08
NORPSL_W04	Streszcza regulacje prawne związane z animowaniem kultury	S1A_W07 S1A_W02
NORPSL_W05	Zestawia opinie dotyczące kondycji współczesnej kultury	H1A_W05 S1A_W01
NORPSL_W06	Opisuje współdziałanie dziedzin artystycznych w procesie przemian kulturowych	S1A_W05 S1A_W02
NORPSL_W07	Charakteryzuje zadania animatora w poszczególnych grupach społecznych	H1A_W01 H1A_W06
NORPSL_W08	Rozróżnia wiadomości dotyczące roli animacyjnej wybranych instytucji	H1A_W10 S1A_W06
NORPSL_W09	Wymienia podstawowe formy organizacji czasu wolnego	H1A_W02 H1A_W03
NORPSL_W10	Opisuje podstawowe sposoby organizacji czasu wolnego	H1A_W03 H1A_W08
NORPSL_W11	Charakteryzuje cele organizacji czasu wolnego	H1A_W02 H1A_W05
NORPSL_W12	Identyfikuje podstawowe podmioty odpowiedzialne za organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży	H1A_W05 S1A_W07
NORPSL_W13	Przedstawia etapy planowania czasu wolnego w szkole i w rodzinie	S1A_W02 S1A_W08

NORPSL_W14	Porządkuje różne role czasu wolnego w procesie wychowawczym i w życiu społecznym	H1A_W07 S1A_W05
NORPSL_W15	Ilustruje za pomocą przykładów znaczenie organizacji czasu wolnego dla zdrowia fizycznego i psychicznego człowieka	H1A_W04 S1A_W05
NORPSL_W16	Wymienia podstawowe zasady profilaktyki prorodzinnej	H1A_W04 S1A_W02
NORPSL_W17	Identyfikuje cele i zadania samorządu terytorialnego w zakresie profilaktyki prorodzinnej	H1A_W03 S1A_W07
NORPSL_W18	Wskazuje miejsce profilaktyki prorodzinnej w polityce społecznej Polski	H1A_W04 S1A_W07
NORPSL_W19	Wyjaśnia miejsce profilaktyki prorodzinnej w działaniach samorządu terytorialnego	S1A_W07
NORPSL_W20	Opisuje cele i założenia dotyczące diagnozy oraz profilaktyki	H1A_W04
NORPSL_W21	Przedstawia lokalne instytucje zajmujące się diagnozą i profilaktyką zagrożeń społecznych	S1A_W02 S1A_W07
NORPSL_W22	Charakteryzuje zaburzenia i dysfunkcje występujące w społeczeństwie	H1A_W04 S1A_W05
NORPSL_W23	Definiuje metody i techniki służące diagnozie zaburzeń oraz dysfunkcji społecznych	S1A_W06
NORPSL_W24	Wymienia cele i zadania zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	H1A_W03 S1A_W05
NORPSL_W25	Przedstawia sposoby działania szkoły i innych instytucji zajmujących się organizacją zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	S1A_W04 S1A_W03
NORPSL_W26	Opowiada o różnych formach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	H1A_W05 H1A_W07
NORPSL_W27	Przedstawia nowe formy zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	H1A_W07 S1A_W05
NORPSL_W28	Charakteryzuje różne formy zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych w procesie nauczania	H1A_W04 S1A_W05
NORPSL_W29	Wymienia cele i zadania turystyki oraz rekreacji	H1A_W01 H1A_W05
NORPSL_W30	Przedstawia sposoby działania instytucji rządowych i pozarządowych zajmujących się turystyką i rekreacją	H1A_W05 S1A_W07
NORPSL_W31	Charakteryzuje różne formy turystyki i rekreacji	H1A_W04 S1A_W05
NORPSL_W32	Opowiada o nowych formach turystyki i rekreacji	H1A_W04 S1A_W05
NORPSL_W33	Wyjaśnia genezę polityki regionalnej Unii Europejskiej	H1A_W04 S1A_W09
NORPSL_W34	Identyfikuje cele i zadania polityki regionalnej Unii Europejskiej	H1A_W04 S1A_W07
NORPSL_W35	Wymienia instrumenty i mechanizmy funkcjonowania Funduszy Strukturalnych UE	S1A_W02
NORPSL_W36	Charakteryzuje programy operacyjne w perspektywie finansowej 2007-2013	H1A_W04 S1A_W02
NORPSL_W37	Wymienia zasady projektowania programów profilaktycznych i wychowawczych	H1A_W04 S1A_W07
NORPSL_W38	Wyjaśnia zasady ewaluacji programów profilaktycznych i wychowawczych	H1A_W04 S1A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
NORPSL_U01	Rozpoznaje modele i strategie stosowane w profilaktyce społecznej w Polsce	H1A_U05
NORPSL_U02	Konstruuje programy profilaktyki społecznej	S1A_U05 S1A_U06

NORPSL_U03	Przygotowuje harmonogram działania pod nadzorem w instytucjach zajmujących się profilaktyką społeczną	S1A_U05 S1A_U04
NORPSL_U04	Rozpoznaje potrzeby animacyjne w określonych środowiskach	H1A_U02 H1A_U06
NORPSL_U05	Projektuje działalność animacyjną w regionie	S1A_U05 H1A_U04
NORPSL_U06	Analizuje komunikację środowiskową i dialogu społeczny	H1A_U01
NORPSL_U07	Tworzy schemat aktywizacji poszczególnych grup społecznych i ich udziału w kreacji współczesnej kultury	H1A_U04 S1A_U05
NORPSL_U08	Opracowuje plan działania pod nadzorem w instytucjach zajmujących się animacją społeczną i kulturalną	H1A_U02 H1A_U01
NORPSL_U09	Projektuje czas wolny w rodzinie, w szkole i w organizacjach społeczno-kulturalnych	H1A_U02 H1A_U03
NORPSL_U10	Planuje czas wolny dla wszystkich grup wiekowych – dzieci, młodzieży i dorosłych	H1A_U02 H1A_U03
NORPSL_U11	Przygotowuje plan działania pod nadzorem w instytucjach społeczno-kulturalnych zajmujących się organizacją czasu wolnego	H1A_U02 H1A_U01
NORPSL_U12	Rozpoznaje cele i zadania profilaktyki prorodzinnej w środowisku lokalnym	H1A_U01
NORPSL_U13	Dokonyje oceny podstawowych standardów prawnych oraz instrumentów polityki społecznej z zakresu profilaktyki prorodzinnej	H1A_U02 S1A_U02
NORPSL_U14	Dokonyje syntezy podstawowych standardów prawnych oraz instrumentów polityki społecznej z zakresu profilaktyki prorodzinnej	H1A_U02 S1A_U02
NORPSL_U15	Weryfikuje cele i zadania samorządu terytorialnego w zakresie profilaktyki prorodzinnej	H1A_U01
NORPSL_U16	Projektuje plan działania pod nadzorem w jednostkach samorządu terytorialnego zajmujących się profilaktyką prorodzinną	H1A_U02 H1A_U01
NORPSL_U17	Rozpoznaje formy zaburzeń występujących w społeczeństwie	H1A_U02 S1A_U03
NORPSL_U18	Planuje w miejscu zamieszkania działania profilaktyczne dotyczące dysfunkcji życia społecznego	H1A_U02 S1A_U05
NORPSL_U19	Tworzy programy profilaktyczne skierowane do społeczności lokalnych	S1A_U05
NORPSL_U20	Opracowuje plan działania pod nadzorem w instytucjach zajmujących się diagnozą i profilaktyką zaburzeń społecznych	H1A_U02 H1A_U01
NORPSL_U21	Projektuje nowe formy zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	H1A_U03 S1A_U05
NORPSL_U22	Opracowuje harmonogram nowych form zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	H1A_U03 S1A_U05
NORPSL_U23	Przygotowuje harmonogram działania pod nadzorem w instytucjach zajmujących się organizacją zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	S1A_U05
NORPSL_U24	Projektuje nowe formy turystyki i rekreacji	H1A_U03 S1A_U05
NORPSL_U25	Testuje nowe formy turystyki i rekreacji	H1A_U02 S1A_U06
NORPSL_U26	Planuje działanie pod nadzorem w instytucjach zajmujących się turystyką i rekreacją	H1A_U02 H1A_U01
NORPSL_U27	Analizuje dokumenty programowe krajowe oraz Unii Europejskiej	H1A_U01 S1A_U02
NORPSL_U28	Porządkuje aktualne informacje o możliwościach pozyskiwania wsparcia na realizację projektów ze szczególnym uwzględnieniem Europejskiego Funduszu Społecznego	H1A_U01 S1A_U02
NORPSL_U29	Konstruuje wnioski o pozyskanie funduszy europejskich	H1A_U01

NORPSL_U30	Zarządza projektami realizowanymi w ramach Funduszy Strukturalnych	S1A_U06 S1P_U07
NORPSL_U31	Projektuje programy profilaktyczne i wychowawcze	H1A_U03 S1A_U05
NORPSL_U32	Ocenia skuteczność programów profilaktycznych i wychowawczych	H1A_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
NORPSL_K01	Inicjuje tworzenie programów profilaktyki społecznej w regionie	S1A_K05 S1A_K05
NORPSL_K02	Uczestniczy w definiowaniu nowych zjawisk dewiacyjnych i patologicznych występujących w życiu społecznym	H1A_K02
NORPSL_K03	Angażuje się w działalność instytucji zajmujących się profilaktyką społeczną	H1A_K02
NORPSL_K04	Dzieli z uczestnikami zajęć swoimi pomysłami z zakresu profilaktyki społecznej	H1A_K02 S1A_K07
NORPSL_K05	Angażuje się w animowanie działalności kulturalnej w społeczności lokalnej	H1A_K02 H1A_K05
NORPSL_K06	Promuje w regionie postawy obywatelskie ukierunkowane na współdziałanie	H1A_K05
NORPSL_K07	Angażuje się w działalność instytucji lokalnych zajmujących się animacją społeczną i kulturalną	H1A_K02 H1A_K06
NORPSL_K08	Interesuje się nowymi formami spędzania czasu wolnego	H1A_K01 H1A_K01
NORPSL_K09	Inicjuje nowe formy spędzania czasu wolnego podczas wakacyjnego wypoczynku dzieci i młodzieży	S1A_K05 S1A_K05
NORPSL_K10	Angażuje się w działalność organizacji społeczno-kulturalnych organizujących czas wolny dla różnych grup społecznych	H1A_K02 H1A_K06
NORPSL_K11	Dzieli się z innymi uczestnikami zajęć swoimi pomysłami z zakresu organizacji czasu wolnego	H1A_K02 S1A_K07
NORPSL_K12	Inicjuje tworzenie nowych zasad profilaktyki prorodzinnej na poziomie samorządu terytorialnego	S1A_K05
NORPSL_K13	Angażuje się w prace samorządu terytorialnego na rzecz profilaktyki prorodzinnej	H1A_K02
NORPSL_K14	Dzieli z innymi uczestnikami zajęć swoimi pomysłami z zakresu profilaktyki parorodzinnej	H1A_K02 S1A_K07
NORPSL_K15	Wykazuje kreatywność w diagnozowaniu nowych form zaburzeń i dysfunkcji występujących w społeczeństwie	H1A_K04
NORPSL_K16	Angażuje się w opracowanie nowych kierunków profilaktyki w społecznościach lokalnych	H1A_K02 S1A_K05
NORPSL_K17	Pracuje (jako wolontariusz) w instytucjach zajmujących się diagnozą i profilaktyką zaburzeń społecznych	H1A_K02 S1A_K02
NORPSL_K18	Dyskutuje w zespole na temat dotychczasowych i nowych form zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	H1A_K02 S1A_K07
NORPSL_K19	Inicjuje w grupie odkrywanie nowych form zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	H1A_K02 H1A_K06
NORPSL_K20	Angażuje się w działalność instytucji organizujących zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne	H1A_K02 H1A_K06
NORPSL_K21	Dzieli się z innymi uczestnikami zajęć swoimi pomysłami z zakresu zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	H1A_K02 S1A_K07
NORPSL_K22	Dyskutuje w zespole na temat dotychczasowych i nowych form turystyki oraz rekreacji	H1A_K02 S1A_K07
NORPSL_K23	Inicjuje odkrywanie nowych form turystyki i rekreacji	H1A_K02 H1A_K05
NORPSL_K24	Angażuje się w działalność instytucji zajmujących się turystyką i rekreacją	H1A_K02 H1A_K06

NORPSL_K25	Dzieli się z innymi uczestnikami zajęć swoimi pomysłami z zakresu turystyki i rekreacji	H1A_K02 S1A_K07
NORPSL_K26	Inicjuje w regionie tworzenie programów społecznych wykorzystujących Fundusze Strukturalne	S1A_K05
NORPSL_K27	Organizuje spotkania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu	H1A_K02
NORPSL_K28	Angażuje się w działania instytucji realizujących programy wykorzystujące fundusze pozyskane z Europejskiego Funduszu Społecznego	S1A_K02
NORPSL_K29	Wykazuje kreatywność w tworzeniu nowych programów profilaktycznych i wychowawczych	S1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS - 180.

III. PRAKTYKA:

Studenci odbywają kuratorskie i sądowe praktyki zawodowe w Sądach Rejonowych i Okręgowych. Wskazówki Prezesów Sądów są cennym elementem przy podejmowaniu inicjatyw programowych. Wydział Teologii współpracuje także z Miejskimi Ośrodkami Pomocy Społecznej i Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w celu właściwego przygotowania studentów do przyszłej pracy zawodowej w ramach odbywanych tam praktyk. Nawiązał również współpracę z Miejskim Zespołem Profilaktyki i Terapii uzależnień w Olsztynie oraz Zespołem Interwencji Kryzysowej. Pracownicy tych instytucji prowadzą zajęcia dydaktyczne ze studentami.

Praktyka sądowa (kuratorska) przewidziana jest w planie studiów i programie kształcenia na studiach pierwszego stopnia kierunku: nauki o rodzinie i podlega obowiązkowemu zaliczeniu. Realizowana jest na II roku studiów. Miejscem praktyki są sądy rejonowe lub zespoły kuratorskie właściwe z uwagi na miejsce zamieszkania studentów lub miejsce odbywania studiów. Praktyka trwa 2 tygodnie (80 godzin). Czas odbywania praktyki może być rozłożony na dłuższy okres, zapewniający realizację 80 godzin.

Celem praktyki sądowej (kuratorskiej) jest bezpośrednie zapoznanie studentów ze specyfiką spraw rozpoznawanych w Wydziale Karnym oraz Wydziale Rodzinnym i Nieletnich, zwłaszcza spraw z zakresu przemocy w rodzinie, niealimentacji, spraw dotyczących władzy rodzicielskiej oraz postępowania w sprawach nieletnich; zapoznanie studentów z organizacją Służby Kuratorskiej i specyfiką pracy kuratorów sądowych dla dorosłych, kuratorów rodzinnych; uczestniczenie w wykonywanych przez kuratora czynnościach zawodowych. Ideą praktyki w powyższym zakresie jest nabycie przez studentów umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce.

W toku praktyki student doskonali umiejętność organizacji pracy własnej i zespołowej, efektywnego zarządzania czasem a także kształtować sumienność i odpowiedzialność za powierzone zadania. Praktyka powinna przyczynić się do pogłębienia świadomości prawnoprawnej - społecznej studentów i przygotować ich do etycznego wykonywania zawodu.

Praktyka w placówkach pomocy społecznej przewidziana jest w planie studiów i programie kształcenia na studiach pierwszego stopnia kierunku: nauki o rodzinie i podlega obowiązkowemu zaliczeniu. Praktyka służy weryfikacji wiedzy teoretycznej nabytej w toku studiów. Praktyka realizowana jest na I roku studiów.

Miejscem praktyki są Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej, Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej lub inne instytucje realizujące zadania

w zakresie pomocy społecznej, właściwe z uwagi na miejsce zamieszkania studentów lub miejsce odbywania studiów.

Praktyka trwa 2 tygodnie (80 godzin). Czas odbywania praktyki może być rozłożony na dłuższy okres, zapewniający realizację 80 godzin.

Celem praktyki w placówkach pomocy społecznej jest zapoznanie studentów z organizacją i strukturą Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskiego i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz specyfiki pracy innych instytucji współpracujących z PCPR, M/GOPS, z problemami rodziny w wymiarze społecznym, ze specyfiką pracy socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem problemów rodziny i ich członków (diagnoza sytuacji rodzinnej). Ideą praktyki w placówkach pomocy społecznej w powyższym zakresie jest nabycie przez studentów umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce, poznanie podstawowych narzędzi i instrumentów pomocy rodzinie oraz pogłębienie wiedzy o podstawowych problemach rodzin.

W toku praktyki student doskonali umiejętność organizacji pracy własnej i zespołowej, efektywnego zarządzania czasem a także kształtować sumienność i odpowiedzialność za powierzone zadania. Powinien uczestniczyć w zadaniach instytucji, w której odbywa praktykę - w granicach dopuszczalnych przepisami - a w szczególności:

- a) w pracach administracyjnych pracowników,
- b) w wywiadach środowiskowych,
- c) w czynnościach wykonywanych w środowisku rodzinnym.

Efekty kształcenia dla kierunku **Nauki o rodzinie**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** Po ukończeniu studiów absolwent jest przygotowany do podjęcia pracy (w zależności od wybranej specjalności):
 - a) w charakterze guwernantki/guwnera oraz edukatora domowego,
 - b) profesjonalnie edukować i wychowywać własne oraz cudze dzieci,
 - c) w charakterze nauczyciela przedmiotu wiedza o społeczeństwie (gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne) lub wychowanie do życia w rodzinie (gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne);
 - d) w charakterze doradcy i konsultanta w poradniach małżeńskich oraz rodzinnych;
 - e) w charakterze asystenta rodziny;
 - f) w instytucjach upowszechniania kultury (redakcje massmediów, muzea, teatry, kina);
 - g) w instytucjach oświatowych i kulturalnych;
 - h) w agencjach reklamowych;
 - i) w agencjach public relations;
 - j) w samorządach lokalnych;
 - k) w organizacjach pozarządowych;
 - l) w agendach pomocowych;
 - m) w instytucjach turystycznych oraz informacyjnych.
 - n) kontynuować kształcenie na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich)

Ponadto absolwent specjalności „wiedza o społeczeństwie” uzyskuje przygotowanie pedagogiczne - uprawnienia nauczycielskie. Może być zatrudniony jako nauczyciel przedmiotu: wiedza o społeczeństwie i przygotowanie do życia w rodzinie (gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne), jako asystent rodzin oraz doradca/konsultant poradni małżeńskich i rodzinnych.

Absolwent specjalności „profesjonalna opieka i edukacja dziecka” posiada uprawnienia do pracy w charakterze guwernantki/ guwnera, edukatora domowego oraz legitymuje się wiedzą i kompetencjami w zakresie profesjonalnej edukacji i wychowania dziecka. Po ukończeniu studiów absolwent może podjąć pracę w charakterze guwernantki/guwnera oraz edukatora domowego oraz kontynuować kształcenie na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich).

Celem kształcenia w zakresie specjalności „organizacja sfery kultury” jest przygotowanie studentów do rozpoznawania i analizowania zjawisk kultury w najważniejszych jej wymiarach, zarówno w skali globalnej, jak i regionalnej. Absolwent kierunku organizacja sfery kultury:

- 1) posiada pogłębioną wiedzę na temat głównych zasad leżących u podstaw organizacji i zarządzania współczesnymi instytucjami kultury,

- 2) potrafi przygotować i upowszechniać przekazy audiowizualne i medialne dla celów edukacyjnych, poznawczych i artystycznych,
 - 3) posiada umiejętności niezbędne do pracy w roli animatora kultury, organizatora życia kulturalnego, menadżera w instytucjach kultury,
 - 4) może kontynuować kształcenie na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich).
- Po ukończeniu studiów absolwent może podjąć pracę w instytucjach upowszechniania kultury (redakcjach mass mediów, muzeach, teatrach, kinach), instytucjach oświatowych, kulturalnych, agencjach reklamowych, agencjach public relations, samorządach lokalnych, organizacjach pozarządowych, agendach pomocowych, instytucjach turystycznych i informacyjnych oraz w charakterze: doradcy, konsultanta poradni małżeńskich i rodzinnych, asystenta rodziny zatrudnianego przez gminy lub ośrodki pomocy społecznej.

8. Objasnienia oznaczeń:

- a) NOR2 (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia dla studiów drugiego stopnia na kierunku nauki o rodzinie, profil ogólnoakademicki
- b) W (po podkreślniku) - kategoria wiedzy
- c) U (po podkreślniku) - kategoria umiejętności
- d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
- e) H2 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
- f) S2 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne (po podkreślniku) - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów nauki o rodzinie - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
NOR2_W01	Streszcza realistyczno-filozoficzną koncepcję człowieka	H2A_W03
NOR2_W02	Wyjaśnia wieloaspektowość człowieka jako podstawę wielu koncepcji człowieka oraz trudności stworzenia tzw. antropologii integralnej	H2A_W04
NOR2_W03	Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu psychologii społecznej	H2A_W03
NOR2_W04	Opisuje metody stosowane w psychologii społecznej	H2A_W03 S2A_W07
NOR2_W05	Opowiada o historii psychologii społecznej w Polsce	H2A_W01
NOR2_W06	Charakteryzuje koncepcje psychologiczne w psychologii społecznej	H2A_W03
NOR2_W07	Opowiada o percepcji społecznej	H2A_W03
NOR2_W08	Wyjaśnia podstawową problematykę logiczną	H2A_W03
NOR2_W09	Charakteryzuje teorie atrybucji	H2A_W01
NOR2_W10	Omawia zagadnienie postaw	S2A_W03
NOR2_W11	Opisuje zachowania asertywne	S2A_W04
NOR2_W12	Charakteryzuje zachowania agresywne	S2A_W08
NOR2_W13	Opowiada o uprzedzeniach	S2A_W07

NOR2_W14	Streszcza wiedzę na temat grup odniesienia i przywództwa grupowego	S2A_W02
NOR2_W15	Wyjaśnia style kierowania grupą	S2A_W07
NOR2_W16	Opisuje strukturę ludności Polski wg cech demograficznych	S2A_W06
NOR2_W17	Tłumaczy istotę procesów demograficznych, ich wpływ na stan i strukturę społeczeństwa	S2A_W08
NOR2_W18	Wyjaśnia powiązania demografii z innymi dziedzinami nauki	S2A_W01
NOR2_W19	Opisuje główne nurty i teorie demograficzne	S2A_W02
NOR2_W20	Streszcza sposoby gromadzenia danych demograficznych	S2A_W06
NOR2_W21	Tłumaczy tendencje w zakresie procesów starzenia się społeczeństw, przyczyny i skutki ruchu naturalnego i przestrzennego	S2A_W08
NOR2_W22	Wyjaśnia dynamikę grupy	H2A_W02 S2A_W08
NOR2_W23	Definiuje altruizm	S2A_W03 H2A_W03
NOR2_W24	Definiuje środki komunikacji społecznej	H2A_W02 H2A_W03
NOR2_W25	Charakteryzuje prasę, radio, telewizję, Internet jako środki komunikacji społecznej	S2A_W04
NOR2_W26	Omawia znaczenie opinii publicznej we współczesnym świecie	S2A_W07
NOR2_W27	Opisuje funkcje mediów w państwie demokratycznym i niedemokratycznym	S2A_W02
NOR2_W28	Przedstawia najważniejsze media w Polsce i na świecie	S2A_W02
NOR2_W29	Charakteryzuje wybrane media lokalne	S2A_W02
NOR2_W30	Wyjaśnia, jakimi zasadami powinny się kierować media	H2A_W06 S2A_W07
NOR2_W31	Definiuje termin „metody pracy z grupą”	H2A_W02 S2A_W07
NOR2_W32	Wylicza kryteria doboru metod w pracy z grupą	H2A_W04
NOR2_W33	Opowiada o różnych klasyfikacjach metod pracy z grupą	H2A_W04
NOR2_W34	Charakteryzuje metody aktywizujące grupę	H2A_W04
NOR2_W35	Opisuje funkcje metod aktywizujących w pracy z grupą	H2A_W04 S2A_W07
NOR2_W36	Przedstawia metody problemowe, poszukujące i dyskusyjne w pracy	H2A_W04
NOR2_W37	Omawia metodologię pisania pracy magisterskiej	H2A_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
NOR2_U01	Ocenia koncepcje człowieka w aspekcie ich zakresu i poprawności metodologicznej	H2A_U03
NOR2_U02	Rozpoznaje zachowania asertywne	S2A_U01
NOR2_U03	Podejmuje dyskusję w zakresie pojedynczych zagadnień problemowych	H2A_U07
NOR2_U04	Poprawnie i logicznie formułuje wypowiedzi	H2A_U10
NOR2_U05	Samodzielnie myśli	H2A_U06
NOR2_U06	Rozpoznaje błędy logiczne	H2A_U05
NOR2_U07	Stosuje reguły racjonalnej dyskusji	H2A_U10
NOR2_U08	Oceniania logiczną poprawność wypowiedzi i przytaczanych argumentów	H2A_U07
NOR2_U09	Wskazuje elementy wspólne i odmienne w różnych koncepcjach antropologicznych	H2A_U03
NOR2_U10	Samodzielnie wykonuje podstawowe czynności badawcze	H2A_U02

NOR2_U11	Odpowiednio wykorzystuje dostępny warsztat i materiał badawczy	H2A_U01 S2A_U01
NOR2_U12	Organizuje badanie dynamiki grupy	S2A_U03
NOR2_U13	Analizuje zachowania ludzkie w kategoriach uprzedzeń	S2A_U02
NOR2_U14	Bada system przywództwa grupowego	S2A_U03
NOR2_U15	Odróżnia różne metody pracy z grupą	S2A_U03
NOR2_U16	Wykrywa różnice w stylach kierowania grupą	H2A_U01 S2A_U01
NOR2_U17	Ocenia sytuację demograficzną i główne prawidłowości zmian demograficznych na podstawie materiałów źródłowych i metod statystycznych	S2A_U03
NOR2_U18	Dokonuje oceny postaw społecznych	S2A_U01
NOR2_U19	Projektuje strategie przeciwdziałania agresji w grupie rówieśniczej	S2A_U06
NOR2_U20	Analizuje socjologiczno-społeczne aspekty funkcjonowania grup odniesienia	S2A_U03
NOR2_U21	Ocenia zjawisko przywództwa grupowego	S2A_U03
NOR2_U22	Przygotowuje harmonogram promocji programów radiowych i telewizyjnych	S2A_U06
NOR2_U23	Dokonuje oceny wybranych portali internetowych	H2A_U02 S2A_U03
NOR2_U24	Projektuje promocję mediów lokalnych	S2A_U06
NOR2_U25	Ocenia współczesne media (radio, telewizję, Internet, prasę)	H2A_U01 S2A_U03
NOR2_U26	Dyskutuje o czynnikach warunkujących zastosowanie metod pracy z grupą	H2A_U06 S2A_U02
NOR2_U27	Interpretuje informacje zawarte w mediach	S2A_U08
NOR2_U28	Krytycznie ocenia współczesną literaturę dotyczącą aktywizacji grupy	H2A_U05
NOR2_U29	Ustala kryteria wyboru programów radiowych i telewizyjnych	H2A_U06
NOR2_U30	Dyskutuje o opiniotwórczej roli Internetu	H2A_U06
NOR2_U31	Ocenia metody pracy z grupą	H2A_U06 S2A_U02
NOR2_U32	Ustala kryteria doboru metod w pracy z grupą	S2A_U02
NOR2_U33	Planuje zajęcia aktywizujące z różnymi grupami	S2A_U04
NOR2_U34	Przygotowuje harmonogram pracy z grupą	S2A_U04
NOR2_U35	Ocenia zasoby Internetu z punktu widzenia rzetelności i wiarygodności informacyjnej	S2A_U02
NOR2_U36	Krytycznie odbiera treści zawarte w Internecie	H2A_U01
NOR2_U37	Konstruuje plan pracy magisterskiej	H2A_U09
NOR2_U38	Redaguje tekst pracy magisterskiej	H2A_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
NOR2_K01	Nawiązuje kontakty z zagranicznymi instytucjami wspierającymi promocję godności człowieka	H2A_K02 H2A_K05
NOR2_K02	Szanuje ludzkie życie, szczególnie u jego początku i kresu, i godność człowieka	S2A_K05
NOR2_K03	Wykazuje kreatywność w pracy z grupą	H2A_K02
NOR2_K04	Angażuje się w przeciwdziałanie uprzedzeniom społecznym	H2A_K02
NOR2_K05	Rozwija asertywność	H2A_K01
NOR2_K06	Angażuje się w pracę w zespole	H2A_K02
NOR2_K07	Promuje postawy i zachowania społeczne	H2A_K02
NOR2_K08	Angażuje się w promocję mediów lokalnych	H2A_K05

NOR2_K09	Troszczy się o dynamikę grupy	S2A_K02
NOR2_K10	Wykazuje kreatywność i zdolność do pracy w środkach komunikacji społecznej	H2A_K05 S2A_K06
NOR2_K11	Wykazuje odpowiedzialną postawę wobec życia człowieka	H2A_K03
NOR2_K12	Angażuje się w przygotowanie projektów społecznych	S2A_K05
NOR2_K13	Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu i Europy	S2A_K05
NOR2_K14	W środowisku społecznym, w którym funkcjonuje promuje prawa człowieka	H2A_K05
NOR2_K15	Wykazuje odpowiedzialność i otwartość na pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych	H2A_K01
NOR2_K16	Inspiruje innych do korzystania z mediów katolickich	S2A_K01
NOR2_K17	Przestrzega ustaleń poczynionych w grupie	H2A_K02
NOR2_K18	Pracuje odpowiedzialnie w zespole	H2A_K02
NOR2_K19	Prawidłowo rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	H2A_K04
NOR2_K20	Określa odpowiednie priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	H2A_K03
NOR2_K21	Inspiruje innych do uczenia się przez całe życie	H2A_K01 S2A_K01
NOR2_K22	Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz promocji odpowiedzialnego korzystania ze środków komunikacji społecznej	H2A_K02
NOR2_K23	Interesuje się aktualnymi wydarzeniami społecznymi i politycznymi	H2A_K06
NOR2_K24	Samodzielnie i krytycznie uzupełnia wiedzę i umiejętności, rozszerzając je o wymiar interdyscyplinarny	S2A_K07

9. **Objaśnienie oznaczeń:**

- a) **NORWOS** (przed podkreślnikiem) - dodatkowe kierunkowe efekty kształcenia dla studiów drugiego stopnia na kierunku nauki o rodzinie, związane ze specjalnością wiedza o społeczeństwie
- b) **W** (po podkreślniku) - kategoria wiedzy
- c) **U** (po podkreślniku) - kategoria umiejętności
- d) **K** (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
- e) **H2** - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
- f) **S2** - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
- g) **01, 02, 03** i kolejne (po podkreślniku) - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Dodatkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów nauki o rodzinie , związane ze specjalnością nauczanie w zakresie wiedzy o społeczeństwie - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
NORWOS_W01	Opisuje biologiczne mechanizmy zachowań i procesy poznawcze człowieka	H2A_W02 H2A_W04

NORWOS_W02	Wyjaśnia rozwój osobowości i jej zaburzenia	H2A_W02 H2A_W04
NORWOS_W03	Wskazuje źródła różnic indywidualnych	H2A_W02 H2A_W04
NORWOS_W04	Wymienia biologiczne i społeczne czynniki rozwoju człowieka	H2A_W02 H2A_W04
NORWOS_W05	Opisuje psychologiczne koncepcje człowieka	H2A_W02 H2A_W04
NORWOS_W06	Charakteryzuje sylwetkę dziecka w wieku poniemowlęcym, przedszkolnym i szkolnym	H2A_W04 S2A_W04
NORWOS_W07	Przedstawia prawidłowe i zaburzone zachowania dziecka w domu i w szkole, od narodzin do momentu zakończenia adolescencji	H2A_W04 S2A_W04
NORWOS_W08	Wyjaśnia zależności między wychowaniem a rozwojem	H2A_W04
NORWOS_W09	Definiuje zasady, metody i formy pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W10	Charakteryzuje pracę opiekuńczo-wychowawczą z uczniami w szkole	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W11	Definiuje współpracę przedszkola i szkoły z rodzicami	H2A_W04 S2A_W02
NORWOS_W12	Definiuje zasady, metody i formy pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W13	Opisuje proces poznawania uczniów	H2A_W04
NORWOS_W14	Przedstawia proces nauczania-uczenia się	H2A_W04
NORWOS_W15	Charakteryzuje proces adaptacji dziecka w szkole	H2A_W04 S2A_W06
NORWOS_W16	Wyjaśnia pojęcie dojrzałości szkolnej	H2A_W04
NORWOS_W17	Opisuje system oświaty w Polsce	H2A_W04
NORWOS_W18	Przedstawia klasę szkolną jako środowisko edukacyjne	H2A_W04
NORWOS_W19	Omawia progi edukacyjne	H2A_W03
NORWOS_W20	Przedstawia zasady bezpieczeństwa w szkole	H2A_W10
NORWOS_W21	Identyfikuje potrzeby edukacyjne uczniów szczególnie uzdolnionych i niepełnosprawnych	H2A_W04
NORWOS_W22	Wymienia formy kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i szczególnie uzdolnionych	H2A_W04 S2A_W06
NORWOS_W23	Opisuje współpracę rodzica ucznia, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ze specjalistami pracującymi z uczniem	H2A_W04 S2A_W06
NORWOS_W24	Wymienia style komunikowania się uczniów i nauczycieli	H2A_W04
NORWOS_W25	Opisuje bariery komunikacyjne w klasie	H2A_W04
NORWOS_W26	Przedstawia fizyczne aspekty komunikacji werbalnej	H2A_W04
NORWOS_W27	Wskazuje genezę ustroju politycznego i konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej	H2A_W04
NORWOS_W28	Charakteryzuje kompetencje parlamentu, prezydenta i rządu	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W29	Charakteryzuje system partyjny	S2A_W09
NORWOS_W30	Tłumaczy strategie oddziaływań psycho- i socjotechnicznych w mediach w kontekście osiągania celów politycznych	H2A_W01

NORWOS_W31	Charakteryzuje istotę dyskursu publicznego, form i kryteriów klasyfikacji myśli politycznej	S2A_W01
NORWOS_W32	Przedstawia podstawowe elementy programów politycznych partii socjaldemokratycznych, liberalnych, chadeckich, konserwatywnych i skrajnej prawicy	S2A_W09 S2A_W08
NORWOS_W33	Przedstawia strukturę samorządu terytorialnego i omawia jego zadania	S2A_W03
NORWOS_W34	Opisuje historię polskiego prawa karnego	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W35	Wymienia etapy procesu karnego i cywilnego	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W36	Przedstawia historię i strukturę polskiego wymiaru sprawiedliwości	S2A_W02
NORWOS_W37	Omawia konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej	S2A_W05
NORWOS_W38	Wyjaśnia rolę i funkcję zasady państwa prawa dla funkcjonowania ustroju politycznego RP	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W39	Wskazuje sposób ochrony uprawnień podmiotów prawa	H2A_W04
NORWOS_W40	Omawia konstytucyjną zasadę państwa prawa, jej miejsce i funkcję w ustroju politycznym Rzeczypospolitej Polskiej, a także pryncypia, które leżą u podstaw zasady państwa prawa	H2A_W08
NORWOS_W41	Tłumaczy sposób ochrony uprawnień podmiotów prawa	H2A_W07
NORWOS_W42	Tłumaczy zależność prawa polskiego i międzynarodowego	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W43	Wymienia różne doktryny polityczne	H2A_W04
NORWOS_W44	Przedstawia genezę europejskich tendencji zjednoczeniowych	S2A_W08 S2A_W07
NORWOS_W45	Opisuje koncepcje integracji europejskiej	S2A_W05
NORWOS_W46	Przedstawia dokumenty dotyczące jednoczenia się Europy	S2A_W09
NORWOS_W47	Omawia doktryny polityczne i formy ustrojowe państw we współczesnej Europie	H2A_W07 S2A_W01
NORWOS_W48	Przedstawia proces integracji Polski z Unią Europejską	S2A_W09 S2A_W08
NORWOS_W49	Charakteryzuje wybrane traktaty europejskie	H2A_W07 S2A_W08
NORWOS_W50	Przedstawia formy ustrojowe państw we współczesnej Europie	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W51	Opisuje reżim polityczny w poszczególnych państwach Europy	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W52	Charakteryzuje politykę regionalną Unii Europejskiej, instrumenty jej kreowania	H2A_W06 S2A_W02
NORWOS_W53	Wyjaśnia rolę instytucji międzynarodowych	H2A_W04 S2A_W02
NORWOS_W54	Wyjaśnia sposoby działalności wybranych instytucji międzynarodowych	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W55	Wymienia instytucje Unii Europejskiej i zakres ich kompetencji	H2A_W07 S2A_W09
NORWOS_W56	Definiuje własnymi słowami podstawowe terminy z zakresu pedeutologii	H2A_W02

NORWOS_W57	Omawia genezę pedeutologii	H2A_W02
NORWOS_W58	Opisuje ewolucję funkcji zawodowych nauczyciela	H2A_W02 H2A_W04
NORWOS_W59	Charakteryzuje społeczne i osobowościowe uwarunkowania ujęcia osoby nauczyciela	S2A_W05 S2A_W05
NORWOS_W60	Charakteryzuje współczesne orientacje w edukacji nauczycielskiej i w kształceniu nauczycieli	H2A_W01
NORWOS_W61	Wyjaśnia terminy: „kompetencje nauczyciela”, „style nauczania”, „wiedza osobista”, „osobiste teorie pedagogiczne”, „refleksyjność nauczyciela”, „kreatywność nauczyciela”, „profesjonalizm nauczyciela”	H2A_W02
NORWOS_W62	Charakteryzuje kompetencje współczesnego nauczyciela	S2A_W05
NORWOS_W63	Omawia koncepcje dotyczące osobistych teorii pedagogicznych nauczyciela	S2A_W05
NORWOS_W64	Omawia syndrom wypalenia zawodowego nauczyciela	S2A_W05
NORWOS_W65	Wylicza rodzaje konfliktów w interakcjach nauczyciel – uczeń, nauczyciel – grupa uczniów	S2A_W04
NORWOS_W66	Opisuje konstruktywne style i sposoby rozwiązywania konfliktów w szkole	S2A_W04 S2A_W05
NORWOS_W67	Opisuje rodzaje kreatywności i refleksyjności nauczyciela	S2A_W05
NORWOS_W68	Omawia etapy rozwoju zawodowego nauczyciela	S2A_W05
NORWOS_W69	Omawia prawidłowe nawyki posługiwania się narządem mowy	H2A_W04
NORWOS_W70	Przedstawia proces nauczania-uczenia się	H2A_W04
NORWOS_W71	Wymienia podstawowe techniki diagnostyczne w pedagogice	H2A_W02 H2A_W04
NORWOS_W72	Wskazuje zasady dotyczące diagnozy psychopedagogicznej, środowiska wychowawczego rodziny i szkoły, poradnictwa pedagogicznego i postępowania terapeutycznego	H2A_W04 S2A_W06
NORWOS_W73	Omawia zaburzenia i dysfunkcje występujące u dzieci i młodzieży	H2A_W04 S2A_W06
NORWOS_W74	Charakteryzuje proces diagnozy i terapii pedagogicznej	H2A_W04
NORWOS_W75	Omawia metody stosowane w terapii pedagogicznej	H2A_W04
NORWOS_W76	Definiuje miejsce dydaktyki wśród innych dyscyplin pedagogicznych	H2A_W02 H2A_W04
NORWOS_W77	Wyjaśnia rolę i miejsce szkoły wśród instytucji wspomagających rozwój jednostki i społeczeństwa	H2A_W04 S2A_W03
NORWOS_W78	Wskazuje wymagania ogólne i szczegółowe przedmiotu wiedza o społeczeństwie na III i IV etapie edukacyjnym w zakresie podstawowym i rozszerzonym	S2A_W01
NORWOS_W79	Opisuje różne formy samokształcenia w twórczych pracach domowych	H2A_W07
NORWOS_W80	Omawia rodzaje technik informacyjnych	H2A_W04
NORWOS_W81	Charakteryzuje arkusze kalkulacyjne, bazy danych, grafikę prezentacyjną i programy do tworzenia prezentacji multimedialnych	H2A_W04
NORWOS_W82	Opisuje działanie tablicy interaktywnej	H2A_W04

NORWOS_W83	Wyjaśnia możliwości wykorzystania komputera i internetu na lekcji wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie	H2A_W01
NORWOS_W84	Wyjaśnia zasady tworzenia projektów edukacyjnych z wykorzystaniem technologii informacyjnej	H2A_W02
NORWOS_W85	Charakteryzuje poradnictwo edukacyjno-zawodowe	H2A_W02
NORWOS_W86	Charakteryzuje strukturę, cele i treści wybranych programów i podręczników wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie	S2A_W01
NORWOS_W87	Omawia warsztat pracy nauczyciela	S2A_W06
NORWOS_W88	Definiuje miejsce przedmiotu wiedza o społeczeństwie w programie nauczania szkoły gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W89	Charakteryzuje formy pracy, metody i zasady nauczania wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie w szkole gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej	H2A_W04 S2A_W06
NORWOS_W90	Wyjaśnia rolę ucznia i nauczyciela w nauczaniu wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie w szkole gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W91	Omawia standardy wymagań egzaminacyjnych z wos	H2A_W03
NORWOS_W92	Omawia schemat scenariusza zajęć wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie	S2A_W06
NORWOS_W93	Charakteryzuje podstawowe zasady, metody i formy nauczania-uczenia się wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie	H2A_W03 S2A_W06
NORWOS_W94	Charakteryzuje na przykładach środki dydaktyczne stosowane w nauczaniu wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie	H2A_W07 S2A_W06
NORWOS_W95	Opisuje etapy planowania działalności edukacyjnej w nauczaniu wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie	H2A_W07
NORWOS_W96	Omawia sposoby oceniania i kontroli osiągnięć edukacyjnych w toku lekcji wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie	H2A_W03
NORWOS_W97	Wylicza i scharakteryzuje na przykładach rodzaje pracy domowej	H2A_W03
NORWOS_W98	Omawia na przykładach korelację w edukacji szkolnej	H2A_W05
NORWOS_W99	Charakteryzuje funkcje ewaluacji i autoewaluacji w pracy nauczyciela wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie	H2A_W07 S2A_W05
NORWOS_W100	Wskazuje na możliwości realizowania projektów edukacyjnych w gimnazjum i szkołach ponadgimnazjalnych	H2P_W02
NORWOS_W101	Wymienia rodzaje niepłodności żeńskiej i męskiej	H2A_W04 S2A_W06
NORWOS_W102	Opisuje sposoby diagnozowania i metod leczenia bezpłodności	H2A_W04 S2A_W06

NORWOS_W103	Omawia wpływ niepłodności na jakość życia ludzkiego i kondycję moralną	H2A_W04 S2A_W06
NORWOS_W104	Wskazuje na następstwa braku profesjonalnego leczenia niepłodności	H2A_W04 S2A_W06
NORWOS_W105	Omawia sposoby pomocy bliskim i rodzinom w sytuacjach związanych z prokreacją	H2A_W02 H2A_W04
NORWOS_W106	Opisuje psychologiczne, społeczne oraz prawne aspekty prokreacji w Polsce i na świecie	H2A_W04
NORWOS_W107	Wymienia metody antykoncepcyjne i skutki ich działania	H2A_W04 S2A_W06
NORWOS_W108	Wyjaśnia, jak człowiek staje się obywatelem w sensie formalnym	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W109	Wymienia demokratyczne procedury i zasady obowiązujące w prawie polskim	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W110	Omawia ordynację wyborczą	S2A_W05
NORWOS_W111	Wskazuje genezę i strukturę prawa Unii Europejskiej	H2A_W04 S2A_W07
NORWOS_W112	Opisuje bogactwo kultury grecko-rzymskiej i jej oddziaływania w dziedzinie sztuki, kultury i prawa	H2A_W04 S2A_W05
NORWOS_W113	Wyjaśnia wpływ chrześcijaństwa na kształt społeczny i polityczny Europy	H2A_W04 S2A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
NORWOS_U01	Rozpoznaje poszczególne procesy poznawcze człowieka oraz źródła różnic indywidualnych i rodzaje osobowości	H2A_U06 H2A_U10
NORWOS_U02	Rozpoznaje przejawy niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej	H2A_U06 S2A_U05
NORWOS_U03	Rozpoznaje prawidłowe i zaburzone formy zachowania dziecka w rodzinie i w szkole	H2A_U06 S2A_U03
NORWOS_U04	Rozpoznaje zasady, metody i formy pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej	H2A_U06 H2A_U10
NORWOS_U05	Organizuje pracę opiekuńczo-wychowawczą z dziećmi w szkole	H2A_U06 S2A_U07
NORWOS_U06	Analizuje stopień adaptacji dziecka w szkole	H2A_U06 S2A_U03
NORWOS_U07	Projektuje techniki poznawania uczniów	H2A_U05 S2A_U09
NORWOS_U08	Projektuje program współpracy szkoły z rodzicami	H2A_U04 H2A_U09
NORWOS_U09	Projektuje działania edukacyjne w kontekście specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz szczególnych uzdolnień uczniów	H2A_U06 S2A_U07
NORWOS_U10	Proponuje odpowiednie metody i techniki nauczania, w celu poprawy wyników nauczania	H2A_U06 S2A_U07
NORWOS_U11	Analizuje style komunikowania się uczniów i nauczycieli	H2A_U06 S2A_U03
NORWOS_U12	Analizuje prawidłowe i zaburzone formy posługiwania się narządem mowy	H2A_U06 S2A_U03

NORWOS_U13	Ocenia kompetencje parlamentu, prezydenta i rządu	H2A_U06 H2A_U10
NORWOS_U14	Rozpoznaje działanie wymiaru sprawiedliwości, systemu partyjnego, samorządu i instytucji państwowych	H2A_U06 H2A_U10
NORWOS_U15	Analizuje zasady systemu prawnego Rzeczypospolitej Polskiej	H2A_U01
NORWOS_U16	Porównuje doktryny polityczne do oceny rzeczywistości politycznej	H2A_U02
NORWOS_U17	Dokonyuje analizy świadectw myśli politycznej i jej ewolucji	H2A_U01 H2A_U02
NORWOS_U18	Rozpoznaje funkcje przynależne władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej	H2A_U01
NORWOS_U19	Analizuje regulacje prawne dotyczące organizowania wyborów	H2A_U01
NORWOS_U20	Analizuje założenia i ocenia efektywność różnych koncepcji politycznych	H2A_U01
NORWOS_U21	Poddaje krytyce politykę wewnętrzną i zagraniczną	H2A_U01 H2A_U05
NORWOS_U22	Wykazuje się umiejętnością charakteryzowania ugrupowań i partii politycznych	H2A_U01
NORWOS_U23	Ocenia obowiązywalność prawa międzynarodowego na terenie Rzeczypospolitej polskiej	H2A_U01
NORWOS_U24	Analizuje konstytucyjne zasady odnoszące się do systemu prawnego Rzeczypospolitej Polskiej	H2A_U01
NORWOS_U25	Rozpoznaje stosowanie zasady państwa prawa w ustroju politycznym RP i sposoby ochrony uprawnień podmiotów prawa	H2A_U06 H2A_U10
NORWOS_U26	Rozpoznaje sposoby działalności wybranych instytucji międzynarodowych	H2A_U06 H2A_U10
NORWOS_U27	Klasyfikuje państwa europejskie według formy i systemu rządów, ustroju terytorialnego i reżimu politycznego	H2A_U01
NORWOS_U28	Poddaje krytyce dokumenty krajowe oraz Unii Europejskiej, w tym zapisy strategii lizbońskiej	H2A_U01 H2A_U05
NORWOS_U29	Proponuje sposoby rozwoju refleksyjności i kreatywności nauczyciela	H2A_U03 H2A_U02
NORWOS_U30	Projektuje zadania na poszczególne etapy rozwoju zawodowego nauczyciela	H2A_U03 H2A_U02
NORWOS_U31	Testuje sposoby rozwijania własnej kreatywności w pracy dydaktycznej	H2A_U02
NORWOS_U32	Projektuje postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne	H2A_U06 S2A_U03
NORWOS_U33	Analizuje proces nauczania – uczenia się	H2A_U01
NORWOS_U34	Analizuje dokumenty oświatowe	H2A_U01
NORWOS_U35	Analizuje narzędzia pomiaru kompetencji uczniów	H2A_U05
NORWOS_U36	Przygotowuje prezentację multimedialną	S2A_U05 H2A_U03
NORWOS_U37	Demonstruje działanie arkuszy kalkulacyjnych, baz danych i grafiki prezentacyjnej	S2A_U05
NORWOS_U38	Projektuje pomoce dydaktyczne z wykorzystaniem technologii informacyjnej	H2P_U03

NORWOS_U39	Poddaje krytyce wiedzę o społeczeństwie oraz o nauczaniu i wychowaniu, zdobytą z różnorodnych źródeł	S2A_U06
NORWOS_U40	Konstruuje scenariusze lekcji wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie	S2A_U07
NORWOS_U41	Proponuje sposoby oceny efektów pracy ucznia i jego dalszego rozwoju podczas nauczania wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie w szkole gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej	H2A_U06 S2A_U05
NORWOS_U42	Projektuje proces nauczania wos w szkole gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej	H2A_U06 S2A_U05
NORWOS_U43	Projektuje zajęcia pozalekcyjne z wos	S2A_U07
NORWOS_U44	Ocenia wartość dydaktyczną proponowanych podręczników i pomocy dydaktycznych do nauczania wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie	H2A_U01
NORWOS_U45	Projektuje zajęcia edukacyjne z wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie (na określony temat) z zastosowaniem form, metod i środków dydaktycznych wielostronnie aktywizujących uczniów	H2A_U03
NORWOS_U46	Umiejętnie posługuje się technologiami informacyjnymi i innymi środkami dydaktycznymi w procesie nauczania wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie – w zależności od celów i treści nauczania, grupy uczniów, dostępnych pomocy multimedialnych	H2A_U01
NORWOS_U47	Planuje i realizuje w sposób twórczy zajęcia lekcyjne z wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do życia w rodzinie zgodnie z zasadą wielostronnego aktywizowania uczniów	S2A_U02 S2A_U04
NORWOS_U48	Wykrywa przyczyny trudności z poczęciem dziecka, rodzaje bezpłodności oraz techniki wspomaganego rozrodu	H2A_U06 S2A_U05
NORWOS_U49	Wskazuje praktyczne zalecenia w sprawie rozwiązania określonych problemów związanych z niepłodnością	H2A_U06 S2A_U07
NORWOS_U50	Rozpoznaje biomedyczne i psychospołeczne uwarunkowania płodności i niepłodności człowieka dorosłego	H2A_U06 S2A_U05
NORWOS_U51	Rozpoznaje poszczególne etapy cyklu na podstawie kart cyklu	H2A_U06 S2A_U05
NORWOS_U52	Rozpoznaje czynniki warunkujące płodność mężczyzn i kobiet, przyczyny trudności poczęcia dziecka oraz rodzaje pomocy	H2A_U06 H2A_U10
NORWOS_U53	Ocenia działanie podstawowych instytucji prawnych w Polsce	H2A_U06 H2A_U10
NORWOS_U54	Analizuje sposoby korzystania z demokratycznych praw przez obywatela RP	H2A_U06 S2A_U08
NORWOS_U55	Ocenia funkcjonowanie struktur demokratycznych RP i UE	H2A_U06 H2A_U10
NORWOS_U56	Rozpoznaje przejawy zastosowania prawa Unii Europejskiej	H2A_U06 H2A_U10
NORWOS_U57	Wykrywa rolę religii i nauki w rozwoju cywilizacji europejskiej	H2A_U06 H2A_U03

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
NORWOS_K01	Dyskutuje o funkcjonowaniu człowieka w środowisku	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K02	Przewiduje zachowania dzieci w zależności od czynników środowiskowych, w rodzinie i w szkole	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K03	Dyskutuje na temat zasad, metod i form pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K04	Dyskutuje na temat zasad, metod i form pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K05	Organizuje proces adaptacji dziecka w szkole	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K06	Inicjuje wśród uczniów pozytywne nastawienie do wprowadzania zmian procesie kształcenia	S2A_K03
NORWOS_K07	Dyskutuje o formach kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i szczególnie uzdolnionych	H2A_K04 S2A_K01
NORWOS_K08	Dyskutuje o procesach komunikowania się w klasie i barierach tych procesów	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K09	Dyskutuje o przyczynach prawidłowych i zaburzonych form posługiwania się narządem mowy	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K10	Wykazuje kreatywność w pracy zespołowej zespołowym	S2A_K02
NORWOS_K11	Dzieli się zdobytą wiedzą w działaniu zespołowym	S2A_K02
NORWOS_K12	Dyskutuje o działaniu wymiaru sprawiedliwości, systemu partyjnego, samorządu i instytucji państwowych	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K13	Rekomenduje stosowanie zasady państwa prawa w ustroju politycznym RP	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K14	Szanuje różnorodne punkty widzenia, determinowane odmiennym podłożem politycznym i światopoglądowym	S2A_K05
NORWOS_K15	Akceptuje wyższość demokracji nad totalitaryzmem i autorytaryzmem	S2A_K03
NORWOS_K16	Dyskutuje w zespole o przydatności reprezentatywnych opinii, poglądów i programów politycznych	S2A_K02
NORWOS_K17	Kształtuje postawę współodpowiedzialności w kreowaniu życia społecznego oraz sceny politycznej	S2A_K07
NORWOS_K18	Przewiduje sposoby ochrony uprawnień podmiotów prawa	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K19	Dyskutuje o reżimach politycznych państw europejskich	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K20	Rekomenduje sposoby działalności wybranych instytucji międzynarodowych	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K21	Współpracuje w zespole, stosując podstawowe zasady komunikowania się,	S2A_K02
NORWOS_K22	Sprawnie wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce – w toku współpracy z innymi nauczycielami w zakresie korelacji z edukacją szkolną oraz opracowania i realizacji szkolnego programu wychowawczego	S2A_K05

NORWOS_K23	Wykorzystuje wiedzę z zakresu pedagogiki podczas praktyk przedmiotowo-metodycznych w szkole	S2A_K06
NORWOS_K24	Efektywnie korzysta ze zdobytej wiedzy podczas planowania awansu zawodowego w szkole	S2A_K01
NORWOS_K25	Podjeµmie prac nad sobą celem rozwijania w sobie refleksyjności, kreatywności, postawy prospołecznej	S2A_K01
NORWOS_K26	Dbą o dalsze osobiste doskonalenie zawodowe i zdobywanie wyższych stopni awansu zawodowego	H2A_K04 S2A_K01
NORWOS_K27	Szanuje cudze pogdy i sądy w zakresie korzystania z równych rozwiązań metodycznych	S2A_K05
NORWOS_K28	Troszczy się o wszechstronny rozwój, niezbędny do bycia nie tylko nauczycielem, ale także wychowawcą	S2A_K01
NORWOS_K29	Podjeµmie refleksj wobec równych rozwiązań metodycznych	S2A_K06
NORWOS_K30	Ocenia osiągnięcia szkolne uczniów, a także skuteczność wsnych dziaa wychowawczych i dydaktycznych	H2A_K04 S2A_K01
NORWOS_K31	Angażuje się w prace instytucji zajmujących się diagnoz zaburzeń i dysfunkcji występujących u dzieci i mdziej	H2A_K02 S2A_K04
NORWOS_K32	Odpowiedzialanie pracuje w zespole zespołowym	S2A_K02
NORWOS_K33	Pracuje samodzielnie przy tworzeniu prezentacji multimedialnych	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K34	Dyskutuje o tworzeniu bardziej efektywnego procesu nauczania wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do cicia w rodzinie w szkole gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej	H2A_K04 S2A_K01
NORWOS_K35	Formuluje postulaty dotyczące analizy i oceny wsnej pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela podczas nauczania wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do cicia w rodzinie w szkole gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej	H2A_K04 S2A_K01
NORWOS_K36	Angażuje się w pracę z mdziej na lekcjach wiedzy o społeczeństwie	S2A_K02
NORWOS_K37	Formuluje postulaty dotyczące analizy i oceny wsnej pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela podczas nauczania wiedzy o społeczeństwie i przygotowania do cicia w rodzinie w szkole gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej	H2A_K04 S2A_K01
NORWOS_K38	Skutecznie porozumiewa się z dyrekcj szkoły i z nauczycielami w zakresie metodyki nauczania-uczenia się przedmiotu wiedza o społeczeństwie i wychowanie do cicia w rodzinie	S2A_K02
NORWOS_K39	Dyskutuje w zakresie pojedynczych zagadnień problemowych dotyczących bezpdnoci	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K40	Dyskutuje o znajomości metod diagnozowania pdnoci (npr) i znaczeniu ich stosowania dla zdrowia kobiety i rodziny	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K41	Dyskutuje o prawidłowych postawach wobec prokreacji i cicia człowieka	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K42	Dyskutuje o kstacie prawa polskiego w kontekście historycznym	H2A_K04 S2A_K04
NORWOS_K43	Dyskutuje o zasadach demokratycznych na szczebli państwowym i lokalnym	H2A_K04 S2A_K04

NORWOS_K44	Angażuje się w działania społeczno-polityczne w środowisku lokalnym	S2A_K07
NORWOS_K45	Współpracuje z instytucjami rządowymi, społecznymi i edukacyjnymi w regionie	S2A_K07
NORWOS_K46	Angażuje się w wybory lokalne, krajowe i europejskie	H2A_K02
NORWOS_K47	Wykazuje odpowiedzialność za europejskie dziedzictwo kulturalne	H2A_K05

10. Objaśnienie oznaczeń:

- a) NORPOiEDz (przed podkreślnikiem)- dodatkowe kierunkowe efekty kształcenia dla studiów drugiego stopnia na kierunku nauki o rodzinie, związane ze specjalnością profesjonalna opieka i edukacja dziecka.
- b) W (po podkreślniku) - kategoria wiedzy
- c) U (po podkreślniku) - kategoria umiejętności
- d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
- e) H2 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
- f) S2 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne (po podkreślniku) - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Dodatkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów nauki o rodzinie , związane ze specjalnością profesjonalna opieka i edukacja dziecka - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
NORPOiEDz_W01	Charakteryzuje biomedyczne podstawy rozwoju dziecka	S2A_W05
NORPOiEDz_W02	Wymienia czynniki wpływające na przebieg rozwoju człowieka	S2A_W05 S2A_W04
NORPOiEDz_W03	Wyjaśnia pojęcia: zdrowie fizyczne i psychiczne	S2A_W05
NORPOiEDz_W04	Omawia koncepcje zdrowia psychicznego	S2A_W05
NORPOiEDz_W05	Opisuje genezę zaburzeń rozwoju i funkcjonowania człowieka	S2A_W05
NORPOiEDz_W06	Określa normy i patologie w zachowaniu ludzkim	S2A_W05
NORPOiEDz_W07	Wymienia klasyfikacje zaburzeń psychicznych według podziału zawartego w ICD-10	S2A_W05
NORPOiEDz_W08	Charakteryzuje zaburzenia psychiczne	S2A_W05
NORPOiEDz_W09	Omawia potrzeby żywieniowe organizmu człowieka	S2A_W05
NORPOiEDz_W10	Przedstawia współzależność odżywiania i zdrowia człowieka	S2A_W05 H2A_W02
NORPOiEDz_W11	Omawia zasady racjonalnego odżywiania się	S2A_W05
NORPOiEDz_W12	Wylicza typowe błędy Polaków w odżywianiu się	S2A_W05
NORPOiEDz_W13	Przedstawia podstawowe zasady opieki nad dzieckiem w okresie niemowlęcym	S2A_W05

NORPOiEDz_W14	Charakteryzuje opiekę nad dzieckiem w okresie wczesnego dzieciństwa	S2A_W05
NORPOiEDz_W15	Omawia metody pracy opiekuńczo-wychowawczej	S2A_W05
NORPOiEDz_W16	Opisuje pierwszą pomoc przedmedyczną	S2A_W05
NORPOiEDz_W17	Omawia zasady dialogu z dzieckiem	S2A_W05 S2A_W06
NORPOiEDz_W18	Wylicza błędy w dialogu rodzica z dzieckiem	S2A_W05
NORPOiEDz_W19	Opisuje specyfikę dialogu opiekuna z dzieckiem	S2A_W05
NORPOiEDz_W20	Wylicza zaburzenia zachowania u dzieci	S2A_W05
NORPOiEDz_W21	Opisuje metody diagnozowania zaburzeń zachowania u dzieci	S2A_W06 H2A_W07
NORPOiEDz_W22	Omawia zapobieganie zaburzeniom zachowania u dzieci	S2A_W06 S2A_W07
NORPOiEDz_W23	Opisuje metody nauczania dziecka języka obcego	S2A_W05
NORPOiEDz_W24	Charakteryzuje podstawy gry na instrumentach klawiszowych	S2A_W05
NORPOiEDz_W25	Wylicza etapy nauki gry na gitarze	S2A_W05
NORPOiEDz_W26	Charakteryzuje współczesną literaturę dziecięcą	H2A_W03 H2A_W07
NORPOiEDz_W27	Opisuje rolę literatury w wychowaniu dziecka	S2A_W05
NORPOiEDz_W28	Podaje przykłady literatury dziecięcej	S2A_W05 H2A_W03
NORPOiEDz_W29	Wymienia twórcze gry i zabawy edukacyjne	S2A_W05
NORPOiEDz_W30	Charakteryzuje twórcze gry i zabawy dziecięce	S2A_W05
NORPOiEDz_W31	Podaje przykłady zastosowania twórczych gier i zabaw w wychowaniu dziecka	S2A_W05
NORPOiEDz_W32	Omawia zadania edukacji plastycznej i technicznej w wychowaniu dziecka	S2A_W05
NORPOiEDz_W33	Wylicza formy oraz metody edukacji plastycznej i technicznej	S2A_W05
NORPOiEDz_W34	Charakteryzuje metody edukacji plastycznej i technicznej dziecka	S2A_W05
NORPOiEDz_W35	Opisuje zajęcia taneczne dla dziecka	S2A_W05
NORPOiEDz_W36	Omawia strategie nauczania tańca towarzyskiego i współczesnego	S2A_W05
NORPOiEDz_W37	Charakteryzuje styl i kulturę języka polskiego	H2A_W03 H2A_W09
NORPOiEDz_W38	Rozpoznaje błędy językowe, potoczne formy wypowiedzi oraz zapożyczenia językowe i gwarę	H2A_W03 H2A_W07
NORPOiEDz_W39	Charakteryzuje style funkcjonalne i środki stylistyczne w mediach	H2A_W03 H2A_W09
NORPOiEDz_W40	Podaje zasady poprawności językowej	H2A_W09
NORPOiEDz_W41	Przedstawia normy postępowania opiekunki dziecka	S2A_W07
NORPOiEDz_W42	Charakteryzuje głównych przedstawicieli oraz twórczość poszczególnych epok muzycznych	H2A_W01 S2A_W05
NORPOiEDz_W43	Przedstawia podstawowe zasady notacji muzycznej i podstawowe reguły konstrukcji dzieła muzycznego	H2A_W03 H2A_W02
NORPOiEDz_W44	Prezentuje ogólny zarys historii kina oraz klasyczne teorie filmu	H2A_W04
NORPOiEDz_W45	Wskazuje podstawowe elementy struktury dzieła filmowego (rodzaje montażu, dźwięku i czasu filmowego)	H2A_W04 H2A_W02
NORPOiEDz_W46	Wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu wiedzy o teatrze	H2A_W02

NORPOiEDz_W47	Definiuje typy teatru i konwencje teatralne	H2A_W03
NORPOiEDz_W48	Omawia modę jako zjawisko społeczne	H2A_W04 S2A_W08
NORPOiEDz_W49	Wylicza czynniki warunkujące tendencje w modzie damskiej i męskiej na sezon wiosna, lato, jesień, zima oraz w modzie wieczorowej, dziecięcej, młodzieżowej	H2A_W05 H2A_W04
NORPOiEDz_W50	Opisuje sposoby organizacji czasu wolnego w życiu dzieci, młodzieży i dorosłych	H2A_W04
NORPOiEDz_W51	Przedstawia rolę rekreacji i turystyki w życiu człowieka	H2A_W04
NORPOiEDz_W52	Porządkuje informacje z zakresu geografii i krajoznawstwa	H2A_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
NORPOiEDz_U01	Planuje zajęcia rozwojowe dla dziecka	S2A_U02 H2A-U04
NORPOiEDz_U02	Analizuje czynniki wpływające na rozwój człowieka	S2A_U03 H2A_U01
NORPOiEDz_U03	Ocenia koncepcje zdrowia psychicznego	S2A_U03 H2A_U01
NORPOiEDz_U04	Kwestionuje style żywieniowe propagowane w kulturze „instant”	S2A_U03
NORPOiEDz_U05	Planuje żywienie dziecka	S2A_U02 S2A_U04
NORPOiEDz_U06	Przygotowuje dzienny jadłospis dziecka	S2A_U02
NORPOiEDz_U07	Porównuje zajęcia techniczne i plastyczne organizowane dla dzieci	S2A_U03 S2A_U05
NORPOiEDz_U08	Ocenia gry i zabawy edukacyjne	S2A_U02 S2A_U03
NORPOiEDz_U09	Planuje zachowanie osoby dorosłej w sytuacji zagrożenia życia dziecka	S2A_U06
NORPOiEDz_U10	Ustala zasady współdziałania rodziców z opiekunką	S2A_U05 S2A_U06
NORPOiEDz_U11	Dokonuje syntezy metod diagnozowania zaburzeń dziecka	S2A_U02
NORPOiEDz_U12	Przygotowuje harmonogram nauki gry na instrumentach klawiszowych	S2A_U04 S2A_U06
NORPOiEDz_U13	Demonstruje na instrumentach klawiszowych grę prostych utworów muzycznych	S2A_U06
NORPOiEDz_U14	Przygotowuje harmonogram nauki gry na gitarze	S2A_U06
NORPOiEDz_U15	Samodzielnie tworzy proste utwory muzyczne	S2A_U06 H2A_U03
NORPOiEDz_U16	Demonstruje grę na gitarze piosenek dziecięcych	S2A_U06
NORPOiEDz_U17	Samodzielnie analizuje trudne sytuacje wychowawcze w rodzinie	S2A_U02 S2A_U01
NORPOiEDz_U18	Planuje zajęcia taneczne dla dziecka	S2A_U07 H2A_U03
NORPOiEDz_U19	Testuje sposoby prowadzenia dialogu wychowawczego z dzieckiem	S2A_U06 S2A_U02
NORPOiEDz_U20	Projektuje współpracę opiekunki z rodzicami	S2A_U06 S2A_U07
NORPOiEDz_U21	Ocenia współczesne style wychowania dziecka	H2A_U01 S2A_U03
NORPOiEDz_U22	Przygotowuje krótki montaż słowno-muzyczny dla dzieci	H2A_U08 H2A_U09
NORPOiEDz_U23	Konstruuje pomoce plastyczne do zajęć z dzieckiem	S2A_U06
NORPOiEDz_U24	Ustala kryteria doboru metod wychowawczych w sytuacji zaburzeń zachowania dziecka	S2A_U06 S2A_U07

NORPOiEDz_U25	Przeprowadza diagnozę potrzeb edukacyjnych dziecka	H2A_U05 S2A_U06
NORPOiEDz_U26	Rozpoznaje poszczególne style i gatunki muzyczne	H2A_U01 H2A_U05
NORPOiEDz_U27	Dokonuje oceny utworów muzycznych wedle podstawowych kryteriów estetyki muzycznej	H2A_U01 H2A_U08
NORPOiEDz_U28	Rozpoznaje kulturowe uwarunkowania twórczości muzycznej i praktyk wykonawczych	H2A_U01
NORPOiEDz_U29	Rozpoznaje stylistykę kina autorskiego oraz kina gatunków	H2A_U01
NORPOiEDz_U30	Interpretuje dzieło filmowe wykorzystując podstawową terminologię filmoznawczą	H2A_U01
NORPOiEDz_U31	Organizuje przedstawienie teatralne	H2A_U04
NORPOiEDz_U32	Rekomenduje określone konwencje teatralne w pracy z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi	H2A_U06
NORPOiEDz_U33	Projektuje indywidualny sposób wyrażania siebie poprzez formę ubioru	H2A_U03
NORPOiEDz_U34	Weryfikuje informacje potrzebne do projektowania czasu wolnego w rodzinie, szkole, w ramach działalności instytucji oświatowych, kulturalnych, turystycznych, itp.	H2A_U02
NORPOiEDz_U35	Opracowuje sposoby organizacji czasu wolnego, posługując się umiejętnością integrowania wiedzy z różnych dyscyplin humanistycznych	H2A_U04
NORPOiEDz_U36	Analizuje rolę turystyki jako branży usługowej w oparciu o umiejętności badawcze, obejmujące wnioskowanie i syntezę różnych poglądów	H2A_U02
NORPOiEDz_U37	Łączy wiedzę na temat turystyki z innymi dyscyplinami naukowymi	H2A_U04
NORPOiEDz_U38	Poddaje krytyce rodzaje wypoczynku w oparciu o własne poglądy i poglądy innych autorów	H2A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
NORPOiEDz_K01	Wykazuje gotowość do współdziałania w grupie	S2A_K02
NORPOiEDz_K02	Negocjuje zasady pracy w grupie	S2A_K02
NORPOiEDz_K03	Akceptuje zasady pracy w grupie	S2A_K02
NORPOiEDz_K04	Przestrzega zasad ustalonych w grupie	S2A_K02
NORPOiEDz_K05	Aktywnie słucha uczestników zajęć	S2A_K02
NORPOiEDz_K06	Kieruje pracą zespołu	S2A_K02
NORPOiEDz_K07	Troszczy się o poszanowanie godności dziecka	S2A_K03
NORPOiEDz_K08	Podjeżdżuje dialog z rodzicami dziecka	S2A_K02
NORPOiEDz_K09	Angażuje się w inicjatywy społeczno-kulturalne w regionie	H2A_K05 S2A_K05
NORPOiEDz_K10	Wykazuje zainteresowanie samokształceniem	S2A_K01 S2A_K06
NORPOiEDz_K11	Przyjmuje odpowiedzialność za jakość edukacji dziecka	S2A_K04
NORPOiEDz_K12	Przestrzega ustaleń poczynionych z rodzicami dziecka	S2A_K03
NORPOiEDz_K13	Współpracuje z rodzicami dziecka, którym opiekuje się	S2A_K02 S2A_K04

NORPOiEDz_K14	Wykazuje kreatywność w opiece nad dzieckiem	S2A_K01 S2A_K06
NORPOiEDz_K15	Interesuje się nowymi metodami pracy opiekuńczo-wychowawczej	S2A_K01 S2A_K06
NORPOiEDz_K16	Prawidłowo rozstrzyga dylematy wychowawcze	S2A_K04
NORPOiEDz_K17	Podejmuje doskonalenie zawodowe	S2A_K01 S2A_K06
NORPOiEDz_K18	Stosuje indywidualne działania pedagogiczne w odniesieniu do dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych	S2A_K03 S2A_K04
NORPOiEDz_K19	Uznaje prawo rodziców do integralnego wychowania dziecka	S2A_K03
NORPOiEDz_K20	Wspiera rodziców w integralnym wychowaniu dziecka	S2A_K02 S2A_K04
NORPOiEDz_K21	Interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi oraz nowymi formami wyrazu artystycznego i zjawiskami w sztuce	H2A_K06
NORPOiEDz_K22	Wspiera działania związane z organizacją życia muzycznego i upowszechniania kultury muzycznej	H2A_K02
NORPOiEDz_K23	Angażuje się w ubieranie dziecka w sposób odpowiedni do wieku i sytuacji	H2A_K06 S2A_K07
NORPOiEDz_K24	Zachowuje otwartość na zmianę stylu organizacji czasu wolnego	H2A_K01 H2A_K04

11. Objaśnienie oznaczeń:

- a) NOROSK (przed podkreślnikiem) - dodatkowe kierunkowe efekty kształcenia dla studiów drugiego stopnia na kierunku nauki o rodzinie, związane ze specjalnością organizacja sfery kultury
- b) W (po podkreślniku) - kategoria wiedzy
- c) U (po podkreślniku) - kategoria umiejętności
- d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
- e) H2 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
- f) S2 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne (po podkreślniku) - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów nauki o rodzinie związane ze specjalnością organizacja sfery kultury - po ukończeniu studiów drugiego absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
NOROSK_W01	Charakteryzuje głównych przedstawicieli oraz twórczość poszczególnych epok muzycznych	H2A_W01 S2A_W05
NOROSK_W02	Przedstawia podstawowe zasady notacji muzycznej i podstawowe reguły konstrukcji dzieła muzycznego	H2A_W03 H2A_W02
NOROSK_W03	Prezentuje ogólny zarys historii kina oraz klasyczne teorie filmu	H2A_W04

NOROSK_W04	Wskazuje podstawowe elementy struktury dzieła filmowego (rodzaje montażu, dźwięku i czasu filmowego)	H2A_W04 H2A_W02
NOROSK_W05	Wyjaśnia rolę fotografii w przestrzeni sztuki oraz jako narzędzie zapisu obrazu rzeczywistości społecznej	H2A_W04 H2A_W02
NOROSK_W06	Przedstawia podstawowe pojęcia i terminy z teorii obrazu i zasady fotografii (głębia ostrości, ekspozycja, kompozycja, tekstura, światło, kolorystyka, itp.)	H2A_W02 H2A_W03
NOROSK_W07	Prezentuje główne zasady reklamy i marketingu w aspekcie ekonomii, psychologii, teorii komunikacji, kulturoznawstwa, językoznawstwa, estetyki, zagadnień prawnych i etycznych	H2A_W05 H2A_W04
NOROSK_W08	Przedstawia w zarysie zagadnienia z zakresu języka reklamy, grafiki komputerowej, psychologii, wzornictwa przemysłowego, patentu i prawa autorskiego	H2A_W08 H2A_W10
NOROSK_W09	Wskazuje źródła finansowania projektów w kulturze,	H2A_W06
NOROSK_W10	Przedstawia zasady zarządzania instytucjami kultury i finansowania działalności kulturalnej	H2A_W10 H2A_W06
NOROSK_W11	Przedstawia metody i procedury pozyskiwania środków finansowych na organizację przedsięwzięć kulturalnych	H2A_W05
NOROSK_W12	Definiuje podstawowe zagadnienia z dziedziny muzealnictwa i wystawiennictwa	H2A_W01 H2A_W10
NOROSK_W13	Charakteryzuje rolę muzeów w aspekcie wystawienniczym, kolekcjonerskim i edukacyjnym	H2A_W03
NOROSK_W14	Opisuje aspekty estetyczne i funkcjonalne wystawiennictwa	H2A_W03
NOROSK_W15	Wyjaśnia terminologię dotyczącą ikonografii	H2A_W02
NOROSK_W16	Opisuje podstawowe metody interpretacji dzieł sztuki	H2A_W07
NOROSK_W17	Charakteryzuje warianty przedstawieniowe poszczególnych tematów ikonograficznych	H2A_W05
NOROSK_W18	Wymienia najważniejsze kierunki i nurty w sztuce współczesnej	H2A_W03 H2A_W04
NOROSK_W19	Charakteryzują krytykę artystyczną Clementa Greenberga i Rosalind Krauss	H2A_W06
NOROSK_W20	Wyjaśnia ewolucje pojęcia artysty, obrazu, publiczności, wystawy i galerii	H2A_W02
NOROSK_W21	Prezentuje współczesne organizacje marszandów, czasopisma oraz serwisy internetowe dotyczące rynku sztuki	H2A_W02
NOROSK_W22	Prezentuje podstawowe informacje dotyczące widowisk i przedstawień kulturowych	H2A_W01
NOROSK_W23	Opisuje performatywność działań kulturowych	H2A_W01
NOROSK_W24	Wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu wiedzy o teatrze	H2A_W02
NOROSK_W25	Definiuje typy teatru i konwencje teatralne	H2A_W03
NOROSK_W26	Omawia zasady oraz prawne aspekty organizacji imprezy masowej	H2A_W05
NOROSK_W27	Określa predyspozycje wymagane do pełnienia roli wodzireja i konferansjera imprez masowych	H2A_W03
NOROSK_W28	Opisuje zasady zarządzania instytucjami kultury	H2A_W10 H2A_W06
NOROSK_W29	Charakteryzuje sylwetkę animatora (cechy osobowościowe i umiejętności)	H2A_W02
NOROSK_W30	Przedstawia zasady prowadzenia zajęć z zespołami artystycznymi	H2A_W02

NOROSK_W31	Omawia rolę edukacji regionalnej w propagowaniu idei regionalizmu	H2A_W02 H2A_W08
NOROSK_W32	Wyjaśnia problem przekraczania barier kulturowych	S2A_W05
NOROSK_W33	Przedstawia rolę rozwoju nauki i przemian społecznych w budowaniu kultury europejskiej	H2A_W04 H2A_W07
NOROSK_W34	Prezentuje wiedzę odnoszącą się do wybranych doktryn społeczno-politycznych w dziejach Europy, wykorzystując poglądy filozoficzne, ekonomiczne i uwarunkowania polityczne	H2A_W05
NOROSK_W35	Opisuje sposoby organizacji czasu wolnego w życiu dzieci, młodzieży i dorosłych	H2A_W04
NOROSK_W36	Porządkuje główne dyskursy, kontrowersje i opozycje w teoriach kultury	H2A_W01 H2A_W03
NOROSK_W37	Opisuje fazy rozwojowe koncepcji kultury w naukach humanistycznych	H2A_W02 H2A_W03
NOROSK_W38	Wymienia ośrodki i szkoły badawcze zajmujące się kulturą	H2A_W02 H2A_W06
NOROSK_W39	Wyjaśnia na poziomie podstawowym funkcjonowanie zjawisk artystycznych	H2A_W04
NOROSK_W40	Ilustruje podstawowe zagadnienia artystyczne na przykładach z zakresu architektury, rzeźby i malarstwa	H2A_W04
NOROSK_W41	Wymienia charakterystyczne cechy poszczególnych kierunków artystycznych i ich przedstawicieli	H2A_W07 H2A_W02
NOROSK_W42	Prezentuje czynniki wpływające na proces komunikacji społecznej	H2A_W04
NOROSK_W43	Przedstawia zachowania i zwyczaje komunikacyjne w powiązaniu z innymi dziedzinami nauki	H2A_W05
NOROSK_W44	Wyjaśnia zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej	H2A_W07 H2A_W04
NOROSK_W45	Prezentuje tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny	H2A_W09
NOROSK_W46	Charakteryzuje wybrane aspekty z zakresu szeroko rozumianej kultury języka	H2A_W09
NOROSK_W47	Przedstawia rolę rekreacji i turystyki w życiu człowieka	H2A_W04
NOROSK_W48	Porządkuje informacje z zakresu geografii i krajoznawstwa	H2A_W04
NOROSK_W49	Omawia modę jako zjawisko społeczne	H2A_W04; S2A_W08
NOROSK_W50	Wylicza czynniki warunkujące tendencje w modzie damskiej i męskiej na sezon wiosna, lato, jesień, zima oraz w modzie wieczorowej, dziecięcej, młodzieżowej	H2A_W05 H2A_W04
NOROSK_W51	Opisuje zajęcia taneczne dla dziecka	S2A_W05
NOROSK_W52	Omawia strategie nauczania tańca towarzyskiego i współczesnego	S2A_W05
NOROSK_W53	Wymienia twórcze gry i zabawy edukacyjne	S2A_W05
NOROSK_W54	Charakteryzuje twórcze gry i zabawy dziecięce	S2A_W05
NOROSK_W55	Podaje przykłady zastosowania twórczych gier i zabaw w wychowaniu dziecka	S2A_W05
UMIĘJĘTNOŚCI		
NOROSK_U01	Rozpoznaje poszczególne style i gatunki muzyczne	H2A_U01 H2A_U05
NOROSK_U02	Dokonuje oceny utworów muzycznych wedle podstawowych kryteriów estetyki muzycznej	H2A_U01 H2A_U08
NOROSK_U03	Rozpoznaje kulturowe uwarunkowania twórczości muzycznej i praktyk wykonawczych	H2A_U01

NOROSK_U04	Rozpoznaje stylistykę kina autorskiego oraz kina gatunków	H2A_U01
NOROSK_U05	Interpretuje dzieło filmowe wykorzystując podstawową terminologię filmoznawczą	H2A_U01
NOROSK_U06	Świadomie i samodzielnie posługuję się fotografią w przestrzeni sztuki, nauk społecznych i reklamy	H2A_U03
NOROSK_U07	Wykonuje fotografię korzystając z zaawansowanych funkcji aparatu fotograficznego (ogniskowa, preselekcja czasu, preselekcja przysłony, itd.) i programów komputerowych do cyfrowej obróbki zdjęć	H2A_U03
NOROSK_U08	Przygotowuje własny projekt kampanii reklamowej, wykorzystując różne formy komunikatów perswazyjnych	H2A_U04 H2A_U08
NOROSK_U09	Posiada zdolność do udziału w wystąpieniach publicznych i autoprezentacji	H2A_U10 H2A_U13
NOROSK_U10	Korzysta z różnorodnych modeli komunikacji wizualnej	H2A_U11
NOROSK_U11	Przygotowuje projekt finansowania na polu kultury z uwzględnieniem jej specyfiki i różnych jej obszarów	H2A_U08
NOROSK_U12	Określa nakłady inwestycyjne oraz koszty różnorodnych przedsięwzięć kulturalnych	H2A_U09
NOROSK_U13	Poddaje krytyce konwencje prezentacji sztuki	H2A_U01
NOROSK_U14	Analizuje treści obrazów	H2A_U01
NOROSK_U15	Zestawia określone przedstawienia ikonograficzne z wybranymi wydarzeniami historycznymi	H2A_U01 H2A_U04
NOROSK_U16	Porównuje znaczenie symbolu w różnych przedstawieniach ikonograficznych	H2A_U02
NOROSK_U17	Ustala kryteria promocji sztuki współczesnej	H2A_U10
NOROSK_U18	Poddaje krytyce mechanizmy promocji sztuki współczesnej	H2A_U01
NOROSK_U19	Analizuje działalność artystyczną wybranych twórców	H2A_U05
NOROSK_U20	Przygotowuje scenariusz ceremoniału, zawodów sportowych, pochodów karnawałowych, spektakli teatralnych i tanecznych	H2A_U10 H2A_U04
NOROSK_U21	Przygotowuje schemat widowiska kulturowego (np. happening, performance)	H2A_U04
NOROSK_U22	Organizuje przedstawienie teatralne	H2A_U04
NOROSK_U23	Rekomenduje określone konwencje teatralne w pracy z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi	H2A_U06
NOROSK_U24	Analizuje źródła potencjalnych zagrożeń dla imprezy masowej	H2A_U07
NOROSK_U25	Proponuje alternatywne scenariusze dotyczące imprez masowych	H2A_U03 H2A_U04
NOROSK_U26	Analizuje potrzeby oświatowe, kulturalne i rozrywkowe różnych grup społecznych	H2A_U05 S2A_U08
NOROSK_U27	Konstruuje harmonogram spotkania poświęconego wielokulturowości	H2A_U03 H2A_U04
NOROSK_U28	Tworzy program promocji kultury regionalnej	H2A_U03 H2A_U09
NOROSK_U29	Proponuje formy dialogu między przedstawicielami różnych kultur	H2A_U03
NOROSK_U30	Analizuje źródła i cechy kultury europejskiej	H2A_U01
NOROSK_U31	Weryfikuje informacje potrzebne do projektowania czasu wolnego w rodzinie, szkole, w ramach działalności instytucji oświatowych, kulturalnych, turystycznych, itp.	H2A_U02

NOROSK_U32	Opracowuje sposoby organizacji czasu wolnego, posługując się umiejętnością integrowania wiedzy z różnych dyscyplin humanistycznych	H2A_U04
NOROSK_U33	Używa terminów i pojęć z zakresu współczesnej teorii kultury, rozwiązując problemy społeczne	H2A_U02
NOROSK_U34	Rozwija zdolność afirmacji współczesnych tendencji kulturowych w celu określenia ich znaczeń oraz oddziaływania społecznego	H2A_U05
NOROSK_U35	Łączy wybrane dzieła artystyczne z określonym okresem historyczno-artystycznym	H2A_U02
NOROSK_U36	Przeprowadza krytyczną analizę wybranych nurtów w sztuce stosując oryginalne podejście, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki	H2A_U05
NOROSK_U37	Ustala kryteria dialogu interkulturowego z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych	H2A_U08
NOROSK_U38	Rozwija etykietę językową i retorykę, zwłaszcza w przypadku przygotowania wystąpień ustnych	H2A_U10 H2A_U13
NOROSK_U39	Ocenia zjawiska językowe (w tym język mediów) z normatywnego punktu widzenia	H2A_U07
NOROSK_U40	Analizuje rolę turystyki jako branży usługowej w oparciu o umiejętności badawcze, obejmujące wnioskowanie i syntezę różnych poglądów	H2A_U02
NOROSK_U41	Łączy wiedzę na temat turystyki z innymi dyscyplinami naukowymi	H2A_U04
NOROSK_U42	Poddaje krytyce rodzaje wypoczynku w oparciu o własne poglądy i poglądy innych autorów	H2A_U06
NOROSK_U43	Projektuje indywidualny sposób wyrażania siebie poprzez formę ubioru	H2A_U03
NOROSK_U44	Planuje zajęcia taneczne dla dziecka	S2A_U07 H2A_U03
NOROSK_U45	Porównuje zajęcia taneczne i plastyczne organizowane dla dzieci	S2A_U03 S2A_U05
NOROSK_U46	Ocenia współczesne gry i zabawy edukacyjne	S2A_U02 S2A_U03
NOROSK_U47	Przygotowuje krótki montaż słowno-muzyczny dla dzieci	H2A_U08 H2A_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
NOROSK_K01	Wspiera działania związane z organizacją życia muzycznego i upowszechniania kultury	H2A_K02
NOROSK_K02	Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu i kraju	H2A_K05
NOROSK_K03	Jest świadomy odpowiedzialności za konieczność materialnej troski o dziedzictwo kulturowe	H2A_K05
NOROSK_K04	Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym (interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi, nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce)	H2A_K06
NOROSK_K05	Angażuje się w działalność wystawienniczą w instytucjach upowszechniania kultury	H2A_K05
NOROSK_K06	Popularyzuje muzea i instytucje wystawiennicze w środkach społecznej komunikacji oraz agencjach <i>public relations</i>	S2A_K07
NOROSK_K07	Potrafi inspirować refleksję na temat na temat roli i	H2A_K01

	znaczenia symboliki i treści obrazu w instytucjach upowszechniania kultury	
NOROSK_K08	Przewiduje dynamikę rozwoju rynku artystycznego	H2A_K03
NOROSK_K09	Kieruje pracą zespołu animującego widowisko kulturowe w samorządowych instytucjach upowszechniania kultury	S2A_K02
NOROSK_K10	Angażuje się w promocje widowisk kulturowych w agencjach informacyjnych w środkach społecznej komunikacji oraz agencjach public relations	S2A_K02
NOROSK_K11	Chętnie podejmuje się roli wodzireja o konferansjera imprez masowych	S2A_K02
NOROSK_K12	Angażuje się w promocję na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego w związku z organizacją imprez masowych	S2A_K05
NOROSK_K13	Zakłada i organizuje sekcje i koła zainteresowań (np. kursy językowe, projekcje filmowe, odczyty, wystawy, przeglądy, galerie, stowarzyszenia twórczości amatorskiej, koła miłośników kultury i sztuki)	S2A_K07
NOROSK_K14	Współpracuje z przedstawicielami różnych kultur i „małych ojczyzn”	H2A_K06 H2A_K02
NOROSK_K15	Animuje pracę w zespole zajmującym się promocją kultury regionalnej	H2A_K03 S2A_K02
NOROSK_K16	Wykazuje odpowiedzialność za spuściznę należącą do dziedzictwa kulturowego Europy	H2A_K02 H2A_K05
NOROSK_K17	Zachowuje otwartość na zmianę stylu organizacji czasu wolnego	H2A_K01 H2A_K04
NOROSK_K18	Rekomenduje literaturę dotyczącą współczesnych nauk o kulturze w instytucjach upowszechniania kultury (redakcjach mass mediów, muzeach, teatrach, kinach)	H2A_K01
NOROSK_K19	Angażuje się w działania na rzecz promocji dzieł sztuki w instytucjach upowszechniania kultury (redakcjach mass mediów, muzeach, teatrach, kinach), instytucjach oświatowych, kulturalnych, agencjach <i>public relations</i> , samorządach lokalnych, organizacjach pozarządowych, instytucjach turystycznych i informacyjnych	H2A_K02
NOROSK_K20	Angażuje się w projekty międzykulturowe w instytucjach upowszechniania kultury (redakcjach mass mediów, muzeach, teatrach, kinach), instytucjach oświatowych, kulturalnych, samorządach lokalnych, organizacjach pozarządowych oraz agendach pomocowych	H2A_K02
NOROSK_K21	Podejmuje się chętnie organizacji wypoczynku dla różnych grup wiekowych w instytucjach turystycznych i informacyjnych, samorządach lokalnych, organizacjach pozarządowych, instytucjach oświatowych i kulturalnych	H2A_K02
NOROSK_K22	Angażuje się w promocję odpowiedniego ubioru w zależności od wieku, sytuacji, pełnionej roli społecznej, wykonywanego zawodu	H2A_K06 S2A_K07
NOROSK_K23	Wykazuje kreatywność w opiece nad dzieckiem	S2A_K01 S2A_K06
NOROSK_K24	Podejmuje doskonalenie zawodowe	S2A_K01 S2A_K06
NOROSK_K25	Stosuje indywidualne działania pedagogiczne w odniesieniu do dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych	S2A_K03 S2A_K04

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS - 120.

III. PRAKTYKA:

Praktyka pedagogiczna:

Praktyka pedagogiczna, w wymiarze 30 godzin, realizowana jest w przedszkolu, szkole podstawowej, gimnazjum lub szkole ponadgimnazjalnej, w semestrze określonym w planie studiów, równoległe z zajęciami dydaktycznymi w uczelni.

Celem praktyki pedagogicznej wprowadzającej jest kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz integracja zdobywanych umiejętności z procesem kształcenia. W trakcie realizacji tej części praktyki student podejmuje różnorodne formy aktywności, ale nie prowadzi samodzielnie zajęć.

Zakres praktyki:

1. Zapoznanie się ze specyfiką przedszkola lub szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.
2. Obserwowanie:
 - a) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów,
 - b) aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – uczeń oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i różnym wieku),
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
 - f) sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
 - g) dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,
 - h) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie.
3. Współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a) sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
 - b) podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji,
 - c) prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych,
 - d) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
4. Pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności:
 - a) diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie,
 - b) poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń,
 - c) samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie.
 - d) sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków,

- e) organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze),
 - f) animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych,
 - g) podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - h) podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - i) sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem przedszkola, szkoły lub placówki.
5. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocena własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocena przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów.

Praktyka dydaktyczna:

Praktyka dydaktyczna w wymiarze 120 godzin (przygotowanie do nauczania pierwszego przedmiotu) i 60 godzin (przygotowanie do nauczania drugiego przedmiotu/prowadzenia zajęć) realizowana jest w przedszkolu, szkole podstawowej, gimnazjum lub szkole ponadgimnazjalnej, w semestrach określonych w planie studiów, równoległe z zajęciami dydaktycznymi w uczelni.

Celem praktyki dydaktycznej jest kształtowanie kompetencji dydaktycznych oraz integracja zdobywanych umiejętności z procesem kształcenia. W trakcie realizacji praktyki student podejmuje różnorodne formy aktywności oraz prowadzi samodzielnie zajęcia dydaktyczne.

Zakres praktyki:

1. Zapoznanie się ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.
2. Obserwowanie:
 - a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,
 - b) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) –uczeń oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji,
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - f) sposobu oceniania uczniów,
 - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,

- i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje).
3. Współdziałanie z opiekunem praktyk w:
- a) planowaniu i przeprowadzeniu lekcji,
 - b) organizowaniu pracy w grupach,
 - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
 - d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
 - f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - g) organizowaniu przestrzeni klasy,
 - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
- a) planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
 - b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
 - c) organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - d) wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
 - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
 - f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
 - g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami.
5. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką

- c) ocena własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
- d) ocena przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacja zamierzonych celów,
- e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć),
- f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów.

Efekty kształcenia dla kierunku **Ochrona środowiska**
(Wydział Ochrony Środowiska i Rybactwa)

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk przyrodniczych; nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych; nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia - inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** jest przygotowany do planowania, projektowania i kontroli procesów technologicznych, nadzoru i eksploatacji urządzeń i instalacji do oczyszczania wody i ścieków oraz unieszkodliwiania i zagospodarowywania odpadów miejskich i przemysłowych. Zna systemy kontroli stanu czystości środowiska. Potrafi ocenić wpływ inwestycji na środowisko. Umie rozwiązywać problemy gospodarki wodno-ściekowej w zakładach przemysłowych, zna techniki i technologie zamykania obiegów wodnych. Zna podstawowe techniki rekombinacji genetycznej drobnoustrojów oraz posiada wiedzę na temat nowoczesnych technik molekularnych. Posiada znajomość znaczenia metod bioremediacji, biosyntezy polimerów komórkowych oraz procesów biotransformacji metali w ochronie środowiska. Umie projektować bioproceny. Posiada wiedzę z zakresu zarządzania środowiskiem oraz aktualnie obowiązujących aktów prawnych dotyczących ochrony środowiska. Absolwent jest przygotowany do pracy na stanowiskach inżynierskich i menedżerskich w przedsiębiorstwach związanych z ochroną środowiska, jednostkach naukowo-badawczych, placówkach edukacyjnych i firmach konsultingowych oraz w jednostkach opracowujących strategie gospodarowania na obszarach cennych przyrodniczo. Posiada wiedzę w zakresie stosowania podstawowych narzędzi i programów SIP w analizach przestrzennych. Absolwent znajduje zatrudnienie w: instytucjach finansowych i zakładach przemysłowych związanych z ochroną środowiska, służbach monitorujących stan środowiska oraz inspekcjach nadzorujących instalacje do ochrony środowiska, przedsiębiorstwach wodociągów i kanalizacji, oczyszczalniach ścieków, wydziałach ochrony środowiska administracji państwowej, biurach projektów w charakterze technologów, parkach narodowych i krajobrazowych.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W – kategoria wiedzy
 - c) U – kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - e) P1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) R1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia
 - g) T1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
 - h) InzA – efekty kształcenia dla kwalifikacji pierwszego

- i) A
j) 01, 02, 03 i kolejne

stopnia związanej z tytułem zawodowym
inżyniera
– profil ogólnoakademicki
– numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów ochrona środowiska - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia dla obszarów kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych, nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, nauk technicznych oraz kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K1_W01	Charakteryzuje zjawiska i procesy zachodzące w przyrodzie	P1A_W03 R1A_W01
K1_W02	Zna zasady wykorzystania praw przyrody w technice i życiu codziennym	P1A_W04 R1A_W03
K1_W03	Zna metody matematyczne i pokrewne stosowane w naukach o środowisku	P1A_W02 T1A_W01
K1_W04	Zna metody statystyczne służące do opisu zjawisk i procesów zachodzących w środowisku	P1A_W02 P1A_W06
K1_W05	Zna metody badania podstawowych wielkości fizycznych	P1A_W05 R1A_W05 T1A_W07 InzA-W02 InzA-W05
K1_W06	Zna właściwości pierwiastków oraz wybranych związków organicznych i nieorganicznych	P1A_W03 R1A_W01
K1_W07	Identyfikuje zjawiska i procesy zachodzące w atmosferze, hydrosferze i litosferze	R1A_W03 R1A_W04
K1_W08	Charakteryzuje molekularne podstawy funkcjonowania organizmów żywych	P1A_W08
K1_W09	Opisuje struktury, mechanizmy i funkcje procesów życiowych organizmów na różnych poziomach organizacji	P1A_W01 R1A_W04
K1_W10	Opisuje podstawowe procesy fizjologiczne organizmów żywych	P1A_W01 R1A_W04
K1_W11	Ma wiedzę o roli i znaczeniu środowiska przyrodniczego i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz o jego zagrożeniach	P1A_W08 R1A_W06
K1_W12	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu ochrony środowiska	P1A_W04 R1A_W03 T1A_W02 T1A_W03
K1_W13	Wykazuje znajomość podstawowych terminów w języku obcym w zakresie ochrony środowiska	P1A_W05 R1A_W01 T1A_W03
K1_W14	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	T1A_W06 InzA_W01
K1_W15	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania środowiskiem i prowadzenia działalności gospodarczej	T1A_W09 InzA_W04
K1_W16	Opisuje zmiany i zagrożenia środowiska spowodowane działalnością człowieka	P1A_W07 R1A_W06
K1_W17	Zna naturalne i antropogeniczne źródła i cykle pierwiastków	R1A_W03

	biogenicznych w środowisku	
K1_W18	Zna zasady oceny gospodarczego i ekologicznego znaczenia ekosystemów	P1A_W08 R1A_W02
K1_W19	Zna podstawowe regulacje prawne i ekonomiczne w działalności gospodarczej, edukacyjnej, badawczej oraz zarządzania środowiskiem	R1A_W02 T1A_W08 InzA_W03
K1_W20	Rozróżnia technologie produkcji oraz ich oddziaływanie na człowieka i środowisko	R1A_W05 T1A_W04 T1A_W05
K1_W21	Zna podstawowe technologie stosowane w ochronie i odnowie środowiska	P1A_W07 R1A_W05 T1A_W07 InzA_W02 InzA_W05
K1_W22	Zna technologie przyjazne środowisku	R1A_W05
K1_W23	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	P1A_W11 R1A_W09 T1A_W11
K1_W24	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej I prawa autorskiego; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	P1A_W10 R1A_W08 T1A_W10
K1_W25	Definiuje podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	P1A_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Posiada umiejętność wyszukiwania, zrozumienia, analizy i wykorzystywania w praktyce informacji z różnych źródeł (w tym baz danych) i w różnych formach	P1A_U02 P1A_U07 R1A_U01 T1A_U01
K1_U02	Przeprowadza obserwacje oraz wykonuje w terenie lub laboratorium proste pomiary fizyczne, biologiczne i chemiczne	P1A_U06
K1_U03	Stosuje podstawowe techniki i narzędzia badawcze w zakresie ochrony środowiska	P1A_U01
K1_U04	Stosuje podstawowe technologie informatyczne w zakresie pozyskiwania i przetwarzania informacji	P1A-U05 P1A_U03 T1A_U07 T1A_U08 InzA_U01
K1_U05	Dokonuje identyfikacji i standardowej analizy zjawisk wpływających na stan środowiska naturalnego i zasobów naturalnych oraz wykazuje znajomość zastosowania typowych technik i ich optymalizacji	R1A-U05
K1_U06	Potrafi posługiwać się terminologią naukową w zakresie ochrony środowiska	P1A_U08 R1A_U10 T1A_U01
K1_U07	Ma umiejętność samokształcenia się	P1A_U11 T1A_U05
K1_U08	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P1A_U02 P1A_U12 R1A_U10 T1A_U06
K1_U09	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań	T1A_U09

	inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	InzA_U02
K1_U10	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów – istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	T1A_U13 InzA_U05
K1_U11	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	T1A_U15 InzA_U07
K1_U12	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i języku obcym, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	P1A_U10 R1A_U09 T1A_U04
K1_U13	Umie przygotować w języku polskim i języku obcym dobrze udokumentowane opracowanie problemów z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	P1A_U09 R1A_U08 T1A_U03
K1_U14	Wykonuje pod kierunkiem opiekuna naukowego proste zadania badawcze lub projektowe, prawidłowo interpretuje rezultaty i wyciąga wnioski	P1A_U04 R1A_U04
K1_U15	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznym dla studiowanego kierunku studiów	T1A_U14 InzA_U06
K1_U16	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować obiekt, system lub proces, używając właściwych metod, technik i narzędzi	T1A_U16 InzA_U08
K1_U17	Posiada znajomość wad i zalet podejmowanych działań mających na celu rozwiązywanie zaistniałych problemów zawodowych – dla nabrania doświadczenia i doskonalenia kompetencji inżynierskich	R1A_U07
K1_U18	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	T1A_U10 T1A_U12 InzA_U03 InzA_U04
K1_U19	Posiada umiejętność precyzyjnego porozumiewania się z różnymi podmiotami w formie werbalnej, pisemnej i graficznej	P1A_U08 R1A_U02 T1A_U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Ma świadomość znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego	R1A_K05
K1_K02	Ma świadomość skutków działalności inżynierskiej i jej wpływu na środowisko	T1A_K02 InzA_K01
K1_K03	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	P1A_K02 R1A_K02 T1A_K03
K1_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	P1A_K03 R1A_K03 T1A_04
K1_K05	Ma świadomość ryzyka i potrafi ocenić skutki działalności antropogenicznej	R1A_K06
K1_K06	Posiada świadomość znaczenia stosowanych technik ochrony i odnowy środowiska dla ludzi i ekosystemów	P1A_K04 R1A_K04

		T1A_K05 T1A_K07
K1_K07	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P1A_K08 R1A_K08 T1A_K06 InzA_K02
K1_K08	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	P1A_K01 R1A_K01 T1A_K01
K1_K09	Rozumie potrzebę podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych	P1A_K05 P1A_K07 R1A_K07
K1_K10	Jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i innych, umie postępować w stanach zagrożenia	P1A_K06

6. Objaśnienie oznaczeń:

- a) InzA – efekty kształcenia dla kwalifikacji pierwszego stopnia związanej z tytułem zawodowym inżyniera
- b) A – profil ogólnoakademicki
- c) W – kategoria wiedzy
- d) U – kategoria umiejętności
- e) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
- f) K – kierunkowe efekty kształcenia
- g) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Tabela 2

Symbol efektu prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich	Efekty kształcenia dla kierunku studiów ochrona środowiska związane z uzyskaniem kompetencji inżynierskich po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	K1_W14
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów	K1_W21
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K1_W19
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	K1_W15
InzA_W05	Zna typowe technologie inżynierskie w zakresie studiowanego kierunku studiów	K1_W21
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K1_U04
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania	K1_U09

	zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	
InzA_U03	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	K1_U18
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K1_U18
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów – istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	K1_U10
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla studiowanego kierunku studiów	K1_U15
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K1_U11
InzA_U08	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku studiów, używając właściwych metod, technik i narzędzi	K1_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K1_K08
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K1_K03

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 210.

III. PRAKTYKA:

W trakcie studiów studenci odbywają trzy praktyki wakacyjne (wodno-kanalizacyjna, przemysłowa, administracyjna) w łącznym wymiarze 8 tygodni. Głównym celem tej formy szkolenia jest możliwie najlepsze przygotowanie przyszłych absolwentów do podjęcia pracy zawodowej. Właściwy wybór, przebieg i organizacja praktyk stanowi, zatem ważne źródło pogłębienia wiedzy i umiejętności oraz stanowi istotny element przygotowania do pracy zawodowej. Student odbywa praktykę zawodową w zakładach i instytucjach związanych z ochroną środowiska oraz w organach administracji państwowej i samorządowej. W czasie praktyki zapoznaje się z działalnością zakładu i uczestniczy praktycznie w możliwych i bezpiecznych zadaniach głównie związanych z ochroną środowiska oraz zbiera dane do pracy inżynierskiej.

Podczas praktyki zawodowej student:

- w zakresie wiedzy:

- definiuje problemy ochrony środowiska będące przedmiotem działalności zakładu,
- omawia system organizacji prac i zarządzania zespołami ludzkimi,
- gromadzi i wstępnie ocenia dane do pracy inżynierskiej,

- w zakresie umiejętności:

- wykonuje proste zadania pod nadzorem i samodzielnie,
 - gromadzi dane faktograficzne,
 - ocenia wykonanie zadań,
- w zakresie kompetencji społecznych:
- wykazuje odpowiedzialność za bezpieczeństwo indywidualne i zbiorowe,
 - współpracuje z zespołem i posiada zmysł przewodzenia.

Efekty kształcenia dla kierunku *Ochrona środowiska*
(Wydział Ochrony Środowiska i Rybactwa)

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk przyrodniczych; nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych; nauk technicznych.

2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.

3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 semestry).

4. **Absolwent:** jest otwarty na wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju w praktyce zawodowej. Zna i stosuje zaawansowane techniki i technologie w ochronie środowiska oraz sposoby ochrony i odnowy zasobów naturalnych. Identyfikuje zagrożenia wynikające z zanieczyszczenia wód powierzchniowych, zna metody rekultywacji zbiorników wodnych, a także systemy zaopatrzenia i gospodarowania wodą. Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie toksykologii, planowania przestrzennego, polityki ekologicznej oraz technologii informatycznych. Stosownie do wybranej specjalności wykazuje biegłość w zakresie funkcjonowania i obliczania ujęć wody, systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków, zasad ochrony ekosystemów wodnych i lądowych, stosowania technik molekularnym oceny jakości środowiska oraz funkcjonowania obiektów inżynierskich, zna technologie bioprzetwarzania ścieków i odpadów. Posiada wiedzę z zakresu zarządzania środowiskiem oraz posługuje się aktualnie obowiązującymi aktami prawnymi dotyczącymi ochrony środowiska.

Absolwent potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy związane z planowaniem, projektowaniem i kontrolą procesów technologicznych, nadzorem i eksploatacją urządzeń i instalacji do oczyszczania wody i ścieków oraz unieszkodliwiania i zagospodarowywania odpadów miejskich i przemysłowych. Porozumiewa się w sprawach ochrony środowiska z innymi specjalistami oraz organizuje pracę grup i zespołów. Zna systemy kontroli stanu czystości środowiska. Potrafi ocenić wpływ inwestycji na środowisko. Zna i stosuje zaawansowane techniki i narzędzia badawcze oraz metody analityczne i symulacyjne. Umie interpretować dane empiryczne i formułować na ich podstawie wnioski. Absolwent ma wyrobiony nawyk ustawicznego kształcenia się i rozwoju zawodowego.

Absolwent może znaleźć zatrudnienie w:

- specjalistycznych laboratoriach stosujących techniki i procedury molekularne,
- specjalistycznych laboratoriach toksykologicznych,
- instytucjach kontroli i oceny stanu środowiska, a zwłaszcza w jednostkach Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Państwowej Inspekcji Środowiska przy organizacji i planowaniu pomiarów, przetwarzaniu i analizowaniu wyników pomiarów,
- instytucjach zajmujących się projektowaniem systemów ochrony środowiska, monitoringiem stanu zanieczyszczenia środowiska, doradztwem technicznym, organizacyjnym, ekonomicznym i prawnym w obszarze ochrony wód i środowiska lądowego zgodnie z wymaganiami Dyrektyw UE (Ramowej Wodnej, Siedliskowej, ds. Strategii Morskiej, Informacji Przestrzennej INSPIRE),
- w podmiotach (firmach konsultingowych i eksperckich) zajmujących się opracowywaniem Ocen Oddziaływania na Środowisko, w tym Strategicznych Ocen Oddziaływania na Środowisko, a także dokumentacją przyrodniczą, opiniami i ekspertyzami związanymi z gospodarowaniem środowiskiem,

- w firmach projektowych, eksploatacyjnych, wykonawczych, przedsiębiorstwach gospodarki komunalnej,
- w organach administracji państwowej i samorządowej, służbach nadzoru sanitarnego i ochrony środowiska,
- jednostkach naukowo-badawczych.

Absolwent może pogłębiać wiedzę na różnego rodzaju studiach podyplomowych dotyczących zarządzania zasobami oraz kontynuować naukę na studiach trzeciego stopnia.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

- a) K – kierunkowe efekty kształcenia
- b) W – kategoria wiedzy
- c) U – kategoria umiejętności
- d) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
- e) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia
- f) P2A – efekty kształcenia w obszarze studiów w zakresie nauk przyrodniczych dla studiów drugiego stopnia
- g) R2A – efekty kształcenia w obszarze studiów w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów drugiego stopnia
- h) T2A – efekty kształcenia w obszarze studiów w zakresie nauk technicznych dla studiów drugiego stopnia
- i) InzA – efekty kształcenia dla kwalifikacji drugiego stopnia związanych z kompetencjami inżynierskimi
- j) A – profil ogólnoakademicki

Zamierzone efekty kształcenia w formie tabelarycznych odniesień efektów kierunkowych do efektów obszarowych

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku ochrona środowiska – po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia dla obszarów kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych, nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, nauk technicznych oraz kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K2_W01	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu nauk podstawowych przydatną do formułowania i rozwiązywania zadań z zakresu ochrony środowiska	P2A_W01; P2A_W03; R2A_W01; R2A_W03; R2A_W05; T2A_W01; T2A_W03
K2_W02	Objaśnia mechanizmy reakcji organizmów żywych na stresy w środowisku	P2A_W01; R2A_W04; T2A_W02
K2_W03	Posiada wiedzę statystyczną na temat stawiania hipotez, analizy wyników i wnioskowania	P2A_W06 T2A_W01
K2_W04	Rozróżnia mechanizmy oraz procedury administracyjne i finansowe w ochronie środowiska	P2A_W08; R2A_W02; T2A_W08
K2_W05	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę szczegółową obejmującą podstawowe zagadnienia z zakresu ochrony środowiska	P2A_W04; R2A_W06; T2A_W03; T2A_W04; T2A_W05
K2_W06	Charakteryzuje zasady ochrony ekosystemów wodnych i lądowych oraz identyfikuje ich zagrożenia	P2A_W04; P2A_W05; P2A_W06;

		R2A_W04; R2A_W06; T2A_W04; InzA_W05
K2_W07	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości wykorzystującej wiedzę z zakresu ochrony środowiska	P2A_W11; R2A_W09; T2A_W11
K2_W08	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii	P2A_W09 T2A_W08
K2_W09	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	P2A_W10 R2A_W08 T2A_W10
K2_W10	Zna metody zdobywania najnowszych informacji naukowych o środowisku przyrodniczym, ma wiedzę w zakresie wykorzystania narzędzi informatycznych do modelowania przebiegu zjawisk i procesów przyrodniczych	P2A_W06 R2A_W04 R2A_W05 T2A_W04
K2_W11	Zna metodologie przygotowania i napisania pracy naukowej	P2A_W07 T2A_W10
K2_W12	Ma wiedzę w zakresie problemów aktualnie prezentowanych w obcojęzycznej literaturze kierunkowej	P2A_W05; R2A_W01; T2A_W05
K2_W13	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	T2A_W06 InzA_W01
K2_W14	Zna typowe metody, techniki, technologie stosowane przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich	T2A_W07; InzA_W02; InzA_W05
K2_W15	Ma wiedzę o trendach rozwojowych i najistotniejszych nowych osiągnięciach z zakresu technologii wykorzystywanych w ochronie i odnowie środowiska	P2A_W05; R2A_W05; T2A_W05; InzA_W02
K2_W16	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	T2A_W08 InzA_W03
K2_W17	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	T2A_W09 InzA_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
K2_U01	Zbiera i interpretuje dane empiryczne oraz na tej podstawie formułuje odpowiednie wnioski	P2A_U06; R2A_U01; T2A_U08; InzA_U01
K2_U02	Stosuje zaawansowane techniki i narzędzia badawcze oraz metody analityczne i symulacyjne właściwe dla studiowanego kierunku studiów	P2A_U01; T2A_U09; InzA_U02
K2_U03	Biegłe wykorzystuje literaturę naukową z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, w języku polskim i w języku obcym	P2A_U02; R2A_U08; R2A_U09; R2A_U10; T2A_U01; T2A_U02; T2A_U03; T2A_U04
K2_U04	Stosuje metody statystyczne oraz techniki i narzędzia informatyczne do opisu zjawisk i analizy danych o charakterze specjalistycznym	P2A_U05; R2A_U03; T2A_U02; T2A_U08
K2_U05	Planuje i wykonuje zadania badawcze lub ekspertyzy pod kierunkiem opiekuna naukowego	P2A_U04; T2A_U08; InzA_U01
K2_U06	Wykazuje umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w zakresie prac badawczych z wykorzystaniem różnych środków komunikacji	P2A_U08 R2A_U09 T2A_U04

	werbalnej	
K2_U07	Wykazuje umiejętność napisania pracy badawczej w języku polskim oraz krótkiego doniesienia naukowego w języku obcym na podstawie własnych badań naukowych	P2A_U09 R2A_U08 T2A_U03
K2_U08	Wykazuje umiejętność formułowania uzasadnionych sądów na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł	P2A_U07; R2A_U07; T2A_U01; InzA_U03
K2_U09	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P2A_U12 R2A_U10 T2A_U06
K2_U10	Wykazuje umiejętność krytycznej analizy i selekcji informacji, zwłaszcza ze źródeł elektronicznych	P2A_U03 T2A_U01
K2_U11	Samodzielnie planuje własną karierę zawodową lub naukową	P2A_U11 T2A_U05
K2_U12	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	T2A_U14 InzA_U04
K2_U13	Potrafi przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich integrować wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych i technicznych	T2A_U10 T2A_U15
K2_U14	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	T2A_U08; T2A_U10; T2A_U15; T2A_U17; T2A_U19 InzA_U08
K2_U15	Potrafi zgodnie z zadaną specyfikacją uwzględniającą aspekty pozatechniczne zaprojektować urządzenie, obiekt, system lub proces	R2A_U04; T2A_U11; T2A_U19; InzA_U01
K2_U16	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	R2A_U07 T2A_U18 InzA_U07
K2_U17	Potrafi zaproponować ulepszenie istniejących rozwiązań technicznych	T2A_U16
K2_U18	Ma przygotowanie niezbędne do podjęcia pracy zawodowej i zna zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą	T2A_U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	P2A_K01; R2A_K01; T2A_K01
K2_K02	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	P2A_K01; R2A_K01; T2A_K03
K2_K03	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	P2A_K01; R2A_K01; T2A_K04
K2_K04	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	P2A_K01; R2A_K01; T2A_K05; InzA_K01

K2_K05	Rozumie potrzebę systematycznego zapoznawania się z czasopismami naukowymi i popularnonaukowymi, podstawowymi dla studiowanego kierunku studiów, w celu poszerzania i pogłębiania wiedzy	P2A_K05 T2A_K01
K2_K06	Posiada znajomość działań zmierzających do ograniczenia ryzyka i przewidywania skutków działalności w zakresie szeroko rozumianego środowiska	R2A_K06 T2A_K02
K2_K07	Systematycznie aktualizuje wiedzę przyrodniczą i zna jej praktyczne zastosowania	P2A_K07; R2A_K07; T2A_K01
K2_K08	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P2A_K08; R2A_K08; T2A_K06; InzA_K02
K2_K09	Jest kreatywny w proponowaniu rozwiązań inżynierskich	T2A_K06

6. **Objaśnienie oznaczeń:**

- a) InzA – efekty kształcenia dla kwalifikacji drugiego stopnia związane z kwalifikacjami inżynierskimi
- b) A – profil ogólnoakademicki
- c) W – kategoria wiedzy
- d) U – kategoria umiejętności
- e) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
- f) K – kierunkowe efekty kształcenia
- g) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Tabela 2

Symbol efektu kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich	Efekty kształcenia dla kierunku studiów ochrona środowiska związane z uzyskaniem kwalifikacji inżynierskich po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	K2_W13 K2_W15
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów	K2_W13 K2_W14 K2_W15
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K2_W16
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	K2_W17
InzA_W05	Zna typowe technologie inżynierskie w zakresie studiowanego kierunku studiów	K2_W06 K2_W14
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K2_U01 K2_U05
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	K2_U02

InzA_U03	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	K2_U08
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K2_U12
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K2_U15
InzA_U08	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku studiów, używając właściwych metod, technik i narzędzi	K2_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K2_K04
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K2_K08

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia stacjonarne drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS – 90.

PRAKTYKI:

W trakcie procesu kształcenia na drugim stopniu nie przewidziano praktyk zawodowych.

Efekty kształcenia dla kierunku Ochrona środowiska
(Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa)

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz nauk przyrodniczych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada ogólną wiedzę z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych oraz technicznych, rolniczych lub leśnych i umiejętności wykorzystania jej w pracy zawodowej i życiu z zachowaniem zasad prawnych i etycznych. Rozumie i umie analizować procesy dokonujące się w przyrodzie oraz wpływ człowieka na środowisko. Zna podstawowe zagadnienia technologiczne, rolnicze lub leśne istotne dla ochrony środowiska oraz kieruje się w swoich działaniach zasadami zrównoważonego rozwoju. Posiada umiejętności aktywnego uczestniczenia w pracy grupowej, kierowania zespołami ludzkimi wykonującymi zadania zleczone oraz posługiwania się fachową literaturą, łącznie z przepisami prawnymi w zakresie działalności gospodarczej. Absolwent zna podstawowe procesy technologiczne – w szczególności procesy przyjazne środowisku, a także posiada umiejętności prowadzenia prac laboratoryjnych oraz organizowania bezpiecznie i efektywnie działających stanowisk takiej pracy. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu problematyki środowiskowej. Absolwent jest przygotowany do pracy w laboratoriach badawczych i kontrolnych, instytucjach odpowiedzialnych za ochronę środowiska, przemyśle, rolnictwie, drobnej wytwórczości, placówkach służby zdrowia, administracji. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K – efekt kształcenia w zakresie kierunku
 - b) R – obszar kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych
 - c) P – obszar kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych
 - d) 1 – studia pierwszego stopnia
 - e) A – profil ogólnoakademicki
 - f) W – kategoria wiedzy
 - g) U – kategoria umiejętności
 - h) K po podkreślniku – kategoria kompetencji społecznych
 - i) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów ochrona środowiska - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz nauk przyrodniczych
WIEDZA		

K1A_W01	Zna metody matematyczne w naukach o środowisku, technicznych i rolniczych oraz opis matematycznych zjawisk i procesów w przyrodzie, a także problemy z zakresu nauk przyrodniczych	R1A_W01 P1A_W02 P1A_W03 P1A_W06
K1A_W02	Zna podstawowe wielkości fizyczne, prawa przyrody w technice i życiu codziennym oraz zjawiska i procesy fizyczne w przyrodzie	R1A_W01 P1A_W01
K1A_W03	Opisuje właściwości pierwiastków i związków chemicznych, stanów materii, reakcje chemiczne za pomocą równań	R1A_W01 P1A_W03
K1A_W04	Zna najistotniejsze cechy regulacji prawnych i ekonomicznych, wzajemne związki między nimi i tendencje ich rozwoju na poziomie międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	R1A_W02 P1A_W04
K1A_W05	Zna systemy zarządzania środowiskiem, organizację monitoringu środowiska, procedury oceny oddziaływania na środowisko	R1A_W02 P1A_W07
K1A_W06	Zna procesy ekologiczne i ewolucyjne warunkujące różnorodność biologiczną oraz zagrożenia ekologiczne	R1A_W03 P1A_W05
K1A_W07	Opisuje i interpretuje wybrane zjawiska i procesy: geologiczne, geomorfologiczne, glebowe, zachodzące współcześnie i w geologicznej skali czasu, oraz funkcje gleb	R1A_W03 P1A_W06
K1A_W08	Zna funkcjonowanie systemów: pogodowego, klimatycznego i hydrologicznego	R1A_W03 P1A_W05
K1A_W09	Zna procesy biologiczne warunkujące życie na różnych poziomach jego organizacji, rolę drobnoustrojów w utrzymywaniu równowagi biologicznej środowiska oraz znaczenie organizmów transgenicznych	R1A_W04 P1A_W08
K1A_W10	Identyfikuje regiony przyrodniczo-gospodarcze Polski, zagrożenia cywilizacyjne oraz koszty związane z ochroną środowiska	R1A_W04 P1A_W04
K1A_W11	Zna podstawowe technologie stosowane w ochronie środowiska i zasady eksploatacji urządzeń wykorzystywanych w ochronie i oczyszczaniu poszczególnych elementów środowiska	R1A_W05 P1A_W07
K1A_W12	Zna system informacji GIS wykorzystywany w ocenie i ochronie środowiska, założenia ochrony środowiska i metody rekultywacji oraz zagospodarowania zasobów wodnych	R1A_W05 P1A_W05
K1A_W13	Opisuje zasoby i możliwości regeneracyjne przyrody, racjonalne funkcjonowanie człowieka w przyrodzie w skali lokalnej i globalnej, zagrożenia powodowane działalnością człowieka	R1A_W05 P1A_W08
K1A_W14	Zna schematy technologiczne, zasady wykonywania projektów procesowych	R1A_W05
K1A_W15	Wymienia odnawialne i nieodnawialne źródła energii	R1A_W05
K1A_W16	Zna i interpretuje zjawiska i procesy klimatologiczne, meteorologiczne i hydrologiczne w powiązaniu ze stanem środowiska przyrodniczego	R1A_W06 P1A_W07
K1A_W17	Opisuje przyczyny degradacji gleby, zasobów wodnych i krajobrazu oraz przedsięwzięcia odnowy środowiska uwzględniając potrzeby przyrodnicze i ograniczenia gospodarcze	R1A_W06
K1A_W18	Definiuje podstawowe zjawiska związane z oddziaływaniem odpadów, osadów i promieniowania jonizującego na środowisko i człowieka	R1A_W06
K1A_W19	Zna zasady przetwarzania biomasy roślin energetycznych na paliwa stałe i płynne	R1A_W07
K1A_W20	Opisuje funkcjonowanie ekosystemów leśnych i rolniczych	R1A_W07 P1A_W08
K1A_W21	Definiuje podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	R1A_W08 P1A_W09 P1A_W10

K1A_W22	Zna zasady konstrukcji planu działalności gospodarczej dla konkretnego obszaru prawnie chronionego, programu doradczego ekorozwoju gminy wiejskiej i strategii zarządzania produktem w oparciu o zasady marketingu ekologicznego	R1A_W09 P1A_W11
K1A_W23	Wykazuje znajomość podstawowych terminów w języku obcym w zakresie ochrony środowiska	R1A_W09 P1A_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Posiada umiejętność praktycznej obsługi programów ze wszystkich grup oprogramowania użytkowego i wykorzystania informacji, prezentowania zawartości baz danych i wykonywania rysunku 2D i 3D.	R1A_U01 P1A_U03 P1A_U05
K1A_U02	Posługuje się metodami matematycznymi w naukach o środowisku, technicznych i rolniczych oraz interpretuje i wykonuje pomiary podstawowych wielkości fizycznych i chemicznych	R1A_U01 P1A_U01
K1A_U03	Posiada umiejętność precyzyjnego porozumiewania się z różnymi podmiotami w formie werbalnej, pisemnej w zakresie ochrony środowiska	R1A_U02 P1A_U10
K1A_U04	Ocenia przyczyny i skutki procesów społecznych, ekonomicznych i ekologicznych	R1A_U02 P1A_U04
K1A_U05	Potrafi sporządzać programy i plany zarządzania krajobrazem rolniczym w gminie, dokumentację graficzną,	R1A_U03 P1A_U11
K1A_U06	Klasyfikuje zagrożenia cywilizacyjne, określa ich skalę i metody działania w sytuacjach kryzysowych oraz etapy opracowywanego projektu zrównoważonego rozwoju	R1A_U04 P1A_U07
K1A_U07	Identyfikuje zagrożenia ekologiczne oraz dokonuje identyfikacji i standardowej analizy zjawisk w oparciu o dane z monitoringu środowiska	R1A_U05 P1A_U07
K1A_U08	Posługuje się podstawowymi technikami pracy laboratoryjnej i terenowej biologów, mikrobiologów i biochemików	R1A_U05 P1A_U06
K1A_U09	Poprawnie interpretuje procesy degradacji gleb oraz procesy zanieczyszczenia wody i powietrza, wybiera sposób przeciwdziałania tym zjawiskom	R1A_U06
K1A_U10	Korzysta z map tematycznych w ocenie jakości środowiska oraz ze schematów technologicznych z zakresu inżynierii procesowej	R1A_U06 P1A_U06
K1A_U11	Ocenia przydatność odnawialnych źródeł energii – szczególnie pochodzenia rolniczego – na poziomie lokalnym i krajowym oraz zapotrzebowanie na nie	R1A_U06
K1A_U12	Posiada znajomość wad i zalet podejmowanych działań w ochronie środowiska	R1A_U07 P1A_U05
K1A_U13	Stosuje procedury ocen oddziaływania na środowisko oraz podstawowe technologie w ochronie środowiska	R1A_U07 P1A_U04
K1A_U14	Posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych w języku polskim i języku obcym z zakresu ochrony środowiska	R1A_U08 P1A_U09
K1A_U15	Posiada umiejętność wystąpień ustnych w języku polskim i w języku obcym oraz prezentowania wiedzy z zakresu szeroko pojętej ochrony i kształtowania środowiska	R1A_U09 P1A_U08 P1A_U10
K1A_U16	Posiada znajomość języka obcego na poziomie umożliwiającym korzystanie z literatury z zakresu ochrony i kształtowania środowiska	R1A_U10 P1A_U02 P1A_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	R1A_K01 P1A_K01
K1A_K02	Ma zdolność abstrakcyjnego rozumienia problemów z zakresu nauk przyrodniczych	R1A_K01 P1A_K01

K1A_K03	Potrafi pracować samodzielnie i w grupie oraz kierować zespołami ludzkimi	R1A_K02 P1A_K02
K1A_K04	Potrafi określić priorytety służące ochronie środowiska	R1A_K03 P1A_K03
K1A_K05	Jest wrażliwy na utrzymywanie równowagi biologicznej środowiska oraz na znaczenie organizmów transgenicznych	R1A_K03 P1A_K04
K1A_K06	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z ochroną środowiska	R1A_K04 P1A_K04
K1A_K07	Wspiera zasady i posługuje się argumentami na rzecz zrównoważonego rozwoju	R1A_K04 P1A_K03
K1A_K08	Ma świadomość konieczności ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego	R1A_K05 P1A_K03
K1A_K09	Uznaje środowiskową potrzebę oceny zastosowania bioenergii w gospodarce i rolnictwie	R1A_K05
K1A_K11	Ma świadomość ryzyka i potrafi ocenić skutki wykonywanej działalności w zakresie ochrony środowiska	R1A_K06 P1A_K06
K1A_K12	Przestrzega bezpiecznego postępowania z chemikaliami oraz selekcji i utylizacji odpadów chemicznych	R1A_K06 P1A_K06
K1A_K13	Rozumie potrzebę podnoszenia kompetencji w zakresie ochrony i kształtowania środowiska	R1A_K07 P1A_K05 P1A_K07
K1A_K14	Interesuje się podstawowymi zmianami i zagrożeniami środowiska spowodowanymi na powierzchni Ziemi, w przypowierzchniowej warstwie skorupy ziemskiej i w glebach	R1A_K07 P1A_K07
K1A_K15	Potrafi myśleć i działać w ochronie środowiska w sposób perspektywiczny i przedsiębiorczy	R1A_K08 P1A_K08

Tabela 2

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich przez efekty kierunkowe

6. Objaśnienie oznaczeń:

a) K	– efekt kształcenia w zakresie kierunku
b) InzA	– efekt kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich
c) 1	– studia pierwszego stopnia
d) A	– profil ogólnoakademicki
e) W	– kategoria wiedzy
f) U	– kategoria umiejętności
g) K po podkreślniku	– kategoria kompetencji społecznych
h) 01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich na kierunku studiów ochrona środowiska - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Odniesienie do efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
KInzA_W01	Ma podstawową wiedzę o użytkowaniu urządzeń i obiektów technicznych stosowanych w ochronie atmosfery	InzA_W01
KInzA_W02	Ma podstawową wiedzę o użytkowaniu urządzeń i obiektów technicznych stosowanych w ochronie hydrosfery	InzA_W01

KInzA_W03	Ma podstawową wiedzę o użytkowaniu urządzeń i obiektów technicznych stosowanych w ochronie litosfery	InzA_W01
KInzA_W04	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane w rozwiązywaniu nieskomplikowanych zadań inżynierskich z zakresu ochrony środowiska	InzA_W02
KInzA_W05	Ma wiedzę z zakresu wpływu antropopresji na obieg materii i energii w środowisku	InzA_W03
KInzA_W06	Ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony środowiska niezbędną do rozumienia różnych uwarunkowań działalności inżynierskiej, głównie społecznych, ekonomicznych i prawnych	InzA_W03
KInzA_W07	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania i prowadzenia działalności gospodarczej, w tym zarządzania jakością środowiska	InzA_W04
KInzA_W08	Zna typowe technologie inżynierskie stosowane w ochronie powietrza	InzA_W05
KInzA_W09	Zna typowe technologie inżynierskie stosowane w ochronie wód	InzA_W05
KInzA_W10	Zna typowe technologie inżynierskie stosowane w ochronie litosfery	InzA_W05
KInzA_W11	Ma wiedzę z zakresu technologii i odnowy (rekułtywacji i renaturyzacji) środowiska	InzA_W05
KInzA_W12	Ma wiedzę z zakresu technologii unieszkodliwiania odpadów	InzA_W05
KInzA_W13	Ma wiedzę z zakresu biotechnologii w ochronie i odnowie środowiska	InzA_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
KInzA_U01	Umie planować i przeprowadzać eksperymenty z zakresu ochrony środowiska, zwłaszcza pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	InzA_U01
KInzA_U02	Potrafi ocenić stan i zagrożenia środowiska	InzA_U01
KInzA_U03	Potrafi planować i projektować bariery biogeochemiczne w środowisku	InzA_U02
KInzA_U04	Potrafi planować i projektować korytarze i centra ekologiczne	InzA_U02
KInzA_U05	Potrafi planować i projektować obszary chronione	InzA_U02
KInzA_U06	Potrafi wykorzystać metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich z zakresu ochrony środowiska	InzA_U02
KInzA_U07	Potrafi dostrzegać aspekty systemowe i pozatechniczne w formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu ochrony środowiska	InzA_U03
KInzA_U08	Umie dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich w ochronie środowiska	InzA_U04
KInzA_U09	Potrafi opracować uwarunkowania przyrodniczo-techniczne (operat) inwestycji	InzA_U04
KInzA_U10	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić rozwiązania techniczne: zwłaszcza urządzenia, obiekty i systemy stosowane w ochronie środowiska	InzA_U05
KInzA_U11	Umie zidentyfikować i sformułować specyfikację praktycznych, prostych, zadań inżynierskich charakterystycznych dla ochrony środowiska	InzA_U06
KInzA_U12	Potrafi dokonać oceny przydatności i wybrać właściwe metody i narzędzia służące do rozwiązania prostych praktycznych zadań inżynierskich z zakresu ochrony środowiska	InzA_U07
KInzA_U13	Potrafi, z zastosowaniem odpowiednich metod, technik i narzędzi, zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenia,	InzA_U08

	obiekty i systemy charakterystyczne dla ochrony środowiska	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KInzA_K01	Ma świadomość ważności i rozumie nietechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, odpowiedzialności za podejmowane decyzje, głównie w kontekście jej wpływu na środowisko	InzA_K01
KInzA_K02	Rozumie potrzebę rozwoju technik oceny stanu środowiska i jakości jego elementów	InzA_K01
KInzA_K03	Rozumie potrzebę rozwoju technik i technologii ochrony i odnowy środowiska, dostosowanych do zmian w środowisku	InzA_K01
KInzA_K04	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy w ochronie środowiska	InzA_K02

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 210.

III. PRAKTYKA:

Praktyka kierunkowa, poświęcona nabyciu praktycznych umiejętności z zakresu studiowanego kierunku. Student uzyska także szereg kompetencji społecznych pracując w zespołach ludzkich. Czas trwania praktyki 6 tygodni.

Efekty kształcenia dla kierunku **Ochrona środowiska**
(Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa)

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz nauk przyrodniczych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 semestry).
4. **Absolwent:** posiada rozszerzoną – w stosunku do studiów pierwszego stopnia – wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych i nauk o środowisku, a także nauk technicznych, rolniczych lub leśnych, o planowanie przestrzenne i metodyki badań środowiskowych oraz wykazuje się biegłością w wybranej specjalności. Absolwent posiada wiedzę i umiejętności pozwalające na samodzielne rozwiązywanie problemów z zakresu ochrony i kształtowania środowiska w ujęciu lokalnym, regionalnym, krajowym i globalnym – również w niestandardowych sytuacjach – a także umie wydawać opinie na podstawie niekompletnych lub ograniczonych informacji z zachowaniem zasad prawnych, ekonomicznych i etycznych. Umie porozumiewać się w sprawach ochrony środowiska zarówno ze specjalistami jak i niespecjalistami, a także organizować pracę grupową i kierować pracą zespołów. Absolwent posiada umiejętności umożliwiające podjęcie pracy w instytutach badawczych, instytucjach zintegrowanego zarządzania oraz ochrony środowiska, przemyśle, rolnictwie, administracji państwowej i samorządowej Absolwent ma wpojone nawyki ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego oraz jest przygotowany do podejmowania wyzwań badawczych i podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich).
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K - efekt kształcenia w zakresie kierunku ochrona środowiska
 - b) R2A - efekty kształcenia w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów drugiego stopnia
 - c) P2A - efekty kształcenia w obszarze nauk przyrodniczych dla studiów drugiego stopnia
 - d) InzA - efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów drugiego stopnia
 - e) W - kategoria wiedzy
 - f) U - kategoria umiejętności
 - g) K po podkreślniku - kategoria kompetencji społecznych
 - h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów ochrona środowiska - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz w obszarze nauk przyrodniczych
WIEDZA		
K2A_W01	Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu biologii i chemii dotyczącą funkcjonowania środowiska	R2A_W01 P2A_W01
K2A_W02	Ma zaawansowaną wiedzę ekonomiczną, prawną i społeczną z zakresu ochrony środowiska	R2A_W02 P2A_W08 InzA_W04
K2A_W03	Ma pogłębioną wiedzę na temat biosfery, chemicznych i fizycznych procesów w niej zachodzących, podstaw techniki i kształtowania środowiska	R2A_W03 P2A_W02 P2A_W03 P2A_W04 InzA_W03
K2A_W04	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie zasad planowania badań z wykorzystaniem technik i narzędzi badawczych o funkcjonowaniu organizmów żywych w środowisku.	R2A_W04 P2A_W07
K2A_W05	Wykazuje znajomość zaawansowanych metod oznaczania i oceny zanieczyszczenia środowiska.	R2A_W05
K2A_W06	Ma rozszerzoną wiedzę o roli i znaczeniu środowiska przyrodniczego i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz o jego zagrożeniach	R2A_W06 P2A_W01 P2A_W03
K2A_W07	Ma rozszerzoną wiedzę na temat stanu i kompleksowego działania czynników determinujących funkcjonowanie i rozwój obszarów wiejskich	R2A_W07
K2A_W08	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej, potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	R2A_W08 P2A_W10
K2A_W09	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości z zakresu ochrony środowiska	R2A_W09 P2A_W10 InzA_W04
K2A_W10	Zna metody statystyczne oraz specjalistyczne narzędzia informatyczne	P2A_W06
K2A_W11	Ma wiedzę w zakresie aktualnie diskutowanych w literaturze problemów z zakresu ochrony środowiska w obszarze nauk przyrodniczych oraz rolniczych	P2A_W05
K2A_W12	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii	P2A_W09
K2A_W13	Ma pogłębioną wiedzę o funkcjonowaniu organizmów żywych na różnych poziomach złożoności, przyrody nieożywionej oraz o technicznych zadaniach inżynierskich z zakresu ochrony środowiska	R2A_W04 P2A_W03 P2A_W04
K2A_W14	Wykazuje znajomość zaawansowanych metod, technik, technologii, narzędzi i materiałów pozwalających wykorzystać i kształtować potencjał przyrody w celu poprawy jakości życia człowieka	R2A_W05 InzA_W01 InzA_W02 InzA_W05

K2A_W15	Identyfikuje i ocenia przyrodnicze i kulturowe walory krajobrazowe	R2A_W07
K2A_W16	Wykazuje znajomość metod zapobiegania i odwracania niekorzystnych przekształceń środowiska wodnego	R2A_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
K2A_U01	Posiada umiejętność wyszukiwania, zrozumienia, analizy i twórczego wykorzystywania potrzebnych informacji pochodzących z różnych źródeł i w różnych formach właściwych dla ochrony środowiska	R2A_U01 P2A_U01
K2A_U02	Posiada umiejętność precyzyjnego porozumiewania się z różnymi podmiotami w formie werbalnej, pisemnej i graficznej	R2A_U02 P2A_U08
K2A_U03	Rozumie i stosuje odpowiednie technologie informatyczne w zakresie pozyskiwania i przetwarzania informacji z zakresu produkcji rolniczej i leśnej	R2A_U03 P2A_U03 P2A_U05 InzA_U01
K2A_U04	Samodzielnie planuje, przeprowadza, analizuje i ocenia poprawność wykonanego zadania z zakresu ochrony środowiska	R2A_U04 P2A_U04 P2A_U06 P2A_U07 InzA_U04 InzA_U06
K2A_U05	Samodzielnie i wszechstronnie analizuje problemy wpływające na jakość środowiska przyrodniczego oraz wykazuje znajomość zastosowania specjalistycznych technik i ich optymalizacji	R2A_U05 P2A_U01 InzA_U08
K2A_U06	Posiada umiejętność doboru i modyfikacji typowych działań, w tym technik i technologii z zakresu ochrony środowiska	R2A_U06 InzA_U05 InzA_U02 InzA_U07
K2A_U07	Oceni wady i zalety podejmowanych działań, w tym ich oryginalność w rozwiązywaniu zaistniałych problemów związanych z ochroną środowiska	R2A_U07 P2A_U03 InzA_U03
K2A_U08	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym z zakresu ochrony środowiska	R2A_U08 P2A_U09
K2A_U09	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i języku obcym w zakresie ochrony środowiska	R2A_U09 P2A_U10
K2A_U10	Ma umiejętności językowe w zakresie ochrony środowiska	R2A_U10 P2A_U02 P2A_U12
K2A_U11	Biegłe wykorzystuje literaturę naukową z zakresu ochrony środowiska w obszarze nauk przyrodniczych, ścisłych oraz rolniczych	R2A_U08 R2A_U09 P2A_U02
K2A_U12	Samodzielnie planuje własną karierę naukową lub zawodową	P2A_U11
K2A_U15	Potrafi dokonać oceny środowiska, jego przydatności użytkowej i przyrodniczej oraz stanu dewastacji	R2A_U01 P2A_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	R2A_K01 P2A_K01
K2A_K02	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	R2A_K02 P2A_K02
K2A_K03	Potrafi odpowiednio określić priorytety ochronie środowiska służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	R2A_K03 P2A_K03

K2A_K04	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z ochroną i kształtowaniem środowiska	R2A_K04 P2A_K04
K2A_K05	Ma świadomość znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego	R2A_K05 InzA_K01
K2A_K06	Posiada znajomość działań zmierzających do ograniczenia ryzyka i przewidywania skutków działalności w zakresie ochrony i kształtowania środowiska	R2A_K06 P2A_K04
K2A_K07	Ma świadomość potrzeby ukierunkowanego doksztalcania i samodoskonalenia w zakresie ochrony środowiska	R2A_K07 P2A_K05 P2A_K07
K2A_K08	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	R2A_K08 InzA_K02 P2A_K08
K2A_K09	Wykazuje odpowiedzialność za ocenę zagrożeń ze stosowanych technik badawczych i tworzenie warunków bezpiecznej pracy	P2A_K06
K2A_K10	Prawidłowo identyfikuje stan środowiska i rozstrzyga dylematy związane z jego skażeniem, zagrożeniami i technikami odnowy	R2A_K05 P2A_K04

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS - 90.

III. PRAKTYKA:

Praktyka dyplomowa magisterska, poświęcona wykonaniu pracy dyplomowej, trwająca 4 tygodnie, w terminach uzgodnionych z promotorem. Efektem odbycia praktyki, poza zdobyciem specjalistycznych umiejętności są dane i materiały źródłowe do napisania dysertacji.

Efekty kształcenia dla kierunku **Ogrodnictwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada wiedzę i umiejętności z zakresu technologii produkcji ogrodniczej, zagospodarowania terenów zieleni, organizacji pracy w przedsiębiorstwie ogrodniczym oraz kierowania zespołami ludzkimi. Jest zaznajomiony z podstawami prawa w odniesieniu do działalności gospodarczej. Zna metody analizy ekonomicznej, organizacji i zarządzania oraz zasady funkcjonowania rynku. Posiada umiejętności przetwarzania danych korzystając z technik komputerowych. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu ogrodnictwa. Absolwent jest przygotowany do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa ogrodniczego, podejmowania pracy w przetwórstwie owocowo-warzywnym oraz kształtowania terenów zieleni. Jest przygotowany do pracy w administracji, usługach i doradztwie ogrodniczym. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - b) 1 – studia pierwszego stopnia
 - c) A – profil ogólnoakademicki
 - d) W – kategoria wiedzy
 - e) U – kategoria umiejętności
 - f) K – kategoria kompetencji społecznych
 - g) R1A_ – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia
 - h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia
 - h) InzA – efekty kształcenia dla kwalifikacji pierwszego stopnia związane z kompetencjami inżynierskimi

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów ogrodnictwo - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych i kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K1_W01	Ma wiedzę w zakresie chemii i biochemii, niezbędną do zrozumienia podstawowych procesów chemicznych zachodzących w roślinach i środowisku ich życia	R1A_W01 R1A_W03

K1_W02	Ma podstawową wiedzę z zakresu botaniki, niezbędną do rozumienia zależności między strukturą a funkcją na poziomie komórek, tkanek, pojedynczych organizmów i populacji oraz obejmującej systematykę roślin i fitosocjologię	R1A_W01 R1A_W04
K1_W03	Ma wiedzę niezbędną do zrozumienia podstawowych zjawisk fizycznych zachodzących w przyrodzie, ze szczególnym uwzględnieniem klimatycznych	R1A_W01 R1A_W03
K1_W04	Ma wiedzę z zakresu gleboznawstwa obejmującą mechanizmy powstawania gleb, właściwości fizyczne i chemiczne gleb, znaczenie próchnicy i minerałów ilastych w glebach, w tym wiedzę niezbędną do zrozumienia wpływu właściwości gleb na ich żyzność	R1A_W03
K1_W05	Ma elementarną wiedzę z zakresu ekologii, ochrony środowiska i przyrody, w tym wiedzę niezbędną do zrozumienia funkcjonowania naturalnych układów ekologicznych	R1A_W03 R1A_W07
K1_W06	Ma wiedzę z zakresu mikrobiologii niezbędną do zrozumienia zjawisk zachodzących w środowisku pod wpływem mikroorganizmów, w tym wykorzystywania procesów mikrobiologicznych w praktyce ogrodniczej	R1A_W03 R1A_W04
K1_W07	Ma wiedzę z zakresu genetyki i biotechnologii, w tym procesów genetycznych zachodzących w komórce, organizmie i populacji, zna ogólne zasady hodowli roślin oraz metod biotechnologicznych stosowanych w hodowli roślin i produkcji roślinnej	R1A_W03 R1A_W04 R1A_W05 InzA_W05
K1_W08	Ma wiedzę w zakresie fizjologii roślin ogrodniczych, obejmującą mechanizmy regulacji procesów życiowych roślin, gospodarkę wodną i mineralną roślin, transport i dystrybucję związków mineralnych i organicznych w roślinach oraz ich wpływu na plonowanie	R1A_W01 R1A_W03 R1A_W04
K1_W09	Ma podstawową wiedzę z zakresu uprawy roli, herbologii, oraz wykorzystania roślin rolniczych na cele konsumpcyjne	R1A_W03
K1_W10	Ma wiedzę z zakresu żywienia roślin ogrodniczych, wpływu nawożenia organicznego i mineralnego na glebę, plonowanie roślin ogrodniczych i środowisko naturalne	R1A_W03 R1A_W04 R1A_W06
K1_W11	Posiada wiedzę z zakresu nasiennictwa ogrodniczego obejmującą morfologię i anatomię nasion, zna podstawowe metody uszlachetniania i produkcji nasion roślin ogrodniczych oraz funkcjonowanie rynku nasiennego	R1A_W05
K1_W12	Posiada elementarną wiedzę z zakresu fitopatologii i entomologii oraz zna podstawy ochrony roślin i ma uporządkowaną wiedzę niezbędną do planowania i wykonywania zabiegów ochronnych w uprawie polowej, pod osłonami i terenów zieleni	R1A_W05 R1A_W06 R1A_W07
K1_W13	Posiada wiedzę z zakresu technologii produkcji ogrodniczej: sadownictwa, warzywnictwa, roślin ozdobnych, szkółkarstwa i roślin zielarskich	R1A_W05 R1A_W06 R1A_W07 R1A_W09 InzA_W01

		InzA_W05
K1_W14	Posiada ogólną wiedzę z zakresu zagospodarowania terenów zieleni niezbędną do ich projektowania i eksploatacji	R1A_W05 R1A_W06 R1A_W07 InzA_W01
K1_W15	Posiada wiedzę na temat technicznych aspektów produkcji ogrodniczej i kształtowania terenów zieleni	R1A_W05 InzA_W02
K1_W16	Ma wiedzę w zakresie technologii przechowywania i przetwarzania produktów ogrodniczych	R1A_W05
K1_W17	Posiada wiedzę związaną z wyborem i wykorzystaniem roślin do kompozycji służących dekoracji wewnętrznych i zewnętrznych	R1A_W05
K1_W18	Ma podstawową wiedzę z zakresu technologii informacyjnej, z uwzględnieniem pozyskiwania oraz przetwarzania informacji i tekstów, konstrukcji i wykorzystywania arkuszy kalkulacyjnych, baz danych	R1A_W05 InzA_W02
K1_W19	Zna metody analizy ekonomicznej, organizacji i zarządzania jakością, prowadzenia działalności gospodarczej oraz zasady funkcjonowania rynku produktów ogrodniczych	R1A_W02 R1A_W09 InzA_W04
K1_W20	Ma elementarną wiedzę w zakresie ochrony własności intelektualnej, ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki zabiegów agrotechnicznych stosowanych w ogrodnictwie	R1A_W08
K1_W21	Ma podstawową wiedzę ekonomiczną i prawną, umożliwiającą zrozumienie zasad funkcjonowania rynku płodów ogrodniczych	R1A_W02 InzA_W03
K1_W22	Zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości w zakresie produkcji ogrodniczej	R1_W09 InzA_W03
K1_W23	Prezentuje elementarną wiedzę humanistyczną, społeczną i prawną, umożliwiającą zrozumienie zjawisk i procesów społecznych	R1A_W02 InzA_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi posługiwać się technologią informatyczną w zakresie pozyskiwania i przetwarzania informacji, budowy baz danych niezbędnych do projektowania i realizacji przedsięwzięć z zakresu produkcji ogrodniczej	R1A_U01 R1A_U03
K1_U02	Ma umiejętność rozpoznawania i charakterystyki głównych typów gleb oraz podłoży ogrodniczych	R1A_U07
K1_U03	Potrafi zdiagnozować zasobność gleb i podłoży ogrodniczych, posługuje się metodami oceny stanu odżywienia roślin, stosowanie zasad racjonalnego nawożenia mineralnego zgodnego z potrzebami uprawianych roślin ogrodniczych,	R1A_U06 InzA_U06 InzA_U08
K1_U04	Potrafi identyfikować cechy różnicujące gatunki i odmiany użytkowe roślin sadowniczych, warzywniczych, zielarskich i wybranych rolniczych roślin konsumpcyjnych.	R1A_U05
K1_U05	Ma umiejętność rozpoznawania drzew, krzewów, bylin i roślin zielnych, ich doboru do siedliska,	R1A_U07

	projektowania powierzchni potrzebnej dla siedliska drzew i krzewów; projektowania, zakładania i pielęgnowania ogrodów przydomowych	
K1_U06	Potrafi ocenić i dobrać stanowisko pod uprawę roślin ogrodniczych dokonując analizy czynników środowiskowych wpływających na rozwój roślin,	R1A_U05 R1A_U07 InzA_U03
K1_U07	Ma umiejętność wyboru oraz zaplanowania stosowanych w ogrodnictwie technologii uprawy, przechowywania i przetwarzania, w celu uzyskania najlepszych efektów produkcyjnych ze szczególnym uwzględnieniem jakości produktu finalnego oraz analizy ekonomicznej przedsięwzięcia	R1A_U05 R1A_U06 R1A_U07 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U04
K1_U08	Potrafi założyć i prowadzić szkółkę drzew i krzewów ozdobnych i sadowniczych, posiada umiejętność zastosowania odpowiednich metod rozmnażania materiału szkółkarskiego	R1A_U05 R1A_U06 InzA_U07 InzA_U08
K1_U09	Ma umiejętność określania konieczności i terminu wykonania zabiegów ochrony roślin w uprawach ogrodniczych oraz doboru środków i metod ich prowadzenia	R1A_U06 R1A_U07 InzA_U02 InzA_U07
K1_U10	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania gospodarstwa ogrodniczego pod względem zastosowanych procesów technologicznych i rozwiązań technicznych	R1A_U07 InzA_U05
K1_U11	Stosuje zasady ergonomiczne oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w realizacji procesów technologicznych związanych z produkcją ogrodniczą	R1A_U06
K1_U12	Wykonuje pod kierunkiem opiekuna naukowego proste zadanie badawcze lub projektowe dotyczące szeroko rozumianego ogrodnictwa, prawidłowo interpretuje rezultaty i wyciąga wnioski	R1A_U04 InzA_U01
K1_U13	Posiada umiejętność przygotowania prac projektowych, sprawozdań, raportów oraz wystąpień ustnych z zakresu ogrodnictwa z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także innych źródeł w celu precyzyjnego porozumienia się z instytucjami, producentami, odbiorcami związanymi z produkcją ogrodniczą	R1A_U02 R1A_U08 R1A_U09 InzA_U06
K1_U14	Posługuje się językiem obcym na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z uwzględnieniem podstawowej terminologii z zakresu ogrodnictwa	R1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Ma świadomość ważności doksztalcenia i samodoskonalenia w zakresie nowych technologii w ogrodnictwie oraz rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie w celu doskonalenia umiejętności uzyskanych w trakcie studiów	R1A_K01 R1A_K07
K1_K02	Wykazuje gotowość do analizy realizowanego zadania pod kątem określenia właściwych priorytetów z uwzględnieniem roli poszczególnych jego wykonawców	R1A_K03
K1_K03	Ma świadomość znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za produkcję plonów	R1A_K05

	ogrodniczych wysokiej jakości oraz jej wpływu na kształtowanie i stan środowiska naturalnego	
K1_K04	Ma świadomość ryzyka i potrafi ocenić skutki społeczne wykonywanej działalności w zakresie szeroko rozumianego ogrodnictwa z uwzględnieniem jego wpływu na środowisko, a także odpowiedzialności za podejmowane decyzje	R1A_K06 R1A_K04 InzA_K01
K1_K05	Potrafi pracować w zespole w charakterze osoby odpowiedzialnej za końcowy wynik pracy oraz jako wykonawca części powierzonego zadania	R1A_K02
K1_K06	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy w zakresie planowania i realizacji zadań związanych z produkcją ogrodniczą	R1A_K08 InzA_K02

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 210.

III. PRAKTYKA:

Praktyka kierunkowa, poświęcona nabyciu praktycznych umiejętności z zakresu studiowanego kierunku. Student uzyska szereg kompetencji społecznych pracując w zespołach ludzkich. Czas trwania praktyki 6 tygodni.

Efekty kształcenia dla kierunku **Ogrodnictwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 semestry).
4. **Absolwent:** posiada rozszerzoną – w stosunku do studiów pierwszego stopnia – wiedzę z zakresu ogrodnictwa zrównoważonego, kształtowania krajobrazu i ochrony przyrody. Jest przygotowany do: wykonywania badań z zakresu analizy instrumentalnej, przetwarzania danych korzystając z technik informatycznych, opracowywania i analizy wyników, prezentowania wiedzy w określonej specjalności ogrodniczej, a także zarządzania i sterowania jakością produkcji oraz kierowania zespołami ludzkimi. Absolwent jest przygotowany do pracy w: specjalistycznych gospodarstwach, instytutach naukowo-badawczych, ośrodkach badawczo-rozwojowych, jednostkach doradczych i upowszechniania wiedzy ogrodniczej oraz instytucjach związanych z kształtowaniem i konserwacją terenów zieleni. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich). Na studiach drugiego stopnia studenci mogą wybrać zakresy specjalności: produkcja ogrodnicza, urządzenie i pielęgnowanie terenów zieleni.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - b) 2 – studia drugiego stopnia
 - c) A – profil ogólnoakademicki
 - d) W – kategoria wiedzy
 - e) U – kategoria umiejętności
 - f) K – kategoria kompetencji społecznych
 - g) R2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów drugiego stopnia
 - h) InzA – efekty kształcenia dla kwalifikacji drugiego stopnia związane z kompetencjami inżynierskimi
 - i) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów ogrodnictwo - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K2_W01	Posiada rozszerzoną, w stosunku do studiów pierwszego stopnia, wiedzę z zakresu ogrodnictwa zrównoważonego	R2A_W04 R2A_W05 R2A_W06 InzA_W01
K2_W02	Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu biotechnologii roślin ogrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem biologii molekularnej	R2A_W01 R2A_W05
K2_W03	Posiada rozszerzoną wiedzę ze statystyki matematycznej w tym	R2A_W01

	stosowania podstawowych metod statystycznych w praktyce, dostosowaną do specyfiki prowadzenia doświadczeń z szeroko rozumianego ogrodnictwa	
K2_W04	Ma pogłębioną wiedzę na temat współczesnych trendów w ogrodnictwie, zna nowoczesne technologie produkcji, ze szczególnym uwzględnieniem najnowszych osiągnięć naukowych w zakresie ogrodnictwa	R2A_W04 R2A_W05 InzA_W01 InzA_W02
K2_W05	Ma rozszerzoną wiedzę w zakresie zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej i jej zagrożeń, z uwzględnieniem prawnych aspektów ochrony środowiska w Polsce	R2A_W02 R2A_W06 R2A_W07 InzA_W03
K2_W06	Posiada rozszerzoną wiedzę z zakresu kształtowania krajobrazu z elementami projektowania, urządzania i utrzymania terenów zieleni oraz wiedzę na temat przyczyn i skutków zanieczyszczeń	R2A_W05 R2A_W04 R2A_W07 InzA_W02
K2_W07	Posiada rozszerzoną wiedzę z zakresu wymagań jakościowych dla owoców, warzyw, roślin ozdobnych i bezpieczeństwa żywności	R2A_W03 R2A_W05
K2_W08	Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	R2A_W08
K2_W09	Zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości w zakresie produkcji ogrodniczej	R2A_W09 InzA_W04
K2_W10	Ma rozszerzoną wiedzę na temat agrofagów roślin ogrodniczych i terenów zieleni, metod ich identyfikacji oraz technik i możliwości ich ograniczania i zwalczania	R2A_W05 InzA_W05
K2_W11	Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu chemii i fizyki, umożliwiającą opisanie i zrozumienie zjawisk fizycznych i fizykochemicznych w oparciu o podstawowe metody instrumentalne.	R2A_W01 R2A_W04 R2A_W05
K2_W12	Ma poszerzoną wiedzę dotyczącą praktycznego wykorzystania roślin ogrodniczych w tworzeniu kompozycji oraz w celu poprawy zdrowia człowieka i stanu środowiska	R2A_W05 R2A_W06 InzA_W05
K2_W13	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii	R2A_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
K2_U01	Posiada umiejętność wyszukiwania i analizy potrzebnych informacji pochodzących z różnych źródeł do twórczego wykorzystywania w celu sporządzenia wykonawczego i eksploatacyjnego opracowania z zakresu ogrodnictwa zrównoważonego	R2A_U01 R2A_U03 InzA_U03
K2_U02	Potrafi projektować nasadzenia ogrodnicze z uwzględnieniem zasad integrowanej i ekologicznej produkcji i pielęgnacji terenów zieleni oraz posiada umiejętność realizacji projektu urządzeniowego.	R2A_U02 R2A_U04 R2A_U05 R2A_U06 R2A_U07 R2A_U08 InzA_U02
K2_U03	Posiada umiejętność doboru technologii stosowanych w ogrodnictwie oraz aranżacji roślinnych, ich modyfikacji i dostosowania w odniesieniu do zasobów przyrody w celu poprawy jakości życia człowieka	R2A_U01 R2A_U05 R2A_U06 InzA_U08
K2_U04	Potrafi krytycznie ocenić podejmowane działania w rozwiązywaniu zaistniałych problemów przy planowaniu i realizacji produkcji ogrodniczej	R2A_U07 InzA_U04 InzA_U05
K2_U05	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w celu zaprezentowania przeglądu literatury i uzyskanych wyników	R2A_U09

	oraz formułowania wniosków z przeprowadzonych badań w ramach wykonywanej pracy dyplomowej z zakresu ogrodnictwa	
K2_U06	Samodzielnie planuje, przeprowadza, analizuje i ocenia zadania z zakresu szeroko rozumianego ogrodnictwa, stanowiące podstawę magisterskiej pracy dyplomowej, prawidłowo interpretuje rezultaty i wyciąga wnioski	R2A_U04 R2A_U08 InzA_U01 InzA_U07
K2_U07	Posiada umiejętność identyfikacji agrofagów roślin ogrodniczych i terenów zieleni, posługuje się dostępnymi metodami stosowanymi do szeroko pojmowanej diagnostyki	R2A_U05 InzA_U06 InzA_U07
K2_U08	Zna język obcy na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu ogrodnictwa	R2A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Ma świadomość ważności dokończania i samodoskonalenia w zakresie nowych technologii w ogrodnictwie oraz rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie w celu doskonalenia umiejętności uzyskanych w trakcie studiów, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	R2A_K01 R2A_K07
K2_K02	Wykazuje gotowość do analizy realizowanego zadania pod kątem określenia właściwych priorytetów z uwzględnieniem roli poszczególnych jego wykonawców	R2A_K03
K2_K03	Ma świadomość znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za produkcję plonów ogrodniczych wysokiej jakości z uwzględnieniem aspektów kształtowania i ochrony środowiska naturalnego	R2A_K05 InzA_K01
K2_K04	Ma świadomość ryzyka i potrafi ocenić skutki społeczne wykonywanej działalności w zakresie szeroko rozumianego ogrodnictwa z uwzględnieniem jego wpływu na środowisko	R2A_K06 InzA_K01
K2_K05	Potrafi kreatywnie pracować w zespole w charakterze osoby odpowiedzialnej za końcowy wynik pracy oraz jako wykonawca części powierzonego zadania	R2A_K02
K2_K06	Potrafi prawidłowo identyfikować oraz rozwiązać problemy związane z planowaniem i realizacją produkcji ogrodniczej	R2A_K04
K2_K07	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy w zakresie planowania i realizacji zadań związanych z produkcją ogrodniczą	R2A_K08 InzA_K02

Tabela 2

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów ogrodnictwo prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Odniesienie do efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia obiektów i systemów typowych dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej	K2_W01 K2_W04
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich związanych ze studiowaną dyscypliną inżynierską	K2_W04
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań	K2_W05

	działalności inżynierskiej	
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością i prowadzenia działalności gospodarczej	K2_W09
InzA_W05	Zna typowe technologie inżynierskie w zakresie studiowanego kierunku studiów	K2_W10 K2_W12
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K2_U06
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne	K2_U02
InzA_U03	Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich - dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	K2_U01
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K2_U04
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić - zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów - istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	K2_U04
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla studiowanego kierunku studiów	K2_U07
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K2_U06 K2_U07
InzA_U08	Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją - zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku studiów, używając właściwych metod, technik i narzędzi	K2_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i zrozumienie społecznych skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K2_K03 K2_K04
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K2_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS - 90.

III. PRAKTYKA:

Praktyka dyplomowa magisterska, poświęcona wykonaniu pracy dyplomowej, trwająca 4 tygodnie, w terminach uzgodnionych z promotorem. Efektem odbycia praktyki, poza zdobyciem specjalistycznych umiejętności są dane i materiały źródłowe do napisania dysertacji.

Efekty kształcenia dla kierunku **Pedagogika**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:**

Specjalności: pedagogika opiekuńcza - dysponuje rzetelnym przygotowaniem teoretycznym o charakterze interdyscyplinarnym zorientowanym na zdobytą specjalizację zawodową, posiada kompetencje poznawcze, metodyczne, badawcze (diagnostyczne) oraz praktyczne m.in. w zakresie: przedmiotu opieki, form opieki, jej struktury i funkcji; planowania pracy opiekuńczej; zasad, metod oraz środków pracy opiekuńczo-wychowawczej, realizacji celów oraz zadań opiekuńczych; rozwiązywania problemów opieki, a także doskonalenia oraz rozwijania form pracy w tym zakresie i równocześnie dostrzegania i samodzielnego rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych. Absolwent posiada przygotowanie pedagogiczne. Absolwent może podjąć pracę w różnych instytucjach edukacyjnych, opiekuńczych i kulturalnych oraz placówkach sieci pomocy społecznej w charakterze: opiekuna-wychowawcy w domu dziecka, pogotowiu opiekuńczym, w internatach szkolnych, policyjnej izbie dziecka; opiekuna-wychowawcy w świetlicy szkolnej; pedagoga szkolnego; kuratora sadowego; wychowawcy-opiekuna środowiskowego; pedagoga w poradni psychologiczno-pedagogicznej; pracownika ośrodka adopcyjnego; pedagoga w ośrodkach szkolno-wychowawczych lub instytucjach penitencjarnych; opiekuna na oddziałach dziecięcych w szpitalu; kontraktowego rodzica zastępczego; pedagoga świetlic profilaktyczno-wychowawczych; pracownika poradni dla rodzin zastępczych; pedagoga ośrodka diagnostyczno-konsultacyjnego; pedagoga w świetlicy środowiskowej; metodyka (doradcy metodycznego) w ośrodku metodycznym po okresie praktyk w w/w placówkach. W założeniach programowych absolwent tej specjalności po odbyciu studiów pierwszego stopnia dysponuje szerokim wachlarzem wiedzy pedagogicznej i umiejętności praktycznych. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia oraz studiów podyplomowych.

Specjalności: edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna - dysponuje podstawową wiedzą ogólnopedagogiczną, socjologiczną i psychologiczną niezbędną do zrozumienia społeczno-kulturowego kontekstu edukacji i pracy opiekuńczej, wychowawczej i dydaktycznej oraz konstruowania własnego rozwoju zawodowego.

Absolwent otrzymuje gruntowe przygotowanie merytoryczne i metodyczne do prowadzenia wszelkich form pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Istotną częścią kształcenia jest praktyka pedagogiczna (w przedszkolu i w szkole), w toku której student ma możliwość rozwijania swoich umiejętności profesjonalnych. Posiada pełne kwalifikacje nauczycielskie do pracy w przedszkolu, oddziałach przedszkolnych oraz w różnych formach wychowania przedszkolnego, a także w klasach I-III szkoły podstawowej. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia oraz studiów podyplomowych.

Specjalności: pedagogika szkolna z animacją kulturalną - dysponuje interdyscyplinarną wiedzą z zakresu pedagogiki, filozofii, socjologii oraz psychologii, która pozwala mu na zrozumienie społeczno-kulturowego kontekstu kształcenia,

wychowania, pracy opiekuńczej z dziećmi i młodzieżą. Podstawę kształcenia specjalistycznego w zakresie pedagogiki szkolnej stanowi wiedza odnosząca się do praktyki edukacyjnej, która daje podstawę do rozumienia i interpretacji funkcjonowania instytucji szkoły, zachodzących w jej obrębie procesów oraz złożoności i zmienności relacji wychowawczych. W toku studiów nabywa umiejętności posługiwania się warsztatem diagnostycznym, pozwalającym na określenie indywidualnych potrzeb uczniów oraz rozpoznanie specyficznych problemów wychowawczych placówki. Potrafi samodzielnie przygotowywać i przeprowadzać projekty edukacyjne (profilaktyczne, wychowawcze, animacyjne). Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie kultury (również regionalnej), historii sztuki, edukacji międzykulturowej, a także kompetencje do prowadzenia pracy animacyjnej w środowisku szkolnym i lokalnym.

Potrafi podejmować działania wymagające kreatywności i własnej inicjatywy zarówno w zakresie zawodowym, jak i samorealizacyjnym. Posiada uprawnienia do podjęcia pracy: na stanowisku pedagoga szkolnego w placówkach oświatowych, specjalisty (ds. wychowawczych) w poradniach psychologiczno-pedagogicznych oraz – po nabyciu uprawnień nauczyciela – specjalisty na ścieżce międzyprzedmiotowej kultura, w placówkach kształcenia ustawicznego, ośrodkach doskonalenia zawodowego, organizacjach pozarządowych prowadzących statutową działalność edukacyjną lub kulturalno-oświatową, instytucjach kultury.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

- a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
- b) W - kategoria wiedzy
- c) U - kategoria umiejętności
- d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
- e) H1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
- f) S1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów pedagogika - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
K1_W01	Zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03
K1_W02	Ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	H1A_W05 H1A_W03
K1_W03	Ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia, jego filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw	H1A_W05
K1_W04	Zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej	H1A_W05 S1A_W05

K1_W05	Ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	H1A_W04 S1A_W05
K1_W06	Ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach	S1A_W04
K1_W07	Ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach	S1A_W02 S1A_W03
K1_W08	Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń	S1A_W05 S1A_W09
K1_W09	Zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	H1A_W04
K1_W10	Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	S1A_W03 S1A_W08 S1A_W02
K1_W11	Zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania	H1A_W06
K1_W12	Ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych, zna podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych, z których wywodzą się poszczególne metody	S1A_W06
K1_W13	Ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę	H1A_W04
K1_W14	Ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych	S1A_W09
K1_W15	Ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej	S1A_W04
K1_W16	Ma elementarną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej	H1A_W04
K1_W17	Ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych	---
K1_W18	Ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju	---
K1_W19	Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych	S1A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej	S1A_U01 S1A_U08
K1_U02	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	S1A_U02 S1A_U01 S1A_U06 H1A_U04
K1_U03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania	H1A_U04 H1A_U06 S1A_U03

	strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej	S1A_U08
K1_U04	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT)	H1A_U01 H1A_U03 H1A_U10
K1_U05	Posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ICT) oraz wskazywać kierunki dalszych badań	H1A_U02 H1A_U04 S1A_U01 S1A_U02
K1_U06	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych; z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin	H1A_U01 H1A_U06 H1A_U11 H1A_U12
K1_U07	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	H1A_U07
K1_U08	Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów	H1A_U06
K1_U09	Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej	S1A_U06 S1A_U07
K1_U10	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań	S1A_U04
K1_U11	Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	S1A_U06
K1_U12	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań pedagogicznych	S1A_U05 S1A_U06
K1_U13	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych	H1A_U05
K1_U14	Potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu	S1A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	H1A_K01 H1A_K04 S1A_K02

K1_K02	Docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych	---
K1_K03	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki	S1A_K07
K1_K04	Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej	S1A_K04 S1A_K06 H1A_K04
K1_K05	Dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki	H1A_K04 S1A_K04
K1_K06	Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych	S1A_K04 H1A_K04
K1_K07	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	S1A_K02 H1A_K02
K1_K08	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne	S1A_K03 S1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 181,5

III. PRAKTYKA:

Specjalność: pedagogika opiekuńcza

- Praktyka śródroczna - 30 godz. - I semestr,
- Praktyki ciągłe – pedagogiczne - 4x80 godz. = 240 godz. (w semestrach II, III, IV, V).

Specjalność: edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna

- praktyka śródroczna w przedszkolu:
 - ilość godz.: 60 godz. na rok; 30 godz. na semestr,
 - semestr realizacji: realizacja w I i II semestrze,
 - forma realizacji: w semestrze I – hospitacje zajęć prowadzonych przez nauczyciela, obserwacja różnorodnych form pracy nauczyciela i aktywności wychowanków; w semestrze II – próbne prowadzenie zajęć z dziećmi przez studentów, samodzielne pisanie scenariuszy zajęć,
 - cel: zapoznanie się z organizacją pracy w placówce, rozkładem zajęć dydaktycznych prowadzonych z dziećmi i z formami pracy wychowawczo-dydaktycznej; wyrabianie krytycznego osądu obserwowanych zdarzeń edukacyjnych i wychowawczych mających miejsce w grupie przedszkolnej, wyrabianie umiejętności prowadzenia obserwacji zachowań dziecka i nauczyciela.
- praktyka śródroczna w szkole:
 - ilość godz.: 60 godz. na rok; 30 godz. na semestr,
 - semestr realizacji: realizacja w III i IV semestrze,

- forma realizacji: w semestrze III – hospitacje zajęć lekcyjnych prowadzonych przez nauczyciela w klasach I-III, obserwacja różnorodnych form pracy nauczyciela i aktywności uczniów, próbne pisanie scenariuszy lekcji; w semestrze IV – samodzielne pisanie scenariuszy lekcji i zajęć zintegrowanych, próbne prowadzenie lekcji w klasach I-III przez studentów,
- cel: zapoznanie się z organizacją pracy w placówce, rozkładem zajęć lekcyjnych (przedmiotowych i zintegrowanych), wyrabianie krytycznego osądu obserwowanych zdarzeń edukacyjnych i wychowawczych mających miejsce w klasie szkolnej.

Praktyki ciągłe:

- praktyka ciągła w przedszkolu – 240 godz.
 - ogółem tygodnie i godz.: 4 tygodnie/120 godz. (w semestrze II)
- praktyka ciągła w szkole
 - ogółem tygodnie i godz.: 4 tygodnie/120 godz. (w semestrze IV)

Specjalność: pedagogika szkolna z animacją kulturalną

- Praktyka śródroczna - 4 x 15 godz. = 60 godz. (po 15 godz. w semestrach I, II, III, IV),
- Praktyki ciągłe – pedagogiczne – 240 godz. - 2x120 godz. (w semestrach II, IV).

Efekty kształcenia dla kierunku **Pedagogika**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:**

Specjalności: pedagogika opiekuńcza - dysponuje rzetelnym przygotowaniem teoretycznym o charakterze interdyscyplinarnym zorientowanym na zdobycą specjalizację zawodową, posiada kompetencje poznawcze, metodyczne, badawcze (diagnostyczne) oraz praktyczne m.in. w zakresie: przedmiotu opieki, form opieki, jej struktury i funkcji; planowania pracy opiekuńczej; zasad, metod oraz środków pracy opiekuńczo-wychowawczej, realizacji celów oraz zadań opiekuńczych; rozwiązywania problemów opieki, a także doskonalenia oraz rozwijania form pracy w tym zakresie i równocześnie dostrzegania i samodzielnego rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych. Absolwent posiada przygotowanie pedagogiczne.

Absolwent może podjąć pracę w różnych instytucjach edukacyjnych, opiekuńczych i kulturalnych oraz placówkach sieci pomocy społecznej w charakterze: opiekuna-wychowawcy w domu dziecka, pogotowiu opiekuńczym, w internatach szkolnych, policyjnej izbie dziecka; opiekuna-wychowawcy w świetlicy szkolnej; pedagoga szkolnego; kuratora sadowego; wychowawcy-opiekuna środowiskowego; pedagoga w poradni psychologiczno-pedagogicznej; pracownika ośrodka adopcyjnego; pedagoga w ośrodkach szkolno-wychowawczych lub instytucjach penitencjarnych; opiekuna na oddziałach dziecięcych w szpitalu; kontraktowego rodzica zastępczego; pedagoga świetlic profilaktyczno-wychowawczych; pracownika poradni dla rodzin zastępczych; pedagoga ośrodka diagnostyczno-konsultacyjnego; pedagoga w świetlicy środowiskowej; metodyka (doradcy metodycznego) w ośrodku metodycznym po okresie praktyk w w/w placówkach.

Specjalności: wczesna edukacja (nauczycielska) - dysponuje wiedzą ogólnopedagogiczną, socjologiczną i psychologiczną niezbędną do zrozumienia społeczno-kulturowego kontekstu edukacji i pracy opiekuńczej, wychowawczej i dydaktycznej oraz konstruowania własnego rozwoju zawodowego. Otrzymuje gruntowne przygotowanie merytoryczne i metodyczne do prowadzenia wszelkich form pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Istotną częścią kształcenia jest praktyka pedagogiczna (w przedszkolu i w szkole), w toku której student ma możliwość rozwijania swoich umiejętności profesjonalnych. Posiada pełne kwalifikacje nauczycielskie do pracy w przedszkolu, oddziałach przedszkolnych oraz w różnych formach wychowania przedszkolnego, a także w klasach I-III szkoły podstawowej. Absolwent ma prawo ubiegania się o przyjęcie na studia trzeciego stopnia (doktoranckie).

Specjalności: pedagogika szkolna z przedsiębiorczością (nauczycielska) - dysponuje rzetelnym przygotowaniem teoretycznym z zakresu pedagogiki i podstaw przedsiębiorczości, budowanym w oparciu o kontekst interdyscyplinarny (podstawy filozofii, psychologii, socjologii). Jest ono uzupełnione przez przygotowanie metodyczne i praktyczne w zakresie prowadzenia zajęć z przedsiębiorczości w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Posiada kompetencje, które umożliwiają mu

wypełnianie funkcji pedagoga szkolnego (szczególnie w zakresie oddziaływań wychowawczych i opiekuńczych), w tym rozumienie i rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych uczniów oraz wspieranie ich wszechstronnego rozwoju a także organizowanie współpracy z psychologiem, innymi nauczycielami oraz rodzicami i społecznością lokalną. Absolwent dysponuje podstawową wiedzę teoretyczną i metodyczną pozwalającą mu na zapoznavania uczniów z podstawami wiedzy o przedsiębiorczości. Składa się na nią znajomość podstaw rachunkowości i przedsiębiorczości, teorii i praktyki zarządzania przedsiębiorstwem oraz zasobami ludzkimi a także praktyczna umiejętność prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej i rachunkowości w *small-businessie*. Absolwent posiada uprawnienia do podjęcia pracy: na stanowisku pedagoga szkolnego w placówkach oświatowych, specjalisty (ds. wychowawczych) w poradniach psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczyciela – specjalisty w zakresie przedmiotu: podstawy przedsiębiorczości, w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, a także kompetencje do prowadzenia rachunkowości w małych firmach. Jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich) oraz do podjęcia studiów podyplomowych

5. Objaśnienie oznaczeń:

- a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
- b) W - kategoria wiedzy
- c) U - kategoria umiejętności
- d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
- e) H2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
- f) S2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów pedagogika - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
K2_W01	Zna terminologię używaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym	H2A_W02 H2A_W03
K2_W02	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk	H2A_W03 H2A_W05
K2_W03	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki, jej nurtach i systemach pedagogicznych, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania	H2A_W06
K2_W04	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki (zna główne szkoły, orientacje badawcze, strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych i humanistycznych; zna	H2A_W03 S2A_W06

	mapę stanowisk i podejść metodologicznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice)	
K2_W05	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę	H2A_W04
K2_W06	Ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	H2A_W04 S2A_W05
K2_W07	Ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych	S2A_W03 S2A_W04 S2A_W08 S2A_W09
K2_W08	Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych	S2A_W02 S2A_W03 S2A_W07
K2_W09	Ma uporządkowaną wiedzę o kulturowych uwarunkowaniach procesów edukacyjnych	S2A_W03 S2A_W05
K2_W10	Ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach	S2A_W02 S2A_W03 S2A_W07
K2_W11	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw kształcenia i wychowania; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii	H2A_W05
K2_W12	Ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych	H2A_W03 H2A_W06
K2_W13	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	S2A_W01 S2A_W08
K2_W14	Ma uporządkowaną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji, zna wybrane systemy edukacyjne innych krajów	S2A_W09
K2_W15	Ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach	S2A_W04
K2_W16	Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz etyki zawodowej	S2A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
K2_U01	Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych	S2A_U01 H2A_U01
K2_U02	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	S2A_U02 H2A_U01
K2_U03	Potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w	H2A_U08

	zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych	
K2_U04	Potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych	S2A_U09 S2A_U10 H2A_U06 H2A_U11 H2A_U12
K2_U05	Posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi	S2A_U02 S2A_U03 S2A_U05 H2A_U06
K2_U06	Posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej subdyscypliny pedagogiki	S2A_U02 S2A_U03 S2A_U08 H2A_U02 H2A_U03
K2_U07	Ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań	S2A_U01 S2A_U03
K2_U08	Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych	H2A_U02 S2A_U06
K2_U09	Potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych	S2A_U04 S2A_U07
K2_U10	Potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych	S2A_U04 S2A_U07
K2_U11	Potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	---
K2_U12	Potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole	H2A_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	H2A_K01 S2A_K06
K2_K02	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki, angażuje się we współpracę	H2A_K02 S2A_K01 S2A_K04
K2_K03	Docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju	H2A_K01

	jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy pedagoga	
K2_K04	Utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych	S2A_K04 S2A_K05
K2_K05	Jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej, dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych	S2A_K04 H2A_K04
K2_K06	Odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych	S2A_K05 S2A_K07
K2_K07	Jest wrażliwy na problemy edukacyjne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne	S2A_K02 H2A_K02
K2_K08	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	S2A_K04 H2A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 121,5.

III. PRAKTYKA:

Specjalność: pedagogika opiekuńcza - (255 godz.)

- praktyka śródroczna - zajęcia hospitacyjno-praktyczne realizowane w wymiarze 15 godz. w I semestrze,
- praktyka ciągła - realizowana w wymiarze po 60 godz. = 240 godz. w semestrach I, II, III, IV.

Specjalność: wczesna edukacja (300 godz. praktyk)

Praktyka śródroczna w przedszkolu:

- 30 godz. w II sem.
- forma realizacji: w semestrze II – hospitacje i prowadzenie zajęć próbnych, samodzielne pisanie scenariuszy zajęć. Cel: zapoznanie się z organizacją pracy w placówce, rozkładem zajęć dydaktycznych prowadzonych z dziećmi i z formami pracy wychowawczo-dydaktycznej; wyrabianie krytycznego osądu obserwowanych zdarzeń edukacyjnych i wychowawczych mających miejsce w grupie przedszkolnej, wyrabianie umiejętności prowadzenia obserwacji zachowań dziecka i nauczyciela.

Praktyka śródroczna w szkole:

- 30 godz. w III sem.
- forma realizacji: w semestrze III – hospitacje zajęć lekcyjnych prowadzonych przez nauczyciela w klasach I-III, obserwacja różnorodnych form pracy nauczyciela i aktywności uczniów, samodzielne pisanie scenariuszy lekcji i zajęć zintegrowanych,

próbnie prowadzenie lekcji w klasach I-III przez studentów. Cel: zapoznanie się z organizacją pracy w placówce, rozkładem zajęć lekcyjnych (przedmiotowych i zintegrowanych), wyrabianie krytycznego osądu obserwowanych zdarzeń edukacyjnych i wychowawczych mających miejsce w klasie szkolnej.

Praktyka ciągła w przedszkolu: 120 godz. w II semestrze,

Praktyka ciągła w szkole 120 godz. w IV semestrze.

Specjalność: pedagogika szkolna z przedsiębiorczością (270 godz. praktyk)

- Praktyka (śródroczna) pedagogiczna - II sem. - 30 godz.,
- Praktyki ciągłe: po I roku 120 godz., do końca II roku (do 30 czerwca) 120 godz. = 240 godz.

Miejsce realizacji praktyk:

- 1) szkoły ponadgimnazjalne (liceum, liceum profilowane, technikum, szkoły pomaturalne - gdzie hospitują i prowadzą lekcje przedsiębiorczości oraz uczestniczą w pracach pedagoga szkolnego),
- 2) szkoły gimnazjalne (zajęcia związane z modułem przedsiębiorczości, praca pedagoga szkolnego),
- 3) poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

Efekty kształcenia dla kierunku **Pedagogika specjalna**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).

4. **Absolwent:**

Specjalności: oligofrenopedagogika

Absolwent dysponuje rzetelnym przygotowaniem teoretycznym o charakterze interdyscyplinarnym, zorientowanym na zdobytą specjalność zawodową, przygotowującą do diagnozowania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz zaburzeniami współwystępującymi w placówkach dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Absolwent charakteryzuje się kompetencjami specjalistycznymi oraz cechami osobowymi niezbędnymi do pracy z osobami potrzebującymi wsparcia w rozwoju i edukacji. Absolwent posiada przygotowanie pedagogiczne.

Specjalności: resocjalizacja

Absolwent zyskuje szerokie przygotowanie zarówno ogólnopedagogiczne, jak i specjalistyczne w zakresie oddziaływań resocjalizacyjnych. Szeroki dobór w planie studiów, treści w zakresie problemów resocjalizacji w połączeniu z odbytą praktyką pedagogiczną, pozwala wyposażyć absolwentów zarówno w wiedzę, jak i praktyczne umiejętności do pracy z osobami niedostosowanymi społecznie w różnych grupach wiekowych. Takie kompetencje zawodowe absolwenta tej specjalności dają mu możliwość szerokiego spektrum zatrudnienia. Może on pracować w zamkniętych instytucjach resocjalizacyjnych (np. zakładach karnych, poprawczych, schroniskach dla nieletnich), a także w instytucjach resocjalizacyjnych działających w środowiskach otwartych, (kuratorskich ośrodkach pracy z młodzieżą, świetlicach socjoterapeutycznych i innych). Ponadto absolwent tej specjalności jest preferowany do pracy w charakterze pedagoga szkolnego, a także do pracy w Policji i innych organach administracji państwowej i samorządowej na stanowiskach związanych z profilaktyką i utrzymaniem porządku. Absolwent kierunku studiów pedagogika specjalna, specjalność resocjalizacja dysponuje rzetelnym przygotowaniem teoretycznym o charakterze interdyscyplinarnym, zorientowanym na zdobytą specjalność zawodową, przygotowującą do diagnozowania zjawisk patologicznych i opracowywania programów resocjalizacyjnych dotyczących dzieci, młodzieży i dorosłych. Charakteryzuje się kompetencjami specjalistycznymi oraz cechami osobowymi niezbędnymi do pracy z osobami niedostosowanymi społecznie. Absolwent posiada przygotowanie pedagogiczne.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K (przed podkreśnikiem)	-	kierunkowe efekty kształcenia
b) W	-	kategoria wiedzy
c) U	-	kategoria umiejętności
d) K (po podkreśniku)	-	kategoria kompetencji społecznych
e) H1A	-	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
f) S1A	-	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w

zakresie nauk społecznych dla studiów
pierwszego stopnia
g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów pedagogika specjalna – po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
K1_W01	Zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i pedagogice specjalnej rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W04
K1_W02	Ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki specjalnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi, ma elementarną wiedzę na temat subdyscyplin pedagogiki specjalnej	H1A_W01 H1A_W05 H1A_W03 S1A_W01
K1_W03	Ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia, jego filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw	H1A_W04 H1A_W05
K1_W04	Zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej	H1A_W05 S1A_W05
K1_W05	Ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, medycznym, psychologicznym oraz społecznym	H1A_W04 S1A_W05
K1_W06	Posiada wiedzę o nieprawidłowościach i patologiach rozwoju człowieka i jego funkcjonowaniu w różnych okresach życia, zna etiologię niepełnosprawności i jej związek z symptomatologią	H1A_W03 H1A_W04 H1A_W06
K1_W07	Posiada wiedzę o potrzebach osób niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie, możliwościach rehabilitacyjnych i terapeutycznych oraz resocjalizacyjnych, posiada wiedzę na temat regulacji prawnych wspierających rozwój i sytuację życiową człowieka niepełnosprawnego i niedostosowanego społecznie	H1A_W03 H1A_W04 H1A_W05
K1_W08	Posiada podstawy wiedzy dydaktycznej niezbędnej dla kształcenia dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zna uwarunkowania wsparcia i pracy z rodzinami osób niepełnosprawnych	H1A_W03 H1A_W04
K1_W09	Ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach, posiada wiedzę o procesie integracji społecznej osób niepełnosprawnych, oraz funkcjonowania osób z zaburzeniami w procesie socjalizacji, zna obszary i aspekty normalizacji środowiska człowieka niepełnosprawnego	S1A_W04 H1A_W04
K1_W10	Ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach struktur	S1A_W02

	społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach	S1A_W03
K1_W11	Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń, zna specyfikę komunikowania się osób z różnymi formami i stopniami niepełnosprawności	H1A_W09 S1A_W05 S1A_W09
K1_W12	Zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	H1A_W04
K1_W13	Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W08
K1_W14	Ma podstawową wiedzę na temat działalności instytucji edukacyjnych, wychowawczych, rehabilitacyjnych, opiekuńczych i resocjalizacyjnych oraz o wielowymiarowości funkcjonowania w nich człowieka	H1A_W03 H1A_W04 S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K1_W15	Zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania	H1A_W06 S1A_W01 S1A_W08 S1A_W09
K1_W16	Ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, a w szczególności o problemach, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych, z których wywodzą się poszczególne metody, zna specyfikę badań w środowisku osób niepełnosprawnych, zagrożonych demoralizacją i przestępczością oraz przebywających w instytucjach resocjalizacyjnych	H1A_W03 S1A_W01 S1A_W06
K1_W17	Ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji, w tym edukacji specjalnej i integracyjnej, celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych specjalnych i integracyjnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych, pomocowych i resocjalizacyjnych	S1A_W07 S1A_W09
K1_W18	Ma podstawową wiedzę o osobach uczestniczących w działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej	S1A_W04 S1A_W05
K1_W19	Ma elementarną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności pedagogiki specjalnej	H1A_W04 S1A_W07
K1_W20	Ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych	S1A_W07
K1_W21	Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych, w tym w pracy z człowiekiem niepełnosprawnym i społecznie niedostosowanym	S1A_W07

K1_W22	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady dotyczące prawa autorskiego	H1A_W08 S1A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej	S1A_U01 S1A_U08
K1_U02	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów życia osób niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie, w tym problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	S1A_U02 S1A_U01 S1A_U06 H1A_U04
K1_U03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, potrafi diagnozować sytuacje wykluczające i integrujące osobę niepełnosprawną i niedostosowaną społecznie, potrafi analizować działania normalizacyjne i integracyjne w środowisku	H1A_U04 H1A_U06 S1A_U03 S1A_U08
K1_U04	Potrafi opracować niezbędne działania (edukacyjne, rehabilitacyjne, resocjalizacyjne) na podstawie wiedzy o różnych typach niepełnosprawności oraz sposobach funkcjonowania osób nimi dotkniętych, jak również na podstawie wiedzy o mechanizmach zaburzeń społecznego funkcjonowania człowieka	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U03
K1_U05	Potrafi posługiwać się podstawową/elementarną wiedzą psychologiczną w rozwiązywaniu problemów pedagogicznych, rozpoznaje różne przejawy zaburzeń psychicznych, potrafi korzystać z diagnozy /analizować diagnozę/ psychologiczną dla potrzeb nauczania, wychowania, rehabilitacji i resocjalizacji	S1A_U02 S1A_U03 S1A_U06 S1A_U07
K1_U06	Potrafi przeprowadzić celową obserwację, rozpoznać i wyjaśnić sytuacje dydaktyczne i wychowawcze związane z procesem kształcenia osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz przejawiającymi zaburzenia zachowania; umie samodzielnie poprowadzić zajęcia (edukacyjne, terapeutyczne, wychowawcze, reedukacyjne, resocjalizacyjne); potrafi rozpoznawać potrzeby podopiecznych i udzielać im wsparcia	H1A_U01
K1_U07	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT)	H1A_U01 H1A_U03 H1A_U10
K1_U08	Posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ICT) oraz wskazywać kierunki dalszych badań	H1A_U02 H1A_U04 S1A_U01 S1A_U02
K1_U09	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych; z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych,	H1A_U06 S1A_U09 S1A_U10

	korzystając zarówno z dorobku pedagogiki specjalnej, jak i innych dyscyplin pokrewnych	S1A_U11
K1_U10	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki specjalnej, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, potrafi porozumiewać się z osobami niepełnosprawnymi /podopiecznymi i ich rodzicami /rodzinami	H1A_U07 S1A_U09 S1A_U10
K1_U11	Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów	H1A_U06 S1A_U06 S1A_U09 S1A_U10
K1_U12	Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej, w tym zadań rehabilitacyjnych i terapeutycznych	S1A_U06 S1A_U07
K1_U13	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań	H1A_U04 H1A_U06 S1A_U04
K1_U14	Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych (edukacyjnych, rehabilitacyjnych, wychowawczych i resocjalizacyjnych) oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	S1A_U06 S1A_U07 S1A_U08
K1_U15	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań pedagogicznych	S1A_U05 S1A_U06
K1_U16	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych	H1A_U05
K1_U17	Potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu	S1A_U06
K1_U18	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i projektować ścieżki własnego rozwoju, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	H1A_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	H1A_K01 H1A_K04 S1A_K02

K1_K02	Docenia znaczenie nauk społecznych i humanistycznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych	H1A_K04
K1_K03	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki specjalnej	S1A_K07
K1_K04	Uznaje autonomię i podmiotowość wychowanka/ucznia/podopiecznego w podejmowanych działaniach edukacyjnych, wychowawczych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych; docenia znaczenie procesów normalizacyjnych w środowisku osób niepełnosprawnych	H1A_K04
K1_K05	Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej	S1A_K04 S1A_K06 H1A_K04
K1_K06	Dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki	H1A_K04 S1A_K04
K1_K07	Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych	S1A_K04 H1A_K04
K1_K08	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania z zakresu pedagogiki specjalnej i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	S1A_K02 H1A_K02
K1_K09	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne	S1A_K03 S1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 181,5

III. PRAKTYKA:

Specjalność: oligofrenopedagogika

Praktyka pedagogiczna śródroczna – 30 godzin, semestr I i II; zapoznanie studentów ze specyfiką funkcjonowania placówek dla osób z zaburzeniami słuchu i mowy; dla osób przewlekle chorych; dla osób z niepełnosprawnością intelektualną; dla osób z zaburzeniami społecznego funkcjonowania; hospitowanie zajęć

Praktyka ciągła – 8 tygodni:

4 tygodnie po semestrze II – Praktyka pedagogiczna; hospitacja zajęć; udział w planowaniu i prowadzeniu zajęć edukacyjnych i rewalidacyjnych; poznawanie Placówek dla osób z niepełnosprawnością - specyfiki, organizacji pracy, zadań pedagoga specjalnego; udział w życiu Placówki; Poznanie praktyki pracy pedagoga specjalnego – organizacji pracy placówek dla osób z niepełnosprawnością; nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentacji zajęć; nabycie umiejętności analizy pracy pedagoga specjalnego oraz oceny

pracy podopiecznych; nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów; konfrontacja zdobywanej wiedzy z praktyką pedagogiczną; kształtowanie postaw wobec osób z niepełnosprawnością i ich rodzin; kształtowanie cech niezbędnych u pedagoga specjalnego.

Praktyka pedagogiczna - 4 tygodnie po II semestrze; hospitacja zajęć; udział w planowaniu i prowadzeniu zajęć edukacyjnych i rewalidacyjnych; samodzielne prowadzenie zajęć; poznawanie Placówek dla osób z niepełnosprawnością intelektualną - specyfiki, organizacji pracy, zadań pedagoga specjalnego; udział w życiu Placówki; poznanie praktyki pracy pedagoga specjalnego – organizacji pracy placówek dla osób z niepełnosprawnością; nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentacji zajęć; nabycie umiejętności analizy pracy pedagoga specjalnego oraz oceny pracy podopiecznych; nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów; konfrontacja zdobywanej wiedzy z praktyką pedagogiczną; kształtowanie postaw wobec osób z niepełnosprawnością i ich rodzin; kształtowanie cech niezbędnych u pedagoga specjalnego.

Specjalność: resocjalizacja

Praktyka pedagogiczna śródroczna – 30 godzin, semestr I i II; poznawanie poprzez hospitowanie wybranych instytucji z obszaru pracy resocjalizacyjnej, opiekuńczo-wychowawczej, penitencjarnej, terapeutycznej, zajmujących się pomocą i wspieraniem osób nieletnich i dorosłych zagrożonych niedostosowaniem społecznym czy w konflikcie z prawem. Ćwiczenie umiejętności samodzielnego sporządzania konspektu lub scenariusza zajęć dla uczestników wybranych instytucji; Wybrane instytucje pracy resocjalizacyjnej z nieletnimi i osobami dorosłymi zagrożonymi niedostosowaniem społecznym. Specyfika funkcjonowania instytucji i kompetencje osób w nich zatrudnionych. Nauka sporządzania konspektu lub scenariusza zajęć profilaktycznych, relaksacyjnych, integracyjnych) hospitowanie zajęć

Praktyka ciągła – 8 tygodni:

4 tygodnie po semestrze II – Praktyka pedagogiczna

4 tygodnie po semestrze IV – Praktyka pedagogiczna

Praktyka ma charakter próbnej pracy opiekuńczo-wychowawczej lub resocjalizacyjnej. Jej celem jest przygotowanie studentów do pracy z młodzieżą przejawiającą symptomy niedostosowania społecznego lub zachowania przestępcze. Preferowane stanowiska do odbycia praktyki to m.in.: wychowawca, instruktor, opiekun, asystent. Natomiast instytucjami, w których studenci winni odbywać praktykę będą placówki o charakterze resocjalizacyjnym, interwencyjno-diagnostycznym.

Praktyka powinna pozwolić na zapoznanie się z działalnością opiekuńczo-wychowawczą i resocjalizacyjną tych placówek, a w szczególności umożliwić studentom:

- konfrontację zdobywanej wiedzy z rzeczywistością wychowawczo-resocjalizacyjną,
- kształtowanie umiejętności praktycznych w warunkach codziennego funkcjonowania placówki wychowawczo-resocjalizacyjnej,
- pogłębienie znajomości pracy wychowawcy (pedagoga) w danej placówce,
- rozwijanie zainteresowań i kształtowanie właściwych postaw pedagogicznych,
- zapoznanie się ze sposobami praktycznego realizowania treści programowych i obowiązków wychowawczych,
- zapoznanie się z różnymi formami i metodami pracy placówki,
- poznanie planów pracy i indywidualnych oddziaływań wychowawczo-resocjalizujących,
- zaobserwowanie ograniczeń i trudności występujących przy realizacji zadań statutowych placówki.

Efekty kształcenia dla kierunku **Politologia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk społecznych i nauk humanistycznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada ogólną wiedzę pozwalającą na zrozumienie zjawisk i procesów politycznych zachodzących w skali globalnej, regionalnej, państwowej i lokalnej, a także umożliwiającą analizowanie zależności między funkcjonowaniem instytucji politycznych, społeczeństw i jednostek ludzkich. Zna historyczne uwarunkowania oraz współczesne mechanizmy działania systemów politycznych. Posiada umiejętności korzystania ze zdobytej wiedzy w pracy zawodowej i życiu z zachowaniem zasad etycznych. Umie rozwiązywać proste problemy zawodowe, uczestniczyć w pracy zespołowej, kierować zespołami ludzkimi wykonującymi zadania zlecone, komunikować się z otoczeniem, zbierać, hierarchizować, przetwarzać i przekazywać informacje. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umieć posługiwać się językiem specjalistycznym niezbędnym do wykonywania zawodu. Jest przygotowany do pracy w administracji rządowej i samorządowej, organach partii politycznych, organizacjach gospodarczych i społecznych, instytucjach i organizacjach międzynarodowych, a także w mediach. Jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) S1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) H1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
 - g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia na kierunku studiów politologia - po zakończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych i nauk humanistycznych
WIEDZA		
K1_W01	Posiada wiedzę z perspektywy historycznej o współczesnej roli człowieka w życiu społecznym oraz o jego interakcjach z najbliższym otoczeniem społecznym	S1A_W01 S1A_W03 S1A_W04
K1_W02	Zna warunki i formy uczestnictwa w życiu społecznym na różnych jego poziomach	S1A_W07

K1_W03	Ma wiedzę na temat historycznych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych uwarunkowań życia politycznego	S1A_W01
K1_W04	Posiada wiedzę na temat wspólnot lokalnych i ich organizacji politycznej	S1A_W01
K1_W05	Ma wiedzę o strukturach politycznych, ekonomicznych i kulturowych	S1A_W01
K1_W06	Posiada wiedzę w wymiarze polskim, europejskim i światowym o państwie, władzy, polityce, administracji oraz prawie, także o zasadach funkcjonowania systemu politycznego oraz innych organizacji i instytucji społeczno-politycznych	S1A_W02
K1_W07	Posiada wiedzę z perspektywy historycznej i współczesnej w wymiarze polskim oraz europejskim i światowym o demokracji, społeczeństwie obywatelskim i kulturze politycznej	S1A_W02 S1A_W04
K1_W08	Dysponuje wiedzą o istocie dyskursu politycznego	S1A_W07
K1_W09	Ma wiedzę o nurtach w myśli politycznej	S1A_W08
K1_W10	Zna i rozumie różne koncepcje polityki	S1A_W06 S1A_W07
K1_W11	Zna kierunki badań politologicznych oraz relacje z badaniami w innych naukach społecznych	S1A_W05
K1_W12	Ma wiedzę o normach politycznych i prawnych	S1A_W06
K1_W13	Zna i rozumie procesy zmian struktur i instytucji politycznych	S1A_W04 S1A_W07
K1_W14	Zna i rozumie mechanizmy rządzenia i podejmowania decyzji politycznych	S1A_W07
K1_W15	Ma wiedzę na temat roli mediów w warunkach społeczeństwa informacyjnego	S1A_W01 S1A_W08
	Moduł – Marketing i przywództwo polityczne	
K1_W16	Ma podstawową wiedzę o relacjach społecznych oraz efektywnej komunikacji interpersonalnej mającej na celu kreowanie wizerunku osób aktywnie uczestniczących w polityce	S1A_W05
K1_W17	Ma wiedzę na temat więzi społecznych i prawidłowości rządzących procesami komunikacji w sferze publicznej	S1A_W02 S1A_W06
K1_W18	Ma podstawową wiedzę o przywódcach politycznych, jako podmiotach konstytuujących funkcjonowanie struktur społecznych i wpływających na procesy polityczne i uwarunkowania społeczne	S1A_W05 S1A_W08
K1_W19	Ma podstawową wiedzę na temat elit politycznych i rozumie zasady oraz rolę ich funkcjonowania w strukturach społecznych	S1A_W05
K1_W20	Zna i rozumie procesy warunkujące wyłanianie i funkcjonowanie przywódców politycznych, a także ma wiedzę o prawidłowościach i konsekwencjach ich działań	S1A_W05 S1A_W08
K1_W21	Ma podstawową wiedzę o współczesnej scenie politycznej i zależnościach determinujących wzajemne relacje podmiotów politycznych	S1A_W03 S1A_W08
	Moduł – samorząd i polityka lokalna	
K1_W22	Ma podstawową wiedzę na temat koncepcji społeczeństwa obywatelskiego oraz funkcjonowania demokracji na poziomie lokalnym	S1A_W02
K1_W23	Zna metody i narzędzia pozwalające na analizę i opis procesów zachodzących wewnątrz oraz między grupami społecznymi	S1A_W06
K1_W24	Ma wiedzę o regułach i prawidłowościach rządzących procesami wyborów samorządowych w Polsce i na świecie	S1A_W07
K1_W25	Zna i rozumie procesy związane z polityką regionalną, ich ekonomicznymi uwarunkowaniami oraz ma wiedzę na temat zasad rządzących przedsiębiorczością	S1A_W02 S1A_W11

K1_W26	Ma wiedzę na temat relacji między jednostkami samorządu terytorialnego w skali międzynarodowej i międzykulturowej	S1A_W03
K_W27	Posiada wiedzę na temat uwarunkowań ekonomicznych funkcjonowania samorządów i elementach wpływających na ich finanse	S1A_W02
	Moduł – Polityka międzynarodowa i europejska	
K1_W28	Zna i rozumie uwarunkowania prawne i polityczne procesów politycznych kształtujących politykę międzynarodową oraz bezpieczeństwa w Europie i na świecie	S1A_W03 S1A_W09
K1_W29	Posiada wiedzę na temat struktur i instytucji oraz relacji między nimi w skali międzynarodowej, a także procesach zachodzących w ich obrębie.	S1A_W02 S1A_W08
K1_W30	Ma wiedzę o normach i regułach determinujących prawo międzynarodowe publiczne, w tym źródła i sposoby działania odpowiednich instytucji	S1A_W07
K1_W31	Posiada wiedzę na temat uregulowań prawnych i instytucji zajmujących się prawami człowieka w skali międzynarodowej	S1A_W07
K1_W32	Ma wiedzę na temat uwarunkowań instytucjonalnych i osobowych współpracy transgranicznej w skali międzynarodowej oraz międzykulturowej	S1A_W03
K1_W33	Ma podstawową wiedzę o zagadnieniach związanych z problematyką bezpieczeństwa w skali międzynarodowej oraz zna i rozumie przyczyny i przebieg związanych z tym procesów	S1A_W03 S1A_W08
K1_W34	Zna podstawową terminologię filozoficzną w języku polskim, ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie subdyscyplin filozoficznych, zna idee i argumenty wybranych klasycznych autorów filozoficznych na podstawie lektury ich pism	H1A_W02 H1A_W03 H1A_W04
K1_W35	Dysponuje wiedzą o istocie dyskursu politycznego	S1A_W07
K1_W 36	Ma wiedzę o nurtach w myśli politycznej; zna i rozumie różne koncepcje polityki	S1A_W08 S1A_W06 S1A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi analizować i wyjaśniać zachowania człowieka i grup społecznych w życiu publicznym	S1A_U01 S1A_U08
K1_U02	Umie analizować i wyjaśniać mechanizmy funkcjonowania wspólnot lokalnych i organizacji politycznych. Zdaje sobie sprawę z podmiotowej roli człowieka w różnych strukturach społecznych	S1A_U02
K1_U03	Potrafi badać i wyjaśniać rolę struktur społecznych, ekonomicznych i kulturowych we współczesnym państwie i świecie	S1A_U03
K1_U04	Umie określić rolę państwa, jego instytucji i polityki w życiu społeczeństwa. Potrafi także wyjaśniać kompetencje instytucji społeczno-politycznych	S1A_U01
K1_U05	Potrafi wskazać i wyjaśniać zasady oraz wartości demokratycznego państwa, a także społeczeństwa obywatelskiego. Umie ocenić kulturowy dorobek człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem kultury politycznej	S1A_U09
K1_U06	Umie w adekwatnym dla siebie zakresie uczestniczyć w życiu publicznym	S1A_U06
K1_U07	Potrafi aktywnie i świadomie uczestniczyć w dyskursie publicznym	S1A_U06
K1_U08	Potrafi wykorzystać metody i techniki badawcze do opisu i analizy zjawisk politycznych	S1A_U06 S1A_U10
K1_U09	Umie wskazać założenia różnych koncepcji polityki oraz ocenić ich efektywność	S1A_U02
K1_U10	Dostrzega relacje między polityką a zjawiskami i procesami	S1A_U09

	historycznymi, ekonomicznymi, społecznymi oraz kulturowymi	
K1_U11	Posługuje się systemem aksjonormatywnym oraz konkretnymi regułami i normami. Potrafi także wykorzystać wskazania doktryn społeczno-politycznych do poznania i oceny rzeczywistości politycznej	S1A_U05
K1_U12	Potrafi dostrzec i ocenić społeczne oczekiwania dotyczące ewolucji roli instytucji społeczno-politycznych oraz zagrożenia dla porządku prawnego, społecznego oraz politycznego	S1A_U04 S1A_U08 S1A_U10
K1_U13	Posiada umiejętność prognozowania zjawisk politycznych na poziomie ogólnym oraz zagrożeń funkcjonującego porządku prawnego, społecznego i politycznego	S1A_U08 S1A_U10
K1_U14	Umie analizować i oceniać proces rządzenia i podejmowania decyzji oraz dostrzegać ich konsekwencje	S1A_U06 S1A_U07 S1A_U08
K1_U15	Potrafi wskazać różnice między różnymi nurtami w myśli politycznej i dostrzegać ich obecność w praktyce	S1A_U08
K1_U16	Potrafi analizować i oceniać treści przekazu medialnego, umie wykorzystać taki przekaz w działalności publicznej	S1A_U06
K1_U17	Ujawnia wady i błędy logiczne wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz określa wpływ tych wad i błędów na perswazyjność argumentów	H1A_U02
K1_U18	Potrafi formułować w mowie i na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawia tezy i krytycznie je komentuje	H1A_U03
K1_U19	Stawia i bada hipotezy dotyczące normatywnego ugruntowania różnych instytucji społecznych oraz normatywnych uwarunkowań różnych zjawisk społecznych	H1A_U03
	Moduł – Marketing i przywództwo polityczne	
K1_U20	Potrafi wykorzystać elementarną wiedzę teoretyczną oraz analizuje i prognozuje procesy polityczne w celu efektywnego kreowania wizerunku aktorów politycznych	S1A_U02 S1A_U07
K1_U21	Prawidłowo potrafi stosować podstawową wiedzę teoretyczną i zdobywać dane do analizy procesu komunikowania publicznego	S1A_U02 S1A_U04
K1_U22	Potrafi odpowiednio interpretować i analizować zjawiska społeczne, rozumie ich istotę oraz potrafi umiejętnie przygotować wystąpienie ustne wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych	S1A_U01 S1A_U10
K1_U23	Posiada umiejętność analizowania zjawisk społecznych w kontekście teorii elit politycznych oraz prawidłowo przygotowuje wystąpienia ustne dotyczące szczegółowych zagadnień w tym zakresie	S1A_U07 S1A_U10
K1_U24	Potrafi dokonać analizy zjawisk społecznych oraz przedstawić w wystąpieniu ustnym odpowiednie przyczyny i rozstrzygnięcia, a także alternatywny rozwój procesów politycznych	S1A_U03 S1A_U10
K1_U25	Potrafi odpowiednio analizować źródła i przebieg wybranych procesów i zjawisk społecznych w kontekście przemian na współczesnej scenie politycznej oraz prognozować procesy decyzyjne	S1A_U03 S1A_U04
	Moduł – samorząd i polityka lokalna	
K1_U26	Potrafi analizować procesy i zjawiska zachodzące w społeczeństwie oraz interpretować te zjawiska w sposób prawidłowy, jest również w stanie podjąć się prognozowania skutków zachodzących zjawisk.	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U04
K1_U27	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska zachodzące w społecznościach lokalnych, jak również jest w stanie właściwie	S1A_U01 S1A_U03

	analizować przyczyny i skutki konkretnych zachowań	
K1_U28	Zna zasady prawne oraz reguły przyjęte dla przeprowadzania wyborów samorządowych w Polsce oraz potrafi wykorzystać tę wiedzę w praktyce	S1A_U05 S1A_U06
K1_U29	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska polityczne i gospodarcze jak również pozyskiwać i właściwie wykorzystywać w analizie zdobyte dane	S1A_U01 S1A_U02
K1_U30	Potrafi właściwie wykorzystać wiedzę teoretyczną, wie jak pozyskiwać dane do analizowania konkretnych zjawisk gospodarczych zachodzących w przestrzeni lokalnej i regionalnej	S1A_U02
K1_U31	Potrafi prawidłowo wykorzystać wiedzę teoretyczną, aby dokonać analizy i prognozy zjawisk zachodzących w gospodarce	S1A_U02 S1A_U04
	Moduł – Polityka międzynarodowa i europejska	
K1_U32	Potrafi odpowiednio interpretować zjawiska, zwłaszcza przyczyny i przebieg procesów związanych z przemianami polityki międzynarodowej i bezpieczeństwa w Europie i na świecie	S1A_U03 S1A_U07
K1_U33	Potrafi adekwatnie analizować źródła i przebieg konkretnych procesów zachodzących w środowisku stosunków międzynarodowych oraz prognozować je z wykorzystaniem odpowiednich metod i narzędzi badawczych	S1A_U03 S1A_U04
K1_U34	Prawidłowo posługuje i dobiera normy prawne celem rozwiązania konkretnych zadań odnosząc je do instytucji i sytuacji związanych z prawem międzynarodowym publicznym	S1A_U05
K1_U35	Potrafi prawidłowo wykorzystać elementarną wiedzę teoretyczną celem analizy wybranych zjawisk związanych z prawami człowieka	S1A_U02 S1A_U05
K1_U36	Potrafi właściwie analizować i postrzegać znaczenie i rolę euroregionów i współpracy transgranicznej w kontekście zachodzących zjawisk kulturowych, politycznych i gospodarczych	S1A_U03
K1_U37	Potrafi odpowiednio dokonać analizy przyczyn i przebiegu współczesnych problemów bezpieczeństwa międzynarodowego wraz z prognozowaniem wiążących się z tym zagadaniem procesów społecznych w świetle przemian prawnych, politycznych i kulturowych	S1A_U03 S1A_U04
K1_U38	Słucha ze zrozumieniem prezentacji idei i argumentów filozoficznych, czyta i interpretuje tekst filozoficzny, formułuje problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych, potrafi aktywnie i świadomie uczestniczyć w dyskursie publicznym	H1A_U04 H1A_U03 H1A_U05 H1A_U07 H1A_U08 H1A_U09 S1A_U06
K1_U39	Potrafi aktywnie i świadomie uczestniczyć w dyskursie publicznym, ujawnia wady i błędy logiczne wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz określa wpływ tych wad i błędów na perswazyjność argumentów, potrafi analizować i oceniać treści przekazu medialnego, umie wykorzystać taki przekaz w działalności publicznej	S1A_U06
K1_U 40	Umie wskazać założenia różnych koncepcji polityki oraz ocenić ich efektywność; potrafi wskazać różnice między różnymi nurtami w myśli politycznej i dostrzegać ich obecność w praktyce, posługuje się systemem aksjonormatywnym oraz konkretnymi regułami i normami, potrafi wykorzystać wskazania doktryn społeczno-politycznych do poznania i oceny rzeczywistości politycznej	S1A_U02 S1A_U08 S1A_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

K1_K01	Jest przygotowany do aktywnego uczestniczenia w życiu publicznym, także w zespołach realizujących cele społeczne, polityczne i obywatelskie	S1A_K01
K1_K02	Jest przygotowany do uczestnictwa w budowaniu zinstytucjonalizowanych form aktywności obywatelskiej	S1A_K02
K1_K03	W komunikowaniu się z otoczeniem wykorzystuje wiedzę z zakresu nauk o polityce	S1A_K03
K1_K04	Jest przygotowany do pracy w organizacjach i instytucjach publicznych, w tym organach administracji publicznej, partiach politycznych oraz innych organizacjach krajowych i międzynarodowych	S1A_K04
K1_K05	Ma świadomość znaczenia zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny w pracy zawodowej oraz działalności publicznej	S1A_K06
K1_K06	Umie i szanuje różnice w punktach widzenia, determinowanych odmiennym podłożem politycznym, kulturowym i społecznym	S1A_K01 S1A_K03
K1_K07	Jest przygotowany do monitorowania i stosowania procedur ewaluacyjnych w sferze publicznej	S1A_K07
K1_K08	Jest przygotowany do kierowania małymi zespołami ludzkimi	S1A_K07
K1_K09	Ma potrzebę dalszego uzupełniania wiedzy oraz doskonalenia i poszerzania umiejętności	S1A_K05
K1_K10	Efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania	S1A_K06 S1A_K07
K1_K11	Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych oraz politycznych	S1A_K07
	Moduł – Marketing i przywództwo polityczne	
K1_K12	Potrafi zorganizować i prowadzić współdziałania w grupie, przydzielać cele i zadania odpowiednie dla przyjętych priorytetów działania	S1A_K01 S1A_K02
K1_K13	Potrafi adekwatnie wskazać priorytety służące zrealizowaniu zadań w zakresie procesów komunikowania w sferze publicznej	S1A_K03
K1_K14	Potrafi organizować pracę w grupie i przydzielać w niej określone role i zadania, a także rozumie istotę podziału takich zadań dla efektywnego działania	S1A_K02 S1A_K03
K1_K15	Efektywnie określa cele i zadania w stosunku do własnej osoby oraz współpracowników, właściwie identyfikuje teoretyczne aspekty związane z funkcjonowaniem elit politycznych	S1A_K02 S1A_K03
K1_K16	Potrafi identyfikować i przypisywać role społeczne w grupie oraz odnaleźć się w wypełnianiu tychże ról, a także rozumie problematykę związaną z aktywnością przywódców politycznych	S1A_K02
K1_K17	Potrafi samodzielnie uzupełniać i doskonalić zdobytą wiedzę i umiejętności analityczne w zakresie procesów zachodzących na scenie politycznej	S1A_K06
	Moduł – samorząd i polityka lokalna	
K1_K18	Potrafi współpracować w grupie oraz przyjmować różne role społeczne. Wie, w jaki sposób określić priorytety działania grupy bądź jednostki, a także działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K02 S1A_K02 S1A_K07
K1_K19	Właściwie rozpoznaje rolę poszczególnych grup społecznych oraz potrafi podjąć współpracę w ich ramach, jak również określić i przydzielić priorytety w wykonywanych zadaniach	S1A_K02 S1A_K03
K1_K20	Potrafi współpracować w grupie oraz uczestniczyć w przygotowaniu projektów politycznych. Potrafi uzupełnić i doskonalić nabytą wiedzę	S1A_K02 S1A_K05 S1A_K06
K1_K21	Umie uzupełnić nabytą wiedzę oraz prawidłowo identyfikuje problemy współpracy trans granicznej związane z jej realizacją	S1A_K04 S1A_K06

K1_K22	Rozumie potrzebę doskonalenia nabytych umiejętności, jak również jest w stanie sam doskonalić nabytą wiedzę. Potrafi działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy odnośnie finansowych uwarunkowań funkcjonowania samorządów	S1A_K01 S1A_K06 S1A_K07
K1_K23	Jest w stanie uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych i politycznych. Potrafi współpracować w grupie, jak również określać priorytety i działania związane z ich realizacją	S1A_K02 S1A_K03 S1A_K05
	Moduł – Polityka międzynarodowa i europejska	
K1_K24	Ma świadomość potrzeby współpracy w grupie dla zapewnienia bezpieczeństwa w przestrzeni europejskiej	S1A_K02 S1A_K03
K1_K25	Umie rozpoznawać i wprowadzać zasady związane ze współpracą grupową oraz projektami związanymi z kooperacją między instytucjami politycznymi	S1A_K02 S1A_K05
K1_K26	Umie identyfikować i stosować odpowiednie normy prawne i przygotowywać rozstrzygnięcia konkretnych problemów	S1A_K03 S1A_K05
K1_K27	Potrafi wskazywać i używać adekwatnych norm prawnych związanych z prawami człowieka i proponować rozwiązania wybranych problemów	S1A_K03 S1A_K05
K1_K28	Rozumie problematykę i znaczenie współpracy transgranicznej dla rozwoju społecznego oraz potrafi realizować projekty z nią związane	S1A_K03 S1A_K05
K1_K29	Zna i rozumie zagrożenia związane z bezpieczeństwem międzynarodowym i potrafi je zarówno identyfikować, jak i rozstrzygać	S1A_K03 S1A_K04
K1_K30	Ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych	H1A_K04
K1_K31	Ma potrzebę dalszego uzupełniania wiedzy oraz doskonalenia i poszerzania umiejętności; ma świadomość znaczenia zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny w pracy zawodowej oraz działalności publicznej	S1A_K05 S1A_K06
K1_K 32	Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych	H1A_K04

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 181,5.

III. PRAKTYKA:

Praktyka trwa 4 tygodnie i jest realizowana w instytucjach, m.in.: biurach poselskich, jednostkach samorządu terytorialnego – różnych szczeblach, instytucjach związanych z mass-mediami, w organizacjach i instytucjach realizujących zadania polityki społecznej, w biurach rzeczników prasowych, itp.

Efekty kształcenia dla kierunku **Politologia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** charakteryzuje się wiedzą i umiejętnościami pozwalającymi rozumieć zjawiska i procesy polityczne i społeczne zachodzące w skali globalnej, regionalnej, państwowej i lokalnej. Posiada wszechstronną wiedzę z zakresu problematyki systemów politycznych, umiejętnością dokonywania analiz i decyzji politycznych, a także zjawiska procesów zachodzących w życiu publicznym. Zna zasady i podstawy funkcjonowania samorządu terytorialnego i administracji publicznej. Posiada wszechstronną wiedzę z zakresu stosunków międzynarodowych, integracji europejskiej, mediów oraz marketingu politycznego. Studia politologiczne przygotowują do pracy w administracji publicznej jej różnorodnych instytucjach, działach i urzędach. Studenci mogą wybrać kształcenie specjalnościowe w zakresach: rozwiązywania konfliktów politycznych i społecznych, międzynarodowych stosunków politycznych i gospodarczych (oferta w języku polskim i języku angielskim), marketingu politycznego i mediów, samorządu terytorialnego.

Ukończenie studiów politologicznych daje także możliwość pracy w samorządzie terytorialnym. Wielu absolwentów znajduje zatrudnienie m in. w Policji, Straży Granicznej oraz służbie celnej. Ważne obszary zatrudnienia politologa to organy partii politycznych, a także organizacje społeczne, instytucje gospodarcze, firmy konsultingowe oraz szkolnictwo. Absolwent może ukończyć kurs i otrzymać uprawnienia do nauczania wiedzy o społeczeństwie we wszystkich typach szkół.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K (przed podkreśnikiem)	-	kierunkowe efekty kształcenia
b) W	-	kategoria wiedzy
c) U	-	kategoria umiejętności
d) K (po podkreśniku)	-	kategoria kompetencji społecznych
e) S2A	-	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
f) H2A	-	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
g) 01, 02, 03 i kolejne	-	numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia na kierunku studiów politologia - po zakończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk społecznych i nauk humanistycznych
WIEDZA		
K2_W01	Zna istotę polityki z perspektywy różnych teorii i doktryn	S2A_W01
K2_W02	Zna mechanizmy funkcjonowania władzy politycznej	S2A_W02 S2A_W07

K2_W03	Ma wiedzę na temat polityk szczegółowych na poziomie lokalnym, regionalnym, państwowym, unijnym i międzynarodowym	S2A_W06
K2_W04	Ma wiedzę na temat współczesnych zagrożeń i wyzwań stojących przed polityką z perspektywy krajowej i międzynarodowej	S2A_W07
K2_W05	Zna mechanizmy partycypacji politycznej w perspektywie historycznej i współczesnej	S2A_W02 S2A_W04
K2_W06	Zna i rozumie mechanizmy społecznej percepcji polityki	S2A_W04
K2_W07	Zna istotę i znaczenie relacji między mediami masowymi z sferą polityki	S2A_W05
K2_W08	Ma wiedzę na temat mechanizmów funkcjonowania Unii Europejskiej i innych organizacji międzynarodowych	S2A_W08
K2_W09	Ma wiedzę na temat mechanizmów funkcjonowania współczesnych systemów politycznych	S2A_W03 S2A_W06
K2_W10	Ma wiedzę na temat ruchów politycznych i grup nacisku	S2A_W04
K2_W11	Ma wiedzę z zakresu filozofii i etyki polityki	S2A_W08
K2_W12	Zna teoretyczno-metodologiczne nurty w badaniach politologicznych	S2A_W05
K2_W13	Posiada wiedzę o relacjach między organizacjami i instytucjami politycznymi w skali krajowej i międzynarodowej	S2A_W03
K2_W14	Zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności społeczno-politycznej	S2A_W04 H2A_WO2 H2A_WO3 H2A_WO3
K2_W15	Ma wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	S2A_W04 S2A_W06
K2_W16	Ma rozszerzoną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach	S2A_W03 S2A_W08
K2_W17	Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach	S2A_W01 S2A_W03 S2A_W08
K2_W18	Ma wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń	S2A_W04 S2A_W07
UMIĘTNOŚCI		
K2_U01	Potrafi opisać i ocenić życie polityczne z perspektywy różnych ujęć teoretycznych i doktrynalnych	S2A_U01
K2_U02	Ma umiejętności rozpoznawania złożoności mechanizmów władzy politycznej	S2A_U01 S2A_U02
K2_U03	Umie określać istotę poszczególnych polityk szczegółowych oraz relacje między nimi na różnych poziomach decydowania politycznego	S2A_U03
K2_U04	Umie identyfikować realne i potencjalne zagrożenia występujące w sferze politycznej	S2A_U04
K2_U05	Umie wyjaśniać istotę mechanizmów partycypacji politycznej, rozumie jej znaczenie dla kształtowania społeczeństwa obywatelskiego i demokratycznej kultury politycznej	S2A_U01 S2A_U06 S2A_U08 S2A_U09
K2_U06	Potrafi wskazać mechanizmy percepcji politycznej i ocenić ich efektywność	S2A_U03
K2_U07	Umie analizować wyniki badania opinii publicznej i wykorzystać ich rezultaty do kształtowania postaw politycznych	S2A_U03
K2_U08	Potrafi wykorzystać zasady i instrumenty komunikowania politycznego w działalności publicznej	S2A_U09
K2_U09	Potrafi analizować mechanizmy integracji europejskiej, interpretować prawo europejskie i ocenić efektywność procesów integracyjnych	S2A_U04 S2A_U06
K2_U10	Umie wskazywać determinanty ewolucji systemów politycznych	S2A_U03

		S2A_U06
K2_U11	Umie ocenić role i znaczenie ruchów politycznych i grup nacisku	S2A_U08
K2_U12	Jest świadomy aksjologicznych determinantów zachowań w życiu publicznym, ma umiejętność ukazywania przydatności podejścia teoretycznego w analizie procesów społecznych	S2A_U05 S2A_U07
K2_U13	Posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań politologicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej subdyscypliny politologii	S2A_U02 S2A_U07 S2A_U08 S2A_U10
K2_U14	Rozpoznaje relacje między organizacjami i instytucjami politycznymi w skali krajowej i międzynarodowej	S2A_U04
K2_U15	Potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień politologicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku politologii, jak i innych dyscyplin naukowych	S2A_U09 S2A_U10 H2A_UO2
K2_U16	Posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi	S2A_U02 S2A_U03 S2A_U05
K2_U17	Ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji społeczno-politycznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań	S2A_U01 S2A_U03
K2_U18	Potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów społeczno-politycznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych	S2A_U04 S2A_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Jest przygotowany do aktywnego udziału w życiu politycznym społeczeństwa obywatelskiego na różnych poziomach partycypacji oraz potrafi przewidywać skutki swojej aktywności	S2A_K01 S2A_K04
K2_K02	Jest zdolny do zdefiniowania własnych kompetencji określających miejsce i rolę na rynku pracy	S2A_K07
K2_K03	Jest przygotowany do zarządzania informacją w sferze publicznej na wszystkich poziomach organizacyjnych	S2A_K03
K2_K04	Jest przygotowany do wykonywania funkcji organizatora życia obywatelskiego w różnych środowiskach i na różnych szczeblach struktury społeczeństwa	S2A_K04
K2_K05	Wykorzystując techniki negocjacyjne potrafi kierować zespołami realizującymi projekty obywatelskie oraz proponować ich kształt prawny i organizacyjny	S2A_K02
K2_K06	Ma świadomość znaczenia zachowywania się w sposób profesjonalny i etyczny. Posiada umiejętność aktywnego propagowania takich postaw	S2A_K06
K2_K07	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności poszerzone o wymiar interdyscyplinarny	S2A_K05
K2_K08	Odnacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych	S2A_K05 S2A_K07

K2_K09	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	S2A_K04
K2_K10	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	S2A_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 4 semestrów, liczba punktów ECTS – 121,5.

III. PRAKTYKA:

Praktyka trwa 4 tygodnie.

Efekty kształcenia dla kierunku **Praca socjalna**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** dysponuje pogłębioną wiedzą z zakresu pracy socjalnej, budowaną w oparciu o kontekst interdyscyplinarny (podstawy filozofii, socjologii, psychologii, polityki społecznej). Absolwent nabywa kompetencje niezbędne do rozumienia i interpretacji procesów pomocy, integracji i aktywizacji społecznej jednostek i grup wykluczanych lub narażonych na wykluczenie w zmieniających się warunkach oraz umiejętności profesjonalne niezbędne do wykonywania specjalistycznych działań pomocowych w instytucjach pomocy społecznej, a w szczególności:
 - prawidłowego nawiązywania kontaktów interpersonalnych oraz rozpoznawania sytuacji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej,
 - określania celów pomocy i analizowania uwarunkowań trudnych sytuacji osób i grup objętych pomocą,
 - planowania form pomocy oraz stosowania skutecznych metod i technik pracy socjalnej,
 - podejmowania współpracy między instytucjami i profesjonalistami, celem skutecznego udzielania pomocy,
 - monitorowania i dokonywania ewaluacji podejmowanych działań,
 - projektowania działań socjalnych,
 - doskonalenia organizacji własnej pracy,
 - popularyzowania celów pomocy i pracy socjalnej,
 - przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu,
 - stosowania zasad etyki zawodowej.Absolwent jest przygotowany do zawodu pracownika socjalnego podejmującego działania profesjonalne w instytucjach sieci pomocy społecznej lub innych organizacjach o charakterze pomocowym, może też pracować jako asystent rodziny, pracownik socjalny współpracujący z rodzinami zastępczymi, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych każdego typu, w domach pomocy społecznej dla dzieci, w ośrodkach wsparcia dla rodzin i dzieci, organizacjach pozarządowych wspierających dzieci i rodziny w środowiskach lokalnych lub pracownik socjalny, opiekun czy asystent osoby starszej w domach pomocy społecznej lub innych ośrodkach wsparcia dla osób dorosłych i starszych.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K (przed podkreśnikiem)	-	kierunkowe efekty kształcenia
b) W	-	kategoria wiedzy
c) U	-	kategoria umiejętności
d) K (po podkreśniku)	-	kategoria kompetencji społecznych
e) H1A	-	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
f) S1A	-	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w

zakresie nauk społecznych dla studiów
pierwszego stopnia
numer efektu kształcenia

g) 01, 02, 03 i kolejne

-

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów praca socjalna - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
K1_W01	Zna elementarną terminologię używaną w pracy socjalnej i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03
K1_W02	Ma elementarną wiedzę o miejscu pracy socjalnej w systemie nauk humanistyczno-społecznych oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	H1A_W05 S1A_W01 H1A_W03
K1_W03	Ma uporządkowaną wiedzę na temat pracy socjalnej jako dziedziny działalności społecznej, jej historycznych, politycznych, ekonomicznych i społeczno-kulturowych podstaw	H1A_W05
K1_W04	Zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działania socjalno-wychowawczego	H1A_W05 S1A_W05
K1_W05	Ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	H1A_W04 S1A_W05
K1_W06	Ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach	S1A_W04
K1_W07	Ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach i relacjach struktur systemu pomocy społecznej i instytucjach życia społecznego w skali krajowej, międzynarodowej i/lub międzykulturowej	S1A_W02 S1A_W03
K1_W08	Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń	S1A_W05 S1A_W09
K1_W09	Zna podstawowe teorie dotyczące procesu pomocy, wsparcia, integracji, aktywizacji, wykluczenia i rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	H1A_W04 S1A_W04 S1A_W05
K1_W10	Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych kwestiach społecznych, ich specyfice i uwarunkowaniach społeczno-ekonomicznych	S1A_W03 S1A_W08 S1A_W02
K1_W11	Zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty pracy socjalnej, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania	H1A_W06 S1A_W02 S1A_W09
K1_W12	Ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w polu pracy socjalnej, a w szczególności o problemach	S1A_W06

	badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych, zna podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych, z których wywodzą się poszczególne metody	
K1_W13	Ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat różnych dziedzin działania pomocowego, obejmującą terminologię, teorię i metodykę pracy socjalnej oraz zasady projektowania	H1A_W04
K1_W14	Ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu pomocy społecznej; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji socjalnych, opiekuńczo-wychowawczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych	S1A_W09 S1A_W02
K1_W15	Ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności socjalno-wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej	S1A_W04 S1A_W05
K1_W16	Ma elementarną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności społecznej	H1A_W04 S1A_W04
K1_W17	Ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach socjalnych, opiekuńczo-wychowawczych, kulturalnych i pomocowych	S1A_W07
K1_W18	Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych w zawodzie pracownika socjalnego	S1A_W07
K1_W19	Ma uporządkowaną wiedzę z polityki społecznej oraz o jej przedmiotowych i instytucjonalnych powiązaniach z pracą socjalną	S1A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności społecznej	S1A_U01 S1A_U08
K1_U02	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pracy socjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów społecznych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	S1A_U02 S1A_U01 S1A_U06 H1A_U04
K1_U03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności społecznej	H1A_U04 H1A_U06 S1A_U03 S1A_U08
K1_U04	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT)	H1A_U01 H1A_U03 H1A_U10
K1_U05	Posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań w polu pracy socjalnej, potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki	H1A_U02 H1A_U04 S1A_U01 S1A_U02

	(z wykorzystaniem ICT) oraz wskazywać kierunki dalszych badań	
K1_U06	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień z obszaru pracy socjalnej; z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pracy socjalnej, jak i innych dyscyplin	H1A_U01 H1A_U06 H1A_U08 H1A_U09 S1A_U09 S1A_U10
K1_U07	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pracy socjalnej, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	H1A_U07
K1_U08	Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów	H1A_U06
K1_U09	Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności społecznej	S1A_U06 S1A_U07
K1_U10	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań społecznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów socjalnych i społecznych, prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań	S1A_U04
K1_U11	Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników działalności socjalno-wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	S1A_U06
K1_U12	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań społecznych	S1A_U05 S1A_U06
K1_U13	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych	H1A_U05
K1_U14	Potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu	S1A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych	H1A_K01 H1A_K04 S1A_K01

	kompetencji i doskonalili umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	
K1_K02	Docenia znaczenie nauk społecznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych w polu pracy socjalnej	S1A_K03
K1_K03	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pomocowych, socjalno-wychowawczych, opiekuńczych i kulturalnych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pracy socjalnej	S1A_K07 S1A_K05 S1A_K02
K1_K04	Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej pracownika socjalnego	S1A_K04 S1A_K06 H1A_K04
K1_K05	Dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki	H1A_K04 S1A_K04
K1_K06	Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych	S1A_K04 H1A_K04
K1_K07	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pomocowe, socjalno-wychowawcze, opiekuńcze i kulturalne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	S1A_K02 H1A_K02
K1_K08	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania społeczne	S1A_K03 S1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 181,5.

III. PRAKTYKA:

Wymiar: 320 godzin - praktyk śródrocznych i ciągłych, zajęć hospitacyjno-praktycznych oraz wolontariatu w placówkach sieci pomocy społecznej

Efekty kształcenia dla kierunku **Prawo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia jednolite magisterskie (10 semestrów).
4. **Absolwent:** jest przygotowany do podjęcia różnych rodzajów aplikacji koniecznych do wykonywania zawodów prawniczych, a także do pełnienia funkcji we wszystkich instytucjach lub organizacjach publicznych i niepublicznych wymagających posiadania wiedzy prawniczej. Umie komunikować się interpersonalnie oraz porozumiewać się w procesie podejmowania decyzji prawnych oraz występowania w roli negocjatora lub mediatora w sytuacjach, w których prawo obowiązujące wskazuje mediację jako zalecany sposób rozstrzygania sporów prawnych. Absolwent jest przygotowany do wykonywania wszystkich zawodów prawniczych w Polsce oraz innych państwach Unii Europejskiej. Do tego przygotowujący jest poprzez system szkół prawa włoskiego, hiszpańskiego, francuskiego.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K – kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku prawo
 - b) W – kategoria wiedzy
 - c) U – kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - e) S1A, S2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego i drugiego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia na kierunku studiów prawo - po ukończeniu studiów jednolitych magisterskich absolwent:	Symbol efektu kształcenia dla obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych
WIEDZA		
K_W01	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o charakterze nauk prawnych, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach względem innych nauk	S2A_W01 S1A_W05 S2A_W05
K_W02	Zna metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych właściwe dla nauk prawnych, metody badawcze stosowane w naukach prawnych	S2A_W06
K_W03	Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu prawa własności intelektualnej oraz rozumie konieczność należytej ochrony własności intelektualnej	S2A_W10
K_W04	Ma podstawową wiedzę o człowieku jako podmiocie struktur społecznych	S1A_W05
K_W05	Ma wiedzę o podstawowych zasadach instytucjonalnych funkcjonowania struktur społecznych w państwie oraz powiązaniach instytucjonalnych między tymi strukturami	S1A_W03

K_W06	Ma wiedzę o podstawowych zasadach instytucjonalnych funkcjonowania ponadpaństwowych struktur społecznych, oraz powiązaniach instytucjonalnych między tymi strukturami oraz między nimi a strukturami państwowymi	S1A_W03
K_W07	Ma pogłębioną wiedzę o poglądach na temat struktur państwowych i międzynarodowych oraz wybranych instytucji społecznych, jak również wiedzę o poglądach dotyczących rodzajów pozainstytucjonalnych więzi społecznych w ramach owych struktur i instytucji	S2A_W09 S1A_W09
K_W08	Ma pogłębioną wiedzę o historycznej ewolucji poglądów na temat struktur państwowych, międzynarodowych oraz wybranych instytucji społecznych (w szczególności wiedzę o poglądach dotyczących struktur panowania i władzy) oraz ich możliwych oddziaływaniach na przeobrażenia pojmowania zasad i reguł prawnych organizujących struktury państwowe i międzynarodowe	S2A_W09
K_W09	Ma wiedzę o wydarzeniach uchodzących za źródła przeobrażeń struktur państwowych i międzynarodowych, przyczynach tych wydarzeń, ich przebiegu, skali i konsekwencjach politycznych, społecznych i ekonomicznych oraz rzeczywistych oddziaływaniach tych skutków na przeobrażenia zasad i reguł prawnych organizujących struktury państwowe i międzynarodowe	S1A_W08
K_W10	Ma wiedzę o zasadach i regułach moralnych, ich roli i znaczeniu w strukturach i instytucjach społecznych, źródłach, naturze i przeobrażeniach	S1A_W07
K_W11	Ma wiedzę o poglądach dotyczących natury, treści, funkcji, źródeł oraz zmian w pojmowaniu zasad i reguł moralnych	S1A_W07
K_W12	Zna i rozumie procesy ekonomiczne, zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	S1A_W06 S1AW_08 S1AW_11
K_W13	Ma pogłębioną wiedzę o poglądach na genezę prawa, a zmianach w pojmowaniu prawa i jego systematyki	S2A_W03 S2A_W04
K_W14	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu prawniczych dyscyplin ogólnych, w tym zna w rozszerzonym zakresie pojęcia z zakresu tych dyscyplin	S2A_W05 S2A_W06 S2A_W07 S2A_W09
K_W15	Ma pogłębioną wiedzę o systemie władzy w Polsce, o poszczególnych organach władzy ze szczególnym uwzględnieniem władzy ustawodawczej i sędziowskiej i wybranych aspektów praktyki ich funkcjonowania, ma pogłębioną wiedzę o źródłach polskiego prawa, regulacjach dotyczących jego zmian i tworzenia	S2A_W02 S2A_W03 S2A_W05 S2A_W07
K_W16	Zna w pogłębionym zakresie rodzaje powiązań wewnątrzsystemowych w polskim systemie prawa oraz powiązania tego systemu z prawem Unii Europejskiej oraz systemem prawa międzynarodowego	S2A_W03
K_W17	Zna i rozumie terminologię właściwą dla poszczególnych dyscyplin prawa	S2A_W04
K_W18	Zna i rozumie podstawową terminologię prawniczą w wybranym języku obcym	S1A_W04
K_W19	Zna zasady ponoszenia odpowiedzialności prawnej za działania niezgodne z prawem oraz rozumie specyfikę tej odpowiedzialności	S1A_W07

K_W20	Ma pogłębioną wiedzę o prawach i obowiązkach obywatela w demokratycznym państwie prawnym oraz o zasadach ochrony prawnej obywateli	S2A_W04
K_W21	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o instytucjach prawa administracyjnego i podatkowego (prawa administracyjnego materialnego oraz postępowania administracyjnego i odpowiednio prawa podatkowego i postępowania podatkowego)	S2A_W06 S2A_W07 S2A_W08 S2A_W09
K_W22	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o instytucjach prawa prywatnego (prawa cywilnego, postępowania cywilnego, prawa handlowego)	S2A_W06 S2A_W07 S2A_W08 S2A_W09
K_W23	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o instytucjach prawa pracy	S2A_W06 S2A_W07 S2A_W08 S2A_W09
K_W24	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o instytucjach prawa karnego (prawa karnego materialnego, postępowania karnego, prawa karnego wykonawczego, prawa wykroczeń)	S2A_W06 S2A_W07 S2A_W08 S2A_W09
K_W25	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o zasadach prawa finansowego i gospodarki finansowej państwa oraz samorządów	S2A_W06 S2A_W07 S2A_W08 S2A_W09
K_W26	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o systemie prawa europejskiego oraz prawa międzynarodowego, w tym wybranych instytucji tych systemów	S2A_W06 S2A_W07 S2A_W08 S2A_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	Potrafi prawidłowo posługiwać się językiem prawnym i prawniczym, w tym wybranym obcym językiem prawniczym	S1A_U01 S1A_U05 S1A_U10 S2A_U11
K_U02	Prawidłowo stosuje instytucje z zakresu poszczególnych dziedzin prawa	S2A_U02
K_U03	Potrafi prawidłowo interpretować tekst prawny oraz trafnie wyjaśniać istotne w tym procesie relacje między elementami systemu prawa krajowego jak również w układzie międzysystemowym	S2A_U01
K_U04	Potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy prawne	S2A_U06 S2A_U07
K_U05	Potrafi dokonać samodzielnej analizy przyczyn i przebiegu zmian zachodzących w prawie oraz krytycznie zanalizować wybrane regulacje wykorzystując metody badawcze stosowane w naukach prawnych	S2A_U02 S2A_U03 S2A_U08
K_U06	Potrafi prognozować zmiany w prawie, wykorzystując zdobytą wiedzę	S1A_U04
K_U07	Potrafi sporządzać podstawowe w obrocie prawnym i jego praktyce dokumenty, w tym pisma procesowe, opinie prawne	S2A_U05 S2A_U09
K_U08	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych dotyczących zagadnień z zakresu prawa oraz ich prezentacji tych zagadnień	S1A_U02 S1A_U05 S1A_U10
K_U09	Dostrzega i potrafi odnieść się do relacji między	S2A_U01

	zjawiskami prawnymi a zjawiskami ekonomicznymi, politycznymi, społecznymi i kulturowymi	S2A_U03 S2A_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	Ma świadomość zakresu zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności oraz rozumie ich ograniczenia jak również wynikłą z tego potrzebę uczenia się przez całe życie, rozwijania i pogłębiania zdobytych wiedzy i umiejętności jak i poszerzania zainteresowań zawodowych	S2A_K01 S2A_K06
K_K02	Jest otwarty na różne problemy, których rozwiązanie wymaga samodzielności myślenia angażującego zdobytą wiedzę i umiejętności oraz potrafi kreatywnie poszukiwać optymalnych rozwiązań tych problemów, jest gotowy do podejmowania nowych doświadczeń zawodowych	S2A_K03 S2A_K04 S2A_K05 S2A_K07
K_K03	Rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej i działalności publicznej	S2A_K04 S2A_K03
K_K04	Jest kompetentny w zakresie współpracy, w tym komunikacji, argumentacji i organizacji pracy w zróżnicowanym otoczeniu społecznym, zachowując otwartość na poglądy innych	S2A_K02 S2A_K03 S2A_K05 S2A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia jednolite magisterskie, 10 semestrów, liczba punktów ECTS – 300,5.

III. PRAKTYKI:

Celem praktyk jest przede wszystkim umożliwienie studentom zwiększenia swojej atrakcyjności jako przyszłych pracowników poprzez uzyskanie doświadczenia zawodowego. Odbycie praktyk powinno również dać studentom możliwość zapoznania się z pracą zawodową. Praktykodawcom praktyki dają możliwość wyboru przyszłych kandydatów do pracy lub stażu.

Praktyki mają charakter praktyk obowiązkowych i odbywają się zgodnie z planem studiów – po VI semestrze. Studenci mają obowiązek odbycia praktyk w wymiarze 4 tygodni, co, przy zastosowaniu odpowiednich regulacji dotyczących ogólnego czasu pracy, daje 160 h. Praktyki realizowane są w sądach, organach administracji rządowej i samorządowej, kancelariach adwokackich, radcowskich, notarialnych oraz działach prawnych przedsiębiorstw. W trakcie praktyk student zapoznaje się z zasadami funkcjonowania praktykodawcy a także bierze udział w realizacji zadań wyznaczonych przez podmiot, u którego odbywa praktyki.

Kontrola odbywania praktyk realizowana jest poprzez wizyty u wybranych podmiotów a także poprzez kontrole dokumentów, jakie sporządza odbywający praktykę wraz z praktykodawcą.

Praktyki zaliczane są na podstawie przedłożonych przez studenta dokumentów:

- dzienniczka praktyk lub innego dokumentu potwierdzającego okres odbywanej praktyki oraz realizację zadań przez studenta,
- opinii opiekuna praktyk z ramienia praktykodawcy.

Efekty kształcenia dla kierunku **Prawo kanoniczne**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk społecznych i nauk humanistycznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia jednolite magisterskie (10 semestrów).
4. **Absolwent:** jest przygotowany do uzyskania uprawnień do pracy w sądownictwie kościelnym w charakterze sędziego, adwokata, notariusza, promotora sprawiedliwości, obrońcy węzła małżeńskiego, audytora oraz w kościelnym poradnictwie prawnym, a także do pracy w charakterze prawnika ze specjalizacją prawa kanonicznego w kancelariach adwokackich, radcowskich, notarialnych, w instytucjach finansowo-bankowych, w jednostkach administracji publicznej oraz samorządu terytorialnego. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posługuje się językiem łacińskim jako językiem specjalistycznym w zakresie prawa kanonicznego. Absolwent nabywa nawyk ustawicznego kształcenia oraz jest przygotowany do podejmowania prac badawczych i kontynuacji edukacji na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich).
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) PKA (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia dla jednolitych studiów magisterskich na kierunku prawo kanoniczne
 - b) W — (po podkreślniku) - kategoria wiedzy
 - c) U — (po podkreślniku) - kategoria umiejętności
 - d) K — (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) H1, H2 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia nauk humanistycznych (pierwszego i drugiego stopnia)
 - f) S1, S2 - efekty kształcenia w obszarze kształcenia nauk społecznych (pierwszego i drugiego stopnia)
 - g) 01, 02, 03 i kolejne (po podkreślniku) - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów prawo kanoniczne - po ukończeniu studiów jednolitych magisterskich absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk społecznych i nauk humanistycznych
WIEDZA		
PKA_W1	Wymienia podstawowe typy wykładni i wnioskowań prawniczych	H1A_W02
PKA_W2	Streszcza podstawową problematykę logiczną	H1A_W02
PKA_W3	Wyjaśnia elementarną wiedzę z zakresu teorii języka	H1A_W03
PKA_W4	Wyjaśnia teorię opracowywania i interpretacji wyników badań	H1A_W04
PKA_W5	Wymienia podstawowe metody badawcze	H1A_W03
PKA_W6	Wyjaśnia specyfikę podstawowych metod badawczych	H1A_W03
PKA_W7	Przedstawia podstawowe pojęcia filozoficzne	H1A_W02

PKA_W8	Wyjaśnia miejsce i specyfikę filozofii prawa w obrębie dyscyplin filozoficznych	H1A_W01
PKA_W9	Streszcza historię filozofii prawa	H1A_W03
PKA_W10	Przedstawia podstawowe idee filozofii prawa	H1A_W07
PKA_W11	Wyjaśnia problematykę aksjologiczną, epistemologiczną i ontologiczną prawa	H1A_W04
PKA_W12	Określa poprawnie wspólny obszar i różnicę między obszarem moralności i prawa	H1A_W05
PKA_W13	Poprawnie referuje główne koncepcje etyczne	H1A_W06
PKA_W14	Wskazuje na źródła refleksji etycznej	H1A_W07
PKA_W15	Streszcza historię etyki prawa	H1A_W03
PKA_W16	Przedstawia podstawowe pojęcia etyczne	H1A_W02
PKA_W17	Wyjaśnia miejsce i specyfikę etyki prawa w obrębie dyscyplin filozoficznych	H1A_W01
PKA_W18	Omawia relację między etyką i prawem	H1A_W05
PKA_W19	Definiuje podstawowe pojęcia i zasady prawne	S1A_W07
PKA_W20	Opisuje budowę normy prawnej	S1A_W07
PKA_W21	Umiejscawia normę prawną w zespole norm społecznych	S1A_W01
PKA_W22	Przedstawia poglądy na istotę prawa i jego społeczne funkcje	S1A_W09
PKA_W23	Charakteryzuje człowieka, jako podmiot tworzenia, interpretowania i aplikowania prawa	S1A_W05
PKA_W24	Wyjaśnia sposób tworzenia prawa jako wynik rozpoznania procesów zachodzących w relacjach społecznych i prawnych	S1A_W08
PKA_W25	Charakteryzuje status prawny oraz rolę stron i pełnomocników procesowych	S1A_W07
PKA_W26	Porównuje prawo naturalne z prawem pozytywnym	S1A_W09
PKA_W27	Przedstawia pojęcia i instytucje prawa rzymskiego w ich historycznym rozwoju	S2A_W07
PKA_W28	Wymienia źródła powszechnego prawa kanonicznego	S2A_W07
PKA_W29	Wyjaśnia podstawy biblijne prawa kanonicznego	H1A_W05
PKA_W30	Wyjaśnia naturę i cel Kościoła i sakramentów	H1A_W03
PKA_W31	Przedstawia główne prawdy wiary katolickiej w aspekcie historycznym i egzystencjalnym	H1A_W04
PKA_W32	Wyjaśnia podstawy teologiczne prawa kanonicznego	H1A_W05
PKA_W33	Określa specyfikę metodologiczną teologii moralnej wobec etyki	H1A_W05
PKA_W34	Wylicza podstawy antropologii chrześcijańskiej	H1A_W02
PKA_W35	Omawia problematykę teologicznej koncepcji prawa naturalnego	H1A_W03
PKA_W36	Określa chrześcijańską wizję sumienia oraz relacji sumienia do autorytetu	H1A_W04
PKA_W37	Przedstawia problematykę społecznego wymiaru grzechu	H1A_W04
PKA_W38	Wymienia źródła kościelnego prawa polskiego	S2A_W08
PKA_W39	Wyjaśnia pochodzenie, cel i zadania normy kanonicznej	S2A_W07
PKA_W40	Wymienia oryginalne instytucje prawne w systemie prawa kanonicznego	S2A_W02
PKA_W41	Określa miejsce prawa kanonicznego w systemie nauk prawnych	S2A_W01
PKA_W42	Wyjaśnia relację prawa kanonicznego do innych nauk	S1A_W01
PKA_W43	Definiuje pojęcia stanowiące ogólne normy prawa kanonicznego	S1A_W07
PKA_W44	Podaje klasyfikację poszczególnych aktów prawnych	S2A_W07
PKA_W45	Charakteryzuje stany w Kościele	S2A_W02

PKA_W46	Wyjaśnia prawa i obowiązki osób fizycznych w Kościele	S1A_W04 S2A_W04
PKA_W47	Wyjaśnia strukturę Kościoła powszechnego i Kościoła partykularnego w Polsce	S2A_W02
PKA_W48	Charakteryzuje instytucje pomagające w wykonywaniu władzy papieżowi i biskupowi diecezjalnemu	S2A_W03
PKA_W49	Opisuje formy nauczania i kształcenia w Kościele oraz tworzenia kultury poprzez środki społecznego przekazu	S2A_W02
PKA_W50	Przedstawia formy życia konsekrowanego w Kościele, ich charakter i sposób funkcjonowania	S1A_W04 S2A_W04
PKA_W51	Charakteryzuje normy prawne organizujące sakramenty Kościoła	S2A_W07
PKA_W52	Wyjaśnia historię, teologię i sposób celebracji poszczególnych sakramentów	S1A_W07
PKA_W53	Charakteryzuje cele i przymioty małżeństwa	S2A_W04
PKA_W54	Prezentuje etapy przygotowania do małżeństwa	S2A_W07
PKA_W55	Wymienia przeszkody małżeńskie i warunki dyspensowania od nich	S2A_W05
PKA_W56	Opisuje kanoniczną formę zawarcia małżeństwa	S2A_W07
PKA_W57	Wyjaśnia skutki zawarcia małżeństwa	S2A_W08
PKA_W58	Charakteryzuje formy i warunki rozłączenia małżonków	S2A_W08
PKA_W59	Wyjaśnia pojęcie małżeństw mieszanych	S2A_W04
PKA_W60	Przedstawia historię i typologię doczesnych dóbr kościelnych	S2A_W02 S2A_W07
PKA_W61	Wyjaśnia zasady zarządu dobrami materialnymi Kościoła	S2A_W07
PKA_W62	Tłumaczy relacje kanonicznego prawa majątkowego do prawa polskiego	S1A_W03
PKA_W63	Wyjaśnia pojęcie przestępstwa kościelnego	S2A_W05
PKA_W64	Wymienia kary kościelne	S2A_W07
PKA_W65	Opisuje związki przyczynowe między przestępstwem a karą kościelną	S2A_W04
PKA_W66	Prezentuje przebieg procesu karnego sądowego i administracyjnego	S2A_W07
PKA_W67	Charakteryzuje organy kościelnej władzy sądowniczej	S2A_W02 S2A_W03
PKA_W68	Tłumaczy prawa i obowiązki pracowników trybunałów oraz stron procesowych	S2A_W05
PKA_W69	Różnicuje poszczególne procesy sporne	S2A_W07
PKA_W70	Prezentuje przebieg procesu spornego ogólnego i szczegółowych	S2A_W06
PKA_W71	Opisuje proces administracyjny	S2A_W07
PKA_W72	Wymienia systemy relacji między państwem i Kościołem	S2A_W03
PKA_W73	Omawia stosunki dyplomatyczne Stolicy Apostolskiej z państwami i organizacjami międzynarodowymi	S2A_W03
PKA_W74	Opisuje podstawowe instytucje wschodniego prawa kanonicznego w zakresie ustroju hierarchicznego oraz prawa sakramentalnego	S1A_W02 S2A_W07
PKA_W75	Przedstawia istotne elementy kanonizacyjnego prawa materialnego	S1A_W02
PKA_W76	Charakteryzuje warunki rozpoczęcia procesu kanonizacyjnego	S2A_W05
PKA_W77	Opisuje przebieg procesu beatyfikacyjnego na szczeblu diecezjalnym i rzymskim	S2A_W07
PKA_W78	Wyjaśnia pojęcie wolności religijnej w prawie państwowym i kanonicznym	S2A_W02

PKA_W79	Wyjaśnia gwarancje wolności religijnej w dokumentach międzynarodowych	S2A_W07
PKA_W80	Przedstawia podstawy prawne relacji między Kościołem i państwem	S2A_W03
PKA_W81	Omawia gwarancje wolności religijnej w Konstytucji RP	S2A_W07
PKA_W82	Wyjaśnia istotę i znaczenie pojęcia wolności religijnej	S1A_W02
PKA_W83	Wyjaśnia instytucjonalne podstawy funkcjonowania Unii Europejskiej	S1A_W02
PKA_W84	Wyjaśnia specyfikę prawa wspólnotowego	S2A_W08
PKA_W85	Przedstawia źródła prawa Unii	S1A_W07
PKA_W86	Omawia poszczególne aspekty prawne polityki i innych zadań Unii Europejskiej	S2A_W09
PKA_W87	Wyjaśnia relacje pomiędzy prawem europejskim a prawem krajowym i kanonicznym	S2A_W03
PKA_W88	Omawia znaczenie prawa europejskiego dla wspólnoty UE	S1A_W09
PKA_W89	Określa pojęcie i zasady prawa cywilnego a także jego miejsce w systemie prawa	S1A_W02
PKA_W90	Identyfikuje zdarzenia cywilnoprawne i stosunek cywilnoprawny	S1A_W02
PKA_W91	Opisuje prawo podmiotowe i nadużycie prawa	S1A_W07
PKA_W92	Wyjaśnia pojęcie zobowiązania, długu i bezpodstawnego wzbogacenia	S1A_W07
PKA_W93	Przedstawia czyny niedozwolone	S1A_W04
PKA_W94	Tłumaczy wykonanie zobowiązań i skutki ich niewykonania	S1A_W04
PKA_W95	Charakteryzuje istotę małżeństwa i formę jego zawarcia w prawie polskim	S1A_W04 S1A_W07
PKA_W96	Opisuje rolę i funkcje w rodzinie, zakres praw i obowiązków jej członków	S1A_W05
PKA_W97	Rozpoznaje zachowania patologiczne w rodzinie	S1A_W06
PKA_W98	Wskazuje podobieństwa i różnice w instytucji małżeństwa w prawie kanonicznym i polskim prawie rodzinnym	S2A_W03
PKA_W99	Definiuje podstawowe instytucje karnego prawa materialnego	S1A_W02
PKA_W100	Wymienia system kar i środków karnych	S1A_W07
PKA_W101	Charakteryzuje środki związane z poddaniem sprawcy próbie	S1A_W07
PKA_W102	Identyfikuje czyny karalne, wykroczenia, występki i zbrodnie	S1A_W06
PKA_W103	Wyjaśnia różnice w zakresie odpowiedzialności osób dorosłych i nieletnich	S1A_W05
PKA_W104	Omawia strukturę pracy magisterskiej	S2A_W06
PKA_W105	Wymienia organy administracja państwowej i ich właściwości	S1A_W02
PKA_W106	Wskazuje prawne formy działania administracji publicznej	S1A_W03
PKA_W107	Definiuje zakres obowiązywania Kodeksu postępowania administracyjnego i zasady ogólne tego postępowania	S1A_W07
PKA_W108	Definiuje decyzję, postanowienie, ugodę administracyjną	S1A_W07
PKA_W109	Określa kontrolę instancyjną w postępowaniu administracyjnym	S1A_W08
PKA_W110	Opisuje pojęcie, rodzaj i funkcje postępowania cywilnego	S1A_W02
PKA_W111	Określa zasady naczelnę procedury cywilnej	S1A_W08
PKA_W112	Wymienia przesłanki procesowe i dopuszczalność drogi sądowej	S1A_W06
PKA_W113	Przyswaja słowa w języku, w którym skodyfikowano <i>Ius Romanum</i>	S1A_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
PKA_U1	Posługuje się obcym językiem w zakresie prawa i prawa	S2A_U011

	kanonicznego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	
PKA_U2	Posługuje się podstawowymi narzędziami formalnymi w ocenie poprawności definicji i rozumowań	H1A_U04
PKA_U3	Logicznie i poprawnie formułuje wypowiedzi	H1A_U06
PKA_U4	Rozpoznaje błędy logiczne w rozumowaniach	H1A_U02
PKA_U5	Stosuje reguły racjonalnej dyskusji	H1A_U04
PKA_U6	Ocenia logiczną poprawność wypowiedzi i przytaczanych argumentów	H1A_U06
PKA_U7	Odpowiednio wykorzystuje dostępny warsztat i materiał badawczy	H1A_U02
PKA_U8	Samodzielnie wykonuje podstawowe czynności badawcze	H1A_U03
PKA_U9	Analizuje teksty omawiające problemy z zakresu filozofii prawa	H1A_U01
PKA_U10	Poddaje krytycznej ocenie poszczególne koncepcje rozumienia prawa i jego celu	H1A_U05
PKA_U11	Formułuje argumenty na rzecz własnego rozumienia prawa i jego celu	H2A_U02
PKA_U12	Identyfikuje dylematy etyczne związane ze stosowaniem prawa	H1A_U02
PKA_U13	Interpretuje teksty omawiające problematykę etyczno-prawną	H1A_U05
PKA_U14	Formułuje argumenty na rzecz określonych rozwiązań etyczno-prawnych	H1A_U06
PKA_U15	Poddaje krytycznej analizie poszczególne rozwiązania etyczno-prawne	H2A_U05
PKA_U16	Rozstrzyga dylematy etyczne w pracy prawnika	H2A_U04
PKA_U17	Ocenia współczesne problemy i konflikty moralne	H2A_U01
PKA_U18	Posługuje się podstawowymi pojęciami prawnymi umożliwiającymi analizowanie i rozumienie zjawisk społecznych	S2A_U08
PKA_U19	Przeprowadza wykładnię tekstów prawnych w oparciu o komentarze do aktów prawnych i zbiory orzecznictwa sądowego	S2A_U05
PKA_U20	Pisemnie opracowuje w języku polskim oraz obcym ekspertyzę prawną z zakresu prawa kanonicznego	S2A_U09
PKA_U21	Przygotowuje ustne wystąpienie w języku polskim oraz obcym przedstawiające ekspertyzę prawną z zakresu prawa kanonicznego	S2A_U10
PKA_U22	Konstruuje projekty aktów normatywnych	S2A_U07
PKA_U23	Dostrzega związek zjawiska prawnego z innymi zjawiskami kulturowymi i społecznymi	S2A_U01
PKA_U24	Dostrzega wpływ i oddziaływanie prawa rzymskiego na ukształtowanie się europejskiej kultury prawnej	
PKA_U25	Stosuje wiedzę historyczno-prawną do interpretacji obowiązujących przepisów prawnych	S2A_U03
PKA_U26	Posługuje się źródłami prawa kanonicznego	S1A_U02
PKA_U27	Korzysta z opracowań i komentarzy z zakresu prawa kanonicznego	S2A_U05
PKA_U28	Uzasadnia podstawy biblijne prawa kanonicznego	H1A_U06
PKA_U29	Posiada umiejętność wykorzystania biblijnych norm prawnych w sytuacjach konfliktowych	H2A_U04
PKA_U30	Interpretuje pojęcia z zakresu teologii systematycznej	H1A_U01
PKA_U31	Wykrywa związek zależności prawa z doświadczeniem wiary i praktyk religijnych	H1A_U04

PKA_U32	Odkrywa w doktrynalnych prawdach wiary implikacje moralne	H1A_U01
PKA_U33	Dostrzega przestrzeń współdziałania państwa i wspólnot religijnych w zakresie dobra wspólnego	H1A_U04
PKA_U34	Analizuje ludzkie działania i etyczną kwalifikację czynu z perspektywy wiary i nauki Kościoła	H1A_U02
PKA_U35	Rozpoznaje obecność norm kościelnego prawa partykularnego w społeczeństwie polskim danej epoki	S2A_U08
PKA_U36	Posługuje się źródłami kościelnego prawa polskiego	S2A_U02
PKA_U37	Stosuje wiedzę historyczno-prawną do interpretacji obowiązujących przepisów kościelnego prawa polskiego	S2A_U03
PKA_U38	Dostrzega obowiązywanie normy kanonicznej	S2A_U01
PKA_U39	Stosuje prawo w Kościele	S2A_U05
PKA_U40	Analizuje zjawiska prawne w Kościele	S2A_U08
PKA_U41	Porównuje prawo natury z prawem Bożym	S1A_U02
PKA_U42	Posługuje się podstawowymi zasadami prawa kanonicznego	S2A_U02
PKA_U43	Identyfikuje instytucje kościelne	S2A_U01
PKA_U44	Analizuje struktury organów i instytucji kościelnych	S2A_U02
PKA_U45	Wskazuje podmiotowość prawną kościelnych jednostek organizacyjnych	S2A_U02
PKA_U46	Rozpoznaje problemy działalności ewangelizacyjnej Kościoła	S2A_U04
PKA_U47	Proponuje rozwiązania szczegółowych kwestii prawnych zgodnie z kompetencjami poszczególnych instytucji kościelnych	S2A_U07
PKA_U48	Formułuje porady prawne w zakresie prawa wewnętrznego instytutów życia konsekrowanego	S2A_U07
PKA_U49	Stosuje wiedzę o instytutach zakonnych w podejmowanych projektach współpracy z różnymi organizacjami	S2A_U06
PKA_U50	Stosuje przepisy prawne do owocnego przyjmowania sakramentów w Kościele	S2A_U05
PKA_U51	Wybiera właściwe rozwiązania prawne w sytuacjach nietypowych dotyczących sakramentów	S2A_U06
PKA_U52	Udziela pomocy prawnej w zakresie prawa małżeńskiego	S2A_U05
PKA_U53	Rozeznaje sytuację prawną nupturientów	S2A_U03
PKA_U54	Odróżnia nieważność małżeństwa od instytucji rozwodu	S2A_U01
PKA_U55	Nadzoruje obrót cywilnoprawny kościelnych osób prawnych	S2A_U05
PKA_U56	Aplikuje normy prawa polskiego do zarządu majątkiem kościelnym	S2A_U07
PKA_U57	Posługuje się przepisami prawa karnego w celu przestrzegania karności i dyscypliny w Kościele	S2A_U05
PKA_U58	Adaptuje karę do poszczególnych przestępstw popełnionych przez konkretnego wiernego	S2A_U06
PKA_U59	Dokonuje analizy karnej w konkretnym popełnionym przestępstwie	S2A_U02
PKA_U60	Rozpoznaje właściwości, rodzaje, stopnie i zasady działania trybunałów kościelnych	S2A_U01
PKA_U61	Analizuje fakty i okoliczności w przebiegu procesu	S2A_U08
PKA_U62	Rozpoznaje motywy działań stron procesowych	S2A_U06
PKA_U63	Weryfikuje oceny poszczególnych zdarzeń prawnych	S2A_U03
PKA_U64	Posługuje się przepisami procesowymi w celu rozstrzygnięcia zawiłych spraw życiowych	S2A_U05
PKA_U65	Rozpoznaje problemy w działalności Kościoła w świecie	S2A_U01
PKA_U66	Porównuje modele uregulowań konkordatowych w Europie i na	S2A_U03

	świecie	
PKA_U67	Wskazuje obszary współdziałania państwa i Kościoła	S2A_U04
PKA_U68	Stosuje odpowiednie przepisy prawa Kościołów Wschodnich w konkretnych sytuacjach pastoralnych	S2A_U05
PKA_U69	Poprawnie stosuje kanonizacyjne formularze procesowe	S2A_U05
PKA_U70	Posiada kwalifikacje do sprawowania funkcji postulatora, promotora sprawiedliwości, delegata biskupiego	S2A_U02
PKA_U71	Posługuje się podstawowymi pojęciami z prawa wyznaniowego	S2A_U05
PKA_U72	Analizuje zapisy konstytucyjne i konkordatowe odnośnie współistnienia i współdziałania państwa i Kościoła	S2A_U07
PKA_U73	Opracowuje projekty uwzględniające specyfikę prawa państwowego i kanonicznego	S2A_U06
PKA_U74	Analizuje podstawową umowę w relacjach Państwo-Kościół jaką jest Konkordat	S2A_U02
PKA_U75	Analizuje sposoby funkcjonowania instytucji unijnych	S1A_U05
PKA_U76	Rozpoznaje źródła prawa unijnego i jego znaczenia dla państwa członkowskiego	S2A_U01
PKA_U77	Rozpoznaje typ wybranej kategorii prawa unijnego	S1A_U08
PKA_U78	Dokonyuje prawnej oceny konkretnego aktu prawnego	S2A_U02
PKA_U79	Argumentuje swoje sądy w zakresie znaczenia prawa wspólnotowego	S2A_U08
PKA_U80	Posługuje się podstawowymi pojęciami cywilnoprawnymi w toku wykładni prawa	S1A_U02
PKA_U81	Stosuje wiedzę teoretyczną w określonym obszarze funkcjonowania instytucji publicznych, organizacji gospodarczych, prywatnych	S1A_U05
PKA_U82	Dokonyuje samodzielnie podstawowych czynności cywilnoprawnych prawnych	S1A_U07
PKA_U83	Umiejętnie korzysta z instytucji prawa rodzinnego w sytuacjach niespornych oraz w konfliktowych, w tym wynikających z rozpadu małżeństwa	S1A_U06
PKA_U84	Analizuje oraz interpretuje treści kodeksowe i pozakodeksowe przepisów karnych	S1A_U02 S1A_U07
PKA_U85	Dokonyuje prawno-karnej oceny konkretnych sytuacji faktycznych	S1A_U03
PKA_U86	Rozpoznaje typy wybranych kategorii przestępstw	S1A_U01
PKA_U87	Argumentuje swoje sądy w zakresie dokonanej subsumcji	S1A_U05
PKA_U88	Prowadzi badania naukowe	S2A_U04 S2A_U08
PKA_U89	Pisze teksty o charakterze naukowym	S2A_U09
PKA_U90	Rozpoznaje procedury właściwe działaniu administracji publicznej	S2A_U01
PKA_U91	Wybiera sposób i zakres ochrony prawnej w sądowym postępowaniu cywilnym	S2A_U05
PKA_U92	Posiada umiejętność porównywania postępowania cywilnego z innymi postępowaniami przed organami państwa	S2A_U07
PKA_U93	Posługuje się słownictwem prawniczym w języku łacińskim	S2A_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
PKA_K1	Wykazuje zainteresowanie poszukiwaniem nowych źródeł wiedzy	H1A_K01
PKA_K2	Przestrzega metody naukowej przy pracy twórczej	H2A_K04
PKA_K3	Odpowiedzialnie i autonomicznie uzasadnia stawiane tezy	H2A_K03

PKA_K4	W rozwiązywaniu określonych problemów uwzględnia praktykę prawniczą	H2A_K04
PKA_K5	Zachowuje ostrożność i krytycyzm w wyrażaniu opinii	H2A_K02
PKA_K6	Przewiduje konsekwencje społeczne określonych filozoficznych koncepcji prawa i szczegółowych rozwiązań prawnych danych problemów	H2A_K04
PKA_K7	Kształtuje sądy i postawy moralne	H2A_K05
PKA_K8	Przestrzega prawa	H2A_K02 S2A_K02
PKA_K9	Stosuje zabezpieczenia chroniące przed relatywizmem prawa	H2A_K04
PKA_K10	Popiera postawę afirmującą prawo naturalne jako nadrzędne w każdym systemie prawa	H2A_K03
PKA_K11	Wykazuje poszanowanie zasad i norm prawnych	S2A_K02
PKA_K12	Uznaje znaczenie prawa dla jednostki ludzkiej	S2A_K04
PKA_K13	Dbą o praworządność w państwie	S2A_K02
PKA_K14	Aktywnie podejmuje inicjatywy ustawodawcze	S2A_K05
PKA_K15	Osadza wiedzę ogólną prawa rzymskiego w realiach życia społecznego	S1A_K05
PKA_K16	Rekomenduje zmiany mające wpływ na kształt i treść uregulowań prawnych powstałych w określonej epoce historycznej	S2A_K06
PKA_K17	Odnosi wydarzenia i procesy historyczne do uregulowań współczesnej kanonistyki	S2A_K06
PKA_K18	Preferuje normy postępowania zgodne z etyką biblijną	H2A_K03
PKA_K19	W sposób odpowiedzialny wyraża opinie na temat Kościoła	H2A_K02
PKA_K20	Cechuje się pogłębioną wrażliwością na godność każdej istoty ludzkiej	H2A_K03
PKA_K21	Ma pogłębioną świadomość odpowiedzialności za kształt życia społecznego	H2A_K02
PKA_K22	Przyczynia się twórczo do pomnażania dobra wspólnego	H2A_K05
PKA_K23	W duchu chrześcijańskim identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane ze stosowaniem prawa i wykonywaniem zawodu prawnika	H2A_K04
PKA_K24	Bierze czynny i kreatywny udział w debacie społecznej związanej z problematyką moralną	H2A_K05 H2A_K01
PKA_K25	Wykazuje kreatywność w propagowaniu dialogu ekumenicznego	S2A_K02
PKA_K26	Przestrzega zasad praworządności w Kościele	S2A_K02
PKA_K27	Troszczy się o prawidłowe stosowanie norm prawnych w podejmowanych czynnościach z zakresu prawa kanonicznego	S2A_K03
PKA_K28	Podejmuje wyzwania w zakresie inicjatyw prawodawczych w obszarze prawa kanonicznego	S1A_K05
PKA_K29	Przestrzega praw i obowiązków wiernych w Kościele	S2A_K03
PKA_K30	Akceptuje hierarchiczność Kościoła	S2A_K02
PKA_K31	Popiera tworzenie kultury przez Kościół	S2A_K05
PKA_K32	Rozwija formy nauczania i kształcenia w Kościele	S2A_K01 S2A_K06 S2A_K07
PKA_K33	Kształtuje postawę szacunku dla praw i instytucji służących różnym społecznościom ludzkim	S2A_K01
PKA_K34	Akceptuje prawa i obowiązki osób konsekrowanych w Kościele	S2A_K02
PKA_K35	Przejawia postawę szacunku wobec osób, które opierają swoje	S2A_K03

	życie na zasadach ewangelicznych	
PKA_K36	Promuje nauczanie Kościoła na temat społecznego wymiaru sakramentów w Kościele	S2A_K01
PKA_K37	Wykazuje odpowiedzialność w ukazywaniu znaczenia sakramentów	S2A_K04
PKA_K38	Przyczynia się do trwałości małżeństwa i rodziny	S2A_K02
PKA_K39	Wspomaga małżonków przeżywających trudności i kryzysy we wspólnym pożyciu	S2A_K04
PKA_K40	Jest zorientowany na promocję chrześcijańskiego modelu rodziny	S2A_K03
PKA_K41	Wspiera osoby prawne i fizyczne w administrowaniu majątkiem kościelnym	S2A_K04
PKA_K42	Wykazuje troskę o regulację majątkową podmiotów kościelnych	S2A_K03
PKA_K43	Pełni funkcje kierownicze w jednostkach organizacyjnych mających związek z obrotem majątkiem kościelnym (banki, jednostki samorządowe)	S2A_K02
PKA_K44	Przyjmuje odpowiedzialność za popełnione przestępstwa	S2A_K04
PKA_K45	Wspomaga osoby, którym wymierzona została kara kościelna, wskazując im możliwości naprawienia popełnionego przestępstwa	S2A_K03
PKA_K46	Wspiera poradą prawną w zakresie prawa kanonicznego	S2A_K04
PKA_K47	Przyczynia się do dialogu i współdziałania między państwem i Kościołem	S2A_K02
PKA_K48	Inicjuje współdziałanie Kościoła i państwa w obszarze kultury, opieki, wychowania, pomocy społecznej	S1A_K05 S2A_K05
PKA_K49	Wykazuje wyczulenie na odrębność dwóch systemów prawa kanonicznego wewnątrz Kościoła katolickiego	S2A_K06
PKA_K50	Przyczynia się do propagowania wierności zasadom wiary i zasadom moralnym	S2A_K03
PKA_K51	Dbą o respektowanie prawa wyznaniowego w funkcjonowaniu państwa	S2A_K03
PKA_K52	Umiejętnie broni argumenty z prawa wyznaniowego	S2A_K06
PKA_K53	Motywuje do przestrzegania praw człowieka na płaszczyźnie przekonań religijnych i światopoglądowych	S2A_K02
PKA_K54	Pogłębia swoją wiedzę o Unii Europejskiej	S1A_K02 S2A_K06
PKA_K55	Dyskutuje o zmianach w prawie państwowym dokonanych pod wpływem prawa europejskiego	S1A_K05
PKA_K56	Przewiduje konsekwencje prawne i społeczne dokonane pod wpływem prawa UE	S2A_K05
PKA_K57	Dąży do respektowania w obrocie cywilnoprawnym zasad etycznych	S2A_K04
PKA_K58	Wykazuje profesjonalizm i odpowiedzialność za powierzone zadania	S2A_K03
PKA_K59	Reaguje na zjawisko przemocy w rodzinie	S2A_K02 S2A_K04
PKA_K60	Popiera inicjatywy społeczne mające na celu przeciwdziałanie patologii w rodzinie	S1A_K05
PKA_K61	Przyczynia się do propagowania wzorca rodziny właściwego dla kultury chrześcijańskiej	S2A_K01
PKA_K62	Wspiera formułę małżeństwa określoną w porządku prawa polskiego, w tym w Konstytucji RP	S1A_K05
PKA_K63	Demonstruje brak akceptacji dla wszelkich zachowań	S2A_K03

	stanowiących naruszenie lub obejście prawa	
PKA_K64	Przewiduje konsekwencje działań niezgodnych z prawem	S2A_K06 S2A_K04
PKA_K65	Przyczynia się do wzrostu świadomości prawnej w swoim otoczeniu, a zwłaszcza w miejscu pracy	S2A_K01
PKA_K66	Pogłębia swoją wiedzę	S1A_K01
PKA_K67	Inspiruje i organizuje proces uczenia się innych osób	S2A_K01
PKA_K68	Uzupełnia wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	S1A_K06
PKA_K69	Pracując w zespole pełni w nim różne funkcje	S2A_K02
PKA_K70	Wykazuje autonomię myślenia i organizacji pracy	S2A_K07
PKA_K71	Przyjmuje odpowiedzialność za właściwe stosowanie w praktyce zawodowej przepisów kpa	S2A_K04
PKA_K72	Stosuje wiedzę z zakresu organizacji i prowadzenia postępowania cywilnego w pracy samodzielnej lub zespołowej, zwłaszcza w dziedzinie spraw małżeńskich i majątkowych	S2A_K02 S2A_K03

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia jednolite magisterskie, 10 semestrów, liczba punktów ECTS - 300.

III. PRAKTYKA:

Praktyka kanoniczno-cywilna trwa 80 godzin i realizowana jest w dwóch częściach: na III i IV roku studiów. W każdej z części praktyka trwa 2 tygodnie (40 godzin). W danym roku praktyka może być realizowana w czasie dłuższym niż 2 tygodnie, jednakże w wymiarze godzinowym nie mniejszym niż 40 godzin. Praktyka powinna odbywać się w dwóch obszarach specjalistycznych: w kanonicznym, obejmującym instytucje kościelne i cywilnym, dotyczącym instytucji świeckich. Wybór obszaru specjalistycznego w danym roku praktyki oraz Instytucji, w której praktyka ma być realizowana, należy do samodzielnej decyzji studenta. Dopuszcza się możliwość zrealizowania obu części praktyki w jednym obszarze specjalistycznym. Miejscem praktyki kanonicznej jest sąd biskupi lub inne wydziały kurii biskupiej albo kancelarie parafialne. Miejscem praktyki cywilnej są instytucje państwowe lub samorządowe albo instytucje finansowe właściwe z uwagi na miejsce zamieszkania studenta lub miejsce odbywania studiów.

Celem **praktyki kanoniczno-cywilnej** jest kształtowanie konkretnych umiejętności zawodowych studenta, związanych z miejscem odbywania praktyki. Aspekt kanoniczny ma na celu zapoznanie studenta ze strukturą organizacyjną i podziałem kompetencji jednostek organizacyjnych Kościoła katolickiego w Polsce, ze specyfiką administracji kościelnej a także charakterem spraw toczących się w sądach i kuriach biskupich. Celem aspektu cywilnego jest przybliżenie zasad działania administracji cywilnej oraz instytucji zajmujących się obrotem środkami finansowymi.

W toku praktyki student doskonali umiejętność organizacji pracy własnej i zespołowej, efektywnego zarządzania czasem a także kształtuje sumienność i odpowiedzialność za powierzone zadania. Praktyka przyczynia się do pogłębienia świadomości prawno - społecznej studentów i przygotowuje ich do etycznego wykonywania zawodu prawnika-kanonisty. Praktyka służy poszerzeniu wiedzy zdobytej na studiach i rozwijaniu umiejętności jej wykorzystania w praktyce.

Zakres praktyki:

1. W trakcie odbywanej praktyki w instytucjach kościelnych student powinien uczestniczyć, w granicach dopuszczalnych prawem kanonicznym i państwowym, w czynnościach urzędowych, a w szczególności:

- a) zapoznać się ze strukturą organizacyjną i rodzajami kościelnych osób prawnych, oraz przepisami prawa państwowego i kanonicznego regulującymi ich działalność,
 - b) zapoznać się z regulacją prawa rodzinnego i prawa o aktach stanu cywilnego dotyczącymi małżeństwa konkordatowego, a także prawa kanonicznego dotyczącego małżeństwa i obowiązującymi procedurami i dokumentami,
 - c) poznać metody archiwizowania dokumentacji,
 - d) redagować i przygotowywać pisma urzędowe, prowadzić korespondencję,
 - e) prowadzić urzędnia ewidencyjne: repertoria, skorowidze, indeksy,
 - f) przygotować projekty decyzji, dekretów, zaświadczeń, wniosków.
2. Wykonywanie czynności praktyki kanonicznej, nie obejmuje praktyk o charakterze religijnym. Uczestniczenie we wszelkich formach kultu religijnego odbywa się wyłącznie za zgodą studenta.
3. W trakcie odbywania praktyki w instytucjach państwowych, samorządowych i finansowych student powinien:
- a) zapoznać się ze strukturą organizacyjną instytucji państwowych, samorządowych i finansowych, oraz przepisami prawa regulującymi ich działalność,
 - b) poznać metody archiwizowania dokumentacji,
 - c) prowadzić urzędnia ewidencyjne: repertoria, skorowidze, indeksy,
 - d) zapoznać się z dokumentacją do wniosków aplikacyjnych o dofinansowanie projektów ze środków publicznych krajowych i europejskich.

Efekty kształcenia dla kierunku **Ratownictwo medyczne**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.
2. **Profil kształcenia:** praktyczny.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** jest przygotowany do prowadzenia opieki medycznej oraz profesjonalnego udzielenia pomocy w stanach nagłego i bezpośredniego zagrożenia życia. Zna systemy opieki zdrowotnej w Polsce i krajach Unii Europejskiej.

Absolwent:

- postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodu ratownika medycznego,
 - posiada wiedzę ogólną z zakresu nauk społecznych oraz wiedzę i umiejętności specjalistyczne z zakresu nauk medycznych,
 - rozpoznaje stany nagłe zagrożenia życia u dorosłych i dzieci,
 - rozpoznaje stan utraty przytomności oraz zabezpieczyć funkcje życiowe,
 - posługuje się skalami medycznymi oceny stanu ogólnego i ciężkości urazów,
 - potrafi rozpoznawać stany nagłe zagrożenia życia oraz ustalić kolejność udzielania pomocy poszkodowanym w katastrofie (TRIAGE),
 - potrafi zabezpieczyć poszkodowanych oraz siebie na miejscu zdarzenia tak aby nie dopuścić do powiększenia liczby poszkodowanych,
 - współuczestniczy w ewakuacji ludzi z miejsc zagrożonych,
 - umie zapewnić opiekę medyczną ekipom ratowniczym podczas akcji ratowniczej,
 - potrafi samodzielnie wykonywać medyczne czynności ratunkowe oraz przeprowadzać czynności podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
 - wykonuje defibrylację ręczną i automatyczną,
 - umie przywracać z użyciem oraz bez użycia przyrządów drożność dróg oddechowych, prowadzić tlenoterapię bierną i wentylację zastępczą,
 - zna zasady podawania i działanie leków stosowanych w ratownictwie medycznym oraz ewentualne reakcje somatyczne po ich podaniu,
 - zapewnia bezpieczny transport poszkodowanego,
 - porozumiewa się z poszkodowanymi i chorymi w sposób adekwatny do zaistniałej sytuacji,
 - jest przygotowany do podjęcia pracy w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej,
 - potrafi przeprowadzić szkolenie z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy i popularyzować wiedzę ratowniczą we wszystkich środowiskach,
 - systematycznie wzbogaca swoją wiedzę z zakresu umiejętności zawodowych poprzez różne formy samokształcenia,
 - posługuje się językiem obcym na poziomie pozwalającym komunikowanie się z chorym i członkami innych ekip ratowniczych.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych

- e) M1AP - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej dla studiów pierwszego stopnia
- f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów ratownictwo medyczne - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej
WIEDZA		
K1A_W01	Zna historię medycyny ratunkowej	M1P_W09
K1A_W02	Zna podstawy prawne i funkcjonowanie państwowego i prywatnego Systemu Opieki Zdrowotnej w Polsce i na świecie	M1P_W08 M1P_W12
K1A_W03	Podaje zasady funkcjonowania zintegrowanego systemu ratownictwa medycznego	M1P_W09
K1A_W04	Posiada podstawowe wiadomości z zakresu prawa karnego, cywilnego i administracyjnego w odniesieniu do zasad wykonywanego zawodu ratownika medycznego	M1P_W11
K1A_W05	Zna zasady dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej	M1P_W08
K1A_W06	Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej i profilaktyki	M1P_W06
K1A_W07	Zna zagadnienia z dziedziny socjologii i główne teorie wyjaśniające problemy społeczne i ich wpływ na zdrowie człowieka	M1P_W04
K1A_W08	Zna podstawowe pojęcia dotyczące moralności i etyki w odniesieniu do zawodu ratownika medycznego	M1P_W08
K1A_W09	Posiada wiedzę z zakresu filozofii w odniesieniu do różnych postaw ludzkich	M1P_W04
K1A_W10	Zna podstawowe pojęcia z psychologii człowieka i charakteryzuje wpływ procesów poznawczych na działania ratowników i zespołów medycznych oraz na zachowanie pacjenta	M1P_W04
K1A_W11	Zna zasady przeprowadzania badań naukowych w tym zbierania informacji i analizy danych naukowych	M1P_W11
K1A_W12	Zna wpływ sprawności motorycznej na skuteczność działań ratowniczych i obrony własnej	M1P_W10
K1A_W13	Definiuje podstawowe zjawiska biofizyczne i biochemiczne mające wpływ na funkcjonowanie organizmu ludzkiego	M1P_W01
K1A_W14	Posiada wiedzę dotyczącą funkcjonowania poszczególnych układów w organizmie człowieka	M1P_W02
K1A_W15	Zna budowę anatomiczną poszczególnych układów oraz położenie narządów i innych struktur w organizmie człowieka	M1P_W02
K1A_W16	Zna podstawy procesów patofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka	M1P_W03
K1A_W17	Zna mechanizmy obrony własnej organizmu przed szkodliwymi czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi	M1P_W02
K1A_W18	Charakteryzuje wpływ środowiska zewnętrznego na zdrowie człowieka	M1P_W03

K1A_W19	Zna skutki działania substancji toksycznych na ludzi i podaje zasady postępowania w zatruciach różną drogą	M1P_W03
K1A_W20	Zna farmakokinetykę i farmakodynamikę leków w organizmie człowieka oraz zna wskazania i przeciwwskazania do zastosowania leków w pracy ratownika medycznego	M1P_W03
K1A_W21	Podaje wartości referencyjne dla podstawowych badań laboratoryjnych	M1P_W03
K1A_W22	Ma podstawową wiedzę z zakresu pielęgniarskich procedur medycznych	M1P_W10
K1A_W23	Definiuje podstawowe zaburzenia psychiczne i zna elementy interwencji psychologicznych	M1P_W03 M1P_W07
K1A_W24	Ma wiedzę na temat ostrych i przewlekłych chorób chirurgicznych i wczesnego postępowania z pacjentem urazowym	M1P_W03 M1P_W07
K1A_W25	Zna podstawy rozpoznawania obrażeń narządu ruchu na podstawie mechanizmu urazu i badania przedmiotowego	M1P_W03
K1A_W26	Zna zasady unieruchamiania kończyn ,miednicy, kręgosłupa oraz tamowania krwotoków zewnętrznych–żylnych i tętnicznych	M1P_W07
K1A_W27	Zna algorytm podstawowych i zaawansowanych zabiegów reanimacyjnych u dzieci i dorosłych	M1P_W07
K1A_W28	Wymienia, podaje charakterystykę i wstępne leczenie stanów zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych i urazach	M1P_W03 M1P_W07
K1A_W29	Zna odrębności anatomiczne i fizjologiczne dzieci, kobiet w ciąży i ludzi starych oraz ich wpływ na podejmowane działania ratownicze	M1P_W02
K1A_W30	Posiada podstawową wiedzę o symptomatologii najczęstszych schorzeń u dzieci	M1P_W03
K1A_W31	Zna zasady segregacji przedlekarskiej i udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w zdarzeniach masowych i katastrofach	M1P_W05
K1A_W32	Zna zasady transportu pacjenta poszkodowanego w wypadku	M1P_W07
K1A_W33	Omawia zagadnienia z zakresu tanatologii oraz zasady postępowania po śmierci chorego	M1P_W03 M1P_W09
K1A_W34	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauczania medycyny	M1P_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Potrafi wykorzystać wiedzę anatomiczną celem wykonania podstawowych procedur medycznych i diagnozowania potencjalnych uszkodzeń narządów w urazach	M1P_U05
K1A_U02	Potrafi przeprowadzić analizę zagrożeń fizjologicznych i biochemicznych dla życia człowieka	M1P_U04
K1A_U03	Diagnostuje zaburzenia występujące na poziomie komórek i tkanek po analizie badań i objawów klinicznych	M1P_U05
K1A_U04	Potrafi sprawnie odczytać i zanalizować podstawowe parametry życiowe i wdrożyć pewne działania mające na celu podtrzymanie funkcji życiowych u pacjenta z zagrożeniem życia	M1P_U02 M1P_U05
K1A_U05	Potrafi umiejętnie zastosować leki w stanach zagrożenia życia i zdrowia, uwzględniając przeciwwskazania do ich zastosowania	M1P_U05
K1A_U06	Dokonyuje oceny negatywnych skutków stosowania leków i innych substancji psychoaktywnych w tym ich przedawkowania	M1P_U05
K1A_U07	Zabezpiecza materiał do badań diagnostycznych	M1P_U02 M1P_U05

K1A_U08	Przewiduje skutki szerzenia się zakażeń wirusowych, bakteryjnych i grzybiczych.	M1P_U10
K1A_U09	Przeprowadza wywiad i badanie fizykalne chorego w stanie zagrożenia zdrowotnego	M1P_U02 M1P_U05
K1A_U10	Posiada umiejętność sprawnego rozpoznawania oznak zatrzymania krążenia i biegłego stosowania medycznych czynności ratunkowych w podstawowych i zaawansowanych zabiegach reanimacyjnych	M1P_U01 M1P_U02 M1P_U05
K1A_U11	Sprawnie wykorzystuje sprzęt stosowany w medycynie ratunkowej	M1P_U02
K1A_U12	Potrafi zaopatrzyć rany i oparzenia, tamować krwotoki zewnętrzne zaopatrywać urazową amputację kończyn oraz unieruchamiać miednicę, kręgosłup i kończyny u pacjenta urazowego	M1P_U01 M1P_U05
K1A_U13	Umie wykonać podstawowe zabiegi pielęgnacyjne i diagnostyczne wchodzące w zakres kompetencji ratownika medycznego	M1P_U01 M1P_U05
K1A_U14	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w celu umiejętnego postępowania z poszkodowanym	M1P_U04 M1P_U05
K1A_U15	Potrafi rozpoznać zagrożenie pochodzenia środowiskowego i wewnętrznego oraz wdrożyć odpowiednie działania na miejscu zdarzenia	M1P_U05 M1P_U10
K1A_U16	Posiada umiejętność sprawnego przeprowadzania segregacji medycznej, dekontaminacji i transportu w przypadku zdarzenia masowego i katastrofy	M1P_U02 M1P_U05
K1A_U17	Potrafi zastosować w praktyce przepisy ustawy o zabezpieczaniu imprez masowych	M1P_U03 M1P_U05
K1A_U18	Potrafi rozpoznać zaburzenia psychiczne na podstawie wywiadu i badania przedmiotowego i udzielać pomocy medycznej u pacjenta z tymi zaburzeniami	M1P_U03 M1P_U04 M1P_U05
K1A_U19	Potrafi identyfikować stresory w zawodzie ratownika medycznego i jest w stanie umiejętnie zastosować techniki radzenia sobie ze stresem	M1P_U11
K1A_U20	Potrafi zaplanować działanie z zakresu profilaktyki i prewencji chorób w oparciu o analizę zagrożeń zdrowotnych	M1P_U10
K1A_U21	Analizuje czynniki wpływające na politykę zdrowotną państwa	M1P_U04
K1A_U22	Potrafi przygotować analizę rynku medycznego w Polsce i sprawnie zarządzać jego zasobami	M1P_U06 M1P_U08
K1A_U23	Planuje działania z zakresu prowadzonej działalności gospodarczej	M1P_U10
K1A_U24	Potrafi przekazać wiedzę i umiejętności z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej i kwalifikowanej pierwszej pomocy	M1P_U05 M1P_U10
K1A_U25	Potrafi prawidłowo prowadzić dokumentację medyczną w zespołach wyjazdowych i szpitalnych oddziałach ratunkowych	M1P_U09
K1A_U26	Przygotowuje raport pisemny i ustny o stanie pacjenta i zastosowanych działaniach ratunkowych.	M1P_U12 M1P_U13
K1A_U27	Potrafi analizować własne błędy i wyciągać wnioski celem doskonalszego udzielania pomocy medycznej	M1P_U07
K1A_U28	Posiada umiejętność krytycznego korzystania ze źródeł informacji zawartych w literaturze medycznej w formie papierowej i elektronicznej poprzez analizę ich treści	M1P_U06

K1A_U29	Potrafi interpretować dane liczbowe i wykorzystywać je w pracach naukowych	M1P_U08
K1A_U30	Wykorzystuje programy komputerowe celem usprawnienia zadań ratowniczych	M1P_U06
K1A_U31	Obsługuje systemy przesyłu danych wykorzystywane w pogotowiu ratunkowym	M1P_U06
K1A_U32	Potrafi samodzielnie stawiać cele badań naukowych i analizować ich wyniki i sprawnie wyciągać wnioski.	M1P_U08
K1A_U33	Potrafi przekazać wiedzę i umiejętności z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej i kwalifikowanej pierwszej pomocy	M1P_U05 M1P_U10
K1A_U34	Potrafi odebrać poród w warunkach pozaszpitalnych	M1P_U02 M1P_U05
K1A_U35	Przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia przemocy w tym przestępstw na tle seksualnym	M1P_U04 M1P_U05
K1A_U36	Doskonali umiejętność pływania i wspinaczki	M1P_U11
K1A_U37	Potrafi wykorzystać umiejętności ruchowe w działaniach ratowniczych na lądzie i w wodzie	M1P_U11
K1A_U38	Zna język angielski w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się z pacjentem i członkami innych ekip ratowniczych oraz pozwalającym na korzystanie z anglojęzycznej literatury medycznej	M1P_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Jest gotów do współpracy i podporządkowania się poszczególnym członkom zespołu i pozostałym jednostkom systemu	M1P_K02 M1P_K04
K1A_K02	Zachowuje krytycyzm w ocenie sytuacji i postępowaniu w sytuacjach nagłego zagrożenia zdrowotnego	M1P_K02
K1A_K03	Wykazuje odpowiedzialność w podejmowanych działaniach ratowniczych	M1P_K02 M1P_K03
K1A_K04	Dbą o poziom sprawności fizycznej niezbędnej dla sprawnego przeprowadzania działań ratowniczych na lądzie i w wodzie	M1P_K09
K1A_K05	Systematycznie wzbogaca wiedzę i umiejętności medyczne poprzez różne formy samokształcenia i zorganizowane kursy medyczne	M1P_K01
K1A_K06	Dbą o bezpieczeństwo własne i zespołu poprzez umiejętne stosowanie środków ochrony osobistej oraz prawidłową ocenę miejsca zdarzenia	M1P_K07
K1A_K07	Przestrzega praw pacjenta w tym tajemnicy lekarskiej, a w swoich działaniach stosuje się do norm etycznych i moralnych	M1P_K03
K1A_K08	Potrafi umiejętnie kierować zespołem zachowując wrażliwość na potrzeby poszczególnych członów zespołu	M1P_K04
K1A_K09	Jest wrażliwy na potrzeby pacjentów jednocześnie zachowując krytycyzm w kontakcie z poszkodowanym	M1P_K03
K1A_K10	Popularyzuje wiedzę z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej	M1P_K05
K1A_K11	Określa skutki wpływu sytuacji kryzysowych na podejmowane działania ratownicze	M1P_K06
K1A_K12	Przestrzega zasad zdrowego trybu życia	M1P_K05 M1P_K07
K1A_K13	Identyfikuje problemy pacjenta analizując dane z wywiadu oraz sygnały pozawerbalne	M1P_K08

K1A_K14	Wyjaśnia poszkodowanemu istotę jego choroby czy urazu, zapewniając mu jednocześnie wsparcie psychiczne	M1P_K03
K1A_K15	W swojej pracy zawodowej odznacza się kreatywnością i konsekwentnością poprzez stałe udoskonalanie warunków pracy	M1P_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS - 180.

III. PRAKTYKA:

Wymiar, charakter i miejsce odbywania praktyk musi zapewniać uzyskanie opisanych w efektach kształcenia kompetencji zawodowych.

Wymiar i miejsce praktyk wakacyjnych:

Rok I - wybrane oddziały szpitalne 160h + dyżury nocne Szpitalny Oddział Ratunkowy - 20h.

Rok II:

- w terenowej jednostce straży pożarnej- 80h + dyżury nocne – 20h,
- u dysponenta zespołów ratownictwa medycznego - 80h + dyżury nocne – 20h.

Praktyki powinny zapewnić studentom zdobycie podstawowego i niezbędnego do pracy ratownika medycznego doświadczenia i obejmować:

- 1) praktykę z zakresu technik zabiegów medycznych i opieki pielęgniarstwa,
- 2) praktykę z zakresu organizacji i funkcjonowania jednostek systemu ratownictwa,
- 3) praktykę z zakresu medycznych czynności ratunkowych,
- 4) praktykę z zakresu procedur klinicznych medycyny ratunkowej,
- 5) praktykę z zadań dysponenta zespołów ratownictwa medycznego.

Efekty kształcenia dla kierunku **Rolnictwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** jest specjalistą w zakresie technologii produkcji rolniczej, zwłaszcza roślinnej oraz posiada praktyczne przygotowanie do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa rolnego, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Posiada podstawową wiedzę biologiczno-chemiczną i ekologiczną, znajomość ekonomiki, organizacji i zarządzania produkcją oraz funkcjonowania infrastruktury rolniczej. Jest przygotowany do podjęcia pracy w administracji rolnej, usługach i doradztwie rolniczym. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu rolnictwa. Jest przygotowany do pracy w administracji rządowej i samorządowej związanej z rolnictwem, doradztwie rolniczym, przedsiębiorstwach zajmujących się skupem i obrotem produktów roślinnych, a także do prowadzenia gospodarstw rolniczych posiadających dział ogrodnictwa i produkcji zwierzęcej. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Studenci na studiach drugiego stopnia mogą wybrać zakres specjalności: agroturystyka, konsulting ekonomiczno-rolniczy.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - b) I – studia pierwszego stopnia
 - c) A – profil ogólnoakademicki
 - d) W – kategoria wiedzy
 - e) U – kategoria umiejętności
 - f) K – kategoria kompetencji społecznych
 - g) R1A_ – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia
 - h) InzA – efekty kształcenia dla kwalifikacji pierwszego stopnia związane z kompetencjami inżynierskimi
 - i) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów rolnictwo - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K1A_W01	Posiada podstawową wiedzę z zakresu chemii nieorganicznej,	R1A_W01

	organicznej i biochemii, zna podstawowe pojęcia fizyczne	
K1A_W02	Prezentuje podstawową wiedzę z zakresu budowy, biologii, morfologii, systematyki i taksonomii roślin	R1A_W01
K1A_W03	Zna podstawowe metody badań statystycznych, a także wybrane zagadnienia analizy matematycznej istotne z punktu widzenia opisu procesów zachodzących w przyrodzie	R1A_W01
K1A_W04	Opisuje genetyczne i biochemiczne podłoże i przebieg procesów życiowych w oparciu o znajomość klasyfikacji, budowy, występowania, funkcji i przemian głównych składników żywego organizmu	R1A_W01
K1A_W05	Charakteryzuje podstawowe terminy, kategorie i procesy ekonomiczne w skali mikro oraz makroekonomicznej, a także zasady funkcjonowania rynków i kształtowania się równowagi makroekonomicznej	R1A_W02
K1A_W06	Zna podstawowe formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw oraz zasady prowadzenia działalności gospodarczej uwzględniające metody i dokumenty stosowane w zakresie organizacji i ekonomiki przedsiębiorstwa	R1A_W02
K1A_W07	Prezentuje elementarną wiedzę humanistyczną, społeczną i prawną, umożliwiającą zrozumienie zjawisk i procesów społecznych	R1A_W02
K1A_W08	Wie na czym polegają procesy glebotwórcze i wyjaśnia ich wpływ na środowisko, zna kryteria systematyzowania gleb	R1A_W03
K1A_W09	Ma podstawową wiedzę w zakresie funkcjonowania organizmów roślinnych i zwierzęcych, ich budowy, rozwoju, rozmnażania, występowania oraz znaczenia biologicznego i gospodarczego	R1A_W04
K1A_W10	Posiada wiedzę dotyczącą eksploatacji maszyn rolniczych, a także nadzorowania procesów eksploatacyjnych występujących w rolnictwie	R1A_W03 R1A_W04
K1A_W11	Charakteryzuje najważniejsze gatunki roślin uprawnych pod względem biologiczno-rolniczym, zna ich znaczenie gospodarcze i wymagania siedliskowe, zna zasady i sposoby uprawy roli i siewu, ma wiedzę z zakresu gospodarki płodozmianowej	R1A_W04 R1A_W05
K1A_W12	Zna technologie produkcji głównych grup roślin z uwzględnieniem zasad gospodarki rynkowej i ochrony środowiska, monitoruje procesy wzrostu i rozwoju roślin	R1A_W04 R1A_W05
K1A_W13	Posiada podstawową wiedzę na temat agrofagów roślin uprawnych i sposobów ich ograniczania, ma wiedzę o współzależnościach zachodzących w agrofitocenozie w warunkach zróżnicowań siedliskowych i agrotechnicznych, zna podstawowy sprzęt techniczny do aplikacji środków ochrony roślin, zna zasady działania i użytkowania opryskiwaczy	R1A_W04 R1A_W05 R1A_W06
K1A_W14	Omawia podstawowe kryteria systematyki mikroorganizmów oraz ich cechy morfologiczne, fizjologiczne, biochemiczne, a także sposoby rozmnażania, charakteryzuje znaczenie mikroorganizmów w produkcji rolniczej i w środowisku	R1A_W03 R1A_W04 R1A_W06
K1A_W15	Zna zasady żywienia roślin uprawnych oraz wpływ makro- i mikroelementów na prawidłowy ich wzrost, rozwój i jakość, ma wiedzę na temat praw nawozowych, rozpoznaje nawozy mineralne, naturalne i organiczne oraz zna wymagania roślin co do ich stosowania	R1A_W03 R1A_W04 R1A_W06

K1A_W16	Posiada podstawową wiedzę dotyczącą środków ochrony roślin, regulatorów wzrostu i biostymulatorów oraz ich stosowania	R1A_W03 R1A_W04 R1A_W06
K1A_W17	Charakteryzuje surowce paszowe oraz technologie ich produkcji, konserwowania, uszlachetniania i metody oceny jakości	R1A_W03 R1A_W05
K1A_W18	Ma podstawową wiedzę z zakresu biologii molekularnej oraz genetycznych uwarunkowań funkcjonowania organizmów żywych w środowisku, mechanizmów ich zmienności i możliwości jej wykorzystania w celu poprawy jakości życia człowieka	R1A_W04 R1A_W05 R1A_W06
K1A_W19	Zna metody hodowli twórczej i zachowawczej, ma ogólną wiedzę dotyczącą specyfiki technologii produkcji, uszlachetniania oraz kwalifikacji materiału siewnego roślin rolniczych, zna ogólne zasady organizacji i funkcjonowania sektora hodowlano-nasiennego, oceny i rejestracji odmian oraz ich prawnej ochrony	R1A_W05 R1A_W08
K1A_W20	Zna podstawowe metody regulacji zasobów wodnych w środowisku oraz ich wpływ na uprawę roślin, kształtowanie środowiska i bioróżnorodność	R1A_W05 R1A_W06 R1A_W07
K1A_W21	Posiada wiedzę na temat funkcjonowania ekosystemu i wpływu rolnictwa na środowisko przyrodnicze oraz zna zasady rolnictwa i ogrodnictwa ekologicznego	R1A_W06 R1A_W07
K1A_W22	Charakteryzuje najważniejsze gatunki roślin zbiorowisk trawiastych, zna przyrodnicze i gospodarcze funkcje użytków zielonych oraz zasady ich racjonalnego użytkowania	R1A_W04 R1A_W06 R1A_W07
K1A_W23	Modeluje jakość przez dobór czynników agrotechnicznych, zna procesy biochemiczno-fizjologiczne zachodzące w płodach rolnych podczas przechowywania i ich wpływ na jakość surowców żywnościowych	R1A_W04 R1A_W09
K1A_W24	Zna elementy technologii produkcji podstawowych ziemiopłodów, ma wiedzę z zakresu planowania produkcji, ekonomicznej oceny zakładanych efektów produkcyjnych oraz możliwości współfinansowania projektów ze środków UE	R1A_W07 R1A_W08 R1A_W09
K1A_W25	Ma podstawową wiedzę z zakresu przedsiębiorczości, organizacji, zarządzania oraz marketingu, niezbędną w podejmowaniu i prowadzeniu działalności rolniczej i pozarolniczej	R1A_W09
K1A_W26	Objaśnia mechanizmy funkcjonowania polityki strukturalnej w zakresie rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, rozróżnia fundusze strukturalne, wskazuje instrumenty wsparcia rolnictwa i obszarów wiejskich	R1A_W07 R1A_W08 R1A_W09
K1A_W27	Ma elementarną wiedzę z zakresu prawa własności intelektualnej i przemysłowej oraz źródeł informacji patentowej	R1A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Korzysta z dostępnych źródeł i form informacji z zachowaniem praw własności intelektualnej, w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania	R1A_U01
K1A_U02	Prezentuje opracowane materiały, własne stanowisko i poglądy z wykorzystaniem różnych form przekazu	R1A_U02
K1A_U03	Korzysta z podstawowych możliwości programów komputerowych w zakresie zbierania danych, obliczeń, interpretacji oraz prezentacji wyników	R1A_U03

K1A_U04	Realizuje pod kierunkiem opiekuna proste zadanie badawcze, projektowe lub eksperyment naukowy z zakresu rolnictwa, kończące się zinterpretowaniem wyników oraz sformułowaniem poprawnych wniosków	R1A_U04
K1A_U05	Posiada umiejętność matematycznego opisu przebiegu analizowanego zjawiska lub procesu oraz analizy i interpretacji skonstruowanych modeli matematycznych	R1A_U04
K1A_U06	Wykorzystuje podstawowe metody i techniki laboratoryjne w analizie jakościowej i ilościowej, w pomiarach podstawowych wielkości fizycznych oraz w badaniach mikroskopowych i mikrobiologicznych	R1A_U05
K1A_U07	Analizuje podstawowe mechanizmy dziedziczenia cech na poziomie osobniczym, potrafi wykorzystać techniki molekularne w rolnictwie	R1A_U05
K1A_U08	Analizuje podstawowe prawa ekonomiczne i procesy gospodarcze zachodzące w gospodarce krajowej i światowej w celu dokonania elementarnej oceny stanu koniunktury gospodarczej	R1A_U05
K1A_U09	Analizuje działalność przedsiębiorstwa ze szczególnym uwzględnieniem środków produkcji, zasobów ludzkich i finansowych oraz kosztów produkcji	R1A_U05
K1A_U10	Posługuje się podstawowymi przyrządami pomiarowymi, urządzeniami i maszynami stosowanymi w produkcji rolniczej	R1A_U06
K1A_U11	Ocenia uprawy rolnicze w różnych fazach wzrostu i posiada umiejętności dokonywania korekt w technologiach ich uprawy	R1A_U05 R1A_U06
K1A_U12	Ocenia stopień zagrożenia roślin przez agrofagi, potrafi zastosować odpowiednie metody ich zwalczania z uwzględnieniem warunków meteorologicznych, stopnia zagrożenia i oddziaływania na środowisko	R1A_U05 R1A_U06 R1A_U07
K1A_U13	Sporządza bilanse nawozowe w różnych systemach nawożenia i projektuje rozwiązania w zakresie uzupełnienia niedoborów składników pokarmowych w glebach i roślinach oraz regulacji odczynu gleby, ocenia wpływ nawożenia na ilość i jakość plonu	R1A_U05 R1A_U06 R1A_U07
K1A_U14	Ocenia potrzeby melioracji użytków rolnych, potrafi wykonać obliczenia i projekt z zakresu melioracji	R1A_U05 R1A_U06 R1A_U07
K1A_U15	Potrafi wykorzystać środki ochrony roślin, regulatory wzrostu i biostymulatory w produkcji roślinnej, posiada zdolność przewidywania konsekwencji niewłaściwych postępowań w tym zakresie, z punktu widzenia plonowania roślin, zdrowia ludzi i zwierząt oraz stanu środowiska	R1A_U05 R1A_U06 R1A_U07
K1A_U16	Ustala kryteria wyboru systemu gospodarowania na użytkach zielonych w zależności od specyfiki siedliska i zasad dobrej praktyki rolniczej, posiada umiejętność urządzania i pielęgnowania trawników oraz uprawy traw rabatowych	R1A_U05 R1A_U06 R1A_U07
K1A_U17	Potrafi projektować zabiegi związane z ochroną upraw rolniczych, dobiera środki ochrony roślin, sprzęt techniczny i określa parametry pracy opryskiwaczy	R1A_U05 R1A_U06 R1A_U07

K1A_U18	Posiada umiejętność projektowania, zarządzania i sterowania procesem produkcyjnym w gospodarstwie lub przedsiębiorstwie rolnym	R1A_U06 R1A_U07
K1A_U19	Sporządza wnioski o dofinansowanie działań w obszarze rolnictwa w ramach dostępnych programów wsparcia	R1A_U06 R1A_U07
K1A_U20	Posiada zdolność oceny sytuacji dotyczącej rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa w skali lokalnej	R1A_U06 R1A_U07
K1A_U21	Ocenia potrzebę przeprowadzenia analiz chemicznych wód, roślin i gleb, oblicza i interpretuje proste wskaźniki dla zespołów organizmów występujących w agroekosystemie, dostrzega związki między składowymi agroekosystemów a produkcją w systemie ekologicznym	R1A_U06 R1A_U07
K1A_U22	Dobiera metody przechowalnicze w zależności od specyfiki płodów rolnych	R1A_U06
K1A_U23	Przygotowuje sprawozdania, prace projektowe, referaty oraz inne typowe prace pisemne, dotyczące szczegółowych zagadnień związanych z realizowanym kierunkiem studiów, w tym również prace w języku obcym lub wymagające wykorzystania języka obcego oraz obcojęzycznych źródeł	R1A_U08
K1A_U24	Opracowuje pracę dyplomową inżynierską, w której streszczenie w języku obcym jest obligatoryjne	R1A_U08
K1A_U25	Przygotowuje wystąpienia i prezentacje ustne dotyczące szczegółowych zagadnień, w tym również z wykorzystaniem języka obcego oraz obcojęzycznych źródeł	R1A_U09
K1A_U26	Posługuje się jednym ze współczesnych języków obcych na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, z wykorzystaniem słownictwa z zakresu kierunku studiów	R1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Ma świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie w kontekście zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz panującej na nim konkurencji	R1A_K01
K1A_K02	Wykazuje gotowość do rzeczowej i merytorycznej dyskusji, umożliwiającej osiągnięcie wspólnego stanowiska	R1A_K02
K1A_K03	Jest zdolny do pracy samodzielnej i w zespole oraz kierowania zespołami ludzkimi w zakresie wyznaczania i kontroli zadań realizowanych w ramach zaplanowanych, rutynowych prac	R1A_K02 R1A_K03
K1A_K04	Dostrzega i rozstrzyga podstawowe dylematy natury genetycznej, hodowlanej, produkcyjnej, środowiskowej i ekonomicznej związane z organizacją oraz prowadzeniem szeroko rozumianej produkcji żywności	R1A_K04
K1A_K05	Postępuje zgodnie z podstawowymi zasadami etyki w zakresie wykorzystania zasobów świata ożywionego w produkcji żywności	R1A_K05
K1A_K06	Prezentuje postawę proekologiczną i odpowiedzialność za otaczający go świat ożywiony na różnych poziomach jego organizacji, ma świadomość ryzyka związanego ze stosowaniem czynników chemicznych, fizycznych i biologicznych	R1A_K05 R1A_K06
K1A_K07	Jest w stanie ocenić najważniejsze rolnicze oraz pozarolnicze skutki działań związanych z produkcją i przetwórstwem surowców pochodzenia roślinnego	R1A_K06
K1A_K08	Ma świadomość konieczności przestrzegania zasad higieny i bezpieczeństwa pracy	R1A_K06

K1A_K09	Jest zorientowany na ciągle podnoszenie kwalifikacji zawodowych, umożliwiających aktywne uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym	R1A_K07
K1A_K10	Prezentuje perspektywiczne i przedsiębiorcze myślenie w kontekście wykorzystania zdobytych informacji i umiejętności w działaniach związanych z przyszłą pracą zawodową	R1A_K08

Tabela 2

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów rolnictwo prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Odniesienie do efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
KInzA_W01	Zna podstawowe metody badań statystycznych, a także wybrane zagadnienia analizy matematycznej istotne z punktu widzenia opisu procesów zachodzących w przyrodzie	InzA_W02
KInzA_W02	Charakteryzuje podstawowe terminy, kategorie i procesy ekonomiczne w skali mikro oraz makroekonomicznej, a także zasady funkcjonowania rynków i kształtowania się równowagi makroekonomicznej	InzA_W03
KInzA_W03	Zna podstawowe formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw oraz zasady prowadzenia działalności gospodarczej uwzględniające metody i dokumenty stosowane w zakresie organizacji i ekonomiki przedsiębiorstwa	InzA_W03 InzA_W04
KInzA_W04	Prezentuje elementarną wiedzę humanistyczną, społeczną i prawną, umożliwiającą zrozumienie zjawisk i procesów społecznych	InzA_W03
KInzA_W05	Zna podstawową terminologię oraz pojęcia, teorie i prawa z zakresu chemii nieorganicznej i organicznej, zna podstawowe pojęcia fizyczne	InzA_W02
KInzA_W06	Prezentuje podstawową wiedzę z zakresu budowy, systematyki i taksonomii roślin	InzA_W02
KInzA_W07	Ma podstawową wiedzę w zakresie funkcjonowania organizmów roślinnych i zwierzęcych, ich budowy, rozwoju, rozmnażania, występowania oraz znaczenia biologicznego i gospodarczego	InzA_W02
KInzA_W08	Opisuje biochemiczne podłoże i przebieg procesów życiowych w oparciu o znajomość klasyfikacji, budowy, występowania, funkcji i przemian głównych składników żywego organizmu	InzA_W02
KInzA_W09	Wie na czym polegają procesy glebotwórcze i jak one wpływają na środowisko, zna kryteria systematyzowania gleb, oznaczania ich właściwości i oceny oraz wartościowania	InzA_W02
KInzA_W10	Posiada wiedzę dotyczącą eksploatacji maszyn rolniczych, a także nadzorowania procesów eksploatacyjnych występujących w rolnictwie	InzA_W01 InzA_W02 InzA_W05
KInzA_W11	Umie scharakteryzować najważniejsze gatunki roślin uprawnych pod względem botaniczno-rolniczym, zna ich znaczenia gospodarcze i wymagania glebowo-klimatyczne, posiada wiedzę o siedlisku roślin uprawnych oraz możliwościach regulowania czynników siedliska w rolnictwie, zna metody i zasady uprawy roli oraz wiedzę z zakresu gospodarki płodozmianowej	InzA_W01 InzA_W02 InzA_W05
KInzA_W12	Potrafi zaplanować technologię produkcji głównych grup roślin	InzA_W04

	z zachowaniem zasad gospodarki rynkowej i ochrony środowiska oraz monitorować procesy wzrostu i rozwoju roślin	InzA_W05
KInzA_W13	Posiada podstawowe wiadomości na temat agrofagów roślin uprawnych i ich ograniczania, posiada umiejętności prawidłowej oceny zagrożeń powodowanych przez organizmy szkodliwe w uprawach polowych oraz potrafi dobrać odpowiednie środki do zabiegu ochronnego, potrafi rozwiązywać zadania inżynierskie związane ze stosowaniem środków ochrony roślin	InzA_W01 InzA_W02 InzA_W04
KInzA_W14	Zna podstawowe kryteria systematyki mikroorganizmów oraz ich cechy morfologiczne, fizjologiczne, biochemiczne, a także sposoby rozmnażania, charakteryzuje znaczenie mikroorganizmów w produkcji rolniczej i w środowisku	InzA_W02
KInzA_W15	Potrafi wytłumaczyć zasady żywienia roślin uprawnych oraz wpływ makro- i mikroelementów na prawidłowy ich wzrost, rozwój i jakość, ma wiedzę o charakterystycznych właściwościach fizycznych i chemicznych gleb i na tej podstawie rozpoznaje potrzeby nawożenia poszczególnych gatunków roślin uprawnych	InzA_W02 InzA_W04
KInzA_W16	Potrafi wytłumaczyć wpływ regulatorów wzrostu na wzrost i rozwój roślin, potrafi wytłumaczyć mechanizm antystresowego działania regulatorów wzrostu i biostymulatorów na rośliny uprawne	InzA_W02
KInzA_W17	Charakteryzuje surowce paszowe oraz technologie ich produkcji, konserwowania, uszlachetniania i metody oceny jakości	InzA_W02 InzA_W04 InzA_W05
KInzA_W18	Posiada ogólną wiedzę na temat genetycznych mechanizmów powstawania zmienności organizmów żywych i możliwości jej wykorzystania w celu poprawy jakości życia człowieka, ma ogólną wiedzę na temat oceny i rejestracji odmian oraz ich ochrony wyłącznym prawem	InzA_W03 InzA_W04 InzA_W05
KInzA_W19	Ma znajomość podstawowych metod, technik i narzędzi potrzebnych przy wykonywaniu zabiegów związanych z regulacją zasobów wodnych w środowisku, posiada podstawową wiedzę dotyczącą wpływu czynników środowiskowych na potrzebę regulacji stosunków powietrzno-wodnych gleb zapewniających prawidłowe funkcjonowanie i rozwój obszarów wiejskich	InzA_W02 InzA_W03
KInzA_W20	Ma wiedzę o stanie środowiska przyrodniczego, istnienia zagrożeń fizycznych, chemicznych dla prawidłowego wzrostu, rozwoju i jakości pozyskiwanego surowca roślinnego, posiada wiedzę teoretyczną na temat funkcjonowania ekosystemu, z uwzględnieniem krążenia materii i przepływu energii	InzA_W02 InzA_W04
KInzA_W21	Zna zasady właściwego gospodarowania na użytkach zielonych, charakteryzuje najważniejsze gatunki traw, roślin motylkowatych, turzycowatych pod względem walorów użytkowych	InzA_W02 InzA_W03
KInzA_W22	Zna procesy biochemiczno-fizjologiczne zachodzące w płodach rolnych podczas przechowywania, ma wiedzę dotyczącą wyboru odpowiedniego sposobu przechowywania	InzA_W02 InzA_W04
KInzA_W23	Zna elementy technologii produkcji podstawowych ziemiopłodów, ma wiedzę z zakresu planowania produkcji oraz ekonomicznej oceny zakładanych efektów	InzA_W03 InzA_W04
KInzA_W24	Ma podstawową wiedzę z zakresu przedsiębiorczości, organizacji i zarządzania oraz marketingu, niezbędną	InzA_W03 InzA_W04

	w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej	
KInzA_W25	Zna mechanizmy funkcjonowania polityki strukturalnej w zakresie rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, rozróżnia fundusze strukturalne, wskazuje instrumenty wsparcia rolnictwa i obszarów wiejskich	InzA_W03 InzA_W04
KInzA_W26	Ma elementarną wiedzę z zakresu prawa własności intelektualnej i przemysłowej oraz źródeł informacji patentowej	InzA_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
KInz_U01	Korzysta z dostępnych źródeł i form informacji z zachowaniem praw własności intelektualnej, w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania	InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U04 InzA_U06 InzA_U07
KInz_U02	Prezentuje opracowane materiały, własne stanowisko i poglądy z wykorzystaniem różnych form przekazu	InzA_U02 InzA_U03 InzA_U04 InzA_U05 InzA_U06 InzA_U07 InzA_U08
KInz_U03	Korzysta z podstawowych możliwości programów komputerowych w zakresie zbierania danych, obliczeń, interpretacji oraz prezentacji wyników	InzA_U01 InzA_U02 InzA_U04 InzA_U07
KInz_U04	Realizuje pod kierunkiem opiekuna proste zadanie badawcze, projektowe lub eksperyment naukowy z zakresu kierunku studiów, kończące się zinterpretowaniem wyników oraz sformułowaniem poprawnych wniosków	InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U05 InzA_U06 InzA_U07 InzA_U08
KInz_U05	Posiada umiejętność matematycznego opisu przebiegu analizowanego zjawiska lub procesu oraz analizy i interpretacji skonstruowanych modeli matematycznych	InzA_U01 InzA_U02 InzA_U04
KInz_U06	Wykorzystuje podstawowe metody i techniki laboratoryjne w analizie jakościowej i ilościowej w pomiarach podstawowych wielkości fizycznych oraz w badaniach mikroskopowych i mikrobiologicznych	InzA_U01 InzA_U02 InzA_U05 InzA_U06 InzA_U07
KInz_U07	Wykazuje podstawowe zależności między organizacją struktury i procesami fizjologicznymi roślin na różnym poziomie organizacji biologicznej, a także znaczenie i wykorzystanie tych procesów w produkcji roślinnej	InzA_U05
KInz_U08	Analizuje podstawowe mechanizmy dziedziczenia cech na poziomie molekularnym i osobniczym	InzA_U02
KInz_U09	Potrafi zidentyfikować i zastosować elementarne metody wykorzystywane w pracy hodowlanej	InzA_U04 InzA_U06
KInz_U10	Kojarzy podstawowe prawa ekonomiczne i procesy gospodarcze zachodzące w gospodarce krajowej i światowej w celu dokonania elementarnej oceny stanu koniunktury gospodarczej	InzA_U04
KInz_U11	Analizuje działalność przedsiębiorstwa ze szczególnym uwzględnieniem środków produkcji, zasobów ludzkich	InzA_U04

	i finansowych oraz kosztów produkcji	
KInz_U12	Posługuje się podstawowymi przyrządami pomiarowymi, urządzeniami i maszynami stosowanymi w produkcji rolniczej	InzA_U02 InzA_U05 InzA_U08
KInz_U13	Posiada umiejętności projektowania technologii produkcji wszystkich grup roślin uprawnych z wykorzystaniem odpowiednich metod	InzA_U05 InzA_U06 InzA_U08
KInz_U14	Identyfikuje agrofagi, ocenia stopień zagrożenia roślin, potrafi zastosować adekwatne metody zwalczania, umie właściwie zarządzać środkami ochrony roślin i integrowaną produkcją	InzA_U05 InzA_U06 InzA_U07 InzA_U08
KInz_U15	Nabywa praktyczne umiejętności regulacji odczynu oraz metod jego oznaczania i oceny zasobności gleb w podstawowe składniki, potrafi ocenić wpływ nawożenia na ilość i jakość plonu, proponuje rozwiązania w zakresie uzupełnienia niedoborów składników pokarmowych w glebach i roślinach, sporządza i projektuje bilanse nawozowe w różnych systemach nawożenia	InzA_U01 InzA_U02 InzA_U05 InzA_U06 InzA_U07 InzA_U08
KInz_U16	Posiada zdolność do określenia stanu, funkcjonowania i potrzeb melioracji w konkretnym środowisku, posiada znajomość zalet i wad melioracji wodnych w środowisku	InzA_U02 InzA_U05 InzA_U07
KInz_U17	Nabywa umiejętności praktycznego wykorzystania regulatorów wzrostu i biostymulatorów w produkcji roślinnej, posiada zdolność przewidywania konsekwencji niewłaściwych postępowań w zakresie ochrony roślin z punktu widzenia plonowania roślin, zdrowia człowieka i stanu środowiska	InzA_U03 InzA_U05 InzA_U06 InzA_U07
KInz_U18	Klasyfikuje zbiorowiska trawiaste pod względem wartości gospodarczej i przyrodniczej, posiada znajomość wad i zalet ekstensywnej gospodarki łąkowej w kontekście zachowania wysokich walorów przyrodniczych najcenniejszych zbiorowisk trawiastych	InzA_U03 InzA_U05 InzA_U08
KInz_U19	Dobiera środki ochrony roślin oraz sprzęt techniczny do ich stosowania, dobiera parametry pracy opryskiwaczy do różnych operacji technologicznych związanych ze stosowaniem środków ochrony roślin, potrafi projektować procesy technologiczne związane z ochroną upraw rolniczych i sadowniczych	InzA_U06 InzA_U07 InzA_U08
KInz_U20	Ma umiejętność projektowania procesów produkcyjnych, posiada umiejętność zarządzania i sterowania procesem produkcyjnym w gospodarstwie lub przedsiębiorstwie rolnym	InzA_U08
KInz_U21	Umie zaprojektować oraz ocenić wybrane procesy produkcyjne, sporządza wnioski o dofinansowanie działań w obszarze rolnictwa w ramach dostępnych programów wsparcia	InzA_U04 InzA_U07 InzA_U08
KInz_U22	Posiada zdolność oceny sytuacji dotyczącej rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa w skali lokalnej	InzA_U03 InzA_U05
KInz_U23	Nabywa umiejętności oznaczania i oceny zawartości pierwiastków w glebach, potrafi przeprowadzić proste analizy chemiczne wód, roślin i gleb, oblicza i interpretuje proste wskaźniki dla zespołów organizmów występujących w agroekosystemie	InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U04
KInz_U24	Potrafi określić termin zbioru warunkujący najlepszą jakość, potrafi wskazać metody przechowywania, sporządzić plan przechowywania oraz zaprojektować przechowywanie	InzA_U01 InzA_U02

KInz_U25	Przygotowuje sprawozdania, prace projektowe, referaty oraz inne typowe prace pisemne, dotyczące szczegółowych zagadnień związanych z realizowanym kierunkiem studiów, w tym również prace w języku obcym lub wymagające wykorzystania języka obcego lub obcojęzycznych źródeł, opracowuje pracę dyplomową inżynierską	InzA_U01 InzA_U02 InzA_U03 InzA_U04 InzA_U05 InzA_U06 InzA_U07 InzA_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
KInz_K1	Ma świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie w kontekście zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz panującej na nim konkurencji	InzA_K01
KInz_K2	Prezentuje postawę proekologiczną i odpowiedzialność za otaczający go świat ożywiony, ma świadomość ryzyka związanego ze stosowaniem czynników chemicznych, fizycznych i biologicznych	InzA_K01
KInz_K3	Jest w stanie ocenić najważniejsze rolnicze oraz pozarolnicze skutki działań związanych z produkcją i przetwórstwem surowców pochodzenia roślinnego	InzA_K01
KInz_K4	Postępuje zgodnie z podstawowymi zasadami etyki w zakresie wykorzystania zasobów świata ożywionego w produkcji żywności	InzA_K02
KInz_K5	Jest zorientowany na ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowych, umożliwiających aktywne uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym	InzA_K02
KInz_K6	Prezentuje perspektywiczne i przedsiębiorcze myślenie w kontekście wykorzystania zdobytych informacji i umiejętności w działaniach związanych z przyszłą pracą zawodową	InzA_K02

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 210.

III. PRAKTYKA:

Praktyka kierunkowa, poświęcona jest nabyciu praktycznych umiejętności z zakresu studiowanego kierunku. Student nabywa także szereg kompetencji społecznych pracując w zespołach ludzkich. Czas trwania praktyki 6 tygodni.

Efekty kształcenia dla kierunku **Rolnictwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 semestry).
4. **Absolwent:** posiada umiejętności wykonywania i opracowywania wyników eksperymentów badawczych, a także wykazywania inicjatywy twórczej i podejmowania decyzji. Posiada pogłębioną wiedzę w danej specjalności, a także znajomość problemów ekologicznych wynikających z rozwoju obszarów wiejskich oraz funkcjonowania infrastruktury rolniczej. Ma umiejętności metodycznego prowadzenia badań rolniczych oraz przetwarzania danych przy użyciu nowoczesnych technik informatycznych. Absolwent jest przygotowany do pracy w specjalistycznych gospodarstwach rolnych, instytutach naukowo-badawczych, ośrodkach badawczo-rozwojowych oraz jednostkach doradczych. Jest przygotowany do ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego oraz do podejmowania pracy badawczej i podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich). Studenci na studiach drugiego stopnia mogą podjąć kształcenie w zakresie specjalności: doradztwo rolnicze, ochrona roślin i nasiennictwo, produkcja roślinna, rolnicze surowce energetyczne, zielarstwo.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - b) 2 – studia drugiego stopnia
 - c) A – profil ogólnoakademicki
 - d) W – kategoria wiedzy
 - e) U – kategoria umiejętności
 - f) K – kategoria kompetencji społecznych
 - g) R2A_ – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów drugiego stopnia
 - h) InzA – efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów drugiego stopnia
 - i) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów rolnictwo - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K2A_W01	Posiada rozszerzoną wiedzę dostosowaną do kierunku rolnictwo z zakresu biologii, chemii i fizyki, ma rozszerzoną wiedzę z zakresu agrobiotechnologii, w tym: biologii molekularnej, bioinformatyki i nauk pokrewnych	R2A_W01 InzA_W05

K2A_W02	Prezentuje zaawansowaną wiedzę z zakresu statystyki matematycznej wykorzystywanej w badaniach rolniczych	R2A_W01
K2A_W03	Ma pogłębioną wiedzę o funkcjonowaniu organizmów żywych na różnych poziomach złożoności	R2A_W01
K2A_W04	Posiada wiedzę z zakresu metod zarządzania przedsiębiorstwem, zna metody i narzędzia umożliwiające racjonalizację czynników wytwórczych (ziemi, pracy, kapitału)	R2A_W02 InzA_W04
K2A_W05	Zna rolę rolnictwa w gospodarce narodowej, charakteryzuje czynniki produkcji i możliwości ich substytucji	R2A_W02 R2A_W09 InzA_W05
K2A_W06	Zna pojęcia z zakresu bezpieczeństwa żywnościowego oraz systemy prawnego zarządzania bezpieczeństwem żywności	R2A_W02 R2A_W09 InzA_W04
K2A_W07	Ma wiedzę związaną z antropogenicznym przekształcaniem środowiska naturalnego i wpływem tych procesów na ekosystemy oraz zachowanie bioróżnorodności	R2A_W03 R2A_W06
K2A_W08	Wykazuje znajomość zaawansowanych technologii i narzędzi pozwalających wykorzystać i kształtować potencjał rolnictwa w celu poprawy jakości życia człowieka	R2A_W04 R2A_W05 InzA_W01 InzA_W05
K2A_W09	Zna zasady opracowania i wdrażania strategii i programów służących stymulowaniu rozwoju obszarów wiejskich	R2A_W07 InzA_W03
K2A_W10	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu technicznych rozwiązań stosowanych we współczesnym rolnictwie	R2A_W03 R2A_W04 R2A_W06 InzA_W02 InzA_W05
K2A_W11	Ma pogłębioną wiedzę na temat technologii konwersji biomasy do ciekłych paliw przyjaznych środowisku i jej wpływu na rozwój obszarów wiejskich	R2A_W03 R2A_W04 InzA_W05
K2A_W12	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu racjonalnego wykorzystania przestrzeni rolniczej w rozwoju obszarów wiejskich, zna zasady wyceny i obrotu ziemią rolniczą	R2A_W07 InzA_W03
K2A_W13	Zna ogólne założenia metodyczne badań eksperymentalnych, ze szczególnym uwzględnieniem metodyki badań agrotechnicznych, w tym zasad planowania doświadczeń a także prowadzenia, modelowania, organizacji i nadzoru nad przebiegiem doświadczeń	R2A_W05 InzA_W05
K2A_W14	Zna zasady działania specjalistycznych przyrządów pomiarowych będących na wyposażeniu laboratoriów, maszyn i urządzeń oraz ich przydatność w rolnictwie stosowanym	R2A_W05 InzA_W02
K2A_W15	Zna zasady funkcjonowania instrumentów polityki rolnej i strukturalnej kraju i UE, ma wiedzę dotyczącą funkcjonowania sektora agrobiznesu i innowacji oraz znaczenia kapitału społecznego i ludzkiego w rozwoju obszarów wiejskich	R2A_W07 InzA_W04
K2A_W16	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu możliwości i źródeł finansowania przedsięwzięć w rolnictwie i jego otoczeniu	R2A_W07 InzA_W04
K2A_W17	Posiada wiedzę z zakresu prawa własności intelektualnej i przemysłowej, zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz źródeł informacji patentowej	R2A_W08

UMIEJĘTNOŚCI		
K2A_U01	Gromadzi, poddaje krytycznej analizie oraz w sposób twórczy przetwarza różne formy informacji w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania	R2A_U01 InzA_U01
K2A_U02	Prezentuje opracowane materiały, własne stanowisko i poglądy z wykorzystaniem różnych form przekazu	R2A_U02
K2A_U03	Świadomie wykorzystuje nowoczesne technologie informatyczne w zakresie zbierania danych, obliczeń, symulacji, interpretacji oraz prezentacji wyników	R2A_U03 InzA_U01 InzA_U02
K2A_U04	Planuje i realizuje zadanie badawcze, projektowe lub eksperyment naukowy z zakresu rolnictwa, które prowadzą do uzyskania odpowiedzi na postawione pytania i kończą się sformułowaniem poprawnych wniosków	R2A_U04 InzA_U02
K2A_U05	Opracowuje statystycznie układy doświadczalne i ocenia prawdopodobieństwo istotności zjawisk przyrodniczych oraz ekonomicznych	R2A_U04 InzA_U04
K2A_U06	Posiada umiejętność samodzielnego przeprowadzenia analizy ilościowej materiału roślinnego i glebowego, umie obsługiwać podstawową aparaturę pomiarową	R2A_U05 InzA_U05
K2A_U07	Wskazuje rozwiązania uwzględniające czynniki środowiskowe i techniczne umożliwiające zwiększenie efektywności i opłacalności produkcji rolniczej	R2A_U05 InzA_U05
K2A_U08	Posiada umiejętności wyszukiwania, analizy i twórczego wykorzystania informacji pochodzących z dyrektyw UE i ustawodawstwa krajowego w zakresie produkcji biopaliw i wytwarzania bioenergii, potrafi wykorzystać biomasę i biopaliwa do wytwarzania energii w gospodarstwie	R2A_U05 InzA_U06
K2A_U09	Analizuje przyczyny przebiegu procesów i zjawisk ekonomicznych w przedsiębiorstwie i jego otoczeniu, posiada umiejętność prognozowania ich wpływu na procesy gospodarcze	R2A_U07 InzA_U03
K2A_U10	Analizuje wpływ technik, procesów i technologii związanych z produkcją roślinną oraz przetwórstwem surowców roślinnych na efektywność produkcji, jakość produktu i środowisko naturalne, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności z zakresu realizowanej specjalności	R2A_U05 InzA_U07
K2A_U11	Interpretuje wyniki ekonomicznej analizy funkcjonowania i sprawności rynków rolno-żywnościowych w kontekście prowadzonej działalności	R2A_U05 InzA_U04
K2A_U12	Wykorzystuje zaawansowane metody i techniki laboratoryjne w badaniach sensorycznych oraz analizie jakościowej i ilościowej uwzględniając specyfikę realizowanej specjalności	R2A_U05 InzA_U01
K2A_U13	Planuje podstawowe procesy technologiczne związane z produkcją roślinną oraz przetwórstwem surowców pochodzenia roślinnego wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności z zakresu realizowanej specjalności	R2A_U06 InzA_U08
K2A_U14	Wskazuje rozwiązania uwzględniające czynniki genetyczne i środowiskowe, a także techniki, systemy i technologie produkcji, umożliwiające zwiększenie efektywności i opłacalności produkcji roślinnej, poprawę jakości surowców i produktów pochodzenia roślinnego wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności z zakresu realizowanej specjalności	R2A_U06 InzA_U03
K2A_U15	Proponuje alternatywne, w stosunku do tradycyjnych	R2A_U06

	systemów, kierunki produkcji rolniczej stwarzające możliwości rozwoju obszarów wiejskich	InzA_U08
K2A_U16	Ocenia wady, zalety i oryginalność stosowanych oraz proponowanych przez siebie rozwiązań o różnym poziomie złożoności (metody, systemy, procesy, technologie), związanych z uprawą roślin oraz z chowem i użytkowaniem zwierząt w zakresie efektywności produkcji i jakości surowców roślinnych i zwierzęcych oraz oddziaływania na środowisko, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności z zakresu realizowanej specjalności	R2A_U07 InzA_U04
K2A_U17	Przygotowuje sprawozdania, prace projektowe, referaty oraz inne prace pisemne, dotyczące szczegółowych zagadnień związanych z realizowanym kierunkiem studiów, w tym również prace w języku obcym lub wymagające wykorzystania języka obcego oraz obcojęzycznych źródeł	R2A_U08
K2A_U18	Opracowuje pracę dyplomową magisterską, której obowiązkowym elementem jest streszczenie w języku obcym	R2A_U08
K2A_U19	Przygotowuje zaawansowane wystąpienia i prezentacje ustne dotyczące szczegółowych zagadnień związanych z realizowanym kierunkiem studiów, w tym również z wykorzystaniem języka obcego oraz obcojęzycznych źródeł	R2A_U09
K2A_U20	Posługuje się jednym ze współczesnych języków obcych na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, z wykorzystaniem specjalistycznego słownictwa z zakresu kierunku studiów	R2A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2A_K01	Ma świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie w kontekście zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz panującej na nim konkurencji	R2A_K01
K2A_K02	Potrafi inspirować, w oparciu o posiadaną wiedzę i umiejętności, proces uczenia się innych osób	R2A_K01
K2A_K03	Wykazuje gotowość do rzeczowej i merytorycznej dyskusji, umożliwiającej osiągnięcie wspólnego stanowiska	R2A_K02
K2A_K04	Jest zdolny do pracy samodzielnej i w zespole oraz do kierowania zespołami ludzkimi w zakresie wyznaczania i kontroli zadań	R2A_K02 R2A_K03
K2A_K05	Dostrzega i rozstrzyga podstawowe dylematy natury produkcyjnej, środowiskowej i ekonomicznej związane z produkcją rolniczą	R2A_K04 InzA_K01
K2A_K06	Postępuje zgodnie z podstawowymi zasadami etyki w zakresie produkcji żywności oraz wykorzystania zasobów światażywionego	R2A_K05
K2A_K07	Prezentuje postawę proekologiczną i odpowiedzialność za otaczający go świat ożywiony na różnych poziomach jego organizacji, wynikającą ze świadomości ryzyka związanego ze stosowaniem czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych	R2A_K05 R2A_K06 InzA_K01
K2A_K08	Jest w stanie przewidzieć i ocenić najważniejsze rolnicze oraz pozarolnicze skutki działań związanych z produkcją rolniczą, a także działalnością badawczą	R2A_K06 InzA_K01
K2A_K09	Widzi możliwości oraz zasadność podejmowania działań zmierzających do ograniczenia zagrożeń związanych z intensyfikacją produkcji rolniczej	R2A_K06
K2A_K10	Jest zorientowany na ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowych, w tym specjalistycznych, umożliwiających	R2A_K07

	aktywne uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym	
K2A_K11	Prezentuje perspektywiczne i przedsiębiorcze myślenie w kontekście wykorzystania zdobytych informacji i umiejętności w działaniach związanych z przyszłą pracą zawodową	R2A_K08 InzA_K02

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS - 90.

III. PRAKTYKA:

Praktyka dyplomowa - magisterska, poświęcona wykonaniu pracy dyplomowej, trwająca 4 tygodnie, w terminach uzgodnionych z promotorem. Efektem odbycia praktyki, poza zdobyciem specjalistycznych umiejętności są dane i materiały źródłowe do napisania dysertacji.

Efekty kształcenia dla kierunku **Rybnactwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** jest wysokiej klasy specjalistą, potrafiącym prowadzić działalność produkcyjną, z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, przepisów prawnych w zakresie rybnactwa i ochrony środowiska. Absolwent jest w stanie zaplanować, kontrolować i zrealizować produkcję rybnacką zarówno na wodach otwartych (jeziora, rzeki, zbiorniki zaporowe, zalewy przymorskie), jak i w warunkach kontrolowanych (stawy ziemne, betonowe, obiegi recykulacyjne) na wszystkich etapach produkcji. Zna zasady działania urządzeń rybnackich, sprzętu połowowego oraz urządzeń pomiarowych. Znajduje zatrudnienie jako ichtiolog nie tylko w gospodarstwach produkcyjnych jeziorowych i stawowych, ośrodkach zarybnieniowych oraz Polskim Związku Wędkarskim, ale też na terenie obszarów chronionych (parki narodowe i krajobrazowe). Może być zatrudniony jako inspektor nadzoru rybnackiego w jednostkach administracji państwowej i samorządowej oraz w Państwowej Straży Rybnackiej. Ma wyrobiony nawyk ustawicznego kształcenia się i rozwoju zawodowego. Może kontynuować kształcenie na studiach drugiego stopnia lub na studiach podyplomowych. Ze względu na zdobyte kompetencje, absolwent jest aktywny zawodowo nie tylko w obszarach, związanych z szeroko rozumianą działalnością rolniczą, ale także ochroną środowiska czy rekreacyjnym użytkowaniem wód. Absolwent jest znakomicie przygotowany do podjęcia pracy zarówno w kraju, jak i zagranicą, nie tylko na terenie Unii Europejskiej.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) R1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) InzA - efekty kształcenia związane z uzyskaniem kompetencji inżynierskich
 - g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów rybnactwo - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K1_W01	Charakteryzuje zjawiska i procesy zachodzące w przyrodzie	R1A_W01

K1_W02	Definiuje podstawowe pojęcia, teorie i prawa z zakresu chemii ogólnej, organicznej i nieorganicznej, opisuje fizyczne i chemiczne właściwości wody i substancji w niej zawartych	R1A_W01
K1_W03	Zna narzędzia matematyczne, statystyczne i informatyczne stosowane do opisu zjawisk przyrodniczych	R1A_W01
K1_W04	Zna podstawowe pojęcia, teorie i zasady dotyczące termodynamiki i hydromechaniki, zna elementy akustyki, oraz elektryczne i magnetyczne właściwości materii	R1A_W01
K1_W05	Zna właściwości, metody analizy i identyfikacji pierwiastków oraz wybranych związków organicznych i nieorganicznych, zna podstawowe szlaki metaboliczne składników organicznych organizmów	R1A_W01
K1_W06	Opisuje podstawy budowy mikro- i makroskopowej organizmów wodnych	R1A_W01
K1_W07	Wykazuje znajomość podstawowych terminów i pojęć w języku polskim i języku obcym w zakresie rybactwa	R1A_W01
K1_W08	Charakteryzuje podstawowe kategorie i procesy ekonomiczne w skali mikro- oraz makroekonomicznej	R1A_W02 InzA_W03
K1_W09	Zna zasady ekonomiki w prowadzeniu przedsiębiorstw rybackich, zasady wykorzystywania instrumentów prawno-ekonomicznych w działalności rybackiej	R1A_W02 InzA_W03 InzA_W04
K1_W10	Prezentuje, w zależności od zrealizowanych przedmiotów elementarną wiedzę humanistyczną, społeczną i prawną, umożliwiającą zrozumienie zjawisk i procesów społecznych	R1A_W02 InzA_W03
K1_W11	Definiuje podstawowe problemy natury genetycznej, hodowlanej, produkcyjnej, środowiskowej związane z organizacją oraz prowadzeniem chowu i hodowli organizmów wodnych	R1A_W03 InzA_W05
K1_W12	Zna teoretyczne podstawy ochrony i odnowy środowiska wodnego	R1A_W03 InzA_W05
K1_W13	Zna naturalne i antropogeniczne źródła i cykle pierwiastków biogenicznych w środowisku wodnym	R1A_W03
K1_W14	Zna procesy ekologiczne i ewolucyjne warunkujące różnorodność biologiczną	R1A_W03
K1_W15	Rozróżnia podstawowe kryteria systematyki i objaśnia zasady taksonomii organizmów roślinnych i zwierzęcych	R1A_W04
K1_W16	Opisuje podstawowe cechy organizmów wodnych na różnych poziomach organizacji oraz mechanizmy i funkcje ich procesów życiowych	R1A_W04
K1_W17	Charakteryzuje znaczenie drobnoustrojów w różnych środowiskach naturalnych oraz warunkach hodowlanych	R1A_W04
K1_W18	Definiuje kryteria i metody oceny jakości surowców, pasz i produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego, zna metody zabezpieczania i technologie przetwarzania ryb	R1A_W04 InzA_W01
K1_W19	Objaśnia podstawowe teorie dziedziczenia cech organizmów żywych i mikroorganizmów, funkcjonowania genów i zasad inżynierii genetycznej w akwakulturze	R1A_W04
K1_W20	Prezentuje wiedzę z zakresu wymagań pokarmowych i praw żywienia organizmów wodnych oraz technologii produkcji pasz	R1A_W05 InzA_W05
K1_W21	Zna budowę, zastosowanie i sposób użytkowania podstawowych przyrządów pomiarowych, maszyn oraz urządzeń wykorzystywanych w rybołówstwie oraz chowie i hodowli organizmów wodnych	R1A_W05 InzA_W01 InzA_W02 InzA_W05
K1_W22	Rozróżnia technologie produkcji organizmów wodnych oraz ich	R1A_W05

	wpływ na człowieka i środowisko	InzA_W02 InzA_W05
K1_W23	Charakteryzuje surowce paszowe pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz technologie ich produkcji, konserwowania, uszlachetniania i metody oceny wartości odżywczej	R1A_W05 InzA_W02 InzA_W05
K1_W24	Ma wiedzę o roli i znaczeniu środowiska przyrodniczego i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej	R1A_W06
K1_W25	Opisuje zmiany i zagrożenia środowiska spowodowane działalnością człowieka	R1A_W06
K1_W26	Prezentuje podstawową wiedzę na temat form działalności rybackiej oraz roli rybactwa w rozwoju obszarów wiejskich	R1A_W07 InzA_W04 InzA_W05
K1_W27	Zna podstawowe zasady gospodarowania i funkcjonowania podmiotów rybackich na obszarach chronionych	R1A_W07 InzA_W04
K1_W28	Zna podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności przemysłowej, intelektualnej oraz prawa autorskiego, potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	R1A_W08
K1_W29	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w działalności rybackiej	R1A_W08
K1_W30	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedziny nauk rolniczych dyscypliny rybactwo	R1A_W09 InzA_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Korzysta na poziomie podstawowym z dostępnych źródeł informacji z zakresu rybactwa i dyscyplin pokrewnych w języku ojczystym i wybranym języku obcym nowożytnym w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania	R1A_U01
K1_U02	Korzysta z podstawowych źródeł elektronicznych do pozyskiwania, przetwarzania i analizy informacji, z zachowaniem praw własności intelektualnej w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania	R1A_U01
K1_U03	Prezentuje opracowane materiały, własne stanowisko i poglądy z wykorzystaniem różnych form przekazu	R1A_U02 InzA_U01
K1_U04	Potrafi prowadzić rzeczową i merytoryczną dyskusję umożliwiającą wypracowanie wspólnego stanowiska	R1A_U02
K1_U05	Posługuje się terminologią i nomenklaturą stosowaną w dyscyplinie rybactwo i naukach pokrewnych	R1A_U02
K1_U06	Korzysta z podstawowych możliwości programów komputerowych w zakresie zbierania danych, obliczeń, interpretacji oraz prezentacji wyników	R1A_U03 InzA_U01
K1_U07	Wykonuje pod kierunkiem opiekuna naukowego proste zadanie badawcze z zakresu dyscypliny rybactwo i nauk pokrewnych	R1A_U04 InzA_U01
K1_U08	Wykonuje pod kierunkiem opiekuna naukowego proste zadania projektowe dotyczące działań z zakresu rybactwa i nauk pokrewnych	R1A_U04 InzA_U02 InzA_U08
K1_U09	Interpretuje wyniki prostych zadań badawczych, ocenia przydatność rutynowych metod i narzędzi oraz umiejętnie formułuje wnioski	R1A_U04 InzA_U01 InzA_U07
K1_U10	Identyfikuje wybrane gatunki roślin, ryb i bezkręgowców wodnych, środowisko ich występowania a także znaczenie w ekosystemach wodnych i w prowadzonej przez człowieka działalności gospodarczej	R1A_U05
K1_U11	Interpretuje wskaźniki fizyczne i chemiczne charakteryzujące jakość środowiska wodnego, określa ich wpływ na prawidłowość	R1A_U05

	funkcjonowania organizmów ryb i bezkręgowców wodnych, wykorzystuje podstawowe techniki laboratoryjne w ich analizie jakościowej i ilościowej	
K1_U12	Identyfikuje zachowania indywidualne i grupowe ryb, tak w środowisku naturalnym jak i stworzonym przez człowieka, interpretuje je i wykorzystuje w celu zrównoważenia odłowów i optymalizacji produkcji ryb z zachowaniem ich dobrostanu	R1A_U05
K1_U13	Identyfikuje wybrane zagrożenia biologiczne i abiotyczne dla zdrowia człowieka, zdrowia i dobrostanu ryb, wdraża działania profilaktyczne oraz ochronne, stosuje zasady współpracy ze służbami inspekcji weterynaryjnej	R1A_U05
K1_U14	Wykorzystuje wiedzę z zakresu fizjologii, genetyki i biotechniki rozrodu ryb w chowie, hodowli, gospodarowaniu zasobami ryb na wodach otwartych i w zabiegach restytucyjnych	R1A_U05 InzA_U03
K1_U15	Rozróżnia i charakteryzuje surowce paszowe, ocenia ich przydatność żywieniową z wykorzystaniem metod sensorycznych, analitycznych i biologicznych	R1A_U05 InzA_U06
K1_U16	Wykorzystuje w praktyce techniki oceny jakości, zabezpieczenia i przetwarzania surowca rybnego	R1A_U05 InzA_U07
K1_U17	Wykorzystuje wiedzę z zakresu mikrobiologii do optymalizacji procesów hodowlanych oraz ograniczenia negatywnego wpływu produkcji na środowisko	R1A_U05
K1_U18	Analizuje działalność gospodarstwa rybackiego ze szczególnym uwzględnieniem środków produkcji, zasobów ludzkich i finansowych oraz kosztów produkcji	R1A_U06 InzA_U04
K1_U19	Opracowuje podstawowe założenia biznesplanu i planu marketingowego	R1A_U06
K1_U20	Potrafi zaplanować pełny cykl produkcyjny wybranych gatunków ryb	R1A_U06 InzA_U08
K1_U21	Dobiera odpowiednią konstrukcję narzędzi połowowych, wykorzystuje je zgodnie z zasadami eksploatacji w zrównoważonej gospodarce rybackiej	R1A_U06 InzA_U05 InzA_U07
K1_U22	Planuje i prowadzi eksploatację stawów hodowlanych z wykorzystaniem technik hydrotechnicznych i agrotechnicznych	R1A_U06 InzA_U05 InzA_U07
K1_U23	Posługuje się podstawowymi przyrządami i narzędziami wykorzystywanymi w produkcji rybackiej	R1A_U06 InzA_U05 InzA_U07
K1_U24	Wskazuje korzyści i zagrożenia płynące z podejmowanych działań mających na celu rozwiązanie zaistniałych problemów w zakresie rybactwa; potrafi je analizować i podejmować zrównoważone decyzje	R1A_U07
K1_U25	Wskazuje alternatywne rozwiązania typowych problemów inżynierskich, porównuje i wybiera optymalne rozwiązania zaistniałych problemów w zakresie rybactwa i nauk pokrewnych	R1A_U07 InzA_U06 InzA_U08
K1_U26	Przygotowuje raporty, wnioski, sprawozdania, pracę dyplomową i inne dokumenty w zakresie rybactwa w formie pisemnej w języku polskim i obcym nowożytnym, dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych, a także różnych źródeł	R1A_U08
K1_U27	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim i języku obcym, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych, a także różnych źródeł	R1A_U09

K1_U28	Posługuje się jednym ze współczesnych języków obcych na poziomie biegłości B-2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, z wykorzystaniem specjalistycznego słownictwa z zakresu rybactwa i nauk pokrewnych	R1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy	R1A_K01
K1_K02	Jest w stanie pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w zakresie wykonywania, wyznaczania i kontroli zadań realizowanych w rybactwie	R1A_K02
K1_K03	Potrafi obiektywnie i merytorycznie wskazywać oraz wartościować działania umożliwiające realizację określonych celów i zadań gospodarki rybackiej	R1A_K03 InzA_K01
K1_K04	Dostrzega oraz trafnie diagnozuje dylematy współczesnego rybactwa i nauk pokrewnych oraz wykazuje kreatywność w dążeniu do racjonalnego i prawidłowego ich rozwiązania	R1A_K04 InzA_K01
K1_K05	Rozumie i zdaje sobie sprawę z odpowiedzialności społecznej, zawodowej i etycznej związanej z szeroko pojętą produkcją rybacką, jej wpływem na środowisko oraz dobrostan ryb	R1A_K05 InzA_K01
K1_K06	Ma świadomość zagrożeń i/lub potencjalnie negatywnych skutków produkcji rybackiej w odniesieniu do różnych gałęzi gospodarki oraz środowiska naturalnego	R1A_K06 InzA_K01
K1_K07	Docenia potrzebę doksztalcenia się, wykazuje aktywność w dążeniu do doskonalenia swoich umiejętności w zawodzie ichtiologa	R1A_K07
K1_K08	Wykazuje przedsiębiorczość w myśleniu i działaniu w odniesieniu do różnych aspektów gospodarki rybackiej	R1A_K08 InzA_K02

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 210.

III. PRAKTYKI:

Praktyki, w łącznym wymiarze 7 tygodni realizowane są „w rozbiciu” na trzy odrębne części:

- praktykę jeziorową (3 tygodnie po 4 semestrze studiów),
- praktykę produkcyjną 1 („karpiową”, 2 tygodnie po 6 semestrze studiów),
- praktykę produkcyjną 2 („pstrągową”, 2 tygodnie po 6 semestrze studiów).

Podział praktyki na trzy niezależne etapy jest związany ze specyfiką studiowanego kierunku. Pomimo, iż gospodarstwa jeziorowe mają udział w produkcji rybackiej na śródlądziu niewiele wyższy niż 10%, to jednak praktyka jeziorowa jest niezbędna ze względu na złożoność różnych aspektów gospodarki na wodach otwartych. Jest ona bowiem związana nie tylko z połowami komercyjnymi, lecz również z zabiegami ochrony środowiska (ochrona gatunków zagrożonych, zachowanie bioróżnorodności, zabiegi biomanipulacyjne, etc.), czyli sprawami ważnymi tak dla kraju, jak też obwarowanymi zobowiązaniami międzynarodowymi, wnikającymi m.in. z członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Ryby słodkowodne oferowane na rynku krajowym pochodzą głównie z produkcji stawowej. Jednak technologie wychowu karpia i pstrąga, dwóch podstawowych gatunków hodowanych w Polsce, na wszystkich etapach produkcji są diametralnie odmienne. Wynika stąd konieczność odbywania dwóch odrębnych praktyk, gdyż praktyka „karpiowa” nie daje nawet minimalnej wiedzy o produkcji pstrąga i vice versa. Studenci

obywają dwie odrębne praktyki stawowe, określane jako: praktyka hodowlana 1 i praktyka hodowlana 2.

Studenci odbywają praktyki w gospodarstwach rybackich prywatnych, spółdzielczych, należących do Polskiego Związku Wędkarskiego lub doświadczalnych ośrodkach badawczych, prowadzących działalność hodowlaną, należących do Instytutu Rybactwa Śródlądowego, PAN lub uczelni wyższych. Nadzór merytoryczny nad studentami – praktykantami sprawuje zakładowy opiekun praktyk. Zakładowy opiekun praktyk wyznacza na bieżąco prace realizowane przez studentów, podpisuje tygodniowe raporty wykonanych prac w dzienniczku praktyk, wystawia opinię oraz proponuje ocenę praktykanta. Ponadto nadzoruje przygotowanie pracy zaliczeniowej z praktyki.

Podczas praktyk zawodowych student

– w zakresie wiedzy poznaje:

- a) budowę, zastosowanie i sposób użytkowania podstawowych przyrządów pomiarowych, maszyn oraz urządzeń używanych w rybnictwie jeziorowym i stawowym,
- b) podstawy praktyczne produkcji ryb zimno- i ciepłolubnych oraz połowów na wodach otwartych,
- c) podstawowe zasady BHP, obowiązujące w gospodarstwie rybackim.

- w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:

- a) uczy się planować i prowadzić połowy jeziorowe, zarybienia i chów ryb w stawach,
- b) opanowuje obsługę podstawowych przyrządów i urządzeń, wykorzystywanych w gospodarstwach rybackich,
- c) przygotowuje raport z praktyki, z wykorzystaniem podstawowych pojęć z teorii i praktyki rybackie oraz korzystając z różnych źródeł.

- w zakresie kompetencji społecznych:

- a) współpracuje z przełożonymi i innymi pracownikami, pełniąc różne funkcje w trakcie realizacji prac w gospodarstwie rybackim,
- b) rozumie i zdaje sobie sprawę z odpowiedzialności społecznej, zawodowej i etycznej, związanej z produkcją rybacką oraz jej wpływem na środowisko i dobrostan ryb.

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

6. Objaśnienie oznaczeń:

a) InzA	–	efekty kształcenia dla kwalifikacji pierwszego stopnia związane z kwalifikacjami inżynierskimi
b) A	–	profil ogólnoakademicki
c) W	–	kategoria wiedzy
d) U	–	kategoria umiejętności
e) K (po podkreślniku)	-	kategoria kompetencji społecznych
f) K	–	kierunkowe efekty kształcenia
g) 01, 02, 03 i kolejne	–	numer efektu kształcenia

Tabela 2

Symbol efektu kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich	Efekty kształcenia dla kierunku studiów rybnictwo związane z uzyskaniem kompetencji inżynierskich po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów	K1_W18; K1_W21

	i systemów technicznych	
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów	K1_W21 K1_W22 K1_W23
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K1_W08 K1_W09 K1_W10
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	K1_W09; K1_W26; K1_W27; K1_W30
InzA_W05	Zna typowe technologie inżynierskie w zakresie studiowanego kierunku studiów	K1_W11; K1_W12; K1_W20; K1_W21; K1_W22; K1_W23; K1_W26
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K1_U03; K1_U06; K1_U07; K1_U09
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	K1_U08
InzA_U03	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	K1_U14
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K1_U18
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów – istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	K1_U21 K1_U22 K1_U23
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla studiowanego kierunku studiów	K1_U15 K1_U25
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K1_U09; K1_U16; K1_U21; K1_U22; K1_U23
InzA_U08	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku studiów, używając właściwych metod, technik i narzędzi	K1_U08 K1_U20 K1_U25
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K1_K03 K1_K04 K1_K05 K1_K06
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K1_K08

Efekty kształcenia dla kierunku **Rybactwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 semestry).
4. **Absolwent:** posiada specjalistyczną wiedzę z zakresu technik, technologii i urządzeń stosowanych w akwakulturze ryb oraz bezkręgowców wodnych słodkowodnych i morskich. Zna zasady zrównoważonej eksploatacji naturalnych populacji ryb, stosowania czynnych (zarybienia, reintrodukcje, zabiegi biomanipulacyjne, rekultywacja zbiorników wodnych itp.) i biernych metod ochrony ichtiofauny. Potrafi wybrać model zagospodarowania danego akwenu (z dominacją połowów gospodarczych, wędkarskich lub model mieszany) i sporządzić fachowy operat rybacki. Ma pogłębioną wiedzę na temat ekonomiki przemysłowych metod chowu i eksploatacji ryb z zachowaniem poszanowania prawa wodnego, rybackiego i ochrony środowiska, ze szczególnych uwzględnieniem przepisów prawnych Unii Europejskiej. Posiada poszerzoną znajomość języka obcego, zwłaszcza w zakresie słownictwa fachowego oraz doskonalszą znajomość technik komputerowych, stosowanych w praktyce i nauce rybackiej. Jest wszechstronnie przygotowany do planowania, projektowania i kontroli procesów technologicznych, nadzoru oraz eksploatacji maszyn i urządzeń, wykorzystywanych w gospodarce rybackiej. Potrafi ocenić wpływ rybactwa na środowisko. Umie rozwiązywać problemy gospodarki rybackiej. Zna wszechstronnie funkcje i zakres obowiązków ichtiologa w gospodarstwach rybackich o zróżnicowanym profilu produkcyjnym (gospodarstwa jeziorowe, stawowe, stosujące intensywne metody chowu ryb obiegach recykulacyjnych, sadzach śródlądowych i morskich oraz wylęgarniach ryb). Zna podstawy metodologii badań naukowych, jest przygotowany do podjęcia studiów doktoranckich i/lub pracy w naukowych instytucjach badawczych. Legitymuje się szerokim zakresem wiedzy specjalistycznej z zakresu akwarystyki. Absolwent ma możliwość kontynuacji kształcenia na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich) w dziedzinie nauk rolniczych, Oprócz tego mają możliwość kontynuacji kształcenia na licznych studiach podyplomowych. Absolwent ma wyrobiony nawyk ustawicznego kształcenia się i rozwoju zawodowego. Znajduje zatrudnienie jako ichtiolog w gospodarstwach jeziorowych, produkcyjnych (stawowych), ośrodkach zarybieniowych oraz Polskim Związku Wędkarskim, ale także jako inspektor nadzoru rybackiego w jednostkach administracji państwowej i samorządowej. Może prowadzić specjalistyczne hodowle egzotycznych ryb akwaryjnych, prowadzić handel detaliczny i hurtowy rybami ozdobnymi. Przygotowany jest do podjęcia pracy w podmiotach i stowarzyszeniach o profilu rybacko-wędkarskim, firmach związanych z przemysłem wędkarskim, instytucjach zajmujących się pozyskiwaniem środków UE w obszarze ochrony środowiska oraz zarządzania zasobami wodnymi, w parkach narodowych i krajobrazowych, ogrodach zoologicznych i innych instytucjach związanych z ochroną przyrody, wreszcie laboratoriach i służbach monitorujących stan środowiska naturalnego. Absolwent jest przygotowany do podjęcia pracy naukowej w placówkach badawczo-rozwojowych.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy

- c) U - kategoria umiejętności
d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
e) R2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów drugiego stopnia
f) InzA - efekty kształcenia dla kwalifikacji drugiego stopnia związane z uzyskaniem kwalifikacji inżynierskich
g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów rybactwo - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K2_W01	Ma rozszerzoną wiedzę w zakresie planowania i prowadzenia doświadczeń oraz metod statystycznych do opracowywania i interpretacji uzyskanych wyników	R2A_W01 InzA_W02
K2_W02	Zna terminy, pojęcia w języku obcym nowożytnym w zakresie rybactwa i ochrony środowiska oraz dobiera literaturę związaną ze studiowaną specjalnością	R2A_W02
K2_W03	Definiuje strategie marketingowe, zna technologie informacyjne stosowane jako narzędzia w marketingu, zna system, organizację i kontrolę zbytu produktów rybactwa i akwakultury	R2A_W02 InzA_W03
K2_W04	Ma wiedzę związaną z prawodawstwem i rozwiązaniami w zakresie rybactwa i ochrony środowiska w państwach członkowskich Unii Europejskiej	R2A_W02
K2_W05	Charakteryzuje i wskazuje odpowiednie technologie i techniki chowu i hodowli ryb oraz związane z nimi procedury	R2A_W05 InzA_W01 InzA_W05
K2_W06	Ma pogłębioną wiedzę na temat budowy i zastosowania przyrządów pomiarowych, maszyn i urządzeń wykorzystywanych w rybactwie	R2A_W05 InzA_W01 InzA_W05
K2_W07	Charakteryzuje rolę ichtiofauny na obszarach chronionych, metody ochrony i restytucji gatunków ryb, zna zasady planów ochrony ichtiofauny	R2A_W06
K2_W08	Wskazuje rolę zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich w globalnej strategii ochrony środowiska naturalnego	R2A_W07
K2_W09	Zna i rozumie pojęcia i zasady ochrony własności przemysłowej oraz prawa autorskiego, potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	R2A_W08
K2_W10	Wskazuje znaczenie i kierunki poszukiwania źródeł finansowania przedsięwzięć w sektorze rybackim	R2A_W09
K2_W11	Rozróżnia i dobiera metody z zakresu zarządzania i planowania w działalności rybackiej	R2A_W02 InzA_W03 InzA_W04
K2_W12	Identyfikuje zagrożenia środowiskowe oraz sanitarne wpływające na bezpieczeństwo zdrowotne ryb i bezkręgowców wodnych; ma wiedzę na temat rozwiązań biotechnologicznych	R2A_W06

	stosowanych do usuwania zanieczyszczeń ze ścieków odprowadzanych do odbiorników	
K2_W13	Zna zasady tworzenia i rozwoju form przedsiębiorczości indywidualnej w sektorze rybackim; dobiera biznes plany, proponuje rozwiązania strategiczne w zakresie zarządzania podmiotami prowadzącymi działalność rybacką	R2A_W09 InzA_W04
K2_W14	Objaśnia wpływ różnych systemów chowu i hodowli organizmów wodnych na jakość środowiska przyrodniczego	R2A_W03
K2_W15	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą procesów i technologii oczyszczania ścieków poprodukcyjnych, zagospodarowania osadów ściekowych oraz charakteryzuje urządzenia stosowane do usuwania zanieczyszczeń w systemach recyrkulacyjnych	R2A_W03 InzA_W01
K2_W16	Zna zróżnicowanie i właściwości mikroorganizmów występujących w hodowli organizmów wodnych, wyjaśnia przyczyny i skutki procesów mikrobiologicznych zachodzących w różnych systemach akwakultury	R2A_W04 InzA_W02
K2_W17	Tłumaczy procesy związane z wczesnym okresem rozwoju ontogenetycznego ryb	R2A_W04 InzA_W05
K2_W18	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie gospodarowania naturalnymi populacjami ryb w ekosystemach wodnych oraz charakteryzuje biologię wybranych gatunków ryb hodowanych w warunkach akwariowych	R2A_W04
K2_W19	Posiada wiedzę faktograficzną pozwalającą na proponowanie rozwiązań i przygotowywanie charakterystyk z wykorzystaniem geoinformacji oraz rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów przy pomocy technik i technologii SIP	R2A_W05 InzA_W01 InzA_W02
K2_W20	Potrafi dobrać odpowiednie metody chowu oraz hodowli ryb zimnolubnych, ciepłolubnych, tropikalnych	R2A_W05 InzA_W05
K2_W21	Wskazuje systemy chowu ryb i bezkręgowców wodnych sprzyjające kształtowaniu środowiska przyrodniczego	R2A_W05 InzA_W05
K2_W22	Ma wiedzę na temat funkcjonowania i zasad właściwego urządzania łowisk wędkarskich, ogrodów wodnych, terrariów, akwariów słodkowodnych i morskich oraz innych obiektów urządzanych w celu poprawy jakości życia człowieka	R2A_W05 InzA_W01 InzA_W05
K2_W23	Ma wiedzę z zakresu nowoczesnych metod oceny bioróżnorodności gatunkowej, definiuje konsekwencje przekształcania środowiska dla ekosystemów wodnych	R2A_W06 InzA_W01
K2_W24	Zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w obiektach prowadzących działalność rybacką	R2A_W08
K2_W25	Charakteryzuje skład biochemiczny ciała ryb, opisuje znaczenie poszczególnych składników organicznych i nieorganicznych oraz związków biologicznie czynnych	R2A_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
K2_U01	Korzysta z dostępnych źródeł i form informacji, w języku polskim i obcym języku nowożytnym, z zachowaniem praw własności intelektualnej w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania	R2A_U01
K2_U02	Prezentuje opracowane materiały, własne stanowisko i poglądy z wykorzystaniem różnych form przekazu; potrafi prowadzić rzeczową i merytoryczną dyskusję umożliwiającą wypracowanie wspólnego stanowiska	R2A_U02
K2_U03	Posługuje się poszerzoną terminologią i nomenklaturą stosowaną w dyscyplinie rybactwo i naukach pokrewnych	R2A_U02

K2_U04	Korzysta umiejętnie z odpowiednich technik i programów komputerowych w zakresie zbierania danych, obliczeń, interpretacji oraz prezentacji wyników	R2A_U03 InzA_U01 InzA_U02
K2_U05	Samodzielnie planuje przebieg doświadczenia z zakresu rybactwa i dziedzin pokrewnych, stosuje właściwe testy i procedury statystyczne do analizy i interpretacji uzyskanych rezultatów	R2A_U04 InzA_U01 InzA_U02
K2_U06	Przeprowadza pogłębioną analizę możliwości produkcyjnych środowiska z uwzględnieniem optymalnych technik, technologii oraz dobrostanu ryb w chowie i hodowli	R2A_U05 InzA_U03
K2_U07	Planuje działalność przedsiębiorstwa rybackiego uwzględniając istniejące narzędzia informatyczne, aktualną sytuację makroekonomiczną, polityczną i normy prawne odnoszące się do działalności rybackiej, układa biznesplan i strategię marketingową	R2A_U05 InzA_U04
K2_U08	Potrafi tworzyć i rozwijać różne formy przedsiębiorczości indywidualnej w rybactwie i innych formach działalności mające na celu poprawę jakości życia człowieka	R2A_U06
K2_U09	Analizuje i ocenia korzyści oraz zagrożenia płynące z podejmowanych działań mających na celu rozwiązanie zaistniałych problemów w działalności rybackiej; potrafi je analizować i podejmować zrównoważone decyzje	R2A_U07
K2_U10	Umiejętnie przygotowuje raporty, wnioski, sprawozdania, pracę magisterską i inne dokumenty w zakresie rybactwa i nauk pokrewnych w formie pisemnej w języku polskim i obcym nowożytnym, dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	R2A_U08 InzA_U01
K2_U11	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim i języku obcym, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	R2A_U09
K2_U12	Analizuje wybrane zagrożenia biologiczne i abiotyczne dla zdrowia i dobrostanu ryb oraz bezkręgowców wodnych, wdraża działania profilaktyczne i ochronne, stosuje zasady współpracy ze służbami inspekcji weterynaryjnej	R2A_U05 InzA_U03
K2_U13	Wykorzystuje wiedzę z zakresu genetyki i biotechniki rozrodu ryb w chowie i hodowli organizmów wodnych	R2A_U05 InzA_U03
K2_U14	Planuje chów i hodowlę ryb i bezkręgowców wodnych z zastosowaniem optymalnych technik i technologii	R2A_U05 InzA_U07
K2_U15	Projektuje układy akwarystyczne z uwzględnieniem potrzeb hodowanych w nich organizmów, umiejętnie dobiera zespoły hodowanych organizmów	R2A_U05 InzA_U08
K2_U16	Przeprowadza pogłębioną analizę składu pokarmu i zapotrzebowania pokarmowego ryb i organizmów wodnych, rozwiązuje standardowe problemy dotyczące ich żywienia	R2A_U05 InzA_U02
K2_U17	Wskazuje alternatywne i oryginalne rozwiązania problemów inżynierskich w zakresie działalności rybackiej	R2A_U07 InzA_U05 InzA_U06 InzA_U08
K2_U18	Stosuje zasady zawarte w kodeksie dobrych praktyk rybackich	R2A_U06
K2_U19	Ma doświadczenie w doborze metod utrzymania urządzeń i systemów technicznych stosowanych w rybactwie	R2A_U07
K2_U20	Ma doświadczenie związane z rozwiązywaniem praktycznych	R2A_U08

	złożonych zadań inżynierskich w zakresie produkcji ryb	
K2_U21	Korzysta z Polskiej Normy lub Polskiej Normy Branżowej w wybranych działaniach z zakresu chowu, hodowli ryb oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie jakości ścieków wprowadzanych do wód i do ziemi	R2_U06
K2_U22	Posługuje się jednym ze współczesnych języków obcych na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, z wykorzystaniem specjalistycznego słownictwa z zakresu rybactwa i nauk pokrewnych	R2A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Rozumie potrzeby i aktywnie dąży do ciągłego pogłębiania wiedzy	R2A_K01
K2_K02	Jest w stanie pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w zakresie wykonywania, wyznaczania i kontroli zadań w działalności rybackiej	R2A_K02
K2_K03	Potrafi obiektywnie i merytorycznie wskazywać i wartościować priorytety umożliwiające realizację określonych celów i zadań rybactwa	R2A_K03 InzA_K01
K2_K04	Dostrzega oraz trafnie diagnozuje dylematy współczesnego rybactwa oraz wykazuje kreatywność w dążeniu do racjonalnego i prawidłowego ich rozwiązania	R2A_K04 InzA_K01
K2_K05	Rozumie i zdaje sobie sprawę z odpowiedzialności społecznej, zawodowej i etycznej związanej z chowem i hodowlą organizmów wodnych, ich wpływem na środowisko oraz dobrostan ryb	R2A_K05 InzA_K01
K2_K06	Ma świadomość zagrożeń i/lub potencjalnie negatywnych skutków chowu i hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych dla środowiska naturalnego, jak również zna działania ograniczające ryzyko wynikające z działalności rybackiej	R2A_K06 InzA_K01
K2_K07	Docenia potrzebę ukierunkowanego doksztalcenia się, wykazuje aktywność w dążeniu do doskonalenia swoich umiejętności i ciągłego podnoszenia kwalifikacji w zawodzie ichtiologa	R2A_K07
K2_K08	Jest otwarty na wszelkie inicjatywy i innowacje technologiczne podnoszące efektywność i opłacalność (rentowność) produkcji rybackiej	R2A_K08 InzA_K02

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS - 90.

III. PRAKTYKA:

Na studiach drugiego stopnia praktyka specjalistyczna, trwa 4 tygodnie i jest realizowana po I semestrze studiów. Studenci odbywają praktyki w gospodarstwach rybackich prywatnych, spółdzielczych, należących do Polskiego Związku Wędkarskiego lub doświadczalnych ośrodkach badawczych. Nadzór merytoryczny nad studentami – praktykantami sprawuje zakładowy opiekun praktyk. Zakładowy opiekun praktyk wyznacza na bieżąco prace realizowane przez studentów, podpisuje tygodniowe raporty wykonanych prac w dzienniczku praktyk, wystawia opinię oraz proponuje ocenę praktykanta. Ponadto nadzoruje przygotowanie pracy zaliczeniowej z praktyki.

Opcjonalnie student może odbywać praktykę poza krajem, po przedstawieniu pisemnie, imiennej zgody pracodawcy zagranicznego na przyjęcie danej osoby na praktykę (warunkiem jest adekwatny do założeń praktyki profil działalności gospodarczej lub naukowej zapraszającej instytucji). Wybór miejsca praktyki przez studenta na drugim stopniu studiów jest „dowolny”, tj. podyktowany chęcią zdobycia specjalistycznej wiedzy w wybranym nurcie działalności rybackiej, zgodnie z zainteresowaniami, potencjalnymi perspektywami przyszłej pracy i/albo wyborem tematu pracy magisterskiej lub (ewentualnie) również zamiarem podjęcia studiów doktoranckich i specjalizowania się w danej dziedzinie badań. Podstawowym celem praktyki jest ugruntowanie wiedzy praktycznej, zdobytej podczas pierwszego stopnia studiów w wybranym zakresie rybactwa. Zależnie od miejsca praktyki wybranej przez studenta może ona dotyczyć: gospodarki rybackiej na wodach otwartych (gospodarstwa jeziorowe, przymorskie), akwakultury ryb zimnolubnych (gospodarstwa pstrągowe), ciepłolubnych (stawy ziemne - karpiove), tropikalnych (gospodarstwa prowadzące wychów ryb towarowych w obiegach zamkniętych), wylęgarnictwa i larwikultury (ośrodki zarybieniowe) oraz akwarystyki.

Podczas praktyk zawodowych student

– w zakresie wiedzy poznaje:

- a) zdobywa pogłębione informacje na temat budowy, zastosowania i użytkowania maszyn, urządzeń, sprzętu połowowego i aparatury pomiarowej, używanej w działalności rybackiej na wodach otwartych i akwakulturze,
- b) odpowiednie technologie i techniki chowu i hodowli organizmów wodnych i związane z nimi procedury,
- c) objaśnia wpływ różnych systemów produkcji rybackiej na jakość środowiska i stan zdrowotny hydrofauny.

– w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:

- a) analizuje i ocenia korzyści i zagrożenia, płynące z podejmowanych działań mających na celu rozwiązanie zaistniałych problemów w zakresie działalności rybackiej; potrafi je analizować i podejmować zrównoważone decyzje,
- b) umiejętnie przygotowuje sprawozdanie z praktyki, stawia właściwe wnioski, w opracowaniu korzysta z podstawowych pojęć teoretycznych, a także różnych źródeł podczas przygotowywania raportu,
- c) zdobywa doświadczenie związane z rozwiązywaniem praktycznych złożonych zadań inżynierskich w rybactwie,
- d) zdobywa doświadczenie w doborze i utrzymywaniu w sprawności urządzeń i systemów technicznych stosowanych w działalności rybackiej,
- e) stosuje zasady zawarte w kodeksie dobrych praktyk rybackich.

– w zakresie kompetencji społecznych:

- a) jest w stanie pracować zespołowo pełniąc różne funkcje w zakresie wykonywania, wyznaczania i kontroli zadań w działalności rybackiej,
- b) ma świadomość zagrożeń i potrafi oszacować konsekwencje (skutki) produkcji rybackiej w odniesieniu do różnych gałęzi gospodarki oraz środowiska naturalnego i dobrostanu ryb.

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

6. Objaśnienie oznaczeń:

- a) InzA – efekty kształcenia dla kwalifikacji drugiego stopnia związanych z uzyskaniem kompetencji inżynierskich

- b) A – profil ogólnoakademicki
 c) W – kategoria wiedzy
 d) U – kategoria umiejętności
 e) K - (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 f) K – kierunkowe efekty kształcenia
 g) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Tabela 2

Symbol efektu prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich	Efekty kształcenia dla kierunku studiów rybactwo związane z uzyskaniem kwalifikacji inżynierskich po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	K2_W05; K2_W06; K2_W15; K2_W19; K2_W22; K2_W23
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów	K2_W01 K2_W16 K2_W19
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K2_W03 K2_W11
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	K2_W11 K2_W13
InzA_W05	Zna typowe technologie inżynierskie w zakresie studiowanego kierunku studiów	K2_W05; K2_W06; K2_W17; K2_W20; K2_W21; K2_W22
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K2_U04 K2_U05 K2_U10
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	K2_U04 K2_U06 K2_U16
InzA_U03	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	K2_U06 K2_U12 K2_U13
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K2_U07
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów – istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	K2_U17
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla studiowanego kierunku studiów	K2_U17
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K2_U14

InzA_U08	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku studiów, używając właściwych metod, technik i narzędzi	K2_U15 K2_U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K2_K03; K2_K04; K2_K05; K2_K06
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K2_K08

Efekty kształcenia dla kierunku **Socjologia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada niezbędną wiedzę z zakresu socjologii poszerzoną o podstawy nauk społecznych. Zdobyte umiejętności umie wykorzystać w pracy zawodowej z zachowaniem zasad etycznych i prawnych. Wszechstronna, ogólna i specjalistyczna wiedza, uzyskana w trakcie studiów licencjackich, umożliwi absolwentowi podejmowanie prac badawczych i analitycznych w obszarze problemów społecznych, występujących w różnych regionach kraju, a także opracowywanie i wdrażanie programów (w tym unijnych), skierowanych do konkretnych społeczności lokalnych, mniejszości oraz innych grup społecznych. Absolwent jest przygotowany do pracy w instytucjach publicznych, prywatnych i non profit. Jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Umie podejmować:
 - prace badawcze w zakresie diagnozy problemów społeczno-ekonomicznych społeczności lokalnej,
 - badania opinii publicznej,
 - współpracę z instytucjami administracji państwowej i samorządowej,
 - analizy obejmujące różne aspekty współpracy transgranicznej,
 - współdziałanie z mniejszościami etnicznymi, grupami podlegającymi procesowi wykluczenia społecznego i marginalizacji,
 - działanie w zakresie reklamy i public relations.Absolwent może podjąć pracę w:
 - administracji państwowej i samorządowej,
 - organizacjach pozarządowych,
 - fundacjach i w obszarze działalności charytatywnej,
 - stowarzyszeniach mniejszości etnicznych, narodowych, emigrantów, uchodźców.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) H1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) S1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
 - g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów socjologia - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk społecznych i nauk humanistycznych
WIEDZA		
K1_W01	Ma elementarną wiedzę o miejscu socjologii w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	S1A_W01 H1A_W06
K1_W02	Rozumie rolę refleksji socjologicznej w analizowaniu i kształtowaniu kultury życia publicznego	S1A_W04
K1_W03	Ma systematyczną wiedzę o procesach wytwarzania i utrzymania ładu społecznego oraz socjalizacji, a także dysfunkcjach w przebiegu tych procesów	S1A_W04 S1A_W07
K1_W04	Ma uporządkowaną wiedzę na temat różnych rodzajów struktur społecznych i instytucji życia społecznego oraz ich wzajemnych powiązań	S1A_W02
K1_W05	Ma podstawową wiedzę teoretyczną na temat więzi społecznych oraz ich przemian we współczesnym społeczeństwie	S1A_W04
K1_W06	Ma podstawową wiedzę na temat historii myśli społecznej i socjologicznej	S1A_W04
K1_W07	Zna podstawowe współczesne teorie socjologiczne	S1A_W09
K1_W08	Zna reguły komunikacji społecznej i interpersonalnej, identyfikuje główne czynniki mogące zakłócać tę komunikację	S1A_W05
K1_W09	Ma elementarną wiedzę o etnicznym, kulturowym i religijnym zróżnicowaniu współczesnej Polski i Europy	S1A_W08 S1A_W03
K1_W10	Zna główne metody i techniki badawcze, a także podejścia badawcze we współczesnej socjologii	S1A_W06
K1_W11	Ma podstawową wiedzę w dziedzinie statystyki, zna podstawowe pojęcia i metody	S1A_W06
K1_W12	Ma uporządkowaną wiedzę na temat kluczowych subdyscyplin socjologicznych, analizowanych w ich obrębie problemów badawczych i wykorzystywanych koncepcji teoretycznych	S1A_W01 S1A_W04
K1_W13	Zna strukturę demograficzną i podstawowe trendy demograficzne współczesnej Polski oraz rozumie ich społeczno-polityczne uwarunkowania i konsekwencje	S1A_W02 S1A_W05
K1_W14	Zna główne kierunki polityki społecznej i rozumie ich wpływ na funkcjonowanie społeczeństwa i państwa	S1A_W02
K1_W15	Zna podstawowe dylematy etyczne związane z zawodem socjologa	S1A_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Posiada umiejętność interpretacji głównych zjawisk społecznych z perspektywy socjologicznej	S1A_U01
K1_U02	Potrafi wykorzystać koncepcje i metody badań socjologicznych w analizie wybranych problemów społecznych	S1A_U02
K1_U03	Rekonstruuje główne tezy autorów tekstów socjologicznych o niewielkim i średnim poziomie trudności	S1A_U07
K1_U04	Potrafi skonstruować proste narzędzie badawcze,	S1A_U03

	wykorzystać je w praktyce badawczej i zinterpretować uzyskane przy jego wykorzystaniu wyniki	S1A_U04
K1_U05	Potrafi zastosować w praktyce pakiet obliczeniowy SPSS	S1A_U04
K1_U06	Posiada umiejętność przygotowania wypowiedzi pisemnej dotyczącej wybranego zagadnienia socjologicznego, w oparciu o rzetelną bibliografię (teksty źródłowe, encyklopedie, słowniki, podręczniki)	S1A_U09 H1A_U01
K1_U07	Potrafi w jasny i spójny sposób przedstawić wybrany problem społeczny lub badawczy przy wykorzystaniu technik multimedialnych	S1A_U10 H1A_U07 H1A_U09
K1_U08	Potrafi interpretować zjawiska społeczne z perspektywy głównych paradygmatów teoretycznych w socjologii	S1A_U01 S1A_U03
K1_U09	Posiada podstawowe umiejętności organizacyjne, pozwalające na pracę w zespole, podział zadań i udział we wspólnych projektach	S1A_U07
K1_U10	Posiada umiejętność udziału w merytorycznej dyskusji z wykorzystaniem krytycznych argumentów z zakresu swej dyscypliny	S1A_U07 S1A_U08 H1A_U06
K1_U11	Dostrzega społeczno-polityczne uwarunkowania i konsekwencje głównych problemów społecznych, diagnozuje ich przyczyny i proponuje częściowe rozwiązania	S1A_U07
K1_U12	Potrafi samodzielnie wyszukiwać, selekcjonować i twórczo wykorzystywać informacje z różnych źródeł	S1A_U02
K1_U13	Wykazuje poszanowanie dla praw autorskich, właściwie korzysta ze źródeł zastanych	S1A_U06
K1_U14	Uzasadnia wybór strategii spośród dostępnych alternatyw w rozwiązywaniu problemów społecznych i badawczych	S1A_U06 S1A_U07
K1_U15	Przewiduje konsekwencje swoich wyborów etycznych, obywatelskich i badawczych	S1A_U06
K1_U16	Potrafi rozstrzygać podstawowe dylematy etyczne związane z zawodem socjologa	S1A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Jest świadomy etycznego wymiaru badań socjologicznych, szanuje prywatność i podmiotowość respondentów	S1A_K04
K1_K02	Umie opanować stres i inne emocje związane z wystąpieniami publicznymi, zachowuje się w sposób stabilny i zrównoważony	S1A_K05
K1_K03	Posiada umiejętność zrozumiałego wyrażania się na płaszczyźnie werbalnej i niewerbalnej, umie dostosować sposób mówienia do audytorium i sytuacji społecznej	S1A_K05
K1_K04	Twórczo wykorzystuje możliwości, jakie stwarzają nowe media, i umie połączyć je z tradycyjnymi formami bezpośredniej interakcji	S1A_K06
K1_K05	Rozumie potrzebę stałego doskonalenia się, wykazuje gotowość do nabywania nowych umiejętności i kompetencji	S1A_K01
K1_K06	Wykazuje umiejętność mediacji w sporach, konfliktach, debatach, jest otwarty na krytykę i rzeczowe argumenty	S1A_K02 S1A_K03
K1_K07	Posiada podstawowe umiejętności interpersonalne, umie nawiązywać i podtrzymać kontakty międzyludzkie, rozumie znaczenie wizerunku w życiu publicznym	S1A_K05
K1_K08	Jest przygotowany do inicjowania i animowania wspólnych przedsięwzięć społecznych i badawczych	S1A_K02 S1A_K05
K1_K09	Wykazuje gotowość zrozumienia odmiennych postaw, wartości i stanowisk	S1A_K02 H1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 181,5.

III. PRAKTYKA:

Wymiar praktyki: 160 godz. (I rok sem. II – 80 godz. i II rok, sem. 4 – 80 godz.) w instytucjach administracji państwowej i samorządowej, instytucjach społecznych i gospodarczych.

Efekty kształcenia dla kierunku **Stosunki międzynarodowe**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów)
4. **Absolwent:** jest przygotowany do podejmowania różnorodnych zawodów i ról społecznych wymagających ogólnych kwalifikacji i umiejętności dynamicznego dostosowywania się do odmiennych zadań zawodowych. Studia w swym założeniu mają u absolwenta wyrobić krytyczny stosunek do literatury naukowej, do poznawanych faktów oraz wyzwolić umiejętność poprawnego rozumienia i odtwarzania uzyskanej wiedzy m.in. poprzez opanowanie warsztatu pracy. Absolwent posiada umiejętność, np.: wyszukiwania informacji, panowania nad dużą ilością danych, samodzielności pracy, pisania, dyscypliny, krytycyzmu, czy też wrażliwości na odmienności kulturowe. Studia wdrażają studenta do samodzielnego przygotowywania prac naukowych. Program studiów kształtowany wielowariantowo, dostosowany jest do standardów europejskich. Absolwent posiada kompetencje językowe zgodnie z kryteriami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Absolwent posiada wiedzę i umiejętności potrzebne do pełnienia różnych ról w życiu społeczno-politycznym i kulturalnym w sytuacji postępującej integracji w skali globalnej i regionalnej, szczególnie w Europie. Posiada także wiedzę o procesach zachodzących na świecie oraz wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych, społecznych, prawnych i politycznych umożliwiającą poznanie oraz rozumienie mechanizmów funkcjonowania stosunków międzynarodowych oraz gospodarki światowej. Absolwent uzyskuje tytuł zawodowy licencjata i jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Ukończenie studiów daje możliwości zatrudnienia wszędzie tam, gdzie wymagana jest od pracownika sprawność w kontaktach interpersonalnych, umiejętność analitycznego i kreatywnego myślenia w rozwiązywaniu problemów zawodowych, łatwość dostosowywania się do nowych sytuacji i ról zawodowych, umiejętność argumentacji, przekonywania, negocjowania itp. Absolwent może również podejmować samodzielną działalność gospodarczą i prowadzić ją w wybranej przez siebie dziedzinie. Dzięki interdyscyplinarnemu wykształceniu, może znaleźć zatrudnienie: w organach administracji rządowej i samorządowej, w organizacjach i instytucjach międzynarodowych lub krajowych współpracujących z zagranicą, w przedsiębiorstwach i organach samorządowych rozwijających współpracę międzynarodową, placówkach kulturalnych, wydawnictwach, środkach masowego przekazu.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) SM1A – symbol kierunku stosunki międzynarodowe - studia pierwszego stopnia
 - b) K – kierunkowe efekty kształcenia
 - c) W – kategoria wiedzy
 - d) U – kategoria umiejętności
 - e) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - f) H1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia

- g) S1A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów stosunki międzynarodowe - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
SM1A_W01	Zna różne kierunki badań z perspektywy historycznej takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, rodziny, itp.	H1A_W01
SM1A_W02	Opanował fachową terminologię z zakresu studiowanego kierunku, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych	H1A_W02 S1A_W01
SM1A_W03	Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę w aspekcie historycznym, ekonomicznym, społecznym i kulturowych uwarunkowań życia politycznego	H1A_W03
SM1A_W04	Posiada wiedzę w wymiarze polskim, europejskim i światowym o państwie, władzy, polityce, administracji oraz prawie, także o zasadach funkcjonowania systemu politycznego oraz innych organizacji i instytucji społeczno-politycznych	H1A_W04 S1A_W02
SM1A_W05	Wykazuje znajomość historii porównawczej Europy	H1A_W04
SM1A_W06	Kojarzy powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi	H1A_W05 S1A_W02
SM1A_W07	Posiada wiedzę z perspektywy historycznej i współczesnej w wymiarze polskim oraz europejskim i światowym o demokracji, społeczeństwie obywatelskim i kulturze politycznej	H1A_W06 S1A_W06
SM1A_W08	Rozpoznaje relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami także w aspekcie upowszechniania wiedzy	H1A_W08 H1A_W10
SM1A_W09	Ma podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych i społecznych	H1A_W01 H1A_W02 S1A_W01
SM1A_W10	Zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu oraz podstawowe metody upowszechniania wiedzy studiowanego kierunku	H1A_W07 H1A_W08
SM1A_W11	Posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych, oraz innych wytworów cywilizacji właściwych dla studiowanego kierunku studiów	H1A_W07
SM1A_W12	Zdaje sobie sprawę z różnorodności źródeł informacji, zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	H1A_W08
SM1A_W13	Definiuje miejsce historii wśród innych nauk, rozumie cele prowadzenia badań historycznych, rozumie i objaśnia pozycję i znaczenie nauk historycznych w obszarze nauk humanistycznych i społecznych	H1A_W05 S1A_W09
SM1A_W14	Tłumaczy powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych w innych naukach i obszarach nauk, dostrzega i rozumie obecność elementów innych dyscyplin naukowych w pracy zawodowej	H1A_W06 S1A_W01
SM1A_W15	Wie, że badania i debaty historyczna i polityczna są procesem stałym, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów	H1A_W06
SM1A_W16	Wie o istnieniu w nauce różnych punktów widzenia,	H1A_W05

	determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym	S1A_W07
SM1A_W17	Rozpoznaje i zna różnice w ujęciach historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach	H1A_W03
SM1A_W18	Tłumaczy podstawową terminologię fachową w przynajmniej jednym języku nowożytnym	H1A_W07 H1A_W09
SM1A_W19	Orientuje się w działalności i aktualnej ofercie współcześnie działających instytucji kultury, a zwłaszcza ośrodków upowszechniających i popularyzujących wiedzę	H1A_W10
SM1A_W20	Ma wiedzę na temat roli mediów w warunkach społeczeństwa informacyjnego	H1A_W10 S1A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
SM1A_U01	Samodzielnie zdobywa i utrwała wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji, zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego	H1A_U01 H1A_U03
SM1A_U02	Potrafi wskazać, udowodnić i omówić wzajemne relacje różnych kierunków badań historycznych takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, rodziny, itp.	H1A_U01 H1A_U02
SM1A_U03	Opanował i stosuje podstawowe umiejętności badawcze korzystając z zaleceń i wskazówek opiekuna naukowego.	H1A_U03
SM1A_U04	Potrafi posłużyć się w stopniu podstawowym teoriami i paradygmatami badawczymi	H1A_U04 H1A_U06
SM1A_U05	Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe terminy fachowe właściwe dla studiowanego kierunku studiów oraz bierze udział w ich popularyzacji	H1A_U04 S1A_U04
SM1A_U06	Rozpoznaje, wykorzystuje i analizuje teksty źródłowe oraz inne wytwory cywilizacji przydatne w pracy i warsztacie studiowanego kierunku, streszcza, zapisuje i kataloguje uzyskane tą drogą informacje	H1A_U05
SM1A_U07	Stosuje podstawowe elementy warsztatu badań dobierając metody i narzędzia właściwe dla wybranego problemu	H1A_U01 H1A_U05
SM1A_U08	Prowadzi krytyczną analizę źródeł i interpretuje je stosując podstawowe metody badawcze	H1A_U05
SM1A_U09	Wyszukuje i systematyzuje informacje dotyczące nauk historycznych i pokrewnych, korzystając z bibliografii, baz danych, mediów, itp.	H1A_U01 H1A_U02
SM1A_U10	Wykorzystuje i analizuje zebrane informacje w celu opracowania i prezentacji wyników kwerendy	H1A_U06
SM1A_U11	Prezentuje efekty swojej pracy w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie z zastosowaniem różnorodnych, nowoczesnych metod i technik, dostosowanych do odpowiedniej dziedziny nauk	H1A_U07 H1A_U08
SM1A_U12	Pracuje w zespole, rozwiązując proste problemy z zakresu badań i prezentacji ich wyników, stosując opracowane dla zespołu instrukcje i procedury	H1A_U07
SM1A_U13	Wykorzystując zdobyte w toku studiów kompetencje formułuje własne opinie dotyczące ważnych zagadnień społecznych, politycznych itp. w sposób krytyczny i obiektywny	H1A_U06
SM1A_U14	Formułuje tezy i argumentuje z wykorzystaniem poglądów różnych autorów prac w zakresie znanej mu literatury fachowej	H1A_U06
SM1A_U15	Posiada umiejętność pisania w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem różnorodnych form pisarstwa	H1A_U08
SM1A_U16	Poprawnie redaguje, komentuje i opatruje przypisami przygotowywane teksty, zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk	H1A_U08

SM1A_U17	Komunikuje się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych	H1A_U07 H1A_U09
SM1A_U18	Komunikuje się w wybranym języku nowożytnym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych	H1A_U07 H1A_U09 H1A_U10
SM1A_U19	Korzysta z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu, potrafi oceniać i opracowywać potrzebne materiały	H1A_U07
SM1A_U20	Posiada podstawowe umiejętności z zakresu metod upowszechniania wiedzy	H1A_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
SM1A_K01	Rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej oraz działalności publicznej	H1A_K04 H1A_K06
SM1A_K02	Uznaje i szanuje różnice punktów widzenia determinowane różnym podłożem narodowym i kulturowym	H1A_K04
SM1A_K03	Wykazuje odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawianiu zgodnego aktualnym stanem wiedzy obrazu dziejów i w sprzeciwianiu się instrumentalizacji historii przez grupy narodowe, społeczne, religijne i polityczne	H1A_K03 H1A_K06
SM1A_K04	Docenia rolę nauk historycznych i pokrewnych dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym	H1A_K06
SM1A_K05	Ma świadomość zakresu swojej wiedzy i umiejętności warsztatowych, rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie fachowym, ogólnie humanistycznym, jak też kompetencji personalnych i społecznych	H1A_K01 H1A_K02
SM1A_K06	Docenia i szanuje, jak też jest gotów promować tradycje oraz dziedzictwo historyczne i kulturowe Polski, swojego regionu i Europy	H1A_K05 H1A_K06
SM1A_K07	Podjmuje próby uczestnictwa w dyskusjach i przekazywania informacji osobom zainteresowanym spoza grona fachowców	H1A_K02
SM1A_K08	Rozwija swoje zainteresowania zawodowe, społeczne i kulturalne	H1A_K01 H1A_K05
SM1A_K09	Jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy i kultury pamięci w środowisku lokalnym	H1A_K03 H1A_K05
SM1A_K10	Wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech	H1A_K02
SM1A_K11	Jest zdolny do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych, politycznych i społecznych	H1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 187,5.

III. PRAKTYKA:

Zgodnie z planem kształcenia, studenci są zobligowani do zrealizowania praktyki zawodowej w wymiarze 4 tygodni (160 godzin). Student może przystąpić do odbywania praktyki nie wcześniej niż po ukończeniu I roku studiów. Rozliczenie praktyki musi nastąpić do końca V semestru.

Cele praktyki:

- wyrobienie podstawowych umiejętności potrzebnych absolwentowi do pełnienia różnych ról w życiu społeczno-politycznym i kulturalnym w skali globalnej i regionalnej,
- kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nimi związanych,
- wyrobienie samodzielnego i krytycznego myślenia oraz rozumienia i analizowania zagadnień społecznych, politycznych, prawnych i ekonomicznych,
- zapoznanie się całokształtem funkcjonowania instytucji, organizacją i podstawowymi przepisami prawnymi regulującymi jej funkcjonowanie (specyfiką danej instytucji, strukturą organizacyjną danej instytucji, całokształtem pracy na danym stanowisku),
- konfrontowanie wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach z umiejętnościami praktycznymi,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania.

Przykładowe miejsca odbywania praktyki:

- administracja państwowa i samorządowa,
- instytucje i organizacje o zasięgu krajowym i międzynarodowym,
- instytucje edukacyjne, muzealne i kulturalne,
- wydawnictwa i środki masowego przekazu,
- instytucje finansowe,
- instytucje oparte na wolontariacie, zajmujące się problemami społecznymi.

System kontroli polega, m.in. na przygotowaniu umowy dotyczącej organizacji praktyk, którą student zobowiązany jest przedłożyć Kierunkowemu Opiekunowi Praktyk lub Kierownikowi Ośrodka Kształcenia Metodycznego. Zaliczenie praktyk odbywa się w trakcie indywidualnego spotkania z Kierunkowym Opiekunem Praktyk, podczas którego dokonywana jest analiza dokumentacji złożonej przez studenta. Dokumentację stanowi prawidłowo wypełniony dziennik praktyk, w którym wybrana przez studenta instytucja potwierdza rozpoczęcie i zakończenie praktyk, a zakładowy opiekun praktyk wystawia pisemną opinię praktykantowi. W dzienniczku student prowadzi tygodniową kartę pracę, w której rozpisuje każdą przepracowaną godzinę. Ostateczne zaliczenie praktyk odbywa się poprzez dokonanie wpisu do dzienniczka, indeksu oraz karty okresowych osiągnięć studenta. Praktyka stanowi nieodłączną część procesu dydaktycznego studenta i podlega obowiązkowemu zaliczeniu. Zaliczenie praktyki jest warunkiem ukończenia studiów.

Efekty kształcenia dla kierunku **Stosunki międzynarodowe**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** jest przygotowany do podejmowania różnorodnych zawodów i ról społecznych wymagających ogólnych kwalifikacji i umiejętności dynamicznego dostosowywania się do odmiennych zadań zawodowych. Studia w swym założeniu mają ukształtować krytyczny stosunek do literatury naukowej, do poznawanych faktów oraz wyzwolić umiejętność poprawnego rozumienia i odtwarzania uzyskanej wiedzy m.in. poprzez opanowanie warsztatu pracy. Podczas studiów studenci wyrabiają u siebie określone umiejętności, np.: wyszukiwania informacji, panowania nad dużą ilością danych, samodzielności pracy, pisanie, dyscypliny, krytycyzmu, czy też wrażliwości na odmienności kulturowe. Studia wdrażają studenta do samodzielnego przygotowywania prac naukowych. Absolwent posiada kompetencje językowe zgodnie z kryteriami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Uzupełnieniem programu kształcenia jest blok przedmiotów do wyboru w formie wykładów monograficznych oraz przedmiotów do wyboru, których tematyczna różnorodność pozwala studentowi na planowanie ścieżki własnego rozwoju intelektualnego oraz poszerzanie zainteresowań. Absolwent posiada wiedzę i umiejętności potrzebne do pełnienia różnych ról w życiu społeczno-politycznym i kulturalnym w sytuacji postępującej integracji w skali globalnej i regionalnej, szczególnie w Europie. Posiada również wiedzę o procesach zachodzących na świecie oraz wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych, społecznych, prawnych i politycznych umożliwiającą poznanie oraz rozumienie mechanizmów funkcjonowania stosunków międzynarodowych oraz gospodarki światowej.

Absolwent dzięki interdyscyplinarnemu wykształceniu jest przygotowany do pracy jako:

- menadżer i animator sfery kultury i dziedzictwa kulturowego w instytucjach Unii Europejskiej, innych strukturach międzynarodowych, organach administracji rządowej i jednostkach samorządu terytorialnego współpracujących z zagranicą, placówkach zagranicznych (ambasadach, konsulatach, biurach sfery kultury), instytucjach pozarządowych podejmujących działalność międzynarodową, miastach partnerskich,
- doradca/konsultant w zakresie tworzenia, promowania i upowszechniania projektów kulturalnych, artystycznych i edukacyjnych instytucjach europejskich, organach administracji państwowej i samorządowej,
- pracownik agencji public relations oraz agencji reklamowych, turystycznych i informacyjnych, a także wydawniczych.

Ukończenie studiów daje możliwości zatrudnienia wszędzie tam, gdzie wymagana jest od pracownika sprawność w kontaktach interpersonalnych, umiejętność analitycznego i kreatywnego myślenia w rozwiązywaniu problemów zawodowych, łatwość dostosowywania się do nowych sytuacji i ról zawodowych, umiejętność argumentacji, przekonywania, negocjowania itp. Absolwent może również podejmować samodzielną działalność gospodarczą i prowadzić ją w wybranej przez siebie dziedzinie.

Absolwent jest przygotowany do kontynuowania kształcenia na studiach trzeciego stopnia – doktoranckich oraz dalszego kształcenia w ramach studiów podyplomowych.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

- a) SM2 – symbol kierunku stosunki międzynarodowe, studia drugiego stopnia
- b) K – kierunkowe efekty kształcenia
- c) W – kategoria wiedzy
- d) U – kategoria umiejętności
- e) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
- f) H2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów drugiego stopnia
- g) S2A – efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
- h) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów stosunki międzynarodowe - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
SM2_W01	Ma rozszerzoną wiedzę o różnych kierunkach badań z perspektywy historycznej takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, rodziny, itp.	H2A_W01
SM2_W02	Opanował fachową terminologię z zakresu studiowanego kierunku, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych	H2A_W02 S2A_W01
SM2_W03	Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę w aspekcie historycznym, ekonomicznym, społecznym i kulturowych uwarunkowań życia politycznego	H2A_W03
SM2_W04	Posiada zaawansowaną wiedzę w wymiarze polskim, europejskim i światowym o państwie, władzy, polityce, administracji oraz prawie, także o zasadach funkcjonowania systemu politycznego oraz innych organizacji i instytucji społeczno-politycznych	H2A_W04 S2A_W02
SM2_W05	Wykazuje pogłębioną znajomość historii porównawczej Europy	H2A_W04
SM2_W06	Kojarzy powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi	H2A_W05 S2A_W02
SM2_W07	Posiada pogłębioną wiedzę z perspektywy historycznej i współczesnej w wymiarze polskim oraz europejskim i światowym o demokracji, społeczeństwie obywatelskim i kulturze politycznej	H2A_W06 S2A_W06
SM2_W08	Zna i rozumie relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami także w aspekcie upowszechniania wiedzy	H2A_W08 H2A_W10
SM2_W09	Ma rozszerzoną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych i społecznych	H2A_W01 H2A_W02 S2A_W01
SM2_W10	Zna ogólne metody badawcze, narzędzia oraz metody upowszechniania wiedzy studiowanego kierunku	H2A_W07 H2A_W08
SM2_W11	Posiada wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych, oraz innych wytworów cywilizacji właściwych dla	H2A_W07

	studiowanego kierunku studiów	
SM2_W12	Zdaje sobie sprawę z różnorodności źródeł informacji, zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	H2A_W08
SM2_W13	Definiuje miejsce historii wśród innych nauk, rozumie cele prowadzenia badań historycznych, rozumie i objaśnia pozycję i znaczenie nauk historycznych w obszarze nauk humanistycznych i społecznych	H2A_W05 S2A_W09
SM2_W14	Tłumaczy powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych w innych naukach i obszarach nauk, dostrzega i rozumie obecność elementów innych dyscyplin naukowych w pracy zawodowej	H2A_W06 S2A_W01
SM2_W15	Wie, że badania oraz debaty historyczna i polityczna są procesem stałym, niosą ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów	H2A_W06
SM2_W16	Wie o istnieniu w nauce różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym	H2A_W05 S2A_W07
SM2_W17	Rozpoznaje i zna różnice w ujęciach historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach	H2A_W03
SM2_W18	Tłumaczy terminologię fachową w przynajmniej jednym języku nowożytnym	H2A_W07 H2A_W09
SM2_W19	Orientuje się w działalności i aktualnej ofercie współcześnie działających instytucji kultury, a zwłaszcza ośrodków upowszechniających i popularyzujących wiedzę	H2A_W10
SM2_W20	Ma pogłębioną wiedzę na temat roli mediów w warunkach społeczeństwa informacyjnego	H2A_W10 S2A_W08
UMIĘTNOŚCI		
SM2_U01	Samodzielnie zdobywa i utrwała wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji, zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego	H2A_U01 H2A_U03
SM2_U02	Potrafi wskazać, udowodnić i omówić wzajemne relacje różnych kierunków badań historycznych takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, itp.	H2A_U01 H2A_U02
SM2_U03	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	H2A_U03
SM2_U04	Potrafi posłużyć się w stopniu podstawowym teoriami i paradygmatami badawczymi	H2A_U04 H2A_U06
SM2_U05	Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie terminy fachowe właściwe dla studiowanego kierunku studiów oraz bierze udział w ich popularyzacji	H2A_U04 S2A_U04
SM2_U06	Rozpoznaje, wykorzystuje i analizuje teksty źródłowe oraz inne wytwory cywilizacji przydatne w pracy i warsztacie studiowanego kierunku, streszcza, zapisuje i kataloguje uzyskane tą drogą informacje	H2A_U05
SM2_U07	Posiada umiejętność gromadzenia warsztatu badań dobierając metody i narzędzia właściwe dla wybranego problemu	H2A_U01 H2A_U05
SM2_U08	Prowadzi krytyczną analizę źródeł i interpretuje je stosując odpowiednie metody badawcze	H2A_U05
SM2_U09	Wyszukuje i systematyzuje informacje dotyczące nauk historycznych i pokrewnych, korzystając z bibliografii, baz danych, mediów, itp.	H2A_U01 H2A_U02
SM2_U10	Wykorzystuje i analizuje zebrane informacje w celu opracowania i prezentacji wyników kwerendy	H2A_U06
SM2_U11	Prezentuje efekty swojej pracy w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie z zastosowaniem różnorodnych,	H2A_U07 H2A_U08

	nowoczesnych metod i technik, dostosowanych do odpowiedniej dziedziny nauk	
SM2_U12	Pracuje w zespole, rozwiązując proste problemy z zakresu badań i prezentacji ich wyników, stosując opracowane dla zespołu instrukcje i procedury	H2A_U07
SM2_U13	Wykorzystując zdobyte w toku studiów kompetencje formułuje własne opinie dotyczące ważnych zagadnień społecznych, politycznych itp. w sposób krytyczny i obiektywny	H2A_U06
SM2_U14	Formułuje tezy i argumentuje z wykorzystaniem poglądów różnych autorów prac w zakresie znanej mu literatury fachowej	H2A_U06 H2A_U11
SM2_U15	Posiada umiejętność pisania w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem różnorodnych form pisarstwa	H2A_U08
SM2_U16	Poprawnie redaguje, komentuje i opatruje przypisami przygotowywane teksty, zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk	H2A_U08
SM2_U17	Komunikuje się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych	H2A_U07 H2A_U09
SM2_U18	Komunikuje się w wybranym języku nowożytnym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla studiowanego kierunku studiów	H2A_U07 H2A_U09 H2A_U10 H2A_U11
SM2_U19	Korzysta z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu, potrafi oceniać i opracowywać potrzebne materiały	H2A_U07 H2A_U11
SM2_U20	Posiada podstawowe umiejętności z zakresu metod upowszechniania wiedzy	H2A_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
SM2_K01	Rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej oraz działalności publicznej	H2A_K04 H2A_K06
SM2_K02	Uznaje i szanuje różnice punktów widzenia determinowane różnym podłożem narodowym i kulturowym	H2A_K04
SM2_K03	Wykazuje odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawianiu zgodnego aktualnym stanem wiedzy obrazu dziejów i w sprzeciwianiu się instrumentalizacji historii przez grupy narodowe, społeczne, religijne i polityczne	H2A_K03 H2A_K06
SM2_K04	Docenia rolę nauk historycznych i pokrewnych dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym	H2A_K06
SM2_K05	Ma świadomość zakresu swojej wiedzy i umiejętności warsztatowych, rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie fachowym, ogólnie humanistycznym, jak też kompetencji personalnych i społecznych	H2A_K01 H2A_K02
SM2_K06	Docenia i szanuje, jak też jest gotów promować tradycje oraz dziedzictwo historyczne i kulturowe Polski, swojego regionu i Europy	H2A_K05 H2A_K06
SM2_K07	Podjmuje próby uczestnictwa w dyskusjach i przekazywania informacji osobom zainteresowanym spoza grona fachowców	H2A_K02
SM2_K08	Rozwija swoje zainteresowania zawodowe, społeczne i kulturalne	H2A_K01 H2A_K05
SM2_K09	Jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy i kultury pamięci w środowisku lokalnym	H2A_K03 H2A_K05
SM2_K10	Wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech	H2A_K02
SM2_K11	Jest zdolny do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych, politycznych i społecznych	H2A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 121,5.

III. PRAKTYKA:

Zgodnie z planem kształcenia, studenci zobligowani są do zrealizowania praktyki zawodowej w wymiarze 4 tygodni (160 godzin). Student może przystąpić do odbywania praktyki nie wcześniej niż po ukończeniu I roku studiów. Rozliczenie praktyki musi nastąpić do końca IV semestru.

Cele praktyki:

- wyrobienie podstawowych umiejętności potrzebnych absolwentowi do pełnienia różnych ról w życiu społeczno-politycznym i kulturalnym w skali globalnej i regionalnej,
- kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nimi związanych,
- wyrobienie samodzielnego i krytycznego myślenia oraz rozumienia i analizowania zagadnień społecznych, politycznych, prawnych i ekonomicznych,
- zapoznanie się całokształtem funkcjonowania instytucji, organizacją i podstawowymi przepisami prawnymi regulującymi jej funkcjonowanie (specyfiką danej instytucji, strukturą organizacyjną danej instytucji, całokształtem pracy na danym stanowisku),
- konfrontowanie wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach z umiejętnościami praktycznymi,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania.

Przykładowe miejsca odbywania praktyki:

- administracja państwowa i samorządowa,
- instytucje i organizacje o zasięgu krajowym i międzynarodowym,
- instytucje edukacyjne, muzealne i kulturalne,
- wydawnictwa i środki masowego przekazu,
- instytucje finansowe,
- instytucje oparte na wolontariacie, zajmujące się problemami społecznymi.

System kontroli

Praktyki odbywają się pod opieką wskazanego przez Kierownika Zakładu opiekuna praktykanta, który organizuje, obserwuje i ocenia pracę studentów według ustalonych kryteriów. System kontroli polega również na przygotowaniu umowy dotyczącej organizacji praktyk, którą student historii zobowiązany jest przedłożyć Kierunkowemu Opiekunowi Praktyk lub Kierownikowi Ośrodka Kształcenia Metodycznego.

Zaliczenie praktyk odbywa się w trakcie indywidualnego spotkania z Kierunkowym Opiekunem Praktyk, podczas którego dokonywana jest analiza dokumentacji złożonej przez studenta. Dokumentację stanowi prawidłowo wypełniony dziennik praktyk, w którym wybrana przez studenta instytucja potwierdza rozpoczęcie i zakończenie praktyk, a zakładowy opiekun praktyk wystawia pisemną opinię praktykantowi. W dzienniczku student prowadzi tygodniową kartę pracę, w której rozpisuje każdą przepracowaną godzinę. Ostateczne zaliczenie praktyk odbywa się poprzez dokonanie wpisu do dzienniczka, indeksu oraz karty egzaminacyjnej. Praktyka stanowi nieodłączną część procesu dydaktycznego studenta i podlega obowiązkowemu zaliczeniu. Zaliczenie praktyki jest warunkiem ukończenia studiów.

Efekty kształcenia dla kierunku **Technika rolnicza i leśna**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia stopnia pierwszego – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada gruntowną wiedzę w zakresie przede wszystkim nauk ogólnych, podstawowych i dyscyplin kierunkowych: technicznych, rolniczych, leśnych i spożywczych, wzbogaconą umiejętnościami z zakresu zastosowania informatyki, zarządzania zespołami ludzkimi, sterowania procesami. Potrafi formułować i rozwiązywać współczesne i przyszłościowe problemy techniki wykorzystywane w procesie produkcji płodów rolnych oraz w procesie przechowywania i mechanizacji produkcji zwierzęcej. Jest przygotowywany z zakresu stosowania nowych technologii przetwarzania energii z konwencjonalnych i niekonwencjonalnych źródeł. Zdobyta wiedza umożliwia dostrzeżenie wpływu stosowanych technik i technologii na szeroko rozumiane środowisko naturalne. Zdobyte umiejętności w zakresie eksploatacji obiektów technicznych, a także nadzorowania procesów oraz systemów produkcyjnych i eksploatacyjnych występujących w rolnictwie może wykorzystać w przemyśle rolno-spożywczym i leśnictwie. Absolwent posiada także szeroką wiedzę techniczną, uzupełnioną wiadomościami z dziedziny rolnictwa, leśnictwa i ekologii, która zapewnia mu nabycie umiejętności rozwiązywania współczesnych i przewidywanych w przyszłości problemów z zakresu techniki wykorzystywanej w procesie produkcji płodów rolnych, czystych pod względem ekologicznym i ekonomicznie uzasadnionych, w procesie ich przetwarzania oraz utrzymywania. Jest przygotowany do wdrażania produkcji biopaliw, gazów palnych z biomasy oraz stosowania energetycznych wiatraków, turbin wodnych, kolektorów słonecznych i pomp ciepła. Może prowadzić własne przedsięwzięcia związane z agrobiznesem. Może podjąć pracę w zakładach produkcyjnych, związanych z przemysłem leśnym i w sektorze energetycznym, stacjach obsługi i warsztatach naprawczych maszyn rolniczych. Ponadto dzięki praktykom zawodowym, absolwent posiada praktyczne umiejętności i będzie merytorycznie przygotowany do pracy w przedsiębiorstwach i firmach branży rolno-spożywczej i w leśnictwie.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - f) R1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia
 - g) InzA - efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów pierwszego stopnia
 - h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów technika rolnicza i leśna- po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K1A_W01	Ma wiedzę z zakresu matematyki i fizyki niezbędną do prawidłowego rozumienia podstawowych zjawisk fizycznych w inżynierii rolniczej	R1A_W01
K1A_W02	Ma podstawową wiedzę z chemii i biologii pozwalającą na właściwe rozumienie przebiegu procesów życiowych zachodzących w płodach rolnych oraz w surowcach spożywczych	R1A_W01 R1A_W04
K1A_W03	Ma podstawową wiedzę nt. wybranych działów fizyki - zwłaszcza w zakresie mechaniki - oraz wytrzymałości materiałów	R1A_W01 InzA_W01
K1A_W04	Zna zasady projektowania i konstruowania maszyn i ich elementów z wykorzystaniem właściwych materiałów konstrukcyjnych i komputerowych technik projektowania	R1A_W03 InzA_W01 InzA_W02
K1A_W05	Ma wiedzę nt. zastosowania elektrotechniki, automatyki i mechatroniki w sterowaniu procesami przetwórstwa rolno-spożywczego	R1A_W01 R1A_W03 R1A_W04 InzA_W02
K1A_W06	Ma wiedzę nt. budowy i eksploatacji maszyn wykorzystywanych w rolnictwie, ogrodnictwie, leśnictwie i przemyśle spożywczym	R1A_W04 R1A_W05 R1A_W06 R1A_W09 InzA_W01 InzA_W04
K1A_W07	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zasad produkcji rolniczej i leśnej oraz technologii precyzyjnych w rolnictwie	R1A_W03 R1A_W04 InzA_W01 InzA_W02
K1A_W08	Zna podstawy technologii przetwórstwa rolno-spożywczego	R1A_W03 R1A_W04 InzA_W01 InzA_W02
K1A_W09	Ma wiedzę nt. techniki cieplnej oraz technologii suszenia płodów rolnych	R1A_W05 InzA_W02
K1A_W10	Ma rozszerzoną wiedzę nt. techniki ochrony roślin	R1A_W04 R1A_W05 R1A_W06 InzA_W02
K1A_W11	Ma podstawową wiedzę nt. źródeł i technologii pozyskiwania energii odnawialnej	R1A_W03 R1A_W04 R1A_W05 R1A_W06 InzA_W02
K1A_W12	Ma podstawową wiedzę nt. mechanizacji prac w architekturze krajobrazu	R1A_W05 R1A_W06

		R1A_W07 InzA_W02
K1A_W13	Ma podstawową wiedzę ekonomiczną, prawną i społeczną konieczną do właściwego realizowania zadań inżynierskich w zakresie techniki rolniczej i leśnej	R1A_W02 InzA_W03 InzA_W04
K1A_W14	Zna zasady przygotowywania prac własnych, w tym dyplomowej inżynierskiej, z poszanowaniem praw autorskich innych osób	R1A_W02 InzA_W02
K1A_W15	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania i logistyki, w tym zarządzania jakością i bezpieczeństwem	InzA_W03 InzA_W04
K1A_W16	Ma podstawową wiedzę na temat ochrony środowiska, w tym recyklingu	R1A_W06 InzA_W02
K1A_W17	Ma podstawową wiedzę na temat użytkowania i utrzymania maszyn	R1A_W05 InzA_W02
K1A_W18	Ma podstawową wiedzę nt. inżynierii produkcji polowej, ogrodniczej i leśnej	R1A_W05 InzA_W02
K1A_W19	Ma podstawową wiedzę nt. inżynierii przetwórstwa spożywczego	R1A_W05 InzA_W02
K1A_W20	Ma podstawową wiedzę na temat funkcjonowania pojazdów rolniczych i leśnych	R1A_W01 R1A_W05 InzA_W02
K1A_W21	Ma podstawową wiedzę na temat funkcjonowania maszyn i urządzeń rolniczych, leśnych i przetwórstwa spożywczego	R1A_W04 R1A_W05 InzA_W02
K1A_W22	Ma podstawową wiedzę z zakresu modelowania i optymalizacji systemów agrotechnicznych i przetwórstwa spożywczego	R1A_W01 R1A_W05 InzA_W02
K1A_W23	Ma wiedzę w zakresie zastosowań technologii informacyjnych w inżynierii rolniczej	R1A_W01 R1A_W05 InzA_W02
K1A_W24	Ma podstawową wiedzę z zakresu metodyki prowadzenia badań naukowych, przygotowywania opracowań naukowych i opracowywania prezentacji	R1A_W02 R1A_W04
K1A_W25	Ma podstawową wiedzę z zakresu inżynierii procesów stosowanych w przemyśle rolno-spożywczym	R1A_W02 R1A_W05 InzA_W02
K1A_W26	Zna podstawy agrobiznesu, zarządzania, rachunkowości oraz ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	R1A_W02 InzA_W03 InzA_W04
K1A_W27	Ma podstawową wiedzę z zakresu metod opracowywania i interpretacji wyników eksperymentów	R1A_W02 R1A_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł, także w języku obcym uznawanym za język komunikacji międzynarodowej w dyscyplinie inżynieria rolnicza	R1A_U01
K1A_U02	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym oraz w innych środowiskach wykorzystując znajomość pojęć i słownictwa z zakresu techniki rolniczej i leśnej	R1A_U02
K1A_U03	Posiada umiejętność pisania sprawozdań i publikacji naukowych w języku polskim oraz krótkich doniesień naukowych w języku obcym na podstawie własnych badań	R1A_U02 R1A_U08 R1A_U09 R1A_U10
K1A_U04	Posiada umiejętność przygotowywania wystąpień ustnych w języku polskim i języku obcym, dotyczących zagadnień	R1A_U02 R1A_U09

	z zakresu techniki rolniczej i leśnej oraz przetwórstwa spożywczego	
K1A_U05	Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi do pozyskiwania i przetwarzania informacji związanych z działalnością inżynierską w zakresie techniki rolniczej i leśnej	R1A_U03
K1A_U06	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki, potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne	R1A_U03 R1A_U05 InzA_U01 InzA_U02 InzA_U06 InzA_U07
K1A_U07	Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań z obszaru techniki rolniczej i leśnej – identyfikować i analizować zjawiska wpływające na jakość żywności i stan środowiska	R1A_U05 InzA_U03
K1A_U08	Potrafi wykorzystać metody i narzędzia służące do rozwiązania zadania inżynierskiego, charakterystycznego dla produkcji rolnej, leśnej i przetwórstwa żywności, w tym dostrzec ograniczenia tych metod i narzędzi	R1A_U04 R1A_U06 InzA_U07
K1A_U09	Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją - zaprojektować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, związane z techniką rolniczą, leśną i przetwórstwem żywności oraz zrealizować ten projekt - przynajmniej w części - używając właściwych metod, technik i narzędzi	R1A_U04 R1A_U06 InzA_U08
K1A_U10	Potrafi dostrzec wady i zalet dotyczące podejmowanych działań mających na celu rozwiązanie prostych zagadnień inżynierskich	R1A_U07 InzA_U05
K1A_U11	Ma umiejętności językowe typowe dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie komunikacji dotyczącej techniki rolniczej i leśnej	R1A_U10
K1A_U12	Potrafi projektować i konstruować maszyny rolnicze i ich elementy z wykorzystaniem właściwych materiałów konstrukcyjnych i komputerowych technik projektowania	R1A_U01 R1A_U02 R1A_U03 R1A_U04 InzA_U05 InzA_U06 InzA_U07 InzA_U08
K1A_U13	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań i uzyskanych rozwiązań zagadnień inżynierskich	InzA_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, w tym samokształcenia zawodowego i samodoskonalenia w innych aspektach życia i pracy zawodowej	R1A_K01 R1A_K07
K1A_K02	Potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	R1A_K02
K1A_K03	Potrafi określać priorytety podczas realizacji różnego typu zadań przyjmować odpowiedzialność za efekty pracy własnej i zespołu	R1A_K02 R1A_K03
K1A_K04	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	R1A_K08 InzA_K02
K1A_K05	Posiada świadomość znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za prawidłowe wykorzystanie techniki rolniczej i leśnej do produkcji zdrowej żywności i jej wpływu na środowisko naturalne i rozwój obszarów wiejskich	R1A_K05 InzA_K01
K1A_K06	Wykazuje znajomość działań zmierzających do ograniczenia ryzyka i przewidywania skutków działalności w zakresie	R1A_K04 R1A_K06

	szeroko rozumianego rolnictwa i środowiska oraz prawidłowo rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	
--	---	--

Tabela 2

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Odniesienie do uzyskania kompetencji inżynierskich	Opis efektów kształcenia dla kierunku studiów technika rolnicza i leśna prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich	Symbol efektu kierunkowego
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia obiektów i systemów typowych dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej	K1_W03 K1_W04 K1_W06 K1_W07 K1_W08
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich związanych z reprezentowaną dyscypliną inżynierską	K1_W04 K1_W05 K1_W07 K1_W08 K1_W09 K1_W10 K1_W11 K1_W12 K1_W14 K1_W16 K1_W17 K1_W18 K1_W19 K1_W20 K1_W21 K1_W22 K1_W23 K1_W25
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K1_W13 K1_W15 K1_W26
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	K1_W06 K1_W13 K1_W15 K1_W26
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K1_U06
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne	K1_U06
InzA_U03	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe, środowiskowe, ekonomiczne, prawne i inne	K1_U07
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K1_U13
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu z reprezentowaną dyscypliną inżynierską – istniejące rozwiązania: urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi, itp.	K1_U10 K1_U12

InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich, typowych dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej	K1_U06 K1_U12
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego, typowego dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K1_U06 K1_U08 K1_U12
InzA_U08	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją, używając właściwych metod, technik i narzędzi – zaprojektować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej, a także zrealizować ten projekt – w całości lub w części – oraz zweryfikować poprawność tej realizacji i określić stopień spełnienia innych wymagań projektowych	K1_U09 K1_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i zrozumienie społecznych skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K1_K05
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K1_K04

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia trwają 7 semestrów, liczba punktów ECTS – 212.

III. PRAKTYKA:

Student zobowiązany jest do odbycia w trakcie studiów dwóch praktyk:

- warsztatowej (technologicznej) – trwającej min. 4 tygodnie(160 godzin),
- zawodowej (projektowej) – trwającej min. 4 tygodnie(160 godzin).

Wymienione wyżej praktyki student zobowiązany jest zrealizować odpowiednio:

- praktyka warsztatowa – po I roku studiów (w trakcie wakacji lub roku akademickiego),
- praktyka zawodowa – po II roku studiów (w trakcie wakacji lub roku akademickiego).

Cele praktyk:

- zdobycie podstawowego praktycznego doświadczenia warsztatowego, prawidłowy sposób wykorzystywania maszyn i urządzeń warsztatowych do wytwarzania elementów i konstrukcji maszyn,
- zdobycie podstawowego doświadczenia z zakresu budowy, eksploatacji maszyn i pojazdów, ich konstrukcji, projektowania, kosztorysowania, kontroli jakości i technologii napraw.

Treści kształcenia:

- udział w produkcji, naprawach i remontach pojazdów, maszyn i urządzeń,
- bezpośredni udział w projektowaniu, produkcji, kontroli jakości naprawach i remontach pojazdów, maszyn, urządzeń, linii technologicznych.

Efekty kształcenia dla kierunku **Technika rolnicza i leśna**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia stopnia drugiego (3 semestry).
4. **Absolwent:** posiada szeroką wiedzę techniczną, uzupełnioną wiadomościami z dziedziny rolnictwa, leśnictwa i ekologii, która zapewnia mu nabycie umiejętności rozwiązywania współczesnych i przewidywanych w przyszłości problemów z zakresu techniki wykorzystywanej w procesie produkcji płodów rolnych, czystych pod względem ekologicznym i ekonomicznie uzasadnionych, w procesie ich przetwarzania oraz utrzymywania. Jest przygotowany do wdrażania produkcji biopaliw, gazów palnych z biomasy oraz stosowania energetycznych wiatraków, turbin wodnych, kolektorów słonecznych i pomp ciepła. Może prowadzić własne przedsięwzięcia związane z agrobiznesem. Może podjąć pracę w zakładach produkcyjnych, związanych z przemysłem leśnym i w sektorze energetycznym, stacjach obsługi i warsztatach naprawczych maszyn rolniczych. Ponadto dzięki praktykom zawodowym, absolwent nabywa praktyczne umiejętności i będzie merytorycznie przygotowany do pracy w przedsiębiorstwach i firmach branży rolno-spożywczej i w leśnictwie. W trakcie studiów studenci mają do wyboru trzy specjalności:
 - energetyka i odnawialne źródła energii z zakresem kształcenia: energetyka rolnicza, elektroenergetyka, niekonwencjonalne źródła energii, projektowanie urządzeń energetycznych, eksploatacja urządzeń energetycznych,
 - mechatronika w rolnictwie z zakresem kształcenia: podstawy i algorytmy przetwarzania sygnałów, układy mikroprocesorowe, komputerowe systemy pomiarowe, komputerowe układy sterowania, mechatronika maszyn rolniczych i leśnych,
 - maszyny rolnicze i przemysłu spożywczego z zakresem kształcenia: teoria i konstrukcja maszyn rolniczych, użytkowanie maszyn ogrodniczych, maszyny i urządzenia przemysłu paszowego, projektowanie linii technologicznych, przetwórstwo owoców i warzyw.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) R2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów drugiego stopnia
 - f) InzA - efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów drugiego stopnia
 - g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia na kierunku studiów - technika rolnicza i leśna po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych
WIEDZA		
K2A_W01	Ma poszerzoną wiedzę w zakresie matematyki, statystyki i fizyki konieczną do formułowania i rozwiązywania złożonych zadań inżynierskich w zakresie techniki w produkcji rolnej oraz przetwórstwa żywności	R2A_W01
K2A_W02	Zna zaawansowane techniki informacyjne przydatne do sterowania i zarządzania produkcją rolniczą	R2A_W05
K2A_W03	Zna podstawowy skład chemiczny, metody oceny jakości głównych plonów rolniczych i leśnych oraz procesy ich czyszczenia i sortowania	R2A_W01 R2A_W04
K2A_W04	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą właściwości fizycznych wybranych grup produktów rolnych i żywności	R2A_W01 R2A_W03
K2A_W05	Ma pogłębioną wiedzę nt. inżynierii produkcji polowej, ogrodniczej i leśnej	R2A_W05
K2A_W06	Ma pogłębioną wiedzę nt. inżynierii produkcji zwierzęcej	R2A_W05
K2A_W07	Ma pogłębioną wiedzę nt. inżynierii przetwórstwa spożywczego	R2A_W05
K2A_W08	Zna i rozumie wybrane pozatechniczne (społeczne, ekonomiczne, prawne, środowiskowe) uwarunkowania działalności inżynierskiej	R2A_W02 R2A_W06
K2A_W09	Ma pogłębioną wiedzę nt. źródeł energii, elektroenergetyki i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych	R2A_W05 R2A_W06
K2A_W10	Zna zasady optymalizacji systemów agrotechnicznych z wykorzystaniem układów mechatronicznych i inżynierii systemów	R2A_W05
K2A_W11	Zna zasady planowania infrastruktury technicznej obszarów wiejskich i użytkowania maszyn rolniczych	R2A_W07
K2A_W12	Ma zaawansowaną wiedzę w zakresie zastosowań aplikacji komputerowych w inżynierii rolniczej	R2A_W05
K2A_W13	Zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; umie korzystać z zasobów informacji patentowej	R2A_W08
K2A_W14	Zna podstawowe zasady procesów odnowy i analizy ryzyka	R2A_W05 R2A_W07
K2A_W15	Zna szczegółowe zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości w zakresie aplikacji wiedzy nt. techniki rolniczej i leśnej	R2A_W09
K2A_W16	Ma wiedzę z zakresu metodyki prowadzenia badań naukowych i przygotowywania opracowań naukowych	R1A_W02 R1A_W02
UMIĘTNOŚCI		
K2A_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł, także w języku obcym uznawanym za język komunikacji międzynarodowej w dyscyplinie inżynieria rolnicza; potrafi dokonywać syntezy uzyskanych informacji, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	R2A_U01
K2A_U02	Potrafi biegle porozumiewać się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym oraz w innych środowiskach, także	R2A_U02

	w języku obcym wykorzystując znajomość pojęć i słownictwa z zakresu techniki rolniczej i leśnej	
K2A_U03	Posiada umiejętność pisania sprawozdań i publikacji naukowych w języku polskim oraz krótkich doniesień naukowych w języku obcym na podstawie własnych badań	R2A_U08
K2A_U04	Posiada umiejętność przygotowywania wystąpień ustnych w języku polskim i języku obcym, dotyczących zagadnień z zakresu techniki rolniczej i leśnej oraz przetwórstwa spożywczego	R2A_U02 R2A_U09
K2A_U05	Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi do pozyskiwania i przetwarzania informacji związanych z działalnością inżynierską w zakresie techniki rolniczej i leśnej	R2A_U03
K2A_U06	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski; potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne	R2A_U03 R2A_U05
K2A_U07	Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań z obszaru techniki rolniczej i leśnej - dokonywać syntezy wiedzy z różnych dziedzin i dyscyplin oraz zastosować podejście systemowe, uwzględniające także aspekty pozatechniczne	R2A_U05
K2A_U08	Potrafi ocenić przydatność i możliwość wykorzystania nowych osiągnięć (technik i technologii) w zakresie produkcji rolnej, leśnej i przetwórstwa żywności	R2A_U06
K2A_U09	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację złożonych zadań w zakresie produkcji rolnej, leśnej i przetwórstwa żywności, uwzględniając ich aspekty pozatechniczne	R2A_U06
K2A_U10	Potrafi ocenić przydatność metod i narzędzi służących do rozwiązania zadania inżynierskiego, charakterystycznego dla produkcji rolnej, leśnej i przetwórstwa żywności, w tym dostrzec ograniczenia tych metod i narzędzi	R2A_U04 R2A_U06
K2A_U11	Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją, uwzględniającą aspekty pozatechniczne - zaprojektować złożone urządzenie, obiekt, system lub proces, związane z techniką rolniczą, leśną i przetwórstwem żywności, oraz zrealizować ten projekt - przynajmniej w części - używając właściwych metod, technik i narzędzi, jeśli trzeba - przystosowując do tego celu istniejące lub opracowując nowe narzędzia	R2A_U04 R2A_U06
K2A_U12	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić - zwłaszcza w powiązaniu z reprezentowaną dyscypliną obejmującą technikę rolniczą i leśną - istniejące rozwiązania: maszyny, urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi itp.	R2A_U05 R2A_U07
K2A_U13	Ma umiejętności językowe typowe dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie komunikacji dotyczącej techniki rolniczej i leśnej	R2A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, w tym samokształcenia zawodowego i samodoskonalenia w innych aspektach życia i pracy zawodowej	R2A_K01 R2A_K07
K2A_K02	Potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym kierować małym zespołem, określać priorytety i przyjmować	R2A_K01 R2A_K02

	odpowiedzialność za efekty pracy własnej i zespołu	
K2A_K03	Potrafi określać priorytety podczas realizacji różnego typu zadań i przyjmować odpowiedzialność za efekty pracy własnej i zespołu	R2A_K02 R2A_K03
K2A_K04	Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy	R2A_K08
K2A_K05	Posiada świadomość znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za prawidłowe wykorzystanie techniki rolniczej i leśnej do produkcji zdrowej żywności i wpływu tej techniki na środowisko naturalne i rozwój obszarów wiejskich	R2A_K05
K2A_K06	Wykazuje znajomość działań zmierzających do ograniczenia ryzyka i przewidywania skutków działalności w zakresie szeroko rozumianego rolnictwa i środowiska oraz prawidłowo rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	R2A_K04 R2A_K06

Tabela 2

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Odniesienie do uzyskania kompetencji inżynierskich	Opis efektów kształcenia dla kierunku studiów technika rolnicza i leśna prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kierunkowego
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia obiektów i systemów typowych dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej	K2_W03 K2_W04 K2_W06 K2_W07 K2_W08
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich związanych z reprezentowaną dyscypliną inżynierską	K2_W04 K2_W05 K2_W07 K2_W08 K2_W09 K2_W10 K2_W11 K2_W12 K2_W14 K2_W16 K2_W17 K2_W18 K2_W19 K2_W20 K2_W21 K2_W22 K2_W23 K2_W25
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K2_W13 K2_W15 K2_W26
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	K2_W06 K2_W13 K2_W15 K2_W26

UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K2_U06
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne	K2_U06
InzA_U03	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe, środowiskowe, ekonomiczne, prawne i inne	K2_U07
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K2_U13
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu z reprezentowaną dyscypliną inżynierską – istniejące rozwiązania: urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi, itp.	K2_U10 K2_U12
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich, typowych dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej	K2_U06 K2_U12
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego, typowego dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K2_U06 K2_U08 K2_U12
InzA_U08	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją, używając właściwych metod, technik i narzędzi – zaprojektować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej, a także zrealizować ten projekt – w całości lub w części – oraz zweryfikować poprawność tej realizacji i określić stopień spełnienia innych wymagań projektowych	K2_U09 K2_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i zrozumienie społecznych skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K2_K05
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K2_K04

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS – 91,5.

III. PRAKTYKI:

Praktyka kierunkowa 4-tyg. (40h/tydz.) – 160 h po II semestrze.

Cele i treści kształcenia.

W ramach praktyki kierunkowej student zapoznaje się z charakterystyką przedsiębiorstwa prowadzącego produkcję w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego lub zakładania lasów i pozyskiwania drewna. Student poznaje strukturę organizacyjną zakładu, strukturę logistyczną, asortyment produkcji, stosowane technologie, urządzenia produkcyjne, urządzenia diagnostyczne.

Celem praktyk jest zapoznanie studenta z zawodem, który może być w przyszłości przez niego wykonywany. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację jego elementów którymi są:

- aspekt wychowawczy, polegający na przygotowaniu studenta do pracy w zespole i pokazaniu mu znaczenia oraz wartości pracy na różnych stanowiskach,

- aspekt poznawczy, polegający na przedstawieniu studentowi praktycznych zastosowań wiadomości teoretycznych uzyskanych przez niego w czasie studiów: obejmuje on również możliwość weryfikacji nabytych umiejętności oraz zapoznanie się z metodami stosowanymi w praktyce,
- aspekt społeczny, tj. ukazanie studentowi jego miejsca i roli w gospodarce i społeczeństwie kraju,
- aspekt promocyjny daje szansę zaistnienia studenta w środowiskach potencjalnych pracodawców i przekonania ich o odpowiednim przygotowaniu do wykonywania zawodu.

Niniejsze praktyki powinny umożliwić studentowi pozyskania tematów prac dyplomowych związanych z praktycznymi realizacjami, a w konsekwencji ułatwienie absolwentowi znalezienia miejsca pracy.

Efekty kształcenia dla kierunku **Technologia żywności i żywienie człowieka**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
 2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
 3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
 4. **Absolwent:** cechuje go uniwersalność i różnorodność posiadanej wiedzy, umiejętności oraz kwalifikacji społecznych. Umiejscowienie kierunku w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz dodatkowo „nakładka inżynierska” sprawiają, że absolwenci studiów pierwszego stopnia – inżynierskich uzyskują wiedzę o charakterze typowo praktyczno – aplikacyjnym, nie tylko w zakresie nauk technologicznych i żywieniowych, ale także technicznych i ekonomicznych.
Absolwent zdobywa wiedzę, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne rozumienia przemian zachodzących w składnikach żywności podczas przechowywania i procesów produkcyjnych, przeprowadzania sensorycznej, fizykochemicznej i mikrobiologicznej analizy żywności; rozumienia uwarunkowań bezpiecznej produkcji żywności, przeprowadzania toksykologicznej analizy żywności; projektowania technologicznego zakładów przemysłu spożywczego; rozumienia podstaw funkcjonowania układu pokarmowego i współtowarzyszących, rozumienia zasad racjonalnego żywienia człowieka; wykorzystania surowców do produkcji żywności, wykorzystania metod utrwalania żywności, doboru operacji oraz procesów jednostkowych w technologii żywności; a także rozumienia i stosowania podstawowych zasad ekonomii, organizacji i zarządzania w przemyśle żywnościowym oraz kreowania przedsiębiorczości osobistej. Uzyskiwane kompetencje społeczne pozwalają na odgrywanie właściwej roli w życiu społecznym i gospodarczym. Aplikacyjny charakter studiów na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka wynika również z efektów kształcenia osiągniętych w ramach zajęć prowadzonych w laboratoriach i pracowniach (halach) technologicznych, a także w trakcie odbywanych zajęć terenowych oraz praktyk zawodowych.
Wykształcenie ogólne i podstawowe pozwala dodatkowo na wyrobienie umiejętności i nabycie kompetencji w zakresie: opisu matematycznego zjawisk fizycznych i procesów przetwarzania żywności, pomiaru podstawowych wielkości fizycznych i analizy zjawisk fizycznych, rozumienia procesów chemicznych i biochemicznych zachodzących w żywności i organizmie, rozpoznawania zagrożeń dla środowiska przyrodniczego oraz podejmowania działań na rzecz szeroko rozumianej ochrony środowiska przyrodniczego, w tym szczególnie w kontekście produkcji żywności.
- 5. Objasnienie oznaczeń:**
a) K (przed podkreślnikiem)	-	kierunkowe efekty kształcenia
b) W	-	kategoria wiedzy
c) U	-	kategoria umiejętności
d) K (po podkreślniku)	-	kategoria kompetencji społecznych
e) R1A	-	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia

- f) InzA - efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich na studiach pierwszego stopnia
- g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów technologia żywności i żywienie człowieka - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych
WIEDZA		
K1_W01	Opisuje budowę materii, wiązania chemiczne, podstawowe procesy chemiczne, podstawowe techniki laboratoryjne wykorzystywane w analizie ilościowej, równowagę chemiczną w roztworach elektrolitów, właściwości fizyczne roztworów, rozpuszczalność, przemiany i równowagi fazowe, procesy elektrodowe, ogniwa galwaniczne, elektrolizę, zjawisko sorpcji, koloidy	R1A_W01
K1_W02	Ma ogólną wiedzę z zakresu chemii organicznej, biochemii i chemii żywności na temat budowy i właściwości podstawowych grup związków organicznych, ich cech fizykochemicznych, najważniejszych biochemicznych i technologicznych funkcji biocząsteczek, mechanizmu przemian biochemicznych oraz ich znaczenia w żywieniu człowieka, wytwarzaniu i przechowywaniu żywności	R1A_W01
K1_W03	Ma podstawową wiedzę z zakresu teorii liczb zespolonych, teorii macierzy, teorii układów równań liniowych, rachunku różniczkowego i całkowego funkcji jednej zmiennej, zastosowania pojęć rachunku różniczkowego i całkowego do badania funkcji, rachunku różniczkowego funkcji wielu zmiennych oraz teorii równań różniczkowych zwyczajnych, doboru odpowiednich modeli statystycznych do rozwiązywania przykładowych problemów w żywieniu człowieka, produkcji i przechowywaniu żywności	R1A_W01
K1_W04	Zna podstawowe zjawiska z zakresu mechaniki, hydrodynamiki, termodynamiki, elektrodynamiki i optyki oraz metody wyznaczania wielkości fizycznych wykorzystywanych w technologii żywności i ocenie stanu odżywienia	R1A_W01
K1_W05	Definiuje podstawowe terminy, kategorie i procesy ekonomiczne w skali mikro i makroekonomicznej oraz z zakresu ekonomiki przedsiębiorstwa żywnościowego, zastosowanie wybranych metod i narzędzi wykorzystywanych w zarządzaniu trwałym i obrotowym majątkiem przedsiębiorstwa, różnicę pomiędzy różnymi typami i formami organizacji procesu produkcyjnego oraz między poszczególnymi systemami wynagradzania pracowników za pracę, wybrane metody kalkulacji kosztów oraz metod oceny opłacalności inwestycji	R1A_W02 R1A_W07
K1_W06	Zna budowę bilansu finansowego, typy operacji bilansowych, funkcjonowanie i zastosowanie kont księgowych: aktywnych, pasywnych, kosztów, przychodów oraz konta „wynik finansowy”	R1A_W02
K1_W07	Opisuje hierarchię poziomów organizacji życia, funkcjonowanie ekosystemu, proces sukcesji, warunki osiągnięcia względnej równowagi biocenozy, hipotezy odnoszące się do znaczenia	R1A_W01 R1A_W03 R1A_W07

	różnorodności gatunkowej dla funkcjonowania ekosystemów	
K1_W08	Definiuje podstawowe terminy związane z pozyskiwaniem surowców i ich charakterystyką, przechowalnictwem, przetwarzaniem, metodami rozdziału składników, metodami utrwalania żywności, procesami technologicznymi sprzyjającymi minimalizacji niekorzystnych oddziaływań na jakość żywności, kierunkami przemian enzymatycznych i nieenzymatycznych oraz interakcjami pomiędzy składnikami żywności zachodzącymi pod wpływem procesów technologicznych i przechowywania w dziedzinie przetwórstwa żywności i żywienia człowieka	R1A_W03 R1A_W07
K1_W09	Definiuje podstawowe pojęcia, zakres i zadania higieny produkcji i toksykologii żywności, toksykologię substancji chemicznych występujących w środowisku i w żywności oraz ich biotransformację w organizmie żywym	R1A_W03 R1A_W06
K1_W10	Ma wiedzę z zakresu najważniejszych fizycznych i fizykochemicznych przemian surowców spożywczych, wykonywania podstawowych obliczeń procesowych związanych z bilansowaniem strumieni masy i energii oraz kinetyki procesów	R1A_W03 R1A_W04
K1_W11	Charakteryzuje drobnoustroje występujące w żywności w zakresie budowy, rozmnażania, metabolizmu i wzrostu, wpływ czynników środowiskowych na rozwój drobnoustrojów występujących w żywności, kryteria higieny procesu i bezpieczeństwa żywności oraz wskazuje metody ich oznaczania, pozytywne i negatywne oddziaływania drobnoustrojów na składniki żywności i ich znaczenie w żywieniu człowieka	R1A_W04 R1A_W06
K1_W12	Charakteryzuje żywność jako źródło składników pokarmowych, rolę składników pokarmowych w organizmie człowieka i wskazuje skutki ich niedoborów lub nadmiarów, zasady planowania jadłospisów w żywieniu zbiorowym, zasady racjonalnego odżywiania i wskazuje skutki błędów w odżywianiu, podstawowe metody oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia	R1A_W04
K1_W13	Charakteryzuje przemiany biologiczne, fizyczne, chemiczne i enzymatyczne podczas przechowywania surowców i produktów spożywczych, gospodarkę przechowalniczą i magazynową w zależności od stanu uwodnienia, gatunku, postaci, opakowania, jednostki ładunkowej itp.	R1A_W03 R1A_W04
K1_W14	Wykazuje pogłębioną, stosownie do studiowanej specjalności, wiedzę dotyczącą rozwiązań technicznych maszyn i urządzeń stosowanych w przetwórstwie żywności sekwencji ich wykorzystania w linii technologicznej (biotechnologicznej), trwałości maszyn i urządzeń	R1A_W05
K1_W15	Wykazuje pogłębioną, stosownie do studiowanej specjalności, znajomość składu i podstawowych terminów związanych z pozyskaniem surowców wykorzystywanych w przetwórstwie żywności w aspekcie ich cech fizykochemicznych, żywnościowo-zdrowotnych oraz właściwości funkcjonalnych, optymalnych warunków pozyskiwania, składowania i selekcji surowców w aspekcie ich wpływu na przydatność do dalszego przetwórstwa i znaczenia w żywieniu człowieka	R1A_W05
K1_W16	Charakteryzuje, w pogłębionym stosownie do studiowanej specjalności, zakresie zabiegi, operacje jednostkowe i procesy technologiczne, sposoby doboru parametrów operacji jednostkowych, zakres ich wpływu na przebieg i skuteczność procesów oraz jakość produktów gotowych i ich znaczenie	R1A_W05

	w żywieniu człowieka	
K1_W17	Charakteryzuje, stosownie do studiowanej specjalności, elementy środowiska produkcji zapewniające wysokie standardy higieny i ich znaczenie w produkcji bezpiecznej żywności w aspekcie żywieniowo-zdrowotnym	R1A_W05
K1_W18	Definiuje, stosownie do studiowanej specjalności, podstawowe cele oraz metody mycia i dezynfekcji, czynniki wpływające na efektywność procesu mycia i dezynfekcji, podstawowe zasady BHP	R1A_W05
K1_W19	Definiuje antropopresję, jej formy, wpływ na funkcjonowanie składowych ekosystemu, mechanizm działania multistresu (indeksu czynników środowiska) na podsystem producentów i konsumentów	R1A_W01 R1A_W03 R1A_W06 R1A_W07
K1_W20	Zna podstawowe zasady dobrych obyczajów w nauce, prawa autorskiego, informacji patentowej, etykiety i sztuki dyplomacji, bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii pracy i produktu oraz wybrane pozatechniczne aspekty funkcjonowania społeczeństwa	R1A_W02 R1A_W08
K1_W21	Zna czynniki kształtujące przedsiębiorczość osobistą, wybrane techniki zarządzania czasem, skutecznego komunikowania się i negocjacji, podstawowe techniki i narzędzia związane z zakładaniem, prowadzeniem działalności gospodarczej, wyborem optymalnej strategii i internacjonalizacji przedsiębiorstwa	R1A_W02 R1A_W07 R1A_W09
K1_W22	Ma ogólne wiadomości o procesie inwestycyjnym, cyklu życia obiektów i systemów, ogólnych zasadach projektowania zakładów przemysłu spożywczego (biotechnologicznego, zakładów gastronomicznych), w tym linii technologicznych, doboru i rozmieszczenia urządzeń, pomieszczeń magazynowych, zapotrzebowania czynników oraz zgodności proponowanych rozwiązań z systemami zarządzania jakością i bezpieczeństwem żywności	R1A_W03
K1_W23	Zna zasady inżynierii procesowej, źródła strat ciśnienia w instalacjach procesowych, znaczenie liczb kryterialnych w obliczeniach inżynierskich, charakter ruchu płynu i mechanizmy przenoszenia ciepła oraz masy, specyfikę poszczególnych operacji jednostkowych, klasyfikuję operacji jednostkowych na podstawie zmienności parametrów procesu w czasie oraz ze względu na charakter siły napędowej	R1A_W03
K1_W24	Zna podstawowe zasady budowy i właściwości podstawowych materiałów konstrukcyjnych, budowy maszyn i urządzeń stosowanych w przemyśle spożywczym, zasad wykonywania pomiarów przemysłowych, a także podstawowych zasad rysunku technicznego	R1A_W04
K1_W25	Zna zakres podstawowych technik analizy chemicznej, instrumentalnej i sensorycznej do oceny jakości i świeżości żywności oraz metody stosowane do oznaczania podstawowych składników żywnościowych (białek, cukrowców, tłuszczów, witamin i związków mineralnych) w ocenie żywienia	R1A_W05
K1_W26	Zna istotę procesu planowania w przedsiębiorstwie, rodzaje planów, typy struktur organizacyjnych, metody i techniki organizatorskie, różnice pomiędzy kierowaniem a przewodzeniem, typami osobowości kierowników, stosowanymi stylami kierowania; istotę wybranych technik zarządzania projektem oraz jakościowych i ilościowych metod zarządzania	R1A_W05
K1_W27	Opisuje elementy składowe dobrych praktyk rolniczych (GAP), laboratoryjnych (GLP) oraz produkcyjnych i higienicznych	R1A_W05

	(GMP/GHP), podstawowe koncepcje zarządzania jakością, zasady i etapy HACCP w produkcji oraz obrocie żywnością, podstawowe znormalizowane systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwem żywności, metody relatywizacji kryteriów jakości i bezpieczeństwa żywności oraz procedury statystycznej kontroli jakości z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego	
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Posiada umiejętność wyszukiwania w dostępnych źródłach (podręcznikach, czasopismach branżowych i naukowych, Internecie, itp. – również materiałach obcojęzycznych) informacji związanych z rozwiązywaniem konkretnych problemów, w tym związanych z tematami własnych prac oraz twórczej, z zachowaniem praw własności intelektualnej, analizy wyników badań innych autorów	R1A_U01
K1_U02	Opracowuje i prezentuje z użyciem technik komputerowych oraz graficznej prezentacji wyniki badań własnych i innych autorów	R1A_U02
K1_U03	Umiejętnie korzysta z podstawowych aktów prawnych oraz potrafi sformułować i / lub wybrać adresata pisma do podmiotów gospodarczych oraz odpowiedniej instytucji rządowej i samorządowej	R1A_U02
K1_U04	Stosuje technologie informatyczne do rozwiązywania podstawowych zadań inżynierskich, w tym obliczeniach statystycznych na wielkościach zmierzonych z szacowaniem ich niepewności oraz przy opracowaniu modeli statystycznych, testowaniu hipotez badawczych związanych z produkcją żywności i żywieniem człowieka	R1A_U04
K1_U05	Potrafi korzystać z krajowych i światowych baz danych dotyczących różnych branż przetwórstwa żywnościowego oraz charakterystyki składników żywności, w tym związków czynnych biologicznie w aspekcie poprawy jakości żywienia	R1A_U03
K1_U06	Potrafi zaplanować i przeprowadzić pod kierunkiem opiekuna proste doświadczenia, ich analizę matematyczną i statystyczną oraz sformułować poprawne wnioski	R1A_U04
K1_U07	Rozpoznaje zagrożenia dla środowiska przyrodniczego oraz określa działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego w kontekście produkcji żywności i żywienia człowieka	R1A_U05
K1_U08	Wskazuje procesy jednostkowe przydatne w opracowaniu optymalnych założeń do projektowania linii technologicznych w przemyśle spożywczym oraz opracowuje (zgodnie z realizowaną specjalnością) część technologiczną projektu dokumentacji projektowej zakładu przemysłu spożywczego	R1A_U05
K1_U09	Przewiduje, stosownie do studiowanej specjalności, zmiany cech fizykochemicznych składników surowców i żywności pod wpływem podstawowych procesów technologicznych oraz wpływ cech fizykochemicznych i interakcji oraz przemian składników surowców i żywności na jej jakość, trwałość i bezpieczeństwo podczas wytwarzania, pakowania, przechowywania, dystrybucji oraz monitorowania jakości produktów żywnościowych	R1A_U05
K1_U10	Ma umiejętność identyfikacji i szacowania zagrożenia oraz doboru środków kontroli bezpieczeństwa żywności, monitorowania i działania korygujące w CCP oraz stosowania wybranych metod relatywizacji mierzalnych oraz niemierzalnych kryteriów jakości i bezpieczeństwa żywności w aspekcie żywienia człowieka	R1A_U05
K1_U11	Opracowuje plany optymalizacji procesu produkcyjnego dla	R1A_U05

	wybranego przedsiębiorstwa, dostosowania systemu wynagrodzeń do określonego typu prowadzonej działalności gospodarczej oraz analizy i kalkulacje kosztów działalności produkcyjnej przedsiębiorstwa na podstawie przeprowadzonego rachunku opłacalności przedsięwzięć rozwojowych	
K1_U12	Sporządza ocenę środowiska przyrodniczego i jego wpływ na jakość surowców dla przemysłu spożywczego, w tym wpływ surowca i wybranych operacji i procesów jednostkowych na jakość gotowych produktów spożywczych ich znaczenia w żywieniu człowieka	R1A_U05 R1A_U06
K1_U13	Ocenia zmiany składu chemicznego surowców i produktów, właściwości organoleptycznych, a stosownie do studiowanej specjalności, budowy i zastosowania podstawowych maszyn, urządzeń i przyrządów pomiarowych wykorzystywanych w produkcji, kontroli i analizie przebiegu procesów technologicznych w kontekście spodziewanych efektów oraz ocenie ich wydajności i przydatności surowców do przerobu	R1A_U06
K1_U14	Dobiera metody i techniki wprowadzania na rynek nowych produktów spożywczych z umiejętnym, kompleksowym i interaktywnym spojrzeniem na zagadnienia jakości żywności i żywienia, bezpieczeństwa żywności oraz zdrowia	R1A_U05 R1A_U06
K1_U15	Określa wady i zalety rozwiązań typowych i ich innowacji stosowanych z zakresu żywienia człowieka pozyskiwania surowców ich przechowywania i przetwórstwa, magazynowania i dystrybucji wyrobów gotowych wykorzystując właściwe metody monitoringu i oceny jakościowej	R1A_U07
K1_U16	Sporządza prace pisemne o strukturze typowej dla tego typu opracowań (sprawozdania, projekty, referaty, pracę inżynierską) konfrontując swoje przemyślenia i wyniki własnej pracy z informacjami teoretycznymi oraz wynikami publikowanymi przez innych autorów w wydawnictwach krajowych i zagranicznych oraz wprowadzając w nich krótkie opracowania z wykorzystaniem języka obcego	R1A_U08
K1_U17	Przygotowuje wystąpienia i prezentacje ustne dotyczące zagadnień związanych z kierunkiem studiów, w tym wykorzystuje znajomość specjalistycznego języka obcego (najczęściej angielskiego) do przygotowania krótkich wystąpień ustnych	R1A_U09
K1_U18	Posługuje się jednym ze współczesnych języków obcych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, z wykorzystaniem słownictwa z zakresu kierunku studiów	R1A_U10
K1_U19	Wskazuje procesy jednostkowe przydatne w opracowaniu założeń do projektowania linii technologicznych oraz planu optymalizacji procesu produkcyjnego dla wybranego przedsiębiorstwa do określonego typu prowadzonej działalności gospodarczej w przemyśle spożywczym	R1A_U05
K1_U20	Projektuje struktury i podstawowe elementy dokumentacji systemów zarządzania jakością i bezpieczeństwem żywności z uwzględnieniem analizy procesów produkcji i obrotu środkami spożywczymi pod kątem obecności zagrożeń bezpieczeństwa żywności, identyfikacji i szacowania zagrożenia, doboru środków kontroli zagrożeń bezpieczeństwa żywności, monitorowania i działania korygujące w CCP oraz wybranych metod relatywizacji mierzalnych oraz niemierzalnych kryteriów jakości	R1A_U06

	i bezpieczeństwa żywności w aspekcie poprawy jakości żywienia	
K1_U21	Analizuje działalność przedsiębiorstwa, w tym m.in. metody optymalnego wyboru wariantu inwestycji na podstawie przeprowadzonego rachunku opłacalności przedsięwzięć rozwojowych oraz efektywność nowych lub optymalizowanych istniejących struktur organizacyjnych	R1A_U06
K1_U22	Formułuje i przedstawia krytyczną analizę surowców, materiałów, urządzeń i technologii stosowanych w produkcji, pakowaniu, przechowywaniu, monitoringu jakości i obrocie żywnością	R1A_U05
K1_U23	Potrafi ocenić istniejące rozwiązania w zakresie żywienia człowieka technologii przechowywania i przetwórstwa surowców pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz proponuje innowacje w tym zakresie	R1A_U05
K1_U24	Potrafi zaprojektować, stosownie do studiowanej specjalności, wyposażenie w środki techniczne (urządzenia, aparaturę) dla określonej branży przemysłu spożywczego oraz określić sposób weryfikacji poprawności proponowanego rozwiązania	R1A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Ma świadomość i rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, samodoskonalenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych w kontekście ciągłego rozwoju wiedzy zakresu żywienia człowieka technologicznej i zmieniającego się rynku pracy	R1A_K01 R1A_K07
K1_K02	Pracuje w zespołach i przyjmuje w nich różne role ze świadomością odpowiedzialności i konsekwencji za własne i zespołowe działanie	R1A_K02
K1_K03	Świadomie ocenia wkład pracy własnej i innych członków zespołu w realizacji różnego typu zadań i prac: projekty, seminaria, ćwiczenia zespołowe, itp.	R1A_K02
K1_K04	Aktywnie uczestniczy w dyskusji oraz zachowuje otwartość na poglądy innych osób	R1A_K02
K1_K05	Posiada zdolność do kierowania zespołem biorącym udział w procesie podejmowania krytycznych decyzji i ich uzasadnienia w realizacji różnych zadań związanych z tworzeniem założeń projektowych, technologicznych, oraz realizacji procesu produkcyjnego	R1A_K03
K1_K06	Ma świadomość konieczności poszanowania praw autorskich oraz twórczej roli własnej osoby w przygotowaniu różnego typu prac własnych	R1A_K03
K1_K07	Prezentuje aktywną postawę wobec problemów decyzyjnych oraz potrzeby organizowania i integrowania pracy w zespole w celu zwiększenia efektywności działań (grupy studenckiej, pracowników przedsiębiorstwa, itp.)	R1A_K04
K1_K08	Ma świadomość znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za rolę prawidłowego żywienia szeroko rozumiane środowisko produkcji, wartość odżywczą i prozdrowotną oraz bezpieczeństwo produkowanej żywności	R1A_K05
K1_K09	Dbą o porządek na stanowisku pracy oraz ma świadomość konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP) w działaniach związanych z żywnością i produkcją żywności	R1A_K05
K1_K10	Ma świadomość znaczenia stanu środowiska przyrodniczego dla zachowania bioróżnorodności oraz zdrowia człowieka, a także	R1A_K06

	postaw proekologicznych i etycznych kadry inżynierskiej i znaczenia środowiskowych uwarunkowań w żywieniu człowieka, produkcji żywności wysokiej jakości	
K1_K11	Jest świadomy konieczności działań perspektywicznych i przedsiębiorczych kadry inżynierskiej związanej z żywieniem człowieka, produkcją żywności i wykorzystywania w tym celu najnowszych zdobyczy nauki i praktyki przemysłowej	R1A_K08

Tabela 2

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Odniesienie do uzyskania kompetencji inżynierskich	Opis efektów kształcenia dla kierunku studiów technologia żywności i żywienie człowieka prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kierunkowego
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia obiektów i systemów typowych dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej	K1_W14 K1_W16 K1_W17 K1_W18 K1_W22 K1_W23 K1_W25
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich związanych z reprezentowaną dyscypliną inżynierską	K1_W06 K1_W10 K1_W22 K1_W24
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K1_W08 K1_W05 K1_W06 K1_W21
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	K1_W22 K1_W26 K1_W27
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K1_U01 K1_U04 K1_U06
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne	K1_U06 K1_U16
InzA_U03	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe, środowiskowe, ekonomiczne, prawne i inne	K1_U16 K1_U19

		K1_U20
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K1_U21
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu z reprezentowaną dyscypliną inżynierską – istniejące rozwiązania: urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi, itp.	K1_U16 K1_U22
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich, typowych dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej	K1_U06 K1_U15 K1_U16
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego, typowego dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K1_U01 K1_U04 K1_U06 K1_U15 K1_U16
InzA_U08	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją, używając właściwych metod, technik i narzędzi – zaprojektować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej, a także zrealizować ten projekt – w całości lub w części – oraz zweryfikować poprawność tej realizacji i określić stopień spełnienia innych wymagań projektowych	K1_U06 K1_U23 K1_U24
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i zrozumienie społecznych skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K1_K08 K1_K09
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K1_K11

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS – 216.

III. PRAKTYKA:

Wymiar: 4 tygodnie (160 godzin)

Cele kształcenia: Poznanie i analiza zasobów technicznych zakładu przemysłowego lub laboratorium, linii technologicznej lub stosowanych procedur analitycznych, uwarunkowań ekonomicznych działalności zakładu przemysłowego lub laboratorium, społecznych aspektów produkcji w zakładzie przemysłowym lub laboratorium.

Treści kształcenia: Charakterystyka surowców, półproduktów, wyrobów gotowych, odpadów i ich bilanse. Zasoby techniczne zakładu lub laboratorium (linie produkcyjne, maszyny i urządzenia, wyposażenie laboratorium). Procesy i operacje jednostkowe mające miejsce podczas produkcji żywności, procedury analityczne oznaczania jakości surowców i wyrobów. Systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwem żywności w zakładzie, stosowane normy i standardy. Uwarunkowania ekonomiczne działalności zakładu przemysłowego lub laboratorium (rentowność i obroty branży, koszty działalności, możliwość zwiększenia zysku w zakładzie). Społeczne aspekty produkcji w zakładzie przemysłowym lub laboratorium (gospodarka odpadami, ściekami, ochrona środowiska).

Efekty kształcenia dla kierunku **Technologia żywności i żywienie człowieka**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 semestry).
4. **Absolwent:** na podstawach teoretycznych studiów pierwszego stopnia i z umiejętnością posługiwania się komplementarną wiedzą z chemii, matematyki, fizyki, biochemii, mikrobiologii i ekologii, uzyskuje pogłębioną wiedzę z zakresu nauk technicznych, technologicznych, ekonomicznych i żywienia człowieka. Absolwent jest wysokiej klasy specjalistą w zakresie przetwarzania, utrwalania, przechowywania żywności i kontroli jej jakości. Jest przygotowany do twórczej pracy na stanowiskach inżynierskich i menedżerskich w przedsiębiorstwach przetwórstwa spożywczego, w zakładach zajmujących się pozyskiwaniem, przechowywaniem i dystrybucją żywności oraz żywieniem człowieka. Potrafi zorganizować i optymalizować produkcję włącznie z doбором maszyn i urządzeń oraz przeprowadzić jej ekonomiczną kalkulację. Posiada znajomość zasad marketingu, prawa żywnościowego oraz prawidłowego żywienia człowieka. Posiada kwalifikacje z zakresu organizacji i zarządzania produkcją w przedsiębiorstwach przemysłu spożywczego. Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu zintegrowanych systemów zarządzania jakością i statystycznego sterowania procesami. Zna przynajmniej jeden język obcy w stopniu umożliwiającym porozumiewanie się i korzystanie z literatury specjalistycznej oraz posiadają wiedzę z zakresu metodologii prowadzenia badań naukowych, posługiwania się komputerem i pracy ze specjalistycznym oprogramowaniem.
Studia specjalnościowe realizowane na drugim stopniu umożliwiają rozszerzenie wiedzy kierunkowej o treści ściśle związane z: technologią żywności (z możliwością dalszej specjalizacji w zależności od miejsca realizacji pracy dyplomowej), żywieniem człowieka, inżynierią przetwórstwa żywności. Absolwent jest przygotowany do kontynuacji nauki na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich).
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) R2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów drugiego stopnia
 - f) InzA - efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich na studiach drugiego stopnia
 - g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów technologia żywności i żywienie człowieka - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych
WIEDZA		
K2_W01	Ma wiedzę w zakresie statystyki, informatyki i teorii eksperymentu, niezbędną do rozwiązywania problemów związanych z przetwarzaniem i analizą danych za pomocą technik informatycznych, formułowania wyniku pomiaru z uwzględnieniem niepewności, modelowania równań regresji, testowania hipotez oraz probabilistycznego formułowania wniosków	R2A_W01
K2_W02	Ma wiedzę nt. struktury i funkcji enzymów oraz wpływu modyfikacji enzymu na jego aktywność, a także doboru metod izolowania, oczyszczania i immobilizacji enzymów w dziedzinie przetwórstwa żywności i żywienia człowieka	
K2_W03	Ma podstawową wiedzę nt. rodzin białek, budowy fragmentów biologicznie aktywnych w białkach, m.in. epitopów liniowych i konformacyjnych oraz nt. możliwości technologicznego oddziaływania na strukturę epitopów lub ich inaktywację oraz wykorzystania w żywieniu człowieka	
K2_W04	Definiuje podstawowe pojęcia i zagadnienia dotyczące polityki żywienia ludności, cele polityki żywnościowej państwa oraz wyzwania w zakresie żywienia i demografii	R2A_W02
K2_W05	Ma zaawansowaną wiedzę ekonomiczną, która pozwala na tworzenie wizji i strategii firmy	
K2_W06	Definiuje podstawowe elementy strukturalne konkurencyjności przedsiębiorstwa oraz sposoby budowania konkurencyjności współczesnych przedsiębiorstw	R2A_W03
K2_W07	Objaśnia teoretyczne podstawy statystycznej kontroli jakości i statystycznego sterowania procesami oraz zasady stosowania planów badania i narzędzi SSP	
K2_W08	Definiuje pojęcia związane z systemami zarządzania jakością, bezpieczeństwem żywności, środowiska oraz BHP oraz wymagania zawarte w standardach dotyczących systemów zarządzania	
K2_W09	Posiada rozszerzoną wiedzę na temat technicznych i procesowych uwarunkowań produkcji żywności oraz trendów w zastosowaniu nowych technologii w utrwalaniu żywności i doskonaleniu jej jakości w aspekcie żywienia człowieka i zdrowia społecznego	
K2_W10	Posiada rozszerzoną wiedzę na temat własności fizycznych i funkcjonalnych żywności, metod ich pomiaru oraz ich powiązania z procesem technologicznym oraz wymaganiami dotyczącymi żywienia człowieka	R2A_W04
K2_W11	Wymienia czynniki determinujące sposób odżywiania się populacji w różnych regionach świata w relacji do występowania przewlekłych chorób niezakaźnych	
K2_W12	Charakteryzuje żywieniowe i pozażywieniowe czynniki ryzyka rozwoju chorób dietozależnych	R2A_W04
K2_W13	Wymienia korzyści i zalety diet alternatywnych oraz sposoby uzupełniania niedoborów składników odżywczych na poziomie jednostki i społeczeństwa/populacji	
K2_W14	Opisuje możliwości i cele profilaktyki żywieniowej dotyczące	

	aktualnych i przewidywanych problemów w aspekcie zdrowia społecznego	
K2_W15	Wymienia powody stosowania dodatków funkcjonalnych do żywności, a także mechanizmy rynkowe dotyczące wysokoprzetworzonych produktów spożywczych, m.in. GMO w dziedzinie przetwórstwa żywności i żywienia człowieka	
K2_W16	Identyfikuje procesy i etapy niezbędne do wprowadzenia nowego produktu na rynek oraz czynniki determinujące sukces bądź porażkę produktu wprowadzanego na rynek	R2A_W05 R2A_W06
K2_W17	Proponuje dobór specyficznych enzymów i warunków środowiska do celowych modyfikacji białek, węglowodanów i tłuszczu, a także procesy technologiczne służące produkcji żywności hipoalergicznego i poprawie jakości żywienia	R2A_W05 R2A_W06
K2_W18	Posiada wiedzę o najnowszych trendach w produkcji surowców oraz o innowacjach technologicznych i technicznych w produkcji żywności i żywieniu człowieka	R2A_W05 R2A_W06
K2_W19	Zna ogólne zasady znakowania żywności w oparciu o prawo żywnościowe	R2A_W05 R2A_W06
K2_W20	Zna podstawowe zasady dobrych obyczajów w nauce, prawa autorskiego, informacji patentowej, etykiety i sztuki dyplomacji, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii pracy i produktu	R2A_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
K2_U01	Wyszukuje, twórczo analizuje i podsumowuje wiedzę z dostępnych źródeł (podręczniki, czasopisma branżowe i naukowe, Internet, itp. – również materiały obcojęzyczne)	R2A_U01
K2_U02	Analizuje strukturę i funkcje biologicznie aktywnych związków w żywności i żywieniu człowieka	
K2_U03	Opracowuje matematycznie i statystycznie wyniki badań własnych i innych autorów	R2A_U02
K2_U04	Stosuje oprogramowanie komputerowe do opracowania i prezentacji wyników badań	R2A_U03
K2_U05	Planuje, przeprowadza i analizuje wyniki prostych eksperymentów laboratoryjnych z zastosowaniem poznanych na wcześniejszych modułach metod, technik i procedur analitycznych w dziedzinie przetwórstwa żywności i żywienia człowieka	R2A_U04
K2_U06	Projektuje zintegrowany system zarządzania oraz przeprowadza audit wewnętrzny systemu zarządzania	
K2_U07	Stosuje narzędzia SKJ i SPC do wszechstronnej analizy problemów technologicznych	
K2_U08	Analizuje podstawowe problemy produkcyjne, ekonomiczne i społeczne współczesnej polityki żywnościowej z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywnościowego i zdrowia człowieka	R2A_U05
K2_U09	Przeprowadza zaawansowaną analizę ekonomiczną działalności firmy, m.in. projektuje strategie konkurencji przedsiębiorstw, ocenia ich pozycje konkurencyjne oraz tworzy scenariusze przyszłości	
K2_U10	Dobiera wyposażenie techniczne instalacji i elementy linii procesowych zgodne z trendami i innowacjami w poszczególnych branżach przemysłu spożywczego	
K2_U11	Rozwija umiejętność kompleksowego i interaktywnego spojrzenia na zagadnienia jakości żywienia, bezpieczeństwa żywności i żywienia, zdrowia oraz metody biooceny żywności	R2A_U06
K2_U12	Proponuje i projektuje nowe rodzaje żywności, suplementów i potraw z wykorzystaniem najnowszych trendów w żywieniu człowieka	

	produkcji surowców, technik i technologii ich przetwórstwa oraz preferencji konsumenckich	
K2_U13	Przygotowuje koncepcję nowych produktów z uwzględnieniem trendów rynku, aspektów żywieniowo-zdrowotnych oraz preferencji konsumenckich	R2A_U07
K2_U14	Projektuje strategie konkurencji przedsiębiorstw przemysłu spożywczego	
K2_U15	Sporządza prace pisemne w postaci sprawozdań, seminariów, projektów i pracy dyplomowej o strukturze typowej dla tego typu utworów	R2A_U08
K2_U16	Sporządza krótkie prace pisemne z wykorzystaniem specjalistycznego języka obcego	
K2_U17	Wykorzystuje znajomość specjalistycznego języka obcego (najczęściej angielskiego) do przygotowania krótkich wystąpień ustnych	R2A_U09
K2_U18	Znajomość języka obcego wykorzystuje do zapoznawania się z wiedzą specjalistyczną dostępną w postaci publikacji, instrukcji, patentów i aktów prawnych oraz tworzenia prac pisemnych i wystąpień ustnych z wykorzystaniem słownictwa typowego dla kierunku technologia żywności i żywienie człowieka	R2A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych	R2A_K01 R2A_K07
K2_K02	Organizuje pracę lub podział zadań na stanowisku badawczym przy planowaniu i realizacji doświadczeń, projektów, seminariów	
K2_K03	Ma świadomość zasad pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania	R2A_K02
K2_K04	Aktywnie uczestniczy w dyskusji z zachowaniem otwartości na poglądy innych osób	
K2_K05	Ma świadomość konieczności stosowania zasad dobrych obyczajów w nauce, poszanowania praw autorskich oraz twórczej roli własnej osoby w przygotowaniu różnego typu prac własnych	R2A_K03
K2_K06	Dostrzega problemy związane z prawidłową organizacją i realizacją pracy (zarówno badawczej jak i w przemyśle)	
K2_K07	Wykazuje zaangażowanie w przygotowaniu i realizacji auditów	R2A_K04
K2_K08	Ma świadomość możliwości wpływania na działalność firmy i jakość produkowanej żywności poprzez potrzeby żywieniowe określonych grup ludności rozwiązania surowcowe, techniczne i technologiczne	
K2_K09	Ma świadomość znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za poprawę jakości żywienia poprzez odpowiednią wartość odżywczą i prozdrowotną produkowanej żywności oraz zagrożeń wynikających z globalizacji produkcji	R2A_K05 R2A_K06
K2_K10	Ma świadomość konieczności rzetelnego i właściwego znakowania żywności w zakresie wartości odżywczej i oświadczeń zdrowotnych	R2A_K05 R2A_K06

Tabela 1

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Odniesienie do uzyskania kompetencji inżynierskich	Opis efektów kształcenia dla kierunku studiów technologia żywności i żywienie człowieka prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kierunkowego
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia obiektów i systemów typowych dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej	K2_W02 K2_W03 K2_W10
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich związanych z reprezentowaną dyscypliną inżynierską	K2_W09 K2_W10
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K2_W04 K2_W05 K2_W06
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	K2_W07 K2_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K2_U05
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne	K2_U06 K2_U07
InzA_U03	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe, środowiskowe, ekonomiczne, prawne i inne	K2_U08 K2_U09
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K2_U08 K2_U09
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu z reprezentowaną dyscypliną inżynierską – istniejące rozwiązania: urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi, itp.	K2_U06 K2_U07 K2_U12 K2_U13
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich, typowych dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej	K2_U10 K2_U11
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego, typowego dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K2_U11
InzA_U08	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją, używając właściwych metod, technik i narzędzi – zaprojektować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej, a także zrealizować ten projekt – w całości lub w części – oraz zweryfikować poprawność tej realizacji i określić stopień spełnienia innych wymagań projektowych	K2_U12 K2_U13 K2_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i zrozumienie społecznych skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K2_K09
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K2_K02 K2_K03 K2_K04

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS – 91.

III. PRAKTYKA:

Wymiar: 4 tygodnie (160 godzin)

Cele kształcenia: Krytyczna analiza zasobów technicznych zakładu przemysłowego lub laboratorium, linii technologicznej lub stosowanych procedur analitycznych, uwarunkowań ekonomicznych działalności zakładu przemysłowego lub laboratorium, społecznych aspektów produkcji w zakładzie przemysłowym lub laboratorium.

Treści kształcenia: Charakterystyka wybranych surowców, półproduktów, wyrobów gotowych, operacji jednostkowych lub działu produkcyjnego. Zasoby techniczne wybranego działu w zakładzie lub laboratorium (linie produkcyjne, maszyny i urządzenia, wyposażenie laboratorium). Wybrane procesy i operacje jednostkowe mające miejsce podczas produkcji i oceny żywności. Systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwem żywności w zakładzie, stosowane normy i standardy. Funkcjonalność układu pomieszczeń w zakładzie z uwzględnieniem pomieszczeń produkcyjnych, socjalnych i dróg komunikacji. Gospodarka odpadami, ściekami i produktami ubocznymi w zakładzie przemysłowym.

Efekty kształcenia dla kierunku **Teologia**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk humanistycznych i nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia jednolite magisterskie (10 i 12 semestrów).
4. **Absolwent:** Kształcenie na kierunku teologia realizowane jest w dwóch specjalnościach: formacji kapłańskiej oraz nauczycielskiej w zakresie religii. Absolwent formacji kapłańskiej uzyskuje uprawnienia do pracy w charakterze duszpasterza w placówkach parafialnych w Polsce i misji zagranicznej, oraz nauczyciela religii w przedszkolu, szkole podstawowej, gimnazjum, szkole ponadgimnazjalnej. Absolwent uzyskuje przygotowanie pedagogiczne i posiada kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Jest przygotowywany do pracy w placówkach administracji kościelnej w Polsce oraz świeckich instytucjach i ośrodkach zajmujących się podejmowaniem działań i świadczeniem usług edukacyjno-kulturalnych. Absolwent zdobywa umiejętność współpracy w zespołach wychowawców zajmujących się formacją intelektualną i religijną dzieci i młodzieży w organizacjach pozarządowych, posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do pełnienia ról społecznych: administracyjnych, organizacyjnych, wychowawczych. Jest przygotowywany pod względem intelektualnym do przyjęcia święceń kapłańskich. Absolwent ma możliwość kontynuowania kształcenia w ramach czteroletnich studiów doktoranckich, które umożliwiają uzyskanie stopnia licencjata kościelnego (uprawniającego do wykonywania niektórych funkcji objętych prawem kanonicznym) oraz doktora w zakresie nauk teologicznych. Absolwent z doktoratem ma możliwość dalszego rozwoju naukowego przez kontakt ze środowiskiem akademickim i zdobycie stopnia doktora habilitowanego w zakresie teologii.
Ponadto, po zakończeniu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, absolwent:
 - 1) posiada wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania - uczenia się,
 - 2) posiada wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej, opartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu,
 - 3) posiada umiejętności i kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań szkoły, w tym do samodzielnego przygotowania i dostosowania programu nauczania do potrzeb i możliwości uczniów,
 - 4) wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów,
 - 5) umiejętnie komunikuje się przy użyciu różnych technik, zarówno z osobami będącymi podmiotami działalności pedagogicznej, jak i z innymi osobami współdziałającymi w procesie dydaktyczno-wychowawczym oraz specjalistami wspierającymi ten proces,
 - 6) charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności,

- 7) jest praktycznie przygotowany do realizowania zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela.

Absolwent specjalności nauczycielskiej w zakresie religii uzyskuje przygotowanie pedagogiczne i posiada kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Jest przygotowywany do pracy w placówkach administracji kościelnej w Polsce oraz świeckich instytucjach i ośrodkach zajmujących się podejmowaniem działań i świadczeniem usług edukacyjno-kulturalnych. Absolwent zdobywa umiejętność współpracy w zespołach wychowawców zajmujących się formacją intelektualną i religijną dzieci i młodzieży w organizacjach pozarządowych, posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do pełnienia ról społecznych: administracyjnych, organizacyjnych, wychowawczych. Ma możliwość kontynuowania kształcenia w ramach czteroletnich studiów doktoranckich, które umożliwiają uzyskanie stopnia licencjata kościelnego (uprawniającego do wykonywania niektórych funkcji objętych prawem kanonicznym) oraz doktora w zakresie nauk teologicznych. Absolwent z doktoratem ma możliwość dalszego rozwoju naukowego przez kontakt ze środowiskiem akademickim i zdobycie stopnia doktora habilitowanego w zakresie teologii.

Ponadto, po zakończeniu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, absolwent:

- 1) posiada wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania - uczenia się,
- 2) posiada wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej, opartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu,
- 3) posiada umiejętności i kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań szkoły, w tym do samodzielnego przygotowania i dostosowania programu nauczania do potrzeb i możliwości uczniów,
- 4) wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów,
- 5) umiejętnie komunikuje się przy użyciu różnych technik, zarówno z osobami będącymi podmiotami działalności pedagogicznej, jak i z innymi osobami współdziałającymi w procesie dydaktyczno-wychowawczym oraz specjalistami wspierającymi ten proces,
- 6) charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności,
- 7) jest praktycznie przygotowany do realizowania zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela.

5. **Objaśnienia oznaczeń:**

a) TMA (przed podkreślnikiem) -	kierunkowe efekty kształcenia dla jednolitych studiów magisterskich na kierunku teologia, profil ogólnoakademicki
b) TnM i TkM	- dodatkowe kierunkowe efekty kształcenia związane z kształceniem nauczycieli religii i duchownych
c) W (po podkreślniku)	- kategoria wiedzy
d) U (po podkreślniku)	- kategoria umiejętności
e) K (po podkreślniku)	- kategoria kompetencji społecznych
f) H1, H2	- efekty kształcenia w obszarze kształcenia w

- g) S1, S2 - zakresie nauk humanistycznych (dla studiów pierwszego i drugiego stopnia) efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych (dla studiów pierwszego i drugiego stopnia)
- h) 01, 02, 03 i kolejne (po podkreślniku) - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów teologia - po ukończeniu studiów jednolitych magisterskich absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
TMA_W01	Charakteryzuje metodę badań teologicznych w zakresie biblistyki	H2A_W01 H2A_W03
TMA_W02	Charakteryzuje zasady hermeneutyki biblijnej	H2A_W03 H2A_W09
TMA_W03	Przedstawia treść Pisma Świętego Starego i Nowego Testamentu	H2A_W04
TMA_W04	Charakteryzuje kontekst geograficzny i historyczny prehistorii Biblijnej	H2A_W03
TMA_W05	Charakteryzuje metodę badań teologicznych w zakresie teologii dogmatycznej	H2A_W01 H2A_W03
TMA_W06	Charakteryzuje metodę badań teologicznych w zakresie teologii fundamentalnej	H2A_W01 H2A_W03
TMA_W07	Charakteryzuje metodę badań teologicznych w zakresie teologii moralnej	H2A_W01 H2A_W03
TMA_W08	Charakteryzuje metodę badań teologicznych w zakresie katolickiej nauki społecznej	H2A_W01 H2A_W03
TMA_W09	Charakteryzuje metodę badań teologicznych w zakresie teologii pastoralnej	H2A_W01 H2A_W03
TMA_W10	Charakteryzuje metodę badań w zakresie historii Kościoła i prawa kanonicznego	H1A_W01 H2A_W03
TMA_W11	Charakteryzuje metodę badań teologicznych w zakresie katechetyki	H2A_W01 H2A_W03
TMA_W12	Charakteryzuje metodę badań teologicznych w zakresie liturgiki	H2A_W01 H2A_W03
TMA_W13	Wyjaśnia terminologię nauk teologicznych i jej korzenie greckolacińskie (np. pojęcie misterium)	H2A_W02
TMA_W14	Przedstawia koncepcje człowieka	H2A_W04
TMA_W15	Przedstawia różne koncepcje ontologii ze szczególnym uwzględnieniem metafizyki klasycznej	H2A_W04
TMA_W16	Przedstawia różne koncepcje filozoficznego opisu i wyjaśniania świata przyrody	H1A_W02 H2A_W04
TMA_W17	Charakteryzuje teorie i metodologię teologii, dającą możliwość specjalizacji w ramach studiów trzeciego stopnia	H2A_W03 H2A_W05 H2A_W06
TMA_W18	Przedstawia dzieje filozofii od okresu starożytności do współczesności	H1A_W02 H2A_W04
TMA_W19	Przedstawia dzieje muzyki kościelnej	H1A_W04
TMA_W20	Omawia teorie muzyki kościelnej	H1A_W04
TMA_W21	Wymienia teorie z zakresu logiki	H1A_W02 H2A_W04

TMA_W22	Przedstawia zagadnienia dogmatyczne zgodnie z historią dogmatu	H1A_W02 H2A_W04 H2A_W06
TMA_W23	Przedstawia zagadnienia dogmatyczne zgodnie z nauczaniem Kościoła po Soborze Watykańskim II	H2A_W02 H2A_W04
TMA_W24	Przedstawia zagadnienia dialogu ekumenicznego	H1A_W02 H2A_W04 H2A_W05 H1A_W06
TMA_W25	Przedstawia zagadnienia dialogu międzyreligijnego	H1A_W02 H2A_W04 H2A_W05 H1A_W06
TMA_W26	Przedstawia zagadnienia dialogu światopoglądowego	H1A_W02 H2A_W04 H2A_W05 H1A_W06
TMA_W27	Streszcza treść dokumentów współczesnego nauczania Kościoła	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W06
TMA_W28	Przedstawia nauczanie Kościoła zawarte w Tradycji	H2A_W02 H2A_W04
TMA_W29	Przedstawia treść pism patrystycznych	H1A_W04
TMA_W30	Przedstawia współczesne koncepcje teologiczne interpretujące nauczanie Kościoła	H2A_W02 H1A_W04 H2A_W06
TMA_W31	Omawia dzieje Kościoła od epoki starożytności do czasów współczesnych	H1A_W04
TMA_W32	Omawia dzieje papieża w wieku XX	H2A_W04
TMA_W33	Wymienia zagadnienia teologiczne i etyczne zawarte w Piśmie Świętym	H1A_W04
TMA_W34	Wymienia historyczne, filozoficzne i antropologiczne argumenty teologiczno-moralne	H2A_W04
TMA_W35	Przedstawia idee przewodnie nauczania soborów powszechnych	H1A_W04
TMA_W36	Omawia standardy tworzenia tekstów naukowych	H2A_W01
TMA_W37	Opisuje treść symboli i gestów religijnych i liturgicznych oraz roku liturgicznego	H2A_W04 H1A_W09
TMA_W38	Wymienia cechy Pisma Świętego Starego i Nowego Testamentu jako całości	H2A_W04
TMA_W39	Przedstawia szkoły duchowości	H2A_W04
TMA_W40	Identyfikuje rodzaje sumienia ludzkiego	H2A_W04 S2A_W03
TMA_W41	Opisuje proces rozwoju religijnego osoby ludzkiej	H2A_W04 S2A_W03
TMA_W42	Przedstawia modele duchowości chrześcijańskiej	H2A_W04
TMA_W43	Opisuje Kościół jako wspólnotę	H2A_W04 S2A_W03
TMA_W44	Opisuje Kościół jako instytucję	H2A_W04 S2A_W02
TMA_W45	Omawia różnice między doktrynami poszczególnych tradycji chrześcijańskich i religijnych	H2A_W04 H1A_W06
TMA_W46	Charakteryzuje proces i uwarunkowania rozwoju religijno-duchowego oraz jego zagrożenia	H1A_W04

TMA_W47	Omawia stanowiska współczesnych ośrodków badawczych w zakresie teologii	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W06
TMA_W48	Omawia koncepcje filozoficzne z uwzględnieniem stanowiska wybranych ośrodków badawczych w zakresie filozofii	H1A_W04 H2A_W06 H1A_W05
TMA_W49	Definiuje kulturotwórcze cechy Kościoła i teologii	H2A_W07
TMA_W50	Charakteryzuje zasady interpretacji tekstu teologicznego	H1A_W09
TMA_W51	Definiuje elementy określające naturę języka pod względem historycznych zmian i teologicznych znaczeń	H2A_W09
TMA_W52	Przedstawia życie kulturalne, ze szczególnym uwzględnieniem kultury chrześcijańskiej	H1A_W07 H2A_W10 S2A_W04
TMA_W53	Wskazuje relacje między strukturami i instytucjami społecznymi i kulturalnymi	H2A_W07 H2A_W10 S2A_W04 S1A_W09
TMA_W54	Przedstawia zagadnienie religijności w ujęciu filozoficznym, wyznaniowym, kulturowym	H2A_W02 H2A_W03
TMA_W55	Przedstawia człowieka jako osobę	H2A_W02 H2A_W03
TMA_W56	Wymienia cechy człowieka jako twórcy kultury	H1A_W07 H2A_W10 S2A_W05
TMA_W57	Charakteryzuje podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego	H2A_W08 S2A_W10
TMA_W58	Przedstawia wnioski właściwe dla badań nauk przyrodniczych, które są istotne dla teologii	H2A_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
TMA_U01	Zachowuje zgodność myślenia i argumentacji z zasadami logiki	H1A_U02
TMA_U02	Rozpoznaje poszczególne elementy procesu myślenia i poznania	H1A_U02
TMA_U03	Rozpoznaje różne strategie argumentacyjne oraz ich wartość filozoficzną, zwłaszcza z odniesieniem do problemu istnienia bytu boskiego i człowieka	H2A_U01
TMA_U04	Interpretuje treść źródeł skryturystycznych (Pismo Święte, Tradycja, Nauczanie Kościoła, nauczanie teologów) zgodnie z założeniami szczegółowych metod teologicznych	H2A_U01 H2A_U02 H1A_U06
TMA_U05	Dokonuje syntezy danych biblijnych z odniesieniem do problematyki teologicznej i etycznej	H2A_U01 H2A_U04
TMA_U06	Ujmuje treści doktrynalne w formę kerygmatu	H1A_U02
TMA_U07	Odnajduje różnice i związki pomiędzy różnymi opiniami teologicznymi	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U06
TMA_U08	Integruje wiedzę ze źródeł biblijnych z problematyką teologii dogmatycznej	H2A_U01 H2A_U02
TMA_U09	Integruje wiedzę z zakresu teologii dogmatycznej, teologii moralnej i duchowości	H2A_U01 H2A_U02
TMA_U10	Integruje wiedzę z zakresu teologii systematycznej i teologii pastoralnej	H1A_U01 H2A_U02
TMA_U11	Integruje wiedzę z zakresu teologii systematycznej i katechetyki	H1A_U01 H2A_U02
TMA_U12	Integruje wiedzę ze źródeł filozoficznych z problematyką teologii systematycznej	H2A_U01 H2A_U02

TMA_U13	Integruje wiedzę z zakresu teologii moralnej i obszaru nauk przyrodniczych	H1A_U01 H2A_U02
TMA_U14	Integruje wiedzę z zakresu teologii pastoralnej, katechetyki i nauk społecznych	H1A_U01 H2A_U02
TMA_U15	Integruje wiedzę z zakresu teologii systematycznej i praktyki liturgicznej Kościoła katolickiego	H2A_U02 H1A_U06
TMA_U16	Integruje wiedzę z zakresu teologii pastoralnej i misyjnej działalności Kościoła katolickiego	H2A_U02 H1A_U06
TMA_U17	Interpretuje problemy egzystencjalne związane z życiem religijnym	H2A_U02 H2A_U06 S1A_U01
TMA_U18	Odróżnia herezje i błędy doktrynalne od nauki ortodoksyjnej	H1A_U02 H1A_U06
TMA_U19	Odróżnia historię biblijną od historii zbawienia	H1A_U02 H2A_U06
TMA_U20	Ocenia ludzkie czyny według zasad moralnych	H1A_U02 H2A_U06
TMA_U21	Interpretuje problemy egzystencjalne związane z trudnościami w przestrzeganiu zasad moralności chrześcijańskiej	H1A_U02 H2A_U06 S2A_U01
TMA_U22	Odnajduje podobieństwa i różnice pomiędzy wyznaniem chrześcijańskimi	H1A_U02 H1A_U06 S1A_U01
TMA_U23	Odnajduje podobieństwa i różnice pomiędzy cechami charakteryzującymi religie niechrześcijańskie, wierzenia i sekty	H1A_U02 H1A_U06 S1A_U01
TMA_U24	Formułuje wnioski teologiczne dotyczące dylematów etyczno-moralnych i religijnych	H2A_U01 H2A_U02 H1A_U04 H2A_U06
TMA_U25	Interpretuje podstawowe źródła teologiczne z wykorzystaniem tekstów obcojęzycznych	H2A_U01 H1A_U02 H2A_U03
TMA_U26	Projektuje plan rozwoju własnych zdolności i kariery zawodowej	H2A_U03
TMA_U27	Wykorzystuje w teologii wiedzę z dyscyplin należących do obszaru nauk humanistycznych	H2A_U01 H2A_U04 H2A_U05
TMA_U28	Odnajduje powiązania pomiędzy elementami chrześcijańskiego dziedzictwa doktrynalnego a współczesnym stanem wiedzy teologicznej	H2A_U02 H2A_U06 H2A_U08
TMA_U29	Krytycznie ocenia różne poglądy teologiczne i światopoglądowe	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U04 H2A_U05 H2A_U06 H2A_U08 S2A_U01
TMA_U30	Rozpoznaje zasadnicze różnice między filozoficznym ujęciem przyrody a podejściem nauk empirycznych	H2A_U02 H2A_U04 H1A_U05

TMA_U31	Formułuje wnioski teologiczne przeznaczone do dyskusji światopoglądowej	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03 H2A_U04 H1A_U05 H2A_U06 S2A_U02
TMA_U32	Planuje swój udział w dialogu ekumenicznym i międzyreligijnym	H2A_U02 H2A_U03
TMA_U33	Prezentuje opracowania krytyczne w formie naukowej	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03 H1A_U06 H2A_U07
TMA_U34	Przygotowuje wypowiedzi ustne popularyzujące naukę teologiczną	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U03 H1A_U05 H2A_U07 H2A_U08
TMA_U35	Wyjaśnia zjawiska społeczne oraz wzajemne relacje między nimi zgodnie z założeniami nauczania Kościoła	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U04 H2A_U05 H1A_U06
TMA_U36	Rozwiązuje problemy egzystencjalne natury duchowo religijnej posługując się systemami normatywnymi, normami i regułami opartymi na chrześcijańskiej hierarchii wartości	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U05 S2A_U05 S2A_U08
TMA_U37	Projektuje plan współpracy z podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej	H2A_U03 H2A_U07
TMA_U38	Projektuje plan współpracy z podmiotami działalności kulturalnej	H2A_U03 H2A_U07 H2A_U08 S1A_U03
TMA_U39	Projektuje plan współpracy z podmiotami działalności społecznej i charytatywnej	H2A_U03 S2A_U03
TMA_U40	Planuje działalność ewangelizacyjną Kościoła katolickiego	H2A_U03
TMA_U41	Planuje działalność charytatywną Kościoła katolickiego	H2A_U03
TMA_U42	Planuje udział w dialogu interdyscyplinarnym w języku polskim i w wybranym języku obcym	H2A_U02 H2A_U03 H2A_U04 H2A_U08 H2A_U09 H2A_U10
TMA_U43	Przygotowuje prace pisemne w języku polskim i z wykorzystaniem wybranego języka obcego na poziomie B+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H2A_U02 H2A_U03 H1A_U06 H2A_U07 H2A_U08 H2A_U09 H2A_U11

TMA_U44	Przygotowuje wystąpienia ustne w języku polskim i z wykorzystaniem wybranego języka obcego na poziomie B+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	H2A_U02 H2A_U03 H1A_U06 H2A_U07 H2A_U08 H2A_U10 H2A_U11
TMA_U45	Wykorzystuje w badaniach źródła w języku łacińskim	H2A_U09
TMA_U46	Przygotowuje pracę magisterską z zakresu teologii lub dyscyplin pomocniczych (historia, filozofia)	H2A_U09 H2A_U11 S2A_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
TMA_K01	Podjeżdżuje działalność ewangelizacyjną w różnych formach działalności kościelnej, zwłaszcza katechetycznej i animacyjnej w grupach apostołskich	H2A_K02 S2A_K01 S2A_K02
TMA_K02	Organizuje warunki do uzupełniania wiedzy i umiejętności, dla siebie i innych	H2A_K01 S2A_K01 S2A_K02
TMA_K03	Upowszechniania wartości chrześcijańskie w kulturze masowej	H2A_K03
TMA_K04	Uwzględnia potrzeby społeczne oraz osób indywidualnych w podejmowanej tematyce badawczej	H2A_K03
TMA_K05	Rozwiązuje problemy badawcze i egzystencjalne interdyscyplinarnie, tzn. z uwzględnieniem kompetencji dyscyplin naukowych: filozofia, historia, religioznawstwo, pedagogika, psychologia, prawo kanoniczne	H2A_K04
TMA_K06	Bierze udział w rozstrzygnięciu dylematów egzystencjalnych i doktrynalnych (zwłaszcza etyczno-moralnych) związanych z potrzebami społecznymi i osób indywidualnych	H2A_K02 H2A_K04 H2A_K06
TMA_K07	Utrzymuje kontakt z podmiotami odpowiedzialnymi za kształtowanie współczesnej kultury w celu promowania wartości chrześcijańskich	H2A_K02 H2A_K04 H2A_K06
TMA_K08	Utrzymuje kontakt z ośrodkami i szkołami badawczymi w zakresie teologii	H2A_K01 H2A_K04 H2A_K06
TMA_K09	Uczestniczy w dialogu ekumenicznym	H2A_K02 H2A_K06
TMA_K10	Uczestniczy w dialogu międzyreligijnym i międzykulturowym	H2A_K02 H2A_K06
TMA_K11	Uczestniczy w dialogu światopoglądowym	H2A_K02 H2A_K06
TMA_K12	Integruje tradycję apostołską Kościoła z działalnością kulturalną i ewangelizacyjną w skali regionu, kraju i kontynentu	H2A_K04 H2A_K05 H2A_K06

Tabela 2

Symbol efektu kierunkowego	Dodatkowe efekty kształcenia na kierunku studiów teologia wymagane do podjęcia posługi duchownego w Kościele katolickim po ukończeniu studiów jednolitych magisterskich (12 sem.) absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
TkMA_W01	Opisuje zagadnienia z zakresu teorii kierownictwa duchowego i spowiedzi	H2A_W04 H2A_W05 H2A_W06 S2A_W03
TkMA_W02	Przedstawia zagadnienia z zakresu liturgii, obrzędowości Kościoła katolickiego i pobożności ludowej	H2A_W04 H2A_W06
TkMA_W03	Przedstawia księgi i modlitwy liturgiczne i paraliturgiczne	H2A_W04
TkMA_W04	Definiuje zagadnienia z zakresu teologii słowa Bożego i sakramentów	H2A_W04 H2A_W06
TkMA_W05	Wymienia instytucje prawne świeckie i kościelne i ich kompetencje społeczne	H2A_W04 H2A_W05
TkMA_W06	Definiuje zagadnienia z zakresu prawa administracyjnego w odniesieniu do zarządzania parafią i majątkiem instytucji kościelnych	H2A_W04 S1A_W06 S1A_W07
TkMA_W07	Opisuje obiekty sztuki sakralnej i ich stan	H2A_W04 H2A_W05
TkMA_W08	Przedstawia zasady nowej ewangelizacji według Soboru Watykańskiego II	H2A_W04 H2A_W06
TkMA_W09	Uzasadnia egzystencjalną wartość sakramentów, ze szczególnym uwzględnieniem Eucharystii	H2A_W04 H2A_W06
TkMA_W10	Rozpoznaje świeckie podmioty prawne i społeczne wspierające w wypełnianiu zadań związanych z prowadzeniem placówki parafialnej	H2A_W04 H2A_W05
TkMA_W11	Opisuje swoje miejsce w hierarchicznej strukturze Kościoła katolickiego	H2A_W04 S2A_W04
UMIĘJĘTNOŚCI		
TkMA_U01	Planuje zadania duszpasterstwa ogólnego i specjalistycznego w Kościele katolickim	H2A_U01
TkMA_U02	Projektuje działalność popularyzującą wiedzę teologiczną poprzez posługę duszpasterską w Kościele katolickim	H2A_U04 H2A_U08
TkMA_U03	Przygotowuje homilie oraz inne wystąpienia związane z działalnością duszpasterską	H2A_U01
TkMA_U04	Integruje wiedzę z zakresu liturgiki z liturgią i obrzędowością Kościoła katolickiego	H2A_U01
TkMA_U05	Integruje wiedzę z zakresu teologii pastoralnej z parafialną działalnością duszpasterską, ekumeniczną, charytatywną	H2A_U01
TkMA_U06	Integruje wiedzę z zakresu katolickiej nauki społecznej z parafialną działalnością duszpasterską, ekumeniczną, charytatywną	H2A_U01
TkMA_U07	Integruje wiedzę z zakresu prawa kanonicznego z parafialną działalnością duszpasterską, ekumeniczną, charytatywną	H2A_U01
TkMA_U08	Dobiera odpowiednie pieśni i melodie do obrzędów liturgicznych	H2A_U04 H2A_U08
TkMA_U09	Dobiera formularze modlitewne do okresu liturgicznego i rodzaju obrzędu liturgicznego	H2A_U04 H2A_U08

TkMA_U10	Integruje wiedzę z zakresu historii sztuki z administracją dobrami materialnymi Kościoła katolickiego	H2A_U01 H2A_U05 H2A_U07
TkMA_U11	Rozpoznaje procesy psychologiczne związane z kryzysem duchowym lub religijnym	H2A_U01
TkMA_U12	Integruje wiedzę z zakresu teologii pastoralnej i katechetyki z założeniami nowej ewangelizacji	H2A_U01 H2A_U08
TkMA_U13	Dostosowuje wiedzę z zakresu kierownictwa duchowego do okoliczności udzielanej posługi duszpasterskiej	H2A_U01 H2A_U03
TkMA_U14	Formułuje wyjaśnienia związane z godziwym i owocnym przyjmowaniem sakramentów świętych	H2A_U01
TkMA_U15	Projektuje proces wychowania powołań kapłańskich, zakonnych i misyjnych w parafiach i grupach apostołskich	H2A_U06
TkMA_U16	Formułuje wnioski skierowane do świeckich podmiotów prawnych, w sprawach związanych z naruszeniem dóbr osobowych, administrowaniem parafią i majątkiem kościelnym	H2A_U01
TkMA_U17	Identyfikuje swoją tożsamość kapłańską z wypełnianiem powszechnej misji Kościoła katolickiego	H2A_U03
TkMA_U18	Identyfikuje wartość egzystencjalną sakramentów i praktyk religijnych przeznaczonych dla osób stanu duchownego z ustawicznym samowychowaniem	H2A_U03
TkMA_U19	Wykorzystuje w badaniach źródła w języku greckim	H2A_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
TkMA_K01	Kieruje rozwojem religijno-duchowym swoim i innych osób	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K03 S2A_K01
TkMA_K02	Wygłasza homilie i inne wypowiedzi o charakterze kerygmaticznym	H2A_K01 H2A_K03 S2A_K04
TkMA_K03	Rozstrzyga potrzeby osób indywidualnych związane z dylematami etyczno-moralnymi i religijnymi	H2A_K02 H2A_K03 S2A_K02
TkMA_K04	Organizuje działalność liturgiczną i paraliturgiczną Kościoła katolickiego	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K03 S2A_K03
TkMA_K05	Przewodniczy obrzędom liturgicznym i paraliturgicznym Kościoła katolickiego	H2A_K01 H2A_K02
TkMA_K06	Koordynuje działalność apostołską świeckich grup parafialnych	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K03 S2A_K05
TkMA_K07	Podejmuje działania administracyjne i gospodarcze na rzecz zachowania dziedzictwa kultury chrześcijańskiej	H2A_K02 H2A_K03 H2A_K06 S2A_K07
TkMA_K08	Podejmuje działania administracyjne i gospodarcze w odniesieniu do dóbr materialnych Kościoła	H2A_K02 H2A_K03 S2A_K07
TkMA_K09	Podejmuje decyzje dotyczące osobistego wyrzeczenia – ascezy egzystencjalnej ze względu na potrzebę pełnej dyspozycyjności do wypełniania zadań eklesjalnych	H2A_K01 H2A_K02 H2A_K03

TkMA_K10	Podjmuje przedsięwzięcia na rzecz osób przeżywających kryzys duchowy lub religijny, a także pokrzywdzonych przez osoby trzecie	H2A_K02 H2A_K03 S2A_K04
TkMA_K11	Organizuje parafialną działalność charytatywną	H2A_K02 H2A_K03
TkMA_K12	Doskonali dialog jako formę przekazu wiary	H2A_K02 H2A_K03
TkMA_K13	Przygotowuje innych do świadomego korzystania z posługi sakramentalnej Kościoła	H2A_K01 H2A_K03 S2A_K03
TkMA_K14	Uświadamia innym potrzebę podejmowania intensywnej działalności apostołskiej, zwłaszcza w wypełnianiu powołania kapłańskiego, zakonnego i misyjnego	H2A_K01 H2A_K03
TkMA_K15	Uczestniczy w akcjach duszpasterskich współpracując z innymi osobami duchownymi	H2A_K02 S2A_K02
TkMA_K16	Podporządkowuje swoją działalność potrzebom ewangelizacyjnym Kościoła katolickiego, koordynowanym przez Stolicę Apostolską i Konferencją Episkopatu Polski	H2A_K02 S2A_K02

Tabela 3

Symbol efektu kierunkowego	Dodatkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów teologia związane z uprawnieniem do wykonywania zawodu nauczyciela religii Po ukończeniu studiów jednolitych magisterskich (10 sem.) absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
TnMA_W01	Opisuje biologiczne mechanizmy zachowań i procesy poznawcze człowieka	H2A_W02 H2A_W03
TnMA_W02	Wyjaśnia rozwój osobowości i jej zaburzenia	H2A_W02; H2A_W04
TnMA_W03	Wskazuje źródła różnic indywidualnych	H2A_W02; H2A_W04
TnMA_W04	Wymienia biologiczne i społeczne czynniki rozwoju człowieka	H2A_W02; H2A_W04
TnMA_W05	Opisuje psychologiczne koncepcje człowieka	H2A_W02; H2A_W04
TnMA_W06	Charakteryzuje sylwetkę dziecka w wieku poniemowlęcym, przedszkolnym i szkolnym	H2A_W04 S2A_W04
TnMA_W07	Przedstawia prawidłowe i zaburzone zachowania dziecka w domu i w szkole, od narodzin do momentu zakończenia adolescencji	H2A_W04 S2A_W04
TnMA_W08	Wyjaśnia zależności między wychowaniem a rozwojem	H2A_W04
TnMA_W09	Definiuje zasady, metody i formy pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej	H2A_W04 S2A_W07
TnMA_W10	Charakteryzuje pracę opiekuńczo-wychowawczą z uczniami w szkole	H2A_W04 S2A_W02
TnMA_W11	Definiuje zasady, metody i formy pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole	H2A_W04 S2A_W07
TnMA_W12	Opisuje proces poznawania uczniów	H2A_W04
TnMA_W13	Charakteryzuje proces adaptacji dziecka w szkole	H2A_W04 S2A_W06
TnMA_W14	Wyjaśnia pojęcie dojrzałości szkolnej	H2A_W04
TnMA_W15	Opisuje system oświaty w Polsce	H2A_W04
TnMA_W16	Przedstawia klasę szkolną jako środowisko edukacyjne	H2A_W04
TnMA_W17	Omawia progi edukacyjne	H2A_W03
TnMA_W18	Przedstawia zasady bezpieczeństwa w szkole	H2A_W10
TnMA_W19	Identyfikuje potrzeby edukacyjne uczniów szczególnie uzdolnionych i niepełnosprawnych	H2A_W04

TnMA_W20	Wymienia formy kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i szczególnie uzdolnionych	H2A_W04 S2A_W06
TnMA_W21	Opisuje współpracę rodzica ucznia, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ze specjalistami pracującymi z uczniem	H2A_W04 S2A_W06
TnMA_W22	Wymienia style komunikowania się uczniów i nauczycieli	H2A_W04
TnMA_W23	Opisuje bariery komunikacyjne w klasie	H2A_W04
TnMA_W24	Przedstawia fizyczne aspekty komunikacji werbalnej	H2A_W04
TnMA_W25	Definiuje własnymi słowami podstawowe terminy z zakresu pedeutologii	H2A_W02
TnMA_W26	Omawia genezę pedeutologii	H2A_W02
TnMA_W27	Opisuje ewolucję funkcji zawodowych nauczyciela	H2A_W02 H2A_W04
TnMA_W28	Charakteryzuje społeczne i osobowościowe uwarunkowania ujęcia osoby nauczyciela	S2A_W05
TnMA_W29	Charakteryzuje współczesne orientacje w edukacji nauczycielskiej i w kształceniu nauczycieli	H2A_W01
TnMA_W30	Wyjaśnia terminy: „kompetencje nauczyciela”, „style nauczania”, „wiedza osobista”, „osobiste teorie pedagogiczne”, refleksyjność nauczyciela”, „kreatywność nauczyciela”, „profesjonalizm nauczyciela”	H2A_W02
TnMA_W31	Charakteryzuje kompetencje współczesnego nauczyciela	S2A_W05
TnMA_W32	Omawia koncepcje dotyczące osobistych teorii pedagogicznych nauczyciela	S2A_W05
TnMA_W33	Omawia syndrom wypalenia zawodowego nauczyciela	S2A_W05
TnMA_W34	Wylicza rodzaje konfliktów w interakcjach nauczyciel – uczeń, nauczyciel – grupa uczniów	S2A_W04
TnMA_W35	Opisuje konstruktywne style i sposoby rozwiązywania konfliktów w szkole	S2A_W04 S2A_W05
TnMA_W36	Opisuje rodzaje kreatywności i refleksyjności nauczyciela	S2A_W05
TnMA_W37	Omawia etapy rozwoju zawodowego nauczyciela	S2A_W05
TnMA_W38	Omawia prawidłowe nawyki posługiwania się narządem mowy	H2A_W04
TnMA_W39	Przedstawia proces nauczania-uczenia się	H2A_W04
TnMA_W40	Wymienia podstawowe techniki diagnostyczne w pedagogice	H2A_W02 H2A_W04
TnMA_W41	Wskazuje zasady dotyczące diagnozy psychopedagogicznej, środowiska wychowawczego rodziny i szkoły, poradnictwa pedagogicznego i postępowania terapeutycznego	H2A_W04 S2A_W06
TnMA_W42	Omawia zaburzenia i dysfunkcje występujące u dzieci i młodzieży	H2A_W04 S2A_W06
TnMA_W43	Charakteryzuje proces diagnozy i terapii pedagogicznej	H2A_W04
TnMA_W44	Omawia metody stosowane w terapii pedagogicznej	H2A_W04
TnMA_W45	Definiuje miejsce dydaktyki wśród innych dyscyplin pedagogicznych	H2A_W02 H2A_W04
TnMA_W46	Wyjaśnia rolę i miejsce szkoły wśród instytucji wspomagających rozwój jednostki i społeczeństwa	H2A_W04 S2A_W03
TnMA_W47	Wskazuje wymagania ogólne i szczegółowe przedmiotu nauczanie religii na I, II, III i IV etapie edukacyjnym	S2A_W01
TnMA_W48	Opisuje różne formy samokształcenia w twórczych pracach domowych	H2A_W07
TnMA_W49	Omawia rodzaje technik informacyjnych	H2A_W04
TnMA_W50	Charakteryzuje arkusze kalkulacyjne, bazy danych, grafikę prezentacyjną i programy do tworzenia prezentacji multimedialnych	H2A_W04

TnMA_W51	Opisuje działanie tablicy interaktywnej	H2A_W04
TnMA_W52	Wyjaśnia możliwości wykorzystania komputera i internetu na lekcji religii	H2A_W01
TnMA_W53	Wyjaśnia zasady tworzenia projektów edukacyjnych z wykorzystaniem technologii informacyjnej	H2A_W02
TnMA_W54	Charakteryzuje poradnictwo edukacyjno-zawodowe	H2A_W02
TnMA_W55	Charakteryzuje strukturę, cele i treści wybranych programów i podręczników	S2A_W01
TnMA_W56	Omawia warsztat pracy nauczyciela	S2A_W06
TnMA_W57	Definiuje miejsce nauczania religii w programie dydaktyczno-wychowawczym przedszkola i szkoły	H2A_W04 S2A_W07
TnMA_W58	Charakteryzuje formy pracy, metody i zasady nauczania religii w przedszkolu, szkole podstawowej, w gimnazjum i w szkole ponadgimnazjalnej	H2A_W04 S2A_W06
TnMA_W59	Wyjaśnia rolę ucznia i nauczyciela w nauczaniu religii w przedszkolu, w szkole podstawowej, w gimnazjum i w szkole ponadgimnazjalnej	H2A_W04 S2A_W07
TnMA_W60	Omawia wymagania ogólne i szczegółowe w zakresie nauczania religii w przedszkolu, szkole podstawowej, w gimnazjum i w szkole ponadgimnazjalnej	H2A_W03
TnMA_W61	Omawia schemat scenariusza lekcji religii	S2A_W06
TnMA_W62	Charakteryzuje podstawowe zasady, metody i formy nauczania religii	H2A_W03 S2A_W06
TnMA_W63	Charakteryzuje na przykładach środki dydaktyczne stosowane w nauczaniu religii	H2A_W07 S2A_W06
TnMA_W64	Opisuje etapy planowania działalności edukacyjnej w nauczaniu religii	H2A_W07
TnMA_W65	Omawia sposoby oceniania i kontroli osiągnięć edukacyjnych w toku lekcji religii	H2A_W03
TnMA_W66	Wylicza i scharakteryzuje na przykładach rodzaje pracy domowej	H2A_W03
TnMA_W67	Omawia na przykładach korelację w edukacji szkolnej	H2A_W05
TnMA_W68	Charakteryzuje funkcje ewaluacji i autoewaluacji w pracy nauczyciela religii	H2A_W07 S2P_W05
TnMA_W69	Wskazuje na możliwości realizowania projektów edukacyjnych w nauczaniu religii	H2A_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
TnMA_U01	Rozpoznaje poszczególne procesy poznawcze człowieka oraz źródła różnic indywidualnych i rodzaje osobowości	H2A_U06 H2A_U10
TnMA_U02	Rozpoznaje przejawy niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej	H2A_U06 S2A_U05
TnMA_U03	Rozpoznaje prawidłowe i zaburzone formy zachowania dziecka w rodzinie i w szkole	H2A_U06 S2A_U03
TnMA_U04	Rozpoznaje zasady, metody i formy pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej	H2A_U06 H2A_U10
TnMA_U05	Organizuje pracę opiekuńczo-wychowawczą z dziećmi w szkole	H2A_U06 S2A_U07
TnMA_U06	Analizuje stopień adaptacji dziecka w szkole	H2A_U06 S2A_U03
TnMA_U07	Projektuje techniki poznawania uczniów	H2A_U05 S2A_U09
TnMA_U08	Projektuje program współpracy nauczyciela religii z rodzicami	H2A_U04 H2A_U09
TnMA_U09	Projektuje działania edukacyjne w kontekście specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz szczególnych uzdolnień uczniów	H2A_U06 S2A_U07

TnMA_U10	Proponuje odpowiednie metody i techniki nauczania religii	H2A_U06 S2A_U07
TnMA_U11	Analizuje style komunikowania się uczniów i nauczycieli	H2A_U06 S2A_U03
TnMA_U12	Analizuje prawidłowe i zaburzone formy posługiwania się narzędziem mowy	H2A_U06 S2A_U03
TnMA_U13	Proponuje sposoby rozwoju refleksyjności i kreatywności nauczyciela religii	H2A_U03 H2A_U02
TnMA_U14	Projektuje zadania na poszczególne etapy rozwoju zawodowego nauczyciela religii	H2A_U03 H2A_U02
TnMA_U15	Testuje sposoby rozwijania własnej kreatywności w pracy dydaktycznej	H2A_U02
TnMA_U16	Projektuje postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne	H2A_U06 S2A_U03
TnMA_U17	Analizuje proces nauczania religii	H2A_U01
TnMA_U18	Analizuje dokumenty oświatowe	H2A_U01
TnMA_U19	Analizuje narzędzia pomiaru kompetencji uczniów	H2A_U05
TnMA_U20	Przygotowuje prezentację multimedialną	S2A_U05 H2A_U03
TnMA_U21	Demonstruje działanie arkuszy kalkulacyjnych, baz danych i grafiki prezentacyjnej	S2A_U05
TnMA_U22	Projektuje pomoce dydaktyczne z wykorzystaniem technologii informacyjnej	H2A_U03
TnMA_U23	Poddaje krytyce programy i podręczniki do nauczania religii	S2A_U06
TnMA_U24	Konstruuje scenariusze lekcji religii	S2A_U07
TnMA_U25	Proponuje sposoby oceny efektów pracy ucznia i jego dalszego rozwoju podczas nauczania religii w przedszkolu, w szkole podstawowej, w gimnazjum i w szkole ponadgimnazjalnej	H2A_U06 S2A_U05
TnMA_U26	Projektuje proces nauczania religii w przedszkolu, w szkole podstawowej, w gimnazjum i w szkole ponadgimnazjalnej	H2A_U06 S2A_U05
TnMA_U27	Projektuje zajęcia pozalekcyjne	S2A_U07
TnMA_U28	Ocenia wartość dydaktyczną proponowanych podręczników i pomocy dydaktycznych do nauczania religii	H2A_U01
TnMA_U29	Projektuje lekcje religii (na określony temat) z zastosowaniem form, metod i środków dydaktycznych wielostronnie aktywizujących uczniów	H2A_U03
TnMA_U30	Umiejętnie posługuje się technologiami informacyjnymi i innymi środkami dydaktycznymi w procesie nauczania religii – w zależności od celów i treści nauczania, grupy uczniów, dostępnych pomocy multimedialnych	H2A_U01
TnMA_U31	Planuje i realizuje w sposób twórczy lekcje religii, zgodnie z zasadą wielostronnego aktywizowania uczniów	S2A_U02 S2A_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
TnMA_K01	Dyskutuje o funkcjonowaniu człowieka w środowisku	H2A_K04 S2A_K04
TnMA_K02	Przewiduje zachowania dzieci w zależności od czynników środowiskowych, w rodzinie i w szkole	H2A_K04 S2A_K04
TnMA_K03	Dyskutuje na temat zasad, metod i form pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej	H2A_K04 S2A_K04
TnMA_K04	Dyskutuje na temat zasad, metod i form pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole	H2A_K04 S2A_K04
TnMA_K05	Organizuje proces adaptacji dziecka w szkole	H2A_K04 S2A_K04

TnMA_K06	Inicjuje wśród uczniów pozytywne nastawienie do wprowadzania zmian w procesie nauczania religii	S2A_K03
TnMA_K07	Dyskutuje o formach kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i szczególnie uzdolnionych	H2A_K04 S2A_K01
TnMA_K08	Dyskutuje o procesach komunikowania się w klasie i barierach tych procesów	H2A_K04 S2A_K04
TnMA_K09	Dyskutuje o przyczynach prawidłowych i zaburzonych form posługiwania się narządkiem mowy	H2A_K04 S2A_K04
TnMA_K10	Wykazuje kreatywność w pracy zespołowej	S2A_K02
TnMA_K11	Dzieli się zdobytą wiedzą w działaniu zespołowym	S2A_K02
TnMA_K12	Współpracuje w zespole, stosując podstawowe zasady komunikowania się,	S2A_K02
TnMA_K13	Sprawnie wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce – w toku współpracy z innymi nauczycielami w zakresie korelacji lekcji religii z edukacją szkolną oraz opracowania i realizacji szkolnego programu wychowawczego	S2A_K05
TnMA_K14	Wykorzystuje wiedzę z zakresu pedagogiki podczas praktyk przedmiotowo-metodycznych w szkole	S2A_K06
TnMA_K15	Efektywnie korzysta ze zdobytej wiedzy podczas planowania awansu zawodowego w szkole	S2A_K01
TnMA_K16	Podjeżdżuje pracę nad sobą celem rozwijania w sobie refleksyjności, kreatywności, postawy prospołecznej	S2A_K01
TnMA_K17	Dbaj o dalsze osobiste doskonalenie zawodowe i zdobywanie wyższych stopni awansu zawodowego	H2A_K04 S2A_K01
TnMA_K18	Szanuje cudze poglądy i sądy w zakresie korzystania z różnych rozwiązań metodycznych	S2A_K05
TnMA_K19	Troszczy się o wszechstronny rozwój, niezbędny do bycia nie tylko nauczycielem, ale także wychowawcą i świadkiem wiary	S2A_K01
TnMA_K20	Podjeżdżuje refleksję wobec różnych rozwiązań metodycznych	S2A_K06
TnMA_K21	Ocenia osiągnięcia szkolne uczniów, a także skuteczność własnych działań wychowawczych i dydaktycznych	H2A_K04 S2A_K01
TnMA_K22	Angażuje się w prace instytucji zajmujących się diagnozą zaburzeń i dysfunkcji występujących u dzieci i młodzieży	H2A_K02 S2A_K04
TnMA_K23	Odpowiedzialnie pracuje w zespole	S2A_K02
TnMA_K24	Pracuje samodzielnie przy tworzeniu prezentacji multimedialnych	H2A_K04 S2A_K04
TnMA_K25	Dyskutuje o tworzeniu bardziej efektywnego procesu nauczania religii w przedszkolu, w szkole podstawowej, w gimnazjum i w szkole ponadgimnazjalnej	H2A_K04 S2A_K01
TnMA_K26	Formułuje postulaty dotyczące analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela religii	H2A_K04 S2A_K01
TnMA_K27	Angażuje się w pracę z młodzieżą na lekcjach religii	S2A_K02
TnMA_K28	Skutecznie porozumiewa się z dyrekcją szkoły i z nauczycielami w zakresie metodyki nauczania religii	S2A_K02

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia jednolite magisterskie, 10/12 semestrów, liczba punktów ECTS – 300/360.

III. PRAKTYKA:

1. Praktyka pedagogiczna:

Praktyka pedagogiczna, w wymiarze 30 godzin, realizowana jest w przedszkolu, szkole podstawowej, gimnazjum lub szkole ponadgimnazjalnej, w semestrze określonym w planie studiów, równoległe z zajęciami dydaktycznymi w uczelni.

Celem praktyki pedagogicznej wprowadzającej jest kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz integracja zdobywanych umiejętności z procesem kształcenia. W trakcie realizacji tej części praktyki student podejmuje różnorodne formy aktywności, ale nie prowadzi samodzielnie zajęć.

1.1. Zakres praktyki obejmuje:

Zapoznanie się ze specyfiką przedszkola lub szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.

1.2. Obserwowanie:

- a) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów,
- b) aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- c) interakcji dorosłych (nauczyciel, wychowawca) – uczeń oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i różnym wieku),
- d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
- e) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
- f) sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
- g) dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,
- h) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie.

1.3. Współdziałanie z opiekunem praktyk w:

- a) sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
- b) podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji,
- c) prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych,
- d) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

1.4. Pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności:

- a) diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie,
- b) poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń,
- c) samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie.
- d) sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków,

- e) organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze),
 - f) animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych,
 - g) podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - h) podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - i) sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem przedszkola, szkoły lub placówki.
- 1.5. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocena własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocena przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów.
2. Praktyka dydaktyczna - w wymiarze 120 godzin (przygotowanie do nauczania pierwszego przedmiotu) i 60 godzin (przygotowanie do nauczania drugiego przedmiotu/prowadzenia zajęć) realizowana jest w przedszkolu, szkole podstawowej, gimnazjum lub szkole ponadgimnazjalnej, w semestrach określonych w planie studiów, równoległe z zajęciami dydaktycznymi w uczelni.
- 2.1. Celem praktyki dydaktycznej jest kształtowanie kompetencji dydaktycznych oraz integracja zdobywanych umiejętności z procesem kształcenia. W trakcie realizacji praktyki student podejmuje różnorodne formy aktywności oraz prowadzi samodzielnie zajęcia dydaktyczne.
- 2.2. Zakres praktyki obejmuje zapoznanie się ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.
- 2.3. Obserwowanie:
- a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,
 - b) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) –uczeń oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji,
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości
 - e) i zakłóceń,
 - f) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - g) sposobu oceniania uczniów,
 - h) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,

- i) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - j) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - k) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - l) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje).
- 2.4. Współdziałanie z opiekunem praktyk w:
- a) planowaniu i przeprowadzeniu lekcji,
 - b) organizowaniu pracy w grupach,
 - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
 - d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
 - f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - g) organizowaniu przestrzeni klasy,
 - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- 2.5. Pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
- a) planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
 - b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
 - c) organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - d) wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
 - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
 - f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
 - g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami.

- 2.6. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką
 - c) ocena własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocena przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacja zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć),
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów.

Efekty kształcenia dla kierunku **Towaroznawstwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk społecznych i nauk przyrodniczych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** cechuje go uniwersalność i różnorodność posiadanej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Umiejscowienie kierunku w obszarze nauk przyrodniczych i nauk społecznych oraz dodatkowo „nakładką inżynierską” sprawiają, że absolwent studiów pierwszego stopnia – inżynierskich uzyskuje wiedzę o charakterze typowo praktyczno - aplikacyjnym.

Absolwent: posiada niezbędną wiedzę i umiejętności do zrozumienia podstawowych zjawisk i procesów społecznych, przyrodniczych oraz ekonomicznych zachodzących w poszczególnych fazach cyklu życia towarów, oddziaływania produktu i procesu technologicznego na środowisko, zarządzania jakością, zasadach funkcjonowania europejskiego i krajowego prawa żywnościowego oraz systemach zapewnienia bezpieczeństwa żywności, o normach i regułach (prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych) organizujących struktury i instytucje społeczne oraz formy indywidualnej przedsiębiorczości, zasad ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, a także potrafią: prawidłowo wykorzystać i ocenić przydatność rutynowych metod, technik, narzędzi i materiałów do rozwiązywania zadań inżynierskich; ocenić autentyczność produktu lub wykryć jego zafałszowanie (na podstawie) za pomocą właściwości fizyko-chemicznych, zaprojektować wyrób, system lub proces produkcji żywności i artykułów przemysłowych, właściwie analizować przyczyny i przebieg procesów społecznych i zjawisk przyrodniczych oraz wykorzystać zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów w pracy zawodowej. Uzyskiwane kompetencje społeczne umożliwiają absolwentom w pracy zawodowej: aktywnie uczestniczyć w pracy grupowej oraz kierować zespołami ludzkimi, myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, określać priorytety służące realizacji określonego zadania, radzić sobie w rozstrzyganiu dylematów oraz ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje. Wykształcenie ogólne i podstawowe pozwala dodatkowo na wyrobienie umiejętności i kompetencji w zakresie: matematycznego opisu zjawisk fizycznych i procesów chemicznych, rozumienia zjawisk i procesów biochemicznych oraz przemian mikrobiologicznych występujących w życiu codziennym, doboru materiałów do zastosowań technicznych, czytania rysunków i schematów maszyn, urządzeń, układów technicznych i technologicznych oraz przygotowania opisu ich budowy i zasady działania, a także identyfikacji i oceny zastosowanych surowców i produktów, analizy porównawczej produktów przemysłowych i żywności, statystycznego opisu danych doświadczalnych; doboru rodzaju i materiału opakowania do ochrony produktów; określenia metod i warunków przechowywania i składowania towarów, rozumienia istoty zagrożeń środowiskowych.

5. **Objaśnienia oznaczeń**

- a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
- b) W - kategoria wiedzy
- c) U - kategoria umiejętności

- d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
- e) S1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
- f) InzA - efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich na studiach pierwszego stopnia
- g) P1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych dla studiów pierwszego stopnia
- h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów towaroznawstwo - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektów kształcenia dla obszarów kształcenia w zakresie nauk społecznych i nauk przyrodniczych
WIEDZA		
K1_W01	Ma podstawową wiedzę o charakterze nauk społecznych, nauk przyrodniczych i obszarze inżynierskiego realizowanych w ramach kierunku towaroznawstwo, niezbędną do zrozumienia podstawowych zjawisk i procesów społecznych i przyrodniczych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach z innymi naukami	S1A_W01 P1A_W04 P1A_W08
K1_W02	Rozumie podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w poszczególnych fazach cyklu życia towarów	P1A_W01
K1_W03	Ma podstawową wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji społecznych w szczególności ich istotnych elementach oraz relacjach między nimi w skali krajowej, międzynarodowej i międzykulturowej	S1A_W02 S1A_W03
K1_W04	Formułuje uwarunkowania procesów gospodarczych, charakteryzuje różne modele rynku i objaśnia ich funkcjonowanie	S1A_W02
K1_W05	Zna i rozumie zasady funkcjonowania europejskiego i krajowego prawa żywnościowego oraz systemu zapewnienia bezpieczeństwa i jakości żywności	S1A_W02
K1_W06	Opisuje rynek żywności pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, artykułów przemysłowych i masowych oraz sposoby ich pozyskiwania	S1A_W02
K1_W07	Zna rodzaje więzi społecznych odpowiadające dziedzinom nauki i dyscyplinom naukowym, właściwym dla kierunku towaroznawstwo oraz zna rządzące nimi prawidłowości	S1A_W04
K1_W08	Ma podstawową wiedzę o człowieku, w szczególności jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania, a także działającym w tych strukturach	S1A_W05
K1_W09	Zna metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych właściwe dla kierunku towaroznawstwo oraz zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich związanych z reprezentowaną dyscypliną inżynierską	S1A_W06
K1_W11	Ma wiedzę ogólną z zakresu matematyki, fizyki, chemii, biochemii, mikrobiologii, statystyki, informatyki i innych obszarów związanych z kierunkiem towaroznawstwo niezbędną	P1A_W02 P1A_W03 P1A_W06

	dla rozumienia i interpretowania podstawowych zjawisk i procesów przyrodniczych oraz do formułowania i rozwiązywania prostych zadań z zakresu towaroznawstwa	P1A_W07
K1_W12	Ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku towaroznawstwo i stosowanych w nich innowacyjnych metodach badawczych	P1A_W05
K1_W13	Posiada wiedzę na temat podstawowych zasady bezpieczeństwa, higieny pracy oraz ergonomii	P1A_W09
K1_W14	Ma wiedzę o normach i regułach (prawnych, organizatorskich, moralnych, etycznych) organizujących struktury i instytucje społeczne i rządzących nimi prawidłowościami oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobie działania	S1A_W07
K1_W15	Ma wiedzę o procesach zmian struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, o przyczynach, przebiegu, skali i konsekwencjach zmian oraz o ewolucji poglądów na temat struktur i instytucji społecznych	S1A_W08 S1A_W09
K1_W16	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	S1A_W10 P1A_W10
K1_W17	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku	S1A_W11 P1A_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Potrafi prawidłowo wykorzystywać metody i urządzenia oraz pozyskiwać dane do analizowania procesów i zjawisk zachodzących w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku towaroznawstwo	S1A_U01 P1A_U01
K1_U02	Potrafi samodzielnie pozyskiwać i wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk, wykorzystując dostępne źródła informacji, w tym źródła elektroniczne, w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku towaroznawstwo	S1A_U02 P1A_U02 P1A_U03 P1A_U11
K1_U03	Opracowuje wyniki analiz, podstawowe miary statystyczne, tworzenie tabel, wykresów oraz potrafi interpretować uzyskane wyniki badań, formułuje wnioski z doświadczeń	S1A_U05 P1A_U05
K1_U04	Potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin, właściwych dla kierunku towaroznawstwo	S1A_U03
K1_U05	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne właściwe dla kierunku towaroznawstwo i widzieć ich aspekty systemowe i pozatechniczne	P1A_U04
K1_U06	Potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne m.in. prawne i ekonomiczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin, właściwych dla kierunku towaroznawstwo	S1A_U04
K1_U07	Prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regulacjami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku towaroznawstwo	S1A_U05
K1_U08	Przeprowadza obserwacje i wykonuje w terenie oraz laboratorium	P1A_U06

	proste pomiary właściwe dla kierunku towaroznawstwo	
K1_U09	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej oraz analizuje proponowane rozwiązania	S1A_U06 S1A_U07
K1_U10	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych i przyrodniczych	S1A_U08 P1A_U07
K1_U13	Posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym, uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku towaroznawstwo, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	S1A_U09 P1A_U09
K1_U14	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim i języku obcym, w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku towaroznawstwo, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	S1A_U10 P1A_U10 P1A_U08
K1_U15	Posługuje się językiem obcym w stopniu wystarczającym do czytania i rozumienia tekstów z zakresu towaroznawstwa oraz dziedzin i dyscyplin pokrewnych	S1A_U11 P1A_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	S1A_K01 P1A_K01 P1A_K05 P1A_K07
K1_K02	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, ma świadomość odpowiedzialności za pracę i bezpieczeństwo własne i zespołu	S1A_K02 S1A_K05 P1A_K02 P1A_K06
K1_K03	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	S1A_K04 P1A_K04
K1_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	S1A_K03 P1A_K03
K1_K05	Ma świadomość znaczenia społecznej, zawodowej, karnej i etycznej odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodu	S1A_K03
K1_K06	Potrafi doskonalić i uzupełniać nabytą wiedzę i umiejętności	S1A_K06
K1_K07	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K07 P1A_K08

Tabela 2

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Odniesienie do uzyskania kompetencji inżynierskich	Opis efektów kształcenia dla kierunku studiów towaroznawstwo prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kierunkowego
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o charakterze nauk społecznych, nauk przyrodniczych i obszaru inżynierskiego realizowanych w ramach kierunku towaroznawstwo, niezbędną do zrozumienia podstawowych zjawisk i procesów społecznych i przyrodniczych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach z innymi naukami	K1_W01

	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia produktów oraz oddziaływaniu produktu i procesu technologicznego na środowisko	K1_W19
InzA_W02	Zna metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych właściwe dla kierunku towaroznawstwo oraz zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich związanych z reprezentowaną dyscypliną inżynierską	K1_W09
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej właściwej dla kierunku towaroznawstwo	K1_W10
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania w tym zarządzania jakością i prowadzenia działalności gospodarczej	K1_W18
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Opracowuje wyniki analiz, podstawowe miary statystyczne, tworzenie tabel, wykresów oraz potrafi interpretować uzyskane wyniki badań, formułuje wnioski z doświadczeń	K1_U03
InzA_U02 InzA_U03	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne właściwe dla kierunku towaroznawstwo i widzieć ich aspekty systemowe i pozatechniczne	K1_U05
InzA_U04	Potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne m.in. prawne i ekonomiczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin, właściwych dla kierunku towaroznawstwo	K1_U06
InzA_U05	Prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regulacjami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku towaroznawstwo	K1_U07
InzA_U06	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej oraz analizuje proponowane rozwiązania	K1_U09
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego, typowego dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K1_U11
InzA_U08	Potrafi zaprojektować wyrób, system lub proces, typowy dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej używając właściwych metod, technik i narzędzi niezbędnych do ich realizacji	K1_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K1_K03
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K1_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS – 214,5.

III. PRAKTYKA:

Wymiar: 4 tygodnie (160 godzin).

Cele kształcenia: Poznanie i krytyczna analiza zasobów technicznych firmy. Poznanie i krytyczna analiza linii technologicznej, stosowanych procedur analitycznych lub procedur kontrolnych w firmie. Poznanie i krytyczna analiza uwarunkowań

ekonomicznych działalności firmy. Poznanie i krytyczna analiza społecznych i prawnych aspektów działalności firmy.

Treści kształcenia: Charakterystyka surowców, półproduktów, wyrobów gotowych, odpadów i ich bilanse. Charakterystyka zakresu działalności firmy, rodzaju i celu wykonywanych badań, kontroli (lub rodzaju produkcji). Zasoby techniczne firmy (linie produkcyjne, maszyny i urządzenia, wyposażenie laboratorium i inne). Procesy i operacje jednostkowe mające miejsce podczas produkcji żywności lub procedury analityczne i metody badań bądź procedury kontrolne. Systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwem żywności w zakładzie, stosowane normy i standardy. Lub systemy jakości, standardy i normy obowiązujące w laboratorium lub przy kontroli celnej i innej. Uwarunkowania ekonomiczne działalności firmy (rentowność i obroty branży, koszty działalności, możliwość zwiększenia zysku w zakładzie). Społeczne i prawne aspekty działalności firmy (gospodarka odpadami, ściekami, ochrona środowiska, możliwości zatrudnienia w branży, jakość i bezpieczeństwo produktów).

Efekty kształcenia dla kierunku **Towaroznawstwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk społecznych i nauk przyrodniczych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 semestry).
4. **Absolwent:** posiada rozszerzoną i pogłębioną wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu: towaroznawstwa szczegółowego, kształtowania, ochrony i oceny jakości, bezpieczeństwa zdrowotnego produktu, zarządzania produktem oraz diagnozowania roli i pozycji produktu na rynkach konsumpcyjnych i przemysłowych. Cechuje go umiejętność oceny wpływu surowców i procesu technologicznego na jakość produktu, wykorzystywania zjawisk fizycznych, procesów chemicznych i biologicznych oraz parametrów technicznych w kształtowaniu jakości produktu, planowania, wdrażania i stosowania rachunku kosztów jakości, projektowania i doskonalenia systemów zarządzania jakością poprzez wykorzystanie dostępnych metod i technik, stosowania podejścia procesowego. Ponadto, zdobyta na drugim stopniu wiedza daje umiejętność integrowania systemów zarządzania, sterowania procesem z zastosowaniem metod statystycznych, opracowania i identyfikacji charakterystyk produktu, oceny wartości rynkowej produktu, analizy zintegrowanego cyklu trwania produktu, stosowania narzędzi analizy ekonomicznej w procesie decyzyjnym w przedsiębiorstwie, zwłaszcza w kształtowaniu popytu i podaży.
5. **Oznaczenie objaśnień:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) S2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
 - f) InzA - efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich na studiach drugiego stopnia
 - g) P2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych dla studiów drugiego stopnia
 - h) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów towaroznawstwo - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia dla obszarów kształcenia w zakresie nauk społecznych i nauk przyrodniczych
WIEDZA		
K2_W01	Ma rozszerzoną wiedzę o charakterze nauk społecznych i przyrodniczych realizowanych w ramach kierunku towaroznawstwo, niezbędną do zrozumienia więzi społecznych	S2A_W01 S2A_W04 P2A_W03

	oraz zjawisk i procesów przyrodniczych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach z innymi naukami	P2A_W04
K2_W02	Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji społecznych, umożliwiających realizację projektów naukowych i aplikacyjnych w zakresie towaroznawstwa, w tym ekonomii, zarządzania, polityki gospodarczej, marketingu i pozyskiwania funduszy	S2A_W02 P2A_W08
K2_W03	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu dziedzin nauk i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku towaroznawstwo, umożliwiających dostrzeganie związków, zależności i prawidłowości w przyrodzie, strukturach i instytucjach społecznych lub wybranych kręgach kulturowych	S2A_W03 S2A_W04 P2A_W04
K2_W04	Ma rozszerzoną wiedzę o kompetencjach człowieka jako podmiotu tworzącego struktury i instytucje społeczne, ekonomiczne, zarządzające, ekologiczne i prawne oraz jego aktywności w tych strukturach, a także pogłębioną wiedzę w odniesieniu do przyrodniczych i społecznych obszarów aktywności człowieka	S2A_W05 P2A_W09
K2_W05	Zna w sposób pogłębiony wybrane metody i narzędzia badawcze służące do opisu i modelowania zjawisk, procesów oraz identyfikacji rządzących nimi prawidłowości w zakresie dziedzin i dyscyplin nauk w ramach kierunku towaroznawstwo, m.in., metody ilościowe i jakościowe, techniki pozyskiwania danych	S2A_W06 P2A_W02 P2A_W04 P2A_W07
K2_W06	Ma pogłębioną wiedzę o kierunkach rozwoju z zakresu zarządzania, w tym zarządzania jakością, środowiskiem, bihp oraz towaroznawstwa spożywczego i przemysłowego, a także ekonomicznych, ekologicznych i prawnych uwarunkowań działalności towaroznawczej	S2A_W08 P2A_W01
K2_W07	Zna i rozumie prawidłowości rządzące procesami zmian zachodzącymi w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku towaroznawstwo, w tym kształtowania jakości wyrobów, czynników środowiskowych wpływających na jakość, sposobów pomiaru oraz zarządzania jakością i bezpieczeństwem	S2A_W08 P2A_W01 P2A_W04
K2_W08	Ma pogłębioną wiedzę o poglądach na temat problemów z zakresu towaroznawstwa, aktualnie diskutowanych w literaturze kierunkowej oraz o ich historycznej ewolucji	S2A_W09 P2A_W05
K2_W09	Ma wiedzę w zakresie statystyki niezbędną do opisu i prognozowania przebiegu zjawisk oraz procesów przyrodniczych, właściwych dla kierunku towaroznawstwo, w tym miernictwa, statystycznego sterowania procesami, analizy danych ankietowych, a także wykorzystuje specjalistyczne narzędzia informatyczne	S2A_W06 P2A_W06
K2_W10	Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu towaroznawstwa na temat zagrożeń środowiskowych i alergenów występujących w żywności w odniesieniu do obowiązujących systemów norm i zasad postępowania	S2A_W07 S2A_W09 P2A_W04
K2_W11	Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii	P2A_W09
K2_W12	Ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych systemów norm i reguł (prawnych, organizacyjnych, zawodowych, moralnych, etycznych, ekologicznych) związanych z produkcją wyrobów i zarządzaniem we wszystkich obszarach organizacji	S2A_W07

	społecznych i przedsiębiorstw oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania	
K2_W13	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego niezbędnej do tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości oraz potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	S2A_W10 P2A_W10
K2_W14	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, obejmujące cykl życia produktu, pozwalające propagować i wdrażać działania zarządcze w aspekcie oddziaływania na środowisko naturalne, jego zasoby oraz współpracować z innymi instytucjami społecznymi	S2A_W11 P2A_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
K2_U01	Potrafi prawidłowo interpretować procesy i wyjaśniać zjawiska społeczne i przyrodnicze w zakresie ekonomii, zarządzania, prawa i towaroznawstwa oraz wzajemne relacje między tymi zjawiskami	S2A_U01 P2A_U06 P2A_U07
K2_U02	Potrafi biegle wykorzystać literaturę naukową, właściwą dla kierunku towaroznawstwo, w języku polskim oraz czyta ze zrozumieniem skomplikowane teksty naukowe z zakresu towaroznawstwa w języku angielskim	S2A_U06 P2A_U02
K2_U03	Potrafi pozyskiwać i wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu, analizowania i interpretowania przyczyn i przebiegu procesów i zjawisk w zakresie towaroznawstwa oraz innych zintegrowanych z nim nauk z obszaru społecznego i przyrodniczego	S2A_U02 P2A_U03 P2A_U07
K2_U04	Potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk – charakterystycznych dla towaroznawstwa - formułować własne opinie na ich temat oraz stawiać proste hipotezy badawcze i je weryfikować, wykorzystując umiejętności z zakresu matematyki i statystyki	S2A_U03 P2A_U05 P2A_U06 P2A_U07
K2_U05	Potrafi dobierać krytycznie dane pochodzące z różnych źródeł literaturowych oraz metody analiz i narzędzia badawcze	S2A_U02 P2A_U01 P2A_U03
K2_U06	Potrafi prognozować i modelować złożone procesy charakterystyczne dla kierunku towaroznawstwo z zastosowaniem metod analizy instrumentalnej, technik statystycznych i narzędzi badawczo-informatycznych służących do opisu zjawisk i analizy danych z zakresu kierunku towaroznawstwo	S2A_U04 P2A_U05
K2_U07	Planuje i wykonuje samodzielnie zadania badawcze, eksperymenty lub ekspertyzy pod kierunkiem opiekuna naukowego w zakresie towaroznawstwa	S2A_U07 P2A_U04
K2_U08	potrafi posługiwać się systemami normatywnymi, normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi) w celu rozwiązania konkretnych problemów, właściwych dla kierunku towaroznawstwa	S2A_U05
K2_U10	Wykazuje umiejętności formułowania uzasadnionych sądów na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł z zakresu towaroznawstwa i nauk pokrewnych	S2A_U02 P2A_U07
K2_U11	Posiada umiejętności wykorzystania zdobytej w różnych formach i zakresach wiedzy towaroznawczej, rozszerzoną o krytyczną analizę skuteczności i przydatności stosowanej wiedzy	S2A_U06 P2A_U03

K2_U12	Posiada umiejętność samodzielnego proponowania rozwiązań problemu i jego rozstrzygnięcia na podstawie danych z pomiarów, eksperymentów, badań laboratoryjnych i konsumenckich oraz dyskusji ze specjalistami w zakresie towaroznawstwa i nauk pokrewnych	S2A_U07
K2_U13	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk charakterystycznych dla towaroznawstwa, w zakresie ekonomii, zarządzania, prawa, oceny towaroznawczej, rozszerzoną o umiejętność pogłębionej teoretycznej oceny tych zjawisk w wybranych obszarach, z zastosowaniem metody badawczej	S2A_U08
K2_U14	Potrąfi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować i zrealizować wyrób, system lub proces typowy dla towaroznawstwa, używając właściwych metod, technik i narzędzi niezbędnych do ich realizacji i analizy laboratoryjnej, statystycznej i ekonomicznej	S2A_U03 S2A_U05 S2A_U07 P2A_U04 P2A_U05 P2A_U06
K2_U15	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym, uznawanym za podstawowy dla kierunku towaroznawstwo, z wykorzystaniem wiedzy teoretycznej z różnych źródeł i narzędzi informatycznych	S2A_U02 S2A_U09 P2A_U07
K2_U16	Potrąfi przygotować i przedstawić w języku polskim i angielskim prezentację ustną, dotyczącą szczegółowych zagadnień z zakresu towaroznawstwa, z wykorzystaniem różnych środków komunikacji werbalnej oraz różnych źródeł literaturowych	S2A_U02 S2A_U10 P2A_U02 P2A_U07 P2A_U08 P2A_U10
K2_U17	Wykazuje umiejętność przygotowania prac pisemnych w języku polskim w formie sprawozdań, seminariów, projektów i pracy dyplomowej o strukturze typowej dla tego typu utworów oraz krótkie doniesienia naukowe w języku obcym na podstawie własnych badań naukowych	S2A_U03 S2A_U09 P2A_U05 P2A_U09
K2_U18	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej w zakresie ekonomii, zarządzania, towaroznawstwa	S2A_U01 P2A_U06 P2A_U07
K2_U19	Samodzielnie planuje własną karierę zawodową lub naukową w środowiskach zaangażowanych w proces kształtowania i oceny jakości towarów	P2A_U11
K2_U20	Ma umiejętności językowe właściwe dla kierunku towaroznawstwo, zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	S2A_U11 P2A_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności a także potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	S2A_K01 P2A_K01 P2A_K08
K2_K02	Organizuje pracę zespołu lub podział zadań w zespole, pracuje w grupie przyjmując w niej różne role, ma świadomość odpowiedzialności za pracę i bezpieczeństwo własne i zespołu	S2A_K02 P2A_K02
K2_K03	Ma świadomość konieczności stosowania zasad dobrych obyczajów w nauce i pracy zawodowej, poszanowania praw człowieka i praw autorskich oraz twórczej roli własnej osoby w przygotowaniu różnego rodzaju projektów i prac	S2A_K03 P2A_K03

K2_K04	Dostrzega problemy związane z prawidłową organizacją i realizacją pracy indywidualnej i zespołowej w przyszłej pracy zawodowej	S2A_K04 P2A_K04
K2_K05	Uczestniczy w przygotowaniu projektów z zakresu towaroznawstwa, ekonomii, marketingu, zarządzania, w tym zarządzania jakością, pozyskiwania funduszy i potrafi przewidywać wielokierunkowe skutki społeczne swojej działalności	S2A_K05 P2A_K05
K2_K06	Potrafi wyznaczyć kierunki własnego rozwoju osobistego i zawodowego oraz podejmuje próbę ich realizacji	S2A_K06 P2A_K06
K2_K07	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, wykazuje świadomość znaczenia profesjonalnego sposobu pełnienia powierzonych mu funkcji i realizowanych zadań	S2A_K07 P2A_K07

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Tabela 2

Odniesienie do uzyskania kompetencji inżynierskich	Opis efektów kształcenia dla kierunku studiów towaroznawstwo prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kierunkowego
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia obiektów i systemów typowych dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej	K2_W01 K2_W03
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich związanych z reprezentowaną dyscypliną inżynierską	K2_W05
InzA_W03	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K2_W02 K2_W06 K2_W12
InzA_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, i prowadzenia działalności gospodarczej	K2_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K2_U07
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne	K2_U04 K2_U06
InzA_U03	Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich – dostrzegać ich aspekty systemowe, środowiskowe, ekonomiczne, prawne i inne	K2_U08 K2_U10
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K2_U13
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić – zwłaszcza w powiązaniu z reprezentowaną dyscypliną inżynierską – istniejące rozwiązania: urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi, itp.	K2_U12 K2_U13
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich, typowych dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej	K2_U06

InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego, typowego dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K2_U08 K2_U10 K2_U11
InzA_U08	Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją, używając właściwych metod, technik i narzędzi – zaprojektować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla reprezentowanej dyscypliny inżynierskiej, a także zrealizować ten projekt – w całości lub w części – oraz zweryfikować poprawność tej realizacji i określić stopień spełnienia innych wymagań projektowych	K2_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i zrozumienie społecznych skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K2_K04 K2_K05
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K2_K02 K2_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS – 90.

III. PRAKTYKA:

Wymiar: 4 tygodnie (160 godzin)

Cele kształcenia: Pogłębienie wiedzy o zasobach technicznych firmy oraz ich krytyczna analiza. Pogłębienie wiedzy o linii technologicznej, stosowanych procedurach analitycznych lub procedurach kontrolnych w firmie i ich krytyczna analiza. Pogłębienie wiedzy o uwarunkowaniach ekonomicznych działalności firmy i ich krytyczna analiza. Pogłębienie wiedzy o społecznych i prawnych aspektach działania firmy i ich krytyczna analiza.

Treści kształcenia: Charakterystyka surowców, półproduktów, wyrobów gotowych, odpadów i ich bilanse. Charakterystyka zakresu działalności firmy, rodzaju i celu wykonywanych badań, kontroli (lub rodzaju produkcji). Zasoby techniczne firmy (linie produkcyjne, maszyny i urządzenia, wyposażenie laboratorium i inne). Procesy i operacje jednostkowe mające miejsce podczas produkcji żywności lub procedury analityczne i metody badań bądź procedury kontrolne. Systemy zarządzania jakością i bezpieczeństwem żywności w zakładzie, stosowane normy i standardy. Lub systemy jakości, standardy i normy obowiązujące w laboratorium lub przy kontroli celnej i innej. Uwarunkowania ekonomiczne działalności firmy (rentowność i obroty branży, koszty działalności, możliwość zwiększenia zysku w zakładzie). Społeczne i prawne aspekty działalności firmy (gospodarka odpadami, ściekami, ochrona środowiska, możliwości zatrudnienia w branży, jakość i bezpieczeństwo produktów).

Efekty kształcenia dla kierunku **Turystyka i rekreacja**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarach kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk społecznych, medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, a także: nauk przyrodniczych oraz nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** ogólnoakademicki profil kształcenia oraz interdyscyplinarność programu studiów, daje absolwentowi możliwości zatrudnienia na różnych stanowiskach, zarówno w branży turystycznej jak i rekreacyjnej. Przygotowuje również do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej w obu sferach. Zdobyta podczas studiów wiedza teoretyczna, uzupełniona o odpowiednio dobrane praktyki zawodowe, daje absolwentom szeroki wachlarz możliwości zatrudnienia w wyuczonym zawodzie, zgodnie z zainteresowaniami. Jest przygotowany do pracy w szeroko rozumianej obsłudze ruchu turystycznego: w biurach podróży (przygotowanie ofert turystycznych oraz ich sprzedaż), obiektach noclegowych o różnym charakterze, w urzędach administracji samorządowej i rządowej na stanowiskach odpowiedzialnych za rozwój turystyki, organizacjach społecznych, fundacjach i stowarzyszeniach powołanych dla rozwoju i promocji turystyki. Wiedza z zakresu praktycznej obsługi imprez turystycznych i znajomość przynajmniej jednego języka obcego (uzupełniona o dodatkowe kwalifikacje) pozwala na pracę w charakterze pilota wycieczek krajowych i zagranicznych, przewodnika lub rezydenta. Charakter studiów w zakresie rekreacji pozwala absolwentowi na podjęcie pracy w ośrodkach sportowych i rekreacyjnych oraz centrach odnowy biologicznej.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) P1A, R1A, S1A, M1AA - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych, nauk społecznych, nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów – turystyka i rekreacja po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektów kształcenia dla obszarów kształcenia w zakresie: nauk społecznych, nauk przyrodniczych, nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej oraz nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych
WIEDZA		
K1_W01	Zna elementarną terminologię z zakresu turystyki i rekreacji,	S1A_W01

	innych obszarów kultury fizycznej oraz powiązanych z nimi pozostałych dyscyplin naukowych	M1A_W10 P1A_W05 R1A_W01
K1_W02	Ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu kultury fizycznej i turystyki w Polsce i na świecie	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W08 S1A_W09
K1_W03	Posiada wiedzę na temat miejsca turystyki i rekreacji w systemie kultury fizycznej oraz związków z dyscyplinami pokrewnymi	M1A_W09 P1A_W04
K1_W04	Ma podstawową wiedzę na temat uczestników imprez turystycznych i rekreacyjnych oraz mechanizmów skłaniających ludzi do uczestnictwa w określonych zajęciach czasu wolnego	S1A_W05 M1A_W04
K1_W05	Ma podstawową wiedzę na temat psychofizycznego rozwoju człowieka w cyklu życia	S1A_W05 M1A_W02
K1_W06	Ma podstawową wiedzę na temat promocji zdrowego stylu życia oraz zna skutki braku i nadmiaru aktywności ruchowej	M1A_W06 M1A_W07
K1_W07	Zna zasady funkcjonowania, zakładania i prowadzenia działalności w branży turystycznej i rekreacyjnej oraz jej uwarunkowania prawne i ekonomiczne	S1A_W06 S1A_W07 S1A_W11 M1A_W08 M1A_W12 P1A_W11 R1A_W02 R1A_W09
K1_W08	Posiada wiedzę na temat bezpieczeństwa i higieny pracy w przedsiębiorstwach turystycznych i rekreacyjnych	M1A_W05 P1A_W09
K1_W09	Ma podstawową wiedzę na temat metodyki prowadzenia zajęć rekreacyjnych i oceny stanu zdrowia oraz jego poprawy u uczestników tych zajęć	M1A_W01 M1A_W03 M1A_W04 M1A_W05
K1_W10	Posiada podstawową wiedzę zakresu historii architektury i sztuki oraz geografii turystycznej i krajoznawstwa	P1A_W04
K1_W11	Ma wiedzę na temat wpływu turystyki na gospodarkę, środowisko społeczno-kulturowe oraz przyrodnicze	S1A_W05 P1A_W04 P1A_W05 R1A_W02 R1A_W06
K1_W12	Ma podstawową wiedzę na temat produktów i surowców spożywczych oraz bezpieczeństwa sanitarnego żywności	P1A_W05 P1A_W07 P1A_W09 R1A_W05
K1_W13	Zna i charakteryzuje zjawiska i procesy zachodzące w przyrodzie oraz zasady ich wykorzystania w życiu codziennym	P1A_W01 R1A_W01 R1A_W03
K1_W14	Opisuje struktury, mechanizmy i funkcje procesów życiowych organizmów na różnych poziomach organizacji	P1A_W01 R1A_W04
K1_W15	Ma wiedzę o znaczeniu i roli środowiska przyrodniczego i jego zagrożeniach oraz zrównoważonym wykorzystaniu różnorodności biologicznej	P1A_W08 R1A_W06
K1_W16	Wykorzystuje znajomość podstawowych zagadnień z zakresu uprawy roślin i hodowli zwierząt w zakresie niezbędnym do prowadzenia turystycznego gospodarstwa wiejskiego	P1A_W08 R1A_W05 R1A_W07
K1_W17	Identyfikuje zjawiska i procesy zachodzące w ekosystemach oraz zna metody badania podstawowych wielkości fizycznych	P1A_W05 R1A_W03

		R1A_W04 R1A_W05
K1_W18	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu roli ochrony środowiska w turystyce i rekreacji	P1A_W04 R1A_W03
K1_W19	Charakteryzuje i objaśnia wpływ działalności człowieka na zmiany i zagrożenia środowiska przyrodniczego i kulturowego	P1A_W07 R1A_W06
K1_W20	Opisuje i objaśnia pochodzenie i obieg pierwiastków i definiuje ich rolę w przyrodzie	R1A_W03
K1_W21	Zna podstawowe metody statystyczne i analityczne służące do opisu zjawisk i procesów związanych z turystyką, zachodzących w gospodarce i w środowisku przyrodniczym	S1A_W06 P1A_W02 P1A_W06 P1A_W07
K1_W22	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	S1A_W10 M1A_W11 P1A_W10 R1A_W08
K1_W23	Ma wiedzę w zakresie wykorzystania potencjału psychofizycznego człowieka oraz środowiska przyrodniczego i kulturowego dla turystyki	S1A_W02 P1A_W04 M1A_W04 R1A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Posiada umiejętności ruchowe w zakresie różnych form rekreacji fizycznej oraz umiejętności politechniczne (posługuje się wybranym sprzętem sportowo-turystycznym)	M1A_U01 M1A_U02 M1A_U11
K1_U02	Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu turystyki i rekreacji oraz powiązanych dyscyplin do analizy i interpretacji bieżącej sytuacji na rynku usług turystycznych i rekreacyjnych	S1A_U01 S1A_U02 M1A_U05 M1A_U08 P1A_U07 R1A_U01
K1_U03	Potrafi zaplanować, zrealizować i ocenić różne rodzaje imprez turystycznych i rekreacyjnych, z uwzględnieniem cech psychofizycznych i społecznych klientów	S1A_U05 M1A_U10 M1A_U12 M1A_U13
K1_U04	Umie zdiagnozować potrzeby i motywy uczestnictwa w turystyce i rekreacji różnych grup społecznych oraz dostosowywać do nich ofertę zajęć czasu wolnego	S1A_U03 S1A_U05 S1A_U06 M1A_U03 M1A_U05
K1_U05	Potrafi fachowo obsługiwać klientów indywidualnych i grupowych korzystających z różnych odmian turystyki i rekreacji	S1A_U05 S1A_U06 M1A_U03 R1A_U02
K1_U06	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi porozumiewać się zarówno ze specjalistami ze swojej dziedziny jak i z laikami	S1A_U07 M1A_U03 M1A_U04 P1A_U08
K1_U07	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne	S1A_U05 S1A_U06
K1_U08	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych zachodzących w trakcie realizacji programu wypoczynkowego	S1A_U08

K1_U09	Potrafi wykorzystać wiedzę w zakresie historii architektury i sztuki oraz geografii turystycznej i krajoznawstwa do planowania i realizowania imprezy turystycznej	S1A_U05 S1A_U06 P1A_U03
K1_U10	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	S1A_U11 M1A_U14 P1A_U12 R1A_U10
K1_U11	Umie przygotować w języku polskim i języku obcym dobrze udokumentowane opracowanie problemów z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	S1A_U09 P1A_U02 P1A_U09 R1A_U08
K1_U12	Potrafi posługiwać się terminologią naukową oraz ma umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i języku obcym, w zakresie turystyki, krajoznawstwa i rekreacji, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	S1A_U10 M1A_U13 P1A_U08 P1A_U10 R1A_U09
K1_U13	Potrafi w praktyce minimalizować skutki wpływu turystyki na środowisko społeczne i kulturowe na etapie planowania i realizacji imprez turystycznych	S1A_U04 M1A_U04 M1A_U05
K1_U14	Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu hotelarstwa i gastronomii w pracy różnych rodzajach turystycznej bazy noclegowej i gastronomicznej	M1A_U04 M1A_U09 M1A_U12 R1A_U01 R1A_U02 R1A_U05
K1_U15	Potrafi ocenić jakość surowców i produktów spożywczych oraz zachować bezpieczeństwo sanitarne żywności	M1A_U02 P1A_U01 P1A_U04 P1A_U06 R1A_U05 R1A_U06
K1_U16	Identyfikuje wybrane gatunki roślin uprawnych i ozdobnych oraz zwierząt hodowlanych, a także potrafi określić ich znaczenie w zakresie turystyki wiejskiej	R1A_U01 R1A_U04 R1A_U05 R1A_U06
K1_U17	Korzysta na poziomie podstawowym z dostępnych źródeł informacji z zakresu turystyki i rekreacji oraz dyscyplin pokrewnych w języku ojczystym i wybranym języku obcym nowożytnym, z zachowaniem praw własności intelektualnej w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania	P1A_U02 P1A_U03 R1A_U01
K1_U18	Przeprowadza obserwacje oraz wykonuje w terenie lub laboratorium proste analizy i pomiary fizyczne i biologiczne	P1A_U06
K1_U19	Stosuje podstawowe technologie informatyczne w zakresie pozyskiwania i przetwarzania informacji	P1A_U05 R1A_U03
K1_U20	Potrafi posługiwać się systemami informatycznymi i specjalistycznymi programami stosowanymi w turystyce	M1A_U06 P1A_U05
K1_U21	Rozpoznaje i ocenia zjawiska wpływające na stan środowiska naturalnego i zasobów naturalnych	R1A_U05
K1_U22	Ma umiejętność samokształcenia się	P1A_U11
K1_U23	Wykonuje proste zadania badawcze i ekspertyzy, prawidłowo interpretuje rezultaty i wyciąga wnioski pod kierunkiem opiekuna naukowego lub samodzielnie	S1A_U02 S1A_U04 P1A_U04 R1A_U04
K1_U24	Posiada znajomość wad i zalet podejmowanych działań mających	S1A_U07

	na celu rozwiązywanie zaistniałych problemów zawodowych – dla nabrania doświadczenia i doskonalenia kompetencji w zakresie turystyki i rekreacji	M1A_U07 P1A_U07 R1A_U07
K1_U25	Posiada umiejętność precyzyjnego porozumiewania się z różnymi podmiotami w formie werbalnej, pisemnej i graficznej	P1A_U08 R1A_U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Student rozumie problemy oraz potrzeby osób niepełnosprawnych i w miarę swoich możliwości zawodowych stara się usuwać bariery ograniczające osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w turystyce i rekreacji	S1A_K03 P1A_K03 M1A_K03 M1A_K04 R1A_K03
K1_K02	Student ma świadomość oddziaływania turystyki na różne dziedziny życia człowieka i należyście je ocenia	S1A_K04 S1A_K05 M1A_K06 P1A_K04 R1A_K04
K1_K03	Jest kreatywny w łączeniu informacji z zakresu wiedzy o środowisku przyrodniczym i antropogenicznym z wiedzą z zakresu turystyki i rekreacji,	S1A_K06 S1A_K07 P1A_K08 R1A_K08
K1_K04	Umiejętnie rozpoznaje i rozumie motywy uczestnictwa ludzi w różnych formach turystyki, troszczy się o zaspokojenie związanych z nimi potrzeb; ma poczucie pełnej odpowiedzialności za przygotowanie i realizację imprez turystycznych zgodnie z oczekiwaniem klientów.	S1A_K02 S1A_K05 M1A_K04 M1A_K05 M1A_K08 P1A_K02 R1A_K02
K1_K05	Student wykazuje kreatywność oraz potrafi prowadzić animację rekreacyjną samodzielnie i w zespole; rozumie potrzeby rekreantów w zakresie aktywnych form spędzania czasu wolnego	S1A_K02 M1A_K04 P1A_K02 R1A_K02
K1_K06	Potrafi sięgnąć po pomoc innych specjalistów przy rozwiązywaniu pojawiających się problemów zawodowych	M1A_K02
K1_K07	Potrafi formułować opinie dotyczące pacjentów, klientów, grup społecznych w kontekście związanym z wykonywaniem zawodu	M1A_K08
K1_K08	Dbą o poziom sprawności fizycznej niezbędnej dla wykonywania zadań właściwych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	M1A_K09
K1_K09	Ma świadomość znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego	R1A_K05
K1_K10	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	S1A_K02 P1A_K02 M1A_K04 R1A_K02
K1_K11	Potrafi ocenić skutki działalności człowieka, ma świadomość ryzyka oraz rozumie znaczenie stosowanych zasad ochrony i odnowy środowiska dla ludzi i ekosystemów	M1A_K02 R1A_K06
K1_K12	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K07 P1A_K08 R1A_K08
K1_K13	Rozumie potrzebę uczenia się i podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych przez całe życie	S1A_K01 S1A_K06 M1A_K01 P1A_K01

		P1A_K05 P1A_K07 R1A_K0 R1A_K07
K1_K14	Jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i innych, umie postępować w stanach zagrożenia	M1A_K07 P1A_K06 R1A_K06

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS - 180.

III. PRAKTYKA:

W trakcie studiów studenci odbywają dwie 3-tygodniowe wakacyjne praktyki, w łącznym wymiarze 6 tygodni. Głównym celem tej formy szkolenia jest możliwie najlepsze przygotowanie przyszłych absolwentów do podjęcia pracy zawodowej. Właściwy wybór, przebieg i organizacja praktyk stanowi zatem ważne źródło pogłębienia wiedzy i umiejętności oraz stanowi istotny element przygotowania do pracy zawodowej. Student odbywa praktykę zawodową w zakładach i instytucjach związanych z turystyką i rekreacją. W czasie praktyki zapoznaje się z działalnością zakładu i uczestniczy praktycznie w zadaniach związanych z przygotowaniem ofert turystycznych i rekreacyjnych oraz ich realizacją.

Po II semestrze studiów studenci odbywają praktykę w turystycznych obiektach noclegowych. Jej celem jest zapoznanie studentów z formami i zasadami prowadzenia turystycznych obiektów noclegowych oraz nabycie praktycznych umiejętności w zakresie organizacji i realizacji podstawowych zadań związanych z obsługą turystów w tych obiektach. Po semestrze IV obowiązuje studentów praktyka biurowa, której celem jest zaznajomienie studentów z formami i zasadami prowadzenia biur podróży, centrów i punktów informacji turystycznej oraz pracy organizacji turystycznych, a także nabycie praktycznych umiejętności w zakresie organizacji i realizacji podstawowych zadań związanych z obsługą turystów w tych instytucjach.

Podczas praktyki zawodowej w zakresie wiedzy student definiuje potrzeby uczestników imprez turystycznych i rekreacyjnych, omawia system organizacji prac i zarządzania zespołami ludzkimi, gromadzi i wstępnie ocenia dane do pracy dyplomowej. W odniesieniu do umiejętności wykonuje proste zadania pod nadzorem i samodzielnie, gromadzi dane faktograficzne, ocenia wykonanie zadań. W zakresie kompetencji społecznych wykazuje odpowiedzialność za bezpieczeństwo indywidualne i zbiorowe, współpracuje z zespołem i posiada zmysł przewodzenia.

Efekty kształcenia dla kierunku **Zarządzanie**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada wszechstronną wiedzę z zakresu teorii zarządzania oraz rozwiązywania problemów współczesnych przedsiębiorstw w aspektach organizacyjnym, prawnym, finansowym, psychologicznym i społecznym. Absolwent potrafi identyfikować oraz interpretować problemy współczesnej gospodarki, zarówno w skali lokalnej, krajowej, jak i światowej. Jest przygotowany do kierowania pracami zespołów ludzkich, przewidywania przyszłych stanów i procesów oraz symulowania ich wpływu na efekty kierowanego zespołu. Potrafi tworzyć i realizować strategię, przeprowadzać badania marketingowe, zarządzać czynnikami produkcji oraz dokonywać analiz finansowych. Posiada umiejętność prowadzenia negocjacji, rozwiązywania konfliktów i współpracy z partnerami przedsiębiorstwa. Absolwent posiada niezbędną wiedzę i umiejętności do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Nauka języków obcych pozwala na swobodne funkcjonowanie w europejskiej (globalnej) przestrzeni społeczno-gospodarczej. W trakcie studiów kształtowana jest etyczna i społeczna odpowiedzialność zawodowa. Absolwent jest przygotowany do kontynuacji kształcenia na różnych specjalnościach studiów drugiego stopnia. Absolwent jest przygotowany do podejmowania decyzji gospodarczych w sferze organizacji, marketingu, finansów i inwestycji, może pracować na stanowiskach kierowniczych, analitycznych i operacyjnych w przedsiębiorstwach, instytucjach finansowych i jednostkach administracji gospodarczej, może prowadzić samodzielną działalność gospodarczą oraz świadczyć usługi doradcze i konsultingowe.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) S1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów zarządzanie - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych
WIEDZA		
K1A_W01	Ma podstawową wiedzę w zakresie teorii zarządzania oraz istoty, uwarunkowań i praw procesu decyzyjnego	S1A_W01
K1A_W02	Ma podstawową wiedzę o miejscu i roli nauk o zarządzaniu	S1A_W01

	w systemie nauk oraz ich powiązaniach z innymi obszarami nauki	
K1A_W03	Ma podstawową wiedzę dotyczącą kluczowych pojęć i mechanizmów ekonomicznych na poziomie mikro-, mezo- i makroekonomii	S1A_W01
K1A_W04	Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą funkcjonowania organizacji oraz ich roli w gospodarce i życiu społecznym	S1A_W01
K1A_W05	Zna etapy cyklu organizacyjnego oraz współczesne koncepcje racjonalnego zarządzania różnymi zasobami organizacji	S1A_W01
K1A_W06	Ma elementarną wiedzę z zakresu zarządzania strategicznego i operacyjnego oraz marketingu	S1A_W01
K1A_W07	Zna różne rodzaje organizacji oraz najważniejsze elementy ich otoczenia	S1A_W02
K1A_W08	Zna rolę i cele państwa, instytucji publicznych i prywatnych oraz instytucji międzynarodowych w kreowaniu warunków, zasad oraz możliwości rozwoju działalności gospodarczej i sprawności organizacyjnej różnych struktur i organizacji społecznych w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym	S1A_W02
K1A_W09	Ma podstawową wiedzę na temat wzrostu i rozwoju gospodarki w warunkach integracji gospodarczej i globalizacji oraz instrumentów polityki gospodarczej państwa wspierającej te procesy	S1A_W02
K1A_W10	Ma podstawową wiedzę dotyczącą mechanizmu rynkowego, teorii cen oraz konsumenta i jego zachowań rynkowych we współczesnej gospodarce	S1A_W02 S1A_W04 S1A_W07
K1A_W11	Ma podstawową wiedzę na temat uwarunkowań i mechanizmów konkurencji na rynkach krajowych i międzynarodowych	S1A_W03
K1A_W12	Zna rodzaje więzi organizacyjnych, rządzące nimi prawidłowości i ich oddziaływanie na zjawiska społeczne we współczesnych organizacjach	S1A_W04
K1A_W13	Ma podstawową wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego	S1A_W04
K1A_W14	Zna rolę kapitału ludzkiego w doskonaleniu organizacji w warunkach konkurencji i postępu cywilizacyjnego	S1A_W05
K1A_W15	Zna podstawowe metody z zakresu matematyki i statystyki wykorzystywane w badaniu i prognozowaniu zjawisk w organizacji i jej otoczeniu	S1A_W06
K1A_W16	Ma wiedzę z zakresu analizy ekonomicznej i planowania gospodarczego oraz zasad rachunkowości i ich wykorzystania w zarządzaniu	S1A_W06
K1A_W17	Zna podstawowe normy i reguły prawne, organizacyjne, finansowe i etyczne dotyczące funkcjonowania organizacji o różnych strukturach i formach organizacyjno-prawnych	S1A_W07
K1A_W18	Ma podstawową wiedzę na temat zarządzania zmianą w organizacji	S1A_W08
K1A_W19	Ma elementarną wiedzę dotyczącą metod doskonalenia organizacji i innowacji	S1A_W08
K1A_W20	Ma podstawową wiedzę o przyczynach, charakterystyce i przebiegu etapów cyklu rozwoju rynków i życia produktów	S1A_W08
K1A_W21	Ma elementarną wiedzę o podstawowych nurtach teoretycznych w zarządzaniu i ich historycznej ewolucji	S1A_W09
K1A_W22	Zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej, prawa autorskiego oraz norm etycznych	S1A_W10
K1A_W23	Zna podstawowe formy i metody prowadzenia własnej działalności gospodarczej	S1A_W11

UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Interpretuje mechanizmy funkcjonowania gospodarki oraz typowe problemy z zakresu zarządzania i marketingu	S1A_U01
K1A_U02	Potrafi pozyskiwać, analizować i interpretować dane ilościowe i jakościowe w celu oceny procesów ekonomiczno-społecznych	S1A_U02
K1A_U03	Analizuje i interpretuje podstawowe zjawiska przyczynowo-skutkowe w gospodarce i różnych obszarach życia społecznego	S1A_U03
K1A_U04	Wykorzystuje standardowe narzędzia analizy ilościowej i jakościowej do prognozowania zjawisk ekonomiczno-społecznych	S1A_U04
K1A_U05	Prawidłowo posługuje się odpowiednimi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania konkretnych problemów menedżerskich	S1A_U05
K1A_U06	Umie przyjmować i wyznaczać zadania w zespole, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych	S1A_U05
K1A_U07	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej menedżera	S1A_U06
K1A_U08	Potrafi analizować rozwiązania konkretnych problemów natury ekonomiczno-społecznej i proponuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania	S1A_U07
K1A_U09	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych i gospodarczych	S1A_U08
K1A_U10	Posiada umiejętność przygotowania opracowań pisemnych z zakresu zarządzania	S1A_U09
K1A_U11	Posiada umiejętność przygotowania elementów opracowania naukowego w języku obcym	S1A_U09
K1A_U12	Potrafi przygotować wystąpienia ustne w zakresie nauk ekonomicznych	S1A_U10
K1A_U13	Ma umiejętności językowe w zakresie nauk ekonomicznych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	S1A_U11
K1A_U14	Posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań ekonomicznych	S1A_U01 S1A_U02
K1A_U15	Potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu	S1A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie potrzebę systematycznego śledzenia sytuacji na rynku pracy i podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych	S1A_K01
K1A_K02	Ma świadomość dynamicznych zmian w gospodarce krajowej i globalnej, wobec czego rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	S1A_K01
K1A_K03	Potrafi aktywnie uczestniczyć w grupie opracowującej projekty gospodarcze i społeczne, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie zarządzania	S1A_K02
K1A_K04	W sposób sprawny i skuteczny planuje, organizuje, koordynuje i kontroluje określone zadania i projekty	S1A_K03
K1A_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z ograniczonością zasobów i skłonnością do ryzyka, które są podstawą decyzji menedżerskich	S1A_K04
K1A_K06	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych	S1A_K05

	uwzględniając aspekty ekonomiczne, prawne i polityczne	
K1A_K07	W oparciu o uzyskaną wiedzę i umiejętności w obszarze gromadzenia i analizy danych, potrafi doskonalić i uzupełniać swoje dotychczasowe kompetencje	S1A_K06
K1A_K08	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K07
K1A_K09	Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych i praktyce gospodarczej	S1A_K04
K1A_K10	Odpowiedzialnie i kompleksowo przygotowuje się do pracy, projektuje i wykonuje działania menedżera	S1A_K03 S1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS - 181.

III. PRAKTYKA:

1. Wymiar praktyki: praktyka kierunkowa - 20 dni roboczych
2. Okres realizacji: po III semestrze, przed rozpoczęciem III roku studiów
3. Cele praktyki kierunkowej:
 - rozszerzenie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności jej praktycznego wykorzystania,
 - kształtowanie umiejętności analitycznych, organizacyjnych, interpersonalnych, negocjacyjnych, umiejętności pracy zespołowej itp.,
 - kształtowanie samodzielności i odpowiedzialności w zakresie powierzonych zadań,
 - poznanie praktycznych warunków prowadzenia działalności gospodarczej,
 - nabycie umiejętności dokumentowania działań przedsiębiorstwa (instytucji), w tym umiejętności dokumentowania czasu pracy i jego rozliczania,
 - pozyskanie materiałów do prac dyplomowych i zajęć projektowych (jeśli istnieje taka możliwość),
 - rozpoznanie własnych szans na rynku pracy,
 - aktywizacja zawodowa studentów - zainicjowanie lub rozszerzenie kontaktów zawodowych.
4. Treści kształcenia:
 - zapoznanie się z organizacją firmy (instytucji), w której realizowana jest praktyka,
 - zapoznanie się ze specyfiką działalności firmy (instytucji), jej sytuacją finansową oraz otoczeniem ekonomicznym,
 - poznanie działalności operacyjnej firmy: działów produkcyjnych i usługowych, gospodarki zapasami oraz zarządzania jakością,
 - poznanie prowadzonego w firmie (instytucji) systemu rachunkowości oraz jego przydatności do celów decyzyjnych i fiskalnych,
 - poznanie organizacji procesów produkcyjnych, organizacji pracy wykonawczej i kierowniczej występującej w firmie (instytucji),
 - zapoznanie się z metodami i zasadami zarządzania firmą (instytucją).

Efekty kształcenia dla kierunku **Zarządzanie**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
4. **Absolwent:** posiada wszechstronną rozszerzoną wiedzę z zakresu teorii zarządzania oraz rozwiązywania problemów współczesnych przedsiębiorstw w aspektach organizacyjnym, prawnym, finansowym, psychologicznym i społecznym. Absolwent potrafi identyfikować oraz interpretować problemy współczesnej gospodarki, zarówno w skali lokalnej, krajowej, jak i światowej. Jest przygotowany do kierowania pracami zespołów ludzkich, przewidywania przyszłych stanów i procesów oraz symulowania ich wpływu na efekty kierowanego zespołu. Potrafi tworzyć i realizować strategię, przeprowadzać badania marketingowe, zarządzać czynnikami produkcji oraz dokonywać analiz finansowych. Posiada umiejętność prowadzenia negocjacji, rozwiązywania konfliktów i współpracy z partnerami przedsiębiorstwa. Absolwent posiada rozszerzoną wiedzę specjalistyczną oraz niezbędną wiedzę i umiejętności do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Nauka języków obcych pozwala na swobodne funkcjonowanie w europejskiej (globalnej) przestrzeni społeczno-gospodarczej. W trakcie studiów kształtowana jest etyczna i społeczna odpowiedzialność zawodowa. Absolwent jest przygotowany do pracy naukowo-badawczej oraz do kontynuacji kształcenia w różnych formach, w tym na studiach doktoranckich. Jest przygotowany do podejmowania decyzji gospodarczych w sferze organizacji, marketingu, finansów i inwestycji, może pracować na stanowiskach kierowniczych, analitycznych i operacyjnych w przedsiębiorstwach, instytucjach finansowych i jednostkach administracji gospodarczej, może prowadzić samodzielną działalność gospodarczą oraz świadczyć usługi doradcze i konsultingowe.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) SP2A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów drugiego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów zarządzanie - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych
WIEDZA		
K2A_W01	Ma rozszerzoną wiedzę w zakresie teorii zarządzania oraz istoty, uwarunkowań i praw procesu decyzyjnego	S2A_W01
K2A_W02	Ma rozszerzoną wiedzę o miejscu i roli nauk o zarządzaniu w systemie nauk oraz ich powiązaniach z innymi obszarami nauki	S2A_W01
K2A_W03	Ma rozszerzoną wiedzę dotyczącą kluczowych pojęć	S2A_W01

	i mechanizmów ekonomicznych na poziomie mikro-, mezo- i makroekonomii	
K2A_W04	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą funkcjonowania organizacji oraz ich roli w gospodarce i życiu społecznym	S2A_W01
K2A_W05	Zna w sposób pogłębiony etapy cyklu organizacyjnego oraz współczesne koncepcje racjonalnego zarządzania różnymi zasobami organizacji	S2A_W01
K2A_W06	Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu zarządzania strategicznego i operacyjnego oraz marketingu	S2A_W01
K2A_W07	Zna w sposób pogłębiony różne rodzaje organizacji oraz najważniejsze elementy ich otoczenia	S2A_W02
K2A_W08	Zna w sposób pogłębiony rolę i cele państwa, instytucji publicznych i prywatnych oraz instytucji międzynarodowych w kreowaniu warunków, zasad oraz możliwości rozwoju działalności gospodarczej i sprawności organizacyjnej różnych struktur i organizacji społecznych w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym	S2A_W02
K2A_W09	Ma poszerzoną wiedzę na temat wzrostu i rozwoju gospodarki w warunkach integracji gospodarczej i globalizacji oraz instrumentów polityki gospodarczej państwa wspierającej te procesy	S2A_W02
K2A_W10	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą mechanizmu rynkowego, teorii cen oraz konsumenta i jego zachowań rynkowych we współczesnej gospodarce	S2A_W02 S2A_W04 S2A_W07
K2A_W11	Ma pogłębioną wiedzę na temat uwarunkowań i mechanizmów konkurencji na rynkach krajowych i międzynarodowych	S2A_W03
K2A_W12	Zna w sposób pogłębiony rodzaje więzi organizacyjnych, rządzące nimi prawidłowości i ich oddziaływanie na zjawiska społeczne we współczesnych organizacjach	S2A_W04
K2A_W13	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego	S2A_W04
K2A_W14	Zna w sposób pogłębiony rolę kapitału ludzkiego w doskonaleniu organizacji w warunkach konkurencji i postępu cywilizacyjnego	S2A_W05
K2A_W15	Zna w sposób pogłębiony podstawowe metody z zakresu matematyki i statystyki wykorzystywane w badaniu i prognozowaniu zjawisk w organizacji i jej otoczeniu	S2A_W06
K2A_W16	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu analizy ekonomicznej i planowania gospodarczego oraz wykorzystania instrumentów rachunkowości w zarządzaniu	S2A_W06
K2A_W17	Zna w sposób pogłębiony podstawowe normy i reguły prawne, organizacyjne, finansowe i etyczne dotyczące funkcjonowania organizacji o różnych strukturach i formach organizacyjno-prawnych	S2A_W07
K2A_W18	Ma pogłębioną wiedzę na temat zarządzania zmianą w organizacji	S2A_W08
K2A_W19	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą metod doskonalenia organizacji i innowacji	S2A_W08
K2A_W20	Ma pogłębioną wiedzę o przyczynach, charakterystyce i przebiegu etapów cyklu rozwoju rynków i życia produktów	S2A_W08
K2A_W21	Ma pogłębioną wiedzę o podstawowych nurtach teoretycznych w zarządzaniu i ich historycznej ewolucji	S2A_W09
K2A_W22	Zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej, prawa autorskiego oraz norm etycznych	S2A_W10
K2A_W23	Zna podstawowe formy i metody prowadzenia własnej	S2A_W11

	działalności gospodarczej	
K2A_W24	Ma rozszerzoną wiedzę o zarządzaniu w zakresie studiowanej specjalności	S2A_W03 S2A_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
K2A_U01	Prawidłowo interpretuje mechanizmy funkcjonowania gospodarki oraz typowe problemy z zakresu zarządzania i marketingu	S2A_U01
K2A_U02	Potrafi pozyskiwać i dobierać krytycznie dane i metody analiz, analizować i interpretować dane ilościowe i jakościowe w celu oceny procesów ekonomiczno-społecznych oraz formułować własne opinie w tym zakresie	S2A_U02
K2A_U03	Analizuje i interpretuje podstawowe zjawiska przyczynowo-skutkowe w gospodarce i różnych obszarach życia społecznego, potrafi formułować własne opinie w tym zakresie oraz stawiać proste hipotezy badawcze i je weryfikować	S2A_U03
K2A_U04	Wykorzystuje zaawansowane narzędzia analizy ilościowej i jakościowej do prognozowania i modelowania zjawisk ekonomiczno-społecznych	S2A_U04
K2A_U05	Sprawnie posługuje się odpowiednimi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania konkretnych problemów menedżerskich	S2A_U05
K2A_U06	Umie przyjmować i wyznaczać zadania w zespole, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych	S2A_U05
K2A_U07	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej menedżera, krytycznie analizuje skuteczność i przydatność stosowanej wiedzy	S2A_U06
K2A_U08	Identyfikuje, analizuje i rozwiązuje problemy decyzyjne z wykorzystaniem systemu informacji ekonomicznej przedsiębiorstwa	S2A_U07
K2A_U09	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych i gospodarczych, z uwzględnieniem pogłębionych teoretycznie ocen wybranych obszarów z zastosowaniem metody badawczej	S2A_U08
K2A_U10	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania opracowań pisemnych z zakresu zarządzania	S2A_U09
K2A_U11	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania elementów opracowania naukowego w języku obcym	S2A_U09
K2A_U12	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w zakresie nauk ekonomicznych	S2A_U10
K2A_U13	Ma umiejętności językowe w zakresie nauk ekonomicznych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	S2A_U11
K2A_U14	Posiada umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie badań ekonomicznych	S2A_U01 S2A_U02 S2A_U08
K2A_U15	Potrafi dokonać pogłębionej analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu	S2A_U06
K2A_U16	Ma umiejętność doskonalenia się w zakresie studiowanej specjalności	S2A_U06 S2A_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2A_K01	Rozumie potrzebę systematycznego śledzenia sytuacji na rynku pracy i podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych	S2A_K01

K2A_K02	Ma świadomość dynamicznych zmian w gospodarce krajowej i globalnej, wobec czego rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	S2A_K01
K2A_K03	Potrafi aktywnie uczestniczyć w grupie opracowującej projekty gospodarcze i społeczne, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie zarządzania	S2A_K02
K2A_K04	W sposób sprawny i skuteczny planuje, organizuje, koordynuje i kontroluje określone zadania i projekty	S2A_K03
K2A_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z ograniczonością zasobów i skłonnością do ryzyka, które są podstawą decyzji menedżerskich	S2A_K04
K2A_K06	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych uwzględniając aspekty ekonomiczne, prawne i polityczne, potrafi przewidywać skutki swojej działalności	S2A_K05
K2A_K07	W oparciu o uzyskaną wiedzę i umiejętności w obszarze gromadzenia i analizy danych potrafi doskonalić i uzupełniać swoje dotychczasowe kompetencje rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny	S2A_K06
K2A_K08	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S2A_K07
K2A_K09	Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych i praktyce gospodarczej	S2A_K04
K2A_K10	Odpowiedzialnie i kompleksowo przygotowuje się do pracy, szczegółowo projektuje i wykonuje działania menedżera	S2A_K03 S2A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS - 121.

III. PRAKTYKA:

1. Wymiar praktyki: praktyka dyplomowa - 20 dni roboczych
2. Okres realizacji: po I semestrze, przed rozpoczęciem II roku studiów
3. Cele praktyki dyplomowej:
 - rozszerzenie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności jej praktycznego wykorzystania,
 - kształtowanie umiejętności analitycznych, organizacyjnych, interpersonalnych, negocjacyjnych, umiejętności pracy zespołowej itp.,
 - kształtowanie samodzielności i odpowiedzialności w zakresie powierzonych zadań,
 - doskonalenie metod pracy naukowej,
 - realizacja badań własnych dyplomanta,
 - zestawienie i analiza wyników badań,
 - doskonalenie umiejętności dyskusji naukowej,
 - aktywizacja naukowa i zawodowa studentów - zainicjowanie lub rozszerzenie kontaktów naukowych i zawodowych.
4. Treści kształcenia:
 - metody badań naukowych w zakresie zarządzania,
 - (szczegółowe treści kształcenia wyznacza opiekun praktyki - promotor pracy dyplomowej).

Efekty kształcenia dla kierunku **Zarządzanie i inżynieria produkcji**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszarów kształcenia w zakresie: nauk społecznych i nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** posiada wiedzę w zakresie inżynierii produkcji oraz nauk ekonomicznych i o zarządzaniu. Absolwent posiada umiejętności menedżerskie oraz umiejętności realizacji zadań z zakresu inżynierii produkcji, w tym: projektowania nowych i nadzorowania istniejących procesów i systemów produkcyjnych i eksploatacyjnych, nadzorowania obiektów i systemów zarządzania, doboru i szkolenia personelu, zarządzania kosztami, finansami i kapitałem, zarządzania przedsiębiorstwem, marketingu, logistyki, zarządzania inwestycjami rzeczowymi, formułowania zadań z zakresu technologii, zarządzania i finansów, transferu technologii i innowacyjności. Absolwent jest przygotowany do zarządzania procesami produkcyjnymi, organizowania i zarządzania personelem oraz koordynowania prac zespołów pracowniczych, udziału w realizacji i wdrażaniu prac badawczych i rozwojowych, zwłaszcza dotyczących innowacji technologicznych i organizacyjnych oraz udziału w pracach dotyczących doradztwa technicznego i organizacyjnego w inżynierii wytwarzania. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Absolwent jest przygotowany do pracy w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach wykorzystujących inżynierię produkcji, jednostkach projektowych i doradczych zajmujących się inżynierią produkcji, jednostkach gospodarczych oraz administracyjnych, w których wymagana jest wiedza techniczna, ekonomiczna i informatyczna oraz umiejętności organizacyjne.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) S1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) T1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
 - g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów zarządzanie i inżynieria produkcji - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk społecznych i nauk technicznych
WIEDZA		
K1A_W01	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną	S1A_W01

	w zakresie zarządzania i inżynierii produkcji oraz istoty, uwarunkowań i praw procesu decyzyjnego	T1A_W03
K1A_W02	Ma wiedzę z zakresu matematyki i statystyki, fizyki i innych obszarów nauki przydatną do formułowania i rozwiązywania prostych zadań z zakresu zarządzania i inżynierii produkcji	S1A_W06 T1A_W01
K1A_W03	Ma podstawową wiedzę o miejscu i roli nauk o zarządzaniu i inżynierii produkcji w systemie nauk oraz kierunkach ich rozwoju i powiązaniach z innymi obszarami nauki	S1A_W01 S1A_W09 T1A_W02 T1A_W05
K1A_W04	Ma podstawową wiedzę dotyczącą kluczowych pojęć i mechanizmów ekonomicznych na poziomie mikro-, mezo- i makroekonomii oraz uwarunkowań konkurencyjności na rynkach krajowych i międzynarodowych	S1A_W01 S1A_W03
K1A_W05	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu produkcji	T1A_W07 InzA_W02
K1A_W06	Zna typowe technologie inżynierskie w zakresie procesów produkcji	InzA_W05
K1A_W07	Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą funkcjonowania podmiotów produkcyjnych oraz ich roli w gospodarce	S1A_W01
K1A_W08	Zna etapy cyklu organizacyjnego, cykli życia produktów, urządzeń, obiektów i systemów technicznych oraz współczesne koncepcje racjonalnego zarządzania różnymi czynnikami produkcji	S1A_W01 T1A_W06 InzA_W01
K1A_W09	Ma elementarną wiedzę z zakresu zarządzania strategicznego i operacyjnego oraz marketingu	S1A_W01 T1A_W09 InzA_W04
K1A_W10	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomiczno-finansowych, prawnych oraz innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej i funkcjonowania sfery badawczo-rozwojowej	S1A_W02 T1A_W08 InzA_W03
K1A_W11	Ma elementarną wiedzę o roli państwa w gospodarce oraz możliwościach wykorzystania polityki gospodarczej w różnych obszarach zarządzania produkcją	S1A_W02 T1A_W08 InzA_W03
K1A_W12	Ma podstawową wiedzę dotyczącą mechanizmu rynkowego, teorii cen oraz konsumenta i jego zachowań rynkowych we współczesnej gospodarce	S1A_W02 S1A_W04 S1A_W07
K1A_W13	Ma podstawową wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, zna rodzaje i uwarunkowania więzi organizacyjnych	S1A_W04
K1A_W14	Zna rolę kapitału ludzkiego w doskonaleniu organizacji produkcji oraz w działaniach innowacyjnych	S1A_W05
K1A_W15	Ma wiedzę z zakresu analizy ekonomicznej i planowania gospodarczego oraz stosowania zasad rachunkowości w zarządzaniu produkcją	S1A_W06
K1A_W16	Zna podstawowe normy i reguły prawne, organizacyjne, finansowe i etyczne dotyczące funkcjonowania podmiotów produkcyjnych	S1A_W07
K1A_W17	Ma podstawową wiedzę na temat zarządzania jakością oraz metod doskonalenia organizacji i innowacji	S1A_W08 T1A_W09 InzA_W04
K1A_W18	Zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej, prawa autorskiego oraz norm etycznych, wie jak korzystać z zasobów informacji patentowej	S1A_W10 T1A_W10

K1A_W19	Zna podstawowe formy i metody prowadzenia własnej działalności gospodarczej wykorzystującej wiedzę z zakresu zarządzania i inżynierii produkcji	S1A_W11 T1A_W09 T1A_W11 InzA_W04
K1A_W20	Ma szczegółową wiedzę związaną z zarządzaniem sferą badawczo-rozwojowej oraz procesem innowacyjnym, a także technicznymi i środowiskowymi podstawami innowacji	T1A_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Rozumie, analizuje i interpretuje mechanizmy funkcjonowania gospodarki oraz typowe problemy z zakresu zarządzania i inżynierii produkcji	S1A_U01 S1A_U03 S1A_U08
K1A_U02	W zakresie zarządzania i inżynierii produkcji potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł (także w języku obcym), potrafi kompilować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	S1A_U02 T1A_U01
K1A_U03	Wykorzystuje standardowe narzędzia analizy ilościowej i jakościowej do oceny i prognozowania zjawisk ekonomiczno-społecznych oraz działań inżynierskich w zakresie procesów produkcji	S1A_U04 S1A_U06 S1A_U07 T1A_U12 InzA_U04
K1A_U04	Prawidłowo posługuje się odpowiednimi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i etycznymi w celu rozwiązania konkretnych problemów menedżerskich	S1A_U05
K1A_U05	Umie przyjmować i wyznaczać zadania w zespole, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań produkcyjnych oraz określaniem źródeł ich finansowania	S1A_U05
K1A_U06	Posiada umiejętność przygotowania opracowań pisemnych z zakresu zarządzania i inżynierii produkcji	S1A_U09 T1A_U03
K1A_U07	Posiada umiejętność przygotowania elementów opracowania naukowego w języku obcym	S1A_U09 T1A_U03
K1A_U08	Potrafi przygotować i przedstawić w języku polskim i języku obcym prezentację ustną, dotyczącą zagadnień z zakresu zarządzania i inżynierii produkcji	S1A_U10 T1A_U04
K1A_U09	Ma umiejętności językowe w zakresie zarządzania i inżynierii produkcji, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	S1A_U11 T1A_U06
K1A_U10	Posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań z zakresu zarządzania i inżynierii produkcji	S1A_U01 S1A_U02
K1A_U11	Ma umiejętność samokształcenia się	T1A_U05
K1A_U12	Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań typowych dla działalności inżynierskiej w zakresie procesów produkcji	T1A_U02 T1A_U07
K1A_U13	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	T1A_U08 InzA_U01
K1A_U14	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne typowe dla procesów produkcji	T1A_U09 InzA_U02
K1A_U15	Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań	T1A_U10

	inżynierskich z zakresu procesu produkcji - dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	InzA_U03
K1A_U16	Ma przygotowanie niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym (produkcyjnym) oraz zna zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą	T1A_U11
K1A_U17	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	T1A_U13 InzA_U05
K1A_U18	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla inżynierii produkcji	T1A_U14 InzA_U06
K1A_U19	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla procesów produkcji oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	T1A_U15 InzA_U07
K1A_U20	Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją - zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla produkcji, używając właściwych metod, technik i narzędzi	T1A_U16 InzA_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Ma świadomość dynamicznych zmian w gospodarce krajowej i globalnej, wobec czego rozumie potrzebę doskonalenia i uzupełniania kompetencji przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	S1A_K01 S1A_K06 T1A_K01
K1A_K02	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	T1A_K02 InzA_K01
K1A_K03	Potrafi aktywnie uczestniczyć w grupie opracowującej projekty gospodarcze i techniczne, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w dziedzinie zarządzania i inżynierii produkcji	S1A_K02 T1A_K03
K1A_K04	W sposób sprawny i skuteczny planuje, organizuje, koordynuje i kontroluje określone zadania i projekty	S1A_K03 T1A_K03
K1A_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu menedżera produkcji	S1A_K04 T1A_K05
K1A_K06	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów gospodarczych uwzględniając aspekty ekonomiczne, prawne i polityczne	S1A_K05
K1A_K07	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K07 T1A_K06 InzA_K02
K1A_K08	Odpowiedzialnie i kompleksowo przygotowuje się do pracy, projektuje i wykonuje działania menedżera produkcji z uwzględnieniem zasad etyki	S1A_K03 S1A_K04 S1A_K05
K1A_K09	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	T1A_K04
K1A_K10	Rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu, w szczególności poprzez środki masowego przekazu, informacji i opinii dotyczących osiągnięć techniki w zakresie procesów produkcji i innych aspektów działalności inżynierskiej, podejmuje starania, aby przekazywać takie informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały	T1A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 211.

III. PRAKTYKA:

1. Wymiar praktyki: praktyka kierunkowa - 20 dni roboczych
2. Okres realizacji: po III semestrze, przed rozpoczęciem III roku studiów
3. Cele praktyki kierunkowej:
 - rozszerzenie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności jej praktycznego wykorzystania,
 - kształtowanie umiejętności inżynierskich, analitycznych, organizacyjnych, interpersonalnych, negocjacyjnych, umiejętności pracy zespołowej itp.,
 - kształtowanie samodzielności i odpowiedzialności w zakresie powierzonych zadań,
 - poznanie praktycznych warunków produkcji i prowadzenia działalności gospodarczej,
 - nabycie umiejętności dokumentowania działań przedsiębiorstwa (instytucji), w tym umiejętności dokumentowania czasu pracy i jego rozliczania,
 - pozyskanie materiałów do prac dyplomowych i zajęć projektowych (jeśli istnieje taka możliwość),
 - rozpoznanie własnych szans na rynku pracy,
 - aktywizacja zawodowa studentów - zainicjowanie lub rozszerzenie kontaktów zawodowych.
4. Treści kształcenia:
 - zapoznanie się z organizacją firmy (instytucji), w której realizowana jest praktyka,
 - zapoznanie się ze specyfiką działalności produkcyjnej firmy (instytucji), jej sytuacją finansową oraz otoczeniem ekonomicznym,
 - poznanie działalności operacyjnej firmy: działów produkcyjnych i usługowych, gospodarki zapasami oraz zarządzania jakością,
 - doskonalenie umiejętności inżynierskich,
 - poznanie prowadzonego w firmie (instytucji) systemu ewidencji danych oraz jego przydatności do celów decyzyjnych,
 - poznanie organizacji procesów produkcyjnych, organizacji pracy wykonawczej i kierowniczej występującej w firmie (instytucji),
 - zapoznanie się z metodami i zasadami zarządzania procesami produkcji.

Efekty kształcenia dla kierunku **Zootechnika**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** po ukończeniu studiów absolwent legitymuje się kompetencjami w zakresie:
Wiedzy:

- posiada wiedzę ogólną z zakresu nauk podstawowych, umożliwiającą interpretowanie zjawisk i procesów zachodzących w środowisku przyrodniczym,
- zna podstawowe metody, narzędzia, techniki i technologie, pozwalające kształtować środowisko przyrodnicze, ze szczególnym uwzględnieniem potencjału biologicznego zwierząt, w celu poprawy jakości życia człowieka.

UMIEJĘTNOŚCI:

- wykorzystuje podstawowe metody, narzędzia, techniki i technologie, pozwalające kształtować środowisko przyrodnicze, ze szczególnym uwzględnieniem potencjału biologicznego zwierząt, w celu poprawy jakości życia człowieka,
- wykazuje umiejętności wyszukiwania, analizy, zrozumienia i wykorzystywania różnych form informacji w procesie doskonalenia zawodowych umiejętności inżynierskich w zakresie chowu, hodowli i użytkowania zwierząt,
- posługuje się językiem obcym na poziomie B2, umożliwiającym korzystanie z literatury fachowej oraz nawiązywanie bezpośrednich kontaktów zawodowych.

Kompetencji społecznych:

- ma świadomość znaczenia zawodowej i etycznej odpowiedzialności za produkcję zdrowej żywności, dobrostan zwierząt oraz kształtowanie i stan środowiska naturalnego,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz praw własności intelektualnej,
- jest zorientowany na ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowych, umożliwiających aktywne uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K (przed podkreślnikiem)	-	kierunkowe efekty kształcenia
b) W	-	kategoria wiedzy
c) U	-	kategoria umiejętności
d) K (po podkreślniku)	-	kategoria kompetencji społecznych
e) R1A	-	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów pierwszego stopnia
f) InzA	-	efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów pierwszego stopnia
g) 01, 02, 03 i kolejne	-	numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów zootechnika - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K1_W01	Zna podstawową terminologię i nomenklaturę oraz pojęcia, teorie i prawa z zakresu chemii ogólnej, analitycznej, organicznej i nieorganicznej	R 1A_W01
K1_W02	Zna podstawowe pojęcia i teorie związane z bioenergetyką oraz działanie biologiczne wybranych czynników fizycznych	R 1A_W01
K1_W03	Zna podstawowe metody statystyki matematycznej i rachunku prawdopodobieństwa wykorzystywane w badaniu populacji zwierząt gospodarskich	R 1A_W01
K1_W04	Opisuje biochemiczne podłoże i przebieg najważniejszych procesów życiowych w oparciu o znajomość klasyfikacji, budowy, występowania, funkcji i przemian głównych składników żywego organizmu	R 1A_W01
K1_W05	Charakteryzuje podstawowe terminy, kategorie i procesy ekonomiczne w skali mikro oraz makroekonomicznej, a także zasady funkcjonowania rynków i kształtowania się równowagi makroekonomicznej	R 1A_W02
K1_W06	Zna podstawowe pojęcia, metody i dokumenty stosowane w zakresie organizacji i ekonomiki gospodarstwa rolniczego	R 1A_W02
K1_W07	Przedstawia ogólną charakterystykę towaroznawczą surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego	R 1A_W02 R 1A_W03
K1_W08	Prezentuje, w zależności od zrealizowanych przedmiotów elementarną wiedzę humanistyczną, społeczną lub prawną, umożliwiającą zrozumienie zjawisk i procesów społecznych oraz gospodarczych	R 1A_W02
K1_W09	Ma wiedzę o naturalnych czynnikach wpływających na rolniczą przestrzeń produkcyjną	R 1A_W03
K1_W10	Charakteryzuje surowce paszowe pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, a także technologie ich produkcji, konserwowania, uszlachetniania, metody oceny wartości odżywczej oraz znaczenie w żywieniu zwierząt, z wykorzystaniem ukierunkowanej wiedzy zdobytej w ramach specjalności	R 1A_W03 R 1A_W05
K_W11	Charakteryzuje podstawowe rośliny uprawne i roślinność użytków zielonych w aspekcie ich przydatności paszowej, a także wymagań ekologicznych i agrotechnicznych	R 1A_W03 R 1A_W04
K_W12	Omawia podstawowe kryteria systematyki wirusów, bakterii i grzybów oraz ich cechy morfologiczne, fizjologiczne, biochemiczne, a także sposoby rozmnażania i ekologię	R 1A_W03 R 1A_W04
K_W13	Charakteryzuje znaczenie drobnoustrojów w różnych środowiskach naturalnych i w produkcji zwierzęcej, a także kryteria i metody oceny jakości mikrobiologicznej surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego oraz pasz	R 1A_W03 R 1A_W04
K_W14	Ma podstawową wiedzę z zakresu systematyki i taksonomii roślin oraz zwierząt bezkręgowych i kręgowych w zakresie opisu faktograficznego oraz rekonstrukcji filogenetycznej, a także ich budowy, rozwoju, rozmnażania, występowania	R 1A_W03 R 1A_W04

	oraz znaczenia biologicznego i gospodarczego	
K1_W15	Rozpoznaje i opisuje podstawowe gatunki, rasy i typy użytkowe zwierząt będących przedmiotem chowu, hodowli i użytkowania oraz technologie ich odchowu i użytkowania w warunkach różnych systemów gospodarowania, z wykorzystaniem ukierunkowanej wiedzy zdobytej w ramach specjalności	R 1A_W03 R 1A_W05
K1_W16	Opisuje poziomy organizacji układów ekologicznych i związane z nimi podstawowe pojęcia, a także strukturę i funkcjonowanie wybranych ekosystemów oraz mechanizmy integracji między nimi	R 1A_W03 R 1A_W06
K1_W17	Zna zasady i systemy żywienia (w ujęciu fizjologicznym oraz żywieniowym) zwierząt będących przedmiotem chowu, hodowli i użytkowania, uwzględniające ukierunkowaną wiedzę zdobytą w ramach specjalności	R 1A_W04 R 1A_W05
K1_W18	Ma wiedzę z zakresu wymagań pokarmowych i praw żywienia roślin oraz rodzajów nawozów i technologii ich stosowania	R 1A_W04
K1_W19	Tłumaczy mechanizmy podstawowych procesów fizjologicznych roślin i zwierząt na różnych poziomach organizacji biologicznej oraz związku między funkcjonowaniem organizmów a środowiskiem ich życia	R 1A_W04
K1_W20	Zna podstawowe mechanizmy dziedziczenia cech u zwierząt gospodarskich	R 1A_W04
K1_W21	Wykazuje znajomość technologii uprawy roli i roślin pól uprawnych oraz użytków zielonych w aspekcie agrotechnicznym (stanowiska w zmianowaniu, doboru odmian, uprawy roli, nawożenia, pielęgnacji, sposobu siewu i zbioru) oraz gospodarczym (uwzględniającym wartość paszową roślin)	R 1A_W05
K1_W22	Zna budowę i zastosowanie podstawowych przyrządów pomiarowych, maszyn, urządzeń oraz obiektów technicznych wykorzystywanych w produkcji zwierzęcej, w tym poznanych w ramach specjalności	R 1A_W05
K1_W23	Wykazuje znajomość biologicznych podstaw regulacji oraz metod synchronizacji i stymulacji funkcji rozrodczych zwierząt gospodarskich	R 1A_W05
K1_W24	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu higieny zwierząt, profilaktyki zootechnicznej i dobrostanu zwierząt oraz metod jego kształtowania, poszerzone o ukierunkowaną wiedzę zdobytą w ramach specjalności	R 1A_W05
K1_W25	Zna metody oceny wartości hodowlanej i użytkowej zwierząt oraz metody selekcji i rodzaje krzyżowania zwierząt	R 1A_W05
K1_W26	Prezentuje podstawową wiedzę na temat form aktywnej ochrony przyrody, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich oraz wybranych aspektów prawnych ochrony środowiska przyrodniczego	R 1A_W06
K1_W27	Wykazuje ogólną wiedzę na temat czynników wpływających na funkcjonowanie obszarów wiejskich oraz możliwości ich rozwoju	R 1A_W07
K1_W28	Ma elementarną wiedzę z zakresu prawa własności intelektualnej i przemysłowej oraz źródeł informacji patentowej	R 1A_W08
K1_W29	Ma podstawową wiedzę z zakresu przedsiębiorczości,	R 1A_W09

	zarządzania (w tym również zarządzania jakością) i marketingu, niezbędną w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej, w tym związanej z sektorem rolnym	
UMIEJĘTNOŚCI		
K1_U01	Korzysta z dostępnych źródeł i form informacji z zachowaniem praw własności intelektualnej, w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania z zakresu studiowanego kierunku studiów i specjalności	R 1A_U01
K1_U02	Prezentuje opracowane materiały, własne stanowisko i poglądy z wykorzystaniem różnych form przekazu, dotyczące studiowanego kierunku studiów i specjalności	R 1A_U02
K1_U03	Korzysta z podstawowych możliwości programów komputerowych w zakresie zbierania danych, obliczeń, interpretacji oraz prezentacji wyników	R 1A_U03
K1_U04	Realizuje pod kierunkiem opiekuna proste zadanie badawcze, projektowe lub eksperyment naukowy z zakresu kierunku studiów, kończące się zinterpretowaniem wyników oraz sformułowaniem poprawnych wniosków	R 1A_U04
K1_U05	Wykorzystuje podstawowe metody i techniki laboratoryjne w analizie jakościowej i ilościowej, w pomiarach podstawowych wielkości fizycznych oraz w badaniach mikroskopowych i mikrobiologicznych	R 1A_U05
K1_U06	Analizuje podstawowe zależności między organizacją struktury i procesami fizjologicznymi roślin oraz zwierząt na różnych poziomach organizacji biologicznej, a także znaczenie i wykorzystanie tych procesów w produkcji roślinnej i zwierzęcej	R 1A_U05
K1_U07	Ocenia w zakresie podstawowym prawidłowość przebiegu czynności najważniejszych narządów i ich układów w zdrowym organizmie zwierzęcym oraz zachowanie się zwierząt w różnych warunkach środowiska naturalnego i stworzonego przez człowieka, z wykorzystaniem ukierunkowanej wiedzy zdobytej na specjalności	R 1A_U05
K1_U08	Analizuje podstawowe mechanizmy dziedziczenia cech na poziomie molekularnym i osobniczym	R 1A_U05
K1_U09	Kojarzy podstawowe prawa ekonomiczne i procesy gospodarcze zachodzące w gospodarce krajowej i światowej w celu dokonania elementarnej oceny stanu koniunktury gospodarczej	R 1A_U05
K1_U10	Analizuje działalność gospodarstwa rolniczego ze szczególnym uwzględnieniem środków produkcji, zasobów ludzkich i finansowych oraz kosztów produkcji	R 1A_U05
K1_U11	Analizuje zależności między abiotycznymi i biotycznymi elementami ekosystemu oraz formy przystosowania gatunków do środowiska i zajmowanych siedlisk	R 1A_U05
K1_U12	Opracowuje podstawowe założenia biznesplanu i planu marketingowego	R 1A_U06
K1_U13	Planuje nawożenie w gospodarstwie w oparciu o znajomość wymagań pokarmowych roślin i zasobność gleb	R 1A_U06
K1_U14	Posługuje się podstawowymi przyrządami pomiarowymi, urządzeniami i maszynami stosowanymi w produkcji zwierzęcej, w tym poznanymi ramach specjalności	R 1A_U06
K1_U15	Układa dawki pokarmowe dla zwierząt będących	R 1A_U06

	przedmiotem chowu, hodowli i użytkowania, z wykorzystaniem ukierunkowanej wiedzy i umiejętności zdobytych w ramach specjalności	
K1_U16	Wskazuje elementarne rozwiązania umożliwiające zwiększenie efektywności chowu, hodowli i użytkowania zwierząt, a także poprawy jakości surowców pochodzenia zwierzęcego na drodze genetycznej oraz poprzez optymalizację czynników środowiskowych i technologii produkcji, z wykorzystaniem ukierunkowanej wiedzy i umiejętności zdobytych w ramach specjalności	R 1A_U06
K1_U17	Wskazuje korzyści wynikające z wykorzystania podstawowych metod i technik regulacji, synchronizacji i stymulacji funkcji rozrodczych zwierząt	R 1A_U06
K1_U18	Ocenia warunki zoohigieniczne środowiska hodowlanego oraz dobrostan zwierząt, traktowane jako elementy profilaktyki zootechnicznej, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności zdobyte w ramach specjalności	R 1A_U06
K1_U19	Ocenia podstawowe parametry jakości surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego oraz surowców paszowych i pasz	R 1A_U06
K1_U20	Wykorzystuje podstawowe metody monitoringu i oceny zagrożeń środowiska, w tym związanych z produkcją zwierzęcą	R 1A_U06
K1_U21	Wyszukuje wady i zalety stosowanych oraz proponowanych rozwiązań o różnym poziomie złożoności (systemy, procesy, technologie), związanych z chowem, hodowlą i użytkowaniem zwierząt, w zakresie ich efektywności oraz oddziaływania na dobrostan zwierząt, jakość surowców zwierzęcych i środowisko, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności zdobyte w ramach specjalności	R 1A_U07
K1_U22	Przygotowuje sprawozdania, prace projektowe, referaty oraz inne typowe prace pisemne, dotyczące szczegółowych zagadnień związanych z realizowanym kierunkiem studiów, w tym również prace w języku obcym lub wymagające wykorzystania języka obcego oraz obcojęzycznych źródeł	R 1A_U08
K1_U23	Opracowuje pracę dyplomową inżynierską	R 1A_U08
K1_U24	Przygotowuje wystąpienia i prezentacje ustne dotyczące szczegółowych zagadnień, w tym również z wykorzystaniem języka obcego oraz obcojęzycznych źródeł	R 1A_U09
K1_U25	Posługuje się jednym ze współczesnych języków obcych na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, z wykorzystaniem słownictwa z zakresu kierunku studiów	R 1A_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1_K01	Ma świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie w kontekście zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz panującej na nim konkurencji	R 1A_K01
K1_K02	Wykazuje gotowość do rzeczowej i merytorycznej dyskusji, umożliwiającej osiągnięcie wspólnego stanowiska	R 1A_K02
K1_K03	Jest zdolny do pracy samodzielnej i w zespole oraz kierowania zespołami ludzkimi w zakresie wyznaczania i kontroli zadań realizowanych w ramach zaplanowanych, rutynowych prac	R 1A_K02 R 1A_K03

K1_K04	Dostrzega i rozstrzyga podstawowe dylematy natury genetycznej, hodowlanej, produkcyjnej, środowiskowej i ekonomicznej związane z chowem, hodowlą oraz użytkowaniem zwierząt	R 1A_K04
K1_K05	Postępuje zgodnie z podstawowymi zasadami etyki w zakresie chowu, hodowli i użytkowania zwierząt, produkcji żywności oraz wykorzystania zasobów świata ożywionego	R 1A_K05
K1_K06	Prezentuje postawę proekologiczną i odpowiedzialności za otaczający go świat ożywiony na różnych poziomach jego organizacji, wynikającą ze świadomości ryzyka związanego ze stosowaniem czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych	R 1A_K05 R 1A_K06
K1_K07	Jest w stanie ocenić najważniejsze rolnicze oraz pozarolnicze skutki działań związanych z chowem, hodowlą i użytkowaniem zwierząt, a także produkcją surowców pochodzenia zwierzęcego	R 1A_K06
K1_K08	Ma świadomość konieczności przestrzegania zasad higieny i bezpieczeństwa pracy	R 1A_K06
K1_K09	Jest zorientowany na ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowych, umożliwiających aktywne uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym	R 1A_K07
K1_K10	Prezentuje perspektywiczne i przedsiębiorcze myślenie w kontekście wykorzystania zdobytych informacji i umiejętności w działaniach związanych z przyszłą pracą zawodową	R 1A_K08

Tabela 2

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Symbol efektu kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich	Opis efektów kształcenia dla kierunku studiów zootechnika prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kierunkowego
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	K1_W22
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów	K1_W03 K1_W10 K1_W13 K1_W18 K1_W21 K1_W22 K1_W23 K1_W24 K1_W25
InzA_W03	Ma podstawowa wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K1_W05 K1_W06 K1_W07 K1_W08 K1_W26 K1_W28 K1_W29

InzA_W04	Ma podstawowa wiedzę dotycząca zarządzania, w tym zarządzania jakością i prowadzenia działalności gospodarczej	K1_W06 K1_W29
InzA_W05	Zna typowe technologie inżynierskie w zakresie studiowanego kierunku studiów	K1_W10 K1_W15 K1_W17 K1_W18 K1_W21
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K1_U01 K1_U03 K1_U04
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	K1_U04 K1_U05 K1_U12 K1_U18 K1_U19 K1_U20 K1_U23
InzA_U03	Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich - dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	K1_U12 K1_U18 K1_U20 K1_U21 K1_U23
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K1_U09 K1_U10 K1_U12
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić - zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów - istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	K1_U15 K1_U16 K1_U18 K1_U21 K1_U23
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikę prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla studiowanego kierunku studiów	K1_U04 K1_U13 K1_U15 K1_U16 K1_U18 K1_U23
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K1_U01 K1_U03 K1_U04 K1_U05 K1_U14 K1_U15 K1_U17 K1_U18 K1_U19 K1_U20 K1_U23
InzA_U08	Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku studiów, używając właściwych metod, technik i narzędzi	K1_U04 K1_U13 K1_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty	K1_K05

	i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K1_K06 K1_K07
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K1_K01 K1_K09 K1_K10

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS - 213,5.

III. PRAKTYKA:

Studenci zobowiązani są do odbycia praktyki zawodowej w łącznym wymiarze 8 tygodni (VI semestr). W ramach praktyki kierunkowej rozliczana jest obowiązkowa 5-dniowa praktyka śródsesemestralna, realizowana w laboratoriach analitycznych i zwierzęcych Wydziału Bioinżynierii Zwierząt (V-VI semestr).

Praktyka zawodowa realizowana jest w okresie wakacyjnym (lipiec, sierpień lub wrzesień) na 6 semestrze, w formie praktyki kierunkowej i specjalnościowej. Studenci w ramach specjalności hodowla i użytkowanie zwierząt realizują praktykę w sposób ciągły przez okres 8 tygodni. Studenci pozostałych specjalności, tj. hodowla koni i jeździectwo, chów i hodowla zwierząt amatorskich, profilaktyka zootechniczna i rehabilitacja koni, realizują praktykę kierunkową w wymiarze 6 tygodni, a następnie praktykę specjalnościową w wymiarze 2 tygodni, które są wydzielone z praktyki kierunkowej.

Praktykę kierunkową studenci odbywają w gospodarstwach lub przedsiębiorstwach rolnych, zakładach produkcyjno-doświadczalnych, gospodarstwach hodowlanych, wytwórniach pasz, ośrodkach doradztwa rolniczego, stacjach hodowli i unasienniania zwierząt, itp. oraz w gospodarstwach indywidualnych, posiadających dobre wyniki produkcyjne. Program praktyki kierunkowej należy realizować uwzględniając co najmniej dwa gatunki zwierząt. W przypadku gospodarstw prowadzących tylko jeden kierunek chowu i hodowli, studenci zobowiązani są odbyć praktyki zamiennie, przynajmniej po 2 tygodnie w każdym, aby poznać specyfikę produkcji kilku gatunków zwierząt.

Praktyka kierunkowa ma charakter czynnościowy i organizacyjno-funkcyjny. Oznacza to, że w czasie całego jej trwania studenci zobowiązani są do wykonywania zleconych im prac. Student w okresie praktyki wykonuje pracę według struktury zatrudnienia przyjętej w gospodarstwie. Student powinien pracować w każdym dziale produkcji prowadzonym w gospodarstwie. Cały okres praktyki powinien być podzielony według następującego schematu:

- praca w dziale produkcji zwierzęcej - 50% czasu trwania praktyki.
- praca w dziale produkcji roślinnej i paszoznawstwo - 30% czasu trwania praktyki.
- praca w dziale ekonomiczno-organizacyjnym - 20% czasu trwania praktyki,

Kolejność zlecenia pracy studentom do wykonania w poszczególnych działach produkcji, należy do Zakładowego Opiekuna Praktyk, który uwzględnia aktualne potrzeby gospodarstwa i równocześnie zapewnia prawidłową realizację programu praktyk z zachowaniem czasu pracy /liczby tygodni/ w określonych działach.

Celem praktyki kierunkowej jest zapoznanie studenta z:

- strukturą organizacyjną gospodarstwa,
- działami produkcji zwierzęcej oraz obiektami zootechnicznymi, w których prowadzony jest chów i hodowla zwierząt,
- działami produkcji roślinnej, szczególnie pod kątem bazy paszowej,
- działem ekonomicznym,

- organizacją procesów produkcyjnych,
- zarządzaniem i kierowaniem gospodarstwem i przedsiębiorstwem,
- problematyką społeczno-gospodarczą gospodarstwa, przedsiębiorstwa oraz regionu.

Celem praktyki specjalnościowej jest:

- nabycie praktycznych umiejętności zawodowych zgodnych z wybraną specjalnością (w tym celu opracowano szczegółowe programy praktyk dla każdej specjalności oddzielnie).

Program praktyki na specjalności: chów i hodowla zwierząt amatorskich - praktyka ma na celu zapoznanie studentów z warunkami utrzymania poszczególnych gatunków zwierząt amatorskich, ich żywieniem, rozrodem oraz podstawową profilaktyką zdrowotną. Poznanie zagadnień związanych z manualnymi czynnościami związanymi z obsługą tych zwierząt, a także zapoznanie się z placówkami zajmującymi się hodowlą i obrotem zwierzętami amatorskimi.

Treści programowe praktyki obejmują:

- zapoznanie się z biologią i osobliwościami poszczególnych gatunków zwierząt amatorskich,
- nabycie praktycznych umiejętności postępowania ze zwierzętami i ich obsługą,
- potrzeby pokarmowe poszczególnych gatunków zwierząt i zasady ich żywienia,
- prowadzenie rozrodu zwierząt w oparciu o wiedzę teoretyczną,
- poznanie zasad obrotu zwierzętami amatorskimi,
- elementarne zasady profilaktyki zdrowotnej zwierząt amatorskich.

Program praktyki na specjalności: hodowla koni i jeździectwo - celem praktyki jest zapoznanie studentów ze specyfiką chowu i hodowli koni uwzględniającą następujące zagadnienia:

- organizacja pracy w stajni,
- pielęgnacja koni (żywienie koni, zabiegi zoohigieniczne, specjalistyczne zabiegi pielęgnacyjne),
- przeglądy hodowlane koni (cele i zadania, przygotowanie i prezentacja koni),
- praca hodowlana w stadninie koni (selekcja i dobór osobników do rozrodu, przygotowanie klaczy i ogiera do rozrodu, różne metody rozrodu koni, pielęgnacja i odchów poszczególnych grup wiekowych koni),
- próby dzielności koni (cele i zadania, organizacja prób dzielności).

Program praktyki na specjalności: profilaktyka zootechniczna i rehabilitacja koni - praktyka ma na celu zapoznanie studentów ze specyfiką chowu, hodowli i użytkowania koni oraz podstawową profilaktyką zootechniczną stosowaną w różnych systemach ich utrzymania. Studenci poznają teoretyczne i praktyczne zagadnienia dotyczące:

- codziennej obsługi i pielęgnacji koni,
- żywienia różnych grup wiekowych i użytkowych,
- warunków utrzymania (z uwzględnieniem sezonu letniego i zimowego),
- rozrodu koni (przygotowanie do rozrodu, metody wykrywania rui, krycia i potwierdzenia żrebności, występujące zaburzenia w okresie okołoporodowym u klaczy oraz profilaktyka stosowana w tym zakresie),
- różnych form użytkowania koni,
- elementarnych zasad profilaktyki zdrowotnej stosowanych w trakcie wychowu, użytkowania i transportu koni,
- pielęgnacji okresowej,
- występujących (w danym ośrodku) chorób i urazów u koni (diagnostyka i stosowana rehabilitacja).

Efekty kształcenia dla kierunku **Zootechnika**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (3 semestry).
4. **Absolwent:** po ukończeniu studiów absolwent legitymuje się kwalifikacjami z zakresu:

Wiedzy:

- posiada zaawansowaną - w stosunku do studiów pierwszego stopnia - wiedzę umożliwiającą świadome, racjonalne i efektywne wykorzystywanie metod, narzędzi, technik i technologii w kształtowaniu potencjału biologicznego zwierząt oraz jakości surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego.

UMIĘJĘTNOŚCI:

- wykazuje umiejętności wyszukiwania, krytycznej analizy, twórczego przetwarzania i wykorzystywania różnych form informacji w procesie doskonalenia zawodowych umiejętności w zakresie szeroko rozumianego chowu, hodowli i użytkowania zwierząt, a także produkcji pasz oraz surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego,
- posiada zaawansowane - w stosunku do studiów pierwszego stopnia - umiejętności, umożliwiające świadome, racjonalne i efektywne wykorzystywanie metod, narzędzi, technik i technologii w kształtowaniu potencjału biologicznego zwierząt oraz jakości surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego,
- posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ umożliwiającym korzystanie z literatury fachowej oraz nawiązywanie bezpośrednich kontaktów zawodowych.

Kompetencji społecznych:

- ma świadomość znaczenia zawodowej i etycznej odpowiedzialności za produkcję zdrowej żywności, dobrostan zwierząt oraz kształtowanie i stan środowiska naturalnego,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz praw własności intelektualnej,
- jest zorientowany na ciągłe podnoszenie kwalifikacji, umożliwiającym aktywne uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym.

5. **Objaśnienie oznaczeń:**

a) K (przed podkreślnikiem)	-	kierunkowe efekty kształcenia
b) W	-	kategoria wiedzy
c) U	-	kategoria umiejętności
d) K (po podkreślniku)	-	kategoria kompetencji społecznych
e) R2A	-	efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych dla studiów drugiego stopnia
f) InzA	-	efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów drugiego stopnia
g) 01, 02, 03 i kolejne	-	numer efektu kształcenia

Tabela 1

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia na kierunku studiów zootechnika - po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz kompetencji inżynierskich
WIEDZA		
K2_W01	Ma wiedzę z zakresu organizacji i funkcjonowania genomu zwierzęcego, rozwijaną w ramach specjalności	R 2A_W01
K2_W02	Prezentuje zaawansowaną wiedzę na temat metod statystyki matematycznej, ze szczególnym uwzględnieniem metod wykorzystywanych w doświadczeniach zootechnicznych	R 2A_W01
K2_W03	Posiada wiedzę umożliwiającą interpretację wyników przeprowadzanych badań laboratoryjnych (analiz ilościowych i jakościowych), rozwijaną w ramach specjalności	R 2A_W01
K2_W04	Zna podstawowe metody i techniki ekonomicznej analizy oraz oceny funkcjonowania i sprawności rynków rolno-żywnościowych	R 2A_W02
K2_W05	Ma wiedzę z zakresu regulacji prawnych, przedsiębiorczości i zarządzania niezbędną w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej	R 2A_W02 R 2A_W09
K2_W06	Ma ogólną wiedzę na temat problematyki związanej z antropogenicznym przekształcaniem środowiska naturalnego (ze szczególnym uwzględnieniem terenów rolniczych, na których jest prowadzona produkcja zwierzęca), konsekwencji tych procesów dla ekosystemów oraz zachowania ich bioróżnorodności, a także sposobów oceny stopnia zanieczyszczenia środowiska i metodach przeciwdziałania jego degradacji i ochrony	R 2A_W03 R 2A_W06
K2_W07	Charakteryzuje systemy chowu, hodowli i użytkowania zwierząt, w tym sprzyjające kształtowaniu krajobrazu i środowiska przyrodniczego	R 2A_W03
K2_W08	Wyjaśnia genetyczne uwarunkowania zmienności wybranych cech użytkowych i chorób zwierząt gospodarskich, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę zdobytą w ramach specjalności	R 2A_W04
K2_W09	Ma wiedzę z zakresu właściwości, oceny, obrotu, przetwórstwa, metod utrwalania i przechowywania surowców wykorzystywanych i uzyskiwanych w toku produkcji zwierzęcej, rozwijaną w ramach specjalności	R 2A_W03 R 2A_W05
K2_W10	Zna ogólne założenia metodyczne badań eksperymentalnych, ze szczególnym uwzględnieniem metodyki badań zootechnicznych, w tym zasad planowania doświadczeń i doboru do nich zwierząt, a także prowadzenia, modelowania, organizacji i nadzoru nad przebiegiem doświadczeń	R 2A_W05
K2_W11	Wskazuje specyfikę i metody pracy hodowlanej w dużych i małych populacjach oraz przy różnych kierunkach użytkowania zwierząt, a także następstwa prowadzenia pracy hodowlanej	R 2A_W05
K2_W12	Zna czynniki determinujące postęp hodowlany, podstawowe składowe programów hodowlanych, metody konstruowania programów hodowlanych i wyboru cech doskonałych oraz	R 2A_W05

	podstawowe czynniki wpływające na strukturę programów hodowlanych	
K2_W13	Ma wiedzę z zakresu podstawowych metod stosowanych w rozrodzie zwierząt, pozwalających na zasadnicze zwiększenie wykorzystania potencjału genetycznego samca oraz podniesienie wartości rozrodczej samicy, rozwijaną w ramach specjalności	R 2A_W05
K2_W14	Zna zastosowanie specjalistycznych przyrządów pomiarowych, maszyn i urządzeń w działalności związanej z chowem, hodowlą i użytkowaniem zwierząt oraz przetwórstwem surowców pochodzenia zwierzęcego, w tym poznanych w ramach specjalności	R 2A_W05
K2_W15	Ma wiedzę z zakresu specjalistycznych metod, technik, systemów i technologii wykorzystywanych w szeroko rozumianym chowie, hodowli i użytkowaniu zwierząt oraz produkcji i przetwórstwie surowców pochodzenia zwierzęcego, pogłębianą w ramach specjalności	R 2A_W05
K2_W16	Wskazuje miejsce i rolę zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich (uwzględniającego produkcję zwierzęcą) w globalnej strategii ochrony środowiska naturalnego	R 2A_W06 R 2A_W07
K2_W17	Zna aktualne zasady funkcjonowania polityki rolnej i strukturalnej kraju i UE oraz procesy innowacyjne w rolnictwie, a także narzędzia sterowania nimi	R 2A_W07
K2_W18	Wskazuje znaczenie i kierunki poszukiwania źródeł finansowania oraz innych form wspierania przedsięwzięć w rolnictwie i jego otoczeniu	R 2A_W07
K2_W19	Ma podstawową wiedzę z zakresu prawa własności intelektualnej i przemysłowej, zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz źródeł informacji patentowej	R 2A_W08
UMIĘJĘTNOŚCI		
K2_U01	Gromadzi, poddaje krytycznej analizie oraz w sposób twórczy przetwarza (z zachowaniem praw własności intelektualnej) różne formy informacji, w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania z zakresu studiowanego kierunku studiów i specjalności	R 2A_U01
K2_U02	Prezentuje opracowane materiały, własne stanowisko i poglądy z wykorzystaniem różnych form przekazu, dotyczące studiowanego kierunku studiów i specjalności	R 2A_U02
K2_U03	Świadomie wykorzystuje nowoczesne technologie informatyczne w zakresie zbierania danych, obliczeń, symulacji, interpretacji oraz prezentacji wyników	R 2A_U03
K2_U04	Planuje i realizuje zadanie badawcze, projektowe lub eksperyment naukowy z zakresu kierunku studiów, które prowadzą do uzyskania odpowiedzi na postawione pytania i kończą się sformułowaniem poprawnych wniosków	R 2A_U04
K2_U05	Opracowuje statystycznie układy doświadczalne i ocenia prawdopodobieństwo istotności zjawisk przyrodniczych oraz ekonomicznych	R 2A_U04
K2_U06	Interpretuje podstawowe mechanizmy dziedziczenia cech na poziomie molekularnym i osobniczym	R 2A_U05
K2_U07	Analizuje wpływ technik, procesów i technologii związanych z szeroko rozumianym chowem, hodowlą i użytkowaniem zwierząt oraz przetwórstwem surowców zwierzęcych na ich efektywność, jakość produktu i środowisko naturalne, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności z zakresu specjalności	R 2A_U05

K2_U08	Interpretuje wyniki ekonomicznej analizy funkcjonowania i sprawności rynków rolno-żywnościowych w kontekście prowadzonej działalności	R 2A_U05
K2_U09	Wykorzystuje zaawansowane metody i techniki w badaniach laboratoryjnych, w tym specyficzne dla realizowanej specjalności	R 2A_U05
K2_U10	Opracowuje założenia programu hodowlanego dla wybranego gatunku i kierunku użytkowania zwierząt oraz określa postęp hodowlany, produkcyjny i efekty heterozji w programach hodowlanych	R 2A_U06
K2_U11	Planuje podstawowe procesy technologiczne związane z chowem, hodowlą i użytkowaniem zwierząt oraz przetwórstwem surowców pochodzenia zwierzęcego, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności z zakresu specjalności	R 2A_U06
K2_U12	Wskazuje rozwiązania uwzględniające czynniki genetyczne i środowiskowe, a także techniki, systemy i technologie produkcji, umożliwiające zwiększenie efektywności i opłacalności chowu, hodowli i użytkowania zwierząt, poprawę jakości surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego oraz dobrostanu zwierząt, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności z zakresu specjalności	R 2A_U06
K2_U13	Proponuje alternatywne, w stosunku do tradycyjnych, metody, techniki, systemy i technologie w chowie, hodowli i użytkowaniu zwierząt, stwarzające możliwości rozwoju obszarów wiejskich	R 2A_U06
K2_U14	Analizuje i ocenia zagrożenia wpływające na bezpieczeństwo zdrowotne zwierząt, surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego oraz przedstawia możliwości zapobiegania tym zagrożeniom, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności z zakresu specjalności	R 2A_U06
K2_U15	Potrafi zarządzać chowem zwierząt w różnych uwarunkowaniach środowiskowych z uwzględnieniem obsady, wymagań, dobrostanu i potencjału genetycznego zwierząt	R 2A_U06
K2_U16	Ocenia wady, zalety i oryginalność stosowanych oraz proponowanych przez siebie rozwiązań o różnym poziomie złożoności (metody, systemy, procesy, technologie), związanych z chowem, hodowlą i użytkowaniem zwierząt, w zakresie ich efektywności oraz oddziaływania na dobrostan zwierząt, jakość surowców zwierzęcych oraz środowisko, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności z zakresu specjalności	R 2A_U07
K2_U17	Przygotowuje sprawozdania, prace projektowe, referaty oraz inne prace pisemne, dotyczące szczegółowych zagadnień związanych z realizowanym kierunkiem studiów, w tym również prace w języku obcym lub wymagające wykorzystania języka obcego oraz obcojęzycznych źródeł	R 2A_U08
K2_U18	Opracowuje pracę dyplomową magisterską, której obowiązkowym elementem jest streszczenie w języku obcym	R 2A_U08
K2_U19	Przygotowuje zaawansowane wystąpienia i prezentacje ustne dotyczące szczegółowych zagadnień związanych z realizowanym kierunkiem studiów i specjalnością, w tym również z wykorzystaniem języka obcego oraz obcojęzycznych źródeł	R 2A_U09
K2_U20	Posługuje się jednym ze współczesnych języków obcych na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu	R 2A_U10

	Kształcenia Językowego Rady Europy, z wykorzystaniem specjalistycznego słownictwa z zakresu kierunku studiów i specjalności	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K2_K01	Ma świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie w kontekście zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz panującej na nim konkurencji	R 2A_K01
K2_K02	Potrafi inspirować, w oparciu o posiadaną wiedzę i umiejętności, proces uczenia się innych osób	R 2A_K01
K2_K03	Wykazuje gotowość do rzeczowej i merytorycznej dyskusji, umożliwiającej osiągnięcie wspólnego stanowiska	R 2A_U02
K2_K04	Jest zdolny do pracy samodzielnej i w zespole oraz kierowania zespołami ludzkimi w zakresie wyznaczania i kontroli zadań	R 2A_K02 R 2A_K03
K2_K05	Dostrzega i rozstrzyga podstawowe dylematy natury genetycznej, hodowlanej, produkcyjnej, środowiskowej i ekonomicznej związane z chowem, hodowlą oraz użytkowaniem zwierząt	R 2A_K04
K2_K06	Postępuje zgodnie z podstawowymi zasadami etyki w zakresie chowu, hodowli i użytkowania zwierząt, produkcji żywności oraz wykorzystania zasobów świata ożywionego	R 2A_K05
K2_K07	Prezentuje postawę proekologiczną i odpowiedzialności za otaczający go świat ożywiony na różnych poziomach jego organizacji, wynikającą ze świadomości ryzyka związanego ze stosowaniem czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych	R 2A_K05 R 2A_K06
K2_K08	Jest w stanie przewidzieć i ocenić najważniejsze rolnicze oraz pozarolnicze skutki działań związanych z chowem, hodowlą i użytkowaniem zwierząt, produkcją surowców pochodzenia zwierzęcego, a także działalnością badawczą	R 2A_K06
K2_K09	Widzi możliwości oraz zasadność podejmowania działań zmierzających do ograniczenia zagrożeń związanych z intensyfikacją szeroko rozumianej produkcji zwierzęcej	R 2A_K06
K2_K10	Jest zorientowany na ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowych, w tym specjalistycznych, umożliwiających aktywne uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym	R 2A_K07
K2_K11	Prezentuje perspektywiczne i przedsiębiorcze myślenie w kontekście wykorzystania zdobytych informacji i umiejętności w działaniach związanych z przyszłą pracą zawodową	R 2A_K08

Tabela 2

Pokrycie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Symbol efektu kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich -	Opis efektów kształcenia dla kierunku studiów zootechnika prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent:	Symbol efektu kierunkowego
WIEDZA		
InzA_W01	Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	K2_W14
InzA_W02	Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów	K2_W10 K2_W12 K2_W13

InzA_W03	Ma podstawowa wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	K2_W04 K2_W05 K2_W06 K2_W17 K2_W18 K2_W19
InzA_W04	Ma podstawowa wiedzę dotycząca zarządzania, w tym zarządzania jakością i prowadzenia działalności gospodarczej	K2_W04 K2_W05 K2_W18
InzA_W05	Zna typowe technologie inżynierskie w zakresie studiowanego kierunku studiów	K2_W07 K2_W09 K2_W15
UMIEJĘTNOŚCI		
InzA_U01	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	K2_U01 K2_U03 K2_U04 K2_U05 K2_U18
InzA_U02	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	K2_U04 K2_U09 K2_U14 K2_U18
InzA_U03	Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich - dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	K2_U13 K2_U14 K2_U15 K2_U16 K2_U18
InzA_U04	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	K2_U08
InzA_U05	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić - zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów - istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi	K2_U07 K2_U12 K2_U13 K2_U14 K2_U16 K2_U18
InzA_U06	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikę prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla studiowanego kierunku studiów	K2_U04 K2_U10 K2_U11 K2_U12 K2_U13 K2_U14 K2_U15 K2_U18
InzA_U07	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	K2_U01 K2_U03 K2_U04 K2_U05 K2_U09 K2_U14 K2_U18
InzA_U08	Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku studiów, używając właściwych metod, technik i narzędzi	K2_U04 K2_U10 K2_U11

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzA_K01	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K2_K06 K2_K07 K2_K08 K2_K09
InzA_K02	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K2_K01 K2_K10 K2_K11

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji II stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 3 semestry, liczba punktów ECTS - 92,5.

III. PRAKTYKA:

Studenci zobowiązani są do odbycia praktyki zawodowej w łącznym wymiarze 4 tygodni. Przedmiot praktyki odpowiada charakterowi kierunku i związany jest z realizowanym przez studenta kształceniem specjalnościowym.

Praktyka zawodowa realizowana jest na I lub II semestrze studiów (rozliczenie praktyki następuje w II semestrze). Elementem praktyki może być zebranie materiału empirycznego do pracy dyplomowej. W związku z tym termin odbywania praktyki jest ustalany indywidualnie w odniesieniu do każdego dyplomanta, zależnie od tematu pracy oraz programu i zakresu badań. Określenie terminu praktyki odbywa się w uzgodnieniu z Kierownikiem Wydziałowej Pracowni Szkolenia Praktycznego przy współpracy z opiekunem pracy dyplomowej i przedstawicielem podmiotu, w którym będzie realizowana praktyka.

Praktykę studenci odbywają w gospodarstwach rolno-hodowlanych zajmujących się produkcją zwierzęcą, przedsiębiorstwach rolno-spożywczych i innych podmiotach związanych z gospodarką żywnościową, takich jak: zakłady przetwórstwa mięsnego i ubojnie, zakłady przetwórstwa mleczarskiego, wytwórnie pasz, instytucje zajmujące się handlem i obrotem produktów żywnościowych, laboratoria: analityczne, badawcze, kontroli jakości i certyfikacji, jednostki doradcze i projektowe, ośrodki badawczo-rozwojowe, a także w administracji rządowej i samorządowej.

Praktyka kierunkowa ma charakter czynnościowy i organizacyjno-funkcyjny. Oznacza to, że w czasie całego jej trwania studenci zobowiązani są do wykonywania zleconych im prac. Student w okresie praktyki powinien wykonywać pracę według struktury zatrudnienia przyjętej w podmiocie, w którym jest realizowana praktyka, zapoznając się z jego działami. Kolejność zlecenia pracy studentom do wykonania w poszczególnych działach, należy do Zakładowego Opiekuna Praktyk, który zapewnia prawidłową realizację programu praktyk.

Treści kształcenia:

1. Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną, sposobem zarządzania oraz kierunkami prowadzonej działalności (produkcji, usług i in.) oraz efektami ekonomiczno-finansowymi podmiotu, w którym jest realizowana praktyka.
2. Bezpośredni udział w procesach związanych z działalnością podmiotu, w którym jest realizowana praktyka, w celu nabycia praktycznych umiejętności zawodowych zgodnych z realizowaną specjalnością w ramach studiów drugiego stopnia.

Celem praktyki jest:

- poznanie zasad funkcjonowania różnych podmiotów i instytucji oraz poznanie specyfiki pracy na różnych stanowiskach,
- poszerzenie wiedzy z zakresu studiowanego kierunku i specjalności,
- zdobycie praktycznej znajomości zagadnień związanych z wybraną specjalnością,

- rozwijanie umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w warunkach produkcyjnych,
- przygotowanie do samodzielnej pracy i uświadomienie odpowiedzialności za powierzone zadania,
- kształtowanie umiejętności niezbędnych w realizacji pracy dyplomowej (m.in. analitycznych, organizacyjnych, pracy zespołowej),
- poznanie własnych możliwości na rynku pracy,
- nawiązanie kontaktów zawodowych, umożliwiających wykorzystanie ich w momencie poszukiwania pracy (aktywizacja studenta na rynku pracy)
- identyfikacja z zawodem.

Efekty kształcenia dla kierunku Mechanika i budowa maszyn
(Wydział Studiów Technicznych i Pedagogicznych)

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk technicznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – inżynierskie (7 semestrów).
4. **Absolwent:** uzyskuje wszechstronną wiedzę z zakresu technologii, konstrukcji i eksploatacji maszyn, obejmującą nie tylko podstawy teoretyczne i wiedzę fachową, ale również umiejętności wykorzystania nowoczesnych technik komputerowych w projektowaniu i produkcji. Program studiów umożliwia zdobycie wiedzy z zakresu budowy i eksploatacji pojazdów i mechanicznych oraz wiedzy z zakresu nauk ekonomicznych, organizacji, zarządzania i ekologii. Studia przygotowują specjalistów dla nowoczesnego przemysłu maszynowego. Zdobyta wiedza umożliwia przyszłemu inżynierowi podjęcie pracy w koncernach związanych z automatyzacją procesów technologicznych, w przedsiębiorstwach przemysłu samochodowego, kolejowego, maszynowego, w jednostkach projektowych, jednostkach obsługi rolnictwa i leśnictwa, a także w średnich i małych przedsiębiorstwach. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posiada umiejętności posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu kierunku i specjalności studiów.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreślnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreślniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) T1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów mechanika i budowa maszyn - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk technicznych
WIEDZA		
K1A_W01	Ma wiedzę z matematyki pozwalającą na formowanie i rozwiązywanie typowych zadań i problemów z zakresu mechaniki, technologii i eksploatacji	T1A_W01
K1A_W02	Ma wiedzę z fizyki, obejmującą podstawy mechaniki, termodynamiki, optyki, elektryczności i magnetyzmu, fizyki jądrowej, fizyki ciała stałego i elementy fizyki kwantowej, w tym wiedzę potrzebną do zrozumienia, opisu i wykorzystania zjawisk fizycznych przy projektowaniu wytwarzaniu i eksploatacji układów mechanicznych	T1A_W01 T1A_W02

K1A_W03	Ma podstawową wiedzę w zakresie chemii potrzebną do rozumienia i opisu zjawisk występujących przy wytwarzaniu i eksploatacji elementów maszyn	T1A_W01
K1A_W04	Ma wiedzę z zakresu układów automatycznego sterowania w maszynach i urządzeniach	T1A_W02
K1A_W05	Zna zasady grafiki inżynierskiej, ma elementarną wiedzę w zakresie zasad projektowania części maszyn i konstrukcji mechanicznych, zna narzędzia komputerowego wspomaganie projektowania	T1A_W02 T1A_W04 T1A_W07
K1A_W06	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę w zakresie statyki układów ciał sztywnych oraz kinematyki i dynamiki ciała sztywnego, a także ma podstawową wiedzę w zakresie drgań i hałasu	T1A_W03
K1A_W07	Ma wiedzę w zakresie analizy wytrzymałościowej podstawowych konstrukcji mechanicznych	T1A_W03
K1A_W08	Ma elementarną wiedzę w zakresie mechaniki płynów i termodynamiki technicznej wymaganą dla rozumienia budowy i eksploatacji urządzeń mechanicznych	T1A_W02 T1A_W03
K1A_W09	Ma elementarną wiedzę w zakresie elektrotechniki, elektroniki i automatyki i mechatroniki	T1A_W02
K1A_W10	Ma podstawową wiedzę z zakresu technik wytwarzania, inżynierii powierzchni i nieniszczących metod oceny jakości	T1A_W05 T1A_W07
K1A_W11	Ma szczegółową wiedzę związaną z wybranymi zagadnieniami z zakresu budowy maszyn, obsługi, diagnozowania stanu technicznego, technologii napraw i bezpiecznego użytkowania	T1A_W04 T1A_W06
K1A_W12	Ma wiedzę z zakresu komputerowo wspomaganie projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn i urządzeń mechanicznych	T1A_W02 T1A_W04 T1A_W06
K1A_W13	Ma podstawową wiedzę w zakresie metrologii, zna i rozumie metody pomiaru podstawowych wielkości charakterystycznych dla budowy maszyn, zna metody obliczeniowe i narzędzia informatyczne niezbędne do analizy wyników eksperymentu	T1A_W03 T1A_W04 T1A_W07
K1A_W14	Ma wiedzę w zakresie materiałów inżynierskich, technologii kształtowania, obróbki, badań właściwości, zna obowiązujące normy i standardy	T1A_W02 T1A_W07
K1A_W15	Ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych w zakresie, projektowania, wytwarzania, budowy i eksploatacji maszyn	T1A_W05
K1A_W16	Ma podstawową wiedzę o degradacji materiałów konstrukcyjnych, o cyklu życia maszyn i urządzeń mechanicznych	T1A_W06
K1A_W17	Zna podstawowe metody techniki i narzędzia wymagane dla rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu budowy, technologii wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_W07
K1A_W18	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych, ekologicznych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej	T1A_W08
K1A_W19	Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością, logistyki i prowadzenia działalności gospodarczej	T1A_W09
K1A_W20	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej	T1A_W10

K1A_W21	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu projektowania części maszyn oraz budowy, wytwarzania i eksploatacji maszyn i urządzeń	T1A_W11
K1A_W22	Ma elementarną wiedzę w zakresie ochrony własności intelektualnej oraz prawa patentowego	T1A_W10
K1A_W23	Ma elementarną wiedzę w zakresie metod numerycznych stosowanych w symulacjach i analizie układów mechanicznych, a także w procesie projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_W02 T1A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
K1A_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury fachowej, baz danych i innych źródeł, także w języku obcym, potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	T1A_U01
K1A_U02	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym oraz w innych środowiskach	T1A_U02
K1A_U03	Potrafi przygotować w języku polskim i języku obcym opracowanie problemów z zakresu podstawowych zagadnień inżynierskich	T1A_U03
K1A_U04	Potrafi przygotować i przedstawić w języku polskim i języku obcym prezentację ustną, dotyczącą szczegółowych zagadnień inżynierskich	T1A_U04
K1A_U05	Ma umiejętność samokształcenia się	T1A_U05
K1A_U06	Ma umiejętności językowe w obszarze nauk technicznych, ze szczególnym uwzględnieniem mechaniki i budowy maszyn, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	T1A_U06
K1A_U07	Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań z zakresu projektowania wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_U07
K1A_U08	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	T1A_U08
K1A_U09	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	T1A_U09
K1A_U10	Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich - dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	T1A_U10
K1A_U11	Ma przygotowanie niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym oraz zna zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą	T1A_U11
K1A_U12	Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich w zakresie projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_U12
K1A_U13	Potrafi posługiwać się komputerowymi metodami mechaniki przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_U07 T1A_U09
K1A_U14	Potrafi posługiwać się aparaturą pomiarową i metodami szacowania błędów pomiaru	T1A_U14 T1A_U15
K1A_U15	Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić istniejące rozwiązania techniczne, urządzenia, obiekty, systemy, procesy i usługi w zakresie budowy, wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_U13
K1A_U16	Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych	T1A_U14

	zadań inżynierskich o charakterze praktycznym w zakresie projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn	
K1A_U17	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym w zakresie projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	T1A_U15
K1A_U18	Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją - zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla procesu projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn, używając właściwych metod, technik i narzędzi	T1A_U16
K1A_U19	Potrafi dobrać odpowiednie materiały inżynierskie, dla zapewnienia poprawnej eksploatacji maszyny	T1A_U13 T1A_U14 T1A_U16
K1A_U20	Potrafi korzystać z odpowiednich baz danych w procesie projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn	T1A_U01 T1A_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K1A_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	T1A_K01 T1A_K02
K1A_K02	Rozumie pozatechniczne aspekty działalności inżyniera-mechanika, między innymi ich konsekwencje społeczne oraz wpływ na stan środowiska	T1A_K02
K1A_K03	Ma świadomość odpowiedzialności związanej z decyzjami, podejmowanymi w ramach działalności inżynierskiej, szczególnie w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób oraz ochrony środowiska	T1A_K02
K1A_K04	Potrafi współpracować i działać w grupie, przyjmując w niej różne role, rozumie ważność działań zespołowych i potrafi brać odpowiedzialność za wyniki wspólnych działań	T1A_K03
K1A_K05	Umie analizować zadania, przydzielone do realizacji, pod kątem określenia priorytetów, służących maksymalnej efektywności wykonania zadania, oraz wszechstronnych skutków jego realizacji	T1A_K04 T1A_K02
K1A_K06	Ma świadomość ważności postępowania profesjonalnego, przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz poszanowania różnorodności poglądów i kultur	T1A_K05
K1A_K07	Potrafi wykazywać się przedsiębiorczością i pomysłowością w działaniu związanym z realizacją zadań zawodowych	T1A_K06
K1A_K08	Rozumie społeczną rolę inżyniera oraz bierze udział w przekazywaniu społeczeństwu wiarygodnych informacji i opinii dotyczących osiągnięć techniki i innych jej aspektów, szczególnie w zakresie mechaniki, budowy i eksploatacji maszyn	T1A_K07

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 7 semestrów, liczba punktów ECTS – 211,5.

III. PRAKTYKI:

- Praktyka I warsztatowa (technologiczna) - okres realizacji: po II sem. (w trakcie wakacji lub roku akademickiego) w wymiarze 4-tyg. (40h/tydz.) - 160h.
- Praktyka II - zawodowa (projektowa) - okres realizacji: po IV sem. (w trakcie wakacji lub roku akademickiego) w wymiarze 3-tyg. (40h/tydz.) - 120h.

Cele kształcenia:

- zdobycie podstawowego praktycznego doświadczenia warsztatowego, prawidłowy sposób wykorzystywania maszyn i urządzeń warsztatowych do wytwarzania elementów i konstrukcji maszyn,
- zdobycie podstawowego doświadczenia z zakresu budowy, eksploatacji maszyn i pojazdów, ich konstrukcji, projektowania, kosztorysowania, kontroli jakości i technologii napraw.

Treści kształcenia:

- udział w produkcji, naprawach i remontach pojazdów, maszyn i urządzeń,
- bezpośredni udział w projektowaniu, produkcji, kontroli jakości naprawach i remontach pojazdów, maszyn, urządzeń, linii technologicznych,
- udział w pracach związanych z diagnozowaniem i naprawą mechatronicznych układów w pojazdach i maszynach roboczych.

Efekty kształcenia dla kierunku **Pedagogika**
(Wydział Studiów Technicznych i Pedagogicznych)

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i społecznych.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Stopień kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia – licencjackie (6 semestrów).
4. **Absolwent:**
Specjalności: Edukacja elementarna dysponuje podstawową wiedzą ogólnopedagogiczną, socjologiczną i psychologiczną niezbędną do zrozumienia społeczno-kulturowego kontekstu edukacji i pracy opiekuńczej, wychowawczej i dydaktycznej oraz konstruowania własnego rozwoju zawodowego. Otrzymuje gruntowe przygotowanie merytoryczne i metodyczne do prowadzenia wszelkich form pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Istotną częścią kształcenia jest praktyka pedagogiczna (w przedszkolu i w szkole), w toku której student ma możliwość rozwijania swoich umiejętności profesjonalnych. Posiada pełne kwalifikacje nauczycielskie do pracy w przedszkolu, oddziałach przedszkolnych oraz w różnych formach wychowania przedszkolnego, a także w klasach I-III szkoły podstawowej. Absolwent posiada prawo ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia oraz na studia dyplomowe.
5. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) K (przed podkreśnikiem) - kierunkowe efekty kształcenia
 - b) W - kategoria wiedzy
 - c) U - kategoria umiejętności
 - d) K (po podkreśniku) - kategoria kompetencji społecznych
 - e) H1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia
 - f) S1A - efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia
 - g) 01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Efekty kształcenia dla kierunku studiów pedagogika - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Symbol efektu kształcenia w obszarach kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i nauk społecznych
WIEDZA		
K_W01	Zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	H1A_W02 H1A_W03
K_W02	Ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	H1A_W05 H1A_W03

K_W03	Ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia, jego filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw	H1A_W05
K_W04	Zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej	H1A_W05 S1A_W05
K_W05	Ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	H1A_W04 S1A_W05
K_W06	Ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach	S1A_W04
K_W07	Ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach	S1A_W02 S1A_W03
K_W08	Ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń	S1A_W05 S1A_W09
K_W09	Zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	H1A_W04
K_W10	Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	S1A_W03 S1A_W08 S1A_W02
K_W11	Zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania	H1A_W06
K_W12	Ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych, z których wywodzą się poszczególne metody	S1A_W06
K_W13	Ma elementarną, uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki, obejmującą terminologię, teorię i metodykę	H1A_W04
K_W14	Ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych	S1A_W09
K_W15	Ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej	S1A_W04
K_W16	Ma elementarną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej	H1A_W04
K_W17	Ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych	---
K_W18	Ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju	---
K_W19	Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych	S1A_W07
UMIĘJĘTNOŚCI		
K_U01	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk	S1A_U01

	społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej	S1A_U08
K_U02	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	S1A_U02 S1A_U01 S1A_U06 H1A_U04
K_U03	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej	H1A_U04 H1A_U06 S1A_U03 S1A_U08
K_U04	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT)	H1A_U01 H1A_U03 H1A_U10
K_U05	Posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ICT) oraz wskazywać kierunki dalszych badań	H1A_U02 H1A_U04 S1A_U01 S1A_U02
K_U06	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych; z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin	H1A_U01 H1A_U06 H1A_U11 H1A_U12
K_U07	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	H1A_U07
K_U08	Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów	H1A_U06
K_U09	Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej	S1A_U06 S1A_U07
K_U10	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań	S1A_U04
K_U11	Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	S1A_U06
K_U12	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne, przewiduje skutki konkretnych działań	S1A_U05 S1A_U06

	pedagogicznych	
K_U13	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role, umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych	H1A_U05
K_U14	Potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu	S1A_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	H1A_K01 H1A_K04 S1A_K02
K_K02	Docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych	---
K_K03	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym, jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki	S1A_K07
K_K04	Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej	S1A_K04 S1A_K06 H1A_K04
K_K05	Dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki	H1A_K04 S1A_K04
K_K06	Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych	S1A_K04 H1A_K04
K_K07	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	S1A_K02 H1A_K02
K_K08	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne	S1A_K03 S1A_K05

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji I stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 181,5.

III. PRAKTYKA:

Specjalność: Edukacja elementarna

- praktyka śródroczna w przedszkolu:
 - liczba godzin - 60 na rok, 30 godzin na semestr,
 - realizacja - w I i II semestrze,
 - forma realizacji: w semestrze I – hospitacje zajęć prowadzonych przez nauczyciela, obserwacja różnorodnych form pracy nauczyciela i aktywności

- wychowanków; w semestrze II – próbne prowadzenie zajęć z dziećmi przez studentów, samodzielne pisanie scenariuszy zajęć,
- cel: zapoznanie się z organizacją pracy w placówce, rozkładem zajęć dydaktycznych prowadzonych z dziećmi oraz formami pracy wychowawczo-dydaktycznej, wyrabianie krytycznego osądu obserwowanych zdarzeń edukacyjnych i wychowawczych mających miejsce w grupie przedszkolnej, wyrabianie umiejętności prowadzenia obserwacji zachowań dziecka i nauczyciela.
 - praktyka śródroczna w szkole:
 - liczba godzin - 60 na rok, 30 godzin na semestr,
 - realizacja: w III i IV semestrze,
 - forma realizacji: w semestrze III – hospitacje zajęć lekcyjnych prowadzonych przez nauczyciela w klasach I-III, obserwacja różnorodnych form pracy nauczyciela i aktywności uczniów, próbne pisanie scenariuszy lekcji; w semestrze IV – samodzielne pisanie scenariuszy lekcji i zajęć zintegrowanych, próbne prowadzenie lekcji w klasach I-III przez studentów,
 - cel: zapoznanie się z organizacją pracy w placówce, rozkładem zajęć lekcyjnych (przedmiotowych i zintegrowanych), wyrabianie krytycznego osądu obserwowanych zdarzeń edukacyjnych i wychowawczych mających miejsce w klasie szkolnej.

Praktyki ciągłe:

- praktyka ciągła w przedszkolu – 240 godz. - ogółem 4 tygodnie/120 godz. (w semestrze II),
- praktyka ciągła w szkole - ogółem 4 tygodnie/120 godz. (w semestrze IV).